DR
568
M3
1908

Maḥmūd Celāleddīn Pāşā
Mirāt-ı ḥaḳiḳat

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

Mirati hakikat

Maḥmūd Celāleddīn Pāşā, 1853-1903
Mirāt-ı ḥaḳiḳat

مرآت حقيقت

تاريخ محمود جلال الدين پاشا

قطعه

مؤرخ مستقيم اولق گرکدر نقل وعقلنده — اوصورت ضبط تاريخ ايتمك اس اساسيدر
اولور هر وجهله عكس حوادث منجلى زيرا — بو «مرآت حقيقت» جامع سر سياسيدر

محمود جلال الدين

جلد اول

طابع وناشرى

مطبعهٔ عثمانيه

طابع وناشرينك هر بر حقوق نظامنامهٔ مخصوص احكامنه توفيقاً محفوظدر

درسعادت

١٣٢٦

LIBRARY
NOV 29 1965
UNIVERSITY OF TORONTO
DR
568
M3
1908
1026092

فهرست جلد اول

صحیفه

٤ مدخل — مقدمه
٧ دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده جریان ایدن یوزاللی سنه لك وقوعاتك اجمالی
١٥ جلوس عبدالمجید خاندن پارس معاهده سنه قدر اولان وقایع
٢٠ پارس معاهده سندن جلوس عبدالعزیز خانی یه قدر جریان ایدن وقایع
٢٤ جلوس عبدالعزیز خاندن هرسك مسئله سنه قدر اولان وقایع
٤٣ جزء اول — هرسك مسئله سنك صورت ظهوری
٥٣ تبدل وكلا — بعض وقایع سیاسیه
٥٩ بلغارستانده آثار عصیانك ظهوری — صربلولرك تهیأتی
٦٣ امور مالیه اوزرینه اولان تشبثات
٦٨ قونت اندراشی لایحه سی — عدالت فرمانی
٧٥ هرسك عصاتنه قره طاغلیلرك التحاقی
٨٠ بلغارستان اختلالی
٨٧ جزء ثانی — استانبول هیجانی — سلانیك وقعه سی
٨٩ برلین مموراندومی
٩١ طلبهٔ علومك حركتی
٦٣ تبدل صدارت ومشیخت
٩٧ هیئت جدیدهٔ وكلانك بعض اجرا آتی
١٠٠ وقعهٔ خلع عبدالعزیز خان — جلوس مراد خان خامس
١١٦ سلطان عبدالعزیزك وفاتی — بعض وقایع مهمه
١٢٧ سلطان مرادك تجننی — چركس حسن وقعه سی
١٣١ بلغارستان مسئله سی
١٣٨ هرسك اختلالنك وقوعات اخیره سی
١٣٩ صربستان مسئله سی

فهرست جلد اول

صحیفه

١٦٧ جزؤ ثالث — سلطان مراد خامسك انخلاعی — جلوس عبدالحمید خان ثانی
١٧٥ بلغارستان اختلالنك مابعدی
١٨٣ صرب محاربه‌سنك قسم اخیری — بعض وقایع داخلیه
٢٠٥ قره طاغ محاربه‌سنك قسم اخیری
٢١٠ قره طاغ وصرب محاربانی متارکه‌سی — استانبول قونفرانسی
٢٢٠ قانون اساسیٔ عثمانینك تنظیم واعلانی
٢٢٥ قونفرانس مقرراتی — صورت ردی
٢٥٠ جزؤ رابع — احوال عسکریه
٢٥٥ احوال ملکیه ومالیه
٢٥٧ احوال سیاسیه
٢٦٣ صرب وقره طاغ حکومتلرینك مصالحه‌یه دعوتی
٢٦٦ تبدل وکلا — مجلس مبعوثان عثمانینك کشادی
٢٧٤ صربستان مصالحه‌سی
٢٧٧ قره طاغ مصالحه‌سی حقنده‌کی تشبثك نتیجه‌سی
٢٩٢ لوندره پروتوقولی — صورت ردی

مدخل

وجيبهٔ تحميدات وتسليماتى ايفادن‌صكره خامهٔ مؤرخ حقير شو وجهله رقم زد تقرير اولور كه بيك ايكى يوز طقسان ايكى سنهٔ هجريه‌سنده اجتماع اسباب شر وشور ايله سرزدهٔ ساحهٔ ظهور اولان بوسنه وهرسك اختلالى بلغارستان وصربستان وقره‌طاغ عصيانلرينك وقوعنه و آنلرك نتايجى دخى بيك ايكى يوزطقسان درت تاريخنده روسيه دولتى ايله دولت عليه بيننده باب مخاصمه ومحاربه‌نك آچلمسنه بادى واو محاربه‌نك نتيجه‌سنده عثمانلى اردولرينك مغلوبيتلريله روسيه‌لولرك استانبول قربنه قدر فرجه ياب خسار اوله‌رق «اياستفانوس» قرارگاهنده دلخواهلرى وجهله برمصالحه عقدينه دولت عليه‌يى مجبور ايتمه‌لرينه مؤدى اولوب كرك انك وكرك متعاقباً برلين شهرنده بين الدول عقد اولنان قونغره‌ده اياستفانوس مصالحه‌سنك تأييديله برابر تنظيم اولنان معاهدهٔ عموميه‌نك احكامى ايسه دولت عليه‌يى مادى ومعنوى ضايعات عظيمه‌يه اوغراتمش ايدى. چونكه هرملتده فن تاريخه منتسب ارباب قلمجه بولندقلرى عصر وزمانك وقايع وحوادث عبرت افزاسنى ضبط وتحرير ايله اخلافه يادگار براقمق قدر بختيارلق متصور اولميوب بويله برخدمت فاخره‌يه موفقيت ايسه ضبط وقايعجه دائرهٔ وقوف واطلاعك وسعتنه وهر وقعه‌نك منشاء واسبابنجه ظواهردن زياده لدنيات وماهيات حقيقيه‌يه متعلق معلوماتك تماميتنه موقوف اولديغندن ماعدا قلمه آلنه‌جق وقوعاتك دقايق مهمه‌سنى محاكمه ايدوبده ارباب مطالعه‌يه كشف حقيقت واحراز دستمايهٔ عبرت ايچون تسهيلات كامله اظهارى دخى مؤرخه بر وظيفهٔ مشكله تحميل ايلركه انك بحق اثرينى ميدانه كتورمك بالذات وقايعك ايچنده بولنه‌رق معاملاتى اداره ايتمش اولمغه وايچنده بولنمديغى واقعاتى بالفعل عالمى محيط وشامل اولان رواة موثوقه ومعتبره‌دن اطرافيله تحقيق ايلمش بولنمغه محتاجدر.

مؤرخ حقيرك باب‌عاليده دور مناصب ومراتبله دفعهٔ ثانيه آمدئ ديوان همايون‌مقامنه مأموريتم هرسك اختلالنك ظهورينه مصادف اولوب يكديكرينى ولى وتعقيب ايدن مسائل آنفةالبيانك دقايق ملكيه وسياسيه‌سنه دائر اوراق ومحررات ومجالس وكلاى دولتده جريان ايليان مذاكرات هپ قلممدن كچمش وبو صره‌ده ايكى دفعه واقع اولان تبدل صدارت

هنكامه‌لرینه متعلق سرائر وخفایایه اطلاع تام حصوله کلوب بالذات معلوم اولمیان مواددە دخی ارباب وثوق ووقوفك مقام حسبحالده نقول بیطرفانه‌لری صحیفهٔ ایقان واذعانه درج وعلاوه قلنمش ایدی‌که بوقدر معلومات یقینیه واستطلاعات حقیقیه‌یی موقع مأموریتی مساعد اولمیانلرجه جمع وتلفیق ایتمك بالکه مشکل ومستحیل اولدیغندن انلری مکتوم ومنسی براقوبده‌بزدن صکره بوکارکاه‌فساده کله‌جك ملتمزافرادینی اوغرادیغمز مکدرات وقایع تأثراتندن حصه‌دار اعتبار ایتمامکی روا کوره‌مدیکم جهتله اشتغالات اوررسمیه‌دن اختلاس وقت ایتدکجه ضبط وتحریر ایلدیکم وقوعات وحادثاتی بر تاریخ سیاسی اصولنده ترتیب واوچ جلده تقسیم ایدرك میدانه کتورمکه موفق اولدم .

خالقهٔ وطبعاً ملتزم اولان طریق راست کویی‌یه فکراً وقلماً نه‌درجه‌ده سالك اولدیغم ارباب دقتك عکس انداز آیینهٔ ادراك واطلاعلری اوله‌جغیچون بو اثر « مرأت حقیقت » اسمیله توسیم قلندی .

مطالعه ایدن اهل وجدانك حسیات لطفیه‌لرندن امید وارم‌که خدمت حقیر لسان شاباش تقدیر ایله یاد وتذکیر اولنور وخفایای کلك قصیر دامن عفو ایله ستیر اولور .

مرآت حقیقت

جلد اول

بوسنه وهرسك مسئله‌سنك ظهورندن روسیه محاربه‌سنه قدر ایكی سنه‌لك وقایعی حاویدر

برنجی فصل

دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده جریان ایدن یوز اللی سنه‌لك وقوعات حربیه‌نك فذلكه‌سی

دولت علیه‌نك دور فتوحاتنده روسیه‌دولتی شمالی برکوچك حكومت اولوب اوروپاجه موقع سیاسی‌یه مالك اولمدیغی كبی عثمانلولرك سطوتنه قارشو كله‌جك اقتداری دخی حائز دكل ایدی .

حتی دولت علیه‌نك نیر شوكتی قافقاسیه وقریم قطعه‌لرنده‌كی قوای اسلامیه مفارقنده شعشعه‌افزا اولدیغی حالده‌روسیه‌لولر اورالرده‌بولنان آل جنكیز حكومتلرینك خراجكذاری ایدیلر لكن عصر وزمانك آثار انقلاباتندن اولمق اوزره « قزان واژدرهان» خانلقلرینك اغشاش وتفرقه‌لرندن استفاده ایله انلری بالكلیه مندرس ومضمحل ایدرك دشت‌قپچاقدن ایرلمش برقطعهٔ وسیعه‌یه مالك اولدیلر وبوجهتله قافقاسیه‌یه طوغری تعرض ایده‌بیلمكه‌یول بولدیلر ایسه‌ده قوت ومكنتلری حركت تجاوزیه اجراسنه مساعد اولمامغله هجرتك بیك یوز تاریخنه قدر برشی یاپمغه مقتدر اوله‌مدیلر .

مؤخراً مشهور بیوك پترو ظهور ایدوب اوروپا دولتلرینه تقلیداً روسیه دولتنك اصول ونظاماتنی تأسیس و معلم عسكر ترتیب ایله شمالاً بحر بالطق و جنوباً بحر سیاهه طوغری اقتحامه حصر افكار ایتدیكندن لهستان و اسوچ ممالكنه تعرض و قبار طای وداغستان طرفلرینه‌ده تسلط ایتمش واول باول ازاق دكزنده دونما تدارکیچون برارالق دولت علیه‌نك اوستریا ایله محارب اولمسنی فرصت اتخاذ ایله اعلان حرب ایدرك ازاق

نامه‌سنی وقوبان جهتنه طوغری خیلی اراضی‌یی بیك یوز اون ایکی معاهده‌سی موجبنجه ضبط ایتمشدر اما بیك یوز یکرمی اوچ تاریخنده وقوعبولان بالطه‌جی محمد پاشا معرکه‌سنده پترو کرفتار اولدیغی مضیق انهزامدن تخلیص کریبان ایچون مغلوبانه امضایه مجبور اولدیغی پروت عهدنامه‌سی ایله ازاق قلعه‌سنی و طغانده یاپدیغی قلعه‌یی دولت علیه‌یه رد وتسلیم ایتمکله برابر هیچ بر حکمدارك هضم ایده‌میه‌جکی تعهداتی دخی اختیار ایتمش ایسه‌ده کندوسی بر فکر جهانکیرانه ایله ظهور ایدرك روسیه دولتنك بتون دنیایه غلبه‌سی وعلی الخصوص دولت علیه‌نك امحاسیله استانبولك ضبطی سوداسنده بولنمغله او یولده قوردیغی دولاب استیلانك اداره‌سنی اخلافنه سپارشله ترك دغدغهٔ جهان ایتمش ایدی ایشته الیوم السنهٔ انامده شرق مسئله‌سی نامیله یاد اولنان و اوروپا موازنهٔ سیاسیه‌سنی زمان زمان اخلاله سبب اولان مسئله بیوك پترونك آچدیغی مسلکده دوام ایله دولت علیهٔ اسلامیه‌نك بنیان شوکتنی هدم و افنا ایدوبده ملکنه وارث اولمق ایچون روسیه‌لولرجه نا قابل ترك وتغییر اولان مقصدك آثار فعلیه‌سندن عبارتدرکه بونك وسائل واسباب مختلفه ایله تولید ایلدیکی وقایع تاریخ عثمانینك صحایفنی طولدیرمشدر .

الحاصل بیوك پترودن صکره روسیه‌لولر پروت مغلوبیتندن قورتلمق ایچون اظهار معاداته قیام ایتملریله برابر دولت علیه‌جه احتیاطه رعایةً محاربه‌دن اجتناب اولنه‌رق روسیه دولتنك پروت معاهده‌سنی نقض ایچون وقوعبولان تکلیفات مضره‌سنك قبولیله تجدید صلحه مجبوریت حاصل اولدیغنی متعاقب نوبت سلطنت سلطان محمود خان اوله کلدکده ینه اوستریا محاربه‌سنك ظهوری روسیه دولتنجه اعلان حربه وسیله اولمغله بیك یوز اللی ایکی تاریخنده عقد اولنان مصالحه مقتضاسنجه دولت مشار الیها پروت مغلوبیتنك آثارندن کلیاً یاقه‌یی قورتاروب و ازاق قلعه‌سنی یکیدن ضبط ایدوب قبار طایلر قطعه‌سنك دخی ایلروده استیلاسنی تسهیل ایچون اداره‌جه استقلالنی دولت علیه‌یه تصدیق ایتدیرمش وآنك اوزرینه ازاق دکزنده قوهٔ بحریه‌سنی تزیید ایله قره دکزده دخی دونما تدارکی امانه دوشمشدر .

چونکه روسیه‌لولر ممالك عثمانیه حقنده اولان افکار استیلا کاریلرینی اقوام عیسویه‌یی عصیان وشقاوته تحریك و اغرا ایله یورتمکده سهولت کوردکلری کبی برقاچ یوز سنه‌دن برو تخطی وتعدیلرندن بیزار اولدقلری تاتار قومنی وسائر شرق قبائلنی زیر حمایهٔ دولت علیه‌دن چیقاروبده عثمانلو قوهٔ عسکریه‌سنی تقلیل و روسیه دیارینه جاری تاتار مهاجمه‌سی

سیلابنی سد و تعطیل ایچون قریمی و اکا مجاور وملحق قبائل اسلامیه الکالرینی ضبط ایتمك ایستدکارندن ذکر اولنان اللی ایکی مصالحه‌سنی انتاج ایدن محاربه‌یه قدیم روم دولتنی احیا شایعه‌سیله کیریشوب بالعموم روم ملتندن اولان تبعهٔ دولت علیه‌یی او شمع امله پروانه ایتمشلر و اراسی چوق کچمدن قبارطای استقلالی لقردیسنی اورته‌دن قالدیره‌رق تاتار قبائلی اوزرینه اولان نیت تعرضلرینی قبارطایلرك ضبطیله ایلرولتمکه قیام ایتمشلردر .

وقتا که بیك یوز یتمش بش سنهٔ هجریه‌سنده ایکنجی قترینه روسیه ایمپراطوریچه‌لکنی تحصیل ایلدی پترونك بقیهٔ وصایای جهانکیرانه‌سنی اجرا ایچون اول باول لهستانك مقاسمه‌سنه قالقیشوب او مقصدینی استحصالدن صکره قریمه وسائر بلاد عثمانیه‌یه تعرض نیتنده بولندیغی ظاهر اولمغله دولت علیه لهستانه تسلطات شروط سابقهٔ عهدیه‌یه منافی اولدیغی ادعاسیله بیك ایکی یوز سکسان ایکی تاریخنده روسیه‌یه اعلان حرب ایتمش ایدی لکن عساکر عثمانیه‌نك اسکی انتظام واطاعتلری نظامسزلق وانقیادسزلغه مبدل اولدیغندن حرص استیلا ایله استکمال قوت و مکنت ایدن بر دشمنه قارشو الك اول معلم عسکر ترتیب ایدوبده بعده حربه طورشمق فریضه‌دن ایکن اولوقت شودقیقه‌یه رعایت اولنمامسی دولت علیه‌جه مادی ومعنوی ضایعات عظیمه‌یی موجب اولدی شویله‌که روسیه عسکری قریمی وطونه‌نك اوته طرفی بتون ضبط ایتمکله مغلوبانه عقد مصالحه‌یه مجبوریت کورینه‌رك فوقشان و بکرشده جریان ایدن مکالمه‌لرده قترینه قریمك استقلال و سربستیسنی اساس صالح اتخاذ ایتمش اولدیغندن محاربه‌نك اعاده‌سی ترجیح اولنوب نهایت بیك یوز سکسان سکز تاریخنده روسیه‌لولر طونه‌نك برو طرفنه دخی کچه‌رك شمنیده سردار اکرم اردوسنی محاصره ایتدکلرینك اوزرینه قینارجه معاهدهٔ مضره‌سی عقد و امضا اولنمش ایدیکه بونکله روسیه دولتی قریمك استقلالی ماده‌سنی تصدیق ایتدیردکدن و بر چوق توسیعات ملکیه‌دن فضله خرستیانلغك ممالك عثمانیه‌جه حمایتی خصوصنده وافلاق وبغدان امارتلری اوزرنده حقوق عظیمه‌یه نائل اولدی .

حاصلی قینارجه معاهده‌سی قترینه‌نك ممالك عثمانیه حقنده‌کی منویات استیلا کارینه بر اساس مساعد اولوب اندن صکره قریمی کلیاً ممالکنه الحاق ایتمك ایچون دیده دوز فرصت اولدیغی حالده چونکه اوله لهستانی پروسیا و اوستریا دولتلریله مقاسمه ایتمش و بنابرین او طرفدن برکونه احترازی قالمامش اولمسندن و دول غربیه‌جه دخی مشاغل حربیه ظهور ایتمسندن استفاده ایدوب ممالك دولت علیه‌نك متفقاً بالهجوم مقاسمه‌سی

اوزرینه اوستریا ایمپراطوری ژوزف ایله اتفاق ایتمش وبوصره‌ده کندوسی قریم قطعه‌سندن ماعدا روم ایلی طرفنه ال آتمق واوستریا بوسنه‌یی وصربستانی آلمق ویونانستانده بر روم حکومتی اویاندیرلمق ایچون هجرتك بیك یوز طقسان بش سنه‌سنده برمعاهدهٔ خفیه عقد ایلمش ایدی ارادن ایکی سنه مرورنده یعنی بیك یوز طقسان یدی تاریخنده بعض بهانه احداث ایدرك قوبان وقریمی محاربه‌سزجه غصب و استیلا ایتمکله برابر ممالك عثمانیه‌نك هر طرفنده افسادات و تحریکات اجراسنه دوام و قره دکز دونماسنك تکثیرینه اهتمام ایلمکده ایکن مؤخراً فرانسه‌لك دخی روسیه اتفاقنه کچمسی انکلتره وپروسیا دولتلرینك نظر دقتلرینی جلب ایتمش وممالك عثمانیه مقاسمهٔ مصممه‌سنك روسیه و فرانسه و اوستریا دولتلری بیننده اجراسی احتمالی تلاش و اندیشه‌لرینی آرتیرمش اولمسیله دولت علیه‌یی روسیه علیهنه تحریك و اغرا ایدوب بیك ایکی یوز بر تاریخنده اعلان حربه مجبور ایتدیلر بومحاربه‌ده اوستریا دولتی بحسب‌الاتفاق روسیه‌یه مشارك و بلکه آندن زیاده حربه حریص ومتهالك اولدیغندن مسئله کسب جسامت ایلدی واقعا دولت علیه‌دخی پروسیا و اسوج دولتلریله اتفاق ایتمش واسوچلولر برمدت حربه کیریشمش ایسه‌ده پروسیالولر اوستریا ایله بالمعاهده دولت علیه‌یی متارکه‌یه دعوت ایلدکلری کبی اسوج دولتی دخی روسیه‌لولرله عقد مصالحه ایتمکله واتفاقلردن ثمرات نافعه اقتطاف اولنه‌میوب وینه مغلوبانه صلحه رضا اقتضا ایدوب بیك ایکی یوز التی تاریخنده منعقد اولان یاش مصالحه‌سی موجبنجه دولت علیه قینارجه معاهده‌سنی وقوبان وطمان وقریمك استیلاسنه دائر سندك حکمنی ازسرنو تأیید وطورله نهری اوته‌سنده‌کی ایالاتی روسیه‌یه تسلیم ایلمشدر ٠

بومصالحه‌دن صکره قترینه‌نك وقوع وفاتیله روسیه ایمپراطورلغنه کلان پاولو زماننده یعنی بیك ایکی‌یوز اون اوچ تاریخنده فرانسزلر مصره مستولی اولنجه دولت علیه‌روسیه وانکلتره دولتلریله براتفاق تدافعی عقد ایدوب حتی روسیه‌نك قره دکز دونماسی بوغاز ایچنه کله‌رك دولت‌علیه دونماسیله اقدکزه چیقمش ایدی بناءً‌علیه دولت علیه‌ایله روسیه بیننده اوزمان اثارسلم وصفوت حاصل اولمش‌ایکن پاولونك خلع واعدامیله برنجی علکساندر تخت ایمپراطوری‌یه قاعد اولوب مؤخراً مصرغائله‌سی دخی برطرف اولدقده روسیه‌لولر صرب وقره‌طاغ خلقنی عصیانه تحریك وکرجستانی ضمیمهٔ ممالك ایتمك کبی شرائط اتفاقیه‌یه منافی حرکته باشلادقلرندن ینه ایکی طرفك مناسباتی درجهٔ انقطاعه کلدیکنی متعاقب برنجی ناپولیونك فرانسه ایمپراطورلغنی اعلان ایله اوروپا موازنهٔ دولیه‌سنی اخلال ایدن

محاربات عظیمه‌نك سرزدهٔ ساحهٔ ظهور اولمسی سببیله دولت علیه‌نك فرانسه ایله اتفاقندن منفعلاً روسیه‌لولر انكلتره دولتیله برابر دولت علیه ایله تجدید اتفاقه نهایت درجه‌ده چالشدیلر حتی تبعهٔ عثمانیه‌دن اولان خرستیانلرك فیمابعد روسیه حمایه‌سنده بولنملری كبی سند جدیده درج ایتدیرمك ایستدكاری بعض شرائط مكروهه‌یی دخی قاله المدیلر لكن اراسی چوق كچمدن روسیه دولتی مملكتین اداره‌سنده تحكماتنی ارتیروب بریاندن دخی صربستانك امارت مستقله شكلنه قونلمسی داعیه‌سنه قالقشمش وناپولیونك روسیه اوزرینه حركتی سببیله دالماچیاده‌كی فرانسز اردوسنك ممالك عثمانیه‌دن مرور واهستانه هجومی احتمالی وتوسیع بلاد آمالی ایله نقض عهد ایلمش اولدیغندن دولت علیه بیك ایكی یوز یكرمی بر تاریخنده ینه اعلان حربه مجبور اولدی .

محاربه‌نك دوامی وروسیه اردولرینك حدود اوزرندن طرف طرف تهاجم واقتحامی اثناسنده ناپولیونك نائل اولدیغی غلبهٔ كامله روسیه دولتنی فرانسزلرله صلحه مجبور ایدوب ناپولیون دخی روسیه‌لولرك مماشاتنی بواتیقه‌سنه موافق بولدیغندن وقعهٔ سلیم خانی‌یی وسیله اتخاذ ایله روسیه اتفاقنه میل ایدرك « تیلسیت » مصالحه‌سنده ممالك عثمانیه‌نك مقاسمه‌سنه روسیه ایمپراطوری علكساندر ایله بینلرنده قرار ویرمشلر ایسه‌ده صورت تقسیمده وبالخصوص استانبولك ضبطنده اتفاق ایده‌مامشلر ایدی اما ناپولیون او اثناده بو اتفاقدن آیریلوب دولت علیه‌یی روسیه‌ایله متاركه‌یه اجبار ایلدی ومؤخراً « ارفورت » ملاقاتنده روسیه ایمپراطوریله تأیید اتفاقی حاوی یاپدیغی معاهده‌ده ممالك عثمانیه‌نك مقاسمه‌سی حقنده‌كی تصورات سابقه‌یی ترك ایله یالكز افلاق وبغدانك روسیه دولتی طرفندن ضبطنه موافقت كوستروب بوصورتی اساس صلح اولمق اوزره دولت علیه‌یه تكلیف ایدنجه سلطان محمود خان ثانینك جلوسندن صكره یعنی بیك ایكی یوز یكرمی درت تاریخنده محاربه عودت ایتمش ودیكر طرفدن روسیه‌لولرك تحریك واعانه‌سیله صربلولرك عصیانی كسب شدت ایدوب روم‌ایلی قطعه‌سی بالقانلره قدر روسیه اردولری وصوفیه‌یه دكین صربیه عاصیلری استیلاسنه اوغرامش ایدی شوحال مغلوبیتك نتیجه‌سنده یعنی بیك ایكی یوز یكرمی یدی تاریخنده عقد اولنان بكرش معاهدهٔ صلحیه‌سی صربستانك امتیازات اداره‌سنی میدانه كتورمش وروسیه‌لولرجه مملكتینك استیلاسی املی حاصل اولمه‌دی ایسه‌ده اوراپه تحكملری برقات دها تزاید ایدرك اناطولی حدودنجه دخی توسیعات ملكیه اجرا ایتملرینه سبب اولمش ایدی انك اوزرینه روسیه‌لولر موره خرستیانلرینك تحریك عروق شقاوتلرینه

ساعی اولوب قتربنه زماننده نیرومنوی ضمیرلری اولان یونان دولتنی احیاداعیه سیله روم مذهبنده بولنان تبعهٔ دولت علیه‌یی عصیانه تشویق ایتدکلرندن بیك ایکی یوز اوتوزالتی تاریخنده روم وقعه‌سی دینیلان حادثه سربرآوردهٔ ظهور وممالك عثمانیه‌جه باعث انواع شروشور اولدی .

روسیه دولتی بومسئله‌ده فرانسه وانکلتره ایله اتفاق ایدوب دولت علیه سکز سنه مدت اردولر سوقیله چالشدیغی حالده معاونت خارجیه سببیله دفع عصیانه مقتدر اوله‌میوب نهایت بیك سکزیوز یکرمی التی سنهٔ عیسویه‌سی نیسانده دول ثلثهٔ متفقه‌نك پترسبورغده تنظیم ایلدکاری مضبطه موجبنجه یونانستانك تعیین حدودیله اوراده اهل اسلام ساکن اولمامق اوزره دولت علیه‌یه تابع برامارت هیئتنه قونلسی تکلیف اولنمش ایکن دولت علیه بونی دخی ردده اصرار ایتمش ایدی دیکر طرفدن مصر والیسی محمدعلی پاشا اوتوزبیك منتظم عسکرله عصاتی تنکیله چالیشوب مسئله غالبانه بتورلمك اوزره ایکن فرانسزلر مصر عسکرینك چکلمسی ایچون محمدعلی‌یی تضییق ایتدکلرنده انك دولت علیه دونماسی موجود اولدقجه بوکا قادر اوله‌میه‌جغنی بیان ایتمسی واوآرالق لوندره‌ده دول ثلثه طرفلرندن امضا اولنان دیکر مضبطه مدلولنجه یونانستانك برحکومت مستقلهٔ ملیه اداره‌سنه ویرلمسیچون وقوع بولان تکلیفاتك دخی نزددولت علیه‌ده قرین قبول اولنامسی اوزرینه « ناوارین » لیماننده بولنان دونمای همایون فرانسه وانکلتره قوهٔ بحریه‌سی طرفندن یاقیله‌رق ومصر عسکری چکیلوب موره‌یه فرانسه دولتی جانبندن عسکر کوندریله‌رك مسئله بتون بتون بشقه شکله کیرمش ایدی متعاقباً روسیه دولتی بکرش معاهده‌سندنبرو مملکتین وصربستان مصلحتلری وحدود تصحیحی کبی موضوع بحث اولان مسائلدن طولایی اظهار شقاقه مائل کورنمکله اقکرمانده برمعاهده تنظیمیله دولت علیه مسائل مبحوثه‌جه برطاقم مساعداتی اختیار ایلمش ایکن یونان مسئله‌سنی وروسیه تجار سفاینك قره‌دکزده سربستیٔ سیر وحرکتلرینه مخالفتله توقیفلرندن ناشی طلب ایلدیکی تضمیناتك اعطاسنده تردد اولنمسنی وسیله اتخاذ ایدرك نقض عهد ایلمش اولدیغندن بیك ایکی یوز قرق اوچ سنه‌سی اواخرنده ینه محاربه‌یه کیریشلدی انجق روسیه اردولری بومحاربه‌ده غلیان متوالیه ایله ایلروله‌یه‌رك بالقانلری تجاوزله ادرنه‌یی ضبط واستیلا ایتمش واستانبولی دخی تهدیده باشلامش اولمسیله بیك ایکی یوز قرق بش تاریخنده ادرنه‌ده مغلوبانه برمعاهده عقد اولنه‌رق بونکله لوندره مکالمه‌سنك قراری قبول ایله برابر یونان قراللغنك تشکلی واقکرمان معاهده‌سنك تأخرایدن احکامی موجبنجه مملکتین وصربستان امتیازاتنك توسعاتی واناطولی حدودنده قلاع وبلاد عدیده‌نك وچرکستانك روسیه‌یه ترکی وتضمینات حربیه اعطاسی کبی شروط مضره اختیار اولنمشدر .

لاحقه

بو اجمالدن اكلاشيلوركه هجرتك بيك يوز تاريخندن بيك ايكى يوز قرق بش سنه‌سنه قدر بالدفعات روسيه ايله وقوعبولان محاربانده بالطه‌جى محمد پاشانك پروت مظفريتندن بشقه دولت عليه‌يه نافع برحال ظهور ايتميوب غالبيت هپ روسيه‌لولرده قالمش و يوز اللى سنه ايچنده نيجه ممالك وسيعه الدن چيقوب اولا صربستان و بعده موره عصيانلرينك ظهوره كلمسى اوزرينه صربستانك امارت ممتازه و يونانستانك وموره سواحلنه متعلق جزايرك دولت مستقله شكلنه قونلمسى كبى ضايعات عظيمه دخى وقوعبولمشدر .

شو حالك اسباب عسكريه و سياسيه‌سنى موازنه ايتمك تاريخچه پك مهم اولديغندن بومحلده مختصراً ذكر وبيانه شروع اولنور شويله‌كه بوندن اقدم اوروپا دولتلرنده موظف ودائما حربه آماده عسكر اولميوب لدى‌الحاجه جلب وجمع اولنور ايكن دولت عليه‌ده موظف وقشله نشين اولمق اوزره يكيچرى ناميله پياده عسكرى وسپاه وسلحدار عنوانيله موظف سوارى ايجاد اولنمش و بونلردن بشقه دولتك الك جسيم قوهٔ عسكريه‌سى تيمار و زعامت اربابى اولان سواريلردن مركب اوله‌رق تشكيل قلنمش اولمسيله وقت سفرده ايالتلردن اردولره يوز بيكلرجه عسكر كلور وبو طاقمدن ماعدا يالكز روم ايليده آقنجى ناميله قرق اللى بيك اينجه سوارى بولنور ايدى سلطان مراد ثالث عصرينه كلنجه‌يه قدر يكيچريلر وسپاه وسلحدارلر خرستيان چوجقلرندن طوپلانوب عجمى قشله‌لرنده تربيه ايدلدكدن صكره عسكره آلندقلرى حالده اولا بو اصول اخلال ايديلوب مواجب دينيلان عسكر معاشلرى دخى مقاطعه كبى شوكا بوكا توجيه اولنمغله حين حاجتده سوق اولنه‌جق موظف عسكر بوننه‌مامغه باشلادى ارباب تيمار وزعامت دخى دور سليمان خانيده اراضىٔ اميريه‌نك وقفيتنه جواز كوسترلمسندن طولايى ينه سلطان مراد ثالث عصرنده باشلايان سوء استعمالات اثرى اولمق اوزره تيمار و زعامتلرك عسكر اولميانلره توجيهى سببيله معيشتسز قاله‌رق برحال انقراضه كلمش وآقنجيلر دخى رابطهٔ اصليه‌سندن چيقمش ايدى اوروپاده ايسه معلم عسكر ظهوريله روسيه‌لولركده بيوك پترو زماننده تنظيمات عسكريه اجرا ايتملرى عثمانلولرك مفطور اولدقلرى شجاعت و بسالتك آثارينى اولكى كبى ميدانه كتورمكه مانع اولوب حتى بو حقيقت سلطان عثمان ثانينك خوتين سفرنده تعين ايتمكله وكلاى دولت بيننده تنظيم عسكرك وجوبى اعتراف اولنمش وسلطان احمد ثالث عصرنده

يكيچريلرك سوء حاللرى برمدت حربدن اتقا واحترازى ايجاب ايتديرمش وسلطان محمود اول زماننده دخى تنظيم عسكر هوسى تجدد ايتمش ايكن بيك يوز سكسان ايكى تاريخنده بواحتياطه مخالف آچيلان محاربه دولت عليه‌يى بالاده ذكر ايتديكمز قينارجه معاهده‌سى كبى بر بلايه اوغراتمشدر .

آندن صكره سلطان سليم خان ثالثك نظام جديد ناميله ترتيب عسكره موفقيتى دولت عليه‌نك تجدد مبانئ شوكتى مأموله قوت ويرديكى حالده يكيچرى غيرتكشلكى بلاسيله ظهور ايدن وقعهٔ خلعده نظام جديد عسكرى طاغيلوب ينه اسكى باشى بوزوقلق پريشانلغنه دوشولمش ايدى .

وقتاكه نوبت سلطنت سلطان محمود خان ثانى‌يه انتقال ايلدى جلوسنك اون سكزنجى سنه‌سنده يعنى بيك ايكى يوز قرق بر تاريخنده يكيچرى اوجاغنى سوندرمش ومصالح نظامات عسكريه‌يى يكيدن ايقاد ايله وجود دولت ومملكتى ظلام فلاكتدن قورتارمش ايدى . لكن عساكر منتظمه‌نك افرادى قليل وتعليم وتعلملرينك نقصان اولمسى بيك ايكى يوز قرق اوچ سنه‌سنده ظهور ايدن محاربه‌ده دخى مغلوبيت وهزيمته سبب اولدى .

امور سياسيه‌يه كلنجه دولت عليه‌نك دور فاتحانه‌سنده اوروپاجه كندو مصالحنه مداخله ايده‌جك بر رقيبى بولنمديغندن امورنده فاعل مختار وقوى الاقتدار اولمسيله برابر اوعصرلرده مناسبات دوليه پك محدود اولديغيچون پولتيقه عالمنده دخى اهميت اولميوب سيف غالبيتله قطع مشكلات امور اولنور ايدى اما كيدرك اوروپا دولتلرى طريق مدنيتده طى مسافات وكسب ترقيات ايتدكلرى حالده دولت عليه‌نك اسكى قوت ومكنتى كوندن كونه ضعفه دوشمشدر .

برده دولت عليه‌نك ظهورندنبرو سربستئ اديانه تعرض اولنميوب او يولده مساعدات كامله بيدريغ طوتلمش ايكن تبعهٔ غير اسلاميه حقلرنده‌كى معاملهٔ عدليه صكره‌لرى تحقير وتعدى‌يه مبدل اولوب لكن روسيه‌لولر وسائر خرستيان اولان دولت وملتلر ممالك عثمانيه‌ده نفوذلرى ايلرولدكجه خرستيانلرى حمايه دعواسنه دوشديلر ونهايت روسيه‌لولر قينارجه معاهده‌سنه خرستيانلغى حمايه‌يه دائر مادهٔ مخصوصه درج وعلاوه ايتديرمكله ممالك عثمانيه‌ده‌كى غير مسلم جماعتلرينك حاميسى اولدقلرينى اعلان ومؤخراً صربلولر ويونانلولرى وادئ عصيانه سوق ايتمكه صرف مساعئ فراوان ايلديلر ودولت عليه‌جه حرباً بالدفعات غلبه ايدرك ادرنه معاهده‌سى حكمنجه يونان قراللغى تشكيل ومملكتلك وصرب امارتلرينك

امتیازاتنی توسیع ایتدیرمکله برابر برچوق بلاد واقالیم عثمانیه‌یه مستولی اولدیلر بوقدر تعرض وتحکم اوزرینه دولت علیه‌نك کلیاً امحاسنه کیتمك روسیه‌لولرجه اخص آمال ایکن بوکا سائر بیوك دولتلرك راضی اوله‌میه‌جقلرینی بیلدکاری جهتله بالضروره اویوله کیده‌میوب دولت علیه‌یی قید منته باغلامق وایستدکاری کبی قوللانمق مسلکنی اختیار ایلدکارندن مصر والیسی محمدعلی پاشانك عصیانیله مصر اردوسنك سوریه وحلب قطعه‌لرینی وآطنه وآیدین ایالتلرینی ضبط ایدرك کوتاهیه‌یه قدر کلمسی دولت علیه‌یی مخاطره‌یه دوشوردکده سلطان محمودك استعانه‌سنی قبول ایله استانبوله دونما وعسکر کوندرمشلر وخنکار اسکله‌سنده مصر علیهنه بر اتفاق تدافعی معاهده‌سی یاپه‌رق بحر سفید وسیاه بوغازلرینك روسیه ایله محارب اوله‌جق دولت اجنبیه دونماسنه مسدودیتنی وبالعکس کندو دونمالرینه ایستدیکی وقتده مفتوحیتنی دولت علیه‌یه تعهد ایتدیرمشلر ایدی لکن روسیه دولتنك شو حرکتی دول غربیه‌نك داعیهٔ رقابته قیاملرینی استلزام ایدوب فرانسزلر آچیقدن آچیغه محمدعلی‌یی صحابت وانك دولت علیه‌یه وارث اولمق استحقاقنده بولندیغنی اعلاناً مصره عسکر ودونما کوندرمکه قدر نیت ایلدکاری وانکلیزلر ایسه بوغازلرك روسیه دونماسندن بشقه اجنبی سفائنه مسدودیتی ماده‌سندن طولایی بر آرالق روسیه دولتنك علی الغفله استانبولی ضبط ایده بیلمسی احتماله قوت ویره‌رك منفعل اولدقلری حالده سلطان محمودك وفاتیله جلوس عبدالمجید خانی وقوعنده جزایر بحر سفیده طولاشان دونمای همایون قپودان فراری احمد پاشا سوقیله مصرلویه التحاق ایدنجه شکل مسئله بالکلیه دکشمش ودولت علیه‌جه بر داعیهٔ مهلکه پیدا اولمش ایدی .

ایکنجی فصل

جلوس عبدالمجید خاندن پاریس معاهده‌سنه قدر اون یدی سنه‌لك وقایعك اجمالی

عبدالمجید خان حضرتلری اون یدی یاشنده تخت عثمانی‌یه جلوس ایدوب یوقاریده ذکر ایتدیکمز وجهله سفینهٔ دولتی کرداب خطرده بولمش ایدی . لکن پدرلری سلطان محمود خان مرحومك اواخر سلطنتنده خارجیه نظارتنه ارتقا ایدن مصطفی رشید پاشانك سفارت فوق‌العاده ایله لوندره‌یه عزیمتنده استحصال ایلدیکی اساس اوزرینه انکلتره دولتنك مصر مسئله‌سنجه دولت علیه‌یه تکلیف ایدیکی صورت اتفاقیه‌یه اوستریا و پروسیا دولتلری داخل اولدقلری کبی روسیه دولتی دخی بالضروره خارجده طورەمدیغندن لوندره‌ده اشبو درت دولتله عقد اولنان معاهده موجبنجه یالکز مصر والیلکی علی طریق التوارث محمد علی عهده‌سنده ابقا اولنه‌رق مصر عسکرینك یدتغلب و استیلاسنه کچن ایالات دولت علیه‌یه ترك وتسلیم ایلدی بو صره‌ده بوغازلرك اصول قدیمهٔ انسدادی اعاده ایله روسیه دولتنك خنکار اسکله‌سی معاهده‌سنجه قرارلشدیردیغی صورت تعدیه الغا قلندیغندن معاهدهٔ مذکوره‌نك حکمی قالمدی .

رشید پاشا قدرت فطریه وقابلیت خلقیه ایله بر ملت ایچنده نادر ظهور ایدن اعاظمدن اولمغله دولت علیه‌نی ایکی‌یه بولمك درجه‌سنه کلان مصر غائله‌سنی اورته‌دن قالدیره‌بیلمك ایچون اوروپایه قارشو تأمینات فعلیه کوسترەرك دولتك بقاسنه معین خارجی بولمغه مجبوریتی بالذات کشف و تحقیق ایلدیکندن اولا قتل وتسمیم ومصادرهٔ اموال کبی معاملات ظالمیه سببیله حکومت عثمانیه‌دن دلکیر اولان صنوف تبعه‌نی منع استبداد و وضع اساس عدل وداد ایله دولت متبوعه‌لرینه ایصندیرمغه و حقوق عمومیه‌یه رعایت قواعدینه دولت علیه‌جه وجودینی اورته‌یه قویمغه مدار اولمق اوزره امنیت مال و جان و محفوظیت عرض و ناموس اساسلرینی و قوانین و نظامات ایله مقید برقاعدهٔ اداره وضعنی حاوی تنظیمات خیریه نامیله قرارلشدیردیغی اصلاحاتی بیك ایکی یوز اللی بش سنه‌سی شعبانلك یکرمی ایکنجی کونی کلخانه‌ده قرائت ایلدیکی خط همایون ایله اعلان ایتمش و مصر مسئله‌سنك حلنی تنظیمات مذکوره‌نك اجراسنه ربط ایدرك برمدتنبرو دولت علیه‌نك امحا وافناسنه مائل اولان اوروپا افکار عمومیه‌سنی تصحیح وتأمین ایله شوکت عثمانیه‌نك دوام وبقاسی لزومنی تصدیق ایتدیرمشدر .

رشید پاشا بو همت عالیه‌سنی فعله کتورمك ایچون خارجا مدافعهٔ معادانه چالشدیغی کبی داخلاً دخی ییللرجه یرلشمش افکار مستبدانه و حقوق شکنانه اربابنك مدمهٔ اعتراض و اختلافلرینه کوکس ویره‌رك غیرت فداکارانه ایله محافظهٔ اساس تنظیماته ، ادارهٔ اجرای اصلاحاته دوام واهتمام ایلدی ایالتلر والیلرك النده مالکانه کبی مضبوط ایکن اصول ادارهٔ منتظمه‌یی تأسیس وقاعدهٔ مشروعهٔ مشورتی تعیین ایله حکومت ملکیه‌یی تشکیل ایدرك بو سایه‌ده واردات دولتی برقاچ قاتنه ابلاغ وفنون و معارفك انتشارینه واسطه اوله‌جق مکاتب عمومیه‌یی کشاد ایتدی واعمار ملکك طرق وسائلنی اظهار ایله مقدمات فعلیه‌سنه تشبث ایلدی حاصلی دولت علیه‌یی بر دولت منتظمه صره‌سنه قویوب عثمانیلرك اوروپا جمعیت مدنیه‌سی ایچنده موقع ممتازه لایق اولدقلرینی برقاچ سنه اول بونك عکسنی مطالعه ایدن دولتلره تصدیق واعتراف ایتدیردی ایکن دولت علیه‌نك انکلتره‌یه تقربی روسیه دولتی کندوسندن تباعده حمل ایله منفعل ایکن مجار ولهستان اختلاللری ظهوریله نیجه فیرارلر فرار وممالك عثمانیه‌ده قرار ایدن ملتجیلرك ردی دعواسنه قیام وپروت اوزرینه سوق عسکرله محاربه نمایشلرینی اعلان ایلدی اما بومسئله‌ده دخی دولت علیه فرانسه وانکلتره‌نك افکار متفقانه‌سندن استفاده ایله روسیه دولتنك مدعاسنه قارشو ملتجیلری قبول وحمایه‌ده اصرار ایدرك مسئله‌یی منتج حرب اولقسزین حل ایتمش وبوطریق ایله قتوللك مذهبنده اولان ملیونلرجه اوروپا اهالیسنك محبت صمیمه‌لرینی جلب ایتمسی روسیه‌نك نفوذینی کرکی کبی سکته‌لندیرمش ایدی .

روسیه‌دولتی بوحالدن پك زیاده متأثراولوب ممالك عثمانیه‌ده‌ضایع ایلدیکی نفوذو تحکمی تکرار قزانمق ایچون فرصت بین ایکن فرانسزلرك قدسده‌کی قمامه کلیساسنجه استحصال ایتدکلری حق جدیدی برمسئله حکمنه قویه‌رق اکاکوره کندوسی دخی برشی الق املیله وقینارجه معاهده‌سندنبرو الده بولنان سررشته‌یه‌ده استناداً روم کلیساسی محبت‌ رنکینه روم مذهبنده بولنان تبعهٔ دولت علیه‌یی حمایه داعیه‌سنه قالقشدی وبو مدعایی پرنس « منچیقوف » سفارتیله باب عالی‌یه بر صورت شدیده‌ده تبلیغ ایتدیکنی متعاقب افلاق وبغدانه عسکر سوقیله نقض عهد ایلدی .

دولت علیه ایسه بویله برتکلیفك کندو استقلالنجه مخاطراتنی نظر دقته‌الرق نهایت درجه‌ده مخالفتی ورد مدعاده ثباتی التزام ایدوب بیك ایکی یوز التمش طقوزسنه‌سی اواخرنده اعلان حربه مجبوراولدیغی کبی روسیه دولتنك موجب حرب اولان دعواسنده‌کی ناحقلغی

وافکارنده کورینان استیلاکارانی دیکر دولتلر دخی اکلادقلرندن واکرچه اوستریادولتی توسطیله بعض تشبثات مصالحانه وقوع بولدی ایسه‌ده دولت علیه‌یی تأمین ایده‌جك نتیجه‌یه واصل اوله‌مدیغندن انکلتره وفرانسه دولتلری اعلان حربدن اول‌جه بحرسفید بوغازینه دونما ارسالیله روسیه‌یی تهدید ایتدیلر وقتاکه باب مخاصمه اچیلوب آتش حرب وقتال اشتعال ایلدی نسیم غالبیت بدایةً عثمانلی اردولرنده وزان اولمش ایکن قره دکزه چیقاریلان دونمانك سینوب لیماننده روسیه سفن حربیه‌سی طرفندن احراق ایدلمسی استانبولك محفوظیتی مقصدینی اخلال ایلدیکندن اولا انکلتره وفرانسه دولتلری ومتعاقباً ساردنیا دولتی دولت علیه ایله معاهدهٔ اتفاقیه عقد ایدرك روسیه اوزرینه سفر آچدیلر وقریمه عسکر ودونما سوق وتسییریله روسیه‌نك قره دکز دونماسنی سیواستپول لیماننده کاملاً احراق ایلدیلر .

دول معاونه حربه کیرشمزدن مقدم روسیه عسکرینك سلستره محاصره‌سندن مغلوباً رجعتلری طونه جهتنده‌کی دولت علیه اردوسنك غالبیتنی آرتیروب روم‌ایلی قطعه‌سنده روسیه‌لولرك تجاوزاتنه میدان ویرلمامش اولدیغی متعاقب قریم محاربه‌سنك ظهوری سببیله روسیه اردوسی طونه‌دن بتون بتون چکلمش ودولت علیه‌جه یالکز اناطولیده قارص قلعه‌سنك روسیه یدینه کچمسندن بشقه ضایعات وقوع بولمیوب اکا مقابل باطوم جهتنده‌کی عثمانلی اردوسی دخی روسیه‌دن بعض ممالك ضبط ایلمش ایدی .

سیواستپول مظفریتی اوزرینه انکلتره دولتی بحربالطق طرفندن هجوم ایچون تدارکات عظیمه ایله مشغول ایکن روسیه ایمپراطوری نیقولانك وفاتیله ایکنجی الکساندر قاعد سریر حکومت اولنجه فرانسه ایمپراطوری اوچنجی ناپولیون ایله‌اویوشه‌رق مصالحه تمنیاتنده بولنمغله ناپولیون ایشك ایلروسنه کیتمکدن فارغ اولوب بیك ایکیوز یتمش ایکی سنهٔ هجریه‌سنه مصادف اولان بیك سکز یوز اللی التی سنهٔ عیسویه‌سنده دولت علیه وروسیه وانکلتره وفرانسه واوستریا وپروسیا وساردنیا دولتلری مرخصلرندن مرکب پارسده مجلس مکالمه عقدیله برمعاهدهٔ صلحیه یاپیلمش ایدیکه انك احکامنجه دولت علیه‌نك استقلال وتمامیت ملکیه‌سی دول معاهده‌نك تحت کفالتلرنده بولنمق و قره دکز بی طرف قالوب روسیه‌نك اوراده دونماسی بولنمامق و بسارابیادن بر قطعه اراضی بغدانه الحاق و طونه بوغازلری تماماً دولت علیه‌یه ترك اولنمق ودولت علیه‌نك تبعه‌سیله اولان معاملاتنه دولتلر جانبندن منفرداً ومشترکاً مداخله اولنمامق کبی شرائط نافعه استحصال اولندی ودول معاونه تمامیت ملکیهٔ دولت

علیه‌یه طوقنه‌جق حالاتده محافظهٔ اتفاقه قرار ویرمکله برابر اوستریا دولتنی دخی دائرهٔ اتفاقلرینه الدقلرندن روسیه‌لولرك ممالك عثمانیه حقنده‌کی آمال استیلالرینه قوتلی برسد چکلمش اولدی اما روسیه دولتنك اورته‌یه قویدیغی دعوا خرستیانلغك ممالك عثمانیه‌ده وقایهٔ امتیازی قضیه‌سی اولوب حمایت مذهبیه نامیله حقوق دولت علیه‌یه اشتراکه قالقشمش اولمسنه دول معاونه طرفلرندن مال و جان ایله قارشو طورلمش ایسه‌ده خرستیانلغه دائر هیچ برشی دیمه‌رك معاهده یاپسه‌لر دولت علیه‌یه اعانه ایچون اقچه وعسکر ویرمش اولان ملتلرینك طعن و تعریضی التنده قاله‌جقلرینی ملاحظه ایله برابر مصالحه‌ده ینه منحصراً خرستیانلقدن بحث ایتسه‌لر روسیه دولتنك دعواسنه حق ویرلمش و کندولرینك حربه کیرشملری معناسز کبی کورولمش اوله‌جغنی دخی بیلدکلرندن مقصد اصلیلری هیچ بر صنف و مذهبه عائد اولمیه‌رق ممالك عثمانیه اهالیسنك استحصال حسن حالی وبوطریق ایله دولت علیه‌نك تأیید اساس حکومت واستقلالی اولدیغنی کوسترمك ایچون خرستیانلرجه یالکز مذهبه عائد اولوب من‌القدیم ویرلمش اولان امتیازاتك تأکیدیله هرصنف تبعهٔ عثمانیه‌نك حقوق و معاملاتجه مساوات کامله‌یه مظهر اولدقلرینی اعلان ایله برابر فوائد ومنافعی جمله‌یه واصل و شامل اوله‌جق بعض اصلاحاتك دخی بوصره‌ده نشر اولنمسنی و بواعلان معاهده‌نك انعقادندن اول یاپیله‌رق منحصراً طرف دولت علیه‌دن ظهوره کلمش بر فتوت و مروت شکل و حالنه قونلمسنی بیان و اخطار ایتمشلر ایدی .

شرائط صلحیه صره‌سنده وقوعبولان شوتکلیف اول وقت باب عالیجه موقع بحثه قونیلوب واقعا بوصورت روسیه‌نك موجب حرب اولان ادعاسنی شکل دیکرده قبول و ترویج ایتمك دیمك اولور ایسه‌ده دولت علیه‌نك استقلالنی محافظه یولنده قان دوکن دولتلرك بویله برطلبلرینی قبول ایتمامنك امکانی اولمدیغی اکلاشیله‌رق مجلس مکالمه‌نك انعقادندن اول اصلاحات فرمانی نامیله برامر عالی اصدار وپارس معاهده‌سنك طقوزنجی ماده‌سنده طرف دولت علیه‌دن اویله برفرمانك صدور ایتمش اولدیغی یاد وتذکار اولنمش ایدی بوفرمانك احکامی بالعموم اهالئ ممالك عثمانیه‌یه شامل ایسه‌ده دولت علیه‌نك تبعه‌سیله اولان معاملاتنه دولتلرك مداخله ایتمیه‌جکلرینه دائر معاهده‌یه درج اولنان ماده‌نك حکمی اصلاحات فرماننك نص عهدده ذکر وایراد وبین‌الدول سند اتخاذ اولنمسیله لفظ بی معنا درجه‌سنه ایتمش اولدیغندن استقبالاً مصالح داخلیه وتبعهٔ غیر اسلامیه‌نك نظارت وحمایت مشترکهٔ دولیه تحتنه کیره‌جکی وفرانسه وانکلتره‌نك محافظهٔ استقلال سلطنت عثمانیه حقنده

اولان مدعالرینی وانك اوزرینـه وقوعبولان فداكارلقلرینی شـو فعل نقض واخلال ایلدیكندن نتیجه مقدمه‌یه موافق ظهوراتمیه‌جكی بحثنده نیجه ادله وبراهین مهمه‌یی حاوی صدر سابق مصطفی رشید پاشا سلطان عبدالمجیده برلایحه تقدیم ایتمش ایدی .

هرنه ایسه پارس معاهده‌سی دولت علیه‌نك حال وموقعنجه غالبانه وروسیه‌جه مغلوبانه برمصالحه‌نك سـندی اولمسیله بونی بوزمق وآمال ومقاصـدینی استحصال ایتمك ایچون روسیه دولتنك هر تدبیره مراجعتله كندوسـنه مساعد اوله‌بیله‌جك برزمان فرصـتدن استفاده ایلیه‌جكی بیلنیور ایدی .

اوچنجی فصل

پارس معاهده‌سنك انعقادندن جلوس عبدالعزیز خانی‌یه قدر جریان ایدن وقایعك اجمالی

بالاده ذکر اولندیغی وجهله پارس معاهدهٔ صلحیه‌سی دولت علیه‌نك استقلال وتمامیت ملکیه‌سنی تحت تأمینه آلمش و محاربه‌نك مآلاً انتاج ایلدیکی مضایقه انکلتره وفرانسه دولتلری کفالتلریله عقد اولنان استقراض خارجی ایله تعدیل اولنمش ایکن مصالحه‌نك انعقادیله دول معاونه اردولری چکلدکدن صکره جسم دولته علت سفاهت مستولی اولوب بونك دوامی محاربه‌دن بیوك بلالره سببیت ویردی .

تفصیل احوال شو وجهله خلاصه اولنورکه جلوس عبدالمجید خانیدن صکره ملت عثمانیه‌نك حقوقجه وجان ومالجه امنیته خدمت ایلیان واوروپا اصول مدنیتنی ممالك عثمانیه‌ده الك اول موقع تطبیقه وضع ایله افکار عمومیه‌یی اویاندیران مصطفی رشید پاشا ایسه‌ده کندوسی طبعاً عالی جناب وارباب حاجاته مکارم وعنایاتی بی حساب اولدیغندن افراط کرمله ایتدیکی بورجلری پادشاهه وخزینهٔ دولته وبردیرمك کبی آچدیغی یولدن سائرلری دخی کچمك ایستمکله خزینهٔ دولتك موازنهٔ دخل وخرجنه خلل کلدی مثلا بالطه لیمانده یاپدیغی ساحلخانه‌یی مخدومی علی غالب پاشایه تزویج اولنان فاطمه سلطان ایچون میری‌یه صاتوب مقابلنده ایکی یوز اللی بیك لیرا آلدی بوکیدیشلر ایسه هپ قریم محاربه‌سندن صکره باشلادی عبدالمجید خانك اوائل سلطنتنده متصرفانه حرکت اولنور ایکن ایکی دفعه اجرا اولنان زفاف وختان سورلرنده‌کی مصرفلر وحرم همایوندن خزینهٔ دولته تحمیل ایدیلان بورجلر وحساب عقله صیغمز سفاهتلره ووکلایه ویریلان عطیه‌لر نیان دولتی تملدن اویناتدی بش آلتی سنه‌ده سکسان ملیون لیرادن زیاده اوروپایه بورج ایدلدی یکرمی ملیون لیرالق اوراق نقدیه معاملات عامه‌یی افساد ایدوب اعتباردن ساقط اولدی . دوائر دولت بورج ایچنه باطدی منافع ملك وملته وتزیید قوت دولته بر اقچه صرف اولنموب مستقرضات هپ هوایه کیتدی او اثناده ایسه رشید پاشا وفات ایتمکله دولتك اداره سیاسیه‌سنده انك اکسکلکی کورلمکه باشلادی دیکر طرفدن ایشلرك بوزوقلغی خلقه کران کلوب حتی سلطان عبدالمجیدی اعدام غرضیله یتمش التی تاریخنده بر جمعیت خفیه تشکل ایتدیکی خبر آلنه‌رق مرتبلری طوتلدی پارس معاهده‌سیله قوجه بر محاربه‌دن

هیچ ضایعات ویرلممکله برابر روسیه‌نك ضررینی موجب برطاقم احکام مادیه‌ومعنویه‌دن مستفید اوله‌رق چیقامش اولمسنه مبنی دولتك خارجاً کسب ایلدیکی موقع محترمدن استفاده ایله مساعیٔ ترقی پرورانه‌یی الدن براقامق وبیهوده وقت کچوروبده خصمه سلاح مفسدت ویرمامك فرض عین ایکن بالاده ذکر ایتدیکمز سفاهتلر وسوء استعماللر ایله دولت علیه‌نك کوندن کونه قوهٔ حیاتیه‌سنی ضایع ایتمکده اولمسی روسیه دولتك‌ینه اجرای منویات قدیمه‌سنه قیامنی موجب اولوب اول باول محاربهٔ سابقه‌ده حرکات عسکریه‌سنی اشکال ایدن یولسزلق بلیه‌سنی دفع وازاله ایتمك وبو طریق ایله تجارت داخلیه‌سنی دخی ایلرولتمك ایچون سوق‌الجیش اصوله موافق تیمور یوللر تأسیسنه واکمال اسباب حربیه‌سنه مباشرت ایلمش وممالکجه الك زیاده شکایت وشماتته سبب اولان اسارت اصولنی تدابیر معقوله ایله حل ایتمش ایدی دیکر جانبدن قریم محاربه‌سنه سبب اولدیغی وجهله بر دعوا آچوبده دولت علیه‌یه اعلان حرب ایلسه توسیع ملك غرضیله اتهام اولنه‌جغنی وینه دول غربیه‌یی مخالف بوله‌جغنی بیلدیکی ایچون او یوله کیتمکدن صرف نظرله تبعهٔ عثمانیه‌دن اولان خرستیانلری حکومت متبوعه‌لرندن شاکی ومتنفر کوسترمك وامکان بولدقجه اختلاللر چیقارتمق وبنابرین اوروپا افکارعمومیه‌سنی دولت علیه علیهنه چویروب دعواسنده کندوسنی حقلی کبی طانتمق یوللرینی طوتدی واوروپانك اصول سیاسیسنده ظهور ایدن تغیر ناکهانیدن دخی استفاده‌یه باشلادی چونکه پارس معاهده‌سنك امضاسی قوروقمسزین فرانسه ایمپراطوری ناپولیون ایتالیادن آوستریا نفوذینی رفع واورایی دول متفقه نامیله حکومات متعدده‌یه تقسیم ایدرك جمله‌سنك اوزرینه اجرای احکام ایتمك تصوریله اتخاذ ایتدیکی مسلکده روسیه دولتنی مخالف وآوستریایه معین بولمامق ایچون معاهدهٔ منعقده‌دن روسیه دولتنك فائده‌سنی ودولت علیه‌نك ضررینی موجب اوله‌جق فداکارلقلری اجرایه باشلایوب اشبو ایتالیا مسئله‌سنی مرامنه اویدیرمق امالیه هر قومك ایستدیکی حکمدار وحکومتی انتخاب ایتمسی‌لزومنی دخی اعلان ایله‌اقوام مختلفهٔ ملك وبوصرده تبعهٔ عثمانیه‌دن اولان خرستیانلرك اذهاننی تشویش ایلدی و انکلتره دولتی تبدیل اصول ایله طوغریدن طوغری‌یه منافعنه تعلقی اولمیان مسائلده طریق بیقیدی‌یی التزام ایتدی.

قومیت قاعده‌سی تأسسه باشلامقله برابر ایتالیاده حکومات متعدده یرینه غلبهٔ آرای اهالی ایله خلاف مأمول یکرمی درت ملیون نفوسی جامع بر دولت عظیمه تشکل ایتمسی فرانسه نفوذنجه مضر اولدیغندن وانکلیزلرك متخذلری اولان طریق بیقدی اقتضاسنجه

اوطرفنده مأيوس بولنديغندن ايمپراطور ناپوليون روسيه‌يه مماشاته برقات دها مجبور اولدی وافلاق وبغدان من‌القديم ايكی امارت اولديغی حالده بونلری دخی برلشديرمكله پارس معاهده‌سنك امارتين اصولنی محافظه ايدن حكمنه خط بطلان چكلدی .

روسيه دولتی فرانسه كبی بردولت قويه‌نك بووجهله كوستردیكی تمايلات ضروريه‌دن استفاده ايله بالاده ذكر ايتديكمز مسلك سياسيسنی ايلرولتمكه واسلاو اتحادی ناميله جمعيتلر ياپه‌رق بلغارستانی اخلال ايتمكه باشلادی حتی يتمش التی تاريخنده بلغارلرك ظلم وتعدی ايچنده ازيلدكلری آوازه‌سيله اوروپا ملتلرينك مسامعنی طولديروب بلغارلری كندو ممالكنه هجرته تشويق ايلمش وادعا ايلديكی مظالمه دائر برتحريرات دخی نشرايتمش ايدی انك اوزرينه صدراعظم اولان قبرسلی محمد پاشا بلغارستانك تفتيشنه چيقوب روسيه دولتنك وقوعنی اعلان ايلديكی حالاتك بی اساس اولديغنی اثبات ايتمكله شومفسدتك افكار عموميه‌جه سوء تأثيری اوله‌مامش وروسيه دولتی دخی بالضروره اختيار سكوت ايله‌ايشلك ايلروسنه كيده‌مامش ايدی اما بلغارلرك ذهن وقلبلری كوندن كونه هوای استقلال ايله طولمغه يوز طوتوب برطرفدنده مكتبلرينه روسيه‌دن كونديريلان معلملر ربقهٔ تابعيت عثمانيه‌دن چيقملرينی انتاج ايده‌جك طرق ووسائلی تعليم وتفهيم ايتمكه وكنجلرينی روسيه‌يه كوندروب باشلرينه برطاقم آمال حريصانه طولديره‌رق مكتبلرينه جلبله انلری دخی افكار استقلال جويانه نشرياتنده استخدام ايتمكه باشلاديلر .

بلغارستانك خالی بووجهله مختل اولديغی كبی قره طاغلولر دخی هرسك سنجاغنه مربوط وقره طاغ ايله هم حدود اولان نواحی اهاليسنی اضلال ايله طريق عصيانه سوق ايلدكلرندن قبرسلی محمد پاشا بلغارستان تفتيشنه چيقديغی صره‌ده هرسك طرفلرينك آسايشی شورشه مبدل اولمش وحتی پارس معاهده‌سنك ممضيسی اولان دولتلر هرسكده عصيان ايدن اهالی رؤساسنه نصيحت مشتركه اجراسی ايچون باب عاليدن رخصت ايستدكلری حالده خارجيه ناظری وكيلی بولنان عالی پاشا شوتكليفی رد ايدوب سلاح ايله تنكيللرينی تحت مجبوريتده كورمش ايدی .

روم ايلی قطعه‌سنك احوال عموميه‌سی بويله ايكن اصول قوميتدن استفاده غرضيله كريد خرستيانلری عصيانه قالقشوب انلرك دفع مفاسدينه چالشلديغی متعاقب جبل لبنانده درزيلر ايله مارونيلر بيننده ظهور ايدن مقاتله‌نك شام وحواليسنه سرايتيله اهل اسلامك مارونيلر عليهنده حركت قتاليه‌يه قياملری دخی برالشامك برآتش اختلال ايچنه دوشمسنی موجب

اولدیغندن فرانسه ایمپراطوری بومسئله‌یی برالشامده نشر نفوذه آلت اتخاذ ایده‌رك قتولك مذهبنده بولنان مارونیلری حمایه قصدیله سوریه ساحلنه دونما وعسکر کوندردی .

واقعا اولوقت مأموریت فوق‌العاده ایله برالشامه اعزام اولنان خارجیه ناظری فؤاد پاشا سرعت وشدتله اختلالی باصدیروب فرانسه عسکرینك مداخلاتنه میدان ویرمدی اما جبل لبنان اداره‌سی فرانسزلرك الحاح اکیدیله بر حال امتیازه قونیلوب مارونیلرك ضایعاتی تضمین ایتدیرلدی وبومسئله‌ایله اوغراشیلور ایکن سلطان عبدالمجیدك وفاتیله بیك ایکی یوز یتمش یدی سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنده جلوس عبدالعزیز خانی وقوع بولدی .

دردنجی فصل

جلوس عبدالعزیز خاندن هرسك مسئله‌سنه قدر اون آلتی سنه‌لك وقایعك فذلكه‌سی

سلطان عبدالعزیز خانك ولی عهدلك عالمنده منتشر اولان حسن نیت وسلامت فكرتی عقیب جلوسنده سرای سفاهتلرینك امحاسیله اولبابده عنتپرورانه اجرا آته مصروف اولنجه جسم دولتك حركات مخصوصه‌سنجه بر تحول نو آیین حصوله كلوب از جمله فؤاد پاشانك دفعهٔ اولی صدارتنده آوروپادن پاره استقراضیله اول باول قوائم نقدیه الغا ودیون غیر منتظمه تأدیه وایفا قلندی لكن قائمه‌نك آلتونه نسبتله قیمتی یوزده قرقدن آشاغی‌یه دوشمش واو جهتله بر یوزلك كاغده بدل اللی غروشلق آلتون ویره‌رك هركسی خشنود ایتمك ممكن بولنمش ایكن آوروپاده قونسولیده دینیلان اسهام دولت علیه‌ده دخی ایجاد اولنه‌رق بوكا سنوی یوزده بش فائض ویرلمك ورأس المالنه محسوباً تخصیص اولنان آقچه قرعه ایله ادا ایدلمك طریقه كیدیلوب یوز غروشلق قائمه‌نك قرق غروشی نقد وآلتمش غروشی اسهام عمومیه سندیله تأدیه اولندی وقائمه بورجلر دخی بو اصولك ایچنده مختلف المقدار اسهام ونقد ایله تسویه ایدلدی ایسه‌ده خزینهٔ دولت حقیقتده اسكیسندن زیاده مشكلاته اوغرادی دولت علیه بو وجهله تنظیم امور مالیه‌یه صرف رأس المال افكار ایتمكده ایكن بلغراد واروشنده‌كی اهالیٔ مسلمه حقلرنده صربلولرك كوستردكاری آثار خصومت سببیله قلعه‌دن طوپ آتلمغه مجبوریت كورنمسی بر مسئلهٔ عظیمه شكلنه كیره‌رك دول ضامنه‌نك وبالخاصه روسیه وفرانسه‌نك اصرارلریله كندو سفیرلرندن مركب استانبولده عقد اولنان مجلس مكالمه‌نك نتیجهٔ مذاكراتی بلغراد اهل اسلامنك دخی وطنلرندن قطع علاقه ایتملرینی موجب اولمش ایدی شو مسئله‌ده مداخلات دولیه‌نك بو درجه میدان آلمسی ایسه پارس معاهده‌سنك ابطال احكامیچون روسیه دولتنجه ملتزم اولان خط حركتك ایلرولدیكنه بر علامت علیه ایدی .

اما صربلیلرك مقصد اصلیسی قلاع موجوده‌نك وبونلردن الك زیاده مطمح نظرلری اولان بلغرادك ید اداره‌لرینه كچمسی ومحافظلری اولان عساكر عثمانیه‌نك اورالردن چكلمسی قضیه‌سی اولمغله بونی استحصال ایچون خارجدن جلب معاونته باشلادیلر . حتی مسئله مجلس مكالمه‌جه حل اولندقدن برقاچ آی صكره روسیه‌دن افلاق وبغدان

طريقيله صربستانه كليتلو مهمات حربيه كچورلمش و بو ماده‌لردن طولايى مملكتين وصربستان امارتلرينه جانب باب عاليدن وقوع بولان اشعارات ودول ضامنه ايله اولنان مخابراتك هيچ بر تأثيرى كوريله‌مامش ايدى صربستانك حالى بو منوال اوزره اولوب دور عبدالمجيد خانى اواخرنده قره طاغلولرك وهرسك سنجاغندن قره طاغه ملاصق اولان نواحينك بغى وفسادلرى ايسه كيندكجه مشتد اوله‌رق نهايت بر قوهٔ كافيه سوقيله عقيب جلوس عبدالعزيز خانيده قره طاغ اوزرينه تجاوزى حركت اولنمش وبحسب المغلوبيه قره طاغ برنسى درون جبلدن مرور ايدن هرسك جاده‌سنك كشادينه واستحكامات عسكريه انشاسيله تأمينه موافقتنى حاوى سردار اكرم عمر پاشايه سند ويرمش ايكن روسيه دولتى بوطريقت آچلماسى ضمننده قره طاغ پرنسنك مراجعتنه واسطه اولوب دولت عليه‌نك ويرديكى جواب رد فرانسه ايمپراطورينك انضمام الحاحيله ثمره‌سز قالمش وبونجه فداكارلقلرله حصوله كتوريلان شو يله بر قرار منفسخ اولوب آچيلان طريقه انشا ايتديريلان قله‌لر هدم ايتديرلمش ايدى .

ينه او اثناده افلاق وبغدان اهاليسى مملكتين امارتنده بولنان قوزا بكى رأس حكومتدن ابعاد ايتملريله دول ضامنه‌نك اتفاقيله المانيا پرنسلرندن وپروسيا خاندان قراليسندن پرنس شارل مملكتين امارتنه تعيين قلندى وآرتق يرلودن پرنس نصبى قاعده‌سى ملغا اولوب امارتك دولت عليه‌يه اولان روابط تابعيتى بر قاندها انقطاعه يوز طوتدى .

شو حاللرك جمله‌سى قاعدهٔ قوميتك هر طرفده حكمنى اجرايه باشلامسندن و بوده روسيه دولتنك طرف طرف ممالك عثمانيه‌ده نوائر اختلال وشقاوتى اشعال ودولت عليه‌يى برمدت حرب استضمافى ايله اشغال ايتمك يولنده اولان منويانته موافق كلمسندن منبعث اولوب بناءً عليه يونانليلر دخى بوندن استفاده‌يه قيام ايلدكلرندن انكلتره دولتنك زير حكومتنده بولنان جزاير سبعه‌يى يونانستانه ترك ايتمش اولمسى اوزرينه روسيه‌لولر حانيه قونسولوسى « دنديرينو » معرفتيله بيك ايكى يوز سكسان ايكى سنهٔ هجريه‌سى اواخرنده كريد جزيره‌سى خرستيانلرينى وادئ عصيانه سوق ايتديلر .

بو اختلال حكومات متفقهٔ جرمانيا حقوق رياستندن طولايى پروسيا واوستريا دولتلرى بيننده تحدث ايدن محاربه‌نك نتايجى اقتضاسنجه روسيه مقاصدينه سهولت بخش اولوب شويله‌كه پروسيالولر « رين » نهرى جهتندن تصحيح حدود يولنده بعض اراضى تركى مكافاتنك وعديله اك زياده احتراز ايلدكلرى فرانسه‌يى بيطرفلق حالنده براقمغه موفق

اولدقدن صکره صادوا محاربۀ مشهوره‌سنده اوستریا اردوسنی مغلوب ومنهزم ایدرك ویانه جوارینه قدر ضبط و تسخیر ایلدکلرندن حکومات متفقۀ جرمانیا ریاستنك پروسیایه انتقالیله و المانیای شمالی دولتی نامیله برحکومت عظیمه تشکل ایتمش ایدی . فرانسه دولتی پروسیالولرك دفعهٔ بویله ملك و قوتجه کسب وسعت ایتلرندن طولایی دوشدیکی تلاشك اثری اولمق اوزره یا روسیه‌لولری پروسیالولرله اتحاددن منع ایتمك و یاخود ممکن اولدیجه کندو طرفنه جلب ایلمك ایچون روسیه دولتنه اولکندن زیاده میل کوسترمکه باشلادیغندن و انکلتره دولتی اوروپانك احوال عمومیه‌سنه قارشمامق حالنده و دولت علیه مصالحنجه قیدسزلق عالمنده بولندیغندن واوستریا دولتی ایسه رقیب دائمیسی اولان پروسیانك اکتساب ایلدیکی حاله قارشو برطرفدن روسیه‌یه ودیکر جانبدن فرانسه‌یه تقربدن بشقه چاره وپناه بوله‌مدیغندن مسئلهٔ شرقیه‌ده کندوسنه مقاومت ایده‌بیله‌جك شو اوچ دولتك اطوار و افکاری روسیه‌نك آمالنی ترویجه مساعد اولمسیله برابر ایشی اورته‌یه دوشورمك وشرق مسئله‌سنی از سر نو میدانه چیقارمق ایچون کرید اختلالنی اله آلدی .

جزیره‌نك شورشی هر مملکتده امثالی کوریلان عصیان قبیلندن ایکن عالمه قارشو بشقه بر رنك وحالده کوسترمك یعنی بو بر عارضۀ محلیه اولمیوب ممالك عثمانیه اهالئ غیر مسلمه‌سنك دولت متبوعه‌لرندن ناخشنود اولدقلرینك علامت علنیه‌سی صورتنده بیلدیرلمك ایستنیلوب بونکله هم کریدی یونانستانه الحاق ایتدیرمك وهم بوصره‌ده خرستیانلرك حسن حاللرینی استحصال مقصدیله بونلری معناً حکومت عثمانیه‌دن تفریق ایده‌جك یولده برشی یاپدیرمق سوداسنه دوشدی .

بالاده بیان اولنان اسباب و احوال اقتضاسنجه فرانسه دولتی مسلك مماشاته سالك اولمق حسبیله روسیه دولتی کرید مسئله‌سنده فرانسه‌یی کندو دائرۀ اتفاقنه جلب ایله ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده خرستیانلر ایچون تنظیمات واصلاحات نامیله برطاقم شی یاپمسی حقنده مبادلهٔ افکاره قالقشدی وانکلتره دولتنه بی‌طرف وبی‌قیدی حالنی ترك ایتدیرمکه مقتدر اوله‌میوب فقط اوستریا وپروسیا وایتالیا دولتلرینی دائرۀ اتحاده آلدی انك اوزرینه بو دولتلر سفراسی متحدالمآل تقریرلر اعطاسیله خرستیان تبعه‌نك اصلاح احوالی نامنه روسیه دولتنك مروج مقاصدی اولدقلری صره‌ده فرانسه ایمپراطوری کریدك یونانستانه ترکنی وهیچ اولمزایسه امارت مستقله حالنه وضعنی تکلیف ایدوب حتی سلطان عبدالعزیزك بیك ایکیوز سکسان‌درت تاریخنده کشاد اولنان سرکی‌یی تماشا وسیله‌سیله پارسه عزیمتنده

بونی شفاهاً دخی سویلمش وروسیه ایمپراطوری قریمه‌کی صیفیه‌سنه کلدیکی اثناده سفارت فوق‌العاده ایله قریمه کیدن فؤاد پاشایه‌ده فرانسه ایمپراطورینک افاداتی مؤید صورتده بسط مرام وحرکات عسکریه‌نک تعطیلنی شدیداً التزام ایتمش ایدی .

دولت علیه کرید حادثه‌سی سببیله برحال هولناکه اوغرایوب اختلالی باصدیرمق ایچون کریده سوق اولنان اردو ودونمانک حرکاتی ایسه دول متفقه‌نک سفاین حربیه واسطه‌سیله یونانستاندن اشقیا ومهمات کچورمکه وعصاتی سبکبار براقق مقصدیله عائله‌لرینی یونانستانه کوتورمکه دواملری اشکال ایلدیکندن وروسیه دولتی بونقل عائله ماده‌سنی کویا قتل عام قورقوسیله خرستیانلرک نسوان وصبیانی سواحل جزیره‌یه دوکلمش اولدقلرینه بناءً تکلیف ایدوب مرام اصلیسنی بونکله دخی ترویج ایتدیردکدن صکره برده حرکات عسکریه‌نک ترک وتعطیلی طلبنده اصراره باشلادیغندن مسئله کسب وخامت ایلدی و او اثناده صربستان قلاعی ماده‌سی اورته‌یه چیقوب روسیه‌لولرک اغراسیله صرب پرنسی بلغراد وسائر قلاعک ترکنی استدعا ایلدکده فرانسه‌نک اجباری وسائر دولتلرک اصراری اوزرینه بلغراد قلعه‌سنک محافظه‌سی صربستانه ترک و دیکر قلعه‌لر هدم ایتدیرلدی بونک اولوقت طرف دولت علیه‌دن خواه و ناخواه قبولی ایسه دولتلرک مداخلهٔ متفقانه‌سیله بردوام اولان کرید اختلالی آراسنده برده صرب محاربه‌سی چیقارتمامق مقصدینه مبنی ایدی .

فی الواقع اسلاو اتحادی جمعیتلرینک بلغارستان و بوسنه و هرسکده نشرینه ساعی اولدقلری تخم فساد اواثناده طرف‌طرف سنبله نمای ظهور اولمقده بولندیغی قرینه‌سنجه اکر شو قلاع مسئله‌سنده افکار خارجیه‌یه قارشو کلنمش اولسیدی صربستان امارتنک حربه تحریک اولنه‌جغنده و بلغارستان و بوسنه و هرسک قطعه‌لرنده اختلال ظهور ایتدیریله‌جکنده شبهه یوغیدی .

ذکر اولنان وقایع صره‌سنده کسب اهمیت ایدن موادک بری دخی بلغارلرک روم کلیساسنه اولان مربوطیت مذهبیه‌لرینک قطعیله ادارهٔ روحانیه‌لرنده استقلاللری داعیه‌سیدر بومسئله روملرله بلغارلر بیننده ییللرجه سورنمش برشی اولوب دولت علیه بلغارلرک هیئت ملیه‌سنی تفریقدن احتراز ایله روم کلیساسنه اولان ارتباطلرینی محافظه‌یه چالشمش ایکن اسلاو اتحادی جمعیتلرینک ایشلدکلری منفحهٔ مفاسد تأثیراتیله ایش بیومکه باشلایوب روم متره پولیدلرینک بلغارستانده اجرا ایتدکلری مظالم دخی او مفاسده قوت ویرمش وروسیه‌لولرک دفع شکایتی ایچون فوأد پاشانک صدارتنده طونه ولایتی نامیله بلغارستانک

قسم اعظمنی حاوی برادارهٔ ملکیه تشکیل اولنمسی ایسه بلغارلرك امید استقلاللرینه توافق ایدوب کلیسا تفریقی دعواسی پك زیاده ایلرولمش ایدی .

روسیه دولتی بلغارستانك ادارهٔ ملکیه‌جه استقلالی املنه وسیلهٔ مستقله اولان بو مسئله‌یی فوق‌الغایه صحابتله بلغارلری طرف طرف حکومت عثمانیه علیهنده حرکته تشویق ایتمکدن خالی اولمدیغیچون مصلحتی کشاکشده براقمنك محاذیری تحقق ایامکله دولت‌علیه بلغارلرك تفریق ادارهٔ روحانیه‌لرینی قبول ایتمش وبلغار اکسار خلفناك اعلان تأسیسیله بلغارستانجه سکون وامنیت تقرر ایلمش ایدی .

بلغارلرك روم کلیساسندن آیرلملری بر قاچ عصردنبرو ضایع ایتدکاری عصبیتلرینك تجددیله استقبالاً واصل سر منزل استقلال اوللرینی استلزام ایده‌جکی هرکس عندنده معلوم ایکن حکم زمانك قوتی اولبابده ایقاع موانعه امکان براقمامقله برابر خارجیه ناظری عالی پاشا مسئله‌ده روم پطریقخانه‌سیله بلغارلر بیننده‌کی اختلافك مبدل ائتلاف اوله‌بیلمسی ایچون نهایت درجه‌ده صرف مساعی ایله اجرا آنجه وقت قزانمقدن دخی کیروطورمامش وحتی اکسار خلق براتنی اعطا ایتمامش ایدی .

دولت علیه کریدا اختلالی ایچنده بو مسائل دقیقه‌نك دخی حلیله اوغراشمقده اولدیغی حالده روسیه دولتی شرق مسئله‌سنی مرامنه موافق صورتده قویمق عزمیله فرانسه دولتنك تمایلندن استفاده ایدرك ممالك عثمانیه‌جه خرستیانلرك اصلاح احوالی داعیهٔ معلومه‌سندن خالی اولماز ایدی .

لکن فرانسه دولتی اصلاحات حقنده‌کی افکارینی تبدیل ایتمیوب ممالك عثمانیه‌ده هر نه یاپیله‌جق ایسه فائده‌سی اعم اوله‌جق صورتده بولنمسی لزومنی درمیان وپاریس معاهده‌سی صره‌سنده صادر اولان اصلاحات فرماننده مندرج موادك تمامیٔ اجراسی مقصدینی بیان ایله اکتفا ایدرك بونك اوزرینه فرانسه خارجیه ناظری موسیوه موتیه، مقدما استانبول سفارتنده بولنمسندن طولایی ممالك عثمانیه‌جه استحصال ایتمش اولدیغی معلومات مخصوصه‌یه استناد ایله اصلاحات فرمانتك مندرجاتندن قنغیلری موقع اجرایه قونلمش ونه‌لری یاپیله‌مامشدربونلره دائر مطالعاتی حاوی بر لایحه یاپوب محرمانه‌اوله‌رق دیکر دولتلره کوندرمش ایدی .

اما بو صورت روسیه دولتنك هیچ ایشنه کلیوب اصل مقصدی فرمان‌سالف‌البیانك احکامنی ابطال ایتمك وبونکله پاریس معاهده‌سنك اساسنه رخنه آچمق قضیه‌سی اولدیغی

ایچون روسیه خارجیه نظارتنده‌دخی موسیو « موتیه » نك لایحه‌سنه مقابل ایکی لایحه قلمه آلنمش ایدی‌که بونلردن برینك مآلی اصلاحات فرمانناك اساساً احکامنی چوریدوب هیچ بر شی یاپلدیغنی ویاپیلسه بیله خرستیانلر ایچون بر کونه فائده‌سی اولمیوب بونلرك انواع مظالم وتعدیات آلتنده بولندقلرینی وخلاصهٔ افکار اولمق اوزره مسلمان وخصوصا ترکلرك هیچ بر شی اولمق احتمالی بولنمدیغنی وبونلری کندو حاللرینه براقمقدن بشقه چاره اولمدیغنی واصل دوشونیله‌جك شی خرستیانلری ترکلرك زبون پنجه‌ٔ تعدیلری اولمقدن قورتارمق تدبیری اولدیغنی بیان وبونی اثبات ایچون برطاقم موادی مقام دلیلده اتیاندن عبارت وایکنجی لایحه‌نك مدلولی دخی بوبولده اتخاذ اولنه‌جق تدابیری برتفصیل میدانه‌قویوب انك فذلکه‌سیده خرستیان‌اهالینك دولت‌علیه‌یه برتابعیت ومربوطیت موهومه‌لری قاله‌رق هر کونه اداره‌لرنده مستقل اولمق درجه‌سنده برحاله قونلملرندن واصلاحات مطلوبه دولت علیه‌نك رأی واجراسنه براقلمیوب دولتلر طرفندن بوبابده معامله‌ٔ اجباریه کوسترلمسی لزومنی ادعادن کنایت ایدی .

بولایحه‌لر سکسان درت تاریخده وکلای دولتك منظوری اولوب مجرد اوروپایه نمایش اولمق اوزره اجانبك ممالك عثمانیه‌ده تصرف املاکه مأذونیتلری واملاك وقفیه اصول انتقالیه‌سنك توسیعی‌ماده‌لری وبك اوغلنده یرلی واجنبی هرصنف اهالی اطفالندن مرکب مکتب سلطانی نامیله بربیوك مدرسهٔ علمیه کشادی خصوصلری موقع اجرایه قونلدی وروم ایلی قطعه‌سنده تیمور یوللر انشاسی تشبثاتی‌میدانه کلدی لکن کریداختلالی کیتدکجه قوتلنوب نهایت بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله دولتلرك مداخلات فعلیه‌سی دخی ظهور ایلدیکندن بشنجی دفعه مسند صدارته کلان عالی پاشا کریده کیدوب جزیره‌اداره‌سنجه بعض امتیازات ومعافیاته قرار ویرمکله اختلالك شدتی خفته مبدل اولدی حالبوکه روسیه دولتنك‌سائر بیوك‌دولتلر دخی داخل‌اولمق اوزره تبعهٔ‌عثمانیه‌دن اولان‌خرستیانلرك اصلاح احوالی ستیره‌سیله ممالك شرقیه‌ده یورتمك ایستدیکی نفوذ واقتداری دوچارضعف ایده‌بیله‌جك ویاخود او نفوذ اقتدارك مدار حصولی اولمق ایچون امثالی مثللو ظهوری مستبعد اولمیان اختلالات داخلیه‌یه سر رشته وسبب‌ویرمیه‌جك تدابیر دور اندیشانه‌متخذ اولماسیله مخاطرات مستقبله‌نك هیچ برحکم وقوتی‌ضایع ایتمکسزین میدانه کله‌جکی‌دقایق بینان احوالك معلومی ایدی زیرا پارس معاهده‌سی مقتضاسنجه صادر اولان اصلاحات فرمانی دول معاهده ایچون شرق خرستیانلری‌حقلرنده برنوع اجرای حمایته سندوسبب

اولقله برابر زمانه‌ده منتشر اولان افکار جدیده‌که هر کسک حریتده هر شیده کاملاً مساوی اولمسی و اعضاسندن بولندیغی هیئت وجمعیتك امورنده رأیی بولنمسی وحتی اول جمعیتك شکلی بیله اجتماع آرای افراد ایله تأسیس اولنمسی ودینجه واصالت ذاتیه‌جه اصلا فرق وامتیاز اولیوب لیاقت واستحقاقنه کوره هر شخصك هرمرتبه‌یه وهر خدمته نائل اوله‌بیلمسی اساسلرندن عبارتدر بوقواعد بتون اوروپا دولتلرنده مرعی‌الاجرا ونظر دولده وامر استخدامده دین ومذهب لقردیلری منسی وملغا اولدیغنه بناءً عموم ناس کندولرینی ایشلرده مشترك وابواب فیض ورفعتدن قفل ممانعتی منفك کورمکده وشو اساسلری مملکتلرنده ایلرولتدکجه سائر ممالك ومملله‌سرایتنه بذل مجهود ایتمکده اولدقلرندن دولت عثمانیه تبعه‌سندن اولان اقوام غیر اسلامیه‌نك بیاغی عمومی اولاد واقاربنی اوروپایه کوندروب ومقتدر اولمیانلری بویولده مأکولات بیتیه‌سندن کسمکی وبورج ایتمکی اختیار ایدوب عصرمزده تربیه اطلاق اولنان شیٔ وادارهٔ امور حکومته لازم اولان علوم وفنونی اکتساب ایلمش وبالاده مجملاً بیان اولنان اساسلری ذهنلرینه قویه‌رق امللری آرتمش آدملرك عددی تزاید وتکثر ایدوب بینلرنده بزده بوممالك اهالیسندن وبودولتك تبعه‌سندز مسلمان اولمدیغمزدن یالکز برطاقم وظایف وتکالیف ایله محمول واسلام ایله حقوقجه عدم مساوات کامله‌دن محذول اولیورز لقردیلری کتم اولنماغه باشلامش ایدی حتی کرید مسئله‌سی وسیله‌سیله فرانسه ایمپراطوری ناپولیون ملت مجلسنده ایراد ایلدیکی نطق رسمیده تبعهٔ عثمانیه‌دن اولان خرستیانلرك اصلاح احوالی لزومنه دائر مطالعات درمیان ایتمش اولمسیله عالی پاشا بوکایك زیاده اهمیت ویره‌رك کریددن باب عالی‌یه برلایحهٔ مفصله کوندروب مألنده دولت علیه‌نك طول مدت خرستیانلری تحت اطاعتده طوته‌میه‌جغنی ومسلك اداره‌سی علی حاله دوام ایتدکجه خرستیانلر اولمسه‌ده محافظهٔ شوکته قادر اوله‌میه‌جغنی بیان و تمهید ایلدکدن صکره تبعهٔ غیر مسلمه‌نك ایادیٔ افسادات خارجیه‌دن تخلیصی ایچون خارجدن منتظر اولدقلری شیلری طوغریدن طوغری‌یه دولت علیه‌دن کوروبده اجانبدن قطع رشتهٔ امل ایتملری یعنی مساواتجه وخدمات دولتده اکتساب فیض ورفعتجه و حقوقجه دول سائره تبعه‌سنك مملکتلرنده اولان حاللرینه غبطه ایده‌جك شیلرك کلیاً برطرف ایدلمسی چارهٔ منفرد اولدیغندن تبعهٔ غیر اسلامیه‌نك دائرهٔ استخداملری توسیع اولنمسی و چوجقلرینك تحصیل معارفده اطفال اسلامیه ایله مزج وتخلیط قلنمسنی ومحکمه‌لرك اصلاح وتنظیم ایدلمسنی اخطار ایتمش ایدی .

مع هذا روسیه‌لولر تبعهٔ غیر مسلمهٔ عثمانیه‌نك داخلاً مظهر فیوضات و ترقیات

اوله‌بیلملرینی کندو صحابتلری تحتنده کورمك ایستدکلرندن دائما آنلری دولت متبوعه‌لرندن شاکی بولندیروبده هر نه مقصدلری وار ایسه اکا مظاهرت خارجیه ایله واصل اولمق تشبثنده بولنملری تدابیرندن کیرو طورمزلر ایدی .

بناءً علیه عالی پاشا کریددن عودتنده شورای دولتی تشکیل و محاکم نظامیه‌نك استقلالی اساسنی تعیین واحکام فقهیه‌نك معاملات قسمنی قانون مدنی شکلنده تنظیم ایله برمجله تألیفی ایچون رجال علمیه‌نك فقهاسندن مرکب جمعیت مخصوصه کشاد ایتمکله برابر خرستیانلرك دائرۀ استخداملرینی توسیع ایدرك اکثر اوروپا دولتلرینك فکا مخالفه‌لرینی تعدیل ایتدی حتی مشار الیهك کریددن عودتنی متعاقب نائرۀ شقاوت تماماً اطفا ایدلمش ایکن یونانلولر عصات حقنده‌کی مساعداتی چوردتمك و افکار استیلا کاریلرینی یوروتمك ایچون مداخلۀ فعلیه‌دن کیرو طورمدقلری جهتله یونانستان حرکات خصمانه ایله تهدید ایدیلوب علایم محاربه نمایان اولنجه فرانسه دولتنك تکلیفیله پاریسده برمجلس مکالمه یاپیله‌رق یونانلولرك کرید و سائر ممالك عثمانیه حقنده‌کی تشبثات مفسدتکارانه‌لری منع و ابطال واو طریق ایله دفع اختلال ایدلدی اشبو مجلس مکالمه‌ده قرار آرانك دولت علیه‌یه مساعد ظهور ایتمسی انکلیزلرك کریدی یونانستانه الحاق ایتدیرمك ایستملری وفرانسزلرك بوکا مخالفت ایده‌مامملری و یونانلولر بلغار اکسارخانه‌نك اعلانیله بلغارلرك روم کلیساسندن تفریق ایتدیرلمسندن منفعل اولدقلری‌چون روسیه‌لولرك کرید مصلحتنده بی‌طرف طورملری قضیه‌سندن منبعث اولمشدر .

بوغائله‌یی متعاقب یعنی بیك سکز یوز یتمش سنۀ میلادیه‌سنده المانیا و متفق اولان حکومات متفقۀ جرمانیا ایله فرانسه دولتی بیننده سرزدۀ ساحۀ ظهور اولان محاربۀ عظیمه ایمپراطور ناپولیونك سداننده اسارتی و المانیا عسکرینك فرانسه تختگاهی اولان پارس شهرینه دخولی ایله ختام بوله‌رق بوغلبۀ کلیه سایه‌سنده پروسیا قرالی « کلیوم » المانیا ایمپراطورلغی اعلان ایلدیکندن فرانسه دولتنك شرق اوزرنده اولان نفوذینك حکم وقوتی قالمیوب انکلتره دولتی دخی فرانسه مغلوبیتندن طولایی مسلك بیطرفیسنی برقات دها محافظه‌یه مجبور اولدیغی و اوستریا دولتی آلمانیا ایمپراطورلغنك تشکلی سببیله هردرلو حرکتدن ساقط برحاله کلدیکی جهتله روسیه دولتنجه المانیادن بشقه کندوسنه معارض بر دولت قالمیوب مع هذا محاربۀ مبحوثه‌ده بیطرفلغی التزام ایتمسیله المانیانك دفعةً اوج اعلای شوکته ارتقاسنه مساعد اولدیغی کبی شرق حقنده اولان نیات

استیلاکارانه‌سنده المانیا دولتندن بر صدای مخالفت چیقمق احتمالی قالمامش وبلکه مسئلهٔ شرقیه اوزرینه المانیا ایله روسیه بیننده بر اتفاق جدید حصولنه بو حال نوظهورك تأثیر عظیمی اولمشدر .

بناءً علیه المانیا محاربه‌سی منتج صلح ومسالمت اولور اولماز روسیه دولتی پاریس معاهده‌سنك ممضیسی اولان دولتلره تحریرات عمومیه ارسالیله قره‌دکزك بیطرف طوره‌سی واوراده روسیه‌نك دونتما پاپه‌ماسی حقنده‌کی حکم عهدی منفسخ عد ایلدیکنی اعلان ایتدی زیرا روسیه دولتی قریم محاربه‌سنك بدایت ظهورنده دولت علیه‌نك قره‌دکزده چیقاردیغی دونتمای سینوب لیماننده کاملاً یاقوب محو ایتمش واوراجه کندو دونتماسنه مقابل جنك کمیسی قالمامش ایکن انکلتره وفرانسه دونتمالرینك سطوت قاهره‌سیله قوهٔ بحریه‌سنی ضایع ایتمکله برابر پاریس معاهده‌سی حکمنجه من بعد قره‌دکزده ترسانه ودونتما پاپه‌مامغی متعهد اولمقدن بغایت متأثر بولندیغی حالده سلطان عبدالعزیزك جلوسندن صکره دولت علیه‌نك مدت قلیله ظرفنده یکرمیدن زیاده زرهلی وسکسان یوز قدر اخشاب سفن حربیه‌دن مرکب بردونتما تدارکیله ایکنجی درجه‌ده بردولت بحریه منزله‌سنه کلمسی روسیه دولتنك تلاش واضطرابنی آرتیرمش اولدیغندن پاریس معاهده‌سنك اول باول بوکا دائر اولان حکمنی نقض وامحایه چالشه‌جغی معلوم ایدی .

روسیه دولتنك ذکر اولنان مادهٔ عهدیه‌یی حرکت خود سرانه ایله کأن لم یکن حکمنه قویمسی اوروپاجه الك زیاده انکلیزلرك حدت وشدتنی جلب ایتمك طبیعی ایکن آلمانیا محاربه‌سی تأثیراتیله موازنهٔ دولیه‌ده ظهور ایدن تبدلات ناکهانی اولبابده روسیه‌یه قارشو ایقاع موانعه امکان براقمدیغندن انکلیزلر روسیه دولتنی وسائر دولتلری لوندره‌ده مکالمه‌یه دعوت ایدرك جریان ایدن مذاکره‌ده روسیه دولتنك اعلان ایتدیکی قراری متفقاً وخواه ناخواه قبول ایدوب فقط پاریس معاهده‌سنك اخلالنی موجب برحرکت وقوعنده دولت علیه‌نك ایستدیکی دول سفائن حربیه‌سنی ایچرو آلمه مقتدر اولمسی شرطیله بحر سفید وسیاه بوغازلرینك حق انسدادینه دائر اولان احکام عهدیه‌یی احکام وتأیید ایتدیلر لکن پاریس معاهده‌سنك بویله الك مهم برماده‌سنك انفساخی ایله دیکر موادینك تغییر وابطالی ایچون روسیه دولتنه آچیق برقپو براغلمش ایدی .

حاصلی بومسئله‌نك قراری دولت علیه‌جه امنیت عهدیه‌نك زمان قلیلده کلیاً الدن کیتمسنه مقدمه اولوب حتی روسیه دولتنك نشر ایلدیکی تحریراته ابتدا انکلتره خارجیه

ناظری طرفندن یازیلان جوابده « دول معاهده‌دن هیچ برینك رأی و رضاسی منضم اولمقسزین فسخ عهد ایتمسنه انکلتره دولتی موافقت ایده‌میه‌جکی محرر اولدیغی حالده روسیه باش وکیلی پرنس « غورچاقوف » بو جوابنامه‌یی اعطا ایدن انکلیز ایلچیسنه مبحوث عنه اولان مادهٔ عهدیه‌یی فسخه قطعیاً قرار ویردکلرینی بیان ایله برابر اکر دولت بوکا مخالفت ایده‌جك اولور ایسه روسیه دولتی اردولرینه نفر ضم ایتمکسزین کندوسنك نفوذ معنویسندن استظهار ایدن شرق خرستیانلرینك ادنی اشارتیله فوج فوج حرکت عصیانیه‌یه باشلایه‌جقلرینی افاده ایتمش ایدی‌که بو تهدیدات روسیه دولتنك ممالك عثمانیه‌ده بولنان خرستیانلری نه درجه‌لرده اضلال و دولت علیه‌یی اختلالات داخلیه ایله مخاطره‌لره اوغراتمق وسائلنی نه مرتبه‌لره استحصال ایلدیکنه دلیل علنیدر .

قره دکز مسئله‌سنده روسیه‌نك بردن بره خصمانه طور ولسان ایله اورته‌یه آتمسی و مقصدینه نائل اولیویرمسی فرانسه‌نك مغلوبیتندن نشأت ایدوب اول حالده دولت علیه‌نك یا اعلان حربه قدر کیده‌رك روسیه‌نك شو حرکت خود پرستانه‌سنی سلاح ایله تعطیل ایتمسی ویاخود اختیار سکوت ایلمسی طبیعی ایدی بو مطالعات باب عالیجه اوزون اوزون درمیان اولنوب بلا معین روسیه‌یه جواب رد ویرمکله ظهوری شبهه‌سز اولان محاربه‌یی قبول ایتمك مهالك عظیمه‌سی انکلتره دولتنك مجلس مکالمه‌ده مسئله‌یی بر صورت مشروعه‌یه قویمقله اکتفا ایلسنه موافقت طرفنی ترجیح ایتدیرمش ایدی بو اسبابه بناءً روسیه دولتی خارجاً مقصدینی ترویج ایتدیرمکله کسب اقتدار وهر صورتله دفع اغیار ایلدیکندن الآن فاعل مختار واك قوی دولت منزله‌سنه کله‌رك وانکلتره دولتنك مسائل شرقیه‌ده یالکزجه سد ممانعت چکه‌میه‌جکنی دخی تجربه ایدرك سمند مرامنه ارخای عنان ایلدی .

کرید مسئله‌سنك اندفاعندن صکره دولت علیه مصون الغائله اولوب قره دکز مسئله‌سی دخی عهداً مبدأ ضایعات اولمقله برابر حربی انتاج ایتمکسزین مندفع وزائل اولدیغندن داخلاً وخارجاً ذهنلری اشغال ایده‌جك بر حال قالمامش ایدی اکرچه بر آرالق خدیو مصر اسماعیل پاشانك امنیهٔ استقلال ایله حرکت خود پرستانه اتخاذ ایتمسی وزرهلی کمیلر تدارکیله وتزیید قوهٔ عسکریه ایله استحصال مرام قیدنده بولنمسی ودیکر طرفدن خطهٔ یمانیه‌ده کائن « عسیر امیری محمد بن عایض » ك تهامه‌یه اقتحام ایله حکومت عثمانیه‌یی یمن ومکه طرفلرنده مخاطره‌یه دوشورمسی ونجد قطعه‌سنده دخی اشقیای عربانك مدینهٔ منوره حوالیسنه تسلط ایلمسی کبی مسائل ظهوره کلدی ایسه‌ده مصر خدیوینك یاپدیردیغی زرهلی

كيلر بالمبايعه دولت عليه دوغماسنه الحاق ايدلمش و آوروپا دولتلريله ماليه‌جه عقد مقاولات ايتمك واداره‌ٔ مصريه‌نك متحمل اوله‌ميه‌جغى راده‌لرده آقچه استقراض ايله كيف مايشاء صرف واستهلاك ايتمك كبى طوتديغى مسلك بو خصوصلرده سلب اقتدارينه دائر بر فرمان ارساليله سد اولنمش اولديغى كبى عسير غائله‌سى مكمل بر اردو سوقيله حرباً بتيريلوب نجد عصيانى دخى بغداددن قوه‌ٔ عسكريه كونديريله‌رك ياتشديرلمش وبو جهتله دولت عليه عربستانجه‌ده غوائلدن وارسته اولمش ايدى .

لكن او اثناده يعنى بيك ايكى يوز سكسان سكز سنه‌سى شهر جماذى الاخره‌سنده صدر اعظم عالى پاشا وفات ايدنجه احوال عموميه‌ٔ دولتده بر تغير ناكهانى نمايان اولدى .

تفصيلى بودركه يوقاريده يازلديغى وجهله رشيد پاشانك تأسيس ايلديكى تنظيمات خيريه اصولنجه دولت عليه قوانين ونظامات ايله مقيد بر اداره‌ٔ منتظمه‌يه ربط اولنه‌رق آثار اداره‌ٔ كيفيه ملغا ومتروك اولديغندن ورشيد پاشانك وفاتندن صكره صدارته كلانلر واز جمله عالى وفؤاد پاشالر دخى او مسلكى محافظه ايتدكلرندن دولتك اساس اداره‌سى خارجاً وداخلاً كوندن كونه مظهر امنيت واعتماد اولمقده ايدى عبدالعزيز خان حضرتلرى تخت سلطنته جلوسلرندن صكره ايكى دفعه فؤاد پاشايى وايكى دفعه دخى عالى پاشايى صدارته كتوروب مشاراليهمانك ايكيسيده رشيد پاشا مكتبندن يتشمش وامور سياسيه‌ده كسب كمال ايدرك آوروپاجه‌طانمش اولملريله برى صدارتده بولنديجه ديكرى نظارت خارجيه‌يى درعهده ايدوب دولتك حقوق سياسيه‌سنى اوزسنه قدر ماهرانه اداره ايتمشلر ايدى . حتى فؤاد پاشا سكسان بش تاريخنده ارتحال دارالبقا ايتديكندن عالى پاشا مسند صدارته علاوةً خارجيه نظارتنى دخى درعهده ايده‌رك وفاتنه قدر امور داخليه وخارجيه كيف كفايتنده قلدى اماو مدت ايچنده روح جسم دولت اولان امور ماليه‌نك بحرانى شدتلنوب خزينه‌ٔ دولتك واردات ومصارفاتنده اولان عدم توازن كوندن كونه ايلرولمسيله ظهور ايدن قارشولقسز مصرفلرى وعلى الخصوص اوروپايه اولان ديونك فائضلرينى اوده‌مك ايچون لاينقطع اجانبدن اقچه استقراضيله مفلس كامران تركيب كبى يشامق يوللرينه كيدلمكده ايدى اوروپا ممالككنك مدنيت ومعموريتجه شوصوك عصرده ترقيات فوق العاده كسب ايتمسى ودولت وملتلرك شوكت وقوتلرنده وسعت حاصل اولمسى علوم ومعارفك ايلرولمسيله وبناءً ثروت وسامان اولان نچه حرف و صنايعك مجرد تطبيقات فنيه ايله ميدان فعله كلمسندن وبنه ثمره‌ٔ فن اولمق اوزره بتون اوروپا ممالك وبلداتى برمحله حكمنه

قوبوده بونجه ملل واقوام مختلفه بیننده روابط اختلاط واستیناسك تأسیسنه شاهراه حقیقی آچمش اولان تیموریوللرك انشاسی هر دولت وحکومتجه اعظم واهم وظائف عداولنمسندن نشأت ایدوب بزده ایسه یوزاللی سنه‌یی متجاوز زماندنبرو بلای جهل ایلرولدیکی وبالاده ذکر اولنان فنون نافعهٔ عصریه‌یه هیچ وقوف اولمدیغی جهتله خلقك وسائل ثروتدن استفاده‌یه قابلیتی بولنمدیغی وتیمور یولك یاپیلماسی اعمار مملکته مانع مستقل وشوحالده اوطوروبده شوکتلی برحکومت صاحبی اولمق ناقابل اولدیغی مشارالیهما یك اعلا بیلورلر ونفوذ وحیثیتلری مداریله نه مراد ایتسه‌لر انی وجوده کتورمکه قادر اولورلر ایکن زمانلرنده فرانسزلرك زوریله یوقاریده بیان ایتدیکمز مکتب سلطانی‌یی یاپمقدن بشقه انتشار معارفه متعلق اثروجوده کتوره‌مدیلر وملکاً لزومی کورینان تیموریوللر ولیمانلرك تأسیساتنه جدی وحقیقی همت ایتمدیلر واقعا عالی پاشا اواخر صدارتنده بونلری ملاحظه ایله معارف عمومیه‌نك ترقیسیچون برنظام یاپدیرمش ایسه‌ده ترقیات عصریه‌جه کفایتسزلکیله برابر آنکده اجراآتنده امساك ایتمش وروم ایلیده تیموریوللر انشاسیچون بارون «هیرش» نامنده اجنبی برمتعهد ایله عقدایلدیکی اغرمقاوله‌نك اجراآتنه باشلانلدیغی صره‌ده وفات ایلمش ایدی .

ایشته اوزمانلرده بحریه ناظری بولنان محمود ندیم پاشا سرایه انتساب پیدا ایدرك پادشاهی عالی پاشادن تنفیر ایلیوبده صدارته نائلیت ایچون خاطر وخیاله کلمز دروغ فتنه انکیزانه وفسون وفسانه ایجاد وانواع منابع نامشروعه‌دن پاره‌لر تقدیمیله موقعنده استقرار ایتمش وبو مسلك غرضکاری‌یی احکام ایچون « افندمز برپادشاه مستبدسکز هر امر وفرمانکزی اجرایه مقتدرسکز » مآلنده سوزلرك القاسیله سلطان عبدالعزیزی باغسز آرسلان کبی اطرافه آتیلوبده کیف مایشاء اجرای احکام ایتمك امانه دوشورمش اولدیغندن عالی پاشا ارتحال داربقا ایلدکده محمود ندیم پاشا صدارته کلوب سلطان عبدالعزیزی تعلیم ایتدیکی طریقه سوق ایلدی .

شویله که عالی پاشا منتخبی اولان وکلا ورجال دولت عموماً مهین عداولنه‌رق عزل وتحقیر اولنمق التزام واول باول حسین عونی پاشا سرعسکرلکدن وشیروانی زاده محمد رشدی پاشا عدلیه نظارتندن عزل اولندقلرینی متعاقب مسقط رأسلرینه یعنی حسین عونی پاشا اسپارته‌یه ورشدی پاشا اماسیه‌یه منفیاً اعزام قلندی ومتعاقباً ضبطیه نظارتندن عزل ایدیلان حسنی پاشا بعض عزویات ایله وزارتی رفع اولنه‌رق قبریس جزیره‌سنه وولی عهد سلطنت شهزاده مراد

افندینك اسكدارده قوربغه‌لی دره‌ده كائن صیفیه‌سنه یول یاپدیرمغله اكا منتسب دیو اتهام اولنان شهر امینی سابق حیدر افندی مدللو اطه‌سنه واشقودره والیلكندن معزول اسماعیل پاشا اشقودره‌جه بعض حركات باغیانه‌یی اعظام ایتمش دینیله‌رك طرزونه ومدت مدیده مابین باش كتابتنده كسب اقبال ایدن امین بك دخی عالی پاشانی نزد پادشاهیده حمایه ایلر ایدی دیو قبریسده كائن ماغوسه‌یه نفی وتغریب و وكلا ورجال معزوللری خواه ناخواه طشره مأموریتلریله بلا توقف استانبولدن تبعید اولدی وبونلره دخی قناعت ایدلمیه‌رك بوصورتله مأموراً ابعاد اولنان اكثر ذوات هنوز مركز مأموریتلرینه واصل اولمه‌دن عزل اولنوب یرلرینه دیگرلری كوندریلور وانلر دخی یرلرینه وارمه‌دن بجایش طریقیله طولاشدیریلوب تحقیر اولنور ایدی بوجهتله بر والیلك ویا متصرفلق بر ایكی آی ظرفنده بش اون كره تبدل ایدر ایدی وتصرفات اجراسیچون تنقیحات لازمدر دینیله‌رك استانبولده وولایاتده بر چوق مأمورین وكتبه‌نك ایاقلری كسیلوب خدمتلری الغا وكندولری بلا نفقه كرداب اضطرابه القا اولوندی .

بو انقلاب بیپایان ظهور ونیجه سوء استعمالاته باعث اولوب هله صدر اعظمك اقارب ومنتسباتنه تقرب وانتساب محتاج تقدیم نقودی حساب ایدی مع‌هذا شو ارتشا انلره منحصر قاله‌میوب سرای پادشاهیده تفرد ایدن ندما وقرنا اكتساب ثروت وغنا ایچون تحصیل مناصب ومراتبه آلت اوله‌رق پردهٔ ارتكاب هریرده آچلمش ایدی بویولده مأموریته نائل اولنلر ایسه موقعلرندن امین اوله‌میوب مدت قلیله‌ده معزول اولورلر ویرلرینه انلر كبی دامن افشان رشوت اولنلر كلورلر ایدی .

حاصلی اول ایام شورش انجامك وقایع غریبه‌سنی صردسیله وحقیله یازمغه امكان بولنه‌مزكه بومحلده دها زیاده تفصیله ابتدار ایده‌لم .

محمود ندیم پاشانك آچدیغی طریق ناهموار دولت علیه‌نك بقا خواهی اولان اوروپا دولتلرنجه باعث تلاش وحیرت اولدیغی حالده روسیه‌لولر شومسلكی كندو مقصد ومنفعتلرنجه غایت مساعد بولدقلری ایچون پادشاهی وصدراعظمی برقاتدها جرأته كتوروبده دولت علیه‌نك اضمحلالنی موجب وقایع داخلیه‌یه اسباب مؤثره حاضرلمق ایسترلر ایدی بناءً علیه استانبولده بولنان روسیه سفیری جنرال «ایغناتیف» سرایه وصدراعظمه حلول ایدرك فرانسه وانكلتره ایله هم بزم معاشرت اولمق مسلكندن باب عالی‌یی بالكلیه كیرو آلمش وصورت حقدن نیجه افسانه‌لر ابداعیله بالاده ذكر اولنان سوء استعمالات واخلال

اصول ونظامانه یول آچمش ایدی از جمله عالی پاشا طرفندن تأخیر ایدیلان بلغار اکسارخانی براتی محمود ندیم پاشا روسیه سفیرینك طلب وتکلیفیله اعطا ایتمکله بلغارستانده روسیه نفوذینك فوق‌العاده تقرر وتوسعنه مساعد اولدیغی کبی روم ایلی تیمور یوللرینك وجوده کلمسنی روسیه دولتی چکه‌میوب بوانشاآتك قسماً اولسون ابطال وترکی امرنده صرف مساعی‌یه قرار ویردیکندن ینه روسیه سفیرینك القاآت فسده‌سیله ذکر اولنان تیمور یوللرك انشاآتی ایچون متعهدی بارون هیرش ایله منعقد مقاوله عملیات مصرفنك ومدت امتیازیه‌نك زیاده‌لکی وسیله‌سیله تغییر اوله‌رق ایکی بیك اوچیوز کیلو مترولق انشاآته مخصوص بر ملیون طقوزیوز سکسان بیك عدد حصه سنداتی اولوقته قدر ختام بولان نصفی مقدار عملیاته وامتیازجه تنقیص مدته مقابل بارون هیرشه ترك ایدیلوب یوز بیکلرجه لیرالر ارتکاب اولندی .

سلطان عبد المجید خان عصرینك اثر معدلتی اولان تنظیمات خیریه اساسنك وضع واعلاننده یعنی اوتوز سنه‌یی متجاوز برزماندنبرو محاکمه‌سز آدم نفی ایتمك جزاسی خاطرلردن چیقمش اولدیغی حالده صاعقه کبی بغتةً ظهوره کلنجه عالمه حیرت ویروب کرك شومعامله‌لر وکرك سائر سوء استعماللر اساس دولتی تصل تخریب ایده‌جکی اذهان عمومیه‌ده تمثل ایتدکجه صدر اعظمی روسیه مجلوبی دیو اتهامه وقدح وذمه دائر تشنیعه آمیز سوزلر منتشر وهرکس پادشاهدن دلکیر ومتنفر اولدی ونفی وتغریب وعزل وتبعید ایدیلان وکلای دولتدن حسین عونی پاشا وشروانی زاده رشدی پاشا کبی نفوذ صاحبی اولنلر عندنده پادشاهه بر عداوت پیدا اولوب او اثناده بغداد والیسی بولنان مدحت پاشا دخی عزل وتحقیر ایدلمکله خصمای پادشاهی زمره‌سنه التحاق ایلدی .

ایشته شو حاللرك ویردیکی یأس وکدورت داخلاً کافهٔ مأمورین وخدمهٔ دولته وبالعموم اهالئ مملکته شامل اولدیغی کبی اوروپاده دخی افکار عمومیه‌یی تخدیش وتشویش ایلدیکندن سلطان عبدالعزیز بر طرفدن محمود ندیم پاشانك آچدیغی مسلکدن متلذذ وبر طرفندن اجراآت واقعه‌نك براقمقده اولدیغی سوء تأثیرك نتایجندن محترز اولمغله عدم خشنودئ عمومی‌یه بر ترضیه اولمق اوزره مشار الیهی موقتاً اولسون فدا ایدوبده اهالی واجانب نظرلرنده اکا تحمیل مسئولیت وحسین عونی پاشا کبی متنفذانك کین وعداوتلرنده استقبالاً نفسنی صیانت ایتمك تدبیرینه سوق نیت ایلیه‌رك مدحت پاشانك بغداد والیلکندن عودتنده ادرنه والیلکیله استانبولدن ابعادی ایچون محمود ندیم پاشانك اصرار ایتدیکی

بر فکر استرقاب انتمایی غرضکارلقله تفسیر وذریعهٔ اجرای مافی الضمیر ایدوب مدحت پاشایی مسند صدارته اقعاد ومحمود ندیم پاشایی ظاهراً مقـام اقبالدن ابعاد ایتمکله افکار عمومیه‌یه موافق حرکتده بولندم ظن ایلدی مدحت پاشا صدارته کلنجه محمود ندیم پاشایی تذلیل واعلان سـوء استعمالات وخطیئاتله تزییل ایدوبده بر دها موقع اقباله عودتدن منع سوداسنه دوشوب اوراق حوادثله مشارالیهك ذم وهجوینه دائر اغزه الینمز مقاله‌لر نشرینه مساعده‌ایله قناعت ایتمیه‌رك کیجه‌لری مهتاب صفاسی بهانه‌سیله قایقلرله بوغاز ایچنه چیقان ادملرك که اکثری محمود ندیم پاشا صدارتنده برصورتله متضرر ومعذور اولنلردن ایدی مشـارالیهك ببکده کائن ساحلخانه‌سی پیشکاهنده هرزه کویانه سـوزلرینه میدان ویروب ببك کورفزینی ملعبهٔ صبیانه‌دوندیردی .

محمود ندیم پاشا جزای عملی اولان بوحقارت ومذلتلره ایستر ایستمز قاتلانوب نهانی پادشاهه دخالتله کوشه نشین عزلت ایکن مدحت پاشا برمسئولیت قانونیه ترتب ایتدیره‌جك مسئله احداثیله مشارالیهی جزای شدیده اوغراتمق ایستیور ایدی بناءً علیه بر استقراض حسـابندن مقرضلره بلا اراده یوز بیك آلتون قومیسـیون ویرمش دیه‌رك محمود ندیم پاشـایی تحت محاکمه‌یه آلدی بویوز بیك آلتون ایسـه سرایه تقدیم اولنمش ایدی اشبو قومیسیونك مقرضلره اعطاسی حقنده سلطان عبدالعزیزك ارادهٔ مخصوصه‌سی موجود ایکن انکار ایتمش اولمسی ومحمود ندیم پاشانك دخی پادشاهی تکذیب ایتمامك ایچون اراده‌نك وجودینی اقراردن استنکاف ایلسی مبحوث عنه اولان یوز بیك آلتونك کندوسندن تضمینی حکمه باعث اولوب انجق حقیقت حالی بیلن پادشاه محمود ندیم پاشایی جزای تضمیندن عفو ایلمش وبعده قسطمونی والیلکیله ممنون ایتمش ایدی بونك اوزرینه مدحت پاشا دخی صدارتده پایدار اوله‌میوب معزول ویرینـه محمد رشدی پاشـا ثالثاً موصول اولدی لکن آنك‌ده مدت قلیله‌ده انفصـالی وقوعبولوب سرعسکرلکده بولنان سـاقزلی اسعد پاشاکه سلطان عبدالعزیزك برکشـیده‌لرندن ایدی مقـام صدارته کتورلمش و حسین عونی پاشا نفیدن اطلاق ایله آیدین والیلکنه تعیین قلنمش ایدی مؤخراً شروانی زاده رشدی پاشا دخی منفـادن معفواً جلب ایله اولا اوقاف وبعده مالیه نظـارتنه ومدحت پاشا عدلیه نظارتنه وحسین عونی پاشا سرعسکرلکه کلوب بونلرك اتفاقی اسعد پاشانك انفصالنی انتاج ایلمش و شروانی زاده صدارتله توقیر ایدلمش اولمسیله محمود ندیم پاشـادن اخذ ثاره ابتدار ایتدیلر .

شویله‌که کندوسنك زمان صدارتنده وقوعبولان اجراآتك دولت و مملکته مضرتی ادعاسیله تحت محاکمه‌یه آلنمسنی متفقاً عرض ایتدکلرنده پادشاه بوکا موافقته مجبور اولمغله محمود ندیم پاشا قسطمونی والیلکندن لاجل المحاکمه استانبوله دعوت وبرطرفدن دخی ترتیب اسئله‌یه مبادرت اولندی لکن استانبوله کلنجه محاکمه‌سنك نتیجه‌سنده هرنه‌یاپمش ایسه ارادات رسمیه‌یه مبتنی بولندیغی تبین ایلیه‌جکندن احترازاً سلطان عبدالعزیز اولکی امرندن رجوع ایله محمود ندیم پاشانی بلامحاکمه طربزونه نفی وتغریب وبراز مدت صکره اطنه ولایتی والیلکیله تطییب ایلدی وشروانی زاده رشدی پاشا برمدت دها صدارتده قالوب نهایت اودخی معزول و حلب والیلکیله مطرود اوله‌رق حسین عونی پاشا صدر وسرعسکر اولمش ایدی .

الحاصل عالی پاشانك وفاتندن بیك ایکی یوز طقسان بر سنه‌سنه قدر زمام ادارهٔ دولت بونلرك النده طرلاشوب طقسان ایکی سنه‌سی اوائلنده حسین عونی پاشا دخی معزول و اسعد پاشا ثانیاً مسند صدارته موصول اولدی سکسان سکز تاریخندن برو دولت علیه غوائل داخلیه‌دن مصون ایکن ادارهٔ ملکیه بالکلیه مختل اولوب توالیٔ تبدلات ایله ایشلر بتون بتون چیغرندن چیقمش و بحران مالی اغرلشمش اولدیغندن صدارته کلنلر مقتدر اوله‌بیلدکلری قدر خارجدن آنچه استقراضیله موقتاً یشامق وپادشاهه ووالده سلطانه پاره یتشدیرمکدن بشقه برشی دوشونمزلر وبونك ضمننده کندولریده انتفاعدن کیرو طورمازلر ایدی .

شوحال ملال اشتمال ایچنده سلطان عبدالعزیزك کسر مرآت شوکت وحیثیتنه و حقوق دولتك اضاعه‌سی عادتنه خدیو مصر اسماعیل پاشانك افعال و حرکات سخیفه‌سی دخی سبب اولوب شویله‌که بو آدم حکومت مصریه‌ده استعلا سوداسیله فؤاد پاشانك صدارتنده والیلك نامنی خدیولکه تحویل و ولایتده محمد علی خانداننك اکبرینه عائد اصول وراثتی کندو اوغلنه نقل ایله تبدیل ایتدیرمك یولنده آچدیغی دولاب تذویردن خیلی آلتونلر صاچمش اولدیغی متعاقب عالی پاشا قوتیله فرمان سالف البیانك صدوری آواننده حکومت مصریه‌دن عزلی درجه‌سنه واران تصوراته قارشو لوندره‌ده حسابه صیغمز پاره‌لر صرفیله انکلتره وکلاسنك صحابتنی قزانمش ومقامنده استقراردن مطمئن البال اولمغله برابر ذکر ایتدیکمز فرمانك حکمنه بر مدت ایچون مطاوعت مجبوریتنده بولنمش ایدی . اما عالی پاشا وفات ایدنجه پادشاهی انواع تحف وهدایا وبی حساب نقود واموال تقدیمیله

طرفنه جلب ایدوب صرافی ابراهام بك كه مؤخراً مصر قپو كتخدالغنه دخی تعیین وعهده سنه رتبهٔ وزارت توجیه ایتدیرمش ایدی انك واسطه سیله وكلا ورجال دولتدن لزوملی لزومسز پك چوق ذاتی دخی اطماع ایلمكله فوق العاده بر نفوذ وشهرت پیدا ایتدیكندن مع زیادةٍ استرداد اقتدار هوسنه دوشوب حتی شروانی زاده رشدی پاشا صدارتنده استانبوله كله‌رك پادشاهه ووكلا وقرنایه تام بش یوز بیك لیرا بذلیله آوروپاده دولتلرله عقد مقاولات واستقراضاته رخصتنی وعالی پاشانك خواه ونا خواه قبول ایتدیردیكی قرارك ابطال وامحاسنی حاوی بر فرمان اخذ ایلدی . بو آلیش ویرشلر اثناسنده قرنای پادشاهیدن عقل وفكری بر پاره دكمیان سفها یوزر یوز اللیشر بیك لیرا قزانوب كامران اولدیلر .

لكن شو ارتكاب وارتشالر خیر خواهان دولت عندنده موجب تأسف اولدیغی كبی آوروپاجه دخی تقبیح اولندیغنه شو فقره دلیل كافیدر كه آلمانیا ایمپراطوری اول اثناده سیاحتندن استانبوله كلان ایران شاهی ناصرالدین شاهه « سن بر پادشاهك مسافرتنه كیدیورسك كه كندو الیله كندو قولنی كسمشدر » دیه‌رك مصری دولت علیه‌دن آییره‌جق اویله بر فرمانك ویریلشنی تزییف ایتمش اولدیغی صورت صحیحه‌ده ایشیدلمش ایدی .

ایشته بو حاللر ممالك عثمانیه‌یی لرزه‌ناك ایده‌جك نیجه صواعق مدهشه حاضرلمش وروسیه مفاسدی هر طرفده اقوام غیر اسلامیه‌نك اذهاننه طولمش اولدیغی كبی آلمانیا محاربه‌سندن صكره فرانسه‌نك حكمی قالمیوب انكلتره دولتی دخی طریق بیقیدی وبیطرفی‌یه التزامه مجبور اولدیغندن روسیه وآلمانیا وآوستریا دولتلری بیننده ظهور محاسده ومنافسه‌دن احترازاً عقد رابطهٔ اتحادی منفعتلرینه موافق بولملریله بو اوچ دولتك ایمپراطورلری « رایشتاد » قصبه‌سنده ملاقات ایدرك اتفاق مثلث نامیله تأسیس مبانیٔ اتحاده قرار ویرمشلر ایدی . او مجلسده ایمپراطورلر كندو معاملات سیاسیه‌لری اوزرینه تعاطیٔ افكار ایدرلر ایكن بحث ومذاكره دولت علیه‌یه انتقال ایلدكده روسیه ایمپراطوری ممالك عثمانیه‌ده‌كی اقوام عیسویه‌نك مستعد طغیان اولدقلرینی بیان ایله بو حالك آثار فعلیه‌سی ظهور ایدر ایسه آوروپانك آسایشنی خللدن وقایهٔ نه یولده طورانلق لازم كله‌جكی مألنده بسط مقدمات ایدنجه ممالك عثمانیه‌نك روم ایلی وارمنستان جهتلرندن مقاسمه‌سی ایله شاید بوكا انكلتره كبی بعض دولتلر مخالفت ایلرلر ایسه بالاتفاق مقاومت اولنمسی

درمیان قلنمش ایکن چونکه او مجلسده اوچ دولتك باش وکیللری یعنی روسیه باش وکیلی پرنس «غورچاقوف» و آلمانیا باش وکیلی پرنس «بسمارق» و آوستریا باش وکیلی قونت «اندراشی» دخی حاضر اولدقلرندن پرنس «غورچاقوف» مسئله یی دها قولایجه حل ایده بیلمك ایچون اختلال ظهورنده هیچ مداخله اولنمیوب دولت علیه یی کندو حالنه براقمنی تکلیف ایتمش و بو صورت متفقاً قبول وترویج اولنمش ایمش غورچاقوفك بو یولی اختیار ایدیشی تبعهٔ عیسویه نك روسیه مفاسدیله عصیانه حاضرلنمش اولملرینه وهر حالده سوبسو ظهور ایده جك اختلاللری دولت علیه نك باصدیرمق احتمالی اولهمیوب البته ارباب عصیانك غالب کله جکلرنده شبهه سی اولمامسنه مبنی ایدی که شو مطالعه بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله کربدا اختلالی اثناسنده مسئلهٔ شرقیه اوزرینه قلمه الماش اولدیغی لایحه لرك مندرجاتنه دخی تماماً موافقدر «رایشتاد» ملاقاتی بو نتیجه یی حصوله کتوردکدن صکره روسیه ایمپراطورینك ولی عهدی اولان اوغلی «غراندوق الکساندر» واستریا ایمپراطورینك برادری ارشیدوق «آلبرت» تحت ریاست وحمایتلرنده بولنان اسلاو اتحادی جمعیتلرینی اعانات نقدیه ومادیه ایله اقدار ایدرك کندو مملکتلرنده کی اسلاو اقوامنی بوسنه وهرسك وقره طاغ وصرب وبلغارستان قطعه لرنده ساکن هم جنسلرینك حکومت عثمانیه الندن قورتاریله رق استقلال وملیتلرینك احیاسی یولنده تحریك وتشجیع ایلدیلر حتی بالاده ذکر اولنان اتفاق مثلث قرارکیر اولمزدن مقدم اوستریا ایمپراطوری دالماچیایه کلوب بوسنه وهرسك خرستیانلرندن اسلاو جمعیتلری تشویقیله اورایه کیدن رؤسایی حضورینه قبول ایتمش وانلرك اوستریایه التحاقلری حقنده وقوعبولان رجالرینه بعض مواعید ایله قوت ویرمش ایدی که هرسك مسئله سنك مبدأ ترتیبی بودر .

روسیه لولرك یوقاریده ایضاح اولندیغی درجه ده اسلاو اتحادی جمعیتلرینه قوت ویرملری وانلرك مفاسدینی آلت اغراض اتخاذ ایتملری اساساً قترینه زماننده برو تبعهٔ عثمانیه دن اولان خرستیانلرك تحریکی یولنده اجراسندن خالی قالمدقلری افکار تسویلا - تکاری یه موافق دوشمسندن نشأت ایتمکله برابر بلغارلرك روم کلیساسندن تفریق ادارهٔ روحانیه لرینه آلت اولملری وکرید مسئله سنده معاونت فعلیه لرینی ایلرو کوتوروبده جزیره نك یونانستانه التحاقی مقصدینی اجرادن عدول ایتملری یونانلولرك وروم مذهبنده بولنان تبعهٔ عثمانیه نك نفرتنی جلب ایتدیکندن ارتق اسلاو اتحادی جمعیتلرینه ظهیر اولوبده هم جنس وهم مذهبلری بولنان بلغارلرك واسلاو عنصرندن اولان سائر تبعهٔ عثمانیه نك حمایت فعلیه سی طریقنه دوکلمکه مجبور اولدیلر .

اوستريا دولتنك بوبابده اولان اتفاقنه كلنجه بوسنه قطعه‌سی اوته‌دنبرو دولت مشار اليهانك مطمح نظری اولديغی حالده ايتاليـاجه تحت تصرفنده بولنان ممالكی الدن چيقاردقدن صكره بتون بتون بوسنه استيلاسنی قورمش وقونسلوسلرينك اهالی ايله مناسباتی وانلره قوللاندقلری لسان دكشمش ايدی بناءً عليه اوستريا دولتنك بوسنه وهرسك طرفلرنده جاری اولان مداخلات والقاآتی حاوی حسين عونی پاشا صدارتنده باب عاليجه برلايحه ترتيب ونشرايدلدی بوحركت ايسه دولت مشاراليهانك تلاشنی داعی اوله‌رق برمدت صكره « قونت اندراشی » طرفندن جواباً اعلان اولنان لايحهٔ مفصله‌ده دولت عليه‌نك بوسنه وهرسك ولايتلرنجه اولان اصول اداره‌سنی تقبيحه ومأمورينك سوء استعمالات وتعدياتنی توضيحه دائر مقالات سردواتيان قلنمش وانك اوزرينه طرف دولت عليه‌دن هيچ برشی ياپلامش ايدی .

ايشته اوستريا دولتی بووجهله بوسنه وهرسك طرفلرينه تسلطی قرارلشديرديغندن اتفاق مثلث دائره‌سنه دخول ايله اورالرده علوكير اشتعال اوله‌جق نوائر اختلاله مروحه‌زن معاونت اولمسنی مقصدينه موافق بولمشدر .

جزؤ اول

برنجی فصل

هرسك اختلالنك ظهوری

مقدمه‌ده علی‌التفصیل بیان اولنان اسباب مختلفه‌نك اجتماعیله بوسنه و هرسك و صربستان و قره‌طاغ و بلغارستان قطعه‌لرنده افکار عمومیه عصیانه میل ایتدیرلمش و هر طرفده اسلحه ومهمات حربیه اخفا وادخار ایدلمش اولدیغی کبی اوستریا ممالکندن‌اولان خرواتستانده دخی اسلاو اتحادی مقصدینك استحصال فعلیاتیچون هرکونه فداکارلغه حاضرلنلمش ایدی شوغلیان اذهانك آثار مدهشه‌سی برصورت عمومیه‌ده میدانه قونیلوبده اوروپا قطعه‌سندن حکومت عثمانیه وملت اسلامیه‌یی چیقارمق مصمم اولوب « رایشتاد » ملاقاتنك قراری دخی بونی تأیید ایلدیکندن آتش اختلال اك اول هرسك جهتندن باش کوستردی سبب ظاهریسی شودرکه هرسك سنجاغنه ملحق « نوه‌سین » قضاسی خرستیانلرندن یوز التمش کشی اغنام رسمنك اغرلغندن ونفرات ضبطیه‌نك بعض مظالمندن طولایی قره طاغه کچه‌رك شکایت‌ایتمش اولدقلرندن قره‌طاغ پرنسی «نیقولا » افادات واقعه‌کزی روسیه دولتنك استانبول سفیرینه یازارم وشکایت ایتدیککز تعدیاتك تحقیقی ضمننده طرف دولت علیه‌دن مأمور مخصوص کوندرلمسنی التماس ایتدیررم » دیمش و مشتکیلر ایسه « قره‌طاغه التجامزدن ناشی دولت علیه بزی مؤاخذه ایدر » جوابیله کویلرینه عودتده صورت‌تردد کوستردکلرندن قره‌طاغ پرنسی استانبولده مقیم روسیه سفیری جنرال «ایغناتیفه» اشعار کیفیتله برابر « بونلرك طول مدت انفاق و اعاشه‌لرینه قره‌طاغ حکومتی مقتدر اوله‌ماز دولت علیه جانبندن تأمینات ارائه‌سیله برآن اول مملکتلرینه عودتلری اسبابنی استحصال ایدیکز » مألنده رجای وساطت دخی ایتمش اولمغله روسیه سفیری پرنسك شو مراجعتنی باب عالی‌یه افاده ایله ترویج مصلحتی التزام ایتدیکندن صدر اعظم اسعد پاشا مادام‌که اشخاص مرقومه عن اصل نوه‌سینلودر شو التماسه رد ایله جواب ویرلمك مناسب اوله‌مز و بونلرك اوته طرفدن اعاده‌لری ملتزم بولندقجه کلملری منع ایدیله‌مز دیه‌رك معاودتلرینه موافقت و شکایت اولنان شیلرك مأمور مخصوص معرفتیله تحقیقی لزومنی بوسنه والیسی درویش پاشایه اشعاره مسارعت ایلدی

و روسیه سفیرینك ویردیکی معلومات اوزرینه قره‌طاغ پرنسی ذکر اولنان یوز التمش کشی‌یی نوه‌سینه اعاده ایتدی لکن بونلر قریه‌لرینه قباحتلی کبی کلیوب بر طور مظفرانه ایله ظهور ایده‌رك و قلبلری ذاتاً آتش اختلال ایله مالامال اولان همشهریلرینی اضلال و مقصد فسادك مقدماتنی استحصال ایلدیلر او اثناده ایسه ملتزملرك تعدیاتی و املاك سنداتنك تبدیلی مقابلنده حکومت محلیه‌نك خزینه ایچون رسم آلمق کبی تشبثاتی سررشتهٔ قیام اولمش ایدی .

بناءً علیه نوه‌سینلولر قره‌طاغدن عودت ایدن فسده دلالتلریله ملتزملرك مظالمندن وویرکولرینك ثروت واقتدارلری درجاتیله متناسب اولمدیغندن وسندات جدیده رسمندن شکایت وادیسنده تشکیل جمعیت ایتدیلر و « نوه‌سین » مدیرینی تهدید ایله قاچیروب اوزرلرینه کیدن نفرات ضبطیه‌یی دخی قتل ایلدیلر ..

بو حرکتك اسباب ظاهره‌سی هرنه اولورسه اولسون قره طاغدن پرنسك دلالتی وروسیه ایلچیسنك شفاعتی ایله عودتلرینه رسماً مساعده اولنان اوچ یوز التمش کشینك بویله کویلرینه کلور کلمز رفع نباح مفسدتله سلاح شقاوته صارلملرینك معناسی اوزرنده اولدیغندن حفظ اساس حکومت ایچون بونلری باصدیروب طوته‌رق شرارهٔ شوری علولاندیرمامغه باقمق اقتضا ایدر ایکن بوسنه والیسی درویش پاشا باب عالیدن رأی صوره‌رق امرار وقت ایتمکله تشکیل جمعیت ایدنلر نوه‌سین جاده‌سنه متریسلر انشا ایدوب کلوب کچن اهل اسلامی قتل واعدامه باشلادیلر صدراعظم اسعد پاشا بوسنه والیسنك اشعاراتنه جواباً ارباب جمعیته نصیحت اولنمسنی توصیه ایلدیکندن سرای بوسنه‌دن میرلوا حسین پاشا ایله قسطان افندی « نوه‌سین » جانبنه اعزام قلندی ایسه‌ده عصات طاقمی حکمت حکومته منافی اولان بومعاملهٔ ضعیفه‌دن استفاده وکیدن مأمورلری درشتانه سوزلرله اعاده ایتدیلر .

شو حرکت عصیانیه حقنده باب عالینك غایت محترزانه طاورانمسی سوق عسکرله الزام شدت اولنور ایسه قره‌طاغلولر وحشته دوشه‌رك روسیه‌لویه وسائر دولتلره مراجعتله ایقاع مشکلاته قیام ایدرلر واوحالده قره طاغدن ظهور ایده‌جك حرکته اوروپادولتلری مخل آسایش عمومی برمسئله نظریله باقارلر وبوصره‌ده محاربه‌یه مجبوریت کورینور ایسه مسئولیتی دولت علیه‌نك اوزرینه آنارلر کبی ملاحظاتدن نشأت ایتمش وحتی صدراعظم اسعد پاشا بوسنه والیسنه سوق عسکر واجرای شدتدن اجتناب اولنمسنی مؤکداً توصیه ایله برابر نهایت درجه‌ده مجبوریت حاصل اولور یعنی دائرهٔ شقاوت توسع ایدوبده محاربه‌یه

تعليق مصلحتدن محاذير عظيمه تولد ايده‌جكى تحقق ايلر ايسه فسخ جمعيت فسده‌يه كفايت ايليه‌جك قدر عساكر نظاميه سوق اولنوب فقط دائما بو عسكرلر ايلروسنده ضبطيه نفراتى بولنديريله‌رق تدابير لازمه‌يه آنلرك توسيط ايدلمسنى والحاصل عساكر ضبطيه‌نك مقدمة الجيش هيئتنده سوق واعماليله عساكر نظاميه‌نك يالكز قوة الظهر مقامنده بولنديرلمسنى اشعار ايلمش ايدى .

بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده بولنان بر مليون ايكى يوز بيك نفوسك بشيوز اون بش بيكى اورتودوقس اولوب بر طرفدن صربستان وديكر جانبدن قره‌طاغ كبى ايكى اسلاو حكومتنه التصاقى و آوستريانك دالماچيا وخرواتستان واسلاونيا ايالتلرينه مجاورتى بو قطعه‌لرك اك زياده اسلاو اتحادى يولنده تهلكه‌يه اوغرايه‌جق ممالكدن اولديغنى اثباته كافى اولمسيله برابر هرسك ملحقاتندن قره طاغ ايله هم حدود اولان ناحيه‌لرك بر طاقمى يكرمى سنه‌دن برو عصيان حالنده بولنوب عادتا قره‌طاغه التحاق ايتمش و اسلاو جنسندن اولان تبعهٔ عثمانيه‌نك احياى استقلال ومليتلريچون خارجاً تهيأت عظيمه واتفاقات قويه‌نك وجودى آثار عديده‌سيله ميدانه چيقمش ايكن صدراعظم اسعد پاشانك « نوه‌سين » جمعيتنه نظر خفتله باقه‌رق محذورنده اشتباه كوسترمسى ومؤخراً ثابت اولديغى اوزره قره طاغلولرك عصيانه مداخله‌لرى دائرهٔ اختلالك توسعندن نشأت ايده‌جكى معلوم اولمسنه كوره بلا افاتهٔ وقت نائرهٔ فسادى باصديرمق پك مهم بولنديغى حالده حكومت محليه‌يى حركتدن اسقاط ايتمسى واوجهه موجود اولان ايكى طابورك برى آرنودلق جهتنه سوق اولنه‌رق هرسك كبى قطعهٔ جسيمه ومهمه مركز اداره‌سنك بر طابور عساكر نظاميه محافظه‌سنه براغلمش اولمسى دولتمزك آثار بخت واژكونه مقدمه عد اولنه‌جق حالاتدندر . ديكر طرفدن واصل سمع تحقيق اولان روايت موثوقه‌يه نظراً اسعد پاشانك بوسنه واليسى درويش پاشايه اغبرارى وسر عسكرلكده بولنان على صائب پاشانك دخى بو اغبراره اشتراكى سببيله نوه‌سين مسئله‌سى مجلس وكلاده مذاكره اولنور ايكن ايشك هيچ اهميتى يوقدر لكن درويش پاشا مصرفدن اقچه اختلاسى امليله سوق عسكره يول آچمق ايستيور ديه‌رك درويش پاشانك لزوم عزل و تبديلنى درميان ايتمشلر ايدى مع هذا درويش پاشا دخى ايشك اولياتنى تشويش وباب عالينك افكارينى تخديش ايدوب مثلا صدراعظمك احتياطكارانه اشعارات وتعليماتى اوزرينه سوق ايلديكى نفرات ضبطيه معرفتلريله ايكى اوچ دفعه‌ده عصاتك چوغى اتلاف اولنديغنى و بقيه‌سنك طاغلره طاغلدقلرينى يازمش و بو صره‌ده بياغى حادثه‌نك

مندفع وزائل اولدیغنه وکلای دولتی ایناندیرمش ایکن مؤخراً آثار شقاوتك انتشارینه دائر خبرلرله اولکی تبلیغاتنك صحتنی تغییر و امحا ایلمشدر .

شو کشاکش آره‌سنده « نوه‌سین » جمعیت اختلالی بیوملکه باشلایوب عصیانك علائمی بیك سکز یوز یتمش بش سنه‌سی حزیرانی اوائلنده ظهوره کلدیکی حالده اثر سوء تدبیر اولمق اوزره توسع ایدرك آتش عصیان « لپوشـقه » و « غبله » طرفلرنده دخی نمایان اولمش و موستاردن اوسـتریا حدودینه قدر یایلمش اولمسـیله « بازیاج » و « وبانان » و « پیوه » نواحیٔ عاصیه‌سیله قره طاغ ودالماچیا طرفلرندن برچوق نفوس اختلال فرقه‌لرینه التحاق ایچون حاضرلنمغه باشلادقلرندن اوستریا دولتی « متقوویچ جهتنه عسـکر جلبیله حدودینی تأمینه مجبور اولدی بو سوق عسکر خصوصندن طولایی خارجیه نظارتی ایضاحات طلب ایلدکده اوستریا سفیری دولت متبوعه‌سنك مرامی دولت علیه‌یه دوستانه معـاونتدن یعنی دالماچیایه دخالت ایده‌جك عصاتك سـلاحلرینی آلمق و دالماچیااولردن اشـقیایه التحاق نیتنده بولنانلری توقیف ایلمکدن عبارتدر واديسـنده جواب ویردی وقره طاغ پرنسی دخی هرسك عصاتیله هم دست شقاوت اولمالریچون اهالیسنه اجرای تنبیهات ایلدیکنی باب عالی‌یه اسماع ایلدی .

صدر اعظم اسعد پاشا ایشك ایچ یوزنده موجود اولان اسلاو اتحادی قوتنه باقمیوب شو تأمینات جعلیه‌یه الدانغله بوسنه والیسنه کوندردیکی بر تلغرافنامه‌ده اوستریا سفیرینك تبلیغاتندن وقره طاغ پرنسـنك تنبیهاتندن بحثله او طرفلردن عصاته فعلاً معاونتی دائرهٔ احتمالدن بعید کوردیکنی ویالکز نواحیٔ عاصیه خلقنك اعانه‌لری ملحوظ اولدیغنی وانلرکده نصح وپند ایله عصاته التحاقدن منعلرینه وبرطلبلری وار ایسه اجابته باقیلور کبی وعدلرله اغفاللرینه چالشلمق لازم کله‌جکنی توصیه ایلمشدر .

مع هذا اسلاو اتحادی جمعیتلرینك منفحهٔ مفاسدی تأثیراتندن اولان اشـبو شرارهٔ اختلالك بوسنه وهرسکه دکل صربستان و بلغارستان وقره طاغه دخی سرایتله بتون روم ایلی قطعه‌سنك نائرهٔ شورش وعصیان ایچنده قالمسی مقرر اولوب بومقصدك حصولی ایسه بالطبع براز زمانه محتاج اولدیغندن اولوقته قدر دولت علیه‌یی اغفال ایچون اوستریا دولتی ظاهرده دفع مفاسده معین ومعناً عصاته ظهیر اولمق مسلکنی طوتمش وقره‌طاغ پرنسنك نشر ایلدیکی تنبیهات بیطرفانه دخی او اغفالات جمله‌سندن بولنمش ایدی .

شو حال ایله برابر باب عالینك حرکات محترزانه‌سی آمال ارباب اختلاله غایت مساعد

برزمان حاضرلمقده اولديغى ايچون رؤساى عصات دولت بزى اوره‌میه‌جق ديو اعلاننامه‌لر نشريله مطيع اولان محللر اهاليسنى دخى دائرهٔ اتفاقلرينه آلوب اختلالك بوسنه قطعه‌سنه سرايتى تدبيرينى استكمال ايلديلروابتدا «بنالوقه» سنجاغنده كائن «قوزاره» و «غرادشقه» طرفلرينى وربكه سنجاغنده واقع «پريدور» حواليسنى تحريك و «غاچقه» و «اوستولچه» و «بيله كه» و «ترەبين» قضالرى كويلرنده بولنان اهل اسلام خانه‌لرينى احراق وتخريب ايتديلر بونك اوزرينه آرتق عصاتك نصايحله اسكاتى زمانى كچديكنى هركس اكلامش وبوسنه وهرسك اهل اسلامى محافظهٔ جان ومال قيدينه دوشمش اولديغندن تموزك اون التيسنده فريق سليم پاشا «نوەسين» صحراسنه كيرمك ايچون عصات ايله محاربه‌يه‌باشلاديغى حالده رجعته مجبور اولوب «استولچه» ايله «بيله كه» آره‌سنده كائن «دابره» موقعنده‌وقوع بولان كوچك مصادمه‌لردن دخى استفاده اولنه‌مامسيله كروه‌عصات تموزك نهايتنده «ترەبين» قصبه‌سنى محاصره ايتديلركه اوچ بلوك عساكر عثمانيه‌نك تحت محافظه‌سنده بولنيورايدى.

ترەبين قصبه‌سى هرسكك جهت جنوب غربيسنده وقره طاغ حدودينه قريب بر موقعده و «راغوزه» و «قليق» و«لوبين» و «بيله كه» يه منتهى يوللرك نقطهٔ اجتماعنده واقع اولمسيله حركت حربيه‌ده استنادكاه ودارالمهمات اولمق وقره طاغله اتفاقلرينى تسهيل ايتمك ايچون اورانك ضبطى عصاتجه پك لازم اولديغندن جمعيت كثيره ايله محاصره ايتديلر وجوار قصبه‌ده كائن برجلده و «دوچ» مناسترنده مفرزه‌لر اقامه‌سيله حركتلرينى تأمين ايلديلر «ترەبين» ده محصور عساكر عثمانيه برقاچ دفعه مدافعهٔ شديده اجرا ايتمشلر ايكن قوتلرينك كفايتسزلكى سببيله‌خط محاصره‌يى آچمغه‌موفق اوله‌مدقلرى كبى «راعوزه» يولنده واقع «دريئو» و «چارينا» موقعلرى و «زوبچه» ايله «ستورينه» ده بولنان محافظه قله‌لرى دخى اشقياطرفندن محاصره‌اولنمش و «استولچه» ايله «لوبين» قصبه‌لرى برمدت‌محصوريتدن صكره عصات النه كچوب نقشيك قلعه‌سيده حصر وتضييق اولنمغه باشلامش ايدى.

او اثناده بوسنه رديف ومستحفظ عساكرينك جمع‌وتسليحيله قوهٔ موجودهٔ‌نظاميه‌يه علاوةً عصات فرقه‌لرى اوزرينه سوق ايدلمسى وايكنجى واوچنجى اردولرك روم ايلى قطعه‌سنده‌كى صنف مقدم رديف طابورلرينك سلاح آلتنه آلنمسى وآناطوليدن دخى عسكر كوندرلمسى باب عاليجه قرارلشديرلدى وبرطرفدن سوقياته ابتدار اولندى.

حيفا كه اختلالك ظهور اثارنده اتخاذ اولنان مسلك سقيمك نتايجندن اولمق اوزره عصات هر طرفه يايلدقدن و آتش شقاوت قصبات وقرايى صاردقدن صكره باشلانيلان

تدابير تنكيليه‌نك شدتی نسبتنده آتش عصيان دخی قوت آلمقده ايدی بوسنه واليسی درويش پاشا صدر اعظم وسرعسكرله بينلرنده اختلاف اولديغندن دفع اختلال ايچون عرض ايلديكی مطالعاته موافق جواب آله‌ميوب نهايت بوسنه قومندانلغی رتبهٔ مشيری ايله فريقاندن احمد حمدی پاشايه توجيه اولنمغله درويش پاشانك مقام ولايتده قدر وحيثيتی قيرلمش ايدی لكن احمد حمدی پاشا عقول ضعيفه اصحابندن اولوب فنون عسكريه‌دن دخی بی بهره بولنمسيله بويله بر آدمی اختلالك اك شدتلی وقتنده بوسنه‌يه قومندان نصب ايدوب كوندرمك خطای عظيم ايكن متعاقباً درويش پاشا واليلكدنده عزل ايديله‌رك ادارهٔ ملكيه دخی احمد حمدی پاشايه تفويض واحاله قلنمشدر . مأخذمز اولان بعض محررات مخصوصه‌ده مندرج تحقيقاته كوره درويش پاشانك عصات حقنده اك صكره تصور ايلديكی تدابير تنكيليه اختلالك منتشر اولديغی مواقعه سوق اولنان قوهٔ عسكريه‌يی بر نقطه‌يه جمع ايله اورادن نجيب پاشا قوماندا سيله « دابره » و « قاتجه » واستولچه » دن « بيله‌كه » يه ايجابی مقدار عسكر كونديريله‌رك « بيله‌كه »جوارندن عصاتی دفع ايتمكله برابر « نقشيك » قلعه‌سنی وديكر طرفدن حسين پاشا قومانداسيله و« پوپو ووپولچا» طريقيله طوغريدن طوغری‌يه ايكی طابور وآلتی طوپ سوق ايديله‌رك وايكی طابور دخی قوهٔ امداديه اعزام قلنه‌رق « تره‌بين قصبه‌سنی محاصره‌دن قورتارمق صورتلری اولديغی حالده آشاغيده بيان اولنه‌جق اسبابدن طولايی كروه عصاتك تحقيق مطالبيله هرسك قطعه‌سيچون اصلاحات اجراسی حقنده بعض دولتلر طرفلرندن وقوعبولان تبليغات مشتركه نزد دولت عليه‌ده قرين موقع قبول اوله‌رق شورای دولت رئيسی سرورپاشا مأموريت مخصوصه ايله « موستاره » اعزام اولنديغندن رؤسای عصات سرور پاشانك نشر ايلديكی بياننامه اوزرينه اجرای مذاكرات ايچون « تره‌بين» قصبه‌سنك اوست طرفنده كائن » « قوسيه رو وو» مناسترنده اجتماع ايتدكلری جهتله حسين پاشا قومانداسيله سوق اولنان عسكر قصبهٔ مذ كوره‌يی محاربه‌سزجه ضبط ايلدی . واريرتسی كونی مجمع اشرا اولان « دوچ » مناستری دخی تسخير ايدلدی . بونك اوزرينه عصات طاقمی« زوبچه » و « ستورينه » طرفلرينه طوغری چكلديلر . « تره‌بين »قصبه‌سنك تسلطِ اشقيادن تخليصی « دره‌ينو » موقعنك دخی محاصره‌دن قورتارلمسنی تسهيل ايتمش وديكر طرفدن سوق اولنان بر مفرزه نقشيك قلعه‌سنه ذخيره ايصالنه موفق اولمش ايدی. لكن عصات طرفندن كوستريلان هجوم واقتحامه مبنی « استولچه » اوزرينه رجعته مجبور

اولمغله بر چوق مشاق ومتاعبدن صکره « ترهبين » جهتندهکی فرقه اينه تلاقی ايدلدی . شو محاربات اثناسنده هرسك قطعهسنده اوتوز طابور پياده ودرت بلوك سواری عساکر عثمانيه بولنوب عصاتك قوۀ مجموعهلری دخی سکز اون بيك کشيدن عبارت ايدی . واقعا اللرندهکی سلاحلر مکمل ومنتظم دکلسهده مملکتك احوال ارضيهسنه واقف اولدقلرندن موانع طبيعيهدن پك چوق استفاده ايلرلر ايدی . « ترهبين » قصبهسنك تخليصندن صکره « نرتوه » واديسنه کلان قوۀ عسکريه ايسه « غاچقه » يه توجيه استقامت ايتدکلری صرهده « بيلهکه » طريقيله حرکته سعی ايلدکلرندن قوماندان احمد حمدی پاشا « نرتوه » ايله « ترهبين » دن « متوکيا » يه منتهی طريق بيننده‌کی اراضی‌يی ضبط ايتمك وبعده شمالاً « فوچه » اوزرينه حرکت ايتمك املنده ايدی اما بو مطالعه غايت واسع اولمسيله بر قولی « لوبين » دن « غاچقه » يه وديکر قولی « ترهبين » دن « بيلهکه » يه واصل اولمق اوزره تشبث اولنان حرکت عسکريه حسن نتيجه حاصل ايدهميوب سوق اولنان قوللرك بری « دابره » ده وديکری « چهليچه » ده سکتهلنهرك « استولچه » و « ترهبين » جهتلرينه رجعته مجبور اولدی بونك اوزرينه « ترهبين » قولی ايکی طابور علاوهسيله تقويه ايديلوب ايلرويه سوق ايدلدی . وبر کوچك مصادمهدن صکره « بيلهکه » يه واصل اولدی . لکن فرق باغيه « دوغه » بوغازينك و « غاچقه » اوواسنك بعض نقاط مهمهسنی ضبط ايتدکلريله « نقشيك » قلعهسی محصور قالدی .

واقعا « زوپچه » نك محافظهقلهلرندهکی عسکرك يرلرنده ثبات ايتملری و « ترهبين » موقعندن برمفرزه واسطهسيله کوندريلان ذخيرهنك وصوليله تعديل اضطراب ايلدری اولحوالينك مکايد عصاتدن وقايهسنه مدار اولمش ايسهده « ستورينه » طرفلرينه عسکر سوق اولنهمديغندن ارباب اختلال کرکی کبی مستولی اولمشلر ايدی . بناءً عليه قرهطاغ رؤسای مشهورهسندن « پکوپاولوويچ » اوجهتدن تعرضه باشلايوب عسکرك ذخيره قافلهلرينی اورمقدن خالی اولمز ايدی .

اول اثناده آتش اختلال « غبله » و « ويچيچ » طرفلرينه طوغری « نرتوه » نك اشاغی واديسنه سرايت ايتمش اولديغندن احمد حمدی پاشا برنجق طابور عسکرله اورايه عزيمت ايلديکنی متعاقب « پکوپاولوويچ » طرف دولت عليهدن اعلان اولنان مساعداته اعتماد وحکومته انقياد ايتمش اولان اهالی‌يی يکيدن طريق عصيانه سوق ايچون « بوپوو ويولچايه » تبديل استقامت ايتمسی اوزرينه شوکت پاشا قوماندا سيله « ترهبين » موقعندن يدی

طابور پیاده و برالای سواری سوق اولنمش ایدی اما « یکوپاولوویچ » بوندن خبردار اولنجه « زوبچه » یه رجعتله « تره بین » و « دراغوزه » یولی اوزرنده‌ینه ارزاق قافله‌لرینه تعرضه باشلادی و تره بین موقعندن « قاسنل نوا » یه قدر موجود اولان محافظه قله‌لری عصات جانبندن برقاتده احصر و تضییق اولندی حتی بونلردن « غراب » قله‌سی محافظی « تره بین » اردوگاهندن استمداد ایتمسی حسبیله هم اورایی عصاتك تسلطندن قورتارمق و هم « زوبچه » جهتنده‌کی تعرضاته قارشو طورمق ایچون عثمان پاشا قوماندا سیله درت طابور پیاده و بربطاریه طوپ سوق اولنه‌رق درجنك اول « لبوبیراتیچ » اسمنده بر رئیسك اوچ یوزکشیدن عبارت اولان فرقه‌سی دفع و تنکیل ایدلدی ایسه‌ده « یکوپاولوویچ » باشنده‌کی عصات ایله پوصو قورمش اولدیغندن علی الغفله تعرضه ابتدار ایتمکله سونکی سونکی یه و قوجاق قوجاغه محاربه یه کیریشیله‌رك و « غراب » قله‌سندن دخی طوپ آتشیله معاونت اولنه‌رق عصاة طاقمی « دوغا » بوغازینه قاچرلمش و عساکر عثمانیه « غراب » قله‌سنه داخل اولمشدر انجق بر مدتدنبرو « لازار سوچیتا » نام سرکرده معیتنده بولنان اشرا ایله یوقاری « درین » طرفلرنده موقع طوتوب تسلطنی ایلرولتمش و « پیوا » صحراسنده کائن برقله‌یی مستحفظلرینك آزلغی سببیله ضبط ایتمش و « بوسنه » جهتنده دخی اختلالك قوتی تزاید ایتمش اولدیغیچون احمد حمدی پاشا عزل اولنه‌رق یرینه بحریه ناظر اسبقی رؤف پاشا تعیین و اعزام قلنمش و محاربه‌نك اصولی تبدیل اولنمش ایدی زیرا اولوقته‌قدر متخذ اولان قاعدهٔ حربیه عسکری اقسام متعدده‌یه تفریق و اوسبیله مغلوبیت متتابعه مخاطره‌سنه القا ایتمکدن عبارت اولدیغی حالده بواصول کلیاً ترك اولنه‌رق تحت محاصره‌ده بولنان مواقعه ذخایر و مهمات ایصالی دخی جملهٔ مأموریتلرندن اولمق اوزره قوتلی قوللر ترتیب و تشکیل قلندی .

رؤف پاشا عسکرك حرکاتنی تنظیم ایتمکله برابر « پیوه » جوارنده و « استولچه » یولی اوزرنده واقع « غوراچقو » موقعنك خط مواصله و مخابره‌سی عصاة طرفندن قطع اولندیغنی و اوراده متحصن ایکی طابور عسکرك ذخیره‌سزلکدن مخاطره‌ده بولندیغنی استخبار ایتدکده اون طابور پیاده و التی قطعه طوپدن مرکب تهیئه ایلدیکی فرقه‌یی شوکت پاشا قوماندا سیله سوق و تسییر ایتمش ایدی .

موقع مذکوری محاصره ایدن « یکوپاولوویچ » شو حرکت عسکریه‌یی ایشیدنجه اورایه ضعیف بر مفرزه براقه‌رق اوچ بیك قدر عصاة ایله « بیاله دولیوا » ده تحصن ایلدیکی کبی عساکر عثمانیه دخی اوراده بر موقع منیعه چکیله‌رك وضع طناب آرام ایتدیلر. اما او

اثناده عصاته ليلاً امداد كلمكله شوكت پاشا « ليرچينيق » كچيدلرندن مرور ايدوبده « غوراچقو » يه كيتمكه ظفرياب اولهمديغندن خيلى تلفات ويردكدن صكره « متوكيايه » رجعته مجبور اولدى . بعده عصاة « زوبچه » يى تضييق ايلديلر ايسهده قوۀ كافيه ايله محافظه ايديلان مواقعى اله كچورهمديلر . واو اثناده « قليق» طرفندن « نوهسين » جهتنه منتهى محللرده و « دوبار »صحراسندهو«بيلهكه»جوارندهفرق متعددۀعصاةظهورايتمش ويوقارى « تاقسه » واديسنده بعض مصادمات وقوعبولمش اولديغى حالده ارباب اختلال باشلى بر مقصده واصل اولهمديلر . لكن « بيلهكه » طرفلرنده « موراتوويچ » نام سركردهنك غليانيله اختلال كسب شدت ايتمش وبرو طرفده « غوراچقو » محاصرهسى بر حال خطرناكه كلمش ايدى .

وقتاكه شوكت پاشا « متوكيا » يه رجعت ايلدى رؤف پاشا « غوراچقو » و« نقشيك » موقعلرينه ذخيره ايصالنى تأمين ايچون بوسنه جهتندن هرسك سنجاغنه خيلى عسكر جلب ايدرك وكوكللى نفرات تحرير ايليهرك لزومى اولان حيوانات نقليهيى تدارك ايتدكدن صكره « متوكيا » جوارنى اردوكاه اتخاذ ايله بيك بش يوز حيوانه تحميل ايلديكى ارزاق ومهماتى اون طابور پياده واون آلتى طاغ طوپى صحابتيله « راونو » پيشكاهنه ايصال ايتمش ايدى . او صرهده رؤساى عصاة آراسنه تفرقه دوشهرك قوتلرى اوچه منقسم اولمش يعنى« لازار صوچيچه » فرقهسى« پيوه » ده قالوب « بكوپاولوويچ » فرقهسى «بيلهكه » يه و«وزينوويچ» فرقهسى دخى « غاچقه »يه توجه ايلمش اولمسيله حركات حربيهنك عساكر عثمانيهيهمساعد نتايجهواصل اوله بيلمسى اميدينه قوت كلدى ونهايت رؤف پاشا « غوراچقو »يه ذخيره ويرهرك « متوكيا » و بيلهكه » طريقيله وقوۀعموميه ايله« ترهبين» اوزرينهحركتوعصاتى تنكيل ايدهايدهاورايه مواصلت ايلدى اكرچه او كونلرده جهات سائرهدن « بيلهكه » يه كلان طابورلر تعرضات اشقيايه اوغراديلر ايسهده بو حركاتك نتيجهلرى دخى ارباب اختلالك طاغلملرينه سبب اولدى . اما بو اثناده « لازار صوچيچه» عساكر عثمانيهيى « پيوهنك » وادئ بالاسنده توقفه مجبور ايتمش ورؤف پاشا ايسه ترهبينده اون يدى طابور عساكر نظاميه ايله بر مقدار باشى بوزوق جمع ايلمش ايدى . اولوقت هرسكده قوۀ مجموعۀ عثمانيه اوتوز بش طابور عساكر نظاميه ورديفه ايله تخميناً ايكى بيك باشى بوزوقدن عبارت اولوب ساحل بحره جواريتندن بالاستفاده نقاط مهمۀ عسكريهدن معدود اولان « درئينو » و « راغوزه » طريقيله ارزاق جلب وادخالنى تسهيل ايچون بو قوتك

همان نصفی تره‌بیننده ایدی . محن ومشاق سفر فوق ماتصور اولوب قارلر ایله مسدود وصعب المرور اولان یوللر آراسنده محاربه ایدن عساکر عثمانیه ایله هرسکلولر کالی ضعفه دوچار اولمشلر ایدی . نقشیك قلعه‌سی اشقیا طرفندن تحت محاصره‌یه آلنمقله برابر «دوغا» بوغازنده بعض اوفاق تفك قلعه‌لر عصاة یدینه کچمسیله خط محاصره کرکی کبی طارلمش ومحافظلرله اهالی مأکولات تدارکندن عاجز بولنمش اولدیغندن مدت قلیله‌ده عصاتك دست استیلاسنه دوشمسی احتمالی کسب قوت ایتمش ومحصورینك قلعه‌دن چیقه‌رق ایتدکاری هجوملر بر ثمره‌یی مفید اولمیوب «دوغا» بوغازینی و «اوتیج» طاغنی و «متقوبچ» ایله «قرستاچ» بیننده‌کی طریقی عصاة فرقه‌لری ضبط ایلمش ایدی .

بناءً علیه رؤف پاشا یدی طابور عسکرله «پوپو وو پولچیا» یه طوغری حرکت ایتدکدن صکره متعدد ارزاق ومهمات قافله‌سیله «بیله‌که» یه ومحمد پاشا قوماندasیله اون طابور عسکر دخی «غاچقه» تپه‌سنی ترك ایده‌رك «قورینو» جهتنه توجه ایتمش ایدی که مقصد اصلی «دوغا» بوغازینی زورلیه‌رق نقشیکه ارزاق ادخال ایتمك قضیه‌سی ایدی اوهنکامده عصاة عقد انجمن مشورتله برقسمی قرستاچده عساکر عثمانیه اردوکاهنی باصمق وبرقسمی دخی بوغازه دخول ایده‌جك فرقه‌یی یان طرفدن اورمق رأی وافکارنده بولنمغله اتفاق آرا حاصل اوله‌میوب حتی عساکر عثمانیه‌نك هجومنه مترقباً «ازلاستوب» موقعنده اجتماع ایتملرینی رؤسانك اکثری تکلیف ایلمشلر ایکن «لازارصوچیچه» ایله «بوغدان سیمونیچ» توقف وانتظار ایتمیه‌رك عساکر عثمانیه اوزرینه هجوم ایتدکاری صرده «پکوپاولوویچ» انلره معاونت ایتمیوب محاربه اثناسنده ایکی بیك کشیدن عبارت اولان قوتیله پلانه اوزرینه حرکت وخیلیجه حیوان غصب ایدرك عودت ایلدی. او اثناده ایدی که «دوغا» بوغازینك مکاید عصاتدن خالی بولنمسیله رؤف پاشا ارزاق قافله‌سنی «نقشیکه» سوق وایصال ایتدی لکن کندوسنك انحراف مزاجی سببیله انفصالی تعاقب ایدرك یرینه مشیران عسکریدن احمد مختار پاشا بوسنه وهرسك قوماندانی نصب وتعیین اولنمش واو هنکامده ایسه اختلال واصل درجهٔ کمال اولمشیدی بناءً علیه عساکر عثمانیه قافله‌لرندن بر قاچنی دردست ایتمك مقصدی اشقیانی «زاغوز» ه ایله «تره‌بین» بیننده‌کی طریقه سوق ایتمکده ایدی .

ایكنجی فصل

تبدل وكلا وبعض وقایع سیاسیه

هرسك اختلالنك كسب جسامت ایتمسی وروسیه والمانیا و اوستریا دولتلری بیننده منعقد اتفاق مثلث امارانك یوز كوسترمسی صدر اعظم اسعد پاشانك عجز وحیرتنی آرتیرمش وسرعسكر علی صائب پاشانك دخی بویله حركات مهمهٔ عسكریه زماننده عدم كفایتی اكلاشلمش اولدیغندن بونلرك تبدیلی نزد پادشاهیده متصور ایدی صدر اسبق محمود ندیم پاشا كه اطنه ولایتی والیلكیله در دولتدن ابعاد اولنمش ایدی طرف سلطنته انتماسی حسبیله اول اثناده والیلكدن معفواً استانبوله كلوب تجدید اقباله چاره سازلق یولنده بذل نقود مجهود ایلر ایكن اسعد پاشانك انكساف مهر اقبالندن استفاده ایله «هرسك مسئله‌سی برهفته‌ده حل اولنه‌جق ایشدر باب عالی بونی اعظام ایدییور» وادیسنده القاآتی مقام تعهدده عتبهٔ شوكته عرض ایله تحصیل صدارته چالشیور ایدی عبد العزیز خان حضرتلری مشار الیهك اولكی صدارتنده آچدیغی مسلك ناهموارك نتایج وخیمه‌سنی سچه‌میه‌جك بر اغفالك تحت تأثیرنده قالمش وهرسك اختلالنك نصل اولور ایسه اولسون بر آن اول اندفاعی آرزوسنه اولابده محمود ندیم پاشا طرفندن عرض اولنان تعهداتی موافق بولمش اولدقلرندن آنی تكرار مقام صدارته كتورمكله برابر خصماسیله بینلرنده حصول ائتلافی دخی امل ایتملرینه بناءً شو تصوره مقدمه اولمق اوزره طقسان ایكی سنه‌سی شهر رجبنده محمود ندیم پاشایی شورای دولت ریاستنه ومدحت پاشایی عدلیه نظارتنه وحسین عونی پاشایی سرعسكرلكه تعیین وبو توجیهاتك اوچنجی كونی محمود ندیم پاشایی ثانیاً مسند صدارته تجلیل بیوردیلر فصل سابقده ذكر اولندیغی وجهله سرور پاشا منحل اولان شورای دولت ریاستنه نصب ایله برابر مأموریت مخصوصه ایله «موستار» ه اعزام اولندیغی كبی صدر سابق اسعد پاشا دخی نافعه نظارتنه تعیین قلندی لكن كرك محمود ندیم پاشا وكرك سرعسكر حسین عونی پاشا اسعد پاشانك دردولتده وجودینی استثقال ایدرك آنی آیدین ولایتیله تبعیده مسارعت ایتدیلر تبدل وكلانك علت اصلیه‌سی هرسك اختلالنك اوروپاجه كسب اهمیت ایتمسندن طولایی دولت علیه‌جه تشبثات سیاسیه‌نك اصلاحی ماده‌سی اولمغله صدر لاحق محمود ندیم پاشا اوروپایه قارشو بر ایش كوسترمك ایستیور ایدی چونكه روسیه و آلمانیا و آوستریا دولتلری مسئلهٔ اختلالیه‌یی توسیع وتمدید ایتمك عزم قطعیسنده

ورسما ايشه مداخله ايتمك املنده اولدقلری حالده مبدأ حدوث شقاوتدنبرو کرك بواوج دولتك وکرك فرانسه وانکلتره دولتلرینك ایلچیلری باب عالی یه سرعتله دفع مفاسده چالشمق نصایحندن بشقه برشی تبلیغ ایتمامشلر ایکن ارباب اختلالك جمعیتلری تزاید ایتمسیله برابر اختلالی باصدیرمق خصوصنده طرف دولت علیه‌دن ملکی وعسکری اتخاذ اولنان تدبیرلر تأثیرسز قالەرق اسلاو اتحادی جمعیتلرینك مساعی فاسده‌لری آز زمانده کسب قوت ایتمش وفرانسزلر ایسه دول ثلثهٔ شمالیه‌نك اتفاقات واقعه‌سنه اشتراك ایله کندو حال وموقعلرنجه برطریق سلامت آرامغه میل ایدرك مسئله بونکله دخی بشقه بررنك آلمش اولدیغندن اسعد پاشانك اواخر صدارتنده یعنی ٢٠ اغستوس سنه ١٨٧٥ تاریخ میلادیسنده فرانسه خارجیه ناظری «دوق دوقاز» پارس معاهده‌سنك مضیسی اولان دولتلره تحریرات عمومیه ارسالیله مآلنده اختلالی باصدیرمق اوروپاجه دخی ملتزم ایسه‌ده ارباب اختلال حرکت شقاوتلرینی بعض مطالب مشروعه‌یه بنا ایتمکده اولدقلرندن و دولتلردن قطع امید ایتمدکجه ترك سلاحه یناشمیه‌جقلرندن بحثله دولتلر قونسلوسلرینك رؤسای عصاته نصیحت ویرمکه مأموریتلری لزومنی اعلان ایتمش وبوصورته دول ثلثهٔ متفقه‌نك رضای معنویلری اقتضاسنجه موافقتلر بالطبع حصوله کلمش اولدیغی کبی باب عالیجه دخی بلاتردد ترویج مرام اولندیغی متعاقباً محمودندیم پاشانك صدارته مأموریتیله شورای دولت رئیسی نصب ایدیلان سرور پاشا قونسلوسلرك اجرا ایده‌جکلری نصایح صره‌سنده عصاة طرفلرندن درمیان اولنه‌جق مطالبی استماع ایله مساعدات لازمه‌یی قرارلشدیرمق ایچون مأموریت مخصوصه ایله « موستار » ه اعزام اولندی .

مداخلات خارجیه قبولرینك آچلمسنه مقدمه اولان اویله برقراری دولت علیه‌نك قبول ایدیویرمسی کندی استقلالنی ینه کندی الیله بتورمکه سبب اولمقدن بشقه برفائده‌یی مفید اولمدیغی حالده برده انکلیزلر داخل اولمدقجه دیکر دولتلر قونسلوسلرینك تشبثاتی حل مسئله‌یه کفایت ایتمیه‌جکی تصوریله خارجیه ناظری صفوت پاشا انکلتره قونسلوسنك دخی ایشه قارشمسنی التماس ایتدکده انکلتره خارجیه ناظری طرفندن بیك سکز یوز یتمش بش سنهٔ میلادیه‌سی آلافرانغه اغستوسنك یکرمی بشی تاریخیله استانبول سفارتنه کلان تلغرافنامه ده « انکلتره دولتی محل اختلاله قونسلوس اعزامیچون وقوعبولان تکلیفه ایستمیه‌رك موافقت ایدر زیرا قونسلوسلرك مداخله‌سی مناسب اوله‌مز ظننده‌در لکن بزم شو تشبثات خارجنده طورمامقلغمز جانب باب عالیدن رجا اولنمسیله دولت

علیه انكلترەنك موافقتی بوكا مبنی اولدیغنی بیلمك لازمدر و دولت علیەنك قطعا اجنبی مداخلەسنه مراجعت ایتمیەرك اشقیا حقنده معاملات ایجابیەیی اجرا ایتمسی مرجحدر » دیو بیان مطالعه ایدلمش و بوتلغرافنامەنك صورتی سفارت طرفندن باب عالی یه اعطا اولنمش ایدی انكلتره دولتنك مداخلات خارجیەیی قبولده اولان محذور ومضرتی بوله رسماً دولت علیه یه تبلیغ ایدیشی شایان دقت اولمسیله برابر اساس مادەنك اولجه قبول و ترویج ایدلمش بولنمسی اوزرینه قرار واقعەرجوع وعدولك امكانی قالمامش والحاصل شوصورت امثال طریقیله نتیجه تحكمات وتعرضات خارجیەیی انتاج ایلمشدر .

انكلتره دولتنك تبلیغ مشروحی نزد عبدالعزیز خانیده تأثری دعوت ایتمش اولدیغی صرەده بونك وقوعنی ایجاب ایدن شی كه باب عالینك لوندرەیه مراجعتی مادەسیدر اكا تشبث اولنمسی دول ثلثه اتفاقنه طوقنمش اولمسندن طولایی روسیه سفیری جنرال «اغناتیف» آچیقدن اچیغه نزد پادشاهیده ایقاع شكایت ایتمسیله خارجیه ناظری صفوت پاشا عزل اولنەرق یرینه ویانه سفیری راشد پاشا تعیین قلنمش ایدی او اثناده سرور پاشانك «موستار»ه مواصلتیله دولتلر قونسلوسلری تحقیق مطالب ایچون رؤسای عصاتك بولندقلری مواقعه كیتدیلر وبرطاقم مواعید ایله ترك سلاحه دعوت ایتدیلر ایسەده هیچ برثمرەیی مفید اولەمیوب بالعكس جمعیتكاهلرینه دولتلر قونسلوسلرینك عزیمتی ارباب اختلالی برقات دها شمارتدیغندن هرسك ایچون برادارۀ ممتازه تشكیلی داعیەسنی اورتەیه قویدیلر صربستان وداغلچیاده اسلاو جمعیتلری طرفلرندن ترتیب وبوسنه قطعەسنه تسلیط اولنان اشقیافرقەلری رؤساسنك اللرنده بولنوب اثنای تنكیللرنده میدانه چیقان تعلیمات مألندن اصل مقصد اهل اسلامی قتل واموال واشیالرینی غصب ایله صرب عسكرینك حركات مصممەسنه یول آچمق وبوسنه خرستیانلرینی عصیانه قالدیروب حادثەیی عمومی بر اسلاو اختلالی حالنه قویمق غرضندن عبارت اولدیغی اكلاشلمقله برابر ارباب اختلال هر طرفده تخریب قرایه وانواع عذاب وعقاب ایله اهل اسلامی قتل واتلافه باشلادقلرندن بالعموم بوسنه وهرسك اهالیٔ مسلمەسی سلاحه صاریلوب عساكر منتظمه سلكنده بولنانلردن ماعداسی دخی محاربەیه كیریشدیلر اما بویله اهل اسلامك خرستیانلرله حربه طورشملری ومنتظم عسكرك اجرا ایدەجكی وظایفه قارشملری آتش اختلالك تشدیدنی ایستیان اجانب نزدنده برمقاتلهٔ دینیه رنكنه قونیلوب ارباب اختلاله مساعد فكر ونیتلر درجۀ فعله تقرب ایلدی .

قونسلوسلرك عصاته نصیحت ویرەرك دولتلردن قطع امید ایتملری یولنده تبلیغانه

کیرشملری مادەسنك سبب معنویسی شودرکه یوقاریده ذکر ایلدیکمز « رایشتاد » ملاقاتنده روسیه باش وکیلی پرنس غورچاقوفك تکلیفی اوزرینه اوچ دولت ایمپراطوری بیننده قرار کیر اولدیغی وجهله دولت علیەیی کندو حالنه براقەرق نه هرسك احتلالنه و نه انك کبی محتمل الظهور اولان شورش ومفاسدك جریاننه مداخله ایدلمسی مسلکی اختیار اولنمش ایکن اوستریا دولتنك عصاتی حمایه یولنده طورانمسی یعنی اسلاو اتحادی جمعیتارینك دالماجیا وسائر بلاد متجاورەدن تسلیط اشرایه وعساکر عثمانیه مهاجماتندن صیقلوب فرار ایدن اشقیا حقلرنده مظاهرات کاملەیی اجرایه ابتداری ترویج ایتمسی هرسك وبوسنه اوزرنده آوستریا ایچون بر نفوذ استیلاکاری تأسسنك مقدماتی میدانه کتورنجه عالمده نه قدر اسلاو ملتلری وار ایسه آنلری تحت جناح سطوتنه آلق ایستیان روسیه دولتی بر رقابت حسودانه ایله بیحضور اولوب آلمانیا دولتی ایسه بر طرفدن روسیەنك اسلاولره تعمم تحکماتنی صحیحی چکەمدیکندن آوستریالولرك او مقصدده قارشو قوردقلری دولاب مداخلەنك ادارەسنی بوزمق ایستمز ودیکر طرفدن آوستریا دولتنی ایلرو سوردکجه کندوسنك آوستریا حسابندن آرادیغی رأس المال آماله دسترس اولەبیلمك سوداسنی ترك ایتمز ایدی . اما اورتەده بر اتفاق مثلث رابطەسی بولندیغی جهتله آچیقدن آچیغه آنی قیروبده بتون بتون بر وادیٔ خلافه کیتمك ایستسه منافعنه وفرانسەیه قارشو اولان موقعنه موافق اولەمیەجغندن روسیه دولتنك مرامنه ظاهراً اولسون مساعد بولنمغی اختیار ایلدی .

روسیەنك اولوقت آرادیغی صورت ایسه آوستریا نفوذینك دائرۂ اختلال داخلنده توسعنه پردەکش ممانعت اولمقدن عبارت بولنوب او دخی اوچ دولت متفقه نامنه قونسلوسلر معرفتیله جمعیت اشقیایه اعلان بیطرفی ایدرك آوستریا دولتنی ایستر ایستمز عصاة نزدنده قوۂ معنویەدن اسقاط ایتمکله حاصل اولەجغی زعمنه مبنی ایدی که انکلتره دولتنك قونسلوسلر وساطتیله اشقیایه نصیحتده بیان محاذیر ایله کندوسنك او خصوصده دول شمالیەیه اشتراکی بلا اختیار قبول ایتدیکنی باب عالیه بیلدیرمسی وروسیه ایلچیسنك نزد پادشاهیده انکلتره دولتنك بو ایشه قاریشدیرلمسی قرارندن شکایتله خارجیه ناظرینك عزل وتبدیلنه قدر چالشمسی معنویات مشروحەنك اهمیتنی تقدیر وتعریفه دلیل کافیدر .

واقعا آوستریا دولتی قونسلوسلرك اجرای نصایحه سوقی بحثنده متفقلردن آیرلمدیەده عصاتك استحصال آمالنه وساطت مؤثره اجراسندن دخی کیری طورمامقله آوستریا

باش وکیلی « قونت اندراشی » روسیه و آلمانیا دولتلریله اکا دائر مکاتبات ومخابراته باشلادیغی هنگامده ایدی که صربستاندن کوکللی فرقه‌لری چیقه‌رق حدود اوزرنده‌کی کویلره ایصال دست خسار ایدرلر . وقره طاغلولر هرسك ارباب اختلالنه ملحق اولوب عصیانی بیوتمکه چالشورلر . واسلاو اتحادی جمعیتلری اعلاننامه‌لر نشریله بلغارلری عصیانه تحریك واغرا ایلرلر ایدی .

آوستریا دولتنك هرسك مسئله‌سنجه اتخاذ ایلدیکی مسلك سیاسینك آثار اعوجاجندن اولمق اوزره شونی دخی ایراد وبیان ایدرزکه « قونت اندراشی » لایحه‌سی جانب دولت علیه‌دن قبول ایله عصاتك اطاعته دعوتلری حقنده ینه آوستریانك اخطار واشعاریله باب عالینك نشر ایتدیکی اعلاننامه‌ده مسطور مواعیدك ثمرات نافعهٔ عاجله‌سی کورلمینجه آوستریا دولتی کویا تنکیل وتأدیب اشقیاده شدت ومسارعت کوسترلمسی حقنی تصدیق ایله برابر شقاوتده مکب ومصر اولان اشرارك جولانکاهی عثمانلی اردوسی طرفندن تحدید وتعیین وبولك ایچون تشکیل وتخصیص اولنه‌جق خط مدافعه‌نك بر جناحی قره طاغ حدودینه ودیکر جناحی عصاتدن سالم بر نقطهٔ مهمه‌یه مستنداً تعبیه وترتیب ایدلدکدن صکره کروه اشقیا عسکرك اوکنه قاتیله‌رق سورکون آوینه چیقار کبی تعقیب وتضییق ایدیله ایدیله حدود عثمانیه‌دن خارجه آتلمسنی تکلیف واولوجهله دفع ایدیله‌جك عصاتدن دالماچیایه کچنلرك سلاحلرینی طوپلامق ایچون کندو قوماندانلرینه تعلیمات ویردیکندن وقره طاغه داخل اولنلری دخی اورادن چیقارمیه‌جقلرندن اختلالك سرعت وسهولتله بر طرف ایدلمش اوله‌جغنی تمهید ایتمش ایدی .

باب عالی او کونلرده آوستریا پولتیقه‌سنی التزام ایلدیکیچون بو اخطاری فی نفس الامر تدابیر خالصانه‌دن ظن ایدرك باش قوماندان احمد مختار پاشایه تبلیغ ایتدکده چونکه اولا اختلالك منبعی آوستریا ممالکنده بولندیغی ثانیاً بدایت مسئله‌دنبرو دوچار تضییقات اولدقجه حدود عثمانیه‌دن خارجه جان آتان اشقیا فرقه‌لری مع زیادة طوپلانوب عودت ایتدکلرینه نظراً بو دفعه دخی بالفرض دالماچیایه وقره طاغه سوریله‌جك اشرارك بشقه نقطه‌لردن ینه ایچرو کیرمکه فرجه‌یاب اوله بیله‌جکی ثالثاً او قدر واسع بر خط مدافعه تشکیلنه اراضی عوارضی مساعد اولمدیغی وفرضا امکانی چاره‌سی بولنسه خط مدافعه‌ده قاله‌جق عسکرك احتیاط وارزاق ومهماتی ترتیب واسرایه موفقیت کسب عسرت ایده‌جکی شویله طورسون اویله بر خطی تشکیله قوهٔ موجودهٔ عسکریه‌مز کافی اولماسیله بالطبع

نقاط مدافعه‌نك هر جهتی ضعیف قاله‌جغندن وعصاة فرقه‌لری ایسه طوپلی وقوتلی بولنه‌جغندن قنغی نقطه‌یه تعرض ایتسه‌لر غالب کله‌رك خط مدافعه‌ییییرتوب پارچه‌لامغه مقتدر وعساکر عثمانیه بو مهالك ایچنده بر دها قوللانیله‌میه‌جق وجهله متفرق‌وپریشان اوله‌جقلری فناً معلوم اولوب آوستریا دولتنك آرادیغی نتیجه دخی عثمانلی اردوسنه اویله بر تفرقه وپریشانی عارض اولوبده عصاتك قوت بولمسی قضیه‌سی اولدیغی جهتله اخطار ایلدیکی صورته موافقت یالکز عسکرلك نقطهٔ نظرندن دکل موقع سیاسیدن دخی باقلنجه حقیقةً مضر ومهلك کورینه‌جکندن احمد مختار پاشا بو دقایقی بدایةً کشف ایتمکله برابر اورته‌یه آتیوب آنجق آوستریادولتنك ایستدیکی‌یولده حرکت ایدیله‌بیلمسی اك زیاده «ستورینه» لیماننده عثمانلی زرهلیلرندن بر جنك کمیسی بولندیرمقله عصاتك ملجأ ساحللرینی تهدید ایتمکه موقوف اولدیغی یازمش وباب عالی دخی بو مطالعه‌نی آوستریا دولتنه تبلیغ ایتمش ایدی. لکن دالماچیایه ملحق« قطارو » ساحلی « ستورینه » لیماننك حدودی داخلنده بولنمغله اورایه لدی‌الحاجه عصاتی دخی تضییقه مأمور اولاق اوزره بر عثمانلی زرهلیسنك کیریشنی آوستریا دولتی حال ومصلحتنه اصلااویدیره‌مدیغندن بالاده ذکر ایتدیکمز خط مدافعه تشکیلاتی مطالعه‌سنی تأکیددن فارغ اوله‌رق اختیار سکوت ایلدی . وآتش اختلال کما کان اشتعال ایدوب بلغارستان عصیانه حرارت بخش اولمقده ایدی .

اوچنجی فصل

بلغارستانده آثار عصیانك ظهوری وصربلولرك تهیئاتی

فلبه سنجاغنه ملحق « قزانلق » و « زغرهٔ عتیق » و « چرپان » و « خاص کوی » قضالرنده روسیه‌نك فلبه قونسلوسی « نایدن » و « روسجق » قونسلوسی « ماشنین » واسطه‌لریله بلغارلر عصیانه تحریك ایدیله‌رك طقسان ایکی سنه‌سنده جمعیتلر تشکل ایتمش واهل اسلام اخافه وتهدید اولنمش ایسه‌ده « زغره » و « قزانلق » مأمورلرینك متبصرانه حرکتلری ثمره‌سیله ارباب مفسدت درحال طوتیلوب اختلالك اوکی آلندی وساعیٔ بالفساد اولنلر حبس ایدلدی

بوفسده‌نك استنطاقلرنده بلغارستان اختلالنك ظهوری مقرر اولدیغنه دائر دلائل قویه میدانه چیقمش وبلغارستانه فعلاً معاونت ایچون صربلولرك محاربه‌یه حاضرلنمقده اولدقلرینی حاوی برطاقم اوراق اله‌کچمش اولمسندن روسیه‌سفیری منفعل اولوب «دولت علیه بوحادثه‌یی بزم تحریکمزه حمل‌ایتمسون روسیه دولتی بلغارستانك آسایشنی ایسترلکن بلغارلری حسن اداره ایتمك دولت علیه‌نك منفعتی اقتضاسندن ایکن بعض مفسدلرك اغفالاتنه الدانان ساده دلانه عاصی نظریله باقمق وکندولرینی حبس وتسجین ایتمك لایق دکلدر بوتدابیری شدتله اجرا ایدن مأمورلر محللرنده باقی اولدقجه بلغارلر امین اولمازلر واچلرنده افکار مفرطه اصحابندن اولان فسده‌نك تحریکاتنه موافقته مجبور اولورلر بالآخره بلغارستانجه آسایشه خلل کلورایسه بوکا روسیه دولتی وسائر دولتلر نظربی‌قیدی ایله باقه‌مازلر » مآلنده کلمات ریاکارانه‌ایله ادرنه والیسی خورشید پاشانك وفلبه متصرفنك وزغره وقزانلق قائممقاملری کبی اطفای نائرهٔ فساده چالیشان مأمورینك عزل وتبدیللرینی وحبس اولنان بلغارلرك صالیویرلملرینی مصرانه طلب ایلدی صدراعظم محمود ندیم پاشا بویله برتکلیف سخیفك قبولنده‌کی سوءتأثیری موازنه ومطالعه ایدوبده دفع مفاسده‌سعی ایلمش اولان مأمورلری حمایه ایتمك وبلغارستانجه بریاندن یانمغه باشلایان کانون اختلاله قارشو کله‌جك تدابیر مکمله‌یه بلا افاتهٔ وقت چالشمق اقتضا ایدر ایکن روسیه سفارتنك تکلیفنی همان قبول ووالی‌ومتصرف وقائممقاملری تبدیل ایله‌محبوس‌اولان فسده‌نك‌سبیللرینی تخلیه ایلدی وایشته بو معامله بلغارستان اختلال عمومیسنك ظهورینی تعجیل ایتدی

بلغارستان بوصورتله رفع لوای عصیانه‌حاضرلنمش‌اولدیغی کبی‌صربلولر دخی برطرفدن

بوسنه جهتنه اشقیا فرقه‌لری چیقارمقله هرسك اختلالنی تشدید وتمدیده ساعی ودیکر طرفدن دولت علیه‌ایله اچیقدن اچیغه محارب اوله‌رق ودین ونیش وقوصوه جانبلرندن بلغارستانه تسلط وتجاوزه متهیٔ بولندیغی وصربلولر حربه باشلایجه بلغارلرك دخی هر جهتدن اختلال بیراقلرینی اچه‌رق میدان عصیانه چیقاجقلری درجهٔ تحققه واصل اولدیغندن هرسك اختلالنی بران اول بتورمك وبلغارستان عصیاننك قبل الوقوع اوکنی کسمك ایچون تهیئات عسکریه‌سنی اکمال ایتمکسزین قوتلی براردو ایله صربستانه کیرلمسی تدبیرینی سرعسکر حسین عونی پاشا کمال اهمیتله درمیان ایتمش ونیش وودین قلعه‌لرینه جمع ایلدیکی قوهٔ عسکریه‌یی تزییده باشلامش ایدی لکن صربلولر بو تهیئات حربیه‌دن تلاش واضطرابه دوشه‌رك پرنس طرفندن مطاوعت جملیه‌یی حاوی باب عالی‌یه مکتوبلر کلدیکی صره‌ده روسیه سفیری دخی شو ترتیبات عسکریه‌دن طولایی ایضاحات طلبنه ابتدار ایدوب « دولت علیه‌نك هرسك اختلالنی سرعتله باصدیرمق ایچون بوسنه جهتنده هردرلو تدابیر عسکریه‌یی اجرایه مجبوریتی مصدقدر اما امارتك رضاسی اولمیه‌رق اشقیا تجمعی وسیله‌سیله نیش حدودینه برچوق عسکر کوندروبده صربلولری وحشت ودهشته دوشورمك اوراجه دخی اسایشك بوزولمسیله برغائله حدوثنی انتاج ایدر خصوصا بواثناده ایمپراطورمز صربستان وقره‌طاغ پرنسلرینه مسالمت اوزره حرکت ایتملرینی تنبیه‌ایتدیره‌جکدر بناءً علیه صربستان حدودینه سوق اولنان عسکرك کیروالنمسی وقره‌طاغ اوزرینه دخی محافظهٔ محلیه‌دن فضله عسکر کوندرلمامسی دولت علیه‌نك منفعت ومصلحتنه موافق اولور » دیمکدن خالی‌اولمدی چونکه سلطان عبدالعزیز هرنه‌فداکارلق ایدیلورایسه ایدلسون هرسك مسئله‌سنك اورته‌دن قالقمسنی ایستدیکندن روسیه‌سفیرینك افادات مشروحه‌سی اوزرینه حسین عونی پاشایی عزل ایله خداوندکار والیلکنه تعیین ونامق پاشایی سرعسکر نصب‌ایدوب صرب حدودینه سوق وتعبیه اولنان قوهٔعسکریه‌نك کیرو چکلمسنی امرایتدی امانامق‌پاشا صربستان حدودندن عسکرك کرویه چکلملرنده‌کی محاذیر عظیمهٔ ملکیه‌یی امرای عسکریه لساندن تنظیم ایتدیردیکی مضبطه ایله پادشاهه عرض ایدوب صربستان حدودینك کماکان قوهٔ جنودیه‌دن خالی براغلمامسی وجیبه‌سنی محافظه ایلدی

بوماده کوزلجه مطالعه اولنور ایسه اولوقت صربستانه عسکر ادخالی تصوری پك معقول کورینور زیرا هرسك حادثه‌سنك مبدأاختلالات اوله‌رق میدانه کتورلدیکی معلوم

اولمسنه وصرب حکومتی هم بوسنه طرفنه وهم بلغارستانه تسليط اشرار ونشر فساد ایتمك یولنی طوتوب بریاندن دخی حربه حاضرلنمقده بولنمسنه مبنی سیلاب فتنه‌نك منبعی حکمنده اولدیغی وقره‌طاغلولر هرسك عصاتنه معاونت ایتسه‌لر بیله حال وموقعلری صربستان کبی اولمدیغندن اختلالی تمدید ایده بیلمکدن بشقه برشی یاپه‌میه‌جقلری ومع هذا صربلولر هرکونه تهدید وانذاردن مصون قالدقجه بلغارستان اختلالنی پك قولای اویاندیروب وکندیلریده عرصهٔ کارزاره آتیلوب عالمی ولوله‌یه ودولت علیه‌یی عظیم برغائله‌یه اوغراته‌جقلری محقق اولدیغندن صربستانه عسکر صوقلمسی بالاده ذکراولنان محاذیر ملحوظه‌نك دفعنه اوکنی آلمغه حاصلی اوروپای عثمانی‌یی استیلا ایده‌جك برطوفان بلانك منبعنی قپامغه‌ الك مؤثر برتدبیر ایدی

پارس معاهده‌سنك یکرمی برنجی ویکرمی طقوزنجی ماده‌لری حکمنجه صربستانك مخل اسایش برحرکتی وقوعنده بونك اصلاحنی دولت علیه دول سائرهٔ معاهده ایله قرارلشدیرمغه مجبور اولوب بنابرین صربستانه عسکر صوقمق اول باول پارس عهدینك مقتضیسی اولان سائر دولتلرك رأی ورضالرینی ارامغه وانلرله اتحاده چالشمغه موقوف اولدیغی حالده شوحکم عهده رعایت اولنمامسنك خارجاً ظهور شماتته سبب اوله بیله‌جکی احتمالی وارد خواطر اولور فی‌الحقیقه صربستاندن بوسنه وبلغارستان طرفلرینه اختلال هوادارلری ومسلح اشقیا فرقه‌لری کچورلمکده اولدیغی امارته یازلدقجه انکار اولندیغندن مجرد بوسررشته ایله دولت علیه صربستانه عسکر صوقه‌جغنی وامارتك انکار ومنعنه عدم اقتدارینی اشعار ایلدیکی فرق باغیه‌نك تشکیلنه فعلاً چالشه‌جغنی دولتلره تبلیغ ایتسه بوکا شرق مسئله‌سنی بازیچهٔ آمال استیلاکاری اتخاذ ایدن روسیه دولتنك موافقت ایتمیه‌جکی شویله طورسون سائرلرینك دخی حسب‌الحال یناشملری احتمالی اوله‌مز ایدی لکن دولت علیه هرسك حادثه‌سنك کندوسنجه حیات وممات مسئله‌سی اولدیغنی وانك اجزای ممالکنه اتش اختلال صاچه‌جق برکانون مفسدت حالنه کیرمسی مجرد صربستانك تهیجات وتهیئاتی ایله حاصل اوله‌جغنی دوشونوبده برمار هلاهل نثارك باشنی ازر کبی اورایه علی‌الغفله عسکر صوقمش اولسه ایدی بوصورت صربستاندن منبعث مفاسدك منع ظهوری مقصدینه معطوف اوله‌جغندن دولتلرجه مسئله مخابره ومکاتبه‌یه دوشه‌رك برتوسطله حل اولنور وصرب امارتی اولوقت تماميله حربه حاضرلنه‌مدیغندن دولت علیه اردولرینی مدافعه‌یه مقتدر اوله‌میوب فقط دولتلرك صحابتلرینه التجا ایتمش

بولنور ایدی و بویله معظمات اموری کسوب بتورمك و افکار سیاسیه محاکاتنه میدان ویرمامك موافق حکمت حکومت اولمسیله صربلولرك التجا و رجالری دولت علیه‌نك مدعاسی تحتنده قالوب بلغارستان اختلاللری و صربستان محاربه‌لری ظهوریله عالمك آلتی اوستنه کتورلمامش اولور ایدی واوصره‌ده روسیه دولتی منفعل اولسه بیله مجرد صربستانی حمایه نامیله برمحاربه قپوسی آچمغه کیریشه‌مز ایدی مع هذا روسیه‌لولر اولوقت مسئلهٔ شرقیه‌یی وسایط اختلالیه ایله اویاندیرمق ایستدکلرندن حربه حاضرلانمش دکل ایدیلر .

علاوهٔ مقال اوله‌رق شونی دخی ایراد ایلرزکه صربستانه عسکر صوقولوبده اختلال اوجاغنی محانده سوندیرمکه چالشمقدن آوروپا دولتلری نزدنده ظهوری تخمین اولنه‌بیله‌جك شمانتلر بلغارستان و قره‌طاغ مسئله‌لری نامنه وقوع بولان مداخلات و هجمات خارجیه‌دن و آنلرك انتاج ایلدیکی انقلابات عظیمه‌دن اقوی اوله‌میه‌جغی وهیچ اولمز ایسه صربستان محاربه‌لرنده اختیار اولنان زحمت ومشقتلرك چکلمیه‌جکی درکار ایدی لکن اواثناده سرعسکر اولان نامق پاشانك بو فکری مروج اولمسندن ناشی شورای دولت ریاستنه نقلیله یرینه امی وجاهل وحفظ جاه ایچون هررأیه قائل رضا پاشانك سرعسکر نصب ایدلمسی امور حربیه‌نك بتون بتون مختل اولمسنی انتاج ایلدی .

دردنجی فصل

امور مالیه اوزرینه اولان تشبثاتك تأثیرات خارجیه‌سی

دولت علیه‌نك احوال مالیه‌سی مدت مدیده‌دنبرو مختل ایکن هرسك مسئله‌سی وصربستان وبلغارستانك تهیئات عصیانیه‌سی سببیله جمع وتسلیح اولنان عساکر ردیفه‌نك ادارهٔ مصارفات مبرمه‌سنه غائله‌سز زمانلرده‌کی صرفیاته بیله‌تقابل‌ایتمیان‌واردات‌دولته قارشو طورمق قابل اوله‌میه‌جغی تحقق ایتمش اولدیغندن محمود ندیم پاشا صدارته مأموریتندنبرو خزینهٔ دولتك واردات ومصارف عمومیه‌سنی نظر تدقیقدن کچیره‌رك طقسان برسنهٔ مالیه‌سنده وارداته نسبتله مصرفك بش ملیون لیرادن زیاده آچیغی تبین ایتمکله بونك جدوللرینی اعلان ایلدکدن صکره ایراد ومصرفك توازنیله برابر مصارف فوق‌العادهٔ عسکریه‌یی اداره‌یه کافی سرمایه بولمق ایچون دیون خارجیه واسهام عمومیه‌نك فائضی ورأس المااللری تخصیصاتی نصفنه تنزیله قرار ویروب بیك سکز یوز یتمش بش سنهٔ میلادیه‌سی تشرین اولنك‌التیسنه مصادف اولان بیك ایکی یوز طقسان ایکی سنهٔ هجریه‌سی رمضاننك بشنجی کونی بوکا دائر اعلاننامه‌لر نشریله عالمی حیرته دوشوردی .

بواجمالك تفصیلی شودرکه دولت علیه‌نك مشکلات مالیه‌سی قریم محاربه‌سنی متعاقب آچیلان ابواب سفاهت سببیله ایلرولمکه باشلایوب جلوس عبدالعزیز خانیده بونك اوکنی آلمق شایعه‌سیله وقوع بولان تشبثات ایسه دین خارجی‌یی آرترمقدن بشقه برثمرهٔ مؤیده‌یی مفید اوله‌مدیغی وآندن صکره بورجی بورج ایله اوده‌مك وایراد ومصرفك موازنه‌سنده ظهور ایدن آچیقلری استقراض ایله قپامق حاصلی دولتی بر مفلس کامران ترکیب حالنده بولندیرمق مسلکنده دوام اولندیغی انکلتره وفرانسه اهالیسی کبی دولت علیه‌یه آقچه اقراض ایدن ملتلرك مشهود ومعلوملری اولوب اله کچن ملیونلرجه التونلرك بر پاره‌سی ملکاً منابع ثروت وتجارتی توسیع ایده‌جك محله صرف اولنمامقده بولنمسندن دخی سوء ظن وشبهه‌لری کیتدکجه ایلرولمکله ملت مجلسلرنده وقوعه کلان قیل وقاللر اوزرینه بعدما دولت عثمانیه‌یه آقچه اقراض ایدنلر اولور ایسه برکونه مسئولیت درعهده اولنمیه‌جغنی انکلتره وفرانسه دولتلری اعلان ایلدکلرندن استقراض قپولری مسدود اولوب هرکس ویردیکی پاره‌لرك تهلکه‌دن تخلیصی سوداسنه دوشمش ایدی بوحاله کیرن خزینهٔ دولت یالکز دیون منتظمه‌سیچون آوروپایه ییلده اون درت ملیون لیرا فائض ورأس المال

آقچه‌سی اعطاسنه مجبور اولوب دوائر ملکیه وعسکریه‌نك ادارهٔ متصرفانه تحتنه آلنه‌ماه‌سی ملابسه‌سیله سنه بسنه مصرف آرته‌رق هرسنه بونلرك او منیله‌میان قسمنك غلطه صرافلرندن آغر فائضلی آقچه استقراضیله ایفا اولنه‌سی دخی حسابی نامعلوم ومتفرق بر چوق دیون غیر منتظمه میدانه کتورمش وهرسنك اختلالی بویله بر حال وزمانده ظهوره کلوب غوائل سائرهٔ ملکیه‌نك بریاندن باش کوسترمکه باشلامسی ایسه وکلای دولتجه تلاش وحیرتی وآوروپاده آله‌جقلی اولان ملتلرجه عدم امنیتی ایلرولتمش ایدی مع هذا دیون خارجیه تحویلاتنك فائضلری یوزده بش وآلتی راده‌لرنده اولوب اکثریا یوزی اللی‌یه ودها آشاغی‌یه اوله‌رق صاتلمش وبوحسابجه فائضلر یوزده اون اون ایکی درجه‌لرینه کلمش بولندیغی وبا خصوص اسهام عمومیه سنداتنك اعتبار جاریسنجه بر لیرا آیده بر غروش فائض کتوردیکی وتقسیطلری حلول ایتدکجه بر صورتله چاره‌سی بولنه‌رق فائضلر نقداً ایفا اولندیغی جهتله آوروپانك هرطرفندن واك زیاده فرانسه وانکلتره‌ده دولت علیه‌نك مستقرضات واسهام عمومیه‌سی تحویلاتی نافع بر تجارت حکمنده آلنوب صاتیلورایدی .

آوروپانك شو رغبتی کیدرك تبعهٔ عثمانیه‌یه دخی سرایت ایتمکله پك چوق آدم مال وملکنی وقادینلر کوپه‌سنی صاته‌رق اسهام عمومیه تحویلاتی وقرعه‌لی تیمور یولی سنداتی تدارك ایتمش ومبرات اداره‌لری ایچون بوکاغدلردن وقف یاپلمش وایتام آقچه‌لری ایله تحویلات مبایعه اولنمش والحاصل الده بش اون آلتون بحکن آدملرك چوغی یا اسهام عمومیه ویا تیمور یولی تحویلاتندن کاغدتدارکیله فائضندن استفاده‌یی هر درلو اسباب تعیشه ترجیح ایلمش ایدی .

بو رغبت عمومیه ایله ثروت اهالینك قسم کلیسی کاغده منقلب اولوب علم ثروت مالی قواعدینه موافق اولمیان بویله بر تهلکه‌لی تجارته داخلاً هرکسك انهماکی ایسه فرانسه وانکلتره وسائر آوروپا ملتلرندن بر چوق اصحاب سندات وار ایکن دولت علیه‌نك فائضلری ویرمامك احتمالی اوله‌میه‌جغی وتقاسیط مرتبه‌نك تعطیل اولسه دولتلرجه استحصالنه چالیشیله‌جغی واذیسنده بر امنیت غیر مادیه‌دن منبعث اولمش ایدی .

محمود ندیم پاشا بودقایقی پیش نظر امعانه آلمقسزین دیون عمومیهٔ منتظمه تخصیصاتنی اولان اون درت ملیون لیرانك نصفنه تنزیل ایتمکی وبو طریق ایله خزینه‌یه قاله‌جق یدی ملیون لیرانك بش ملیونی ایله مصارفات آچیغنی قپایوب اوست طرفنی دخی ترتیبات فوق العادهٔ عسکریه مصارفنه قارشولق اتخاذ ایلمکی تصمیم ایدرك سلطان عبدالعزیزك موافقتیله بو فکر ومطالعه‌سنی محرمانه اوله‌رق انکلتره وفرانسه سفیرلرینه آچمش ایدی .

آنلر یالکز دولتلرینك تحت کفالتلرنده بولنان بر استقراضك استثناسی شرطیله بویله بر تنزیلی اجرایه مخالف کورنمدکلرندن اولا بو خصوص عدلیه ناظری مدحت پاشا وسر عسکر رضا پاشا وخارجیه ناظری صفوت پاشا وتجارت ناظری داماد محمود پاشا ومالیه ناظری یوسف پاشا ایله مستشار صدارت سعید افندیدن مرکب بر انجمن خاصده موقع مذاکره‌یه قویوب انکلتره وفرانسه سفارتلرینك بوکا بر شی دینلمیه‌جکنی تحریراً وشفاهاً بیان ایلدکلرندن دخی بحث ایدرك قامه آلمش اولدیغی قرارنامه‌نی بو هیئته قبول وامضا ایتدیرمش ایدی که خلاصهٔ احکامی بالعموم دیون منتظمه فائضلرینك بش سنه ختامنه قدر نصفنی نقداً ودیکر نصفنی یوزه بش فائضلی بر سند ایله ایفا اولنه‌جغنی وایلروده مساعدهٔ مالیه‌یه کوره تسهیلات ممکنه دخی کوستریله‌جکنی وبو وجهله ادا اولنه‌جق نصف فائضلرك تقسیطی کمرك وطوز وتوتون وارداتی ومصر ویرکوسی ایله تأمین قلندیغنی اعلاندن عبارت ایدی .

داخلاً وخارجاً هیچ کیمسه‌نك خیالخانهٔ خاطرینه کلمیان بویله بر قرارنامه‌نك نشر اولندیغی کون عالم بری برینه کیروب فرط حیرت وضجرتدن صورت اعلانه هرکس بر درلو معنا ویره‌رك نه یاپه‌جغنی شاشردی ونیجه بیك آدم غنی ایکن فقیر اولدی .

خلق بو معاملهٔ ناکهظهوره ایله رنجور ایکن داخل مجلس مشورت اولان ذواتك اکثری بر کون اول ویریلان قرار اوزرینه غلطه مزادنده آشاغی بدل ایله خفیاً مبایعه ایتمش اولدقلری تحویلات فرق فیئاتندن بیکلرجه آلتون قزانمقله اشتغال ایلدیلر اوچ کون صکره محمود ندیم پاشا قرار مصلحتی مجلس وکلانك هیئت عمومیه‌سنه دخی تصدیق ایتدیروب اولکی قرارنامه‌نك تفسیر احکامنی حاوی بر اعلان نامه نشر ایلدی که آنده دخی امهال اولنان نصف فائضلر ایچون ویریله‌جك سندات جدیده‌نك بدلی بش سنه صکره تأدیه اولنه‌مز ایسه اك اول مدتی منقضیه اوله‌جق بر استقراض خارجینك ختام وقت تأدیه‌سنه قدر امهال ایله او استقراضه مخصوص تأميناتدن ایفا اوله‌جغی کوسترلمش ایدی .

بونك اوزرینه ایشك رنك وشکلی آکلاشلمقله استقراضات اسهام عمومیه وتیمور یوللر تحویلاتنك اعتبارینه دفعةً سکته کلوب تقسیط مرتبه‌نك شو تنزیلاتدن صکره اعطا اولنه‌جغنه دائر اولان تأمینات رسمیه‌یه هیچ بر طرفدن اعتماد اولنمدی وشو قرار فرانسه وانکلتره اهالیسنه پك زیاده کران کله‌رك سندات حاملری سفیرلرمزی تحقیره باشلادقلری کبی غزته‌لر شدید المآل بندلر نشریله ترکلر بزی دولاندیروب آلتونلرمزی سفاهت اوغرنده

تلف ایتدیلر بونلرك بقاسی اوروپایه مضردر ندالریله مسامع عالمی طولدیردیلر وانکلتره پارلمنتوسنده «غلادستون» کبی اشدّ مخالفین اوزون اوزون نطقلر ایرادیله افکار عمومیه‌دن عثمانلی طرفدارلغنی چیقاردیلر .

محمود ندیم پاشا اشبو تنزیل فائض مسئله‌سندن طولایی هر طرفدن چیقان شدتلی سسلر وهر لساندن ایشیدیلان تعریضلی سوزلر آراسنده نصف فائضلرك تأدیه‌سنه حصر اقدام ایتمش ایدی لکن خزینهٔ دولتك اقتداری تنزیلاتدن صکره دخی فائضلری اوده‌مکه متحمل اولمدیغندن ولایات اموالندن نه قدر آقچه استحصال اولنور ایسه مصارف سائره‌یه ویرلیوب استانبوله جلب اولندیغی حالده آنجق بر تقسیطك ایفاسنه چاره بولنه‌بیلدی .

دولت علیه‌نك مستقرضات خارجیه وتیمور یوللر تحویلاتی واسهام عمومیه بدلاتی اوله‌رق دیون منتظمه‌سی ایکی یوز ملیون لیرا راده‌سنه بالغ اولوب ایادیٔ ناسده بولنان اسهام عمومیه‌نك قیمت اعتباریه‌سی یوز آلتی ملیون لیرایی تجاوز ایتمش وبواسهامك قرق ملیون لیرالغی قائمه‌یی الغا ایچون جلوس عبدالعزیز خانی‌یی متعاقب اخراج اولنه‌رق یکرمی ایکی ملیون ایکی یوز اللی بیاك لیرالغی دخی شروانی زاده رشدی پاشا وقرق درت ملیون لیرالغی حسین عونی پاشا صدارتلرنده دیون غیر منتظمه‌یی ادانیتیله چیقارلمش اولدیغی حالده برسنه ایچنده اون بش یکرمی ملیون لیرا دیون متفرقه پیدا اولوب بوایسه هرسنه اعلان اولنان موازنه جدوللرینك حساب صحیحه مستند اولمامسندن ودوائر دولتك هیچ بری تخصیصاتیله ادارهٔ امور ایدوبده مسلك سفاهتدن قورتلغه چالشمامسندن نشأت ایتمکله مشکلات مالیه حقیقةً فوق العاده بر تدبیر اجراسنه مجبوریت ویره‌جك درجه‌یه کلمش ایدی آنجق دولتلرك استقراضاتی ایله بین الاشخاص وقوع بولان مداینانك قانون نظرنده هیچ برفرقی اولمیوب ایکی کشی بیننده اقراض واستقراضدن طولایی منعقد بولنان مقاوله‌یی عاقدیندن برینك خود بخود فسخ وتغییر ایدیورمکه حقی اوله‌مدیغی کبی مدیون اولان بردولتك دخی داینلریله عقد ایلدیکی مقاوله‌لاتی برحرکت خود سرانه ایله بوزمغه صلاحیتی اولمدیغی وبو اساس حریت تامه‌وقواعد حقوقپرورانه ایچنده یشایان اوروپاملتلرنجه پك زیاده محافظه اولندیغی حالده محمودندیم پاشابالاده ذکر اولنان قطع فائض قرارینی داینلرك رضاسی اولمقسزین اجرا واعلان ایلمسی اوزرینه خارجاً و داخلاً دولت و پادشاه حقنده عظیم برنفرت حاصل اولمغله نه‌یاپه‌جغنی شاشرمش ایدی حتی وکلادن مخالفی اولان ذاتلر تنزیلات قرارنامه‌سنی کندوسیله برلکده امضا ایتمشلر ایکن افکار ناسك غلیانندن استفاده

ایله تقبیح وتعریضه باشلایوب مصلحتك مسئولیتنی محمود ندیم پاشانك اوزرینه آتدیلر وانکلتره دولتنك « ماوی کتاب » دینیلان محررات رسمیه مجموعه‌سنده کورلدیکی وجهله استانبول سفیری « سیرهانری الیوت » تنزیل فائض تصورینه اعلانندن برماه مقدم کسب معلومات ایدرك تفصیلاتنی اون ایکی قطعه تحریرات رسمیه‌ایله لورد « دربی » یه بیلدیرمش وبونلرك برنده « دولت علیه‌نك مشکلات عظیمهٔ مالیه‌دن خلاصیچون یا اظهار افلاس ایتمکدن و یاخود تنزیل فائض تدبیرینی قبول و اختیار ایتمکدن بشقه چاره بوله‌میه‌جغنی یازمش اولدیغی حالده انکلتره اصحاب سنداتی کندو سفیرلرینك اشبو شهادت رسمیه‌سنی نظر اعتباره الوبده محمود ندیم پاشانك اعلانی معاذیر مشروعه‌یه مبتنی برقرار صورتنده قبول ایتمدیلر »

الحاصل تنزیل فائض قرارینك بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله اجراسی دولتك امنیت مالیه‌سنی بالکلیه اخلال واجانبدن قطع نظر تبعهٔ عثمانیه‌دن حسابه کلمز ادمك بنیان ثروت و سامانی پامال ایلدی اکرچه محمود ندیم پاشا اواخر صدارتنده فرانسه وانکلتره سندات حامللری طرفلرندن وکیللر جلبیله دیون عمومیهٔ دولتك دین واحده تحویلی و اوطریق ایله فائضلرك تنزیلی و تأدیاتنك تأمینی اسبابنی استحصاله ابتدار ایتدیسه‌ده غوائل ملکیه برقات دها ایلرولمش وامنیت مالیه بالطبع کیرولمش اولدیغی جهتله اومقصد دخی حصوله کله‌میه‌رك خزینهٔ دولت فوق مایتصور کرفتار بلای ضرورت اولدی و قدرت مالیه دولتلرك روحی مثابه‌سنده بولنوب مالاً استطاعتنی ضایع ایدن بر دولتك ملکاً وسیاسةً مشکلاته اوغرامسی طبیعی اولمسیله دولت علیه‌نك احتیاجات مالیه‌سی غوائل داخلیه‌سی نسبتنده ترقی ایلدیکی حالده تنزیل فائض قرارنامه‌سی انکلتره وفرانسه کبی عثمانلیلرك محبی اولان ایکی ملت عظیمه افرادینك اك مهم ونازك بروقتده دولت علیه‌دن تبریدینی وبوده روسیه‌لولرك آرادقلری نتایجك ظهورینی استلزام ایلدی .

بشنجی فصل

(قونت اندراشی لایحه‌سنك صورت تنظیمی وعدالت فرماننك اثری)

هرسك حادثه‌سنك کسب وسعت وجسامت ایتمسی سببیله آوستریا دولتی باش وکیلی قونت «اندراشی» برلینه کیدوب وروسیه دولتی باش وکیلی پرنس «غورچاقوف» دخی اورایه کاوب آلمانیا دولتی باش وکیلی پرنس «بسمارق» ایله برلشه‌رك مسئلهٔ شرقیه حقنده تعاطئ افکار ومطالعات ایله بوسنه وهرسك ایچون دولت علیه‌دن برطاقم مساعدات وامتیازات مخصوصه طلبنی حاوی قونت اندراشی طرفندن برلایحه تنظیمنه قرار ویردکاری استخبار اولندیغندن مدحت پاشا بو ماده‌یی وبلغارستانك تهیئاتی درمیان ایله دولتجه حفظ اساسه لازم اولان تشبثات سیاسیه وعسکریه‌نك اهمیتنی وصدر اعظم طرفندن اتخاذ اولنان مسلك وحرکتك عدم کفایتنی حاوی حضور همایونه برلایحه تقدیمیله استعفا ایتمش ودها طوغریسی حسین عونی پاشا ایله اتفاقی محافظهٔ ایشدن چکلمك ایستمش ایدی محمود ندیم پاشا ایسه صدارتده پایدار اولمق املیله خصماسنك بویله برر برر موقع اقتداردن تباعدلرینه بیك جان ایله منتظر اولدیغندن مدحت پاشانك استعفاسنی نزد پادشاهیده قبول ایتدیره‌رك جودت پاشایی عدلیه ناظری نصب ایلدی لکن برلین قرارینك اهمیت سیاسیه‌سی تحقق ایتمکله محمود ندیم پاشا بو تصمیمات خارجیه آثارینه قارشو کلمك زعمیله بوسنه وهرسك طرفلرنده اکثریا موجب شکایت اولان اراضی تقسیماتی والتزام اصولی کبی موادك اصلاحنه وتنظیمات خطی واصلاحات فرمانی مندرجاتندن اولان سربستئ ادیان ومذاهب مساعداتنك تأکیدینه وخرستیانلردن آلنان بدلات عسکریه‌نك تنقیح وتعدیلنه ومحاکمجه بعض تنسیقات وعدینه ومجالس ومحاکم اعضاسی حق انتخابانك توسیعنه ومأمورینلرینی سوء استعمال ایدنلر حقلرنده اهالینك اشتکایه صلاحیتلری اولمسنه وسائر تأمینات وتنبیهاته دائر احکامی هرطرفه شامل اولمق اوزره فرمان عدالت نامیله مفصل برامر عالی تنظیم ومجلس وکلاده مؤرخ عاجزه رسماً قرائت ایتدیره‌رك صورتلرینی مخصوص مأمورلرله ولایاته ارسال ودولتلره تبلیغ ایلدی وبو فرمانك مندرجاتنه نظارتله مواد مقرره‌نك فروعنی مذاکره وتنظیم ایتمك ایچون صدارتك تحت ریاستنده اوله‌رق مجلس اجراآت نامیله برهیئت تشکیل ایدوب یکیدن نظامات لایحه‌لری قلمه آلدیرمغه باشلادی ومجالس ومحاکمه اعضا انتخابی اصولی تبدیل یعنی اهالینك انتخاباتنه عرض اولنان کسانك ایچندن اعضا تفریقی امرنده حکومته عائد

صلاحيت نظاميه ترك اولنه‌رق انتخاباتك طوغريدن طوغري‌يه جانب اهاليدن اجراسى قاعده‌سيله ولايات نظامنامه‌سى تعديل اولنديغندن اكا كوره انتخاباته نظارت وصورت خفيه‌ده تفتيش احوال مملكت ايتمك اوزره عدليه ناظرى جودت پاشانى صوفيه‌يه‌قدر بلغارستانك جهت جنوبيه‌سنه تعيين واعزام ايلدى ليكن دول ثلثهٔ متفقه‌نك اقدم آمالى بوسنه‌وهرسك اداره‌لرينه تخصيصاً امتيازات وضع ايتديرمك وبونى دخى كندولرينك تكليف ايده‌جكلرى وجهله اجرايه دولت عليه‌يى مجبور ايتمك ماده‌سى اولديغندن ذكر اولنان تشبثات ايله اسلاومنافى نامنه اولان تصميمات خارجيه‌نك فعلياتنه قارشو طورلمق محال ايدى ومادامكه هرسك حادثه‌سى بركوچك شرارهٔ شقاوت ايكن اثر سوء تدبير اولمق اوزره باصدريله‌ميوب بتون هرسك وبوسنه‌يه سرايت ايلدى وچونكه صرب وقره‌طاغ حكومتلرى بوندن استفاده‌يه تحريص ايله اختلالك تمديدينه هر طرفدن چالشلدى آرتق مداخلات خارجيه تماماً ومتفقاً وقوعه كلكاه مخاطرات مستقبله‌نك چهرهٔ مخوفى كورلمكه باشلايه‌جغنده اشتباه قالمامش ايدى .

بالاده ذكر اولنان برلين مذاكراتنه موافق اولمق اوزره آوستريا دولتى باش وكيلى قونت اندراشى پارس معاهده‌سنك ممضيسى اولان انكلتره وفرانسه وايتاليا دولتلرينه بالمراجعه دولت عليه‌نك مقدما فرمانلرله نشر ايتديكى مواعيدك اكثرينى موقع فعل واجرايه قويمديغى كبى بو دفعه وعد ايتديكى مواددك دخى اجرالرى حقنده اهالى‌يى تأمينه فرمان آنف البيانك كافى اوليه‌جغنى وبنابرين اختلالك ينه بردوام اوله‌جغنى اشعار وبيان وبوسنه وهرسك طرفلرنجه آثار شورش وعصيانك امحاسيچون بر طاقم مواددك لزوم تأسيس واجراسنى تكليف ايلدى . وذكر اولنان دولتلرى بو بحثده اقناع ايدوب شو يولده اوله‌جق تبليغاتك مصالح داخليه‌يه مداخله معناسنه محمول اوله‌مامسى ضمننده دولت عليه‌يه تقرير رسمى ايله بيان اولنميوب شفاهاً اخطار وافاده‌سى حقنده انكلتره دولتى طرفندن وقوع بولان تكليفه‌ده قانع اولدى .

انك اوزرينه انكلتره وفرانسه وايتاليا دولتلرى آوستريا دولتنك شو تصوراتنده متحد الرأى اولدقلرينى حاوى درسعادتده مقيم سفيرلرينه تعليمات مخصوصه تسيير ودولت عليه شو يولده واقع اوله‌جق اخطاراتى قبول ايلديكى حالده بتون آوروپا دولتلرينى مسئله‌يى بتورمك ايچون كندوسيله برلكده صرف مساعى‌يه مجبور ايتمش اوله‌جغنى وعكس تقديرنده مسئله‌نك دوامندن آوروپاجه تولد ايتمسى ملحوظ اولان نتايج مضره‌نك مسئوليتنى اوزرينه آلمش بوله‌جغنى سفيرلرى واسطه‌سيله تفهيم ايلدكلرينى متعاقب دول

ثلثهٔ شماليه ايلچيلرى قونت اندراشينك تبليغات مشروحه‌يه دائر لونده وپارس وروماده بولنان آوستريا سفراسنه كوندرمش اولديغى تحريرات عموميه‌نك مندرجاتى شفاهاً باب عالى‌يه تبليغ ايلديلركه قونت اندراشى لايحه‌سى دينيلان ايشته او تحريراتدر .

بونك مقدماتى هرسك اختلالنك آوستريالولر عندلرنده اسباب ظهورى عد اولونان احوال مخصوصه‌يى بسط وبياندن وخلاصهٔ تبليغاتدخى اولا اهالئ عيسويه‌نك سربستئ اجراى آيين مذهبلرى ثانياً التزام اصولنك الغاسى ثالثاً زراعتك تصرف اراضيجه اصلاح حاللرى رابعاً بالجمله اصلاحاتك اجراسنه نظارت ايتمك اوزره اعضاسى مسلم وغير مسلم تبعه‌دن مركب محلنده بر قوميسيون تشكيلى خامساً وبركونك احتياجات محليه صرف وتخصيصى ماده‌لرندن عبارت ايدى .

بو تكليفاتك مذاكره‌سيچون بر آقشام سر عسكر رضا پاشانك قوناغنده وايرتسى كون باب عاليده مجلس وكلا عقد اولنه‌رق دولت عليه‌جه ايشك كلمش اولديغى درجه‌يه نظراً يا دولتلرك متفقاً اخطار ايلدكارى شيلرى قبول واجرا ايتمك وياخود نازكانه رد ايتمك شقلرندن برينك ترجيح واختيارى اقتضا ايده‌جكى مقدمه‌سيله موازنهٔ محاذير ومحسناته كيريشلدى .

تكاليفى قبوله مائل اولان حضار مجلسدن خارجيه ناظرى راشد پاشا بوسنه وهرسك قوماندانى احمد مختار پاشانك مكتوبلرينى اله الوب انلرك مألنه كوره اوستريا‌ده بولنان اسلاو جمعيتلرى تجهيز وتسليح ايتمكده اولدقلرى ارباب اختلال ايله برطرفدن حدود اوزرنده ودها ايچرولرده‌كى خرستيانلرى اضلاله قناعت ايتميه‌رك اهل اسلام بيننه دخى نفاق وشقاق دوشورمكه وانلريده وادئ خلافه كوتورمكه‌سعى وهرجهتدن داخل ممالكه اسلحه ومهمات حربيه نقل ايديورلر خرستيانلرك تهيئات كليه‌سى كورلمكده اولديغى كبى قره‌طاغليلر دخى شقاوته اشتراك ايده‌رك صربليلرده تجاوز ايچون حاضرليورلر دولت عليه‌جه اختلالى بتورمك اول باول خارجدن تسليط اشرايه ميدان ويرلمامسى چاره‌سنك استحصالنه موقوف اولديغى كرك اوستريا دولتنه وكرك ديكر شمالى دولتلره اولجه مكرراً تبلغ اولندى‌ايسه‌ده‌اوستريالولرك اسلاو جمعيتنه ممانعتلرى بر درجه‌يه‌قدرجارى اوله‌بيلوب صربستان امارتى ايسه دولت‌عليه‌يه مطاوعت وانقيادندن بحث‌ايدركن اختلال طرفدارانى طوتمقدن فعلاً عجز كوستردى وقره طاغليلر دخى مسلك بيطرفيده دوام ايده‌جكلرينه دائر اوروپا دولتلرينه تأمينات ويردكارى حالده آثار شقاوتلرينى اورته‌يه آتمقدن كندولرينى

الهمیورلو وبلغارلرك باشلرینه‌ده لاینقطع افکار فاسده طولدوریلیور بوهیجان عمومی
دلالتیله یالکز قره‌طاغك تشکیلاتنه‌باشلانمقله دفع غائله ممکن اوله‌میه‌جغی جهتیله بونك حصولی
اسلاو اتحادی فکرینك اورالرجه منع فعلیاتنه اوستریالولرك صرف مساعی ایتمسیله اولور اکر
دولت علیه دولتلرك اتفاقیله اوستریادن وقوع بولان اخطاراتی قبول واصغا ایتمیوبده مسئله
بر آز دها امتداد ایدروایشلمکده اولان تسویلات وفساداتك بردن بره آثاری ظهور ایلر ایسه
ایشته اولوقت ملیونلرجه اوروپا خلقنك دقومیت وملیت طرفدارلرینك قارشوسنده فرید
ووحید قاله‌رق میدانه کله‌جك عواقب وخیمه‌نك تحت مسئولیتنده بولنورز حالبوکه اویله
بر سیلاب اختلالك عسکرجه واقچه‌جه اوکنه طوریق مشکل اولور واوستریا دولتی
اسلاولرك تجاوزات مضره‌سی دفعنه دعوت ایتمش اولسق انکده بویله برغلیانی تسکینه
اقتداری اولمق شویله طورسون کندو ممالکنده محتمل الظهور اولان فنالقلری بیله
ازاله‌به مقتدر اوله‌میه‌جغندن اوروپانك باشنه بیوك برغائله چیقارمش بولنورز مع هذا
اوستریا دولتی ذکر اولان مواد خمسه‌یی تکلیفدن مقصدی اسلاولره قرشو دولت علیه
شو مساعدات ایله بتون دولتلری تأمین ایلدی دیه‌رك تسکین غلیان اذهانلری ایچون اجرا
ایده‌جکی تدابیرك تأثیراتی قوتلندیرمك واختلال طرفدارانك میللریچون مدخل ارباب
فساد اولان یرلرده قوهٔ عسکریه طوتمغه برسلاح صلاحیت تدارك ایتمك قضیه‌لری اولدیغنی
بیان ایدییور خصوصا دولت علیه شو تبلغاتی قبول واجرا ایتدیکنده بتون دولتلرك دفع
اختلال ایچون یداقتدارلرنده بولنان کافهٔ وسایط وتدابیری استعمال ایتمك مجبوریت
معنویه‌سنده بولنه‌جقارینی قونت اندراشی یازییور وبومآلی دیکر دولتلر سفراسنك
الدقلری تعلیمات دخی تفسیر ایدییور بالفرض بواخطاراتك اسعافندن صکره ینه آتش
اختلال دوام ایدوبده دولتلرك وساطت مؤثره‌سی ثمره‌بخش مقصد ومرام اوله‌مز ایسه
رداخطارات ایله امتداد مسئله‌نك نتیجه‌سنده بزم بوله‌جغمز موقع مشکله
آثار قائم اولمش ودولت علیه هر درلو تدابیر شدیده‌یی اجرا ایده بیله‌جك
بر حق دها قزانمش اولور تکلیفاتك مفرداتنه باقلنجه بونلرك اوچی فرمان عدالتده
مذکور اولوب محلنده مختلط قومیسیون تشکیلی تکلیفی دخی بوراده یاپیلان مجلس
اجراآتك وظایفنه مستند کورینور فقط ویرکونك احتیاجات محلیه‌یه صرفی ایلروده
برنوع مقطوعیت معناسنی تضمن ایتمك محذورندن خالی اولمیه‌جغندن اختلالك براقدیغی
خسارك تعمیریچون دولتجه بوسنه وهرسکده امور نافعه‌یه مخصص مبالغك مساعدهٔ

مخصوصه تحتنده مقداری تزیید اولنه‌بیلور بناءً علیه یالکز اوماده‌نك شو صورتله تعدیلاً ردیله دیکر درت ماده‌نك تماماً قبول واجراسی مناسب اولور و بونکله برابر تنکیل عصاته دوام اولنوب فقط ترك سلاح ایله دائرهٔ انقیاده کلانلر حقلرنده عفو عمومی اعلان اولنملیدر و بوقرارك دفع اختلاله بذل مساعی حقنده کوستریلان نیاتك سند اتخاذیله موقع اجرایه قونلدیغی دولتلره تبلیغ قلنمالیدر » دیو ایراد ایلدیکی مقالاتی تصدیق و ترویج ایتمیردی .

بو قرارك اولوقت سرعتله قبول اولنمسی یوقاریده ذکر ایتدیکمز ملاحظاتدن نشأت ایتمش یعنی دفع اختلال ایچون دول ثلثهٔ شمالیه طرفلرندن خالصانه صرف مساعی اولنه‌بیلمسنه مدار عد ایدلمش ایدی حالبوکه انکلتره دولتی تکالیفت مبحوثه‌نك وقوعندن اول سفیری واسطه‌سیله مفرداتنی باب عالی‌یه اخبار ودولت علیه بوتکالیفاتی مسئله‌نك حلنه دلالت ایده‌جکی مأمولنده بولنور ایسه قبول ایتمسنی محرمانه اخطار ایتمش ایدی .

بو وصایادنده اکلاشیلورکه دول شمالیه‌نك هرسك مسئله‌سنده اولان مقصدلری دولت علیه‌نك حقوق و استقلالنی بردائرهٔ محفوظیتده طوتوبده اختلالی مصلحانه حل ایتمك اولمیوبده بلکه قونت اندراشی لایحه‌سی دلالتیله بر مداخلهٔ علنیه قپوسی آچمق و اورادن ایشلك ایچنه سربستجه کیرمك صورتنی ایدی .

لکن بین الوکلا جریان ایدن مذاکرات هپ ظاهر مسئله‌یه مبتنی اولوب اوستریا دولتنك روسیه والمانیا دولتلرینه وکالةً تکالیف خمسه‌یی میدانه قویمقده مسابقتی حسب الجواریه تسکین نائرهٔ اختلالده دولت علیه ایله منفعت مشترکه‌سنی اعلان ایله برابر معناً اسلاولرك حقوق ومنافعنه خدمت ایتمکدن عبارت ایکن باب عالی بوکا خالصانه برمعاونت نظریله باقوب تکالیفاتی قبول ایتدکده اوستریالولر نه‌سویلرلر ونصل ایسترلر ایسه اویله‌جه حرکت اولنمق التزام قلنمش ایدی .

حتی قونت اندراشی لایحه‌سنك قبول اولندیغی دولتلره تبلیغ ایدلدکده جملةً بیان ممنونیت اولنمغله برابر تسکین اختلاله سعی ایدیله‌جکنه دائر وعدلر وقوع بولمش وروسیه دولتی جانبندن صرب وقره‌طاغ پرنسلرینه عصاته یاردم ایتمامکلریچون تنبیهات اجرا اولندیغی اشعار قلنمش و اوستریا دولتی قاعدهٔ بیطرفی‌یه رعایت و کندوسنه التجا ایدن عصاة فامیلیرینی درت هفته ظرفنده اعاده‌یه مبادرت ایده‌جکنی وفرق عاصیه‌یه اسلحه ومهمات نقل ایتدیرمیوب مملکتنك طریقندن کچورلمامسیچون روسیه دولتیله بالمخابره تدابیر لازمه

اتخاذ ایلیه‌جکنی دخی بیلدیرمش اولمسیله طرف دولت علیه‌دنده ذکر اولنان درت هفته مدت ظرفنده ترك سلاح ایله حکومته دخالت ایدنلرك معصیتلری معفو اوله‌جغی واومدتك ختامنده کلیان عصاتك تنکیلنه دوام اولنه‌جغی واملاك واموالی ضبط وفروخت ایله اثمانی اطاعت ایدنلره واختلالدن خسار کورن اصدقای اهالی‌یه ویریله‌جکی اعلان قلندی و عودت ایده‌جك ملتجیلرك برسنه عشردن وایکی سنه ویرکودن معاف طوتلسی ویانمش ویا ییقلمش بولنان معبد وخانه‌لرینك انشالرینه مقتضی کراسته‌نك میری اورمانلرندن ویرلسی و زراعته باشلاملریچون محتاج اولانلرینه تخملق ذخیره‌ا عطاسی وحقلرنده لوازم سائرهٔ حمایتکارینك اجراسی دخی قرارلشدیرلدی .

قونت اندراشی لایحه‌سنك خلاصهٔ احکامی اولان مواد خمسه‌نك اکثری نظرهٔ اولیده دولت علیه‌جه اساساً معقول ومرعی کبی کورندیکندن قبولنه مسارعتده تردد اولنمامسنك برسببی دخی بو ایدی .

آنجق او لایحه‌نك مقدماننده دولت علیه‌نك خرستیانلر حقنده‌کی مساعداتی انظار دولیه‌ده کافی کورنمدیکی وخرستیانلر عادتا اسیر حکمنده اولوب اسلام طاقمنه دینلرینك دشمنی نظریله باقمده ورقبهٔ اسارتك فکنی حق ووظیفه‌لری اقتضاسندن بیلمکده اولدقلری وسربستیٔ آیین ومذهبدن بحث ایدن فرمانلر برطاقم قیود وعقودی جامع اولدیغی یازلدقدن صکره دولت علیه خرستیانلغی حقوقاً و فعلاً اسلامیتله مساوات کامله‌ده طوتمق و خرستیانلغی مساعده صورتنده دکل علناً مظهر تصدیق و رعایت ایلمك لازم کلور دنیلمش وخرستیانلرك طرف دولت علیه‌دن اولنان وعدلره امنیت ایتمدکلری وفی‌الحقیقه اصلاح حالارنجه مواعید سابقه‌دن هیچ برینك تأثیری کوریله‌مدیکی بیانیله اصلاحاته دائر موادك دولتلر جانبندن مصدقاً موقع اجرایه قونلسی وعمومه برحق نظارت ویرلسی دخی کوسترلمش وبو فقره‌لر بلغارلرك وصرب وقره طاغلولرك عصیانه اشتراکلری مقرر اولدیغنه دائر اخطارات مدهشه ایله ممزوج اولنمش ایدی .

بوصورتله یاپلمش برلایحه‌یی هیئت مجموعه‌سیله قبول ایتمك اجانبك تبعه عیسویهٔ دولت علیه حقلرنده یوروتمکه چالشدقلری حمایت مؤثره‌یی آچیقدن آچیقه ترویج وخرستیانلرك حکومت عثمانیه التنده ترقیاتدن وهردرلو مساعدات مادیه ومعنویه‌دن محرومیتلرینه وعادتا اسیر کبی یشادقلرینه دائر روسیه‌لولرك ایتدکلری عزویاتی برصورت رسمیه‌ده تصدیقدن وبونلره مربوط اولان تکلیفاتك هرسك قطعه‌سنه منحصراً اصغا اولنمسی هنوز مطاوعت

حالنده اولان سائر اقوام غیر اسلامیه‌نك دخی هرسكلیلر كبی سلاحه صاریله‌رق نائل آمال اولملرینه مساعده‌دن عبارت اولدیغی واصلاحاته دائر هرنه یاپیلور ایسه دولتلرك رضالری آلتنده بولنمسی سوزینك تأثیریله من بعد شو مسئله اوزرینه مداخلات خارجیه‌نك آرقه‌سی آلنمق ممكن اوله‌میه‌جغی آشكار ایدی .

وكلای دولتك قولایحه قبول ایتدكاری مواد خمسه‌نك اسباب موجبه‌سندن اولان شو دقایق دوشونولوبده روسیه نشریات ومنویاتنه موافق بولنان افاداتك حكیمانه جوابلرینی ویرملری وانكلتره دولتنك دها شو تكلیفات وقوع بولمازدن اول اجرا ایلدیكی اخطارات محرمانه‌دن بالاستفاده امین و مستقیم برحركت سیاسیه اتخاذ ایتملری لازم كلور ایكن بونلردن پك بیوك قصورلر ایدلدی .

هرنه ایسه قونت اندراشی لایحه‌سی قبول اولندیغنك اوزرینه اصلاحات موعوده‌نك فعلیاتنه باشلانلق ایچون مجلس اجرا آتد، لایحه‌لر قلمه آلنمغه دوام اولندیغی صره‌ده روسیه سفیری جنرال « ایغناتیف » (ادارهٔ نواحی) حقنده برطاقم نظام لایحه‌سی یاپوب خارجیه نظارتنه ویرمش و ترجمه‌سی نظارت معرفتیله قلمه آلنمش كبی مجلس اجرا آتنه تصدیق ایتدیرلدكدن صكره مجلس وكلایه قونلمش ایدی .

بولایحه ولایاتجه بهر ایكی یوز خانه‌نك برناحیه اعتبار اولنمسندن واو ناحیه‌نك برمجلس منتخب ایله برده ناحیه مدیری اداره‌سنه ویرلمسندن عبارت اولوب مع هذا برناحیه اهالیسنك قنغی صنفی نفوسجه اكثریته مالك ایسه ناحیه مدیرینك او صنفدن تعیینی مشروط اولمسیله بلغارستانده بونواحی اصولی وضع اولندیغی تقدیرده ایكیشر یوز خانه حسابیله تفریق قلنه‌جق دائره‌لرك اكثر اهالیسی بلغاراولمق وقرا حكومتلری بو طریق ایله بلغارلرك النه كچمك لازم كله‌جكندن جنرال « ایغناتیف » شو نظام لایحه‌سنك سرعت اعلانی مصرانه تكلیف ایله مقصدینی اجرا ایتدیریردی .

آلتنجی فصل

(هرسك عصاتنه قره طاغلولرك التحاقیله وقوع بولان محارباتك اجمالی)

آوستریا تکالیفنك قبولندن هرسك مسئله‌سنجه مأمول اولان سکون و آسایشك ظهور آثارینه انتظار اولنمقده وبوسنه وهرسك مرکز اداره‌لرنده اجرا آت قومیسیونلری یاپیله‌رق او واسطه ایله دخی مواد مقرره‌نك فعلیاتنه چالشلمقده اولدیغی حالده عصاتك درت هفته‌ده ترك سلاحله اطاعته کلمری شویله طورسون عتو وطغیانلری آرتوب وملتجیلرك اعاده‌سی امرنده آوستریا دولتی طرفندن وقوع بولان تشبثاتك دخی آرقه‌سی کسیلوب دالماجیاده‌کی اشقیانك تجاوزلری منع اولنه‌جغنه زیاده‌لشمکه باشلامسیله قره‌طاغلولرله بالاتحاد « نقشیك » قلعه‌سنك طریقی اولان « دوغه » بوغازینی قپایوب اوراده بولنان عساکر واهالی‌یی تحت محاصره‌یه آلدیلر .

بناءً علیه نقشیکك امدادینه کیدلمك حرکات حربیه‌جه اقدم امور اولدیغی حالده شدت شتا سببیله او مقصدك حصولی دخی متعسر کورینور ایدی . حتی قوماندان احمد مختار پاشا ارزاق وجبخانه قافله‌لریله مارتك آلتنجی کونی نقشیکه متوجهاً غاچقه‌دن اردو ایله حرکت ایده‌رك قرستاچ موقعنه قدر کیده‌بیلمش ایسه‌ده علی التوالی درت کون درت کیجه قار یاغوب دوغه بوغازی طبیعی کچیله‌میه‌جك بر حاله کیرمکله نقشیکك بر آیلق اداره‌سنه کافی ذخایری میرلوا مصطفی پاشا قومانداسیله ترتیب ایلدیکی یدی طابوردن مرکب فرقهٔ عسکریه‌یه تسلیماً قرستاچ نقطه‌سنك تحت نظارتنده وایکی ساعت بعدنده واقع « ایزلسطوپ » قله‌سنه کوندرمش واورادن مساعد هوا ظهورنده ذخایر مرتبه‌نك قله‌دن قله‌یه ایصالیله نقشیکه نقلنی تصمیم ایتمش ایدی .

مصطفی پاشا ذخیره قافله‌سنی ایزلسطوپ قله‌سنه تسلیم ودرت بش یوز عصاة ایله کوچوك بر محاربه ایدرك قرستاچه عودت ایلدی . لکن قرستاچ جوارنده دخی اوچ بیك کشیلك بر جمعیت اشقیا کورینه‌رك اردونك حرکاتنی تضییقه چالشدقلرندن احمد مختار پاشا بر نمایشله جمله‌سنی طاغ تپه‌لرینه قاچیروب غاچقه‌یه عودت ایتدی . اما نقشیك قلعه‌سنك ذخیره‌سزلکی باب عالیجه تلاشی موجب اولدیغندن هیچ اولمز ایسه هرسك عصاتنه معاونتدن تحذیر ایچون قره طاغ پرنسنه بعض تبلیغات اجراسی قرارلشدیریله‌رق طرف صدارتدن او یولده تلغرافنامه یازلدی . اکا جواباً طاغلولرك کروه عصاته معاونتلرینه

رضاسی اولمدیغنی وعسکرندن بر نفرک میدان حربه چیقمدیغنی حاوی پرنسدن مکتوب
کلوب اول صره‌ده آوستریا ایلچیسی دخی « نقشیکه ذخیره نقلی ماده‌سی سزجه هر
وقتده وخصوصا شو موسم شتاده اختیار کلفت ومشقته سبب اولور . ومحاربه‌سز قافله
ایصالی قابل اوله‌میور بو محاربه‌لرده ایسه طاغلولرک عصاته قارشدیغنه دائر تبلیغاتکز
قره‌طاغ پرنسنک تأمینات سابقه‌سی علیهنده اولدیغندن کندوسنجه تأسفی استلزام ایدییور
آنکیچون حرکات حربیه‌نک تعطیلی شرطیله دولت علیه حسابنه نقشیکه ذخیره اعطاسنی
پرنس متعهددر اکر باب عالی بوکا موافقت ایدر ایسه راکوزه‌ده بولنان شهبندرکزه
حوالهٔ اقچه‌سی ویریله‌رک ذخایر مقتضیه‌نک پرنس طرفندن تسلیم ایتدیرلمسنه مسارعت
ایلسون » دیو توسط یولنده ایرادمقال ایلدی لکن احمد مختار پاشا نقشیکه کیتمکه حاضر -
لنوب اوراده بر کونلك ذخیره قالمدیغنی دخی یازدیغندن قره طاغ پرنسنك ویردیکی سوزه اعتماد
وتعطیل حرکت عسکریه ایله اضاعهٔ اوقات ایدلمسی بالآخره نقشیکك الدن چیقمسنه باعث
اوله جغی ملاحظه‌سیله پرنسك تکلیفی قبول اولنه‌میه جغی آوستریا سفیرینه بیلدیروب احمد مختار
پاشایه دخی دوغه بوغازندن مرور وعبوره سهولت کلنجه نقشیك قلعه‌سنه مرتب ذخیره‌یی
ایصاله سعی ایتمسیچون جانب باب عالیدن وصایای اکیده اجرا اولندی . بو حال ایله قرق کوندن
زیاده زمان کچه‌رك موسم بهار حلول ایلمش اولدیغندن احمد مختار پاشا نیسان اواسطنده عساکر
وافیه ایله ینه غاچقه اردوکاهندن حرکت وتعرض عصاته مصادف اوله‌رق « ایزلسطوپ »
قلعه‌سنه مواصلت ایدوب برکیجه اوراده بیتوتتله ایرتسی کون « پره‌شیقه » موقعنه طوغری
ایلرولمه‌مش ایسه‌ده عصاتك « پره‌شیقه » ایله « غورنه پول » موقعی آراسنده‌کی یولی طاش ییغنلریله
سدایدوب اکثرینك یوصویه یاندیغنی ومحل رجعت واستناد اولمق اوزره یاپدقلری استحکاماتده
دخی خیلی شقی بولندیغی تحقق ایتمسیله یوصولرك آرقه‌سنه طوغری حرکاتی وضبط
واستحکاماتی تسهیل ایدیجی اولان « پرنو بردو » جهتنه بغتةً برلوا تحریك ایدرك
عصاة یتشمزدن اول بر ساعت ظرفنده زروه‌سنه چیقارمش واورادن یوصولرك آرقه‌سنه
واستحکاماره دخی یوقارودن آشاغی‌یه ودیکر برلوا دخی قول آغاسی چایرندن یوقارو سوق
ایدوب ایکی قول ایله تعرضه باشلاتمش اولمغله عصاة یوصولردن چیقه‌رق استحکاماره
التجا ایتدکلری حالده اوراده تحصنلك دخی فائده بخش اوله‌میه جغنی کورمکله هیچ
بر یرده ثبات ایده‌میوب پراکنده وپریشان اولدقلرندن احمد مختار پاشا ارزاق قافله‌سنی
سالماً نقشیك قلعه‌سنه ایصال ایلدی . لکن ایرتسی کون اردو ایله نقشیکدن پره‌شیقه‌یه

عودتنده عصاة کیجه‌دن کلان امدادایله تکثیر جمعیت ایدرك تعرضه دوام ایلدکلرندن آقشامه قدر ممتد اولان محاربات شدیده ینه کروه اشقیانك مغلوبیتاریله ختام بولمش واردو پره‌شیقه‌ده آرام ایلمش ایدی . او کیجه دخی عصاته امداد کله‌رك دوغه بوغازینك « پیوه » طرفنده‌کی اورمانلره کیدوب پوصولر قوردقلری آکلاشلمسیله علی السحر بغتةً حرکات تعرضیه‌یه ابتدار اولنه‌رق برنجی پوصو ضبط ایدلدکدن صکره « نوزره » موقعی طرفنه حرکتده بلا فاصله سکز ساعت محاربه اولنوب عصاتك جمعیتی منهزم اولدیغی حالده اردونك ازلسطوپه واورادن دخی قاچقه‌یه عودت ایلدیکی احمد مختار پاشا طرفندن باب عالی‌یه تبشیر ایدلمش ایدی .

واقعا ا بو محاربانده عصاتك وقره‌طاغلولرك بعض رؤسای مشهوره ایله برابر خیلی تلفات ویردکاری آکلاشلمش ایسه‌ده محاربه‌نك برنجیسنده عصاة طاقمنك سکز بیك بش یوز وایکنجیسنده اون اوچ بیك بش یوز واوچنجیسنده اون آلتی بیك کشی اولدقلری تحقق ایدوب وبوسنه‌نك تحصن ومدافعه‌یه قابلیتلی بالقان وبوغازلرنده وحدود اوزرنده ارباب اختلال ایله خونریزانه محاربه‌لر وقصابات وقراده مصادمه‌لر دخی متوالی الوقوع اولوب اختلالك بو قدر کسب جسامت ووسعت ایلمسی ایسه خارجدن کلان فسده‌نك وقره طاغلولرك التحاقندن نشأت ایلدیکی درجهٔ ثبوته واصل اولدی ·

باخصوص اوستریا وروسیه دولتلری قره‌طاغ پرنسنه اختلاله مداخله‌دن اجتناب ایلمسی وایتمدیکی تقدیرده مسئولیتی کندوسنه عائد اوله‌جغنی بیلمسی حقنده تبلیغات اکیده اجرا ایلدکلرینی رسماً باب عالی‌یه بیلدیرمشلر ایکن طاغلولرك حرکات اخیرهٔ حربیه‌ده یوزلرندن نقابی آته‌رق میدان شقاوته چیقملری وعساکر عثمانیه ایله محاربه‌یه طورشملری نظر دقتی جلب ایلدیکندن شو حالده نه یاپلق لازم کله‌جکی بین الوکلا موقع مذاکره‌یه قونلدی .

هیئتك بر قسمی دولت علیه مادامکه هرسکجه اولان نصائح دوایه‌یی اصغا ایتمش ایکن قره طاغلولرك مداخله‌لری اختلالك دوامنه سبب اوله‌جغی آکلاشلمقده‌در بونك اوکنی آلمق ایچون اشقودره‌ده بر قوهٔ عسکریه جمعیله تکرر شقاوت حالنده قره طاغه تجاوزی حرکت ایدیله‌جکنك وعصاتك قبول مطاوعتلری ایچون تعیین اولنان مدتك وانك ضمننده اولان مساعداتك حکمی قالمیه‌جغنك دولتاره وقره طاغ پرنسنه تبلیغ اولنمسی رأینده بولندی . دیکر طرفدن خارجیه ناظری راشد پاشا طاغلولر میدان شقاوته

چیقشلرینی قطعیا انکار ایدییورلر . واوستریا وروسیه دولتلری دخی آنلرك عصیانلری حقنده اولان مدعامزی تمامیله تصدیق ایتمیورلر . خصوصا اوستریا دولتی اختلالك اندفاعی امرنده متعهد اولدیغی مساعی‌یه ساعی اولمقده وملتجیلرك یرلرینه کلمکده بولندیغنی ویقینده مسئله‌نك کلیاً بر طرف اوله‌جغنی اشعار ایدییور . انکلتره وفرانسه دولتلری دخی تشبثات عسکریه‌جه بر شی دیمیورلر ایسه‌ده ایش بیودیلوبده مسئلهٔ شرقیه‌یی اویاندیرمغه سببیت ویرلمامك ایچون دور اندیشانه ومتیقظانه حرکتمزی توصیه ایتمکده‌درلر . بونلره باقیه‌رق اسکی قراری کلیاً بوزمق ایچون ثبوت مدعایه برهان واضح کوسترلمسی لازم کلور . بناءً علیه طاغلولرك شقاوتلری اخبارینك انظار عمومیه‌ده آثار مقنعه‌سی میدانه کلدکجه هرسك مسئله‌سی حقنده جاری اولان معاملات مصلحانه‌یی تعطیله مداری اوله‌مز دیمکله مذاکره اوزایوب نهایت طاغلولرك حرکات واقعه‌سی اوزرینه اشقودره‌ده قوهٔ عسکریه تحشید و هرسك جهتی ایچون احتیاطاً یکیدن عسکر ترتیب اولنمسنه و مع مافیه مسئله حقنده‌کی اساس مسالمت کارینك کاکان محفوظ طوتلمسنه قرار ویرلدی .

بوراسی شایان تعجبدرکه قونت اندراشی لایحه‌سنك قبولی صره‌سنده اسباب مجبره‌دن اولمق اوزره بین الوکلا ایراد اولنان مقاولاتك باشلیجه‌لری قره طاغلولرك هرسك عصاتنه فعلاً معاونت ایچون دولت علیه ایله حربه طوروشه‌جقلرینی و بلغارلرك عصیانه حاضرلنمقده اولدقلرینی متضمن ایکن قره‌طاغ علیهنه اشقودره‌ده بر قوهٔ احتیاطیه بولندیرلمسی بحثنه کیریشلنجه طاغلولرك هرسك عصاتنه یاردم ایتدکاری محقق دکلدر میدان حربه چیقدقلری ثابت اولمدقجه‌یعنی بزی آچیقدن آچیغه اضراره باشلامدقجه اوزرلرینه احتیاطاً اولسون عسکر سوقی مناسب اوله‌مز کبی سوزلر جریان ایلمشدر و بلغارستانده اختلال ظهور ایده‌جکی دها اول اعتراف اولندیغی حالده تدابیر مانعه‌دن هیچ بر شیئك موقع اجرایه وضعی دوشونلمامشدر مع مافیه سلطان عبدالعزیز طاغلولرك هرسك عصاتنه معاونتلری اخبارندن متأثر اوله‌رق اشقودره‌یه عسکر سوقنی تصویب ایتدیکندن رضا پاشانی سرعسکرلکدن عزل ایله یرینه بوسنه والیلکندن منفصلاً عودتله بحریه نظارتنه مأمور اولان لوفجه‌لی درویش پاشانی تعیین ایلدی چونکه درویش پاشا بوندن اول وقوعبولان قره‌طاغ محاربانده ابراز بسالت و قره‌طاغجه کسب صیت و شهرت ایتمش اولدیغندن اشقودره‌ده احتیاط اردوسی حاضرلنمسی مذاکره اولنور ایکن « بونده تکلف لازم دکل درویش پاشا برفرقه عسکرله اشقودره‌یه کوندریله‌جکدر دیو اعلان اولنور ایسه طاغلولری تهدیده کافیدر » مآلنده خمزه نامه‌دن مأخوذ سوزلر ایراد

ایلمکله سلطان عبدالعزیز کندوسنی سرعسکرلك مقامنه کتورمش واشقودره‌یه عزیمتنی دخی امر ایتمش ایدی .

درویش پاشانك سرعسکرلکه مأموریتنی متعاقب باب عالیده امرای عسکریه ایله بالمذاکره بوسنه‌ده یکرمی و هرسکده قرق ایکی و اشقودره‌ده اون بر و یکی پازار ونیش و ودینده یتمش که هرسك ارباب اختلالنه و صربستان و قره‌طاغه قارشو طوتیلان قوهٔ عسکریه‌نك مجموعی یوز قرق سکز طابور اولدیغی اکلاشلدیغندن هرسك جهتنه اون و اشقودره‌یه یکرمی طابور دها عسکر ترتیب اولندی اما بو طابورلرك چوغی ایکی اوچ یوز نفردن مرکب اولمغله حساب متوسطله موجودی یتمش بیك راده‌سنده و سلاح انداری اللی بیکه وارر وارمز درجه‌ده اوله‌بیلوب یالکز هرسك عصاتی اوتوز بیکدن وصرپستانك قوهٔ عسکریه‌سی سکسان بیکدن و قره‌طاغلولر قرق بیکدن اشاغی اولمدیغی اعتباریله اوکونکی کونده محارب اولمق اوزره بولنان شو اوچ جهتك یوز اللی بیکی متجاوز اردولرینه اللی بیك عسکرله مقابله داعیه‌سنده بولنمش ایدی حالبوکه اواثناده بلغارلرك دخی حرکت عصیانیه‌یه باشلایه جقلری اشعارات موثوقه ایله مرتبهٔ تحققه واصل اولدیغندن امرای عسکریه تهیئات حربیه‌یی قره‌طاغ اوزرینه حصر ایتمیه‌رك بلغارستانك دخی تحت احتیاطده بولندیرلمسنی توصیه ایلدیلر ایسه‌ده ، وسیلولرسنهٔ سابقه‌ده وقوعه‌کلان زغره‌لر عصیانندن بدأ ایله بلغارلرك بر صورت علنیه و مؤثره‌ده حمایه‌سنه دوام و بلغارستانجه هرنه تدبیر احتیاطی اجرا ایدلسه اعتراض وشکایته قیام ایله اوطرفلره شامل اوله‌جق الك کوچك بر معاملهٔ تهدیدیه‌یی الك بیوك حرکت تنکیلیه شکلنه قویه‌رق باب عالی‌یی اغفال و اخافه ایلدکلری و نفس الدقجه بیومکده اولان بلغارستان اختلالی اژدرینی بسیله‌دکلری جهتله بلغارستانه آچیقدن سوق عسکره دائر امرا طرفندن عرض اولنان تکلیف موقع اجرایه ایصال ایدلمیوب فقط طونه وادرنه ولایتلرینك اوتوز طابور مقداری عساکر ردیفه‌سنك تعلیم بهانه‌سیله تسلیملرینه وبالقانلر حوالیسنده الی سلاح طوتان اهل اسلامدن حین اقتضاده سوق اولنمق اوزره کوکللو عسکر ترتیب اولنه‌رق ووجوه طاقمندن بعض ضابطلر حاضرلنه‌رق الك یقین مواقع عسکریه قوماندانلری طرفلرندن واقع اوله‌جق امره اتباع ایتملرینك طونه وادرنه ولایتلری جانبندن کندولرینه بیان وتبلیغنه قرار ویرلدی اما بو ترتیبات وتهیئات حصوله کلمکسزین قره‌طاغلولرك دوام تسلطلریله برابر بلغارستان اختلالی اورته‌یه چیقدی ودرویش پاشا سرعسکر اولنجه اشقودره‌یه کیتمك بهادرلغندن قاچنه‌رق احمد حمدی پاشا کبی ابدالین امرادن برینی اشقودره قوماندانلغنده ابقا ایلدی .

یدنجی فصل

(بلغارستان اختلالنك صورت ظهوری و محاربات ابتدائیه‌نك تفصیلاتی)

« اسلاو اتحادی » مقصدینی استحصال ایتمك ایچون « موسقوه » ده تأسس ایدن جمعیتك ومحال سائره‌ده بولنان شعباتنك فكر وعمللری دولت علیه ایله آوستریانك بنیان حكومتلرینجه ایقاع تزلزل واندراسه چالشه‌رق بونلرك خرابه‌سی اوزرینه جنوبی بر اسلاو دولت جسیمه‌سی تأسیس ایتمك كبی خیالاته تابع اولمسیله بلغارستان وصربستان وبوسنه وقره‌طاغ قطعه‌لرنده قولاً وفعلاً صرف ایتدكلری مساعی قالمامش و آوستریایه مربوط اسلاولرك دخی اویولده ذهن وقلبلری اویاندیرلمش ایدی لكن آوستریا دولتی كرك شو نیات مخصوصه‌دن وكرك شمالی آلمانیا ایمپراطورلغنك تشكلندن طولایی بر طریق احتیاطه كیره‌رك ادارهٔ داخلیه‌سنجه ارضای قوامه دلالت ایده‌جك بعض حركات مساعده‌كاری اتخاذیله برابر روسیه و آلمانیا اتفاقی دائره‌سنده صوقولمش وبوجهتله اسلاو اتحادی املنك تولید ایده‌جكی مخاطراتك قسم اعظمی دولت عثمانیه اوزرنده قالمشدر .

صربستان وقره‌طاغ برر حكومت مستقله حالنه كیرمش اولدقلری ایچون سائر اسلاو عناصرینی یعنی بلغار وبوشناقلری آیاقلاندیروبده مخزن اختلاله اورالردن آتش ویرمك لازم كله‌رك هرسك عصیانی وسیله‌سیله بالعموم بوسنه قطعه‌سی اسلاولری شقاوته اغرا اولندیغی مثللو یكرمی سنه‌دنبرو امل استقلال ایله هر كونه تشجیعات وتحریكاته قولاق طوتان بلغارلرك افكار مفرطه اصحابندن اولنلرینی وایقاع مفسدت ایدنلرینی دولت علیه اعدامه قدر كیتمش وجلای وطنله تأدیب ایتمش ایكن اسلاو اتحادی نامنه وقوع بولان القاآت خارجیه‌یی اصغایه انهماكاری مندفع اوله‌مامش ایدی روسیه دولتی بوندن استفاده ایله بلغارلری صربلولرله برابر سلاحه صارلمق اوزره عصیانه حاضرلامش واوچنجی فصلده ذكر ایتدیكمز « زغره‌لر » وقوعات فسادیه‌سی بلغارستان اختلالنك مقدمه‌سی اولاق اوزره ظهوره كلمش اولدیغندن دولت علیه متیقظانه طورانوب ادرنه‌ده عسكر طوتمق وطونه ولایتنده قوهٔ احتیاطیه ترتیبیله عسكر بولنمیان مهم یرلری تحت محفوظیته آلمق والحاصل بر وقعهٔ ناكهانی حدوثنده انی بیوتمیه‌رك باصدیره‌جق حالده بولنمق لازمه‌دن ایكن صدارتده بولنان محمود ندیم پاشا روسیه ایلچیسنك القاآتنه قاپیله‌رق كویا بلغارستانده تكثیر عسكر روسیه دولتنجه اغبراری وبلغارلرك توحیشینه تعجیل اختلالی موجب اولور مطالعه‌سنده

بولنوب حتى اواثناده ادرنه واليسى نصب اولنان عاكف پاشادن بالذات مسموع حقيرانهم اولمش ايدىكه كندوسنى استانبولده ايكن ادرنه‌ده يالكز يارم طابور عساكر نظاميه موجود اولوب آنلرنده صوفيه‌يه اعزام اولنديغى ايشده‌رك سرعسكر رضا پاشايه مراجعت ايتدكده شمدى عسكر سوقنه لزوم يوقدر بر وقعه ظهورنده چاره‌سى دوشونيلور ديمش وصدراعظمى كوروب ادرنه‌يه عسكر كوندرلمسنك اهميتنى بيان ايلديكى حالده سز كيديكز صكره اقتضاسى مطالعه اولنور جوابنى آلمغه خواه وناخواه استانبولدن حركته مجبور اولمشدر .

مشاراليه عاكف پاشا ادرنه‌يه وصولنى متعاقب بلغارستانده‌كى نيات اختلاليه‌نك ظهور فعلياتى تقرب ايتديكنه دائر برطاقم معلومات موثوقه استحصال ايتمكله بونلرى باب عالى‌يه بيلديروب عسكر ايستدكده اشعاركز سرعسكر پاشايه تبليغ اولندى مأننده بر جواب يازيله‌رق عسكر اعزامنه اهميت ويرلمامش ايدى ينه او اثناده فلبه متصرفى عزيز پاشا باب عالى‌يه برمكتوب كوندروب بلغارلرك تهيئات ونيات فاسده‌لرينى وازجمله مكتب خواجه‌سى طرزنده صربستاندن كلان ضابطلر معرفتيله خفياً آياق تعليمنه باشلادقلرينى وچركس قيافتنده بعض مفسدلرى كويلره تسليط ايله آنلرك شقاوت جمله‌سنى سبب اتخاذ ايدرك ايقاع بغى وعصيانه ابتدار ايليه‌جكلرينى بيلديرمش وطونه ولايتى جانبندن دخى بوخبرلرى مؤيد اشعارات وقوعبولمش ايكن محمودنديم پاشا مجرد روسيه‌لولرك شماتت واعتراضلرندن احترازاً بلغارستانه سوق عسكردن اجتناب ايتمش ويالكز يوقاريده ذكر ايتديكمز وجهله طونه وادرنه قوهٔ رديفه‌سنك تعليمه چيقارلمسى شايعه‌سيله سلاحلنديرلمسنه جواز كوسترمه بيلمش ايدى فلبه متصرفى عزيز پاشانك تهيأت عصيانيه‌يه دائر اشعارندن صكره بر بچق آى قدر زمان كچه‌رك فلبه سنجاغنك مستعد فساد اولان محللرى تحت امنيت ومحافظه‌يه آلنمدیغندن صربستاندن تسليط اولنان اشخاص مفسده پازارجق قضاسنه ملحق « اوتلق كوينى » و « عورت الان » موقعلرينى مركز اتخاذ ايدرك ترتيب مقدمات فساده ابتدار ايلدكلرى طونه ولايتندن دخى استخبار وادرنه‌يه تلغرافله اخطار اولنمش ايدى .

اولوقت وقوعبولان تحقيقاتدن اكلاشلديغى ومؤخرا دخى تبين ايلديكى وجهله عن اصل « عورت الانلى » اولوب قريم محاربه‌سى اثناسنده دشمنه جاسوسلغى ظاهره چيقمسنه مبنى برتقريب روسيه‌يه فرار ايدن « نايدن كروف » بلغارستانجه اجرا قلنه‌جق مفاسدى درعهده ايتمسى اوزينه روسيه دولتى طرفندن فلبه‌يه قونسلوس تعيين قلنمش ويرلودن

٦

قونسلوس نصبنك قبول وتصديقى عهداً وقانونا جائز دكل ايكن هر نصلسه بومفسدك قونسلوسلغى باب عاليجه تنسيب اولنەرق مأموريتنه دائر فرمان دخى ويرلمش اولديغندن كافهٔ مساعيسنى بلغارستان اختلالنك تسهيل اسباب ايقاعنه حصرايله قلبەده خيلى طرفدار پيدا ايدوب وصرپستان وويانەدن كتوريلان وذاتاً بلغار بولنان مكتب خواجەلرينك نشريات والقاآتى تزييده چالشوب قلبه بلغار مترەپوليدى « پنارتوس » كه اشداى قومدن ايدى انى وسائر معتبران ومتنفذانى انواع مواعيد واعانات ايله دائرهٔ اتفاقنه المش واون سنەدنبرو ويانەده بولنوب تحصيل طبابتله قلبەيه كلان برادرى « اسباس » معرفتيله اقدامات واقعەسنه قوت ويرەرك بلغارستانك حدودينى استانبول قپولرينه قدر ايصال ايدەجك برحكومت مستقلهٔ مليه تشكيلنك امكان وزمانى حلول ايلديكنى اعلان ايله بلغار كنجلرينك چوغنى اضلال وتحريك واسلحه ومهمات حربيه تداركنه تهييج ايتمش ايدى ديكر طرفدن بلغارستان اختلالك صرپستان عصيانى وقرەطاغ طغيانى ايله برابر بيك سكز يوز يتمش التى سنهٔ ميلاديەسى مايسنده باشلامسى اسلاو اتحادى جمعيتك قرارى اقتضاسندن اولمغله اولوقتەقدر اتمام تهيأنه چالشملريچون بلغارلردن عصيانه حاضرلنان كروهك رؤساسنه تبليغات خفيه وقوعبولمش وعزيز پاشانك ويرديكى معلومات بوكبى تصحيحاته واقف بعض بلغارلرك افاداتنه مستند بولنمشدر .

« اوتلق كويى » عورت الان » موقعلرى بيوك بالقالك اتكنده تحصنه الويرشلى يرلر اولمسيله بونلرك اطراف وحواليسنه استحكامات ياپلمق واسلحه وجبخانه نقل وحفظ اولنمق كبى حركات شقاوتكارانەيه ابتدار ايلديكى واستحكاماتك درونه تيمور چنبرلر وقطرانلى ايپلرله صاريلى اغاچ طوپلر واثناى غلبەده قادينلر طرفندن قوللانلمق اوزره سرنكيلى صوپالر قونلمش وبوكويلرده وقراى متجاورەده ذيقيمت اشيا يرالتنه كوميلەرك اوزرلرينه سبزه اكلمش اولديغى وبوحالاته وقوف واطلاع حاصل اولماسيچون مسلمان يولجيلرك اورالردن مرورلرينه ممانعت اولنمقده ايدوكى پازارجق قضاسى حكومتنه عكس ايتمش واورادن دخى قلبەيه بيلديرلمش ايدى اثناى اختلالدەده الەكچن اوراق فساديه مندرجاتيله ثابت اولديغى اوزره دربندو بوغازلر جوارنده موقعاً مضراولان بلغار كويلرينك كندو طرفلرندن احراق واهاليسندن نسوان وصبيان وعملى ماندەكانك « عورت الان » و « اوتلق » كويلرينه نقليله حرب وضربه قادر اولنلرك بالقان كچيدلرى محافظەسنه سوقى وترتيب ايديلان وسايطايله قلبەيه اون آلتى وپازارجغه اونايكى يردن آتش ويريلەرك اهالى آنكله

مشغول ایكن جوارنده‌كی خرستیان كویلرندن آتشك شعله‌سی كورلدیكی آنده هجوم واقتحام اولنوب مسلمانلرك قتل عام ومالارینك یغما ایدلمسی وادرنه وصوفیه‌نك دخی كویلردن آدملر كوندریله‌رك احراق اولنمسی ومسلمانلردن كندولرینه دخالت والتجا ایدنلر اولور ایسه نسوان واطفال ومسنلری « عورت آلان » و « اوتلق كوینده » محافظه ایله ایشه برارلری اختلالك تقررینه قدر بشقه طرفده وتحت نظارتده طوتمسی وبوصورتله التجایه میل وموافقت كوسترمیانلرك اولاد وعیاللریله برابر جملةً قتل واعدام وخانه‌لرینك احراق ومالارینك یغما اولنمسی رؤسای اشقیا بیننده متحداً قرارلاشدیرلمش وبو حركات وحشیانه‌یه بالاده ذكر اولندیغی اوزره مایس ابتداسنده باشلانلمسی مصمم بولنمش ایدی اماشو مظالمی اجرا ایچون تحریك اولنان بلغار اشراسی یوم معهوده قدر صبر ایده‌میه‌رك بیك سكزیوز یتمش التی سنه‌سی نیساننك یكرمنجی كونی عصیانه قالقشدقلرندن فلبه متصرفی عزیز پاشا ضبطیه ضابطاننددن احمد ونجیب اغالری « عورت آلان » قریه‌سنه اعزام وكندوسی دخی معیتنه لزومی قدر سواری آله‌رق پازارجغه واوردن « عورت آلانه » یتشمكه اقدام ایلدی لكن اواثناده « اوتلق كوینی وپازارجق حوالیسنده بولنان بلغاركویلری عصیان ایدرك یالكز بولدقلری اهل اسلامی هیچ برانسان یوركنك تحمل ایده‌میه‌جكی حركت وحشیانه‌ایله قتل وتلاف وخانه‌لرنی احراق ایتمكده وكندیلرینه تبعیت ایتمك ایستمیان بلغارلری جبراً كویلردن چیقاروب اولرنی یاقمقده واسلام كویلرندن برطاقمنی محاصره ایتمكده اولدقلری خبر آلنوب مسلمانلردن مجروح اولنلر دخی پازارجق قصبه‌سنه كلمكه باشلامشلردر دیكر طرفدن پازارجغه اوچ ساعت مسافه‌ده بولنان « كاوزه » قریه‌سی جوارنده برچوق شقی تجمع ایله الچوزدكلری قبطیلری اعدام ایدرك قصبه‌یه هجوم ایتمك اوزره بولندقلری كورلمكله اهل اسلام سلاحلنوب عصاتی قارشولمق نیتنده اولدقلری حالده اشقیانك بالقانلره طوغری حركت ایتدكلری استخبار اولندیغندن پازارجق قصبه‌سنده تسكین هیجان ایدلمشدر .

شو وقوعاتك مبدأ ظهورنده فلبه متصرفی عزیز پاشانك پازارجقدن « عورت آلان » حوالیسنه كوندردیكی احمدونجیب اغالرك صورت حركت ومأموریتلری ارباب اختلالك مسموعلری اولمغله یول اوزرنده‌كی بلغار كویلرینی تجاوزه امكان بوله‌مدقلری « كندولری جمعیت عصاة طرفلرندن مسلحاً تضییق ایله «پازارجق» قصبه‌سی كاملاً یانمش ومسلمانلردن دخالت ایتمیانلر عموماً قتل اولنمشدر سنده بیهوده عناد ایتمه تسلیم اول » دیه‌رك احمد اغانك

اوزرینه هجوم ایتدکارنده تخلیص نفس ایچون مقابله‌یه ابتدار ایله برقاچ آدم جرح ایدوب معیتنده‌کی نفرات ایله عودت ونجیب اغا دخی دیکر طرفدن اوغرادیغی تضییقدن قورتیله‌رق سمت سلامته مواصلت ایتمش وقلبه متصرفی عزیز پاشا ایسه اوتاق کویی سمتنه طوغری چیقنجه ایشك وخامت وجسامتنی آکلایوب عودته مجبور اولمش ایدی .

بو حرکات اوزرینه بلغارلر پازارجق وفلبه قضالری داخلنده‌کی کوپاری دخی یاقوب راست کلدکاری ذکور واناث اهل اسلامی قتل واعدام وتلغراف خطارینی وکوپریاری تخریب واحراق ایدرك وبالقان کچیدارنده‌کی قله‌لری حصر وتضییق ایلیه‌رك بونلرك محافظی اولان ضبطیه نفرلرندن فرار ایده‌میانلری اتلاف وحتی تیمور یولك « بلوا » موقعنی ایچنده بولدقاری آدملرله برابر یاقوب « عورت آلان » ناحیه‌سی مدیرینی واولاد وعیالنی وکاتب وضبطیه‌لرینی دخی اعدام ایتمشلر ومدیرك قیزینی قتل ایتدکدن صکره فرجنی کسه‌رك بیله‌زیك رسمنده تشهیر ایلمشلر ایدی .

عصاتك برقاچ کون ظرفنده جمعیتلری تکثر ایدرك « بلوا » و « اوتلق » کویی و « پراصدی » موقعلرندن هیئت مجموعه‌لرینی اوچ قوله تقسیم ایتدکارندن آتش اختلال کسب شدت ایتمش وحال تردد ده بولنان بلغارلری عصیانه مجبور ایتمك ایچون رؤسای عصاتك کندواللریله اعدامه باشلادقلری اولاد وعیاللرینی قورتاران اهل اسلامك چوجقلری قطرانلره بولانوب یاقلمش ایدی .

فلبه متصرفی عزیز پاشا بلغارستانجه بویله بر اختلالك ظهوره کله‌جکنی وآثار شقاوتك فلبه سنجاغنده رونما اوله‌جغنی باب علی‌یه بیلدیردیکی کونلرده بالقان کچیدلری وفلبه‌نك مستعد فساد اولان کویلری عسکردن وسائر اسباب محافظه‌دن خالی اولمغله بلغارلری عصیانه تشجیع ایدن فسده بلا مانع ومزاحم ایستدکاری یرلرده تمکن وارام ایتمشلردر . نهایت اوتلق کوینده شقاوت آتشی علولندکده عزیز پاشا بر طابور اولسون عسکر کوندرلمسنی کمال اهمیتله باب عالی‌یه یازمش ایکن بوکا روسیه سفارتنجه عارضهٔ محایدرنکی ویریله‌رك اعظام مسئله ایدلمامسی وادیسنده وقوع بولان اخطارات که حسب المأموریه صحتی معلوممز اولمشدر اکا بناءً وقت عسکردن برقاچ کونلر اجتناب ایله تنکیل عصاة ایچون ادرنه‌یه سادہ جه امرلر ویرلمش اولمسی دائرهٔ اختلالك توسیعیله فلبه وپازارجق قضالرنده همان یکرمی بش اسلام وخرستیان قریه‌سنك یاقلمسنی وبونجه جانلر یانمسنی انتاج ایلدی .

اختلالك آثار اساسیه‌سندن اولمق اوزره فلبه‌نك ایکی محانه آتش ویرلمش ایکن

باصديريلوب مملكت زياندن واهالى هيجاندن قورتارلديغى مثللو ادرنه واليسى عاكف پاشا متيقظانه حركتله تيمور يول كوپرى وخطلرينك تخريبات عصاندن وقايه‌سنه وعساكر رديفه‌نك تسليح وجمعنه وبوندن بشقه « وطنه خدمت » عنوانيله تلغرافنامه‌لر نشر ايدرك سكز بيك نفرى متجاوز عساكر معاونه جلبنه مسارعت ومحصور اولان اسلام كويلرينك تسلط عصاتدن تخليصنه غيرت ايتمش ايدى لكن بو سعى وهمتلر بتون اختلالك ظهورنده صكره اولوب فلبه متصرفى عزيز پاشانك اخطار ايلديكى زمانده عصيانك منشأ ومنبعى اوله‌جغى آكلاشيلان يرلر تحت محفوظيتده بولنميوب تعليم بهانه‌سيله جمع وتسليحلرينه امراى عسكريه‌نك قرار ويرديكى رديف عسكرى دخى خانه ومأوالرندن چيقارلمش ايدى «اوتلق كويى» عصيانك ميدانه كلمسيله برابر فلبه حواليسى قوماندانى ميرلوا حافظ پاشا معيتنده دفع شقاوته كافى عسكر اولمديغى حالده پازارجق جوارنده استكشافات تعرضيه اجراسيله اكتفا ايدوب آنجق ملحقاتدن عساكر معاونه جلبى صرهسنده استانبولدن دخى استمداد اولنمغله باب عاليجه مسئله‌نك اهميتى اعتراف ايدلمش واو كونلرده بلغار فسده‌سنك استانبوله دخى آتش ويره‌رك امنيت عامه‌يى مخل حركته سبب اوله‌جقلرى شايعه‌سيله بين الاهالى بر امنيتسزلك كوريلوب سرعسكر درويش پاشا ايسه سراى همايونى محافظه نيتيله بوغاز ايچنده كائن اورته كوى جهتنه طوپ تعبيه ايتمك وبونكله بلغار اكسارخ خانه‌سنى تهديد ايتمك مطالعه‌سنده بولنمش اولديغندن مأموريتنك اون بشنجى كونى سرعسكرلكدن عزل ايله‌يرينه بحريه ناظرى عبدى پاشا تعيين قلندى وفريق عادل پاشا قومانداسيله وتيمور يول ايله ادرنه‌يه بش آلتى طابور عسكر وبر بطاريه طوپ سوق اولندى .

عادل پاشا طوغريجه فلبه‌يه واورادن اس الحركات اولان پازارجغه كيدوب حافظ پاشا دخى پازارجقدن بش ساعت مسافه‌ده بولنان « ايوالى » كوينه سوق عسكر ايتمكله برقاچ كوندن بروعصاتك كرفتار پنجهٔ مظالمى اولان اهل اسلامه امنيت كله‌رك رؤساى عصاة دخى هنوز داخل دائرهٔ شقاوت اولميان بلغار كويلرينى عصياندن منعه مبادرت وعصاته التحاق ايدنلرى انقياده دعوت ايلديلر اما اواثناده آتش عصيان « اسليچه » و« صوفيه » طرفلرينه سرايت ايتمش وطونه ولايتنده دخى شقاوت ومفسدت نشانه‌لرى ميدانه كلمش اولديغندن فلبه وپازارجق حواليسنه مخصوص اولان حركات عسكريه‌نك ديكر جانبلرى تأمينه كفايت ايتميه‌جكى تحقق ايتدى معمافيه عادل پاشانك قومانداسنه ويريلان قوهٔ عسكريه اهالئ مسلمه‌دن اجتماع ايدن نفير عام ايله اولدقچه سوقياته الويره‌جك بر هيئت تشكيل ايلمسيله منبع شقاوت اولان « اوتلق كويى » و « عورت آلان » موقعلرينك

ضبطی و اورالرده متحصن عصاتك دفعی ایچون « استرچه » قریه‌سی فرقهٔ عسکریه‌یه مرکز اتخاذ قلندی دائرهٔ اختلالك اولحوالیجه توسع ایده‌مامه‌سی مقصدیله صوفیه‌لك « ایزلادی » بالقانی جهتندن دخی تشکیلنه چالشمق ایجاب ایدوب بو ترتیب اوزرینه « استرلچه » مرکزنده‌کی فرقهٔ عسکریه نیسانك یکرمی طقوزنجی کونی ایکی بیك خانه‌یه قریب جمعیتی حاوی اولان « اوتلق » کوینه سوق اولندی بلغارلر کویك یارم ساعت خارجنده کائن اورمانه پوصو قورمش اولدقلری حالده عساکر نظامیه‌نك حرکات ماهرانه‌سنه قارشو مقاومت ایده‌میه‌رك کویه طوغری رجعت ایتملریله عسکر هدف الحرکاته وصول ایچون چیقمقده اولدیغی طاغك زروه‌سنی طوتدی و اورادن کویك شرق طرفنه منتهی کورینان ایکی صرتك قریه‌یه یقین جهتلرندن عصاتك آغاج طوپلرله آتشه باشلاملری سببیله باشی بوزوق کوکللولریله بیك بش یوز نفردن عبارت بولنان رنجی لوا حافظ پاشا قوماندا‌سیله و ایکنجی لوا دخی سلامی پاشا قوماندا‌سیله « اوتلق کویی » نه یوریدیلر.

بلغارلر بو هجومه قارشو هر طرفدن تفنك آتدقلری جهتله محاربه آلتی ساعت قدر امتداد ایدرك اشقیانك متریسلری ضبط اولندیغندن برطاقی متین خانه‌لره قپانوب تسلیم سلاحدن مصرانه استنکاف ایتملریله تحصنکاهلری طوپه طوتلمش واوصره‌ده « ایزلادی » و « اهتمان » دن ترتیب اولنان عسکر قوللرینك یتیشه‌مامسی حسبیله بلغارلرك چوغی بالقانلره فرار ایدرك بقیه‌سی مطاوعته مجبور اولمش ایدی.

بو اوتلق کویی محاربه‌سنه معاونت ایچون ایزلادی موقعندن حرکت ایدن طابور عصاتك حصر وتضییق ایتمش اولدقلری «قمار» اسلام کویی اوزرینه تصادف ایلدیکندن اشقیا اورادن فرار و پازارجغك « پیتریچ » قریه‌سنده فرار ایتملریله « قمار » کویی تحت محافظه‌یه آلنوب پیتریچ بلغارلری دخی استیمانه باشلامشلر و « اهتمان » طرفندن کلان عساکر نظامیه یکی کوی جوارنده ایکی بچق ساعت محاربه ایدرك عصاتی بالقانلره قاچرمشلردر.

بلغارستان اختلالنك ظهوری اوزرینه اتخاذ اولنان تدابیر عسکریه بالاده ذکر ایتدیکمز « اوتلق کویی » محاربه‌سیله بردرجه‌یه قدر هیجانی تسکینه باعث اولدی ایسه‌ده عصاتك آز چوق بتون بلغارستانده رونما اولمغه باشلامسی استانبولده دخی هرکسه دهشت ویردیکی متعاقب طلبهٔ علوم طرفلرندن وقوع بولان حرکات خلافکیرانه نیسان اواخرنده یعنی « اوتلق کویی » محاربه‌سنك وقوعی کونده تبدل وکلایی و اودخی تبدل سلطنت کبی بر وقعهٔ عظیمه‌یی استاج ایتمش و بلغارستان حقنده‌کی نیات وتشبثاتك بتون بتون رنکی دکشمشدر.

خنام جزؤ اول

جزؤ ثانی

برنجی فصل

استانبول هیجانی وسلانیك وقعه‌سی

هرسك عصیاننك انتشار وامتدادیله مداخلات اجنبیه‌نك استقلال دولتی محوایده‌جك درجه‌لره وارمسی وروسیه تحریکات وتحکماتنك کیتدکجه ایلرولمه‌سی وبلغارستان اختلالنك ظهوریله روم ایلی قطعه‌سی اهل اسلامی علیهنده بر حرکت جنکیزانه اتفاقنك تحقق ایتمسی افکار عمومیه‌یی تخدیش ایلمش واحوال دولت حقنده‌کی تعریضات شدیده استانبولك آسایشنه طوقنه‌جق بر هیجان ناکهانی استعدادینی حاضرلمقده بولنمش ایدی حتی « بلغارستانده اولدیغی مثللو استانبولده دخی اسلام و خرستیان بیننده مقاتلهٔ عمومیه ظهور ایده‌جك وپادشاه روسیه‌لویه فریفته اولمغله اویله برحال وقوعنده روسیه دولتنه بالمراجعه عسکر جلبیله استحما ایلیه‌جك ایمش » مآلنده قیل وقاللر و « صدراعظم روسیه مجلوبی اولمسیله حقوق دولت ومملکتی قولایجه فدا ایده‌جك » وادیسنده سوزلر الك اشاغی خلقك لساننده ایشیدلمکه باشلادیغندن اوکونه قدر وجودی مستبعد اولان برسوء نیت صنوف اهالینك اکثرنده تجسم ایدوب اسلام وخرستیان سکنهٔ پای تخت برستانه وسلاحجی دکانلرینه قوشوشه‌رق نه‌قدر صاتیلق اسلحه وار ایسه ایکی اوچ کون ایچنده جمله‌سنی آلدیلر وکیجه‌لری خانه‌لرنده متیقظانه حرکت ایتمك وکوندزلری خفیاً سلاح طاشیمق کبی برحالت دهشت افزایه کرفتار اولدیلر.

استانبول شهرنده امنیت عامه‌یه خلل ویره‌جك اطوار وافکار بو درجه‌یه کلدیکی اثناده یعنی ۱۲۹۳ سنه‌سی ربیع الاولی اواخرنده ایدی‌که سلانیکده دخی برحادثهٔ مؤلمه ظهوریله احوال مشوشهٔ عمومیه تورقیله‌جق شکله کیردی شویله‌که « عورت حصاری » ناحیه‌سی اهالیسندن بربلغار قزی یشماقلی اوله‌رق اهتدا ایچون سلانیکه کلور کلمز امریقا قونسلوسی وحقیقتده روسیه‌لو « پریقلی لازاری » طرفندن یوز اللی قدر آدم واسطه‌سیله جبراً قاچیرلمش اولدیغندن اهالئ مسلمه‌دن برطاقم کسان حکومت دائره‌سی جوارنده کائن ساعتلی جامعده اجتماع ایله قزی طلبده اصرار واوهنکامده جمعیتلرینه داخل اولان

فرانسه قونسلوسی « لابوت » والمانیا قونسلوسی « چرنیه » یی قتل واعدام ایتملری اوزرینه فرانسه والمانیا وانلره اتباعاً روسیه و آوستریا و ایتالیا دولتلری سلانیك لیمانئه سفائن حربیه کوندرمرك انقطاع مناسباته مقدمه اوله‌جق معاملات شدیده کوستردیلر و قونسلوسلری قتل ایدن اشخاصك وشو جنایتی قبل الوقوع منع ودفعه چالشمیان والی ولایت محمد رأفت پاشا ایله بعض مأمورین عسکریه وضبطیه‌نك سریعاً وشدیداً اجرای تأدیبات قانونیه‌لرینی تکلیف ایلدیلر .

باب عالی همان سلانیکه سفن حربیه وعساکر نظامیه ارسال وعدلیه نظارتی مستشاری واحان افندی‌یی تفتیش وقعه‌یه مأمور ایدرك والینك تبدیلیله برابر مجازات مطلوبه‌نك اجراسنده استعجال ایتمش ایدی لکن روسیه ایلچیسنك بو وقعه‌یی کأن برتعصب دینی ایله اهل اسلامك خرستیانلر علیهنه قیاملری آثارندن اولمق اوزره اعلان ایتمسی وسفارتخانه‌سنی خرواتلرله محافظه ایتدیرمکه وبالذات وبالواسطه پای تختك دخی اسایشی مختل اولدیغنی اشاعه ایتمکه باشلامسی بك اوغلی وغلطه‌ده وسائر جوار پای تختده مقیم اجنبی ویرلو تجار وصراف طاقمندن خوفه تبعیت ایدنلرك عائله‌لرینی دیار اجنبیه‌یه واطه‌لره کوندرملرینه باعث اولدی .

ایکنجی فصل

(برلین مموراندومی)

استانبول خلقنك خلجان وهیجانی سببیله سلانیك حادثه‌سنك اوروپاجه سوء تأثیری ایلرولیوب دولت علیه بریاندن قونسلوسلرك قاتللرینی دردست ایتدیره‌رك علناً بالمحاکمه اعدام ایتدیرمش ووالیٔ ولایتی ووظائف مأموریتلرینی اجرا ایتمیان ضابطان عسکری‌یی تحت توقیف واستنطاقه الدیرمش ایکن بو وقعه‌نك منع ظهور امثالی داعیه‌سیله روسیه ایمپراطوری برلینه کیده‌رك المانیا ایمپراطوری ایله بالمذاکره دولت علیه حقنده اجرای معاملات شدیده‌ایله شرق مسئله‌سنه فعلاً مداخله‌یی تصمیم وبوبابده آوستریا ایمپراطورینك دخی موافقتنی تحصیل ایتمشلرایدی اوانناده اشبو اوچ ایمپراطورك باش وکیللری پرنس « غورچاقوف » وپرنس « بسمارق » و « قونت اندراشی » برلینده اجتماع ایدوب پرنس «غورچاقوف» طرفندن قلمه النمش اولان مموراندومی باب‌عالی‌یه ارساله قرار ویرمکله برابر اول امرده بررصورتنی پارس معاهده‌سنك ممضیسی اولان دیکر دولتلرك نظر مطالعه‌سنه عرض ایتدیلر .

مموراندوم ترجمه‌سی زیرده « ۱ » رقمیله محرردر .

دول شمالیه‌نك بوصورتله اتخاذ ایلدکلری قرارك اساسی سلانیك وقعه‌سی کبی حادثه‌لرك سائر بلاد عثمانیه‌ده وباخصوص استانبول وازمیرده ظهوری احتماله قوت ویردکلریچون اسایشنی تهلکه‌لی کوردکلری محللره سفن حربیه سوق ایتمك وعندالاقتضا حرکت خصمانه اجراسی ضمننده بحریه قوماندانلرینه مأذونیت ویرمك ماده‌لری اولوب بو اساس اوزرینه دول غربیه‌یی اتفاقه دعوت ایلدیلر .

لکن تکلیفات اتفاقیه بوکا منحصر قالمیوب بوسنه وهرسك اختلالنك سرعت تسکینی مقصدینه کندولرنجه مدار منفرد عد ایلدکلری احکامی دخی اورته‌یه قویه‌رق «قونت آندراشی» لایحه‌سنك باب عالی طرفندن قبول اولنسان مندرجاتنك اجرالرینه دائر دولت علیه‌نك ایتدیکی وعدلره امنیت ایده‌میه‌جکلرینی اعلان ایله باب عالینك اوروپایه قارشو وقوع بولان تعهداتنی تماميله فعله کتورمسیچون متفقاً اجرای تضیقات اولنمسنی وبوکا مبدأ اولمق اوزره بوسنه وهرسکده ایکی آی حرکات عسکریه‌نك تعطیلی ایچون داخل اتفاق اوله‌جق دولتلرله برابر دولت علیه نزدنده قویاً اصرار ایدلمسنی

ایستدیلر وشو معاملات شدیده‌یه علاوةً بعض مواد درمیان ایلدیلرکه انلر دخی دولتلرك قونسلوسلری معرفتیله بوسنه وهرسك ایچون دولت علیه‌نك قبول ایلدیکی موادك اجرالرینه نظارت ایتملری وعساکر عثمانیه‌نك تعطیل حرکات خصمانه‌دن صکره طوپلیجه برموقعده بولندیرملری کبی مقرراتی متضمن ایدی .

ایشته برلین ملاقاتی قرارینك تولید ایلدیکی شو نتیجه دولت علیه‌یی بالاتفاق محو ومندرس ایتمك درجه‌سنه قدر کیده‌جك بر نیت خصمانه اظهار ایدوب بودخی بالخاصه روسیه‌لولرك موازنهٔ دولیه‌ده حصوله‌کلان تغیرات سیاسیه‌دن استفاده ایتملرندن نشأت ایلمش ایدی انجق تعمیق حقیقت اولنور ایسه قرارمذکورده دول غربیه‌یی اتفاقه دعوت ایچون دول شمالیه‌نك اللرینه‌کچن اك قوی سررشته « قونت اندراشی » لایحه‌سنك باب عالیجه قبولیله اجراآتنك تعهد اولنمسی ماده‌سی ایدوکی اکلاشیلور .

وقتاکه دول شمالیه شومقرراتی دول غربیه‌یه تکلیف وتبلیغ ایتدیلر فرانسه حکومت جمهوریه‌سی ایله ایتالیا دولتی بلاتردد دائرهٔ اتفاقه کیردیلر زیرا فرانسزلر المانیا محاربه‌سی مغلوبیتی اوزرینه دول شمالیه‌یه مخالفت مسلکندن مهجور والمانیا ایله صلح ومسالمت پولتیقه‌سنده بولنمغه مجبور اولوب ایتالیا دولتی دخی المانیا نفوذندن استفاده ایچون آنی خشنود ایتمك طریقندن بشقه بریوله کیده‌مز ایدی امانیات اصلیه‌نك فعلیاتنجه اك زیاد انکلیز دونماسنه احتیاج اولوب انکلیزلر داخل حوزهٔ اتفاق اولمدقجه مقصدك حصوله کلمیه‌جکی یعنی جهانك دکزلرینه دونماسی قوتیله مالك اولان انکلتره دولتی مقررات واقعه‌یه مخالف بولندقجه دیکر دولتلر طرفندن ممالك عثمانیه علیهنده بحراً بر حرکت خصمانه اجراسنه جسارت ایدیله‌میه‌جکی معلوم ایدی انکلیزلر ایسه دولت علیه‌دن منفعل اوله‌لر بیله دول شمالیه‌نك اتفاقلرینه داخل اولوبده ممالك عثمانیه‌یی هرج ومرج ایده‌جك تشبثات شدیده‌یه آلت اولمق دکل آنی آخر دولت ایچون ساده‌جه ترویج ایتمکدن دخی متباعد کورینه‌جکلری طبیعی ایدی بناءً علیه انکلتره دولتی ١٨٧٦ سنهٔ میلادیه‌سی مایسنك اون بشی تاریخیله نشر ایلدیکی تحریرات عمومیه‌ده برلین مقرراتنه قطعیاً مخالفت کوسترنجه موراندومك حکمی قالمدی اکر انکلیزلر دخی ذکر اولنان اتفاق دائره‌سنه کیرمش اولسیدیلر بروسیلهٔ جزئیه ایله استانبول لیمانی اجنبی سفن حربیه‌سنك تهدیداتی تحتنده قلور ودولت علیه‌نك بقاسی تهلکه‌ده بولنور ایدی حتی استانبولجه افکار عامه‌نك تخدیش وتشویشنه روسیه‌لولرك سعیلری اویله برمقصدی استحصاله انهماکلرندن خالی دکل ایدی .

اوچنجی فصل

« طلبهٔ علومك حركت وجمعیتلری »

اهالیٔ پای تختك حرف وصنایع اربابندن اولنلری كندو ایشلریله مشغول اولدقلرندن بونلردن برحركت فسادیه ظهوری تصور اولنه‌میوب عالی پاشانك صدارت اخیره‌سی زماننده « یكی عثمانلیلر » نامیله میدانه چیقان صنفك ایچنده هر طریقدن آدم وار ایسه‌ده انلرك دخی برقاچ دفعه كوردكلری تضییقات و مجازات اوزرینه جمعیتلرینه خلل كلمش وعوام ناس عندنده اهمیتلری قالمامش ایدی لكن اوته‌دنبرو طلبهٔ علومدن برجمعیت مخالفه تشكل ایدنجه خواجه‌لری دلالتیله هركسك نظر دقتنی و بلكه جمعیتلرینه التحاق ودخالتنی استاج ایلدیكی مجرب اولوب حتی قریم محاربه‌سنك اثنای حدوثنده افكار صلحیه‌یی امحا املیله طلبهٔ علومدن برجمعیت پیدا اولدقده دولتجه خیلی تلاش ایدلمش واواخر سلطنت عبدالمجید خانیده یعنی یتمش التی تاریخنده تشكلی استخبار اولنان برجمعیت خفیه كه ذی مدخل اولنلرك قله‌لی قشله‌سنده توقیف واستنطاق ایدلملرندن طولایی « قله‌لی وقعه‌سی » دیو زبانزد اولمشدر انده دخی درس خواجه‌لرینك ومشایخ طاقمك چوغی بولنمش ایدی .

محمود ندیم پاشانك كسر آینهٔ اقبالنه حصر مقصد ایدن « مدحت پاشا » و « حسین عونی پاشا » نك سلطان عبدالعزیزه اولان بغض وعداوتلری ایسه انك مسند صدارتده دوام وبقاسیله مزداد اولدیغندن محمود ندیم پاشایی غلوی عام ایله زروهٔ اقبالدن دوشورمك واو طریق ایله بركار ادارهٔ دولتی دردست ایدرك سلطان عبدالعزیزی پنچهٔ تحكمه آلمق وبوده ممكن اوله‌مز ایسه یتمش سنه‌دنبرو دولت علیه‌ده كیمسه‌نك كورمدیكی برتبدل سلطنتك اجراسنه چالشمق آمال سخیفه‌سنده اتفاقلری اذهان عمومیه‌نك هیجاننی آرتیرمش ومستعد فساد اولان متعدبین طلبهٔ علومك اكثری نیجه القاآت متشرعانه ایله اصلاح حال دولت نامنه ایستیلان انقلابه حاضرلنمش ایدی .

بو تأثیراتك نتیجهٔ طبیعیه‌سی اولمق اوزره بیك ایكی یوز طقسان اوچ سنه‌سی شهر ربیع الاخرینك اون التنجی چهارشنبه كونی اولا فاتح مدارسنده و بعده بایزید وسلیمانیه كبی جوامع جسیمه مدرسه‌لرنده ساكن طلبهٔ علوم بالعموم درسلرینی تعطیل وبینلرنده « دولت وممالكتك حقوق واستقلالی پامال اعادی اولدیغی برزمانده درسلرله اشتغال موافق

شعار حمیت ودیانت دکلدر هر طرفده اهل اسلام خرستیانلرك ایادیٔ تحقیر و اذالرنده زبون اولیور بوکا باعث اولان اکابری اورتەدن قالدیرمق شرعاً جملەمزه وظیفهٔ ذمتدر » کبی نطقلر ایراد وفاتح و بایزید میدانلرنده جمعیتلر تشکیل ایلدیلر و شیخ الاسلام حسن فهمی افندی‌یه بالخاصه سنك انداز طعن وتشنیع اولدیلر .

بوشماتت وجلادتلره تصدی ایدنلرك ایچنده رجال علمیەدن ذی رتبه ذاتلر وشروانی زاده احمد خلوصی افندی و کورجی شریف افندی مثللو مفسدلر دخی بولندیغندن اهالیٔ مسلمهٔ شهردن شو اجتماع واتفاقی کورن ودهشتلی سوزلری ایشیدن متعصب ادملر دخی باشلرینه صاریق صارەرق طلبه جمعیتلرینه التحاق ایدوب جامع حویلرنده وجادەلرده وخصوصا باب عالی و باب فتوی جوارنده مسلحاً طولاشمغه باشلادیلر فقط هیچ کیمسەنك مال وجانه تعرضلری وقوعبولمیوب ادیبانه برطور ایله کزرلر وسلاحلرینی اخفا ایدرلر ایدی حتی چارشولی خرستیانلردن قولاقلری کیرشده و ذهنلری آلش ویرشده اولنلر دکانلرینی قپادقلرنده ارباب جمعیت کندولرینه تأمینات ویرەرك دهشتلرینی ازاله ایتمشلر ایدی.

طلبهٔ علومك شو حرکتلری برکونه تشجیع وتحریضدن منبعث اولمیوبده مجرد سوق حمیت دینیه ایله میدانه کلمش فرض اولنسه بیله دولت ومملکتك اك بحرانلی واك مخاطرەلی برحالنده تشکیل جمعیتله حکومت علیهنه قیاملری وقوعات تاریخیه ایله مثبت اولان امثالی دلالتیله حقیقةً قورقیلەجق و انهدام بنیان دولته سبب اولەجق حادثات عظیمەیه مبدأ اولەبیلەجکندن اول باول بومهالکی نظر اعتباره الوبده باعث حرکت اولان خواجەلری بلا افاتهٔ وقت اله کچورمك واو طریق ایله ارباب جمعیتی طاغیدوب حکومتك اسایش عمومی‌یی محافظەیه اقتدارینی کوسترمك وصدر اعظم وشیخ الاسلامك عزل وتبدیلی لازم کلور ایسه انی دیکر برسبب اشاعەسیله اجرا ایتلك قاعدهٔ دور اندیشی‌یه موافق اولور ایدی وقوهٔ عسکریه الده اولملسیله ارباب جمعیتك طاغیدلمسنده صعوبت کورلمز ایدی .

حیفا که طلبهٔ علومك قیام وحرکتلری سرایه عکس ایدنجه سلطان عبدالعزیز کمال تلاش و اضطراب ایله سر قرنا حافظ محمد بکی وسر یاور خلیل پاشایی مجمع طلبه اولان جامعلره ارسال ومقصدلرینك اقتضاسنه باقیلەجغنی وعدده استعجال بیوردقلرندن افکار عمومیەده هیئت دولت علیهنه قیامك قوتی تأکد ایلدی و بو سببله تبدل سلطنت سوداسنك فعلیاتنه باب سهولت آچلدی .

دردنجی فصل

محمود ندیم پاشانك صدارتدن وحسن فهمی افندینك مشیختدن انفصاللری

طلبه هیجاننك ظهوری کونی باب عالیده مجلس وکلا منعقد اولدیغی حالده محمود ندیم پاشا جمعیتك زیاده‌لشدیکی خبرندن بیحضور ایکن باب فتوی طرفنده طلبه‌دن بر کروهك اجتماعی خبریله شیخ الاسلام حسن فهمی افندی دخی مجلسدن عجالةً قالقوب کیتدی اما اوراده سوز ایاغه دوشمش وسرقرنا حافظ محمد بك واسطه‌سیله هم کندو علیهنده وهم صدر اعظم حقنده پادشاهه شکایتلر عرض ایدلمش اولدیغندن باب فتواده جمعیتی طاغتمغه مقتدر اوله‌میه‌رق ساحلخانه‌سنه صاووشدی دیکر جانبدن محمود ندیم پاشا بو حرکتی بالخاصه مدحت پاشانك تعلیمنه حمل ایله اول کون سرایه عزیمت ووالده سلطان ایله اوزون اوزون مشورت ایدوب مدحت پاشانك استانبولدن ابعادینی وشیخ الاسلامك عزلنی تسکین هیجانه چارهٔ سریع اولمق اوزره تکلیف ایلدی وشهزاده یوسف عزالدین افندی خواجه‌لغندن تفیضله اناطولی قاضیعسکرلکی پایه‌سنی احراز ایدن کورجی شریف افندی‌یی مشیخته سوق ایتدی لکن کندوسنك سرایدن عودتی متعاقب حسین عونی پاشانك مجلس وکلا اعضالغیله استانبوله جلبنه ومدحت پاشانك انك یرینه خداوندکار ولایتی والیلی نصبنه دائر براراده صادر اولمغله حسین عونی پاشانك کلیشندن متوحش اوله‌رق والده سلطانه « افندمز بنی حسین عونی پاشا ایله اخافه ایتمك ایستیور فقط اك بیوك خصمی اولدیغیچون اندن کندولری قورقسونلر زیرا ایش ایشدن کچیور عاقبت حال پك وخیم کورینیور » دیو خبر کوندرمش ووالده سلطان ایسه « ارسلانمه بویله لقردی سویلنورمی » کبی سفسطه ایله جواب ویرمش ایمش محمود ندیم پاشا والده سلطانك شوسوزلرندن برقات دها مأیوس اولمغله کورجی شریف افندی‌یه بالمراجعه انك واسطه‌سیله حمیدیه مدرسه‌سنده وسائر مدارسده طرفداری اولان خواجه‌لره برکون اول تشکیل جمعیت ایدن طلبه مدحت پاشانك تحریکیله طوپلاندقلرینی مبین وکورجی شریف افندیدن خشنودیٔ عمومیه‌یی متضمن برمحضر مهرلتدیرمش ووقعه‌نك ایکنجی پنجشنبه کونی مابین باش کاتبنه کوندرمش ایدی چونکه حسن فهمی افندینك مشیختدن انفصالی کندوسنه سرایدن بیلدیرلمش وکورجی شریف افندینك مأموریتی تقرر ایتمش اولدیغندن محمود ندیم پاشا شیخ الاسلام لاحقك باب عالی‌یه ورودینه انتظاراً ساحلخانه‌سندن استانبوله عزیمت ایلدکده سرکه‌جی اسکله‌سی

جاده‌سنده برکون اولکینک ایکی‌مثلی جمعیت کورنجه بی‌شعور اوله‌رق باب‌عالی‌یه واردی .

مکر سرقرنا حافظ محمد بك حسین عونی پاشا القا آتیله محمودندیم پاشانك صدارتدن لزوم عزلنی پادشاهه ووالده‌یه قورقنج سوزلرله عرض ایتمش وکورجی شریف افندینك رجال علمیه وطلبه عندنده منفور اولدیغنه دائر افادات ایله انکده مشیخته مأموریتنی تأخیر ایتدیره‌رك ایشك بتون بتون رنکنی دکشدیرمش ایمش بناءً علیه محمود ندیم پاشانك باب عالی‌یه وصولنی متعاقب سرقرنا حافظ محمد بك کله‌رك طرف پادشاهیدن عزلنی تبلیغه مسارعت ومهرهمایونی اخذ ایله عودت ایلدی ومحمودندیم‌پاشا سوقاقلرده‌کی جمعیت ایچندن خائفاً ساحلخانه‌سنه کیتدی .

واقعا حسن فهمی افندینك مشیختدن انفصالی اولجه ارباب جمعیتك مسموعی اولمش ایسه‌ده کورجی شریف افندینك لباس فتوی ایله موقر اولمسندن اکثری ممنون اوله‌مدقلرینه و مسند صدارته کیمك نصب اولندیغنی بیله‌مدکلرینه مبنی اقشامه قدر طاغلمیوب سوقاقلرده طولاشدیلر وبرطاقمی بوحال ایله صباحلادیلر ایرتسی جمعه کونی غلبه‌لك مع زیادةٍ بردوام ایکن صدارتك دفعهٔ رابعه اولمق اوزره محمد رشدی پاشایه ومشیختك ثانیاً حسن خیراه افندی‌یه وسر عسکرلکك علی جناح الاستعجال بروسه‌دن جاب اولنان حسین عونی پاشایه توجیهی وسلنی عبدی پاشانك سردار اکرملك عنوانیله بلغارستانه مأموریتنی حاوی خط همایون صادر اولوب واو صره‌ده مدحت پاشادخی مجلس وکلایه مأمور ایدیلوب بونلرك باب عالی‌یه ورودلری جمله‌نك مشهودی اولدقده ارباب جمعیت طاغلمش وهیجان ناس مندفع اولمش ایدی .

مشار الیهمك بوصورتله موقع اقتداره کلملری اسبابنی توضیح ایچون اجمال حاللرینی ذکر ایتمك لازم کلدی .

محمد رشدی پاشا سلك عسکریدن نشأتله امور سیاسیه واحوال ملکیه‌یه دخی کسب وقوف ایتمش وامرای عسکریه‌دن اجنبی لسانه آشنا کیمسه بولنمدیغی زمانلرده فرانسزجه‌یی تحصیل و بعض نظامات عسکریه‌یی ترجمه ایدرك مترجم لقبیله مشتهر اولمش طلیق‌اللسان برآدم اولوب حتی مرحوم سلطان عبدالمجید تفرد و تحکمندن بیزار اولدیغی رشید پاشایه کاه و بیکاه بونی سرعسکرلکله قارشو طوتمش و رشید پاشانك وفاتندن صکره یعنی یتمش التی تاریخنده دفعهٔ اولی اوله‌رق مقام صدارته کتورمش ایدی .

واقعا سلطان عبدالعزیزك جلوسندن صکره دخی اوچ دفعه سرعسکرلکه وایکی دفعه

دها مسند صدارته كلمش ایسه‌ده رشید پاشانك حیاتنده متفقلری اولان عالی وفؤاد پاشالرك بو دورده تقدم و تفوقلرینی چكه‌مدیكندن بشقه موقع اقتدارده كیمسه‌نك وجودینی ایسته‌میوب تفرد وتحكم داعیه‌سنده بولنمغله خلافكیرلك وطعنه زنلك یولنی طوتوب لكن شو حال ایله بالطبع بر منصبده پایدار اوله‌مدیغندن اكثر ایامی معزولیتله كچر ایدی وكوشه نشین عزلت اولدقجه رجال علمیه و عسكریه وملكیه‌دن ومأمورین اجنبیه‌دن خانه‌سنه كیدنلری قارشوسنه الوب وخصوصا معزول ومنكسرالخاطر اولنلره اظهار توجه مهماننوازیده مبالغه كوستروب هركسك صنفنه و طور و مسلكنه كوره ادارهٔ كلام واظهار وقوف تام ایله امور دولت ومملكت اوزرینه طول ودراز ابحاثه كیریشه‌رك تأییداً للمقال ایستدیكی آنده اغلار و ایستدیكی وقتده كولر والحاصل كورشدیكی كبار وصغاره كندوسنی حمیت مجسمه كبی كوستره‌رك بو طریق ایله عوام ناسه دین و دولت صادقی ووطن محبی برادم وار ایسه اوده رشدی پاشادر دیدیرتمكله چاشوب بابای عالم كچنور وموقع اقتداره كلدكده معزولیتنده تأسف واعتراض ایتدیكی اجراآتك اصلاحنه باقیوب اولوریله اداره یولنده كزینور بر عیار افسونكر ایدی .

حسین عونی پاشایه كلنجه اشاغیده تفصیلاً ذكر اولنه‌جق احوالدن معلوم اوله‌جغی وجهله امرای عسكریه ایچنده نفوذ واقتدار و بین‌الناس سوءاشتهار كسب ایتمش ومدحت پاشا ایسه جرأت مخربه ایله شهرتشمار اولوب هر فعل وعملده ملاحظهٔ ذاتیه‌سنه پرستشله مستبد بالرأی واستعلایه مائل اولدیغیچون یكی عثمانلیلر نامنی آلان جمعیتك ریاستنه كچه‌رك التی یوز بیللق دولتك بنیان قدیمنی بر آنده تبدیل واخلاق وعادات ملك وملتی ایستدیكی صورته تحویل ایتمك كبی قدرت مستحیله‌نك كندوسنده وجودینی تصور و اكثریا « درید وبرید وشكست و ببست » نشیده‌سنی تذكرله حبالهٔ ادارهٔ دولت ونفوذ سلطنتی قیرمغه واصول مشورت ومشروطیتی تأسیسه حصر نیت ایلمش ایدی .

حسن خیراه افندی دخی سلطان عبدالعزیزك امامتنده بولنه‌رق مزاجه خوش كیده‌جك مقلدلكلر وفصاللقلرله قطع مراتب ایتمش عالم قیافتنده برجاهل جسور وجبلت ردیئه وافعال رزیله ایله مشهور ایدی .

ایشته سلطان عبدالعزیز محمد رشدی وحسین عونی ومدحت پاشالری موقع اقتداره كتورمكله افكارناسی تأمین وكندوسنه منتسب برینی مقام مشیخته اقعاد ایتمكله سوخته‌لر هیجاننی تسكین ایدرم فكرنده بولنوب حتی توجیهاتك حین اجراسنده رشدی پاشایه

خطاباً « سزی خلق ایستدیکندن مأمور ایتدم » دیمش ورشدی پاشا « افندمز خلق بزی نه بیلسون اشتهار نامز توجهات شاهانه‌کز ثمره‌سیدر » مآلنده مداهنانه جواب ویردیکی حالده کلام اولنی تکرار ایلمش‌که بوندن هیئت جدیده‌نك طول مدت مقاملرنده بولنه‌میه‌جقلری استدلال اولنمش ایدی .

فی‌الحقیقه برقاچ کون صکره ینه طرف پادشاهیدن محمود ندیم پاشایه تکلیف صدارت اولنوب فقط انك محمد رشدی وحسین عونی ومدحت پاشالر استانبولدن تبعید ایدلمدکجه مسند صدارتی قبول ایده‌میه‌جکنی بیان ایتمسی وبوکا دخی طرف سلطنتدن جسارت اولنه‌مامسی سببیله هیئت جدیده یرلرنده استقرار بولدیلر لکن بویله برتبدله استعداد کلمش اولدیغنی مابین رجالندن اولان طرفدارلری اخبار ایتدکلرندن سلطان عبدالعزیز حقنده غیظ وعداوتلری مشتد اولوب حفظ اقباللریچون پادشاهك محوینه قدر کیتمکه عزم ایلدیلر .

بشنجی فصل

هیئت جدیدهٔ وکلانك بعض اجرآآتی

زمام ادارهٔ دولتی ایادیٔ تحکملرینه القایستیان ارکان متفقه محمودندیم پاشانك بردها تجدید اقبال ایده‌بیلمسنه سترهٔ مادیه ومعنویه چکمك ایچون تشمیر ساق ومیثاق ایدرك آوان صدارتنده قرارگیر اولان بعض موادك اجرآآتی تعدیل ایتدیلر بونلرك بری یوقاریده بالمناسبه ذکر اولندیغی وجهله روسیه سفیری طرفندن ویریلان لایحه اوزرینه تشکیلاتنه ابتدار اولنان نواحی دائره‌لری ماده‌سی ایدی‌که روسیه سفارتنك بوندن مقصدی ادارهٔ قراجه بلغارلرك کسب نفوذ واقتدار ایتملرینه بر قپو آچمقدن عبارت وبلغارلر ایسه او اثناده سالك‌مسلك شقاوت‌اولدیغی مطالعه‌سیله اصول ادارهٔ‌مذکوره‌نك اتخاذ واجراسندن اتیان محاذیر اولنمش و ولایته اوامرجدیده ارسالیله اکا متعلق تشبثات ترك ایتدیرلمشدر.

بو صردده فسخ اولنان قرارلرك بری دخی توحید دیون دولت علیه ایچون محمود ندیم پاشانك لوندره‌ده کائن « پالمر » بانقه‌سیله عقد ایتدیکی مقاوله‌در .

شویله‌که مستقرضات خارجیه فائضلرینك نصفنه تنزیلندن صکره ینه خزینهٔ دولتك خارجه‌ویره‌جکی‌فائض ورأس‌المال تخصیصاتی یدی‌بچق مایون وغلطه صرافلرینك مطلوباتی اون بش ملیون لیرا اولدیغی میدانه چیقمش اولمسیله محمودندیم پاشا تنزیل فائض اعلاننك حاصل ایتدیکی تأثیرات وخیمه‌یی تعدیل ایچون چاره‌جوی نجات اولوب لوندره وپارسده بعض وسائط صرافیه تحریسنه شروع ایلدی ذکر اولنان « پالمر » بانقه‌سی توحید دیون یولنده بر تسویه عرض ایتمك اوزره درسعادته وکیللر کوندردی اما فرانسه‌ده بولنان اصحاب مطلوب برانکلیز بانقه‌سیله اویله پازارلغه کیریشلمکی استرقاب ایتدیلر نهایت « پالمر » بانقه‌سی انلردنده رأی آلوب باب عالی ایله مذاکره‌یه باشلادی .

فذلکهٔ مقاوله دولت علیه‌نك یوز طقسان التی ملیون لیرایی متجاوز اولان دیون عمومیه‌سی ایچون مجدداً یوز یکرمی بش مایون لیرالق بر جنس تحویلات چیقاریله‌رق بونك دیون‌عمومیه تحویلاتی تبدیلنه براغیله‌جق قسمنك فضله‌سندن اوتوز ملیون سکزیوز بو قدر بیك‌لیرالغی‌دیون غیرمنتظمه ومصارف‌فوق‌العاده‌نك تسویه‌سنه و یدی بچق ملیون لیرالغی روم ایلی تیمور یوللرینك اکمال انشاآتنه تخصیص قلنمسی و بو تحویلات جدیده‌یه بش سنه‌ده یوزده بش و آندن صکره یوزده التی فائض ویرلمسی و تخصیص

ایدیله‌جك رأس المال ایله سنوی ایکی یوز یتمش بیك لیرالق تحویلاتك قرعه ایله قالدیرلمسی وبونلرك موقوف علیهی اولان تأمین تأدیات ایچون برشرکت التزامیه تشکیل اولنه‌رق کمرك وطوز وتوتون وامثالی واردات رسومیه ایله روم ایلی واناطولیده‌یدی سکز ولایتك اعشاری ودها سائر ایرادی بو شرکته اوتوز سنه مدتله مقطوعاً احاله قلنمسی اساسلرندن عبارت اولوب انجق محمود ندیم پاشا اشبو مقاوله‌نك واسطهٔ تنظیمی اولانلرله مروی اولان معاملات ارتشائیه‌نك فعلیاتنی استحصال ایچون نهایت درجه‌ده متهالکانه طاورانمسی وکلا بیننده عظیم قیل وقالی دعوت ایدوب مالیه ناظری یوسف پاشا واردات دولتك بویله مقطوعیت وجهله برشرکت اجنبیه‌یه تودیعی جائز ومناسب اوله‌من وبونکله برابر احوال اختلالیه آره‌سنده ایفای تعهداته خزینه مقتدر بولنه‌من واردات صحیحهٔ دولت نه‌مقدار ایسه اورته‌یه قونیلوب ومصارفات ایچندن ایریلوب باقی نه قالیرسه انك ایفاسی ضمننده اصحاب سنداتك تحصیل موافقتلرینه باقاملیدر دیه‌رك ایقاع مخالفت ایتمکله بین الوکلا تقرر مقاوله‌یه سد ممانعت چکمك ایستدی اما محمود ندیم پاشا «پالمر» بانقه‌سیله سائر متعهدلردن ختام مصلحتده پادشاهه یاربر ملیون لیرا ویاخود بومقدار لیرایی تدارکه کافی حصه سنداتی اهدا ایده‌جکلرینی حاوی صراف یونانلی ظریفیدن برتعهدسندی الوب خط دستیله اولان ترجمه‌سنی بالتقدیم سلطان عبدالعزیزی مساعدهٔ قطعیه‌یه میل ایتدیردیکندن اکثر وکلا قرارمسئله‌ده موافقتی التزام ایلمشلرایدی .

بناءً علیه محمود ندیم پاشا یوسف پاشایی دفترخاقانی نظارتنه واوخدمتده بولنان غالب پاشایی مالیه نظارتنه تعیین ایتدیره‌رك مصلحتی ینه موقع مذاکره‌یه قویمش ایسه‌ده بودفعه‌دخی تجارت ناظری سعداه بك ورسومات امینی کانی پاشا وشهرامینی قدری بك یوسف پاشا ایله همزبان اوله‌رق برقاچ کون مباحثات طویله جریان ایتدیکی حالده محمود ندیم پاشا تقریرمنفردیله امضای مقاوله‌یه تحصیل اراده ایتمش اولدیغنی متعاقب غلوی عام ایله مسند صدارتدن انفصال وبوسبیله مقاولهٔ مصممه لایحه‌لری هیئت جدیدهٔ وکلانك مذاکره‌سنه انتقال ایتمش ایدی .

چونکه ذکراولنان مقاوله‌یه کیرشمك استیان اجنبیلر تمتعات عظیمه تصور ایتدکلرندن صدراعظم لاحق محمد رشدی پاشایه مراجعتله امضای مقاوله‌یه مساعده طلب ایلدیلر لکن ماهیت مسئله وکلای لاحقه‌نك تماماً معلوملری اولوب هیئت سابقه‌دن منصبلرنده قلان واولکی قرارلرده مخالف بولنان ذوات ایسه اعتراضلرینی شدتلندیردکلرندن مقاوله لایحه‌لرینی بالمطالعه اولا دولتك غیرازمصرف تأدیهٔ دیونه تخصیص ایده‌جکی ایرادبش ملیون

لیرا درجه‌سندن نقصان ایکن متعهدلرك ایسته‌یه‌جکاری فائض طقوز ملیونی کچه‌جکی تحقق ایتمکله توحیددیون حالنده دخی ایفای تعهده خزینهٔ دولتك مقتدر اوله‌میه‌جغی ثانیاً شرکت التزامیه تشکیلی ایله واردات مهمه وجسیمه‌نك ایادیٔ اجانبه تودیعی جائز اوله‌میه‌جغی ثالثاً غوائل ملکیه آره‌سند. هر نصل اولسه اویله مقاوله عقدیله تحت تعهده کیرلمك مخاطره‌لی اوله‌جغی ملاحظاتیله محمود ندیم پاشانك استحصال ایتدیکی اراده‌نك اجراسنی کلیاً ترك وتعطیل ایتدیردیلر وباتفاق عثمانی ایله بالمذاکره برتسویهٔ مناسبه بولنه‌رق اصلاح امور مالیه‌یه باقلمسنه قرار ویردیلر اما سلطان عبدالعزیز مقاولهٔ مبحوثه‌نك ترکی اتفاقنی کورنجه یوقاریده بیان ایتدیکمز رشوت سندینك ترجمه‌سنی مابین باش کاتبی عاطف بك یدیله باب عالی‌یه کوندروب انعقاد مقاوله امانی موعود اولان حصه‌سنداتی بدلندن وقایهٔ استفاده‌سی زمیننده ایما ایدنجه صدراعظم محمد رشدی پاشا عاطف بکی درشتانه جواب ایله اعاده ایلمش ایدی که بو ماده هم محمود ندیم پاشانك تشبثاتی چرکاب ارتکاب ایله آلوده اولمق اوزره اعلان وتقبیحه وهم سلطان عبدالعزیز حقنده نفرت عامه‌یی تزییده باعث اولدی وبلکه مادهٔ خلعك اجراسنی تعجیل ایتدی .

التنجی فصل

سلطان عبد العزیزك خلعی و سلطان مراد خامسك جلوسی

بیك ایكیوز یكرمی اوچ سنهٔ هجریه‌سنده سلطان مصطفای رابعك تخت سلطنتدن خلع وقعه‌سنك یتمش سنه‌در افكار عمومیه‌دن دهشتی كچمامش و بویله بر حالك ظهوری احتمالی خاطره‌لرده قالمامش ایكن سلطان عبد العزیزك خلعنه بالاده اسملرینی یازدیغمز درت كشینك اتفاقی سبب اولدی ·

واقعا عالی پاشانك وفاتندن صكره سلطان عبد العزیزك الك اولدیغی مسلك كندوسنی چاه بلایه دوشوره‌جك بر كچید اوله‌جغی كوریلور ایدی كه اركان متفقه‌نك قضیهٔ خلعی اجرایه اجتسارلرینی دخی او مسلك تسهیل ایتمش ایدی لكن انلرك بو امر عظیمه جرأتلری اصلاح حال دولت و مملكت ایچون بر نیت خالصانه‌یه مبتنی اولمیوب مجرد سلطان عبد العزیزه اولان عداوت شخصیه‌لرندن منبعث اولدیغنی بعد الخلع جریان ایدن وقایعه دائر تاریخمزك بو جلدنده مندرج تفصیلات اثبات ایلیه‌جكی كبی او عداوتلرك درجات و اسبابنی و قضیهٔ خلعك اجراسیچون بر مدت دوام ایتمش اولان تشبثات و مذاكراتك نه درلو موانعله تأخر ایلدیكنی و اك صكره نه صورت وسببله وقوعه كلدیكنی دخی بو محلده ذكر و بیانه ابتدار ایلرز .

شویله كه رئیس مسئلهٔ فساد اولان حسین عونی پاشا اولا فؤاد پاشایه حلول ایدرك الك سرعسكرلك انضمامیله ایكنجی دفعه مقام صدارته كلدیكنده خاصه مشیرلكی عهده‌سنده اولمق اوزره سرعسكر قائممقاملغنی تحصیل ایتمشیكن شهوات نفسانیه‌یه منهمك بر شخص خلیع العذار و حقوق ملته رعایتی بیلمز سفیه روزكار اولمغله حرمسرای پادشاهی ایله مخل عرض و ناموس سلطنت بعض معاملات رذیله‌یه كیریشدیكی والده سلطان طرفندن تحقیق اولنمسی اوزرینه فی ما بعد پای تخت دولتده بولنمامق شرطیله سرعسكر قائممقاملغندن معزول و یانیه ترحاله فرقهٔ عسكریه‌سی قوماندانلغیله استانبولدن مطرود اولدی و متعاقباً فؤاد پاشانك صدارتدن انفصالیله بتون بتون نامی اونودلدی انجق سكسان اوچ تاریخنده عالی پاشا صدارته و فؤاد پاشا خارجیه نظارتنه كله‌رك كرید اختلالی دخی كسب شدت ایتمش و نهایت سكسان درت سنه‌سی اواسطنده عالی پاشانك كرید اصلاحاتنه مأموریتی تقرر ایلمش اولدیغندن كریده بولنان سردار اكرم عمر پاشانك عزلیله یرینه حسین عونی پاشانك اعزامنی فؤاد پاشا التزام و بو خصوصده عالی پاشانك موافقتنی استحصال ایدوب ایكیسنك

اقدامیله طرف پادشاهیدن شوتبدله تحصیل مساعده قلنمغله عالی پاشانك کریده وصولنی متعاقب حسین عونی پاشا کرید والیلکی انضمامیله فرقهٔ عسکریه قوماندانلغنه مأموراً یکیشهردن کریده کوندرلمش وبومأموریتده عالی پاشانك ممدوحیتنه خدمت ایتمسیله توجه وصحابتنی قزاندیغندن انك استانبوله عودتنده ینه فؤاد پاشانك تعلیمیله وقوعبولان اصراری مع الکراهه قرین قبول شهریاری اولهرق سرعسکرلك مقامنه کتورلمش ایدی اوائنده فؤاد پاشانك وفاتنه مبنی حسین عونی پاشا عالی پاشانك صحابت منفردهسنه التجا ایدرك اوچ سنهیی متجاوز اومقامده بولنمسیله امرای عسکریهدن چوغنی تکدیر وتقاعد ایدوب کندوسنه منتسب ضابطانك مدت قلیلهده ترقیٔ فیض ورفعتلرینه اعتنا ایلدیکندن امرا وضابطان ایچنده تهدیدینی ایقاع وایستدیکنی اجرایه اقتدار حاصل ایلدی نهایت عالی پاشانك عالم عقبایه انتقالی کندوسنك سبب انطفای مشعلهٔ اقبالی اولمغله سلطان عبدالعزیز بالاده بیان ایلدیکمز حرکات بیادبانهسندن طولایی اخذناره میدان بولهرق انی سرعسکرلکدن عزل ایله مملکتی اولان اسپارتهیه نفی ایتدی .

طینت ذاتیهسنده مرکوز اولان جبلت ردیئه اقتضاسنجه سلطان عبدالعزیزك ازالهٔ وجودینه قدر کیدهجك برنیت خصمانه ایشته اوکوندن اعتباراً حسین عونی پاشانك ذهننده قوت بولدیغی حالده برسنه صکره منفادن عودتنده سلطان عبدالعزیزك اثرخطاسی اولمق اوزره ینه سرعسکرلك مسندینه کلنجه کندوسی کبی جزای نفیه اوغرامش اولان مالیه ناظری شروانی زاده رشدی پاشایی دخی اله آلهرق سلطان عبدالعزیزك خامی ایله اخذناره چاره آرامغه باشلادی چونکه حسین عونی پاشا ایچون مغبرالخاطر اولدیغی برآدم حقنده عفو ایله معامله قابل اولهمدیغندن وشروانی زاده ایسه صفت ثابته اصحابندن اولمیوب هر رنکه بویانور و هر صورتده کورینور اولدیغندن بشقه بشقه تحریٔ اسباب ووسائطه سعیدن خالی اولمیهرق ولی عهد سلطنت شهزاده مراد افندی ایله مخابرات خفیهیه کیریشدیلر . بومساعی کیتدکجه ایلرولمکده اولدیغی حالده اسعد پاشانك صدارته کلمسی حسین عونی پاشانك ایشنه الویرمدیکندن سرای پادشاهیده مجلوبهسی اولان خزینهدار قالفهیی وسرقرنا حافظ محمد بکی اطماع ایله اسعد پاشایی عزل ایتدیرمش ومتفق ورازداشی اولان شروانی زاده رشدی پاشا صدارته کلمش ایدی . حسین عونی پاشا اسعد پاشایی صدارتدن عزل ایتدیرمکله منویٔ ضمیرینی قوتلندیروب او اثناده صدر اسبق مدحت پاشا ایله اتفاق ایتدیکندن انی دخی عدلیه ناظری نصب ایتدیردی که

فی‌الحقیقه مدحت پاشا محمود ندیم پاشایی تحقیر وتضییقدن طولایی سلطان عبدالعزیزك منفوری اولوب معزولاً ومحقراً خانه‌سنده آرام اوزره اولمسیله نیت خلعده اشتراکه مائل ایدی . بعده بواتفاق بردرجه دها توسیع و تقویه اولنمق ارزوسیله شروانی زاده‌نك برکشیده‌سی اولان صادق پاشا رسومات امانتنه مأمور ایدیلوب حتی آنك واسطه‌سیله شورای دولت رئیسی کامل پاشانك دخی بعض مرتبه افکاری یوقلانمش اولدیغی حالده « بن تخت سلطنته قارشی حرکت ایده‌مم » جوابنی ویرمسی اوزرینه قضیهٔ اتفاقیه صدر اعظم شروانی زاده رشدی وسرعسکر حسین‌عونی پاشالرله مدحت وصادق پاشالر بیننده قالمش ایدی . بناءً علیه سلطان عبدالعزیزه تبدیل مسلك ایتمسنی حاوی برلایحهٔ مشترکه تقدیمیله اکر بوندن متنصح اولمز ایسه او وقت تبدیل سلطنت تدبیرینه مراجعت ایلمکی تصمیم ایتدیلر . پادشاهه ویره‌جکلری لایحه‌نك مسوده‌سنی مدحت پاشا قلمه آلوب فقط او اثناده صدر اعظم سلطان عبدالعزیزدن نوازش والتفات کوره‌کله حسین عونی پاشادن تباعد ایدرك لایحه‌نك تقدیمی اتفاقندن آیرلمش مدحت پاشایی دخی سلانیك والیلکیله استانبولدن ابعاد ایتدیرمش اولدیغندن حسین عونی پاشا تلاشه دوشوب صدر اعظمی شهزاده مراد افندی ایله مخابره‌سی اولدیغنه دائر التفات ایله نزد همایونده اتهام ایده‌رك عزل‌ایتدیروب سرعسکرلك عهده‌سنده‌قالمق اوزره مقام‌صدارته ارتقاایلدی . وسرسربستهٔ خلعه وقوفنه مبنی شروانی زاده‌یی استانبولده طوردیرمق ایشنه الویرمدیکندن حلب والیلکیله در دولتدن تبعید وحلبه وصولنی متعاقب مأموریتنی حجاز والیلکنه تحویل ایتدیردی . شروانی زاده بو صدمات شدیده تأثیراتیله طائفده وفات ایده‌رك عالم کون وفساددن چیقوب کیتدی .

حسین عونی پاشا اندن صکره مطلق‌العنان قالوب اوته‌دنبرو متفق‌خاصی اولان سردار اکرم چربانلی عبدی پاشایی سرعسکر قائممقامی تعیین ایتمکله ادارهٔ عسکریه‌جه دخی‌امین اولدیغندن ینه قضیهٔ خلعك اجراسی اسبابنی دوشونیر ایدی . حتی سلطان عبدالعزیزك برقاچ کون تنزه ایچون علم طاغی قصرینه عزیمت ایتمسنی اجرای مافی‌الضمیره وسیله عد ایدرك سواری عسکرله‌اوراده پادشاهی‌استیصال ایلمك‌اوزره عبدی پاشایه‌مأذونیت ویرمکی واو صره‌ده شهزاده مراد افندی‌یی تخت سلطنته اجلاس ایلمکی تصمیم ایتمش‌ایکن‌سلطان عبدالعزیزك علم طاغنده بر کیجه‌دن زیاده آرام ایتمیه‌رك بشکطاش سراینه عودتی اونیت سخیفه‌نك فعله کله‌بیلمسنه مانع اولمش وبعض محرملردن مسموع اولدیغی اوزره سلطان

عبدالعزیزی تسمیم قصدنده دخی بولنوب انجق بوجنایتك اجراسنه پادشاهك حركات احتیاطكارانه‌سی میدان برقامش ایدی . رقیبی اولان اسعد پاشانك بحریه نظارتی تحصیل ایله پادشاهه عرض ایتدیكی سعایتلر حسین عونی پاشانك صدارت و سرعسكرلكدن انفصالنی و آیدین و لیلیكیله ینه استانبولدن ابعادینی منتج اولوب اسعد پاشا ثانیاً نائل مهر صدارت اولدی . لكن حسین عونی پاشا آیدین والیلكنده تمارض ایده‌رك تداوی بهانه‌سیله اوروپایه كیدوب دول معظمه وكلاسیله كسب ائتلاف ایلدی .

سلطان عبدالعزیز عالی پاشانك وفاتندن صكره دول غربیه‌نك وخصوصا انكلتره دولتنك ممالك عثمانیه‌ده اولان منافعی مقتضاسنجه دولت علیه ایله من‌القدیم جاری اولان اولان قاعدهٔ مناسباته رعایت خالصانه كوسترمیوب بالعكس روسیه‌لولری ارضا و خشنود ایتمك یولنی طوتمش وبناءعلیه روسیه سفیری جنرال « ایغناتیف » دیكرلرندن زیاده نفوذینی یوروتمكده بولنمش اولمسندن طولایی انكلتره‌جه برخشنودسزلق محسوس اولدیغی كبی سلطان عبدالعزیزك سكسان درت تاریخنده لاجل السیاحه لوندره‌یه عزیمتنده برلكده بولنمش اولان ولی‌عهد سلطنت مراد افندینك اطوار وكفتاری نصلسه انكلیزلرك حسن ظن ومحبتلرینی جلب ایلدیكی حسین عونی پاشانك معلومی اولمغله لوندره‌ده بعض كبرا ووكلا ایله محرمانه كوریشه‌رك عبدالعزیز خانك خلعیله مراد افندینك اجلاسی حالنده اوطرفدن بركونه تعریض وقوعی احتمالی شوبله طورسون انكلتره‌جه حسن تأثیر حاصل ایده‌جكنی مؤید سوزلر آلدیغندن غرض اصلیسنی اجرایه مدار اوله‌جق برموقع طوتمق ایچون تجدید اقباله ساعی ایكن اوروپاده مظهر اولدیغی احترامات سلطان عبدالعزیزك انفعالنی موجب اولمغله ممالك عثمانیه‌یه عودتی تعجیل و قونیه والیلكنه مأموریتله تحقیر اولندیغی متعاقب سرایده بولنان طرفدارانی غیرتیله و اثچه قونیه‌له قونیه‌یه عزیمتدن قورتیلوب استانبوله كلدی وهرسك اختلالی ظهورنده ثالثاً سرعسكرلكی استحصال ایلدی ومادهٔ خلعده متفق خاصی اولان مدحت پاشایی دخی عدلیه ناظری تعیین ایتدیردی . اما برقاچ كون صكره محمودندیم پاشا كبی برمخالفنك مسندصدارته كلسی اجرای مافی‌الضمیره سدقوی اولدیغندن انی صدارتدن دوشورمك ایچون مادی و معنوی بذل مجهود ایلر ایكن محمود ندیم پاشانك غلبهٔ نفوذیله سرعسكرلكدن معزول و خداوندكار والیلكنه مأمور ایدیلنجه كانون دروننده مختفی آتش غیظ وغرضی برقات دها شدتلنوب حق

بروده‌یه عزیمت ایتدیکی کون سرایه کیده‌رك آچیقدن آچیغه صدراعظمك مسلکی علیهنده کلمات مؤثره سرد ایلمش ایدی .

حسین عونی پاشانك وبوصورتله سلك وکلادن چیقمسی واستانبولدن تبعید اولنمسی مدحت پاشانك‌ده حسب الاتفاق ایشـدن چکلمسنی انتاج ایلمکله برابر محمود ندیم پاشا کرك انك وکرك حسین عونی پاشانك نیات مهینه اصحابندن اولدقلرینه‌دائر والده سلطانه القاآتدن خالی اولمیوب شیخ الاسلام حسن فهمی افندی دخی شویولده سعایتلره اشتراك ایلمش ایدی . لکن سـلطان عبدالعزیزك کبر ونخوتی برحـده بالغ اولمش ایدی‌که ندما وقرناسی دکل والده‌سی بیله حقایق احواله دائرحضورنده حرف واحد تفوه ایتمکه قادر اوله‌مز وهله حقنده برسوءنیت لقردیسنی عرضه کیمسه جسارت ایده‌مزایدی بوحال‌ایسه سلطان‌عبدالعزیزك شوکت وقدرتنه مغرور اولمسندن وکندوتصورنجه صنوف عسکریه‌یی بونجه انعام واحسان وامرادن چوغنی رتبـه ونشان ایله تلطیف ایتمش بولندیغی جهتـله ذاتنجه‌خوف وحذر ایده‌جك برحرکته جرأت‌کیمسه‌نك حدی‌دکلدر اعتقادنده بولنمسندن نشأت ایلمش ایدی .

حسین‌عونی پاشا بوحالدن وحافظ‌محمد بك‌کبی‌سرایده بولنان‌طرفدارلرینك‌مساعیسندن استفاده ایدوب محمود ندیم پاشـانك وسائرمخالفلرینك سعایتـلرندن اصلا متأثر اولمیه‌رق منوی ضمیرینی اجرا ایچون فرصت بین اولور ایدی مدحت پاشا ایسه اثنای معزولیتنده حسین عونی پاشایه تسهیلات حاضرلمقدن فارغ اولمیوب طوپ قبو خارجنـده بنا ایلدیکی قصرده ینکی عثمانلیلر نامیـله شهرت الان ضیا بك کبی افکارمفرطه اصحابنـدن کندوسنه منسوب اولنلری وبرارالق ینکی قپومولویخانه‌سی شیخی عثمان افندی‌یی مقصد خلعه آکاه ایدرك انلرله دائما مداوله کاسات مطالعات وصرافی خرستاکی افـدی وطبیبی قاپولیون واسطه‌سیله شهزاده مراد افندی ایله دخی نهانی اجرای مخابرات ایلر ایدی .

ایشته شوتصورانك نتیجه‌سنده محمود ندیم پاشایی صدارتدن وحسن فهمی افندی‌یی مشیختدن دوشورمك ایچون استانبولده برهیجان چیقارمنك چاره‌سـنه باقلمسی ضمننده شهزاده مراد افندینك صرافی‌خرستاکی‌مدحت پاشا دلالتیله مدارسه‌خفیاً اقچه طاغیدوب طلبهٔ علوم‌اياقلندیرلمش ویوقاریده تفصیلاً یازلدیغی وجهله تبدل وکلا وقوعیله‌حسین‌عونی پاشا دفعهٔ رابعه اوله‌رق‌مسند سرعسکری یه واصل ومدحت پاشا دخی‌سلك وکلایه داخل اولمش ایدی چونکه بونلرك شومأموریتلری سابقلرینه مقیس اولمیوب غلیان اذهان ناس

اوزرینه بالمجبوریه واقع اولدیغندن حسین عونی پاشا افتهٔ وقت وفرصت ایتمکسزین سلطان عبدالعزیزدن اخـذ ثاره حصر افکار ایلمش وطرف سلطنته اختصاص وانتماسی سببیله مجلس وکلایه مأمور سرعسکر اسبق درویش پاشایی اوچنجی اردو مشیرلکی انضمامیله مناستر والیسی نصب ایتدیرمش ایسه ده صدر اعظم اولان محمد رشدی پاشانی دائرهٔ اتفاقه الغی مسئله ایچنده برمسئله عد ایدر ایکن اوعقده‌یی دخی باسهوله حل ایلدی .

شویله‌که محمد رشدی پاشا سلطان عبدالعزیزك جلوسندنبرو مظهر توجهی اوله‌میوب اکثر ایامی معزولیتله کچدیکندن پادشاهدن منفعل وسرای عاجزانه‌ده‌کی فکرلر. متمایل اولدیغی حالده بودفعه صدارته کلیشی هیجان ناسك اندفاع وازاله‌سی مقصدینه مبنی اوله‌رق انك آثاری اونودلنجه مسندنده بقاسی احتمالی اوله‌میه‌جغنی کندوسی دخی بیلدیکیچون هنگام پیریده محافظهٔ اقبال املیله حسین عونی ومدحت پاشالره موافقت خیانتنی اختیار ایلدی حسن خیراه افندی ایسه سلطان عبدالعزیزك اماملغندن یتشمش اولمقله برابر جبلت ردیئه‌سی اقتضاسنجه حفظ اقبال ایچون قضیهٔ اتفاقیه‌یه خدمت ایده‌جکی ملحوظ ایدی .

ایشته بونلرك تصادفات مقدره‌دن اوله‌رق اجتماعنی متعاقب محمود ندیم پاشا صدارتنده قرارکیر اولوبده عقدندن صرف نظر ایدیلان شرکت التزامیه مؤسسلرینك برملیون لیرا اعطا ایده‌جکلرینی حاوی اولان سند ترجمه‌سنی سلطان عبدالعزیزك باب‌عالی‌یه کوندرمسی و ینه او اثناده حسین عونی پاشایه ادارهٔ عسکریه مصارفی میانندن سکسان بیك التون تدارك وارسالنی امر ایتمسی اجرای غرضه وسیله اتخاذ اولنوب برکون صدر اعظم محمد رشدی پاشا حسین‌عونی ومدحت پاشالره « پادشاهك بویله علی‌التوالی ایستدیکی اقچه‌لری شو عالم ضرورتده بولوب ویرمك و احیفاکه کندوسنی بومسلکدن چویرمه‌نك احتمالی یوقدر » کبی سوزلرله اظهار یأس وفتور ایدنجه حسین‌عونی پاشا « آرتق بونی خلعدن بشقه چاره‌قالمدی همان ایجابنه باقلی » جوابنی ویرر مدحت پاشا دخی شوفکری بلاتردد ترویج ایدر صدر اعظم ایسه مخالفت طرفنده بولنیوب یالکز خلعك صور اجرائیه‌سنی سؤال ایلدیکندن حسین‌عونی پاشا « بو ایش کمال‌سهولتله وهیچ برشماتتی منتج اولمقسزین وجوده کتوریلور افکار عمومیه دخی بزمله برابر اولور » دیو مقام تعهدده ایراد کلام ایدر و اوصره‌ده مدحت پاشا « اکر شومقصدده اتفاقدن آیریلور ایسك بایزید میداننده ملت سنی پاره پاره ایده‌جکنی دوشونملیسك » دیو صدر اعظمی اخافه ایلر .

مذاکره بو صورتله جریان ایتمکده ایکن حسین عونی پاشا یوقاریده بالمناسبه تحریر

اولنديغى وجهله اولا كندوسنك و بركون صكره صدر اعظملك عزلى ومحمود نديم پاشانك يرينه صدارته واوچنجى اردو مشيرلكيله مناستر واليسى تعيين اولنمش ايكن هنوز استانبولده بولنان درويش پاشانك مسند سرعسكرى يه مأموريتى نزد پادشاهيده قوياً تصميم اولنديغى محرمانه استخبار وافاده ايلدكده پاشالرك جان باشلرينه صچرايوب توقف زمانى كچدى ديه‌رك قضيهٔ خلعك اجراسنه قطعياً قرار ويررلر وشيخ الاسلامى دخى اله آلورلر بعده مدحت پاشا صدر آناطولى پايه‌لولرندن فتوى امينى قره خليل افنديى قوناغنه جلب ايدوب « پادشاه ملك وملتى تخريب وبيت المال مسلمينى اسراف ايتدى اصلاح حال انام ايچون خلعى تصور اولنيور بوكا جواز شرعى وارميدر » ديو متعصبانه مقالات ايله كشف راز واستفتا ايدنجه خليل افندى « بو امر خيره چارشب قدر فتوى ويررم » جوابيله تصديق مرام ايلديكندنك اوزرينه اركان متفقه‌جه هيچ بر ايليشك قالمديغندن بيك ايكى يوز طقسان اوچ سنهٔ هجريه‌سى شهر جماذى الاوليسنك يدنجى وبيك سكز يوز يتمش التى سنهٔ ميلاديه‌سى مايسنك اون سكزنجى صالى كونى حسين عونى پاشانك قوهٔ عسكريه ايله بشكطاش سرايى بالمحاصره ولى عهد مراد افنديى الهرق باب سرعسكرى يه كتورمسنه و اوراده رسم بيعتك اجراسيله سلطان عبدالعزيزك اعلان خلعنه قرار ويرمشلر ايمش .

بو تعريفدن دخى آكلاشيلور كه صدر اعظم محمد رشدى پاشانك دائرهٔ اتفاقه داخل اولمسى حسين عونى پاشانك تمهيد مقدمات تسهيليه ايله مصلحتى درعهده ايتمسندن نشأت ايلمشدر مع هذا محمد رشدى پاشانك جزئيات اموردده دخى ملتزمى اولان تعمقات دور انديشانه وتدقيقات موشكافانه خصيصه‌سنى خلع سلطانى كبى بر انقلاب عظيمى وجوده كتورمك ايچون حسين عونى پاشانك يللرجه صرف ايلديكى مساعىٔ غرضكارانه‌نك نتيجهٔ فعليه‌سنده استعمال ايتميه‌رك اكا قولايجه آلت اولمسى و دها طوغريسى اشتراك ايلمسى الى الابد نفرتله ياد اولنه‌جق حركات مقدوحه‌دندر .

واقعا جهانده نيجه نامدار و ذى اقتدار حكمدارك تاج وتختلرندن سقوطى كورلمش وسلاطين عثمانيه‌دن سكز پادشاه زهرابهٔ خلعدن پيمانه‌كش آلام اولمشدر لكن بو تبدلات تواريخ عالمك شاهد اولديغى نيجه وقوعات كه هر برى حقيقةً بر ملك و دولتى تملندن لرزناك ايدن حالاتدر آنلرك ظهورى و عامه‌نك اتفاق افعال و افكارى ايله ميدانه كلمش وعلى الخصوص دولت عثمانيه‌ده هرنه زمان خروج على السلطان واقع اولديسه شخصى وذاتى برخصومت وغيض وعداوتدن نشأتله تبدل سلطنتى منتج اولميوب هپ اجماع امت

ودفعی ناقابل برمجبوریت ایله اختیار اولنمش ایدی یوقسه وکلادن اوچ درت کشینك اتفاق اغراض ذاتیه‌سیله جامع خلافت وسلطنت اولان بردولت عظیمه پادشاهنك خلع وعزل ایدلدیکنك امثالی کورلمامشدر زیرا علی الاطلاق بروکیلك مؤکلنی عزل ایتمکه حقی اوله‌مامق قاعده‌سنجه وکلای دولتدن بر ویا برقاچنك مؤکللری اولان پادشاهی تخت سلطنتدن خلع ایدوبده بوکا اتفاق عمومی معناسی ویرملری شرعاً وقانوناً باطلدر.

آشاغیده ذکر ایدیله‌جك تفصیلاتدن مستبان اولورکه حسین عونی پاشا قضیهٔ خلع واجلاسی اجراده استخدام ایلدیکی عسکری کأن شهرلی طرفندن ظهور ایتمش برحرکت فسادیه‌یی باصدیرمق وپادشاهی حفظ وصیانت ایتمك وظیفه‌سنی اعلاناً سوق ایده‌بیلمش ایدی یعنی اویله برجنایت عظیمه‌یی مدت مدیده اجرا قصدنده وسرعسکرلك مسندنده بولنان برآدمك بیله مقصدینی مرکز فعله کتوره‌بیکی زمان قوللاندیغی قوهٔ عسکریه‌نك کندوسنه اتباعی امیدنده بولنمیوبده ویردیکی امری تحت سلطنتدن دوشورمك ایستدیکی برپادشاهك محافظهٔ شوکتی نامنه تبلیغ وتلقین ایتمك مجبوریتنده بولنمسی دخی افراد عسکریه‌نك پادشاهلرینه برسوء نیتلری اولمدیغی حالده حقیقت حالدن بی خبر اوله‌رق قوللانلمش اولدقلرینی مثبتدر.

شوسوزلرك ایرادی صدراعظم محمد رشدی پاشانك قضیهٔ خلعی اجراده حسین‌عونی پاشایه اشتراکنی محاکمه‌دن منبعث اولوب بوقدر تعریض کوتوره‌جك برفعلك فاعلنه پاداش اولمق وبومشارکتیده صدارت کبی اك یوکسك برموقعده قبول ایتمك فاعل منفردك عینی خصومت شخصیه‌یه مالك اولدیغنی اعلاندن بشقه تعبیر ومعنا ایله شرح ایدیله‌مز ایکن محمد رشدی پاشا مؤرخ حقیر کبی استکناه ایدنلره جواباً « بن حسین عونی پاشانك پادشاه علیهنده برحرکته میانی اوجه دخی حس ایتمش وسرای ارکانندن وپادشاهك اك زیاده سودکارندن بر ذاته تلمیح ایلمش ایدم انجق او ذاتك حسین عونی پاشا طرفندن مجلوب اولدیغنی بیلمز ایدم اخطارمی حضرت پادشاهه اسماع ایدر مأمولنده بولندیغم حالده ایرتسی کون حسین عونی پاشامحرمانه دیو او ذاته تبلیغ ایتدیکم حسیاتی تماماً بکا تقریر ایدنجه موقع مشکلده قالدم ارامزه القای برودت غرضیله بویله شیلر ایجاد ایدییورلر مألنده تأویلات ایله‌ماجرایی انکاره‌مجبور اولدم سلطان عبدالعزیزه ایسه‌بومثللو تصمیماتی اخبار دشوار ایدی بالفرض سویللمش اولسه حسین عونی پاشایه آچه‌رق مسئله‌یی بتمله آنك یننده براقمق ایستیه‌جکنده شبهه یوغیدی اوتقدیره کوره حسین‌عونی

پاشانك سیف خصومتنی قاشولغه دخی مقتدر اوله‌مز ایدم دیگر طرفدن سلطان عبدالعزیزك مقاصدینی اجرا ایتمك یعنی خزینهٔ دولتك ضرورت فوق العاده‌سی وممالكك غوائل عظیمه‌سی آراسنده مخصصاتندن فضله یوز بیكلرجه آلتون تدارك واعطا ایلمك یداقتدارمده اولمدیغی كبی هر كیم صدارته كلسه بوكا مقتدر اوله‌مز وشو حال برمدت دها دوام ایده‌مز ایدی مع مافیه محمود ندیم پاشا حقنده داخلاً وخارجاً بر امنیتسزلك پیدا اولوب استانبولده ظهور ایدن هیجان هنوز یاتشدیرلمش ایكن انك ینه صدارته كله‌جكی تحقق ایدنجه دولت وممالكتك مخاطرهٔ عظیمه‌یه اوغرایه‌جغندن قورقمامش اولسیدم خلع ماده‌سنی تأخیره چالیشور ایدم دیمش ایدی .

بو افادات بیطرفانه ومستقیمانه خلاصه اولنجه محمد رشدی پاشا ایچون برائت ذمت داعیه‌سنه مدار اوله‌جق هیچ برحكمی متضمن اولمدیغی اكلاشیلور محمود ندیم پاشانك تكرار صدارته كله‌جكندن مضطرب اولوب حسین عونی پاشانك اجرای خلع حقنده‌كی تكلیفنه موافقت محافظهٔ جاه قیدنده بولنمقدن بشقه‌نه‌نیته مبنی اوله‌بیلور بونلردن قطع نظر محمد رشدی پاشا حسین عونی پاشانك اقتدارینه قارشو قضیهٔ خلعه موافقت ایتمك ویاخود سلطان عبدالعزیزه بیان مافی الضمیر ایتمك قوتنی حائز دكل ایمش ایسه اویله برفعله اشتراك ایتمامك ایچون استعفا ایله صدارتدن چكلمكه مقتدر اوله‌مزمی ایدی مع هذا فقرهٔ مخصوصه‌سنده بیان اولنه‌جغی اوزره قابق لیمانی مسئله‌سنی مذاكره نتیجه‌سیله بعد الخلع باب عالیده تشكیل اولنان برمجلس عمومیده محمد رشدی پاشا سلطان عبدالعزیزك سیئاتنی ایضاح مرادیله « عهد سلطنتنده اون برسنه معزول بولندم » دیو اجرای خلعه موافقتنی منافع ذاتیه‌سنجه اولان ضایعاته بنا ایتمش ایدی .

شو افاداتی تاریخجه ظنیاتدن فرض ایده‌جك ارباب مطالعه‌یه جواب ویره‌بیلورز كه سلطان عبدالعزیزك خلعی دولتك امور سیاسیه‌جه اوغرادیغی بلادن خلاصنه مدار اوله‌میوب بلكه تبدل سلطنتدن صكره حال بحران دها اغراشمش وحتی قضیهٔ خلعك صورت وقوعی اوروپا حكمدارانده پك زیاده تأثیر ایدرك روسیه ایمپراطوری خلع عبدالعزیز خانی‌یی ایشیدنجه تأثرات قلبیه‌دن بایلوب خسته‌لنمش ایدی اوكوندن صكره اتفاق مثلث احكامنك اجراسیچون دول شمالیه بیننده تجدید تشبثاته قرار ویریلوب اختلالات داخلیه‌نك دوامیله برابر مداخلات خارجیه كیتدكجه میدان آلمش واداره‌ٔ دولت برفترت ایچنه دوشوب كوندن كونه كسب مشكلات ایلمشدر .

وقتا که سلطان عبدالعزیزك تخت سلطنتدن خلعنه قراروبرلدی حسین عونی پاشا اوته‌دنبرو وسائط ووسائل متعدده ایله استحصالنه چالشدیغی بویله برامله نائل اوله‌جغنی اکلایجه کافهٔ اقتدارینی صرف ایتمکه عازم اولوب مع‌هذا مسئله‌نك شیوع وانتشارنده سلطان‌عبدالعزیزك بعطش وشدتنه اوغرایه‌جقلری واسایش عمومینك دفعةً بوزولمسی وپای‌تختك ایچنده بین‌الاهالی فرق‌مخالفه‌ظهوریله مداخلات‌اجنبیه‌یی دعوت‌ایده‌جك عربده ومصادمه‌لر وقوعه‌کلمسی‌احتمالاتنك مصائبنه کرفتار اوله‌جقلری خوف‌وهراسیله‌ارکان متفقه ایشك میان بیکانکانه‌یی دوشمامسنی وموافق فکر و اندیشه‌لری اولمیانلر اراسنده ترشح ایتمامسنی پك زیاده التزام ایلمشلر و بناءً علیه فتوی امینی قره خلیل افندینك شریعت شریفه نامنه ترویج مرامه تمایلی اوزرینه سلطان عبدالعزیزك مختل‌الشعور وامور سیاسیه‌دن بی بهره اولدیغی افاده‌سیله خلعنه جوازی حاوی فتوی ترتیب اولنور ایکن کتم مقصده اعتنا ایتمشلر ایدی فتوانك صورتی زیرده « ۲ » رقمیله محرردر .

دیکر طرفدن مدحت پاشانك شوخصوصده حسین عونی پاشایه پاداش اولمسی یوقاریده مجملاً تعریف اولنان یکی عثمانیلر جمعیتی اعضاسنه فکراً وطبعاً اشتراکی جهتیله اصلاح حال دولت وممکتك ادارهٔ سیاسیه‌ده تبدیل مسلکله وضع اصول مشورت و مشروطیته وترك قاعدهٔ استبداده موقوف اولدیغی اعتقادینی هر درلو تدبیر و ملاحظه‌یه ترجیح ایتمسندن و بونك استحصالی دخی سلطان عبدالعزیزك سریر سلطنتدن سقوطنه وابسته بولندیغی ظننی خصومت ذاتیه‌سنه آلت اتخاذ ایلمسندن نشأت ایتمش و اصول مشروطیت طرفدارلغنی التزام‌ایدیشی دخی‌او یولده وجدانجه تأثیراتی‌اعظام‌ایلدیکی‌اکثریت‌افکارتبعه‌یه خدمتله کسب صیت و اشتهار ایتمك املندن منبعث اولمش ایدی حسین عونی پاشا ایسه ذاتاً فکر عسکری ایچنده استبداده مائل اولدیغندن مدحت پاشانك اصول مشروطیته اولان انهماکنی حمایه دکل او مسلکك اربابنی جداً وحقیقةً محو ایتمك ایستدیکی حالده مجرد قضیهٔ خلعی فعله کتورمك ایچون مدحت پاشانك او املنده مساعد کورنمش یعنی شهزاده مراد افندینك جلوسیله برابر اعلان اصول مشروطیته صرف مساعی ایده‌جکنی دخی وعد ایلمش ایدی .

قضیهٔ خلعك تقرر اجراسنی متعاقب حسین عونی پاشا مکتب فنون حربیه‌یه عزیمتله طلبه‌یی تلطیف وتطییب ایلدیکی صره‌ده مکتب ناظری میرلوا سلیمان پاشا که ذاتاً محرم رازی

ویکی عثمانلیلر جمعیتنك اسکی بر سر بازی ایدی انکله نهانی مذاکره‌لر ایدرك تبدل سلطنت امرنده مکتب طلبه‌سنك معاونات فعلیه‌سنی طلب ایلدی .

سلیمان پاشا فکر ومسلکجه بویله بر تکلیفی قبول و اجرایه آماده اولدیغندن مکتبك داخلی ضابطانندن میر الای احمد وقول اغاسی بدری ورفعت بکلر کبی کنجلری حسین عونی پاشانك حضورینه تقدیم ومادهٔ متصوره‌یی صورت خصوصیه‌ده کندولرینه تفهیم ایله برابر بشکطاش سرایی جوارنده کائن کموش صویی قشله‌سیله طاش قشله‌ده بولنان عساکر نظامیه‌نك طابور ضابطانی بونلر معرفتیله وقوع خلعدن برکون اول جلب ایدرك ایستنلدیکی وقت سرای اوزرینه حرکت اولنمسنی و افراد عسکریه‌نك سرای علیهنده بر حرکتی منعه مأموریتله اغفال ایدلمسنی توصیه ایلمش و بو طابورلره و مکتب طلبه‌سنه مقتضی جبخانه‌یی تعلیم بهانه‌سیله احضار وادخار ایتمش ایدی اوته‌طرفدن حسین عونی پاشا دخی بحریه ناظری قیصریه‌لی احمد پاشایی دونما صندالریله بشکطاش سرایینی بحراً محاصره‌یه تعیین وتشبثات واقعه‌سنی صدراعظمه وسائر متفقلرینه تلقین ایدوب بری وبحری اجراآته باشلانلدیغی صره‌ده شاید سرای طرفندن کروه مخالف ظهور ایدر واو یولده برتفنك اتیلور ایسه همان مدافعه ایچون سرای بیشکاهنده‌کی زرهلی دونما قوماندانی عارف پاشایه امر ویردیرمش وطوله باغچه‌یه ناظر مکتب حربیه تپه‌لرینه مدافعهٔ بریه ایچون کیجه‌دن طوپلر تعبیه ایتدیرمش ایدی .

بوحال ایله مصلحت خلعك صالی کونی وقت ظهرده اجراسی مصمم اولمغله صدر اعظم محمد رشدی پاشا باب سرعسکریده مجلس عقد اولنه‌جغی بیانیله برکون اول وکلایه تذکره‌لر کوندروب حتی مؤرخ عاجزه «سرعسکر پاشا بعض دفتر حاضرلیه‌جقدر انلرك اتمام اولندیغنه دائر خبر ورودنده ارباب شورایه دعوتنامه‌لر کوندرلسون» دیومعما آمیز برامر ویردکدن صکره کویا مطلوب اولان دفترلرك حاضرلندیغی خبری کلدیکندن دعوت تذکره‌لری ارسال اولنمق اقتضا ایلیه‌جکنی سویلکله محللرینه کوندرلمش ایدی .

بوتکلفلر بتون کتم مقصددن نشأت ایدوب لکن اقشامدن صکره سلطان عبد العزیزك تصادفات غریبه‌دن اوله‌رق حسین عونی پاشایی سرایه دعوت ایتمسی قضیه‌نك شیوعنه حمل اولنمغله حسین عونی پاشا خوفه تبعیت وبیان معذرتله سرایه کیتمیوب صدر اعظم وشیخ الاسلامی ومدحت پاشایی وبحریه ناظری احمد پاشا ودارشورای عسکری رئیسی ردیف پاشا ومکاتب عسکریه ناظری سلیمان پاشایی کیجه باب سرعسکری‌یه جمع وجلب ایدرك

همان اجرای مصلحتـه مسارعت ایلدی شویله‌که سلیمان پاشایی مکتب حربیـه‌یه وردیف پاشایی کموش صوی قشله‌سیله طاش قشله‌یه وبحریه ناظری قیصریه‌لی احمد پاشایی بشکطاش پیشگاهنده طوران زرهلی دونمایه کوندروب « مکتب شاکردانك نفرهیئتیله طابورنظامنه قونیله‌رق سرایك ولیعهد دائره‌سی یعنی بشکطاش چارشوسی جهتنی وقشله‌لرده‌کی ردیف طابورلرینـك طوله باغچه طرفنی محافظه‌یه تعیین ودونمادن سـلاح انداز نفرات وضعیله صندالر ایندیریله‌رك سرایك ساحلاً دخی مواردەسی قطع اولنمسنی ومعیت شاهانه بلوکلری نامیله سرای جوارنده قره غوله مأمورعسکره امنیت اولنه‌میه‌جغندن ضابطانك کوکسلرینه روولورچکیله‌رك تهدیدیله قلیجلری النوب طاش قشله ده حبس ونفرانك سلاحلری اخذ ایله اورالردن تبعید ایدلمسنی وسرایه کیروب چیقلمنك شدیداً منعیله شاید ایچرودن مخالفت ظهور ایدر وبرتفنك اتیلور ایسه مکتب حربیه تپه‌لردن وزرهلی کمیلردن سرای اوزرینه کله اتلمسنی وخـط محاصرهٔ بریه‌یی جـبراً کچمك ایستیان اولور ایسه منعنده اعدامه قدر کیدلمسنی وبوتهیئات سلطان عبد العزیزك مشهودی اولوبده درویش پاشایی سرعسکر نصب ایله دائرهٔ عسکریه ده بولنـان طابورلری قوماندانسنه الق وسرایك محاصره دن تخلیصنـه یتشمك اوزره مأمور ایلر احتمالی خاطرخراش اولمسیله بومخاطره‌یه قارشو احتیاطاً خلیج کوپریلرینـك اچیق طوتلمسنی واقسرایده کائن بیـوك قره غولخانه دن درویش پاشـانك یوکسلك قالدیرمده بولنان قوناغی کذرکاهنه عسکر قونیله‌رق کیجه کچمك ایسترایسه منع ومخالفت ایتدیکی حالده بلا توقف اعدام اولنمسنی » اکیداً وشدیداً بشقه بشقه تنبیه ایلدی .

بوتعلیماتی اخذ وتلقی ایدن پاشالر مأمور اولدقلری محللره وصول ایله برابر ایمان غلیظه ایله کندولرینه اتباعه مجبور ایتدکلری امرا وضابطانه اوامر واقعـه‌یی تبلیغ ایلدیلر جمله دن اول سلیمان پاشا مکتب شاکردانی طابورهیئتنده سوقه شتاب ایدرك وقت فجرده ولیعهد دائره‌سی جهتندن بشکطاش جاده‌سنی طوتمش واوراده بولنـان ضابطه مرکزی مأموری میرلوا حسن پاشا ایله معیتنده‌کی نفرات ضبطیه‌نك وجوار سرایده کائن سـائر قره غوللر ضابطان ونفرانك مخصوص بلوکلرسوقیله سلاحلرینی الوب ضابطلردن تعلل ایتمك ایستیانلری حبس وتوقیف واتمکجی سپتلرندن یول اوزرینـه سپرلر تأسیس ایتمش اولدیغی صره ده دیکر طابورلر دخی مواقع معینه‌یه طوپلانوب طوله باغچه ده واقع والده جامعی اوکندن بشکطاش حمامنه قدر سرایك ارقه‌سی وبك اوغلی ونشان طاشلری سمتنه منتهی جاده‌لرك نقاط لازمه‌سی قوهٔ عسکریه ایله حصر وسد اولنمش دکزطرفی ایسه دونما صندالرینـك

مدافعه‌سی تحتنه الئمش واستانبولجه کوپریلرك اچیق طوتلسی ودرویش پاشانك منع مروری کبی تدابیر احتیاطیه دخی اجرا ایتدیرلمش ایدی .

حسین عونی پاشا صدر اعظم وشیخ الاسلامی ومدحت پاشایی باب سرعسکری‌یه جلب ایلدکدن واوامر مشروحه‌یی لازم کلنلره تلقین ایتدکدن صکره یالکزجه طولمه باغچه‌یه کیدوب والده جامعی حولیسنده طابورلرك ورودینه انتظاراً کمال خوف وخشیتله اختفا ایلمش ومرتب اولان عسکر ومکتب حربیه شاکردانندن متشکل بلوکلر کلنجه میدانه چیقه‌رق بالذات اجرای ترتیبات ایتمش ایدی .

حرکات مصممه‌نك طبیعی برقاچ ساعت امتداد ایلمسی واوجهتله حسین عونی پاشانك تحصیل مراده ظفریاب اولدیغنه دائر برخبر وانر ظهور ایتامسی باب سرعسکریده بولنان صدر اعظم وشیخ الاسلام ایله مدحت پاشایه تلاش عظیم ایراث ایدوب شاید مصلحت برعکس اولور وعربده ومصادمه وقوعبولورده سرای نفوذی غلبه ایلر ایسه هیچ بریمزك جای سلامت ونجات بولنمسی قابل دکلدر دیو بینلرنده ندامته یقین سوزلر جریان ایلمش اولدیغی مؤخراً مسموع اولمشدر .

فی الحقیقه اول حینده سلطان عبد العزیزك بسالت فداکارانه‌یه مالك اصحاب رأیدن بریار قرینی بولنوبده پادشاهی سرای قپوسندن چیقاره‌رق مجمع عساکره کتورمش اولسه وبر خطابت مؤثره ایله بطانهٔ حالی شرح ایدرك آلت انقلاب اولان اکابرك اغراضنی اورته‌یه قویسه ایدی عالم بری برینه کیروب اغفالات فاسده ایله سوق اولنان عسکرك سونکیلری ترسنه دونمك ومرتب فساد اولنلری تپه‌لمك احتمالدن بعید دکل بلکه اغلب ملحوظات ایدی پادشاهك اویله برتشبث فداکاریسی مقابلنده ذاتاً سرایی محافظه شایعه‌سیله الدادیله‌رق کتورلمش اولان افراد عسکریه‌دن قورشون آته‌جق ادمك وجودی قولایجه فرض اولنه‌مز برکره عسکر ایقاظ اولنوبده حقیقت حالی اکلاینجه ظهوری طبیعی اولان اختلاف وهیجانی حسین عونی پاشا نصل مدافعه ایده بیلور ایدی لکن ترجمهٔ حالنده ایضاح ایده‌جکمز وجهله سلطان عبدالعزیزك بویله بر وقعهٔ عظیمه‌دن تخلیصنه دلالت فداکارانه کوستره‌جك برقرین صادقی اولمیوب قرنا وندماسی وسرای خدمتنده‌کی عسکری امراسی علی العموم رشوت وسرقتله جمع ماله مائل برطاقم ارازل ایدی حتی بونلرك ایچنده حافظ محمد بك کبی حسین عونی پاشا مجلوبی خائنلر وار ایدی‌که شو حال دخی ارکان متفقه‌نك اجرای اغراضه تشبثلرینی تسهیل ایتمش والحاصل سرایده سلطان عبدالعزیزی

مضیق بلادن قورتاره‌جق فرد فداکار بولنمدیغنی بیلملری جرأتلرینی آرتیرمش ایدی .

ایشته مجرد سوء قرین بلاسی اولمق اوزره سلطان عبدالعزیز مجال حرکت بولمقسزین قفسده‌کی قوش کبی پنجهٔ خصمایه دوشدی شویله‌که سرای خدامندن کیجه یاریسی عسکر باصقیسی التنده بولندقلرینی کورنلرك چوغی شو حاله شهر ایچنده ظهور ایتمش برحرکت فسادیه‌دن پاشاهی محافظه معناسنی ویره‌رك وسوء ظنه ذهاب ایدنلر قورقولرندن سس چیقاره‌میه‌رق اولدقلری یره قپانمشلر وحرم طرفنده فرد آفریده تهیئات عسکریه‌دن خبردار اولمامغله بستر شوکتده آلودهٔ خواب غفلت اولان پادشاهی ایقاظ ایده‌مامشلر ایمش بناءً علیه حسین عونی پاشا تصمیماتجه ذره قدر صعوبت ومخالفته تصادف ایتمدیکندن معیتنه بعض ضابطان الهرق ولی عهد دائره‌سنه کیرمك وشهزاده مراد افندی‌یی کتورمك اوزره سلیمان پاشایی مأمور ایدوب وقپوجیلره خواه وناخواه قپولری اچدیروب کندوسی سرای خارجنده عربه ایله توقف ایلدی .

قضیهٔ خلعك اجراسنه نه صورتله قرار ویرلدیکی اولجه شهزاده مراد افندی‌یه خفیاً بیلدیرلمش ایسه‌ده بوکا صالی کونی وقت ظهرده تشبث اولنه‌جغی اخبار ایدلمش ایکن بویله کیجه یاریسی سرایك عسکرله قوشادلمسنه مصلحتك سلطان عبدالعزیزه عکس ایتمسیله کندو علیهنه حاضرلنمش بر حرکت نظریله باقه‌رق شهزاده‌نك عقل وشعوری مختل اولمغه باشلادیغی صره‌ده سلیمان پاشا النده روولور بولندیغی حالده رفاقتنده‌کی ضابطان ایله طوغریجه حرم دائره‌سنه داخل اولوب شهزاده‌یی ایسترز دیو تحریاته باشلانجه والده‌سی قارشو چیقه‌رق « اوغلمی نره‌یه کوتوره‌جکسکز » جوابیله استکناه احوال ایلدکده سلیمان پاشا اجمالاً ایضاح مقصد ایتمکله والده‌نك تردد وشبهه‌سنی ازاله ایدرك شهزاده ایله کوریشوب « ملت طرفندن تخت سلطنته دعوته کلدم بیورکز کیده‌لم » دیو قولتوغنه کیره‌رك سرایدن چیقارمغله حسین عونی پاشا شهزاده‌یی استقبال وعربه‌سنه الوب طوله باغچه جامعی ساحلنه ایصال ایلدی .

اوراده حاضر اولان بش چفته قایقله استانبول سواحلندن سرکه‌جی اسکله‌سنه چیقوب تصادف ایلدکاری بر عربه‌یه راکباً دائرهٔ عسکریه‌یه داخل اولدقلرنده صدر اعظم وشیخ الاسلام ایله مدحت پاشا کرداب اضطرابدن قورتیلوب کمال نشاط وانبساط ایله شهزاده‌نك جلوسنی تبریك ایلدیلر .

حسین عونی پاشا اوکون مؤرخ عاجزه نقل ماجرا ایلدیکی صره‌ده « افندمزی

سرايدن چيقارتمغه وعربه‌مه الوب كوتورمكه موفق اولديغم حينده استحصال ايلديكم فرح وممنونيت قدر دنياده هيچ برشى ايله متلذذ اولمدم » ديمش ايدى كه بو افاده‌سى دخى قضيهٔ خلع نه‌درجه‌ده اخص آمالى اولديغنى تأييد ايلر .

شهزاده‌نك دائرهٔ عسكريه‌يه وصوليله برمراد اولان هيئت متفقه سلطان عبدالعزيزك فتواى شريفه واتفاق عمومى ايله خلع اولنديغنى وشهزاده سلطان مراد خامس حضرتلرينك سرير سلطنت عثمانيه‌يه جلوسى وقوعبولديغنى همان مناديلر و مطبوعات واسطه‌سيله اعلان ايلديلر بناءً عليه استانبولده واقف حال اولنلر باب سر عسكرى‌يه طولوب وهركسه اجراى بيعت ايچون رخصت ويريلوب مواقع عسكريه‌دن ودونمادن اعلان جلوس ضمننده طوپلر آتلغه باشلادى ووكلا ورجال خانه و ساحلخانه‌لرينه خبرلر ارساليله رسم بيعته دعوت اولندى بشكطاش سراينده ايسه طوپلر آتيلنجه‌يه قدر هرطرفك عسكرله محاط اولمسنه ومواردانك منع اولنمسنه مبنى هيچ كيمسه‌نك حقيقت حالدن خبرى اوله‌ميوب سرقرنا حافظ محمد بك و مابين باش كاتبى عاطف بك خانه‌لرندن على العاده سراى قپوسنه كلدكلرنده طوله باغچه محافظه‌سنه مأموردار شورا رئيسى رديف پاشا طرفندن چوريلوب جلوسك بيانيله برابر باب سرعسكرى‌يه كوندرلمشلر ايدى .

بونلر اورايه واردقلرنده صدر اعظم محمد رشدى پاشا عبدالعزيز خان نامنه حامل اولديغى مهر صدارتى حافظ محمد بكه تسليم وكيفيت خلعك سلطان عبدالعزيزه افاده‌سى ايله برابر خاندانلرى اعضاسيله استانبول سراينده اقامتلرى قرارلشديرلديغندن همان اورايه عزيمت ايتملرينك كندولرينه عرضنى تعليم ايدرك بشكطاش سراينه كوندردى .

كله‌لم سلطان عبدالعزيزك حالنه بوكا دائر مومى اليه حافظ محمد بك وباش كاتب عاطف بك وينه او اثناده متحيزان قرنادن اولوب يوم خلعده سرايده بولنان فخرى بك كبى ارباب وقوفدن بالذات مسموعم اولان معلوماتك خلاصه‌سى شودر كه عبدالعزيز خان على الصباح كميلرك اشارت سنجاقلريله دونادلديغنى كوروب فخرى بك واسطه‌سيله اسبابنى تحرى اثناسنده طوپلر آتيلنجه « بونلر جلوس طوپلرى اولمليدر » ديو مادهٔ خلعك وقوعنى تفرس ايتمش اولديغنى متعاقب حافظ محمد بك وباش كاتب عاطف بك حرم دائره‌سنده حضورينه كيروب هزار تلعثم وترددله عرض ماوقع ايلدكلرنده « نه‌يالم قدر بويله ايمش » ديه‌رك شهزادكانندن يوسف عزالدين ومحمود جلال‌الدين افنديلرى جلب ايله استانبول سراينه عزيمته قيام ولدى الاقتضا آلت مدافعه اولور مطالعه‌سيله سرايده بولنان سلاحلردن

بر پاله استصحاب ایتمش ایدی او اثناده ایسه زرهلی دونما قوماندانی امرای بحریه‌دن عارف پاشا معرفتیله بشکطاش ساحلندن استانبول سرایی اوکنه قدر قره‌غول صندالری چیقارلمش وسلطان عبدالعزیزی کوتورمك ایچون بش چفته برقایق حاضرلنمش اولدیغندن سلطان عبد العزیز کمال یأس وملال ایله بشکطاش سراینـدن قایغه بینوب کیدر ایکن قره غول صندالرینی کورنجه فوق الغایه برخوف وخلجانه دوشمش واستانبول سراینه دخولنده برقاشق شوربا بیله‌ویرلمامسندن وسلطان سلیم ثالثك شهید ایدلدیکی دائره‌یه اقامه ایدلمسندن مستغرق اکدار والام اولوب اغلامغه باشلامشدر . متعاقباً والده سلطان ایله حرملری وجواری طاقمی دخی کلدکلرندن تسلیت امیز سوزلرله دفع اضطرابلرینه سعی ایتمشلر ایسه‌ده برکون اول مالك تخت عثمانی‌ایکن برآنده شو ذلته کرفتار اولمسی «بیت»

کیجه پروانه‌لرله بزمی کرما کرم‌ایدی شمعك ❀ سحر کوردم نه شمع‌عالم آراوار نه‌پروانه

مألنی تفسیر ایتمکله بردرلو تعدیل تأثر ایده‌مز ایدی شو حال ایله خواب وراحتی منسلب اولوب « امان بنی سلطان سلیم کبی اولدره‌جکلر دشمنلرم اخذ ثار ایده‌جکلر بدخواهلرم وار ایسه‌ده محبانم دخی واردر . شـو حالده قالور ایسم عالم بری برینه کیرر عاقبت بنی اتلاف ایدرلر » مألنده سوزلرله ناله وفغان ایلر ایدی .

تاریخمزك اثنای تحریرنده ارتحال دار بقا ایدن سلطان عبدالعزیز خان والده‌سنك وفاتندن صـکره ظهور ایدن سرکذشت نامه‌سنده محرردرکه دونمانك شنلك طوپلری آتلنجه جاریه‌لر بنی حریق واردر دیه‌رك اویقودن اویاندیردیلر لکن بویله بی‌وقت آتیلان طوپلرك تبدل سلطنت هنکامه‌سنی مشعر اولدیغنی حس ایتدم واوغلمی ینه حریق وار ایمش دیه‌رك اویاندیردم اما او دخی اطرافه باقوب تخت سلطنتدن سقوطنه حکم ایتدی و«بنی‌سلطان‌سلیمه» دوندیردیلر دیدی بعده والدهم«بوایشی کیم یاپدی بیلورمیسك» دیو سؤال ایتدکده «اوغلم‌حسین‌عونی پاشا اولسه کرکدر» دیدم « یالکزاو دکلدر صدر اعظم محمد رشدی پاشا وقپودان احمد پاشا دخی برابر اولمق‌لازم کلور»جوابنی ویردی‌واغلامغه باشلادی بن تسکین‌نائره‌المی ایچون «ارسلانم برکره اطرافیله‌تحقیق کیفیت‌ایدهلم»دیدیکمده آرتق تحقیقاتك صره‌سی دکل چونکه بوحاله اوغرایه‌جغمی اوچ دفعه رؤیاده کورمش ایدم کوکدن جبرائیل علیه‌السلام نازل اولسه بنم ایچون عودت سلطنت ممکن اوله‌مز بورادن چیقوب کیتمه‌لیم دیدی صکره حافظ محمدبك کلوب عرض احوال ایلدی‌اوغلمی وبنی استانبول سراینه کوتوردیلر . (انتهی)

ایشته بورایه قدر یازدیغمز سرای احوالی اك موثوق ومعتمد اقوالدن خلاصه اولنمغله صحتنده اشتباه یوقدر . والده سلطانك سرکذشت نامه‌سنده سلطان عبدالعزیزك استانبول سراینده کچوردیکی حاللر رواة سائره‌نك بالاده مسطور افاده‌لرینی مصدق اولمغله بومحلده تکرارندن صرف نظر اولنمشدر .

یدنجی فصل

رسم جلوسك تتمه‌سی وسلطان عبدالعزیزك کیفیت وفاتی

وبعض وقایع مهمه

خاقان سابق سلطان عبدالعزیزك استانبول سراینه کیتدیکی باب سرعسکری‌یه بیلدیرلدکده ارکان متفقه سلطان مرادی سلطنت عربه‌سیله بشکطاش سراینه کوتوردیلر ودیوان یرنده تخت همایون قوریلوب بالجمله وکلا وعلما ورجال دولت رسم بیعتی اجرا ایتدیلر سلطان عبدالعزیزك مسلك ومشواری بر مدتدنبرو عمومك تنفرینه سبب اولوب هرسك مسئله‌سی وبلغار حادثه‌سی کبی اختلالات داخلیه‌نك یکدیکرینی ولی ایدرك ظهوره کلمسی دخی سیئات اداره‌یه حمل اولندیغندن تبدل سلطنت اصلاح حال دولت وملت ایچون تصمیم واجرا ایدلمش برتدبیر ظن اولنه‌رق بوانقلابه عمومك دکل ارکان متفقه‌دن بشقه وکلانك بیله رأی وعلمی منضم اولمدیغی حالده نشر اولنان اعلان نامه‌لرده سلطان عبدالعزیزك اتفاق عمومی ایله خلع اولندیغنه دائر اولان فقره‌یه اعتراض ایتمك کیمسه‌نك خاطرینه کلمامش ایدی .

اول کوندن بدأ ایله برمعتاد اوچ کون اوچ کیجه اجرای شهرآیین اولنوب اواثناده مدحت پاشانك تعلیمیله طرفداری اولان یکی عثمانلیلر بر قانون اساسی اعلانیله حریت عامه‌نك تامینی مقرر اولدیغنه دائر شایعات ایله مدحت پاشایه میل عمومی قزاندیرمق وادیسنه سلوك ایتدیلر .

مع‌هذا قانون اساسی وحریت لقردیلری احاد ناسك قولاقلرینه ایلك واصل اولمش کلماتدن اولوب بونی بیلدیرمکه چالیشان کروه ایسه حق سربستی وحریتی جهلهٔ اهالی‌یه

ایستدیکنی یاپمق کبی افساد اخلاقی منتج اوله‌جق وجهله تعریف ایتمکله باشلادقلرندن ایاق طاقمی وخصوصا خلعك مقدمهٔ اجراسی اولمق اوزره تحریك ایدلمش اولان مدارس طلبه‌سی جاده ومیدانلرده شهرایین وسیله‌سیله طبانجه آتمق ومدحت پاشانك واوصره‌ده صدر اعظم وحسین عونی پاشانك قوناقلری اوکنده یاقشقسز نمایشلرله باغرشمق مثللو شایان دقت حرکاته تصدی ایلدیلر .

سرای احوالنه کلنجه جلوس مراد خانینك برنجی کونی رسم بیعت اقشامه قدر ممتداولوب هنوز پادشاه مخلوعك خدام وجواریسی بشکطاش سرایندن تماماً چیقاریله‌مامش اولمسیله حرم دائره‌سنده غریو وفریاد ایله آیینه وآویزه قیرمق کبی قادینجه حرکتلرله تسکین نائرهٔ غیض وغضبه قالقشوب پادشاه نوجاهك والده‌سی بیله ازعاج وتحقیره باشلادقلرندن ارکان متفقه سلطان مرادك امریله اوکیجه خانه‌لرینه کیتمیوب سرایده قالمشلرایدی چونکه اکبربنات عبدالمجید خانی اولان فاطمه‌سلطان دیکر برادرلرندن‌زیاده سلطان مراده‌طرفدار بولنمسی‌حسبیله جلوسك وقوعیله برابر بشکطاش سراینه جلب اولنمش وزوجی نوری پاشا مابین مشیری مقامنه کچوب باش کتابته دخی سلطان مراده شهزاده‌لکندن کسب اختصاص وحسین عونی پاشایه‌ده انتساب ایدن تجارت ناظری سعدالله‌بك تعیین قلنمش ایدی .

بو سعدالله بك ذاتجه ومأموریتجه بحث ومذاکره‌یه مداخله استعدادنده وحسین عونی پاشانك افکارینه تبعیت سوداسنده بولنمغله همان اوکیجه حسین عونی‌پاشایله متفقلری بیننده مسابقهٔ اسب نفوذ واقباله کیریشلور ایکن سعدالله بك ارکان اربعه اتفاقنی حسین عونی پاشایه متابعتله اخلاله چالشدی وایش بتون بتون بشقه‌اشدی بالاده مجملاً ذکر ایتدیکمز وجهله مدحت پاشا اصول مشروطیت تاسیسی املنده اولوب خلع ماده‌سنه اك زیاده شومقصدله موافقت کوسترمش وحسین عونی پاشا فکراً انك ضدتامی اولدیغی حالده مدحت پاشانك امل وارزوسنه مساعدهٔ جعلیه ابرازیله غرض اصلیسی اولان خلع ایشنی کورمش وصدر اعظم محمد رشدی پاشا ایسه اسکی مستبدلردن ودولتك اویولدن چیقیشنی ایستمزلردن بولنمش ایکن مدحت پاشا بیعت مراسمی تمام اولنجه « پادشاهمزك جلوس همایونلری مناسبتیله علی العاده نشر اولنه‌جق خطك نصل اولمسی لازم کله‌جکنی مطالعه ایده‌لم » دیه‌رك مرامنی میان مذاکره‌یه وضع ایلدی اماصدر اعظم وحسین عونی پاشا وسعدالله‌بك « پادشاهمز ملت مجلس تشکیل‌ایتمك ایستمیور ملتمزك وقوف وتربیه‌سی

اکا مساعد دکلدر انجق میدانده اولان امنیتسزلکی ازالهایچون دولتك ادارهسنی قوانین قویه ایله تقیید ایتملی وازجمله امور مالیه‌یی اصلاح ایتلیدر پادشاهمزك مرادی دخی بودر» دیدکلرنده مدحت پاشا لجهٔ حیرته دوشوب وبناءً علیه خط همایون مسوده‌سنك احکام ومعانیسی حقنده پك چوق مناقشه ومباحثه جریان ایدوب نهایت دولتك ادارهٔ عمومیه‌سی نفس الامره وقابلیت اهالی‌یه کوره قوانین قویه ایله تقیید اولنمسنه وتخصیصات سلطنتدن سنوی التمش بیك کیسه‌نك تنزیلنه وخزینهٔ خاصه‌یه عائد ارکلی معدنی ایله بعض چفتلکلر وفابریقه‌لرك خزینهٔ مالیه‌یه ترکنه‌دائر برخط مسوده‌سی یاپلدی وایکی کون صکره برمعتاد رسماً باب عالی‌یه کوندریلان نسخهٔ مبیضه‌سی عرض اوطه‌سنده قرائت اولنه‌رق مطبوع صورتلری نشر ایدلدی .

ایشته بوخطك احکامنجه مدحت پاشا ایله صدراعظم و حسین عونی پاشا میانه‌لرنده جریان ایدن اختلافات مدحت پاشا طرفدارلغی لساندن شیوع بولوب خلع عبدالعزیزخانی نشئه‌سنك برمنشأی اولان قانون اساسی فکری حکمسز قالمغله تبدل سلطنتك اغراض شخصیه‌دن منبعث اولدیغی اکلاشلمغه باشلادی .

سلطان عبدالعزیز یوم خلعنده استانبول سراییندن خط دستیله سلطان مراده برتذکره کوندروب «تخت سلطنت خاندان عبدالمجید خانی‌یه مبارك اولسون» مآلنده سوزشلی سوزلرله اظهار تأثردن صکره تأمین حیات طلبنده بولنمش ایدی ایرتسی چهارشنبه کونی دها مفصل برتذکره ارسال ایدوب مقدمه‌سنده « اول اللهه صکره عتبهٔ شوکتکه صغندم الله سلاحلاندیردیغم عسکر علیهمه قیام ایتدیلر بنم باشمه کلان فلاکتی ربم سکا کوسترمسون» عباره‌لری ومابعدنده استانبول سراینده تخصیص اولنان دائره‌دن شکایتله « الله ورسول عشقنه بنی بورادن خلاص ایله زیرا جانمدن امین دکلم نه‌یه مالك ایسه‌م جمله‌سی سکا حلال اولسون بوندن بویله هرنه ویریلورایسه اکا قناعت ایده‌جکم» فقره‌سنی یازمش وینه اولاد وعیاللریله نفس عزیزلری ایچون تأمینات ایستمش ایدی بوتذکره‌لر دخی ارکان متفقه بیننده قرائت اولنوب ایکیسنه مدحت پاشا قلمیله سلطان مراد طرفندن تأمینات لازمه‌یی حاوی جواب یازلدی وچراغان ساحلسرایی مشتملاتندن اورته کوی جهتنده هنوز ناتمام اولان دائره که سلطان مرادك اقامتیچون انشا ایتدیرلمش ایدی بودفعه سلطان عبدالعزیزه تخصیص قلندی .

سلطان عبدالعزیزك تذکره‌لری برقاچ ساعت یدمده قالمش وتاریخمزجه آثار مهمه‌دن

اولدیغیچون استنساخ اولنمق مقتضی بولنمش ایکن مشغولیت کثیره ایچنده وقت بوله‌مدم
مذکره بعض مألنی ایشیدنلر غزته‌لرله برصورت نشر ایتدیلر ایسه‌ده صحیح دکلدر ایکی
تذکره‌نك مألی برطاقم علاوه‌لرله بر یره یازلمشدر بوقاریده ذکر ایتدیکمز عباره‌لر ایسه
عینیله خاطره قالان محللریدر .

بالاده بیان ایتدیکمز قراره توفیقاً سلطان عبدالعزیز تخت سلطنتدن خلعنك دردنجی
جمعه کونی علی‌السحر قایقله اورته کوی دائره‌سنه کتورلدی ایسه‌ده غلبهٔ یأس ایله بی‌تاب
ومحزون وقرناسندن یالکز فخری بك قالوب دیکرلرینك دائره‌یه دخوللری منع ایله
یرلرینه سرای پادشاهیدن خدمتجیلر کوندرلمسی واقامتکاهنك هر طرفی دائمی قره‌قول
نفراتیله وساحل جهتنك زرهلی کمی ایله محصور طوتلمسی ودائره‌یه دخولنده قره‌قوله
مأمور برعسکر ضابطی طرفندن باغچه‌ده طولاشمسنه ممانعت کوسترلمسی ویوم خلعنده
استانبول سراینه کوندریلان اشیا صندوقلری دروننده ظهور ایدن ذی قیمت اموال
ارکان متفقه حضورلرنده توقیف ایتدیرلدیکی کبی اورته کویه نقللری کونی والده سیله
سائر اعضای‌خاندانلرینك وجاریه‌لرك اوزرلرنده بولنان مجوهرات وزروسیمه متعلق اوانی
وادواتك دخی نزع واخذ ایدلمسی والحاصل ذاتنجه وخاندانئجه انواع تهدیدات‌وتحقیرات
کورمسی‌سببلریله غایت متأثر ودلخون اولمش وارتق کمال ملال ایله حیاتندن نومیداوله‌جق
برحاله کلمش ایدی‌که ارادن ایکی کون مرورنده یعنی اورته کوی دائره‌سنه نقلنك اوچنجی
وخلعنك التنجی بازار کونی آتیده بیان اولنه‌جق صورت مؤلمه‌ده ارتحال دار جنان
ایلدی .

ذکراولنان بازار کونی ساعت ایکی راده لرنده حرم دائره‌سندن برغریو وواویلا
قوپه‌رق سلطان عبدالعزیزك نفسنی اتلاف ایلدیکی خبر ویرلمکله درحال صدر اعظم‌وسائر
وکلای دولت اورته کوی دائره‌سنه متصل قره‌قولخانه ساحه‌سنده اجتماع ایلدیلر یوقاریده
اسمنی ذکر ایتدیکمز فخری بك که عبد العزیز خانك خدمتنده قالان قرناسندن ایدی
محضر وکلایه جلبله سؤال حال اولندقده مرحومك علی الصباح والده‌سنی وخدمتنده
بولنان جواری‌بی یانندن صاوارق اوطه قپوسنی قپایوب صقالنی دوزتمك بهانه سیله
اولجه جاریه‌لرك برندن آلمش اولدیغی کوچك مقراص ایله قوللرینك قان طمرلرینی
کسمش اولدیغی حالده ایچرو کیرلدکده محافظهٔ حیاتی قابل اوله‌مامش ایدوکنی تقریر
وافاده ومقراصی‌دخی ارائه ایلدی مکر بوفاجعه‌نك وقوعیله برابر سرعسکرحسین‌عونی پاشا

يتيشوب مرحومك نعشنى قره غولخانه يه نقل ايتديرمش ونفرالك قهوه اوجاغنه براقديرمش ايمش مؤرخ عاجز وكلا ايله برابر بولنديغم جهتله مرحومك درجهٔ جريحه سنى اكلامق ايچون نعشنك بولنديغى محله دخولده اوزرينه بياض بر پرده اورتولمش و بركوچك نفر شلته سنه ياتيرلمش اولديغنى كوردكجه « فاعتبروا يا اولى الابصار » ديه رك پوشيده‌نى قالديرده آرقه سنده كيجه لك البسه سى وار ايدى ايكى قولى صيغانمش اولديغى حالده قان طمرلرينك ايكيسنى دخى غير منتظم كسلمش بولدم صول قولنده كى جريحه صاغ قولنك جريحه سندن زياده ايدى .

حيات انسانينك قيمت عظيمه سى اقتضاسنجه وفيات طبيعيه ده بيله صوك درجه يه قدر تدابير طبيه يه مراجعت وظيفهٔ انسانيه دن اولديغى كبى تلف نفس وقوعنده هر درلو تحقيقات وتدقيقاته دخى مسارعت شرعاً وقانوناً امور مهمه دن ايكن مرحومك اثناى مجروحيتنده بالفرض اطبا جلبنه زمان قالمامش دينلسه بيله كيفيت وفاتنك يالكز فخرى بكدن سؤاليله اكتفا ايدلميوب اعضاى خاندانندن دخى تحقيق الزم اولديغى حالده وكلا طرفلرندن آنلره مراجعت اولنمقسزين جلب ايديلان اطبايه مرحومك نعشى ومحل وفاتى ارائه ايله اورته يه قونيلان مقراصك آلت انتحار اوله بيله جكنه دائر عجالةً برمضبطه امضا ايتديرلدى وبعده نعشى استانبول سراينه نقل وغسل اولنوب وكلا وعلما و رجال دولت حاضر اولدقلرى حالده جنازه نمازى ادا اولندقدن صكره پدرلرى سلطان محمود خان ثانى تربه سنه الاى ايله كوتوريلوب دفن ايدلدى .

اركان متفقه كيفيت وفات عبدالعزيز خانى‌يى تعميق و تدقيقدن صرف نظرله برابر تلف نفس قضيه سنى غلبهٔ يأس وكدرله حاصل اولمش جنونك آثارندن اولمق اوزره اعلان ايدرك بونكله خلع حقنده المش اولدقلرى فتواده مرحومه اسناد اولنان حالت بى‌شعورى‌يى اثبات ايلدك ظننده بولنديلر اما شو فاجعه اذهان عموميه ده بر سوء تأثير حاصل ايدوب سلطان عبدالعزيزك اركان متفقه طرفلرندن شهيد ايدلديكى سوزلرى ميدانه چيقمش واوروپا غزته لرى لسانته دخى دوشمش ايدى .

وقعهٔ خلعك تفصيلاتى صره سنده بيان ايتديكمز سركذشت نامه سنده والده سلطان دخى كمال تأثرله تحرير ايتمشدركه سلطان عبدالعزيزك جامهٔ حياتى آلودهٔ خون ممات اولمقده بولنديغى جاريه لرك فرياد وواويلالريله شايع اولنجه والده سى بيت الاخزانندن قوشوب كله رك جكر پاره سنك اوستنه قپانمش وبرلكده ترك جهانى جانه منت بيلمش اولديغى

حینده که وقعهٔ کربلادن نشانه ایدی اورته کوی قره قولخانه‌سندن ایچرو کیرمش اولان عسکر ضابطلرندن نظیف اسمنده برشخص دنی و بی عار والده سلطانی مرحومك جسدی اوزرندن قالدیرر ایکن قولاغنده بولنان کوپه‌یی و پرماغنده‌کی یوزوکی زور ایله الوب کیدر والده سلطان برقاچ ساعت حال استغراق ایله بیهوش اولوب مرحومك جسدی استانبول سرایینه نقل اولندقدن صکره ینه عسکر ضابطلری کله‌رك اولدیغی یردن قالدیروب مستوره اولمدیغی حالده قره قولخانه میدانینه چیقارررلر واورادە براقورلر دیکر جانبدن سلطان محمود مرحومك اقباللرندن تریال خانم که دور عبدالعزیز خانیده کسب اقبال و والده سلطانه ربط حبالهٔ اتصال وجمع مال ایتمش ایدی یالیسندن قالدیریلوب ذکر ایتدیکمز قره غول میدانینه کتوریلور اورادن والده سلطان ایله ایکیسی یانلرینه بر جاریه ویریله‌رك عربه ایله استانبول سرایینه تبعید ودرت بش کون حبس وتضییق اولنمشلر واو اثناده تریال خانمك دخی ساحلخانه‌سی و باغ کوشکی اراوب اموالندن خیلی شی سبی و غصب ایتمشلردر بونلر شو حادثه ایکن مرحوم سلطان عبدالعزیزك و والده‌سنك پری پیکر جاریه‌لری چیقاریلوب ایچلرندن شهرده ملجأ ومنشئی بولنانلر شورایه بورایه طاغلمش وکیمسه‌سزلری قپانك الده قلوب عرض وناموس حرمسرای سلطنت پامال اولمش ایدی حتی بونلردن ارکان اربعه‌نك دخی دانه چین وصلت اولدقلری مرویدر .

بو رزالتلرك وقوعنی متعاقب والده سلطان استانبول سراییندن چیقاریلوب اورته کوی دائره‌سنه کتورلمش ایسه‌ده پنجره‌لری مسدود براوطه‌ده حبس اوله‌رق احفادیله اختلاطدن منع ایدلمش وخیلی مدت استخبار اموال مکتومه‌سی وسیله‌سیله تضییق اولنمشدر تریال خانم دخی یالیسنه کوندریلوب والده سلطانك اوغرادیغی ازعاجات ایله متألم اولمشدر .

سلطان عبدالعزیزك ترجمهٔ حالی

سلطان عبدالعزیز بیك ایکی یوز قرق بش سنه‌سی شهر شعبانك اون بشنجی کونی قدمنهادهٔ مهدشهود اولوب پدری سلطان محمود خان ثانینك وفاتیله برادری سلطان عبدالمجیدك تخت سلطنته جلوسندن صکره تحصیل علومه سعی ایدرك مؤخراً مقام فتوایی احراز ایدن آق شهرلی حسن فهمی افندی تعلیمیله علی الاصول قواعد وادبیات عربیه درسلری کورمش ایدی .

تحصیلات علمیه‌سنه صلاح حالی دخی ضمیمهٔ حسنه اولوب سلطان عبدالمجیدك هواجس

نفسانيه يه انهماكيله حسن صيتى زائل اولدقده بين الناس كندوسنه برمحبت قلبيه حاصل اولمغله يتمش التى تاريخنده وعلى رواية ترتيب وتشويقى تحتنده تشكل ايدن بر جمعيت طرفندن سرير سلطنته اجلاس مقصدى ظاهره چيقمش ايكن نتيجهٔ حال ارباب جمعيتك تأديبات قانونيه‌لرى لزومى تعيين ايده‌رك يتمش بدى سنه‌سى شهر ذى الحجه‌سنك اون يدنجى صالى كونى سلطان عبدالمجيدك وقوع وفاته مبنى اوتوزايكى ياشنده اريكهٔ خلافته جلوس ايلدى وطقسان اوچ سنه‌سى شهر جمادى الاوليسنك يدنجى صالى كونى خلع اولنوب اون ايكنجى بازار كونى داربقايه ارتحاللرى فاجعه‌سى وقوعبولدى بوحالده مرحومك مدت سلطنتى اون بش سنه درت آى يكرمى كونه بالغ وعمرى قرق سكزه متقارب اولمشدر اوائل سلطنتنده احوال واطوارى عموم تبعه عندنده ممدوح اولوب دولت عليه‌نك قوهٔ بريه وبحريه‌سنى تنظيم وتكثيره وبونلره متعلق مبانئ عظيمه‌يى تأسيسه اهتمامى اصدقانك تشكر ومحمدتنى واعدانك حسد ورقابتنى دعوت ايلمش ايدى فى الحقيقه نظاميه واحتياط ورديف ومستحفظ ناميله يدى يوز بيك نفرى متجاوز قوهٔ عسكريه تداركى امكاننك ظهور وثبوتى وبيوك كوچك يكرمى بشدن زياده زرهلى ويوزدن زياده اخشاب سفن حربيه ونقليه‌يى حاوى بردونما تشكيلى ويدى يوز اللى بيك بلكه دها زياده عسكره الويره‌جك نوايجاد طوپ وتفنك تداركى كبى مرحومك بودولته ايتديكى خدمتلر انكار قبول ايده‌ميه‌جك آثار عاليه‌دندر كندوسى معارفپرور اولديغندن مكاتب عسكريه‌نك اصلاح تدريساتنه ورجال علميه‌دن حسب الطريق تفيض ايدنلره مقابل ترقياتدن محروم اولان خواجه‌لرك قطع مراتبله مستحق اولدقلرى مناصب ودرجاته ايصاللرينه همت ايتمش ودوائر عسكريه وملكيه ايچون ابنيهٔ عاليهٔ منتظمه انشاآتنه موفق اولوب الكصكره جسيم ومنتظم براسلحه خانه دخى ياپديرمش ايدى لكن بونلره برابر بكلربكى وچراغان ساحلسرايلرينك غايت مكلف كاركير اوله‌رق تجديد وتوسيع ومحال متعدده‌ده قصرلر وكاشانه‌لر طرح وتأسيس يولنده حد واحصادن خارج اسرافاتى دولت ومملكتك تحمل ايده‌ميه‌جكى درجه‌لره واصل اولوب بوكا خزينهٔ خاصه وارداتى واستقراض فضله‌سى ناميله وطرق سائره ايله تخصيصات سلطنت فوقنده لاينقطع ويريلان ومصردن النان اقچه‌لر كفايت ايتمزدى باخصوص اواخر سلطنتلرنده بشكطاش سرايى وراسنه ناظر محلاتده ظهور ايدن حريق كندوسنه خوف ودهشت ويرديكندن اوالحواليده برچوق عرصه ومحترق اولمامش اخشاب خانه‌لر مبايعه ايتديروب كاركير اوله‌رق يوزدن متجاوز خانه

تأسيس و بونلرى سراى خارجنده ماچقه‌يه قريب برتپه اوزرينه درت منارەلى اولەرق انشاسنه مباشرت ايلديكى جامع جسيمه وقف وتخصيص مرادنده بولنمش ايدى .

اما بو جامعك لزومى اولمديغى حالده التى يدى بوزبيك ليرا اتلافنه هركس معترض اولمغله انك وبشكطاشده تأسيسنه باشلايلان خانه‌لرك انشاآتى تعطيل ايتديرمكه مجبور اولدى مرحوم زكى وفطين واحوال عالمه واقف اولديغندن جلوسنك ايكنجى سنه‌سنده يعنى يتمش طقوز تاريخنده مصره كيتمش وكندوسنك بوسياحتى خطهٔ مصريه اهاليسنك مقام خلافت عظمايه اولان رابطهٔ مصادقتلرينى تأكيده باعث اولمش ايدى .

سكسان درت تاريخنده دخى پارسده اچيلان « اكزپوزيسيون » يعنى سركئ عمومى تماشاسيچون فرانسه ايمپراطورى ناپوليونك دعوتنه اجابت كوستردېكى صرهده اوروپا حكمدارانى وكبراسيله ائتلافى خارجاً ترقئ عزوشاننه مدار اولديغى كبى فرانسه ايمپراطوريچه‌سى واوستريا ايمپراطورى ايله المانيا و روسيه ولى عهدلرينك استانبوله كلوب اعادهٔ رسم زيارت وتزد سلطنت عثمانيه‌ده اختيار مسافرت ايتلرى دولت عليه‌نك مناسبات خارجيه‌سنجه شرفلى برحال ميدانه كتورمش ايدى لكن عالى پاشانك وفاتيله محمود نديم پاشانى صدارته كتوردكده آنك اچديغى طريق بى توفيقه سوق سمند شوكت ايلمسى حقنده برطاقم اغراض مخوفه تكوننه ونفرت عامه حصولنه سبب اولوب هم دولتك قدر وحيثيتنى اخلال ايلدى وهم كندوسنى چاه بلايه دوشوردى والحاصل كرك دولتك داخلى وخارجى اوغراديغى خسارته وكرك سلطان عبدالعزيز مرحومك باشنه كلان ذلت وفلاكته سبب مستقل محمود نديم پاشادر اكر بو ادم ايلك صدارتنده برمسلك مستقيم اتخاذ ايتمش اولوبده پادشاهى سپر لعنت ايتمسيدى قضيهٔ خلعى انتاج ايدن اغراض ميدانه كلمز ايدى وادارهٔ سياسيه وملكيه‌ده كوستردېكى سوء استعمالات وسيئات وجود بولمسيدى اختلالات داخليه‌يه قولايجه يول آچلمز ايدى . (انتهى)

يوم تبدل سلطنتدن وفات عبدالعزيز خانينك وقوعى كوننه قدر دولتجه باشلى بر ايش دوشونمكه وقت اولميوب وكلانك مشغوليتلرى سراى امورينه منحصر ايدى لكن مدحت و حسين عونى پاشالر صدر سابق محمود نديم پاشانك بعض سر رشتهٔ قانونيه ايله بالمحاكمه اجراى مجازاتنى ارزو ايدرلر ايدى صدر اعظم محمد رشدى پاشا بو فكر ونيتك مخالفى اولمامقله برابر محمود نديم پاشانى برمحكمهٔ رسميه‌ده محاكمه‌يه چكمك مقام سلطنتك پردهٔ عفت وعلو منزلتنه طوقنه‌جق برطاقم افعال مستهجنه‌نك وقوعنى اورته‌يه قويه‌جغندن

بحثله او یوله کیدلمیوب کندوسنك در دولتدن ابعادیله اکتفا اولنمسنی ترجیح ایلدی ومدحت و حسین عونی پاشالرله بینلرنده خیلی مناقشه ومباحثه جریانندن صکره رأینی آنلره دخی قبول ایتدیردی .

محمود ندیم پاشا یوم خلعدنبرو ببکده کائن ساحلخانه‌سنه قپانوب خصماسی الندن اوغرایه‌جغی بلایایه نگران ایکن برگیجه صدر اعظم مؤرخ حقیری محمود ندیم پاشانك یالیسنه کوندروب احوال حاضره اقتضاسنجه بر مدت استانبولدن تباعد ایتمسنه و ایستر ایسه اوروپایه کیتمسنه ارادهٔ سنیه صادر اولدیغنی تبلیغ ایتدیردی امتثالاً للامر همان محمودندیم‌پاشانی کوردم وقرار حالی‌افاده‌ایلدم‌اولا برچوق کلمات مأیوسانه ایله اظهار آلام ایتدکدن صکره « اوروپایه نصل کیده‌یم اوراده بنی طاشلارلر باری ساقزك قارشوسنده کائن چشمه قصبه‌سی حماملرینه عزیمتمه مساعده اولنسون » دیو رجالر ایتدی واوروپایه کیتمکدن تحاشی ایدیشی دیون عمومیه فائضلرینك قطع وتنزیلنه سببیتدن نشأت ایتمش ایدی هرنه ایسه شو سوزلری صدراعظمه ایصال ایتدیکمده قرین قبول اولوب ایکی کون صکره محمود ندیم پاشا چشمه‌یه عزیمت ایلدی .

سلطان عبدالعزیزك بر مدتدنبرو جمع و ادخار نقود و امواله انهماکی سببیله سرای خزینه‌سنده خیلی التون واسهام عمومیه تحویلاتی بولندیغندن مادهٔ خلعه آلت اولان اکابر خزینهٔ دولتك مضایقه‌سنی تعدیل ایچون ضبط ومصادره‌سی رأینده بولندیلر آنجق اویله برزمان فترتده ابتلاع لقمهٔ حرام ایله کسب یسار ایتمك ایستیان نمك بحراملر سلطان عبدالعزیزك وارثی مقامنه کچوب اغتصاب اموال سلطنته یول بولدیلر بوکروهك سردار نابکاری که سلطان مرادك والده‌سی ایدی عقیب تبدل سلطنتده پادشاه مخلوعك ووالده‌سنك حرم دائره‌سنده محفوظ التون صندوقلرینه ال آتوب داماد نوری پاشا ایله متفقاً مقتدر اوله‌بیلدکاری قدر اقچه آشوردقدن ماعدا بالاده ذکری کچدیکی اوزره خاندان عبدالعزیز خانی نزدنده بولنان مجوهرات وسائر ذی قیم اموالی اخذ وغصب ایتدیردی بونلرك اساساً اثار سلطنتدن معدودیتی ملاحظه‌سنجه فرضا عائلهٔ عبدالعزیز خانیدن استردادی لازمدر دینلسه اولحالده محفوظیتلرینه اهتمام‌ایله ایادی سائره‌یه انتقالنه وعلی‌الخصوص نقود مدخره‌نك ضیاعنه فرصت ویرمامك فریضه‌دن ایکن بورالری کیمسه‌نك خاطرینه کلیوب سلطان عبدالعزیزك بشکطاش سرایی خزینه‌سنده یالکز یدی ملیون اوچ یوز طقسان‌طقوز بیك التی یوز اللتمش بش‌لیرا مقدار اعتباریسنده اسهام‌عمومیه واوچ بیك یوزالتی‌عدد تیمور یول

تحويلاتى ايله سكسان بش بيك عدد عثمانلى ليراسى ظهور ايتدى دينيله‌رك اشبو سكسان بش بيك ليرا دخى جلوس عطيه‌لرينه قارشولق اولمق اوزره ينه سرايده توقيف ايدلدى اسهام عموميه وتيمور يول تحويلاتى ايسه خزينهٔ ماليه‌ده اولان مطلوبات كليه‌سنه محسوباً بانق عثمانى طرفندن طلب اولنوب اويله بر زمان مضايقه‌ده بوكبى ديونك تسويه‌سى امر مهم دكل ايكن اركان متفقه‌نك مساعده‌سيله كاملاً مذكور بانقه‌يه تسليم اولندى والحاصل سلطان عبد العزيزك مدخراتندن خزينهٔ دولته براقچه كيرمك ميسر اوله‌مدى .

تبدل سلطنتى متعاقب خاقان عبد العزيز خانى اللرندن آلنان مجوهراتك حرم دائره‌سنده سلطان مراد والده‌سى طرفندن اخذ وكتم اولنانلرندن ماعداسى يوقاريده بيان ايدلديكى وجهله اركان متفقه حضورلرنده ثبت دفتر اوله‌رق بشكطاش سراينده حفظ ايتديريلوب لكن داماد نورى پاشانك مابين مشيرلكى مقامنه كچه‌رك سراى امورينى يد اداره‌سنه آلمسى سببيله حفظ اولنان مجوهرات چوق كچمدن محو ونابود اولدى شويله كه اولا سلطان مرادك صرافى خرستاكى مدت مديده دنبرو اقراض ايتديكى اقچه‌يى صاغلامق ايستيوب ذاتاً سلطان مراد بر مليون ليرا دين ايچنده تخت سلطنته جلوس ايتمش وحساب عقله صيغمز سفاهتلره آلشمش اولديغندن جلوس عطيه‌سى قارشولغى ناميله سلطان عبد العزيزدن منتقل سكسان بش بيك ليرا سرايده قالدقدن بشقه كويا لازمهٔ سلطنت اولان بعض احتياجاته صرف اولنمق ايچون خرستاكيدن ينه اقچه آلنمش وبونلر والده سلطانك ونورى پاشانك مأكلى اولمش ايدى انجق خرستاكى اول اثناده اقراض ايتديكى آلتونلرى مطلوبات عتيقه‌سيله برلشديره‌رك عبد العزيز خان عائله‌سندن آلنوبده حفظ ايديلان آغر بهالى مجوهراتى ينه اركان متفقه‌نك موافقتيله رهن مقامنده اخذ ايده‌رك لوندره‌يه آشوردى نورى پاشا ايسه سرايده قالان مجوهراتدن ومحال متعدده‌ده بولنان قصر وكاشانه‌لر اشياسندن واصطبل خاص حيواناتندن ايستديكى قدر سرقت ايدوب واركان متفقه‌يه دخى حق سكوت ويروب كامران اولدى .

جلوس مرادخانى‌يى متعاقب وقوعبولان تشبثاتك برمهمى دخى نشر اولنان خط همايونده محرر وعده توفيقاً دولتك ادارهٔ عموميه سنجه اتخاذ اولنه‌جق اصول جديده‌نك تأسيسى هوسيله ومدحت پاشانك الحاحيله باب فتواده مجلس وكلا عقد اولنمشيدر كه بو مجلسه فتوى امينى قره خليل افندى وصدوردن سيف الدين افندى ودارشوراى عسكرى رئيسى رديف پاشا ومكاتب عسكرى ناظرى سليمان پاشا دخى دعوت قلندى .

بالاده ایضاح ایتدیکمز وجهله مدحت پاشانك خلع عبدالعزیزخانی مسئله‌سنده اك زیاده آرادیغی شی بر قانون اساسی وجوده کتوره‌رك بونکله هم سرای نفوذینی قیروب اقتدار حکومتی باب عالی‌یه حصر ایتدیرمك وهم بوطریق ایله عموم نزدنده شان وشهرتنی اعلان ایتلك مقصدی اولدیغندن جلوس اعلاننه دائر خطك مضموننده قانون اساسی وعدینك تصریحنه پك چوق چالشمش ایکن آنی استحصال ایده‌مینجه طبیعی منفعل اولدی اما مقصده خدمتدن کیرو طورمیوب صدر اعظمه وحسین عونی پاشایه اذهان عمومیه‌نك اویله برقانونه میلانندن بحثله صور تنظیمیه‌سنك موقع مطالعه‌یه قونلمسنی اخطار ایلر وانلر دخی مدحت پاشانك شو مرامنی ترویجه حقیقی مائل اولمامقله برابر بسبتون مخالف کورنمامکی التزام ایلدکلرندن مدحت پاشایی وهوادارلرینی امیده دوشورمك ایسترلر ایدی .

ذکراولنان مجلسك عقدی دخی بوافکار متخالفه‌نك تحت تأثیرنده بولنمسی حسبیله مدعوین اجتماع ایتدکلرنده خط مسوده‌سی قرائت اولندی حسین عونی پاشا سوزه قارشمیوب فقط مدحت پاشا افصاح مرام ایله « دیوان مملکت » اسمنده برمجلس عمومی تشکیلی لزومنی تأییده دائر نطق ایراد ایدوب نهایت « ایشته سلیمان پاشا فرانسه قانون اساسیسی لایحه‌سنی ترجمه ایتمش آنی قرائت ایتسون » دیه‌رك مقصدینی ترویجه باشلادقده قره خلیل افندی برلسان تعصبله « اویله مجلسه لزوم یوقدر احکام شرعیه ایله عامل اولمق حقمزده خیرلودر فتواخانه ده بعض متشرع مأمورلردن مرکب برهیئت علمیه تشکیلیله کافهٔ امور دولتك اجرالرنده استفتا اصولنه رعایت اولنسون » دیدی صدراعظم دخی « بز مات مجلسنی یاپمیه‌جغز پادشاهك خطنده‌کی اوامردن مراد بو دکلدر بزه لازم اولان آنجق امور مالیه‌ده منع سفاهت وجلب منفعته مقتدر برهیئت تشکیلیدر » جوابنی ویرمکله سلیمان پاشا « چونکه مرام بو ایمش وقانون اساسی یاپلیه‌جق ایمش بزنیچون بو ایشه آلت اولدق اسکی حالك نه فنالغی وار ایدی » دیو خلع ماده‌سنده خدمت ایدیشنك کندوسنجه اولان سببنی تصریح ایتمکله مدحت پاشایی ممنون ایلدی لکن بو سوزلر صدر اعظمك وحسین عونی پاشانك مطالعه‌لرینه موافق اولمدیغندن « سز عسکرسکز عسکر اولنلرك لساندن بویله لقردیلر چیقمق هیچ برمملکتده جاری دکلدر » وادیسنده سوزلرله سلیمان پاشایی تهدید وتکدیر ایله مجلسی طاغتدیلر اوکوندن صکره مدحت پاشا قانون اساسی بحثنه کیرمکدن متحاشی ومأیوس اولوب فقط بوفکرده بولنانلری ایقاظدن خالی اولمدی .

سکزنجی فصل

سلطان مراد خامسك تجننی وچرکس حسن وقعه‌سی

سلطان مراد تخت سلطنته جلوسنده وقوعبولان احوال فوق‌العاده تأثیرندن ومدت مدیده عیش وعشرتله النتندن شدتلیجه باش اغریسنه مبتلا اولوب بش التی کون مروررنده بودرد سر بیاغی حال جنت وبی شعوری‌یه منجر اولمش و وکلادن حضورینه کیرنلری اوپمك وقوجاقلامق کبی حرکاتی کورلمکه باشلامش اولدیغندن لأجل التداویییلدیز قصرینه کوتورلمسی والده سلطان کتخداسی نصب اولنان اسبق سر اطبای شهریاری صالح افندی ومحرمان حرمسرای سلطانی اولان سائر اطبا طرفلرندن متفقاً افاده اولندی اوکونلرده ایسه تقلد سیف الاینك اجراسنه قرار ویرلمش و اهالیٔ پای تخت مشاهدهٔ لقای پادشاه ایچون برپر تماشا کاهلر انشا ایتدیروب پای تختك جاده‌لری دونادلمش اولمسیله الایك تأخری اراجیفه باعث اولمامق مطالعه‌سنه بناءً ارکان متفقه اولا پادشاهك عم عزیزلری وفاتندن طولایی برقاچ کونالایی تأخیر بیوردقلری وبعده ارقه‌لرنده برجیبان چیقدیغندن البسه کیمکه مقتدر اوله‌مدقلری وادیسنده سوزلرله اذهان ناسی یاتشدیرمغه چالشدیلر .

وقتاکه سلطان مراد ییلدیز قصرینه چیقارلدی اول کون باغچه‌ده کزر ایکن کندوسنی علی‌الغفله البسه‌سیله حوضه آتمقله بتون بتون اظهار جنت ایتمکین هزار تعب ومشاق ایله حوضدن چیقارلدیغی تخفیاً صدر اعظمه وحسین عونی پاشایه اخبار اولندقده آنلر ییلدیز قصرینه کیدوب سلطان مرادی برعالم استغراق و جنتده بولورلر وکتم سر ایچون عهد ومیثاق ایدوب تداوی ایتدیرمکی قرار ویررلر .

ایشته اوکونلرده یعنی سلطان عبدالعزیزك وفاتندن اون ایکی کون مرورنده چرکس حسن وقعه‌سی ظهوره کلدی شویله‌که نربد حرستیانلرینك وقوع حرکات مفسدت کارانه‌لری شهر جمادی‌الاخره‌نك اون التنجی پنجشنبه کونی اقشامی مدحت پاشانك قوناغنده مجلس وکلا عقدینی اقتضا ایتدیروب فقط ارکان مجلس عموماً مدعو اولمدقلرندن یالکز صدر اعظم محمد رشدی پاشا ومدحت پاشا وسرعسکر حسین عونی پاشا وطوبخانه مشیری رضا پاشا و بحریه ناظری قیصریه‌لی احمد پاشا و خارجیه ناظری راشد پاشا و اعضادن شریف حسین پاشا وحالت پاشا ودفتر خاقانی ناظری یوسف پاشا ومعارف ناظری جودت پاشا ومستشار صدارت سعید افندی وخدمت آمدیده بولنان مؤرخ حقیر ایله مکتوبیٔ صدر عالی ممدوح بك موجرد ایدی بعدالطعام قوناغك اوست قاتنده باغچه‌یه ناظر بیوك

اوطه‌ده اجتماع ایدیله‌رك مذاکرات دوام ایتمکده ایکن اوطه‌نك صفه طرفنده‌کی قپوسندن
بر عسکر ضابطی سرعتله ایچرو کیروب واوچ درت آدیم یوریدکدن صکره طوروب
«طاورانمیکز» خطابیله حضار مجلسی تهدید و برالنده قما ودیکر الده طبانجه بولندیغندن
آنلری تشهیر ایله همان اوطه‌نك صدرنده اوطورمقده بولنان حسین عونی پاشانك کوکسنه
برقورشون آتدی حسین عونی پاشا اللرینی یوقاری طوغری قالدیروب حرکته باشلایجه
طبانجه قورشونلری بربرینی ولی ایدرك وآچیق بولنان اوطه قپوسنه طوغری دخی
آتیله‌رق ارکان مجلس نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌مدکلرندن واو آرالق مادهٔ خلع سببیله عبدالعزیز
خان خاندانینك بعض وسایط ایله عسکردن ال طوتوبده عموماً وکلانی اعدام قصدنده
بولنمش اولملرینی دخی اویله برآدمك یالکزجه شو حرکته جرأت ایده‌میه‌جکی وارقه‌سنده
البته معاونلری بولندیغی احتمالاتی خاطره کتوردیکندن حضار مجلسك برطاقمی صفه‌یه
آچیلان و برقسمی دخی یانده‌کی اوطه‌یه چیقان قپولردن فرار ایلدیلر فقیر یانمده اوطوران
مدحت پاشانك بیم جان ایله فراره شتابان اولدیغنی کورنجه صفه طرفندن تخلیص نفسه
ساعی اولوب نردبان باشنه واردیغمده مدحت پاشایی دوشمش وباشنه زنبور دهشت اوشمش
بولدیغمدن ماعدا اشاغیدن هجوم ایدن اتباعك ایاقلری التنده قالمامق تلاشیله تعریف
اولنماز برحال ایچنده آلت قاته جان آتوب قورتلدم لکن مجلس اوطه‌سندن طبانجه
پاطلایشلری دوام ایتمکده وباروت ضیالری شمشك کبی اطرافه یایلمقده اولمسیله ایشك
نه اولدیغنی اکلامق ووکلادن مقتول کیم قالان کیمدر بورانی بیلمك محال والحاصل
قاچوب قورتیلانلرك هر بری برکوشه‌ده منتظر عاقبت حال ایدی اول اثناده سوقق
قپوسنده محله خلقندن وطبانجه سسلریله کلوب یتشان ضبطیه نفرلرندن مرکب برغلبه‌لك
پیدا اولوب متعاقباً باب سرعسکریدن برقاچ بلوك عساکر منتظمه دخی جلب اولنمغله
قوناغك حولیسی معرکهٔ حربیه‌یه دوندی وهمان بوقوهٔ عسکریه ایچرویه کیدوب نردباندن
یوقاری چیقوب مجلسی باصان آدمك اوزرینه یوریدی اول ظالم خونخوار ایسه حسین
عونی پاشایی کوکسندن اورمش وحرکت مذبوحانه قبیلندن اولمق اوزره یرندن قالقوب
صفه‌یه قدرچیقدقده یره ییقلدیغنی کورنجه هجومه تصدی ایلدیکی صره‌ده بحریه ناظری
قیصریه‌لی احمد پاشا ارقه‌سندن اللرینی طوته‌رق باصدیرمغه وطبانجه‌سنی آلمغه کمال جرأت
وجسارتله چالشمش ایسه‌ده قما ایله احمد پاشانك یوزینی وال وقوللرینی پاره‌لیوب حرکته
مجال براقدیغندن اودخی مجلس اوطه‌سندن کچیلور کوچك اوطه‌ده اختفایه مجبور اولان

صدراعظم واعضادن حالت پاشانك يانلرينه كيدوب قپويى قپامش اولديغى حالده قاتل صفه‌يه چيقوب حسين عونى پاشايى قانلر ايچنده ياتمش بولنجه هنوز حياتندن اثر حس ايتمكله اوزرينه چوكوب قما ايله وجودينى پاره پاره ايتمش وبعده ينه اوطه‌يه كيره‌رك خوفندن بايغين اولان خارجيه ناظرى راشد پاشايى دخى احمد پاشا كبى مساعد اولور زعميله بويندن طبانجه وقما ايله قتل ايدوب وكلانك مختفى اولدقلرى اوطه‌يه تسلطى اثناسنده مدحت پاشانك توابعندن احمد اغا برانك بچاغيله اكسه‌سندن ضرب وجرحه باشلامقله آنى دخى طبانجه قورشونيله قتل ايدوب اورته‌لغى تلاشه دوشورمك ايچون آويزه موملرينى سوندیره‌رك اوطه‌نك پرده‌لرينى طوتشديرمغه وبر يادنده يانده كى اوطه‌لرك قپولرينه طيانوب اختفا ايدن ذواتى اسملريله ايستمكه باشلاديغندن صدر اعظم بيرانه وضع ولسان ايله « اوغلم قپويى آچه‌مم سن حدتلنمشسن بكا برشى ياپميه‌جغنى بيلورسه‌مده حدت اراسنده بلكه برفنالق اولور » ديو لساناً منعه تصدى ايله برابر رفقاسيله قپولرك ارقه‌سندن طيانمغه چالشمش ايمش هرنه ايسه عسكر يتشوب وحريفى سونكولر التنده دردست ايدوب اشاغى ايندیررلر ايكن برنفرى وصدارت ياورلرندن وبحريه قول اغالرندن شكرى بكى اعدام ايتمكله بش كشينك جانته قييوب اوچ آدمى دخى مجروح ايلديكى حالده باب سرعسكرى حبسخانه‌سنه كوندرلدى وقوناغك ايچى صحراى كربلايه دونوب مقتولينك جنازه‌لرى قالديرلدى بقيهٔ وكلا بربره كلوب سلطان مرادك ساكن اولديغى ييلديز قصرينه محرمانه خبرلر ارساليله برابر بوحركتك سلطنته قارشو برسوء قصده علامت اولمسى زعميله احتياطاً قصرك اطرافنه قره قوللر قويديرديلر مكر شو فاجعه‌يه سبب اولان شخص چركس حسن بك نامنده برقول اغاسى ايمشكه بو آدم مكتب حربيه‌دن چيقنجه نظامى وجهله عراق اردوسنه كوندرلمك ايستنلديكى حالده كيتميوب حرم سراى عبدالعزيزخانيده اولان بعض اقرباسى قوتيله مابين ياورلكنه صوقلمش ايكن حسين عونى پاشا مسئله‌ خاصى حل ايله اتابك سلطنت حالنه كلنجه نفوذينى كوسترمك ايچون حبسه قويديروب بغداده عزيمتنى تعجيل ايتمكله استانبولدن چيقمغه سوز ويره‌رك محبسدن قورتلمش وفقط اخذ ثار ذهننده قرار ويروب كزليجه سلاحلنمش ايمش بناءً عليه بر ايكى كون اول حسين عونى پاشانك ياليسنه كيدوب حضورينه فرصت ياب دخول اوله‌مديغندن مجلس كيجه‌سى مسلحاً ينه ياليسنه عزيمتله مدحت پاشانك قوناغنده بولنديغنى اكلامغله همان استانبوله كچه‌رك اورايه كلمش ووكلا اغالرينى قومار بازلق حالنده بولوب بشقه برمانع

ومزاحم دخی کورمامش اولمسیله بی محابا نردباندن چیقه‌رق یوقاریده ذکر ایتدیکمز جنابلرك سربستیٔ اجراسنه حال وموقعی مساعد بولمش ایدوکی باب سرعسکریده دیوان حرب معرفتیله وقوعبولان استنطاقدن اکلاشلدی ووقعه‌نك ایرتسی کونی حسین عونی پاشانك نعشی سلیمانیه وراشد پاشانك نعشی دخی فاتح جامعلری خطیره‌لرینه دفن اولندیغی کبی چرکس حسن دخی اوچ درت کون صکره بایزید میداننده صلب ایله اعدام ایلندی .

سلطان مرادك حال استغراقی آغرلشمش اولدیغندن بو وقعه‌دن بالطبع خبردار اوله‌مامسیله برابر ییلدیز قصرنده امتداد اقامتی دخی اوهامه طوقنمغله چراغان باغچه‌سی ایچندن عربه ایله علی الصباح بشطاش سراینه ایندیرلمسنه وکتم علتی ایچون جمعه سلاملغندن صرف نظر اولنمسنه قرار ویرلدی ومجهول الاحوال ادملرك سرایه دخول ایده‌مامه‌لری ایچون والده سلطان طرفندن دارالسعاده اغاسنه وقپوجیلر کتخداسنه اوامر اکیده صادر اولدی وسرعسکرلك صوفیه‌ده بولنان سردار اکرم عبدی پاشایه توجیه وعودتنه قدر قائممقاملغی دخی دارشورای عسکری رئیسی ردیف پاشایه تفویض اولندی .

عبرت

خلع عبدالعزیز خانی فقره‌سنك تفصیلاتنده دخی بیان اولندیغی اوزره حسین عونی پاشا خصلت غرضکاریسی اقتضاسنجه خاقان مغفورك ازالهٔ وجودیچون سنه‌لرجه اوغراشمش ونهایت مرادینه نائل اولمش ایسه‌ده عبدالعزیز خانك وفاتندن بر هفته صکره « بشروا القاتل بالقتل » سری نمایان اولوب بویله بر حقارت ومذلتله مقتول وتفرد ایده‌میدیرایکن مخذول اولدی وسلطان عبدالعزیزك خلعیچون آلنان فتوی مختل الشعور اولدیغنی حاوی ایکن سلطان مرادك عقیب جلوسنده تجنن ایتمکله « من حفر لاخیه بئراً اوقعه الله فی بئره » مضموننه ماصدق اولوب عدالت الهیه یرینی بولدی .

مدحت پاشادن مسموعدرکه « محمود ندیم پاشا چشمه‌یه تبعید اولندقده حسین عونی پاشا اخذ انتقام سوداسنه دوشوب خفیهٔ محمود ندیم پاشانك اعدامنی تصور ایتمش وبنم رأیمه مراجعت ایلمش ایدی قطعیاً استعاذه ومخالفت ایتدم واکر بویله بر فعلی ارتکاب ایدرایسه‌ك والله اعلان ایدر وقاتلی اولدیغنی اثبات ایلرم دیدیکمدن اجتنابه مجبور اولدی دیدی ایشته بوقضیه دخی حسین عونی پاشانك نه درجه‌ده مبغض ونه مرتبه‌ده سخت دل اولدیغنی تأیید ایلر .

طقوزنجی فصل

سلطان مراد خامسك عهد سلطنتی عد اولنان اوچ آی مدتك وقایعنه دائردر

«۱»

بلغارستان مسئله‌سی

برسنه‌دنبرو انظار عمومیه هرسك اختلالنه معطوف ایكن بلغارستانده دخی آتش عصیانك زبان فشان ظهور اولمسی دولت علیه‌یی بر حال خطرناكه دوچار ایلدی عصر عبدالعزیزخانیده بلغارستان اختلالی عادی حیدودلق منزله‌سنده طوتیلوب مأمورین محلیه‌نك اخطارلری مظهر تلقی اوله‌مدیغندن اهل اسلام بالضروره محافظهٔ مال وجان قیدیله سلاحه صارلمشلر ایدی كه ایكی ملت اراسنده ناقابل تألیف براختلاف وعداوته ووقوع انواع شناعت وشقاوته سبب بودر .

واقعا محمود ندیم پاشانك مسند صدارتدن سقوطنی متعاقباً ادرنه وفلبه‌یه ومؤخراً اسلمیه‌وصوفیه‌یه وطونه بالقانلرینه عسكر سوقیله اختلالك سرعت اندفاعی اسبابی استكمال قلندیغیچون بلغارلرك ابتدای حركتلرنده اومدقلری نتایج ظهوره كله‌مدی وصرب اردوسنك كندولرینه قوت الظهر اوله‌جغی وادیسنده وقوعبولان القا آتك ثمره‌سی نمایان اوله‌مدی ایسه ده اختلالك كسب ایتدیكی رنك وحال واواثناده اهل اسلام ایله بلغارلر بیننده جریان ایدن سیلاب حرب وقتال ومدحت وحسین‌عونی پاشالرك ترتیب‌وتدبیرلری ایله اتخاذ اولنان شدت نكال روسیه مفاسدینه وبلغار مقاصدینه پك چوق خدمت ایتمش وبتون اوروپایی وخصوصا انكلتره‌یی ازسرنو دولت علیه علیهنه قالدیرمشدر اختلالك ظهورینی متعاقب فلبه متصرفلغندن ادرنه‌ولایتنه وباب عالی‌یه تلغرافله‌وقوع بولان‌اشعاراته مبنی فریق عادل پاشا التی طابورعسكرله فلبه جهتنه كوندرلمش واوتلاق كوبی عصاتی تنكیل ایدلمش اولدیغی حالده محاربه‌لرده دوچار خوف وهراسی اولوبده بالقانلره قاچان بلغارلر نائرهٔ شقاوتی اطرافه یایدقلرندن اختلالی بردائره‌یه حصرایتمك مقصدی بالطبع حاصل اوله‌مامش ایكن تبدل وكلا وقوعندن صكره باب عالیجه بوحادثه‌نك كمال شدت وسرعتله بتورلمسنه قرار ویریله‌رك سردار اكرم اولان چربانلی عبدی پاشا ادرنه‌یه

اعزام اولنمش واسلمیه وقلبه وصوفیه یه قوهٔ کافیهٔ عسکریه سوق ایدلمش اولمسیله بیکلر عصاته هرطرفدن دوام واعتنا قالندی لکن استانبولدن عسکر ایستدیکی صره‌ده قلبه قضالرندن جلب وجمع اولنان نفیر عام بلغارلرله بوغاز بوغازه کلمش ومحصور اولان اسلام کویلرنده فدای جان ایدن بی‌کناهانك قانلرینه بدل الزام شدت ایتمش اولدقلرندن عساکر نظامیه یتشمزدن اول مدافعهٔ مشروعه خارجنه چیقلوب عسکرك ورودندن صکره دخی اوتلاق کویی خانه‌لرینك طوپه طوتلمسی و« پتریچ » قریه‌سنه التجا ایدن بلغارلرك انقیاده دعوت وسیله‌سیله حصروتضییقنده افراط ایدلمسی کبی خونریزانه حرکتلر وقوع بولمش ایدی حتی محررات رسمیه ایله اعلان اولندیغی اوزره میرلوا حسن پاشا رفاقتنده بولنان عسکرله صوفیه جهتندن حرکتله « قپوجق » دربندنده عصاتك تحصن ایلدکاری مواقعی ضبط وایکی یوزدن متجاوز شقی اتلاف ایدرك « اهتمان » جوارنده کائن « قافونه » قریه‌سنك « پونیجه » محله‌سنه قدر اشقیایی تعقیب وذکر اولنان محله‌یی طوپله تخریب ایلمشدر « ایزلادی » یه مأمور میرالای حسن بك دخی اوچ بجق طابور پیاده وایکی بلوك سواری وایکی طوپ ومقدار کلی عساکر معاونه‌ایله مرکز فساد اولان « عورت‌الان » قریه‌سنه کیدوب اون بیکدن زیاده عصات اورانی ملجأ وپناه اتخاذ ایتمشلر ایکن عساکر نظامیه‌نك نقاط مهمه‌یی ضبط ایلمسی حسبیله اشقیا براز تفنك آتدقدن صکره دخالت واستیمانه مجبور اولمشلر وتحته‌دن معمول تیمور چنبرلی طوپلرینی دخی تسلیم ایلمشلردر بوصره‌ده جمعیت عصاتك اداره‌سنه مأمور التش‌درت‌کشی اله کچوب اولاد وعیالیله اشقیا حبسنده بولنان رسومات مأموری دخی تخلیص اولندیغندن « عورت آلان » موقعنجه یاپیله‌جق ایش قلمیوب نوبت تشکیل « براچقوه » قریه‌سنه کلمکله میرلوا حسن پاشا ایکی طابور عسکر وبر طاقم باشی بوزوق ایله اورایه عزیمت ایلدی . بلغارلر کویك خارجنده‌کی هجوم نقطه‌لرینی بیوك کراسته‌لرله سد ایدوب قریه داخلنده دخی سوقاقلره وطولامباج محللره آرابه‌لر وضع ایله حرکات عسکریه‌یه مانع اوله‌جق شیلر یاپمش اولدقلری کورلدیکندن عسکرك کویه سوقی تأخیر ایله یوکسك تپه‌لردن کیجه‌طوپ وتفنك آتلمش و بلغارلرك فرار ایده‌جکلری نقطه‌لر طوتلمش اولمغله براچقوه‌لیلر دخالته مجبور اولوب سلاحلرینی واغاجدن معمول ایکی طوپلرینی ورئیس مفسدت اولانلری تسلیم واستحکاملرینی هدم وتخریب ایلمشلردر .

قلبه حوالیسنده اختلالك دفعنه بوصورتله اقدام اولنمقده ایکن بالقانك اوته طرفنده

وطونه جهتنده دخی تشکیل عصاته دوام قلنور ایدی. اورالرجه آثار شقاوتك مهملری «غبروه» و «سروی» و «درانوه» و «طرنوه» طرفلرنده ظهور ایدوب «سلستره» قضاسی جوارنده دخی بعض حیدودلر پیدا اولمغله فریق فضلی پاشا قومانداسیله «طرنوه» یه بر فرقه عسکر کوندریلوب ابازه وچرکس مهاجرلرندن ویرلولردن خیلی عساکر معاونه دخی فرقهٔ نظامیه معیتنه ویرلمش ایدی.

فضلی پاشا شمنیدن حرکتله اولا «دیرانوه» ده کائن بر مناستر درونه قپانمش اولان عصاتی برقاچ کون حصر وتضییقدن صکره مناستری تخریب وموجود اولان اوچ یوز سکسان بلغارك اوتوزندن ماعداسنی یعنی اوچ یوز اللی نفرینی اعدام ایتمش وچونکه عصاة «طرنوی» ناحیه‌سی مدیرینی ومعیتنده‌کی نفرات ضبطیه‌یی طرد ایدرك حکومت دائره‌سنه بلغار بیراغی دیکمش اولدقلرندن فضلی پاشا اورایه دخی سوق عسکرله عصاتی تنکیل وابعاد ومدیری وضبطیه‌لری موقع حکومته اقعاد ایلمش و «غبروه» اشقیاسنی شدیداً دفع ایله رئیسلری «پوپ یوان» اسمنده بر پاپاس اله کچورمش و «سروی» طرفنده‌کائن «یکی کوی» موقعنی طوتان یوز قدر بلغاری بالمحاربه اتلاف ایله بالقانلرده تعقیب عصاته مسارعت ایدرك بر ایکی بیك خانه‌خلقنی استیمانه مجبور ایتمش وسلاحلرینی طوپلایوب کویلرینه یرلشدیرمشدر. صوفیه طرفلرنده دخی عصاتك تعقیبلرینه دوامایله «عورت آلان» جمعیت فسادیه‌سی رئیسی «یورکی تیقوفسکی» ورفیقلری «تتون» بالقانده اعدام اولنوب اول حوالینك اسایشی اعاده قلنمش واسلمیه ملحقاتندن «بویاجق» قریه‌سنده شدتلی بر محاربه وقوع بوله‌رق کویك اکثر خانه‌لری یاقلمش ایدی حاصلی اختلالك ابتدای ظهورنده فلبه حوالیسنجه عساکر منتظمه کلمزدن اول اهالیٔ اسلامیه ایله بلغارلر جنکه باشلایوب مؤخراً عسکرك ورودیله تنکیلاتده التزام شدت اولنمغله اورالرده وطونه وصوفیه واسلمیه جهتلرنده اختلالك کوکی کسلمش ورؤسای عصاتدن خیلی اشخاص محاربه‌لرده عسکره قورشون آتدی دینیلان هوادارلریله برابر طوتیلوب روسجق وطرنوی وصوفیه وودین وفلبه وادرنه حبسخانه‌لری بیکلرجه بلغار اشراسیله طولمش ایدی بناءً علیه فلبه وصوفیه وطرنوی کبی سنجاق مرکزلرنده برر محکمهٔ فوق‌العاده تشکیل ورئیسلری استانبولدن تعیین اولنه‌رق اومقوله ارباب فسادك استنطاقلریله اجرای مجازات قانونیه‌لری ایچون مأذونیت قطعیه ویرلدی و بر طرفدن الده بولنان بلغارلرك سطحی استنطاق اوزرینه اعداملرینه باشلاندی بوجهتله هرکون ادم صلبنك دوام ایتمسی بلغارستانه دهشت عظیمه

ويروب اختلالك بقيهٔ آثاری دخی قرق کون ایچنده اورتەدن قالقمش ایدی لکن هیچ بر جنایتده ذی مدخل اولمیان نیجه بی کناه بلغارلر بر طاقم خائن مأمورلر طرفندن غرض ومفسدتله تجریم اولنمق و حقیقةً مستحق جزا اولنلر اخذ رشوتله صالیویرلمك کبی اعتسافاتك وقوعه کلمسی وفریق فضلی پاشانك النه کچن بلغارلری بلااستنطاق وحکم اعدام ایتمسی مدار آسایش مملکت وامثالنه موجب عبرت اولور دیو تشبث اولنان اجراآت قانونیەیی عالمك نظرنده اشکنجه صورتنه قویمقله بلغارلر فریاد وفغانه باشلادیلر. وصدالرینی هردولته ایشتدیردیلر. شویله که اولا استانبولدن بوغازایچی قراسندن روم ایلی حصاری وراسنده کائن امریقا مکتبنده بلغار لسانی معلمی بولنان برشخص لوندرەده « دیلی نیوز » نام غزتەنك ببکده ساکن مخبرینه بلغارستان وقایعی حقنده ایستدیکی کبی معلومات ویروب علی الخصوص «بطاق» قریەسی محاربەسنده بلغار قاریلرینك وچوجقلرینك اعدام واحراق اولندقلرینی صورت رقت انکیزانەده قلمه آلدیروب بوکا برطاقم مکاتیب واوراق صورتلرینی دخی درج وعلاوه ایله شوتفصیلاتی عادتا بیوجك بر کتاب حجمنی تشکیل ایدەجك وجهله موقع انتشاره قویدیرمش اولدیغی متعاقب بلغارستانجه افکار مفرطه اصحابی طرفلرندن بالانتخاب عموم ملتك وکیلی صفتنی طاقنمش اولان « دراغان زانقوف » و « مارقو بالانقوف » امضالریله نشر اولنان فریادنامەده دولت عثمانیه و ملت اسلامیەنك ظالم وبلغارلرك بش یوز ییلدنبرو مظلوم اولدقلرینی تأیید واثبات ایتمك غرضیله صحیفەلرطولیسی سوزلر یازلمش وخاتمەسنده اختلال جمعیتلرینه تظلم حال ایچون طوپلاندیغی معناسی ویریلەرك بوکا عصیان نظریله باقلدیغندن ذکور واناث برچوق بلغار قتل واعدامنده استخدام اولنان باشی بوزوقلرك ازالهٔ بکره ونهب غارت اموال ومعابد ومکاتب حقنده مخل حرمت افعاله ودین اسلامی قبول ایتمیان چوجقلری بیله اعدامه اجتسار ایلدکلری بیان وادعا قلنمش ایدی ایشته بونشریات انکلترەده فوق الغایه هیجان اذهانی موجب اولوب پارلمنتوده مبعوثان جانبندن وکلایه شدتلی سوزلر سویلنمش واستانبولده بولنان انکلتره سفیری « سیرهانری الیوت » وقوعات مبحوثەیی تحقیق واشعار ایتمدیکی بیانیله مؤاخذه ایدلمش اولدیغندن انکلتره وکلاسی نشریاتك مبالغەلی بولندیغنی وصورت مخصوصەده تحقیق ایتدیریلەجکنی سرد واتیان ایدرك معترضلری کوچ حال ایله اسکات ایلدیلر لکن انکلیز قومنك مزاجلری اقتضاسنجه برمسئلەده ذهنلری غلیانه دوشەجك اولور ویابرقوم وحکومت حقنده کین وعداوته میللرینی موجب حال وقوعبولور ایسه

قولایلقله تبدیل فکر وحرکت ایتدکلری عالمك معلومی اولدیغندن روسیه دولتی « بطاق » حادثه سنك انكلتره ده حاصل ایتدیکی تأثیرات کندوسنك انکلیزلری دولت علیه وملت اسلامیه علیهنه چویرمك ایچون بیللرجه صرف ایلدیکی مساعینك حصوله کتوره مدیکی نتیجه یی سهولتله میدانه قویدیغنی یعنی انکلیزلری حکومت عثمانیه دن تنفیر ایلدیکنی کورمکله ممنون اوله رق بونی برمظفریت عظیمه عد ایتمش وغزته لرله دولت علیه حقنده خاطر وخیاله کلمز اکاذیب ومفتریات نشر ایتدیرمشدر حتی بلغارلردن اثنای تنکیلاتده قرق بیك نفوس قتل اولندیغنی روسیه غزته لری مقام ادعاده یازمشلر ایدی والحاصل بلغارستان وقایعی اوروپاجه دولت علیه یه مائل اولان ملتلرك افکار وانظارینی کلیاً دکشدیروب عنصر اسلام ایله خرستیانلغك قابل امتزاج اولمدیغی سوزلرینی میدانه کتوردی بناءً علیه انکلیزلر روسلردن زیاده بلغارستانی حمایه قیدینه دوشوب ملت اسلامیه حقنده وقوعه کلان قتالاری قال وقلمه آلمدیلر واو یولده نه درلو ایراد دلائل اولنسه قانمدیلر باخصوص اواثناده بلغارستانده مقیم انکلیز قونسلوسلری مدعای مشروحی مؤید خبرلرله انکلتره ده افکار عمومیه یی قبارتمش اولدقلرندن انکلیز ایلچیسی « سیرهانری الیوت » باب عالی یی مؤاخذه یه باشلایوب الك اول ادرنه والیسی عاکف پاشایی عزل ایتدیردی وروایت اولنان مظالمك تحقیقیله بوکا سبب اولان مسلمانلرك عاجلاً اجرای جزالرینی وبلغارلردن محکوم دینیله رك حقلرنده ترتیب مجازات ایدیلان اشخاصدن حبسده بولنانلرك معفویتلرینی ایستدی .

ادرنه والیسنك عزلی تکلیفنه مبدأ اختلالده فلبه طرفدارلرینك عساکر نظامیه دن خلوی حسبیله اهل اسلامدن حمل سلاحه مقتدر اولنلرك وادرنه حوالیسنده بولنان کوچبه چنکانه لرك جمع عصاته جلب وسوقیچون وقوعبولان تشبثات واعلاناتی سبب اتخاذ ایلدیکی مظالمك الك باشلیجه سی دخی « بطاق » وقعه سی ایدی که اوراده باشی بوزوقلر قتل عام ایدرجه سنه بلغار کسمشلر ونسوان وصبیانی اسیر دیو صاتمشلر ایکن بوحالدن حکومت محلیه نك بی خبرانه طاورانمسی ورؤسای ظلمه یه تأدیب یرینه اجرای مکافات ایتمسی ماده لری بادیٔ شماتت وشکایت اولمش ایدی .

منصفانه ملاحظه اولنورایسه ادرنه والیسی عاکف پاشا بیکلرجه اهل اسلام نامنه استمداد واستعانه ایدیلان برهنکام شورشده عسکرسز ومعینسز قالمغله اختلال آتشنی کوجی یتدیکی قدر باصدیرمغه چالشمق مجبوریتنه دوشه رك انك اوزرینه اهالیٔ مسلمه یی

تسليح ايلمش اولديغيچون اساساً معذورطوتيلور ومع مافيه حدمشروعى خارجنده حركت ظالمانه‌نك منعنه بالقامق وظلمه‌يى تحت مسؤليته المامقله مؤاخذه‌يه مستحق كوريئور اما ايشك مبدأنده باب عالينك متيقظانه حركت ايتمامسى بو داهيه‌لرى داعى اولوب حتى انكليزلر يالكز فلبه مظالمنى باشى‌بوزوقلره عطف ايله سكوت ايتميه‌رك اسلاميه داخلنده كائن « بوياجق » كوينك فريق شوكت پاشا قومانداسنده‌كى عساكر منتظمه طرفندن ياقلديغنى واهاليسنك عموماً قتل اولنديغنى دخى ادعا ايلديلر بناءً عليه وكلاى دولت انكليز ايلچيسنك بوتكليفاتندن متأثر اولملريله برابر تحقيق احواله كيرشمامنك وخامت انجامنى مطالعه ايلدكلرندن جلوس مرادخانى وسيله‌سيله هرسك عصاتى نامنه اعلان اولنان عفو عمومى بلغارلره‌ده شامل عد اولنه‌رق محبوسيندن برطاقمى درحال صاليويرلدى ومنبع مظالم اولمق اوزره روايت ايديلان محللرك تفتيش احواليله تعريضات خارجيه‌نك مدافعه‌سيچون مجلس اجراآت اعضاسندن اديب افندى همان فلبه‌يه اعزام قلندى وطونه طرفنه دخى بشقه‌جه مفتشلر تعيين ايدلدى .

اديب افندى طوغريجه فلبه‌يه كيدوب اجراى تحقيقات ايله استانبوله عودتنده برلايحهٔ مفصله اعطا ايلدى كه مقدمانده اختلالك صورت حدوثنى حكايه ايلدكدن صكره تنكيلاتى تعريف ايدرك فلبه سنجاغنده منبع اختلال اولان يكرمى سكز قريه‌دن بشنده محاربه‌وقوعبولوب بونلردن باشى‌بوزق سوق ايديلن كويلردخى «بطاق» و «پرصدين‌دوبند» كويلرى اولديغنى بيان ايله «بطاق» وقعه‌سنه نقل مقال ايدوب ديركه « بطاق » كويى بلغارلرى كلوب كچن مسلمان تجارينى اعدام ايتمش وانلرك تحريسى ايچون «دوسبات» بالقانى جوارنده‌كى مسلمان كويلرندن كونديريلان على اغانك اوغلنى دخى توقيف ايلمش اولدقلرندن«دوسبات» مسلمانلرندن سلاحنى قپانلر «بطاق»كوينه كيتدكلرى اثناده معتبرانندن برينك رجاسيله بلغارلر على اغانك اوغلنى اعدامندن وازكچه‌رك صاليويرمشلر ايسه‌ده سبب عصيانلرى حقنده‌ايتدكلرى سؤاله سلاح ايله جواب ويردكلريچون دوسباتليلر عونه وجبخانه جلبيله حربه باشلايوب كندولرينه دخالت ايدن بلغارلرك سلاحلرينى المشلر ومخالفتده اصرار ايله كاركير بركليسايه قپانمش اولنلرى تحصنكاهلرينك اطرافنده‌كى ابنيه‌يه آتش ويروب جبراً ميدانه چيقارمشلر واللرينه كچنى اعدام ايتمشلردر « بوياجق » قريه‌سى بلغارلرى دخى اهل اسلام عليهنه قيام وكونديريلان تحقيق مأمورينى ونفرات ضبطيه‌يى كويه دخولدن منع ايتملرى اوزرينه فريق شوكت پاشا عساكر نظاميه ويرلو نفيرعام ايله اسلاميه‌دن كله‌رك بوياجقلى بعض اختيار بلغارلر صورت

دخالت اظهار ایتدکلری حالده کویدن سلاح آتلغه باشلامسیله عسکر هجوم ایدوب کویك قسم اعظمنی یاقمشلر واهالی مالی اولان حیوانلری غارت ایتمشلردر .

ضایعات بحثنده دخی دائرهٔ اختلال داخلنده دردی صرف مسلمان والتیسی اسلام ایله مختلط خرستیان واون سکزی صرف خرستیان اولمق اوزره یکرمی سکز کوی محترق اولوب مسلمان کویلری بلغارلر طرفندن یاقلدیغی کبی مختلط کویلرك وصرف بلغار کویلرینك یکرمی قدری دخی اهالیسنی عصیانده سبکبار براقمق ایچون ینه ارباب فساد جانبندن بالاختیار آتشه ویرلدیکی و « بطاق » کویی خانه‌لرینی باشی بوزوقلر و «پراچقوه» و « اوتلق » کویی خانه‌لرینی عساکر نظامیه یاقدیغی وبونکله برابر ذکر اولنان یکرمی سکز کویك بش بیك آلتی یوز اللی آلتی خانه‌سندن ایکی بیك آلتی یوز آلتمش یدی خانه محترق اولدیغی وبلغارلر ذی قیمت اموال واشیایی بر آلتنه کومدکلری جهتله منهوبات خانه‌لرده قالان اشیای خسیسه‌دن وبرده میدانده بولنان حیوانلردن عبارت بولندیغی تحقیق ایدلمشدر .

ادیب افندی بونلری بیان صره‌سنده تلف اولان نفوس اسلامیه‌یی درت یوز درجه‌سنده طوتوب عصیان ایدن بلغارلری دخی یدی بیك کشی فرض ایله انلرك تلفاتنی قیاسه براقمش وقادین وچوجقلردن اسیر ایدلدی دینیلانلری خدمت ویا انفاق ایچون النمش اولمغله تأویل وتلف اولنلری دخی اثنای حربده بلغارلر طرفندن قاچرلدیغنه حمل ایدوب فقط « بطاق » کوینك بیك درت یوز قرق برنفوسنك مقتول ومجروح اولدیغی وغصب ایدیلان حیوانلرك عسکر واهالی الندە قالدیغنی اعترافه مجبور اولمشدر .

باب عالی ادیب افندینك لایحه‌سنی حقیقت حاله موافق اولمق اوزره اعلان وانکلتره دولتنه رسماً تبلیغ ایدرك اهل اسلام ایله بلغارلره خطاباً اختلالدن میانه‌لرنده موجود اولان آثار شقاقك وفاق وائتلافه تحویلیله اسایش مملکتك تقررینه چالشملری مآلنده وصایایی حاوی مؤرخ عاجز قاملیه طرف صدر اعظمیدن بر نصیحت نامه نشر اولنمش ایدی . « صورتی زیرده ۳ رقمیله محرردر » لکن انکلیزلر وانلری دولت علیه علیهنه چویرمکله اشتغال ایدن روسیه‌لولر منبع اختلال اولان محللرده قونسلوسلری واسطه‌سیله خفی وجلی تحقیقاتدن خالی اولمدقلرندن بلغارلرك رؤسای شوروسائطه بالمراجعه ادیب افندینك لایحه‌سنی تکذیب ایده‌جك مبالغه‌لی سوزلر القا ومحاربه میدانلرده قالان بیکلرجه بلغار نعشلرینی ارائه‌ایله تنویر مدعا ایتدیلر ونشر اولنان نصیحت نامه‌لره احالهٔ سمع اعتبار ایتمدیلر بوسببله

انكلتره‌ده افكار عموميه‌يه هيجان كله‌رك استانبولده‌كى انكليز ايلچيسى «سيرهانرى اليوت» مظالم واقعه‌يى تحقيقده بطائتندن طولايى مؤاخذ وتوبيخ واديب افندى تحقيقاتى ابطال وتقبيح اولندى بو حاللرك تأثيرات عظيمه‌سى ملاحظه‌سنجه طونه نهرندن پاى تختك قپولرينه قدر اوروپاى عثمانينك جهت شرقيه‌سنى شورش عمومى آتشندن قورتاردى ظن اولنان تنكيلات ومحاربات دولت عليه‌يى اختلالك دوامندن مهلك بر بحران سياسى‌يه القا ايتديكى كورلمكله برابر بلغار عصياننك نتايج مقرره‌سندن اولديغى وجهله صربستان وآنى متعاقب قره‌طاغ محاربه‌لرى ظهوره كلوب اسلاو جنسندن اولان اقوامك كافه‌سى همدست اتحاد اوله‌رق ميدان بغى وطغيانه چيقدقلرندن بلغارستان اختلالنك تأثيرات خارجيه‌سى صرب وقره‌طاغ مسئله‌لرينه منضم اولوب محافل سياسيه‌ده دوران ايدن مباحث شووقايعك عمومنه شامل اوله‌جق صورتله توسع ايلدى والحاصل بلغارستان اختلالى دورمرادخانيده ذكر ايتديكمز مرتبه‌يه كلوب قالدى .

«۲»

هرسك اختلالنك وقوعات اخيره‌سى

هرسك اختلالنك بوسنه قطعه‌سنه دخى سرايتله وقره‌طاغلولرك عصاته معاونتيله كسب ايتديكى اهميتك تبدل سلطنت اوزرينه بعض تدابير فوق العاده‌يه مراجعتله تعديلى وافكار دوليه‌نك بر معامله مصلحانه ارائه‌سيله تأمينى اسبابنى مذاكره ايچون جلوس مراد خانينك دردنجى جمعه كونى شيخ الاسلام خيرالله افندينك ساحلخانه‌سنده مجلس وكلا عقد اولندى هرسك مسئله‌سنجه الك باشلى ايش «نقشيك» قلعه‌سنده محصور عساكر واهالى‌يه ذخيره يتشديرمك ماده‌سى اولديغندن وهرسك قوماندانى احمد مختار پاشا اوجه «دوغا» بوغازنده اشقيا وقره‌طاغدن انلره التحاق ايدن اشرا ايله محاربه‌لر ايدرك نقشيكه ذخيره ايصاله چالشمش ايسه‌ده قلعه‌نك حال محصوريتده قالمسى حسبيله ذخاير مدخره‌نك ختامه ياقلاشمش اولديغى عندالحساب آكلاشلديغندن اول باول بوكا برچاره آرانلمسى لازم كلور لكن احمد مختار پاشانك نقشيكه مظفرانه كيديشنده عصاتك كركى كبى كوزلرى ييلوب هرسك جهتنه باشليجه تسلطلرى وقوع بولمامش وكروه اشقيايه التحاقاً داغلاچيايه كيدنلرك دخى يرلرينه عودت ايتمكده اولدقلرى تحقيق اولنمشدر . بناءً عليه جلوس همايون وسيله‌سيله طرف پادشاهيدن عفو عمومى اعلان وحركات حربيه دخى موقتاً تعطيل قلنور ايسه داخلاً وخارجاً

محسناتی کوریلور . فقط بوتعطیل حرکات عسکریه وعفو عمومی ایچون التی هفته مدت قونیلوب انك طرفنده دخالت ایدن عصاتك عفودن مستفید اولمقله برابر حقه مقرون استدعالری هر نه ایسه استماع اولنه جغنك وعساکر عثمانیه نك تشکیله ذخیره نقلی ماده سندن ماعدا احوالده و آلتی هفته مدتده حرکت تجاوزیه اجرا ایتمیه جکنك اعلانی مناسب اولور دینلدی وهمان شو قراری حاوی اعلاننامه لر نشر اولندی انك اوزرینه تشکیل ایچون بر سنه لك ذخایر جمع ایدیلوب احمد مختار پاشانك بونلری دخی مدت مشروطه ایچنده بلا مانع ومزاحم دوغا بوغازندن ایصاله موفقیتی دولتجه موجب ممنونیت وامنیت اولمش و آرتق اردوده عصیانك قوتی مبدل ضعف اولدیغنه ذهاب ایدلمش ایدی . اما هرسکده سلاح بدست شقاوت اولنلرك وادئ عصیانده ثباتلری اسلاو اتحادی آثارندن اولمسیله اعلان ایدیلان عفو عمومینك منع تأثیراتی ایچون از سرنو افکار اهالئ عاصیه یه القای مفسدت اولنه یغندن اشقیا ایله محاربه دوام ایتمکده ایدی . از جمله نواحئ عاصیه دینیلان محللردن « بنان » جهتنده مایسك اون برنجی کونی « غاچقه » فرقهٔ عسکریه سی ایکی بیکدن زیاده اشقیا ایله محاربه یه کیریشوب جمعیتلرینك برمثلی قوهٔ امدادیه لری دخی کلمش ایکن عصاتی مقاومتدن عاجز قالنجه یه قدر تنکیل وتدمیر و « قو یالاغلاوه » تپه لرینه دکین تعقیب ایلدی وبهکه جوارنده اجتماع و « اونه » نهری اوزرنده قایقلر تدارکی ایله قرای متجاوره یه خسارات ایقاع ایدن کروه اشقیا دخی درت ساعت امتداد ایتمش اولان بر محاربه ده تلفات کثیره ویره رك ونهره دوکیله رك محو اولمشلر ایدی هرکون ظهور ایدن چته لرله پوصو غوغالری بردوام ایکن بهکه نك (کورنواچ) و (غیرمچ) بالقانلرنده باشلیجه محاربه لر وقوعیله اختلالك شدتنه مقاومت اولنندیغی حالده صرب وقره طاغ محاربه لری ظهورینه مبنی بوسنه وهرسك عصاتی ایکی طرفه ایریلوب انلرله برلکده حرکت ایتمکه باشلادیلر

«٣»

صربستان مسئله سی

روسیه لولرك اسلاو اتحادی اساسی اوزرینه روم ایلی قطعه سنده اکدکلری تخم مفسدت ابتدا هرسك جهتنده و صکره بلغارستانده باش کوسترمش و قره طاغلولرك هرسك عصاتنه معاونت علنیه لری وقوعه کلوب صرب حکومتی دخی ملت عسکرینی تسلیح ایله جنکه حاضرلانمش ایدی چونکه شرق مسئله سی اوزرینه روسیه والمانیا و

اوستریا دولتلری بیننده حاصل اولان اتفاق ممالك عثمانیه‌نك انقسامی کبی بر فکر مضره مبتنی اولملقله برابر دول ثلثهٔ متفقه‌نك آمال ومنافع مخصوصه‌لری بالطبع بر نقطه‌ده اجتماع ایده‌میوب روسیه دولتی اسلاو اتحادی مقصدینی یورتمك ودولت علیه‌نك اوروپاده اولان حقوق مالکداری و حکمرانیسنی چورتمك وبلغارستانی امارت مستقله هیئتنه وافلاق وبغدان وقره‌طاغ وصربستانی حال استقلالده برر حکومت شکلنه افراغ ایله بعده جنوبی اسلاو دولت قدیمه‌سنی تجدید ایتمك ایستر والمانیا دولتی اوستریا ومجارستان دولتنی استرقاب ایله انی تشکیل ایدن عناصرك بر قسم مهمی اولان المانلری زیر تابعیتنه الوب المانیا ایمپراطورلغنی اشتراکدن قورتاررق وویانه‌یی پای تخت اتخاذ ایله تریسته ساحلنه قدر توسیع حدود ایدرك وندیك دکزی واسطه‌سیله بحر سفیدده کسب نفوذ ایتمك ارزوسنی مدار ترقی شوکت عدایدر واوستریا دولتی روسیه و المانیانك شونیات و منویاتنی تماماً بیلمکله برابر قدرت وسطوتجه انلری مقصدلرندن منعه چاره بوله‌میه‌جغنی دخی معترف اولدیغندن کندوسنجه محقق اولان ضایعات مستقبله‌یه مقابل بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی صرب وقره‌طاغ کبی کوچك حکومتلره قاپدیرمیوب تحت استیلاسنه آلمق و اوطریق ایله ارناودلغه وماکدونیایه ال اوزاته‌رق سلانیك ساحلنه قدر ضبط ایتمك املنده ثبات ایلر ایدی

ایشته هرسك اختلالنك تمدیدینه اوستریا دولتی جانبندن وصربستان وقره‌طاغ و بلغارستانك عصیانلرینه دخی روسیه دولتی طرفندن چالشلمسی بتون ذکر اولنان مقاصددن منبعث اولوب اتش حرب و قتالك هر یرده دفعةً اشعالی مصمم وبلغارلرك صربستان ایله برلکده حرکتلری مقرر بولندیغی حالده انلرك وقت موعوده قدر صبر ایده‌میه‌رك اختلالی منفرداً میدانه قویملری تصمیمات سابقه‌یه خلل ویرمش ایدی

اما صربلولر حدود اوزرنده‌کی قره‌قوللره قارشو نمایشلر ایدرك و بلاد متجاورهٔ عثمانیه‌دن صربستانه کیدوب کلان تجاری مملکتلرینه اوغراتمامق وکیدنلری ازعاج وقتل و اعدام ایتمك کبی شناعتلره باشلایه‌رق تهیئات حربیه‌لرینی بر نتیجه‌یه ایصال قصدنده بولندقلری تبین ایتدیکیچون «نیش» حدودنده قوتلی براردو تحشید ایدیلوب ودین و یکی بازار حدودلرینه‌ده بشقه بشقه فرقهٔ عسکریه قونلمش و صوفیه‌ده براحتیاط فرقه‌سی تشکیل اولنوب سردار آکرم عبدی پاشا دخی اورایه اعزام قلنمش ایدی

صربلولر هرسك مسئله‌سنك مبادیٔ حدوثنده عساکر عثمانیه‌نك حدودلری جوارنده احتشادندن توحشله برابر دولت علیه‌نك شوتدارکاتی ابتدا کندولرندن ظهورایدن تهیئات

حربیه‌یه مقابله‌دن عبارت ایکن بونی عالمك کوزی اوکنده پردهٔ تزویر ایله ستر ایتمك ایچون عثمانلی اردولرینك تحشدینی صربستانك انسلاب امنیت واخلال منفعتنه سبب طوته‌رق روسیه دولتی لسانیله شکوا ودعوایه قیام ایتمشلر و«نیش» اردوسنی قالدیرمق ایچون باب عالی‌یی ارضا ایتمك یولنی دخی بولمشلر ایسه‌ده اولا حسین عونی پاشا ومؤخرا نامق پاشانك مخالفتلریله بومقصدلری حصول بوله‌مینجه حربی کوزلرینه المش وکیجه کوندوز تدارك مهمات سفریه وجمع عساکر وفیره‌یه باشلامش اولدقلرندن دولت علیه‌جه دخی صربستان حدودینه تعبیه ایدیلان عسکر برهجوم ناکهانی‌یه قارشو کله‌جك درجه‌یه ابلاغ اولندی اواثناده یعنی بیك ایکی یوز طقسان اوچ سنهٔ هجریه‌سی شهر جمادی الاخره‌سنه مصادف اولان بیك سکز یوز یتمش التی سنهٔ میلادیه‌سی حزیرانده صربستان پرنسی « میلان » باب عالی‌یه بر مکتوب ارسال ایدوب مآلنده عساکر عثمانیه‌نك هجوم ناکهانیلری تهلکه‌سی صربستانجه اسایش عمومی‌یی اخلال ایلدیکنی وهرسك وبوسنه اختلالی صربستانك تجارت ومنافعنه خلل ویردیکندن صرب ملتی محاربه ایتمدکاری حالده ینه حربك بالجمله نتایج مضره‌سنی کورمکده بولندقلرینی وکویا صربستان حدودندن تجاوز ایدن عثمانلی عسکری کلیسالرینی صویوب وحیوانلرینی ضبط ایدوب کچدکلری یرلری احراق وسکنه‌سنی قتل ایتمکده اولدقلرینی اشعار وزعمنجه بوحالات نالایقه‌نك اندفاعنه مدار اولمق اوزره بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك صربستان حکومتنه الحاقیچون اورایه صرب عسکری سوقنه دولت علیه‌نك موافقت ایتمسنی اشعار وشو مقصدی مساعده اولنمسه‌بیله استحصالدن کیرو طورمیه‌جغنی تذکار ایتمش ایدی .

بوسنه وهرسك اداره‌لرینك صربستانه الحاقی تکلیفنی دولت علیه‌نك قبول ایده‌میه‌جکی معلوم ایکن پرنس میلانك بویله بر مقصدی درمیان ایلمسی اچیقدن اچیغه اعلان حرب دیمك اولدیغندن مستعیناً بالله تعالی مدافعه‌یه مبادرت فرض عین اولدیغی باب عالیجه تذکر قلنمقده بولندیغی حالده پرنسك کوندردیکی مکتوبك بر صورتنی اوروپا دولتلرینه دخی نشر وارسال ایلدیکی وقبوکتخداسنك جوابه انتظار ایتمکسزین بلغراده عودت ایتدیکی خبرلری التمقله ارتق صرب عسکرینك یقینده حدودی تجاوز ایده‌جکلرنده شبهه قالمدی وقره طاغ پرنسی دخی اوصره‌ده باب عالی‌یه برتلغراف مکتوبی کوندروب متفق وهممذهبی اولان صربستان حکومتی ایله برلکده اعلان مخاصمه‌یه مجبور اولدیغنی بیلدیرمکله قره طاغلولرله‌ده محاربه‌یه کیرشمك اقتضا ایلدی .

بناءً علیه صرب وقره طاغ حکومتلرینك حرکات حربیه‌یه ابتدالری دولت علیه‌یی

مدافعهٔ مشروعه‌یه سوق ایلدیکنی حاوی دولتلره بیاننامه وصربستان اهالیسنه اعلاننامه نشر اولنمغله برابر سردار اکرم عبدی پاشا صوفیه‌دن نیشه اعزام قلنوب صرب وقره طاغه تجاوزی حرکت اولنمق اوزره اردولر قوماندانلرینه تعلیمات قطعیه کوندرلدی وتهیئات حربیه فوق‌العاده برخواهش عمومی ایله کسب ترقی ایلدی.

شویله که اولا هرسك بعده بلغارستان اختلاللرینك افکار عمومیه‌ده حاصل ایتدیکی تأثیرات معنویه بیوك کوچك کافهٔ حمیتمندان وطنك سلاحه صارلمغه میل درونلرینی منتج اولمغله عساکر نظامیه‌دن ماعدا استانبولده وبعض ولایاتده کوکللی بایراقلری آچیلوب الی سلاح طوتان ارباب حمیت فوج فوج حربه حاضرلندیلر واستانبول مدارسنده بولنان طلبهٔ علوم بالعموم سلاحلانوب بکقوزده تشکیل ایدیلان اردوکاهده عساکر نظامیه کبی تعلیم ایتمکه باشلادیلر بونلردن ماعدا قدمای رجال دولت علیه‌دن آلتونی زاده اسماعیل افندی البسه وآقچه اعطاسیله بر کوکللی طابوری تشکیل ایتمش وروم ملتی معتبرانندن «دیموستینی» افندی دخی زینت بخش علم عثمانی اولان رسم هلال ایله شکل صلیبی جمع ایدر بربایراق ترتیب ایده‌رك شجعان نصارادن عسکر تحریر ایلمش ایدی.

مسئلهٔ شرقیه‌ده جریان ایدن روسیه مفاسدینك الك مؤثری خرستیانلرك مظلومیتنه دائر نشریات اولوب بونکله اوروپا افکار عمومیه‌سی کرکی کبی تخدیش ایدلمش اولدیغی حالده او داعیه علیهنده خرستیانلرك کوکللی اوله‌رق عسکره یازلملری مسقوفلره تأثیرایلمش ایدی والحاصل او کونلرده پای تختك ایچنده سلاحه صارلمق وعسکر اولمق هوسنده بولنمدق کیمسه کورلمز وباب‌عالی وباب سرعسکری میدانلری کوکللی بلوکلرینك نمایشلرندن خالی اولمز ایدی.

حتی اسلحهٔ جدیده ایله حربه طورشمق تعلیم عسکری یه موقوف اولدیغی جمله‌نك معلومی بولندیغندن طرف طرف آچیلان بایراقلره طوپلانان طلبه وآحاد عساکر نظامیه سلکنه التحاقی دخی قبول ایتدیلر وطاقم طاقم باب سرعسکری قشله‌لرینه کیدوب نفرات مکلفه بلوکلرینه داخل اولدیلر.

خدیو مصر اسماعیل پاشا ایسه اوچ الای عساکر نظامیه‌دن مرکب برفرقهٔ حربیه ترتیب وسائر صنوف عساکره توزیع اولنمق اوزره برچوق اسلحه ومهمات وذخائر تسییر ایدوب بونلری کتورن واپور سفاینی دخی ترسانه خدمت نقلیه‌سنه تخصیص وتعیین ایلمش ایدی صربستان وقره طاغ محاربه‌لری ظهورنده دولت علیه‌نك مواقع حربیه

ایچون ترتیب ایلدیکی قوهٔ عسکریه‌نك مجموعی یوز بیك نفر اولوب بونك اللی بیك نفری احمد ایوب پاشا قوماندا‌سنده اولمق اوزره تشکیل ایدیلان طونه اردوسنده ایدی « نیش » و« اق پلانقه » و« شهرکویی » وحوالیسنه فریق محمد پاشا قوماندا‌سیله اون یدی طابوردن عبارت برفرقه تعیین اولنوب فریق عثمان نوری پاشا قوماندا‌سیله ودینده وفضلی پاشا قوماندا‌سیله نیکبولیده‌ده دخی برر فرقه تشکیل قلنمش و « درینا » طرفلرینه یعنی یکی بازار جهتنه علی پاشا ومحمد علی پاشا قوماندا‌لریله اون بش یکرمی بیك کشیلك برفرقه تعبیه اولنمش ایدی ینه اولمقدار قوتی حاوی برفرقه هرسك قطعه‌سنی محافظه‌یه مأموراً قره‌طاغك جهت شمالیه‌سنه تخصیص وقوماندا‌نلغی مشیر احمد مختار پاشایه تفویض ایدلمش وقره طاغك جهت جنوبیه‌سنه قارشو « پودتموریچه » طرفلرنده‌ده برلوا بولندیرلمشدر بونلردن بشقه سلانیکدن متروبچه‌یه منتهی تیمور یول خطی بوینده برفرقه عسکر بولوب وادرنه ولایتنده دخی بلغار اختلالنك تسکینی ایچون استانبولدن سوق اولنمش اوتوز بیك کشیلك برفرقه موجود اولوب مؤخراً بوقوتك ایلرویه سوق اولنمسیله برابر مشیر علی صائب پاشا قوماندا‌سیله « پرشتنه » ده یکی برفرقهٔ عسکریه تحشید اولنمش ایدی .

فضلی پاشا فرقه‌سی صرب محاربه‌سی ظهورنده عثمان پاشا معیتنه ویرلمکله برابر « تیموق » اوزرینه مأموراً اردو قوماندا‌نلغی دخی عهده‌سنه احاله قلنمش واحمد ایوب پاشا « نیش » اردوسنك تشکیلنه مأمور اولمشدر سرعسکر عبدالکریم پاشا سردار اکرملکله عموم قوماندا‌نی اولوب « نیش » اردوسی دخی قرق اوچ طابور پیاده واون ایکی بطاریه طوب ودرت الای سواری ودرت بیك قدر باشی بوزوقدن عبارت اوچ فرقه‌یه تقسیم اولنمش ایدی برنجی فرقه اون درت طابور پیاده واوچ بطاریه طوپدن مرکب اوله‌رق حسین حامی پاشا وایکنجی فرقه اون ایکی طابور پیاده وایکی بطاریه طوپدن مرکب اولمق اوزره حسین صبری پاشا واوچنجی فرقه اون یدی طابور پیاده ویدی بطاریه طوپ ایله « نیش » محافظه‌سنده بولنان محمد پاشا قوماندا‌سنده ایدی .

فریق سلیمان پاشا دخی اون ایکی طابور پیاده واوچ بطاریه طوپ ایله « باندیرولایه » احتیاط اوله‌رق تعیین اولندی .

صربلولر دخی قوهٔ حربیه‌لرینی بروجه آتی ترتیب ایتمشلر ایدی .

برنجی درینا یعنی یکی بازار فرقه‌سی تقریباً یکرمی بیك کشیدن مرکب وجنرال « الجیبچ » قوماندا‌سنده ایدی .

ایکنجی ایبار فرقه‌سی کذلك یکرمی بیك کشیدن مرکب وجنرال « ژاچ » قومانداسنده ایدی .

اوچنجی قرق بش اللی بیك کشیلك جنوب اردوسی ایدی که برچوق کوکللی ایله صربستان امدادینه کلمش اولان روسیه ضابطانندن جنرال « چرنایف » قومانداسنه ویرلمشدر .

دردنجی « تیموق » فرقه‌سی یکرمی بش بیك کشیدن مرکب اوله‌رق میرالای « لشاین » قومانداسنده ایدی .

صربلولر اولاً ودین ونیش ویکی پازار جهتلرندن برسرعت وشدتله حدودی تجاوز ایتمکه باشلادقلرندن آتش حرب وقتال اشتعال ایدوب شویله که ودین موقعی قوماندانی فریق عثمان نوری پاشا ودینه تابع عدلیه قضاسنه تسلط ایدن یکرمی بش بیك کشیلك برصرب فرقه‌سنی مهاجمات دلیرانه ایله صرب حدودندن ایچرو چکلمکه مجبور ایلدکدن صکره حزیرانك یکرمی برنجی کونی صربستانده واقع « زایچار » قصبه‌سی قراسندن «ایزوور» قریه‌سی پیشکاهنده بش ساعت امتداد ایدن محاربهٔ عظیمه‌ده صربلولرك ایکی بیك نفرینی سونکودن کچورمش واستحکاملرینی دخی ضبط ایله «زایچار» قصبه‌سی اوزرینه یوریمش ایدی .

صربلولر شو مغلوبیتك اجیسنی چیقارمق غرضیله جمعیتلرینی تکثیر ویکرمی بش بیك کشیلك قوهٔ عسکریه‌لرندن یدی بیك نفری استحکامات محافظه‌سنه تعیین ایدرك باقی اون سکز بیك عسکری تموزك التنجی کیجه‌سی « تیموق » نهرندن کچوره‌رك عثمان پاشا فرقه‌سنه هجوم ایچون اورمانلره یرلشدیرمش اولدقلرندن علی الصباح آوجی غوغاسنه و بعده غایت شدتلی طوپ وتفنك محاربه‌سنه باشلانیلوب درت ساعتدن زیاده تضییق اولندقدن صکره عساکر عثمانیه صاغ وصول اورته قوللردن ییلدرم کبی هجوم ایدرك صربلولردن بش قطعه طوپ وایکی قطعه طوپارلق وبرچوق اسلحه ضبط ایلدیلر ومؤخراً فریق فضلی پاشا قومانداسیله ودیندن کلان طابورلر دخی حین تعقیبده برعدد قپاقلی اغتنام ایلدیلر

صربلولر شو محاربه‌ده سکز بیك مجروح وایکی بیك نفردن زیاده تلفات ویره‌رك «ودین» جهتجه ایلرولمکدن قطع امید ایلملریله حرکات عسکریه‌یه شاشقنلق ویرمك ایچون ینه اومحاربه صره‌سنده دردر بشر طابورله «بلغرادجق» قضاسنه تابع «برلانجه» و «عدلیه» قضاسنده « راقوویچه » قریه‌لرینه دخی تسلط ایلدیلر ایسه‌ده اورالرده‌کی قوهٔ عسکریه بونلریده پریشان ایتمکه کفایت ایلدی وچوقه‌قپوسی جوارینه برفرقه صرب سواریسی وعدلیه قضاسنه تابع «باغوه» قریه‌سنه «تیموق» نهرندن کوپری ایله کچه‌رك بش طابور پیاده تسلط

ايلمش ايكن بونلردخی دفع وتنكيل ايدلمش ايدی وعثمان پاشا «ايزوور»دن «زايچار» اوزرينه حركت تعرضيه اجراسنی تصميم ايتدی لكن مأمور اولديغی فرقهٔ عسكريه‌ده كوپری ادواتی بولنمديغندن «تيموق» نهرينی كچمكه مقتضی جسرك انشاسيچون ضايع ايتديكی كونلر ايچنده صربلولر زايچار مواقع و استحكاماتنی براقه‌رق و قصبه‌يی دخی تخليه ايدرك قاچدقلرينی متعاقب عساكر عثمانيه «زايچار»ی ضبط ايتديلر

مع هذا صربلولر نيش طرفندن دخی حدودی تجاوزله ايكی ساعت مسافه‌ده واقع «بابيناغلاوه» نام موقعده قره قول صفتيله اقامت ايدن برطابور عسكر اوزرينه قوهٔ كليه ايله يورويه‌رك طابوری رجعته مجبور ايلمش ونيش ايله شهركويی اراسنده واقع «پلانغه» قصبه‌سی پيشكاهنده‌كی محال منيعه‌يه استحكام ياپوب يرلشمش و «بالطه‌برلوفچه» بالقانه طوغری ايلروليه‌رك اوركوب وقورشونلی كويلرينه دخی تسلط ايتمش اولملريله شهركويی جهتندن سليمان پاشا و پلانغه طرفندن حافظ پاشا قوماندالرنده بولنان عساكر عثمانيه بونلرك دفع و تبعيدلرينه ابتدار ايدرك هر نقطهٔ استنادلرينه شديداً هجوم ايتدكلرندن و بالخصوص چركس سواريلرينك طاغلره وقيالره طرمانه‌رق آتدقلری قورشونلر بوشه كيتمديكندن صربلولر حركت تجاوزيه‌دن نوميد اوله‌رق مملكتلرينه چكلمك مجبوريتنده بولنديلر وا وركوب و قورشونلی طرفلرينه كچن صربلولری دخی نيشدن سوق اولنان عساكر معاونه ايله انلره التحاق ايدن يرلو ارنوودلر ابعاده موفق اولديلر

صربلولرك اعلان حرب ايتملرينه جانب دولت عليه‌دن بر وجهله سبب ويرلمامش اولديغيچون اوروپا دولتلری عموماً بومسئله‌ده بيطرف طوره‌جقلرينی اعلان ايتديلر ازجمله صربلولری حربه تحريص واغرا ايدن روسيه‌لولر دخی دول سائره دن ايريله مديلر دولتلرك مسلك بيطرفی‌يه رعايتده اتفاقلری هرحالده صربستان ايله اوغراشمغه مقتدر اولان دولت عليه‌جه خيرلو برشی اولوب محاربه‌نك ايلك آتشنده صرب عسكرينك طرف طرف هزيمت كليه‌يه اوغرامسيله بلغارستانه طوغری ايلرولمكدن مأيوس اولمسی ايسه عساكر عثمانيه‌نك شجاعتلرينی ارتيرمش ايدی انجق اوروپا دولتلرينك و بالخاصه روسيه دولتنك طريق بيطرفيده مدت مديده ثبات ايده‌ميه جكی يعنی صربلولرك صدمات حربيه‌دن تخليص يولنده البتده برتوسط ظهور ايده‌جكی احتمالی پك قوی كورينور ايدی بناءً عليه اويله توسط وقوعندن اول كمال سرعتله صربستان ايچنه سوق عسكر اولنوبده مقر امارت اولان «بلغراده» قدر يوريمك وبر مصالحهٔ غالبانه‌يه يول آچمق فرض درجه‌سنه

کلش وبوملاحظات نیشده بولنان سردار وسرعسکر عبدالکریم پاشایه طرف صدارتدن مکرراً ومؤکداً بیلدیرلمش ایدی لکن دشمن ملکنده حرکت تعرضیه‌اجرا ایده‌جك بوردونك مرکزندن تباعدی اولا وسائط نقلیه‌سنك مکملیتنه ثانیاً احتیاط فرقه‌لرینك وجودیله خط رجعتنك وطریق مخابره ومواصله‌سنك تأمیننه موقوف اولوب واقعا دولت علیه‌نك صربستان اوزرینه سوق ایلدیکی قوۀ عسکریه ذکر اولنان تدابیر تعرضیه‌یه کافی ایدیسه‌ده بوقوت ودیندن تا بوسنه‌یه قدر صربستان حدودینك نقاط عدیده‌سنه منقسم اوله‌رق عسکرك چوغی صربلولرك مرکز عسکریلری اولان «الکسناچ» موقعنده‌کی قوۀ جسیمه‌لرینه قارشو« نیش »صحراسنه‌جمع اولنمش اولدیغی حالده وسائط نقلیه‌نك انتظامسزلغی وسواری‌نك آزلغی حرکات تعرضیه ایچون شایان دقت نقایصدن ایدی زیرا صربلولرك ایلك هجوملرنده عساکر عثمانیه بطاریه‌لرندن زیاده طوپ کتوردکلری کورلمکله استانبولدن علی‌العجله‌طوپ کوندرلمك اقتضاایدوب‌حتی‌بطاریه‌تجهیزی‌ایچون وکلاومأمورین‌دولت‌واهل ثروت طرفلرندن اعانهً بارکیرلر طوپلانلدی ایسه‌ده بونلرك تنظیم واردوکاهه سوقی بالطبع محاربه‌جه اضاعۀ اوقاته سبب اولدی دیکر طرفدن اردونك ارزاق وجبخانه‌سنی طاشیمغه مخصوص عربه وحیوان اولمدیغندن صوفیه ونیش وشهرکویی سنجاقلرنده اهالیدن جبراً اوکوز عربه‌لری ومکاری بارکیرلری آلنه‌رق انلرله اجرای نقلیاته‌مجبوریت کورنمش وسردار اکرمك برمدت اونقصانلری اتمام‌ایله اشتغالی ایسه صربلولرك‌عساکر عثمانیه هجومنه قارشو کله‌جك مواقعه وبالخصوص مرکز عسکریلری اولان الکسناچ قصبه‌سنه فوق‌العاده استحکام ویرملرینی موجب اولمش ایدی

هرنه‌ایسه نیش اردوسی حرکت تعرضیه‌یه کسب اقتدار ایلمکله سردار ایکنجی اردو مشیری احمد ایوب پاشاقومانداسنه تودیع ایلدیکی فرقۀ عسکریه‌یی نیش جهتندن صربستان حدودینك مدخلی اولان «غراماده» قپوسی اوزرینه کوندردی صربلولر اوارالق‌دها‌ایچروده کائن (دربند) نام‌موقعه استحکاملر یاپه‌رق یرلشمش اولدقلرندن احمدایوب پاشافرقه‌سی اشبو استحکاماته تعرضله برقاچ ساعت طوپه طوتدقده صربلولر مقاومتدن مأیوس اولوب موقعلرینی ترك‌ایله « قنازواچ » طرفنه فرارایتدیلر

احمدایوب پاشااورادن « قنازواچ » اوزرینه کیدرایکن « قنازواچ » ایله « باندیرولا » یوللرینك نقطۀ التصاقنده‌کی غایت صارپ واورمانلی طاغلره « غراماده » و « دربند » طرفلرندن رجعت ایدن وباندیرولا وقنازواچدن طوپلانان بربیوك صرب فرقه‌سیله یدی

ساعت محاربه ایده‌رك دره‌لری دشمن جسدلریله طولدیرمش وپك چوق اسلحه وجبخانه واسیرالوب کمال غالبیتله قنازواج قصبه‌سنه ایلرولمش ایدی

سردارك مقصدی ایکی قولدن سوق عسکرله بوقوتلری بر نقطه‌ده جمع ایدوب « الکسناچ » مرکزینه یوریمك صورتی اولدیغیچون احمدایوب پاشانك حرکتی صره‌سنده فریق سلیمان پاشایی برفرقه عسکرله « بانديرولا » قبوسندن ومشیر علی صائب پاشایی دخی « سیوفچه » مدخلندن ایچرویه سوق ایتمش ایدی

سلیمان پاشا فرقه‌سی احمدایوب پاشا ایله بالتلاقی « قنازواج » اوزرینه شدیداً هجومه باشلادقده صربلولر محاربه ایله ثباته قادر اوله‌میه‌رق فرار ایلدکدن صکره عساکر عثمانیه « قنازواج » قصبه‌سنی ضبط ایله کاملاً احراق ایتدیلر « سیوفچه » قصبه‌سندن دخول ایدن علی صائب پاشا فرقه‌سی ایسه تصادف ایلدکلری صربلولری درت ساعت امتداد ایدن محاربه‌ده شدیداً تنکیل وکویلری احراق وتخریب ایدرك « موروا » نهرینی مرور ایله ذکر اولنان ایکی فرقه‌یه منضم اولدیغندن قوۀ مجموعه ایله « الکسناچ » اوزرینه توجه اولندی .

« الکسناچ » موقعنی صربلولر باشلی راستادکاه اتخاذ ایدرك محاربه‌یه شروعدن اول اطراف وحوالیسنه استحکامات عدیده انشا ایتمش واوراده برمدت مدافعه ایله وقت قزانوب حامیلری اولان دولتلرك صحابتلریله ایشك ایچندن کندولرینه نافع برنتیجه ایله چیقمغی تصمیم ایلمش ایدیلر حتی یاپدقلری استحکامات قریم محاربه‌سنده انکلتره وفرانسه اردولرینك محاصرۀ مدیده ایله ضبط ایده بیلدکلری « سیواستپول » قلاعی والمانیا محاربه‌سنده فرانسزلرك الکقوی استحکاملری اولان (مچ) قلعه‌سی کبی متین ورصین شیلر اولدیغی مهرۀ فن حرب عندلرنده معترفدر اشبو استحکاماتك اصل « الکسناچ » شهرینی محیط اولنلرندن بشقه جوارنده‌کی جبال وتلالك نقاط مهمه‌سی دخی تحصنکاهلرله ترصین اولنمش ایدی که ابتدا بونلره تعرض ایدلمك لازم کلورایدی .

بناءً علیه صربستانه داخل اولان عساکر عثمانیه فرقه‌لری بالطبع ذکر اولنان استحکامات خارجیه اوستنه کیتمك مجبوریتنده بولندقلری حالده صربلولر الکسناچده اولان قوتلرینی قصبه‌نك بربچق ساعت ایلروسنده کائن طابیه‌لرله یوکسك طاغلره یرلشدیرمش اولدقلرندن اغستوسك یدنجی کونی علی صائب پاشا فرقه‌سی شدتلی برهجومه باشلادقده صربلولر بش ساعت ممتد اولان محاربه‌نك نتیجه‌سنده پریشان ومغلوب اولملریله ذکر اولنان طاغلر وطابیه‌لر عساکر عثمانیه‌نك ایادیٔ غالبانه‌سنه کچمش وبالجمله

حصار جاده‌سنده بولنان صرب قشله‌لری وکویلری هدم واحراق اولنمش ایدی .

صربلولر اومواقعی تکرار ضبط ایتمك زعمیله « الکسناچ » قصبه‌سنك اوکنده بولنان ایکی قریهٔ جسیمه‌نك ایلروسنه وفرقه‌نك بر جناحی قارشوسنه اون بر بطاریه طوپ قویه‌رك اوچ ساعتدن زیاده آتش ایتدکدن صکره پیاده وسواریلرینی ایلرولتمکه باشلادقلری جهتله التی بیك قدر عساکر معاونه واوچ طابور عساکر منتظمه طرفلرندن وقوعبولان مدافعه‌ده ینه مغلوب اوله‌رق فرار ایتمشلر ایدی بومحاربه‌ده صرب کویلرینك بری یانوب عساکر عثمانیه‌نك الکسناچ ایله بینلرنده دیکر کوبدن بشقه حائل قالمدی احمد ایوب پاشا فرقه‌سی دخی طوپ آتشیله عساکر عثمانیه‌یی ازعاج ایدن بربیوك استحکامی حرباً ضبط ایده‌رك وصربلولردن ایکی طوپ وپك چوق اسیر واسلحه اله‌رق « الکسناچ » محاصره‌سنه یول اچمش وانك اوزرینه اکمال اسباب حربیه ایله اصل « الکسناچ » موقعی حصر وتضییق اولنمغه باشلامش ایدی

صربلولر نیش وودین طرفلرینه تجاوز ایلدکلری صره‌ده بوسنه قطعه‌سنی روم ایلی‌یه ربط ایدن یکی‌پازار بوغازینی دخی تضییقه ابتدار ایتمشلر ایدی وبوندن مقصدلری قره‌طاغ ایله صربستان حدودینك اوراده حد فاصلی عرضاً مسافهٔ قلیله‌دن عبارت اولمسیله شدتلی برهجوم اوزرینه قره‌طاغلولرله برلشه‌رك بوسنه‌یولنی قپامق و«مترویچه»یه دخی تسلطله سلانیك تیمور یولنك باشنی ضبط ایدوب ارناوودلغه قدر آتش مفسدت صاچمق وبوسنه وهرسك عصاتنك شقاوتلرینی تزییدایله اوطرفلرك استیلاسنه دخی متفقاً یول اچمق ماده‌لری ایدی لکن صرب وقره‌طاغلولرك حسب الموقع بویله برحرکته اجترالرن احتمالی سائر ملحوظاتدن قوی اولمقله تهیئات عسکریه اثناسنده یکی پازار بوغازینه دخی عساکر نظامیه ومعاونه‌دن مرکب فرقه‌لر قونلمش وبونلر هم صربلولرك وهم قره‌طاغلولرك مدافعه‌سنه مأمور اولدقلرندن ایکی آتش اراسنه القا اولنمش وتیمور یولنك محافظه‌سیچون مترویچه‌یه دخی برمفرزه تعیین قلنمش ایدی

یکی‌پازار بوغازینك اهمیت فوق العادهٔ موقعیه‌سی حسبیله تعبیه اولنان عسکر قوماندانسنك برید مقتدره تودیعی اقتضا ایدوب بناءً علیه اوچنجی اردو مشیری لوفچه‌لی درویش پاشا اورانك محافظه‌سنه مأموراً سنیجه‌یه اعزام قلنمش وفریق محمدعلی‌پاشا وجمیل‌پاشا ومیرلوا مصطفی جلال الدین‌پاشا وفوأدپاشا کبی امثالندن سچلمش امرای عسکریه فرقه‌قوماندانسیله درویش پاشا معیتنه ویریلوب مصر عسکری دخی قوماندانلری فریق راشد پاشا معیتیله

اورايه كوندرلمش و بوسنه‌نك « ويشغراد » و « ايزورنيق » جهتنده ينه صربستانه قارشو ترتيب اولنان فرقه‌لرايسه بوسنه عموم قوماندانی مشیر احمدمختار پاشانك تحت نظارتنده اوله‌رق بشقه بشقه قوماندانلره توديع ايدلمش ايدی

متروبچه‌يه كلنجه اورايه ابتدای مسئله‌ده ميرميراندن طوسون پاشا نزل امينی صفتنده كوندرلمش ايكن صربلولرك نقاط متجاوره‌دن آقنجی طرزنده تخطيلری نظر دقتی جلب ايتمكله برمقدار عساكر نظاميه ايله آرناود كوكللولرندن عسكر جمع اولنه‌رق قوماندانسی مشیر علی‌صائب پاشايه احاله قلنديغی متعاقب نيش اردوسنك حركات تعرضيه‌يه ابتدارنده سردار اكرم عبدی پاشا علی‌صائب پاشانی اوطرفه آلمش ويرينه مشیر نصرت پاشا مأمور ايدلوب فقط اوزمانه قدر صربلولرك متروبچه اوزرينه تسلطه مجاللری قالمامش ايدی ايشته يكی‌پازار و بوسنه طرفلرندن‌صربستانه‌قارشو حاضرلنان اشبو قوۀ‌عسكريه نيش‌اردوسی حركته باشلانجه موقعلرينك حال وايجابنه كوره محاربه‌يه كيريشديلر .

بزبرتاريخ عسكری يازمديغمزدن وضعيت‌اراضی وسوق‌الجيش وتعبيةالجيش‌تعريفاتنجه مفصلاتی اساساً التزام ايتميوب يالكز باشلی محاربه‌لرك اجمال وقوعنی ونتيجه‌لرينی ثبت وتحرير ايلمكده بولنديغمزه‌مبنی ودين ونيش جهتلری وقايع حربيه‌سی نه‌درجه‌لرده‌ذكر وبيان‌اولنديسه يكی‌پازار و بوسنه فرقه‌لرينك‌محاربات مهمه‌سی دخی‌اوقدر تعريف‌قلنه‌جقدر .

صربلولر يكی پازار بوغازينی ضبط واستيلا امليله حدوده يقين مواقع مهمه‌لرندن « ياوور » تپه‌لرينه استحكام ويره‌رك برقوۀ جسيمه تعبيه ايتمش واوقوته استناداً وبغتةً يكی پازار وسينچه قصبه‌لرينه هجوم ايلكی قرارلشديرمش اولدقلرندن اولا يكرمی درت طابورله سينچه جهتنه تعرض ايلدكلری‌حالده فريق محمدعلی‌پاشا يدی‌بچق طابوردن عبارت برقوته شدتلی مدافعه ايتديكندن صربلولر پك‌چوق تلفات ويروب رجعته مجبوراولمشلر وايكی كون صكره يكی پازار استحكاماتنه هجومارنده دخی مقصدلرينه واصل اوله‌ميه‌رق مغلوباً رجعت ايتمشلر ايدی لكن كندولرنجه يكی پازار بوغازينك تضييق واستيلاسی فوق‌الغايه ملتزم اولمسيله تعرضارينك منعيچون « ياوور » استحكاماتنه قارشو « قلادنجه » موقعنه برفرقه عساكر عثمانيه اقامه اولنمش وطابيه‌لر انشا قلنمشدر بوحالده دخی صربلولر طوپ محاربه‌سندن وپياده هجوملرندن فارغ اولميوب حتی تموزك اون‌ايكنجی كونی يكرمی طوپ ويكرميدن‌زياده پياده طابوری‌ايله « قلادنجه »اردوكاهنه تسلط ايتمشلر وينه برچوق تلفات ويرمشلرايكن سينچه قصبه‌سنك قارشوسنده‌كی تپه‌لری

طوتوب اوزرينه استحكاملر انشاسيله اطرافه صارقنديلق ايتمكه باشلادقلرندن تموزك يكرمی دردنجی كونی اون بش طابور عسكر عثمانيه ومصريه وايكی بيك قدر پياده وسواری عساكر معاونه مصر فريقی راشد پاشا وفريق جميل پاشا قوماندالريله ايكی قولدن سوق اولنه رق صربلولر ذكر اولنان سنيچه تپه لرندن تپه لنه تپه لنه طرد وتبعيدايله تسلطلری دفع ايدلمش ايدی .

اواثناده « كوچك ايزورينق » و « ويشغراد » طرفلرينه سكزر اون بيك كشيلك فرقه لرله هجوم ايتدكلری حالده اورالرده بولنان مفرزه لرك صولتيله تلفات كليه يه اوغرايوب رجعت ايلديلر باخصوص « سوتانيچه رادووينه صوچانيچه راچه وبيلنا » موقعلرنده وقوعبولان مفرزه محاربه لری صربلولره دهشت ويروب « راچه وبيلنا » ده ياپدقلری استحكاملری درت قطعه طوپله برابر ترك ايلمشلر و « صوچانيچه » محاربه سنده صربلولری تعقيب ايدن ارنود كوكللولری صربستان ايچنده خيليجه ايقاع خسارات ايتمشلر ايدی .

بالاده ذكر اولنان سنيچه محاربه سندن قاچان صرب عسكری « ياوور » استحكاماتنه قپانوب عساكر عثمانيه نك تجاوزی حركتنه سد راه اولدقلرندن بونلرك دفعلری فن حربجه مقتضی كورنمش ايدی لكن او استحكاملر غايت صيق وجسيم اورمانلرله محاط يوكسك طاغلرك تپه لرنده بولنوب صربلولرك قوتی ايسه يكرمی التی طابور پياده واون بيكدن زياده احتياط عسكرندن مركب اولديغی وبيوك كوچك اوتوز قدر طوپلری بولنديغی كشف اولنمغله اورايه تعرض ايچون قوتلی حركت اولنمق اقتضا ايدوب بناءً عليه تموزك يكرمی التنجی كونی قلادنجه اردوكاهندن فريق محمد علی پاشا صول جناح وعساكر مصريه قومندانی فريق راشد پاشا صاغ جناح اوزرينه وفريق جميل پاشا جبهه يه تعيين اولنه رق بونلر عساكر عثمانيه ومصريه ومعاونه فرقه لريله « ياوور » موقعنه طوغری ايلرولمكه باشلاديلر ومصر ميرلوالرندن اسماعيل پاشا دخی مركز عد اولنان « ديولاريقه » قلعه سی اوزرينه كيدوب محمد علی پاشا فرقه سيله برلشديلر شو هيئتده حركت ايدن قوه عسكريه يمين ويساردن هجوم ايليه رك التی ساعت امتداد ايدن محاربه نك نتيجه سنده ايكی يوزدن متجاوز بيوك كوچك استحكام ومتريسلرينی ضبط ايلدكلرندن صربلولر مغلوباً اصل « ياوور » استحكاماتنه رجعت ايتديلر وكيجه اورانی دخی تخليه وترك ايله فرار ايلديلر وبو محاربه ده نفوسجه خيلی ضايعاته اوغرايوب كليتلو اسلحه وجبخانه دخی براقديلر

ايشته صربستانك جهت غربيه سنده آغستوس اوائلنه قدر وقوعبولان محاربانك

باشلیجه‌لری بونلر اولوب طرفین مفرزه‌لری ایسه تصادفاً ومخصوصاً مصـادمه‌دن خالی اولمدقلری ونیش اردوسی « الکسناچ » قرارکاه عسکریسنی حصر وتضییقه باشلادیغی اثناده متارکه تکلیفلری وقوعبولدیغندن صربستـان محارباتنك نتایجی تأخر ایتمش ایدی

شویله که صربلولر اعلان معـاداته قرار ویردکلری صره‌ده قومانداجه وعسکرجه روسیه‌دن استعانه ایتملریله کوکللی طرزنده خیلی ضابطان ونفرات وتفنك وطوپ ومهمات کوندرلمش واسیای وسطی محاربه‌لرنده روسیه‌جه کسب‌اشتهار ایلدیکی حالده بعض مخالفلری ایله مناقشه ایدوب عسکرلکدن چکیله‌رك « روسکی‌میر » نام اسلاو غزته‌سنك محرری اولان جنرال چرنایف اوغزته‌یه دولت علیه وملت عثمانیه علیهنده درج وتحریر ایلدیکی بندلرله شدت خصومت وعداوتی معروف اولدیغیچون صربستان عسکرینه قوماندا ایتمك اوزره بلغراده اعزام قلنمش‌ایدی بوآدم صربستانه کلور کلمز الینه‌الدیغی برسیغاری مظفراً استانبوله دخول ایلدیکی کون یاقه‌جغنی ادعا ایله مغرورانه ایشه کیریشـوب لکن (الحرب سجـال) مفهومنجه نسیم نصرت وظفر جانب عثمانیانه وزان وصربلولر هر طرفده وهر محاربه‌ده پریشان اولمغله یالکز خارجدن التحاق ایدن اشقیا فرقه‌لری دکل صربستان ضابطـان ونفراتنك بقیة‌السیوفی دخی قتل ایله تهدید اولنور ایکن محاربه‌دن وبلکه صربستاندن قاچمغه باشلامش اولدقلرندن صرب امارتی ضـابطان ونفراتجه واقچه ومهمات حربیه‌جه تجدید قوت ایتمدکجه کندوسنه نافع برنتیجهٔ حربیه استحصالی قابل اوله‌میه‌جغنی اکلامقله بریاندن سریعاً حرکات خصمانه‌نك ترك وتعطیلی وبریاندن دخی اسلاواتحادی جمعیتلرندن اقچه وروسیه‌دن ضابطان وعسکر جلبی چاره‌سنی ارامقده ایدی

حتی او اثناده امارتك خارجیه مدیری موسیو « ریستیچ » بلغراده مقیم روسـیه مصلحتکذاری موسـیو « قارتقوف » ایله صورت‌مخصوصه ده ملاقات ایدرك صربســتانك مغلوبیت متتابعه ایله دوچار‌اولدیغی مهالك ومخاطراتی مأیوسانه‌حکایه‌دن‌صکره « الکسناچ » محارباتنده مغلوب اولور ایسك « بانیه » جهتنده بردفعه اولسون مظفر اولمدقچه محاربه‌یه ختام ویره میز بناءً علیه روسیه دولتندن ضابط وعسکر واقچه یتشدیرمسنی استدعا ایدرز دیمش و « قارتقوف » بومراجعتی تبلیغ ایله‌دولتندن موافقت جوابی الوب صرب امارتنه بیلدیرمش اولدیغی متعاقباً بلغراده روسیه‌دن عسکر واقچه کلمکه باشلامش ایدی .

صربلولر شو استعانه‌یه تشبثله برابر دولت علیه‌یی برمتارکه‌یه ارضا ایتمك واول باول حرکت حربیـه‌یی تعطیل ایتدیرمك ایچون معـاونت خارجیه‌یی دخی جلب واستحصاله

مساعی اولدقلرندن محاربه‌یه باشلانلدیغی وقت اوروپا دولتلری جانبندن وساطت مشترکه اجرا اولنه‌جغی حوادثی منتشر اولوب بویله برتشبثدن مقصود اولان نتیجه‌ایسه محاربه‌یی دولت علیه‌نك منافعنه موافق درجه‌یه وصولدن منع ایله صربستانك دولت علیه ایله تجدید ایده‌جکی مناسباتی هیچ اولمز ایسه محاربه‌دن اولکی حال وموقع اوزرینه بنا ایتدیرمك قضیه‌سی ایدی وبونیت وتصورك اسباب معنویه‌سی دخی روسیه‌لولرك شرق حقنده اتخاذ ایلدکلری مسلکك نتایجی تماميله دلخواهلرینه موافق ظهور ایتمامسندن یعنی هرسك اختلالی ایستدکلری صورتی اکتساب ایده‌میه‌رك وبلغارستانده اکدکلری تخم فساد آز زمانده محوایدیله‌رك وصربلولره هردرلو امداد ومعاونتی بیدریغ طوتمشلر ایکن محاربه‌نك ابتداسندنبرو ممالك دولت علیه حقنده ارادقلری مضرات میدانه کله‌میه‌رك عساکرعثمانیه‌نك هرطرفدن صربستانه تجاوزله مظفریات متوالیه‌سی مشهود اولمسندن ناشی شو مسئله‌ده اسلاولره قارشو بر موقع مشکلده بولندقلرندن ایشلك ایچندن شانلرینه الویره‌جك صورتده چیقمغه متهالکانه صرف مساعی ایلمکده اولملری ماده‌سی اولوب آلمانیا واوستریا دولتلری دخی بومسئله‌ده روسیه‌لولرله متفق اولدقلری کبی انکلتره وفرانسه وانلره تبعاً ایتالیا دولتلریده دول شمالیه‌یه مخالفتدن چکینورلرایدی نهایت‌توسط وقوعنده دولت علیه‌نك اعادهٔ مسالمته مسارعت ایلمسنی باب عالی‌یه تکلیفده انکلتره دولتی اوك اياق اولوب صرب پرنسنه‌ده بویله برتوسط رجاسنده بولنور ایسه انکلتره‌نك دخی موافق اوله‌جغنی اشعار ایتمش حاصلی صربستان محاربه‌سنی دها قزشمقسزین باصدیرمق ایچون برچیغر اچمش ایدی

بوتشبثات خارجیه اوزرینه بین‌الوکلا جریان ایدن مذاکره‌نك خلاصه‌سنده صربلولر هرسك مسئله‌سنك ظهورندنبرو الویهٔ متجاوره حقنده درلو حرکات شقاوتکارانه اجرا ایتمشلر ایکن دولت‌علیه اختیار صبروسکوت ایده‌رك عالمك نظرنده مسلك صلح پرورانه‌سنی اثبات ایلمش ونهایت صربلولرك قره‌طاغلولرله متفقاً اعلان معادات ایتملرینه مبنی تنکیلاته باشلامش اولدیغی حالده نتیجه‌سنی وتأميناتسز محاربه‌یه فیصل ویرلمسی تکلیفنی قبول ایتمك قابل اوله‌مز ومع هذا دولت علیه‌نك مقصد ومرامی‌صربستانه ویردیکی حقوق وامتیازاتی محو ایلمك وبیهوده قان دوکمك دکلدر انجق پارس معاهدهٔ صلحیه‌سی صربستانجه اولان حقوق ملکداریسنی تأمينات دولیه تحتنه قویمش ایکن برسنه‌دنبرو صربلولرك حرکات شقاوتکارانه‌لرینی منعنه ذره‌جه تأثیری واولبابده ایدیلان نصایحك فائده‌سی

اولمدیغندن تأمینات قولیه‌نك استقبالاً دخی آسایشه مداری بولنه‌ماز . آنك ایچون دولت علیه شو مسئله‌ده تأمینات فعلیه و مادیه استحصال ایتمدکجه صربستان ایله تجدید مناسبات ایده‌مز » دینلدی و بو قرارك مضمونی دول سته‌نك استانبولده بولنان ایلچیلرینه واوروپاده مقیم سفرای دولت علیه واسطه‌سیله خارجیه ناظرلرینه بیلدیرلدی .

شو تبلیغاتدن صکره ینه حرکات خصمانه دوام ایتمکده والکسناج محارباتی کسب شدت واهمیت ایلمکده اولسون پرنس « میلان » بالاده ذکر و بیان اولنان مغلوبیت متتابعه‌دن مأیوس اولمسیله بلغradده مقیم قونسلوسلره بالمراجعه محاربه‌یه فیصل و یرلمك ایچون دولتلرینك توسطلرینی رجا وقره‌طاغك دخی بو توسطدن مستفید اولمسنی استدعا ایلدیکی وانلرك دخی کیفیتی دولتلرینه یازدقلری استخبار اولندی واو کونلرده انکلتره خارجیه ناظری لورد دربینك لوندره سفیری موسوروس پاشایه واستانبولده‌کی انکلیز ایلچیسنك باب عالی‌یه وقوعبولان افاداتی دولت علیه فوت فرصت ایتمه‌رك ترك محاربه‌یه قرار ویرسون اکر حرب دوام ایده‌جك اولورسه روسیه‌ده اسلاولره میل ومحبت عمومی اولدیغندن روسیه دولتنك توسط خصمانه‌یه قیام ایتمسی ملحوظدر وادیسنده سوزلری متضمن ودیکر بش بیوك دولتك مطالعات واخطاراتی دخی او مثللو مقالاتی مؤید ایدی . وکلای دولت تبلیغات مشروحهٔ دولیه‌یی نظر اعتنایه الدقلری صره‌ده حرکات عسکریه‌نك اول باول تعطیلیله لااقل برماه مدت متارکه اولنمسی وهرسك وقره‌طاغك دخی بو متارکه‌یه داخل اولمسی تکلیفی میدانه کلدی . حال بوکه صربستان حکومتنك حربه تصدیسنه دولت علیه سببیت ویرمامش ومحاربه‌یه برمدافعهٔ مشروعه یولنده کیریشمش ایکن روسیه ایله متفقاً بش دولتك مسلك بیطرفیدن رجوع ایله توسطه باشلاملری وتعطیل حرکت حربیه‌یی وآنی متعاقب متارکه‌یی مصرانه تکلیف ایتملری صربلولری « الکسناج » محاصره‌سندن ودها طوغریسی برمغلوبیت کامله‌دن قورتارمق مقصدینه مبتنی بولندیغنی تحقق ایتمکله نیات خارجیه‌نك مهالکی ومسئله‌نك عواقب وخیمه‌سی نمایان اولدی . بونکله برابر باب عالی استقبالی تأمینه مدار اوله‌جق اساسلر استحصال ایدلمدکجه متارکه‌یی قبول ایتمك وهرسك عصاتیله صربلولرکبی تجدید مناسبات اولنمق قابل اوله‌میه‌جغی بیانیله توسطك بوجهتلرینی رد ایلدی وشو تکلیفلرده بولنان دولتلر سفراسنه دخی « اعادهٔ آسایش مقصدینك حصولی متارکه‌یه موقوف دکلدر . دولت علیه‌جه آرانیلان تأمینات بین الدول مقبول اولدیغی حالده مطلوب حاصل اولور » دیو جواب ویرلدی . لکن

دولتلرك اول باول ایستدکلری شی که تعطیل حرکت عسکریه قضیه‌سیدر . بوکا دخی مخالفتده اصرار اولنمسندن پك بیوك عربده‌لر ظهور ایده‌جکی ونهایت مسئله‌دن مقصود اولان تأميناتك استحصالنه مانعه‌لر ایقاع ایدیله‌جکی احتمالاتی اذهان وکلای دولتده قوت بولوب بوکا دائرهٔ عسکریه‌نك « الکسناچ » محاصره سنی تشدید ایچون بیوك طوپلر وهاوانلر کوندرلمسی کبی برمدت تعطیلیه‌یه موقوف کوردیکی سوقیاتك تسهیلی مطالعه‌سی‌ده منضم اولمغله سردار اکرمله صربلولر بینده اوچ هفته مدت اوزرینه برمقاوله‌عقد ایتدیریله‌رك حرکت عسکریه تعطیل ایدلدی وتأمينات صلحیه اولمق ایچون ایستنیله‌جك شرائطك ده مذاکره سنه باشلانلدی .

«٤»

قره طاغ محاربه سی

اوچنجی فقره‌نك مقدمه‌سنده ذکر ایتدیکمز وجهله قره طاغلولر صرب حکومتیله عقد اتفاق و برابرجه اعلان شقاق ایتمشلردی قره طاغ دینلان محل اشقودره ایالتی ملحقاتندن اولوب هرسك قطعه‌سیله اشقودره‌نك ممر تجارتی ایکن اهالیسی عموماً شقاوتله مشهور اولدقلرندن یکرمی بش سنه‌دنبری ولادیقه تعبیر اولنان رئیسلرینك سوقیله هرسك واشقودره و یکی بازار طرفلرنده قتل نفوس وغصب اموالدن ال چکمامشلر واشقودره‌نك طریق تجارتنی سد ایلمشلر ایدی .

دولت علیه بوشقاوتك دفع ورفعیچون هرطرفدن اردولر سوق ایتمش ایکن هم جنس وهم مذهبلری اولان بعض نواحئ متجاوره اهالیسنك رفع لوای عصیان ایله قره‌طاغلولره التحاقلری عارضهٔ محلیه قبیلندن اولان برشقاوتی پولتیقه مسئله‌سی رنکنه قویمش اولمسیله بوکا قارشی برتدبیر شدید اتخاذی تصویب اولنوب جلوس عبدالعزیز خانی‌یی متعاقب قره طاغ اوزرینه سردار اکرم عمر پاشا قومانداسیله اللی بیك کشیلك براردو سوق ایدلمش ورئیس جبلك اقامتکاهی اولان « چتینه » نام موقعه قدر حرباً کیدیله‌رك طاغلولر کرکی کبی تنکیل اولنمغله داخل جبلدن کچن هرسك یولنك آچیق طوتمسی واستحکامات ایله تأمین ایدلمسی رئیسك تحت تعهدینه الدیرلمش ایکن روسیه سفارتنك اصراری وفرانسزلرك مماشاتی اوزرینه او استحکاماتدن انشا ایدیلنلر بیقدیرلمش وقره طاغ ینه اسکی حال شقاوتده قالوب ایدیلان فدا کارلقلرك هیچ بر ثمره‌سی استحصال اولنه‌مامشدر . بناءً علیه قره طاغك جوارینی دائما عسکر

باصقیسی التنده طوتمق مجبوریتی وعلی الدوام تسلط ایدن اشرالك دفع مضرتی ایله امرار اوقات اولندیغی حالده هرسك عصیانی دخی قره طاغه التجا ایدن نوه‌سینلولرك یرلرینه ارجاعیله یعنی عادتا قره طاغلولر معرفتیله ظهوره کلمش وهرسك عصاتی طاغلولرك التحاقیله تکثیر جمعیت ایتمش ایدی بیك سکز یوز یتمش برسنهٔ میلادیه‌سنده اوستریا ارکان حربیه‌سی طرفندن تنظیم ونشر اولنان جدوله نظراً قره طاغ عسکری داخل جبلده بولنان سکز ناحیه اعتباریله سکز بیراغه منقسم یکرمی بیك قدر باشی بوزوقدن عبارت ایکن مؤخراً وقت سفره مخصوص اولمق اوزره مع ضابطان اون التی بیك نفردن مرکب یکرمی طقوز طابور عساکر منتظمه تشکیل وبونلری التی لوایه تقسیم ایتمشلر وبونلردن ماعدا اللی یاشندن یوقاری سنلرده بولنان اهالیدن ردیف کبی یدی سکز بیك عسکر دخی ترتیب ایلمشلردر .

بیك سکز یوز یتمش اوچ سنه‌سنده قره طاغ طابورلرینك یالکز برر بلوکی یکی اصولده تفنکلرله وقصوری اسلحهٔ عتیقه ایله مجهز اولوب یکرمی درت قطعه طاغ طوپی دخی بولندیغی حالده «چرنویچ رجلا» نام محلده بر مکتب عسکری ایله اسلحه وجبخانه ایچون فابریقه‌لر وچیتنه قصبه‌سی ایله نواحئ ماحقه‌ده باروتخانه‌لر انشا اولنوب بیك سکز یوز یتمش درت سنه‌سنه قدر یدی ملیون عدد فشنك اعمال ایدلمشدر .

قره طاغلولر ذاتاً جری وجسور بر قوم اولدقلری حالده قوهٔ عسکریه‌لرینی بر وجه مشروع تنظیم ایتمکله مناعت موقعیه‌لرندن استفاده یولنده اولان اسکی مدافعه‌لرینی فن حربه موافق شکله قویدقلرندن دولت علیه ایله محاربه‌یه طوروشوبده توسیع دائرهٔ مملکته چالشمغی کوزلرینه الدیرمشلر وکندو تحریکلریله میدانه کلن نوه‌سین حادثه‌سی اطرافه یایلدقدن صکره هرسك عصاته معاونت ومظاهرت ایلمکه باشلامشلر ایدی اما بوحرکتلرینی کاه انکار وکاه تأویل وادیسنده طاورانوب بر یاندن‌ده روسیه‌لولرك تهدید وتحذیرلریله اوزرلرینه اردو کوندرلمکی منعه مقتدر اولدقلری حالده بلغارستان اختلالنك ظهوری هنکامنده وکلای دولتك دیدهٔ عبرتلری مهما امکن آچیلوب اشقودره‌یه احتیاطاً عسکر اعزام اولندی . لکن قره طاغلولر صربستان ایله نهانی اتفاق ایدرك ایکی طرفلی حرکته قرار ویرمش اولدقلرندن بر سنه قدر هرسك عصاته امداد ایله اکتفا ایلیوب آچیقدن آچیغه محاصمه‌یه باشلامغی صربستانك زمان حرکتنه تعلیق ایتدیلر وصربلولرك اظهارمعادات ایلملریله برابر یوزلرندن نقابی آتوب دولت علیه ایله حربه طوروشه جقلرینی اعلان

واشقودره وهرسك ويكى يازار طرفلرندن مقتدر اوله بيلدكلرى مواقعه هجوم واقتحام ايلديلر حتى هرسك جهتنده مقر لوا اولان موستار قصبه‌سنى حصر وتهديده واشقودره طرفنده پودغوريچه حواليسنى تضييقه فرجه ياب اولديلر اولوقت هرسك قوماندانى احمد مختار پاشا واشقودره قوماندانى احمد حمدى پاشا محاربه‌يه مأذون اولوب انجق بوايكى جهتك قوهٔ عسكريه‌سى دخى قره طاغ ايچنه كيروبده باشلى برايش كورمكه كافى دكل ايدى اعلان معاداتى متعاقب يكى پازار جهتنده « برانه » اوزرينه درت بش بيك قره طاغلو هجوم ايدوب اشقودره‌نك « واصويك » و « پتروباولويك » جهتلرنده دخى « قوچ » موقعنه تسلط ايلدكلرى حالده سوق اولنان قوهٔ نظاميه ومعاونه شدتلى محاربه‌لردن صكره زمرهٔ اشقيايى منهزم وطاغلو رؤساسندن اوتوز بر نامدارشقى نى « قوچ » محاربه‌سنده منعدم ايتمشلردر پودغوريچه جوارنده كائن مدون طريقى اوزرنده كى قلعه وقله‌لره هجوم ايدن طاغلولر ايسه دفع وتنكيل و « ايزلانجه » قربنده يابدقلرى استحكامات ضبط وتخريب اولندى اما مدون جوارنده كى محاربانك برنده طاغلولر غلبه ايدوب ايكى قطعه طوپ ضبط ايلديلر هرسك طرفنه كلنجه « نوه‌سين » قضاسى ايله « غاچقه » اراسنده فريق سليم پاشا قوماندا سيله محاربه ايدن فرقهٔ عسكريه قره طاغلولره غالب اولوب لكن احمد مختار پاشانك « بيله كه » ناحيه‌سى جوارنده اوغراديغى هزيمت باعث محزونيت اولمش ايدى شويله كه احمد مختار پاشا اون اوچ طابور عساكر نظاميه و برمقدار نفرات معاونه ايله تموزك اونجى كونى موستاردن قالقوب نوه‌سين قصبه‌سنى محاصره ايتمش اولان طاغلولرك غايت صرپ ومرتفع طاغلرده بولنان استحكاماتنى اوچ ساعت ظرفنده ضبط وتسخير ايلدكدن صكره تعقيبلرينه دوام ايله « استوتانيچه » نام محله قدر ايارولمش وقره طاغ عسكرى ايسه هرطرفدن صاويشوب نواحئ عاصيه‌دن « بانان » جهتنه چكلمش ايدى بعده طاغلولر حدودلرينه يارم ساعت مسافه‌سى اولان « اوربيقا » نام محله قدر رجعت ايتمرليه احمد مختار پاشا برمحاربهٔ قطعيه اجراسى ايچون « اوربيقا » يه يارم ساعت مسافه‌ده كائن « بيله كه » يه سوق كتيبهٔ جلادت ايدرك اورادن عثمان پاشا وسليم پاشا قوماندالريله همان برفرقه عسكرى ايلرولتمش ايدى مكر طاغلولر تكثير جمعيتله كمين شقاوته يراشمش اولدقلرندن فرقهٔ عثمانيه اوزرينه يان طرفدن هجوم وسليم پاشايى شهيد وعثمان پاشايى اسير ايتمرليه عسكره دهشت كلوب مغلوباً رجعت ايتديلر .

طاغلولر بو غالبيت نشئه‌سيله وجمعيت كليه ايله هجومه باشلامشلر ايسه‌ده احمد مختار پاشا

اورادن رجعتله ترهبین جوارنده طوتدیغی موقعلرده ثبات ایدرك هرطرفی صاران طاغلولری شیرانه محاربه‌لرله طاغیتوب و «درا کوره» طریقی اوزرنده‌کی قلعه‌لری حال محاصره‌دن قورتاروب بوسنه‌دن برقوهٔ کافیه جلبیله قره طاغ اوزرینه تعرضی حرکته دخی قرار ویردی و مؤخراً بو تصمیمنی موقع فعل واجرایه کتوردی .

ذکر اولنان «بیله‌که» بوزغونلغی خبری دولت علیه‌جه باعث اضطراب اولمغله طاغلولردن روجه مطلوب اخذ ثار وتعمیر خلل ایدلمك اوزره هرسك واشقودره طرفلرینه یکیدن عسکر تسییری ایله مقدما اولدیغی کبی ایکی طرفدن قره طاغه کیریله‌رك سریعاً شو غائله‌نك اورته‌دن قالدیرلمسی و اول باول اشقودره‌دن شدیداً تجاوز اولنمقله هرسك جهتنده تحشد ایدن طاغلولرك اوطرفه جلبنه چالشلمسی ارزو اولندی لکن بو قرارك فعلیاتنه تشبث ایدیله‌جکی اوروپایه منعکس اولنجه اوستریا دولتی هرسك قطعه‌سنك مناسبات بحریه‌سنجه کلیدی مثابه‌سنده وبعض سواحلی اوستریا یدنده و دولت علیه‌نك تحت حکومتنده بولنان «قلیق» لیماننك آچیق قالمسی کندوسنك ملتزمی اولان بیطرفلق مسلکنه موافق اوله‌میه‌جغندن بحث ایله سفائن حربیهٔ عثمانیه‌نك اورایه عسکر ومهمات نقل واخراج ایتملرینی منع ایدرك بو طریق ایله هرسك عصاتنه وقره طاغلولره معاونت وصحابت مؤثره ابراز ایلدی .

اشبو «قلیق» لیمانی ایله «ستورینه» لیمانی وندیك کورفزنده دولت علیه‌نك متصرف اولدیغی محللردن ایکن مدت مدیده استعماله لزوم کورنمیوب بیغی اونودلمش و اوستریا دولتی ایسه دالماچیا اراضیسی مناسبتیله شو لیمانلری جمعلیوب قپامش اولدیغی حالده دور عبدالعزیز خانیده سردار اکرم عمر پاشا قوماندا سیله قره طاغ اوزرینه اردو کوندریلور ایکن بو لیمانلر خاطره کلوب خطاب اولندقده اوستریا دولتی اولا بعض اسباب سردیله مشکلات کوسترمش ایسه‌ده تحدید حدود خریطهٔ رسمیه‌سی ومعاهده‌نك فقرهٔ مخصوصه‌سی اورته‌یه قونیله‌رق اثبات مدعا اولندیغندن مخالفته قدر اوله‌میوب فقط قرانتنه نظاماتنجه لازم کلان معامله اجرا اولنمق ایچون دولت علیه اورایه نه وقت سفینهٔ حربیه کوندره‌جك اولور ایسه اوستریا دولتنه بیلدیرمك شرطیله اوزلاشلمش واوتاریخدن برو هرسك طرفنه عسکر ومهمات سوقی لازم کلدکجه ذکر اولنان لیمانلر واسطه‌سیله اعزام قلنمش ایکن اوستریا دولتنك اعلان ایتدیکی معاملهٔ انسدادیه بر خانه‌نك صاحبنی کندو اوینه دخولدن قومشوسنك منع ایتمسی کبی حقسز بر اثر خصومت اوله‌رق بیطرفلق قاعده‌سیله توفیق وتأویل قبول ایده‌میه‌جکندن صدراعظم محمد رشدی پاشا بوسنه وهرسك

قطعه‌لرینك حركات وسوقیات عسكریه‌سنی حال خطره وتهلكه‌یه القا ایدن اشبو « قلیق » مسئله‌سی حقنده آرای عمومیه‌یی تحقیق ایتمك لزومنی درپیش ایله وكلا ورجال علمیه وامرای عسكریه ومتحیزان مأمورین ملكیه‌دن مركب باب عالیده بر مجلس عمومی عقد ایتدیره‌رك جریان ایدن مذاكره‌ده اوستریا دولتنك شوحركتی دولت علیه‌نك قره‌طاغ محاربه‌سنجه سوقیات عسكریه‌سنی سكته‌لندیرمك واوجهتله قره‌طاغلولرك غلبه‌سنی تسهیل وتأمین ایتمك وبوسنه وهرسك طرفلرنجه اختلالك امتدادینه میدان ویرمك مقاصدینه مبنی وحقوق ملله ومناسبات صلحیه‌یه منافی اولمغله اعلان حربه قدر كیدیله‌جك وقایه‌دن ایسه‌ده ایچنده بولنیلان غوائل اوقدر شدید بر حركتی اختیاره مساعد اولمدیغندن اوستریا دولتنه پروتستونی حاوی جواب ویرلمسیله اكتفایه مجبوراً قرار ویرلدی انك اوزرینه خارجیه نظارتی جانبندن تبلیغ اولنان تحریراته اوستریا دولتی داعیهٔ تصرف وتملك یولنده بر طاقم ادلهٔ ضعیفه ایله جواب ویرمش اولدیغندن انلرك ردوجرحی تصور اولنمقده ایكن اوستریا سفیری « قونت زیچی » بومسئله حقنده بر مباحثهٔ رسمیه‌یه كیریشیلور ایسه دولتم پك زیاده كوجندیرلمش اولور ومناسبات طرفینه خلل كلور زیرا ویردیكمز قراری تغییر ایده‌میز بویله نازك بر زمانده دولت علیه‌نك هروجهله معاونتنه محتاج اوله‌جغی بر دولت مجاوره‌یی قیرمسی ایسه جائز دكلدر بوبحثی وقت مرهوننه تعلیق ایتمك خیرلو اولور دیمكله بوطرفدن اختیار سكوت اولنوب قلیق اوزرندن عسكر ومهمات سوقی كبی بر سهولت لیمانك حق تصرفیله برابر الدن كیتدی وهرسك جهتنه كیده‌جك طابورلر « یكی پازار » بوغازندن واشقودره ایچون ترتیب ایدیلان عساكر جدیده دخی برالشامدن النه‌رق « بار » اسكله‌سی طریقندن سوق ایدلدی اشقودره‌دن اجرا قلنه‌جق حركات عسكریه‌نك اهمیتی ایجابنجه اورایه مقتدر وجسور برقوماندان كوندرلمك لازم كلوب اشقودره قوماندانی احمدحمدی پاشا ایسه الك صكره مدون اوزرینه عزیمتنده مغلوب اولمش وقره‌طاغلولره ایكی طوپ براقمش اولدیغندن انك عزلیله یرینه بوسنه قوماندانلغنده بولنان فریقاندن مجارلی محمود پاشا رتبهٔ مشیری توجیهیله تعیین واعزام قلنوب لكن مشارالیه اشقودره‌یه واصل اولور اولمز اوراجه موجود اولان عسكرك بیلغینلغندن وبرالشامدن سوق اولنان قوهٔ جدیده‌نك ایشه یرامیه‌جغندن بحث ایله قره‌طاغه كیرمكده مشكلات كوسترمكه باشلادی .

نهایت وصایای متعددهٔ اكیده ایله حركته استعداد حاصل ایدوب اول باول طاغلولرك حصر وتضییق ایلدكلری « مدون » قلعه‌سنی تخلیص ایچون اون درت طابور پیاده واون بر طوپدن مركب بر فرقه ایله بودغوریجه‌دن قالقوب « مدون » قلعه‌سنه بلا مانع واصل

اولدقدن صكره طاغلولر بردن بره ميدانه چيقه‌رق محمود پاشا دها صف حربنی تشكيل ايتمزدن اول مهاجمهٔ شديده ايله فرقهٔ عسكريه‌نك يوزينی دونديرمشلر وخيلی تلفات ويرديرمشلر ايدی .

بونك اوزرينه محمود پاشانك عزليله قوماندانلغه « يكی‌بازار » موقعنده بولنان اوچنجی اوردومشيری درويش پاشا اعزام ايدلدی ومحمودپاشا استانبوله كتورديلوب تحت محاكمه‌يه آلندی وبرطرفدنده عسكری تشجيع وسبب مغلوبيتی تحقيق ايچون قلم فقير ايله تسويد اولنان فرمان عالی مشيران عسكريدن صفوت پاشايه ويريلوب اشقودره‌يه كوندرلدی كه صورتی زيرده (٤) رقميله محرردر .

تكمله

دولت عليه‌نك مضايقهٔ ماليه‌سی هرسك مسئله‌سنك مصارف فوق‌العاده‌سيله مشتد اولمش ايكن صربستان وقره‌طاغ محاربه‌لرينك اچلمسی سببيله بيوك بر دولتله حرب ايديلورجه‌سنه جمع وسوقنه مجبوريت كورينان عساكر رديفه ومعاونه‌نك مصارف عظيمه‌سنی واردات عاديه ايله اداره ايلمك امكانی قالمديغندن اولا كوكلی طابورلرينك احتياجات وسوقياتنه مخصوص اولمق اوزره وكلا ومأمورين وارباب حميت طرفلرندن اعانهٔ نقديه اعطاسنه باشلانلغله بوندن هركسه شوق وغيرت كله‌رك قادينلره وارنجه‌يه قدر استانبول سكنه‌سی اعانهٔ نقديه وعينيه‌ده يكديكرينه مسابقت كوستردكاری مثللو ولايتلرده‌دخی دفترلر اچيله‌رق اسلام وخرستيان ارباب ثروت طرفلرندن طوپ وسواری حيوانلری وملبوسات عسكريه‌يه متعلق اشيا واقچه اعانه‌سنه خلوص وجدان ايله دوام اولنديغندن باب عاليده « اعانهٔ جهاديه قوميسيونی » ناميله بر انجمن تشكيل اولنوب اعانه اقچه‌لری تراكم ايتدكچه دوائر عسكريه‌نك احتياجاتنه صرف واعطا قلنور ايدی .

اما بواعانه هركسك رضاسنه مرهون اولوب مقدارجه تحديد قبول ايدر تكاليفدن اولمديغی كبی مصارف عظيمهٔ حربيه‌نك يالكز بونكله اداره‌سی دخی قابل دكل ايدی بناءً عليه شدت ضرورته چارهٔ تعديل اولمق اوزره باشليجه برسرمايهٔ نقدی تداركی بحثنده بين الوكلا بك چوق مذاكره جريان ايدرك اوته‌دنبرو معتاد اولديغی وجهله اول باول بر استقراض عقدی تصور اولندی ايسه‌ده اعتبار مالينك داخلاً وخارجاً سكته‌دار اولمسی سببيله اكا امكان بولنه‌ميه‌جغی اعتراف ايديله‌رك دفع احتياج ايچون ضيافت رسميه‌يه مخصوص كموش طبقلر مسكوكاته تبديل اولنمق كبی فائده‌سز تدبيرلر اتخاذ قلنمش ونهايت

التی یوز بیك كیسه لك قوائم نقدیه طبع واخراجنه قرار ویرلمش ایدی دولت علیه بو قائمه بلاسنی بیلارجه چكوب امور مالیه سنك مبدأ بحرانی عد اولنه جق برچوق فدا كارلق اختیاریله تداولدن قالدیرمش والك ایچون عقد ایلدیكی استقراضی استحصال ایدركن برده‌ها قائمه چیقارمیه جغنی عالمه اعلان ایلمش وممالك عثمانیه نك اخراجاتی ادخالاتنه نسبةً اثال قلیل اولمق جهتیله یوماً فیوماً ثروت نقدیه‌سی اكسلمكده واحتیاجات حربیه نك قسم اعظمی خارجدن جلب ایدلمكده بولنمش اولدیغی حالده ینه قوائم نقدیه چیقارمق وبونی محاربه مصرفنه سرمایه طوتمق امور مستغربه‌دن ایدی

اولوقت شوتدبیرك فائده یرینه مضرتی اثبات ایدنلرك سوزلری استماع اولنمیوب ترتیب اولنان قوائمك ایكی ملیون لیرالی یعنی درت یوزبیك كیسه‌لكی تداوله چیقارلمق وقصورینی احتیاطاً توقیف قالنمق وتداول ایده جك قسمك یالكز استانبوله منحصر طوتلمیوب ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده اخذ وقبولی تحت مساعده‌ده بولنمق صورتلرینه قرار ویرلدی وتداولك بووجهله تعمیمی برنده كلیتلو اوراق طوپلانوبده قیمتی تنزل ایتمامك مطالعه‌سندن نشأت ایلدی ایسه‌ده مهمات حربیه كبی لوازم ایچون اوروپایه آلتون كوندرلمك لزومنه مبنی واردات خزینه‌نك آلتونه تحویلی یولنده برچوق فرق قیئات زیانی ویرمكه مجبوریت كورنمسیله ایراد دولتك همان نصفی قدری چورینمش وباصیلان قوائمك ترتیب اولی واحتیاط سرمایه‌سی آزوقتده صرف اولنوب ینه قائمه چیقارلمق اقتضا ایلمش ایدی مع هذا قوائمك برمدت معینه ظرفنده محاسی مطالعه‌سیله واردات عمومیه خارجنده بعض قورشوالق ترتیب یعنی سلطان مرادك جلوسنده مالیه خزینه‌سنه ترك ایتدیریلان اركای معدنی وچفتلكار حاصلاتی الغای قوائمه تخصیص اولنمش ایسه‌ده بونلر تأمینات اوله‌رق ارائه ایدلسیدی اوروپا صرافلرندن دخی اقچه استقراض اولنه‌بیلور ایدی لكن اویولده اتعاب افكار اولنمیوب قائمه طبع واخراجی قولای برتدبیر عدایدلمش اولدیغی حالده مدت قلیله‌ده بونك خسار ومضاری خزینهٔ دولت وملك وتبعه‌جه تعریف اولنمز بردرجه‌یه وارمشدر

برلین مموراندومی ترجمه‌سی

نومرو ١

ممالك عثمانیه‌دن النان مدهش خبرلر قابینه‌لرك اتفاقنی تقویه ایده‌جك درجه‌ده اولوب دول ثلثه سائر دول معظمهٔ خرستیانیه ایله بالاتفاق احوال حاضره مخاطراتنك

اوکنی الق ایچون بینلرنده اجرای مذاکره‌یه کندولرینی مجبور کورمشلردر افکارلرنجه ممالک عثمانیه‌نك احوال حاضره‌سی اطرافلی تدابیره محتاجدر سلانیکده وقوعبولوب ازمیرله درسعادتده دخی ظهوری ملحوظ اولان وقوعاته میدان ویرلمامك اوزره ایجاب ایدن تدابیر عمومیه‌نك اوروپاجه قرارلاشدیرلمسی لازم واقدمدر دول معظمه تبعه‌سیله ممالك عثمانیه اهالئ خرستیانیه‌سنك امنیتی منساب اوله‌یله‌جك بالجمله محللرده تبعه واهالئ مرقومه‌نك محافظهٔ امنیتلریچون اتخاذ اولنه‌جق تدابیر مقتضیه‌یی مذاکره ایتمك لازم کلیور حال تهلکه‌ده بولنان محلاره سفاین حربیه‌نك سوق واعزامی وعندالاقتضا اشبو محللرك انتظام وآسایشنی محافظه ایتمك اوزره مساعاً ومتفقاً حرکت ایتملریچون سفاین مذکور قپودانلرینه اوامر متفقه اعطاسی حقنده اتفاق حاصل اولور ایسه استحصال مقصد مأمول ایسه‌ده بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده هیجانك عاجلاً تسکینیله بونی استلزام ایدن اسباب دفع وازاله اولنمدقجه مقصد مذکورك تمامئ حصولی ممکن اوله‌میه‌جقدر .

پولتیقه‌نك حال حاضرینه خلل کتورلمکسزین قطعات مذکوره اهالئ خرستیانیه‌سنك تعدیل واصلاح احوالی ضمننده دول معظمه وکلاسی اجتماع ایله بوایکی مقصدك حصولی تأمین ایده‌جك صورتده باب عالیدن بر اصلاحات پروغرامی طلب ایدیلر باب عالی دخی بونی قبول ایله اصلاحاتی موقع اجرایه وضع ایده‌جکنی قطعیاً اعلان ایله دول معظمه قابینه‌لرینه بیان کیفیت ایلدی .

بناءً علیه بووعدك انجاز واجراسی خصوصنه نظارت ایتمك اوزره دول مشارالیهم ایچون بر وظیفهٔ معنویه ترتب ایتدیکی کبی ترك مخاصمات ایله خانه ومأوالرینه عودت ایتملریچون اشقیا ومهاجرین نزدنده دخی اصرار اولنمسی ضمننده مجبوریت حاصل اولمشدر معهذا مذکور پروغرام اساساً دول معظمه طرفندن قبول اولندیغی حالده ایکی مانعه‌یه تصادف ایتمشدر شویله‌که اوروپا جانبندن بر کفالت قطعیهٔ مادیه اولمدقجه باب عالینك مواعیدینه امنیت اولنه‌میه‌جغی تجارب سابقه ایله ثابت اولدیغی اشقیا طرفندن ادعا اولندیغی کبی باب عالی دخی اشقیا مملکتی مسلحاً طولاشدقجه ومهاجرین عودت ایتمدکجه اصلاحات جدیده‌یه تشبث ایتمك مادةً ممکن اولمدیغنی بیان ایتمسیله مخاصمه ومجادله دوام ایلدی سکز ایدنبرو دوام ایدن بو اختلالك مستلزم اولدیغی هیجان ممالك عثمانیه‌نك بشقه جهتلرینه‌ده سرایت ایتدی اهالئ غیراسلامیه باب عالینك ظاهراً اوروپانك مطالبنه موافقت ایتمکده ایسه‌ده اصلاحات موعوده‌یه جداً تشبث ایتمك افکارنده اولمدیغنی استخراج ایتمشلردر بوده بر طاقم

حسيات دينيه وپولتيقيه‌نك تولديله سلانيك وقوعات متأسفه‌سنه وممالك عثمانيه‌نك جهات سائره‌سنده سرتماى دهشت اولان غليان وهيجانه سببيت ويرمشدر .

خرستيانلرك مقاومت شديده‌سندن حدتلنمش اولان مسلمانلره امنيت ايتماری حقنده خرستيانلر تشويق اولنديغى صره‌ده حال اساىشده بولنان بر شهرده علناً وعاجز بر حكومتك كوزى اوكنده اجنبى قونسلوسلرك قتل ايدلمسى ماده‌سى بوسنه وهرسك ايله امارات متجاوره اهالئ خرستيانيه‌سنه سوء تأثير ايتمش اولديغى جهتله تعصبك ايالات مذكورده دخى غليانه كله‌جكى شبهه‌سزدر شو حالك دوامى تقديرنده دول معظمه‌نك اطفاسنه چالشدقارى نائرهٔ اختلالك علولنمسى ملحوظدر بناءً عليه دول مشاراليهم ايله باب عالى بيننده قرارگير اولان تدابيرك خالصانه وتماماً موقع اجرايه وضع اولنه‌جقارينه شك وشبهه براقميه‌جق درجه‌ده بعض تأميناتك اعطاسى الزمدر حكومت جانبندن اوروپايه قارشو درعهده اولنان موادك اجراسى ضمننده جداً ايشه مباشرت ايتمك اوزره باب عالى‌نى تضييقه مبدأ اولمق اوزره ايكى آى مدتله ترك مخاصمات ايتمك ايچون دول معظمه‌نك حائز اولدقلرى قوتله باب عالى نزدنده اصرار اولنمسى دول ثلثه طرفندن تكليف اولنور مهلت مذكوره اوروپانك افكار خير خواهانه‌سى حقنده اشقيا ومهاجرلرك كسب امنيت ايتمارينه واشبو تشبثات اصلاحجويانه‌يى تعقيد ايتملريچون امارات متجاوره‌نك تشويقنه وباب عالينك دخى مواعيدينى بلا تأخير اجرا ايتسنه مساعده ايده‌جكدر بوصورتله بوسنه وهرسك مبعوثلرى طرفندن درميان اولنه‌رق مذاكراته مبدأ اتخاذ اولنمغه شايان كوريلان مطالباتك اساسى اوزرينه طوغريدن طوغرى‌يه باب عالى ايله دومى‌اليهم بيننده طريق مذاكره اچيله‌بيله‌جكدر .

مواد مذكوره شونلردر .

برنجيسى وطنارينه عودت ايدن مهاجرلره خانه وكليسالرك تكرار انشاسيچون لوازم اعطا اولنه‌جق وكندى كاروكسباريله تعيش ايتمك اقتدارينى استحصال ايدنجه‌يه قدر كندولرينه اعانه ايديله‌جكدر .

ايكنجيسى اعانهٔ مذكوره عثمانلى قوميسرى طرفندن توزيع اولنديغى مدتجه اصلاحاتك جداً اجراسنى تأمين وبوكا نظارت ايتمك اوزره تشكيلى ٣٠ كانون‌اول تاريخلى نوطه‌ده محرر مختلط قوميسيون ايله اجراى مذاكره اولنه‌جقدر .

اوچنجيسى هركونه مصادمه‌نك منع وقوعى ضمننده هيچ اولمزايسه هيجانك

تسكيننه دكين عساكر عثمانيه‌نك ايلروده تنسيب اولنه‌جق نقطه‌يه جمعى ايچون باب عالى نزدنده اجراى وصايا ايديله‌جكدر .

دردنجيسى مسلمانلر مثللو خرستيانلر دخى سلاح طاشيه‌جقلردر .

بشنجيسى دول اجنبيه قونسلوسى وياخود مأمورلرى عموماً اصلاحاتك اجراسنه وخصوصيله مهاجرلرك وطنلرينه عودتلرينه نظارت ايده‌جكلردر .

دول معظمه‌نك معاونت خيرخواهانه‌سى ايله متاركه سايه‌سنده اساس مذكور اوزرينه اتفاق حاصل اولور ومهاجرلرك مملكتلرينه اعاده‌سى ومختلط قوميسيونك تشكيلى ماده‌لرندن ابتدار اولنه‌رق همان اجراآته تشبث ايديلور ايسه طريق صلح ومسالمتده خيلى مسافه قطع ايدلمش اولور .

دول معظمه‌نك تشبثات واقعه‌لرى استحصال مقصده مدار اولمقسزين مدت متاركه قرين ختام اولور ايسه صلح عمومينك وقايه‌سيچون شوفنالغك اوكنى المق وسرايتنى منع ايتمك اوزره تدابير مؤثره اتخاذى حقنده دول ثلثه طرفندن وقوع بوله‌جق حركات ساۤئره‌نك اتفاق التنده بولنمسى لزومى بيان اولنور .

سلطان عبدالعزيز خان حضرتلرينك خلعنه داۤئر ويريلان فتوى صورتى

نومرو

٢

امير المؤمنين اولان زيد مختل الشعور وامور سياسيه‌دن بى بهره اولوب اموال ميريه‌يى ملك وملتك طاقت وتحمل ايده‌ميه‌جكى مرتبه مصارف نفسانيه‌سنه صرف وامور دينيه ودنيويه‌يى اخلال وتشويش وملك وملتى تخريب ايدوب بقاسى ملك وملت حقنده مضر اولسه خلعى لازم اولورمى الجواب اولور كتبه الفقير

حسن خيرالله

عفى عنه

اعلاننامهٔ صدراعظمی صورتی

نومرو ٣

ای اهالیٔ اسلام وخرستیان

جمله‌كزك معلومیدركه دنیاده حریت وسعادتله یشامق ایستیان انسانلرجه الكزیاده‌لازم اولان شی وطننك امنیت ومنفعتنی محافظه‌یه چالشمقدر زیرا امنیت وطنه‌خدمت اولنمدقجه عمومك منفعتی حاصل اوله‌میه‌جغی كبی منفعت عمومیه یرنده اولمدقجه برشخص ایچون امنیت ومنفعت حصول بوله‌ماز وامنیت عمومیه دیدیكیمز حال ینه عمومك خالصانه اتفاقیله میدانه كلوب اتفـاق خالصانه دخی بر وطنده طوغمش وبیومش واووطندن فائده كورمكه آلشمش اولنلرك بری برینه غیض وعداوتدن واغراض فاسـده‌دن صاقنه‌رق مروّت وانصافدن آیرلمامسی وانتقام‌قصدیله ظلم وتعدی ایتمامسی وهمشهریسنك مال‌وجان‌وناموسنی كندو مال وجان وناموسی كبی امین ومحفوظ طوتمسی ماده‌لرندن عبارتدرایشته عالمده الك متمدن والك تربیه‌لی اولان ملتلرك سعـادت حاللری بویولده طوراندقلرندن ایلرو كلمش اولدیغی مثللو سزك دخی شمدی‌یه‌قدر وطنكزك منافعندن اسلام وبلغار برلكده مستفید اولمغه سعی وغیرت ایتدكلكمز وزراعت وتجـارت وسـائر ایشلرده برابر چالشمقلغكز بتون ملتلرجه غبطه اولنه‌جق برحسن امتزاج میدانه كتورمش ایدی حیفـا كه كندو اغراض فاسده‌لرینی وطنكزك فلاكتنده آرایان برطاقم ارباب‌شقاوت‌اسلام وخرستیان بیننه عداوت دوشوروب مملكتلریكزی خراب‌ایتمك وجمله‌كزی مغدور وپریشان ایتمك ایچون چنـده نصل تخم فساد صاچدقلری ونه‌مضرتلر چیقاردقلری معلوم ومشهود كز اولدی بوحركت فسادیه‌یه خیر وشرینی بیلمز بعض جاهلر اویوب وزور ایله اویدیریلوب بیهوده قانلر دوكلمش وخسار وضررلر وقوعبولمش ایكن جناب حقه حمد اولسونكه شوغائله ینه وطنكزك سلامتی وآسایش وامنیتی آرزوده اتفـاقكز ثمره‌سیله برطرف اولوب ارباب فسادك مضرتلری دفع اولندی شمدی سزلره دوشن بوغائله ارسنده كچن حاللری بالكلیه ذهنكزدن چیقاروب وغرض ونفسانیتدن صاقنوب اسلام وبلغار بیننده برقاچ عصردن ونیجه ییللردن برو دوام ایدن حسن امتزاجی كمال امنیتله وقایه ایتمكدر زیرا پادشـاهمز شوكتلو سلطان مراد خان افندمز حضرتلرینك تخت سلطنته جلوس شاهانه‌لری اوزرینه خط همایونلریله بتون عالمه نشر واعلان بیوردقلری افكار ونیات ملوكانه‌لری هریرده هر

صنف تبعهٔ شاهانه‌لرينك حريت وامنيت ورفاهنى ومملكتك اسايش ومعموريتنى ايلرولتمكدر حتى شومرادهمايونلرينى سزلره لايق وجهله اكلادوب زراعت وتجارتكزه ومملكتلركزك ترقئ معموريتنه خدمت ايتمكزى توصيه ايلك اچون مخصوص مأمورلر تعيينى امر وفرمان بيورديلر شوبيان اولنان نصايح جمله‌نك خالق ومعبودى اولان جناب واجب الوجودك رضاى صمدانيسنه موافق اولديغى قابل انكار اولمامق حسبيله بونلرى جان قولاغيله ديكليوب وپادشاهمزك حقلركزده اولان توجه ومحبت شاهانه‌لرينك قدر وقيمتنى بيلوب واسلام وخرستيان جمله‌كز بر وطنك اولادى وبر پادشاهك تبعهٔ صداقت نهادى اولديغكزى دوشينوب مملكتكزك منافعندن برلكده استفاده ايتمكه وامنيتسزلك لقرديسنى اره‌كزدن قالديرمغه سعى ايتمكزى وبر طاقم غرضكارلرك فسادينه باقيه‌رق كار وكسبكزله ودعاى پادشاهى ايله مشغول اولمكزى توصيه ايدر وجمله‌كزك بوسوزلرى خالصانه قبول ايله حميت وصداقتكزى اثبات ايده‌جككزى مأمول ايلرم

محمد رشدى

وزير اعظم

اشقودره يه كوندريلان امر عالى صورتى

نومرو

٤

اشقودره ده بولنان عساكر شاهانه امرا وضابطان ونفراتنه واردوى همايونمزك خدمات حربيه‌سنده بولنان اهالى يه

جمله‌كزك معلوميدركه دنياده انسان اچون اك بيوك واك شرفلى خصلت دولت وملت ووطننى سومك ووطن وملت اوغورنده هردرلو فداكارلق اجرا ايتمكدر وعسكرلكك شرف وامتيازى دخى محافظهٔ وطن وملت خدمتيله مكلف اولمقدن عبارتدر

ايمدى كوكلنده دولت ووطن محبتى اولان وعسكر اولوبده عسكرلكك شرفنى وطننه خدمتده آرايانلرك اك باشلى وظيفه‌سى سلاحنك شاننى اعلا ايتمك ودشمن قارشوسنده ثبات ومتانت كوسترمكدر چونكه احوال عالم وافعال بنى آدم برقرارده طوره مديغى كبى حركات حربيه دخى برادده وبرحالده اوله‌ميوب الحرب سجال قاعده‌سى اوزره كاه غلبه وظفره وكاه بعض سكته وخساره تصادف اولنور انكچون عسكرلكه لازم اولان شى هرحال

وموقعده سعی وغیرته فتور کتورمیه‌رك عزم ونیتنی خالصانه اجرایه دوام ایتمکدرشمدی‌یه قدر جمله‌کزك مشهود ومعلومی اولدیغی اوزره قره‌طاغلولر میدانده هیچ برسبب اولمدیغی حالده دولتمزه عصیان ایدوب وبرطاقم اشقیا کروهنی کندولرینه اویدیروب یرلرندن تجاوز وممالکتمزه تسلط ایدرك شقاوتلرینی آرتیردقلرندن اهالیمز حقلرنده اولان مضرتلرینك دفعیچون اوزرلرینه وارمغه بزی مجبور ایتدیلر سزلرکه دولتمزك مدار شوکتی وملتمزك مابه‌المفخرتی اولان عسکرلك ودلاورلك مسلك جلیلنده سکز وقوعبولان دعوت همایونمزله بورایه کله‌رك بابالرکزك واجدادکزك سزه میراثی اولان فداکارلقلرك اثرلرینی اورته‌یه قویمغه حاضر اولدیغکزدن حق تعالی حضرتلرینك عون وتوفیق الهیسی یار و یاوریکز ونصرت وظفر هرحالده معین ورهبریکز اولمسی دعاسنی یاد ایتمکده‌یم واقعا کچنلرده مدون اوزرنده سلاح ارقداشلرکزك برقسمی قضا ایله بعض ایستنلمیه‌جك حالاره اوغرامش اولدیغی مع التأسف مسموع همایونم اولدی لکن یوقاریده بیان اولنان وصایامزدن دخی معلومکز اوله‌جغی وجهله محاربه‌لرك حالی کاه بوزمق وکاه بوزولمقدر واکثریا برکوچك سکته وقوعی متعاقباً پك بیوك مظفریتلر حصولنه مقدمه اوله‌جغی مجربدر بونکله برابر جناب حقك اوامر الهیه واشارات جلیله‌سی اقتضاسنجه دشمن قارشوسنده ثبات ومتانت عسکر اولنلره فرض اولدیغی کبی هیچ برشیدن بحضور ومأیوس اولمیوب قوت قلب ایله محاربه‌لرده سنجاغنك غالبیتنه چالیشانلر دنیا وآخرتده سعادت حالنه خدمت ایتمش اوله‌جقلرندن بورالرینی کوزلجه تفکرایدرك سلاحکزك شاننی کوندن کونه آرتیره‌جغکزی جناب اللهك لطف صمدانیسندن مأمول ایدرم چونکه بووصایای شاهانه‌مز هربریکزك وظیفهٔ مقدسهٔ عسکریه‌کزی کاینبغی اجرا ایله انشاءالله تعالی منصورالوا اولمقلغکز تمنیاتندن نشأت ایتمکله قوماندالغکز اوچنجی اردوی همایونم مشیری اولوب شمدی‌یه قدر بولندیغی محارباتده بسالت وشجاعتی مشهود ومجرب اولان وزیرم درویش پاشایه توجیه وتودیع اولندیغی مثللو توجه شاهانه‌مزك درجاتی سزلره لایقیله افاده وبیان ایتمك ایچون عساکر شاهانه‌مز مشیراندن صفوت پاشا دخی مخصوصاً ومأموراً اولطرفه کوندرلدیکندن اشبو فرمان همایونمزده مندرج وصایا وتنبیهاته وقوماندانکز طرفندن وقوعبوله‌جق حرکاته کوره ایفای وظائف عسکریه ایله ابراز آثار حمیت وشجاعته سعی واجتهاد ایلیه‌سکز .

جزؤ ثالث

برنجی فصل

سلطان مراد خامسك انخلاع طبیعیسیله سلطان عبدالحمید خان ثانی حضرتلرینك جلوس همایونلری وقایعی

جزؤ ثانینك سكزنجی فصلنده بیان اولنان اسبابدن نشأتله سلطان مراد حضرتلری عقیب جلوسلرنده اظهار جنت ایتمش ایدی آنجق بو حال عادی خستەلك ودها صكره چیبان عارضەسیله تأویل اولنوب جمعه سلاملغنه عربه وبعضاً دخی حیوان ایله چیقاریلور ایدی لكن بوصورتله جامع شریفه كیدیشلرنده كندولرندن بلا رویة ظهور ایدن حالات عجیبه خفت عقل وعدم تصرفلرینه علامت اولمغله پادشاهك اختلال شعورنده كیمسەنك شبهەسی وتأویلات وتعلیلاتك تأثیر ومعناسی قالمدی صدر اعظم محمد رشدی پاشا شوزمان جنت مراد خانیده نائب سلطنت مقامنه كچوب دولتی پادشاهسز اداره ایدرجەسنه حركتله سلطان مرادك احوالنی بر وقت ایچون اداره ومدحت پاشانك قانون اساسی وضعنه دائر تكلیفات واخطارات متوالیەسنەده « پادشاه مختل الشعوردر بناءً علیه دولتك تبدیل اصول حكومتنه زمان مساعد دكلدر» سوزلریله مقابله ایدوب آنجق سلطان مرادك حال بی شعوریسی هركسك لسانه دوشمش وعلما بیننده نماز جمعەنك عدم جوازینه دائر كفتكولر چوغالمش ورشدی پاشا حقنده پادشاهسز ادارهٔ سلطنتدن متلذذ اولدی دیو طعن وتشنیعلر پیدا اولمش ایدی .

شو مشكلات اراسنده سلطان مراد برجمعه سلاملغندن عودتده البسهٔ رسمیەسنی چیقارمیوب اویلەجه كیجەلمش وعلی السحر اوطەسندن قالقوب سرایك الت قاتنه اینەرك پنجرەنك جامنی قیره رق كندوسنی باغچەیه آتمش اولدیغی واورادن قوشارق شهزادكان دائرەسی پیشكاهندەكی تیمور پارمقلقدن كچوب حرم اغالری قغوشلرینك جهت ساحلیەسنده كائن قایق حوضنه اتیلەجكی صره‌ده خدمەسی یتشوب زور وجبرایله كتوریلور ایكن ذكر اولنان پرمقلغه صارلمغله اللرینه اوورارق برصورت محقرانەده باغچەیه آشورلدیغی ولی عهد سلطنت شهزاده عبدالحمید افندی حضرتلرینك منظورلری اولدقده برادرلری حقنده مخل

حرمت معامله اولنمامسنی کمال تأثرله اراده بیورمشلر وصدر اعظمی دخی شوحالدن آگاه ایلمشلر ایدی .

شهزاده عبد الحمید افندی حضرتلرینك تسریع جلوسنی الك زیاده کندولرینه منتسب اولان تجارت ناظری وانشته‌لری محمود پاشا آرزو ایدرك تبدل سلطنتك لزومنی صدر اعظم نزدنده اثبات ایده جك ذواتی اله الغه باشلایوب جمه‌دن اول سرعسکر قائممقامی ردیف پاشایی طرفنه جلب وبعده وسایط عدیده ایله مدحت پاشایی دخی او یوله سوق ایلدی .

مدحت پاشا قانون اساسی وضعی هوسیله کیریشدیکی خلع مصلحتنك نتیجه‌سنی آرزوسنه موافق بوله میجه دلکیر اولمش وحسین عونی پاشانك قتلندن صکره صدر اعظم مطلق العنان قالوب سلطان مرادك حال استغراقی ایسه اوزامش اولدیغندن شهزاده عبدالحمیدافندی حضرتلرینك جلوسلری تسریع اولنمدقجه قانون اساسی استحصالنه چاره بولنه‌میه‌جغنی اکلایوب صدر اعظمی ینه تبدل سلطنت مصلحتنه اماله ایتدیردی واولا منفرداً وصکره صدراعظمله برلکده کاغدخانه چفتلکنه کیدوب شهزاده حضرتلریله ملاقات وقانون اساسی حقنده بسط مقاصد ومقالات ایلدی کندولری بالطبع هوسکار سلطنت اولمقله برابر وقت ومصلحتك فوق الغایه قاریشقلغی وسلطان مراد طرفدارانك چوقلغی سببیله وهم وخشیته دوشه‌رك بر طرفدن « اصول مشروطیت ومشورته مبتنی اولمیه‌جق برحکومتی قبول ایتمم» سوزلریله مدحت پاشا کبی حریت افکار رؤساسنك مراملرینه موافقت کوسترلر ودیکر طرفدن برادرلرینك حال جنتدن رهایاب اوله‌میه‌جقلرینك طباً ولزوم خلعلرینك شرعاً ثبوتی حقنده ارائهٔ طریق بیوررلرایدی شوحالات وتشبثات اذهان وکلاده تبدل سلطنته احتیاجی مرتبهٔ اهمیته ایصال ایدرك سلطان مرادك خسته‌لکی ایسه خلعی خصوصنده اتفاق عمومی‌یی جلب ایتمش وتداویسنه مأمور اطبا طرفلرندن افاقت بوله‌میه‌جغنه‌دائر لایحه‌لر وجنون مطبق دینیلان علته دوچار اولدیغی بیانیله انخلاع طبیعیسنی حاوی طرف شرعدن فتوی ویرلمش ایدی بونك اوزرینه ارتق تبدل سلطنت قرارکیر اولوب حتی برکون داماد محمودپاشا ردیف پاشاایله برلکده صدارته مخصوص اوطه‌ده نهانی صحبت ایدرلر ایکن مؤرخ حقیری دخی جلب ایتدیلر وسوزلرینه محرم ایلدیلر ذکر وفکرلری تعجیل جلوسه چاره‌ارامقدن عبارت ایدی‌ردیف پاشا « اکر صدراعظم بوجلوس مصلحتنی بر ازدهاتأخیرایدر ایسه برچاره‌سنه باقه‌جغز » دیمکله عبدالعزیز خانك خلعی عسکر قوتیله اولدیغی کبی بونی‌دخی‌عسکر درعهده ایده‌بیله‌جکنی تلمیح ایلدی .

ارادن برقاچ کون مروزنده صدراعظم قطعیاً اجرای تبدل سلطنته قائل اولمغله باب‌عالیده مجلس انعقادی صره‌سنده رسماً هیئت وکلایه کشف ضمیر اولنمسنی مدحت پاشا ایله سویلشدیلر وقتاکه مجلس اجتماع ایلدی مصالح مذاکره‌سندن صکره صدراعظم رقت جعلیه‌ایله افادۀ مرامی مدحت پاشایه احاله ایده‌رك تنفس اوطه‌سنه کیتدکده مدحت پاشا هیئته خطاباً سلطان مرادك احوالنی وشرعاً وزماناً ومصلحةً تبدل سلطنتك لزومنی درمیان ایلدی وصربستان ایله مصالحه‌یه دولتلر بزی مجبور ایده‌جکلر حالبوکه عقد صلح حقنی حائز اولان پادشاهمز عاقل دکل دیدی حضار جملةً تبدل سلطنت امر ضروریدر جوابنی ویردیلر .

متعاقباً صدراعظم مجلسه عودتله برازبکادن صکره نه‌چاره حکم‌قدر بویله‌ایمش دیه‌رك اعلان انخلاع ورسم بیعتك شهر شعبانك اون‌برنجی واغستوسك اون طقوزنجی پنجشنبه کونی اجراسنه وبونك ایچون استانبول سراینده بالجمله علما ومعزول ومنصوب وزرا ورجالدن مرکب برمجلس عمومی‌عقدینه قراروبرلدی ومجلسه دعوت اولنانلرك صربستان مسئله‌سندن طولایی برمذاکره واردر شایعه‌سیله باب عالی‌یه ورود ایتدکجه قبه التنه کوندرلملری احسن تدابیر اتخاذ قلندی .

داماد محمود پاشا اول کون مجلس وکلاده بولنمسیله صدراعظم اکا خطاباً (ایشته قرار کیفیت معلومکز اولدی عبدالحمید افندی حضرتلرینه جمله‌وکلاطرفندن تبلیغ ایدبکز وبوکیجه کندولرینی سرایده بولندرمیکز یارین صباح خرقۀ سعادت دائره‌سنه کتورکز) دیمکله برابر (شهزاده حضرتلرینك معلومی اولسونکه وکلای دولت بوقراری کندولرینه خدمت ایچون اختیار ایتمدیلر مجرد اثر حکم قدر اولمق اوزره سلطان مراد حضرتلری افاقت بوله‌میه‌جق صورتده خسته‌لندیکندن کندولرینك وراثت مشروعه‌لری حقنی برینه کتورمك لازم کلدی) دیدیکه صدراعظمك بوندن مرادی وارث تخت سلطنت حضرتلرینی برخلع جدیدی منتج نفوذ وخواهشك تحت تأثیرنده براقمغه محمولدر ظن اولنور بوقرار اوزرینه مجلس وکلا طاغیلوب محمود پاشا بشکطاش سراینه عزیمتله عبدالحمید افندی حضرتلرینه عرض کیفیت واجرای تبریك وتهنیت ایدرك همان کندولرینی سرایدن الوب پدرلری سلطان عبدالمجید خان مرحومك دردنجی حلیله‌سی (پرستو) قادین افندینك نشان‌طاشلرنده‌کی قوناغنه کوتوردی اوکیجه کندوسی وسرعسکر قائمقامی ردیف پاشا اوراده اقامت وعساکر

نظاميه وضبطيه نفراتيله خدمت محافظه‌يه دقت ايتديلر وصباح اولدقده ولىعهد حضرتلرينى استانبول سراينده كائن عبدالمجيد خان دائره‌سنه ايصال ايلديلر .

وقتاكه مدعو اولان وزرا وعلما ورجال وامرا قبه‌التنده اجتماع ايلدى صدر اعظم اشك چشمانى دوكه‌رك هزار اضطراب جعلى ايله سوزه باشلايوب (افنديلرم سلطان مراد خامس حضرتلرى ملك خصلت برپادشاه ايدى فقط جلوسلرندن اون اون بش كون مرورنده برعلته دوچار اولديلر يعنى قوهٔ مفكره‌لرينى ضايع ايتديلر ايديلان تداوى كاركر اولميوب شريعت شريفه‌نك بوكبى عارضه‌نك زوالى حقنده تعيين ايلديكى مدت مرور ايتمش ايكن افاقت بوله‌مديلر شو حالده ايجاب شرع شريف نه ايسه بيان بيورلسون) ديه‌رك شيخ الاسلام حسن خيرالله افندى‌يه توجه ايلدى واودخى فتوى امينى قره خليل افندى‌يه اشارت ايدوب اولجه حاضرلنان فتوايى خليل افندى علناً فتح وقرائت ايتدى كه (امام المسلمين جنون مطبق ايله مجنون اولمغله امامتدن مقصود فوت اولسه عهده‌سندن عقد امامت منحل اولورمى الجواب بيان بيوريله الله اعلم اولور كتبه الفقير حسن عفى عنه) عباره‌سيله يازلمش ايدى .

بونك اوزرينه صدر اعظم وشيخ الاسلام ومدحت پاشا دائرهٔ مقدسهٔ خرقهٔ سعادته كيدرك فتوايى ولى عهد حضرتلرينه اعطا واتفاق عمومى ايله تخت خلافته جلوسلرى قرار كير اولديغنى عرض ايتديلر وكندولرينى اجراى رسم بيعت ايچون باب السعاده پيشكاهنه وضع اولنان تخت عثمانى‌يه دعوت ايلديلر اواثناده سلطان مراد طرفدارلرينك سوء قصده اجتسارلرى وهميله رسم بيعتك داخل باب السعاده‌ده كائن عرض اوطه‌سى ديئيلان كاشانهٔ قديمده اجراسى ايستنلمش ايسه‌ده صدر اعظم دأب ديرين عثمانى اوزره باب السعاده پيشكاهنى قطعياً ترجيح ايلمكله تخت همايون اورايه وضع ايتديرلمش ايدى بناءً عليه سلطان عبدالحميد خان ثانى حضرتلرى بالاده ذكر ايتديكمز پنجشنبه كونى كه بيك ايكى يوز طقسان اوچ سنه‌سى شهر شعبانك اون برى ايدى ساعت بشى چاريك كچه‌رك جلوس بيورديلر واصول قديمه‌سى وجهله اولا نقيب الاشراف ورئيس العلما مصطفى عزت افندى وبعده بالجمله وكلا وعلما ورجال عسكريه وملكيه وسائر حضار بيعت رسمنى ايفا ايتملريله مواقع معتاده‌دن ودونمادن طوپلر آتيله‌رق اعلان جلوس اولندى واوچ كون اوچ كيجه شهر دونماسى ايدلدى .

عبدالعزيز خان مرحومه اثار جنت يوغيكن خلعنده جننه فتوا ويرلمش اولديغى

حالده یرینه عاقل دیو اجلاس ایدیلان سلطان مرادك اوچ آی اوچ کون مرورنده جنون مطبق فتواسیله اعلان انخلاعنه مجبوریت کورنمسی عبرت افزا بر عدالت الهیه‌در. رسم بیعت رسیدهٔ ختام اولدقدن صکره عبدالحمیدخان حضرتلری یوقاریده تعریف اولنان عرض اوطه‌سنی تشریف وصدر اعظم وشیخ‌الاسلامی وسائر متحیزان وکلایی جاب ایله سلطان مرادك بشکطاش سراینه چراغان ساحلسراینه نقلنی وانخلاع طبیعیلرینك تبلیغنی اراده وبومصلحته قدمای وکلادن رضا ونامق پاشالرك مأموریتنی وعلمادن برذاتك دخی بونلره ترفیقنی تنسیب وافاده بیوردقلرندن وطرف شرعدن استانبول قاضیسی خالد افندی انتخاب اولندیغندن بوذاتلر همان بشکطاش سراینه اعزام قلندی پادشاه حضرتلری ینه خرقهٔ سعادت پیشکاهنده‌کی دائره‌یه کیدوب سلطان مرادك بشکطاش سرایندن نقلی خبرینه انتظاراً اده‌ارام ایتمکده ایکن مابین باش کاتبی سعدالله بك ایله والده سلطان کتخداسی صالح افندی حضور صدراعظمی‌یه جلب اولنه‌رق آنلردخی کیفیت انخلاع وجلوسك والده سلطانه رسماً افاده‌سیله سلطان مرادك سرعت نقلی اسبابنك استحصالنه مأمور ایدیلوب کوندرلمش ایدی بونلر ورضا ونامق پاشالرله استانبول قاضیسی خالدافندی حکم تقدیر صمدانی ایله وقوعه‌کلان شوتبدل سلطنتی والده سلطانه ابلاغ ایتدکارنده بر ازبکای طبیعیدن صکره سلطان مرادی حرم باغچه‌سندن عربه‌یه قویه‌رق چراغان ساحلسراینه کوتوردکارینی تلغرافله صدراعظمه بیلدیردیلر بوخبره منتظر اولان شهنشاه نوجاه حضرتلری طوپ قپوساحلندن زورق سوار عزواجلال اولوب علی المعتاد دونمادن طوپلر انداختیله اجرای مراسم احترامکاری اولنمقله برابر بشکطاش سراینه داخل اولدیلر واستانبول سراینده قالان وکلا دخی خانه وساحلخانه‌لرینه کیتدیلر

(لاحقهٔ مهمه)

بالاده یازلدیغی وجهله خاقان سابق چراغان سراینده تحت محافظه‌یه آلنمش و توابعنك شهرلی ایله اختلاطلری منع اولنمش ایدی لکن والده‌سنك وزمان سلطنتندن استفاده ایده‌میان منسوباتنك شو حال عزلت ومحفوظیتدن متأثراً جریحهٔ فؤادلری آزدقجه آزوب نه‌یابه‌جقلرینی بیله‌مدکلری خبر ویریلیور ایدی

خاقان مشارالیهك تخت سلطنتدن سقوطی علت جنوندن نشأت ایتمش براختلاع طبیعی ایسه‌ده پادشاه نوجاه حضرتلری خلع عبدالعزیز خانی وقعه‌سنك تأثیراتیله آزرده حال اولدقلری کبی اکاآت اولان وکلادن اکثرینك موقع اقتدارده بولنملرندن وغوائل ملکیه سببیله اذهان عمومیه‌نك غلیانندن دخی بحضور اولملریله شاید برتحریك وتحرك وقوعه کلوبده خاقان سابقك خفت عقلی عودت رشدایله توصیف اولنور واوطریق ایله تخت سلطنته رجعتلرینه یول بولنور واهمه‌سنه دوشملر ایدی

نامق پاشا روایت ایدرکه اواثناده کندوسی وصدراعظم محمد رشدی پاشا سرای همایونه جلب اولنوب سلطان مرادك ووالده‌سنك مجرد حفظ اسایش عمومی ایچون سرای وجوددن کاشانهٔ عدمه اعزاملری حقنده داماد محمود پاشا واسطه‌سیله طرف شاهانه‌دن محرمانه رأیلری سؤال اولنور نامق پاشا « بوماده بزدن صوریله‌حق شیدکلدر امور شرعیه‌دندر ایجاب شرعیسی آراشدیرلق لازمدر » جوابنی تمهید وصدر اعظم دخی انی تصدیق ایلدیکندن ایشك ایلروسنه کیدلمکدن احتراز ایدیلور اماخاقان سابقك بالجمله اتباع وخدامی شورایه بورایه تبعید وچراغان سراینك امر محافظه‌سی تشیید اولنور

بوقضیه‌دن دخی مستدل اولدیغی اوزره عبدالحمید خان حضرتلری تأمین استقبال سلطنتلری ایچون فوق العاده تدابیر احتیاطیه اجراسنه مجبور اولدقلرندن اول باول باب عالینك نفوذینی بتوروب کافهٔ امور دولتك حل وعقدینی یداستقلاللرینه آلمغی التزام بیوردیلر

بناءً علیه وقعهٔ خلع عبدالعزیز خانی‌یه سبب اولنلردن حالاصدارتده بولنان محمد رشدی پاشا ایله شیخ الاسلام حسن خیرالله افندی یی ومدحت پاشایی موقع اقتداردن تبعید وکندولرنجه اعتماده شایان هیئت وکلا تشکیل ایتمك ایستیورلر ایدی لکن برطاقم وقایع داخلیه ایله افکار عامه‌نك دوچار تشویش اولمسی وذکر اولنان عظمای ارکان دولتك عسکر وخلق بیننده طرفدارلری بولنمسی حسبیله عزللرندن اول صیت وشهرتلرینی

تدریجاً ازاله وشو مقصدی فعله کتورنجه‌یه قدر برمسلك دلفریبانه وتأمینات جعلیه ایله انلری طرف سلطنته اماله قیدنده بولندیلر ایشته بونیات اصلیه‌نك آثارندن اولمق اوزره جلوس همایون مناسبتیله نزد پادشاهیده کسب اقبال ایدن داماد محمود پاشا مابین مشیرلکی کبی برموقع طوتمش وانك انشته‌سی اولان بحریه میرلوالرندن سعید پاشا مابین فریقلکنه وتجارت مجلسی اعضاسندن اولوب محمود پاشایه نسبت مخصوصه‌سی بولنان سعید بك دخی باش کتابته آلنمش اولدیغندن بونلر مصالح دولتك سرای نفوذی التده اداره‌سنه دلالت ایده‌جك برهیئت مشاوره صفتنی اکتساب ایتمشلر ایدی وقائممقام سرعسکری ردیف پاشا جلوس مصلحتنی تعجیل وتسهیله وساطتی سببیله داماد محمود پاشایه صوقیلوب اوطریق ایله مقارنت پادشاهی‌یه نائل اولدیغی کبی وزرادن وطریق علمی وعسکری وباب عالی رجالندن متحیز ومعروف اولنلرك سرای همایونه ملازمتلرینه مساعده اولنوب بونلردن اقتضا ایدنلر ملاقات خصوصیهٔ شاهانه شرفنه واوصره‌ده انعام واحسانه مظهر اولدقلرندن افکار ومشوار وکلادن شایان نظر اولان خبایا وخفایانك وسایط عدیده‌ایله استکشاف واستخباری قپولری آچلدی وصدراعظملرك عرضلری قرین اسعاف پادشاهی اولمق قاعده‌سی بوزولوب جزئیات اموره وارنجه باب عالیدن عرض واستیذان اولنان ایشلرك چوغنه مخالف اراده‌لر صدور ایتمکه باشلادی محمد رشدی پاشا بوحاللردن بحضور بشکه بی‌شعور اوله‌رق ایلروده وقوعنی تخمین ایلدیکی مخاطراته اوغرامامق ایچون صدارتدن صیریلوب چکلمکی جانه منت بیلدیکندن دأب قدیم عثمانی اوزره اجرا اولنان تقلدسیف الاینده بولنمیوب تمارض ایلمش و بونکله فتور وانکسارینی اظهار ایتمش اولدیغی حالده صربستان محاربه‌سیله مشغول اولان سرعسکر عبدی پاشانك یالکز سردار اکرملکده قالمق اوزره سرعسکرلکدن عفویله یرینه ردیف پاشانك نصبنی حاوی براراده صادر اولنجه همان استعفا ایلدی آنجق طرف پادشاهیدن برچوق احترامات وتکریمات کوره‌رك بوایشی هضم ایلمش وینه صدارتده قالمش اولدیغندن ظاهراً صوقوللی ویا کوپریلی محمد پاشا کبی صاحب دولت کورنمکده ومعناً ایسه اعالی وادانی‌یه چشم کریان وعذوبت لسان ایله کوسترمکه مائل اولدیغی اوضاع ناهموار ایله مدار عزت وفخامت عد ایلدیکی حیل ودسایسك بعدازین استعمالنه حکم عصر وزمان مساعد اوله‌میه‌جغنی اکلایوب دلخون اولمقده ایدی .

پادشاه حضرتلرینك یوقاریده بسط وبیان اولنان فکر مخصوصلری زمام ادارهٔ دولتك سرایه نقلی مرکزنده اولمسیله برابر مدحت پاشا اصول مشورت ومشروطیتك تأسیسی

ماده‌سنی الدن براقیوب اعلان جلوسه دائر صدوری معتاد اولان خط همایونه اومقصدك درج وعلاوه‌سنی فوق العاده التزام ایدرك اکا کوره بر مسوده دخی قلمه آلمش ایدی لکن مشار الیهك طرفدارانندن وخلع عبد العزیز خانی مسئله‌سی مشاورلرندن معارف نظارتی مستشاری ضیا بك مدحت پاشانك یازدیغی مسوده‌یی افکار مفرطه‌سنه موافق بوله مدیغی جهتله قیود مشروطیته برطاقم مواد دها علاوه ایدرك دیکر برخط مسوده‌سی قلمه آلدی که اکا سرایلرده بولنان جاریه‌لرك بالعموم عتق وآزاد ایدلدیکی دخی درج اولنمش ایدی بو مسوده لر مدحت پاشا طرفندن عرض وتقدیم اولندقده پادشاه حضرتلرینك رأیلرینه توافق ایتمدیکندن ماعدا بعض مطالعهٔ عاقبت اندیشانه ایله مجلس عمومی کشادینك تصریحندن بیله توقی فکرینی تولید ایتمش ایکن حکم زمانجه اندن صرف نظراولنه‌بیلمسی بحثنده خطر ملاحظه ایدیله‌رك اصول مشروطیت اساسنك اعلانته قرار ویرلدی واولوجهله ترتیب اولنان خط همایون ماببن باش کاتبی سعیدبك یدیله باب عالی‌یه وارد اولدیغندن حسب المأموریه مؤرخ حقیر طرفندن رسماً قرائت اولندی .

بواجمالدن دخی اکلاشیلورکه جلوس عبدالحمید خانی‌یی متعاقب داخلاً کسب اهمیت ایدن مصلحت اصول مشورت ومشروطیتك صورت تأسیس وتنظیمی ماده‌سی اولوب لکن بلغارستان تشکیلاتنك انکلتره‌ده حاصل ایلدیکی تأثیرات مضره‌لك نتایجی میدانه کلمش وصربستان وقره‌طاغ ایله یکیدن محاربه‌یه کیریشلمش اولدیغی کبی مسائل موجوده‌نك حل وتسویه‌سیچون دول ستهٔ معظمه مرخصلرندن مرکب استانبولده برقونفرانس (مجلس مکالمه) تشکل ایدرك بومشکلات اراسنده (قانون اساسی) دخی اعلان قلندیغندن تاریخمزك اصول ترتیبی مقتضاسنجه بووقایع مهمه‌نك صره‌سیله بیانته شروع اولنور .

ایکنجی فصل

بلغارستان حادثه‌سنك دور عبدالحمید خانی‌یه

انتقال ایدن نتایجی

بلغارستان اختلالنی باصدیرمق ایچون محمود ندیم پاشانك صدارتدن انفصالی اوزرینه اتخاذ اولنان تدابیر تنکیلیه‌نك باشلیجه‌سی اهل اسلامك بلغارلر علیهنه تسلیطی صورتی اولوب بوکا مؤخراً عساکر نظامیه مهاجماتنك دخی انضمامی حسبیله مدحت پاشا کبی شوغائله‌یی بلغار قانی دوکمکله برطرف ایتمك زعمنده بولنان وکلا مبادیٔ امرده مظفرانه مقالات ایله بلغارستانی مذبحه حالنه قویمقدن مفتخر اولدقلری صره‌ده انکلتره‌دن باشلایه‌رق اوروپاجه افکار عمومیه‌نك دولت علیه‌یی اتهام ومسئله‌یی اعظام ایده‌جك درجه‌لره وارمسنه سبب اولان شایعات ونشریات انکلتره وکلاسنك ضد ومخالفلرینه قارشو موقعلرینی طوته بیلمك ایچون تحقیقات مخصوصه اجرا ایتدیرملرینه مجبوریت کوستره‌رك استانبول سفارتی مأمورلرندن موسیو برینغك فلبه‌یه عزام اونه‌جغی باب عالی‌یه تبلیغ ایدلمش ایدی .

مسئله علولندکدن صکره دولتلرك تفتیش احواله باشلادقلری اثنایله معلوم اولدیغندن بویله برتشبثك منعنه امکان بولنه‌میه‌جغی ملاحظه‌سیله برابر صاحب ملك اولان دولت علیه‌نك امر تفتیشده اشتراکی وجیبه‌سنه مبنی شورای دولت اعضاسندن بلاقبك وبلغار معتبرانندن یوانچو موسیو برینغه ترفیق ایدلدی بونلر فلبه‌یه واروب منع اختلال ومیدان قتال اولان محللری طولاشه‌رق استانبوله عودت ایتدکلرنده مظالم خونریزانه‌نك وجودینی اثبات ایله انکلیز مأمورینك صحت تفتیشاتنه شهادت ایلدیلر .

متعاقباً موسیو برنیغ طرفندن بیك سکز یوز یتمش التی سنه‌سی اغستوسنك بری تاریخیله انکلتره سفارتنه ارسال اولنمش اولان برقطعه تحریرات خصوصیه باب عالی‌یه تبلیغ اولندی‌که بونك مآلنده « دونکی کون بطاق قریه‌سنه کیدرك غایت مدهش ومکدر برحال مشاهده ایلدم قریه سکز یوز خانه‌دن وتقریباً سکز بیك نفوسدن عبارت ایکن بونلردن التی بیك کشی غدارانه تلف اولمشدر چونکه الیوم موجود اولان ایکی یوز اللی کشی ومحال سائره‌یه کیدن بیك کشی وجوارنده‌کی اسلام قریه‌لرینه کوندریلان برچوق قز وکنج خاتونلر حساب اولنسه وبونلرك مجموعی ایکی بیك فرض ایدلسه قصوری نه‌اولدی الکاول

كوزمه‌جاربان‌شی‌اوتوزقدر كابلك انسان نعشلرينی پارچه‌ليوب يمكده اولمسيدركه كلبلر قاچدقدن صكره يكرمی متروالق يرده التمش ايكی انسان كله‌سی صايدم بونارد ـ اكثريسی بالطه وقامه ايله كسلمش اولمق كركدر ايشتديكمه كوره باشی بوزوقار برطاقم بيچاركانی بورايه كتوروب قتل ايدرلر ايمش انكچون سوقاقلرده نعشلر ييغيلوب قالمشدر فقط كليسا ايله حواليسنده حال دها مؤلم اولوب اورالرده نعشلر اودرجه چوق ايدی‌كه آنلری چكنه‌مه‌دن كچمك وشدت تعفندن كشف ومعاينه ايتمك قابل دكل ايدی وكليسانك درونی ياتمش كميكلرله طولو ايدی وقادينلر خانه‌لرينك انقاضی اوزرينه اوطوروب فرياد وفغان ايله مرثيه‌لر اوقودقلرندن سسلر قريه‌نك طيشاروسندن ايشيديلور ايدی حاصلی شوحالات وحشيانه‌نك تعريفی ممكن دكلدر بوفضايحه متجاسر اولنلر دوسپانلو احمد اغا ايله محمود اغا اولوب آنلرك برنجيسی قريه‌يه كلديكنده اهاليدن سلاح وپاره ايستيوب الدقدن صكره اوزرلرينه هجوم ايتمشدر

الك اول ذكوروانات جمله‌سنی قتل وتلف ايتمكه قالقشمشلر ايسه‌ده صكره كنج قاريلری آلوب كتورمكی تنسيب ايلدكلرندن شمدی اوقريه‌يه كيدنلر هيچ بر كنج قاری كورميورلر چوجق كله‌سی كورمدم ايسه‌ده كليسا درونده چولق چوجقدن پك چوق تلف اولمش اولمليدر بوجناياتی ارتكاب ايدن احمد اغايه دردنجی رتبه‌دن مجيدی نشانی ويرلدی فقط حكومت وقوعاتدن خبردار دكل ايمش ظن ايدرم كوی جاده‌نك خارجنده‌كی طاغلرده واقع ايكن تاتارپازارجغنده بيله مأمورين محليه ايديلان يرتيجيلغك درجه‌سنی بيلمزلر ايدی مع مافيه باب عالينك اشبو احوال اسف اشتماله كسب اطلاع ايتمسی لازمدر واقعا بطاق قريه‌سی اهاليسی عصيان ايتمك مقصديله برقاچ كوچك متريس ياپمشلر ايسه‌ده بونكله احمداغانك خيانتنه ومظالم وحشيانه‌سنه برسبب كوستريله‌مز

انكلتره سفارتی موسيو برينغك بوتحريراتنی باب عالی‌يه تبليغ ايلديكی كبی لوندره‌يه‌دخی عيناً كوندرمش اولديغندن انكليزلر بغايت متأثر وروسيه‌لولرك وانلره تبعاً بلغارلرك لوندره‌ده اجرا ايتدكلری نشرياتك صحتنه قائل اولديلر اولوقته قدر مأمورين اجرائيه‌يی تشجيع واهل اسلامی تسليح ايله بلغارقانی دوكديرمكدن تلذذينی كتم ايده‌ميان مدحت پاشانك عقلی باشندن چيقوب « بلغارلردن علی التخمين يكرمی بيك جانی قليچدن كچدی بوقومك آرتق حركت عصيانيه‌يه قدرتی قالمدی ديمكله افسانه خوان قيل وقال ايكن انكلتره سفارتنك موسيو برينغدن الديغی خبرلروباب عالی محققلرينك ايراد ايلدكلری سوزلر اوزرينه مسئله‌يی

شکل دیکره قویوبده انکلیزلرك روسیه وبلغار القا آتنه میل ایدن سامعهٔ تلقیاتی تأویلات بی‌مآل ایله طیقامق ایستدیکی کونلرده ایدی انکلتره خارجیه ناظری لورد « دربی » طرفندن انکلیز ایلچیسنه کلان برمکتوب شدید المآل باب‌عالی‌یه اعطاقلنمش ایدی « صورتی زیرده (١) رقمیله محرردر »

لورد دربی بوتحریرانده وقوعاتك اصل وحقیقتنه ربط مقال وبرچوق تعریضات ایله اظهار کمال انفعال ایتدکدن وادیب افندی لایحه‌سی دیو دولتلره تبلیغ اولنان تحقیقاتی تکذیب وابطال ایلدکدن صکره اسلمیه طرفلرنده حرکات غدارانه‌سی وقوع بولان فریق شوکت پاشا ایله فلبه جهتنده نفیرعام دینلان اهالیٔ اسلامیه سرکرده‌لرندن طوسون بك واحمداغانك تأدیبلرینی وبلغار معابد ومساکنندن خراب اولنلرك تعمیرلرینی وبرادارهٔ مختلطهٔ موقته تشکیلیله فلبه واسلمیه حوالیسنده خلقه تأمینات ویرلمسنی تکلیف ایلدیکندن انکلیز ایلچیسی اشبو تعلیماته توفیقاً خارجیه نظارتنه اجرای تبلیغات وعقیب جلوسلرنده سلطان عبدالحمید خان حضرتلریله ملاقات ایدرك مدلول تعلیماتی غایت مؤثر سوزلرله عرض ایلمکله سرایجه اهمیت مسئله اکلاشیلوب دفع شماتت وشکایت ایچون باب‌عالی‌یه ارادهٔ مؤکده کوندرلدی

انکلیز ایلچیسی مصلحتی بو درجه‌یه ایصال ایدنجه طلب اجرا آتنه مصرانه قیام ایلیوب فریق شوکت پاشانك وبلغارلره ظلم وتعدیلری تحقیق اولنان رؤسای مسلمه‌نك حبس واستجوابیله حقلرنده مجازات شدیده حکم اولنمسنی وبلغارلرك تعمیر احوالنه باقلمسنی تکلیف ایتدی .

ایلچینك شو مطالبده اصراری ایله برابر انکلتره‌ده بلغارلری صحابت افکاری ترقی ایدرك وکلای سابقه‌دن ومبعوثاندن « غلادستون » کبی طایق اللسان مخالفلر بلغارستان مظالمی وسیله‌سیله دولت علیه‌نك امحاسی وممالك عثمانیه‌نك انقسامی لزومنی حاوی نطقلر ایراد ورساله‌لر نشر ایتمشلر وبومفاسد آثارندن اولمق اوزره تشکل ایدن جمعیتلر بلغارملتی نامنه اعانه اقچه‌لری تدارك ایلیه‌رك وسایط مخصوصه ایله فلبه‌یه وسائر محلره کوندرمشلر ایدی که شو معاملات صحابتکارانه ومشفقانه دخی بلغارلرك حرکت استقلال جویانه‌لرینه قوت ویرمش ودولت علیه‌جه تزاید مشکلاته سبب اولمشدر .

انکلیزلرك بوحرکت شدیده‌لری اوزرینه باب‌عالی تبدیل مسلکه مجبور اولوب فریق شوکت پاشا قوماندادہ استخدام اولنمیه‌جغنی وعدیله وبیك رجا ایله جزادن قورتاریله بیلمش

اولديغى هنكامده وقوع حادثه‌يى متعاقب اطاعت واستيمان ايدن بلغار كويلرينك جوارنده ساكن اهالئ اسلاميه طرفلرندن باصيله‌رق اموال واشيا وحيوانلرينك يغما اولديغندن بشقه ذكور واناث بر طاقم نفوسك وچوجقلرك قتل ايدلديكنه دائر منتشر اولان سوزلرك محتى اعتراف اولنمغله اولا اثناى حادثه‌ده باشى بوزق ديـنيلان اهالى طرفلرندن وقوعبولان غصب وسرقتك وقتل مثللو تعدياتك درجه‌سى وفاعللرى ميدانه چيقاريلوب حقلرنده قانوناً اجراى مجازات اولنمق ثانياً اموال مغصوبه استرداد واصحابنه تسليم قلنمق ثالثاً محترق اولان كويلر اهاليسندن آچيقده قالانلرك خانه‌لرى ياپديرلمق رابعاً ابوينى مقتول اولان چوجقلر وعليل ومجروح اولانلر انفاق واعاشه ايدلمك خامساً اختلالدن خسارديده اولان كويلر خلقنك اسباب وادوات زراعتلرى اكمال اولنمق اوزره مابين باش كتابتندن منفصل سعدالله بكك تحت رياستنده مسلم وغير مسلم اعضادن مركب فلبه‌يه بر هيئت تفتيشيه اعزام اولندى .

واقعا بو واسطه ايله عادلانه اجرا آته باشلانيلوب اسلام طاقمندن بعض ظلمه‌نك جزالرى ترتيب ومحترق اولان اكثر بلغار كويلرى تأسيس ايدلدى لكن بلغارلرك اهل اسلام حقلرنده اضمار كين وعداوتله حكومت عثمانيه‌دن آيرلمق ايچون اسلاو اتحاد جمعيتلرى طرفلرندن وقوعبولان تشجيعاته ميللرى كوندن كونه تزايد ايتمكده ودرت يوز سنه‌دنبرو ضايع اولان حكومتلرينك تجديدى هوسنه مظالم واقعه‌نك تأثيرات طبيعيه‌سى قوت ويرمكده ايدى بناءً عليه تعمير خسار ايچون اختيار اولنان مساعدانك ثمره‌سى اقتطاف اولنه‌ميوب بلغارستانك ادارهٔ ممتازه تحتنه قونلمسى ضمننده دولتلرجه اجراى مذاكراته ابتدار قلندى .

بلغارستان اختلالنك اندفاعى امليله اجرا اولنان تنكيلاته بر طاقم مظالمك انضمامندن خارجاً حاصل اولان تأثيرات وخيمه‌يى صربستان محاربه‌سى ظهورنده نيش حواليسنه سوق ايديلان باشى بوزق عسكرينك فلبه طرفلرنده بلغار كويلرينى باصوب غصب اموال وقتل نفوس وهتك عرضه اجتسارلرى دخى تزييد ايلمش ايدى .

باشى بوزوق ديـنيلان كروه چراكسه واترا كدن و بلغارلرله عداوتلرى اولان يوماق وچتاق طاقمندن وچوغى خذلهٔ ناسدن اولوب لوجه الله غزايه كيديورز ديو سلاحلنه‌رق بلغار كويلرينى يورتلق واوجاقلق كبى تالان ايتمكه باشلادقلرى خبرى ينه لسان اجانبدن باب عالى يه واصل اولنجه صدراعظم محمد رشدى پاشا « عساكر معاونه‌دن اومقوله حركت باغيانه‌يه جرأت ايدنلرك درحال اعدام اولنه‌جقلرينى واداره وقوماندالرينه مأمور اولنلرك

وسركرده لرينك شديداً مسئول طوتيله جقلريني » حاوي براعلاننامه نشرايتمكله برابر غاصب وقاتل نه قدر باشي بوزوق بولنور ايسه طوتيلوب قانوناً اجراي جزالري ايچون رسومات اميني كاني پاشايي فلبه يه اعزام ايلدي .

ذكراولنان ظلمه نك اوزرلرينه عسكرسوقيله استيصاللرينه اقدام اولنمغله فلبه سنجاغنه ملحق خاص كوي قضاسي اهاليسندن سكسان يوز قدر اشرار اله كچوب فلبه ده بالمحاكمه اكثرينك ظلم وتعديلري ثابت اولديغندن اوزون مدتلرله كوركه قونلمرينه حكم اولندي وسركرده لرندن حاجي مراد صلب ايله اعدام قلندي واقعا بوشدتك اواراليق حسن تأثيري كورلمش ومحاربه يه كيتمك ايستيانلرك باشي بوزوق اوله رق كوندرلميوب عساكر نظاميه طابورلرينه كوكالي قيد اولنه جقلري اعلان قلنمغله رزالتلرك بردرجه يه قدر اوكي آلنمش ايسه ده چركس سواريلرينك نهب وغارتلري وخصوصا حيوان سرقتلري متمادي الجريان اولمسيله استانبولدن صربستان حدودينه دكين يول اوزرنده كي قصبات وقرا اهاليسندن خساره اوغراميان قالمامش دينلسه مبالغه يه حمل اولنه مز .

ايشته شوحالات جنائيه بلغارلرك شماتت وشكايتلرينه ودولتلرك بلغارستان حقنده كي تشبث ونيتلرينه قوت ويرمش ودولت عليه نك فلاكتني آرترمشدر .

(لاحقـه)

جزؤ ثانیده بلغارستان عصیاننك صورت ظهورینه دائر اولان فصل مخصوصده حرکات تنکیلیه‌یی مختصراً افاده ایتمش ایدك فقط انکلیز ایلچیسی لوندره‌دن آلدیغی تعلیمات اوزرینه نزد پادشاهیده وباب عالیده اسلامیه مضافاتندن بویاجق کویی وقعه‌سنی معاملات غدارانه‌نك مثالی اولمق اوزره اورته‌یه قویدیغندن اووقعه‌ده عسکر قوماندانی بولنان فریق شوکت پاشا معیتنده بولنوبده حقیقت حاله وقوف تامی اولان بعض ضابطان عسکریدن الدیغمز اخبار موثوقه بروجه زیر تحریر اولنور .

شویله‌که شوکت پاشا ادرنه‌ده ایکن یانبولی بلغارلرینك سلاحلنوب اسلام علیهنه هجوم ایتمك اوزره بولندقلری وعسکر کوندرلمزسه چونکه اهل اسلام دخی مسلح اولدیغندن ایکی مات اراسنده برمصادمهٔ مدهشه وقوعی محقق بولندیغی بیلدیرلمش اولمغله ادرنه‌ده بولنان سردار عبدی پاشا ایکی طابور عسکرله شوکت پاشایی یانبولی‌یه مأمور ایدوب کوندرمشدر شوکت پاشا اورایه وصولنده بلغارلرك دکانلرینی قپایوب قلرینی وسلاحلی اوله‌رق واروش محله‌سنده اجتماع ایلدکارینی تحقیق ایتمکله معتبراتی نزدینه جلب ایدرك دکانلرینی آچوب ایشلریله مشغول اولملرینی ویکرمی بش ساعته قدر تسلیم سلاح ایتملرینی تکلیف ایدر واومدت ظرفنده دخی بعضیلرینه دکانلرینی آچدیروب دفع توحش اسبابنه تشبث ایلر ،مدت مهل منقضیه اولدقده ینه بلغارلر تسلیم سلاح ایتمدکلرندن براز دها مهلت ویرر وانك انقضاسنده ینه تسلیم سلاح ایتمزلر ایسه طوپلاندقلری محله‌یه سوق عسکرله حرکت جبریه اجرا ایده‌جکنی بیلدیرر بو ایکنجی مهلت دخی تمام اولوب ینه بلغارلردن سلاح کتورن بولنمدیغی جهتله علی الصباح عسکره حرکت امری ویرر بلغارلر ایسه بوحرکت عسکریه‌یی کورر کورمز چوجقلرینی ایپلرله قیولره صارقیدوب وقادینلرینی محفوظ یرلره وکلیسایه قپایوب الی سلاح طوتان کنجلری دخی آغاج داللری اراسنه کیزلنورلر بوجهتله خانه‌لر خالی قالور وقتا که عساکر نظامیه واروش محله‌سی اوزرینه حرکت ایدر اهالیٔ مسلمه‌دن نه‌قدر حرب وضربه قادر آدم وارایسه دیکر یولدن محلهٔ مذکوره‌یه هجوم ایدرلر وبویله وقت فرصت کوزتمکده اولان چرکسلر دخی انلره قاریشوب یغما کرلکه قویبلورلر وراست کلدکاری بلغارلر اوزرینه قورشون آتمغه باشلارلر شوکت پاشا بوحالی کورنجه بلغارلردن سلاح طوپلامق ایشنی برطرفه براقوب انلره

مسلط اولان ادبسزلرك دفعنه وزور وشدتی انلر حقنده اختیاره مجبور اولور اما بو اثناده خیلی قادین وچوجق بی کناه اوله‌رق قنطرهٔ هلاك كدن كچر وچوق اموال واشیا یغما اولنور بعده عسكر قیولره صارقیدلمش اولان بلغار قاریلرینی وچوجقلرینی چیقاروب او اثناده بلغارلر تسلیم سلاحه دخی باشلامش اولدقلرندن شوكت پاشا عسكرینی كیرو چویرمكه مباشرت ایتدكده كلیسایه قپانمش اولان بیكلرجه نسوان میدانه چیقوب وچوجقلرینی شوكت پاشانك آتنك آیاغی آلتنه آتوب مظلومیت ومغدوریتلرندن شكوا ایدرلر اوارالق شوكت پاشا حدتلنوب تصادف ایتدیكی بلغار دسپوتنك صقالندن یاپشه‌رق بو قادینلری بكا سن مسلط ایدیورسك سنكده جزاك بودر دیه‌رك حربنی یردن قالدیرر صقالنی قوپاروب یره دوشرر وسلاحلری طوپلایوب عسكرینی اسلمیه‌یه سوق ایدر. متعاقباً اسلمیه‌یه ملحق التی یوز خانه‌لی بویاجق كویی بلغارلری مسلح اوله‌رق كویه قپانمشلر كیمسه‌یی قبول ایتمیورلر بونلرك دماغلری فسادده‌در دیو یانبولی قائممقامندن بر مكتوب كلمكله شوكت پاشا مجلس اداره اعضاسندن بعض معتبران ایله كیدوب بلغارلره نصیحت ویرمسنی قائممقامه توصیه ایدر قائممقام افندی اكا یازدیغی جوابده بز كیتدك ایسه‌ده بلغارلر كویه قبول ایتمدیلر بالضروره اجرای نصایح ایده‌مدك دیو بیان حال ایلر ایشته اولوقت شوكت پاشا عسكری آلوب بویاجق كوینه كیدر ونظامیه اوله‌رق ایكی اوچ بلوك آتلو دخی جلب ایدر ونفیر عام دینیلان اسلمیه اهالیٔ مسلمه‌سندن دخی بر طاقم آدمی كوتورر پیاده‌یی ایكی جناحه تقسیم ایدوب سواریی دخی كویك ارقه‌سنه تعبیه ایدر بلغارلر عسكری كورنجه ایچلرندن یاشلی باشلی آدملر آیریلوب طوغریجه شوكت پاشانك یاننه كلورلر حریفلر دها سوزه باشلمدن اول شوكت پاشا بونلری توبیخ ایدوب « سز نیچون كویه قپاندیكز قائممقامی ندن قبول ایتمدیكز بنی زحمته قوشوب بورایه قدر نیچون كتوردیكز »

دیدكده مرقوملر واقعا دولت علیه‌نك قوت وشوكتنی بیلورز وقائممقام افندی دخی بزم آمرمزدر لكن چركسلر واویغونسز آدملرك شرندن قورتیله‌میورز انك ایچون كنجلرمز بینلرنده اتفاق ایدوب خارجدن كیمسه‌یی كویه اوغراتمامق وجمعیتلری ازالماسی ایچون ایچلرندن دخی خارجه كیمسه كیتمامك یولنی طوتدیلر بز هر نقدر ایشلریله اشتغاللری ایچون نصیحت ویردكسه‌ده سوزلرمزی دیكله‌مدیلر دیو تظلم حال ایتمكده ایكن نفیر عام دینیلان اسلام طاقمندن بعض اشخاص كویه طوغری یوریوب یاقلاشدقلرنده كویدن بر ایكی ال تفنك سسی چیقار چیقماز رجعتله استعانه ایتدكلرندن همپالری دخی باجمعهم كویه هجومه باشلاملریله ایكی

طرفندن تفنك آتلمغه باشلادیلر شوکت پاشاده عسکره هجوم قوماندهسى ويرر مع هذا بلغارلر قادين وچوجقلرى كويك خارجنده بولنان مزارلغه صاقلايوب كنديلرى خانهلره قپانمش اولدقلرى حالده سوارى عسكرى ابتدا او مزارلغه هجوم ايدرك قادين وچوجقلرى كاملاً قتل ايديلر يالكز ايچلرندن اون درت ياشنده قدر بر چوجق قالور بعده عسكرله مخلوط اهالى دخى خانهلره هجوم ايدوب فوق العاده مدهش بر قتال ظهور ايدر وكويك خانهلرى آتشه ويريلور حيوانات واشياسى غصب اولنور والحاصل بو قريهنك ايكى يوز خانهسى اولوب هر خانهده لااقل بشر آدم فرض اولنسه سكنه موجودهسى بيك اولهرق اوچ بيك كشى اولمق لازم كلجكندن اشبو اوچ بيك كشيدن يالكز بالاده ذكر ايتديكمز چوجقدن ماعداسى عموماً قتل ايديلور شوكت پاشا عوايلى دخى كوردكدن صكره عسكرله كويدن آيريلوب كيدركن اون اوزشر نفر الرنده جابهجا كى ادوات زرعيهدن بشقه سلاح دينيلهجك برشى حامل اولمهرق كلدكلرى كورلديكه انلرى دخى طوتوب بلاامان بودره كنارنده اعدام ايتديرر ايشته باطوق قصبهسنده وبراجق قريهسنده وقوعبولان شو فجايع بلغارلق كوينك فاجعهسنه منضم اولهرق بلغارستان اختلالى بر آوروپا مسئلهسى درجهسنه كتورمشدر

اوچنجی فصل

صربستان محاربه‌سنك قسم اخیری وبعض وقایع داخلیه

صربلولر محاربات واقعه‌ده پك زیاده مغلوب وروسیه دولتندن استعانه واستمداده مجبور اولدقلری حالده انكلیزلرك توسط وتعلیملریله مصالحه‌یه اظهار رضا واول باول بر متارکه رجا ایتمشلر ایدی .

اولوقت انكلیزلرك شو توسطی اجرایه مسارعتلری روسیه‌ده اسلاو اتحادی فكرینك تعمم ایتمسیله وصربلولرك میدان محاربه‌ده مغلوب اولمسیله روسیه دولتنك صربستانی اجیقدن اجیغه حمایه ایچون دولت علیه ایله محاربه ایتمك درجه‌سنه قدر كیده‌جكنی وياخود دفعهٔ بوقدر ایلرو كیتمسه‌بیله صربستانه امداد واعانه‌سنی تكثیر ایده‌ایده دولت علیه‌یی فریاد وشكایته مجبور ایلیه‌رك بو طریق ایله دخی محافل سیاسیه‌ده مسائل شرقیه‌نك حل وتسویه‌سی بر صورت مشكله‌یه كتوره‌جكنی اكلامه‌لرندن منبعث اولمش ایدی مع هذا دولت علیه صرب حكومتنی كندو تابعیتنده بولندیغیچون رسمی محارب طانیمق ایستمیوب صربستانه رابالت عاصیه نظریله باقدیغندن وحرباً دخی غلبه ایتدیكندن دول اجنبیه‌نك توسط وحمایه‌لری تحتنده متارکهٔ رسمیه عقدینه كیریشمكدن چكینوب غايت تجدید بنیان مسالمته اساس اولمق اوزره صرب امارتندن ایسته‌یه‌جكی تأمینات مادیه‌یی دوشنیور ایدی انكچون معطل حركات عسكریه بر صورت غیر رسمیه‌ده اردوجه اختیار اولنوب انكلتره دولتنك متارکه وبعده مصالحه نامیله درمیان ایلدیكی تكلیف توسطنه اوزرینه متارکهٔ رسمیه‌دن قطعیاً استنكاف اولنمقله برابر مسالمتك اعاده‌سی شرائطی مذاكره‌یه باشلانمش وبروجه آتی آلتی ماده‌نك تكلیفنه قرار ویرلمش ایدی .

مواد سته‌نك برنجیسی پرنس میلانك امارتدن عزلی مقصدینی دخی متضمن اولمق اوزره صربستان امارتنده بوله‌جق ذاتك عتبهٔ شاهانه‌یه عرض انابت ضمننده درسعادته كلمسی .

ایكنجیسی صربستانك دائرهٔ امتیازی خارجنده اولوب بیك ایكیوز سكسان اوچ تاریخنده بلغرادك تخلیه‌سی اوزرینه یالكز محافظلغی صربلیلره تودیع اولنان قلاع اربعه‌نك كماكان السابق عساكر عثمانیه محافظه‌سنه براغلمسی .

اوچنجیسی صربستانجه ملت عسکرینك الغاسیله اسایش داخلینك وقایه‌سیچون اون بیك نفری تجاوز ایتمامك اوزره عساکر نظامیه ویالکز ایکی باتاریا دخی طوپ بولندیرلمسی.
دردنجیسی ممالك متجاوره اهالیسندن صربستانه هجرت ایدنلرك بیك ایکی یوز قرق طقوز تاریخلی فرمان عالی احکامنجه مملکتلرینه اعاده‌سنه امارتك مجبور اولمسی وقدیمدن برو موجود اولان قلاع مستثنا اولمق اوزره محدث اوله‌رق انشا ایدلمش بولنان بالجمله استحکاماتك هدم ایدلمسی
بشنجیسی مقداری مؤخراً تعیین اولنه‌جق تضمینات حربیه‌نك صربستان امارتندن استیفاسی وبونی امارت ویره مدیکی صورتده اولمقدار تضمینات حربیه‌فائضنك قدیم ویرکویه ضم ایدلمسی
التنجیسی بلغرادی نیشه منتهی اولان خطه ربط والصاق ایده‌جك تیمور یولك کندو مأمورلری ویاخود عثمانلی برشرکت معرفتیله انشا واداره‌سنه دولت علیه‌نك حق وصلاحیتی اولمسی ماده‌سی ایدی .
صربلولرله تجدید مسالمته اساس اولمق اوزره بوالتی ماده‌نك توسط ایدن دولتلره تبلیغی قرار کیر اولدیغی حالده انکلتره سفیری خارجیه نظارتنه بر تذکرهٔ خصوصیه کوندروب مألنده دولت متبوعه‌سنجه اول باول آرزو اولنان شی مخاصمه‌نك ترك وتعطیلی صورتی اوله‌رق دول سائره دخی بو یولده کندولریله همعنان اولدقلرندن شو حالده اکر دولت علیه اعادهٔ مسالمتی بعض شرائطه بنا ایتمك تصورنده بولنور ایسه درمیان ایده‌جکی موادی دولتلرجه ترویجنه معاونت اولنه‌بیله‌جك واوزون اوزادی مکالماته وامتداد محارباته حاجت اولمقسزین قبولی ممکن اوله‌جق وجهله ترتیب ایتمسی لازم کله‌جکنی ودولتلرك توسطلری نظر اعتباره النمیوبده محاربه‌نك دوامی التزام و بر طاقم شرائط غیر مقبوله تکلیفنه قیام اولنور ایسه میدانه کله‌جك عواقب وخیمه‌نك قارشوسنده انکلتره دولتنك برشی یاپمق الندن کله میه‌جکنی بیان ایتمش ودیکر دولتلر سفراسی جانبندنده متحد المآل مخطره‌لر ویریلوب اثرده دخی حرکات حربیه‌نك ترکی تکلیف اولنمش واوروپادن آلنان خبرلر ایسه افکار دولیه‌نك سفك دمایه نهایت ویرلمسنه قویاً ومتفقاً میلنی مؤید بولنمش ایدی .
بناءً علیه طقسان اوچ سنه‌سی شهرشعبانك یکرمی اوچنجی صالی کونی هیئت وکلا ایله منصوب ومعزول وزرا وعلما ورجالدن مرکب باب عالیده بر مجلس عمومی عقد اوله‌رق مسئله‌نك زیر وبالاسی ومنشأ ومبناسی وضع موقع مذاکره ومجلس وکلانك مواد سته تکلیفی حقنده کی قرارنامه‌سنك مسوده‌سی قرائت ومطالعه اولندی ودولتلرك حقایق

منویات وتکلیفاتی وباب عالینك اکا متعلق تشبثات ومخابراتی بالاطراف اکلاشلدیغنـدن قرار کیر اولان شرائط تأمینیـه‌نك دولت علیـه‌جه اهمیت والزمیتی عموم نزدنده دخی تصدیق اولندی .

بعـده دولتـلرجه اول باول طلب ایدیلان متارکهٔ رسـمیه ماده سی اورته یه قونلدقـده بونك دولت علیـه حقنده مضرتنـه مبنی قطعیـاً ردی بحثنـده رأیلر متحد اولدیغی کبی برنتیجهٔ مؤتمنـه ونافعه اوزرینـه ترك معادات واعادهٔ مسالمانك لزومی دخی بالطبع اعتراف قلندی وشـو حالده کیدیله‌جك ایکی طریق ظاهر اولدی که انك بری یوقاریده تعداد ایتدیکمز شرائط سته‌نك دولتلره تبلیغیله بونلرك تماماً ویاخود مع التعدیل قبول ایتدیرلمسنه چالشیله‌رق اولوقته قدر محاربه‌نك دوام ایتدیرلمسی ودیکری اشبو شرطلرك ینه دولتـلره تبلیغیله انلر طرفلرندن حقاً وانصافاً ویریله‌جك قرار قبول اولنه‌رق صربلولرله تجدید مسالمت اولنمسی صورتی ایدی

بناءً علیه مجلسجه بوایکی شق حقنده تعاطئ افکار اولندقده برنجی صورتك استحصال فعلیاتی شرائط متصوره‌نك اجرالرینی تأمینه یعنی بعض موادینك تعدیلی حالنده دخی بقیه‌سنك اله کچمسنه مدار اوله‌جغی وبونکله ردمتارکه مقصـدیده حصـول بوله‌جغی ملاحظاتنجه خیرلو کورندی ایسه‌ده نتایج تکالیفك قرار کیر اوله بیلمسی بالطبع مخابرات ومکالماته واوده وقته محتاج اولوب هم دولتلرله مخابره وهم صربلولرله محاربه ایتمک ایسه متارکه تکلیفی میدان ویرمیه‌جکندن قطع نظر عسکرمزك بولندیغی مواقعده هوالرك مواسم اختلاف وتغیری متقرب الحلول اولمق جهتیله اوزون اوزون حرب ایده‌جك زمان قالمدی واولحالده محاربه‌یه دوام ایدیله‌جك اولور ایسـه عسـکرك حرکت وحفظ صحتی مشکلات وتکلفات عظیمه‌یه مصادف اولمق وهمان برقوهٔ کافیهٔ احتیاطیه حاضرلمق لازم کلور بوکا ایسه نفوساً ومالاً امکان یوقدر لکن ایکنجی صورتده مواد ستهٔ اساسیه تکلیفی موجود اولمقله برابر غایتی انلرك قبول واجراسنی دولتلرك رأی وقرارینه تعلیقدن عبارتدر وصربستانده‌کی قلاع اربعه‌نك استرداد حق محافظه‌لری ماده‌سی صورت مؤثره‌ده سفرایه تبلیغ ایله بوکا دولتلرك معاونتلری بشقه‌جه طلب اولنه‌جقدر دیو وکلا طرفلرندن ایراد اولنان سـوزلر اوزرینه شق ثانی یعنی تکلیفـات سته‌نك دولتلرك انصاف وحقانیتلرینـه براغیله‌رق ویره‌جکلری قراره توفیقاً صربستان ایله تجدید مسالمت اولنمسی اکثریت آرا ایله ترجیح قلندی وچونکه قره‌طاغلولرله دخی مخاصمانه نهـایت ویرلمسی دولتلر طرفلرندن وقوعبولان تکلیفاتك ایجابنـه موافق

کوندیکیچون قره طاغ نه حال وهیئتده ایسه ینه اویله جه قالمق یعنی قره طاغ رئیسنك بیك سکزیوز التمش ایکی سنهٔ میلادیه سنده دولت علیه یه ویرمش اولدیغی سندك احکامی مرعی ومعتبر طوتلمق اوزره صربستان ایله برابر قره طاغ ایله دخی ترك مخاصمات اولنه جغنك دولتلره تبلیغی قرارلشدیرلدی وبو تفصیلات سفرای دولت علیه یه بیلدیرلدیکی کبی درسعادتده کی اجنبی ایلچیلرینه ده رسماً اشعار ایدلدی

دولت علیه شو قرار ایله نیات آسایشجویانه سنی انظار عالمیانه عرض ایتمش وعقیب تبلیغاتده کندو رضاسیله تعطیل حرکات عسکریه مدتنی ایلولك یکرمی بشنه قدر تمدید ایله مصالحه یه میلنی برقاتدها اثبات ایلمش اولدیغی حالده نه صربلولرك ونه ده قوة الظهرلری اولان روسیه لولرك متارکه دن املاری سفك دماك اوکنی آلمق ماده سی اولمیوب حرکات حربیه نك تعطیلی زماننده استفاده ایله صربستانجه تزیید قوته چالشمق قضیه سی اولمسنه بناءً محاربه یه فیصل ویرلدیکی کوندنبرو صربلولر طرف طرف تجاوز وتسلطدن و« الکسناج » موقعنك قوهٔ عسکریه واستحکامات موجوده سنی تکثیر واکمالدن کیرو طورمدیلر .

بوحال ایله برابر دولتلره ایدیلان تبلیغاتك نتایجنه انتظار اولنمقده ایکن انکلیز ایلچیسی لونده دن تلغرافله آلدیغی تعلیمات منطوقنجه دولت علیه نك تکلیف ایتدیکی شرائطی رد ایله اساس صلح اولمق اوزره صرب وقره طاغ امارتلرینك قبل المحاربه حائز اولدقلری امتیازاتك تجدیدینی وبوسنه وهرسك طرفلرنده مختاریت اداره تأسیسنی وبلغارستانده قونت اندراشی لایحه سی اساسنه کوره اصلاحات اجراسنی طلب ایلدی بوتعلیماتك صورتی زیرده «۲» رقمیله محرردر دولت علیه نك ایستدیکی التی ماده حرباً غالب اولان برحکومتك خصمندن آرایه بیله جکی شیلر ایکن انکلتره کبی دولت علیه نك بقاسندن الك زیاده متنفع اولمسی لازم کلان بردولت ذی شوکتك مطالب واقعه دن هیچ برینی نظراعتباره آلمیه رق دولت علیه یی مغلوب وصربلولری غالب فرض ایدرجه سنه رد قطعی یی حاوی جواب ویرمسی وبوسنه وهرسك وبلغارستان کبی اوروپای عثمانینك اوچ قطعهٔ جسیمه سنی مختاریت اداره نامیله نفوذ حکومت عثمانیه دن تجرید ایتدیرمك واوطریق ایله ممالك دولت علیه یی ایچندن پارچه لمق ایستمسی آچیقدن آچیغه روسیه امالنه مماشاتی مثبت بولنمش ایدی حتی آوستریا دولتی کندو حدودینه ملاصق اولان بوسنه وهرسکده مختاریت اداره قاعده سنك وضع واتخاذینی انلرك اهالیسیله همجنسی اولان ایالات متجاوره سی خلقنه غبطه بخش اوله جغندن طولایی قبول ایتمامك ایستدیکی حالده انکلتره دولتی بومختاریت

اداره ومحلیه تعبیرندن مراد مصالح مخصوصه‌لرنده اهالی یه بردرجه‌یه قدر اجرای تفتیش ونظارت حقنی اعطا ایله برابر معاملات خود سرانه‌یه قارشو تأمینات کوسترمکدن عبارت اولوب یوقسه بر ایالت ممتازه احداثی مطلوب اولمدیغنی تفهیم ایدنجه « قوئت اندراشی » اولجه کندو لایحه سی اوزرینه دولت علیه‌نك قبول ایتدیکی اصلاحات اساس اولمق شرطیله مختاریت اداره نك وضعی صورتنه موافقت ایدرك اعتراضنی ترك ایلمش ودول سائره جانبندن دخی انکلتره دولتنك تکلیف ایلدیکی اساسلر بلا تردد قبول اولنمش ایدی دولت علیه بو اتفاقات خارجیه‌نك تحت تأثیرنده یالکز قلوب صربلولرله ایتدیکی محاربه‌نك نتایجندن مستفید ایکن انده دخی استقبالنی تأمینه دلالت ایده بیله‌جك هیچ بر اساسه مالك اوله‌میه‌جغی کرکی کبی ظاهره چیقمش واشاغیده ذکر ایده‌جکمز وجهله بو مسئله‌نك اواخرنده تهدیدات وتضییقات اجنبیه حد غایته واصل اولمشدر .

بوجمله ایله برابر ذکر اولنان شرائط ستەنك حین تکلیفنده مادامکه صربستان مسئله‌سنده بر معینمز بولنمدی چونکه صربلولرك هردرلو امداد واعانه ایله روسیه‌لولر طرفلرندن حربه اغرا اولندقلری وانکلیزلرك شو مسلکده روسیه‌یه مخالفتی التزام ایتمیه‌جکلری میدانده ایدی شبهه سز قبول وتصدیق اولنمیه‌جق بر طاقم شرائط نقلیه‌نی یا اورته‌یه آتمامق ویاخود بونلر قبول اولنمدقجه صربستاندن عسکرمزی چکمیز وقارشومزه کیم چیقار ایسه چکنمیز دیو عالمه میدان اوقومق لازم کلور ایدی اما ایکنجی صورتی اختیار ایدر هیچ بر دولت عاقله بولنمیه‌جغندن قطع نظر بزم کبی ادارهٔ ملکیه ومالیه‌سی مختل وترقیات عصریه‌دن محروم بر حکومت اسلامیه‌نك ملیونلرجه خرستیان تبعه ایچنده محافظهٔ بقاسنه لازم اولان حال ومسلك اطرافمزی احاطه ایدن دول وملل نصارانك سوء اتفاقاتنی تهوین وتعدیله چاره آرامقدن عبارت وبوده یا انلردن متفق بولوبده وقایهٔ حقوق واستقلالك اسبابنی استحصال ویاخود انلرك محاسده ومنافع متقابله‌سندن استفاده ایله ضرر کلی یه اوغرامامق ایچون مماشات ومداراتی شر جزئی حکمنده اختیار ایتمکدن کنایتدر

بناءً علیه صربلولرله تجدید مسالمته اساس اولمق اوزره بیان ایتدیکمز التی شرطی تکلیف ایده‌جکمزه اك صکره قبول ایلدیکمز صورته کوره متبوعیته لایق بر معامله ابراز ایتمش اولیدق تهدیدات متفقهٔ خارجیه ایله تکلیفاتمزدن رجوعه مجبوریت ذلی اختیار اولنمامش وصربلولرك بوندن یوز بولوبده تکرار حربه طورشملری احتمالی آزالمش اولور ایدی.

دیکر طرفدن مختاریت اداره تکلیفنك ابتدا معناسی اکلاشیله‌میوب بونك استیضاحیله اوغراشلمش واشاغیده ایضاح ایدیله‌جکی اوزره شو تکلیف کلیاً رد اولنمش ایسه‌ده صور سائره ایله بوسنه وهرسك وبلغارستانده لکن سوء اداره‌لری مصدق اصلاحات وعدلرینه مجبور اولدیغمزدن بشقه روسیه محاربه‌سنی محتوی اولان جلدلرده بیان ایده‌جکمز احوال بو مختاریت اداره اصولنی ظلام فلاکتده موملرله آراتدیرمشدر .

انکلتره سفیری طرفندن تکلیف ودرمیان وسفرای سائره جانبندن‌ده تصدیق واتیان اولنان صورت صالحه یوقاریده ذکر ایدیلان اسبابدن طولایی باب عالینك نظر دقت وانتباهنی جلب ایتمش اولدیغندن طقسان اوچ سنه‌سی شهر رمضانك سکزنجی صالی کونی هیئت وکلا وبعض علما وامرا ورجالدن مرکب برمجلس عمومی عقد اولنه‌رق سفرانك تکلیفات وافاداتی اورته‌یه قونلدقده حضار مجلس بونلرك قطعیاً ومتفقاً ردینه قرار ویردیلر ودیکر طرفدن تکلیفات واقعه‌نك ردی صورتی خارجاً امنیت بخش اوله‌جق وداخلاً صنوف تبعه‌نك محتاج اولدقلری رفاه وسعادت حالك حصولنی بردائرهٔ مؤتمنه ایچنه اله‌جق اساس صحیح ایله برلکده درمیان اولنمز ایسه تزیید شماتت ودعوت مضرته سبب اوله‌جغندن مسئله‌یی اودرلو نتایج مضره‌دن قورتاره‌جق بریول بولنمسی حقنده هیئت وکلانك واقع اولان اخطارینی قبول ایتدیلر چونکه جلوس عبدالحمید خانیده اعلان اولنان خط همایون حکمنجه قانون اساس وضعی ماده‌سی تقرر ایتمش ایکن فعلیاتی برطاقم اعتراضات ایله تأخر ایلدیکندن مدحت پاشا بونك تأسیس واعلانی تکلیفات خارجیه‌نك حسن اندفاعنه چارهٔ مؤثر عدایلمش و (ایشته دولت علیه اصول مشروطیتی وسائر حکومات مشروطه‌نك متخذلری اولان قاعدهٔ اداره‌یی قبول ایتدی ایستدیککز مختاریت اداره‌دن ایکی اوچ ولایتی تخصیصاً اهالی حقلرنده مقصود اولان امنیت بویله براساس مهمدن قوی اوله‌ماز ودولت علیه اجرا ایده‌جکی اصلاحاتی دائرهٔ خصوصیتده یاپمیوب هرصنف اهالی‌یه شامل وواصل اوله‌جق صورتده تأسیس ایتمك استر) دیو دولتلره ایضاحات ویرلسنی وبونکله برابر فائده‌سی اعم اوله‌بیله‌جك اصلاحاتك وعد اولنمسنی ترویج ایتمش ایدی انك ایچون مجلس مشورتده شو مطالعاتی تفصیلاً ایراد ایدرك اول باول قانون اساسی وضعی لزومنی حضاره وبالخصوص علما طاقمنه اکثریت اوزره تصدیق ایتدیردی اوکونه کلنجه‌یه‌قدر افکار استبدادیه اصحابی دولت علیه‌نك اصول مشروطیت تحتنده اداره‌سنی اساساً مضر کوره‌رك بوبرتبدل کلینك وخامتندن وخصوصا مجلس مبعوثان یاپلسنك ملت حاکمه اولان

اهالئ اسلامیه حقوقنجه سوء تأثیراتندن بحث ایدرلر وبعض متشرع کچنانلر پادشاهمز خلیفهٔ رسول وامام المسلمیندر انك موافق شرع اوامری مطاعدر واستنادمز شریعت مطهره یه منحصر اولمق فرضدر اکر برشورای امت لازم ایسه انك اسلامدن عبارت اوله رق تشکیلی جائز اوله بیلور یوقسه صنوف تبعهٔ غیر اسلامیه نك اویله برجمعیته قبولیله ادارهٔ اساسیهٔ دولتی انلرك افکار وآراسنه براقمق تجویز اولنه مز وادیسنده نفس الامره وایجاب وقت وعصره منافی وحق وعدلك مخالفی سوزلرله پادشاهك ذهنی وخیر وشرینی فرق وتمیز ایتمیان آحادناسك افکارینی تخدیش وتشویش ایلرلر ایدی که درت یوز سنه اولکی حالمزی تجدید معناسندن خالی اولمیان بوکبی مقالاتك شیوعی یالکز خارجاً دکل فکر وعمللری ترقی یه مائل اولان ملیونلرله تبعهٔ غیر مسلمه نك دول نصارادن الك زیاده معاونت مادیه ومعنویه کورمکه باشلدقلری بر زمانده « ترکلرك نیات ومقاصدینی کوردیکزمی بونلرك بزه فیض ورفعت وسعادت وحریت قپولرینی آچملری احتمالی یوقدر یاپمق ایستدکاری قانون اساسی اوروپانی الداتمق وبزی آووتمق املندن بشقه بر فائده یی موجب اولمیه جقدر » مآلنده تفوهاته سبب اوله جغی ارباب عقل وانصاف بیننده یاد وتذکار اولنور ایدی لکن مدحت پاشا متحیزان صدوردن حقیقی عالم واحوال عالمه واقف ذواتی دخی اله آلمش وبوطریق ایله ایجلرندن اکثریت قزانمش اولمسنه مبنی انلر ذکر اولنان مجلس عمومیده اصول مشورت ومشروطیتك مشروعیتی اوزرینه ایراد کلام ومقام دلیلده (وشاورهم فی الامر) آیت جلیله سنی تلاوت و بوکا موافق احادیث شریفه قرائت ایله تنویر مدعایه اقدام ایتدکجه فتوی امینی قره خلیل افندی کبی مخالفلر (وشاورهم فی الامر) آیتده کی (هم) ضمیری کیمه عائددر مآلنده جوابلر و یررلر ایدی .

آنجق شورای دولت اعضاسندن وفحول علمادن انا طولی قاضیعسکرلکی پایه سنی حائز سیف الدین افندی جمله دن زیاده سل سیف فقاهتله مشروعیت مشورتی غایت بلیغانه دلائل عقلیه ونقلیه ایله اثبات ومحفل مباحثه ده زباندرازلق ایدن خصماسنی بحق الزام واسکات ایدرك آرای حضاری نقطهٔ ائتلافه جمع وجلب ایتدی وانك اوزرینه اصول مشورت ومشروطیته برابر وعد اولنه جق اصلاحاتك اساسلری بعده مذاکره اولنمق اوزره مجلسه ختام ویرلدی .

بوقرارك اتخاذندن برقاچ کون صکره که طقسان اوچ سنه سی شهر رمضاننك اون

دردنجی بازار ایرتسی کونی ایدی اولکی مجلسلرده بولنان وزرا وعلما ورجال ینه باب عالی یه جمع اولنوب مختاریت اداره تکالیفنك ردینه مقابل بعض اصلاحات وعدینه دائر دول اجنبیه سفراسنه ویرلمك ایچون اولجه مدحت پاشانك قلمه الوبده حضور پادشاهی یه عرض ایتدیکی مذکره مسوده‌سی قرائت ایدلدی بونك محتویاتی دولتجه اصول مشورت ومشروطیتك قبول اولنه‌جغنی و بوسنه وهرسکده قونت اندراشی لایحه‌سیله مقدما اتخاذ اولنان قرارلرك بردوام اوله‌جغنی ورومایلیده کثرت اوزره چرکس مهاجرلری اسکان وباشی بوزوق استخدام اولنمیه‌جغنی وقوانین ونظامانك حسن استعمالنه نظارت ایچون ولایت مجلس اداره‌لرینه حق وصلاحیت و یریله‌جکنی بیاندن عبارت اولمسیله تکلیفات خارجیه‌یی بتون بتون ابطال ایده جکنه حکم ایدیله مامکله برابر مرارت رد قطعی یی طاتلیلاشدیرمسی دخی فائده‌دن خالی اوله‌مز دینیله‌رك متفقاً قبول ایدلدی وذیلی عموم طرفندن امضا اولنوب فرانسزجه‌لری سفارتلره تبلیغ قلندی .

بواجتماعدن اول انعقاد ایدن مجلسده اصول مشورتك قبولنه دائر اتخاذ اولنان قرار نزد عبدالحمیدخانیده قرین‌تصدیق اولوب فقط بونك‌ایچون‌یاپیله‌جق قانون‌اساسینك‌علمادن ورجال دولتك بوکبی اموره وقوانین اساسیهٔ دولیه‌یه واقف طاقمندن برانجمن تشکیلیله عریض وعمیق بالتدقیق تنظیمی امراولنمش ومجلس اخیرده اوقونان‌مذکره مسوده‌سنجه دخی مابین‌همایون طرفندن بعض تعدیلات اجرا قلنمش ایدی

بناءً علیه قانون اساسی لایحه‌سنك قلمه‌النمسی ضمننده همان برجمعیت تشکیل اولنوب ریاستی مدحت پاشایه تودیع ایدلمکله انك‌مذاکراتنه شروع ومباشرت اولندی امابوقاریده بالمناسبه حکایه‌اولنان معترضلر اصول‌مشورتك تأسیس‌واتخاذی علیهنده‌کی‌نشریاتی آرتیروب بونلرك اشداسندن وروم ایلی قاضیعسکرلکی پایه‌لولرندن کورجی شریف‌وداغستانی زاده محی‌الدین افندیلر کندولرینه منسوب بعض‌متجلدانی هوالرینه اویدیره‌رق طلبه‌دن برطاقم بلهانی دخی تحریك واغفاله باشلامشلر ایدی

حتی رمضان ایچنده برکون پادشاه حضرتلری ایاصوفیه جامعنه کلوب عمومه‌مخصوص مقصوره‌لرك برنده اقامت ومعیتلرنده بولنان صدراعظم محمد رشدی پاشا ومدحت‌پاشا ایله براز مصاحبت بیوردقلرینی ذهنلری تشویش ایدیلان خواجه‌لر کوروب شوراده بوراده صدراعظم ومدحت پاشا کافردر پادشاه‌دخی‌انلری قارشوسنه‌المش وارقه‌سنه فرنك‌کوملکی کیمش جامعده مصاحبت‌ایدیبورایدی ملت‌اسلامیه‌یی غیرمسلم جماعتلرینك مبعوثانی‌حکمیله

زبون ایده‌جکلر کبی قال وقلمه المز هذیان ایله تخدیش اذهانه و سوقاقلره کاغدلر آته‌رق
وممرناسه کیجه‌لین ورقه‌لر یاپشدیره‌رق اویولده اراجیف وترهات ایله عوام ناسك فکرلرینی
افساده باشلادقلرندن مدحت پاشا بعض مأمورین خفیه اعزامیله کورجی شریف ومحی الدین
افندیلرك واومطالعه‌ده بولنانلرك احوال واقوالنی تفتیش وتجسسه ابتدار ایدرك ظنیاتی
مؤید برطاقم تحقیقاته دسترس اولمسیله عیدفطرك ایکنجی کونی صدراعظم وشیخ الاسلام
ومدحت پاشا وسرعسکر ردیف پاشا بشکطاش سراینه کیدوب سائر بعض خواص وکلانی
جلب وپاشا دائره‌سنده عقد مجلس ایتمشلر ایدی‌که مؤرخ حقیر دخی اومجلسده حاضر ایدم
ذکراولنان تحقیقاتك اوراقی درمیان قلنه‌رق محرکین ومفسدینك همان برطرفه نفیلرینه
هیئتجه قرار ویرلدی وبوصورت داماد محمود پاشا واسطه‌سیله حضور پادشاهی‌یه عرض ایدلدی
عبدالحمید خان حضرتلری ایسه دها یقینده تخت سلطنته جلوس بیوردقلری وعظمای
وکلانك حال ومسلکلرندن امین اوله‌مدقلری جهتله دفعةً بویله برطاقم علمانك نفیلرندن
بین الناس قیل وقال وبلکه مقام سلطنتلرنجه مضر بعض احوال تکون ایدر احتماله ذهنلرنجه
قوت ویرمشلر ایدی بناءً علیه پاشا دائره‌سنده مجتمع وکلانك عرض ایتدکلری قراری قبولده
تردد بیوروب «مصلحتی بالاطراف مذاکره ایتسونلر» دیو جواب کوندردیلر حالبوکه
وکلانك مقصدلری همان اوکون نفینی تصمیم ایلدکلری ذوات وکسانی یرلرندن قالدیروب
منفالرینه اعزام قضیه‌سی اولدیغندن پادشاه حضرتلرینك قرار معروضه قارشو مترددانه
امر کوندرملرندن تلاشه دوشه‌رك جملةً مابین دائره‌سنه داخل اولدیلر ومابین فریقی
سعید پاشا معرفتیله تحقیقاته دائر تقریرلری حضور پادشاهی‌یه تقدیم و قرار مذاکره‌نك
اجراسی لزومنی مؤید سوزلری تتمیم ایتدیلر سعید پاشا نزد پادشاهیدن عودتله صدراعظمه
خطاباً «شوکتمآب افندمز نفی ایستیلانلرك بلامحاکمه جلای وطن جزاسنه اوغراملرینی
مناسب کورمیورلر و تحقیقات واقعه ذهنلرینی تأمین ایتمدیکندن اکر وکلا ویردکلری
قرارده اصرار ایدرلرسه یرینه بشقه پادشاه اراسونلر دیو بیوردیلر» دیدکده هیئت وکلایه
حیرت مستولی اولدی بونك اوزرینه صدر اعظم «بز افندمزکبی پادشاه بوله‌میز فقط
کندولری بزدن مقتدر وکلا بوله‌بیلورلر» مقدمه‌سیله قرارده اصراری هیئتك استعفاسی
درجه‌سنده تلمیح ایتدکدن صکره «مقصدمز اسایش عمومی‌یی و پادشاهمزی برطاقم
فسده‌نك سوء نیات و نشریاتندن وقایه‌در وهر مملکتده بویله اخلال اسایش عامه‌یه ساعی
اولان مفسدینك اجرای جزالرینه مسارعت عادت حکومت وموافق حکمتدر قرارمزك

اجراسنده هیچ بر بأس ومحذور کوریله‌مز بونده هیئتجه مسئولیت درعهده ایتمشزدر »
جوابیله سعید پاشایی اعاده ایلدی ودیکر طرفدن کورجی شریف ومحی‌الدین افندیلرله
بونلرك رفقاسی دینیلان میر میراندن رامز پاشایی و باب عالی اوراق مدیری رضا بکی
وقبریسلی محمد پاشا کتخداسی کامل افندی یی خانه‌لرندن قالدیروب طوپخانه‌یه کتورمك
و اوراده حاضر اولان واپوره قویمق اوزره ضابطلر کوندردی نهایت طرف پادشاهیدن
وقوعبولان دعوته مبنی وقت عشاده حضور شاهانه‌یه چیقیله‌رق عقد مجلس اولندی
بوحقیر دخی حسب المأموریه اومجلسده حاضر ایدم پادشاه حضرتلری فتح کلام وافصاح
مرام ایله « بن بوادملر نفی اولنمسون دیمیورم لکن ایچلرنده بر طاقم حاجی خواجه
بولندیغندن محاکمه‌سز نفیلری قلبمی بیحضور ایدر بومحاکمه ایسه اوزون سوره‌جك برایش
دکلدر همان برایکی کون ظرفنده استنطاق ومحاکمه‌لری بالاکمال قانوناً نه‌جزا لازم کلورایسه
حقلرنده حکم واجرا اولنسون » بیوردیلر

صدر اعظم و شیخ الاسلام و مدحت پاشا و سرعسکر ردیف پاشا صره‌سیله سوزه
کیریشوب «نفیلری قرارلشدیریلان ادملر ناس بیننه القای فساد ایله مألوف وبونلر عادتا
بدخواهان دولت طرفندن مجلوبدرلر کندولرینك شوحالده اوزون اوزون استنطاق
و مجاوبه‌لرینه وقت و مصلحتك تحملی و شویله‌جه دفع و نفیلرینك محذوری یوقدر
مع مافیه منفالرنده استنطاق و محاکمه‌لری دخی قابل اوله‌بیلور » دیه‌رك متفقاً قرار
اولده اصرار ایتدیلر و پادشاهی ایمان غلیظه ایله تأمین ایلدیلر و سائر حضار
دخی بالطبع شو مقالات ایله همزبان اولدیلر پادشاه حضرتلری کوردی که و کلایی
سوزلرندن دوندیرمك متعسردر مع الکراهه قراره موافقت وفقط هیئت موجوده‌دن
برمضبطه طلب بیوردقلرندن ارباب مجلس حضور پادشاهیدن چیقوب همان مضبطهٔ مطلوبه‌یی
تنظیم وتقدیم ایلدکلری یی متعاقب خانه‌لرینه طاغلدیلر اواثناده ایسه نفیه کیده‌جك ذوات
خانه ومأوالرندن قالدیریلوب طوپخانه میداننه کلنجه‌یه قدر هیچ برمعاملهٔ جزائیه تصور
ایتمدکلری حالده منفالری اوراده کندولرینه بیان ایله برر ایکیشر واپوره قونیله‌رق علی
الصباح درسعادتدن تبعید اولندیلر بونلر یکرمی نفری متجاوزاولدقلری ورضابك ورامز
پاشا وکامل افندیدن ماعداسی رجال علمیه‌دن بولندقلری حالده اوکیجه رتبه و پایه‌لرینك
حکیله شریف افندی استانکویه ومحی الدین افندی ردوسه ورضابك لیمنی‌یه ورامز پاشا

بوزجه اطه‌یه نفی اولنوب دیکرلری برقاچ کون صکره مملکتلرینه ابعاد ایدلدی وطلبه‌دن مظنهٔ سوء اولنلر دخی معاملهٔ تبعیدیه‌یه قاتلدی .

فی‌الحقیقه بومنفیلرك اصول مشورت حقنده و بونی مروج اولان وکلا علیهنده کی نشریات وافساداتی اوآرالق تحریك سلسلهٔ اذهانه باعث اوله بیله‌جك درجه‌لرده ایدی لکن بونلرك درجات تهمتلری کلیاً مجهول و بعضیسنك هیچ ذی مدخل اولمالری دخی مأمول ایدی معهذا کورجی شریف ومحی الدین افندیلر ذاتاً مجلس عمومیٔ مشورتده متعصبانه اعتراضلرینی آچیقدن سویلمش ورامز پاشا سرایه انتساب هوسیله وحرم اغالری واسطه‌سیله پادشاهه بر اعتراضنامه تقدیم ایلمش وکیجه‌لری کورجی شریف افندینك قوناغنده اکثریا انعقاد ایدن جمعیتك اقاویلنه موافق اولمق اوزره درس خواجه‌لرینك متعصبلری لسانندن دقتی جالب اراجیف چیقمغه باشلامش اولدیغنه کوره بونلری او یله بر ایکی جاسوس تقریریله نفیه کوندرمکدن ایسه جملهٔ تحت استنطاقه الدیرمق ومجازات قانونیه ایله محکوماً تبعید ایتمك دها محق ومتصور اولان قانون حریت ومشورته موافق و پادشاه حضرتلرینك مطلبنه مطابق اولور ایدی وکلانك بورالرینی و بیطرفلق مسلکنی کوزتمیه‌رك بلاحکم نفیی تجویز ایدیشلری هم بین الناس قیل‌وقالی آرتردی وهم آتیاً بویله خلاف قانون حرکتلره برقپو آچدی اما بومنفیلرك استانبولده طوردیرلمسی اوارالق تزیید فساداته سبب اولور ایدی دینیلور ایسه جواب ویریرزکه اواخر عصر عبد المجید خانیده یعنی بیك ایکی یوز یتمش التی تاریخنده رؤسا واعضاسی بوندن زیاده وتصمیم کرده‌لری اولان فساد سلطان عبد المجیدك اعدامی کبی بر حرکت عظیمه حقنده مرتب جمعیت خفیه میدانه چیقدیغی حالده قله‌لی قشله‌سنده استنطاقلری اجرا ودرجهٔ مدخل ونیتلری تدقیق وحکم اولنمقسزین ارباب جمعیتدن کیمسه نفی ایدلمامش واشبو معاملات قانونیه‌نك جریانی مدتنجه انلرك محبوساً استانبولده بولنملرندن هیچ بر مضرت تحدث ایتمامش ایدی .

هرنه‌ایسه بومعاملهٔ نفیك اختیاری اصول مشورت مخالفینك کوشهٔ انزاویه چکلملرینی مستلزم اولدیغندن مدحت پاشا بوندن استفاده ایله اعلان قانون اساسیدن اول مبعوثانك جمعنه حصر امل ایتمش وبونی تشبثات خارجیه‌نك ابطالنه دخی چارهٔ منفرد عد ایلمش اولمسیله تحت ریاستنده تشکیل اولنان جمعیتده مبعوثانك صورت انتخابلرینه ومارتده اجتماعنه دائر تعلیمات موقته تنظیم ومندرجاتی مجلس وکلایه دخی تصدیق ایتدیره‌رك

اراده‌سنی بالاستحصال همان اعلانه اقدام و برطرفدنده قانون‌اساسی‌مذاکرانه دوام ایلدی انجق دولتلرك اولا برمتارکهٔ رسمیه‌عقدی حقنده وقوعبولان توسطلری ثانیاً صربستان وقره‌طاغك حال سابقلری اوزره ابقاسی ومتفرعاتی بحثنده اولان تکلیفلری بواثناده صربلولرك غلیانی ارتیروب متارکهٔ رسمیه‌یه بدل تعطیل حرکات عسکریه مدتنك ایلول اواسطنه قدر تمدیدی خصوصنده طرف‌دولت علیه‌دن کوستریلان موافقت انکلتره‌دولتی نزدنده مظهر حسن‌قبول اولمش‌ایکن صرب پرنسی جانبندن رد ایدلمش وبوحال انکلتره دولتنه پك زیاده تأثیر ایدوب حتی بلغراده مقیم انکلیز قونسلوسنه لوندره‌دن تعلیمات ارسالیله (اکر صربسان حرکت خصمانه‌یی تجدید ایدر ایسه امارت هم بوندن مسئول اوله‌جق وهم انکلتره‌نك معاونتندن محروم قاله‌جقدر) دیو اجرای تبلیغات اولنمش ایدی لکن صربلولر روسیه‌دن کوردکلری معاونات اخیره ایله اکمال قوت ایتمش اولدقلرندن انکلتره‌نك تهدیدینه دخی اهمیت ویرمیه‌رك ینه میدان حربه چیقدیلر وشو حرکت اقتضاسنجه جانب باب عالیدن ویریلان مأذونیته‌مبنی صربستانده بولنان عساکر عثمانیه فرقه‌لری ینه‌تعرضاته وخصوصا « الکسناچ » اوزرینه شدتلی مهاجماته باشلادیلر حرکات حربیه‌نك تجددی اغستوس اواسطنه مصادف اولدیغندن مساعدهٔ موسمدن ایکی طرف دخی مستفید اولدقلری‌حالده عساکر عثمانیه‌نك مهاجماتنه تحمل ایده‌میان صربلولر برنجی خط مدافعه اتخاذ ایلدکلری استحکاماتده مقاومتدن اظهار عجز ایتدیلر .

چونکه نائرهٔ حرب الك زیاده « الکسناچ » حوالیسنده کسب اشتعال ایدوب احمد ایوب پاشا نیش اردوسیله « موراوه » نهرینك صول طرفنه کچه‌رك علی صائب پاشانك قوماندانسنده بولنان فرقه‌ایله برلشمش واشبو ایکی قوهٔ عسکریه‌نك قارشوسنه مصادف اولان جبال‌متسلسلهٔ شاهقه اوزرلرنده استحکاماتك هجوم واقتحام‌ایله قبضهٔ ضبط‌وتسخیره کتورلمسی تحت مجبوریتده بولنمش اولدیغندن اورایه صاغ جناحدن سلیمان پاشا وصول جناحدن عادل پاشا فرقه‌لری وبونلره احتیاط اولمق اوزره ارقه‌لرندن حسین صبری پاشا فرقه‌سی سوق اولنه‌رق اغستوسك یکرمنجی کونی صباحلین ساعت ایکیدن اقشام ساعت اون‌بره‌قدر دوام‌ایدن محاربه‌ده صربلولر ثبات ایده‌میه‌رك کمال‌پریشانی ایله‌نفس«الکسناچ» استحکاماتنه فرار ایتدیلر وایکی طوپ وپك چوق اسلحه واشیا ترکنه مجبور اولدیلر سردار اکرمك مؤخراً کوندردیکی محررات رسمیه‌ده اول کون صرب عسکرندن عثمانلی طابیه‌لرینه یقینجه هجوم ایدن بلوکلرك افرادی کاملاً سیرلر اوکنده تلف اولوب اثنای

تعقیبلرنده دخی چوغنك محو اولدیغنی بیان قلنمش والحاصل صربلولرك تلفاتی بش بیکی کچمش ایدی .

بو محاربه‌ده صربلولرجه ضبطی محال عد اولنان یرلر «الکسناچ» کوپریسی استحکاملرینه قدر عساکر عثمانیه‌نك یدضبطنه کچدیکی مثللو «زایچار» و «نژواچ» طرفلرنده وقوعه کلان محاربات دخی صرب عسکرینك انهزامنی انتاج ایلمش ایدی .

مطالعه کذارمز اولان بعض اجنبی تاریخ عسکریلرینك یازیشنه کوره «موراوه» محاربهٔ عظیمه‌سنی قزانان عثمانلی فرقه‌لری صرب اردوسنی نهرك صاغ یقه‌سنه طرد ایتدکده «جنرال چرنایف» برهجوم دیکره مقاومتدن مأیوس اولمغله «الکسناچ» موقعنی لیلاً تخلیه ودرون شهره وکوپری باشنه برمقدار محافظ تعیین ایده‌رك قوهٔ کلیه‌سنی «دلیغراد» جانبنه چکدیکندن عساکر عثمانیه «موراوه» تپه‌لرینده ارام ایلیوبده صربلولری تعقیب ایتمش اولسه‌لر «الکسناچ» موقعنی بالسهوله ضبط وتسخیر ایده‌بیلورلر ایدی حتی صربلولرك کیجه اورادن چکلدکلرینی فریقاندن «فضلی پاشا» خبرالوب الکسناچه کیتمك ایچون رخصت ایسته‌مش ایکن باش قوماندان احمد ایوب پاشانك امر ویرمکه جسارت ایده‌مامسی مقصدك ضیاعنه وشو بطائت صربلولرك ترك ایتدکاری مواقعه عودتلرینه سبب اولدیغی مرویدر .

واقعا عثمانلی اردوسنجه اصل نتیجه‌لی کورینان محاربه «الکسناچ» غوغاسی اولدیغندن اطرافده بولنان عساکر عثمانیه فرقه‌لرینك قوهٔ غالبه‌سی اونقطه اوزرینه جمع اولنمش و «الکسناچ» استحکاماتنك استانبولدن کوندریلان هاوانلرله تضییقه باشلانیلوب «دلیغراد» ایله الکسناچك خط مواصله‌سی سواری فرقه‌لریله تهدید ایدلمش اولدیغی حالده صربلولر ایلولك اون التنجی کونی «مورووا» نهرینك قارشوسندن بالاده ذکر ایتدیکمز فرقه‌لر اوزرینه تسلطه باشلادیلر ینه اولکون موقع حربده بولنان برایرماقدن مرور ایدن اون بش بیك قدر صرب عسکری دخی حافظ پاشا لواسی مجمعنه هجوم ایتدی لکن بو قوتك صول جناحنی عساکر عثمانیه‌دن دیکر برفرقه‌نك تضییق ایتمسی ایله صربلولرك ضابطان ونفراتندن بك چوغی تلف اولمش وسلامی پاشا وحاجی حسین پاشا لوالری اوزرینه کلمش اولان یکرمی بیك کشیلك برصرب فرقه‌سی دخی منهزم اولوب تلفات کلیه ایله رجعت ایلمش ایدی .

شو محاربه‌لرده صربلولر عساکر عثمانیه‌نك حرکاتنه نقیصه ویرمك غرضیله «الکسناچ»

کوپریسی باشندن چیقاردقلری قوهٔ قلیله‌ایله « نیش » یولنی کسمکه ودیکر طرفندن حافظ پاشا لواسنك صاغ جناحنی تهدید ایلمکه چالشدیلر ایسه‌ده اوبمایشلر دخی تشکیل شدیده اوغرامقدن بشقه کندولرنجه برنتیجه حاصل ایده‌مدی .

ذکر اولنان محاربه‌لر اون ایکی ساعت امتداد ایدوب میدان معرکه برآتشکدهٔ دهشت فرمایه دونمش وبیکلرجه صرپ عسکری قنطرهٔ هلاکدن کچمشدر واولوقت میرلوا بولنان سلامی پاشا سائر غزات صره‌سنده طوپ دانه‌سی پارچه‌سیله باشندن شدتلیجه مجروح اولوب مؤخراً استانبوله کتورلمش وعنایت حکیم مطلقله یاره‌سی کسب التیام ایتمشدر .

بو محاربانه دوام اولنمقده ایکن استانبولده افکار عمومیه اردولرمزك برآن اول « الکسناچ » موقعنی ضبط ایدوبده صربستان ایچنه طوغری یوریمسنه ونیات خارجیه ایسه ینه برمتارکه عقدیله محاربه‌نك بتورلمسنه مائل اولدیغندن جانب باب عالیدن سردارا کرمه ا کیدالمضمون محررات ایله « الکسناچ » اردوگاهنك ضبطنه چالشلمسی توصیه اولنور وصربلولرك دخی بوتضییقاتدن فوق العاده برفدا کارلقله قورتلمغه چالشدقلری کورینور ایدی

لکن تشرین اولك یدنجی کوننندن بدأایله درت بش کون ممتد و « جوینس » محاربه‌سی نامیله مشتهر اولان محاربهٔ عظیمه وقوعه کله‌رك آنکله « الکسناچ » محاصره‌سی بلکه صربستان محاربه‌سی نهایت بولمش وارتق صربلولرجه ثباته امکان قالمامشدر

بز بو محاربه‌نك صورت وقوعنی بیان ایتمزدن اول ینه او آرالق ظهور ایدن متارکه تکلیفنك ذکر وایرادینه لزوم کوردك زیرا دولت علیه‌نك اولوقت محاربه‌جه استحصال ایلدیکی غالبیت متارکه‌نك قبولی مجبوریتیله عادتا مغلوبیت رنکنی کسب ایدوب مالاً اختیار اولنان بونجه فدا کارلقلر وعساکر عثمانیه‌نك کوستردکاری یارارلقلر روسیه منافعی اغورنده قربان اولدی

یوقاریده مفصلاً یازلدیغی وجهله انکلتره دولتنك عرض ایلدیکی توسط جمله‌سندن اولان متارکه تکلیفی مجلس عمومی مشورت قراریله رد اولنمش وبوصره‌ده ایستیلان شیلره قارشو دولتجه ممکن الاجرا کورینان وعدلر اورته‌یه قونلمقله برابر حرکت خصمانه‌نك غیر رسمی اوله‌رق تعطیلنه موافقت ایدیلوب فقط صربلولرك بونی قبول ایتماملری وتسلط وتجاوزه باشلاملری اوزرینه ینه محاربه قپولری آچلمش اولدیغندن روسیه‌لولر صربستانی حمایهٔ مؤثره‌لری آلتنه آلمقله برابر مسئله‌یه فعلاً مداخله ایتمکه عزم ایلدیلر بنابرین انکلتره دولتی وساطتیله باب عالی‌یه تبلیغ اولنان شرائط صلحیه‌نی مقدمهٔ حصول مرام اتخاذایله

لوندره‌ده مقيم روسيه سفيری قونت « شوالوف » انكلتره خارجيه ناظری لورد « دربی‌يه » اكر مصالحه شرايطنی دولت عليه‌رد ايلرايسه بوسنه‌يه اوستريا وبلغارستانه روسيه دولتی طرفندن سوق عسكر اولنمسنی وبوغاز ايچنه‌دخی دول متفقه دونمالرينك كيرمسنی دولت متبوعه‌سی نامنه تكليف وانكلتره دولتی دونما سوقنی كافی عدايلرايسه روسيه دولتنك براً عسكر اقامه‌سی فكرندن فارغ اوله‌جغنی بيان وتبليغ ايلمش واوارالق بوسنه‌يه عسكر سوقی خصوصی « جنرال سوماراقوف » نامنده مأمور مخصوص معرفتيله روسيه دولتی جانبندن آوستريا دولتنه‌ده اخطار قلنمش ايدی

روسيه‌لولر بدايت مسئله‌ده بيطرف كبی كورنمك مسلكنی التزام ايتمشلر ايكن عالمك كوزی اوكنده صربستانه وقره طاغه فعلاً معاونته مجد وساعی اولديلر حتی وسائط عديده ايله اولنان تحقيقات وصربلولردن اثنای حربده آلنان اسرادن استحصال ايديلان معلومات اقتضاسنجه « مسقوه » و « پترسبورغ » شهرلرنده‌كی اسلاو جمعيتلری وانلرك فرعلری روسيه‌نك اك زنكين طاقمندن ضعفاسنه قدر مراجعتله اعانه اقچه‌لری جمع ايدوب بوسرمايه ايله عساكر مستبدله‌دن كوكللی ضابطان ونفرات تدارك وترتيب ومعاشلرينك برقاچنی ومصارف سفريه‌لرينی بروجه پشين تسويه ايله صربستانه فوجا فوج سوق وتسريب ايدرلر وبو حاللردن باب‌عالی شكايت ايتدكجه كاه انكار وكاه تأويل ايلرلر وازجمله صرب اردوسنه‌قوماندان نصب ايديلان روسيه‌لو جنرال «چرنايف» ك اورايه كيديشنی اصلا اوزرلرينه اليوب روسيه‌جه‌دخی مذموم وسلك عسكريدن مطرود برشخص اولديغنی وغزته محررلكيله امراروقت ايدرايكن كندو هواسنه تبعيتله‌صربستانه عزيمت ايتمش بولنديغنی سويلرلر ايدی .

شوتعديلات وتأويلاتی مؤيد اولمق اوزره ذكر ايلرركه پترسبورغ سفيری « قبولی » پاشا صربستانه اعانه اولنمسندن طولانی باب‌عالی‌نامنه رسماً شكايت ايلدكده روسيه‌خارجيه نظارتی « بو ماده‌ده حكومتك ومأمورلرمزك تشويق وترغيبلری وقوع بولميور فقط صربلولره روسيه‌ده عمومك ميل ومحبتی اولديغندن ضابطلرمزك اكثری بلغراده كيتمك اوزره استعفا ايديورلر حكومت بونلرك استعفالرينی قبول ايتمامك ايستدی ايسه‌ده افكار عموميه طرفندن وقوع‌بولان تضييق سببيله برقسمنك قبولنه مجبوراولدی معهذا صربستانه كيدن كوكللولر دولت عليه‌نك تخمينی قدر چوق دكلدر شوحالك ازاله‌سی ايسه باب‌عالينك عقدمصالحه‌ده مرؤتكارانه ومعتدلانه حركت ايتمسنه منوطدر » جوابنی ويرمش ايدی .

روسیه‌لولر بوصورتله یوزلرندن رفع نقاب ایله عادتا دولت علیه‌یی تهدیدات فعلیه التنه الدقلری حالده بر طرفدنده مصالحه‌یه اجباری التزام ایتملری صربلولری محاربه‌یه کندولری تشویق ایتمشلرایکن مسئله‌نك انلره مضر بر نتیجه‌یه واصل اولمسی جهتله پولتیقه‌جه عالم بیقیدیده بولنسه‌لر بتون اسلاولره قارشو نفوذلرینی ضایع ایتمش ومسائل شرقیه‌دن امید ایلدکاری فوائدك مرکز حصوله وصولنی تأخیر ایلمش اوله‌جقلرینی درك ایتملرندن ایلرو کلمش ایدی وبوجمله ایله برابر کندولرینی اورته‌یه آتمیوب‌ده انکلتره دولتنی توسیط ایلملری اکر انکلیزلر بلادشرقیه‌ده اولان منافع مخصوصه‌لرینی وقایه امیدینه دوشوبده بوغازایچنه دونتما کوندرمك تکلیفنی قبول واختیار ایدرلرایسه روسیه ایچون دخی بلغارستانه سوق عسکر ایتمکه صلاحیت حاصل اولمش وپارس عهدینك بویولده‌ده بر تملی ییقلمش ودها طوغریسی انکلیزلره ییقدیرلمش اولور واولحالده آوستریا دخی بوسنه‌یه عسکر صوقوب ارتق شرق حقنده منوی ضمیرلری اولان مقاصدك فعلیاتنه سهولت کاور مطالعه‌سندن منبعث ایدی .

فی‌الحقیقه روسیه‌دولتی شوتکلیفنی‌دخی انکلتره واوستریایه قبول ایتدیرمش اولسه‌ایدی حربسز وتکلفسز ایشنی کورر واك زیاده امالنی استانبوله کله‌جك انکلیز دونماسی تهدیداتیله استحصاله مقتدر اولورایدی لکن انکلتره دولتی دولت‌علیه‌نك طلب ورضاسی منضم اولمقسزین استانبوله دونتما کوندروبده روسیه مقاصدینه خدمت یولنده اچیقدن اچیغه بوغازلر حقنده‌کی معاهده‌نك نقضی مسئولیتنی درعهده ایتمکه کیریشه‌مدیکندن « قونت شوالوف » جانبندن وقوعبولان تکلیفه جواباً انکلتره دولتی کرك کندو دونتماسنك بوغاز ایچنه سوقی وکرك روسیه طرفندن بلغارستانه واوستریا جانبندن بوسنه‌یه عسکر ادخالی ماده‌لرینه موافقت ایده‌مز فقط دولت علیه اساس صلحه دائر درمیان اولنان افاداتی قبول ایتمیه‌جك اولور ایسه متارکه تکلیفنك تجدیدندن بشقه کیدیله‌جك طریق یوقدر دیمسی واوستریا دولتنك دخی بوسنه‌یه عسکر ادخالیله دولت علیه‌یه قارشو محاربه‌یه کیده‌میه‌جکنی روسیه دولتی جانبندن ویانه‌یه کوندریلان جنرال « سوماراقوف » واسطه‌سیله بیلدرمسی اوزرینه روسیه دولتی دوکیلان قانلره نظر بیقیدی ایله باقه‌میه‌جغندن بحثله مسئله‌نك بین‌الدول صورت قطعیه‌ده حلنه میدان ویرلمش اولمق ایچون التی هفته‌لق برمتارکه عقدینه دولت علیه‌نك ومحاربلرینك اجبار اولنمسنی تکلیف ایتمکله واوآرالق مصالحه حقنده درمیان اولنان شرائطك ومتارکه تکلیفنك بعض

اصلاحات داخلیه مواعدیله برابر جانب دولت علیه‌دن ردی تقرر ایلمکله انکلتره دولتی روسیه‌یه متابعةً متارکهٔ رسمیه عقدی تکلیفنده اصراره مجبور اولدی

استانبولده بولنان انکلیز ایلچیسی « سیرهانری آلیوت » دخی انکلتره خارجیه نظارتندن آلدیغی ایکی قطعه تلغرافنامه‌یی رسماً باب‌عالی‌یه اعطاایله « دولت‌علیه اولجه تکلیف اولنان صورت صلحیه‌یی قبولدن استنکاف ایدرایسه التی‌هفته ولااقل برماه مدت متارکه عقدینه موافقت ایلمسی لازم کله‌جکنی ومتارکه‌نك انعقادینی متعاقب مسئله‌نك حل‌وتسویه‌سیچون بر « قونفرانس » تشکیلی مقرراولدیغنی وبوکادخی مخالفت‌اولنورایسه‌انکلتره‌دولتی‌طرفندن مصروف اولان مساعیٔ صلحپرورانه‌یه دوام بیهوده دیمك اوله‌جغندن استانبولدن‌عودته امر آلدیغنی افاده‌ایلدی

بوتکلیف وتبلیغك اثنای وقوعنده یعنی بیك سکز یوز یتمش التی سنهٔ میلادیه‌سی تشرین اولی ابتدالرنده لوندره سفیری « موسوروس » پاشا انکلتره خارجیه ناظری لورد « دربی » ایله اوزون اوزون مکالمه ایدوب فذلکه‌سنی تلغرافله باب عالی‌یه بیلدیرمش ایدی شویله که « موسوروس » پاشا بر آیلق متارکه عقد اولندیغی حالده بالطبع قیش باصدیروب صربستان وقره‌طاغده بولنان عساکر عثمانیه‌نك حرکاتی سکته‌دار ومخاطراته دوچار اولور وبالعکس جنرال « چرنایف » قومانداسنده‌کی صربستان اردوسنك ایکی‌اوچ قات تزییدی‌ایچون روسیه‌دولتنه برزمان‌مساعد دها حاصل اولوب محاربه‌نك کله‌جك موسم بهارده دولت علیه‌یه مضر صورتله تکرارینی انتاج ایلر قونفرانسه کلنجه بونکده هیچ فائده‌سی اوله‌مز زیرا دولت علیه کندوسنجه مقتضی کوردیکی شرائط مصالحه‌یی دولتلرك پیش‌نظر محاکمه‌سنه وضع‌ایتمش اولدیغندن آرای دولیه صربستان ایچون محاربه‌دن اولکی حالك ابقاسی طرفنده بولنسه بیله آنی تبلیغ ایلدکلری کبی عسکرینی چکوب صرب وقره‌طاغ ایله اعادهٔ مناسباته موافقت ایدر واولوقت بوسنه وهرسك وبلغارستانه متعلق اصلاحات یالکز بواوچ ولایتده دکل ممالك عثمانیه‌نك هر طرفنده اجرا اولنه‌رق مسئله سهولتله وخشنودیٔ عمومی‌یی‌موجب صورتله حل‌ایدلمش‌اولور وباب‌عالیجه معلوم ومستعمل اولمیان ولسان‌ترکی وعربیده لفظ معادلی بولنمیان مختاریت‌اداره تعبیرینك قبولی‌ممکن‌اوله‌مز دیدکده لورد « دربی » بلغارستانه روسیه وبوسنه‌یه اوستریا طرفندن عسکر اقامه‌سی وانکلیز دونمناسنك استانبوله کلمسی حقنده روسیه جانبندن واقع اولان تکلیفك انکلتره دولتنجه رد اولندیغندن وارتق روسیه واوستریا دولتلرینك شو تصوری اجراده اصرار

ایتمیه جکلرندن بحثله چونکه « بونیت سخیفه علیهنده طرف دولت علیه‌دن دول متوسطه یه تلغرافله محررات کوندریله‌رك شدیداً اعتراض وشکایت ایدلمش اولمسیله » اکا ارجاع کلام ایدوب دولت علیه‌نك بوخصوصده کوستردیکی انفعـال واضطرابی پك شروع بولمش اولدیغنی ومع مافیه تکلیف ایلدیکی متارکه‌یه برآن وبرسـاعت اول موافقت اولنمسی لازم کله‌جکنی بیان ایتمش وقونفرانس تشکیلنه دائر « موسوروس » پاشانك درمیـان ایلدیکی مقالاته برشی دیمیوب مختاریت اداره بحثنه‌دخی « اوتعبیری دولت علیه بکنمیورایسه یرینه معناسی دها آچیق برلفظ بولنه‌بیلور » جوابنی اعطاایله سکوت ایلمشدر

ینه اوتاریخده ویانه‌سفیری «علقو» پاشانك اوستریا خارجیه ناظریله اولان مکالمه‌سـنده بوسنه‌یه عسکر ادخالیچون روسیه دولتنك وقوعبولان تکلیفنی رد ایلدکلری بیان اولنمقله برابر « دولتلرك جمله‌سی شو محاربه‌یه نهایت ویرلمسی آرزوسنده اولمریله متارکه‌نك عقدی دولت علیه‌جه خیرلواولور زیرا مخاصمات دوام ایتدکجه دولتلر تأکیداتفاق ایله بعض تدابیر شدیده اتخاذینه مجبور اوله‌جقلردر اکر بومتارکه تکلیفنی دولت علیه درحال قبول ایتمز ایسـه بومسئله‌ده اوستریا ایله دول سـائره بیننده برکونه اختلاف افکار اولمدیغندن ارتق اوسـتریادن معـاونت امیدنده بولنمسـون « جوابی ویرلمش وبرلین سـفیری ادهم پاشانك آلمانیا خارجیه ناظرینه اولان تبلیغاتنه دخی « انکلتره‌دولتی طرفندن درمیان اولنان تکلیفاتده آلمانیا دولتی بالخاصه مصراً مشترك اولدیغندن متارکه‌نك همان جانب دولت علیه‌دن قبول اولنمسی اقتضاایدر » یولنده مقابله اولنمش ایدی

بوخبرلر انکلتره تکلیفـاتنك اتفاقات دولیه‌یه استنـادینی تأیید ایدوب حالبوکه بوسنه وهرسك وبلغارستـان ایچون مختـاریت اداره اصولنك وضعی وبونك ضمننده ایستیلان شرطنامه‌نك امضاایدلمسی دولت علیه اولجه ردایتمکله مجبوراولدیغندن آنلرك قبولنه رجعت تجویز اولنمیوب فقط انکلتره دولتنك ذکر اولنان تکلیف اخیری دخی اولکیلر کبی دیکر دولتلرله متفقاً حاضرلنمش اولمسنه وبشقه‌سی طرفندن دولت علیه مساعد برمسلك کورلمامسنه مبنی انکلیزلرك سوزلرنی هیچه صایمق وایلچیلرینك عودتی کبی بر آغر معامله‌یی کوزه آلدیرمق روسیه‌لولرك ارادقلری نتایجك ظهورینی تعجیل ایده‌جکی ملاحظه‌سیله متارکه‌نك اختیـاری ضروری کوروندی وانك دخی قیصه بر مدته مخصوص اولمسنده محذور قوی بولندیغندن صرب وقره‌طاغ نامنه بش ماه مدت ایچون صورت رسمیه‌ده بر متارکه عقدیله بومدت ظرفنده صرب وقره‌طاغ عسکری طرفندن آزچوق تجاوز وقوعبولمامق ودولت

عليه عسكری يدنده بولنان محللره تعرض اولنمامق وخارجدن صربستان وقره‌طاغه كوكللی اشقيا واسلحه ومهمات ادخالی منع اولنمق شرائطنك توسط ايدن دولتلره تعهد ايتديرلمسی طقسان اوچ سنه‌سی شهر رمضاننك يكرمی ايكنجی صالی كونی باب عاليده عقد اولنان مجلس عموميده قرارلشديرلدی مع مافيه صربلولر بومتاركه تكليفندن طولايی ترك مخاصمه طريقنه ميل‌ايتميوب حركات حربيه‌ده ثابت قدم اولدقلرندن مصلحت دولتلر بيننده تسويه پذير اولنجه‌يه قدر محاربه‌يه دوام اولنمسی صورت محرمانه‌ده سردار اكرمه توصيه اولندی اوكونلرده ايسه « الكسناچ » محارباتی كسب اهميت ايتمش وفقرهٔ مخصوصه‌سنده ذكر اولنديغی اوزره قره‌طاغلولرله دخی يكيدن حربه طوتشلمش ايدی

الحاصل دولت عليه متاركه وشرائط صلحيه تكليفاتی حقنده دولتلرله مكاتبه ايدوب طوررايكن « الكسناچ » موقعنه جمع اولنان فرق عسكريه بازار كار زاره رواج ويرمش اولدقلرندن تشرين‌اولك يدنجی كونی اورايی محافظه‌ايدن استحكامات‌ايله اطراف وجوارنده اك صعب‌التسخير استحكام حالنه قونلمش اولان اورمانلردن صربلولر شدتله كله وقورشون ياغديردقلری حالده نقاط‌منيعه ومستحكمه‌نك چوغی واورمانك برمقداری عساكرعثمانيه يدينه‌كچمش وصرب‌عسكری‌ايكی آتش اراسنده قاله‌رق‌طاغ وصحرالرده ومورواه كوپريسی باشنده وقوعبولان محاربات شديدنك نتايجنده تلفات كليه‌يه اوغرادلمش‌ايدی

بومظفريتك‌وقوعی اقشامی عساكرعثمانيه تسخير ايلدكاری مواقعده ثبات‌ايتدكلرندن صربلولر اللرندن چيقان استحكاماتی استرداد قصديله ايرتسی كونی تعرض ومهاجمه‌يه قيام ايلديلر ايسه‌ده تلفات‌كثيره‌ايله رجعت ايتديلر اوچنجی كونی نوبت تعرض عساكرعثمانيه‌يه كلمكله وقوعبولان مهاجمه ومحاربهٔ شديده‌ده صربلولرك قرارگاه عسكريسی اولان« قونيك » قريه‌سی وبشنجی كونی « دليغراد » كوپريسندن « قروشه واچ » جهتنه كيدن طريقك اوزرنده واقع « جوينس » قريهٔ مستحكمه‌سيله ينه بونام ايله مشهور اولان جبل رفيعك دامننده واقع استحكامات متعدده ضبط ايدلدی

بومحاربه اثناسنده « دليغراد » اطرافندن كلان برقاچ صرب طابوری حافظ‌پاشالواسنك صاغ جناحنه هجوم ايلديلر ايسه‌ده عساكر عثمانيه‌نك صولت واقتحاملرينه مانع اوله‌مديلر ينه‌اول هنكامهٔ محشر شبيهده « قونيك » موقعنده بولنان يحيی‌پاشا فرقه‌سی«جونيسقه» نهرينك ساحل يساری اوزرنده‌كی تپه‌لره تعرضله صربلولرك ياقدقلری « قرقوويا » و

« صو چیقـا » کویلرینی طوتوب دیکر طرفدن اردونك قوۀ مجموعه‌سی « الکسناچ » تسخیرینه حاضرلنمش ایدی

« جونیس » استحکاماتی صربلولرك خط مدافعه‌سنی تشکیل ایدن جبال متسلسله‌نك اك مرتفع تپه‌لرنده ویکدیکرینی طوپ آتشیله مدافعه ایده‌بیله‌جك مسافه‌لرده شکل مربع اوزره انشا اولنمش ودرونلرنده برده طوپلی قله یاپلمش اون درت قطعه تحصنکاه اولوب طریق مراسله محفوظه‌لرینك تأمینی ایچون دخی برر ویارمشر باتاریه‌لق طوپ طابیه‌لری وشوهیئت مستحکمه‌نك جمله‌سنی یکدیکرینه الصاق ایلیان وارقه‌لرنده پیاده آوجیسنك آتش ایده بیلملری صورتیله یاپیلان خندق وسپرلر اوموقعی صحیحاً ضبطی ناقابل بر حاله قویمش وخصوصا ذکر اولنان استحکاملرك هرزاویۀ خارجیه‌سی ایلروسنده وهجومه صالح یوللر اوزرنده الکتریق شراره‌سیله آتش ویرلمك اوزره لغملر حاضرلنمش واستحکاماتك آتش خطی کچیدلری دخی آغاج کوکاری وشرامپول کبی قازقر وسائر موانع صنعیه ایله سد وبند ایدلمش ایکن عساکر عثمانیه‌نك مهاجمات دلیرانه‌لری یاوری توفیق باری ایله صربلولرك پای ثباتنه تزلزل ویره‌رك بواستحکامات منیعه بر قاچ ساعت ایچنده عرض تسلیمیت ایلدی اما « الکسناچ » موقعنك نقطۀ حاکمه‌سی اولان « قزل‌تپه » صربلولرك یدضبطنده بولندقچه مظفریات واقعه‌نك نتیجۀ قطعیه‌سی استحصال اولنه‌میه‌جغی معلوم ایدی بناءً علیه تشرین اولك اون یدنجی کونی « الکسناچ » محاصره‌سنه مأمور اردونك هرطرفدن حرکت تعرضیه اجرا ایتمسی لازم کلدیکندن متوکلاً علی الله فرق مجتمعه عموماً محاربه‌یه سوق ایله علی السحر « جونیسقه » و « موراوه » وادیلرنده طوپ محاربه‌سنه باشلانیلوب وقت ظهره قدر طرفیندن لاینقطع آتش ایدلدکدن صکره عساکر عثمانیه هجوم قوللری میدان حربه چیقه‌رق اقشامه‌قدر بلا آرام اقتحامه دوام‌ایتدکلرندن ذکر اولنان « قزل‌تپه » ضبط و « قروشه‌واچ » یولی قطع ایدیله‌رك صرب عسکری ایکی جهته طوغری طرد وتعقیب اولندی

بومحاربۀ عظیمه‌ده صربلولرینه بیکلرجه مقتول واون قطعه طوپ وبك‌چوق‌جبخانه وتفنك براقدیلر وشوپریشانلق‌اوزرینه « الکسناچ » قصبه‌سندن کیجه خفیاً فرار ایتملریله جنود عثمانیه اورانی ومتعاقباً « دلیغراد » قصبه‌سنی دخی ضبط وتسخیر ایلدیلر

صربستان محاربه‌سنده دولت علیه‌نك اك زیاده نظر اعتناسی « الکسناچ » اوزرندن برایش کورمکه معطوف اولمغله دیکر طرفلرده‌کی فرقۀ عسکریه‌لرك قوتلری اوجهتك

قوتنه معادل دکل ایدی حتی محاربه قپوسی ودین قوماندانی عثمان پاشانك صربستانه تجاوزیله آچلمش واورادن صربلولرك نقاط اجتماعلرینه آتش دهشت صاچلمش ایکن « الکسناچ » محاربه‌لرینه اهمیت ویریلنجه سردار اکرم ودین فرقه‌سنك موجودندن خیلی عسکر جلب ایله اورانك حرکات تعرضیه‌سنی تدافعی برحاله قویمش ایدی .

زیرا « الکسناچ » نقطه‌سی نیش قلعه‌سنه اك یقین برموقع اولوب نیش سنجاغنك اکثر اهالیسی ایسه بلغار اولدیغی کبی دها ایچرولری بتون بتون بلغارستان بولنمسیله وصربلولرك مقصد اصلیلری ابتدا نیش جوارینه یورییوب اورالرده‌کی بلغارلری اتفاقلری وجهله دولت علیه علیهنه تحریك وتسلیح ایتمك وایلرولدکجه بوقاعده ایله تکثیر جمعیت ایدرك بریاندن بلغار اشقیاسی ایله شاشقنلق ویروب بریاندن‌دخی کندو اردولرینی یورتمك مطالعه‌سنه مستند بولنمسیله « الکسناچ » موقعنی باشلی براردوکاه اتخاذ ایتمشلر ایدی .

دیکر طرفدن دخی — اکر عثمانلی عسکری صربستانه تعرضی برحرکت اجرا ایدرلر ایسه اك‌تولای واك کسدرمه طرق حربیه « الکسناچ » جهتنده اولوب شدتلی برهجوم ایله اورادن صربستانه کیریلنجه بلغراده قدر رکز اعلام ظفر قابل اوله‌جغندن اویله برمهاجمهٔ ملحوظه‌یه درجنك اول قارشو طوره‌جك قوهٔ کافیه‌یی اوجهتده طوتمغه دخی صربلولرجه مجبوریت حاصل اولمش ایدی حالبوکه صربستانه قارشو چیقاریلان عساکر نظامیه اویله برحرب تجاوزی اختیارینه کرك مقدارجه وکرك ادوات حربیه وخصوصا وسائط نقلیه‌جه کافی دکل ایدی حتی بونقصانلر حملهٔ اولیده ظاهر وعیان اولمغله محاربه تلافیسی ایچنده اتمام نقایصه مجبوریت کورینوب ازجمله اهل سوقدن وطلومبه‌جی طاقمندن البسه‌سی یك نسق کندولری عسکرلکدن بی‌خبر برچوق اجلاف طابور هیئتنه قونیله‌رق سوق اولنور ایدی .

انجق بونلرك چوغی مواقع حربیه‌دن فراره واللرنده عبدالعزیزخان آثارندن اولان اعلا « هانری مارتینی » تفنکلرینی صاتمغه باشلادقلرندن کوکللی افرادی عساکر نظامیه طابورلرینه متفرقاً یرلشدیرلمك شرطیله قبول ایدیله‌جکی اعلان اولنتجه اولکی یکیتلرك هربری بردلیکه کیروب عسکر یازیلق غیرتلری ازالدی مع‌مافیه شو محاربه‌ده غالبیت ینه عساکر عثمانیه‌ده قالمش واوجهتله اردولرك نقصانی احوالندن ترقیات حربیه حاصل اوله‌مدی ایسه‌ده ضایعات دخی کورلمامش اولدیغنه حمد ایتملیدر .

بومحاکمه ذکراولنان احوال حربیه‌نك عمومیتی اوزرینه ارباب رشد ورویتك قرین

اذعانلری اوله‌بیله‌جك دقایقی ایچون کفایت ایده‌جکندن ینه‌صدده نقل کلام ایله «الکسناچ» محاربه‌لرندن بشقه « زایچار » ویکی‌پازار فرقه‌لرینك ایتدکاری بعض محارباتی دخی اجمالاً بیان ایلمکی مناسب کوردك شویله‌که ودین فرقهٔ عسکریه‌سنك قسم اعظمی فریق عثمان‌پاشا قومانداسیله صربستانه تعرض ایتمسندن‌طولایی ودین قلعه‌سنده عسکرك آزلمسنی صربلولر تسلطلرینه مساعد کوروب ودینك ملحقاتندن اولان قرابی اضراره قناعت ایتمه‌رك قصبه‌نك قرب وجوارینه‌قدر ایصال خسار ایلمشلرایدی لکن ودینده بولنان فریق فضلی پاشا قوهٔ موجوده ایله صربلولری دفع وتنکیل وعثمان پاشانك تیموق نهرینی کچه‌رك صربستان ایچنده ایلرولمکه باشلامسی ودینه مسلط اولان صرب مفرزه‌سنك حرکاتی بالطبع تعطیل ایتمش‌ایدی .

صربلولر عثمان‌پاشانك حرکاتی سکته‌لندیرمك غرضیله « زایچار » اردوکاهنك محافظی اولان « پونیچه » و « زیوزمان » قریه‌لری نقاط حربیه‌سنه اغستوسك یکرمی التنجی کونی ایکی جهتدن هجوم واقتحامه اقدام کوستردیلر وتمام اقشامه قدر اشعال فتیلهٔ حرب ووغایه ساعی اولدیلر ایسه‌ده عساکر عثمانیه‌نك رابطهٔ صولت ومدافعه‌سنی قیره‌میه‌رق برچوق تلفات ایله فرار ایتدیلر وخیلی ادوات حربیه براقدیلر .

« یکی پازار » طرفنده‌ایسه ذاتاً صربلولرك قوتی آزالمش وچوغی « الکسناچ » جهتنه کلمش اولدیغندن اوراجه محاربه‌نك اهمیتی قالمامش ایدی مع مافیه « ویشغراد » مفرزه‌سی اغستوسك یکرمی التیسنده صربستان ایچنه تعرضله برصرب کوینی وایلروسنده واقع استحکامی حرباً ضبط وتخریب ایلدی و « یکی‌پازار » فرقه‌سی دخی « یاوور » موقعنده ایلرولیوب « تیره‌ بین » طاغلرنده بولنان صرب استحکاملرینی بر قطعه طوب وخیلی اسلحه واشیای عسکریه ایله برابر تسخیر وتصادف ایلدیکی صرب مفرزه‌لرینی تنکیل ایتدی واغستوسك یکرمی اوچنجی کونی صربلولر « یاوور » اردوکاهنك خط رجعتی اوزرینه ایتدکاری مهاجاتده دخی مغلوب وپریشان ایدلدی .

دردنجی فصل

قره طاغ محارباتنك قسم اخیری

صربلولرله قره طاغلولرك آچدقلری محاربه اتفاق مخصوصه مبتنی اولمق اوزره بر آن وزمانده باشلامش اولدیغی وصربلولره غلبه اولندیغی حالده قره طاغلولر بر برینی متعاقب وقوعات ایله بازیچهٔ حربی قزانمش وکندولرینی برنقطهٔ رعونته چیقارمش اولدقلرندن صرب پرنسی ایستدیکی متارکه نك قره طاغه دخی شمولی التماسنده ایکن قره طاغلولر بونی قبول ایتمیه رك حربه دوام ایتمشلر ونهایت روسیه لولرك تبلیغات مخصوصه لری اوزرینه کندولکارندن حرکت خصمانه یی تعطیل ایلمشلر ایدی .

معهذا انکلتره دولتی وساطتیله دول معظمه طرفلرندن متحداً تکلیف اولنان شرائط صلحیه بلغارستان و بوسنه وهرسك نامنه مختاریت اداره طلبندن وصربلولرك محاربه دن اول بولندقلری حال وموقعده قالملری اساسندن عبارت اولمغله برابر بوکا مقدمه اولمق اوزره ایستنیلان متارکه نك بالجمله محاربینه شمولی شرطیله درمیان اولنمسی ودولت علیه نك دخی صربستان حقنده بعض شرائط صلحیه تکلیف ایتدیکی صره ده قره طاغدن ایستیه جك برشی اولمدیغنی اعتراف واعلان ایلمسی حسبیله صرب وقره طاغ مسئله لرینك انظار دولیه ده تسویهٔ مصالحانه جه نتایجی برلشمش و بناءً علیه بشنجی فصلده ویریله جك ایضاحاتدن اکلاشیله جغی اوزره صربستان نامنه قرار کیر اولان متارکهٔ رسمیه نك حکمی قره طاغه دخی شامل طوتلمش ایسه ده مسئله او مرحله یه واصل اولنجه یه قدر قره طاغ محاربه لری ینه دولت علیه یه مساعد برنتیجه یه واره مامش وبوده طاغلولرك تکالیف عنیفه لرینی دعوت ایتمشدر .

محاربه نك قسم اخیرینه کلنجه هرسك جهتی قوماندانی احمد مختار پاشا « بیلهکه » بوزغنلغی اوزرینه جمع ایده بیلدیکی عسکرله « تیره بین » جوارنده برموقع طوته رق قره طاغلولری مدافعه ده ثبات ایتمکله برابر حرکات تعرضیه سنی ایلرولتمك ایچون بوسنه طرفندن دخی عسکر جلب ایلیه رك اغستوسك یکرمی برنده « قیلیون » قلعه سی التندن قره طاغ حدودینی کچوب « زاسلاب » موقعنی ضبط ایلمش و« غراهوه » و« غرادوبچه » مواقعنك مابیننی استحکاملر تأسیسیله تهدیده ظفریاب اولمش ایدی چونکه اولوقت مختار

پاشانك حركتنی تسهيل ايده بيلمك ايچون اشقودره فرقهٔ عسكريه‌سنك دخی قره طاغه تعرض ايتمسی وبنابرين طاغلولرك قوهٔ مجموعه‌لرندن برقسمنی اشغال ايلمسی صورتندن مؤثر برتدبير عسكری اولمديغندن باب عاليجه بومقاصد مكرراً واكيداً اشقودره قوماندانی درويش پاشايه توصيه ايدلمش ايكن لوازم نقليه‌نك اويله‌ تعرضه عدم كفايتندن ومحمود پاشانك اوغراديغی هزيمت تأثيريله دوچار رعب وهراس اولان عسكرك لزوم تبديلندن صكره درويش پاشا برمدت اعتذارلرايدوب نهايت مختار پاشانك تجاوزه ابتدارينی متعاقب تأكيدات اكيده‌يه طيانه‌ميه‌رق اغستوسك يكرمی دردنده « ايشپوز » طرفندن بر بچق طابور عساكر نظاميه وايكی بلوك اشقودره عسكری ايله قره طاغك « پيپر » ناحيه‌سنه برمفرزه سوق ايتمش وبش اون خانه وقله ياقديرمش ايسه ده شوحركت احمد مختار پاشا فرقه‌سنی ايلرولتمكه مساعد درجه‌ده اولمديغندن قره طاغلولراوطرفه‌تسلطدن ال چكميه‌رك فرقهٔ مذكوره‌نك ياپديغی استحكاماتدن بعضيسنه تعرض ايتديلر لكن امدادحق ايله‌مختار پاشا طاغلولری تنكيل ايدوب الارنده بولنان استحكاملری ضبط ايتمش و« غراهوه » نك برمحله‌سنی احراق وتخريب ايتديرمش ايدی .

اشبو فرقهٔ عسكريه‌نك اوراده سطوت انداز آرام اولمسی طاغلولری دوچاروهم وخشيت ايتمكله ايلولك يكرمی ايكيسنده علی السحر عساكر عثمانيه قراركاهنی باصديلرايسه‌ده مقابلهٔ شديده‌دن متأثراً رجعت ايدوب فقط عساكر عثمانيه‌يی تضييق ايده‌جك برموقع طوته‌رق اورايه وضع ايتدكلری ايكی طوپ دانه‌لريله فرقهٔ عسكريه‌نك حركاتنی تهديده باشلاديلر بونك اوزرينه مختار پاشا طاغلولرك يكرمی قدر استحكاملرينه جهه‌دن وصاغ جناحدن هجوم قوللری سوق ايدرك عساكر عثمانيه‌نك يلديرم كبی سرعت حركتندن طاغلولر كمال پريشانی ايله طاغيلوب وجمعيتلرينه نسبتله خيلی تلفات ويروب استحكاماتی ترك ايتديلر .

مختار پاشا فرقه‌سی « بيله‌كه » بوزغونلغنك تأثيرات طبيعيه‌سندن قورتيلوب بوصورتله قره طاغ ايچنده غلبانه باشلدقلری حالده اشقودره‌نك حركاتی طاغلولره مؤثر اوله‌مديغندن لاتين واسلام قبائلندن مركب اولان اشقودره ماليسيالرينه دست اندازتعرض اولمق ايسترلر ايدی حتی « غرودا » جبلنك محافظه‌سنه مأمورسكز يوز قدر استانبول وزيبك عساكر معاونه‌سی ايله بيك قدر اشقودره عسكرينك آرامكاهلری اولان « پيقلا » و« دينوش » قريه‌لرينه بش‌التی بيك قره طاغ عسكری هجوم ايلمش‌اولديغی حالده عسكرك ثباتی‌واشقودره

كوكللولرى ضابطى شعبان بكك غيرتى ثمره‌سيله طاغلولر تحصيل مرامه مقتدر اوله‌ميه‌رق رجعت ايلديلر .

وينه اواثناده « لوبن » قصبه‌سنه هجوم واقتحام ايلمريله اورادده بولنان و « ياوراق » قلعه‌سندن امداده يتيشان عساكر نظاميه وشجعان اهالئ اسلاميه‌نك دليرانه ثبات ومدافعه‌لرى قره‌طاغ عسكرينى تلفات كليه ايله رجعته مجبور ايلدى و « كليسور » طرفندن مساط اولان طاغلولر دخى ايكى طابور عساكر عثمانيه صولتيله دفع ايدلدى

يوقاريده ذكر ايلديكمز وجهله درويش پاشا « پيپر » ناحيه‌سنه سوق ايلديكى عساكر عثمانيه‌نى مؤخراً « مارتينك » و « پاولوويچ » جهتلرينى دخى تهديد ايده‌بيلمك ايچون تكثير وفريق مصطفى جلال الدين پاشا قوماندا‌سنه توديع ايتمش اولديغندن احمد مختار پاشا « غراهوه » محاربه‌لريله مشغول ايكن مصطفى جلال الدين پاشا دخى تعرض ايلديكى مواقعده حركاتنى تصعيب ايدن وطاغلولرك تحصنكاهى اولان سكز تپه اوزرينه هجوم ايليه‌رك دليران عساكر عثمانيه كوكس كوسه كلدكلرى قره‌طاغلولرى تپه‌ليه تپه‌ليه تپه‌لرك بشنى ضبط وتسخير ايتمشلر ايدى انجق الهكچميان ديكر اوچ تپه‌نى دخى آلمق امليله مصطفى جلال الدين پاشا ايرتسى كونى ينه هجومه باشلامش وبركون اول ضبط اولنان موقعلردن چيقان طاغلولر ايسه هپ ذكر اولنان اوچ تپه‌يه طوپلانمش اولمسيله اوكوننكى محاربه‌دها شديد بر صورتده دوام ايدرك طاغلولر پك چوق تلفات ويرمشلر وتپه‌لرى دخى تركه مجبور اولمشلر ايسه‌ده مصطفى جلال الدين پاشانك آغرجه مجروح اولمسى ايلرولمكه مانع اولوب طاغلولر موقعلرنده وعساكر عثمانيه دخى اللرينه كچن نقاط مهمه‌ده قرار ايلديلر

بو محاربه ذاتاً نتيجهٔ مفيده استحصال ايتديره‌جك محلده اختيار اولنميوب اورالرى سوق الجيش قاعده‌سنجه مهم يرلردن بولنسه‌بيله حركات حربيه‌نك ايلروسى اميد بخش اوله‌جق صورتده دكل ايكن مصطفى جلال الدين پاشا نابمحل اوغراشمش ونهايت آلديغى جريحه‌دن متأثراً وفات ايتمشدر

بوذات عن اصل لهلو اولوب خدمت دولت عليه‌يه قبولى اثناسنده اهتدا ايدرك يانيه حدودنده وكريد محاربه‌لرنده حسن خدمت ايتمش شجعان امرادن ايدى

قره‌طاغ محاربه‌سنك قسم اخيرى دخى شوحركات ايله تمام اولوب متاركه قرارى ميدانه كلمش ومحاربات مشروحه‌دن بشقه كوچك مصادمه‌لر واشقودره كولنده‌كى قره‌طاغ ساحلنه اوفق

بکلك واپورلرك بعض مرتبه ویردیکی خسارلر تفصیله شایان اولمدیغندن آنلرك تحریرندن صرف نظر قلنمشدر

بوحال ایله برابر اول اثناده متارکه مکالماتنك ظهوری ومتعاقباً استانبول مجلس مکالمه‌سنك اجتماع وانفساخی مسائل موجوده‌نك نتایج قطعیه‌سنجه اوته‌دنبرو مشهور اولان اهمیت خارجیه‌یی ارتیره‌رق بزجه روسیه دولتیله محاربه‌یه کیریشوبده کویا اهالیمزه قارشووقایه‌وقع وحیثیتده فدای جان طریقنه کیتمك فکرلری میدان آلدیغندن بومقصده کوره روسیه اوزرینه حرب اردولری احضاری ایچون هر طرفدن عسکر جلب وجمعنه باشلانمش ایدی

روسیه ایله محاربه‌یه باشلانلنجه صربستان وقره‌طاغ حکومتلریله دخی مخاصمه‌نك تجددی طبیعی اولدیغنه نظراً انلره مقابل طوتیلان قوای عسکریه‌یی آزالتمق بروطرفده تکثیر جمعیتدن بالفرض حصوله کله‌بیله‌جك فوائدنشه‌لرینی تلخ ایتدیرر وقوماته آچه‌جغی محقق واصل فائده دولت علیه‌یی خصمای داخلیه خساراتندن قورتارمقله برابر خارجی بر محاربهٔ عظیمه بلیه‌سنه اوغراتمامق قضیه‌سنده مقرر اولدیغی حالده افکارونیات بومسلکك عکسنی کوسترمکله امثالی صرسنده هرسك فرقه‌سی موجودندن عسکر تفریق وارسال ایتمسی قوماندان احمد مختارپاشایه بر صورت اکیده‌ده یازیلوب حق بونك سبب طلبی اولمق اوزره « روسیه بزی برمصالحهٔ مغلوبانه اختیارینه سوق ایتدیکندن آنی قبول ایتامك وحفظ وطن یولنده فداکارلق ایتمك ایچون روسیه‌یه قارشو جمع عسکره مجبوریت کورندیکی » سرعسکر ردیف پاشا طرفندن بیلدیرلمش ایدی انجق احمد مختارپاشا فن حربده ماهر وموازنهٔ احوال عالمه قادر برذات عاقل اولدیغندن اوتبلیغاته غایت دوراندیشانه وحمیتمندانه جواب یازوب مستقبلده موجب ندامت وپشیمانی اوله‌جق اویله برره نارفته‌یه کیدلمامسنی توصیه ایلمش وحقیقهً دولت ووطنه صداقتی آثارینی دها اوزمان اثبات ایتمشدر

مشارالیه روسیه ایله حربدن اجتنابی اخطار صره‌سنده دیرکه « محاربه‌ده قاعدةً اوچ نتیجه مقرردر آنلرك برنجیسی علیهنه حرکت اولنان دولتك پای تختنه قدر استیلا ایتمك ایکنجیسی دارالمهماتی ضبط ایلمك اوچنجیسی هم حدود اولان بعض ممالکنی آلمقدر روسیه دولتنك قوت وقدرتنه وممالکنك وسعتنه نظراً اقصای شماله قریب اولان پای تختنه ظفر بولنه‌میه‌جغی جهتله برنجی نتیجه بزجه مأمول اولمدیغی کبی ایکنجی نتیجه‌یه وصول دخی اوقبیلدندر اما اوچنجی نتیجه بالنسبه سهل الحصول اولوبده فرضا قریم کبی الك اول بزه قارشو کورینه‌جك بلاد ساحلیه وممالك متجاوره‌سنی المق میسر اولسه بوندن روسیه ایچون

عظيم بر رخنه آچلمز لكن طرفينك موازنهٔ اقتدارنجه بو اوچ نتيجه‌نك ولو اوچنجيسى اولسون روسيه استحصال ايدر ايسه دولت عليه‌يى ايشته اولوقت مصالحهٔ مغلوبانه‌يه مجبور ايده‌جك حالات مدهشه ميدانه كله‌جكى احوال حاضره‌دن استدلال اولنور » بواجمالدن اكلاشيله‌جغى وجهله احمدمختارپاشانك وصاياسى عسكرلك نقطهٔ نظرندن زياده سياسةً لازم التلقى ايكن وهمه تبعيتله تفسير اولنوب كندوسى هرسك قوماندانلغندن كريد واليلكنه نقل وتعيين ويرينه مكاتب عسكريه ناظرى اولان فريق سليمان پاشا كه وقعهٔ خلع عبدالعزيز خانيده باشياجه اجرا مأمورلردن ايدى رتبهٔ مشيرى توجيهيله قوماندان نصب ايديله‌رك بو وسيله ايله استانبولدن تبعيداولندى انجق از برمدت مرورنده قره‌طاغ مصالحه‌سى مذاكره‌سيچون احمدمختارپاشا استانبوله جلب اولنمش وقره طاغلولرله تكرار ظهور ايدن محاربه سليمان پاشا قوماندايى التنده جريان ايتمشدر

بشنجی فصل

صربستان وقره طاغ متارکه‌لری واستانبول قونفرانسنك عقدی قراری

مسئلهٔ شرقیه اوزرینه انكلتره وروسیه والمانیا وفرانسه و اوستریا وایتالیا دولتلری بینلرنده تعاطئ افکار ایدلدکدن صکره جمله‌سی طرفندن انكلتره دولتی متارکه وشرائط صلحیه‌یی غایت مؤکد صورتده باب‌عالی‌یه تبلیغ ایتمش وتکلیفاتی قبول‌اولنمز ایسه‌استانبولی ترك ایلمسیچون سفیرینه تعلیمات قطعیه کوندرمش اولدیغنه مقابل بعض شرائط تأمینیه وبش‌ماه‌مدت‌ایله‌متارکهٔ رسمیه عقدینه‌طرف‌دولت‌علیه‌دن بالضروره موافقت‌کوسترلمش‌ایدی

انکلیزلرك اوقدر معاملهٔ شدیده اجرا ایتملری وعادتا روسیه‌لولرك مراملرینی ترویجه آلت اولملری برطرفدن انکلتره افکار عمومیه‌سنك دولت علیه علیهنه انصرافی ودیکر طرفدن روسیه‌لولرك المانیا و اوستریا دولتلریله بالاتحاد دولت علیه‌نك صربستانده غالبیتنی ایستمیه‌رك اردولرینك حرکاتنی سرعتله تعطیل ایتدیرمك حقنده‌کی اصرارلرینی عادتا مداخلهٔ عسکریه ایله تأکیده چالشملری وبونی‌منع ایده بیلمك ایچون انکلتره‌یه اك زیاده معاونتی لازم اولان فرانسه‌کبی بر دولتك حسب‌الحال بالکز مسئلهٔ شرقیه ایچون اوبولده اتفاقه میل ایتمامسی اسبابندن نشأت ایلمش ایدی

واقعا او ارالق انکلتره دولتی روسیه‌نك تکلیفیله استانبوله دونما کوندرمك‌کبی اتفاق معناسنی تضمن ایده‌جك برحرکتی و روسیه عسکرینك بلغارستانه و اوستریا عسکرینك بوسنه‌یه کیرمسی‌کبی دولت علیه‌جه موجب هلاك اوله‌جق برنیتی قبول و ترویج ایتمامش وبوکا اوستریا دولتنی‌دخی مخالف بولندیره بیلمش ایسه‌ده آنك بروسنده روسیه‌لولرك متارکه عقدینی تأکیدایچون وقوع بولان‌تکلیفات‌مصرانه‌لرینه قارشوطوره بیلمسی آچیقدن آچیغه دولت‌علیه‌ایله اتفاق رنکنی اله‌جغی وبوندن کندوسنك روسیه‌ایله‌حرب ایتمسی‌احتمالی دخی اوله‌جغی و اوحالده انکلتره‌جه افکار عمومیه‌نك بویوله میلانیله برابر انکلتره‌منافعنه موافق برشـقه متفق بولمسی لازم کله‌جکی جهتله دولت علیه‌یی اویله علنی صحابته‌سی ایده‌میه‌رك متارکه تکلیفنده روسیه دولتنك دلخواهی‌اوزره اختیار شدت ایلدی‌که بودقایق لونده سفیری «موسوروس» پاشاایله «لورددربی» آره‌سنده جریانی بالاده ذکرایتدیکمز مکالماتك نتایجی وبرلین وویانه سفارتلرینك قرار تشبثاتی دخی ارائه وتأیید ایلر انلردن

ماعدا مبحوث عنه اولان بر آیلق متارکه اساساً انکلتره دولتنك مرضیسنه موافق اولمیوب حتی جانب دولت علیه‌دن تکلیف اولندیغی وجهله متارکه‌نك بش ماه مدت اوزرینه عقدینه موافقتی وبوکا فرانسه دولتنك دخی متابعتی رسماً باب عالی‌یه بیلدیرلمش ایکن روسیه والمانیا وایتالیا دولتلری اوصورته راضی اولمدقلرندن ایش ینه کشاکشه دوشمش وانکلیزلر بش ماه مدت قرارینك قبولندن نکول ایتمامکله برابر بونك اولکی مطالعه اوزره التی هفته‌یه تنزیلی مقصدینك استحصالنی یعنی روسیه دولتنجه متارکه‌نك التی هفته‌یه انحصاری ملتزم اولدیغندن اکا دولت علیه‌نك تحصیل موافقتنی روسیه‌لولره براقدقلرینه مبنی انکلتره‌نك توسطندن دولت علیه‌یه مساعد بر نتیجه ظهورینه محل قالمامش ایدی مع مافیه « لورد دربی » طرفندن روسیه دولتنه تبلیغ اولنان تحریرات رسمیه‌ده دخی اعتراف ایلدیکی وجهله استانبولده بولنان انکلتره سفیری « سیرهانری الیوت » روسیه مصلحتکذارینه بوندن برازوقت اول اوچ آیلق متارکه‌یی سز تصمیم ایتمش ایدیکز » دیو متارکه‌نك اوزون برمدت ایچون عقدینی تکلیف بحثنده ایراد مطالعات ایدنجه « روسیه مصلحتکذاری شمدی احوال دکشدی دولتم اویله برمتارکه تکلیفنه راضی اوله‌ماز » جوابنی ویرمش ومتعاقباً روسیه دولتی بش التی آیلق متارکه‌نك صلح دائمی‌یه فائده‌سی ولزومی یوقدر صربستان وقره طاغی ذاتاً مشکل اولان حال وموقعلرینك اویله مدت مدیده تذبذبده قالمسنه موافقت ایلملری ایچون تضییق ایده‌میز واوروپانك احوال مالیه‌سی وتجارتی اوقدر مهلتده برقاتدها سکته لنور بناءً علیه اولکی تکلیف وجهله برآیدن التی هفته‌یه قدر برمتارکه عقدنده اصرار ایتمك لازم کلور » دیه‌رك قوجه انکلتره دولتنی بلاتغییر ترویج مرامنه آلت اتخاذ ایلمش ایدی .

بونك اوزرینه ارتق صربستان وقره طاغ حکومتلرینی دولت علیه‌نك ایستدیکی کبی برمتارکه‌یی قبوله میل ایتدیرمکه انکلتره دولتی امکان بوله‌میوب ودولت علیه‌نك تکلیف ایلدیکی بش ماه مدته موافقتی جهتیله انك تنزیلیچون تکرار اظهار جبر وشدت دخی ایده‌میوب التی هفته مدته منحصر برمتارکه ایچون دولت علیه‌یی ارضا ایتمسنی روسیه دولتنه براقه‌رق مسئله‌یه اوزاقدن سیرجی اولدی .

مصلحت بومرکزه کلنجه استانبولده بولنان روسیه سفیری جنرال « ایغناتیف » مدت متارکه‌نك التی هفته‌یه انحصارینی کمال الحاح ایله تکلیف وبونك روسیه ایمپراطوری نزدنده بر مسئلهٔ ناموسیه حکمنه کیردیکنی دخی درپیش ایلدیکندن کندوسیله خارجیه ناظری

« صفوت پاشا » اوزون اوزون مباحثه ومكالمه ايدوب نهايت هم دولت عليه‌جه متخذ اولان اساس بوزولمامق وهم روسيه دولتنجه مقصود اولان صورتده خالصانه رعايت ايدلمش اولمق ايچون اولا ايكى آى مدتله برمتاركه عقد اولنه‌رق انك ختامنده مسالمت مطلوبه‌نك اسباب وشرائطى قراركير اوله‌مز ايسه التى هفته دها تمديد مدت متاركه ايدلمسى و بونك انقضاسنده ده ايش بتمز ايسه ينه التى هفته‌لق برمتاركه‌نك دولت عليه‌جه طلب اولنمسى وصربستان وقره‌طاغده خطوط متاركه‌رسماً تعيين اولنوب فقط بوسنه وهرسك جهتلرنده و بلغارستانده متفرقاً سلاح بدست شقاوت اولان عصاة فرقه‌لرينك برهفته مدت ختامنه قدر ترك سلاح ايله چيقوب كيتمزلر ايسه تنكيللرينه دولت عليه‌نك حق وصلاحيتى اولمسى صورتلرى تكليف اولندقده بونلره وعلى الخصوص فرق باغيه‌نك مشروطاً حق تنكيللرينك محافظه‌سى ماده‌سنه موافقت ايتمش ايدى .

« ايغناتيف » ذاتاً مكار ومتلون الافكار برآدم اولديغندن ذكر اولنان قرارى ناطق ارسال ايلديكى لايحه‌يه خارجيه ناظرى ايله بينلرنده جريان ايدن مذاكره‌يه توفيق اولنه‌ميه‌جق بعض سوزلر درج ايتمش يعنى تكليفاتى تعديلدن عبارت اولان قرار مشروحك صكره‌دن ايشنه كلميان يرلرينى تغيير ايلمش اولديغى كورولنجه مجلس وكلا مقصد ومطلبك واضحاً اشعارينه قرار ويرمكله «صفوت پاشا» مذاكرهٔ سابقه‌نك طوغريسنى تحريراً « ايغناتيف » طرفنه بيلديردى

بونك جوابنه انتظار اولنمقده ايكن « الكسناچ » جوارنده كائن « قزل تپه » استحكاماتنك غايت قانلى برمحاربه‌ايله ضبط اولنه‌رق صرب اردوسنك هزيمت كامله‌ايله منهزم وبرچوق كوكللى روسيه ضابطنك اثناى معركه‌ده منعدم اولديغى خبرينى « الكسناچ » و « قروشه واچ » فتوحاتنك پيام غالبيت التسامى تعقيب ايلدكده ارتق صربلولرك بر محلده اجتماع ايدوبده عثمانلى اردولرى مهاجماتنه قارشو طورمغه مجاللرى قالمديغندن حركت خصمانه‌يه نهايت‌عاجله ويرلمز ايسه «جونيس» « وقزل تپه » محاربه‌لرى كبى عصرمزك تاريخ عسكريسى صحائفنده پارلاق كورينه‌جك باشليجه بازيچهٔ حربى قازانان عساكر عثمانيه‌نك بلامانع بلغراده‌قدر كيدرك صربستانى تعميرى مشكل برخسارتله ضبط واستيلا ايده‌جكلرى واوالحالده‌نتيجهٔ مصالحه‌نك نه‌قدر التزام اولنسه ينه صربلولره خيرلو اوله‌ميه‌جغى ظاهر اولمغله « ايغناتيف » تكليفات وافاداتى شدتلنديره‌رك متاركه ماده‌سنه قطعياً وسريعاً برقرار ويرلمسنى وهمان تعطيل حركات عسكريه ايچون اردولره امر كوندرلمسنى بيان وبوكا موافقت ايدلمز ايسه

درسعادتی ترك ایتمك اوزره دولتی طرفندن تعلیمات قطعیه‌الدیغنی درمیان ایدوب سفرای سائره دخی مسئله‌نك آغرلشدیغندن بحثله روسیه سفیرینك تکلیفنه موافقتی توصیه ایتدیلر .

انك اوزرینه مجلس وکلاده مباحثات عظیمه جریان ایده‌رك نتیجه‌سنده « تعطیل حرکات عسکریه اساسی متارکه‌نك دولتلرجه قبول اولندیغنك باب عالی‌یه تبلیغ ایدلمسیله مشروط اولمق لازم کله‌جکی جهتله اکادائر تکلیف اولنان صورت تعدیلیه‌نك قبولی جوابی ورود ایتدیکی آنده دولت علیه معاملهٔ خصمانه‌یی ترك وتعطیل ایتدیرر » دیو جواب اعطاسی تنسیب اولنمقله بوقرار کرك روسیه سفیرینه وکرك دول سائره سفراسنه تحریراً بیلدیرلدی .

لکن روسیه سفیری ایشی دولتك ارزوسی درجه‌سنده بتورمکه مأمور اولدیغیچون مجلس وکلاقرارینك تبلیغی کیجه‌سی « اولتیماتوم » دینیلان صوك تقریری ارسال ایله بلاشرط التی هفته‌دن ایکی آیه‌قدر حکمی بتون محاربینه شامل اولمق اوزره برمتارکه عقد اولنمزایسه مملکتنه عودت ایده‌جکنی بیلدیرمش وبوکا قرق سکز ساعت مهل قویمش ایدی تقریر مذکورك صورتی زیرده « ٣ » رقمیله محرردر

روسیه ایلچیسنك اشبو تقریر قطعی المفادینك حاوی اولدیغی تعبیرات عتیقه حقوق واستقلالنی محافظه‌ایدن بردولتك هضم ایده‌میه‌جکی شیلراولوب لکن روسیه دولتی عرصهٔ وسیعهٔ عالمده‌الك بیوك والك مستبد وذی‌قدرت بردولت اولدیغنه واوته‌دنبرو نظرحرص وازینی بلاد شرقیه‌یه وخصوصا ممالك عثمانیه‌یه دیکه‌رك اوراده ایستدیکی کبی آت اویناتمغه مقتدر برحاله کلدیکنه ودولت علیه‌یه حرباً وسیاسةً غلبه‌ده شبهه‌سی اولمیوب وممالك شرقیه‌ده منافعی دیکر دولتلره مرجح اولان انکلتره دولتك دخی کندوسنجه حکمسز بردرجه‌یه کتوروب حتی موضوع بحث اولان متارکه ماده‌سنده قصر مدت مقصدینك استحصالنی دخی انکلتره طرفندن کندو مساعیسنه براقدیرمش بولندیغنه وسائر دول معظمه ایسه مروج امالی اولدقلرینه بناءً کندو نسییج دستکاه افکاری اولان مسائل متحدثه‌نك عمومی ارزوسنه موافق یولده حل ایتدیرمك واویوزدن دولت علیه‌نك ملکاً وموقعاً بتون بتون محوینه مقتدر اولمسه بیله داخلاً قومیت قاعده‌سیله انقسامنه ظفر یاب اولمق ایچون غایت مساعد اولان شوزمان فرصتی الدن قاچرمامغه واکر بوآمالنی استحصاله تهدیدات قولیه‌سی کفایت ایتمزایسه سبب جزئی ایله دولت علیه‌یه قارشو برمحاربه قپوسی آچمقدن قاچنمامغه قراروبرمش اولدیغی دولت علیه اردولری صربستانده مظهرغلبه اولدقچه

ایغناتیفك لسانی شدتلندیرمسی ونهایت « الکسناچ » مظفریتی حدتیله تقریر سالف البیانی اعطا ایتمسی اثبات وتأیید ایلر علی الخصوص باب عالینك متارکه بحثنده تکلیف ایلدیکی تعدیلات پك محق ایکن بونی ابتدا قبول وصکره تأویل وتعلیل ایله برابر اعلان حربه مقدمه طرزنده اولان تبلیغات قطعیه‌سی دیکر دولتلرك هیچ بری طرفندن اعتراضاته تصادف ایتمامش وبالعکس انلرك دخی روسیه دولتنی ارضایه دائر نصایحلری وقوعبولمش اولدیغندن باب عالی ایغناتیفك تکلیف قطعیسنی اصغا ایتمیوبده عودتی کوزه الدیرمش اولسه‌ایدی مسائل متحدثه‌نك مؤخراً تولید ایلدیکی روسیه محاربه‌سی دها اولوقت میدانه کلمش بولنه‌جغنده شبهه یوقدر حتی ویانه سفیری « علقو » پاشانك اوائناده منبع مهمدن آلدیغی معلوماته دائر باب عالی‌یه برتلغرافنامه‌سی کلوب مآلنده « روسیه ایمپراطوری اوستریا ایمپراطورینه نامهٔ مخصوص ارسال ایده‌رك انکلتره دولتنك تکلیف ایلدیکی شرائط صاحیه‌یه قطعی نظرایله باقدیغندن بونلر طرف دولت علیه‌دن قبول اولنمدیغی ویا جزئیجه تعدیل قلندیغی حالده دولت علیه‌یه اعلان حرب ایده‌جکنی بیان وارتق خرستیانلری ترکلرك معاملات کیفیه‌سنه براقیه‌جغندن برلین ورایشتاد ملاقاتلرینك نتیجه‌سی اوله‌رق خرستیانلری محافظه‌ده کندوسیله متحداً حرکت ایتمسنی اخطار ایلمش وبوسنه وهرسك وبلغارستانك مختاریت اداره‌لرینه بیله قانع اولیوب بونلری صربستان وافلاق وبغدان کبی برر امارت هیئتنه قویدرمق فکرنده دخی بولنمش اولمسی اوستریا وکلاسنی تلاشه دوشوردی کرك ویانه‌ده مقیم دول اجنبیه سفراسی وکرك اوستریا وکلاسی بوتشبثك غایت وخیم اولدیغنی ودولت علیه تکالیف مبحوثه‌یی همان حالیله قبول ایتمیوبده روسیه‌یه اعلان حرب ایتدیرمکه بربهانه براقه‌جق اولور ایسه نتیجه‌سی کندوسنجه مهلك اوله‌جغنی افاده ایدییورلر » دیو یازلمش ایدی‌که بوخبرك صحتنی انکلتره تکلیفاتی علیهنده باب عالینك اساساً وتعدیلاً اتخاذ ایلدیکی قرارلرك روسیه دولتنی اغضاب ایتمسی وایغناتیفك قطع مناسباته مقدم اولان اولتیماتومی ویرمسی دخی مؤیددر ایشته مسئله‌نك بوصورتله کسب ایلدیکی وخامت « ایغناتیف » طرفندن تکلیف اولنان متارکه‌نك بالضروره قبولنه هیئت وکلایی مجبور ایتمکله همان استحصال اراده‌ایله خارجیه نظارتی جانبندن ایغناتیفه جواباً برمذکره کوندرلدی اشبو مذکره صورتی « ٤ » رقمیله زیرده محرردر .

دولت علیه‌نك صربلولرله محاربه‌یه کیریشی برمدافعهٔ مشروعه قبیلندن اولوب بویولده پك چوق قان دوکمش وفداکارلق ایتمش اولدیغی حالده تحکمات شدیده ایله متارکه‌یه اجبار

اولنمسی واولبابده تعیین ایلدیکی شرائطك هیچ بری نظرقبوله آلنمیوب نهایت خصمنه غلبه ایله قوهٔ حیاتیه سنی اثبات ایدرك غالبیتنك حکم طبیعیسندن استفاده ایلیه جك برحال وموقعه کلمش ایکن ینه روسیه نك واکا تبعاً دیکر دول معظمه نك تبلیغات متفقانه سیله تعطیل حرکات حربیه یه مجبور اولمسی الی الابد اونودیله میه جق حالات مؤثره دندر لکن اول زمان میدان مخالفتده شهنامه خوان قیل وقال اولوبده روسیه ایلچیسنك « بالقان خرستیان اهالیسی » نامیله آچیقدن آچیغه بلغار قومنی دولتنك زیر جناح حمایتنده کوستردیکنه وروسیه ایمپراطورینك اوستریا ایمپراطورینی اتحاده دعوت صره سنده اعلان حربه آماده اولدیغنی افهام ایلدیکنه مقابل متارکه تکلیفنك ردی طرفنه کیدلمش اولسه ایش بتون آغراشوب هنوز صربستان وقره طاغ ایله محاربه بردوام ایکن روسیه ایله دخی محاربه یه باشلامق لازم کلور ایدی که بوکا اقتدارمز حقیقةً مفقود ایدی .

حتی روسیه سفیرینك متارکه ماده سنده نه قدر اصراره مأمور اولدیغنی وادنی مخالفت اولنسه مسئله نك نه یه منجر اوله جغنی بوده اثبات ایدرکه آشاغیده صورتی تحریر ایلدیکمز مذکرهٔ رسمیه علی العجله کوندریلوب سردار اکرمه وقره طاغ اوزرنده کی قوماندانلره قرار کیفیت تلغرافله تبلیغ وحرکت خصمانه نك همان تعطیلی تأکید ایدلمسیله ایشك شدتی کچدی ظن اولنور ایکن ایرتسی کونی روسیه سفارتی باش ترجمانی موسیو « اونو » خارجیه ناظری « صفوت پاشا » یی کوروب « ایلچی بك قرارکزی اساساً قبول وتصدیق ودرحال ایمپراطوره عرض ایلدی وقره طاغ پرنسنه ایشته شوتلغرافنامه ایله حرکت حربیه یی ترك ایلمسنی توصیه ایتدی وبومآلده صرب پرنسنه ده تلغرافنامه کوندردی » دیو برمسوده اعطا ایلدکدن صکره تبلیغ قراره دائر اولان مذکرده مندرج قید احترازی که « متارکه نك مواد متفرعه سی روسیه سفارتی ودول سائره سفارتلری ایله تنظیم وتسویه اولنمق صلاحیتنك محافظه سنه متعلقدر » اکاعطف کلام ایله بوندن مرادکز نه در اکر تعطیل حرکات عسکریه حقنده قوماندانلره ویردیککز امرلر قوتلی اولمیوبده بعض وقوعات تکون ایده جك اولورایسه ایلچی بك ینه اك صکره باب عالی یه ویردیکی تقریرك حکمی دائره سنده بولنمغه مجبور اولدیغنی افاده یه بنی مأمور ایلدی » دیمکله « صفوت پاشا » سؤال ایتدیککز قیود احترازیه دن دولت علیه جه ایکی مقصد واردربری متارکه نك انعقادینی متعاقب مواقع حربیه جه مأمورلر تعیینیله خطوط لازمه نك تحدیدی ودیکری محال متفرقه ده سلاح بدست شقاوت اولان فرق باغیه نك حقلرنده ایجاب ایده جك معامله نك بالمذاکره اتخاذی ماده سیدر

وقوماندانلره ویردیکمز امرلر پك قوی وقطعی اولمسیله متارکه‌نك دوام ومحافظه‌سنه هروجهله دقت واعتنا قلنه‌جقدر » جوابنی ویرمش ایدی باش ترجمانك « ایغناتیف » نامنه قوللاندیغی اشبو لسان متارکه‌نك قبولندن طولایی اثار صفوت ارائه‌سیله برابر بوخصوصده ولوفرعاً اولسون دولت علیه برایلیشك براقق ایستیه‌جك اولور ایسه ینه رشتهٔ مخادنت جعلیه‌نك قیریله‌جغی بیانیله بابعالی‌یی تهدید غرضندن منبعث اولمش ایدی.

هرنه‌ایسه عاقبت اندیشان عندلرنده وکلای دولتك اولوقت شومتارکه‌یه اظهار رضا ایتملری تحسین اولندیغی کبی مسئله‌یه مداخله ایدن دول معظمه‌جه دخی بالطبع موجب خشنودی اولمش ایدی بناءً علیه صرب وقره‌طاغ حکومتلری متارکه‌یی قبول ایله‌حرکت خصمانه‌یی ترك وتعطیل ایتدکلرندن خطوط متارکه‌نك تعیینی ایچون هردولت طرفندن صربستان وقره‌طاغ مواقع حربیه‌سنه مأمورلر کوندریلوب جانب دولت علیه‌دن دخی صرب جهتی ایچون سردار اکرمه وقره‌طاغ طرفنده‌احمد مختار پاشایه مأموریت ویرلدی ومدت قلیله ظرفنده بومصلحت‌دخی‌تمام اولوب‌صربستانجه یدضبطده بولنان محللر قواعد دولیه موجبنجه طبیعی عساکر عثمانیه‌ده قالدی ایسه‌ده قره‌طاغلولره غایت مساعدخطوط متارکه تعیین قلنمش ودولت علیه دخی احمد مختار پاشانك پروتستوسیله اکتفا ایدرك وبوحدوده موقت نظریله باقه‌رق تشدید مباحثه‌دن اجتناب ایلمش ایدی

اشبومتارکه خطوطنك تحدیداتی دوام ایتمکده ایکن روسیه دولتی « بسارا بیاده » کائن « کشنو » موقعنده بیوك براردو تحشیدینه ابتدار ایدرك بونك اعلانته دائرروسیه باش‌وکیلی وخارجیه ناظری پرنس « غورچاقوف » طرفندن بیك‌سکزیوزیتمش التی‌سنه‌سی تشرین ثانیسنك اون اوچی تاریخیله مورخاً دول‌اوروپا نزدنده‌مقیم سفیرلرینه واوصره‌ده استانبول سفارتنه کوندریلان تحریرات عمومیه‌نك برصورتی جانب سفارتدن « خارجیه ناظری صفوت پاشایه رسماً اعطا قلنمش ایدی صورت مذکوره زیرده « ٥ » رقمیله مندرجدر

اشبو « کشنو » اردوسنك سبب تشکیلی شودرکه صربستان مسئله‌سنك حرباً کسب ایلدیکی نتیجه روسیه‌لولره آغر کله‌رك دولت علیه‌یی متارکه‌یه مجبور ایتدکلری حالده ایشك ایلروسنی اختلالات واقعه‌دن مقصوداولان صورته قویمق‌ایچون روم‌ایلی قطعه‌سنجه برتبدل کلی ایقاعنه مائل اولدقلری انکلتره دولتنك معلومی اولوب انکلیزلر اوکونه قدر بلغارستان وقایعندن طولایی حکومت عثمانیه‌یه عرض انکسار وانفعال ایتمشلر ایسه‌ده

روسیه‌نك قوردیغی دولابی یالکز اکاچویرتمکی دخی ایستمدکلرندن انکلتره باش وکیلی لورد « بیقو نسفلید » برجمعیت رسمیه‌ده روسیه‌دولتنی ایماءً سوزه کیریشوب « انکلتره دولتی اصلا محاربه‌دن چکنمز وبشقه دولتلر کبی حربدن قولایجه صرف نظر ایتمز باشلایه‌جغی محاربه‌ده یکرمی سنه دوامه مقتدردر وانکلیز دوننماسی بحر سفید بوغازینه کوندریله‌جکدر » دیمش اولدیغی تلغرافله عالمه‌منتشراولوب ایشته‌اواثناده روسیه‌ایمپراطوری قریمده کائن « لیوادیا » صیفیه‌سندن پترسبورغه متوجهاً « مسقوه » شهرینه ورود ایله بیقونسفلیدك مآل نطقنه مطلع اولنجه بوکا روسیه‌یی تهدید واخافه معناسنی ویره‌رك همان کشنو اردوسنك تجمعنی امرایتمش وحضورینه قبول ایلدیکی معتبرانه کشنوده‌عسکر جمع ایده‌جکنی وبر محاربه وقوعنده روسیه ملتنك مساعیٔ قویه‌سنه انتظار ایلیه‌جکنی سویلمش ایدی اشبو نطقك ترجمه‌سی زیرده « ٦ » رقیله محرردر .

حاصلی روسیه دولتی متارکه وشرائط مصالحه حقنده بر مذاکرهٔ دولیه وقوعندن اول قوهٔ عسکریه‌سنی جمعه باشلامش وانکله استحصال مرامه ساعی اوله‌جغنی ذکراولنان تحریرات ایله عالمه بیلدیرمش اولدیغندن شرائط مقرره موجبنجه مصالحه‌یی تنظیم ایچون بین‌الدول ارزواولنان مجلس مکالمه‌نك انعقادی تقرر ایدوب روسیه‌دولتی مسائل‌متحده‌یی ایستدیکی کبی محاکمه ایتدیره‌رك دولت علیه‌نك خبری اولمقسزین برسند اتفاق تحصیل ایتمك ایچون خرستیان دولتلر بیننده مذاکره‌یه کیریشلمسنی درپیش ایلمش ایکن انکلیزلر بوصورتی قبول ایتمیوب دولت‌علیه‌نك‌دخی مذاکره‌یه داخل اولمسنی قطعیاً طلب‌وتکلیف ایله روسیه دولتنی ودیکر دول متوسطه‌یی ارضا ایلمش اولدقلرندن بوقرارك طرف دولت علیه‌دن دخی قبولی تکلیفنی حاوی انکلتره سفیری « سیرهانری الیوت » لورد دربیدن آلمش اولدیغی تعلیماتی باب عالی‌یه ارائه ایلدی که‌خلاصهٔ مندرجاتی « مجلس مکالمه‌نك اجرا ایده‌جکی مذاکرات دولت علیه‌نك استقلال وتمامیت ملکیه‌سی اساسنك محافظه‌سیله برابر صربستان وقره‌طاغك محاربه‌دن اولکی حاللری اوزره ابقاسی وبوسنه وهرسکده‌مختاریت اداره اصولنك وبلغارستانده اکا یقین برقاعده‌نك وضع وتأسیسی قضیه‌لرندن عبارت اوله‌جغی » متضمن ایدی بوتکلیف بین الوکلا نظردقته النوب جریان ایدن مذاکره‌ده « اساس مسئله اموردا خلیه‌دن اولدیغی جهتله بوکا مداخلهٔ اجنبیه‌یی مؤید برمجلس مکالمه تشکیلی حقوق عهدیه‌مزه منافی اولور و « اوتونومی » دینیلان مختاریت اداره اصولنك دولت علیه‌جه محذور عظیمه بناءً قبولی جائز دکلدر » جوابنك ویرلمسی تصویب وبو

ملاحظات انکلتره دولتنه تبلیغ اولندی لکن مسائل موجودهٔ شرقیه اوزرینه دول معظمهٔ اوروپادن هیچ بری روسیه‌یه مخالف و دولت علیه‌یه معین اوله‌رق حال و فکرنده بولنمیوب محاربه‌نك هر تفصیل اولونه بیلمه‌سی اولسون مثال صلح و آسایش اولمسی جهتهٔ آرزو ایده‌جکلری والحاصل دولت علیه‌نك منافع و مقاصدینه خدمت ایچون برقطره قان دوکمك ایسته‌مه‌دکلری بداهت مرتبه‌سنه کلمش و خصوصا لورد بیقونسفیلدك معلول عقلنده روسیه ایمپراطورنجه حاصل اولان تأثری ایله مقصدینه انکلتره خارجیه ناظری « لورد دربی » طرفندن روسیه دولتنه کوندریلان و برصورتی رسماً نشر اولنان تحریرات مفصله‌ده « انکلتره محاربه‌نك علاقه‌دار اولان کافهٔ ملل حقنده وخامت و خرابیدن بشقه برنتیجه حاصل ایده‌میه‌جکنی بیلدیکندن شو حاله بر نهایت ویره‌جك هر کونه تکلیفی مع الممنونیه قبول ایدر و دول سائره‌نك اعادهٔ آسایش ضمننده اتخاذ ایده‌جکلری بالجمله تدابیره اشتراك ایتمکه زیاده آرزو ایدر » دینلمش ایدی دیکر طرفدن روسیه دولتی بالاده مجملاً مذکور اولدیغی اوزره کشوده ایدوب تشکیله باشلایوب مسائل متحده‌یی دولت علیه‌نك غیابنده بر محکمهٔ دولیه‌یه وضع ایتدیرمك و او طریق ایله منتهای آماله واصل اولمق تکلیفنده حکمتی ایکن انکلتره‌لو بونی خطرلی و شرطلی اولان منفعت و نفوذلرنجه تهلکه‌لی کوردکلری ایچون دولت علیه داخل اولمدقجه دیه بر اجتماعه راضی اوله‌میه‌جقلرینی دربیان ایتمشلر و بوکا روسیه‌لولرده قارشو طورامامشلر ایدی بو وجهله مجلس مکالمه عقدی تکلیفنك دولت علیه‌جه ردی اصلا مثمر و مؤثر اوله‌میه‌جغی میدانده ایکن بو حالده مجرد دفع مسئولیت قبیلندن اوله‌رق اوزرینه بو دوله کیدلمش ایسه‌ده انکلتره دولتی مجلس مکالمه‌یه هر حالده تشکیل ایده‌جکنی و مسائل موجوده‌نك اتفاقات دولیه ایله فصل و حسمی لزومنه دائر تحتنده بولندیغی درجهٔ ثابته‌ده باب عالی‌یه بیان ایله برابر مملکتین و صرب و جبل اسود مسئله‌لری ایچون مقدما مجلس مکالمه‌ده یاپیلمغه و پاریس معاهده‌سنك صریحتی حقنده‌کی احکامی دخی مذاکرات دولیه اجراسیچون مساعد بولندیغنه استناداً قرار ویریلان اجتماع امور داخلیهٔ دولت علیه‌یه مداخله رنکنده اوله‌میه‌جغی و دولت علیه‌نك حیثیت و شانی محافظهٔ مجلس مکالمه‌نك استانبولده عقد اولنه‌جغی بر زمینه قونیلمش و انکلتره ایلچیسی ایسه « مجلس مکالمه‌نك انعقادی قطعیاً مقرردر و هر دولت طرفندن تعیین اولنان مرخصلر شو کونلرده بر ایرانن حرکت ایده‌جك و دولت علیه قبول ایتمسه بیله بو مجلس بالاجتماع ایده‌جکلردر » دینلمش ایدی بونك اوزرینه وکلای دولت تکلیف معروضه موافقت مجبوریتنی اعتراف ایله برابر اساس مصلحتك اهمیتنه مبنی صورت قوق

معاهده‌ده مذاکره‌سی مناسب کوردکلرندن طقسان اوچ سنه‌سی شهر ذی القعده‌سنك یدنجی
جمعه ایرته‌سی كونی هیئت وكلا ومتحیزان طریق علما ایله معروفین ومعتبرین وانلر
ورجالدن مرکب باب عالیده بر مجلس مشورت عقد اولنه‌رق لوندره ایله تعاطی ایدیلان
محرراتك ترجمه‌لری قرائت وتبلیغات خارجیه‌نك حقایقی درمیان قلندقده حضارك خلاصهٔ
فکر وملاحظه‌لری حقوق واستقلال دولته طوقنه‌جق بعض مسائل اتخاذ اولنور خوفیله
مجلس مکالمه‌نك تشکیل ایتمه‌ز ماسی طرفنه مائل اولدیغی حالده « مادامکه وقتیله استحصالی
قابل اوله‌میه‌جق وعمل اولنه‌میه‌جك مسائل متحده‌نك بعض دول برقرار ویره‌جکی کلاشیلیور
دولت علیه زنده اصرار ایله مرخص تعیین ایتمه‌جك اولور ایسه روسیه دولتك مرام ومطلبی
وجهله برحکم غیابی صدورینه کندوسی سبب ویرمش اولور ونهایت الامر مدافعه‌دن
محروم قاله‌جق قرارلری خواه ناخواه قبول واجرا ایچون تکلیفات مجبرهٔ خارجیه وقوع
بولور وبالعکس مجلس مکالمه‌نك قبولی دولت علیه‌جه حقدر واجتناب اولنان محذورات اداره
صونك تصدیق واختیارینه مرهون اولمیوب یوق ودولت علیه‌نك حقوقنه طوقنه‌جق مسائل
میانه‌ده درمیان اولنور ایسه انلر ورد وجرح ایچون هر درلو مدافعه‌یه دولتك حق وصلاحیتی
تحت محفوظیتده بولنور حتی اورده نه بیت جملهٔ تبلیغاتدن اولدیغی اوزره دولت علیه‌جه
تنظیم وتأمین اداره‌یه متعلق موقع مذاکره‌یه قونیه‌جق تدابیرك دخی مجلس مکالمه‌ده تقدیر
اولنه‌جغی وبوتقدیرده ولایات اوزون مستلرده بر صلاح مسلکه اوله‌جغی معلومدر » دینیله‌رك مجلس
مکالمه‌نك استانبولده انعقادی تکلیفاتك قبولیله منجراً قرار ویرلدی ودولتره بیان حال ایدلدی.

اشبو مجلس مکالمه پاریس معاهده‌سنك مضیسی اولان دولت علیه ایله روسیه انکلتره
فرانسه المانیا اوستریا ایتالیا دولتلرینك مرخصلرندن مرکب اولمسی تقرر ایتمه‌رك ذکر
اولنان دولتلر طرفندن نزد دولت علیه‌ده‌کی سفیرلرینه مرخصیت ویرلمکله برابر دیکر
مرخص دخی تعیین قلندیغی استخبار ایدلدیکندن وقواعده دوغرو اولدیغی وجهله
مجلس مکالمه‌نك ریاستی دولت علیه خارجیه ناظری « صفوت پاشا » نه توجیه لازم کلدیکندن
شوحالده « صفوت پاشا » نك مرخص اول وزند پادشاهیده ترجیح اولنان برلین سفیری
« ادهم پاشا » نك مرخص ثانی تعیینی قرار کیر اولوب دولتلره تبلیغ ایدلدی وادهم پاشا
درسعادته جلب اولندی .

واو اثناده دول ستهٔ مرخصلری دخی استانبوله ورود ایتمکه باشلایوب مجلس
مکالمه‌نك کانون اول رومینك اوننده اجتماعی قرارلشدیرلمغله قاسم پاشا ساحلنده کائن بحریه
نظارتی دائره‌سنك اوست قاتی محل مکالمه اتخاذ قلندی .

التنجی فصل

قانون اساسی مذاکراتی واعلانی
وبعض وقوعات مهمهٔ داخلیه

دولت علیه‌جه اصول مشورتك قبولی ابحاث کثیره‌دن صکره برمجلس عمومیده اتفاق آراایله قرارکیر اوله‌رق قانون اساسی لایحه‌سنك تنظیمی ایچون « مدحت پاشا » نك تحت ریاستنده جمعیت مخصوصه دخی تشکیل قلنمش ایدی .

بومادهٔ مهمه‌نك فعله کلمسی سلطان مرادك جلوسندنبرو ملتزم اولدیغی حالده بعض مخالفلر ظهوری وسلطان مرادك انقلاب شعوری سببیله اضاعهٔ وقت ایدیلوب نهایت عبدالحمید خان حضرتلرینك حین جلوسلرنده اساساً کوستردکلری موافقت استحصال نتیجهٔ مقصده‌مدار سهولت اولدیغی مثللو دولتلرك صاحه اساس اتخاذ ایتدکلری اصلاحات اداره تکلیفاتنك تعدیلنه وافکار عمومیه‌نك جلب وتأمیننه برواسطهٔ مؤثره اوله‌جغی امیدی قانون اساسینك تنظیمنه وکلای دولت واعضای جمعیتك سعیلرینی آرترمش وهله مجلس مکالمه انعقادی تکلیفی ظهور ایدنجه انك مذاکراته ابتدارندن اول قانون اساسینك اعلانی التزام اولنوب بودخی مجلس مکالمه‌ده موقع بحثه قونیله‌جق قواعد اداره‌یه اوقانون ایله بالمقابله اکاموافق کلیان تکلیفاتك ردنده دولتلر مرخصلری اسکات اولنورمأمولندن نشأت ایتمش ایدی .

لکن شوراسی دوشنلمیور ایدی که اوروپانك مقاصدی دولت علیه‌نك سلامت وسعادت حالنی موجب اوله‌جق اصلاحات وضعی اولمیوب بلکه اتفاق مثلث حکمنجه ممالك عثمانیه‌یی عناصر مختلفه اعتباریله داخلاً کوچك کوچك حکومتلره تقسیم ایله بونلرك دولت علیه‌یه تابعیتلرینی لفظده براقوب ومعناً امورلرنده عادتا مستقل بولندیرمق کبی برقاعدهٔ اندراس اتمانك تأسیسی قضیه‌سی اولدیغندن بونك تماماً عکسی یعنی دولت علیه‌نك بقای شوکت ومکنتیله تحت تابعیتنده‌کی اقوامك نقطهٔ اتحاد ویکجهتیده بولنمسنی متضمن اولان اویله برقانونك تقدیر اولنمق ایستنلمیه‌جکی بداهت مرتبه‌سنه کلمش وبوکا دولت علیه‌نك اصلاحات وتنظیمات نامیله قرق ییلدر یاپدیغی ووعد ایتدیکی شیلرك هیچ بری پایدار اوله‌مامسنه مبنی اوروپانك وثوق واعتمادی قالمامسی دخی منضم اولمش ایدی .

هرنه‌ایسه قانون اساسی لایحه‌سی جمعیت مخصوصه‌سنجه تنظیم وحضور پادشاهی‌یه تقدیم اولندقده عبدالحمید خان حضرتلری بولایحه‌یی نامق پاشا کبی معترض اولان بعض قدمایه ارائه وحتی صدر اعظم محمد رشدی پاشا ذاتاً اصول مشروطیت ومشورتک طرفداری اولمیوب مؤرخ حقیره دخی افاده ایلدیکی اوزره « اکر تکلیفات خارجیه صره‌سنده بویله برشی کوسترلمك مجبورتی اولمسیدی قانون اساسی‌یه موافقت ایتمکلکمك احتمالی یوغیدی» وادیسنده سوزلر ایراد ایلمش اولمسیله پادشاه حضرتلری بالخاصه انك دخی فکر وملاحظه‌سنی اکلامق ایچون لایحه‌نك بر صورتنی رشدی پاشایه ارسال ایتمش ایدی

نامق پاشا تعریضاتنده مصر اولوب رشدی پاشا ایسه آچیقدن مخالفتی نفسنده تجویز ایتمیه‌رك یالکز مقصدی حقوق پادشاهی‌یی محافظه‌دن عبارت اولدیغی افادهٔ مداهنانه‌سیله مثلا « لایحه‌نك مقدمه‌سنده وظیفهٔ حکمداری‌یی تعداد ایدن مواد پادشاهمزك قدروشانی انظار ناسده تخفیف ایدر پادشاهك نفوذ واقتداری تحدید قبول ایتمز » دیه‌رك او موادك کلیاً طی واخراجنی وبرده صدارت مسندینك الغاسیله باش وکالت منصبی احداث اولنوب وکلای سائره‌نك باش وکیل طرفندن انتخاب ایدلمسی حقنده لایحه‌نك متضمن اولدیغی احکامه اعتراض ایله صدارتك دوامنی ووکلانك کما کان طرف پادشاهیدن انتخاب ونصبنی التزام ایلدی واو صره‌ده‌مابین رجالندن مدحت پاشایه مخالف اولان متنفذان بوندن استفاده ایله « انتخاب وکلا صلاحیتنك باش وکالتده بولندیرلمق ایستنلمسی زمام حل وعقد اموری باش وکیل اولنلره ویرمك غرضنه مبنیدر مدحت پاشا حریص اقبال اولدیغندن بوصورتله باش وکالت مسندینه کلوب کیف مایشاء حرکت ایتمك ایستیور » دیو انواع القاآت ایله پادشاهك ذهننی تشویش ایتدیلر امامابین رجالنك شوحرکتلری پادشاهی محافظه ویاخود استقلالجه تأمین ووقایه کبی برنیته مبنی اولمیوب بلکه اصول مشروطیتك هر دولتده جاری اولان قواعده توفیق ومسئولیت وکلا اساسنك تعیینی اوزرینه وظیفه‌دار اولمیان رجالك وخصوصا مابین متنفذاننك امور دولته‌مداخله‌لری قپوسنك بالکلیه مسدود اوله‌جغنی وبوندن نفوذومنافع ذاتیه‌لرینه خلل کله‌جکنی اکلامه‌لرندن نشأت ایلمش ایدی

معمافیه صدر اعظمك مطالعات خصوصیهٔ معروضه‌سندن وظائف حکمداری‌یه دائر موادك لایحه‌یه درج ایدلمامسی صورتی قرین موقع قبول اوله‌مدیغندن بونلر حقوق پادشاهی عنوانیله تصریح و یالکز صدارتك ابقاسیله وکلا انتخاباتنك کما کان ارادهٔ پادشاهی‌یه معلقیتی ترجیح قلندی

بونك اوزرینه لایحه‌نك بین الوکلا تدقیق ومذاکره‌سنه باشلانلدیغی صره‌ده ینه مابین رجالی «حکومت مشروطه ایچنده استبداد» تعبیریله تعریف اولنه بیله‌جك افکار معوجهٔ ریا پردازانه‌لری جمله‌سندن اولمق اوزره پادشاهك کیمدن امنیتی منسلب اولور ایسه آنی دفع ونفیه مقتدر بولنمسنه دائر قانونه برماده درجنی مضمر درونلری اولان اغراض شخصیه‌نك اجرا آتنه مدار سهولت عدایله بوکرپاسپارهٔ رأی نادرستی قماش استقامت رنکنه بویایه‌رق پادشاه حضرتلرینه ایستدکلری کبی صاتدیلر

مابین باشکاتبی سعید بك ذکر اولنان مقصدی متضمن وافعاً اخلال آسایش عمومی یولنده حرکتلری ضابطه‌جه تحقق ایدنلری ممالك عثمانیه‌دن طرد واخراجه پادشاهك اقتداری اولمسنی مبین برماده قلمه آلوب بونی بهمه حال لایحه‌یه علاوه ایتدیرمك اراده‌سیله داماد محمود پاشا وکلایه تبلیغ ایلدکده عاقبت بین اولنلر بوماده‌نك حریت‌نامه و مسئولیت وکلا اساسلرینی حاوی اولان برقانونه درجی غایت مضر اولور وادیسنده بیان مطالعات واز جمله مدحت پاشا مخالفته ثبات ایتدکجه محمود پاشانك نظرنده اهمیت مسئله بیوبوب کویا پادشاهك شوکت و قدرتی آنجق بونکله تحت محفوظیتده طوتیله بیلور اعتقادینه صاپلنمغله شو حکمك قانونه علاوه‌سی قطعیاً ملتزم پادشاهیدر دیو اجبار ایدرك نهایت یوزاون اوچنجی ماده‌نك فقرهٔ اخیره‌سی اولمق اوزره لایحه‌یه یازدیردی وا اسفا که کرك محمود پاشا وکرك همپاسی اولان مابین رجالی بوماده‌نك قانونده وجودی آتیاً انواع سوء استعماله سبب اوله‌جغنی وبلکه از وقت مروریله کندو علیهلرنده قوللانیله‌جغنی وانظار اجنبیه‌ده برجه قانون اساسی وضعنك مأمول اوله‌بیله‌جك حسن تأثیرینی اوفقره‌نك کلیاً محو ایده‌جکنی درك ایتمدیلر

قانون لایحه‌سنك مذاکراتی ختام بولمقده ایکن محمد رشدی پاشانك استعفاسی اوزرینه مدحت پاشا ثانیاً مسند صدارته ارتقا ایلدی

شو تبدلك سبب معنویسی بودر که محمد رشدی پاشا باعث خلع عبدالعزیز خانی اولان وکلادن بولنمسنه مبنی نزد پادشاهیده برامنیت حقیقیه‌یه مظهر اوله‌مدیغندن شمع اقبالی آسیب روزکاردن مصون اوله‌میه‌جغنی اکلامش وبوملحوظی اکثر معروضات مهمه‌سنك قرین اسعاف ومساعده اوله‌میه‌رق ارادات مخالفه ایله عودتی ومابین رجالنك بوندن استفاده ایله نفوذ صدارتی کسر ایده‌جك حرکتلره مداومتی رشدی پاشایی کوندن کونه مأیوس ایدوب دیکر طرفدن خلع عبدالعزیز خانینك اتفاق عمومی نامنه اجراسندن صکره احوال دولتك بحرانی کیتدکجه تزاید ایدرك بوندن اغراض ذاتیه اسناد ایله السنهٔ ناسده علیهنه سوزلر

چوغالمش اولدیغندن رشدی پاشا ادنی سبیله استغنا و تمارض و استغنانی معاملهٔ یومیه درجه-
سنده اعتیاد ایتمش ایدی .

بو حال ایکی اوچ آی دوام ایدرب عبدالحمید خان حضرتلری ایسه رشدی پاشانك حیثیت زمانیه سندن طولایی بر دن بره عزلنه میل افکار بیورمدقلرندن استعفاسنی برقاچ دفعه رد ایتمشلر و فقط بعضاً «اکر صدراعظمك مقصدی بزی ایشه قارشدرتماق ایسه اوراق حوادث مطالعه سیله امرار وقت ایدەلم» نکاتیله اظهار انفعال بیورمشلر ایدی

واقعا خلع مسئله سنده مدخلی جهتیله مدحت پاشانك دخی سرکار دولتدن دفعی سرایجه ملتزم ایدی ایسه ده بین العوام صیت و شهرتی سببیله بویله بر نیتی جلوسی متعاقباً فعله کتورمك مناسب کوریله مدیکندن بر کره آنکده صداره کتورلمسی و بعده زروهٔ اقبالدن دوشورلمسی صورتی ترجیح اولنمش ایدی

ایشته حال بو یولده دوام ایتمکده ایکن طقسان اوچ سنه سی شهر ذی الحجه سی اوائلنده مصردن اعانهٔ بر آلای عساکر نظامیه کلوب خدیو مصر اسماعیل پاشانك بو عسکرك شدت شتایه متحمل اولمدقلرینی بیان ایله استانبولده توقیفلری حقنده وقوع بولان التماسنی اولجه رشدی پاشا قبول ایتمش اولدیغیچون جمله سی اسکدارده کائن سلیمیه قشله سنه چیقارلمش ایدی چونکه ذات پادشاهینك رشدی پاشا حقنده اولان اعتمادسزلقلری بیاغی سوءظن درجه سنه وارمش و حتی کلان مصر عسکرینك استانبوله چیقارلمسنه ینه بر خلعه استخدام ایتمك ایچون توقیف اولندی معناسی ویرلمش اولدیغندن همان بونلرك طونه یه اعزامی قطعیاً امر اولنمش و رشدی پاشا ایسه خدیو مصره اولان وعدندن بحثله آلایك طونه یه کوندرلمسنه مخالفت ایتدکجه ذکر اولنان سوءظنی ارتیرمش اولمسیله شیخوخت و علت وجودیه سنی سبب کوستره رك استعفایه مجبور اولدیغندن مدحت پاشا طقسان اوچ سنه سی شهر ذی الحجه سنك دردنجی کونی مهر صدارتله تبجیل بیورلدی و مصر عسکری وارنه یه کوندرلدی

مدحت پاشا صدارته کلدکده قانون اساسی یی نشر ایتدیرمکدن بشقه بر ایشه اهمیت ویرمیوب لیل و نهار بو مصلحته سعی ایلمکله برابر بالاده بیان اولنان یوز اون اوچنجی ماده نك اخراجنه خیلی چالشدی ایسه ده امکان بوله مدی و چاره سز قانونك اولصورتله اعلاننه موافقت ایلدی

بونك اوزرینه قانون اساسینك بیك ایکی یوز طقسان اوچ سنهٔ هجریه سی شهر ذی الحجه سنك یدنجی و بیك سکزیوز یتمش التی سنهٔ میلادیه سی کانون اول رومیسنك اوننجی

جمعه ایرتسی کونی که مجلس مکالمه‌نك یوم کشادی ایدی طرف پادشاهیدن باب عالی‌یه رسماً ارسالی تقرر ایلدیکندن دائرهٔ همایون پیشکاهنده‌کی میدانه بر کرسی قونیلوب بیراقلرله دونادلدی اول کون هوا غایت مغموم ایکن ینه بیکلرجه اهالی طوپلانمشلر وعساکر نظامیه طابورلری وموزیقه‌لری میدانك جهات مناسبه‌سنده ایستادهٔ موقع سلام اولمشلر ومنصوب ومعزول وکلا وعلما وامرای عسکریه ورجال دولت علیه ورؤسای ملل مختلفه البسهٔ رسمیه‌لریله حاضر وورود خط همایونه منتظر بولنمشلر ایدی بوصورتله اجتماع ایدن هیئت مابین باش کاتبی سعید بك واسطه‌سیله قانون اساسینك اعلاننه دائر خط همایونك ورودی هنگامنده کرسینك اطرافنه کلدیلر صدراعظم مدحت پاشا خط همایونی استقبال واخذ ایله حسب المأموریه محول عهدهٔ حقیرانهم اولان وظیفهٔ مهمه‌یه مبنی لاجل القرائه مؤرخ فقیره تودیع ایلمکله کرسی اوزرینه چیقوب قرائت ایلدم

عقیب قرائت خط همایونده مدحت پاشا بر نطق مناسب ایراد وسابقاً درنه مفتیسی افندی بلیغانه بر دعا ایدوب دونمادن وسائر مواقع عسکریه‌دن یوز برپاره طوپ آتیله‌رق اجرای رسم شادمانی قلندی حتی اوکونکی مجلس مکالمه اجتماعنده دولتلر سفراسی وعلی الخصوص روسیه سفیری جانبندن طوپ آتیلشنك سببی صورلمغله دولت علیه مرخصلرینك قانون اساسی اعلاننه اشارتدر جوابنی ویرملری آنلرجه بر تأثیر عجیب حاصل ایلمش وعموماً اهالیٔ پای تخت بیننده حقیقی آثار مسار رونما اولمش ایدی.

چونکه ذکر اولنان یوم اعلانك بهر سنه دولتجه ایام رسمیه‌دن معدود اولمسی وطوپلر آتیلوب اجرای شهرآیین وشادمانی قلنمسی مدحت پاشانك تنسیبی اوزرینه مقرون مساعدهٔ پادشاهی اولدیغندن خط همایونك عقیب قرائتنده وکلای دولت سرای همایونه عزیمتله بالذات ومأمورین دوائر دخی بشقه بشقه عریضه‌لرله حضور پادشاهی‌یه عرض تحمیدات وتبریکات ایلدکلری مثللو اقشامی بتون خانه وساحلخانه‌لر دونادیلوب ودکانلر تزیین وتنویر ایدیلوب حریت افکار طرفداری کنجلردن مرکب تشکل ایدن جمعیتلر کروه کروه خلق طوپلایه‌رق سرای همایون اوکنه کوتوروب القشلر وبك اوغلی وغلطه‌کبی مجمع اجانب اولان محللرده خیلی نمایشلر ایتدیلر ومدحت پاشانك قوناغنه کلوب «یشاسون سلطان عبدالحمید یشاسون مدحت پاشا» آوازه‌سیله سامع انامی طولدیردیلر اماشو نمایشلر وطوپلانشلر مقالهٔ مخصوصه‌سنده ذکر اولنه‌جغی وجهله مدحت پاشا حقنده تصور اولنه‌میه‌جق برادباری منتج اولدی.

یدنجی فصل

مجلس مکالمەنك انعقادیله خلاصهٔ قراری وتکالیفنك صورت ردی

بشنجی فصلده مفصلاً بیان اولندیغی وجهله انکلتره دولتنك تکلیف وتنسیبی ودیکر دولتلرك تصویبی اوزرینه استانبولده انعقادی قرارلشدیریلان مجلس مکالمه تشکل ایدوب شویله که طرف دولت علیەدن خارجیه ناظری صفوت پاشا مرخص اول وشورای دولت رئیسی تعیین اولنان برلین سفیری سابق ادهم پاشا مرخص ثانی وانکلتره دولتی طرفندن هندستان مستملکاتی ناظری « مارکی دوسالز بوری » مرخص اول ودرسعادت سفیری « سیر هانری الیوت » مرخص ثانی واوستریا دولتی جانبندن سفیر قونت زیچی مرخص اول وبارون دوقالیس مرخص ثانی وفرانسه حکومتندن سفیر قونت دوبورغوان برنجی وقونت دوشودوردی ایکنجی مرخص تعیین قلنمش وروسیەدولتی جانبندن سفیر « جنرال ایغناتیف » وایتالیا دولتی طرفندن سفیرقونت قورتی والمانیا دولتی جانبندن سفیر بارون دو ورتر ترخیص ایدیلوب بشقه مرخص کوندرلمامش ایدی .

دول غربیەدن وباخصوص انکلترەدن معاونت خالصانه انتظاری کو کللردن چیقمدیغی جهتله انکلتره وفرانسه مرخصلری مجلس مکالمەده دولت علیەیه نافع برقرار استحصالنه سعی ایدرلر امیدی بر کمال ایکن « مارکی دوسالزبوری » لوندرەدن برلینه کیدوب المانیا دولتی باش وکیلی وعصرمزده امور سیاسیهٔ اوروپانك برنجی مدیری اولان « پرنس بسمارق » ایله تعاطیٔ افکار ایلدکدن صکره استانبوله کلەرك وکلای‌دولته عرض ایتدیکی مطالعات ابتدائیه ایله او امیدلری بالکلیه اورتەدن قالدیرمش ایدی .

ایشته شو حال ایله کانون اولك اون برنجی کونی ترسانەده کاثن دیوانخانه دینیلان دائرهٔ بحریەنك اوست قاتنده وخارجیه ناظری صفوت پاشانك ریاستی آلتنده مرخصلر اجتماع ایدرك رخصتنامەلرك رؤیت ومعاینەسی اصولی اجرا قلندقدن صکره مذاکراته بدأ اولندی .

باب عالیجه بو مجلسك اجتماعنه اساساً ورسماً موافقت اولنمقله برابر قرارلرینك دولت علیه حقنده مضرتدن بشقه بر ثمرەسی اولەمیەجغی ملاحظەسنه مبنی همان مجلسك آچلدیغی کون قانون اساسینك اعلانی مرخصانك تکلیف ایدەجکلری مواد ومطالعاته

مخالفت مقرر اولدیغنی تضمن ایلمش ایدی . دیکر طرفدن « مدحت پاشا » قانون اساسی وضعیله جماعات مختلفهٔ عثمانیه میاننده ترقیسنه ذاهب اولدیغی حسن صیتك بعض ولایتلر وجوه معتبرانی وباخصوص ادرنه ولایتی متحیزان اهالیسی نامنه تلغرافله کلان عریضه‌لرده دولت وملت اوغرینه بذل نقدینهٔ مال وجان ایتمکده جمله‌نك اتحادینه دائر بولنان الفاظ غیر مؤتمنه‌دن کمالی استدلال ایتمکله مسائل موجوده‌یی اتفاقات دولیه ایله برحکم سیاسی تحتنده ضررسزجه حل ایلمك طریقندن چیقوب افکار عمومیه‌یی حفظ وطن فریضه‌سنده نقطهٔ اتفاقه چکمك وبو تأثیرات ایله منافع شرقیه‌دن حصه‌مند اولان انکلتره کبی بعض دولتلری خواب کران بیقیدیدن ایقاظ ایلمك مسلکنه میل ایتدی .

حالبوکه اهالیمزك جماعات غیر مسلمه‌سندن هر صنف ذاتاً بر شمع امله پروانه واهل اسلام ایسه انلره بیکانه اولوب افکار عمومیه‌یی جسم واحد کبی طوپلامنك موقوف علیهی اولان اختلاط وائتلافی بردائرهٔ موتمنه‌ده استحصال ایتمك بیللرجه سعی وعمله محتاج و مع هذا وجود دولتده تأثیر زهر شدید خارجی ایله ایلرولیان علت مهلکه لاعلاج اولدیغندن اوبله بر مخالفت سیاسیه‌یه یول اچمق دکل املك اثرینی خارجه حس ایتدیرمك خطر وتهلکه‌دن خالی دکل ایدی . انکچون دولتلر مرخصلری ذاتاً دولت علیه‌نك ارزوسنه موافق اولمیان تصورات متفقه‌لرینی باب عالینك مسائل موجوده حقنده کی نقطهٔ نظری نسبتنده تشدیده عزم ایدوب اولا روسیه سفارتنده ودولت علیه مرخصلری غیابنده قماش مراملرینی ایستدکلری کبی اولچوب بیچدکدن صکره مجلس مکالمه‌یه اتحاد تام ایله داخل اولدیلر وبینلرنده مقرر اولان تکلیفات وتصمیماتی اورته‌یه قویدیلر .

دولت علیه مرخصلری اك زیاده انکلتره مرخصندن معاونت امیدایدرلر ایکن مبدأ مکالمه‌ده درمیان ایدیلان تکالیفك شدتی « مارکی دوسالز بوریننك » اطوار واقوالی تزیید ایتدیککندن مشکلات مسئله برقاچ کون ایچنده وبلکه ایلك مجلسده کندوسنی کوسترمش وباب عالی‌یی حیرت واضطرابه دوشورمشدر .

نهایت مرخصلر مکالماتك نتایجنی تفریق ایله بوسنه وهرسك وصرپستان وقره طاغ مسائلی حقنده بشقه بشقه لایحه‌لر ویردکلری کبی بلغارستانی ایکی ولایت اتخاذ ایدرك بونك اساسی اداره‌سنه دائر برلایحه دخی یاپدیلر ودائمی وموقت اولمق اوزره تدبیرلرینی ایکی قسمه تقسیم ایتدیلر .

« صربستان مسئله‌سنك قراری »

دولت علیه ایله صربستان امارتی بیننده اعادهٔ مسالمت اولنمق اوزره صرب حدودی قدیمی وجهله قالوب فقط بوسنه جهتنده « درین » خط حدودی حقنده اولان منازعاتك طرفین مأمورلرندن مرکب برقومیسیون معرفتیله حل وتسویه اولنمسی و بوتشبثات مصلحانه‌ده « درین » نهرینك اك درین یرینك حد فاصل اتخاذ قلنمسی .

عساکر عثمانیه برآی ظرفنده صربستانی ترك ایدوب صرب عسکرینك دخی اللرنده بولنان یرلردن چکامسی واسرای طرفینك علی الاصول اعاده اولنماسی .

محاربه زماننده ایکی طرف تبعه‌سندن خصمنك خدمتنده بولنمش اولنلره دخی شامل اولمق اوزره برعفوعمومی اعلان قلنماسی .

« قره طاغ مسئله‌سنك قراری »

هرسك جهتندن « ژوبجه » نك جهت شرقیه‌سی و « ستورینه » دولت علیه‌ده قالمق اوزره « بانیان » «پیوا» درو بنیاق« شاران » « قولاشین » نقشیك ناحیه‌لری واشقودره جهتندن « قوچی » درقالوبجی » قوچی قرانیا ایله « زیاونه» نهرندن « درین » نهرینه قدر « واصویك » قضاسی داخلنده بولنان اراضی و« موراچا » نهرینك ساحل یمیننده « مالی ولی بردو ایله « اشپوز » « زابیاق » ناحیه‌لری قره طاغه ترك اولنماسی وحدود جدیده‌نك « راکوزه » ده اجتماع ایده‌جك برقومیسیون معرفتیله تسویه وتحدیدایدلمسی.

قره طاغلولرك دکزه چکمسنی تأمین ایده‌جك وجهله بویانه نهرینك سیرسفائنه صالح برحاله قونیله‌رق سربست براغلمسی اشقودره کولی اطه‌لرنده بولنان قله‌لرك ادوات حربیه دن تخلیه اولنمسی .

دولت علیه قره طاغ برنسی ایله برآیده حدود جدیده موجبنجه قره طاغده قاله‌جق مواقع وقله‌لرك تخلیه‌سنی قرارلشدیرمسی واکر مشکلات ظهور ایدرایسه محلنجه مختلط برحکم قومیسیونی معرفتیله منازعاتك برطرف ایدلمسی .

عساکر عثمانیه نك اون بش کونده « زاسلاب » موقعنی وینه اومدت ایچنده قره طاغلولرك حدود جدیده خارجنده اللرینه کچن محللری ترك وتخلیه ایتمسی .

اسرای حربیه‌نك اعاده‌سیله عفوعمومی اعلان اولنمسی ودولت علیه قره‌طاغ اداره‌سی ایله اویوشه‌رق معاملات طرفین ایچون مقاولهٔ مخصوصه تنظیم قلنمسی .

« بوسنه وهرسك و بلغارستان ایچون قرارکیر اولان اصول وهیئات اداره »

بلغارستان نامیله وشرقی وغربی اعتباریله ایکی ولایت تشکیل اولنمسی .

و بوسنه وبلغارستانده استیناف محکمه‌لری تأسیس اولنه‌رق حاکملرینك دول سته‌رأی ورضالریله وقیدحیات ایله تعیین قلنمسی .

بوسنه وبلغارستان والیلری بشر سنه مدتله تعیین ودول سته‌نك انضمام اراسیله انتخاب اولنمسی ومدت مقرره ظرفنده عزللرینك محاکم استینافیه نزدنده بالمحاکمه ثبوت تهمته معلق بولنمسی .

بلغارستان والیلرینك خرستیاندن نصب اولنمسی

قضا مجالسی اعضاسی ویرکو ایله مکلف اهالی طرفندن انتخاب اولنمسی وبومجلسلرك تنظیم طرق وتأسیسی مکاتیب خصوصلریله ویرکونك قاعدهٔ استیفاسنی تعیین ایتمسی .

قضالر مجالس اعضاسنك ولایات مجالسی طرفندن انتخاب ایدلمسی وبومجلسلرك ولایتك امور مالیه وضابطه وبلدیه‌سنه باقمسی .

دخان وکمرك رسومنك طوغریدن طوغری‌یه خزینهٔ دولته عائد اولمسی .

سائر تکالیفك نسبتی تعیین اولنوب انلرك ثلثنك خزینهٔ دولته براغلمسی .

ثلث وارداتك بقیه‌سی مأمورین ملکیه وضابطه وعساکر ردیفه معاشلریله ولایتك اصلاحات داخلیه‌سنه صرف ایدلمسی .

مجالس اعضاسنك مذهب فرقی ارانلمیه‌رق انتخاب اولنمسی .

اعشارك لغویله اراضی اوزینه ویرکو النمسی .

وظیفهٔ عسکریه‌نك اهالیٔ اسلامیه‌یه حصر اولنوب اولحالده عساکر نظامیهٔ عثمانیه‌نك باشلیجه شهرلرده وقلاعده ابقاسیله والی طرفندن امر اولنمدقجه بر موقعده اجتماع ایتمامسی .

اسلام وخرستیاندن مقدار نفوسلری نسبتنده برملت عسکری ترتیب قلنمسی وبو عسکرك مملکتلری خارجنه سوق اولنمامسی .

روم ایلیده چرکس مهاجرلری اسکان اولنمامسی .

بدلات عسکریه‌نك ملت عسکری صنفنه داخل اولمیان و خیح البنیه اولان خرستیان افرادینه منحصر طوتلمسی .

ضابطهٔ بلدیه اسلام وخرستیان اهالینك نفوسجه نسبتنه کوره ترتیب اولنه‌جق برهیئته تودیع ایدلمسی .

مملکتك لسان محاکمجه لسان عثمانی ایله برابر معتبر اولمسی .

دول متفقه نامنه اولەرق بر سـنه مدت اصلاحاتك جریانه نظـارت ایلمك اوزره بلغارستان وبوسنه وهرسکده مختلط قومسیونلر تشکیل اولنمسی .

بلغارستان قومسیونی محافظه ایچون بلچیقادن بش بیك عسکر جلب ایدلمسی .

﴿ بلغارستانده بولنەجق مختلط قومیسیونك وظائفی ﴾

بلغارستانده مظالمه سبب اولان مسـلمانلری تحری وتحقیق واستنطاقلرینی تدقیق ایله جزای قانونیلرینك اجراسنی تأمین ایتمك .

بلغارلر حقنده محاکم فوق العاده طرفلرندن لاحق اولان حکملری تمیز ایلمك واقتضا ایدن محللرده سلاح طاشنمغی منع وطرف دولت علیەدن اهالیٔ اسلامیه وازجمله چرکسلره ویرلمش اولان اسلحەیی میری دپولرینه وضع ایتدیرمك .

تأمین اهالی ایچون کافهٔ تدابیر ضابطەیی مخصوصاً تشکیل اولنەجق ژاندارمەمعرفتیله اجرا ایتمك .

ژاندارمەده استخدام اولنمق اوزره ایکی بیکدن درت بیکه قدر اوروپادن ضابطـان ونفرات کتورتمك .

اثنای اختلالده بلغارلره ترتب ایدن خساراتی تخمین وتقدیر ایله تضميناتی تعیین ایلمك .

بلغار فقراسنك توسیع احوالی ایچون وسائط لازمەیی قرارلشـدیرمق .

ییقلان بلغار کلیسالرینك وخانەلرینك اعمارینه مقتضی کراسته وادواتك تدارکنه باقمق .

بلغارلردن آلنمش املاك وارایسه اصحابنه ردایدلمك ایچون علی العموم سنداتی معاینه‌ایتمك .

حکومت مأمورلری علیهنده وقوعبولان شکایاتی مذاکره وتدقیق ایله بونلرك عزللرینی صورت قطعیەده والی‌یه تکلیف واجرا ایتدیرمك وقونفرانسك قرارلرینه نظارت ایدوب ادارهٔ ملکیه وعدلیه وامور انتخابیەیه بالخاصه دقت ایلمك .

ویرکولرك طرح وتوزیعنه نظارتله عملیات عمومیەیی تفتیش ایچون استاتستیق معلوماتی جمع ایتمك . دولت مأمورلریله متفقاً ولایت حدودینك وقضا وناحیەلر دوائرینك تقسیماتی اجرا ایلمك وبواصول اقتضاسنجه ولایت حدودنده کی قضالره خارجدن ناحیه علاوەسنه ویاملحق اولان نواحیدن بعضیسنك ترکنه ولوا وقضالر تقسیماتنك جغرافیا وادارەجه لزوم کوریلورسه تعدیلنه مأذون اولمق مادەلریدر .

قومیسیون اجرای تفتیشات ایچون اعضاسندن محققلر اعزامنه ومحل اجتماعنی تعیینه مرخص اولوب قرارلرینی حاوی مضبطه‌لر تنظیم ایتمسی واعضا بیننده اختلاف آرا وقوع بولورایسه درسعادتده بولنان سفرای اجنبیه طرفندن حل وتمییز اولنمسی قومیسیونک تفصیلات وظائفنی حاوی باب عالی ایله سفارتلر بیننده متفقاً برتعلیمات مفصله یاپلمسی دخی قرارلاشدیرلمشدر.

بوسنه وهرسک قومیسیونلرینک وظائفی بلغارستان وظائفنک عینی اولوب فقط باشلیجه اصحاب علاقه‌دن اولان اهل اسلام عهده‌لرنده‌کی فضله اراضی‌یی آلوب خرستیان زراعه تفویض ایچون تسهیلات لازمه استحصالنه چالشمسی ودولت مالی اولان اراضی‌یی مهل معینده بدلاتی آلنمق اوزره زراعه صاتمسی وبوایشلر ایچون یرلودن مختلط قومیسیونلر تشکیل اولنوب اراضی واملاک قیمتلرینک اووسائط ایله تقدیر وتخمین ایتدیرلمسی ودولت مأمورلری بوقومیسیونلرک تفتیشی تحتنده بولنوب عصاة ایله بالمذاکره خانه‌لرینه عودت وامنیتلرینی استحصاله دخی ذکر اولنان قومیسیونلرک مأذون اولمسی ماده‌لری علاوه قلنمشدر.

ایشته مجلس مکالمه‌نک تکلیفات اولیه‌سی بونلر اولوب بلغار ولایتلرینک حدودی ایسه طونه ولایتنک کافهٔ ملحقاتندن وصوفیه سنجاغندن ماعدا ادرنه ولایتنک فلبه واسلمیه سنجاقلرینی وحتی درامه‌نک فلبه قضالرینه جوار اولان بعض محللرینی ایچنه آلور برقطعهٔ وسیعه اولمق اوزره تحدید وادرنه‌نک حدودی ایکی ساعت مسافه‌ده‌کی «جسر مصطفی پاشا» موقعندن متخذ برخط ایله تعیین قلنمق ایستنلمش ایدی. دولت علیه مرخصلری شوتکلیفاتک اغراقنی کورنجه مجلس وکلایه مراجعت ایتدیلر وکلای دولت ایسه اولجه تخمین اولنان مطالعات خارجیه‌نک فوقنده اولان بویله برقراردن طولایی حقیقةً کرفتار آلام وغموم اولدیلر بلغارستانک اوقدر بیوک دائرهٔ ممتازه اتخاذی ووالیلرینک خرستیاندن نصبی ودها سائر شرائط تشکیلیه‌سی وبوسنه وهرسک نامنه طلب اولنان اصول اداره‌نک شکل وصورتی بالآخره اورالردن حقوق اسلامیه وحکومت عثمانیه‌نک نزع واسقاطنه دلالت ایلیه‌جکی وعساکر عثمانیه‌نک قلاعده انحصاراقامتلری ملت عسکری ترتیبی عینیله صربستان امارتنک تأسسنده وضع اولنان قواعدکبی اندراس حکومت عثمانیه‌یی داعی اوله‌جغی وبونلردن قطع نظر والیلرک وحکامک دول سته رأیلریله نصبی واصلاحاته نظارت ایچون اجنبی قومیسیونی تشکیلی و بلچیقادن عسکرجلبی نفوذ حکومتی بالکلیه امحا ایده‌جکی مطالعاتی درمیان اولنمقله برابر بوشرائطک علی الاطلاق ردینه دخی بردن بره جسارت اولنه‌میوب دولت علیه‌جه ممکن

اولان وقبولنده بأس ومحذور اولمیان موادك بالمقابله تکلیفیله تعدیل مطالبه‌چاره آرالمسی ایچون مرخص پاشالره تعلیمات ویرلدی انلر قانون اساسی‌یی مقدمهٔ مقال اتخاذ ایدرك چاره‌جوی تعدیلات اولدقجه دولتلر مرخصلری احوال وادارهٔ عمومیهٔ دولت علیه‌دن امنیتسزلك مسئله‌سنی اورته‌یه آته‌رق اوروپانك تأمینی انجق عرض ایتدکاری شرائطك قبولیله حاصل اوله‌جغنی بیان وحتی انکلیز مرخصی «لورد سالزبوری» برکون باب عالی‌یه کله‌رك «مدحت پاشانی» توبیخ یولنده پك چوق مقالات بارده سرد واتیان ایتمش وقانون اساسی بحثنده هیچ بر حکم تأثیر کوسترمیوب حتی معهود یوز اون اوچنجی ماده‌نك مدلولنه عطف کلام ایله «بوماده موجود ایکن یاپدیغکز قانونك حکمی اوله‌مز» دیمش ایدی .

مجلس مکالمه بیك سکز یوز یتمش التی سنهٔ میلادیه‌سی کانون اول رومیسنك اون برنجی والافرانغه اون دردنجی کوننده‌ن طقسان درت سنهٔ هجریه‌سی محرمنك بشنده واقع بیك سکز یوز یتمش یدی سنهٔ میلادیه‌سی شباط رومیسنك سکزنجی والافرانغه یکرمنجی کوننه قدر طقوز دفعه اجتماع ایدوب آتیده ذکر ایده‌جکمز اسبابدن طولایی نتیجهٔ مباحثات ومکالماتك طرف دولت علیه‌دن ردی اوزرینه مرخصان مملکتلرینه عودت ایلدکاری مثللو روسیه والمانیا وایتالیا وفرانسه وانکلتره واوستریا سفراسی دخی برر ایکیشر دولت متبوعه‌لری نزدینه عزیمت ایتدیلر .

بومجلسك شو صورتله طاغلمسی بین الدول مسئلهٔ شرقیه حقنده اولان نیات وتصمیماتك حدوث فعلیات واجراآتجه وقایع عظیمهٔ اخیره‌نك ظهوری تاریخنه مبدأ عد اولنه بیلور بز صدددن چیقمامق ایچون مکالماتك مبدأندن رشتهٔ مباحثاتك انقطاعنه قدر جریان ایدن احوالی ذکر وبیانه ابتدار ایدرز شویله‌که بومجلس مکالمه‌نك انعقادینی تکلیف ایدن انکلتره دولتی دولت علیه‌نك حقوق واستقلالنی محافظه شرطیله مشروط اولمق اوزره صربستان وقره طاغك حال قدیمده ابقاسی وبوسنه وهرسکده مختاریت اداره اصولنك وبلغارستانده اکا یقین برقاعده‌نك وضع وتأسیسی قضیه‌لری مذاکره اولنه‌جغنی رسماً باب عالی‌یه تبلیغ ایلمش ودولت علیه دخی بوجهتله مجلس مکالمه تشکلی تکلیفنی قبول ایتمش ایکن بلغارستان نامیله طونه ولایتنك وادرنه ولایتندن الك مهم قطعه‌نك ایکی ایالات ممتازه طرزینه قونلمق ایستنلمسی وتکلیفات واقعه‌نك سائر مواد اساسیه ومتفرعه‌سی بحسب الظاهر دولت علیه‌نك حقوق ملکیه‌سندن برشی تفریقنی متضمن اولمامقله برابر معناً روسیه دولتنجه مرضیٔ اصلی اولدیغی وجهله روم ایلینك کوجك کوجك حکومتلره تقسیمی اساسنی تماماً تعیین

ایلدیکندن مجلس مکالمه‌نك شرط انعقادی اولاق اوزره اولجه تبلیغ اولنان محافظهٔ حقوق و استقلال لقردیسنك معناسی اکلاشلدی و انکلتره مرخصی « لورد سالزبوری » نك روسیه سفیری « جنرال ایغناتیف » ایله همزبان اولمسی افکار عمومیه ده انکلتره دن آز چوق معاونت امیدلرینی محو ایلدی .

مجلسك برنجی اجتماعی کونی مقاصد اصلیهٔ خارجیه بالاطراف و ماده بماده درمیان اولنمش ایدوکندن ایرتسی کونی طرف پادشاهیدن مابین باشکاتبی سعید بك قلمیله صدراعظم مدحت پاشایه برمخطرهٔ محرمانه وارد اولمش ایدی که خلاصهٔ مدلولی پك زیاده نظر دقتی جالب ایدی .

بومخطره‌نك مقدمه‌سنده مجلس مکالمه‌جه تکالیفك سبب منفردی بلغارستان حادثه‌سنجه متهم اولان مأمورین واهالینك تأدیبنده مبالاتسزلق وقوعی اولدیغندن بوسببك برصورت مؤثره‌ده لزوم ازاله‌سی کوسترلدکدن صکره درت اساس بیان ایدلمشدرکه انلرك برنجیسی بلغارستان حادثه‌سنده کرك مأموریندن وکرك اهالیدن ذی مدخل ومتهم اولنلری یکیدن محاکمه وحقلرنده اشد جزا اجرا وحکم ایتمك اوزره وکلای دولتدن اوچ ذات ایله دول ضامنه‌نك انتخاب ایده‌جکی مأمورلردن مرکب فوق العاده برمحکمه تشکیل و بوهیئتك همان ادرنه ویا فلبه‌یه ارسال اولنمسی و اوروپادن هرکیم ایستر ایسه کلوب محاکمهٔ علنیه‌یی کورمك ایچون تشبث وحتی انکلتره‌ده فرقهٔ معارضه‌نك رئیسی وتکالیف معلومه‌نك مروجی اولان «غلادستون» دخی بومحاکمه‌یه دعوت ایدلمسی ایکنجیسی تکالیف واقعه‌نك هانکیسی قانون اساسی احکامنجه جائز اولورایسه انلرك درحال طرف دولت علیه‌دن اجرا قلنمسی اوچنجیسی قانون اساسینك احکامی تماماً وسریعاً اجرا اولنمجه ارتق دولتلرك خرستیان تبعه‌نك احوالی بحثنده بردیه‌جکلری قالماق وخصوصا دولت علیه‌نك استقلالنی تهلکه‌یه القا ایدن تکالیف استرداد اولنمق لازم کلورایسه‌ده دولت علیه افکار دول وملل بردرجه دها تطمین ایچون تکالیفك قانون اساسی داخلنده اولان قسمنی کاملاً یاپه‌جغی کبی سائر بعض مساعداتده دخی فداکارلق کوسترمسی دردنجیسی دولت علیه قانون اساسی احکامنی وانك خارجنده قبول ایده‌جکی اصلاحاتی تماماً موقع اجرایه قویمق ایچون دول ضامنه‌دن برمدت طلب ایتمسی واومدت انقضاسنده تعهد اولنان شیلر یاپیله‌مازایسه اول زمان دول ضامنه‌نك وظیفهٔ ضمانی دیلدکلری کبی استعمال ایتمسنك تبلیغ قلنمسی ماده‌لری ایدی .

لکن بومخطره اولوقت « مدحت پاشا » طرفندن صورت خصوصیه‌ده تلقی اولنوب

مندرجاتی موقع بحث ومذاکره‌یه قونلمش اولدیغی حالده مجلس مکالمه‌نك انعقادندن بش التی کون صکره انکلتره مرخص اولی «سالزبوری» پادشاهه مفصل بر لایحه اعطا ایدوب مجلس مکالمه مطالبنك قبولنی شدیداً توصیه ایتمش ایدی بو لایحه اول قدر افصاح مرام ایلمشدرکه ایکی سنه صکره سرزدهٔ ساحهٔ وقوع اولان احوالی برر برر تعداد ونیات خارجیه‌یی تماماً تشریح وایرادایدر بونك کبی نه دیکر اثر ونه بومآله موافق بر خبر مشهود ومسموع اولمشدر .

بنابرین ارباب مطالعه‌یه عبرت بخش اوله‌جغی ایچون بومحلده مآلنی حکایه ایلرز .

« مارکی دوسالزبوری » لایحه‌نك مقدماتنده دیرکه « دولت علیه » بو کونکی کونده غایت تهلکه‌لی برحالده بولنیور زیرا روسیه‌نك ایکی یوز اللی بیك کشیلك بر اردوسی افلاق وبغدان حدودنده ویوز اللی بیك کشیلك براروسی دخی اناطولی حدودی اوزرنده تحشد ایلدی اکرروسیه طونه نهرینی کچرایسه اوستریا دولتی بوسنه‌یه عسکر صوقمغه مجبور اولور . ایتالیا دولتی دخی بلغار حادثه‌سی سببیله ممالك عثمانیه‌یه تخطی واستیلاسنی تصمیم ایتدیکندن اوستریا اولرلك برحرکتی وقوع بولور ایسه ایتالیا دولتنی طوتمق ممکن دکلدر یونان دولتی ایسه آمال حریصانهٔ استیلا شعاریسنی اورته‌یه آته‌جق وایران دولتیده حدود شرقیه‌ده توسیع اراضی مدعالرینه باشلایه‌جقدر ایشته دولت علیه بوقدر دشمن اراسنده قلوب محاربه‌یی بونلرله ایتمکه مجبور اولور واقعا عسکرکز چوقدر لکن مقتدر قوماندان ومهمات لازمه‌کز یوقدر خزینه‌کزده ایسه بونلره الویره‌جك اقچه مفقوددر وبر محاربه قپوسی آچیلور ایسه خارجاً معاونلرکز بولنمز زیرا فرانسه پك چوق خسارديده اولدیغندن اوزاق برمحلده برمحاربه‌یه اقتدار حالنده دکلدر انکلتره دولتنجه دخی معاونتده بولنمق محالدر چونکه بلغارستان وقوعاتنده جریان ایدن حرکات وحشیانه‌دن انکلیزلر پك زیاده متأثر اولدقلرندن بوعدم خشنودی دوام ایتدکجه انکلیز ملتی هیچ بر هیئت حکومته رخصت ویرمز اکر شمدیکی وکلا اومیلده بولنسه‌لر درعقب عزل ایدیلوب « غلادستون » رأس اداره‌یه کچرکه دولتکزی اوروپا قطعه‌سنده کلیاً مضمحل ایتمك ایستیان اودر بناءً علیه دولتکزجه نهایت درجه‌ده احتیاطکارانه حرکت اولنمسی وملك ووطنی قورتارمق ایچون اساسه تعلق اولمیان هر فداکارلغه تحمل ایدلمسی لازمدر .

لایحه‌نك مقدماتی بوراده تمام اولور ومجلس مکالمه‌ده درمیان قلنان شرائط دائمه وموقته ذکر وبیان اولنور خاتمه‌سنه کلنجه آنده دخی تأیید مطالب ومطالعه‌ه دائر برچوق دلائل وامائل

کوسترلشدرکه فذلکه‌سی «مختاریت اداره‌یه مخالفتندن طولایی انکلتره دولتی امریقاده بولنان بربیوك ایالتنی ودانیمارقه دولتی شلزویق وهولشتاین ایالتلرینی واوستریا دولتی ایتالیاده کائن ایالاتنی ترکه مجبور اولدی وبوتجربه‌دن اعتبار ایله مجارستانك مختاریت اداره‌سنی قبول ایله اوزانی الدن چیقارمامغه امکان بولدی اگر دولت علیه مجلس مکالمه‌نك تکلیف ایلدیکی اصول اداره‌یه موافقت ایتمزایسه مطلقا برمحاربه ظهور ایدرکه بونده روسیه دولتی وبلکه دها بشقه خصماسی ایله متفقسز حرب ایتمکه مجبور اوله‌جق وبونك نتیجه‌سی تخت سلطنتی تهلکه‌یه وممالك عثمانیه‌یی ورطهٔ مغلوبیته قویه‌جقدر» واديسنده مطالعاتی متضمن ایدی .

«مارکی دو سالزبوری» نك اشبو لایحه‌سندن دخی اکلاشیلورکه مجلس مکالمه‌نك تکلیفاتی اتفاقات خارجیه ایله حاضرلنمش و افق سیاسیده برشدتلی فورطنه علائمی نمایان اولوب نتیجهٔ حالده روسیه دولتنك حربه طورشمقدن کندوسنی آلامیه‌جغی اعلان اولنغه باشلامش ایدی .

مسئله بودرجه کسب اهمیت ایتمکله برابر محاربه ظهورنده دولت علیه‌یه معاونت ایتمیه‌جکلرینی الازیاده استظهار اولنان انکلتره دولتنك مرخصی رسماً وتحریراً درمیان وفرانسه‌دن دخی بویله برامیدده بولنلمامسنی بیان ایتمش اولمسی اوزرینه دولت علیه‌نك احوال آتیه ومخاطرات ملحوظه‌یی تفکرله برطریق نجات وسلامته چیقمنك اسباب مصلحانه ومنصفانه‌سنی ارامسی لازمکلور ایکن صدراعظم مدحت پاشانك فکر ومسلکی تهییج عروق ناسه مائل اولمسیله مجلس مکالمه‌نك قرارینی هرنصل اولسه رد ایتمك ملاحظه‌سنی دها مرخصلرك برنجی اجتماعنده قوتلندیرمش وبوکا سرعسکر ردیف پاشا وداماد محمود پاشا کبی عوام ناسی محاربه ایله اشتغال سوداسنده اولان پهلوانلرك افکاری دخی رواج ویرمش ایدی .

حتی مجلس مکالمه‌نك برنجی اجتماعی کونی مدحت پاشا مابین همایونه یازدیغی برتذکره‌ده «مجلس مکالمه قرارلرینك ردی امور طبیعیه وضروریه‌دن کورینیور طرف پادشاهیدن بالذات مصروف اولان همت ایله برابر عموم تبعهٔ عثمانیه طرفلرندن ابراز اولنان غیرت وحمیت اقتضاسنجه بعونه وکرمه تعالی مادةً هردرلو اسباب ووسائله چالشیله‌جقدر لکن برطرفدنده انکلتره وفرانسه‌ده جلب افکاره سعی اولنمق لازمدر بناءً علیه اورالرده مناسب وذی نفوذ ذوات ایله کوریشوب مجلس مکالمه‌نك تشبثاتندن ظهور ایده‌جك نتایجك وخامتنی اکلاتمق ایچون نافعه مستشاری «اودیان» افندینك اوروپایه اعزامی مناسب اولور» دیمش و«اودیان» افندی‌یی عجلةً کوندرمش ایدی‌که بوتذکره‌نك مدلولی مجلس مکالمه قرارلرینك کائن

بر قوۀ ماديه يه مستنداً ردى التزام اولنديغنى ايضاح ايدر مع هذا دولتلرجه مجلس مكالمه تكليفاتنك مفرداتى اولجه قرارلاشمش و فرانسه و انكلتره‌دن سياسةً ومادةً معاونت انتظارى عبث حكمنه كيرمش اولمسيله «اوديان» افندى ويانه وپاريسده ومؤخراً لوندره‌ده بيهوده امرار اوقات ايدرك تصميمات خارجيه‌يى تعديله دكل مرامنى بيله لايقيله عرض وافاده يه امكان بوله‌مدى و براره‌لق «لورد دربى» ايله ملاقاتنده قانون اساسينك اعلانى اوروپانك انتظار ايلديكى اصلاحاته مرجح بولنديغى زميننده وقوع بولان افاداتنه «دولتلرك مرادى شرقده صلح و آسايشك كسب استقرار ايتمسيدر بو مقصده وصول ايچون دولت عليه‌نك ايده‌جكى تشبثاتدن ممنون اولورز» واديسنده جواب آلمقله برابر بلغارستان حادثه‌سنده اتهام اولنوب‌ده انكليزلرك اصراريله تحت حكم وجزايه آلنان اسلام رؤساسنك عفولرى مسئله‌سى ايله اوغراشه‌رق بونده دخى وساطتى كافى اوله‌مديغندن اوديان افندينك مأموريتى حكمسز بر صورتده كيردى .

انكلتره مرخصى «سالزبورى» طرفندن حضور پادشاهى يه تقديم اولنان لايحۀ سالفة البيانك مندرجاتى مجلس مكالمه تكليفاتنك قبول واختيارينه دولت عليه‌يى مجبور ايده‌جك مطالعاتدن عبارت اولمقله برابر تكليفاتك آغرلغى جهتيله مرخصان دولت عليه جانبندن تعديلى يولنده صرف اولنان مساعى مؤخراً بر درجه‌يه قدر تأثير ايدرك بلغارستان و بوسنه ايچون ايلك دفعه نصب اولنه‌جق واليلرك مأموريتلرنده سفارتلرك موافقتلرينه رعايت اولنمسى ومدت مأموريتلرينك بش سنه‌دن اشاغى اولماسى واجنبى قوميسيونلرينك دخى اعضاسى كاملاً اجانبدن اولميوب نصفى يرلودن وديكر نصفى مأمورين اجنبيه‌دن بولنمسى ومأموريتلرينك يالكز تكليف اولنان اجرا آته نظارتدن عبارت اولمسى صورتلرينه موافقت ايدلمش وبونلرك خارجنده‌كى تكليفاتكده بر طاقمى تعديل اولنمش ايدى لكن بلغارستان نامنه حدود مخصوصه تعيينيله ايكى ولايت تشكيلنك حقيقتى اويولده وجوده كله‌جك اداره‌لرك حكومت عثمانيه‌دن تجريدى قضيه‌سى اولمقله بونك مضرت ماديه و ملكيه‌سنه اجنبى مأمورلرله مختلط قوميسيونلر تعيينى تكليفنك استقلالاً وحالاً واستقبالاً اولان محاذيرى منضم اولديغى حالده بو فكرلر بالاده بيان قلنديغى وجهله صدر اعظم مدحت پاشا وسر عسكر رديف وداماد محمود پاشالرده ذاتاً متخذلرى اولان مسلك حربى يه موافق كله‌رك ذهنلر هپ اويوله منصرف ونظرلر بتون نقطۀ خلاف فكيريه منعطف اولديغندن افاق سياسيه‌ده شمالى قاره بلوطلرله اورتلمش اولان سيالات برقيۀ حربيه‌نك اوزرمزه نه آتشلر صاچه‌جغنى تخمين

یرینه تهیئات عسکریه داستانلریله اوروپا جمعیت صاحبپروریسی قارشوسنده عالمه میدان اوقومق نشئه‌لری ارکان دولت بیننده ساری وعقول بسیطه وضعیفه امتحاننك حمایهٔ حقوق وطن نامنه آوازهٔ بی‌اندازه وکلمات معوجهٔ بی‌مزه‌لرندن مسامع دور اندیشان زمانه‌یه عارضهٔ صمم طاری اولمش ایدی وشو افکار ومطالعات عواقب مسئله‌ده جسم جسیم دولت وملتك تصادمات مهلکه ایله آله‌جغی جریحه‌لره ایشلیه‌جك بر نیشتر زهر آلود اولدیغنی کوزلر کورمز وبو مآلده مقال تبصر اشتمالی قولاقلر ایشتمز اولدی وسرای پادشاهی قپولرینه طلبهٔ علومدن کروه کروه هرزه وکیللر سوق اولنه‌رق انلرك لسانندن دخی « تکالیف اجنبیه‌یی قبول ایتمز . جملهٔ محو اولنجیه قدر بو نیتده ثبات ایدرز » کبی سوزلر چیقارلدی .

شو اطوار وافکاره مدار قوت عد اولنسان احوالك بری دخی مجارلولرك عثمانلی غیرتکشلکیله « پشته » شهرنده وسائر بلاد مشهوره‌لرنده ایتدکلری نمایشلر واوستریا دولتنی اسلاو منافی علیهنه چویرمك یولنده کوستردکلری غیرتلردن بشقه صربستان محاربانك دولت علیه‌جه منتج غالبیت اولمسی اوزرینه سردار اکرم عبدی پاشایه مخصوصاً برقلیج اعمال واهدا ومجار زادکانندن برهیئت مبعوثه ایله استانبوله ارسال ایلملری ماده‌سی ایدی که مجارلولرك شو حرکاتی اوستریا دولتنی ایقاظ ودولت علیه‌یه موافق بر یوله جلب ایلر . یعنی روسیه دولتی اعلان حرب ایدر ایسه مجارلولر بر اختلال چیقاره‌رق اوستریایی دولت علیه ایله اتفاقه اجبار ایدرلر ظنی اوهام وخیالات سائره‌یه منضم اولمش ومدحت پاشانك مجلس مکالمه قرارلرینه یازدیغی ردیه‌ده بو قضیهٔ مخیله دخی تصریح اولنمش ایدی .

حاصلی اذهان کبرا تکلیفات خارجیه‌یی رده وزمام حل وعقد جهان اللرینه کچن دول معظمه‌یه قارشو هرچه باد اباد ابواب مسالماتی سده مائل اولدیغی مثللو اجنبی مرخصلری دخی ذکر اولنان ایکی مادهٔ اساسیه قبول اولنمز ایسه مکالماتی منقطع عد ایتمکه قرار ویرمش بولندقلرندن ایکی طرفده رشتهٔ مذاکرات کرکی کبی کرلمش ایدی حال بو مرکزده ایکن مبحوث عنه اولان ایکی تکلیفك تعدیلات ممکنه‌سی چاره‌لرینی استحصاله بدل مجلس مکالمه‌نك تعطیلنه مقدمه اولمق اوزره تکلیفاته برجواب قطعی رسمی ویرمك ایچون « مدحت پاشا » رجال علمیه وقلمیه وامرای عسکریه‌دن مرکب برهیئت غیرمسئوله‌نك جمعنی تصمیم ایدرك بوکا پادشاهك موافقتنی دخی استحصال ایتمش وایکی سنه‌در دولت علیه‌نك اوغرادیغی مصائب اختلالیه‌نك بادی ومبادیسندن بحثله خارجی وداخلی جریان ایدن احوالك مفرداتنه واستقبالاً ملحوظاتنه دائر مفصل بر بیاننامه حاضرلمش ایدی .

انك اوزرینه طقسان‌درت سنه‌سی شهر محرمنك اوچنجی پنجشنبه کونی باب عالیده برمجلس عمومی عقد اولنوب ذکر اولنان بیاننامه آوروپاده مقیم سفرای دولت‌علیه ایله تعاطی‌ایدیلان مکاتیب‌ایله برابر مؤرخ عاجز طرفندن قرائت ایدلدی .

بیاننامه‌نك مقدماتی هرسك وبلغارستان وقره‌طاغ وصربستان مسئله‌لری تفصیلاتنی حاوی اولوب بونلری متعاقب مجلس مکالمه‌نك اجمال تکلیفاتی مسطور وفقط دها هیئت سفارتی استانبولده ایکن روسیه دولتنك شومسائلده تحریکات وتسویلاتنه دائر افادات غیر مستور ایدی .

علی‌الخصوص موازنهٔ احوال صره‌سنده دولت علیه‌نك بش‌التی یوزبیك عسکرله جنکه حاضرلندیغی وبرطرفدنده عساکر مستحفظه‌تسلیح اولنقده ومملکتجه کوکللی طابورلری تشکل ایتمکده بولندیغی وزرهلی دونمااله قره‌دکزك حاکم منفردی اولدیغی حاصلی تهیئات عسکریه اسفار سابقه‌ده اولان تدارکاته فائق‌ایدوکی ذکراولنمش ومطالعهٔ سیاسیه جمله‌سندن اولمق اوزره مجلس مکالمه‌نك صوك تکلیفنه جواب ویرلنجه انکلتره وفرانسه واستریا دولتلرندن کلان مرخصلرك عودتلری وبواوچ دولت‌ایله روسیه وآلمانیا وایتالیا سفیرلرینك یرلرینه برومصلحتکذار براقه‌رق مملکتلرینه عزیمتلری مقرر ایسه‌ده بونلرك کیدیشلریله التی‌دولتك متفقاً دولت علیه‌یه اعلان حرب ایتملری لازم کلیوب غایتی روسیه‌لولر حربه طورشمق واوستریا دولتی مجارستانده مصون الغائله قالورایسه روسیه‌دولتی‌ایله‌اتفاق‌ایدرك بوسنه‌یی استیلا ایتمك ومملکتین امارتی روسیه‌ایله برلشمك محتملدر فقط مجلس مکالمه‌ده ایراد اولنان حقسز ومضر تکلیفلری قبول ایتمکدن ومخل ناموس برحالی اختیار ایلمکدن ایسه محاربه‌یی ترجیح ایتمك دولت وملتك قدر وشاننه موافق اولوردیو ایضاح مرام ومع‌مافیه نتیجهٔ حرب بزه مساعد اولمزایسه شمدیکی تکلیفلردن بیوك مضرتلی تکالیف وضایعات ملکیه‌یه اوغرامق مخاطره‌سنك کوزه‌الدیرلمسی افاده‌سیله ختم کلام قلنمش‌ایدی .

« مدحت پاشا » بولایحه‌نك محاویسنی شفاهاً دخی ایراد ومسئله‌نك هرجهتنی تشریح ایله برابر مجلس مکالمه‌نك نتیجهٔ قرار قطعیسنی رد ویاقبولده اولان محاذیر وملحوظاتی تعداد ایتدکده حضاردن صدرسابق « محمدرشدی پاشا » حیات روح ایله قائمدر دولتك روحی استقلالدر تکالیف واقعه دولتمزك روحنی ازاله ایدرك بزی برقالب بی‌روحه دوندیرر استقلالی قالمیان بردولت ایچون بقافرض اولنسه بیله‌ناموسسز یشامق جائز دکلدر

بونك ردیله حفظ حقوق بولنده هر فدا كارلغی كوزه آلدیرمق وظائف حمیت وناموسداریدن اولدیغندن رأیمز قطعیاً ردی طرفنده‌در دینسبله علی العاده شو مطالعه‌یه پیرو اولان بعض حضار آراسنده ارمنی قنولك ملتی متحیزان رها بیننده « انفیه جیان » افندی ایاغه قالقوب دیدی كه « بش یوز سنه‌دنبرو آباء واجدادمزك كمكلری مشتركاً بر وطنده یاتیور انلردن بزه توارث ایدن طوپراغك محافظه‌سی برنجی وظیفه‌مزدر موت طبیعیدر تاریخلر كوستریوركه بوندن اول پك چوق وبیوك دولتلر كاوب محو اولمشلردر جناب حق اكر دولتمزك حیاتنی شو زمانه قدر تعیین وتقدیر ایتمش ایسه اكا نه دینور لكن ناموسسزلقله محو اولمقله ناموسلی محو اولمنك اراسنده پك بیوك فرق واردر مطلقا قورشون یه‌رك اوله‌جك ایسك ارقه‌دن كله‌جك قورشونی كوكسدن یمك شانی فدا ایتاملیز اوحالده هیچ اولمزایسه اسلافك احوالنی بیلدیرن تاریخلر نظرنده بیوك شرف قزانمش اولورز بز ذاتاً پك وجود ایدك بونی موقع اجرایه كتورمك اوزره بر قانون اساسی اعلان وبرنجی دفعه واسطهٔ اتحادك مقدمه‌سی اولمق اوزره بزی بو مجلسه دعوتله دخی اثبات وتأمین اتحاد اولندی بوندن طولایی ذات حضرت پادشاهی‌یه وعموم هیئت وكلایه تشكر ایدرز بوندن صكره دخی اتحاد ماده‌سی لایق اولدیغی درجه‌یه ایصال ایتملیز اختلاف مذهب وجدانی برشیدر اسلام جامع شریفه خرستیان كلیسایه كیتسون لكن سیاسةً پك وجودز ونفع وضررده مشترك ومتحدز شمدی سفرا كیدنجه‌یه‌بی خرستیانلری محافظه نیتنده بولنمشلریدر كبی بعض مفسدلر طشره‌لرده بورالرینی بیلمز برطاقم آدملره الدانوب انلرده بزه چكدیكمز هپ بو خرستیانلردندر دیه‌رك بعضیلرنجه فنالقلر وقوعه كتوره بیلملری محتملدر بونك اوكنی آلمق ایكی طرفك علماسنه عائد بر وجیبه‌در بناءً علیه شیخ الاسلام افندی حضرتلریله بالعموم علما افندیلر حضراتندن رجا ایدرزكه انلرده بو حاله‌سی وهمت بیورسونلر بونجه سنه‌لك قوجه بر دولت علیه‌نك بقاسنی محافظه ایله بورجلی‌یز بویله عظیم بر دولت محو اولنجه اسلام وخرستیان عموم اهالی اومبنای عظیم سلطنت خرابه‌ی النده قاله‌رق افنای وجود ایتملی‌یز وقتیله استانبول الدیغنده نه‌قدر قانلر دوكلدی ایسه شمدیده اك بیك درجه زیاده‌سنی دوكمدكجه تسلیم ایده‌میز بز بویولده بالاتفاق چالشدقجه آوروپا افكار عامه‌سی دخی بالطبع بزم لهمزه دونر بو حاللر وقتیله وجود اتحاده لایقیله خدمت ایتمیه‌رك یاكاش كیدیشمزدندر بو تكالیف اصلاح دكل افساددر بز اوخطانك لكه‌سنی حفظ وطن بولنده قانمزله ازاله ایتملی‌یز اوت تكلیفلر صرف مداخله وافساد ملكدر برعادی دلیلیده چركسلرك

اناطولی یه تقلیدر انلر روم ایلیده مضر ایسه اناطولیده کی خرستیانلره ده مضر دکلیدر .
حاصلی اجنبیلرك محضا ترویج اغراضی ایچون بو قبیلدن اولان تکالیفك ردی امرنده
کافه‌مز متحداً افنای وجود ایتملی یز بناءً علیه بو تکالیفی قطعیاً رد ایدرز « بو حربه دین
ومذهب غوغاسی نامنی ویرمیه‌رك حفظ وطن محاربه‌سی دیملی وجمله‌مز بر بریمزه صارلملی یز »
بعده مکتب سلطانی ناظری صاوا پاشا دخی انفیه‌جیانك نطقنی مؤید وصدده موافق سوز
سویلمکله رد تکالیف طرفدارانی چوغالمش ایدی .

بحث ومذاکره اوقدر شدت کسب ایلدی که شورای دولت اعضاسندن رفعت پاشا
زاده رؤف بك « عبایی کیملی قرمزی دیبلی موم یاقلی مالملکی فدا ایتملی بو تکلیفلری
قبول ایتمملی » دیه‌رك طرز عامیانه ده بسط قالیچهٔ قیل وقال وارناودلق معتبرانندن بورسه
قومیسری عابدین بك « وقتیله بو ممالکتلری فتح ایدن اجدادمزك شهداسی ارواحی شو
مجلسده حاضردر . مباحثاتمزی ایشیدیورلر انلرك دماء مقدسه‌سی حرمتنه حفظ حقوقمزه
چالشملی یز » زمینده تفصیل مرام ومقال ایتدی .

طریق علمیه رجالی ایسه اك زیاده استطاعت بحثنه نقل کلام ایله « ردده اصرار اوزرینه
حرب ظهور ایلدیکی تقدیرده دفع صائل اعدایه اقتدارمز وارمیدر » دیو سؤال ایتدکلرنده
صدر اعظم قرائت اولنان بیاننامه مدلولنه عطف ایله ویردیکی جوابده استطاعتدن بحث
ایدوب سرعسکر ردیف پاشا دخی بش التی یوز طابور عسکر چیقاره بیلورز اسلحه
ومهماتمزده واردر دیمکله صدر اعظمك سوزلرینی تأیید وعلمانی تأمین ایلدی . بناءً علیه
رده قرار ویرلمکده عجله ایدلمامسی توصیه ایدن برایکی رأیك منشأ ومبناسی دوشونلیه‌رك
مجلس مکالمه قرارینك قطعیاً ردینه دائر مؤرخ عاجز قلمیله یازیلان مضبطه حضار طرفلرندن
مهرلنوب همان حضور پادشاهی‌یه تقدیم اولندی که آرای مجلسه توفیقاً آنده مذکور اولان
اسباب موجبه‌نك خلاصة الخلاصه‌سی « اوروپاجه مسلم اولان ملت ودولتلر بیننده دولت
وملتمزك دوام واستقراری تمنیاتنك حصول فعلیاتی انجق بزم حقوق مشروعه‌مزی
وناموس واستقلالمزی کندو کندومزه محافظه ووقایه‌یه خالصانه ومتحدانه چالشمقلغمزه
واو یولده آثار اتحاد وثباتمزی عالمه کوسترمکلکمزه موقوف اولوب بالعکس استقلال
وحقوقمزك تحکمات خارجیه آلتنده قالمسنه راضی وقائل اولدیغمز حالده انظار عالمیانده ذره‌جه
قدر وحیثیتمز قالمیه‌جغندن محافظهٔ حقوق مشروعه ده ثباتمزدن بشقه طریق نجات وسلامت
اولمدیغی ونتیجهٔ حال بعض خطر وتهلکه‌یی موجب اوله‌بیله‌جکی قورقوسیله تکالیف واقعه‌یی

قبول ایتمك هلا كرزی تعجیلدن غیری معنا ایله تفسیر اولنه‌میه‌جنی» فقره‌لرندن عبارت ایدی بومذاكرات اثناسنده شدتلی نطقلر ایراد ایدنلر طوطی قوشی كبی تعلیملی ذاتلر اولدیغندن رد تكالیفه مقابل دولتلره وعد اولنه‌جق مواد تعداد ایدلدكده بحثنه بیله كیریشلمك ایستنلمیوب انلر بعده مذاكره وتدقیق ایدیلور دینیله‌رك رد قطعی صورتی كمال سرعتله ترجیح وبوكا موافق بیان افكار ایدنلر آلقشلانوب بوصورتك ملاحظات دور اندیشانه ایله موازنه‌سی لزومنی عرض ایدنلرك سوزلری اتمام ایتدیرلمكسزین ذم وتقبیح اولندی .

بونك اوزرینه قرار مجلس طرف پادشاهیدنده قرین تصدیق اولنجه خارجیه ناظری صفوت پاشا طرفندن مجلس مكالمه‌یه تبلیغ واوروپاده بولنان سفرای دولت علیه‌یه تلغرافله اشعار اولنه‌رق دول ستته‌یه بیلدیرلدی ومع مافیه جانب دولت علیه دن قبول اولنه‌بیله‌جك اساسلر دخی تبیین وتعیین قلندی .

دولتلره اولنان تبلیغاتی حاوی تلغرافنامه‌نك خلاصه‌سی شودركه مجلس مكالمه‌نك تكلیف ایلدیكی مختلط قومیسیونلر یرینه « قونت اندراشی » طرفندن بوسنه مسئله‌سیچون مقدما یاپیلان لایحه موجبنجه اهالی انتخابیله منصوب بری طونه وادرنه ودیكری بوسنه وهرسك ایچون ایكی قومیسیون تشكیلی شرطیله تكلیفات راقعه‌دن (اولا ولایتلرك سنجاقلره تقسیم اولنمسی ثانیاً ولایتلرده اعضاسی درت سنه ایچون منتخب بر مجلس عمومی بولنمسی ثالثاً هرولایت موازنه جدولنك ذكراولنان مجلس عمومی طرفندن تعیین وتنظیم ایدلمسی رابعاً محكمه‌لرك مستقل اولمسی خامساً محكمه‌لر مذاكراتنك علنی اجراسی سادساً مذاهبك كمال سربستیسی سابعاً مذاهب مختلفه‌نك مسائل روحانیه‌سی یالكز حكومت روحانیه طرفندن فصل ورؤیت قلنمسی ثامناً هرملت كندو رهابین وابنیهٔ روحانیه ومكتبلرینی كندوسی اداره ایتمسی تاسعاً جبراً تبدیل مذهب ایتدیرلمامسی حقنده تأمینات ویرلمسی عاشراً اسلام وخرستیاندن مركب وكوچك ضابطانی والیلر طرفندن منصوب بر ژاندارمه هیئتی ترتیب اولنمسی اساسلرینك اجرالرینه وبوماده‌لرله برابر قضالرك بش بیكدن اون بیكه قدر نفوسی جامع نواحی‌یه تقسیمیله هرناحیه‌ده اهالی طرفندن منتخب برهیئت اداره بولنمسی والتزام اصولنك لغو اولنمسی وعساكر غیرمنتظمه استخدام اولنمامسی ورومایلیده كایت اوزره چركس اسكان ایتدیرلمامسی وبلا استثناء عفو عمومی اعلان قلنمسی واذنسز سلاح طاشنامسی خصوصلرینك موقع بحث ومذاكره‌یه وضعنه دولت علیه حاضر ایكن مرخصلر مختلط قومیسیون تشكیلی ووالیلرك دولتلرك انضمام موافقتیله تعیینی ماده‌لرینی

صورت قطعیه‌ده بیان ایله مجلس مکالمه‌یه ختام ویره‌رك عودته قرار ویردیلر لکن بزاو ایکی ماده‌یی قبول ایتسك دولت علیه‌نك حقیقی دوستلری وبتون عثمانلی ماتی بزی مملکتمزك استقلال ومنافعنی بیلمامك وبید ایتامکله بحق اتهام ایدرلر پادشاهمزك حقوقنی ودولتمزك شان وحیثیتنی محافظه‌یه سعی ایتدیکمز ایچون آوروپانك توجهاتندن محروم قاله‌جغمزه اینانمیز) بوتبلیغاتك اجراسیله مجلس مکالمه‌یه نهایت ویرلدیکندن بالاده ذکر اولندیغی اوزره التی دولتك سفیر ومرخصلری درسعادتدن عودت ایلدیلر انجق بونلرك کیدیشلری قطع مناسبات یولنده اولمدیغندن مصلحتکذارلری ایله باب عالی بیننده کما کان مذاکرات ومخابرات دوام ایلر ایدی . آرادن برماه قدر زمان مرور ایتمیه‌رك انکلتره وفرانسه واوستریا وآلمانیا وایتالیا سفیرلری عودت ایدوب اك صکره روسیه ایلچیسی دخی کلمش اولدیغندن مجلس مکالمه‌نك انفساخی تأثیراتی ظاهراً برطرف اولوب لکن مسائل موجوده‌نك عمومیتی اوزرینه دولتلرجه جاری اولان افکارسیاسیه‌نك حکم وقوتی برکمال ایدی .

انكلتره خارجيه ناظری لورد دربی طرفندن انكليز ايلچيسنه كلان مكتوب شديد المآلك صورتيدر

نومرو
١

بلغارلر حقنده ارتكاب اولنان مظالم وتعدياتی تحقيقه مأمور موسيو برينغك لايحه‌سی انكلتره دولتنه تقديم اولنمشدر ذاتاً بو مأمورك تحقيقات ابتدائيه‌يی حاوی كوندرديكی مكتوبلردن باشی بوزوق و چركسلرك غايت آغر جنايتلره متجاسر اولدقلری تحقق ايده‌جك كبی اكلاشيلور ايكن نهايت قورقيلان شيلرك صحت وقوعی لايحهٔ وارده ايله ثابت اولمشدر .

شايع اولان حكايه‌لردن بعضيلرينك اساسسز اولديغی تبين ايتمش ايسه ده ادرنه حواليسنك على العموم اسلاملرك سلاحلانمسنی امر ايتمسيله برطاقم حيدود وقاتل كروهلرينك تجمعنه محل ويرمش اولديغنده شبهه قالمامش وبونلر ايسه تسكين اختلال بهانه‌سيله عصرمزك صحايف تاريخنی تلويث ايده‌جك وحشيلكلره اجتسار ايلمشدر .

ايلرو كلان مأمورلرك چوغی اومثللو مظالمه اشتراك ويا وقوعنه رخصت ويردكلرندن بشقه ايديلان فنالقلری تعمير ايچون هيچ برشی ياپمامش اولدقلری ويابدقلری دخی جزؤی ايدوكی تحقق ايتمشدر .

اساسلی اولميان براختلاله داخل اولمق تهمتيله بيك طقوز يوز اللی التی بلغار حبس و توقيف اولنمش ايكن سلاحسز آدملری و قادين و چوجقلری اولديرمش جانيلرك دها هنوز يكرميسی تأديب قلنمشدر .

برده اكلاشلديغنه كوره سببيت اوته طرفدن ويرلمش و باب عالی حقيقت حاله اصلا واقف اولمامش اولديغندن احتمال كه دولتك ناموسنی پايمال ايدن وضررلری كوريلان ضابطانك ايلرولدلمسی ونشان ويره‌رك تلطيف ايدلمسی آندن نشأت ايتمش اولمليدر .

باب عالينك بطاق قريه‌سنده مايسك طقوزنجی كونی وقوع بولاق قتالدن تموزك يكرمی برنجی كوننه قدر خبری اولمامش ويا ايجابنك اجراسنده تجويز تسامح اولنمش ايكن ابتدا ايش موسيو برينغ واسطه‌سيله ميدانه چيقمشدر .

انك روايتنجه سكسان قدر قادين وقيز چوجق اسملريني تعيين ايتديكي كويلره كوتوريلوب حالا اوراده بولنيورلر ايمش مقتوللرك جسدلري كندوسنك يوم وصولنه دكين دفن اولنمامش وقاتللرينك اخذ وكرفتي ويا تأديبي ايچون هيچ برشي ياپلمامشدر.

موسيو بريڭغ لايحه‌سنده بو بيچاره اهالي حقنده نصل متعصبانه حركت اولنمش واموال واشيالري نه‌صورتله يغما ايدلمش اولديغني كوسترمكده اولديغندن اوديرلو وقوعاتك تفصيلاتنه كيريشمكه حاجت يوقدر.

ايديلان قشلاقلري تعمير ويا ايلروده آسايشي تأمين ايچون حالا جدي بر تدبير اتخاذ اولنمامش وچاليان اغنام واشيا استرداد ويقيلان كليسا وخانه‌لر انشا قلنمامش واهالي ايسه آجلقدن اولمكده وزراعت وصنعت معطل قاله‌رق شمدي‌يه دكين مظالمدن قورتلمش كويلر نوبت كندولرينه كلمسندن قورقمقده بولنمشدر بوجنايات انكلتره‌ده بحق موجب نفرت اولمقده‌در بويله برنفرتك بتون اوروپاده دخي حاصل اولديغنده شبهه يوقدر.

باب عالي بشقه مملكتلرك افكار عموميه‌سنه قارشو كيتمكه جسارت ايده‌من كرك انكلتره‌نك كرك پاريس معاهده‌سني امضا ايتمش ساير بر دولتك بلغار كويلولرينك شو چكدكلري ظلم وتعدي‌يه نظر بيقيدي ايله باقه‌جغني خاطرينه بيله كتورمامليدر بوانيقه‌جه هيچ بر ضمانه يوقدركه اكا مبني حركات مشروحه‌نك وقوعنه مساعده ايتمك جائز اولسون مسائل معلقهٔ حاضره‌نك حل وتسويه‌سي شرائط اساسيه‌سندن بري خسارديده‌لك حاللري مكمل صورتده تعمير واصلاح وامنيت آتيه‌لري تأمين اولنمق ماده‌سيدر ذات حضرت پادشاهي‌يه انكلتره دولتنك افكار ومطالعاتني ابوجه ومؤثر صورتده اكلاتمق ايچون غيررسمي بر ملاقات طلب ايديكز وموسيو بريڭغك لايحه‌سني خلاصه وجهله نقل وحكايه ايله برابر سوء حركتلري روايت اولنان شوكت پاشا وطوسون بك واحمد اغانك اسملريني ويريكز مقتضاي عدل وحقانيتك اجرا اولنمسني وكليسا وخانه‌لرك انشاسنه درحال مباشرت وبياغي فابريقه‌لريني وصنايع سائره‌يي تكرار تأسيس ايتمك اوزره اقتضا ايدن اعانه‌نك اعطا ايدلمسني قراليجه حضرتلري وانكلتره دولتي نامنه اوله‌رق طلب ايتمكه وخصوصا لايحه‌ده بيان اولنان سكسان قادينك بولديريلوب فاميلالرينه اعاده‌سي لزوم مطلق تحتنده بولنديغني اثبات ايلمكه مأمورسكز وبوده حركات وحشيانه‌يه اشتراك ويا اغماض عين ايدنلرك محللرنده عبرةً للسائرين جزاي سزالرينك اجراسني طلبده اصرار ايده‌جكسكز حركتلري ياكاش تقدير اوله‌رق نشان ويرلمش وايلرولدلمش ادملر هنوز محاكمه ورتبه‌لري رفع اولنمامش ايسه اولنمليدر والحاصل

اعتماد عمومی‌یی اعاده ایده‌بیلمك ایچون هیچ برشیئی اجراده اهمال ایدلمامیدر بو مقصده مبنی برتدبیر موقت اولمق وایلروده دول سائره‌نك معاونتیله ویریله‌جك قرارلره خلل کتورلمامك اوزره قاریشقلق ظهور ایتمش نواحینك طوغریدن طوغری‌یه بالخاصه بوایش ایچون تشکیل اولنه‌جق انجمنك اداره‌سی آلتنه قونلسی آرزو اولنور بو انجمن تکمیل خرستیان اولمسه‌بیله ینه بلغارلرك اعتماد ایتدیکی خرستیان مشاورلریله محاط اولمسی لازمدر .

حکومت محلیه مأمورلرینك تسیب واهماللری رسماً دولتلره تبلیغ اولنان ادیب افندی لایحه‌سی شایان اعتماد اولمدیغی شمدی اکلاشلدیغندن انك ایتدیکی تحقیقاتده عدم کفایتنی غایت شدید برلسان ایله افاده ایلیکز .

دولت علیه‌نک اعادهٔ صلح وآسایش حقنده درمیان ایلدیکی شرائط قبول اولنور شیلردن اولمدیغندن صلحه توسطمز ایچون اساس اتخاذ ایدلمش بولنان مواد آتیه‌یی باب عالی‌یه عرض ایتملیسکز .

اولاً صرب وقره‌طاغ امارتلرینک قبل المحاربه حائز اولدیغی امتیازاتک علی حالها تجدید وابقاسی .

ثانیاً بوسنه وهرسک قطعه‌لرینک داخلی برادارهٔ مستقله هیئتنده بولندیرلمسنه دائر دول ستّه ایله بالمذاکره قرارکیر اوله‌جق شرطنامه‌یی باب عالینک امضایه مجبور بولنمسی بوندن مقصد اوراده صربیه وقره‌طاغ ومملکتین کبی دولت علیه‌یه خراج ویرمک اوزره امارات مستقله تشکیلی اولمیوب آنجق عثمانلی مأمورلرینک احوال وحرکاتنی بالتفتیش بونلر اوزرینه نظارته اهالینک حقلی اولمسی وبناءً علیه مأمورینک معاملهٔ اعتسافکارانه‌سنی منعه کفایت ایلیه‌جک براصول اتخاذ قلنمسی صورتلرندن عبارتدر .

ثالثاً ادارهٔ عثمانیه‌نک سیئاتنه قارشو بومثللو برصورت تأمینیه‌نک بلغارستان ایچون دخی لزومی درکار ایسه‌ده بوکادائر ویریله‌جک تفصیلاتک ایلروده اجرا اولنه‌جق مذاکراته تعلیق قلنمسی .

رابعاً اوتوز کانون اول واون شباط تاریخلرنده تعاطی اولنان مخابرات اوزرینه باب عالینک موافقت کوستردیکی بوسنه وهرسک اصول اصلاحاتنک ممکن مرتبه بلغارستانه دخی شمولنه شمدیدن مساعده اولنمسی .

باب عالی‌یه بهمه‌حال قبول ایتدیرمکله مکلف اولدیغکز اشبو ماده‌لری دول سائره‌نک دخی ترویج ایده‌جکلرنده شبهه اولمدیغندن احوال حاضره‌نک کسب ایلدکده اولدیغی اهمیته بناءً باب عالینک‌ده منافعنی مستلزم اوله‌جغی درکار بولنان شو اساسلری دولت علیه‌یه کمال سرعتله قبول ایتدیرمک ایچون نهایت مرتبه‌یه قدر اصرار ایتملیسکز .

نومرو ٣ — روسیه سفیرینك اولتیماتوم دینیلان تقریری صورتیدر

محرر امضا روسیه سفیری خارجیه ناظری صفوت پاشا حضرتلرینه زیرده محرر تبلیغاتی اجرایه مأموردر .

بعض ایالات شاهانه‌ده بر سنه‌دنبرو ظهوره کلوب صربیه و قره طاغ ایله محاربه‌یی انتاج ایدن وقوعاته روسیه دولتی نظر بیقیدی ایله باقه‌مز روسیه‌ملتی روابط عدیده واحوال ماضیه ایله بالقان خرستیان اهالیسنه مربوط اولدیغی جهتله وقوعات مذکوره روسیه ملتنجه پك بیوك تأثیر حاصل ایتمشدر ایمپراطور حضرتلری تبعه‌سنك شو میل و محبتنه اشتراك ایدرك دول معظمه ایله متفق اولدیغی حالده صلح و آسایشك اعاده‌سنه چالشمشلردر چونکه دول ضامنه صربیه وقره‌طاغده محاربه‌دن اولکی حالك ابقاسی ماده‌سنك مصالحه‌یه اساس اتخاذنده اتفاق ایتمش اولدقلرندن الیوم عساکر عثمانیه‌نك اجرا ایلدکلری حرکات عسکریه بیهوده یره قان دوکمکدن عبارت قالیور هله بوکونلرده دوکیلان قانلر انسانیته طوقنور مرتبه‌لره کلمش اولدیغی حالده ینه برنتیجه‌یی منتج اوله‌مدیغندن متبوع مفخمم ایمپراطور حضرتلری مدت جزئیه ایچون برمتارکه عقدی ضمننده جریان ایدن مکالماتك آغر کیتمسیله بو حالك برمدت دها دوامنه مساعده ایده‌مز ایمدی محرر امضا اشبو نوطه‌نك وقت تبلیغندن اعتباراً ایکی دفعه‌ده یکرمی دردر ساعت ظرفنده بلا قید وشرط التی هفته‌دن ایکی آیه قدر حکمی بتون محاربینه شامل اولمق اوزره برمتارکهٔ حقیقیه عقد اولنیوبده اردوی همایون قوماندانلرینه دخی حرکات عسکریه‌نك درحال تعطیلی ضمننده امر قطعی ویرلمز ایسه بتون اعضای سفارت ایله درسعادتی ترك ایده‌جکنی ایمپراطور نامنه اوله‌رق باب‌عالی‌یه بیان ایدر   فی ۳۱ تشرین‌اول سنه ۱۸۷٦   ایغناتیف

نومرو ٤ — خارجیه نظارتی جانبندن روسیه سفیری ایغناتیفه جواباً کوندریلان مذکره‌نك صورتیدر

محرر امضا سلطنت سنیه خارجیه ناظری روسیه سفیری جنابلرینك فی ۳۱ تشرین‌اول سنه ۱۸۷٦ تاریخیله ارسال ایلدیکی نوطه‌یی اخذ ایله کسب فخر ایتمشدر محرر امضا هرشیدن اول شونك بیانه مسارعت ایدرکه دولتین متجاورتین بیننده تمناً جاری اولان

مناسبات دوستانه‌نك بقا وتأکیدی هروقت باب عالی نزدنده پك قیمتدار طوتلدیغیچون بونی اخلال ایده‌بیله‌جك هربرشیدن اجتناب ایتك ماده‌سی کندوسنجه اقدم امالدر دولت علیه مصائب حربدن وسفك دماءدن طولانی هرکسدن زیاده دلخون اولدیغنه مبنی صربستان وقره‌طاغده وقوعه کلان محاربانه نهایت ویرلمك ایچون مقدما اوزونجه مدتله برمتارکه‌نك عقدینی تکلیف ایدرك حقیقةً صلح واسایش افکارنده بولندیغنی اثبات ایتمش‌ایدی مع‌هذا افکار مصلحانه‌سنه وپترسبورغ قابینه‌توسی ایله سائر دول معظمه‌نك امالنه ابتدیکی رعایته بردلیل جدید اولمق اوزره بوکوندن اعتباراً ایکی آیلق برمتارکه‌نك عقدینه‌دخی موافقت ایلکله کافهٔ مواقع حربیه‌ده‌حرکات خصمانه‌نك درحال‌تعطیلی ضمننده عساکر شاهانه قوماندانلرینه لازم کلان اوامری اعطا ایتمشدر متارکه‌نك موادمتفرعه‌سنه کلنجه محرر امضا بونلرك بعدما ذات‌سفیرانه‌لری وسائر دول متحابه ومفخمه سفراسی ایله برلکده تنظیم وتسویه‌سی صلاحیتنی محافظه ایلر ٠

نومرو ٥ روسیه‌باش‌وکیلی غورچاقوفك سفیرلرینه کوندردیکی

تحریرات عمومیه صورتیدر

روم‌ایلی قطعه‌سنی الوده‌خون ایلیان وقایع مؤلمه آوروپایه پك‌زیاده تأثیرایلدی قابینه‌تولر بینلرنده لدی‌الاستشاره انسانیتك شرفی وعمومك راحتی ایچون شوحاله برنهایت ویرلمسی لزومنی تصدیق ایلدیلر وطرفین محاربینی برمتارکه عقدینه اجبار ایله سفك دمانك اوکنی الدقلری مثللو ترك اداره‌سنك قابل اصلاح اولمیان سوء‌استعمالاتنه وعثمانلی مأمورلرینك بلاعنان وقوع بولان معاملات خودسرانه‌سنه قارشو اهالیٔ خرستیانیه‌یه تأمینات قویه ویرمك وبوصورتله شوقانلی بحرانك وقت‌وقت ظهورینی منع ایله آوروپانی تأمین ایلك ایچون مصالحه‌نك مستند اوله‌جغی اساسلری تعیین‌ایلکه قرارویردیلر بومسئله‌ده‌بولنیقه‌جه اوله‌جق منافعك انسانیت وآوروپانك حضور وراحتی کبی دهاعمومی برمنفعت اوکنده محو وزائل اولمسی لازم کلدیکی جهتله‌پترسبورغ قابینه‌سی دول‌معظمه بیننده حصول‌اتفاقه وارقوتیله معاونت ایلدی بواتفاقك صلح واسایش عمومی ایله افکار عامه‌نك مقتضیاتنه موافق برنتیجهٔ صحیحه وقویه‌نی منتج اولمسیچون‌اللندن کلانی اجراده قصورایتمیه‌جکدر ٠

فقط آوروپانك ارزو واراده‌سنده حاصل‌اولان اتفاقی اعادهٔ صلح‌واسایشده استعمال

ایچون برسنه‌در اجرای مذاکرات اولندیغی صره‌ده باب‌عالی وقت‌بولوب آسیا وافریقادن اسلاملرك اك نظامسز کروهلرینك جمله‌سنی جمع وتعصب اسلامیانی تحریك ایله کندو بقالرینی محافظه‌یه چبالیان اقوام خرستیانیه‌یی غلبهٔ نفوس ایله ازمشدر آوروپانك حدت ونفرتنی موجب‌اولان قتال مدهشه‌نك متجاسرلری حالابرجزا کورمدی بوکونکی کونده مرقوملرك ویردکلری امثال بتون ممالك عثمانیه‌ده وآوروپانك نظرنفرتنی اوکنده عینی حرکات ظالمانه ووحشیانه‌نك شمول ودوامنه‌سبب اولمقده‌در .

شوحالده حشمتلو ایمپراطور حضرتلری دول معظمه‌نك اتفاقیله تعیین اولنان مقصده مقتدر اولدیغی وسایط ایله واصل اولمغی کندوسیچون قویاً تصمیم ایتمش اولدیغندن اردوسنك برقسمنی حرکت ایتدیرمکی لازمه‌دن عد ایلمشدر کندولری محاربه ایسته‌مزلر وقوعنی منع ایچون ممکن اولانی دخی اجرا ایلیه‌جکلردر فقط بتون آوروپا عندنده محق وشعار انسانیته موافق ولازم اولدیغی تصدیق وروسیه‌ده افکار عمومیه طرفندن‌دخی کمال مرتبه تأیید اولنان قواعد تأمینات قویه تحتنده اوله‌رق تمامیله اجرا اولنمدقجه طورمامغه دخی قرارویرمشلردر .

نومبر ٦ روسیه‌ایمپراطورینك موسقوه شهرنده ایرادایلدیکی

نطقك ترجمه‌سی

افندیلر احوال حاضرهٔ سیاسیه اثناسنده ابرازایلدیککز حسیات حسنه‌دن‌طولایی تشکر ایدرم بوکون احوال بردرجه دها واضح واشکار اولدیغندن آرتق‌خطابکزی کمال ممنونیتله قبوله حاضرم .

معلومکزدرکه دولت‌علیه صربستان وقره‌طاغده فائده‌سز برسفك دمایه‌نهایت ویرمك ایچون طلب ایلدیکم متارکه‌نك درحال عقدینه موافقت‌ایلمشدر .شونسبتسز محاربه‌ده قره طاغلولر هرزمانکی کبی کندولرینك حقیقةً قهرمان اولدقلرینی کوسترمشلر ایسه‌ده حیفاکه صفلری میاننده کوکللولرمزدخی موجود اولدیغی وبونلردن بك‌چوغی اسلاولق مقصدی اغورنده قانلرینی دوکدیکی حالده صربلولر قره‌طاغلولر حقنده ایتدیکمز مدایح وستایشه لایق ومستحق اوله‌مامشلردر ؛

بنم ایله برابر بتون روسیه اهالیسنك هم دین وهم جنس اولان قرنداشلریمزك اضطراب ومشقتلرندن کمال درجه‌ده حصه‌دار تأثر اولدقلری مجزومدر انجق عندمده روسیه‌نك منافع حقیقیه‌سی هرشیدن عزیز اولدیغندن صوك درجه‌یه‌قدر روس خون قیمتدارینك دوکلمسنی منع ایتمك ارزوسنده‌یم بناءً علیه بالقان شبه جزیره‌سنده‌کی بالجمله اقوام عیسویه‌نك صورت حقیقیه‌ده اصلاح حاللرینی وسائل مصلحانه ایله استحصال ایچون صرف مساعی ایتمکده‌یم .

بوکونلرده شرایط صلحیه‌یی تعیین ایچون استانبولده دول معظمهٔ ستّه سفراسندن مرکب برمجلس مکالمه کشاد اولنه‌جقدر .

بن بر اتفاق عمومی عقدینه موفقیتمزی پك‌زیاده ارزو ایدرم شاید بو اتفاق حاصل اولمیوبده باب‌عالیدن بحق طلب ایلدیکمز شیلرك اجرا آتجه تأمینات صحیحه استحصال ایده‌میه‌جکمزی مشاهده ایده‌جك اولورایسه‌م منفرداً حرکت ایتمك عزم قطعیسنده‌یم وبوتقدیرده ناموس وشان مملکت ایجاب ایتدیردیکی ونجه لزومی حس ایلدیکی حالده وقوع بوله‌جق مراجعت ودعوتمه بتون روسیه‌نك اجابت ایده‌جکنده شبهه اولمامقله برابر موسقوا شهرینك بوکا هرزمانکی کبی برمثال کوستره‌جکنه امینم جناب حق مأموریت مقدسه‌مزی اکماله موفق بیوره .

ختام جزؤ ثالث

جزؤ رابع

برنجی فصل

مجلس مکالمه‌نك انفساخنده دولت علیه‌نك بولندیغی احوال عسکریه وملکیه ومالیه وسیاسیه‌نك محاکمه‌سی

قسم اول

احوال عسکریه

هرسك مسئله‌سنك ظهوریله اختلالك بوسنه قطعه‌سنه‌دخی سرایتی دولت علیه‌نك اولحوالیده فوق العاده عسکر بولندیرمسنه مجبوریت ویرمش وقره‌طاغ عصیانلك وبلغارستان فسادینك وصربستان محاربه‌سنك بربرینی متعاقب وقوعه کلمسی ایسه اك بیوك حال سفربریده اختیار اولنه‌جق تدارکات وتهیئات عسکریه‌یی استلزام ایتمش والحاصل بووقوعات دولت علیه‌یی برمحاربهٔ عظیمهٔ خارجیه‌ده میدانه کتوره‌جکی قدا کارلقلری اجرایه سوق ایلمش ایدی . دیکرطرفدن اومسائلك مولدی اولان روسیه دولتنك حدود عثمانیه اوزرنده نمایش عسکری یه قیام واهتمامی ویونانلولرك امال حریصانه‌لرینی یوروتمك ایچون قوهٔ حربیه جمعنه دوامی انره قارشو دخی اردولر تشکیلنی موجب اولدی . بوجهتله عصر عبد العزیزخانینك اواخرینه مصادف اولان مقدمات غوائل سائقه‌سیله عساکر نظامیه‌نك قسم کلیسی مواقع حربیه وحدود عثمانیه‌یه سوق اولندقلرندن بشقه عساکر ردیفه نك صنف مقدمی دخی اولوقت تسلیح اولنمغه باشلامش ایدی .

شوحال ایچنده تبدل سلطنت وقوعیله سلطان مرادك جلوسنده وکلای دولتك ترتیبات عسکریه‌یه اعتنالری مسائل متحده‌نك یوماً فیوماً آغرلشمسی نسبتنده ترقی ایدرك بلغارستان اختلالی عقبنده میدانه کلان صرب محاربه‌سی برچوق کوکالی طابورلرینك مواقع حربیه‌یه سوقی مجبوریتنی بیله دعوت ایتمش اولدیغی صره‌ده روسیه دولتی بسارابیاده بربیوك اردو قورمغه وانك نظیری اولمق اوزره اناطولی حدودنده دخی فوق العاده عسکر بولندیرمغه باشلادی . حتی طقسان اوچ سنه‌سی شهررجبنده روسیه‌لولرك حدود شرقیه‌یه یوز بیك کشیلك منتظم براردو کتوردکارینی ارضروم والیسی و دردنجی اردو مشیری سامح پاشا

باب عالی یه اشعار ایتمکله برابر قوماندانسنده‌کی اردونك روم ایلی جهتنه سوق اولنمقده بولنان اون بر طابور عساکر ردیفه‌سی یرلرنده ابقا اولنور ایسه قوهٔ مجموعه‌سی اوتوزدرت طابوردن عبارت اولدیغنی وبوقوت لااقل سکسان بش طابوره ابلاغ اولنمدقجه روسیه اردوسنه قارشو برحرکت تدافعیه اتخاذی بیله قابل اوله‌میه‌جغنی یازمش ایدی .

سامح پاشانك بو اشعاری اولوقت باب عالیجه تلاشی موجب اولوب خارجیه ناظری « صفوت پاشا » روسیه سفارتندن ایضاحات طلب ایلدکده « بهرسنه قافقاسیه اردوسنده تعلیم ایچون « کومری » و « اخل کلك » و « اخسخه » کبی حدود عثمانیه جوارنده عساکر طولاشدیرلدیغی مثللو بوسنه دخی حسب الموسم اوراره بعض طابورلر کلمش اولسه کرکدر دولتینك مناسباتنی اخلال ایدر برحال بولنمدیغی جهتله شوسوقیات اصلا برنیت خصمانه‌یه مبنی دکلدر » جوابنی آلمش وبوافاده دخی نمایش عسکرینك بعض مقاصد مکتومه‌یه ابتناسنی ایما ایتمش اولدیغندن مجلس وکلاده « روسیه‌لولرك غوائل مالیه‌مز ارهسنده بویله عسکر طوپلاملرندن تخمین اولنه بیله‌جك مقاصدك باشلیجه‌لری یا حدود اوزرنده اویله برقرالدی کوسترمکله اورالردن روم ایلی یه عسکر کچورلمسنی ترك وتأخیر ایتدیرمك ویاخود صرب وقره طاغ مسئله‌لری حقنده اولان بعض منویات مخصوصه‌سنك تسهیل فعلیاتیچون حدود عثمانیه‌یی تجاوز ایدرك تنفیذ مرامه عسکر قوتیله مبادرت ایتمك صورتیدر وبو ایکی احتمالك قنغیسنه وجود ویرلسه روسیه‌لولرك تهیئاتی برکوزل معنا ایله تفسیر قبول ایتمز » دینلمکله برابر حالاً واستقبالاً عسکرجه تدابیر اساسیه اتخاذینك وجوبی درمیان اولنه‌رق انك اوزرینه دائرهٔ عسکریه‌نك مطالعه‌سی دخی صورلمش ایدی .

قائممقام سرعسکری اولان ردیف پاشا اولوقت دولتك قوهٔ موجودهٔ جنودیه‌سنی بیلدیروب خلاصهٔ تدبیر اولمق اوزره روسیه اردوسی انا طولی حدودندن تجاوزه باشلار ایسه محاربه قبول اولنمیه‌رق وعسکر تدریجاً کیرویه آلنه‌رق ایجاب حال ومصلحته ودولتجه ویریله‌جك قراره توفیق حرکت اولنمسی لزومنی اشعار وافاده ایلدی‌که بو مطالعه‌نك اسباب موجبه‌سی ارضروم استحکاماتنك وادوات ومهماتنك برچوق نقصانی اولمسی وبونلر مکمل فرض اولنوبده سامح پاشانك ایستدیکی سکسان بش طابور عسکر اوراره یرلشدیرلمش بولنسه بیله انلر ایچون بشقه‌جه احتیاط فرقه‌لری جمع وتدارکنه امکان کوریله‌مامسی ماده‌لری ایدی وجملهٔ ملاحظاتدن اولمق اوزره ارضروم جهتنده موجود اولان وجهی

ممکن اوله بیلان عسکرك روسیه لوله میدان اوقومق صورتنده ارلمیه رق تعلیم بهانه سیله حدودك نقاط مناسبه سنده بولندیرلمسی ایچون ساخ پاشایه تعلیمات کوندرلمسی اخطار اولنمش ایدی.

بوملاحظات اولوقت بین الوکلا قبول وتصویب ایدیلوب انی مروج اولمق اوزره « روسیه عسکرینك حرکات تجاوزیه سی وقوعنده یاقوهٔ کلیه ایله مقاومت ایلمك ویاخود حرب ایتمیوب چکلمك لازم کلور برنجی صورتی کوزه کسدرمك ایچون غوائل موجودهٔ داخلیه ارasında روسیه کبی بردولت عظیمه ایله محاربه یه استطاعت واقتدارمز اولوب اولمدیغنی دوشونمك فرضدر مع هذا اکچه جه وسائر شیجه قدرتسزلکلرمزدن بشقه عسکرجه اویله بر بیوك حربه عدم استطاعتمز دائرهٔ عسکریه نك شهادتیله مثبت و مدلادر بناءً علیه حربه حاضرلنمق بحثی ایله اشتغال عبث حکمنده اولوب اختیار اولنه جق خط حرکت باب سرعسکرینك تدبیرینی اساس اتخاذ ایتمکدن عبارتدر » دینلمش ایدی.

بونك اوزرینه ایکی آی قدر زمان مرور ایدرك صربستان محاربه سی ایچون متارکهٔ رسمیه عقد اولنمش وقره طاغلولر حرکت خصمانه یی تعطیل ایتمش وبلغارستانجه آتش عصیانه سکون کلمش ایسه ده مسائل موجوده نك جهت سیاسیه سی کیندکجه کسب اهمیت وجسامت ایلیه رك روسیه دولتنك مداخلات وتحکمات شدیده سی ودول سائره نك روسیه یه تمایلات متفقانه سی دولت علیه یی محافظهٔ صلحده امیدسز برحاله قویمش اولمسیله صرب وقره طاغ محاربانندن وروسیه دولتنك تهئیات عسکریه سندن طولایی اردولرك تکثیر قوتنه سعی اوله رق خاصه اردوسیله ایکنجی واوچنجی ودردنجی وبشنجی اردولر عساکر ردیفه سندن صنف ثالث اولمق اوزره بیکر نفر موجودلی طقسان وصنف مقدم وتالی بقیه سی اوله رق التی طابورکه جمعاً طقسان التی طابور عسکرك تسلیحی وطقسان ایکی سنه سنه قدر اسنان عسکریه یی تجاوز ایتمش بولنان افرادك مساعدهٔ مخصوصه اوله رق قرعه دن عفویله کاملاً صنف ردیفه نقلی ومستحفظ صنفندن وخدمت عسکریه یه مقتدر اهالیدن استك ایدنلرك سلاح التنده بولنه جقلری مدتجه حقلرنده عسکر معامله سی اجرا والبسه واسلحه ومعاش اعطا قلنمق اوزره کوکللی اوله رق قبولی وافراد ردیفه دن ادارهٔ بیتیه لری مطلقا وجودلرینه منحصر وفقیر اولنلرك سلاح التنده بولنه جقلری زمان ایچون خانه لری اداره سنه طرف حکومتدن شهری اوتوز غروش معاش تخصیص واعطاسی ونفوسی متحمل اولان ردیف دائره لری افرادینك دردر وماعداسنك اوچر وایکیشر طابوره تقسیمیله برابر بونلردن بعد ازین بر صنف رابع طابوری دخی تشکیلی قرارلاشدیرلمش وذکر اولنان طقسان التی طابورك پیدرپی جلب وتسلیحنه ابتدار اولنمش ایدی.

اندن بر آی صکره یعنی طقسان اوچ سنه‌سی شهر ذی القعده‌سی اوائلنده تهیئات عسکریه‌نك درجانی نظر مطالعه‌یه آلنوب اوتاریخده باب سرعسکرینك تنظیم و اعطا ایلدیکی جدوله کوره دولت علیه‌نك طونه بوینده و روم ایلینك جهات و مواقع مهمه‌سنده بولندیره‌جغی قوهٔ عسکریه ایله بونلرك صنف احتیاطی اولمق اوزره استانبولده جمعی و ارضروم جهتنده تکثیری لازم کلان و سائر مواقع و مراکزده تحشیدینه مجبوریت کورینان عسکردن یوز طقسان التی طابور پیاده و اون ایکی آلای سواریدن عبارت اولوب بو قوته طقوز یوز اللی طقوز قطعه صحرا و طاغ طوپی ویریله‌جکی و بونلردن بتون روم ایلی قطعه‌سنده اوچ یوز اللی بر طابور پیاده و اون سنبتده سواری بولنوب استانبولده تحشد ایده‌جك فرقهٔ احتیاطیه‌نك دخی یکرمی بش طابوردن مرکب اوله‌جغی و شو هیئت حربیه تماماً مرتب اولوب بشقه‌جه اوتوز سکز طابور صنف ثالث ردیفنك دخی حاضرلندیغی درمیان اولنمش و عموم روم ایلی قطعه‌سیچون ترتیب ایدیلان عسکردن طونه بوینده و ودین موقعنده بولنه‌جق قوتك روسیه‌یه قارشو دیمکدر یوز اوتوز طابور اوله‌جغی اکلاشلمش ایدی .

مع مافیه اولوقت صربستان اوزرنده بولنان قوتك متارکهٔ رسمیه منتج مصالحه اولورایسه بر قسمنك طونه بوینه نقلی قرارلشدیرلدیغی مثللو ایکنجی اردو مشیری و نیش جهتی قوماندانی احمد ایوب پاشا طونه عموم قوماندانلغنه و نیش فرقه‌سنده بولنان علی صائب پاشا دخی الکسناچ و نیش قوهٔ عسکریه‌سی قوماندانسنه مأمور ایدلدی و اناطولی حدودی و طونه و قره‌دکز سواحلی ایله بحر سفید و سیاه بوغازلری استحکاماتنك باروت و مرمیاتی و سائر لوازماتی عاجلاً اکمال ایچون ایکی یوز بیك انکلیز لیراسی تخصیص قلندی و روسیه‌لولرك قره‌دکزجه بعض تدارکاتنه دائر خبرلر آلندیغندن بحر سیاهك و الا زیاده روم ایلی سواحلنك تحت محفوظیتده طوتلسی ایچون قره‌دکزه دونمه‌ا چیقارمق بین الوکلا خاطره کلدی ایسه‌ده بو صورت دولتلرك افکار صلحجویانه‌لری اراسنده روسیه دولتنك دولت علیه‌یی ازعاج ایده‌جك نشریات و حرکاته ابتدارینی مستلزم اوله‌جغی اغلب احتمال عد اولنه‌دیغندن بشکطاش پیشکاهنده بولنان زرهلی دونمانك متقرب الحلول اولان موسم شتاده ترسانه خلیجنه چکلمه‌رك قره‌دکز بوغازینك محفوظ و مناسب نقطه‌لرینه چیقارلمسی و بوغازلرك انسدادی قاعدهٔ عهدیه‌سندن مستثنا طوتیلان بعض پوسته واپورلرینك کیجه‌لری کیرملرینك ممنوعیت رسمیه تحتنه آلنمسی و قره‌دکز بوغازی آچیقلرنده و ایکنه‌اطه اوکارنده سریع السیر واپورلر طولاشدیرلمسی تدبیرلرینه قرار ویریلوب زرهلی دونمادن برقاچ کمی بیوك لیمانه و بیوك دره پیشکاهنه چیقارلدی و بوغازلرك پوسته واپورلرینه کیجه‌لری انسدادی سفارتلره بیلدیرلدی.

قسم ثانی

احوال ملکیه ومالیه

هرسك مسئله‌سنك آچدیغی مجرای فتن روم‌ایلی قطعه‌سنی یریر سیلاب اشوب وفساده مستغرق ایدوب اسایش عمومی مختل اولمش وجبل‌لبنان وکرید ووان طرفلرنده اهمیت سیاسیه‌یه مستعد اختلال نمایشلری میدانه کلمش ایدی .

بلغارستان اختلالی ظاهراً باصدیرلمش ایسه‌ده روئسای فسده‌نك اوروپاده وبالخصوص لوندره‌ده روسیه مظاهرتیله ساعی اولدقلری مساعئ فتنه کارانه بلغارستان حقنده برصحابت خارجیه حصولنه وبودخی دولت‌علیه‌نك اجانبی اسکات وارضا ایچون بلغارستان اداره‌سنجه بعض مساعدات جدیده‌یه ابتدارینه سبب اولوب مجلس مکالمه‌نك طاغلدیغی اثناده روسیه سفیری جنرال ایغناتیف طرفندن اولنان اخطاره نظر حقیقتله باقیله‌رق طونه ولایتنجه خرستیانی اکثر اولان قضالره بلغارلردن قائممقام نصب ایدلمك ونیش سنجاغنه ملحق شهرکویی قضاسی بعض محالر انضمامیله سنجاق اتخاذ اولنوب بلغارلردن برمتصرف تعیین قلنمق وضبطیه سلکنه بلغارنفرات قبول اولنمق کبی معاملات لطفیه‌یه شروع اولندی وبواساسه کوره ادرنه ولایتندن بدأ ایله‌بتون بلغارستانده اجرای تأميناته دوام‌ایتمك اوزره مأمورلر اعزامی قرارلشدیرلدی لکن بوتشبثات حکومت عثمانیه‌دن افتراقه تهییج اولنان بلغارلرك اسلاواتحادی جمعیتلرندن الدقلری مواعید کوناکونی تأثیرسز براقدیرمغه مدار اوله‌میوب دیکرطرفدن دولت‌علیه‌نك اصلاحات وتأمينات نامیله وقتاًبوقت نشرواعلان ایلدیکی قرارلرك هیچ‌بری ثابت وپایدار اولمدیغی جهتله بودفعه‌کی معاملات لطفیه‌یه بلغارلردن حقیقی اوله‌رق کیمسه مأنوس اولمامش ایدی .

احوال عمومیهٔ ملکیه‌نك بویله‌بر بحران ایچنه دوشمسی بالطبع احوال مالیه‌یی دخی پریشان ایدوب بالمجبوریه طبع اولنان اوچ‌یوزملیون غروشلق قوائم نقدیه بش آلتی آی ایچنده تداوله چیقارق اعانهٔ عمومیه‌دن حاصل اولان اوچ‌یوزبیك لیرانی متجاوز اقچه‌دخی صرف اولنمش اولمسیله تهوین مضایقه‌یه برتدبیر جدید ارانلمق لازم‌کلدی وقائمه‌نك بویله چارچابق الدن چیقمسی خزینهٔ دولتك مبایعات حربیه ایچون تدارکنه مجبور اولدیغی آلتونلری المق مقابلنده دنکلرله غلطه صرافلرینه اوراق نقدیه ویرلمسندن نشأت ایتدی. قیمت اصلیه‌سی اولمیان کاغدی اقچه یرینه صرف ایتمکه آلشمق قومارباذلق کبی

اوکی النمز بر علت اولدیغندن ینه دفع ضرورت ایچون قائمه اخراجی ذهنلرده یرلشمش ایدی لکن بو کاردن بره جسارت اوله مدیغندن مدحت پاشانک رأییله براعانهٔ جبریه طوپلانمغه قرار ویرلدی شویله که بالجمله ذکور اهالینک اون بش یاشندن اشاغی اولنلری وخدمت فعلیهٔ عسکریه ایله دیار اخرده بولنانلری بالاستثنا ماعداسنک بردفعه لک اوله رق اون ویاخود یکرمی غروش ویرمکله مکلف ایدلمسی وبونک استحصالیچون ایکی جنس مقبوض سنداتی طبع ایتدیریلوب ونفوس موجوده اعتباریله هر ولایته لزومی قدری کوندریلوب مکلفینه اعطا وفضله سی قالور ایسه اصحاب ثروت بینلرنده بالرضا تقسیم ایله بدلاتنک استیفاسی تعلیمات عمومیه ایله ولایاته بیلدیرلدی جبر وتضییق ایله اعانه نک لفظاً ومعناً عدم مناسبتی قرارکیر اولان تحصیلاتک بالطبع آغر یوریمسنی وهنوز اوچ بیک لیرادن زیاده پاره ویرن خلقه بویله بربار ثقیلک تحمیلی عمومک انکسارینی موجب اولوب اردولردن اکثر خصوصنده کلان فریادنامه لر ایسه وکلای دولتی تلاشه دوشوردیکندن ینه قائمه اخراجنه میل افکار اوله رق یدی یوز میلیون غروشلق دها اوراق نقدیه طبع ایتدیرلمسنه، بونک ایکی یوز اللی ملیون غروشلغنک مصارف مستعجله یه وقصورندن ایکی یوز قرق ملیون غروشنک دیون مبرمهٔ غیر منتظمه یه اعطاسنه ویوز ملیون غروشلغی ایله قوائم اعتبارینی طوتمق ایچون سکهٔ نحاسیه اخاسنه ووارداتدولتدن بش یوز بیک لیرا قارشولق افرازیله یکرمی سنه ده قوائمک تداولدن آلنمسنه قرار ویرلدی .

اما قوائمک بویله دفعةً چوغالمسی ایادیٔ ناسدن آلتون وکموش مسکوکاتک چکلمسیله احتیاجات عمومیه یی تضییق ایدرک التونله قائمه بیننده کی فرق ایکی یوز غروشه وارمش ایدی وخزینهٔ دولتک محتاج اولدیغی آلتونی وارداتدن استحصاله محل قالمامسندن ناشی مثلا یوز بیک لیرا اندارکی ایچون غلطه صرافلرینه بر ملیون لیرالق قائمه رهن ایدیله رک وآغر فائضلر عقدینه مجبوریت کورندکجه الده کی قوائم احتیاجات عادیهٔ داخلیه یه صرف اولنمقسزین ایادیٔ ارباب احتکاره کچر وحال بویله جریان ایتدکجه مضایقهٔ مالیه تزاید ایلر ایدی وقتا که مدحت پاشا صدارته کلدی شوعالم ضرورتده سماحت دلفریبانه سوداسنه دوشوب فرانسه وانکلتره اهالیسنک جلب توجهلرینه مدار اولور مأمولیله مقدما نصف فائضلرک قطعی حقنده اتخاذ اولنان قرارک منفسخ اولدیغنی اعلان ایلدی لکن دولت عليه فائضلرک نصفی دکرینی بیله ویرمکه مقتدر اوله مدیغی معلوم ومجرب اولدیغندن بویله بر وقت احتیاجده ویرمدیکی وویره میه جکی بورج فائضلرینک اودنیله جکنه دائر اولان اعلانک اوروپاجه استهزادن بشقه تأثیری کوریله مدی .

قسم ثالث

احوال سیاسیه

مجلس مکالمه‌نك انعقادنده اکثریت افکار آوستریا دولتنك مجارستانده برغائله‌دن مصون اولوبده دولت علیه علیهنده ظهور ایده‌جك محاربه‌یه جواز کوسترمیه‌جکی وانکلتره وفرانسه ملتلرینك روسیه طرفندن وقوع بوله‌جق مهاجمه‌یه اظهار رضا ایدوبده ممالك عثمانیه‌نك تمامیتنی اخلال ایتدیرمیه‌جکلری وادیسنه صاپمش وبوفکرلر مدحت پاشانك اجتهادیله‌دخی قوتلنمش ایدی .

مع هذا روسیه دولتی دول معظمۀ اوروپانی دولت علیه علیهنه چویرمش وعادتا بر اهل صلیب محاربه‌سی کبی ملت عثمانیه‌نك اوروپا قطعه‌سندن دفعی نیتنده اتفاقات مدهشه آثاری کورلمش اولدیغنه مبنی استانبولده مجلس مکالمه انعقادی قرارینه مجبوریت ویرمامك یعنی صرب وقره‌طاغ حقنده‌کی تکلیفات صلحیه‌یی نظر اعتباره الهرق محافظۀ شوکت اسلامیه ایچون قبول شرجزئی طرفنه میل ایتمکله برابر معاهدات دولیه‌دن بوبله مسائلده استفاده‌یه صالح کورینان احکامی الهالمق دولت علیه‌نك احوال عسکریه ومالیه وملکیه‌سنه موافق اولور ایدی مادام که بو بوله کیدلمدی مجلس مکالمه قرارلرینك ردینه حاضرلاندیغی صره‌ده انکلتره مرخصی « سالزبوری » نك لایحه‌سنده مندرج مخاطراته هیچ وجود ویرلمیه‌رك آنلری کلمات عادیۀ درشتانه‌دن عد ایتمك ومنفعت ومضرتی موازنه‌دن عاجز احاد ناسی حربه اغرا ایتمك نه بیوك خطادر .

پارس معاهده‌سنك سکزنجی ماده‌سی حکمنجه دولت علیه ایله دول معاهده‌نك بری ویا برقاچی بیننده اخلال مناسباته بادی اوله‌جق بر اختلاف وقوع بولدیغی تقدیرده دولت علیه وذکر اولنان دولتلرك هر بری قوۀ جبریه اعمالنه قرار ویرمزدن اول بو اویغونسزلغی توسط طریقیله منع ایده‌بیلملری ایچون دول معاهدۀ سائره‌یه میدان ویرمکی متعهد اولدقلرندن وینه اومعاهده صره‌سنده فرانسه وانکلتره واوستریا دولتلری بیننده عقد ایدلمش اولان معاهدۀ خصوصیه دولت علیه‌نك تمامیت ملکیه‌سنی واستقلالنی اخلال ایده‌جك بر حرکت خارجیه ظهورنده بو اوچ دولتك کندولرینه اعلان حرب اولنمش عد ایتملرینی تحت مقاوله‌یه المش بولندیغندن صربستان محاربه‌سی دوام ایتمکده ایکن روسیه دولتنك انکلیزلری استانبوله دونما کوندرمکه واوستریالولری بوسنه‌یه عسکر صوقمغه دعوت

ايلديكى وكندوسنكده بلغارستانه اردو كوندرمك ايستديكى اثناده كه دولت عليه‌نك تماميت ملكيه‌سى واستقلالى تهلكه‌يه دوشمش ايدى ذكر اولنان سكزنجى مادهٔ عهديه ومعاهدهٔ خصوصيه‌نك احكامنى محافظه‌يه ممضيلرى اولان دولتلرى دعوت ايتمك لازم ايدى هرنه‌قدر آره‌دن زمان مروريله فرانسه‌نك حالى دكشمش وانكلتره ايله اسكى اتفاقى خللپذير اولمش واوستريا دولتى روسيه والمانيا دولتلرى اتفاقنه كچمش ايسه‌ده اويله برسررشتهٔ عهدى الدن چيقارميوب روسيه‌لولرك دولت عليه عليهنده اولان تشبثات عليه‌لرينه قارشو اوروپا ملتلرى اذهاننى اوياندېرمق ونصل اولسه صلاحيت عهديه‌يه استناد حالنده بولنمه‌نك حسن تأثيرى كورلمك مأمول ايدى حتى محلنده ايراد اولنه‌جغى وجهله ذكر اولنان سكزنجى مادهٔ عهديه‌دن استفاده اولنمه‌سنى انكليز ايلچيسى باب عالى‌يه محرمانه اخطار ايدوب حيفا كه اولوقته قدر بووسائل وكلادن هيچ برذاتك خاطرينه بيله كلمامش ونهايت انكليز ايلچيسنك اخطاريله وقوع بولان تشبثاتك ثمره‌سنى اقتطافه زمان مساعد اوله‌مامشدر مجلس مكالمه‌نك انعقادى زماننده نتيجه‌سز قالان برماده دخى افلاق وبغدان يعنى رومانيا امارتنك استحصال بى‌طرفى ايچون باب عالى‌يه مراجعتى كيفيتيدر شويله كه صربستان وقره‌طاغ محاربه‌لرينك ظهورنده امارت مذكوره بى‌طرفلغنى اعلان ايدوب بودخى ذكر اولنان وقايع حربيه‌نك بر روسيه محاربه‌سنى منتج اوله‌جغنى واوحالده افلاق وبغدان مملكتلرى معركهٔ حربيه داخلنده قاله‌جغنى بيلمسندن نشأت ايتمكله برابر بى‌طرفلغك دولت عليه‌جه دخى حرباً فائدهٔ عظيمه‌سى جهتيله انك بوطرفدن تصديقى مقابلنده رومانياجه بروقتدن برو مطلوب وملتزم اولان بعض مواده مساعده قلنمه‌سنى ايستديكندن صربستان وقره‌طاغ امارتلرينك دولت عليه‌يه اعلان حرب ايتدكلرينى متعاقب استانبولده مملكتين قپو كتخداسى بولنان پرنس «كيقا» باب عالى‌يه برلايحه اعطا ايلمش ايدى كه مواد مندرجه‌سنك الك مهمى امارتك تصديق استقلالى ماده‌سى اولديغندن باب عاليجه بوحركته دولت عليه‌نك مشاغل حربيه‌سندن استفاده معناسى ويريله‌رك لايحهٔ معروضه موقع مذاكره‌يه بيله قونلمامش وحتى بونك برده صورتى جانب امارتدن بعض دول معظمه‌يه كوندرلديكى حالده انلرجه دخى مظهر حسن تلقى اوله‌مامش ايدى آره‌دن اوچ ماه كچدكدن صكره عن‌اصل انكليز اولوب برمدتدن برو بكرشده تأهل وتمكن ايله بياغى يرلى صره‌سنه كيرمش وقريم محاربه‌سنده دولت عليه‌نك خدمت عسكريه‌سنده بولنمش اولان مظهر پاشا استانبوله كله‌رك مملكتين رئيس وكلاسى «ژان باراتيانى» طرفندن مأموريت خفيه‌سى اولديغنى خارجيه نظارتنه تبليغ ايتمسيله

افاداتی استماع اولندقده افلاق وبغدان امارتی اصول بی‌طرفیده دوام ایلمك وبونی محافظه ایچون ایجاب ایلرایسه حرب درجه‌سنه قدر کیتمك نیت قویه‌سنده بولندیغنی وبومقصده مبنی تدارکات فعلیهٔ حربیه‌یه مباشرت ایدوب فقط ترتیب وتجهیز ایده‌بیله‌جکی قوهٔ عسکریه التمش بیك نفر راده‌سنده اوله‌جغندن وشاید روسیه دولتی اعلان حرب ایله قوهٔ کلیهٔ عسکریه سوق ایلرایسه التمش بیك کشیلك براردو ایله مدافعه قابل اوله‌میه‌جغندن هرحالده دولت علیه‌نك معاونت عسکریه‌سنه محتاج اولدیغنی وبو ترتیبات عسکریه‌یه ومتفرعاتنه دائر اجراسی لازم کلان مذاکره ایچون دولت علیه طرفندن بکرشده برمأمور بولنمدیغی کبی استانبولده‌کی قپو کتخداسی «پرنس کیقا» یه دخی روسیه‌لولرله اولان مناسباتی جهتیله امنیت اوله‌میه‌جغندن دولت علیه‌جه معتمد وموثوق برذاتك بعض مسائل معلقه مذاکره‌سی شایعه‌سیله بکرشه کوندرلمسی لازم کله‌جکنی سویلدی مظهر پاشانك شو افاداتی صدراعظم محمد رشدی پاشا وشورای دولت رئیسی مدحت پاشا ایله خارجیه ناظری صفوت پاشا بینلرنده غایت خفی ومکتوم اوله‌رق موقع مذاکره‌یه قونیلوب «مملکتین امارتنك بوصورتله دولت علیه‌یه اظهار صدق وخلوص ایدرك اعلان ایتمش اولدیغی اصول بی‌طرفیی حرباً محافظه درجه‌سنه قدر کیتمك نیتنده بولنمسی وروسیه‌لولرله فك رابطهٔ مناسبت ایدرك انلرك مملکتینه دخوللرینه ممانعت وعد ایلمسی دولت علیه‌جه ازهر جهت شایان تقدیر برخدمت عظیمه‌در و پارس معاهده‌سنك یکرمی التنجی ماده‌سنده تماماً موافقدر خارجاً ظهوری ملحوظ اولان القاآت فاسده‌یه میدان ویرلمکسزین امارتك شو تمایلندن بالاستفاده همان مذاکره‌یه کیریشیلوب برمقاولهٔ مخصوصهٔ خفیه عقد اولنملیدر اما بوخصوصك مذاکره‌سی ایچون استانبولدن مأمور اعزام اولنسه حقیقت کیفیت ترشح ایدرك روسیه‌لولره قارشو امارت برموقع مشکلده قلور» دیدیلر وبومأموریته طوبجی متصرفی عالی بککه صدراعظمك منسوباتندن ایدی انتخاب ایدوب حدوده متعلق بعض مسائل معلقه‌نك تسویه‌سی شایعه‌سیله و یدینه تعلیمات خفیه اعطاسیله بکرشه کوندردیلر اشبو تعلیماتده اولاً مملکتین اهالیسنك اخص آمالی اولوب اوته‌دن برو دولت علیه‌یه تصدیق ایتدیرمك ایستدکاری «رومانی امارتی» عنواننك رسماً قبول اولنمش اولدیغنك تقریر مخصوص ایله امارته تبلیغی ثانیاً ابرائیلدن یوقارو طونه نهرنده موجود اولوب طرفین بیننده موجب نزاع دائمی اولان اطه‌لرك ایکی طرفدن مأمور تعیینی ایله تنظیم اوله‌جق خریطه‌یه وبیك ایکی یوز قرق بش تاریخنده اتخاذ اولنان اصوله توفیقاً تعیین

مناسباتی ثالثاً رومانیا اهالیسنك حامل اولدقلری پاساپورطلرله ممالك عثمانیه‌ده مرورلرینه مساعده اولنمسی رابعاً طرفیندن اعادهٔ مجرمین ایچون بر مقاوله‌نامه تنظیمی خامساً پوسته وتلغراف مصلحتلری ایچون مقاولات مخصوصه عقدی ماده‌لرینك صورت قطعیه‌ده وعد اولنمسی و بونلردن بشقه امارت قپوکتخداسنك هیئت سفرایه داخل اولمسی وطونه‌ده کائن «دلتا» اطه‌سنك رومانیایه عائدیتنك تصدیق قلنمسی کبی مطلوب اولان ماده‌لر پارس معاهده‌سنه طوقنه‌جغندن بونلر دول ضامنه ومتفقه‌نك قرارینه معلق اولدیغنك افاده ایدلمسی وامارت طرفندن ترتیب اولنان قوهٔ عسکریه‌یه علاوةً کافهٔ لوازماتی مکمل اوله‌رق محاربه‌یه آلیشمش عسکردن اوتوز طابورك هرنه‌وقت ایستنیلورایسه قارشو طرفه کچورلمك اوزره ودین وروسچق ونیکبولی طرفلرنده حاضر ومهیا بولندیریله‌جغی وروسیه طرفندن سوق اوله‌جق قوهٔ عسکریه‌نك مقداری کلیتلو اولوبده امارت عسکریله براشه‌جك قوهٔ معاونه‌نك تزییدی لازم کلور ایسه مواقع مناسبه‌ده بولندیریله‌جق قوهٔ احتیاطیه‌دن مناسب مقدارینك درحال قارشو طرفه امرار اوله‌جغی وعساکر معاونه‌نك مأکولات وملبوسات ومصارف سائره‌سیچون امارتدن بر اقچه طلب اولنمیه‌جغی کبی ممالکته دخی تحمیل بار ایدلمیه‌جکی واهالیدن النه‌جق مأکولات واشیای سائره اثمانی نقداً ایفا قلنه‌جغی و عساکر عثمانیه‌نك امارت عسکریله بر موقعده اجتماعلری ومختلطاً حرکتلری ایجاب ایتدیکی حالده قوماندالرینك قوهٔ معاونهٔ عثمانیه قوماندانه حواله‌سی مناسب اوله‌جغی ماده‌لرینك بند بند برمقاوله نامه‌یه درج ایدیله‌رك امضا اولنمق اوزره واسطهٔ مخصوصه ایله باب عالی‌یه کوندرلمسی ذکر وبیان اولنمشدر. مومی‌الیه عالی بك بکرشه کیدوب مقتضای مأموریتنی اجرا ایچون «براتیانی» یه مراجعت ایلدی ایسه‌ده امارت مأمورلری و خصوصیله رأس کارده بولنان مأمورلر آراسنده موجود اولان اختلاف استحصال مقصده مانع اولدیغی کبی امارتك مراد اصلیسی استقلالنك تصدیقی ماده‌سی اولوب باب عالی ایسه بونی بر اوروپا مسئله‌سی حکمنده طوته‌رق دائرهٔ مذاکره‌دن خارج براقش اولمسی مواعید سائره‌نك تأثیرینی امحا ایتمکله عالی بك بعض جواب لین ایله اعاده ایدیله‌رك بو مسئله نتیجه‌سز قالمش ایدی.

وقتاکه استانبول مجلس مکالمه‌سی انعقاد ایلدی امارت طرفندن برمأمور کوندریله‌رك بی طرفلق ماده‌سنك مجلس مکالمه‌ده موقع مذاکره‌یه وضع ایتدیرلمسی التماس اولندی انجق اولجه آکلاشلدیغی وجهله شو التماسك ضمننده اولان طلب استقلال ماده‌سی تخدیش ذهن ایتمش اولدیغندن خارجیه ناظری صفوت پاشا «بو مسئله مجلس مکالمه‌نك مذاکره

ایده جکی مسائلك خارجنده و مادةً و معنا روسیه دولتنك علیهنده در اکر بحثنه کیریشیله جك اولور ایسه امثال طریقیله بزم ایستمدیکمز بشقه ماده لرك دخی مباحثه سنه یول آچلمش و روسیه دولتی قیرلمش بولنور و رومانیانك حقوق اداره سی ایسه دولت علیه نك حکم و اراده سیله تغیر ایده مز » دیو جواب ویره رك کلان مأموری اعاده ایتمش ایدی .

مجلس مکالمه قرارلرینك ردی اثناسنده ایلچیلرمزدن مداهنه یولده کلان محررات دخی باعث تغلیط اذهان اولمش ایدی که بونلرك اك عجیب المآلی بیك سکز یوز یتمش یدی سنهٔ میلادیه سی آلافرانغه شهر کانون ثانیسنك اون آلتیسی تاریخیله مورخاً لوندره سفیری موسوروس پاشانك فوق الغایه صورت مخصوصه و محرمانه ده دیو خارجیه نظارتنه کوندردیکی شو تلغرافنامه در .

« انکلتره ده مدت مدیده اقامت عاجزانهم مناسبتیله کرك واقع اولان تجربهٔ کمترانهم جهتیله و کرك افکار عامه نك شمدیکی استعدادینه نظراً اکرچه دعوامزده ثبات ایده جك اولور ایسه ك افکار عامه انکلتره ده بزمله برابر اوله جغنده شبهه یوقدر . زیرا انکلیزلرك تحسین و توجهلری کندو مملکتلرینك شان و استقلالنی محافظه ایتمك کبی بر دعوای مشروعی کمال جسارتله التزام ایدنلر ایچوندر و اکر دعوامزده کوشکجه طورانه جق اولور ایسه ك خلق عندنده ثباتمزده قزانمش اولدیغمز اعتباری غیب ایتدکدن صکره دیکر تکلیفات استحقاریه جلبنه جرأت ویرمش و دیکر طرفدن بزی تحقیره اجتسار ایدن خصمامزی دخی بزه مساعد درجه یه کتورمیه جکی کبی عددی کوندن کونه تکثیر ایتمکده اولان و ذی نفوذ بولنان دوستلرمزی دخی غیب ایتمش اولورز . انکلتره قبینتوسی هر نصلسه بر طریق سقیمه صاپمش اولان « لورد سالزبوری » نك ناموسنی محافظه داعیه سنده بولنوب بو صورت ایسه بزلره کندو شان و استقلالمزی فدایه بر سبب مشروع اوله مز »

ایشته سفیرلرمزك اك قدملی و اك درایتلیسی بویله شیلر یازمقله باب عالینك مسلك سیاسیسنی تقدیر و تأیید ایتدکجه التی بیوك دولته بی تحاشی جواب رد ویرمکده پهلوانلق ایدلمش و استانبولده کی انکلیز ایلچیسی « بزدن معاونت انتظارنده بولنمیکز و فرانسه دن دخی برشی بکلمیکز » دیو تحریراً و شفاهاً بالدفعات باب عالی یه اجرای تبلیغات ایتمش ایکن آکا اعتماد اولنمیوب موسوروس پاشانك تلغرافنامه سی مدلولندن درلو امیدلره دوشولمش ایدی و بالاده بحثی کچدیکی وجهله بعض ولایتلردن برقاچ مداهنك فداکارلغه حاضرز کبی سوزلرله عموم لساندن یازدقلری مکتوبلره باقیلوب وکلای دولتك طوندقلری مسلك

سیاسیه‌نك عند الاهالی حسن تأثیرینه ذهاب ایدلدی و جزؤ ثالثده بر تفصیل بیان اولندیغی اوزره مجلس مکالمه تکلیفاتنك ردیچون عقد اولنان انجمن مشورتده صاوا پاشا و قتولك‌ماتی رؤسای روحانیه‌سندن افیه‌جیان افندی کبی آدملرك اتحاد عثمانی آوازه‌لریله دولت علیه‌نك بقا خواهلغی یولنده مقالات حرب جویانه و فداکارانه‌لری کویا کندو ملتلری طرفندن بو متعهدانه سوزلرده وکالتلری وارایمش زعمنده طوتیلوب آلقشلر اولندی والتی‌دولتك سفراسی ایله مرخصلرك عودتلرنده اوراق حوادث لسانندن انواع کلمات مستهزیانه نشر ایدلدی .

ایکنجی فصل

صرب و قره‌طاغ حکومتلرینك مصالحه‌یه دعوتی

مجلس مکالمه طاغیلدقدن صکره انکلتره و فرانسه و آوستریا دولتلری متارکه مدتنك انقضاسندن اول دولت علیه‌نك صربستان و قره‌طاغ حکومتلریله تجدید مسالمات ایدوبده تکرر محاربه‌یه میدان ویرمامه‌سنی نصیحت ایلدیلر دیکر طرفدن صربلولرك محاربه‌جه مغلوبیتلری اوزرینه طالب صلح و صلاح اوللری طبیعی ایکن روسیه‌لولرك تشجیع و ابراملیله او یوله میل ایتمیه‌رك مجلس مکالمهٔ دولیه‌نك قرارینه انتظار ایلدکلری حالده آنك کندولرینه موافق بر نتیجه میدانه کتورمکسزین طاغلمسی و روسیه‌دنده امیدلری درجه‌ده معاونت ظهوره کلمه‌مسی سببیله برطرفدن طلب توسط وقوع بولور ایسه مصالحه‌یه حاضر اولدقلرینی و قره‌طاغلولرکده بویله بر وسیله‌دن استفاده ایتمك ایسته‌دکلرینی بعض سفارتلر اخطار ایتدیلر لکن صرب و قره‌طاغلولرك بو وجهله مصالحه ایله مسئله‌نك ایچندن چیقملری روسیه‌نك ایشنه اوریمیه‌جکندن سائر دولتلردن مثلا انکلتره دولتنك منفرداً ویا دیکر بردولتله متفقاً بوایشلره توسط ایتمسی ممکن اوله‌میه‌جغی دخی آکلاشلمسیله مدحت پاشا بلا توسط صرب و قره‌طاغی صلحه دعوت ایلمکه قرار ویره‌رك بو مقصدی اولا صربلولره برصورت خصوصیه‌ده آکلاتمق اوزره محکمهٔ ابتدائیه اعضای سابقه‌سندن و ارمنیلردن مقدما دخی صربستانه کیدوب کلمش اولان پرتو افندی‌یی بلغراده اعزام ایلدی و بو مأمورك کیدیشی مبادلهٔ اسرا مصلحتیچون اولدیغی اشاعه ایدیله‌رك ویریلان تعلیمات خفیه‌ده ایسه بین‌الاخافة والتأمین تبلیغات اجراسیله صربستانك طوغریدن طوغری‌یه اعادهٔ مناسبات خصوصنده دولت علیه‌یه لزوم مراجعتی اخطار ایدلمسی بیان قلندی.

پرتو افندینك استانبولدن حرکت وعزیمتیله برابر صربستان وقره‌طاغ غائله‌لرینك قطعیاً بتورلمسی حقنده‌کی نصائح خارجیه تأکد ایدوب بودخی مجلس مکالمه قرارینك ردی جهتیله مدت متارکه‌ده محاربه تجدد ایده‌جك اولور ایسه روسیه دولتنك صرب وقره‌طاغی صیانةً اعلان حرب ایده‌جکی قورقوسندن نشأت ایتمش و ایشته بوکا میدان ویرلمامك ایچون بو ایکی مسئله‌نك همان اورته‌دن قالدیرلمسی اخطار ایدلمش ایدی.

مدحت پاشا هر نقدر مجلس مکالمه تکلیفاتنی ردده متجلدانه طورانمش ایسه‌ده ذکر اولنان نصایحی اصغا ایله پرتو افندینك بلغراده وصولنه باقمیه‌رق صرب و قره‌طاغ پرنسلرینه

مصالحه مذاکره‌سنه دعوتی حاوی بر تلغرافنامه کوندردی . صرب پرنسی همان شو دعوته اجابت و استانبولده مذاکره‌یه مأمور ایده‌جك آدمی اولمدیغندن بحثله ویانه‌ده بولنان مأموریله ویانه سفیری علقو پاشا بیننده مذاکره‌یه کیریشلمسنی اشعار ایتمکله متارکه اثناسنده جریان ایدن مباحثات ومکاتبات قرارینه توفیقاً صربستانك محاربه‌دن اولکی حال اوزرینه قالمسی و تأمین استقبال ایده‌جك بعض قیود و شروطك تأسیسی شرطیله مکالمه‌یه باشلامسیچون علقو پاشایه مأذونیت ویرلدی .

قره طاغ پرنسی یازدیغی جوابنامه‌ده اولا مصالحه‌نك نه اساس اوزرینه اوله‌جغنی سؤال ایدوب چونکه قره‌طاغك بدایت محاربه‌دنبرو بزم اردولره قارشو حاصل ایلدیکی اهمیته ودولتلر مأمورلرینك تعیین ایتدکلری خط متارکه‌ده نقشیك وقولاشین وبانانکبی برچوق محللر قره‌طاغ داخلنده براغیله‌رق مجلس مکالمه‌ده‌دخی اویله‌برطاقم یرلرك قره‌طاغه ترکی تکلیف قلندیغنه بناءً بومصالحه‌ده قره‌طاغه تصحیح حدودیولنده اراضی ترکی ضروری کورینورایدی وطقسان ایکی تاریخنده یعنی دور عبدالعزیزخانیده قره‌طاغ پرنسی طرفندن ایراد اولنوب دولتجه اساساً معرض قبولده طوتیلان مستدعیاته‌دخی برنهایت ویرلمك لازم کلورایدی انکیچون حدودك بعض جهاتی تصحیح ایدلمك ومقدمکی تکلیفات حقنده قرارقطعی ویرلمك اوزره قره‌طاغك محاربه‌دن اولکی حالنك ابقاسی مذاکرات صلحیه‌یه اساس اتخاذ اولنه‌جغی بیانیله اجرای مذاکرات ایچون استانبوله برمأمور کوندرمسی قره‌طاغ پرنسنه یازلدی .

صرب و قره طاغ امارتلرینك بو صورتله مصالحه‌یه موافقت کوسترملری وبونك حصولنی تعجیل ایدن دولتلرك متارکه اثناسنده بوسنه‌وهرسك ایچون مختاریت اداره اساسنك قبولنی وبلغارستانده اکایقین تنظیمات مخصوصه اجراسنی مصرانه تکلیف ایتمشلر ایکن شمدی انلره دائر برشی دیمملری باب عالیجه موجب ممنونیت اولمش ومجلس مکالمه تکلیفاتنك ردی وایلچیلرك ومرخصلرك عودتی اوزرینه قرارمسائلك بویله سهولت کسب ایلمکه باشلامسی بیوك برموفقیت عد اولنمش ایدی واقعا صرب وقره‌طاغ مصالحه‌لرینی تعجیل یوقاروده ذکر ایتدیکمز ملاحظات دوراندیشانه اقتضاسنجه روسیه‌یی اسکات وارضا لزومندن منبعث ایدی امابوسنه‌وهرسك ایچون مطلوب اولان مختاریت اداره حقنده‌وبلغارستان اصلاحاتی بحثنده‌کی مدعالرك تجدید ایدلمامسی انلردن کلیاً صرف نظر اولندیغنی مؤید اولمیوب بلکه اومسئله‌لر صرب وقره‌طاغ مصالحه‌لرندن مهم اولدیغیچون قرارلرینك اتفاقات دولیه‌ایله بشقه‌جه حل اولنه‌جغنی ایما ایلرایدی زیرادول غربیه یالفرض اوداعیه‌لردن فارغ اولسه‌لربیله بونده

بیلدر اسلاو اتحادی جمعیتلرینك توسیط و تسلیطیله بوسنه و بلغارستانده تهییج عروق مفسده ساعی اولان روسیه دولتنك شو وقت فرصتی الدن قاچروبده بوسنه و هرسك و بلغارستان ایچون هیچ برشی استحصال ایتمکسزین ایشك ایچندن چیقیویرمسی دائرهٔ امکاندن بعید ایدی .

بناءً علیه اکر دولت علیه صربستان و قره طاغ مصالحه لرنده هر فداکارلغی کوزه آلدیره رق مسارعت کوستر مکله برابر بوسنه و هرسك و بلغارستان حقنده دخی دول و ملل اوروپانك افکار و مشوارینه و روسیه نك حرکات و منویاتنه کوره هر طرفجه مظهر قبول اوله بیله جك یولده اختیار ایده بیله جکی مساعدات و اصلاحاتك اساسلرینی کندولکندن اوله رق اعلان ایتمش اولسیدی برطاقم احوال مهلکه نك ظهورینه کندو سبب ویرمامش اولورایدی اما او وقت بو دقایق او وزرینه کشف ضمیر ایتمك ایستیانلرك سوزلری سمع انصاف ایله دکلنمك شویله طورسون روسیه یه دیش بیله یان بعض کبرا « ارتق نزم آغرار دولرله بکلمکه وقتمز قالمدی روسیه یی حربه اجبار ایچون متارکه انقضاسنده قره طاغه هجوم ایتملیدر » دیرلر و صرب و قره طاغ پرنسلرینك مصالحه یه میللرندن محزون اولورلر ایدی .

اوچنجی فصل

مدحت پاشانك صدارتدن عزليله اوروپايه تبعيدی وتبدل وكلا وقوعی ومجلس عموميك كشادی

صربستان وقره طاغ حكومتلريله مصالحه يه تشبث قلنديغی صره ده مدحت پاشا مبعوثان انتخابی مصلحتنی تنظيم ايله مشغول ايكن دامن اقبالی دام ادباره دوشوردی شويله كه كندوسی افكار سربستی ايله كسب اشتهار ايتمش اولديغی حالده خلع عبدالعزيز خانی مصلحتندن وقانون اساسی وضعندن طولايی ناس بيننده برقات دها كسب صيت وشهرت ايلمش وبناءً عليه صدارته كلمش ايدی .

انجق مشار اليهك عثمانليلر ديديلان كنجلرك رئيس الرؤساسی مقامنده وسوابق احوالی نتيجه معامله تأديبيه وتغريبيه‌يی مستلزم اولان شورای دولت اعضاسندن كمال بك كبی شبان بلده هر كيجه اطرافنده بولنوب كندوسنك سرائر دولتدن انلرمفاش ايتمديكی شی قالمز واومسلك اربابندن حضورنده برطاقم الفاظ وكلمات مضره استماعندن اوصانمزايدی بونلر وخارجيه كاتبی نصب ايتديرديكی اولونيه لی اسماعيل بك كه پاشانك غرس يمين احسانيدر استعداد وحكم زمانه كوره ولی نعمتلرينك كوكب اقبالنی مغرب ادباره كوتوره جك افعال واقوالدن اتقا ايتميوب منويات عجيبه لرينی پاشانك يالكز دائرهٔ محرميتنده دكل يار واغيار محضرنده تفوهدن كندولرينی آله مديلر باخصوص بوجمعيته دور عبدالعزيز خانيده مابين كتابتنده كسب اقبال وبرارالق پارسه فرار ايله عالی پاشا عليهنده نشريات ايله اشتغال ايدن ضيابك داخل اولوب خلع عبدالعزيز خانی مصلحتنده دخی مشاوری بولنديغی جهتله ديكرلرندن زياده پاشايی نتيجهٔ مفاسدنده زبون ايتمش ومعارف مستشارلغنی تحصيل ايلمش ايدی ايشته بوجمعيتك اركانی مدحت پاشا حضورنده كی اقاويل فاسده لرينه علاوةً افكار عموميه‌يی جلب وجذب ايچون برقوهٔ معنويه استحصالنه دخی باشلايوب حتی ضيا وكمال بكلر سلطان بايزيد ميداننده كی مسافرخانهٔ عسكريده برانجمن ترتيب ايدرك رجال زاده لردن وسائر كنجلردن ملت عسكری تحريرينه قيام ايتديلر وبوانجمنك رياستنی مدحت پاشايه ويرديلر برقاچ كون مرورنده دفتر عسكری يه قيد ايديلانلر بلوك بلوك مدحت پاشانك قوناغنه كيدوب القشلر ايتدكاری خبری ايشدلنجه مدحت پاشانك خصمای القاآت كويا كون ايله پادشاهك

ذهننی تخدیش ایلدکلرندن سرعسکر ردیف پاشا ذکر اولنان انجمنك الغاسیله حمیهٔ کوکللو عسکر یازلمق ایستیانلرك باب سرعسکری یه مراجعتلرینی اعلانه مأمور اولنجه انجمن بکلرینك دفتر عسکری یه قید ایتدکاری کنجلر « باب سرعسکری معیتنده عسکرلکی قبول ایتمین بزملت عسکری اوله جغز » صدالریله مخالفت ومدحت پاشانك قوناغنه کیدرك شکایت ایلدکاری صره ده کمال بك خامهٔ واجلاسدن کنایهٔ « والشئ لا یثنی الاوقدیثلث » مصرع مشهورینی اوقویه رق ضیا بك ایله تعاطی کاسات فساداته وسلطنت سنیه علیهنده مقالاته باشلادیغی جاسوسلر واسطه سیله سرایه عکس ایتمش و بونك اوزرینه مدحت پاشا مؤاخذه و توبیخ اولنوب ضیا و کمال بکلرك بر مأموریتله همان استانبولدن تبعیدی دخی امر ایدلمش ایدی .

شو قیل وقالی یاتشدیرمق ایچون مدحت پاشا ضیا بکی رتبهٔ وزارتله سوریه والیسی تعیین ایتدیردی ایسه ده کمال بك استانبولدن کیتمك ایستمیوب طرف سلطنته زباندرازلقدن خالی دکل ایدی .

حالبوکه کمال بکك سوابق افعالی واومثللو اقوالی وذاتاً سلطان مراده انتسابی پادشاهه اندیشه ویرمکده ایکن مدحت پاشانك بونی ابعادده تکاسلی تزاید اوهامه سبب اولمش واواثناده مکتب فنون حربیه شاکردانندن وکمال بك طاقمندن علی لطفی نامنده برچوجغك طولابنده خلافت اسلامیه نك آل عثماندن نزعیله مصدر حقیقیسنه ارجاع یعنی امیر مکهٔ مکرمه اسبق شریف عبدالمطلب افندی یه بیعت اولنمسی کبی فکر عجیب و ناسزایی حاوی بر ورقه ظهور ایتمسی سرایجه تلاش عظیمی دعوت ایلیه رك بو ورقه نك صاحبی مکتب طلبه سندن اولان بعض رفقاسیله برابر تحت استنطاقه النمش ایدی .

ینه اوهنکامده احوال مالیه اوزرینه مجلس وکلاده اجرای مذاکرات اولنور ایکن مالیه ناظری غالب پاشانك امور مأموره سنجه اظهار عجز و حیرت ایتمش اولمسی مدحت پاشا سبب عزل اتخاذ ایدرك « غالب پاشا ادیب وعفیف برذات اولدیغندن هیئتجه حقنده ممنونیت برکمال ایسه ده ادارهٔ مالیه جه اقتداری اولمامسی حسبیله عزلی لازم کلدی » دیو معارف ناظری یوسف پاشانك مالیه نظارتنه تحویل مأموریتنی عرض واستیذان ایتمش ایدی .

غالب پاشا ایسه داماد محمود پاشایه منتسب اولدیغندن کندوسنك مجلس اعیان اعضالغنه مأموریتی شرطیله یوسف پاشانك مالیه ناظری نصبنه اراده صادر اولدقده مدحت پاشا اعظام ماده ایله غالب پاشایی اتهامه قیام ایدوب « قوائم نقدیه ایشلری پك قاریشق برحالده جریان ایدیور غالب پاشا مجلس وکلاده طقسان بش بیك لیرایی ایکی میلیون یوز بیك

غروشلق قائمه ایله اشترا ایتدیکنی بیان ایلدی بویوزدن اوتوز قرق بیك لیرا قدر خزینهٔ دولتی اضرار ایتمش شوحساب حالیله قالورایسه مجلس مبعوثانده دخی موضوع بحث اولمق محتملدر انکیچون تبرمهٔ ذمت ایتمدکجه مجلس اعیانه انتسابی مناسب اولمز » دیو عرض مرام ایلمی و خصوصا برنجی اشعارنده غالب پاشانك عفت و استقامتدن وایکنجیسنده تهمتندن بحث ایتمکله برابر مبعوثانك اعتراضات محتمله‌سنی سرد ایتمسی مخالفلرینه سرمایهٔ قدح وذم اولوب «ایشته سزی مبعوثان قوتیله اخافه ایدیور» کبی سوزلرله ذهن پادشاهی‌یی تشویشه قدر چالشدیلر .

بناءعلیه مدحت پاشا سرایه قارشو براستغنا وانفعال مسلکی اتخاذ ایدوب وبرقاچ کون امور دولته باقیوب خانه‌سنده انزوا ایلدیکی صره‌ده کمال بکك تبعیدی وغالب پاشانك اعلان مأموریتی کبی اوامرك ارقه‌سی کسلمز ایدی .

اوانناده دائرهٔ محرمیتنه داخل اولدیغنده «بن استعفا ایده‌جك دکلم پادشاه بنی عزل ایدرسه ایتسون لکن بودفعه‌کی انفصالم سابقلرینه قیاس اولنمز خلق کلوب بنی اومدن الهرق مقام صدارته اقعاد ایتمك ایستیه‌جکلر صکره ایش مشکلاته دوشه‌جك بویله برمحذوره تصادف ایتمامك ایچون ایشته شوچانطه‌ده پاره‌م وار برده واپور استکرا ایتدیره‌جکم عزلم خبرینی الور المز اکا راکباً مدللو اطه‌سنه کیدوب اختیار اقامت ایده‌جکم » کبی کلمات عجیبه ایراد ایلمش ایدی ایرتسی کونی خلاف مأمول باب عالی یه کلهرك مذاکرات ایله مشغول ایکن داماد محمود پاشا وسرعسکر ردیف پاشا مؤرخ عاجزی براوطه‌یه چاغروب « صدر اعظمك حال ومسلکی پادشاهك امنیتنی سلب ایتدی باخصوص برقاچ کره اراده ایدلمش ایکن کمال بکی دفع ایتمیور اکر بونك برچاره‌سنه باقلز ایسه حقنده مضر اوله‌جغنی کندوسنه تبلیغ ایله‌دیدیلر » بو سوزلری ایشتدیکمده مدحت پاشا ایچون بر سوء نیت پیدا اولدیغنی حس ایتدیکمدن مجلسه کیروب مدحت پاشایه سطحیجه بیان کیفیت ایلدم «نه‌یاپایم کمال بك رضاسیله طشره مأموریتنی قبول ایتمیور بن جبراً کوندرمم ارتق بوایشی بزم خاطرمزه کوردرسونلر » جوابنی ویردی .

بونك اوزرینه داماد محمود پاشا مدحت پاشادن درشتانه سوزلر ایشیده‌رك عودت ایلدی متعاقباً وکلادن حاله واقف اولانلر بربره کلوب وسرعسکر ردیف پاشا ادارهٔ لسان ایدوب اکر برکره پادشاه ایله ملاقات وعرض افادات ایلمسه‌کز شوکشاکشلر کلیاً برطرف اولوردی دیه‌رك مدحت پاشایی سرایه کیتمکه میل ایتدیردی و همان داماد محمود پاشایه تذکره کوندروب یرده‌ تجلی نمور ایسه مدحت پاشانك سرایه کیده‌جکنی بیلدیردی .

اواقشام مدحت پاشا خانه‌سنه کیدوب دعوت پادشاهی‌یه منتظر ایکن کمال بك مسئله‌سی حقنده‌کی سوزلری اوزرینه محمود پاشا کیجه یاریسی سرایه جلب اولنه‌رق مدحت پاشانك همان عزلیله ممالك عثمانیه‌دن تبعیدی خصوصی موقع مذاکره‌یه قونلدقده گویا منعنه تصدی ایتمش ایکن موفق اوله‌مامش وکندوسی سرایده توقیف ایدلمش اولدیغی صره‌ده صباح اولوب یاور مخصوص ایله مدحت پاشا سرایه دعوت اولندیغندن و ذاتاً بویله بردعوته منتظر بولندیغندن پاشا دائره‌سنك یانده‌کی قپودن دخول ایدنجه مابین فریقی سعید پاشا بش اون عسکر چاوشیله قارشولیوب بورایه بیوریکز دیو پاشا دائره‌سنی ارائه ایتمکله مدحت پاشا الت قنده کوستریلان اوطه‌یه داخل اولدیغنده قپوسنك خارجنه همان قره‌غول قونیلوب سعید پاشا یالکزجه ایچرو کیره‌رك «صدارتدن معزولسکز مهر همایونی ویریکز ایشته واپور حاضردر ممالك عثمانیه‌دن شمدی چیقوب کیتمکز امر بیورلمشدر» دینجه ارتق مدحت پاشا نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌یوب بریادن مهری تسلیم ایله برابر «بن شوکتمآب افندمزك بندهٔ صادقی‌یم جنحه‌م نه‌ایسه ثابت اولمق ایچون بنی محاکمه ایتدیرسونلر بوصورتله ابعاد بیورمسونلر زیرا پك سوء تأثیری موجب اولور» کبی متلاشیانه و عاجزانه سوزلر سویلمش و بونلرك حضور پادشاهی‌یه افاده‌سیله جوابنی کتورمسنی رجا ایتمش سعید پاشا بو مکالماتی بیان صره‌سنده نقل ایدرکه «بن مهر همایونی الوب خنکاره تسلیم و مدحت پاشانك نیازینی تبلیغ ایلدم ایسه‌ده پادشاهك غضبی مشتد و باخصوص ایش بودرجه‌یه کلنجه ارتق مدحت پاشانك توقفنه رضا کوسترمسی مستبعد اولدیغندن تبلیغاتمی اصلا قبول ایتمیه‌رك مدحت پاشانك همان واپوره ارکابنی اکیداً امر ایتدیلر بن دخی چاره‌سز مدحت پاشایه بیان حال ایله کندوسنی الوب واپوره کوتورر ایکن «یازق دولت وملته یازق انالله وانا الیه راجعون» دیه‌رك اسالهٔ دموع یأس و ملال ایلدی بوحال ایله همان مدحت پاشا واپوره ارکاباً طوغریجه ایتالیاده کائن «ناپولی» شهرینه ابعاد اولنوب کمال بك واسماعیل بك کبی هوادارلری دخی هفوات واقعه‌لرندن طولایی تحت توقیف و استنطاقه الندی و نهایت حقلرنده بر حکم قانونی لاحق اولمقسزین مدلاویه نفی اولندی و منحل اولان مقام صدارت شورای دولت رئیسی ادهم پاشایه و تجدداً تشکیل اولنان داخلیه نظارتی عدلیه ناظری جودت پاشایه وعدلیه نظارتی ادرنه والیسی عاصم پاشایه وصدارت مستشارلغی حلب والیسی خورشید پاشایه وشهراماتی غالب پاشایه وشورای دولت ریاستی رتبهٔ وزارتله شهرامینی سابق قدری بکه ومجلس مبعوثان ریاستی قدمای وکلادن احمدوفیق

افندی‌یه و تجارت نظارتی شورای دولت اعضاسندن اوخانس افندی‌یه تفویض وسائر وکلا منصبلرنده ابقا وتقریر قلندی ،

مشار الیه ادهم پاشا ساقزلی و رومی الاصل اولوب صدر اسبق خسرو پاشانك قپودانلغنده ساقز رعایاسی تنکیل ایدلدیکی اثناده اسیر اوله‌رق کتورلمش و مرحومك بنده پرورلکی سایه‌سنده فرانسه‌یه کیدوب تحصیل لسان و فنون ایتمش و صکره سلك عسکری‌یه دخول ایله مابین فریقلکی مرتبه‌سنه کلمش و سلطان عبدالمجیده فرانسزجه اوقوتوب بر آرالق رتبهٔ وزارتله خارجیه ناظری اولمش ایدی لکن از وقتده معزول و مؤخراً تجارت نظارتنده بر ارتکابك وقوعنه مانع اوله‌مامقله مدخول اولوب عصر عبدالعزیز خانیده ایسه برمدت منکوباً وقت کچشدیرمش و نهایت سفارتله برلینه کیتمش اولدیغی حالده مجلس مکالمه‌یه مرخص ارانیلور ایکن پدرلرینه اولان خدمتندن طولایی نزد پادشاهیده اعتماد ایله موصوف اولمقله مرخص ثانیلکله استانبوله جلب و مدحت پاشا صدارتده کلنجه شورای دولته رئیس نصب اولنمش و انك عزلی کونی وکلادن ابقالرینه قرار ویریلان سائر پاشالر ایله برابر علی‌السحر سرایه کتوردیلوب عهده‌سنه بروجه محرر مسند صدارت توجیه قلنمش ایدی .

بوتوجیهاتك اجراسی بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله مدحت پاشانك تبعیدی قضیه‌سنی ستر ایتمك مقصدینه مبنی ایدی مدحت پاشا حقنده باعث تبعید اولان احوال ایسه یوقاریده تعداد و ایراد اولندیغی اوزره اطرافنده بولنان ادملرك امنیت پادشاهی‌یه طوقنه‌جق تفوهاتندن وسرایجه خصماسنك القاآتی ارتدیره‌جق اطوارده ثباتندن عبارت کورینور .

بونکله برابر مدحت پاشا قانون اساسی وضعنه معترض اولانلری تحذیر ایچون عقیب جلوسده صدوردن محی‌الدین وشریف افندیلری وبعض درس خواجه‌لرینی ورامز پاشایی و بونلرك رفقاسنی برجاسوس تقریریله نفیده اصرار ایدرك پادشاه حضرتلری بوکا نهایت درجه‌ده مخالفتله اجرای محاکمه‌لرینی امر ایتمش ایکن وکلای سائره ایله بالاتفاق اوعدالتی اجراسز براقدیرمش ونفیلرینی ایستدیکی ادملری برکیجه خانه‌لرندن قالدیرتوب منفالرینه کوندرمش اولدیغی کبی کندوسی دخی اولاد وعیالیله وداعه وقت ویرلیه‌رك ابعاد ایدلدی زیرا بومعامله‌یه الك اول مدحت پاشا یول آچمش وهنوز جلوس ایدن برپادشاهه مملکتجه امنیت اولنمیانلرك دفع وتبعیدلرنده بأس اولمدیغنی اکلاتمش ایدی حتی قانون اساسی قلمه آلنور ایکن بو ابعاد صلاحیتنه دائر اولان یوز اون اوجنجی ماده‌نك درج و تحریری

خصوصنده سرای طرفندن اولنان اصراره مقاومت ایده‌میوب حالبوکه اوماده مقتضاسنجه پادشاهك امنیت ایتمدکلری کیمسه‌لری ملکندن طرد وتبعیده اقتدارینی بویله وکلا حقنده استعمال ایده‌بیله‌جکی احتمالنی هیچ برعقل کسدیره‌مامش ایدی اما طرف سلطنتده بویله بر اقتدار بولندقجه قانون اساسینك حکمی برانده پایمال اوله‌بیله‌جکنی اولوقت استانبولده بولنان انکلتره مرخصی « مارکی سالزبوری » باب عالی‌یه افاده ایتمش ایدی .

وقوعات صکره تماماً بونی تأیید ایدوب مدحت پاشا اوماده‌یه استناداً ابعاد ایدیلنجه کیمسه‌ده امنیت قالمیوب هیئت جدیدهٔ وکلا منصبلرنده دوام ایتمك چاره‌سنی دوشونمکله وسرایه مداومتله مذاق ومرامه خدمت ایتمکه باشلادیلر ودولتك الك مخاطره‌لی برحالده محافظهٔ حیاتی فریضه‌سنه حفظ مسند اقبال مقصدینی ترجیح ایتدیلر .

مدحت پاشانك عزل وتبعیدی اوزرینه غزته‌لره برطاقم تأویلاتی حاوی اعلانامه‌لر درج ایتدیریلوب بونکله افکار عمومیه‌نك اداره‌سنه اعتنا اولندیغی صره‌ده بونجه زمان غریق لجهٔ احسانی اولانلردن مقدما مهردارلغنده بولنان توفیق بك نامنده برسفیه‌روزکار وکتخداسنك اوغلی اولوب دائره‌سنده بیومش وسایه‌سنده اوقویوب یازمش وحتی کندی مخاصیله تخلص ایتمش اولان مدحت افندی نام بی‌عار پاشانك حقنده انواع مفتریاتی متضمن بر تقریر یازوب سرایه اعطا ایتمش اولدقلرندن انلر دخی غزته‌یه درج ایتدیرلدی .

لاحقه

مجلس عمومئ عثمانينك رسم كشادى

مدحت پاشانك اوروپايه تبعيديله تبدل وكلا وقوعنى متعاقب قانون اساسينك موقع اجرايه وضعى التزام اولندى بونك سببى ايسه مدحت پاشا خارجاً وداخلاً قانون مذكورك واضعى كبى شهرتياب اولديغندن افكار عموميه‌دن بوظنى ازاله و سياسةً دخى استفاده ايتمكدن عبارت ايدى و شو مقصدك ارائهٔ اثر فعليسى ايسه قانون اساسينك اهم احكامى اولديغى اوزره مجلس عمومئ عثمانينك كشادينه موقوف ايدى چونكه مدحت پاشا صدارتنده هرطرفده انتخاب ايتديريلان مبعوثان استانبوله كلمش اولدقلرندن هيئت اعيانك تشكيليله برابر ايلك اجتماعى صره‌سنده اصول مذاكراتى حسن اداره مقصديله قدماى وكلادن احمد وفيق افندى مبعوثان رياستنه مأموريتى اجرا اولندى و بين الوكلا بالمذاكره طرف پادشاهيدن مجلس عمومى كشادنده قرائتى لازم كلان نطق همايونك مسوده‌سى دخى قلمه النلدى .

شو ترتيبات جمله‌سندن اولمق اوزره مجلس مذكورك بيك ايكى يوز طقسان درت سنهٔ هجريه‌سى شهر ربيع الاولك ايكيسنه مصادف اولان بيك سكز يوز يتمش يدى سنهٔ ميلاديه‌سى مارتنك يدنجى بازار ايرتسى كونى بشكطاش سراينك ديوان همايون محلنده اجراى رسم كشادى تنسيب ايدلمكله يوم مذكورده بالجمله وكلا وصدور علما ايله شوراى دولت و محاكم عاليه اعضاسى و سائر رجال ملكيه و امراى عسكريه و رؤساى روحانيه البسهٔ رسميه ايله سراى همايونه دعوت اولنه‌رق دول متحابه سفير ومصلحتكذارلرى دخى من غير رسمٍ حاضر اولدقلرى حالده ديوان يرنده اجتماع ايتديلر .

هيئت اعيان و مبعوثان تخت همايون مقابلنده و حضار سائره صاغ و صول جهتلرده طوروب قدوم پادشاهى‌يه منتظر اولديلر عبد الحميد خان حضرتلرى ولى عهد سلطنت رشاد افندى و برادرلرندن شهزاده كمال الدين افندى حضرتيله برلكده كله‌رك تختكاه سلطنت اوكنده قرار بيوردقلرينى متعاقب نطق همايونى حاوى لايحه‌يى صدر اعظم ادهم پاشا يد پادشاهيدن الوب مابين باش كاتبى سعيد پاشايه اعطا ايله قرائت ايتديردى وخطابنده طوپلر اتيلوب مجلس عمومينك رسم كشادى اعلان قلندى .

مجلس عمومیٔ عثمانینـك ایلك اجتماعی اولمق حسـبیله مبعوثانك اصول مذاکره‌یه رعایتده بعض مرتبه جهللری مظنون ایکن اجانبك بیله منظوری اولدیغی اوزره رئیس احمدوفیق افندینك ثمرۀ اهتمام واعتناسیله کرك نطقلر تألیف وایرادنده وکرك مذاکرات واقعه‌نك جریانـنده هر صنف اهالی مبعوثانـك اکثری ذکا و درایتلری آثارینی ابراز ایتدیلر و دولت و ملته نافع مطالعات صادقانه ایله اثبات شـعار حمیت ایلدیلر اما وکلای دولت بوهیئتدن اسـتفاده طریقنی التزام ایتمیوب بعض موادك اعتراضـاته تصادف ایتمه‌سی رعونتلرینه طوقندیغیچون مبعوثانه قارشو شدت کوسترمکه و ویریلان قرارلری اصولاً مدافعه‌یه تنزل ایتمامك کبی مخالفت سمتنه کیتمکه باشلادیلر .

بوطورك انتاج ایتدیکی اختلاف و بینونت اراسنده وکلادن تخطئه ایدلمك ایستیلانلرك علیهنه سـوز سویلتمك و بونکله مصلحته غرض شخصی قاریشدیرمق مسلکی آچیلوب طلیق اللسان بعض مبعوثان نهانی تعلیمات وتلقینات ایله وظیفۀ قانونیه‌لری خارجنده حرکته سـوق اولنمش و بو سـببله مجلس عمومینك ادارەسی کوچلشمش ایدی دیکر طرفدن مبعوثانك تحت انضباطه ادخالی ایله بعض موادده مطلوب وجهله قوللانلری نزدپادشاهیده‌دخی ملتزم بولندیغندن رئیس احمدوفیق افندی رتبۀ وزارت توجیهیله تلطیف بیوریله‌رق مقصد مذکور اوزرینه سرایله مخابرۀ خصوصیه دائرەسنه آلنمش ایدی‌که وکلا ایله مبعوثان بیننده کشاکشلر ظهورینك اسباب معنویه‌سندن بریده بودر .

دردنجی فصل

صربستان مصالحه‌سی

ایکنجی فصلده بیان اولنان اسباب موجبه‌دن طولایی صربستان ایله تجدید مناسباته مجبوریت کورنمش و صرب پرنسی مصالحه ایچون تعیین قلنان اساسلری قبول ایله طرف دولت علیه‌دن کوستریلان تمایلات مسالمت پرورانه‌یه مقابله ایلمش ایدی .

اساس صلحه دائر مکاتبات نتیجه‌بخش مرام اولنجه صرب امارتی جانبندن موسیو « قریستیچ » و « ماتیچ » مرخص تعیین قلنه‌رق بونلر طقسان درت سنه‌سی شهر محرمی اواخرنده استانبوله کلدکلرندن خارجیه ناظری صفوت پاشا کندولریله مکالمه‌یه مأمور ایدلدی.

چونکه باب عالینك بو مکالمه‌ده طلب ایده‌جکی مواد اولجه قرارلشدیرلمش اولدیغندن انلری حاوی صرب مأمورلری طرفلرندن بر سند ویرلمسی و پرنس جانبندن دخی انی مصدق بر مکتوب رسمی کوندریلوب طرف دولت علیه‌دنده صربستان حقنده ویریلان فرمان عالیلرك متضمن اولدیغی احکام و مساعدات مقرره‌نك تأکیدینی شامل بر فرمان اصدار و اعطاسی لازم کلمش و صرب مأمورلرینك ویره‌جکی سند مسوده‌سی کندولریله بالمذاکره قلمه آلنمش ایدی .

ذکر اولنان سندك خلاصهٔ مندرجاتی استاتوقواسنك قبولیله برابر طرف دولت علیه‌دن تکلیف اولنان التی ماده‌نك صرب امارتجه اجراسنی تعهده دائر اولوب اشبو التی ماده‌نك برنجیسی مقدما وضع و اتخاذ ایدیلان شرط موجبنجه بلغراد قلعه‌سی برجنده عثمانلی سنجاغنك صرب بایراغیله برلکده کشاد اولنمسی ایکنجیسی صربستانده موجود قلاعك عددی واستحکاماتك قوتی تزیید اولنمامسی اوچنجیسی صربستان داخلنده ایالات متجاوره‌نك آسایشنی اخلاله مخصوص و مسلح فرقه‌لر تشکلنی و بو وجهله تشکل ایده‌جك فرق مسلحه‌نك طاقمیله آچیقدن آچیغه ویاخفیاً وتدریجاً دخوللرینی امارتك منع ایتمسی دردنجیسی فساد مقصدنده بولنه‌جق هیئتلرك و علی العموم نیت خفیه و علنیه‌سی نه اولور ایسه اولسون هر کونه جمعیتلرك تشکلنه ممانعت ایلمسی بشنجیسی ارمنیلرله یهودیلرك صربستان داخلنده سربستیٔ آییندن بشقه سائر سکنه‌نك حقوق و امتیازاتنه دخی نائل اولمسی التنجیسی طرف دولت علیه‌دن بلغرادده دائمی بر مأمور بولندیرلمسی کیفیتلری ایدی و ویریله‌جك فرمان تاریخندن اعتباراً

اون ایکی کون ظرفنده عساکر عثمانیه‌نك صربستانی تخلیه ایتملری وصرب عسکرندن خط امتیازلری خارجنده بولنانلر وارایسه انلرکده ایچرویه عودت ایلملری ووقوعات حربیه‌ده صربستانه کیتمکله اتهام اولنان تبعهٔ عثمانیه حقلرنده عفو عمومی اعلان وامارت جانبندن دخی بر وطرفه‌لکن صربلولره کذلك عفوایله معامله ایدلمسی فقره‌لرنده قرارلاشدیرلمش ایدی .

صربستان مصالحه‌سنك سرعت عقدیله بر کون اول شوغائله‌نك ایچندن چیقلمق التزام اولنمسنه وبوده نظریات دولیه‌نك تأثیرات معنویه‌سندن منبعث اولمسنه مبنی همان ذکر اولنان سندك واکا مربوط برمکالمه مضبطه‌سنك امضا ایدلمسی ایچون خارجیه نظارتنه مأذونیت ویرلمسی مجلس وکلاده تنسیب اولنوب لکن اسایشك عودتی حقنده امنیت کافیه حاصل اولنجه‌یه‌قدر صربستانك جهات مضبوطه‌سنده بولنان عساکر عثمانیه‌نك کیروچکلمامسی شرط موقتنك شرایط مقاوله‌یه درجی نزد عبدالحمید خانیده التزام اولنمش اولدیغی حالده بوصورت بین الوکلا قابل الاجرا کوریله‌مدی چونکه صربستان حکومتی روسیه وانکلتره طرفندن کوردیکی محابتلره مغروراً عادتا غالب کبی طوراندیغی وبوده دولت علیه‌نك مخاصماتی تجدیده قالقشمسی لازم کلسه موانع خارجیه ایله صاحه مجبور اوله‌جغنی بیلمسندن نشأت ایدرك حتی رشتهٔ مکالمه قیریلوبده دولت علیه اردولرینك متارکه‌مدتی ختامنده صربستان علیهنه حرکتی اثاری کورلسه روسیه‌نك اعلان حربه مسارعت ایده‌جکنده شبهه‌قالمدیغی جهتله عسکرك صربستاندن چکلملرینك تأخیرینی تکلیف ایتمك اعادهٔ مسالمته مانع ومذاکرات صلحیه‌نك برنتیجهٔ قطعیه‌یه ایصالی تعویق ایلك مخاطراتی داعی اولور جوابی ویرلمکله یوقاریده بیان ایتدیکمز قراره توفیقاً صرب مأمورلرندن سند الحمقله اکتفا ایدلمسنه تحصیل اراده قلندی .

صربلولر شونعمته نائل اولنجه برازدها تعدیل شرایط مصالحه‌یه امکان حس ایلدکلرندن خارجیه ناظری صفوت پاشا سند مبحوث عنهك امضاسنی تکلیف ایلدکده آتیده محرر تعدیلات اجرا اولنمدقجه قبول ایده‌میزدیدیلرکه اوتعدیلات شونلردن عبارت ایدی .

اولاً طرف دولت علیه‌دن بلغراده مأمور اقامه‌سنك مصالحه سندینه درجی کندو طرفلرندن بالاستدعا قبول اولنمش اولمسی معناسنه حمل ایله ماتلری بیننده صربستان ادارهٔ داخلیه‌سی قوانیننه قارشو برحرکت نظریله باقیله‌جغندن بوفقره‌نك اخراجی ثانیاً مقدمکی فرمانلر احکامنی تأکیداً تصویر وارسالی لازم کلان فرمان عالی «تعبیرینك» امر قطعی کوندرلمسی صورتنه تحویلی ثالثاً صربستانده ایالات متجاوره‌نك اسایشنی اخلال ایده‌جك جمعیتلرك

وفرق مصالحه‌نك منع تشكلی تعهداتنه وارمنی وارمنی قتولكلریله یهودیلرك سربستی آیینلری مساعداتنه متعلق فقره‌لرك تعبیراتنجه‌دخی بعض تصحیحات اجراسی .

صرب مأمورلرینك بو تعدیلاتی ایستملری روسیه سفارتنك تعلیمات وتحریكاتندن نشأت ایدوب النه‌جق سندك مندرجاتنده اساساً دولت علیه‌جه فائده‌لی برشی وار ایسه اوده بلغراده بر مأمور بولندیره‌رق صربستانك منافی تعهد حركاتی وقوعندن ومناسبات خارجیه‌سندن سرعت وسهولتله معلومات الماق قضیه‌سی ایكن انكده شو صورتله مقاوله‌دن چیقارلمسی امضا ایتدیریله‌جك سندی بیاض كاغدر نكتنه‌قو به‌جنی واسكی فرمانلر احكامنك تأكیدی فقره‌سنك اخراجی تكلیفی ایسه انلرده مندرج تعهدات قدیمه‌ایله مقید اوله‌میه‌جقلرینی تلمیحدن خالی اولمدیغی ومواد سائره حقنده لفظاً اولسون ارادقلری تعدیلات كندولرینه فائده‌یی موجب اوله‌جق ودولت علیه‌نك مقاصدینی ضعفه‌دوشوره‌جك شیلر اولدیغی جمله‌عندنده معلوم ایدی .

مع هذا صرب مأمورلری شو تكلیفلرینی غایت مصرانه عرض ایدوب اگر قبول اولنمز ایسه یرلرینه بشقه مأمور ایستیه‌رك بلغراده عودت ایده‌جكلرینی سویلدیلر حالبوكه بالاده ایراد ایلدیكمز اسبابدن طولایی دولتجه شو مصالحه‌نك نصل اولور ایسه اولسون بتورلمسی مجبوری عداواندیغندن « ایشك مجرد شو اختلاف ایله بوزولوب قیرلمسنده اولان مضرات وبالعكس مسالمنك سرعت اعاده‌سنه چالشلمقده‌كی محسنات موازنه‌سنجه تعدیلات مطلوبه‌ده ایلیشوب طورمق مناسب اوله‌مز » دینیله‌رك ویالكز « فرمان عالی » فقره‌سنك یرینه كانن اسكی فرمانلر حكمنی اخلاله سبب اولمامق ایچون « اراده‌ٔ سنیه‌نك اصداری » عباره‌سنك یازلمسی ترجیح ایدیله‌رك تعدیلات سائره عینیله قبول اولندی وارتق میانه‌ده محل اختلاف قالمیوب صرب پرنسی طرفندن مواد مقرره‌ٔ صلحیه‌یی مصدق تلغرافنامه گلمسیله ودرسعادتچه‌ده دینیلان صربستان مجلس مبعوثاننده قرار مصالحتك متحداً قبول اولندیغی دخی اخبار ایدلمسیله صرب مأمورلرندن مع التعدیل سند النوب صربستانده‌كی عساكر عثمانیه قوماندانلرینه اون ایكی كون اچنده چكلملری ایچون دخی امر ویرلدی وصرب مأمورلری بلغراده عودت ایلدی .

بشنجی فصل

قره طاغ مصالحه‌سی حقنده‌کی تشبثاتك تفصیلات ونتایجی

ایکنجی فصلده ذکر اولنان اسبابدن نشأتله صرب وقره طاغ پرنسلری جانب باب عالیدن مصالحه‌یه دعوت وبوصره‌ده قره طاغ پرنسنه حدودنجه توسیع اراضی‌یه مساعده اولنه بیله‌جکی دخی وعد اولنمش ایدی .

صربستان مصالحتی دردست مذاکره ایکن قره طاغ پرنسنك دخی مکالمات صلحیه ایچون کوندردیکی ایکی مأمور طقسان درت سنه‌سی شهر صفرنده درسعادته واصل اولدی .

بومأمورلر استانبوله کلمزدن اول پرنسك اساس صلح حقنده وقوع بولان سؤالنه توسیع حدود وعدیله ویریلان جواب مدحت پاشانك اواخر صدارتنه مصادف اولوب اوکونلرده ایسه صرب مأمورلری کلمش اولدقلرندن انلرله مکالمه‌یه باشلانیلور ایکن قره طاغ پرنسنه توسیع حدوده دائر وعد رسمی اختیاری صرب مصلحتنه موافق اولوب اولیه‌جغی بحثنده مابین رجالی میانه‌لرنده جریان ایدن سوزلر پادشاهك ترددینی داعی اولمغله اولا صربستان ایشی بتوریلوب صکره قره طاغلولره سوز ویرلمسی یولنده بر اراده صادر اولنجه خارجیه ناظری صفوت پاشا « صربلولرك حدودجه اولان مطالبی هنوز صورت رسمیه‌ده معلوم دکلدر مع هذا قره طاغ پرنسی ایله اجرا ایدیله‌جك مذاکرات صلحیه‌نك صربستان مصلحتنك اتمامنه تعلیق ممکن اوله میوب همان شو ایکی امارتله مذاکره‌یه دوام اولنمسنك اهمیتی بدیهیدر وتوسیع حدود وعد اولنمدقجه قره طاغ پرنسنی دائرهٔ صالحه چکمك نا قابل اولدیغی مجزومدر » دیمکله هیئت وکلانك افکارینی تصحیح ایلدی ومتفقاً عرض ایدیلان قرار اوزرینه توسیع حدود وعدیله قره طاغ پرنسنه جواب یازلمسی ایچون پادشاه حضرتلرینك موافقتی تحصیل اولندی .

بو جواب یازلدیغی صره‌ده قره طاغ مصلحتنجه باب عالینك نظر اعتنایه آلدیغی اساسلرك بری دخی دور عبد العزیز خانیده قره طاغ پرنسنك مراجعت اختیاریه‌سیله معلوم اولان بعض مطالبی که داولوقت قرین اسعاف وقبول اوله‌جق برصورته افراغ ایدلمش ایکن هرسك اختلالنك ظهوریله اجرا اولنه‌میوب قالمشدر » انلرك مذاکرهٔ صلحیه‌ده اورته‌یه قونلمسی قضیه‌سی اولوب حتی مدحت پاشانك پرنسه تحریری استیذان ایتدیکی وعدلرك بری دخی بوماده اولدیغی بالاده مختصراً ذکر ایدلمش ایدی . بناءً علیه قره طاغ مکالمه‌سنك تفصیلاتنه

كيريشمزدن اول كرك ذكر اولنان مطالب سابقه‌نك وكرك قره طاغ ايله صلح ايديله بيلمك ايچون اراضئ متجاوره‌دن نه درجه يه قدر فدا كارلق اختيار اولنه بيله‌جكنه دائر باب عالينك تنسيب وامريله هرسك قوماندانى سليمان پاشانك وقوع بولان تحقيقات واشعارات محرمانه‌سنك بومحلده بيان وافاده‌سنه لزوم كورندى .

عقيب جلوس عبد العزيز خانيده قره طاغ اوزرينه سوق جيوش ايله اجرا اولنان تنكيلاتك نتيجه‌سنده طاغلولر مغلوب اولوب پرنس طرفندن ويريلان بر تعهد سندنده دولت عليه‌نك امنيتنه موافق خيلى شرائط بولنمش ايكن روسيه وفرانسه‌نك اجباريله اشقودره‌يى قره طاغ ايچندن هرسك قطعه‌سنه ربط ايدن اسكى جاده‌نك آچلمسنه وموانع لازمه‌سنك قله‌لرله محافظه‌سنه دائر قرارلر ترك ايتديرلمش اولديغى كبى انلرك خارجنده‌كى موادك دخى قره طاغلو اجرا ايتميوب حدودنجه منازع فيه اولان اراضى تحديداتى وسيله‌سيله امرار وقت ايليه‌رك بعض مواقعى عسكردن خالى بولدقجه تجاوز وتسلطدن كيرو طورمز ودولت عليه طرفندنده برغائله چيقمسون دينيله‌رك حركات شديده اجرا اولنمز ايدى .

حسين عونى پاشانك صدارتنده ينه بركون طاغلولرك شقاوتلرى ظاهر اولمغله اطرافدن عسكر ترتيبى اسبابنه تشبث اولنجه قره طاغ پرنسى حربدن اجتناباً برچوق تأويلات واعتذارات سرديله مسلك مسالمته رجعت ايتمش واراسى برقاچ آى كچدكده يعنى اسعد پاشا ثانياً صدارته كلدكده باب عالى يه برعريضه كوندروب مألنده اشقودره وموستارده طرفندن برر مأمور بولنديرمق وحكومت عثمانيه ايله مناسباتى تأمين ايده‌جك اصول وقواعده مراعات ايتمك كبى فائده‌لى ومطاوعتكارانه بعض مطالعات ايراد ايلمش اولمسنك اوزرينه ايش كشاكشه دوشوريلوب قره طاغلونك دولت عليه‌يه تابعيتى اساسى اورته‌يه قونلش وبونى مصدق اولمق شرطيله قره طاغ پرنسنه صربستان ومملكتين پرنسلرى كبى معامله اولنمسى ايستنيلوب بو ايشلره قرارويرمك ايچون قره طاغه برمأمور اعزامنه دخى قرار ويرلمش ايدى لكن او اثناده هرسك اختلالى ظهوره كلوب مراجعت سابقه‌سى اوزرينه مذاكره‌يه كيريشلمسنى ينه قره طاغ پرنسى عوق وتأخير واحمد مختار پاشانك دوغا بوغازنده عصاة ايله ايتديكى محاربه‌ده طاغلولرك همدست شقاوت اولدقلرينه دائر اوراق حوادثك نشر ايلديكى وقوعاتى تأويل وتعليل ايله برابر او اثناده اشقودره‌يه سوق اولنان قوهٔ عسكريه‌نك سبب اجتماعنى دخى باب عاليدن سؤال ايلدى . بناءً عليه محمود نديم پاشا صدارتنده قره طاغ پرنسى ايله مذاكره ايچون طوبجى متصرفلغندن منفصل

فخرى بك مأمور مخصوص صفتيله اشقودره يه اعزام اولنمق اوزره ايكن محمد رشدى پاشانك صدارته كلمسى وسالف البيان وقوعات ايله احوالك دكشمسى وهيئت جديدهٔ وكلاجه محمود نديم پاشانك سقيم ومستقيم ويرديكى قرارلره التزام مخالفت قلنمسى سببلريله اشقودره يه مأمور كوندريلوبده قره طاغلو ايله اويوشمق طرفنه ميل ايدلمكدن اتقا ايديله رك حتى قره طاغ پرنسنك اشقودره ده تحشيد عسكر اسبابنى برصورت مطاوعتكارانه ده سؤال ايتمسى « حربه حاضرلنمق ايچون وقت قزانمق واوروپايه مسالمت جويانه حركت رنكنى كوسترمكدر» دينيلوب قره طاغلو ايله حربه طوتشمق اطوار صلحپرورى يه ترجيح اولندى.

اولوقت مسئله بويله برزنك آلمش ايكن قره طاغلولر مؤخراً صربستان محاربه سنه اشتراك ايله تجاوزانه باشلادقلرندن اميد مسالمت بالكليه منقطع اولوب حربك نتايجى ايسه طاغلولره مساعد ظهور ايتمكله حدودجه ترك اراضى ايله اويوشمنك چاره سنى ارامغه مجبوريت كورندى واستانبول مجلس مكالمه سى منفسخ اولدقدن صكره طاغلولرى اسكان ايچون هرسك طرفندن نه درجه يه قدر فدا كارلق اختيارى قابل اوله بيله جكى محلنجه موقع تحقيق وتدقيقه قونلمش ايدى كه بونده اصل ملتزم اولان شى اوستريالولرك هرسك عصاتنى حمايهٔ بى طرفلق شعارندندر ديو بحراً دولت عليه يه سد ايلدكارى « قليق » ليماننه قارشو « ستورينه » ليماننى قره طاغه ترك ايله تشفىٔ صدر ايتمك ماده سى ايدى .

ايشته بومقصده موافق اولمق اوزره هرسك قوماندانى سليمان پاشا ستورينه نك ونواحىٔ عاصيه دينيلان يرلردن بعض اراضينك قره طاغه تركنى اشعار ايتدى ايسه ده « ستورينه » ساحلنك دالماچياده كائن « قطارو » ليمانى داخلنده بولنديغيچون قره طاغلونك النه كچمسى اوستريا دولتنك هيچ بروجهله ايشنه اويرميه جكندن ستورينه نك باب عاليجه سوزى آچيلور آچلمز اوستريا ايلچيسى شكايته قيام ايدوب اك صكره « اكر دولت عليه بوتصورى موقع فعله قويه جق اولور ايسه اوستريا دولتى كندوسنه اعلان حرب ايدلمش نظريله باقه جغنى وبونى ممالك عثمانيه دن ديكر برمحل ايله تعويضه مجبور اوله جغنى دخى بيان ايتمكله ارتق « ستورينه » بحثنك تكرارى عبث كورونمكله برابر حدود محليه اوزرينه تعاطىٔ افكار ايله دولت عليه نك ايشنه اويه جق برنتيجهٔ ممكنه حاضرلنمسى ايچون موقع ومصلحته وقوفى اولنلردن مركب برانجمن تشكيل ايدلمش بولنديغنى متعاقب قره طاغ مأمورلريده استانبوله كلمشلر ودولت عليه ايله تجديد مناسباته اساس اولمق اوزره مطلوبلرى اولان موادى حاوى خارجيه نظارتنه برمذكره ويرمشلر ايدى .

طاغلولرك تكليف ايتدكارى شيلر موقع مذاكره يه قونلزدن اول مابين باش كتابتندن بعض اراداتى حاوى صدر اعظم ادهم پاشايه برتذكره كاوب مآلنده اولا طاغلولرك اساس مطالبى اولان ترك اراضى ماده سنه موافقت اولنديغى تقديرده ويريله جك يرلرك نقاط حربيه دن اولماسى واهل اسلامه نفعى اولميان مواقعدن بولنمسى لازم كله جكنه نظراً بومحللر نره لريدر ونه وسعتده اراضى يى ونه مقدار نفوسى شامل اولور وحكومتجه ادارهٔ حاضره لرى نه يولده در .

ثانياً اراضى تركيله حصول انعقاد مصالحه دن صكره امنيت وآسايش عودت ايتمز وروسيه حدودده كى عسكرينى طاغتميوبده محاربه يه ابتدار ايدرايسه طاغلولرله اراضيجه فداكارلق اوزرينه اويوشلمش بولنمسى عمومه تأثير ايتمزمى بورالرى وروسيه نك تشبثات ونياتنه دائر اولان نظريات ومطالعاتك درجاتى دوشونلسون » دينلمش وشو اسئله نك مذاكره سيچون طقسان درت سنه سى شهر صفرينك يكرمنجى صالى كيجه سى بشكطاش سراينك مابين دائره سنده مجلس وكلا عقد اولنمش ايدى .

بومجلسده ابتدا قره طاغ مأمورلرينك ويردكارى مذكره كه معاهده شكلنده درت ماده يى حاوى ايدى قرائت اولندى بونك برنجى بندنده اشقودره وهرسك جهتندن ايستدكارى يرلر تعداد وبيان وايكنجى بندنده قره طاغ اهاليسنك اشقودره وبويانه كول ونهرى اوزرنده سيرسفاينجه سربستئ كامله نائل اولملرى ودولت عليه طرفندن بويانه نهرنده سيرسفاينه صالح برجدول كشاديله برابر محافظهٔ انتظامنه صرف مساعى اولنمسى سردواتيان قلنمش واوچنجى ودردنجى بندلرنده دخى هرسكليلرك مملكتلرينه اعاده لرى ويابيله جق معاهده يه مربوط برمقاوله ايله مقدما تكليف ايلدكارى صورت معاشرتك يعنى دولت عليه ايله قره طاغ بيننده جريان ايده جك معاملاتك تأسيس وتنظيمى كوسترلمش ايدى .

بونلردن ماعدا توسيع اراضى ايچون اشقودره جهتنده كائن «قوچ» و «واسويك» ناحيه لرينك قطعات معلومه سى و «موراچا» نهرينك «زتا» نهريله برلشديكى محلدن اشقودره كولنه منتهى اولان ساحل يمنى ايله «اشبوز» و «ژابياق» قلعه لريله اشقودره كولنده واقع بعض اطه لرك و «اسپيچ» ليمانى ايله اوراية مربوط قرا واراضينك تركى وهرسك سنجاغنه ملحق «زوپچه» ناحيه سنك جهت شرقيه سى و «بانيان» و «نقشيك» ناحيه لرينك و «غاچقه» نك برپارچه سى ايله «پيوه» و «درونياق» و «شاران» ناحيه لرينك و «قولاشين» قضاسندن برقطعه نك براغلمسنى تكليف ايتديلركه بونلر

استانبول مجلس مكالمه‌سنك قره‌طاغه دائر تنظيم ايلديكی لايحه‌ده تركنی دولت عليه‌يه تبليغ ايلديكی مواقعی محتوی اولمقله برابر « بار » قضاسنه تابع « اسپيچ » ناحيه‌سنی دخی ايچنه آلور برداثرهٔ وسيعه ديمك اولديغی اكلاشلدی .

بو مطالب اوزرينه اصل بحثه كيرلمك ونه يولده جواب ويرلمك لازم كله‌جكی بين الوكلا تذكر اولنور ايكن قره‌طاغ مأمورلرينك ويردكاری مذكره‌نك شكل ومعناسنه نقل كلام ايله بونك معاهده نامه يولده يابلمش اولمسنه باقلنجه قره طاغلولر اوته دنبرو كندولرينك مستقل برحكومت اولدقلری داعيه‌سنده وبونی پارس معاهده‌سنده قره طاغه دائر صراحت اولمامسيله دخی استدلال قيدنده بولندقلرينه مبنی شو ادعالرينك مرعيتنی وقايه مقصدنده كورندكارندن بو حالده دولت عليه‌نك كندولرينه نه نظرله باقه‌جغی بحثی ميدانه كلدی .

بعض حضرات « اكره قره طاغلولر دولت عليه‌يه تابعيتلرينی تصديق ايتميوب ده داعيهٔ استقلالی رسماً وعلناً ايراد ايدرلر ايسه بو طرفدن برقاريش ير ويرلمسی تماميت ملكيه‌مز اساسنك بالاختيار حكمنی اخلال ايده‌جكندن بويوله كيدلمك جائز اوله‌ماز » ديديلر ديكر طرفدن واقعا قره‌طاغلولرك اوتدنبرو استقلال دعواسنده اولدقلری معلومدر لكن دولتلرجه متفقاً ورسماً طانمش برحق دكلدر ودولت عليه دخی شمدی‌يه قدر قره طاغی كندی ممالكنك اجزای متممه‌سندن عد ايتمكده‌در حتی تصحيح حدود وترك اراضی تصورلری هپ ايشه او نقطه‌دن نظر اولنمقله ميدانه قونلمشدر بناءً عليه قره‌طاغ بوكونه دكين دولت عليه‌نك اجزاسندن بيلديكی كبی ينه اويله طانوب مأمورلرله بالمذاكره نه نتيجه حاصل اولور ايسه اكا كوره يابيله حق سنده تابعيتی مؤيد عباراتك درجنه چالشلمسی رأينده بولنديلر واراضيجه ايديله‌جك فداكارلغك درجاتی مذاكره‌يه كيريشلدی .

شو يله كه طاغلولرك ايستدكاری يرلرك اكثر جهاتی دولت عليه‌نك ممالك مهمه‌سندن اولوب خصوصا اشقودره طرفنده ساكن اهالينك چوغی اسلام ولاتين اولملريله بونلرهيچ بر وجهله قره‌طاغك زيرحكم وتصرفنه كچمكی قبول ايتميه‌جكلرندن اورالردن تصحيح حدود طريقيله بيله اولسه يرتركی قطعياً قابل اوله‌مز فقط نواحی عاصيه دينيلان محللرك حدود معينه ايچنده قره‌طاغه تركيله قولاشين طرفنده يكی بازار بوغازينی تضييق ايدن بعض اراضينك بالمقابله قره‌طاغدن النه‌رق يكی بازاره الحاقی آچيقدن قره‌طاغه يرويرمك كبی اولميوب غايتی اون بش يكرمی سنه‌دنبرو دولت عليه‌نك زيرحكمندن چيقه‌رق عادتا قره‌طاغه التحاق ايدن واهاليسی كافةً اورتودوقس وعاصی اولان محللری طاغلولرك تصرفلرنده رسماً ابقا ايتمك اوله‌جغی

جهتله بونك عموم عندنده دخی اعتراض ایده جك و تأثری دعوت ایلیه جك یری یوقدر دینلدی.

بو بحث دخی قرین ختام اولدقدن صكره احوال مستقبله جه تدابیر تأمینیه تأمل ایدیلوب نهایت انكلتره دولتنك بزه نصیحتی صرب و قره طاغ غائله لرینی بتوره رك ملكیجه اصلاحات موعوده فعلیاتنك وجودینه چالشمق قضیه سی اولمسنه و صربستان ایله تجدید مسالمت اولنمسنه نظراً قره طاغلولرله او یوشیله بیلور ایسه قرار قطعی ویرلمزدن اول انكلتره دولتنه بالمراجعه ایشته دفع غوائل ایله اعادهٔ آسایشه موفق اولندی و روسیه لولرجه قارشومزده بیوك بیوك اردولر طوتلغه وسیله قالمدی فقط انلرك او حالده طورمسی بزم دخی عسكرجه احتیاطلی بولنمقلغمزه و اصلاحات ملكیه اجراآتنجه مفلوج حكمنده قلمقلغمزه سبب اولیور دینیله رك طاغلولرله عقد مسالمتی روسیه لولرك عسكرینی طاغتمسنه تعلیق ایله انكلتره دولتنك اوایشده وساطتنی استحصاله امكان بولنه بیله جكی مطالعه سنجه نهایت مصلحتده بو تدبیره مراجعت اولنمسی قرارلشدیرلدی و خارجیه ناظری صفوت پاشانك برنجی وقوماندانلقدن عودت ایدن مشیر احمد مختار پاشانك ایكنجی مرخص صفتنده قره طاغ مأمورلریله مكالمه یه مأموریتلری اجرا قلندی و بوسنه ولایتی مستشاری اولوب استانبولده بولنان قسطان پاشانك دخی مكالمه لرده بولندیرلمسی مناسب كورندی.

ایرتسی كونی خارجیه ناظری صفوت پاشانك قوناغنده مكالمه یه باشلانیلوب مجلس وكلانك قراری تبلیغ اولندقده قره طاغ مأمورلری بوكا صلا ییناشمدقلری و لكن زیاده ارزولرینی «نقشیك» و «اشپوژ» اوزرنده و دها ارایلور ایسه نقشیك حقنده كوستردكاری و كیدولرندن ایستنیلان یرلری ویرمكه راضی اولمدقلری خارجیه ناظری طرفندن بر مكالمه ضبطنامه سیله هیئت وكلایه بیلدیرلدی.

شهر صفرك یكرمی یدنجی بازار ایرتسی كونی بونك ایچون بر مجلس مشورت عقد اولنوب «اشپوز» و «نقشیك» اراضیسی اكثریا اهل اسلامك تحت تصرفلرنده بولندقدن قطع نظر قره طاغه قارشو غایت مهم و معتنا محللر اولمسیله بر كره بونلری و یاخود یالكز نقشیكی الارینه الهجق اولورلر ایسه ارتق قره طاغلولرك هر سنك قطعه سنه تجاوزلرینه مقابله ایده جك موقع دیكر طوتمق و استیلالرینه میدان ویرمامك ممكن اولەمز قره طاغ مأمورلرینك اوراره حصر نظر ایتملریده بو دقایقی بیلدكلرندن نشأت ایده یور بنابرین شومرامللرینی ترویج و اسعاف ایتمك دولت علیه نك الندن كلمز دیو جواب ویرلمك اقتضا ایدر انجق بویله دینلدكدن صكره ایشك قیریله جغی و مأمورلرك چیقوب كیده جكی میدانده در او حالده ختامنه یدی كون قالان

متارکهٔ اخیره مدتنك انقضاسیله برابر قره‌طاغ محاربه‌سنه عودت ایتمك لازم اولور بناءً علیه مادامکه تشبثك واشبو زمینده دائر اولان تکلیفك ردیله ایشك قیریله‌جغی محققدر بونی بشقه یولده طوتمق یعنی تابعیت مسئله‌سنی اورته‌یه آتیله‌رق دولت علیه‌نك نواحی عاصیه‌یی الحاقه مساعد اولمسی قره‌طاغلك اجزای متممهٔ ممالك عثمانیه‌دن بولنمسنه مبتنی ایدوکی تصریح اولندقده اگر مأمورلر تابعیتلرینی تصدیق ایدرلر ایسه بو مسئله طبیعی حل اولنمش اولور داعیهٔ استقلالی تفوه ایدرلر ایسه اووقت کندولرینه نواحی عاصیه‌یی دگل برقاریش یر ویرمك عهدًا ممکن اوله‌میه‌جغی جوابی اعطا اولنمغله برابر دول متحابه‌ده طاغلولرك ادعای استقلال ایتملرندن ناشی ممالك دولت علیه‌دن کلی و جزئی اراضی افراز و ترکی بابنده معاهده‌سنجه تمامیت ملکیه اساسنه طوقنه‌جغی جهتله طالب و تکلیفلری بالطبع رد اولنه‌جغی تبلیغ قلنمق مناسب اولور دینلدی دیگر طرفدن شو قراره گوره قره‌طاغلولرله انقطاع رشتهٔ مسالمت تحقق ایدر ایسه عسکرجه احتیاطلی بولنمق ایچون تحری تدابیره قیام اولنه‌رق اولجهده‌ده قره‌طاغ ایله هر نه زمان حربه طوتشیله‌جق اولور ایسه اك اول یاپیله‌جق شی نکشیکه ذخیره یتشدیرمك ماده‌سی اولوب بونك تجارب مکرره ایله مثبت ومعترف اولان مشکلات وتعسراتی نکشیکده موجود ذخایرك اوراده بولنان عساکر واهالی‌یه نهایت یکرمی اوتوز گون اداره ایده‌بیله‌جك قدر اولدیغی محقق اولمسنه نظرًا بریاندن ناچقه‌یه ذخیره ادخارینه وبریاندن هرسك واشقودره فرقه‌لرینك حرکات متحدهٔ تجاوزیه‌یه قیام ایده‌بیلمه‌لری ایچون عسکرجه ولوازمجه اقدارینه مسارعت فریضه‌دن گورینور دینلدی وشو احتیاجات احتیاطیه‌نك درجاتی سرعسکر ردیف پاشا وسردار اکرم عبدی پاشا وهرسکدن گلان احمد مختار پاشادن صورلدقده یکی بازارده صرستانه قارشو موجود اولان فرقهٔ عسکریه‌دن صرف اولرق تعیین مسالمت اولنمسه‌مبنی یکرمی طابور عسکرك شقودره‌یه سوق ایدیلوب اوراده‌کی قوته برلشدیرلمسی وایکی فرقه‌یه ذخیره ومهمات طاشیمق ایچون عاجلاً بش بیك حیوان گوندریلوب برمثلك دها تدارکنه دوام اولنمسی ومصارف فوق العاده‌یه محسوبًا فرقالی بیك آلتون ارسال وادوات ومهمات حربیه‌جه اولان نقایصك اکمال قلنمسی لازمدر دیدیلر .

هیئت وکلا قره‌طاغ ایله تکرار حربی گوزه آلدقلرندن امرای عسکریه‌نك لزومنی عرض ایلدکلری شیلری تدارك وتهیئه ایتمکه قرار ویرمکله برابر سیاسهٔ مخالف قاعده برودتنی فقه‌یه سلوك ایله قره‌طاغلولرله اویوشمق احتمالنی بتون بتون اورته‌دن قالدیردیلر شویله که قره‌طاغ مأمورلرینه ویره‌جکمز جوابك قطعی طرفنه باقلسه نتیجه‌سی معلومدر فرضا قره‌طاغلولر

تابعیتلرینی تصدیق ونواحئ ناصیه ایله قناعت ایدرلر ایسه بونلری یدلرنده رسماً ابقا ایتمك هر سلك سنجاغندن برطاقم یری آییروب قره‌طاغه الحاق دیمك اوله‌جغی کبی تابعیت اساسی اوته‌طرفدن قبول اولنمیوبده ایش کلیاً قیریله‌جق اولدیغی تقدیرده‌دخی روسیه‌لولرك تهیئات حاضره‌سی ودولتلرك نظریات معلومه‌سی اوزرینه قره‌طاغ ایله یکیدن محاربه‌یه کیریشمه‌نك اهمیت حالیه وآتیه‌سی مسلمدر داخلاً افکار وانظار عمومیه ایسه بومصلحته پك زیاده معطوفدر بناءً برین ویریلان قرارلر عمومك رأی ومعلوماتی آلتنده اجرا اولنمق خیرلو کورینور حاضر مجلس عمومینك بش آلتی کون صکره کشادی مقرر اولمقله قره‌طاغ مأمورلرینه ویریله‌جك جواب تبلیغ اولنمقله برابر قرار قطعیسی هیئت مبعوثانك مذاکره‌سنه تعلیق ایدیله‌رك جریان مسئله‌یی حاوی بر بیاننامه ایله ایشی اورایه حواله ایتملیدر وبین المبعوثان حاصل اوله‌جق قرارك هیئت اعیانده‌دخی تدقیقیله بعده دولتلره وقره‌طاغ مأمورلرینه اجرای تبلیغات ایتملیدر دیدیلر وبومطالعاتی قانون اساسی حکمنه موافق ظن ایتدیلر انجق خارجیه ناظری صفوت پاشا شوصورته مخالفت ایدوب قره‌طاغلولرله رشتهٔ مسالمتك تجدیدینه چالشمامقلغمزده پك مضر اولور هیئت مبعوثانده جریان ایده‌جك مذاکره‌نك نتیجه‌سی البته طاغلولره جواب ویرمك طرفنه منجر اوله‌جغندن ایشی اورایه دوشورمك مصلحتی تصعیب ایدر دیدی لکن وکلای سائره قره‌طاغلولرله اویوشدیغمز وبرچوق فداکارلق ایتدیکمز حالده روسیه بزمله حربه طورشمیه‌جقمی اگر قره‌طاغ مصالحه‌سی روسیه‌یی حربدن آلیقویه‌جق قدر مهم ایسه قبول ایده‌لم والا طاغلولرك ایستدکلرینی ویروب صلح اولدقدن صکره روسیه ینه عسکرینی طاغتمز ومحاربه وسائلنی تحریدن کیرو طورمز ایسه اختیار اولنه‌جق ضایعات ملکیه‌نك نه فائده‌سی اولور وخلقه نصل جواب ویریلور دیدیلر صفوت پاشا ایسه قره‌طاغ مصالحه‌سندن صکره روسیه دولتنك محاربه ایتمیه‌جکنی قطعیاً کیمسه کسدیره‌مز اما روسیه مصلحتکذاری «نلیدوف» کچن کون بوقره‌طاغ مسئله‌سنی آچوب طاغلولر نقشیك واشپوزکبی ایکی کوچك موقعه تنزیل مطلب ایتدیلر سز بونلری ویرمکده حسّت ایدرسه‌کز صکره هلیونلرله اسلام ساکن اولان ایالتلرکز الکزدن کیده‌جکنده اشتباه ایتمیکز دیمش ایدی شوحالده قره‌طاغلولرله اویوشوب اوغائله‌یی دخی بتورمك دولتمزك منافعنه موافق اولور دیدی لکن متنفذان وکلا وصدراعظم ادهم پاشا بوکبی مقالات معقوله‌نك تمییز نتائجنه مائل اولمیوب عوام اسندانه اطوار ایله طاغلولره جواب ویرمك یولنده اصرار ایلدکلرندن صفوت پاشا ایشك دها ایلروسنه کیده‌میوب مجلس عمومینك کشادنده مذاکره

اولنمق شرطیله یالکز نواحی عاصیه دینیلان یرلرك یدلرنده ابقاسی صورتنه جواز کوستریله بیله جکی ومطالب سائره لری قرین قبول اوله میه جغی مآلنده قره طاغ مأمورلرینه جواب ویردیرلدی .

بونك اوزرینه دخی قره طاغ مأمورلری نهایت معتدلانه حرکت ایدوب « دولت علیه نك تبلیغاتنی پرنسه یازارز الهجغمز جوابی افاده ایدرز » دیدیلر ارادن برقاچ کون مرورنده خارجیه ناظری صفوت پاشا ایله ملاقات ایدوب « مسئله حقنده ویردیککز قراری پرنسه بیلدیرمش ایدك اوجه اشقودره جهتندن ایستدیکمز یرلری و « اسپیچ » لیمانی طلبدن فارغ اولیور انجق هرسك طرفندن قولاشین قضاسنك یوقارو جهتلرینی ونقشیکی ایستیور ویکی بازاره الحاق ایچون طلب اولنان یرلری ترکه موافقت ایتمیور » دیو بیان مافی الضمیر ایتدیلر ودولت علیه یه تابعیتارینی تصدیق واعتراف ایلارینه دائر وقوعبولان ویرده پرنسك مقدمکی اشعارات ومراجعاتی حقنده درمیان اولنان تکلیفات اوزرینه سوزه کیره میه جکلرینی ایرادایلدیلر ومدعالرینی تنویر ایچون « بزدولت علیه ایله مخاصمه ده دوام ایتمك ایستمیز فقط قره طاغك زراعته صالح محللری اقل قلیل واهالیسی فقیر اولوب کسب معاش ایچون اختیار غربته مجبور اولیورلر دولت علیه دن ایستدیکمز یرلر اولدقچه زراعت وفلاحته مستعد بولندیغندن اکر بونلر دریغ اولنمزایسه الی الابد متندار لطف واحسان اولورز » دیدیلر

خارجیه ناظری صفوت پاشا قره طاغ مأمورلرینك اشبو افاده لرینی دخی مجلس وکلایه تبلیغ ایتدکده « طاغلولرك مطالب سابقه لرینی بوصورتله تعدیل ایدیشلری ضعفلرینه حمل ایله بوطرفدن ویریلان قرارده اصرار ایدیلورایسه مخالفتده ثبات ایده میه جکلری احتمال بعیدی دائرهٔ امکانه تقریب اولندیغیچون قره طاغلولر اوجه طلب ایلدکلری یرلرك قسم کلیسندن وازکچمش اولسه لربیله مادامکه « نقشیك و« قولاشین » کبی دولت علیه جه اك زیاده شایان اعتنا محللری ایستمکده درلر وچونکه قولاشیندن یرایستملری یکی بازار بوغازینی تضییق ایله « درین » صویندن حدود کسمك واوطریق ایله صربستان خطنه برقات دها تقرب ایتمك غرضنه مبنیدر شوحالده قرارسابق دائره سندن چیقلمق جائز اوله میه جغندن بو تکلیف اخیره دخی موافقت اولنه میه جغی قره طاغ مأمورلرینه بیان اولنملی وکندولرینك صوك درجه ده دیه جکلری صوریلوب جواب قطعی اوزرینه قرارمسئله هیئت مبعوثانك مذاکره سنه قونلیدر » دینلدی ومع هذا قره طاغ حکومتیله عقد اولنان متارکه نك مدتی اوانده ختام بولوب هرسك واشقودره فرقهٔ عسکریه لریچون مقرر اولان تهیئات وتدارکاتك ومبایعهٔ

سيوالانك ارقه‌سى الىق ونقشيك ذخيره نقل ايتمك ايسه متاركه‌نك تمديدينه محتاج ايدوكى اعتراف اولنديغندن مارت اخيرينه قدر يكرمى بر كون مدتله تمديد متاركه ايدلمسنه دخى قرار ويرلدى وبر طرفدن مطالبنه جواب اعطا اولنور ايكن ديكر طرفدن متاركه‌نك او اصورتله تمديدينه موافقت التماسنى حاوى قره طاغ پرنسنه جانب صدارتدن تلغرافنامه كوندرلدى پرنس شمان بوكا دخى مطاوعت ايلدكدن بشقه ايرتسى كونى قره طاغ مأمورلرى صفوت پاشايى كوروب نهايت مقال اوله‌رق نقشيك اراضيسنك تركيله مطيب اوله‌جقلرينى ايما ايتمشلر ايدى اما مقام سركشيده مربع نشين عظمت اولان كوته بينان دولت نقشيك نقطه‌سنى بوسنه و هرسك قطعه‌سى قدر قيمتلنديروب حسنده مصر اولديلر .

وقتاكه مجلس عمومئ عثمانى كشاد اولندى خارجيه ناظرى صفوت پاشا و داخليه ناظرى جودت پاشا هيئت مبعوثانه كيدرك قره طاغ مسئله‌سى تفصيلاتنه دائر وكلا طرفندن ترتيب اولنان بياننامه‌يى قرائت ايتدكلرنده هر طرفدن صداى مخالفت چيقه‌رق وباخصوص موستار مبعوثى وطنى نامنه بر اوزون نطق ايراد ايدرك قره طاغلولره بر ويرمك تزايد شقاوتلرندن و آتيده ينه بو درلو مطالبه‌يه قالقشملرندن بشقه بر حالى انتاج ايتميه‌جكى بيانيله خط امتيازى خارجنده هيچ بر صورت و وسيله ايله قره طاغه اراضى ترك اولنمامسنه اتفاق آرا ايله قرار ويرلدى و بوملاحظه هيئت اعيانده عينيله قبول اولندى .

شو حال اوزرينه ارتق قره طاغ ايله اويوشمق قپولرى بالكليه مسدود اولديغندن استانبوله كلان مأمورلرك رد قطعى جوابيله استحصال مقصد مسالمندن محروم اولنجه همان هوجه بكه عزيمت و اندن «كشنو» اردوكاهنده بولنان روسيه ايمپراطورينه دخالت ايدوب الدقلرى وعد مظاهرتله ممنوناً مملكتلرينه كيتديلر بونلرك شو وجهله استانبولدن حركتلرينى متعاقب متاركهٔ اخيره‌نك مدت معينه‌سى دخى منقضيه اولمغله تدابير حربيه‌نك اجراسى قرارلشديرلديكى حالده پادشاه حضرتلرى طاغلولرله همان حربه طورشمقده مسابقتى مناسب كورمدكلرندن اوته طرفدن سلاحه طورانلدقجه عساكر عثمانيه جانبندن بركونه حركت حربيه‌يه قيام اولنمامسنى اراده ايلديله قوماندانلره اوماله تعليمات كوندرلدى .

استطراد

قره طاغ مسئله‌سنك بويله بر نتيجه‌يه وصوليله تجدد مخاصمه‌نك ظهور آثارى روسيه محاربه‌سنك اعظم اسباب وقوعى اولديغيچون اشبو بشنجى فصل مندرجاتنك تشريح ومحاكمه‌سى يولنده بعض دقايق يازمغى وظيفهٔ ذمت عد ايلدك .

شويله كه استانبول مجلس مكالمه‌سنك قرارلرينى رد ايتمك التى بيوك دولته لطمهٔ استخفاف اورمق ديمك اولديغى حالده مجرد حقوق ملل قواعد ينه اتباعاً مدافعهٔ مشروعهٔ سياسيه‌دن معدوديتله اوروپا افكار عموميه‌سنى قورقلديغى درجه‌ده غليانه كتورميوب بالعكس برعالم سكونه كيرلمش ايدى لكن بويله برحال استغراقى بزجه سطوت جهانگيرانه اخافاتندن عد ايتمك دكل بلكه مسئلهٔ شرقيه‌نك مقاصد خارجيه‌يى تأليف ايدرجه‌سنه حسن انحلالى تدابيرينى اتخاذده سرعت كوسترمك وارتق مسالمت‌جويانه حركتله اسايش اذهان جهانه خدمت ايتمك فرض عين ايدى .

حتى بو فريضه‌يى دول غربيه دخى خاصةً اخطار ايتدكلرندن مدحت پاشا كبى داخلاً افكار عامه‌يى هيجانه آلشديران بر صدر اعظم بيله متنصح اولوب انك اوزرينه صربستان وقره‌طاغ حكومتلريله مصالحه‌يه قوياً ميل ايدرك حرباً مغلوب اولان صربلولرك اختيار ايده‌جكى برحالى دولت عليه‌يه اختيار ايتديرمك مرتبه‌سنه قدر كيتمش يعنى صلح طلب ايتمك بحسب المغلوبيه صربلولره دوشر ايكن دولت عليه نامنه صربلولرى واوصره‌ده توسيع حدود وعديله قره‌طاغ پرنسنى صلحه دعوت ايلمش ايدى .

اما ادهم پاشا صدارته كلسيله برابر حرب طرفدارلغى سرمايهٔ حصول آمال اتخاذ ايدنلرك زمام امور دولته متغلبانه مد يدى تسلطده دقيقه فوت ايتماملرى ذكر اولنان تشبثات صالحه‌يى نتيجه‌سز براقمغه سبب اولديغى آتيده ذكر ايده‌جكمز دقايقدن معلوم اولور

واقعا مسائل متحدثه اوزرينه باب عالينك متخذى اولان مسلك سياسى عبدالعزيز خان مرحومك خامى كبى برانقلاب عظيمى متعاقب بتون بتون شدته ميل ايتمش وخلقك اذهانى دخى بويوله چكلمش وكويا يكرمى سنه‌دنبرو دولتك امور خارجيه‌سنجه هرنه يابلدى ايسه اخلال حق واستقلالنه سبب عد اولنه‌رق روسيه دولتى پارس معاهده‌سنى اورته‌دن قالديرمق ايچون يكرمى ييلدر وسيله‌جوى حرب ووغا اولديغى وتهيئات عسكريه وتتميم لوازم حربيه ايله برابر المانيا محاربه‌سندن صكره موقع سياسيسى بتون بتون

کندوسنه مساعد بولنمسنه مبنی آلمانیا واوستریا دولتلریله شرق حقنده‌کی منویاتی اوزرینه عقد اتفاقه صرف مساعی اوفی ایلدیکی وفرانسه وانکلتره‌دن دولت علیه‌یه معاونت امیدلری بالکلیه منقطع بولندیغی ودولت علیه مالاً افلاسنی اعلان ایدرك حرب ایتمك ایچون خارجدن پاره‌جه استقراض ایتمك امکانی قالمدیغی وروسیه دولتی سکسان ملیون تبعه‌یه مالك وملکنده تهدیدنی ایقاع ایله بلامانع ومزاحم ایستدیکی طریق اداره‌یه سالك اولوب افلاق وبغدان وصربستان وقره‌طاغ وبلغارستان وبوسنه وهرسك اهالیسی کبی امرینه رام اولان ملل واقوامی دخی دولت علیه علیهنه تحریك واغرا ایلدیکی حالده دولت علیه‌نك بوقدر قوته قارشو معین ومتفقسز وهروجهله قدرتسز حربه کیریشمسنی هیچ برعقل تجویز ایده‌مز ایکن روسیه‌دن نه‌قدر تهدیدات واوروپادن نه‌درجه‌لرده تبلیغات وقوعبولور ایسه بولسون دولت علیه‌نك حقوقنی محافظه ایچون قان دوکملیز بزبو وطنه دورت یوز قره‌چادرله کلدك ینه اویله‌جه کیدنجه‌یه‌قدر طیانملیز اوازه‌لریله مسامع عالم طولدیرلمش وصربستان محاربه‌سی غلبه‌بخش اولنجه روسیه اردولریله دخی محاربه نظرلرده قولایلشوب برده آثار فعلیه ومادیات اصلیه‌یه مخالف اوله‌رق روسیه بزمله حرب ایده‌مز بوکا قالقشسه انکلتره وفرانسه‌یی وهیچ اولمز ایسه یالکز انکلتره‌یی قارشوسنده بولور مجارلر اختلال چیقاروب اوستریایی روسیه اتفاقندن آیرمغه مجبور ایدرلر کبی اوهام وخیالات مجالس ومحافل رسمیه‌ده بیله تفوه اولنمغه باشلامش ایدی .

ایشته فکرلر بویله وادئ افراطه دونمش ایکن بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله دول غربیه‌نك غوائل داخلیه‌دن تخلیص کریبانه چالشمقلغمز حقنده‌کی نصایحی صرب وقره‌طاغی صالحه دعوتده مسارعةً قبول اولنمش وصربستان ایله «استاتوقو» اساسی اوزرینه تجدید مسالمت قلنمش اولدیغی وقره‌طاغ مصالحه‌سی که بتون دولتلرك نظرندن روسیه محاربه‌سنك احتمال وقوع وظهورینی منعه وسیلهٔ منفرده عد اولنمش ایدی بونك اهمیتی صربستان مسئله‌سی برطرف اولنجه قره‌طاغ ایشندن بشقه خارجاً روسیه ایچون مدار حرکت اوله‌جق سبب قالمامسی دخی تأیید ایلدیکی وقره‌طاغ مأمورلریله مکالمه اثناسنده «نقشیك» قصبه‌سنك ترکنه مخالفت ایلنجه روسیه مصلحتکذارینك «اکر بونی ویرمز ایسه‌کز ملیونلرجه اسلام ساکن اولان ایالتلرکز الکزدن کیدر» دیمسی و«کشنو»ده‌کی روسیه اردوسی ایکی یوز بیك عسکردن زیاده قوتی جامع اولوب افکار حربیه طرفدارانك غلبه‌سیله روسیه ایمپراطورینك پترسبورغدن قالقه‌رق بالذات ذکر اولنان اردوکاهه کلمسی وولیعهدینی وسائر اعضای

خاندانی برابر کتورمسی وقوت ومکنتنی کوندن کونه تزییده ساعی اولمسی وسیلهٔ جزؤیه ایله حربك ظهوره كله جکنی مبین بولندیغی وقره‌طاغ مصالحه‌سی روسیه نظرنده پك مهم طوتلدیغی حالده هرنه صورتله اولور ایسه اولسون انی قیرمق عادتا روسیه ایله حربی کوزه الدیرمق دیمك اولدیغنده موازنه ودقایق اموره مقتدر اولان هر عاقلك اشتباهی اوله‌من ظن اولنور .

امااركان دولتك متنفذانجه مقصداصلی روسیه ایله حربه طورشمق ماده‌سی اولدیغیچون قره‌طاغ مصالحه‌سنی قیرمغه سبب اوله‌جق نه‌مقوله قول وفعل وارایسه انلر اختیار اولندی .

بوقارده تفصیلاتنی یازدیغمز مذاکراتك قرارلری واسباب موجبه‌سی تشریح اولنجه اولا «نقشیك» قصبه‌سی قره‌طاغه قارشو غایت مهم ومعتنا مواقعدن عدایله اوراسی الدن کیدر ایسه هرسك قطعه‌سنی مخاطرات استیلادن قورتارمق ممکن اوله‌من دینلور ایکن نقشیکه سوق عسکر ونقل ذخایر ایچون «دوغا» بوغازی کبی طاغلولرك هربار تسلطکاهی اولان روادئ هولناکده دفعاتله محاربه ایتمك وبو محاربه‌لری هردفعه‌سنده قزانمق مشروطاولوب شواغورده نیجه دلاوران عثمانیانك قره‌طاغ خونریزلری النده پیمانه‌کش شهادت اولدقلری دوشونلمز و « امان مدت متارکه ختام بولیور نقشیکده یکرمی کونلك ذخیره وار قره‌طاغلولر حربه باشلارلر ایسه قلعه طیانه‌من » دیو قره‌طاغ پرنسندن مهلتلر ایستنیله‌رك امداد یتشدیرمنك لزومی انکار اولنمزایدی ثانیاً قره‌طاغ ایله یکیدن محاربه‌یه طوتشمق ایچون عسکر ومهماتجه واسباب نقلیه واقچه‌جه والحاصل هرشیجه نقصانلرمز واوحالده عدم استطاعتمز میدانده ایکن خلاف عقل ونقل اوله‌رق ایشی قیروب محاربه‌یه کیریشمکه قرار ویرلدی ثالثاً قره‌طاغك تابعیتی مسئله‌سی اوته‌دنبرو مسکوت عنه براغلمش وبوده روسیه‌لولرك واکاموافق اولان المانیالولرك قره‌طاغی مستقل طانیملرینه مبنی برغائله چیقمغه سبب اولور مطالعه‌سندن نشأت ایتمش اولدیغی وروسیه دولتنك قره‌طاغ حقنده محابت علنیه‌سی وبلکه قره‌طاغ ایله مصالحه ایدلمه‌سنی کندوسنجه اختیار حربه برمجبوریت فعلیه عدایده‌جکنك معلوم اولمسی اوزرینه قره‌طاغك دولت علیه‌یه تابع اولدیغنی ادعاوتوسیع حدود وعدینی بوکا بنا ایلمك وپارس معاهده‌سنك حامیسی قالمامش ایکن قره‌طاغك ادعای استقلالی حالنده اورایه برویرلمکی بونی نصیحت ایدن دولتلرجه تجویز اولنمز برحرکت عدایتمك وقره‌طاغلولر داعیهٔ استقلاله تصدی ایتمامشلر ایکن تابعیت دولت علیه‌ده اولدقلرینی ادعامقابلنده اکادخی قالقشملرینه یول اچمق صددك خارجنده تشویش مصلحتدن عبارت بولندیغی حالده شودقایق دخی پیش نظره آلنمدی .

رابعاً هر حکومت مشروطه‌ده مبعوثان ملتك قوهٔ وکلای دولتك اجرا آتنی تدقیق و محاکمه‌یه مصروف اولوب بو جهتله وکلای دولت وظیفه‌لرینی اجراده مرخص و فقط مبعوثان ملته قارشو مسئول اولدقلرندن هیچ بر حکومت مشروطه‌ده قوهٔ اجرائیه‌نك وظایفنه عائد بر مسئله‌یی قبل الاجرا مبعوثان ملت مجلسنه عرض ایدوب بدء رأیلرینی صورمق و قرارلرینی دستور العمل طوتمق عادت اولمیوب بویله بر مسلك قبول اولنجه ارتق حکمدارك و وکلاسنك حکم و نفوذلری قالماق طبیعی بولندیغی و چونکه دیپلوماسیجه حکومتك کوره‌بیله‌جکی مخاطراتی موازنه ایله دفع ضررکلی ایچون اخف ضرری اختیار ایده‌بیلمك مطلقا ارکان دولته عائد وظایفدن اولوب بونی مبعوثان ملته براقمش بر حکومت اولمدیغی حالده قره‌طاغلولرك مطالبنه قارشو وکلاجه برشی دینلمیه‌رك وظیفه و موقعلرینی طانیمیان و دها برنجی اجتماعده یالان یاکاش انتخاب اولنان مبعوثانك مذاکره‌سنه حوالهٔ مسئله قلنمسی و بو صورت اجانب جانبندن تعییب ایدلمش ایکن قانون اساسی‌یه موافق ظن اولنمسی حاصلی بو مسئله‌ده وکلای دولت ردو یا قبول تکالیف شقلرندن برینك مسئولیتنی درعهده ایدوب بده قاعدةً کندولرینی اورته‌یه قویمق و مثلا قره‌طاغ مأمورلرینك الکصوك ایستدکاری وجهله سلامت دولت ایچون نقشیکی ترك ایله اوروپایه آثار صاحبپرورانه کوسترمك لازم ایکن اویله قانون اساسی‌یه مخالف صورتله مسئله‌نك مبعوثان مجلسنه حواله قلنمسی موجب تعجب و حیرت اولدی و حرب طرفداری اولان عظمانك اولجه صورت حقدن کورینه‌رك بعض مبعوثانه تعلیمات اعطاسیله ایشی قیردیرمغه چالشدقلری اکلاشلدی و کلانك بو مسلکده مأمولاری اوروپا دولتلرینه مبعوثانك قرار متحدانه‌سیله اولنه‌جق تبلیغاتك حسن تأثیرینه ذهابدن عبارت ایدیسه‌ده وظایفنی بیان حکومتلر نزدنده بویله ظن و کمانلرك فائده‌سی اولمیه‌جغنی کیمسه تخطر ایتمدی.

خامساً خارجیه ناظری صفوت پاشا روسیه مصلحتکذارینك بو قره‌طاغ مصالحه‌سنه و بالخاصه نقشیکه دائر اولان افادات تهدید آمیزنی میان مجلسده سویلمش ایکن اندن اعتبار ایتمیوبده قره‌طاغلو ایله عقد مصالحه روسیه دولتنی حربدن منع ایدوب ایتمیه‌جکی وادیسنده خارجیه ناظرندن تعهد ایستنلمسی دخی استغراب اولنه‌جق حالاتدن ایدی.

لکن هدف حرکت قره‌طاغ ایله «بوشمق یولی اولمدیغندن بو مناسبتسزلکلرك بشقه بشقه سبب عدینه بیله محل یوقدر اکر قره‌طاغلولر صربستان کبی «استاتوقو» اساسنجه مصالحه‌یه راضی اولسه‌لر دولت علیه دخی موافقت ایدر ایدی» دیو حقیقت حاله منافی کلمات بی‌مغزه نشر ایدنلره جواب ویررزکه قره‌طاغلولر حرباً بر غالب اولدیلر چوق یرلرمزی الدیلر

وروسیه‌دن مظاهرت امیدینه دوشدیلر انکلیچون « استاتوقو » اساسی اوزره برعزیمتی
پروپرمکسزین بونلری اسکات امیدنده بولنمغه حال وزمان مساعد اولمز ایشته بوقضیه دخی
طبیعی مصدق اولمق لازم کاور ایکن مسلك خلافنه کیدلمنك معناسی شهلوندانه اطوار
عامیانه ایله التی یوزییللق دولت عثمانیه‌یی « تقسیم » کبی بر بلانقه‌نك ترکنده حسن ایچون
اغلب اسباب اولمق اوزره روسیه محاربه‌سی ایچنه صوقمق ودها طوغریسی حفرهٔ بلایه
آتمقدن عبارتدر حتی محاربه‌نك قبولی پهلوانلغی بومسئله ایله اوغراشیلور ایکن صورت
دیکرله دخی اورتایه آتلمش وروسیه‌نك حرکتنه انتظار ایتمکسزین اعلان حرب درجه‌سنه قدر
چیقلمق ایستنلمش ایدی .

شو اجمالك تفصیلی مسئلهٔ شرقیه‌نك قطعیاً حلی مقصدیله دول سته بیننده یاپلمش اولان
« پروتوقول » یعنی مکالمه مضبطه‌سنك صورت تنظیم وتبلیغی مسئله‌سنه متعلق اولدیغیچون
بومجلده اوبحثه شروع اولندی .

آلتنجی فصل

پروتوقولك اسباب ترتبی و احکام مندرجه‌سی و بونك ردینه دائر قرارلرك اساسی و متفرعات و نتایجی

استانبول مجلس مکالمه‌سی قرارلرینك ردی اوزرینه بو مجلسه داخل اولان آلتی دولتك مرخص و سفیرلری یرلرینه بر مصلحتکذار براقوب مملکتلرینه کیتمشلر ایدی بونلرك شو صورتله عودتلری دولتلرینك اتفاق آراسنه دلیل علنی اولمقله برابر درجهٔ تأثرلری بالطبع متفاوت ایدی مثلا فرانسه حکومتی کندوسنی تقویه واقتدار ایله مشغول اولمسندن طولانی مسائل شرقیه‌ده ایلرو کیتمك ایستمدیکی وانکلتره دولتی متفقسز بولنمسندن ناشی روسیه‌نك یاپه‌جغی ایشلره آچیقدن آچیغه حربه کیریشه‌جك قدر مخالفتی التزام ایده‌مدیکی و المانیا و اوستریا دولتلری ایسه روسیه اتفاقنه داخل اولدقلری و ایتالیا دولتی اکثریت آرای دوله اتباع حال و موقعده بولندیغی جهتله مجلس مکالمه قرارلرینك طرف دولت علیه‌دن رد اولنمسی موقع بحثه قونیلان مسائلده اك زیاده علاقه‌دار و بلکه سبب کارزار اولان روسیه دولتنه کران کلوب متفقلری اولان المانیا واوستریا دولتلریله یکیدن تعاطئ افکار و ایشی کندوسی حل ایتمك کبی حرکته ابتدار ایلدی .

اما اولوقت دولت علیه برطاقم اصلاحات وعد ایلمش وبونکله مجلس مکالمه قرارلرینك بر قسمنی قبول ایتمش بولندیغندن انکلیزلر دولت علیه‌نك حرکات و افعالنی نظر دقته الوب انجاز وعد ووقایهٔ صلحده ارزولرینه موافق بر یول طوته‌میه‌جغنی اکلامدقجه روسیه‌نك مرامنه مساعد اوله‌میه‌جقلری شایعاتی اتفاق مثلث اربابی اولان دولتلرك توقف و احتیاطلرینی استلزام ایتمش ایدی .

لکن روسیه دولتی مقاصد اصلیه‌سنك فعلیاتنه مصروف اولان مساعیسنی ثمره‌سز براقمق ایستمدیکندن استانبول سفیری اولوب مجلس مکالمه‌نك انفساخی اوزرینه «کیشنو» اردوکاهنه عودت ایدن جنرال «اغناتیف» اوراده بولنان روسیه ایمپراطوری طرفندن آرای دولیه‌یی ازسرنو روسیه‌نك نقطهٔ امانه جمع و جلب و انکلیزلرك باشلرنده‌کی عارضهٔ تردد و رخاوتی ممکن اولدیغی قدر دفع و سلب ایتمك مأموریتیله اوروپا پای تختلرینه اعزام اولندی و بو تدبیر او زمان اك زیاده دولت علیه ایچون فرض عین ایکن حیفاکه انده دخی فوت فرصت قلندی .

زیرا مجلس مکالمه قرارلرینك ردی ولو حق ووظیفه‌یه موافق بیله اولسه التی بیوك دولته قارشو متجاسرانه بر حرکت اولدیغندن وکلای دولتدن حیثیتلی و اوروپا نزدنده طانمش برینك اعزامیله دولت و ملتلرك افکارینی اولدقجه جلب و تمییره و وعد اولنان اصلاحاتك صور اجرائیه سنجه حاضرلنه بیله‌جك شیلری بالاطراف افهام و تذکیره چالشمق و بوطریق ایله روسیه‌نك صرف ایده‌جکی مساعی‌یه مقابله قابل اولمسه بیله انك استفاده‌سنی تقلیله بذل ماحصل اقتدار ایتمك پك لازم و مهم ایدی .

واقعا استانبول مجلس مکالمه‌سی تکلیفاتنك ردی تصمیم اولندیغی صره‌ده مدحت پاشا نافعه نظاتی مستشاری اودیان افندی‌یی پارس و لوندره‌یه اعزام ایتمش ایدی لکن بومأمورك حال وموقعی دولت علیه‌جه مسئلهٔ حیاتیه حکمنده بولنان برمصلحت عظیمه‌یه دائر فرانسه و انکلتره وکلاسنك اعتماد و امنیتنی جلب و تحصیله کافی اولمیوب کندوسی عادتا مدحت پاشانك برادمی کبی طولاشمش و هله غربك معاونت صحیحه‌سی امیدینه محل قالمامق قرینه‌سیله روسیه‌یی امکانی مرتبه تسکینه چالشمق وبونکله مسئله‌نك نتایجنی رقابت دولیه‌یه تصادف ایتدیرمك تدابیر سیاسیه‌سی هیچ نظر دقته النمامش ایدی معهذا مدحت پاشا صدارتدن معزول و استانبولدن مطرود اولنجه اودیان افندینك دخی اوروپاجه مأموریتنه ختام ویریلوب یرینه عدلیه مستشاری واحان افندی کوندرلدی که انك باشلیجه وظیفه‌سیده مدحت پاشانك تفتیش حرکاتیله ممالك عثمانیه‌دن تبعیدی معامله‌سنك اوروپاجه تأثیراتنی ازاله‌یه سعی ایتمکدن عبارت اولمقله مسئله حقنده‌کی تدابیر خارجیه‌نك برواسطهٔ کافیه و مؤتمنه ایله استکمالنه میل افکار ایدلمامش ایدی .

جنرال «اغناتیف» ایسه «کیشنو» اردوکاهندن حرکتله همان المانیا پای تختی بولنان «برلین» شهرینه کیدوب وزمانمزده اوروپانك زمام حل و عقد ید اقتدارینه کچن المانیا باش وکیلی «پرنس بسمارق» ایله ملاقات ایدوب مسائل شرقیه‌نك قطعیاً وصلحاً تسویه‌سی ایچون استانبول مجلس مکالمه‌سنه داخل اولان دولتلره عرض و تکلیفنه مأمور اولدیغی موادك اودولتلرجه قبول وامضا اولنه‌جق برپروتوقوله درجی حقنده مذاکرانه کیریشدیکی ترشح ایدرك روسیه‌نك اویله براتفاق جدیدی طلب ایتمسی ایسه مجلس مکالمه قرارلرینی دولت علیه علیهنده برحکم غیابی استحصالیله یورتمك غرضنه مبنی اوله‌جغندن استانبولده باعث خلجان اولمش ایدی .

چونکه روسیه دولتی بر طرفدن سائر دولتلرك اتفاقنی تحصیله چالشمق و دیکر طرفدن دولت علیه‌یی مرامنه رام ایتمك سوداسنه دوشوب اکر ایکنجی صورتی استحصال ایدر یعنی دولت علیه ایله طوغریدن طوغری‌یه اویوشه‌بیلور ایسه غربی دولتلرك اتفاقنی حصوله کتیرمك تکلفندن و بونك ضمننده محتمل الظهور اولان مخالفتلری کورمکدن وارسته اوله‌جغنی تیقن ایتمش واغناتیفك مأموریتنی بوکا کوره قرارلشدیرمش اولدیغی کبی لوندره و پارس و ویانه‌ده بولنان ایلچیلرینه دخی او یولده تعلیمات کوندرمش و بو جمله ایله برابر شو تشبثاتك نتیجه‌سنده‌ده دولت علیه‌جه مخالفت اولنور ایسه اختیار حربی کندوسنجه ترکی ناقابل بروظیفه عد ایلمش ایدی زیرا هرسك وبلغارستان اختلاللرینك و صرب و قره طاغ محاربه‌لرینك حدوثنده مجرد کندوسی اوك ایاق اولمش و مواعد مظاهرت کاریسنه ربط قلوب ایدن اقوامك اسلاو حیاتی اغورینه دوکدکلری قانلره بدل منافع خصوصیه‌لرینی استحصاله اولانجه نفوذ و اقتدارینی وقف ایتمش اولدقلری حالده استانبول مجلس مکالمه‌سی قرارلرینك ردی و صربستان حکومتنك حرباً مغلوبیتی و بلغارستان اختلالنك دفعی سببلریله بتون اسلاولره قارشو مشکل برموقعه دوشدیکندن مطالبی یوروتمدکجه ایشك ایچندن چیقمق روسیه حکومتنجه ممکن اوله‌میه‌جق درجه‌یه کلمش واستحصال مقصد ایچون اعلان حربه قدر کیتمکی کوزینه الدیرمسی بوندن نشأت ایتمش ایدی اما عالمه قارشو اعلان حرب مسئولیتنی درعهده ایتمکده التزام حزم واحتیاط ایتمکله « جنرال اغناتیف » برلینه وصولندن براز صکره اوراده بولنان دولت علیه مصلحتکذارلریله ملاقات ایدوب « دولتکز پك ساده برحرکت ایله محاربه‌نك وقوعنی منع ایده‌بیلور اوحرکت دخی قره‌طاغ ایله عقد مصالحه ایتمك وتعهد ایلدیکی اصلاحاتی اجرا ایتمك و روسیه دولتیله ایضاحانه کیریشه‌رك دولتین بیننده‌کی مناسبات قدیمه‌یی اعاده ایچون پترسبورغه اهلیتلی بر ایلچی کوندرمك ماده‌لرندن عبارتدر و احتمالکه اوروپا بونی سزدن ایسته‌یه‌جکدر طلب اولنمزدن اول کندولککزدن اجرا ایتمکلککز موافق حکمتدر بوقسه محاربه‌نك وقوعی نجه لابد کورینور بو محاربه‌ده ایسه دولت علیه‌نك بقاسی مخاطره‌ده قلور وصنوف تبعه‌سنك ایلروده وقوع بوله‌جق مطالباتی دخی روسیه دولتنجه بادئ اضطراب اولور » دیمش ایدی ینه او اثناده روسیه‌نك لوندره‌ده مقیم سفیری « قونت شووالوف » دولت علیه ایلچیسی « موسوروس » پاشا ایله کوریشوب دولتین اردولرینك بروقتده طاغیدلمسی حقنده اتفاق حاصل ایتمك مأموریتیله جانب دولت علیه‌دن

پترسبورغه بر ایلچی کوندرلمسنی اخطار و ایمپراطور شو اثر نزاکتدن ممنون اوله‌جغندن ماعدا عسکرینی حدود اوزرندن ناموسیله چکه‌رك محللرینه اعاده ایده‌بیله‌جکنی و تمایلات دوستانه اظهاریله مسئلهٔ شرقیه‌یی برمدت معینه ایچون دکل دائمی صورتده الدن براقه‌جغنی دخی علاوهٔ کفتار ایدر «موسوروس» پاشا روسیه ایلچیسنه جواباً اولا اخطار ایلدیککز تصور افکار ذاتیه قبیلندن اولوب ایمپراطور حضرتلری مستشارانینك نه‌فکر و ملاحظه‌ده بولنه‌جقلری معلوم دکلدر ثانیاً بزم اوبولده طوغریدن طوغری‌یه ایده‌جکمز بر تشبثك سائر دولتلرجه عدم خشنودی‌یی موجب اولمسندن و بینلرنده‌کی اتفاقی اخلال ایتمسندن قورقیلور ثالثاً روسیه وکلاسی ایلچیمزك مأموریتندن استفاده ایدوبده کرك امور داخلیه‌مزه مداخله معناسی ویره‌جك وکرك بر مسئله‌یه تعلق اوله‌جق بر طاقم تکالیف و مطالبده بولنمسندن و ایشك دها زیاده مشکلایه اوغرامسندن خوف اولنور دینسیله روسیه سفیری «ایلچیکزك کمال مرتبه حسن قبوله مظهر اوله‌جغنی تأمین ایدرم و سائر دولتلر حضری برحالده اولوب اردولرینی حرکت ایتدیرمامش اولدقلری جهتله تشبثمزدن منفعل اولمق شویله طورسون سفری حالنده بولنان یالکز ایکی دولتك اردولرینی طاغتمغه اتفاق ایتملری مقصدیه وقوعبوله‌جق بر تشبثی طبیعی عد ایدرلر و ایلچیکزك عزیمتی وسیله‌سیله روسیه‌نك اوبله نشر ایلدیکی تحریرات عمومیه‌ده مندرج مطالب وتکالیفدن هیچ بری قاله الیموب اینس یالکز اردولری طاغتمق مسئله‌سنده قاله‌جغنه دائر تأمینات ویره‌بیلورم واساس مصلحت حقنده بنمله مذاکره‌یه مأذون اولورایسه‌کز دولتمله صورت مخصوصه‌ده مخابره ایدرك ایلچیکزك مأموریتنه متعلق موادی اتفاق ایله و دولت علیه‌نك غایت خشنود اوله‌جغی صورتله تسویه ایتمکی متعهدم» دیو بیان مافی‌الضمیر ایتمش اولدیغنی «موسوروس» پاشا باب عالی‌یه یازمش ایدی .

قونت «شووالوف» ذاتاً روسیه پولیس نظارتنده بولنمش وایمپراطورك توجه‌واعتمادینی قزانمش اولمسیله کندوسی یالکز روسیه سفیری صفتنده‌طوتلیوب ایمپراطورك معتمدادمی واموركلیه‌ده محرمی بولندیغی دوشمنلك‌وافکار ذاتیه‌بولنده‌سرد ایلدیکی مطالعاتی اکاکوره موازنه ایلك لازم‌اولوب باخصوص جنرل «اغناتیف» دخی قونت شووالوفك تکلیف واخطار ایلدیکی ایلچی‌اعزامی صورتنی‌دولت‌علیه‌نك برلینده‌کی مصلحتکذارینه‌افاده‌ایتمسنه واورادن آلنان معلوماتی لوندره‌دن کلان اشعار تعقیب وتأکید ایلمسنه نظراً بوکابك‌زیاده اهمیت ویرملك وروسیه‌نك شومراجعت متزلانه‌سندن استفاده ایلك اقتضا ایلرایدی لکن

« موسوروس » پاشانك ویردیكی جوابلردن دخی مستبان اولورکه اول وقت انكلتره وفرانسه‌دن امید وقذهلره یرلشمش وانكلیزلرك كاه بویله برامیدی وكاه یأس ونومیدی‌یی مبین قول وفعللری كیدیله‌جك یوللری شاشیرتمش بولندیغی جهتله « روسیه شو مصلحانه ارزولری غریبدن برخانه‌چیقار قورقوسیله اورته‌یه آته‌یور بزموافقت حالنده بولنور ایسه‌ك ایلروسی مضر اولور » توهماتی موازنهٔ مشروحه‌یی عقللردن چیقارتمش ده « موسوروس » پاشانك روسیه ایلچیسیله اولان مكالماتی یازدیغی صره‌ده « اكر ایشلك ایلروسی مذاكره‌یه مأذون ایدیلور ایسم اول امرده انكلتره خارجیه ناظری لورد « دربی » ایله محرمانه لقردی ایتمكلكم مناسب اولور » زمیننده بسط مطالعات ایله مسئله‌یی انكلتره‌نك تصویبنه تعلیق ایتمسی باب عالینك دخی اویولی اختیار ایلمسی انتاج ایتمكله جنرال « اغناتیف » و « قونت شووالوف » طرفلرندن محرمانه تكلیف اولنان صورت تسویه حقنده لورد دربیدن سؤال مطالعه ایتمسیچون « موسوروس » پاشایه مأموریت ویرلدی .

بونك اوزرینه « موسوروس » پاشا روسیه‌نك تكلیفاتنی سویلدكده لورد « دربی » روسیه دولت علیه‌نك قره‌طاغ ایله عقد مصالحه ایتمسیله واجرای اصلاحات ایلمسیله وپترسبورغه ایلچی كوندرمسیله خشنود وقانع اوله‌جغنی هیچ مأمول ایتمم چونكه جنرال « ایغناتیف » دولت علیه‌نك تكلیف ایلدیكی اصلاحاتك اجراسی ماده‌سنه دائر دولتلر بیننده برمضبطه امضا اولنمسنی برلینده درمیان ایدوب آلمانیا دولتی دخی بونی تصویب ایلمش اولدیغی سویلنیور روسیه‌نك قطعی صورتده ایده‌جكی تكلیفلری بیلمیورم فقط پترسبورغه ایلچی كوندرمكزی تقبیح شویله طورسون روسیه بویله برارزوده بولندیغی جداً سویلدكدن صكره دولت علیه بوكا موافقت ایده‌جك اولور ایسه افكار اسایشپرورانه‌سنه بردلیل كوسترمش اوله‌جغی اعتقادنده‌یم مع مافیه روسیه‌نك تكلیفلرینی قطعی صورتده بیلمدیكمدن انكلتره دولتنك اتخاذ ایده‌جكی قرارشودر دیه‌مم » دیمش اولدیغنی « موسوروس » پاشا باب عالی‌یه بیلدیردی وفكر ذاتیسی اولمق اوزره روسیه‌نك تكالیف قطعیه‌سنه وانكلتره دولتنك نه حركتده بولنه‌جغنه واقف اولمزدن اول اغناتیفك تبلیغ ایلدیكی صورتك اجرا اولنماسنی اخطار ایتدی وانی متعاقب بعض روایات ومسموعاته بناءً كوندردیكی تلغرافنامه‌ده دخی ایغناتیفك تكلیفی كی جانب دولت علیه‌دن سفیر ارسالی حالنده روسیه دولتنك ترك سلاح ماده‌سنی بحرسفید وسیاه بوغازلرینك سفن اجنبیه‌یه مفتوحیتی وباطوم لیمانینك تركی مثللو شروط وخیمه‌یه تعلیق ایده‌جكنی دخی اشعار ایلدی .

وکلای دولت لوندره‌دن کلان شو اخبار متخالفه‌نك حقایق ونتایجنی تصور وتدقیقده متحیر اولوب لورد دربینك برطرفدن ایلچی اعزامی صورتنك روسیه‌یی اقناع وخشنود ایده‌جکنی مأمول ایتمدیکنه ودیکرطرفدن اویله برایلچینك کوندرلمسی صلح ایچون فائده‌لی برتشبث اوله‌جغنه دائر سرد ایلدیکی مقالاتك تفسیر معانیسیله اتعاب افکار ایدرلر وحربه مائل اولان عظما « ایشته روسیه‌نك سفیر ارسالنی تکلیفدن مقصد خفیسی موسورس پاشانك اشعار اخیرندن اکلاشلدی اکر بوکا موافقت اولنور ایسه انکلیزلر روسیه‌یه تقربی کندولرندن تباعد بیله‌جکلرنده شبهه یوقدر » دیرلر ایدی حاصلی بو کشاکشلره موسورس پاشانك اولا « روسیه‌نك تکالیف قطعیه‌سی اوزرینه انکلتره‌نك اتخاذ ایده‌جکی خط حرکته انتظارك وجودینه ثانیاً سفیرارسالنده روسیه‌نك بالاده ذکراولنان تکالیف سائره‌یه تعلیق مسئله ایده‌جکی حقنده‌کی تحقیقاتنه دائر اولان محرراتی قوت ویرمش وبالفرض سفیر کوندریلوبده روسیه طرفندن بوغازلرك ترك اصول انسدادینه ودولت علیه‌نك تمامیت ملکیه‌سنه طوقنه‌جق مطالب درمیان اولنور ایسه بونلر مسائل مشترکهٔ دولیه‌دن بولنمسیله مدعیلرك چوغاله‌جغنده وخصوصا بوغازلرك سفن حربیهٔ اجنبیه‌یه آچیق طوتلمسی مسئله‌سنك انکلیزلری اغضاب ایلیه‌جکنده شبهه اولمدیغندن روسیه‌نك بومطالبی خودبخود اورته‌یه آتوبده صرف منفعت مخصوصه‌سنه عائد شیلر ایچون ایشی آزیتمق ایستمیه‌جکی وبناءً علیه بورواینك طوغری اولماسی لازم کله‌جکی وانکلتره دولتی دولت علیه‌یی کلیاً مأیوس بوانده‌روبده روسیه ایله ایشی بتورمك حالنده برافقنی تجویز ایتمیه‌جکندن لورد دربینك سفیر ارسالی بحثنده مترددانه جوابلر ویرمسی انکلتره‌دن بتون قطع امید ایتمامکلکمز واو طریق ایله روسیه‌نك دیدیکی یوله کیتمامکلکمز غرضندن منبعث ایکن بورالری تمیز ایله دولت علیه‌یه نافع مسلکك تعیننده عظیم خطالر ایدلمش ایدی .

وقتا که جنرال اینغناتیف برلینده اتمام مصلحتله المانیا دولتنك موافقتنی تحصیل ایلدی روسیه مطالبنی دول سائره‌یه دخی عرض ایتمك اوزره پارسه کیدوب ولوندره‌ده‌کی روسیه سفیری « قونت شووالوف » دخی اورایه کلوب فرانسزلریده روسیه مقصدیله جلب ایتدیلر وبر صورت تسویه لایحه‌سنی حاملاً ایکیسی دخی لوندره‌یه کیتدیلر بو لایحه‌یی انکلتره وکلاسی کوررکورمز اساساً قبول ایدوب فقط سبك وربطنجه ایلروده روسیه‌نك اتخاذ ایده‌جکی بولنبقه‌جه اوله‌جق تأثیراتی تخفیف وانکلتره‌نك سربستیٔ حرکتنی تأمین ایچون بعض تعدیلات وتغییرات اجراسی ضمننده دول سائره ایله مخابره‌یه باشلادقلرندن

آرتق روسیه‌نك اول باول دولت علیه‌یه تکلیف ایلدیکی سفیر ارسالی ماده‌سنك حکم وتأثیری تبدل ایلدی شو مشکلات احوال آره‌سنده انکلتره خارجیه ناظری لورد دربی لوندره سفیری موسورس پاشایه « دولت علیه اردولرینك تقابلی روسیه اردولرینك دخی حضری حالنه ارجاعیله برابر اولمق لازم ایکن کندو اردولرینك طاغیدیله‌جغنه دائر روسیه طرفندن برکونه تعهده کیرلمك ایستنلمدیکندن اوحالده روسیه‌نك دولتلره امضا ایتدیرمك ایستدیکی مکالمه مضبطه‌سی مندرجاتنك ممکن القبول شیلر اولمدیغنی بزده اعترافه مجبور اولدق آرتق دولت علیه اردولرینه تقویت ویرسون » دیدیکی موسورس پاشا جانبندن اشعار اولنجه مسئله‌نك نتیجه‌پذیر صلح اوله‌میه‌جغی اعتقادینه وانکلتره‌نك بزی حربه تشویق ایتمکده اولمسی اعتباریله بوطرف حقنده فعلاً معاونتی وروسیه‌یه حرباً مخالفتی وقوعه کله‌جکی مأمولنه قوت ویریلوب آرتق لوازم وقوهٔ حربیه‌مزك نظر تدقیقدن کچورلمسی اقدم مذاکرات اتخاذ اولندی حتی طقسان درت سنه‌سی شهر ربیع الاولی اوائلنده صدراعظم ادهم پاشا وسرعسکر ردیف پاشا وسردار اکرم عبدی پاشا ایله بحریه ناظری رؤف پاشا وطوبخانه مشیری محمود پاشا حضور همایونه جلب اولنه‌رق سلاح التنده بولنان قوهٔ مجموعهٔ عسکریه‌نك طابور وافراد اعتباریله موجودی ومواقعه صورت تقسیمی واسلحه ومهماتك مقداری وخطوط حربیه وتدافعیه وتقسیمات عسکریه بیلان ولایحه‌لری سؤال ایدلمش ایدی .

ذهنلر ترتیبات حربیه‌نك تدقیق واکمالی مذاکره‌سیله مشغول ایکن لورد دربینك اردولرك تقویه‌سی لزومنه دائر موسورس پاشایه اولان افاده‌لرینی انکلتره‌جه برنیت خالصانه ومعاونتکارانه‌یه مبنی عد ایدرك خارجیه ناظری صفوت پاشا استانبولده‌کی انکلتره مصلحتکذارینه آچمش واودخی لوندره‌یه یازمش اولدیغندن لورد دربینك موسورس پاشایه اولان کمال تهیئات حربیه‌یه دائر حرف واحد سویلمدیکنی جواباً کندوسنه بیلدیردیکی مصلحتکذار طرفندن باب عالی‌یه تبلیغ اولندی اولوقته قدر پروتوقولك مواد مندرجه‌سی دولت علیه‌جه معلوم اولیوب مسئله‌نك ظواهری ایسه حرب وصلح امارات مختلفه‌سندن خالی دکل ایکن لورد دربی پروتوقول اوزرینه انکلتره دولتنك سائر دولتلرله اولان مخابراتی حقنده ویروتوقولك مندرجاتی بحثنده موسورس پاشایه برطاقم ایضاحات ویروب باب عالی‌یه یاردیرمش ایدی که بونك فذلکه‌سندن دولت علیه‌نك عسکرینی طاغیدوب حضری حالنده بولنمغه دعوت اولنه‌جغی واستانبول مجلس مکالمه‌سنك انفساخی صره‌سنده باب عالیجه وعد ایدیلان اصلاحاتك اجراسنه دقت اولنمسی سفیر وقونسلوسلره حواله ایدیله‌رك اجرا اولنمز ایسه تشبثات اخیره‌نك ینه

بين الدول مذاكره قلنه جغى اكلاشلمش اولديغندن وكلانك اتفاقيله خارجيه ناظرى صفوت پاشا بو كا برجواب يازوب عسكر طاغتمق خصوصنك روسيه ايله برلكده اولمسى لازم كله جكنى وسفير وقونسلوسلرك اموردا خليه يه نظارتلرى كبى استقلال دولتى محو ايده جك هر كونه قرارى قبول ايتمك قابل اوله ميه جغنى بيلديرمش ايدى لكن لورددربى بو تبليغاته انكلتره دولتنجه الدن كلان معاونت دريغ اولنمزكبى جواب ويروب دولت عليه نك وقايهٔ حقوق ومنافعى ايچون روسيه يه قارشو مخالفت علنيه التزام اولنمق ايستنلمامسى واواثناده روسيه مصلحتكذارينك دخى دولتلرك مسائل شرقيه دائر پروتوقول تنظيمى حقنده كى تشبثلرى بر نتيجه حاصل ايتمكده بولنديغنى وترك سلاح ماده سنده برصورت تسويه مأمول اولديغنى خارجيه ناظرينه افاده ايلمسى اوروپا دولتلرينك هر نه صورتله اولور ايسه اولسون مسئله نك محاربه سز برطرف ايدلمسى فكرنده اولدقلرينى وايشى بويله جه بتورمك ايچون روسيه نك مطالبنه دخى مخالف اولميه جقلرينى ميدانه قويمش وبو ايسه بزجه حرب طرفدارى اولان عظمانك اولدقلرى نتائجه مخالف بولنمش اولديغندن مسئله حقنده بسط مقدمات كونا كون ايله اوروپايه قارشو برمسلك حقشناسى يه كيرلديكنى كوستره جك تشبثات جلادت انتما اوزرينه مابين باش كاتبى سعيد بك كه اواثناده رتبهٔ وزارتله موقر اولمش ايدى طرف پادشاهيدن برلايحه قلمه آلوب بونك مذاكراته اساس اتخاذى تصور ايدلمش اولمغله طقسان درت سنه سى شهر ربيع الاولنك اون اوچنجى پنجشنبه كونى بالجمله وكلا بشكطاش سراينه جلب ايله مابين دائره سنده عقد مجلس اولنوب صدراعظم ادهم پاشا ذكر اولنان لايحه يى مؤرخ عاجزه قرائت ايتديرد كدن صكره مذاكره سنه كيريشلدى صورتى زيرده (١) رقميله محرردر مجلس وكلا بولايحه مؤداسنى اكلاينجه اكثر حضار روسيه يه ميدان اوقومقدن كنايه اولان شو تصوراتده محذور بولديلر ازجمله خارجيه ناظرى صفوت پاشا لايحه نك مقدماتنده بعض تدابير خارجيه يى تخطئه يه دائر اولان سوزلردن اظهار انفعال ايله برابر « فى الواقع دولتمزك بويله اغراردولر بسلمكه وطول مدت شو حال ايچنده طورمغه قدرتى مساعد دكلدر وشو مسئله ده هر صورتله مقدور وحقلى اولديغمز ارباب انصافك معلوميدر قالديكه روسيه دولتنك كركى كبى حاضرلنمش ايكن اعلان حربدن احتراز ايدر جه سنه حركت ايلمسى بالاخره عليهنده اتفاق نا كهانى ظهور ايتمامك ايچون اوروپا دولتلرينك رأى وموافقتلرى انضماميله برخط حركت اتخاذى چاره سنى آرامقدن نشأت ايديور » وبوده « اعلان حرب مسئوليتك كندو اوزرنده قاله جغى توهمندن منبعث اولور شو حالده اردولرينى طاغتمق ايچون طرف دولت عليه دن

یالکز روسیه‌یه اجرای تبلیغات ایدلمك اعلان حرب معناسنی تضمن ایدر وبناءً علیه ظهور ایده‌جك محاربه‌نك سبب ومسئولیتی روسیه‌لولر بزه عطف ایله اوروپا دولت و ملتلرینك افکارینی از سرنو علیهمزه دوندرمکه چالشه‌رق بونکله مراملرینه واصل اولورلر اکر بزجه مقصد حال حاضردن بر مأمنه چیقلمق ایچون تعجیل مصلحتدن عبارت ایسه تهیئات عسکریه‌مزك روسیه اردولری مقابلنده بالمجبوریه اختیار اولنمش اولدیغی و اصلاحات موعوده‌نك آثار فعلیه‌سنی کوسترمکلکمزك اك بیوك مانعه‌سی برچوق خلقك سلاح الننده بولنمسی قضیه‌سی اولوب دولتمز بویله بر بار ثقیلی حامل بولندقجه مواعدینك اجراسنه مالاً وملکاً مقتدر اوله‌میه‌جغنی حاوی کرك روسیه دولتنه وکرك پارس معاهده‌سنك تضمینی اولان سائر دولتلره تحریرات عمومیه کوندرلمسی مناسب اولور اما انکلتره دولتی الیوم پروتوقولك تعدیلاتیله مشغول اولمسنه نظراً اکا مراجعت اولنمقسزین تبلیغات مصممه‌یی اتمق جائز اوله‌مز خصوصاً که پروتوقولك استخبار اولنان مندرجاتی اوزرینه دولت علیه‌نك حقوق و استقلالنه طوقنه‌جق مواد بولنور ایسه احکامنی قبول ایتمکلکمزك احتمالی اوله‌میه‌جغی انکلتره دولتنه بیلدیرلمش ایدی انکچون نتیجهٔ حاله برقاچ کون انتظار اولنملیدر اکر حال حاضر برصورت مفیده‌یی منتج اولمز ایسه تبلیغات مشروحه‌یی اجرایه مجبور اوله‌جغمز شمدیدن انکلتره دولتنه بیان اولنه بیلور دیو مطالعات مفصله ایراد ایتدیکنده حضار مجلس بیننده اختلاف عظیم پیدا اولوب سرعسکر ردیف و داماد پاشالر روسیه‌یه اعلان حرب معناسنی تضمن ایده‌جه‌سنه عسکرینی طاغتمق ایچون تکلیف رسمی اجراسنی حاصلی لایحهٔ پادشاهی موجبنجه حرکتك لزومنی بیان ایله خیلی اصرار ایلدیلر و صدر اعظمی دخی مطالعه‌لرینه پیرو ایتدیلر ایسه‌ده وکلای سائره وعلی الخصوص سردار اکرم عبدی پاشا متفقاً صفوت پاشانك رأیی قبول ایتملریله یالکز ردیف و محمود پاشالر مخالفتده اصرار ایدرك اکثریت آرایه توفیقاً انکلتره دولتنه مراجعت اولنمسی حقنده اراده استحصال اولندی وقرار کیفیت لونده سفیری «موسوروس» پاشایه تلغرافله بیلدیرلدی ایشته مسئله بو رنکی المش وپروتوقولك ورودندن اول قطعیاً ردینه دامن دومیان اولنمش ایدی اما روسیه‌لولر واصل سرمنزل مقصد ومرام و دول معظمهٔ اوروپا کندولرینه رام اولوب مسئلهٔ شرقیه اوزرینه بینلرنده اتفاق تام حصوله کلمش اولدیغندن پروتوقولك مندرجاتی بودولتلرك خلاصهٔ نیاتنی کوسترر و دولت علیه بونی رد ایدر ایسه مادامکه بو اتفاق روسیه‌نك طلبیله حصوله کلمشدر ارلق او اتفاقك میدانه کتوردیکی تکلیفاتی دولت علیه‌یه قبول ایتدیرمك ایچون روسیه‌یه اتمك

اعلان حرب ایده‌جکنی و اوحالده پروتوقوله وضع امضا ایدن دولتلرك روسیه ایله حربده متفق اولمسه‌لر بیله بیطرف طوره‌جقلرینی یعنی هیچ برندن دولت علیه حقنده معاونت وقوعه کلمیه‌جکنی اثبات ایلر ایدی .

بوجمله ایله برابر مناسبت کلدکجه مکرراً یازدیغمز وجهله انکلتره وکلاسی دولت علیه‌یی یأس وامید بیننده براقمغی التزام ایدرك باب عالینك مراجعتی وقوعنده و کرك مسئلهٔ موجوده اوزرینه بیان افکار اقتضا ایلدکده لورد دربی دائما اومسلکه سالك اولدیغندن وهیئت وکلای دولت علیه ایچنده شو دقایقی کسدیره‌جك متفنن ذاتلر بولنمدیغندن حربی صلحه ترجیح ایدنلرك مخالفلری لورد دربینك دیپلوماسی پرده‌لریله مستور سوزلرندن امید بخشانه معنالر چیقاررلر ومجالسده اکا کوره رأی ویررلر ایدی انکلتره‌نك شو بیان اولنان مسلك ناهموارینه مثال اولمق اوزره شونی علاوه ایلرزکه بشکطاش سراینده عقد اولنان مجلسك قراری موجبنجه ترك سلاح ماده‌سی حقنده محرمانه استفسار رأی ایچون لوندره سفیری موسوروس پاشایه یازیلان وصایا لورد دربی‌یه تبلیغ اولندقده دولت علیه‌نك شکایتنه حق ویرمش اولدیغی حالده اون کون قدر وقت کچوروب نهایت بیك سکز یوز یتمش یدی سنه‌سی الافرانقه مارتنك اوتوز برنجی کونی موسوروس پاشانی جلب ایله « پروتوقولی بوکون بش دولتك ایلچیلریله برابر امضا ایده‌جکم باب عالینك درمیان ایتدیکی مطالعاتی نظر دقتدن آییرمیوب دولت علیه‌یه ممکن مرتبه بر نتیجه‌یه وصول ایچون صرف ایتدیکم مساعی‌یی تقدیر ایده‌جککزی امید ایدرم » مآلنده بسط مقدمات ایله پروتوقولك مآلنی تقریر ایدوب دیرکه « دولتلر باب عالی‌یه کندوسنك قبول ایتدیکی اصلاحاتی توصیه ایتمسنی تنسیب ایتدیلر وبونلرك اجراسنه نظارت ایده‌جکلر فقط ایلچیلر ویا قونسولسلری طرفندن نظارت اولنه‌جغی پروتوقولده مذکور دکلدر اصلاحاتك عدم اجراسی حالنده دولتلر کندو بینلرنده برشیئه قرار ویره‌جکلردر انجق پروتوقولده تدابیر زجریه استعمالنی ویاخود بشقه برتشبثی ایما ایدر لقردی یوقدر (اصرار) کلمه‌سی کبی تفسیر وتأویل کوتورر کلمه‌لر طی ایدلمشدر روسیه‌نك عسکرینی طاغتمسی ماده‌سندن بحث اولنمیوب فقط دولتلر دولت علیه‌یه عسکرینی طاغتمسی اصلاحاتك موقع اجرایه وضعی ایچون لازم اولدیغنه مبنی دوستانه نصیحت ایده‌جکلردر برده پروتوقولك امضاسندن اول روسیه‌نك لوندره‌ده‌کی سفیری قونت شووالوف بکا بربیانامه ویره‌جك وبونده دولت علیه قره‌طاغ ایله عقد مصالحه ایلدکدن و طرفین عسکرینك برآنده طاغلمسی مسئله‌سنك تفرعاتی روسیه وکلاسیله قرارلاشدیرمغه مأموراً پترسبورغه برایلچی

کوندرلدکدن صکره روسیه دولتنك عسکرینی طاغیده جغی مندرج اوله جقدر وبن دخی کذلك پروتوقولك امضاسندن اول روسیه سفیرینه بربیاننامه کوندروب انکلتره دولتنك پروتوقولی قبول وامضا ایدیشی محافظهٔ آسایشه معاونت مقصدندن نشأت ایتمش اولدیغندن اکر عسکر طاغیدلمز ایسه پروتوقولك حکمسز قاله جغنی تبلیغ ایده جکم روسیه‌نك هم وعدینه ایناییله‌مز لکن بودفعه خالصانه حرکت وقره‌طاغ پرنسنه مصالحه‌یه یاناشمسنی تنبیه وایلچیکزی مظهر حسن قبول ایلیه جکنی امید ایدرم ذاتاً پترسبورغده‌کی ایلچیمزه دولتکز طرفندن اعزام اوله جق سفیرك امور مأموریتنه معاونت ایتمسی ایچون تعلیمات کوندره جکم بوامیدلرده بولنشم روسیه‌نك الیوم فوق العاده مشکل برموقعده واداره‌ٔ مالیه‌سی دخی برحال بحران ایچنده بولنمسی واوروپانك تقبیحنی جلب ایله یالکز قالمق نتایجنه اوغرامسندن قورقمده اولمسی ماده‌لرندن نشأت ایدییور » موسوروس پاشا شو سوزلری استماع ایدنجه « دولت علیه پروتوقوله جواب اوله‌رق اصلاحات موعوده‌یی قطعیاً اجراده تردد ایتمیه جکنی وبونلرك فعلیاتیچون قانون اساسینك وجودندن وانك اثری اولان مجلس عمومیدن قوی تأمینات اوله‌میه جغنه کوره اصلاحاته خارجدن نظارت اولنمسنه لزوم کوره‌مدیکنی ودولتلرك منفرداً ومتفقاً اموردا خلیه‌سنه مداخله ایده‌مامه‌لری پارس معاهده‌سنك طقوزنجی ماده‌سنك حاوی اولدیغی برحکمی تعدیله راضی اوله‌میه جغنی وروسیه دولتی عسکرینی طاغیدیر ایسه کندیسی دخی اردولرینی حضری حالنه ارجاع ایده جکنی بیان ایده‌بیلور » دیمکله لورد دربی « دولتکز کرك اولوجهله وکرك مناسب کوره جکی سائر صورتله جواب ویرمکده مختاردر انکلتره دولتی دولت علیه حقنده اولان افکار دوستانه‌سنه موسیو لاپاری موقت صورتیله استانبول سفارتنه انتخاب ایتدی شو کونلرده کیده جکدر » جوابیله ختم کلام ایلر .

موسوروس پاشا بومکالماتی باب عالی‌یه یازدیغی کونکه بیك سکزیوز یتمش یدی سنه‌سی الافرانقه مارتنك اوتوز بری ایدی ینه اوکونك اقشامی لورد دربینك تبلیغی اوزرینه پروتوقول ایله اکا مربوط بیاننامه‌لرك صورتلرینی تلغرافله باب عالی‌یه کوندرمش وبونلرك برر نسخه‌سی ممضیسی اولان دولتلرك استانبولده مقیم مصلحتکذارلری جانبندن خارجیه نظارتنه ویرلمش ایدی پروتوقولك ترجمه‌سی زیرده « ٢ » رقمیله مندرجدر .

بو اوراق طقسان درت سنه‌ٔ هجریه‌سی شهر ربیع الاولنك اون طقوزنجی جهارشنبه کونی بین الوکلا قرائت اولندقده جمله حضار کرفتار کرداب افکار اولوب تکلیفات دولیه‌نك وخامت

طاقیی ملاحظه‌سیله پروتوقولك واكا مربوط روسیه بیاننامه‌سی احكامنك ردینه قرار ویردیلر اسباب موجبه اوله‌رق شو صورتله بیان ملاحظات اولنور ایدی كه « مصالح داخلیه‌مزه منحصر اولان بویله بر پروتوقولك احكام مندرجه‌سندن قطع نظر یالكز تنظیم وامضا اولنشی پاریس معاهده‌سیله مؤید اولان استقلال دولت علیه‌یه طوقنور خصوصاً روسیه‌نك عسكرینی طاغتمق ایچون بزه تكلیف اولنان شیلر كه قره طاغ ایله تجدید مسالمت اولنمق و پروتوقولده محرر وصایای اصغا ایله اصلاحات موعوده‌نی موقع فعله قویمق واردولری حضری حالنه اعاده ایتمك وبونی مذاكره ایچون پترسبورغه ایلچی كوندرمك قضیه‌لریدر كرك شو ماده‌لر وكرك ممالك عثمانیه‌ده قتالار وقوعه كاورایسه روسیه اردولرینك طاغیدلمسی تأخیر اولنه‌جغنه دائر روسیه بیاننامه‌سنده كوریلان فقره‌لر روسیه دولتنك مقصدینه تماماً موافق ودولتمزك حقوق وشاننه كلیاً مخالفدر وبرده روسیه اردولری حدود ممالك عثمانیه‌ده آماده ایكن اردولرمزی حضری حالنه قویمق روسیه‌لولرك شبهه‌سز چیقارمغه سعی ایده‌جكی حادثات داخلیه سببیله روسیه اردولرینك تهاجمنه قارشو هردرلو سعی وعملدن ساقط برحالده قالمنی بیله‌رك قبول واختیار ایتمك دیمك اولور وبوده معاذاه دولت وحكومتی مخاطرهٔ عظیمه‌یه القا ایدر سفیر وقونسلوسلرك اصلاحات داخلیه‌مزه حق نظارتلری اولمسی واصلاحات موعوده‌نك خرستیانلره منحصراً اجرا اولنمسی ایسه مخاطرات ملحوظه‌نك اسباب مشدده‌سندندر » بناءً علیه پروتوقولی وروسیه بیاننامه‌سنی صورت قطعیه‌ده رده قرار ویرلدیكی صره‌ده لوندره سفیری موسوروس پاشادن بر تلغرافنامه كلدی كه اودخی پروتوقولی وروسیه بیاننامه‌سنی رد ایتمك لزومنی ودولتلره یازیله‌جق ردیه‌نك نه یولده اولمسی لازم كله‌جكنی اخطاره دائر ایدی .

مع هذا بونده سفیر اعزامی مسئله‌سی مساعده‌لیجه محرر اولوب شویله كه « باب عالی متوفی قبولی پاشانك یرینه بر پترسبورغ سفیری تعیین ایلدیكندن انك وصولنده ایلك ایشی دولت علیه‌نك روسیه ایله مناسبات دوستی وهم جواریسنی محافظه ایتمك ودولت علیه‌نك عسكرینی برانده ودرحال طاغتمسی مسئله‌سنی قرارلشدیرمغه سعی ایتمكدر » دیو كوسترلمشدر مجلس وكلاده ایسه كرك بو سفیر ارسالی خصوصنی وكرك تكلیفات سائره‌یی هیئت مجموعه‌سیله رده قرار ویریلوب اولبابده دولتلره كوندریله‌جك تحریرات عمومیه‌نك اساس احكامی دخی بروجه آتی قرارلشدیرلمش وبونده دخی انكلتره بیاننامه‌سندن پروتوقولك مشروطاً امضا اولندیغنك اكلاشلمسی قرینه‌سیله برطاقم امیدلره دوشولمش ایدی .

روسیه بیاننامه‌سنك قره‌طاغ مصالحه‌سنك لزوم عقدینه دائر اولان برنجی فقره‌سنه جواباً «دولت علیه قره‌طاغ ایله عقد ایده‌جکی مصالحه‌نك کندوسنجه ممکن القبول اوله‌بیله‌جك اساسلرینی تعیین ایدرك قره‌طاغی ممالککنك اجزای متممه‌سندن بیلدیکی جهتله نواحی عاصیه‌نك اورایه ترك والحاقنه قرار ویرمش اولدیغندن اکر دول معظمه بو صلحك حصولی حقیقی اوله‌رق آرزو ایدرلر ایسه قرارلشدیریلان اساسه اتباعی ضمننده قره‌طاغ برنسنه نصایح خالصانه اجرا ایتسونلر» دینلمسی.

ایکنجی فقره که اوروپانك نصایحنی اصغا واصلاحاتك اجرا اولنمسنی متضمندر بوکا دخی «دولت علیه وعد ایلدیکی اصلاحاتك کافه‌سنی فعله کتورمکه حاضردر فقط بو اصلاحاتی قانون اساسی حکمنجه هیچ بر ایالته تخصیص ایتمیه‌رك ممالککنك هر جهتنه وتبعه‌سنك هر صنفنه شامل اولمق اوزره وعد ایلمش اولدیغندن ینه او یولده اجراسنه دوام واهتمام ایده‌جکی» جوابنك ویرلمسی.

اوچنجی فقره که دولت علیه اردولرینك حضری حالنه قونلمسنی حاویدر انك ایچون دخی «بزجه اردولرك حال حضری‌یه ارجاعی روسیه دولتنك متقابلاً عسکرینی طاغتمنه حاضرلندیغنی کورمکه منوط ایدوکی» بیان قلنمسی.

دردنجی وبشنجی فقره‌لرکه روسیه اردولرینك طاغلمسنه ممالك عثمانیه‌ده قتاللر وقوعنك مانع عد اولنمسی وروسیه‌یه ایلچی کوندرلمسی ماده‌لریدر انلره دخی «شمدی‌یه قدر ممالك عثمانیه‌ده ظهور ایدن حادثه‌لر خارجدن تحریکات ایله میدانه کلدیکی وسببیت بزده اولمدیغی جهتله بعدازین بویله بر حرکت وقوعنك روسیه دولتنجه عسکر طاغتمغه مانع عد اولنمسنه محل اولمدیغی کبی متقابلاً دولتین اردولرینك حضری حالنه قونلمسی ایچون مخصوص ایلچی کوندرمکه حاجت اولمیوب بونك تلغرافله بالمخابره ایجابنه باقلمق ممکن اوله‌جغی ومع مافیه روسیه سفارتی عودت ایده‌جك اولور ایسه بورادنده سفارته مناسبنك تعیین واعزام اولنه‌جغی» جوابنك ویرلمسی.

پروتوقولك احکامنه کلنجه صربستان مصالحه‌سنك بین الدول سند اتخاذ اولندیغی بحثنده سکوت اولنوب وقره‌طاغ مصالحه‌سی حقنده دخی روسیه بیاننامه‌سی ایچون دینلدیکی کبی جواب ویریلوب اصلاحات موعوده‌نك آز مدت ایچنده اجراسی سوزینه «بونلرك اکمال فعلیاتی دولتینك متقابلاً عسکرینی طاغتمسنه موقوف اولدیغی جوابنك اعطاسی ویالکز خرستیانلرك اصلاح احوالندن بحث اولنمسنه دخی «دولت علیه اصلاحات وتنظیماتی کافهٔ ممالك وتبعه‌سی حقنده متساویاً اجرا ایتمکده ایکن خرستیانلردن بشقه صنوف تبعه‌نك

حقوق وصلاحيتلرينه مخالف اولان وممالكمزك آسايشنه طوقونه‌جقى دركار بولنان اويله بر تكليفك وبالخصوص سفير وقونسلوسلرك پارس معاهده‌سنه مخالف اوله‌رق اصلاحات داخليه‌يه نظارتلرى اولمسى ماده‌سنك استماعى موجب تأسف اولديغنه دائر جواب ويرلمسى .

پروتوقولك واكا مربوط روسيه بياننامه‌سنك بو صورتله ردى قرارگير اولوب اكا گوره فرانسزجه بر تحرات عموميه مسوده‌سى قلمه آلمسى خارجيه مستشارى الكساندر افندى‌يه حواله اولندى استانبول مجلس مكالمه‌سنك قرارلرى رد اولنديغى كبى آلتى بيوك دولته بونك ايچون دخى جواب ويرلمسى اوزرينه حربك ظهوره گله‌جكنده اشتباه يوغيكن ذهنلرده اويله بر داهيه‌يه اوغرامنك وخامت عاقبتى قرين تقدير اوله‌مديغندن الكساندر افنديك نابت بالا پروازانه وشديد المآل يازديغى مسوده بين الوكلا تحسينات عظيمه ايله قبول اولندى وحزم واحتياطه رعايةً مخالفت ايدن بعض حضارك رأيلرى استماع اولنمدى خارجيه ناظرى صفوت پاشا مسوده‌نك سبك وعباره‌سنده‌كى شدتى تخفيف ايتمك وخصوصا موسوروس پاشانك ايلچى اعزامى بحثنده‌كى اخطارى درج اولنمق مناسب اولور زيرا پترسبورغده‌كى انگليز ايلچيسى اوراده بولنان مصلحتگذارمزه « اگر پروتوقولى رد ايدرسه‌كز روسيه‌نك اعلان حرب ايتمسى مقرردر » ديمش احوال آتيه‌مزى تأمين ايچون ايلچى اعزامى خصوصنده مخالفت ايتممز موافق حكمتدر ديو واسطه مطالعات ايدنجه سرعسكر رديف وداماد محمود پاشالر صدراعظمله همزبان اوله‌رق خارجيه ناظرينك سوزلرينى قبول ايده‌مز ديو باغرشديلر وسائر خلوصكاران حضار دخى انلره اتباع ايتديلر نهايت « شو قلمه آلنان مسوده‌نك بر حرفنى تغييره راضى دگلز اگر مجلسك خارجنده تحريف ايدرايسه‌كز سزى مسئول طوتارز » ديه‌رك خارجيه ناظرينى تهديد وتعذيره باشلاديلر او دخى « اويله ايسه هيئت وكلا بو مسوده‌نك زيرينى امضا ايتسونلر بنده اسباب مخالفتمى شرح ايدرك وضع امضا ايلر وبعده مسئوليتنى اوزرمه المقسزين محللرينه ايصال ايدرم » ديدى اويله‌جه حضار جانبندن ذيل مسوده امضا ايدلمكده ايكن مخالفت ايدوب ده حرب طرفدارى اولان عظمايه قارشو ثبات ايده‌ميان بحريه ناظرى رؤف پاشا وخامت انجام كاردن كنايةً « انا لله وانا اليه راجعون » ديه‌رك امضاسنى قويدى وخارجيه ناظرى صفوت پاشا ايسه يوقاروده ذكر ايتديكمز افاداتى وقرار واقعه مخالف اولديغنى تحرير ايله ذيلنى امضا ايلدى .

بونك اوزرينه مسوده پادشاهه عرض اولنوب صدراعظمك اكا دائر يازديغى تذكره‌ده « پروتوقولك ردى اوزرينه حرب ظهور ايتسه‌گركدر لكن تكاليف دوليه‌نك دولت عليه‌جه

قبولنده اولان محاذير ومهالك ردقطعى نتايجنى كوزه الديره جق درجه ده عظيم ووخيمدر عباره سيله محاربه نك قبولى مجبوريتنده بولنلدينى كوسترلمش ايدى .

اكثر هيئت وكلانك بوصورتله اوروپايه متجلدانه جوابلر ويرمك طرفنى ترجيح ايديشى اوزرينه مسودۀ معروضه موجبنجه دولتلره تحريرات عموميه ارساليله پروتوقولك ردى اراده سى صادر اولمش ايدى اهميت مسئله اقتضاسنجه بو تحريراتك مفتاحلى تلغرافنامه ايله تبليغى دردست ايكن لوندره سفيرى موسورس پاشا بر تلغرافنامه كوندروب مألنده « لوندره ده مقيم روسيه سفيرى قونت شووالوف سفارتخانه يه كله رك دولتين بيننده صلح ومسالمتك بقاسى ارزوسنى مقدمۀ مقال ايدوب « الافرانغه نيسانك اون اوچنجى كوننه يعنى قره طاغ ايله مقرر اولان مدت متاركه نك يوم انقضاسنه قدر دولتكز طرفندن پترسبورغه بر ايلچى اعزامنك قرارلشديرلمسى لازمدر وكيده جك ايلچى مظاهر احترامات اولور سائر مبحوث عنه اولان ماده لرينه باب عالى طرفندن مذاكره اولنه طورسون » مألنده بر ورقه اعطا ايتدى و « قره طاغ ايله يوم متاركه ختامنه قدر عقد رابطۀ مسالمت اولنه مز ايسه ضررى يوقدر فقط اندن اول بر ايلچى تعيين اولنسون وبو افادام اوزرينه دولتكزجه نه قرار ويريلور ايسه پترسبورغه بيلديرمك ايچون جوابه منتظر اوله جغم » ديدى باب عاليجه شو تبليغات قرين قبول اولدينى حالده تعليمات لازمه يى سرعتله كوندركزديو اشعار كيفيت ايتمش اولمغله پروتوقولك ردينه دائر اولان تحريرات عموميه مسوده سنى خارجيه ناظرى صفوت پاشا توقيف ايله بو اشعار اخير اوزرينه بر دها تعاطئ افكار اولنمق ايچون لزوم كوستردیكندن طقسان درت سنه سى شهر ربيع الاولنك يكرمى دردنجى كونى مجلس وكلا اجتماع ايدوب موسورس پاشانك تلغرافنامه سى اوقوندى حرب جويانه حركتك سقامتنى نظر اعتباره الان حضار روسيه ايلچيسنك شو مراجعتنى پك خيرلو وبزجه فائده لى كوروب بويله بر سررشتۀ مصافاتك قيرلمقدن وقايه سى غايت مهم ومعتنا اولديغنه دائر اوزون اوزون مقالات سرد ايتديلر بو حقير ضعيف مؤرخ عاجز دخى موقع مأموريتمك مساعده سندن استفاده ايله « ايلچى اعزامنده بر مضرت اوله مز بالعكس صلح ايچون فائدۀ عظيمه سى كوريلور حتى دور عبدالمجيد خانيده ظهور ايدن ملتجى مسئله سنده دولت عليه نك مجارلولرى حمايه ايديشى روسيه نك غيض و غضبنى ارتيروب پروت نهرى اوزرينه آغر بر اردو كتورمش و همان اعلان حرب ايتمك درجه سنه كلمش ايكن رشيد پاشانك اثر دراىتى اوله رق بورادن فؤاد پاشا سفارت فوق العاده ايله پترسبورغه كوندرلمش و ايمپراطور نيقولايه عبدالمجيد خان طرفندن « ايمپراطور حضرتلرى كنديني بنم يرمده

فرض ایتسون وبرالنی قلبنه قویسونده شومسئله‌یه اویله نظر ایلسون » کبی سوزلر تبلیغ ایتمش اولمسی روسیه‌یی اعلان حرب سوداسندن کچوردی ومسئله‌یی قزانمامزه واوموفقیتمز ایسه قریم محاربه‌سنده دول غربیه‌نك مظهر معاونتلری اولمقلغمزه باعث اولدی بو دفعه کوندره‌جکمز ایلچینك مأموریتندن دخی اویله‌جه استفاده مأمولدر شاید روسیه دولتی ایلچیمزه بر طاقم مواد غیر ملحوظه تکلیف ایدر ایسه مکالمه‌یه مأمور یتم یوقدر جوابنی ویره‌بیلور و انلری دولتلره بیلدیروب ایشته بز ایلچی اعزامنده دخی قصور ایتمدك اما روسیه دولتی ایشی مشکلاته دوشوردی دیه‌جك اولور ایسك عالمك نظرنده صلحپرورلکمزی اثبات ایتمش واکر محاربه ظهور ایدر ایسه مسئولیتنی اوزرمزدن آتمش اولورز » دیمش ایدم لکن عندالکبرا ارای ضعفایه احالهٔ سمع دقت اولنمامق عادتی بزجه اصلا حکمنی ضایع ایتمامش اولدیغندن ایلچی کوندرلمکی ایستمیان صدراعظم وسرعسکر ایله داماد محمود پاشا کبی اکابر ملتجی مسئله‌سی بو ایچنده بولدیغمز مسائله بکزه‌مز مألنده قیصه سوزلرله ایراد ایلدیکم مطالعاتی قانون مناظره‌یه وقاعدهٔ منطقه مخالف اوله‌رق زعملرنجه رد وتحقیر ایتدیلر انجق حضارك عقلی باشنده بولنانلری ملاحظات حقیرانه‌می تصدیق ایدرك « پترسبورغه ایلچی اعزامی کیفیتی روسیه بیاننامه‌سنده مندرج شرائطك بشنجیسی ایکن لوندره‌ده‌کی روسیه سفیرینك شمدی بو ماده‌یی شرایط سائره‌دن آییروب اخطار ایلمسی روسیه دولتنك بر درجه‌یه قدر ایشی کوشتمك ایستدیکنی مشعردر بو احتمال قوتلی اولمسه بیله مادام که روسیه شو صورتی اورته‌یه آتمشدر کلیاً رد ایدیله‌جك اولور ایسه اوروپایه قارشو بوتی مسلك متخذنجه بر تعدیل رنکنده کوسترملك و مخالفتمزی دفع مسئولیته سند اتخاذ ایتمك ایستیه‌جکی درکاردر و بالعکس بوکا مخالفتی تضمن ایتمیه‌جك یولده حرکت اولنور ایسه بزجه فوائدی کوریله‌جکی بی اشتباهدر دیدیلر .

خارجیه ناظری صفوت پاشا بوسوزلره اشتراك ایله برابر «روسیه سفیرینك لوندره‌ده‌کی اقداماتی استانبولده بولنان سفارتلره‌ده بیلدیرلمش فرانسه و ایتالیا مصلحتکذارلری بوکا موافقتمزی خالصانه نصیحت ایتدیلر روسیه مصلحتکذاری دخی سز بر ایلچی تعیین ایتدك دیو اعلان ایدیکز عزیمتی تأخر ایتسه‌ده بأس اولمز بوندن ایمپراطور خشنود اولور و ذاتاً محاربه ایستمدیکندن ناموسیله کندوسنه بر مخرج بولور دیدی بناءً علیه بوکا راضی اولمقلغمز خیرلو اولور » دیو بسط مرام ایدنجه شو فکری تصویب ایدنلر ممنون اولمقله برابر پروتوقولك ردیه‌سی دولتلره کوندرلملی فقط انده ایلچی اعزامی معاملهٔ

متقابله ایله تقیید اولنمش اولدیغندن یالکز او سوز چیقارلمیدر و موسوروس پاشایه اکا کوره ادارهٔ لسان ایتمسیچون جواب یازلملیدر دیدیلر لکن صدراعظم شو قراره قارشمیوب سکوت ایتدیکنه و سرعسکر ردیف و داماد محمود پاشالرك مخالفتده ثباتلرینه دقت ایدنلر ایلچی اعزامی مقصدینك حصوله کله‌جکنی امید ایتمدیلر و ایرتسی کونی ظن و تخمینلرینی واقعه موافق بولدیلر .

اکثریت آرایه توفیقاً ایلچی اعزامنه موافقتك لزومنی حاوی یازیلان عرض تذکره‌سی همان او کون حضور پادشاهی یه ارسال ایتدیراش و خارجیه ناظری صفوت پاشا بیان مطالعات و اعطای ایضاحات ایچون کندولکندن سرایه کیتمش ایسه‌ده ردیف و محمود پاشالرك بحسب المخالفه اولجه ذهن پادشاهی‌یی تخدیش ایتملری سببیله پادشاه ایله ملاقات ایده‌میوب خانه‌سنه عودت ایدر ایتمز مابین باش کاتبی سعید پاشا ٢٥ ربیع‌الاول سنه ٩٤ تاریخیله صدراعظم ادهم پاشایه برتذکره کوندروب مآلنده «روسیه دولتنجه اصل مطمح نظر سفیر ارسالنه موافقتله ترك سلاح خصوصنك شرایط و متفرعاتی قرارلاشدیرمقده کندو رأینه مراجعت مسئلهٔ محترز فیهاسی اولدیغندن بو صورت نظر اهمیتدن اسقاط و لزوم تقابله دائر قید اخراج قلندیغی حالده مسئله‌نك دها زیاده مشکلات و مخاطرات حاصل ایتمسی و یکیدن برطاقم نظریات و مکاتبات دولیه‌یه مخرج اچلمسی اقوای احتمالدر از جمله سفیر ارسالی حالنده روسیه‌نك ترك سلاح ماده‌سنی بوغازلرك مفتوحیتی و باطوم لیماننك ترکی کبی شروط وخیمه‌یه تعلیق ایده‌جکنه دائر موسوروس پاشانك یازدیغی روایاتدن وجنرال اغناتیفك ولوندره‌ده‌کی روسیه ایلچیسنك قوللاندقلری اساندن دولت علیه‌نك بلا قید مقابل پترسبورغه سفیر کوندرمکه حاضرلنمسی روسیه‌نك یالکز استکمال حیثیتی مقصدینه خدمت ایتمیوب بوحالك برطاقم مادی منافعنه‌ده نتیجه ویره‌جکی مستدلدر و محاکمه‌سی دولتلرك نصفت و عدالتلرینه حواله ایدیلان احوال محققه محاربه مسئولیتنك دولت علیه‌یه تحمیلنه باعث اوله‌میه‌جغی درکاردر .

بو جمله ایله برابر دولتك سنهٔ حالیه موازنه دفترینه قویدیغی مصارف عسکریه همان عموم وارداتی استغراق ایتمش و غائله‌نك دوامنه تحمل کوسترمك بالذات اسباب تخریبیه‌یی قبول ایتمك دیمك اوله‌رق بنابرین مصلحتك بوندن صکره مباحثات ومخابراته دوشمسندن زیاده برنهایت فعلیه‌یه ایصالی چاره‌سنی اساس حرکت اتخاذ ایتك اخف ضرر عد اولنمش ایکن سفیر اعزامی بخشنده‌کی معاملهٔ متقابله سوزینك چیقارلمسی مقاصد اصلیه‌مزه توافق

ایتمیه‌جکندن پروتوقولی و متفرعاتی رده دائر اولجه قرار ویریلان تبلیغاتك بلا تأخیر و سریعاً اجراسی اراده بیورلمشدر » دینلمش اولدیغندن صدر اعظم ادهم پاشا خارجیه ناظری صفوت پاشایی کیجه قوناغنه جلب ایله بلا تأمل و توقف پروتوقولی جرح ایدن تحریرات عمومیه‌یی امضا وسفرای دولت علیه‌یه تلغرافله اسرا ایتدیردی وارتق امیدبخش صلاح و صلاح اوله‌جق تدابیرك حکم و تأثیری قالمدی .

پروتوقولك بوصورتله ردی اوزرینه حرب طرفدارلرینك ذهابنجه کویا انکلتره‌دولتی بونی روسیه و دولت علیه اردولرینك طاغلمسی شرطیله امضا ایلدیکنی بیاننامه‌سنه درج ایتمسی و طرفینك عسکرینی طاغتمامش بولنمسی حسبیله پروتوقولك انکلتره نزدنده مفسوخ‌الحکم برحاله کلدیکی ودولت علیه‌نك پروتوقولی حقوق حکمرانیسنی واستقلالنی محافظه ایچون مشروعاً رد ایتمسی محاربه مسئولیتنی روسیه‌یه تحمیل ایلدیکی درمیان اولنور و بو ملاحظه‌لره او اثناده موسیو دوس پاشادن کلان بر تلغرافنامه‌نك مندرجاتی سند اتخاذ قلنور ایدی ذکر اولنان تلغرافنامه‌نك ترجمه‌سی زیرده « ٣ » رقمیله محرردر .

ایشته ذهنلر بوکبی اشعارات و خیالات ایله مالامال ایکن انکلتره دولتی طرفندن سفیر موقت تعیین اولنان موسیو « لایارد » استانبوله کله‌رك دیکر بش دولتك هیچ بری جانبندن ایلچی کوندرلمدیکی حالده انکلتره‌دن بویله قاریشیق بروقتده وخصوصا پروتوقولك ردی عقیبنده استانبوله سفیر اعزامی موجب ممنونیت اولوب بوندن انکلتره‌نك دولت علیه‌یه موافق برمسلك اتخاذ ایلدیکنه دخی وجود ویرلدی .

انکلیز ایلچیسی استانبوله ورودیله‌برابر کرك حضور پادشاهیده وکرك وکلا ایله رسمی غیررسمی ایتدیکی مکالماتده دولت علیه‌یی امیده دوشورمکدن خالی اولمیوب حتی خارجیه نظارتنه غایت محرمانه اوله‌رق اعطا ایلدیکی تقریرده « پروتوقولك ردینی متضمن جانب دولت علیه‌دن نشر اولنان تحریرات عمومیه اوروپاجه روسیه‌یی حربه دعوت معناسی ایله تفسیر اولنمقده وروسیه دولتی دخی بوندن استفاده ایله ظهور ایده‌جك محاربه‌نك مسئولیتنی اوزرندن آتمغه چالشمقده بولنمسیله دولت علیه‌نك افکار عمومیه‌یی تصلیح ومحافظهٔ صلح و مسالمته مدار اوله‌جق تدابیر معقوله‌یی اجرایه حاضر اولدیغنی اثبات و تأیید ایچون پارس معاهده‌سنك سکزنجی ماده‌سی حکمنی دولتلره بیلدیرمسی مناسب اوله‌جغنی ودولت علیه شو عهده رعایةً استقلال و تمامیت ملکیه‌سنجه لزوم کوردیکی قید احترازی تحتنده دولتلرك توسطلرینه میدان ویره‌جك اولور ایسه انکلتره‌ده غایت حسن تأثیری مشاهده

اولنه‌جغی کبی روسیه دولتنك وقوع بوله‌جق توسطی قبول ویا رد ایتمسنی انتاج ایله
حال حاضره برنهایت عاجله ویره‌جکنی واکر روسیه‌لولر توسطك ردینی التزام ایلرلرایسه
عالمك نظرنده متهوم ومدخول اولمش بولنه‌جقلرینی » بیان واخطار ایتمش ایدی انك اوزرینه
طقسان درت سنه‌سی شهر ربیع الآخرینك اون برنجی کونی باب عالیده مجلس مشورت
عقد اولنوب پارس معاهده‌سنك ذکر اولنان سکزنجی ماده‌سنه باقلدقده « دولت علیه ایله
دول معاهده‌نك بری ویا برقاچی بیننده اخلال مناسباته بادی اوله‌جق براختلاف وقوع بولدیغی
تقدیرده دولت علیه ودول مشارالیهمك هربری قوهٔ جبریه استعماله قرار ویرمزدن اول
بو اویغونسزلغی توسط طریقیله منع ایده‌بیلملری ایچون دول معاهدهٔ سائره‌یه میدان
ویره‌جکلردر » دیو محرر اولدیغی اکلاشلدیغندن بو مادهٔ عهدیه‌دن استفاده‌یه دائر انکلیز
ایلچیسنك ایتدیکی نصیحت خیرخواهانه برنیت عدایله موجب تقدیر وتشکر اولمقله برابر
ذکر اولنان مادهٔ عهدیه دول معاهده‌نك جمله‌سنه شامل اولمق حسبیله موجود اولان اختلاف
اوزرینه دولتلرك توسطلرینه میدان ویرمکه روسیه دولتنك دخی مجبور اولمسی لازم کله‌رك
اکر دولت مذکوره بو قضیه‌یه رعایت ایتمزایسه دول سائرهٔ ممضیه عندنده عهد شکنلکنی
اثبات ایتمش وبالعکس دولت علیه توسطه میدان ویررایسه عهده رعایتنی اظهار ایتمش اوله‌جغندن
بونده روسیه‌نك دولتلره مراجعتنی ارامقه حاجت اولمدیغی ایراد اولنه‌رق دولتلره ایدیله‌جك
تبلیغاتك نصل اولمسی ونه درلو اسباب وملاحظاته بناقلنمسی مذاکره ایدلمکده ایکن استانبولده
بولنان روسیه مصلحتکذاری موسیو « نلیدوف » بیك سکزیوز یتمش یدی سنهٔ میلادیه‌سی
الافرانقه نیسانك یکرمی اوچی تاریخیله مؤرخاً خارجیه ناظری صفوت پاشایه فرانسزجه برتقریر
کوندره‌رك دولت متبوعه‌سنك دولت علیه ایله قطع مناسبات ایلدیکنی رسماً بیلدیرمش ایدی.

تقریرك ترجمه‌سی زیرده «٤» رقمیله محرردر :

وکلای دولت توسطه مراجعت مسئله‌سنی تأمل ومذاکره ایله اشتغال ارەسنده اشبو
تقریر شدید المآلك مندرجات ونتایجنی تفکرله مغموم اولوب ارتق توسط نیازنده بولنلمنك
ثمره‌بخش صلح ومسالمت اوله‌میه‌جغی رتبهٔ بداهته کلمش اولدیغی حالده مجرد انکلیز ایلچیسنك
اخطاراتندن حاصل اولان امیدینه اویوله‌حرکتی ترویج ایتدیرمش وذاتاً دخی کیدیله‌جك
بشقه طریق قالمامش اولمسیله دولتلره اولنه‌جق مراجعتده روسیه مصلحتکذارینك ویردیکی
تقریرك فقرات اخیره‌سی اساس اتخاذ اولنه‌رق « دولت علیه‌نك بروتوقولی واکامربوط
روسیه بیاننامه‌سنی رد ایدیشی حقوق واستقلالنی محافظه‌یه مجبوریتندن نشأت ایلدیکی وحالبوکه

هر زمانده صلح واسایش عمومینك دوامنی ارزو ایدن کبرو طور مدنیئی کبی تمامیت ملکیه سنه واستقلالنه طوقنمیان نصایحی اصغا و بو یولده هر درلو اصلاحاتی اجرا ایده جکنی وروسیه ایله برلکده عسکرینی طاغتمغه حاضر اولدیغنی اعلان ایتمش ایکن روسیه دولتنك قطع مناسبات ایتمسی سبیله ظهور ایده جك حربه مدافعهٔ مشروعه قبیلندن اوله رق کیریشمش بولنه جغی تمهید ایله بالاده ذکر ایتدیکمز سکزنجی مادهٔ عهدیه یه استناداً توسط ایچون دولتلره میدان ویرمکی افکار مصالحانه سنك ابراز تأمیناتنه ذریعه عد ایلدیکی افاداتنك اعلاننه قرار ویرلدی وبو مذاکراتك اسباب موجبه سنی مبین اولان مضبطه یه روسیه مصلحتکذارینك تقریرنده کی فقرهٔ اخیره درج ایله روسیه نك اویله بر تبلیغی اجراده حقسزلغیله برابر محاربه ایچون بشقه بر سبب مشروع بوله میه رق یالکز خرستیانلرك تأمین احوالندن بحث ایتمش اولدیغی دخی علاوه قلندی .

لکن اشبو قرار موجبنجه دولتلره تبلیغ اولنان تلغرافنامهٔ عمومی پترسبورغده مقیم دولت علیه مصلحتکذارینه « روسیه دولتنك بعد ازین کندوسنی دولت علیه ایله محارب عد ایده جکنه دائر روسیه خارجیه ناظری طرفندن تقریر رسمی ورودینه » وبو مآلده دول سائره یه دخی بیاننامه لر ایصالنه مصادف اولدیغیچون هیچ بر حکم وتأثیر حاصل ایده مدی والمانیا واوستریا دولتلری بونی سکوت ایله کچشدیروب انکلتره خارجیه ناظری لورد دربی تکلیفکز پك کیچ قالشدر کبی جواب ایله توسطك امکانی اوله میه جغنی اکلاتمش ایدی انجق فرانسه خارجیه ناظری « دوق دوقاز » پروتوقوله ویریلان جوابده اوروپانك تبلیغاتیله روسیه نك بیاننامه سی یکدیکرندن تفریق اولنمدیغندن طولایی باب عالی یی تخطئه ایلمکله برابر « دولت علیه روسیه بیاننامه سنی قبول ایتمکسزین یالکز دولتلر طرفندن امضا اولنان پروتوقولی صراحةً قبول ایتمسی شرطیله اجرای توسطده بالجمله دولتلر متفقدر دولت علیه اندن صکره طرفین عسکرینك برانده طاغیدلمسی حقنده طلب وساطت ایتملیدر » دیدیکنی پاریس سفیری خلیل پاشا الافرانغه نیسانك یکرالتیسی تاریخیله وتلغرافله باب عالی یه اشعار ایتمش وتعلیمات ایستمش ایدی لکن فرانسه حکومتنك شو تکلیفی نشر اولنان ردیه نك کیرو آلنمسیله پروتوقولك عیناً قبولی اساسنه مستند اولدیغیچون دولت علیه جه نظر اهمیته آلنمدی وارتق محاربه یه حاضرلنمق طرفنه صرف افکار واقتدار ایدلدی وبناءً علیه پروتوقول حقنده کی ردیه هیئت اعیان ومبعوثانه ارسال ایله تصدیق ایتدیریلوب تمیم لوازم عسکریه اموریله اشتغاله حصر اوقات اولندی .

استطراد

اشبو فصلده بو دونقوله دائر اولدیغی اخبار و وقوعات که روسیه محاربه‌سنی انتاج ایتمشدر بونلك صیره‌سنده اولان خطیئات و سیئاتی عدم الاختلاف نفس الامر ایله موازنه و بحث ایلكه‌یه لزوم كوروندی .

بوقاریده محرر تفصیلات دقتله كوزدن كچورلنجه اكلاشیلور كه خطالرمزك باشلالنغجی استانبول مجلس مكالمه‌سی انفساخنی متعاقب اوروپاده تصحیح اذهان و جلب افكار ایده‌جك وسایط و تدابیر تألیفیه‌یه روسیه‌دن اول مراجعت و بزدن منكسر البال اولان دولتلرك تعمیر خواطرینه رعایت ایتمامك ماده‌سی اولدیغی محققدر مادام كه بو مسلك اختیار اولنمدی او حالده روسیه‌نك جنرال « ایغناتیف » و قونت « شوالوف » معرفتلریله میدانه قویدیغی ثار مماشات و مصافاتی ولو جعلی بیله اولسه حقیقته تبدیل ایتدیره‌جك بر حركت متقابله اتخاذ اولنوبده عسكر طاغتمق خصوصنی مذاكره وسیله‌سیله بر سفیر كوندریله‌رك بزی روسیه‌یه قارشو یالكز براقمقده اتفاق ایدن دولتلره روسیه ایله طوغریدن طوغری‌یه قطع مشكلات ایتدیكمزی كوسترمك كسدیرمه بریول ایكن اكا دخی رغبت ایدلمدی بو بحثده ایسه وكلای دولتك و پادشاهك ذهننی الك زیاده لوندره سفیری « موسوروس » پاشانك اشعارات و مطالعات مختلفه‌سی تشویشه باعث اولدی شویله كه اولاً قونت شوالوفك برنجی دفعه اوله‌رق سفیر اعزامی حقنده عرض ایلدیكی افادات و تأمیناتك كندولكندن مباحثه‌سنه كیریشوب شوالوفك تكلیفنی روسیه ایمپراطوری و وكلاسی نزدنده مقبول عد ایتمامسی ثانیاً دول سائره‌نك حقمزده‌كی نظریات و مطالعاتی ذره‌جه امیدبخش نجات اولمدیغی و بینلرنده بر اتفاق وار ایسه اوده علیهمزده و هیچ دكل ایسه بیطرف طورمق مقصدنده اولدیغی حالده « موسوروس » پاشانك ایلچی اعزامی كبی بر تشبثی دول سائره‌جه عدم خشنودی‌یه و بینلرنده‌كی اتفاقی اخلاله سبب اولور دیمسی ثالثاً باطوملیمانك تركی و بوغازلرك یداختیارمزده اولمیه‌رق فسخ اصول انسدادی روسیه‌جه سفیرطابی مقصدینك تحتنده مستتر اولدیغنه دائر روایات ضعیفه‌یی اورته‌یه اتمسی رابعاً قونت « شوالوف » ایله طوغریدن طوغری‌یه مكالمه‌ته كیریشمك ایستنامسی خامساً پروتوقولك ردینی ترویج ایلدیكی صره‌ده اسكی مطالعه نامه‌لرینی تخطر ایتمیه‌رك سفیر اعزامنی مروج بر چیغیر آچمسی سادساً بو اشعاراتدن صكره پروتوقول رد اولنجه كویا روسیه‌نك مشكل بر موقعده قالدیغنی و دولت علیه‌نك مسلكنده ثبات ایتمسی جلب

افکار عمومیه‌یه سبب اوله‌جغنی وپروتوقول کأن لم یکن حکمنه قونلدقجه سفیر اعزامنه موافقت جائز اوله‌میه‌جغنی یازمسی برجه روسیه‌یه مخالفت نیتلرینی قوتلندیرمش وصلح صلاح ارزولرینی اونوتدیرمش ایدی .

« موسوروس » پاشانك شومسلك عجیبی ایله برابر انکلتره پولتیقه‌سنك اعوجاجی آثارندن اولمق اوزره لورد دربینك ابتدا روسیه طرفندن پروتوقول حقنده وقوع بولان تکلیفاتی ناقابل قبول صورتده کوستروب دولت علیه‌یی حربه حاضرلنمغه تشویق ایتدیکنی متعاقب بو سوزینی انکار وپروتوقولك تعدیلیله اشتغالنی تذکار ایتمسی وسفیر اعزامی ماده‌سنده رأینه مراجعت اولنجه بونك وقره طاغ ایله عقد صلح اولنمسنك روسیه‌یی ارضا وخشنود ایده‌میه‌جکنی سویلیوب برقاچ کون صکره روسیه دولتنك احوال مالیه‌سنجه مشکلاته اوغرامسنی سبب مماشات عد ایله ایلچی اعزامی تکلیفنی خالصانه برمقصده مبنی اولمق اوزره یاد ایدرك انکلتره‌نك پترسبورغ ایلچیسی وساطتیله دخی کیده‌جك سفیرك مظهر معاونت وحرمت اوله‌جغنی درمیان ایتمسی وپروتوقولك مندرجاتنی حکایه ایلدیکی صره‌ده اصلاحات موعوده‌نك اجراسنه دولتلرك سفیر وقونسلوسلری طرفندن نظارت اولنه‌جغنی حاوی برسوز یوقدر و عسکر طاغیدلمسی ساده‌جه خالصانه برنصیحتله افاده اولنه‌جقدر دیمش ایکن پروتوقولك تماماً بونلره مباین چیقمسی وموسیو لایاردك استانبوله ورودیله باب عالی‌یه ویردیکی تقریرده دولت علیه توسط ایچون اوروپا دولتلرینه میدان ویرر ایسه انکلتره‌جه غایت حسن تأثیری مشاهده اولنه‌جغنی محرر ایکن توسط التماس اولندقده لورد دربینك پك کیج قالمش سوزیله بوکا هیچ براهمیت ویرمامسی وپروتوقولی امضایه موافقت ایتمکله برابر اکا مربوط بیاننامه ایله امضاسنك طرفین معارضین بیننده اویوشلمغه تعلیقاً مشروطیت حالنده بولندیغنی اعلان ایتمسی وکلای دولت علیه‌نك برمسلك صحیح اتخاذنده اولان عجز وحیرتلرینی تزییده بادی اولدی .

بونلر برطرفه براغیلوبده کندیمزجه اختیار ایلدیکمز تدبیر سرکشی‌یه باقلنجه ابواب محاربه‌یی اچمق نیتی ینه بزدن صدور ایتمش اوله‌بلمه‌ده اشتباه یوقدر چونکه انکلتره کندو منافع سیاسیه‌سیچون هر نه یاپار ایسه یاپسون و« موسوروس » پاشا نه یازار ایسه یازسون بزم ایچون روسیه ایله بلامعین محاربه‌یی قبول یا کمال جهلدن ویا جنتدن منبعث اولمق لازم کلوب روسیه دولتی جنرال « اینیاتیف » وقونت « شووالوف » واسطه‌سیله اوروپاده ومصلحتکذاری موقتیله استانبولده برسفیر اعزامیله ایشلك یولنی تکلیف ایدرجه‌سنه مماشات ایتدیکی

وهله بوايلچی نصب اولنسونده کوندرلمسی تأخر ایتسه‌ده بأس یوقدر دینلدیکی حالده قبول اولنمیوبده ایشك قیرلمسنی وحربك ظهوره کلمسنی ایستمك خطای فاحش ایدی .

بز ایشك بودرجه‌یه وصولندن اولکی تدبیرلره رجوع ایله دیرزکه اولا استانبول مجلس مکالمه‌سی قرارینك ردندن صکره دولتلرجه حاصل اولمش برانفاق جدیدك نظر اهمیته آلنمامسی دولت علیه ایچون روسیه ایله حربدن بشقه برحالی انتاج ایده‌میه‌جکی محقق اولوب بنابرین پروتوقول ورود ایدنجه مؤخراً فرانسه خارجیه ناظری دوق دوقازك دیدیکی کبی روسیه‌نك تکلیفاتنی بتون بتون ایرو بده دیکر دولتلرك قرارینی تعدیل ایتدیرمکه چالشمق وممکن اوله‌مز ایسه اخف شرین قبیلندن اوله‌رق قبول ایتمك واوحالده روسیه‌نك عسکر طاغتمق حقنده‌کی تکلیف معهودینی دولتلر واسطه‌سیله رد ایتدیرمك لازم کاور ایدی وبو وساطتی قبولده دول مشارالیهمك تردد ایتمیه‌جکلری مأمول ایدی حالبوکه دها پروتوقول میدانده یوغیکن روسیه‌نك ایستدیکی سفیری کوندرمکله صلحپرورانه برمعامله اختیارنده مضرت دکل شبهه‌سز فائده کوریلور ایدی وروسیه طرفندن سفیرمزه بولسز برشیء تکلیف اولنور ایسه انی رد ایتمکه دائرهٔ مقصددن تباعد ایدلمش اولمز ایدی خصوصاکه قونت شووالوف مسائل شرقیه اوزرینه استانبول مجلس مکالمه‌سی انعقادی صره‌سنده روسیه‌نك اعلان ایتدیکی تحریرات عمومیه احکامندن هیچ بر ماده‌نك تفوه اولنمیه‌جغنه دائر تأمینات ویرمش ایدی اولوقت بووسیله‌نك الدن قاچرلمش بولنمسنه نه‌قدر تأسف اولنسه آزدر سفیر اعزامی حقنده‌کی ایلك تکلیف بوصورتله قرین موقع قبول اوله‌مینجه ایش شدتلنوب پروتوقول میدانه کلدی‌که انك دخی ردی منتج حرب اوله‌جغنده شبهه قالمامش ایدی .

پروتوقولك مندرجاتندن قره‌طاغ ایله تجدید مسالمت ایچون اختیار اولنه‌جق شی «نقشیك» بوغازی‌سی ایله قولاشینندن بعض یرلری فدا ایتمکدن عبارت اولوب قره‌طاغ مأمورلریله مکالمه‌ده انلرك یالکز نقشیکی ترك ایله ارضالری ممکن اوله‌جنی اکلاشلمش ایکن وکلای دولتك حسنده اصرار ایله مسئله‌یی مدرسه‌یه دوشورملری یعنی مجلس مبعوثانه عرض ایله وکلای امته رد ایتدیرملری حسبیله پروتوقولك ورودی اوزرینه انی قبول ایله قره‌طاغلولرله اوبوشمغه رجعتك امکانی بحثنده موقعلری کوچلشمش ومع مافیه بوصورت اختیار ایدلسه بیله دفعهٔ ثانیه مکالمه‌سنده و دولتلرك اتفاقی تحتنده طاغلولرله بازارلغی اوجوز بتورمك احتمالدن بعید برحاله کلمش ایدی .

اصلاحاته سفیر وقونسلوسلرك نظارتلری اولمسی فی‌الحقیقه بردولت مستقله ایچون اغیر برتکلیف اولوب لکن سفرا وسائر مأمورین اجنبیه‌نك ممالك عثمانیه‌ده امور داخلیه‌یه مداخله‌لری قپوسی مسدود اولمدیغنه نظراً دولت علیه آرزو ایتمش اولسه بونك لفظاً اوله‌رق تعدیلنه موفق اولمق ممکن ایدی .

خرستیانلرك اصلاح احوالی لقردیسی ایسه اوته‌دنبرو اوروپا دولتلری لسانند‌ه مثل سائر حکمنه کیردیککندن انی دخی موقع وحالزه توفیق ایتدیره‌جك صورتده تعدیلات دائره‌سنه قویدیرمق امیدی زائل اولمامش ایدی علی‌الخصوص لورد دربی طرفندن یاپیلان بیاننامه‌ده ایکی دولت مخالفه‌نك عسکرینی متقابلاً طاغتملری شرطی پروتوقولك قبول احکامیچون اساس اتخاذ قلنمش اولمسی دولت علیه‌جه سند رسمی حکمنده بر سوز اولدیغندن اوروپا نصایحندن قابل‌الاجرا ماده‌لره متعلق جواب قبول ویرلمکله برابر اردولرجه دخی احتیاطلی برمعامله حضریه کوسترلمکه باشلانمش اولوبده روسیه دولتنك بوکا مخالف حال وطورده قالدیغی ظاهر اولسیدی انکلتره وفرانسه‌نك روسیه‌یه قارشو دعواجی اولملرینه یول بولنمش اولور وبونکله دولت علیه‌نك سلامتنه خدمت اولنور ایدی .

پروتوقولك مندرجاتنجه بو وجهله تعدیلات اجراسی احتمالات ضعیفه‌دن عد اولنسه بیله انك نشرندن و روسیه‌نك ایلچی اعزامنی تکلیفه ابتدارندن اول طرف پادشاهیدن وکلایه کوندریلان لایحه‌که مابین باش کاتبی سعید پاشا طرفندن قلمه آلنمش واجمالی یوقاریده ذکر اولنمش ایدی انك فقرات مخصوصه‌سنده علناً وصریحاً اختیار حربك وقایهٔ صلحه ترجیح ایدلمش اولمسی محاربه‌نك ظهورینی طالب حقنده اولان مضمراتك دلیل علنیسی اولدیغندن نظارلر اویوله عطف اولنمش وارتق وسیله جوی صلح وآشتی اولمق تدبیر حکیاسنده بیوك بیوك قصورلر کوچلمکه باشلامش ایدی .

ذکر اولنان لایحه ارباب دقت عندنده منشأ افکار حربیه اولدیغندن بونك اسباب پادشاهیدن اورته‌یه قونلمسی سببنی سعید پاشادن مؤخراً سؤال ایتمش ایدم مؤرخ حقیر دیدی که « سلطان مراد طرفدارانك تخدیش اذهان ناسه‌دائر نشریاتی پادشاهك حضور وراحتنی اخلال ایدوب اول اثناده صدارته کلان ادهم پاشا ایسه پادشاهی خشنود ایتمکله امتداد مأموریت هوسنه و سرعسکر ردیف وداماد محمود پاشالر دخی افکار عمومیه‌یی قزانوب موقعلرنده کسب صیت وشهرت ایتمك داعیه‌سنه دوشمش ایدیلر بونلر ناسك اتفاقی روسیه ایله حرب ایتمك ماده‌سی اوزرینه‌در هرکس مال وجان فداسنه حاضردر بونك اوکنه

طورلمز واٰمال عموميه ترويج ايلدكجه خلقك اذهانندن سلطان مراد طرفدارلغى چيقمز ديو پادشاهى قاندرديلر حق اعلان حربدن برآى اول حلول ايدن طقسان درت سنه‌سى شهر ربيع الاولنك اون ايكنجى كونى منقبهٔ ولادت نبويه قرائتى ايچون سلطان احمد جامعنه الاى ترتيب اولنمسى و اوكون هوانك مساعد اولمسى پك چوق ازدحامه باعث اولوب اهالى طرفندن پادشاه حقنده بعض نمايشلر دخى ايدلمش ايدى سرايه عودتده خلقك اوكونكى جميتى ونمايشى محاربه اميدينه پادشاهمزك موافق بولنديغى مأمولندن نشأت ايتمشدر بوفرصت الدن قاچرلمامليدر ديديلر ومبحوث عنه اولان لايحه‌يى همان اوكيجه يازديروب موقع مذاكره‌يه وضع ايتديرديلر .

سعيد پاشانك بو افاداتى پك طوغرى اولسه كركدر زيرا سلطان مرادك جنون مطبق عاتيله اختلال طبيعيسنه فتوى ويرلدكدن صكره طرفدارانى ديلو اقاويل نشريله كويا پادشاه منخلعك افاقت بولديغنى و ويريلان فتوى سلطان عبد العزيز مرحومك خلعنده مختل الشعور ديو افتا اولنمسى قبيلندن بولنديغنى جهلهٔ ناسه القا ايدرلر ايدى .

عبد الحميد خان حضرتلرى ايسه عقيب جلوسلرنده افكار عموميه‌نك استعجالنه بالطبع متمايل اولدقلرندن دشمنه مقابلهٔده استطاعتدن بحث اپدانلك سوزلرينى نظر اعتباره طوتمقدن كندولرينى الامديلر نصل تأسف اولنور كه پروتوقولك رديه قرار ويرلدكدن صكره دخى قونت شووالوف روسيه ايمپراطورى نامنه سفير اعزامى تكليفنى تكرار و بياغى پروتوقولى كان لم يكن حكمنه قويه‌جق امیدلر اظهار ايتمش و الزده استحقاقه وحرباً موقعمزى محافظه‌يه سند اوله‌جق هيچ برشى بولنماش ايكن او وسيله‌دن استفاده‌يه دخى ايقاع موانع اولندى زيرا قونت شوواولوفك تكليف معروضى وكلاى دولتك چوغنى ايقاظ و روسيه‌يه مخالفت واديسندن اعراض ايدوب سفير اعزامنه موافقته قرار ويرلمش اولديغى حالده سرايدن بوكا مخالف ارادهٔى حاوى كلان تذكرهٔى صدر اعظم ادهم پاشانك ينه وكلايه ابراز ايتمسى و مجلسجه شويله برقرار حاصل اولمش ايدى لكن پادشاهمز بوكا موافقت بيورميورلر ديو بيان حال ايدوبده هركسك رأيى سورمسى و ايشك اهميت عظيمه‌سى سببيله حضور پادشاهيده وكلا و علمادن وعسكرى امرادن مركب بر مجلس عقد ايدوب مسئله‌نك زير و بالاسنى و حربك ظهورنده حال بر عكس اولور ايسه دولت و مملكتجه منتج اوله‌جق خسار و مضارى اورته‌يه قويمسى و پادشاهه افاده بيان ايتمسى وبويله اولمتمش ايسه التى يوز يللق بر دولتى بلاپاى حربه دوچار

ایلیه‌جکنه ایشدن چکلمسی لازم کلور ایکن شو وظائفك هیچ برینی نظر اعتنایه المیوب پروتوقولك ردیه‌سنی اوروپایه تبلیغ ایتدیرمسیله محاربه مسئولیتنك قسم عظیمنی درعهده ایتمش اولدی و دوکیلان قانلرك وزر و وبالنی بوینه الدی .

حاصلی شوحرکات سقیمه ایله سفیر اعزامی تکلیفی کبی منفعتمزه موافق برتدبیراجرا اولنمیوب پروتوقولك ردیله ظهور حربه قپولر اچلمسی سعید پاشانك بوقاریده بیان ایلدیکمز افاداتنك صحتنه حکم ویرمکدن بشقه بر معنا ایله تفسیر قبول ایتمیه‌جك حالات مؤلمه‌دندر .

علی الخصوص لایحهٔ مبحوث عنهاده انقلابات اخیره‌یه کلنجه قدر افکار عمومیه‌نك امور سیاسیه‌جه تأثیراتنه وجود ویرلمز ایکن انك قوت الدیغی وکوندن کونه اهمیتی متزاید اولدیغی تصدیق و تمایلات ناسه مخالف اوله‌رق پروتوقولك قبولی تقدیرنده تتابع وقوعات ایله ملحوظ عد اولنان مهالکك صراحةً تبیین اولنمسی منفعت دولت و ملتك انجق اختیار حرب ایله وقایه ایدیله بیله‌جکی بحثنده کأن متحد بولنان افکار عامه‌نك پروتوقولی بابعالی رد ایتمز ایسه غلیانه کلوبده تأثیرات مخوفه‌سی معاذاه مقام سلطنتی یکی برتزلزل وتبدله اوغراته‌جنی واهمه‌سی نصل تجسم ایتدیرلدیکنی وبوده حرب طرفداری کورینان برقاچ اهالئ ادانی مشربك تصنیعات ریاکارانه والقاآت منافقانه‌لری نه‌درجه‌لره وارمش اولدیغنی اظهار و تأیید ایلر .

مابین باشکاتبی سعیدپاشانك طرف پادشاهیدن قلمه‌الدیغی لایحه‌نك صورتیدر

نومرو ١

مسئلهٔ حاضره‌دن طولانی دولتك حال وموقعی کیتدکجه کسب وخامت ایتمکده اولدیغی کوریلور . واقعا بلغارستان حادثه‌سنك کسب سکون ایتمسی وقانون اساسینك اعلان اولنمسی ودرسعادت قونفرانسنك برنتیجه حاصل ایتمکسزین طاغلمشیکن بوندن برمضرت عاجله ظهور ایتمیوب بالعکس اکثردولت وملتلرك استقلال ادارهٔ داخلیه‌مزی محافظه یولنده کوستریلان ثباتی معناً وبلکه مادةً تقدیرایتملری وضرب امارتی ایله اعادهٔ مسالمت اولنمسی نظرلرمزده موفقیاتدن عداولنیورایدی وصلح واسایشك عودت ایده‌جکنه امیدلرمز قوت بولمقده‌ایدی . لکن بحثنده جنرال ایغناتیفك دول معلومه نزدنده واقع اولان مذا کراتی

أنری اوله‌رق دولت علیه‌یی ترك سلاحه واجرای اصلاحاته اجبار ایتمك مقصدیله بین الدول
بر پروتوقول امضاسنی حقنده ظهوره کلان اتفاق تلاشمزی موجب اولدی والیوم دخی
بو ماده‌نك نتائج محتمله‌سی پك زیاده تلاشی ایجاب ایدر . کرچه بو پروتوقولك احکامی هنوز
لایقیله معلوم اوله‌مامش وحتی کچن کون لوندره‌ده‌کی سفیرمز روسیه عساکر عثمانیه‌نك
ترك سلاح ایلمسنی تکلیف ایتمکده ایسه‌ده کندوسنك ترك سلاح ایده‌جکنه دائر برکونه تأمینات
بیان ایتمدیککنی وهر نه قدر انکلتره دولتی روسیه‌نك دخی ترك سلاح ایتمسنده اصرار
ایلمکده ایسه‌ده دولت مشارالیها پروتوقوله ادخالی تکلیف اولنان موادك اساساً ممکن القبول
شیلر اولمدیغنی اعترافه مجبور اولدیغنی وبو جهتله دولت علیه‌نك اردولرینه تقویت ویرمسی
لزومنی لورد دربیدن آلدیغی معلومات اوزرینه اشعار ایتمش اولدیغندن بو حال صلح حقنده
اولان امیدلره حال ویردی وبو جهتله کچنده بعض وکلامزك دعوتیله قوۀ عسکریه‌نك درجاتی
وبقیۀ تدارکات عسکریه‌نك اکمالی حقنده بالمجبوریه بعض تحقیقات ومذاکراته کیریشلدی .
بو اجتماعده تهیئاتمزك درجۀ کفایه‌دن بکده نقصان واکمال واحتیاجات ایچون لزوم کوستریلان
مصرفك امکان واقتداردن خارج اولمدیغی اکلاشیله‌رق روسیه‌لی اعلان حرب ایدر ایسه
بزم دخی بری وبحری مقاومته مقتدر اوله‌جغمز تصدیق قلندی وبونکله برابر حربك عاقبتی
مجهول وخیر وفائده‌دن زیاده ضرری محتمل اولدیغندن ینه صلح ارزوسی ومصالحه‌نك
فائده‌سی درمیان اولنیور ایدی بونی متعاقب یعنی بوندن ایکی کون اول لورد دربینك موسوروس
پاشایه واقع اولان تبلیغاتی هر نصلسه بوراده‌کی انکلتره مصلحتکذارینه آچیلوب او دخی لورد
مشارالیهه اشعار ایتدیکنده اردولرك اکمال احتیاجاتی بحثنده موسوروس پاشایه صورت
صریحه‌ده برشی سویلدیککنی متضمن جواب الدیغنی مصلحتکذار مومی الیه باب عالی‌یه
بیان ایتمسیله وروسیه مصلحتکذارینك دخی خارجیه نظارتنه دولتلرك پروتوقول تنظیمی
حقنده موجود اولان تشبثلری برنتیجه حاصل ایتمك اوزره اولدیغنه دائر بعض افاداتی
وقوع بولوب مصلحتکذار مومی الیه اشبو تبلیغات ارهسنده دولت علیه ترك سلاح ایتدیکی
حالده روسیه‌نك اکا امتثال ایده‌جکنه دائر برشی سویلمامش ایسه‌ده یالکز ترك سلاح حقنده دخی
بر صورت تسویه حصولی مأمول اولدیغنه دائر یا خاطرۀ ذاتیه قبیلندن ویاخود که معلومات
صحیحه‌یه مستند اوله‌رق بر افاده‌سی وقوع بولمغله کرك بو تبلیغدن وکرك انکلتره مصلحتکذارینك
ایضاحات مبحوثه‌سندن مصالحه امیدی ینه تجدد ایتدی وکسب تسلیت اولندی حالبوکه دوش
احواله باقیلور ایسه حال حاضرك محاربه ویاخود مصالحه‌یی انتاج ایده‌جکنی کسدیرمك ناقابل

اولوب خصوصاً پروتوقول امضاسی حقنده الیوم دولتلرك مشهود ومسموع اولان تشبث
ومذاکرەلری دولت علیەنك حال وموقعنی مقدمەدەدخی بیان اولندیغی اوزرە پك خطرلی
کوستریور وبناءً علیه بو امر اهم واعظم حقنده خارجیه نظارتنك پك زیادە مدققانه ومتبصرانه
حرکت ایتمسنه لزوم کورینیور ومسئلهٔ حاضرەنك بدایتندن شمدی‌یه قدر جریان ایدن
احوال برکره پیش نظره النور ومکاتباته مراجعت اولنور ایسه بو مسئلەنك ظهورندنبرو
دولت علیەنك معاملات دیپلوماتیقیەجه صورت کافیەده حرکت ودقت ایدەمدیکی
اکلاشیله‌جقدن بعدما بو حالك وقوع بولماسی یعنی مسئلهٔ حیاتیه‌مز اولان بو امر عظیمده
هردرلو اسباب اشتباهی التزام ایتمك وجودی ثابت اولیور مسئلهٔ موجودەنك منشیٔ وعلت
ثانیه‌سی جملەنك معلومی ایسەده آنفاً ذکری کچن مخاطرەنك اشکال محتمله‌سنه نقل کلام اولنمزدن
اول مجرد اخطار قبیلندن اولمق اوزرە بو بابده بعض مقدمات ومعلومات ایرادینه ابتدار اولنور
شویله که الحالةهذه دولت علیەیی اشغال وبزی شمدی درجهٔ اهمیتنی تقدیر ایتدیکمز موقع
مشکله القا ایدن حال بوسنه مهاجرلرینك عودتلرینه مقدمهٔ فساده آلت اولدقلری کوندن
باشلامش ایدی بو مهاجرلرك عودتنده اولان محاذیر وقتیله محلندن خبر ویرلمش ایکن هر نصلسه
باب عالیجه رهین تقدیر اولمامشدر وصکرەدخی بونلرك شروع ایتدکلری فسادك تاریخ
ظهوری ایله انك وسعت وشدت کسب ایتدیکی زمانه قدر تام درت آی مدت کچمش ایکن تسکین
عصیان ایچون قوهٔ جبریه‌یه مراجعت ایتمك دولتلرجه اعتراضاته وحتی بو مسئله حقنده
مابین همایونده موجود اولوب مبادیٔ احواله وقوف مقصد ضروریسنه بناءً مطالعه قلنان
قیوددن اکلاشلدیغی اوزرە اول وقت عصاتك اوزرینه بر طابور عسکر سوقی اوروپایه براردو
سوقی قدر دهشت وولوله ویرەجکی مطالعاتنه ذهاب ایدیلەرك ممکن الاطفا اولان نائرهٔ مفسدت
سوندیرلمامش ودولتلر ایلروده مداخلهٔ دولیه‌یی موجب اولمامق اوزرە فسادی کندی
کندیمزه محو ایتمامزك لزومنی اخطار ایتمشلر ایکن بو صورت دخی هر نصلسه تقدیر اولنه‌مامش
وبر مدت حال بویله کیتدکدن وعصاتك جمعیتلری قوت بولدقدن صکره قوهٔ مسلحه اختیارنده
تأخیر اولنوب جنرال ایغناتیفك اخطاری اوزرینه دولت علیه قومیسرینك سائر دولتلر
قونسلوسلریله برابر مجمع عصاته کیدوب اجرای نصیحت ایتملرینه موافقت اولنمق کبی بالاختیار
مداخلهٔ دولیه‌یی قبول معناسنه اولان صورت تسویه بر کونه اوهام واحتمالاته اعتبار اولنمقسزین
قرارلشدیرلمش وبو تدبیرك بالطبع فائدەسزلکی اکلاشلدیغی واجنبی کوکللولرینك التحاقندن
ودالماچیا حدودینك بوبدن بویه عصاته اعانه‌یه اچیق بولندیغی تعین ایتدکدن صکره دولتلره

مراجعتله بو فسادك تسكیننه چاره آرالمق لازم كلدیكی حالده دخی بی وقت اولەرق قوۀ عسكریه واسطه‌سیله داخلاً غائله‌نك ازاله‌سی اسبابنه باشلانلمش ایسه‌ده مرور وقت جهتیله هرسنك قطعه‌سنده اعادۀ آسایش دائرۀ امكاندن چیقه‌رق بلغارستان فسادی میدانه كاوب انده‌ده اهالی اسلامیه‌نك مجرد محافظۀ نفس ایچون مجبوراً ومضطراً وقوعبولان مدافعۀ مشروعه‌لری اسائت وحكومتك عصاتی تأدیب یولنده واقع اولان تدابیری غدارانه وخونریزانه بر حركت اولدیغنی متفق ومحب قدیممز اولان دولتلره ایناندیرمق ایچون غرضكارانمز انواع تزویرات ونشریاته قالقشدیغی وهر طرفده افكار عمومیه‌یی علیهمزه تسلیط وحتی الك زیاده معاونت خیرخواهانه‌لرندن استفاده ایده‌جكمز انكلتره اهالیسنی بیله بزدن تنفیر ایتمش اولدیغی حالده بزم طرفمزدن حقیقت وقوعات پك كیچ وناقص بر صورتده انظار عمومیه‌یه قونلمغله وبلغارستان حادثه‌سنده مغدور ومظلوم اولان اهالی اسلامیه‌یی غدار كوسترن وبدخواهمزه الك بیوك آلت فساد اولان غزته‌لردن بر قسمنك بیله جلب واماله‌سنه رغبت اولنمامقله حركات ومدافعاتنك جمله‌سنده محق اولان بر مملكت انظار عالمده غدار وحقسز كورلمش ومتعاقباً صربلولرله مجبوراً آچیلان محاربه‌نك مظفریات تامه‌یی انتاج ایده‌جكی بر زمانده وفقط مظفریتك ثمرۀ مطلوبه‌سنك دخی اقتطاف اولنه‌مدیغی بر حینده فرط استعجال اثری اوله‌رق صربیه عسكرینك اون ایكی بیكه تنزیلی ومحدث قلعه‌لرك هدمی وتضمینات حربیه اعطاسی وصربستان ایچندن شمندوفر امراری كبی تكالیف شاقه‌یی صرب امارتنه تكلیف ایتمك ایچون ویریلان قرار روسیه‌یه پك بیوك سررشتۀ مخاصمه اولمغله وبو كونكی كون یوز اللی بیك عسكری تحت سلاحه الماغه مقتدر اولان بر امارتك بوقدر شرائط شاقه‌یه موافقتی خارج از تحمل وامكان اولدیغنه دائر اولوقت طرفمزدن اولنان اخطار هرنصلسه حسن تلقی اولنه‌مامغله دولتلر طرفندن شرائط مسروده‌یه اعتبار اولنمیوب متاركه تكلیفی میدانه قونلمشدر وهله بو صره‌ده روسیه دولتنك حدودداوزرنده بولنان عسكری پك جزؤی اولدیغی وبزم قوۀ عسكریه‌مز اولوقت انك قوتنك برقاچ مثلی درجه‌ده بولندیغی حالده روسیه سفیرینك ویردیكی اولتیماتوم درحال قبول اولنمش ومعین اولان یكرمی درت ساعت مدتك یكرمی اوچ ساعتی هرنصلسه باب عالیده لچوب بزم مطالعه‌مزه وجوابك سفیرك اقامتكاهنه ایصالنه یالكز بر ساعت قدر وقت براغلمش ایدی وچونكه دولتلر وخصوصاً انكلتره‌نك توجه وافكارینی جلب ایتمكده بزم طرفدن نقدر قصور اولندی ایسه روسیه دولتی بو ماده‌ده اول رتبه‌سی ودقت التزام ایدرك تدابیر ماهرانه ایله مقصدینه نائل اولمسیله یعنی كرك بلغارستان حادثه‌سنده

وكرك صربيه يه اجراسى ايستنيلان تكاليفك ممتنعاتدن اولديغى بحثنده انكلتره دولتيله اتحاد افكار حاصل ايتمسيله متاركه تكليفنه دولت مشار اليها پيشرو اولمش ولورد دربى طرفندن ٣ تشرين اول سنه ٧٦ تاريخيله پترسبورغده انكلتره سفيرينه ارسال اولنان تحريرات مفصله نك ترجمه سى مطالعه سيله ثابت اولديغى اوزره باب عالينك ابتدا بر متاركهٔ قطعيه عقدينه موافقت ايتيوب يالكز تعطيل محاصماتى تمديد ايتمك ايستمسى و بر از زمان تجدد كدن صكره متاركه يى قبول ايتمش ايسه ده مدتى التى آيه ابلاغ كبى ناقابل اختيار بر تكليف درميان ايتمسى انكلتره نك معاوناتنى تصعيب وروسيه لولرك مداخلاتنى تسهيل ايلمش اولديغى كبى اخيراً بر مدت قليله ايچون متاركه يى قبوله مجبور اولديغمزك اوزرينه انكلتره دولتى معهود قونفرانسى تكليف ايتدى قونفرانسلر بين الدول باعث اختلاف اولان مسائل اوزرينه عقد اولنمق لازم كله رك حالبوكه طلب اولنان قونفرانسده موضوع بحث اوله جق تكاليفك كلياً ويا تعديلاً درحال قبول اولنمسى دخى ممكن اوله جغندن بوندن مقصد نه ايسه اولجه باب عالى يه بيلديرلسنى وبينه اتفاق حاصل اوله ماز ايسه اولوقت قونفرانس عقدينه موافقت اولنه جغنى انكلتره دولتنه اخطار ايتمامزى رأى ايتديكمز باب عاليجه معلوم ايكن هر نصلسه لوندره سفيرينه يازيلان تلغرافده اشبو رأيه موافق اوليه رق بومقوله مسائل ايچون قونفرانسلر تشكيلنك امثالى اولمديغى زمينده بعض مطالعات درميان اولنمسى وموسوروس پاشانك لورد دربى يه بويولده اجراى تبليغات ايتمسى اوزرينه بين الدول مختلف فيها اولان مسائل حقنده قونفرانس عقدينك امثال كثيره سى مسبوق اولديغنه وحتى بر الشام حادثه سنك قونفرانس عقديله فيصل پذير اولمسى دخى بوكا دليل بولنديغنه دائر لورد مشار اليهدن آلديغى جواب بزى الزام وقونفرانسى قبوله موافقتمزى ايجاب ايلمشدر وديكر طرفدن دخى عقيب جلوسمزده سفيرهنرى اليوت انكلتره خارجيه نظارتندن آلديغى اوامر مكرره اوزرينه بلغارستان حادثه سنده وظيفه لرينى سوء استعمال ايدن مأمورلرك مجازات وتأديبنى دولتى نامنه اوله رق رسماً واكيداً تبليغ ايتمش وطرفمزدن بوبابده باب عالى يه امر مخصوص ويرلمش اولديغى حالده مظنهٔ تهمت اولنلرك صحيحاً متهم ويابرى الذمه اولدقلرينك هنوز اثبات اولنه مامسى روسيه لولرك انكلتره دولتى نزدنده صحت مدعالرينه وحاليا بزم حقمزده مبالاتمز اولديغمزه دليل عد اولنقده بولنمشدر بوقدر تفصيلاتى ايراد بويله بر مهم مسئله حقنده حقوق ووظائفمزى تماميله ايفا ايتمامكدن متولد اولان تأسفمزى مع الدليل اثبات ايتمك واحوال آتيه مزك بعد از ين مخاطراته دوچار اولمسى اسبابى حقنده انظار دقتى جلب ايلمك

ایچوندر . الیوم بولندیغمز حاله کانجه بعض افکاره کوره دولت علیه بلغارستان حادثه سنك تسکینی ایله روم ایلیده وخطهٔ شرقیه ده برچوق عسکر جمعنه موفقیتله حیات واقتدارینی اثبات ایلمش اولدیغندن اشبو موفقیتله اکتفا ایدوب محاربه ایلمکدن فارغ اولمسی لازم کلور واکرچه الیوم سلاح التنده بولنان عسکر طاغیدلمش اولسه یقین وقتده ینه بوراده بر قوتی جمع ایتمك قابل اوله مز ایسه ده غرضکارانك بردها بلغارستان وقعه سی کبی بر وقعه وجوده کتورملری وقته محتاج وبلکه محال اولوب بویله برحال اولمدقجه روسیه نك دولت علیه یی محاربه یه دعوت ایتمسی ناقابل اولدیغی و بنابرین قوهٔ موجودهٔ عسکریه نك طاغیدلمسنده برکونه محذور ملحوظ اولمیوب اسباب مصالحه یه اهمیت ویرلمسی لازم کله جکی اکلاشیلیور وشاید محاربه شقی ترجیح اولنور ایسه بونده بعض نتایج مؤلمه و بلکه مسئلهٔ شرقیه نك حل قطعیسی یولنده اتفاقات دولیه وقوعندن دخی خوف اولنه بیلور واقعا دولت علیه نك الحالة هذه بولندیغی موقع غایت مشکل ووخیم اولدیغندن بوندن قورتلمق ایچون نه قدر احتراز ایتسه اولقدر فائدهٔ اختلاس زمانی موجب اوله بیلور ایسه ده حیفا که کوزمز اوکنده اولان وقوعات ونیات الیمه محاربه دن اجتنابك بی فائده اولدیغنی وخیر وشرك هرحالده حربدن بشقه برشیله تعیین ایتمسی چاره سز بولندیغنی ده کوسترمکده در زیرا روسیه مادام که حال وزمانی نیاتنه مساعد کورمش وبلغارستان و بوسنه وهرسك قطعه لرنده بونجه اسباب فسادیه تأسیس ایلمش وشمدیده یونانستانك توسیع ممالك ایچون تدارکات کلیه سی و کرید خرستیانلرینك یا امارت مستقله ویا یونانستانه التحاق ویاخود هیچ اولمازسه مختاریت اداره قزانمق ایچون تجدید عصیانه استعدادلری ومجلس مبعوثانه اعضا انتخابنده امتناعلری کورلمکده بولنمشدر سائر دولتلرك محاربهٔ عمومیه ظهوری خوفیله شرقده مصالحه یی محافظه یه مجبوریتلری تصدیق اولنسه بیله روسیه نك بونجه تدارکات کلیه ایله تهیئه ایتدیکی مسلك حربدن دونمسی وداخلاً کوریلان اختلال استعدادلرینك کسب سکون ایتمسی محالاتدن عداولنور شواحوال برابوجه موازنه ایدلدیکی حالده ایکی تدبیر خاطره کلوب آنك بریسی دولتلر بیننده دردست مذاکره اولان پروتوقولك ورودینی بکلمك ودیکری روسیه دولتنك شمدی یه قدر خرستیان تبعه نك اصلاح احوالی امرنده اورته یه قویدیغی دعوا مشروع وموافق حق وحقیقت اولمدیغندن تهیئات عسکریه سنك اسبابنی استیضاح ایلمك ماده لریدر انکلتره دولتنك تقریر مصالحه ایچون صرف ایتدیکی مساعی اقتضاسنجه برمدت دها صبر ایله عاقبت حاله انتظار ایلمك شقی اسلم کورینور ایسه ده

حسیات واقعه‌یه نظراً مساعی مذکوره‌نك نتیجه‌سی معهود پروتوقولك باب عالی‌یه تبلیغندن بشقه برصورته منجر اوله‌میوب پروتوقولك احکامی برمدت ومهلتله مشروط اوله‌جغی قرائن احوالدن حس اولنمقده ایسه‌ده بونك یالکز تبلیغی بیله دولت علیه‌نك استقلال اداره داخلیه‌سنی امحا دیمك اوله‌جغندن بالفرض دولتجه ترویج اولنسه بیله چونکه برمدتدنبرو سرزده ظهور اولان احوال داخلیه‌دن ودرلو تشجیعات وتحریضات سببلریله تبعه‌نك هرصنفی بیننده حاصل اولان غلیان افکاردن والحاصل مملکتمزده شمدی‌یه قدر افکار عمومیه برافنط یعنی عد اولنور ایکن برسنه‌دنبرو طوغریسی باکلش اوله‌رق هرشیده افکار عامه‌نك تأثیر واهمیتی کوریلکده واره‌قده اولمسندن طولایی تلهبك پروتوقولك احکام شامله‌سی عند العموم مظهر تصدیق وتسلیمیت اوله‌بیلمك محالاتدن وشونه‌قدر بومقوله مسائل پولتیقیه‌ده دوائك افکار اهالی ایله حرکت ایتمسنه مجبوریت اولمدیغی ایراد اولنسه بیله بوراسنی وضروریات زمانه‌یی خلقه اکلاتمنك امکانسزلغی و بو امکانسزلقدن تولد ایده‌جك مهالکك درجاتی تتابع وقوعات ایله مسلماتدن اولوب بناءً علیه مبحوث عنه اولان پروتوقولك ورودندن و انی امضا ایده‌جك دولتلرك جمله‌سنه بردن قارشو کلمك کبی برحال وخیمك اختیارندن اول دولتمزك درکار اولان حق مشروعندن استفاده و شو التی آیدنبرو مملکتك تنظیم اداره‌سی امرنده اختیار اولنان و اهمیت عظیمه‌سی میدانده اولان اصلاحات کلیه‌یه استناد ایله بر مدت ظرفنده روسیه عسکرینك ترك سلاح ایتمسنه دائر روسیه دولتنه اجرای تبلیغات قلنمسی و بو تبلیغك اسباب مجبره‌سنك دول سائره‌یه بیلدیرلمسی امور ضروریه‌دن کوریلور بو مطالعه قبول اولندیغی حالده روسیه‌یه ایدیله‌جك تبلیغك انکلتره دولتندن بعدالاستمزاج اجراسی وارد خاطر اولیور ایسه‌ده انکلتره قابینه‌سنك شوخصوص حقنده علناً بیان موافقت ورضا ایتمسی بالطبع قابل اوله‌میه‌جغندن تبلیغ مذکورك هیچ برطرفه مراجعت اولنمقسزین طوغریدن طوغری‌یه ایفاسی وکرك روسیه وکرك دول ضامنه خارجیه ناظرلرینه بوبابده واقع اوله‌جق تبلیغاتك دقت عامه‌یی جلب ایده‌جك برصورتده اولمسی و ترتیب اولنه‌جق مسوده‌سنك بالاطراف تدقیق اولنمسی لزومی بدیهیدر .

فی ١٢ ر سنه ١٢٩٤

نومرو ٢

پروتوقولك ترجمه‌سی

شرقك تسکین اختلالنه متفقاً تشبث ایدن و بو مقصده مبنی درسعادت قونفرانسنه اعضا تعیین ایلیان دولتلر ارزو ایتدکاری مقصده واصل اولمق ایچون الک ایو چاره اول باول تیناً بینلرنده حاصل اولان شو اتفاقی محافظه ایتمك و ممالك دولت علیه‌ده مقیم اهالیٔ خرستیانیه‌نك اصلاح حالی و بوسنه و هرسك و بلغارستانده باب عالینك کندوسی اجرا ایتمك اوزره قبول ایلدیکی اصلاحاتك اجراسی عموماً مطلوب و ملتزملری اولدیغنی ازسرنو بیان ایلمك ماده‌لری اولدیغنه قرار ویرمشلردر . صربیه ایله عقد اولنان مصالحه‌یی سند اتخاذ ایدرلر قره‌طاغه کلنجه برمصالحهٔ دائمه وقویه‌نك حصولی ایچون حدودك تصحیحی و بویانا نهری اوزرنده سیر سفاینك حصول سربستیسی ماده‌لرینی ارزو اولنور مواددن عد ایدرلر و باب عالی ایله ایکی امارت بیننده عقد اولنان وبوندن صکره اولنه‌جق اولان سور تسویه‌یه عموماً ارزو ایتدکاری امر اسایش طریقنه طوغری اتلمش برآدیم نظریله باقارلر .

باب عالینك اسایشی تحکیم ضمننده عسکرینی محافظهٔ انتظام ایچون لازم اولان مقداری مستثنا اولمق اوزره حضری حالنه ارجاع ایتمسنی و قونفرانسك مشغول اولدیغی ایالتلرده حضور و سعادت ایچون لازم اولان اصلاحاتی ممکن مرتبه آز برمدت ظرفنده موقع اجرایه وضع ایتمسنی توصیه ایدرلر بو اصلاحاتدن بر جزو اعظمنك اجراسنه حاضر بولندیغنی باب عالینك بیان ایتمش اولدیغنی دخی تصدیق ایدرلر دولت علیه‌نك ١٦ شباط سنه ١٨٧٦ تاریخلی تحریرات عمومیه‌سنی و ایلچیلری واسطه‌سیله کرك قونفرانس مدتنده وکرك قونفرانسدن صکره واقع اولان افاداتی صورت مخصوصه‌ده سند اتخاذ ایدرلر .

باب عالینك اشبو تمایلات حسنه‌سنه و بونلره درحال بر نتیجه ویرمکده درکار اولان منفعتنه نظراً شمدیکی اسایشك حصولندن استفاده ایدرك خرستیانلرك حالنجه اوروپانك اسایشی ایچون اهم والزم اولمق اوزره هرکسك ارزو ایتدیکی اصلاحات مؤثره‌یی اجرایه مخصوص تدابیری متانت و غیرتله اتخاذ ایلیه‌جکنی و برکره کیردکدن صکره بو یولده ثابتانه ومؤثرانه دوام ایتمك هم منفعت وهم شان واعتباری اقتضاسندن اولدیغنی اکلایه‌جغنی امید ایدرلر دولت علیه‌نك مواعیدی نه صورتله اجرا اولندیغنه کرك درسعادتده‌کی سفیرلری وکرك ممالکنده‌کی مأمورلری واسطه‌سیله دقتله نظارت ایتمکلکی نیت ایدرلر .

شابد امیدلری بودفعه دخی منقطع اولور وشرقك اسایشنی وقت وقت اخلال ایدن قاریشقلقلرك وقوعنی منع ایده‌جك صورتده تبعهٔ خرستیانیه‌نك حاللری اصلاح اولنمیه‌جق اولور ایسه بو حال كرك كندی منفعتلرینه وكرك اوروپانك منفعتنه توافق ایتمیه‌جكندن بوتقدیرده اهالیٔ خرستیانیه‌نك سعادت حالنی و صلح و اسایش عمومیینی تأمینه اك صالح عد ایلیه‌جكلری وسایطی مذاكره ایلمك حقنی محافظه ایدرلر .

لوندره فی ٣١ مارت سنه ١٨٧٧

لورد دربینك پروتوقولك امضاسندن اول اعطا ایلدیكی بیانامه‌نك ترجمه‌سی

« محرر امضا انكلتره خارجیه ناظری بوكون انكلتره واوستریا وفرانسه والمانیا وایتالیا و روسیه مرخصلری طرفندن امضا اولنان پروتوقوله متعلق اولمق اوزره شونی بیان ایدركه انكلتره دولتی روسیه‌نك تكلیف ایلدیكی پروتوقولی امضا ایتمكه مجرد اوروپانك اسایشنی محافظه مقصدیله موافقت ایلمش اولدیغندن اكر بو مقصد حاصل اوله‌میه‌جق اولور ایسه یعنی روسیه و عثمانلی دولتلری عسكرلرینی متقابلاً طاغتمزلر ایسه و بینلرنده صلح ومسالمت محافظه ایدلمزایسه مبحوث عنه اولان پروتوقول كأن لم یكن حكمنده قاله‌جغی شمدیدن مقرردر »

لوندره فی ٣١ مارت سنه ١٨٧٧ دربی

روسیه سفیرینك پروتوقولك امضاسندن اول اعطا ایلدیكی بیانامه‌نك ترجمه‌سی

باب عالی قره طاغ ایله عقد مصالحه ایدر و اوروپانك نصایحنی دیكلر وحضری حالنه عودت و پروتوقولده مندرج اصلاحاتی اجرایه حاضر كورینور ایسه روسیه ایمپراطوری حضرتلرینك دخی موافقت ایده‌جكی عسكر طاغتمق مسئله‌سنی مذاكره ایچون پترسبورغه بر ایلچی كوندرسون بلغارستانی آلودهٔ خون ایلیان قتاله مماثل قتالار وقوعبوله‌جق اولور ایسه بو حال ضروری عسكر طاغتمق تدابیرینی تأخیر ایلیه‌جكدر .

ایتالیا سفیرینك پروتوقولك امضاسندن اول اعطا ایلدیکی بیاننامه‌نك ترجمه‌سی

«ایتالیا دولتنك بوکون پروتوقولی امضا ایله ایتدیکی تعهد دولتلر بیننده بالذات شو پروتوقول ایله تمیناً حاصل اولان اتفاق دوام ایتدیکی مدتجه‌در .»

نومرو ٣ لوندره سفیری موسوروس پاشانك تلغرافنامه‌سی ترجمه‌سیدر

روسیه دولتی بوکونکی کون بر موقع مشکلده بولنیور بزم موقعمز ایسه تعرضدن سالم وبك اعلادر اکر روسیه دولت علیه‌نك حق حکمرانیسنی محافظةً پروتوقولی رد ایتمسی اوزرینه اعلان حرب ایده‌جك اولور ایسه مسئولیتی منحصراً کندوسی درعهده ایله‌جکی و پروتوقولك کان لم یکن حکمنه کیرمسنه سببیت ویره‌جکی کبی اوروپاده افکار عمومیه‌نك نفرتنی دخی جلب ایده‌جکدر پترسبورغه ایلچی کوندرلمسنی دخی بوندن طولایی ارزو ایدییور فقط پروتوقول کان لم یکن حکمنه کیرمدکجه و یاخود حکمسزلکی تفصیلری طرفندن بیان ایدلمدکجه ودولتلر انك حکم واثارینی رسماً الغا ودولت علیه‌نك ردیه‌لرینی ترویج ایتمدکجه ایلچی اعزامنه اثر مقاومت معناسی ویریله‌رك ردیه‌مزك تأثیرینه ضعف کلور وظاهراً پروتوقول قبول ایدلمش چیقارکه بونکله استقلالمز رخنه‌دار اولور بناءً علیه دولت علیه‌نك کسب ایتدیکی موقع نفیسده ثبات ایتمسی لازمدر .

نومرو ٤ روسیه مصلحتکذاری طرفندن قطع مناسباتی مبین خارجیه نظارتنه ویریلان تقریر رسمینك ترجمه‌سیدر

روسیه قابینه‌سی دول معظمه ایله باب عالی بیننده واقع اوله‌جق اتفاق واسطه‌سیله شرقده دوامی بر صلح و آسایش الده ایتمك ایچون بالجمله وسایط تألیفکارانه‌یی استعمال ایلمشدر .

دولت عثمانیه‌نك كندوسنه بربرینی متعاقب وقوع بولان تكلیفلرك جمله‌سنی صورت معلومه‌ده رد ایتمسی و مارتك اوتوز برنجی كونی لونده‌ده امضا اولنان پروتوقول ایله ملفوفی اولان بیاننامه‌یی قبولدن دخی بودفعه امتناع ایلمسی نه مكالمات اخیره‌یه محل نه‌ده باب عالینك اوروپا طرفندن صلح عمومی نامنه طلب اولنان تأمیناتی حسن ارادتیله اعطا ایتمكلكی اساسنه مستند براتفاقك حصولنه امید براقشدر.

بناءً علیه متبوع مفخمم ایمپراطور حضرتلری مناسبات دیپلوماسیه‌یی قطع و درسعادتدن سفارت اعضاسیله و ممالك عثمانیه‌ده مقیم روسیه قونسولسلریله برابر مفارقت ایتمكلكمی امر و تنبیه ایلمشلردر. بو صورتده باب عالیه یالكز تبعه‌مزله دكل تبعهٔ عثمانیه ویا اجنبیه‌دن بولنان بالجمله خرستیانلرك بیله امنیتنه ممالك عثمانیه‌نك هرقنغی نقطه‌سنده اولورسه اولسون خلل كلدیكی حالده كندوسنجه ترتب ایده‌جك مسئولیت عظیمه‌یه دقت ایتدیرمك اوزره دخی ایمپراطور حضرتلرندن امر الدم»

ختام جلد اول

صحیفه	سطر	خطا	صواب
٤٧	١٨	راعوزه	راغوزه
٦٤	٣	استقرضیله	استقراضیله
٦٤	٢٤	املیون	ملیون
٧٨	١٤	مقاولاتك	مقالاتك
١٦٣	١٦	دینویه یی	دنیویه یی
٢٠٨	١٠	وقوعاته آچه‌جنی	وقوعاته‌یول آچه‌جنی
٢١٣	١٤	عتیقه	عنیفه
٢٢٢	٦	صاندیلر	صاتدیلر
٣١٦	١٠	انحلال	انخلاع

(حین طبعده سهواً اونودیلوب علاوه‌سی لازم کلان جمله‌لر)

صحیفه	سطر	سطرباشی
٩٥	١٦	پاشا ایسه — تخیلات غریبه ایله مشوش الافکار
٩٥	٢٧	مستبد بالرأی و — عوام پسندانه حرکتلرله

فهرست جلد ثانی

صحیفه

— جزؤ اول —

٢ روسیه محاربه‌سنك اسباب ظهوری
١٠ روسیه دولتنك رومانیا حکومتیله اتفاقی
١٤ عثمانلی وروسیه حرب اردولرینك صورت تشکلی
٣٠ مصارفات حربیه‌یه دائر تشبثات
٣٤ تهیات حربیه‌یه متعلق بعض تدابیر ـ وقایع مختلفه
٦٠ قره‌طاغ محاربه‌سنك عودتی

— جزؤ ثانی —

٧٠ روسیه اردولرینك اسیاجهتنجه ترتیبات عمومیه‌سی
٧١ اسیاجهتنده عثمانلی اردولرینك ترتیبات عمومیه‌سی
٧٢ اردهان استیلاسی
٧٧ بایزید استیلاسی
٨٣ روسیه‌لولرك قارص قلعه‌سنه تسلطلری
٨٤ قارصك ایلك محاصره‌سی
٨٥ « زیوین » محاربه‌سی
٨٨ « هالیار » محاربه‌سی
٩١ روسیه عسکرینك حدوده‌قدر رجعتی
٩١ « کدکلر » محاربه‌سی
٩٣ « یخنیلر » محاربه‌سی
٩٧ روسیه اردولرینك حرکات غالبانه‌سی
١٠٣ اسیا محارباتنك نتیجهٔ مغلوبانه‌سی
١١٧ « باطوم » محارباتی
١١٩ « صخوم » محارباتی
١٢٣ محاربات بحریه

— جزؤ ثالث —

١٢٩ روسیه عسکرینك طونه‌نهرینی « ماچین » دن تجاوزلری
١٣٣ روسیه‌لولرك طونه نهرینی « زشتوی » دن تجاوزلری

صحيفه

١٤٤ « نيكبولى » محاربه‌سى
١٤٢ روسيه عسكرينك بيوك بالقاندن تجاوزى
١٥٥ سردارا كرم عبدى پاشانك محاكمه‌سى ـ بعض وقايع مهمه
١٥٩ محمدعلى پاشانك طونه شرق اردوسى قوماندانلغنه مأموريتى
١٦٢ « صارى نصوحلر » محاربه‌سى
١٦٣ « قره‌حسنلر » محاربه‌سى
١٦٤ « قاتسلوه » محاربه‌سى
١٦٥ « چاير كويى » محاربه‌سى
١٦٧ محمدعلى پاشانك قوماندانلقدن عزليله سليمان پاشانك مأموريتى ـ بعض‌وقايع حربيه
١٧٠ شبقه محارباتى

— جزؤرابع —

٢٠٠ عثمان پاشانك « پلونه »يه ورودى
٢٠٣ « پلونه » محارباتنك ظهورى
٢٠٤ « لوفچه »نك استردادى
٢٠٥ « پلونه » محاربهٔ مشهوره‌سى
٢١٠ « پليشاد » محاربه‌سى
٢١٣ روسيه‌لولرك ايكنجى دفعه « لوفچه »يى استيلالرى
٢١٨ روسيه‌لولرك « پلونه » استحكاماتنه هجوملرى
٢٢٤ عثمان پاشانك معروضاتى
٢٢٥ « پلونه » اردوسنك ايلك محاصره‌سى
٢٢٧ قوهٔ امداديه‌نك « پلونه » يه وصولى
٢٣٠ عثمان پاشانك بعض تشبثاتى
٢٣٤ « پلونه » نك دفعهٔ ثانيه محاصره‌سى ـ بيوك دوبنيك محاربه سى
٢٣٦ « تليش ـ « كوچك دوبنيك » استيلالرى
٢٤٠ « پلونه » خطوط مدافعه‌سنك حالى
٢٤٢ مركز سلطنتك مقرراتى
٢٥٢ « پلونه » اردوسنك رجعته مجبوريتى
٢٥٣ « پلونه » اردوسنك تسليميتى فاجعه‌سى

مرآت حقیقت

تاریخ محمود جلال الدین پاشا

قطعه

مؤرخ مستقیم اولمق کرکدر نقل وعقلنده — اوصورت ضبط تاریخ ایتمک اس اساسیدر
اولور هر وجهله عکس حوادث منجلی زیرا — بو « مرآت حقیقت » جامع سر سیاسیدر

محمود جلال الدین

جلد ثانی

طابع وناشری

مطبعهٔ عثمانیه

طابع وناشرینک هر برحقوق نظامنامهٔ مخصوص احکامنه توفیقاً محفوظدر

درسعادت

۱۳۲۶

جلد ثانی

روسیه محاربه‌سندن بلونه‌نك سقوطنه دکین اون بر ایلق وقوعاتی جامعدر

— جزء اول —

دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده مناسبات دوستانه‌نك انقطاعندن ظهور محاربه‌یه قدر جریان ایدن وقایعی حاویدر

برنجی فصل

محاربه‌نك اسباب ظهورینه متعلق بر تذلکهٔ سیاسیه

هرسك حادثه‌سنك دعوت ایلدیکی اختلالات داخلیه دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده منتج حرب وجدال اوله‌جغنی وتعبیر دیکرله اواختلالات بر روسیه محاربه‌سنك مقدمات ظهوری اولدیغنی عالمك معلومی اولمغله برابر سائر بیوك دولتلرك امریله بر محاربه نتایجندن اوروپاجه تولدی ملحوظ اولان انقلابات عظیمه صدماتنی منع ایتمك ایچون تدابیر مصالحانه ایله حل اختلاف ایدوبده روسیه دولتنی ایشك ایچندن چیقارمغی اساس حرکت اتخاذ ایتملری والك صکره روسیه‌لولرك دولت علیه ایله او یوشه‌رق کندولرینه بر مخرج تدارکی طریقنه سالك اولملری محاربه‌نك عدم وقوعی امکانی میدانه قویمش ایدی .

دولت علیه ایسه اوروپاده هیچ بر معین ومتفق اولمدیغنه باقه‌رق دفع ضررکلی ایچون جزؤی بر فداکارلق اختیار وروسیه‌یه براز یاقلاشه‌رق تمایلات صلحپرورانه اظهار ایتمکله ذکر اولنان استمداد سیاسیدن استفاده ایده‌بیلور ایدی وبونك خلاصه‌سی دخی قره‌طاغ حکومتیله مصالحه‌نك چاره‌سنه باقق وروسیه‌یه فوق العاده بر ایلچی کوندرمك ماده‌لرندن عبارت ایدی زیرا قره‌طاغلولر مع الغلبه صلحه رضا کوستردکاری واستانبوله مرخص کوندروب درجه درجه مطالب اولیه‌لرینی تخفیف ایله « نقشیك » و « قولاشین » موقعلرینك ترکیله عقد مصالحه‌یه موافقت ایلدکلری ونهایت قولاشیندن دخی وازکچوب نقشیکی ایستدکلری حالده کندولرینه بر قاریش یر ویرمك دولتی زیر وزبر ایده‌جك قدر

اعظام اولنەرق روسیه مصلحتگذاری دخی بو ایشك قیرلمسی دولتجه اعلان حربی موجب اولەجغنی صراحةً افاده ایلمش و بتون اوروپانك نظریاتی بو مسئلەیه معطوف بولنمش ایکن باب عالینك قرەطاغ مرخصلرینی مرارت رد قطعی ایله تلخ مذاق اولدقلری حالده اعاده ایدوبده روسیەنك قوجاغنه دوشورمسی اعلان حرب ایچون دشمنی اغضابه سبب اولمشدر .

شو حرکت پترسبورغه برابلجی کوندرمکله قابل تعمیر ایکن بوکا دائر روسیه طرفندن کوستریلان ارزویه بیك درلو یاکلش معنا ویرلمکله برابر لوندره پروتوقولنی قطعیاً رد ایدرك التی بیوك دولتك قرار آراسنه قارشو خودسرانه جواب اعطا ایتمك دخی روسیه دولتنك اوروپا نصایحنی یورتمك ایچون میدانه چیقوبده دولت علیەیی سلاح قوتیله مرامنه رام ایلمسی کبی بر نتیجەیه مقدمه حاضرلامشدر .

واقعا روسیه ده اسلاو اتحادی جمعیتلری قوت بولمسیله محاربه نمایشلری میدانه کلمش ایسەده ایمپراطور ذاتاً حربدن مجتنب اولوب بودخی بر درجەیه قدر احوال مستقبلەجه امیدینه اویمیان نتایجی تخمین ایتمسندن منبعث اولمش ایدی .

چونکه روسیه دولتنك اختیار حرب خصوصنده الك زیاده کوزتدیکی شی اوروپا دولتلرندن دولت علیەیه بر معین ظهور ایتاملك والحاصل میدان محاربەده عثمانلی اردولرندن بشقەسی کورنمامك مادەسی اولوب المانیا واوستریا دولتلرینك موقع ومنفعتلری ایجابنجه مسئلهٔ شرقیەده بیطرفلقدن آیرلمیه جقلری وفرانسه حکومتنك ده المانیایه قارشو اتخاذینه مجبور اولدیغی طریق احتیاطکاری اقتضاسنجه روسیەیه مماشات ایتمکدن بشقه برشی یاپەمیەجغی معلوم ایسەده انکلتره دولتنك مالاً وتجارتاً وسیاسةً شرقجه اولان منافع عظیمەسی ملاحظەسنجه حربك توسعی تقدیرنده برسبب ناکهانی ایله انکلیز افکار عمومیەسی غلیانه کلوبده دولت مشارالیهانك بیطرفلقدن چیقەرق روسیه ایله محارب اولمسی احتمالی روسیه ایمپراطوری ومستشارانی عندلرنده فوق العاده نظر دقت واهمیته آلندیغی کبی انکلتره وکلاسنجه دخی روسیەنك مرام اصلیسنی اکلایوبده بیطرفلقجه صرف انکلتره منافعنك محافظەسی اسبابنی تقیید ایتدیرەجك بر مسلك اتخاذی لازم کلیور ایدی .

بناءً علیه دها حرب ظهور ایتمزدن اول روسیه وانکلتره قابینەلری بیننده ایکی طرفك آرادیغی تأمینات مسئلەسی اوزرینه کمال کرمی ایله محرمانه اجرای مذاکرات ومکاتباته مبادرت قلندی .

شو يله كه روسيه ايمپراطورى قيريمده كان « ايواديا » صيفيه سنه كله رك لونده ده مقيم سفيرى قونت شوالوفى اورايه جلب ايله كندوسنك اختيارينه مجبور اوله جغى محاربه يه منحصراً بلغارلرك ادارهٔ عثمانيه دن تفريقيله استحصال اسباب آسايش وسلامتلرى ايچون دولتلر بينده تقرر ايدن صور تنظيميه يى دولت عليه يه قبول ايتديرمك مقصديله كيريشه جكنى والجاآت حربيه ايله بلغارستانك برقسمنى اشغاله مجبور اولسه بيله شو حركتك موقت برشى اوله جغنى واستانبولى ضبط ايتمك نيتنده اولمديغنى ناموسى اوزرينه قسم ايدرك تفهيم وبو تأميناتى سفير موسى اليه واسطه سيله انكلتره دولتنه تبليغ ايتديرمش و بوكا مقابل انكلتره نك ده صورت مؤكده ده اعلان بيطرفى ايتمسنى طلب ايلمش ايدى .

جلد اولده صره سى كلدكجه يازديغمز وجهله انكلتره دولتى ذاتاً پولتيقه جه اولان مسالك قديمنى ترك ايله طوغريدن طوغرى كندى حقوق ومنافعنه تأثيرى اولميان مسائلده طريق بيقيدى وبيطرفى يه كيتمكى اختيار ايتمش اولديغيچون دولت عليه ايله روسيه دولتى بينده ظهور ايدن اختلافك منتج اوله بيله جكى محاربه يه ترك منافى دكل منحصراً انكليز منافعى تهديد اولنمدقجه اشتراك وبو مسلك قطعيسى ايجابجه بيطرفلغنى اعلان ايچون انضاعهٔ وقت ايتمامكه قرار ويره رك صربستان وقره طاغ مسئله لرنده ديديكى كبى بو مسئلهٔ حربيه ده دخى كندوسندن معاونت اميدنده بولنمامسنى باب عالى يه تبليغ ايتديكى صره ده خارجيه ناظرى لورد دربى ايمپراطورك بالاده يازديغمز تأمينات وتوثيقاتنه مقابل انكلتره نك بيطرفاق پولتيقه سنى نه صورتله ونه حالده محافظه ايده بيله جكنى ناطق روسيه سفيرى قونت شوالوفه بر مكتوب يازمش ايدى كه ترجمه سى «٧» رقيله زيرده محرردر بونك خلاصهٔ مؤداسنجه انكلتره دولتنك مداخله سنه مجبور اوله جغى منافع اولاً سويش قنالك مداخل وداخلنده منع اختلاط وياپر بشقه مداخله ثانياً خطهٔ مصريه عليهنده بر حركت ويا اشغال موقت وقوعه كلمسى ثالثاً استانبولك يد آخره كچمسى رابعاً بحر سفيد وسياه بوغازلرى اصول انسداديه سنك تعديل وتغيير اولنمسى ماده لرى اولديغى تصريح قلنمش وايمپراطورك استانبول وبلغارستانى ضبط ايتمك نيتنده اولمديغنه دائر بوقاريده ذكر اولنان تأميناتى سند اتخاذ ايلمش اولديغندن روسيه ايمپراطورى انكلتره خارجيه ناظرينك بيطرفلق شروط اساسيه سنى ناطق اولان اشبو تبليغاتى درحال قبول وتصديق ايدرك اندن صكره اختيار حرب ايچون انديشه وترددن قورتلمش وانكلتره دولتى دخى شروط مشروحهٔ بيطرفى يى اعلان ايلمش ايدى .

ایشته شو قراردن استدلال اولنورکه حربك ایلك آتشی پارلامزدن اول روسیه دولتی طرفندن میدانه قونلمش اولان مقصدك یعنی بلغارستان تشکیلات ملیه سنك واوصره‌ده روسیه‌جه استحصال اولنه‌جق سائر منافعك دولت عثمانیه‌یی بر حال تزلزله دوشوره‌جك اولسه بیله انکلتره‌جه موجب حرب عد اولنمیه‌رق روسیه اردولرینك تهاجمنه اوزاقدن سیرجی اولمق مسلکنك قبول واختیاریله ایمپراطورك تأمین قانمش اولمسی ودولت علیه‌نك بقاسی یالکز استانبول نقطه‌سنك وبحرسفید وسیاه بوغازلرینك روسیه النه کچوبده انکلتره منافعنك مختل اوله‌مامسی مسئله سنده آرانیله‌رق اومنافع صره‌سنده مصرك وسویش قنالنك بیطرف حالنده بولندیرلمق فکرینك دخی اورته‌یه آتلمسی استقبالك دولت علیه‌جه نه‌قدر وخیم والیم وقایعه مصادف اوله‌جغنی کوسترمکده ایدی .

لکن ایمپراطورك شو احتیاطی کندی موقعنجه بر مخرج تحری ایتمسنه مجبوریت ویرمش ایدی‌که بالاده مذکور ایکی ماده‌ده مخالفتمز نصل منتج حرب اولدیسه بالعکس بونلره موافقت قلندیغی حالده مادامکه ایمپراطورنامنه نهایت ارزو اولمق اوزره درمیان اولنمشدر البته بنیان صلح وصلاحك انهدامدن وقایه‌سیچون الك مؤثر والك خفیف بر تدبیر اختیار ایدلمش اولوردی بوجمله ایله برابر رشتهٔ مناسباتك انقطاعندن طبیعی الظهور اولان محاربه یالکز روسیه دولتیله آرامزده قالمیوب هرسك حادثه‌سندن بدأ ایله آثار فعلیه‌سی کوریلان اسلاو اتحادی فکرینك تعممنه وروسیه دولتی ممالك عثمانیه‌ده بولنان اقوام عیسویه‌نك احیای ملیت وحکومتلری مقصدیله حربه کیریشه‌جکنه نظراً بوسنه وهرسك اختلاللك دوام ایلیه‌جکی وهنوز یاتشدیریلان صربلولرك وصلحاً براز اراضی‌یه نائلیتدن مأیوس اولان قره طاغلولرك وارزوی استقلال ایله عصیانه باشلایوبده نیجه تنکیلات وصعوبات ایله تحت انقیاده آلنان بلغارلرك یکیدن سلاحه صاریله‌جقلری وروماتیا امارتنك روسیه ایله بالاتفاق محاربه‌یه قالقشه‌جغی ویونانلولرك توسیع ملك غرضیله ارنودلق وکریدده افسادات وتحریکاته وایرانلولرك مطمح نظرلری اولان بغداده ال اتمق ایچون خطهٔ عراقیه‌ده ایقاع مشکلاته چالشه‌جقلری اغلب محتملات اولمسیله دولت علیه‌نك هم روسیه کبی بر دشمن قوی‌یه وهم آنك سلاحی مداریله ظهوره کله‌جك سالف الذکر عصاة واعادی‌یه فرید ووحید قارشو طورمق حالنده بولنه‌جغی مسلم ایدی .

بوقدر محاذیر ومضرات عظیمه‌یه مقابل عجبا نه‌امیده ربط قلوب وافکار اولندی که روسیه دولتنی ارضایه چالشمیه‌رق محاربه‌یه تحریص واغرا سمتنه سلوك ایدلدی دیو

اندیشه ناك اوله جق اخلافه بو صحیفه ده بر جواب صواب براقمغه نه قادرز ده اقتدار و نه فکرمزده برقرار بوله بیلدك شو مقالاته علاوةً بو فقره یی دخی سرد ایده بیلورز که استانبول مجلس مکالمه سنده التی دولتك مرخصلری طرفلرندن متفقاً تکلیف ایدیلان موادك فذلکه سی بونلرك ردیچون باب عالی ده عقد اولنان مجلس عمومی لساندن ظهور ایدن کلمات ایله مقایسه ایدیله جك اولور ایسه هر درلو وقوعات و اختلالات داخلیه مقابلنده اوروپا جمعیت مدنیه سنك اتحاد آراسنی هیچ صایمق پهلوانلغی دها او زمان ذهنلره یراشمش اولدیغنده شبهه قالمز وانکلتره مرخصی « مارکی دوسالزبوری » طرفندن شفاهاً وتحریراً ایراد اولنان نصایحك سمع قبوله واصل اوله مامسنك عاقبتی آرامغه حاجت کورمز الحاصل قره طاغ مصالحه سنك قیرلمسیله و پروتوقول رد اولنمسیله و پترسبورغه ایلچی کوندرمك کبی بر معاملهٔ نازکانه تکلیفنه قارشو کیدلمسیله روسیه دولتی تصحیح موقع و مرام ودیگر اوروپا دولتلرینك مرآت نفوذ واعتبارلرینی انکسار دن صیانت یولنده حرکته قیام ایتمش و بنابرین دول سائره یی کندی مسلکنه معارض اولمیه جق برحاله قویمش اولمسیله محاربه نك مسئولیتنی بالکلیه دولت علیه یه تحمیل واغیاردن تهی بولدیغی میدان فرصتده عنان اختیارینی وادئ اخذ ثاره تحویل ایلدی .

ایشته او هنکامده پولتیقه عالمنجه برسکون وسکوت ایله برابر بیطرفلق شکللری رونما اولدقجه دولت علیه نك محاربه ده یار ویاور بوله میه جغی و خصمنه غلبه ایده مز ایسه مسئلهٔ شرقیه نك فصل وحلیچون بر مدتدن برو محکمهٔ دولیه ده موضوع بحث اولان دعاویٔ مهلکه نك حکم قضا تأثیرینه مطاوعت مجبوریتنده بولنه جغی بدیهی ایکن عالم سیاسینك بطانهٔ احوالنجه قصیر الوقوف اولانلر اوسکون وتوقفی بر عجز وتردده حمل ایتمك فکر جاهلانه سندن کندولرینی آله مدیلر .

دیگر طرفدن لوندره پروتوقولنك رد نده وکلای دولت روسیه ایله برابر تبلیغاتده مشترك اولان دول معظمه یی بلافرق وتمیز خصمانه مؤاخذه طریقنه سلوك ایله یازیلان ردیه یی پروتوقولك ممضیسی اولان دولتلره متحد المآل اوله رق کوندرمکه قرار ویردیلر که بونکله اتفاقات خارجیه از سرنو قوت بولمش وآرای دولیه ده اختلاف حصولندن استفاده قاعدهٔ حکیمانه سی شو نازك ایشده کلیاً خاطرلردن چیقوب قولاً اولسون معاونتده بولنه جق بر دولت وحکومت تدارك ایدیله بیلمسی امیدی دفعةً زائل اولمش ایدی .

روسیه ده محاربه هوسی میدان آلوبده ایمپراطور پای تختندن حرکت مجبوریتنده دوشدیکی حالده بیله ذاتجه سفك دمادن محترز اولدیغنی اول اثناده هوجه‌بکده اجتماع ایدن « صلیب احمر » ارکانی حین قبولده « تهیئات وتدارکاتکزی استعماله حاجت قالمامسنی جناب حقدن تمنی ایدرم » مآلنده برنطق ایرادیله دخی اعلان ایتمش ومحافظهٔ موقعیچون « کشنو » اردوسنه کلمش ایکن بزم حرب طرفداری اولان عقلامز بریاندن قره طاغ مصالحه‌سنی قیروب مرخصلرینی روسیه ایمپراطورینك جناح حمایتنه کوندرمك ودیکر جانبدن یوقاریده ذکرایتدیکمز وجهله پروتوقولك ردنده دوست ایله دشمنی فرق ایده‌جك لسان استعمال ایتمامکله روسیه‌یی زورایله محاربه‌یه دعوت ایلدیلر ونهایت ایلچی اعزامی تکلیفنی دخی هیچه صایه‌رق مسئله‌یی ایچندن چیقامز برکریوه‌یه صوقدیلر .

ایشته انکیچون استانبولده بولنان روسیه‌سفارتی هیئتی قطع مناسبات تقریرینی ویروب عودت ایتدکدن صکره روسیه ایمپراطوری اعلان حربه دائر نشرایلدیکی بیاننامه‌ده ترکلر اوروپا نصایحنی دیکله مدیلر صرف ایتدیکم مساعئ خالصانه‌یی تقدیر ایتمدیلر دیوصورت حقدن کورینه‌رك قولاق آلدادیجی سوزلرله محاربه‌یه کیریشدی واقعا محارب اولان دولتلرك سفك دمایه سببیتی یکدیکرینه عزو وعطف ایتملری عادات طبیعه‌دندر لکن بومسئله‌ده دولت علیه‌نك صوك درجه‌یه قدر اویله برادناده هدف اولمامسیچون چالیشوبده اولوراولمز محذورك اوکنده ایلیشوب طورمامق کارعاقل ودولت وملتمزك بوقدرداخلی اختلاللرله اوغراشدقدن صکره روسیه کبی بردولت قویه ایله بلامعین محاربه‌یه طوتشمغه عدم اقتداری وارستهٔ براهین ودلائل ایکن حربك ظهورینی تعجیلدن بشقه تدبیراتخاذ اولنه‌مدی ومجالس ومحافلده التی یدی یوز بیك سلاح انداز عسکرمز حاضردر موقعمزی حربدن غیری برحال تصحیح ایتمز کبی سوزلردن دللر وذهنلر قورتاریله‌مدی .

بومحله قدر تحریر اولنان حالات ومطالعاتك هر بری تدقیق وتعمیق ایدلدکدن صکره سبب ظهور حربه شووجهله ربط نتیجه قلنور که روسیه دولتی لورد بیقونسفیلدك جلد اولده ذکر اولنان نطقی اوزرینه تدارکات عسکریه‌یه شتاب ایدوب صرپستان وقره طاغ مسئله‌لرنده مداخلات فعلیه‌یه دخی کیرشمش ومساعئ عظیمه صرفیله دوللر بیننده حصوله کتوردیکی اتحاد اوزرینه استانبولده عقد ایدیلان قونفرانسده مطالبنی یوریده میوب دولت علیه‌نك اجرای اصلاحاته اجبار یچون وقوعه کلان تکلیفاتی دخی انکلتره‌نك مخالفتیله حکمسز قالمش وکندوسنك الحاحیله وبرچوق ماده‌لرك طی وترکیله یاپیلان لونده پروتوقولی

ایسه طرف دولت علیه‌دن رد ایدلمش وحدود اوزرنده تشکیل ایتدیکی اردولره قارشو دولت علیه دخی قوهٔ حربیه‌سنی اظهار ایتمش ایکن محاربه‌دن اجتناب ایتمش اولسه انظار عالمده ایکنجی درجه‌ده‌کی دول مرتبه‌سنه تنزل ایده‌جکی ملاحظه‌سی روسیه دولتنجه اختیار حربك مشروعیت ومسئولیتنی آرامغه محل براقامش ایدی .

بناءً علیه بالاده تحریر ایدلدیکی وجهله دولت علیه بورالرینی دوشنوب مجهول العاقبه بر محاربه‌یی بلا ممانعت اختیار ایتمامك ایچون روسیه دولتنه بر مخرج کوسترمسی موافق حکمت ومصلحت اولدیغی وبونکده امکانی تفصیلات سابقه‌ده مندرج مواد ایله میدانده بولندیغی حالده اوطریقه کیدلمامسی ظهور حربی انتاج ایتدی حتی روسیه ایمپراطورینك بیاننامه‌سی حکمنه مستنداً روسیه باش وکیلی « پرنس غورچاقوف » طرفندن ١٩ نیسان سنه ١٨٧٧ تاریخیله اوروپا دولتلرینه تبلیغ اولنان تحریرات عمومیه‌ده پروتوقولك ممضیسی اولان دولتلره وکالت ایدرجه‌سنه برطاقم مقالات اعلانیله برابر کویا روسیه دولتنك ابرام والحاحی اوزرینه انکلتره دولتی طرفندن پروتوقولده دولت علیه‌دن اصلاح اداره ایچون تأمینات جدیده طلب اولندیغنی و ایمپراطور دولت علیه‌دن اوروپانك استحصالنده عاجز قالدیغی شیئك زجراً تحصیلنی درعهده ایتمکه قرار ویرمش اولدیغنی و شو تشبث اوروپا افکار ومنافعنه موافق بولندیغنی یازمش اولمغله اکا جواب اولمق اوزره انکلتره خارجیه ناظری « لورد دربی » پترسبورغده مقیم انکلیز ایلچیسی لورد « لفتوس» طرفنه کوندردیکی ٢ مایس سنه ١٨٧٧ تاریخلی تحریرات مفصله‌ده بونلری رد و جرح ایدرك روسیه عسکرینك حدود عثمانیه‌یی تجاوز ایدیشی شرق مسئله‌سنی حل وازاله‌یه وممالك عثمانیه‌ده بولنان خرستیانلرك اصلاح احوالنه مدار اوله‌میه‌جغنی و روسیه ایمپراطورینك خود بخود ترکستان علیهنده سلاحه مراجعتی جهتیله اوروپا دائرهٔ اتفاقندن آیرلمش اولدیغنی و شو حرکت انکلترەنك نه معاونتنه ونه تقدیر وتحسیننه مظهر اوله‌میه‌جغنی اعلان ایتمش ایدی .

لکن روسیه دولتی دولت علیه ایله محارب اولدیغنی اعلاندن بر کون اول حرکت تجاوزیه‌یه ابتدار ایدوب «بسارابیا» حدودنده‌کی عسکرینی کمال سرعتله «غلاص» اوزرینه سوق ایلدیکی کبی برقول اردوسی دخی باطومه طوغری یوریمش اولدیغندن «لورد دربی» طرفندن اجرا ایدیلان تعریضات وتقبیحاتدن هیچ برثمره حاصل اوله‌میوب بلکه روسیه ایمپراطورینك غیظ وغضبنی تشدید ایتمش وارتق حل مسئله حکم قطعیٔ حرب ووغایه قالمشدر .

«روسيه ايمپراطورينك بياننامه‌سی ترجمه‌سی» «قوماندانلقلره يازيلان تلغرافنامهٔ همايون صورتی» ولايانه تصدير اولنان امر عالی صورتی» «پرنس غورچاقوفك اوروپا دولتلرينه تبليغ اولنان تحريرات عموميه‌سی ترجمه‌سی» انكلتره خارجيه ناظرينك پترسبورغده‌كی انكليز ايلچيسنه كوندرديكی تحريراتك ترجمه‌سی زيرده (١) (٢) (٣) (٤) (٥) نومرولرله محرردر.

ایکنجی فصل

روسیه دولتنك رومانیا حکومتیله اتفاق

طرف دولت علیه‌دن لوندره پروتوقولنك ردیه‌سی اعلان اولنمزدن بش کون اول روسیه دولتی دولت علیه‌نك مخالفتده اصرار ایده‌جکنی اکلامسندن طولایی برمدتدنبرو «رومانیا» امارتیله عقدینی تصمیم ایلدیکی مقاوله اتفاقیه‌نك تنظیمنه قیام ایدوب بوتکلیفه «رومانیا» امارتی دخی موافقت ایتمکله بکرشدن مرخص تعیین اولنان «ژان کیقا» طوغریجه «کشنو» اردوکاهنه عزیمت و روسیه باش وکیلی «پرنس غورچاقوف» ایله مذاکره‌یه مبادرت ایله‌رك روسیه عسکرینك بعض شرایطله «رومانیا» ممالکندن طونه اوزرینه یوریسی و «رومانیا» امارتنك دخی روسیه‌یه مساعد اوله‌جق هردرلو اجرا آتی متعهد اولمسی حقنده الافرانغه نیسانك اون التنجی کونی برمقاوله تنظیم وامضا ایلدکلری شایع اولدی .

«رومانیا» امارتی بر وقتدنبرو استقلال املنه دوشوب دولت علیه‌یه اولان رابطهٔ تابعیتی درجهٔ انقطاعه کلمش وجلد اولده بیان قلندیغی وجهله بیطرفلغنك تصدیق وتکلیف ایدلمسنی استانبول مجلس مکالمه‌سنك اثنای انعقادنده باب‌عالی‌یه عرض ایتمش ایکن اولوقت بوکا اهمیتله نظر اولنمدیغندن وروسیه‌دولتنك الك زیاده ارادینی شی ایسه صربستان‌وبلغارستان وقره طاغی والحاصل دولت علیه ممالکنده‌کی اسلاو اقوامنی حمایهٔ اختیار ایده‌جکی محاربه‌ده بیاغی بردولت منتظمه شکلنه کیرمش اولان «رومانیا» امارتنی دولت علیه ایله اتفاقدن منع ایدوبده کندوسیله اتحاده دعوت ایتمك واوطریق ایله طونه‌یی کچمك ایچون اردولرینه برحائل براقامق ماده‌سی اولدیغندن باب عالینك «رومانیا» امارتی طرفندن وقوع بولان تکلیفی جانلاندیرمغه چالشمامسندن استفاده ایله ارادینی اتفاقی تحصیله هرصورتله صرف مساعی ایلدی مع‌هذا پاریس معاهده‌سنك یکرمی‌التنجی ماده‌سی حکمنجه تجاوزات اجنبیه‌نك دفعیچون «رومانیا» امارتنك دولت علیه ایله بالاتفاق فوق‌العاده اوله‌رق اتخاذ ایده‌جکی اسباب تدافعیه‌یه هیچ برطرفدن تعرض وممانعت اولنه‌مامسی مقرر اولمسیله دولت علیه شو حکم عهدی حسن استعماله چالشمش اولسیدی اوته طرفك قزانجنه کندوسی مالك اولور ایدی اما بو مقصده وصول ایچون رومانیالولرك ارضاسنه

سی ایتمك وارا صره کلان مأمورلرینی مأیوساً اعاده ایتمامك والحاصل یوز اللی ایکی یوز سنه اول فنارلی روملردن بکار نصب ایدوبده خرجکذارلقده طوتدیغمز افلاق وبغدانك اوروپا مدنیت عصریه‌سندن الکزیاده مستفید وعهداً برچوق حقوقه نائل اولمش برحکومت ممتازه حالنه کیردیکنی ولااقل اللی آلتمش بیك منتظم عسکرله حربه طورشمغه قادراولدیغنی کوزلجه دوشونوبده استخفاف معامله‌لرینی روا کورمامك لازم کلور ایدی .

رومانیانك اولجه ارادینی بیطرفاق ماده‌سی روسیه دولتنك محاربه ظهورنده افلاق و بغدانه عسکر صوقمسنی منع ایتمك مقصدیله برابر دولت علیه‌نك دخی طونه‌نك قارشو طرفنه عسکر کچورمسنه محل براقمیه‌جغی ملاحظه‌سنجه بو صورت پارس معاهده‌سنك بالاده ذکر ایتدیکمز مادهٔ مخصوصه‌سی موجبنجه رومانیانك دولت علیه ایله اتفاق تدافعی‌نی قبول ایتمك ایستمدیکنه علامت عد اولنه بیلیر انجق بوکبی اتفاقات بلاعوض استحصال اولنه‌مامق طبیعی اولوب باخصوص دولت علیه پارس معاهده‌سنه یالکزجه استناداً ایشنی یورتمکه اقتدار حالنده بولنمدیغندن رومانیالولره بزمله تدافعی اتفاقه عهداً مجبورسکز دیه‌بیلمك ایچون اکا یناشمدقلری تقدیرده یا خودبخود معاملهٔ اجباریه‌یه و یاخود دیکر دولتلرك برایکیسی ایله متفقاً اعمال نفوذه مقتدر اولمقلغمز لازم ایکن مادامکه بونلرك ایکیسی دخی زماناً ممکن دکل ایدی ارتق ایشك دها ایلروسنه کیدرك رومانیانك استقلالنی تصدیق بولنده روسیه دولتندن اول بر وعد خفی درمیان اولنسیدی اویله بر اتفاقی حصوله کتورمك قابل اوله‌بیلور ایدی ظن اولنور اما بویولده ایدیله‌جك وعد ایلروده صربستان و قره طاغ حکومتلرینك دخی تصدیق استقلاللرینه برقپو آچمش اولور ایدی دینیلور ایسه مؤرخ حقیر جواب ویره‌بیلورمکه روسیه‌لولر ایله محاربه‌یه طوتشمق یولی اختیار اولننجه واوروپا دولتلرندن برمتفق تدارك اولنه‌مینجه دشمنك کندیمزه نسبت قبول ایتمیان قدرت وسطوتنه قارشو رومانیانی اولسون دائرهٔ اتفاقه الوبده روسیه‌یه معاونتدن کیرو چکمك کبی برامر عظیمك محسنات مادیه ومعنویه‌سنه کوره آثار ارتباط وتابعیتی موهوم حکمنه کیرمش بولنان بر مملکتك استقلالنی تصدیق ایدیویرمکده هیچ تردد اقتضا ایتمز و انك شبیه و نظیری اولان صربستان و قره طاغ ایچون خارجاً تحصیل استقلاله سبب و منشأ اولسه‌بیله دولت علیه حقنده مادی بر فداکارلقدن معدود اولمز ایدی دیکر طرفدن بو تصدیق استقلال لقردیسی قاله النمیوبده رومانیا امارتنك تکلیفنه حصر مسئله ایله

بیطرفلق ماده‌سنك قرارلاشدیرلمسنه چالشمق دخی دولت علیه‌جه مظفریاندن عد اولنه‌بیلور ایدی هر نه ایسه بو دقایق دوشونلمدیکندن استانبول مجلس مکالمه‌سی انعقادنده رومانیالولرك ایتدیکی مراجعته مخالفت بیجا کوسترلدی .

بونك اوزرینه رومانیالولر روسیه‌لولرله عقد اتفاقه میل ایدوب حتی روسیه محاربه‌سنك تحقق ظهورنده رومانیا پرنسی شارل صدر اعظم ادهم پاشا طرفندن اتفاق تدافعی‌یه دعوتی حاوی کوندریلان تلغرافنامه‌یه جواب ویرمدیکندن قطع نظر مبعوثان ملت مجلسنده «اعلان حرب اولندی برمدتدنبرو بیطرفلغمزی محافظه ایچون صرف ایتدیکمز مساعینك ثمره‌سی کوریله‌مامش و باب عالی بو استدعامزی استانبول مجلس مکالمه‌سنه بیله تبلیغ ایتمکدن استنکاف ایلمشدر روسیه‌نك رومانیایه عسکر صوقمسی بر اوروپا وقعه‌سی اولدیغی حالده بو وقعه علیهنده دول ضامنه طرفلرندن پروتستو اولنمدیغندن روسیه عسکرینك دخولی اثناده نه مسلك اتخاذ ایلیه‌جکمزی تعیین ایلمك سزه عائد در» دیمش وبونك اوزرینه رومانیا حکومتی خود بخود استقلالنی اعلان وروسیه‌ایله بالاتفاق حرکت خصمانه‌یه قیام ایتمش ایدی .

باب عالی اعلان حربی تعاقب ایدن شو مسئله‌یه بالطبع نظر اهمیتله باقمق ایستمش ودها طوغریسی تلاشه دوشمش ایسه‌ده رومانیانك بو حرکتده بولنه‌جغی برسنه‌دنبرو طوتدیغی مسلکدن مستدل اولوب اکا قارشو دولت علیه‌نك منافعنه موافق اوله‌بیله‌جك تدبیرلر دخی یوقاریده ذکر ایتدیکمز وجهله موقع اجرایه کتوریله‌مامش اولدیغندن ارتق رومانیا حکومتنك اعلان استقلال ایدیشنه وروسیه‌ایله بالاتفاق محاربه‌یه کیریشنه تعجب وتأسف ایتمك عبث ایکن مجالس وکلاده رومانیانك حقسزلغی بحثلریله اوغراشیلوب نهایت حقوق ملل قواعدینه ومعاهدات موجوده احکام وشرایطنه مغایر اولان بویله بر اعلان حقنده دولتلرك نظر دقتلرینی جلب ایله امارتك حرکات واقعه‌سنی وروسیه‌لونك تشبثات حریصانه‌سنی پروتستو ایتمکدن بشقه تدبیر یوقدر دینلمش واو مآلده دول معظمۀ اوروپایه تحریرات عمومیه کوندرمکله اکتفا ایدلمشدر .

مع هذا روسیه دولتی اولوقت اعلان حرب ایتمش بولنمسنه کوره کندو غالبیت ومظفریتنی استحصال ایده‌جك کافۀ اسباب ووسائله مراجعتده مختار اولوب انلرك اك مهمی دخی رومانیا ایله اتفاق مسئله‌سی ورومانیالولرك روسیه ایله اتفاقدن غرضلری ایسه تحصیل استقلال قضیه‌سی بولندیغی ودول سائره شو محاربه‌ده بیطرفلقلرینی اعلان ایلدکلری حالده روسیه‌نك

روماniya ایله اتفاقی وروما نیانك اعلان استقلال ومحاصمه‌یه قیامی پروتستو ایتمك هیچ بر معنا كوتورر یری اولمدیغی بوكا رأی ویرن وكلای دولت عندنده دخی مصدق ومعترف ایدی .

دیكرطرفدن بومسئله‌یه متعلق جریان ایدن بر ملاحظه‌نك نتیجه‌سی دخی شایان تحریر كوروندی شو یله كه روسیه ایله انقطاع مناسبات اماره‌لری میدانه كلنجه حضور همایونده محاربه‌یه دائر وقوع بولان مذاكرات جمله‌سندن اولاق اوزره روسیه‌دولتی افلاق وبغدان قطعه‌سنه عسكر صوقدیغی تقدیرده دولت علیه‌نك دخی سوق عسكر ایتمسی خصوصنه دولتلرجه اعتراض ایدیلوب ایدلیه‌جكی تحری وتحقیق اولندقده سفرای دولت علیه‌دن آلنان جوابلر اومقصده موافق ظهور ایتمش اولمسنه كوره رومانیایه سوق عسكر ایتمك ایچون مانع خارجی قالمامش ایكن اكا دخی كیریشیلمه‌دی .

اوچنجی فصل

دولت علیه وروسیه حرب اردولرینك صورت تشکلی

ممالك عثمانیه‌نك روسیه ایله هم‌حدود اولان محللری آسیاده ارضروم ولایتی ملحقاتندن بایزید قارص اردهان وطربزون ولایتی مضافاتندن باطوم سنجاقلری اولوب رومانیا ایله روسیه بیننده عقد ایدیلان مقاوله اتفاقیه اقتضاسنجه افلاق و بغدانه روسیه اردولری کیردیکیچون طونه نهرینك قره دکیزدن ودین سنجاغی منتهاسنه‌قدر سواحلی دخی حدود عثمانیه صره‌سنه کچدیکندن مواقع حربیه بالطبع ذکر اولنان حدود داخلنده‌تعین ایتمش ایدی .

روسیه دولتنك بو محاربه‌ده اك زیاده ارادیغی نتیجه بلغارستانی ایالاندیروب برحکومت ملیهٔ خرستیانیه اداره‌سنه ویرمك وصربستانی وقره‌طاغی بتون بتون برر امارت مستقله حالنه قویمق والحاصل روم ایلیده کوچك کوچك حکومتلر تشکیل ایتدیروب دولت علیه‌نی حقوق مالکداریسندن اسقاط ایتمك ماده‌لری ایدی وینه بومقاصد جمله‌سندن اولمق اوزره رومانیانك استقلالنی اعلان ایتدیره‌رك کندوسیله برلکده محارب اولمسنی قرارلاشدیردی بناء علیه روم ایلی جهتنده وقوع بوله‌جق محاربات غایت مهم اولدیغندن روسیه ایمپراطوری « کیشنو » موقعنده حاضرلدیغی اردویه باالذات نظارت ایتمش و باش قوماندانلغنی برادرلرندن « غراندوق نیقولا » عهده‌سنه تفویض ایدرك ظهور اعلان حربده یوز اللی برطابور پیاده وایکی یوز درت آلای سواری وطقسان التی بطاریه صحرا طوپی موجود ایدی که قوهٔ مجموعه ایکی یوز اللی بیك راده‌سنده ایدی ورومانیا عسکری دخی ایکی قول اردویه منقسم درت فرقه‌دن مرکب وطوپجی وسواریلری مکمل اوله‌رق روسیه‌یه معاونت ایچون حاضرلنمش ایدی .

آسیا جهتنده بولنان روسیه اردولرینك عموم قوماندانی ایمپراطورك برادرلرندن « غراندوق میشل » عهده‌سنه مفوض اولوب بدایت محاربه‌ده (۱۵۹۶۸۹) نفردن عبارت ایدی وبو اردولرده (۳۳۶) قطعه صحرا طوپی موجود ایدی که شو حاله کوره روسیه دولتی هنکام اعلان حربده حدود عثمانیه‌یه درت یوز بیك نفردن زیاده عسکر کتورمش ورومانیانك سکسان یوز بیك کشیلك اردوسی دخی منضم اولنجه دولت علیه بش یوز بیك قدر دشمن قارشوسنده بولنمش دیمك اولور .

بالاده بيان قلنديغى اوزره روسيه دولتى اوروپا جهتنده رومانيا قطعه‌سنك تيمور يوللرندن استفاده ايله سوق عسكر ايتمك وطونه‌يى حرباً كچوب بلغارستانى ضبط ايلك و آسيادن دخى اوته‌دنبرو مطمح نظرى اولان باطوم ليمانى وقارص واردهان وارضروم كبى نقاط مهمه‌يى تسخير ايله ارمنستان ولازستان قطعه‌لرنجه توسيع ملك ايتمك ايچون بر حرب تجاوزى اجراسنه قرار ويرديكى اكلاشلمش ايدى .

محاربه‌نك ظهورندن اوچ اى‌اول اوستريا عسكرى غزته‌سنك روماايليجه دارالحربك تعريفنه وعثمانلى و روسيه اردولرينك طرق ووسايط تعرضيه‌سنه دائر نشر ايتمش اولديغى مفصل بر بنده دخى مندرجدركه ممالك عثمانيه‌يه تعرض حالنده بولنه‌جق براردو ايچون فناً آلتى عدد خط حركت اثبات اولنمشدر بونلرك برنجيسى ابراييلدن كچيلورايسه دوبريجه اووه‌سندن پراوادى طريقيله وارنه‌يه‌ايكنجيسى سلستره‌دن‌شمنى‌يه اوچنجيسى راصووه‌دن اسكر نهرى واديسنه دردنجيسى روسجقدن قزان بوليله‌قرين آباده ياخود روسجقدن‌شمنى ووارنه‌يه بشنجيسى نيكبولى ياخود زشتوبدن مرورايله قزانلق‌التنجيسى ويديندن برقوغجه اوزرينه كيدن طريقلردرانجق اشبوخطوط‌الحركاتك هر برى بالقان سلسله‌سنك بركچيدينه منتهى اوله‌رق انلرك كافه‌سى‌ايسه‌شمنى ووارنه قلعه‌لرينه تهديد وياخود بتون‌بتون سداولنه بيلورلر معهذا روسيه دولتى كوچك افلاقدن محاربه‌سزجه طونه‌يه كوپرى قوراوق صربستانه اردو كچوروب وصربلولرله برلشوب اورادن نيش وصوفيه‌جهتلرينى استيلاايله قوجه بالقانك ارقه‌سنى الەرق مريچ واديسنه ايتمك وبوسببله طونه‌ده حربه منتظر بولنه‌جق عثمانلى اردولرينى معطل برحاله قويوب استانبول اوزينه يوريمك كبى غايت‌مدهش ومخوف برصورته قرار ويرمش وبونى صربلولره دخى تبليغ ايلمش ايدى .

اما شو تصورات حربيه اوستريا دولتنك مسموعى اولنجه چونكه بويله برتعرض اوستريا تابعيتنده بولنان مجارستان وخرواتستان جوارنده وقوعه كله‌جكنه بناءً اورالرجه برهيجان وغليانه سبب اولور قورقوسيله دولت‌مشاراليهانك ايشينه الويرمديكندن كوچك افلاقدن صربستانه اردو كچورمامسى ايچون روسيه دولتنه مراجعت وبو بولده روسيه ايله بالاتفاق بركونه تعرضاته قالقشمامسيچون صرب امارتنه نصيحت ايتمش وروسيه دولتى بوخصوصده دائرهٔ بيطرفيدن وادئ خلافه كيدر خوفيله اوستريا دولتنى قيرمامش اولديغندن بالضروره اوطريقى ترك‌ايله ينه طونه‌نك‌اشاغى‌طرفلرندن بلغارستانه تجاوزايتمك

مجبوریتنده بولندیکه شو تجاوزك طونه‌ده‌کی سواحل عثمانیه‌نك اك ضعیف و اعمارسنا‌نه تسلط ایچون اك قولای نقطه‌سندن اختیار وانتخاب اولنمسی امر طبیعی ایدی .

دیکر طرفدن اوروپا مهرهٔ فن حربی « اکردولت علیه اردولرینك لوازم سفریه‌سی مکمل ایسه طونه ساحلنده بولنان مواقع مستحکمه‌دن بریه استناداً قوهٔ نهریه اعانه‌سیله طونه‌یی همان کچوب روسیه اردوسندن اول رومانیانی اشغال ایله پروت نهرینه قدر اویلروالمیدر وبویله جسورانه برقرار اجرا ایدرایسه ایلك محاربه‌ده برنتیجه کوره بیلور دولت علیه‌نك طونه‌نك اوبر طرفنه طوغری اك موفقیتلی اوله‌جق برحرب تعرضیسی احتمالات غالبه‌جه نهایت « دینیپر » موقعنه قدر کیده بیلوب اوراده قالور ایسه‌ده روسیه‌نك بسارابیا و رومانیا جهتندن بلغارستان اوزرینه وقوعبوله‌جق تعرضی غالبیته مصادف اولنجه تأثیرات تخریبیه‌سی بالقانك اوته طرفنه قدر یاییلوب استانبولی دخی تهدید ایدر فی الحقیقه بر بوزغونلقدن صکره ظهوره کله‌جك کیفیت بودر شو صورتك وقوعیله برابر مملکتین وصرب عسکری بلغارستانك ترصدینه ومواقع مستحکمه‌سنك تعطیل حرکاتنه براغیلوب روسیه‌نك قوهٔ اصلیه‌سی استانبوله طوغری اجرای حرکات تعرضیه‌یه دوام ایده بیلور » دیمشلر ایدی‌که بونك تفصیلاتنی یوقاریده بیان ایتدیکمز اوستریا عسکری غزته‌سی دخی قبل المحاربه اعلان ایلدی انجق شو ملاحظه و موازنه‌لر دولت علیه‌نك بش یوز بیك عسکرله محاربه‌یه کیریشه‌جکی وبونك ایکی یوز بیکنی بلغارستان مدافعه‌سنه تعیین ایلدیکی ظننه مستند اولوب یوقسه بوندن صکره‌کی فقره‌ده ویره‌جکمز حساب وجهله اوقدر قوتك درجنك اول نصفنی بیله روسیه‌یه قارشو قویه‌میه‌جق برحالده حرب طرافدارانی ایتدیکمز معلوم اولسیدی یالکز ملاحظات مشروحه‌نك صوك فقره‌لری که حقیقةً کاهنانه کشفیات فنیه‌دندر انلرك برمأخطار یله اکتفا اولنور ایدی .

جلد اولك ایکنجی جزؤنده بالاطراف ذکر وبیان اولندیغی وجهله سلطان مرادك جلوسنی متعاقب صربستان وقره‌طاغ محاربه‌لری ظهوره کلدیکی صره‌ده روسیه دولتی اناطولی حدودی اوزرینه عسکر کتورمکه باشلادیغندن دولت علیه‌جه یالکز تدافعی وضع وحرکتده بولنلمغه لازم اولان عسکرك بیله جمعنه امکان اولمادیغی و ارضروم استحکاماتنك انشاآت ومهماتجه برچوق نقصانی اولدیغی اعترافیله شاید روسیه اردوسی علی الغفله حدودی تجاوز ایلر ایسه محاربه‌یه قبول ایدلیه‌رك عساکر موجوده‌نك تدریجاً کیرو چکلمسی تحت مجبوریتده کورلمش و دردنجی اردو قوماندانلغنه بومآلده تعلیمات کوندرلمش ایدی .

اولوقت افکار حرب جویانه برجه ایلروللامش اولدیغی حالده روسیه دولتی دخی ظنمز کبی برهجوم ناکهانی هوسنده بولنمیوب انجق صربستان وقره طاغ محاربه‌لری دوام ایتدکجه بونلرك بر روسیه محاربه‌سنه نتیجه ویره‌جکی احتمالی وروسیه‌دن اخذ ثار ایتمك امالی توت الدیغندن طونه بوینه واناطولی حدودینه یوزالتمش طابور عساکر منتظمه جمعنه قرار ویرلدی لکن بونلرك حساب متوسطله افرادی نهایت سکسان بیك کشیدن عبارت اولوب سواری ایسه اقل قلیل ایدی.

حال بویله ایکن عساکر ردیفه بقیه‌سنك دخی سلاح آلتنه آلنمسی قرارلشدیریلوب بونلرك جلب وتسلیحلری ایسه طول مدته وانواع تعب وکلفته موقوف وردیف ضابطانی اکثریا فن حربده بی وقوف ایکن سر عسکر ردیف پاشا بوقوتی منتظم ومکمل عد ایتمکله برابر «عساکر ردیفه قدر عساکر مستحفظه مزده واردر وانلر عسکرلکده بیومش ادملردر ایجابی تقدیرنده اوصنفی دخی جمع وجلب ایدرز» دیو پادشاهك ووکلای دولتك اذهانی برطاقم خرافات وافسانه‌لرله مالامال ایتمش وانکلیز والمان ضابطانندن کوکللو اوله‌رق خدمات حربیهٔ دولت علیه‌یه کیرمك ایستیانلری «بزم اجنبی ضابط استخدامنه احتیاجمز یوقدر» جوابیله قبول ایتمامش ایدی.

وقتاکه روسیه محاربه‌سنك ظهوری اماره‌لری میدانه کلدی سؤال پادشاهی اوزرینه دولت علیه‌نك سلاح آلتنده بولنان قوهٔ عسکریه‌سنی مبین سرعسکر ردیف پاشا طرفندن شویله برجدول تنظیم واعطا قلندی.

نفرات	عساکر منتظمه
١٨٦٥٠٠	دوبریجه‌ـ سلستره روسجق ودین شمنی طرنوی غبروه وارنه ادرنه نیش صوفیه طرفلرنده
١٠٧٥٠٠	بوسنه هرسك اشقودره حوالیسنده
١٥٨٠٠	یانیه یکیشهر جانبنده
١٠٣٠٠	کرید جزیره‌سنده
٧٠٩٠٠	قارص اردهان بایزید ارضروم موقعلرنده
٢٠٨٠٠	باطوم جهتنده
٢٠٥٠٠	استانبولده
٥٨٠٠٠	طرابلس غرب ازمیر حجاز حوالیسی ایله اوچنجی وبشنجی والتنجی ویدنجی اردوممالکنده وترسانه‌ده
٤٩٠,٣٠٠	

بو قوهٔ عسکریه نزدنده یوز اوتوز سکز بطاریه سیار طوپی اولوب عبدالعزیزخانك یادکاری اولان اوچ یوز اوتوز درت بیك عدد هانری مارتینی تفنکلرندن اوچ یوز اون بش بیك عددی عسکره توزیع وباقی اون سکز بیك عددی حفظ ایدلمش واوچ یوز یکرمی بش بیك شنایدر تفنکلرندن اوچ یوز یکرمی اوچ بیك عددی طابورلره تقسیم اولنوب ایکی بیك مقداری دپولره قونلمش واوتوز طقوز بیك عدد وینچستر تفنکی ایله یکرمی بر بیك رووولور دخی کاملاً سواری عساکر نظامیه وضبطیه ومعاونه یدنده بولنمش ایدوکی خبر ویردیلر ومهمات موجوده حربك درجهٔ ابتدائیه سنه کفایت ایده جکنی وبر طرفدنده تدارکنه باقیله جغنی واو یولده صرف اولنه جق اقچه قدرتمزدن زائد برشی اولمدیغنی سویلدیلر مع مافیه اولوقت وارنه موقعی دخی داخل اولدیغی حالده روم ایلیده ودینه دن ودوبریجه قطعه سنك منتهاسنه قدر طونه نك مواقع مستحکمه وسواحل مهمه سنه انجق یوز یتمش طابور عسکر افراز وتخصیص اولنه رق ادرنه ده دخی قرق بیك کشیلك براحتیاط اوردوسی بولندیرلمسنه وصوفیه ده بولنان عسکرك تزیید اولنمسنه وطونه منصبندن بدأ ایله دوبریجه ساحلنك قوهٔ بحریه ایله مدافعه سنه قرار ویرلمش ایدی .

شو حسابلردن اکلاشلدیغنه کوره اوکونکی قوهٔ عسکریه مزدن طونه وباطوم وارضروم حدودلرنده روسیه یه قارشو قونلدی دینیلان اوردولرك موجودی ایکی یوز یتمش سکز بیك واستانبول احتیاطیله ایکی یوز طقسان سکز بیك نفر درجه لرنده اولمق لازم کلور لکن بونلرك ایچنده تعلیم وتعلمی مکمل عسکر یوز اللی بیکه وارەمدیغی کبی سرعسکر ردیف پاشانك عساکر ردیفه دن صکره جمع وتسلیحی امکانی بیان ایلدیکی مستحفظ صنفی دخی اللیشر التمشر یاشنه کیرمش وقید اعاشهٔ عائله ایله افکار عسکریه سنی ضایع ایتمش برسوری عجزهٔ ناس ایدی .

بوجمله ایله برابر روم ایلی قطعه سنده روسیه یه قارشو عموم قوماندانلق سردار اکرم چربانلی عبدی پاشایه تفویض وایکنجی اوردو مشیری احمد ایوب پاشا سردار معیتنده قوماندانلغه تعیین اولنوب اناطولی حرب اوردوسی قوماندانلغی دخی مشیر احمد مختار پاشایه وباطوم اوردوسی قوماندانلغی رتبهٔ مشیری ایله فریقاندن حسن تحسین پاشایه توجیه وارضروم والیسی قارصلی قورت اسماعیل پاشا برفرقه قوماندانلغنده بولنمق اوزره منصبنده ابقا اولنمش وقره طاغ فرقه سی قوماندانلغی رتبهٔ مشیری ایله فریق سلیمان پاشایه ویرلمش ایدی بوصره ده ودین فرقه سی قوماندانی فریق عثمان پاشایه رتبهٔ مشیری توجیه اولنوب روسجق موقعی قوماندانلغی دخی

مشيراندن اشرف پاشايه توديع قلندى لكن بونلرك ايچنده سردار اكرم عبدى پاشا عليل واختيار وتحسين واشرف پاشالر فن حربجه عديم الاقتدار اولوب خصوصا قومانداده جهت التزام وحدت مطالعه اولنمامش وموجودات عسكريه‌نك درجاتى بحثنده رديف پاشانك حضور پادشاهى‌يه عرض ايلديكى معلوماتك حقيقت حاله مغايرتى عقيب ظهور محاربه‌ده ثابت اولدقدن بشقه روسيه اردولرى حدودى تجاوزله يوريمكده ايكن حاضرلنمش اولمسى لازم كلان اردولرمزك غايت متفرق بر وضعده بولنديغى ثابت اولمش ايدى .

شويله‌كه استانبولدن كرك طونه‌يه وكرك اناطولى‌يه سوق اولنان عسكر متفرقاً يعنى بر ايكيشر طابور وبلكه بلوك بلوك كوندريلوب فن حرب كتابلرنده معين اصول وقواعده توفيقاً الاى وفرقه وقول اردو تشكيلاتنه رعايت اولنمديغندن قوماندانلرى ومركز احتشاد وحركتلرى مجهول اوله‌رق كيدرلر ايدى واردولرك قوهٔ متحشده‌سى افرادينك هيچ بر يرده قيدى طوتلمديغى جهتله طابورلرك سلاح انداز نفراتى مقدارينى وبونلردن فرار ايدنلرك وتلفاتك حسابنى طوغريجه بيلمك ممكن دكل ايدى .

بو صورتله باشى بوزوق هيئتنده اعزام ايديلان عسكرك واردقلرى يرده اجراى تشكيلاتى برغائلهٔ ديكر اولوب دشمنك تهاجمى مانعه‌سيله فرقه وقول اردو اصولنى منتظماً محافظه‌يه وقت بولنه‌مامق محذورى هيچ خاطره كتورلمامش ايدى خصوصا اسلحهٔ جديده مرمياتى اردولرجه بر اغر يوك اولديغى حالده فشنك صندقلرينى نقل ايده‌جك ميرى عربه وحيوانلرى اولماغله طونه جهتنده بو امور نقليه بالكليه اهالى‌يه تحميل اولنوب زور وجبرايله عربه وحيوان جمعنه باشلانلدى كه عهد قريبده عصيانلرى برطرف اولان بلغارلر شو خدمت نقليه صره‌سنده اردونك كافهٔ مهماتى مقدارينه واقف اولدقلرندن دشمنه جاسوسلق ايتمكده تسهيلات عظيمه‌يه نائل اولديلر اناطوليده ايسه روم ايلى كبى باركير تداركى قابل اوله‌ميوب قونيه ملاطيه خربوت كبى بلاد بعيده‌دن امور نقليه‌ده قوللانلمق ايچون دوه‌لر سوق ايتديرلدى لكن بونلرك چوغى آچلقدن يوللرده تلف اولوب ارضروم وقارص اردوكاهلرينه واره‌بيلنلردخى قوللانيله‌ميه‌جق حاله كلمش ايدى .

ايشته بو تعريف مجملدن استنتاج اولنه‌جق تفصيلات تأييد ايلركه سوقيات عسكريه عظيم پريشانلقلر وحسابه صيغمز تلف وسرفلر ايچنده جريان ايتمكه باشلايوب كوندريلان عساكر ايسه اودون ييغنى كبى قاريشق ومناسبتسز بر شكل وصورتده بولندقلرندن طونه‌يه سوق اولنان طابورلر افرادندن معركهٔ حربيه دائره‌سنده متحرك بر فرقهٔ منتظمه ترتيب

ونهیئه اولنامش ایدی زیراده احرلك طهورندن اول بزجه مدافعه حالنده بولنلمق التزام اولنوب دشمنك طولجی وایساقجی طرفلرندن طونه یی کچمکله حرباً برنتیجه قزانه میه جغندن طولانی دوبریجه قطعه سی آچیق براغیله رق وارنه وحاجی اوغلی بازارجغی طرفلرنده برخط مدافعه اتخاذی وطونه قلعه لرنده وعموم اردو مرکزنده قوتلی فرقه لر بولندیرلمسی سردارا کرمك وسائر هم افکاری اولان امرای عسکریه نك خلاصهٔ فکر ونیتلری اولمق اوزره قرارلشدیرلدیغندن سوق الجیش وتعبیه الجیش ایشی اکا کوره اجرا ایدیلور ایدی.

واقعا بزم حالمزجه روسیه اوزرینه برحرب تجاوزی اختیاری ناقابل درجه سنده متعسر اولمغله تدافعی وضعنده بولنمق طبیعی ایدی اما بوتدافعی حرکتدن مراد عسکری قفسده کی طاوق کبی قلعه لره قپایه رق اوطورمق اولمیوب انجق محاربه یی کندو ملکمزده قبول ایتمکله برابر دشمنی هدف مقصده وصولدن منع ایده جك تدابیر حربیه یی اجرا ایلمکدر وبودخی بعض طرفدن طونه یی کچوب نقاط لازمه یی طوتمقله دشمنك اس الحرکاتنه شاشقنلق ویره رك تجاوزینی تصعیب ایتمك وقلعه ارالرینی عسکردن بوش براقمیوب احتیاطلریله منتظم فرق سیاره احضار ایلمك کبی موادن عبارتدرکه بونلر استحکام طبیعی اولان طونه نهرندن استفاده نك اسباب ووسائل قویه سی ایدی چونکه زمانمزده فن حرب بتون دکشمش وقلعه محاصره سی مثللو مدت مدیده کشا کشلره محتاج اولان حرکات عسکریه مناسب موقع طوته رق برایکی میدان محاربه سی قزانمقله نتیجهٔ قطعیه استحصالی یولنه دوکلمش اولدیغنه قارشو قلعه لره قپانمق دشمنك مواقع مستحکمه یی اشغال ایدرك ضعیف بولدیغی برنقطه دن طونه یی مرور ایتمسنه وصکره اوقلعه لرده کی عسکردن هیچ استفاده ایدلمامسنه سبب اوله جغی محقق ایکن بونلر نظر اعتنایه آلنمیوب حتی قریم محاربه سنده افلاق قطعه سنده وودین قارشوسنده کائن قلفات موقعنه عسکر کچیریلوب اورادن ایلرو دخی کیدلمش ودشمنك طونه یی کچوبده سلستره یی محاصره ایدن براردوسنك ایلرو حرکتنه لازم اولان قوتی قلفاتده اشغال ایدلمش اولدیغی حالده بودفعه سردار اکرم عبدی پاشا آنی دخی تجویز ایتمدی وحضور پادشاهیده عقداولنان مجلس مشورتده قلفاته عسکر امراری وجوبی اخطار اولندیغی و بونده مشکلات سیاسیه دخی متصور اولمدیغی وروما نیالولر قلفاتك طوتلمسنی بزم ایچون برامر متحتم عد ایدرك اعلان حرب صره سنده اورایی تخلیه ایلدکلری حالده امرار عسکردن تحاشی ایدلدی بونکله برابر طونه بوغازلری سفائن عثمانیه تحت محافظه سنه آلنمقله دوبریجه نك آچیق براغلمسی قراردن طولانی اورانك نهراً محافظه سی

طونه‌ده بولنان زرهلی دوبه‌لره تودیع اولنوب انجق افلاق ممالکندن طونه‌یه جریان ایدن « سرت » نهری اوزرنده کی تیمور یول کوپریسی طوردقجه دشمنك بلامانع ومزاحم تیمور یولله افلاق ساحلنه اردولرینی کتورمسی وزرهلی دوبه‌لری آغر طوپلر و باخصوص « طورپیدو » دینیلان دکز لغملری ایله محوایتمسی بلاتأمل تحت امکانده کوریئور ایدی الکچون ذکراولنان « سرت » کوپریسنی ییقوب قیرمق اقدم امور ایکن بونده اهمال ایله دشمنه آچیق یول کوسترلدی ومادام که دوبریجه کوز دن چیقارلمشدر ارتق ساحلنی دوبه‌لرله محافظه فکرفضیه‌ندن کچوب اوراده بولنان اهالینك نسوان وصبیانی کیروچکه‌رك دوبریجه نك حیوان یتاغی اولمسندن بالاستفاده حمل سلاحه مقتدر سکنه‌سندن سواری ترتیبیله مملکتلرینی محافظه خدمتنده بولندیرمق لازم اولدیغی حالده بوماده نك دخی نظار دقته آلنمامسی درت بش بیك سواری تدارکی امکانی محو ایتدکدن بشقه دوبریجه‌ده بولنان اهل اسلام خوف ودهشته دوشه‌رك مال ومأوالرینی ترك ایله حاجی اوغلی بازارجغنه و وارنه‌یه طوغری چکلمکه و یوللرده قیریلوب دوکولمکه باشلانجه بریاندن چراکسه وباشی بوزوق عسکری یغماکرلکه قویولوب دوبریجه‌ده قالان بلغارلری قتل واعدام وقریه وکلیسالرینی تخریب واحراق والنه کچوردکلری حیوانلری غصب ایتدیلر وبریاندن دخی دسترس اولدقلری ذخایری قارشویه طوپلانان دشمن اردوسنه صاتدیلر اولوقت بکرشده بولنان بلغار رؤساسندن « زانقوف دراغان » بلغار ذبحی باشلادی دیو اون بیك نسخه‌لی بررساله طبع ونشر ایتدیروب انکلتره عوامنی دولت علیه علیهنه قالدیرمق ایچون لوندره‌یه خبرلر کوندرمش ایدوکی سمع پادشاهی یه عکس ایدنجه وقوعات مشروحه‌نك تحقیقنی فرمان ایلدیلر لکن سؤال وتحقیقك نتیجه‌سنه قدر مقصد فوت اولوب ایش ایشدن کچدی و دوبریجه الدن کیتدی .

بوجمله ایله برابر اعلان حربدن درت بش کون مقدم ویانه سفیری علقو پاشا طونه خط محاربه‌سنه تعبیه اولنان یعنی ودیندن وارنه‌یه قدر طونه سواحلنه قونیلان عساکر عثمانیه‌نك طابور طابور متفرق بروضعده بولندقلرینی باب عالی یه صورت مخصوصه‌ده یازمش وبونك مخاطرات عظیمه‌سنی فن حربه واقف بعض اجنبی ضابطانك اخطارات خیرخواهانه‌لری دخی تأیید ایتمش ایدی شویله که ماچیندن ودینه دکین طونه بوینی باشدن باشه خط مدافعه اتخاذ ایتمك قابل اوله‌میه‌جغی جهتله محاربه ظهورنده دشمن عسکرینی ایچرولره چکه‌رك برمیدان محاربه‌سی ویرمکه مجبورایدوب غلبه کوریلورایسه پروت نهرینه طوغری تعقیب

ایتمك وعكس تقدیرنده بالقانه چكیلوب وارنه و برغوس و بالقان حوالیسنده نقاط مهمه‌یی محافظه ایله تخطیاته مانع اولمق صورتلری كمال اهمیتله درمیان اولنمش وبودخی اولاً وارنه سلستره ، روسجق وشمنیدن تشكیل ایتدیكی مربع ایچنده بر بیوك اردو طوتمغه ثانیاً بواردونك صاغ جناحنی تشكیل ایتمك اوزره كوستنجه ایله بوغاز كوبی اراسنده ثالثاً صول جناحنی حمایه ایتمك ایچون زشتوی وراصوه بیننده بر مفرزۀ كافیه كزدیرمكه رابعاً بر طرفدن رومانیایی كوزتمك ودیكر طرفدن روسیه‌لو ایله صربلولرك اختلاطنی كسمك اوزره ودینده برفرقۀ مخصوصه بولندیرمغه منوط ایدوكی بیان قلنمش ایدی .

طونه جهتی احوال عسكریه‌سی حقنده بووجهله آلنان خبرلر واصل سمع پادشاهی اولنجه اسیا قوۀ عسكریه‌سنك مقدار وصورت تعبیه‌سی وادوات ومهمات حربیه‌سنك كمیت موجوده‌سی اوزرینه دخی شهاتی دعوت ایتمكله اعلان حرب اثناسنده ارضروم والیسی اسماعیل پاشا ایله مابین باش كاتبی سعید پاشا بیننده تلغرافله مخابره‌یه كیریشلمش ایدی .

اولوقت استحصال ایدیلان معلوماته كوره ارضرومده درت طابور نظامیه وردیف واوچ طابور مستحفظ عسكری وایكی بلوك قدر سواری ودرت بطاریه طوپ ویوزیكرمی قدر چركس آتلوسی وقارصده قرق ایكی طابور پیاده وبر آلایدن زیاده‌جه سواری والشكرد فرقه‌سنده یعنی بایزید حوالیسنده اون ایكی طابور پیاده ودرت بلوك سواری عساكر منتظمه ایله ایكی آلای عشیرت آتلوسی واردهانده اون طابور پیاده اولوب طابورلری دردر یوز موجود اوزرینه مرتب ایكی آلای عساكر معاونه دخی ترتیب اولندیغی وقارص ایله ارضروم بیننده سیار اولمق اوزره « پاسینلر » موقعنده التی طابور بولندیغی واردهان استحكاماتی مهما امكن مدافعه حالنه قونلمش ایسه‌ده قره كلیسا استحكاماتی یاپیله‌مدیغندن « طوپراق قلعه » و « طاهر كدكی » بوغازلرینه استحكامات خفیفه یاپیله‌جغی اكلاشلمش وبوقوتلرك كفایتسزلكنه مبنی ارضروم وبایزید جهتلریچون یكیدن اون بش طابور عسكر ایستنیلوب جبخانه ومهمات سائرۀ حربیه‌نك نقصانی دخی یازلمش وهله اقچه‌سزلكدن فریاد ایدلمش ایدی .

روم ایلی قطعه‌سنجه معركۀ حربیه اولان محللرده طونه نهری برنجی وبالقان سلسلۀ جبالی ایكنجی درجه‌ده استحكامات منیعۀ طبیعیه‌دن اولدیغی كبی قره دكز وآق دكز بوغازلری دخی الده بولندقجه بری وبحری روسیه‌نك تعرضاتنه دولت علیه‌نك برمدت اولسون مقاومت ایده‌جكی واو مدتدن استفاده ایله بولنیقه عالمده دخی ایشی بولنه

قویه‌جغی خارجا خیرخواه اولان ارباب تجربه ومعلوماتك لسانلرندن بیله منتشر اولمش ایکن طونه ساحلی نقاط حربیه‌سنجه تعبیهٔ جیش ماده‌سنك نقایصی بدایت امرده ظاهر اولدقدن بشقه بالقان سلسلهٔ جبالی کچیدلری احکام ایدیلوبده روسیه اردوسنك بر تجاوز ناکهانیسنه قارشو طوره‌جق حاله کتورلمامش وهله آق دکز بوغازینه اوجهتدن محتمل الورود اولان دشمن دونناسنی منع ایده‌جك اسباب حربیه جمله‌سندن اوله‌رق تورپیل قونلمامش وکالیبولی ایله بحرسفیدده کائن معارض کورفزینی تفریق ایدن « بولایر » اراضئ مهمه‌سنه استحکام انشاسی دوشونلمامش اولدیغی حالده اعلان حرب وقوعه کلمش ایدی .

احوال بحریه‌یه کلنجه عبدالعزیزخان مرحومك مساعئ مخصوصه‌سی آثارندن اولمق اوزره دولت علیه یکرمیدن زیاده زرهلی کمی‌یه مالك اولوب اوروپاجه ایکنجی درجه‌ده بر دولت بحریه صره‌سنه کچمش و بووقوت روسیه‌لونك پك زیاده غبطه وحسدینی موجب اوله‌رق پارس معاهده‌سنك قره دکزك بیطرفلغنه دائر احکامنی خود بخود منفسخ عد ایتدیکنی اعلان ایدیورمسی دخی عثمانلی زرهلی دونناسنه معادل واستانبول بوغازینه مقابل بر قوهٔ بحریه تأسیس وتدارکی املندن نشأت ایلمش ایدی لکن روسیه دولتی قره دکزك تقرر انفساخ بیطرفیسی کوننده ظهور حربه‌قدر کچن بش سنه‌مدت ظرفنده عثمانلی دونناسی کبی قوت تدارك ایده‌مدیکندن احوال بحریه‌جه دولت علیه‌یه قارشو قیاس قبول ایتمیه‌جك بر ضعف ایچنده بولنمسی محذور عظیمنی تعدیل ایچون قره دکزده‌کی بلاد ساحلیه‌سندن « هوجه بك » کبی بنادر مهمه معبرلرینه تورپیللر وضع ایدرك عثمانلی دونناسنك صدمات ناکهانیسنی تصعیبه ولونده‌ره‌ده اعمال ایتدیروب ادوات غیرمرتبه‌سنی بحر بالطقدن تیمور یوللرله بحرسیاه سواحلنده کائن « نیقولایف » ترسانه‌سنه نقل واوراده ترکیب ایلدیکی متعدد تورپیل ایستمبوطلری‌که بیوك کمیلرك یتیشه‌میه‌جکی بر سرعت فوق‌العاده ایله تورپیل آتمغه مخصوص اولمق اوزره زرهلیلر علیهنده ایجاد ایدلمش کوچك واپورلردر قره دکزده طولاشه‌جق عثمانلی زرهلیلرینی بونلر واسطه‌سیله تخریبه قرار ویرمش ایدوکی اولجه هرطرفدن اخبار واشعار اولنمش ایکن ذکر اولنان ایستمبوطلردن دولت علیه‌ده بر دانه موجود اولمامسی الك زیاده بحراً استناد ایدیلان دوننانك حال تهلکه‌ده قالمسنی موجب اوله‌جغی وتورپیل قورقوسندن محترزانه حرکت ایده‌جك برقوهٔ بحریه‌نك فائده‌سی اوله‌میه‌جغی معلوم ایدی انجق پارس معاهده‌سنك انعقادی صره‌سنده بین‌الدول دکزلرده قورصانلق قاعدهٔ حربیه‌سنك لغوینه وابلوقه یعنی

حصر بحرینك فعلاً اجراسنه قرار ویریلوب اندن‌صكره اوروپاجه ظهور ایدن محاربه‌لرده دول سائره طرفندن بوعهده رعایةً حصر بحری بردونانمه معرفتیله دشمن سواحلی مواردینی كسمك بولنده محافظه قلنمش اولدیغی كبی دولت علیه‌نك دخی قره دكزه چیقاره‌جغی دونانمانك برقسمی ایله حصر بحری‌یی فعلاً محافظه ایتمسی ودیكر طاقمی ایله دشمن سواحلنی تضییق ایتدیرمسی لازم كلدیكندن اعلان حربی متعاقب حصر بحرینك صور اجرائیه‌سنه دائر جانب باب عالیدن بربیاننامه نشر اولنمش ایدی صورت بیاننامه زیرده «٨» رقمیله محرردر .

بناءً علیه عثمانلی دونانمه‌سندن بیوك كوجك بكرمی قطعه سفن حربیه اوچ فیلویه منقسم اولدیغی حالده قره دكزه چیقاریلوب بونلرك برنجیسی فریق حسن پاشا قوماندانسنده اوله‌رق طونه بوغازلرینك وروم ایلی سواحلنك محافظه‌سنه ایكنجیسی میرلوا احمد پاشا قوماندانسیله باطومدن كرچ جهتنه قدر روسیه سواحلنه اوچنجیسی اركان‌حربیهٔ بحریه رئیسی فریق انكلیز هوبرت پاشا قوماندانسیله ذكر اولنان ایكی فیلو بیننده واولجه كیلیدن باطومه دكین اتخاذ ایدیلان ابلوقه‌خطی اوزرنده دائما سیار بولنمقله برابر دشمن ساحللرینی ممكن مرتبه تهدید وتخریب ایتمك خدمتنه تخصیص اولندی بنه اوانناده اسباب مدافعهٔ نهریه‌یی تفتیش ایچون مشارالیه هوبرت پاشا طونه بوغازلرینه اعزام اولنوب راكب اولدیغی بكلك واپورله سنه بوغازندن طونه‌یه داخل ودوبریجه ساحلنه واصل اولدقده مكر روسیه‌لولر سرت كوپریسندن عسكر كچوره‌رك افلاق ساحلنده كائن «قلاص» موقعنی طوتمش وعثمانلی حرب كمیلرینك حركاتنی منع ایتمك ایچون بیوك طوپلری حاوی استحكاملر یاپمقله برابر طونه نهرینه توربیللر دخی وضع ایتدیرمش ونیقولایف ترسانه‌سندن اوفاق حرب واپورلری كچورمش اولدقلرندن یوقاری‌یه كیده‌میه‌رك سنه‌دن رجعته وهمان استانبوله عودته مجبور اولدی وبو حالات وخیمه‌نك سبب اصلیسی «سرت» كوپریسنك وقتیله ییقلامامسی ماده‌سی اولدیغنی واو دخی «قلاص» و «ابرائیل» سواحلنی مدافعه ایده‌جك عثمانلی سفینهٔ حربیه‌سی اولمامسندن وامر مدافعه‌نك «قلاص» ایله «طولچی» اراسنه حصر ایدلمسندن نشأت ایلدیكنی و «سنه» ایله «قلاص» بیننده برزرهلی دوبه‌اولوب مؤخراً استانبوله كیدن زرهلینك پك كچ واصل اولمسی ملابسه‌سیله روسیه عسكری بلا حائل «طولچی» یه طوغری ایلرولیه‌رك یرلشمش ومواقع مهمه‌یی طوتمش بولندیغنی عرض وافاده ایلدی .

شوحال اقتضاسنجه سنه‌دن ایچرویه صوقیلان ایکی زرهلی بی دشمنك نهراً تسلطندن وقایه ایچون بولندقلری موقعك ایلروسنه زنجیرچکلمکه وبو زنجیری محافظ اولمق اوزره قره‌یه التی طوپلی براستحکام انشا ایتمکه مجبوریت کوریلوب بناءً علیه ذکراولنان زرهلیلرك فائده‌سی اوله‌جغنه محافظه‌لری غائله‌سنه دوشولدی .

سردارا کرم عبدی پاشا ایسه « سرت » کوپریسنك حرباً ییقلمسنی رومانیایه‌اعلان حرب معناسی ویرلمامك ایچون ترك وتأخیر ایلدیکنی ومع مافیه دوبریجه‌نك عسکردن خلوینه قرار ویرلمسی جهت نهریه‌سنك زرهلیلرله محافظه‌سی شرطنه مستند ایکن بونده تکاسل اردویه عائد اولمیوب دائرهٔ بحریه‌یه راجع اولدیغنی یازمش ایدی .

سبحان اه بونه غریب مطالعه‌در که رومانیا امارتی دها اعلان‌حربدن مقدم روسیه دولتی ایله عقد سررشتهٔ مؤاخات ایدرك تحصیل استقلال ایچون دولت علیه ایله محارب اوله‌جغی عالمك معلومی بولندیغی حالده « سرت کوپریسنك هدمنه تصدی‌یی رومانیایه‌اعلان حرب فعلیله‌تفسیر وبوکا عدم تشبثدن طولایی رومانیانك روسیه‌ایله‌اولان اتفاقنی بوزوبده دولت علیه‌یه قارشوطورمنی ویاخود بیطرفلق حالنده بولنمنی اختیار ایده‌جکنی فرض ایله روسیه اردولرینك مرورینی تسهیل ایتمك قدر حماقت اظهار ایدلدی دیکرطرفدن قانون حربی قوانین سیاسیه‌یی اسقاط ایتمك طبیعی اولوب حربك ظهور ایلدیکی برمملکتده دفع صائل‌اعدادن بشقه برتدبیر ومسلك اتخاذینی دوشونمکه محل‌اولمدیغندن مادام‌که « سرت » کوپریسك دشمن اردوسنك‌مرورینه سهولت ویره‌جکی معلوم‌ایدی ولورومانیا حکومتی دولت‌علیه‌ایله مصالح اولسه هدمنه شتاب فرض عین ایکن بورالرینه صرف‌افکار ایدلمامش و بوطریق ایله روسیه اردوسیچون بر عالم امنیت آچلمشدر .

مع‌هذا طونه اسباب مدافعه‌سی مذاکره اولور ایکن سردار اکرم عبدی پاشا طونه ایچون تخصیص اولنان یوز یتمش طابور عسکری درجهٔ کفایه‌ده کوره‌میوب قوهٔ مذکوره‌دن دوبریجه‌محافظه‌سنه‌عسکر افرازی‌ممکن‌اوله‌میه‌جغندن بخته‌اورادهکی‌اهالی کیرو طرفلره‌چکلمك اوزره‌دوبریجه ساحلنك هیچ‌اولمزایسه زرهلیلرله نهراً مدافعه‌سنی هیئت وکلایه قبول ایتدیرمش اولدیغی‌حالده اولاً طونه‌ده بولنان بحریه قوماندانی فریق‌حسین پاشا اورادن قالدیریلوب یرینه تعیین اولنان عارف پاشانك اعلان حربدن خیلی صکره اعزام ایدلمسی واولوقته قدر روسیه عسکرینك طونه ساحلنه یاتمسی سببیله عارف پاشا نهراً طوپچیدن یوقاری چیقامیوب نهرك ایلروسنده‌کی حرب کمیلری قوماندانسز قالمش وانلره باقمق اوزره سردارك تعیین ایتدیکی ادارهٔ نهریه رئیسی میرلوا دلاور پاشایی ایسه

عارف پاشا قوماندادن منع ایتمش ایدی ثانیاً «سرت» کوپریسیله رومانیا تیمور یوللرینك دشمن عسکری کلمزدن اول تخریبی قابل ایکن اکا دخی بالاده یازدیغمز مطالعات عجیبه‌دن بشقه زرهلیلرك اولوقت وجودی اولمیوب روسیه‌لولر طونه یه یاقلاشدقلرندن صکره کوندرلمسی مانع اولمش ایدی .

آسیا احوالنه کلنجه سریاور پادشاهی محمد پاشا ارضرومده جبخانه وادوات حربیه‌نك نقصانی مشاهده ایله برابر اورایه کیتمك ایچون استانبولدن کوندرلمش طوپ ومهماتك طربزونده قالدیغنی دخی کوره‌رك پادشاهه عرض واشعار ایدنجه طوپخانه مشیری داماد محمود پاشادن صورلدقده بونلری کوتوره‌جك عربه اولمدیغندن طربزونه عربه کوندروب نقلی چاره‌سنه باقیله‌جقدر جوابنی ویرمکله پادشاهك ارادهٔ مخصوصه‌سی اوزرینه بری عسکریدن دیکری باب عالیدن طربزونه ایکی مأمور کوندریلوب واهالینك حیوانلری آلنوب انواع مشاق ومتاعبله سوق مهمانه باشلانلمش ایدی .

بالقان سلسلهٔ جبالی هرنقدر صعب المرور ایسه‌ده مواقع متعدده‌سنده دشمنك کچه‌بیله‌جکی بوغازلر اولدیغی حالده بونلرك چوغی دائرهٔ عسکریه‌جه نظراعتنایه آلنمیوب یالکز «شیبقه» کچیدی کبی مشهور اولان برایکی بوغازك لزوم محافظه‌سی خاطرلرده طوتلمش وانلرکده احکامنه تشبث قلنمامش ایکن طرف پادشاهیدن وقوع بولان اوامر مؤکده اوزرینه عبد العزیز خان والده کتخداالغندن منفصل وزرادن حالت پاشا معیتنه مهندس وار کان حربیه ضابطانی ویریله‌رك بالقانلره کوندریلوب انشای استحکاماته شتاب اولندی .

سردار اکرم عبدی پاشا طونه جهتنده جمع اولنه بیلان قوهٔ عسکریه ایله اوطرفك مدافعه‌سنی درعهده ایتمکله برابر بالقان محافظه‌سنی استانبوله براقمش یعنی بالقان کچیدلرینی مدافعه ایتمك وطونه اردوسیچون احتیاط اولمق اوزره ادرنه ده دیکر براردو تدارکنی وصوفیه‌ده کی عسکرك برقول اردو درجه‌سنه ابلاغنی ارکان دولتك همت وغیرتلرینه تودیع ایلمش ایدی حالبوکه بواحتیاط اردولرینی حاضرلمق کلیاً نظردقتدن ابعاد اولنمسیله دشمنك ایلك هجومنه قارشوطوره‌جق اردولرمزك حال غالبیتده دوامی فرض اولنسه‌بیله محاربه‌جه کسب ایده‌جکی نقصانی اتمام ایلیه‌جك وقوة الظهر اوله‌جق فرقه‌لره مالك اوله‌میه‌جقلری وبرمغلوبیت اثری رونما اولنجه اعدایه مقابله ایده‌جك بشقه برقوهٔ منتظمه تدارکی درجهٔ استحاله‌یه واره‌جغی حین ظهورحربده معلوم وآشکاراولمش ایدی بناءً علیه حالت پاشانك غیرت واقدامی وادرنه وفلبه واسلامیه اهالیسنك همت واهتمامی ایله مدت قلیله ظرفنده بالقان

تپه‌دلرینك باشلیجه‌لرینه یاپیلان استحکاملر مستحفظدن وطوپ ومهماتدن خالی قالوب بونلرك تجهیز ومحافظه‌لری مصلحتی مشکلات سائرهٔ حربیه‌یه منضم اولدی .

ایشته‌شو حال ایچنده روسیه اردولری اوروپا واسیا حدودلرندن قدم بقدم ایلرولدکجه برمدتدنبرو محاربه‌یی صلح وصلاحه ترجیح ایله قادمه‌جنبان جلادت اولان ارکان دولت عواقب کارك اهمیتنی درك وتفهمه باشلادیلر حتی ظهور حربه‌قدر دولت علیه‌نك قوهٔ عمومیهٔ عسکریه‌سنی مدافعهٔ اعدایه کافی اولمق اوزره ادعا ایدرلرایکن تهیئات موجوده‌نك نقصاننی اعتراف ایله تدارك قوهٔ جدیده خصوصنده بیوك بیوك شاشقنلقلره دوشدیلر .

چونکه یوقاریده ذکر ایتدیکمز وجهله سردار اکرم بالقانلرك محافظه‌سی ماده‌سنی مرکزدن مرتب اوله‌جق احتیاط اردوسنه براقمش ایکن اعلان حربه‌قدر اویله برقوتك اسمی بیله میدانه قونیله‌میوب انجق دشمنك تدارکات عظیمه‌سی آثارینه‌وقوف ومعلومات حاصل اولدقجه اولجه ظن اولندیغی کبی روسیه اردولرینك قورقوله‌جق قدر قوتلی اولدیغی واهمه‌سنك بطلانی تحقق ایتمکله ظهور محاربه‌دن یکرمی کون صکره سرعسکر ردیف پاشا ایکی یوز بیك نفردن مرکب برقوهٔ احتیاطیه‌نك ترتیب وتجهیزی لزومنه دائر باب عالی‌یه برلایحه اعطا ایلمش ایدی .

بونك مقدمانده عساکر موجوده‌نك مجموعی التی یوز یکرمی برطابوره بالغ اولدیغی حالده قره‌طاغلولرك وادئ عصیانده بولنملرندن وصرپستانك هیجان وغلیانندن و بوسنه قطعه‌سنده شقاوتك بردوام اولمسندن ویونانلولرك وانلره تبعاً کریدخرستیانلرینك منویات مضره‌لرندن وایرانلونك حاله امنیت اولنه‌مامسندن روسیه اردولری مدافعه‌سنه قونیلان طابورلرك عددی اوچ یوزدن وافرادی ایکی یوز قرق بیك نفردن عبارت اولدیغی بیان ودولتك قوهٔ عمومیهٔ عسکریه‌سی سلاح التنه آلندیغی یعنی ردیفلکك صنوف ثلثه‌سنه ومستحفظلغنه داخل اولانلردن بشقه آله‌جق عسکر قالمدیغی درمیان اولندقدن صکره فوق‌العاده برتدبیر اولمق اوزره استانبولدن وعموماً غیرمسلم تبعه‌دن قرعه‌یه ادخالاً عسکر آلنمسی تکلیف ایدلمش ایدی .

بولایحه مجلس وکلاده اوقونوب حرب طرفدارلغنده بولنانلر « اوت جمله‌مز عسکر یازیلوب محاربه‌یه کیتملیز استانبول نیچون تکالیف عسکریه‌دن معاف قالسون خرستیانلر بوممکلکتك فیوضاتندن انتفاع ایدوبده نیچون عسکر ویرمسونلر خصوصا قریم محاربه‌سنی متعاقب نشراولنان اصلاحات فرمانیله خرستیاندن عسکر آلنمسی اساساً قبول واعلان قلنمش

ايدى شمدى قانون اساسى ايله دخى بو ماده تأكيد اولاندى ديو ترويج مرام ايدوب خرستيانلرك قرعه يه ادخالنه سكنهٔ اسلاميه سيله برابر اول باول استانبولدن باشلانيله رق بعده ولاياته تعميم و آلنه جق خرستيان نفراتنك طابورلره تقسيم اولنمسى رأينده بولنديلر .

اما بعض دور انديشان طرف خلافده قالوب « خرستيانلرك برمدتدر وقوعبولان تسويلات خارجيه ايله فكر و نيتلرى بوزولمش اولديغندن انلردن آلنه جق عسكره محاربه لرده امنيت جائز كلدر عساكر اسلاميه نك اطاعتسزلكلرينه دخى سبب اولورلر » ديه رك بو تصورك موقع اجرايه قونلمسنه راضى اولمديلر ديكر طاقم ايسه « واقعا استانبول اهالئ مسلمه سندن عسكر آلنمايدر خرستيانلردن عسكر آلمق دخى اهل اسلامك عسكرلك بارينى تخفيف ايده جكنده اشتباه يوقدر لكن خرستيان جماعتلرى عسكرلكدن قاچنورلر حتى مقدما دخى بو ماده بالدفعات مذاكره اولنديسه ده پطريقخانه لر برچوق اعذار و مطالب مشكله سرد ايتمشلر ايدى نهايت بدلات نقديه اخذينه مجبوريت كوروندى شمدى بو ايش دفعةً موقع اجرايه وضع اولنوبده عسكر ويرمز ديه رك خرستيانلردن مخالفت صدالرى ظهوره كلور ايسه محاربه تلاشى ايچنده ملكاً راحتسزلكلرى انتاج ايدر بناءً عليه خرستيانلردن عسكر آلنمسى رؤساى ملل ايله عريض و عميق مذاكره يه تعليق اولنمليدر » ديديلر انجق بو مخالفين قرار مذاكره ده غلبه ايده مدكلرندن يوقاريده ذكر ايتديكمز وجهله استانبولدن بدأ ايله خرستيانلردن عموماً عسكر النمسى قرارلشديرلدى و پادشاه حضرتلرى دخى بو صورتى اراده ايلدى .

لكن بو قرارك تبليغى اوزرينه رؤساى ملل « بز وطن خدمتندن قاچنميز اما ملتلرمز سلاحشورلقله مألوف اولمدقلرى و وقت اسايشده عسكرلكه ايصينديريلوبده او يولده فيض و ترقى اثارى كورمدكلرى حالده شمدى كندولرندن عسكر ايستنلمسى ميدان معركه ده قيرديرلملرى التزام اولديغنه حمل ايدرك امتناع قيدنده بولنه جقلردر او يولده تكون ايده جك قيل و قال و شماتتلرك مسئوليتنى درعهده ايده ميز » مألنده باب عالى يه تحريراً و شفاهاً جواب ويرديلر بناءً عليه استانبول خرستيانلرندن عسكر النه ميه جغى تحقق ايلديكى كبى اعذار معروضه نك برصورت معتنه ده درميان اولنمسنه كوره ولايات اهالئ غير اسلاميه سندن دخى عسكر النمق ممكن اوله ميه جغى ! كلاشلديغندن مجلس وكلانك قرارى بالضروره مسكوت عنه قالوب برطرفدن عساكر مستحفظه نك جلب و جمعلرينه تشبث اولندى .

شوراسی غربیدرکه حربك ظهورندن براز اول دولتك كمال قوت وشوكتی ادعاسنده بولنانلر پادشاهك مجلس مبعوثان كشادنده ایراد ایلدیکی نطق رسمی یه «بدی یوز بیك قدر عسکری سلاح آلتنه آلمغه مجبور اولدق» فقره‌سنی درج ایتدیرمش و لوندره پروتوقولی ورود ایتمزدن مقدم «بز بردها بوقدر عسکر طوپلایه‌مز واردات دولتی عسکر مصرفی استغراق ایتدی موقعمزی حربدن بشقه برحال تصحیح ایتمز» دیو ینه پادشاهك لساندن لایحهٔ رسمیه یازمش اولدقلری حالده اعلان حربدن یکرمی کون صکره قوهٔ عسکریه‌نك ایکی یوز شو قدر بیك کشیدن عبارت اولدیغنی و بلکدن اللهجی عسکر قالمدیغنی اورته‌یه قویدیلر .

بو ایکی حسابك بیننده‌کی تناقض بالاده اجمالاً ذکر ایتدیکمز وجهله عراق و یونان و قره‌طاغ حدودلرینه قارشو برر قوت طوپلنمغه مجبوریتدن نشأت ایلدیکی اکلاشیلور اما بونی اول دوشونمك و اولحالده روسیه علیهنه چیقاریله بیله‌جك عسکرك مقدار صافیسنی حسابه قویوبده حدود مذکوره‌دن قلدیریله‌میه‌جق قوتلره استناد ایتمامك و بنابرین استطاعتسزلك ثابت اوله‌جغندن حربی اختیار و ترجیح طرفنه گیتمامك لازم کلور ایدی یاخود محاربه‌یی اختیاره عزم قطعی ایله قرار ویریلنجه ارتق اطرافدن چیقاجق شماتتلره و داخلاً وقوع بوله‌جق شقاوتلره باقیوب وطنك دشمن عظیمی اولان روسیه اوزرینه جمع قوتله الزام سرعت وشدت اولنملی ایدی زیرا رزمیه‌لویه غلبه میسر اولوراسه سائر مسائلك حکم و تأثیری قالمیه‌جغی و بالعکس مغلوبیت حالنده بوللور ایسه اوته‌ده برده احتیاطاً اقامه اولنان عسکرك هیچ فائده‌سی اولمقسزین روسیه‌نك تکلیفات غالبانه‌سنی مع الکراهه قبول ایتمکدن بشقه چارهٔ نجات بولنه‌میه‌جغی شایان ملاحظه ایکن بو بحثلره کیرلمیوب خرستیاندن عسکر آلمق کبی بی وقت برتدبیره کیریشلدی .

واقعا تبعه‌سندن یالکز بر صنفك عسکرلك باری آلتنده ازلمسنی و دیکر صنوفنك استثناسنی تجویز ایدر دنیاده بزدن غیری دولت اولمدیغندن خرستیانلردن عسکر یازمق بك لازم ایسه‌ده اکا قارشو رؤسای ملل طرفلرندن ایراد اولنان معذرت نفس الامره موافق اولدیغیچون اجرای قرارده اصرار قابل اوله‌میوب نهایت الله نه‌قدر عسکر کچن ایسه چورکنه باقلمیه‌رق محاربه‌یه سوق ایتمك و ورای پردهٔ تقدیردن جلوه‌کر ظهور اوله‌جق حالاته بیون اکمك مجبوریتده بولنلدی .

دردنجی فصل

مصارفات فوق العادهٔ حربیه حقنده‌کی تشبثات

دولت علیه بر مدتدنبرو استقراض خارجی‌یه مدار منفرد اولان اعتبار وامنیتی اضاعه ایدرك اعانات داخلیه‌دنده مستفید اوله‌مدیغندن غوائل اختلالیه مصرفلریچون اوراق نقدیه چیقاروبده انکله یشامغه چاره آرادیغی وبو اوراقك ایلك ترتیبی اوچ ملیون لیرالق اولدیغی حالده مؤخراً یدی ملیون لیرالق دها علاوه‌سیله اون ملیون لیرایه ابلاغنه قرار ویرلمش و بونك واردات عمومیهٔ دولتدن افراز و تخصیص قلنه‌جق بش یوز بیك لیرا قارشولقله تدریجاً سنه بسنه امحاسی دخی ارزو اولنمش ایدی .

لکن شو قرارك اعلانی اوزرینه تداولده‌کی قوائمك التونله فرقی ابتدا یوزده التمش رادهسنه چیقمش یعنی بر التون المق ایچون یوز التمش غروشلق قائمه ویرلمك مجبوریتی میدانه کلمش اولمسندن ناشی معاملات ناس پك زیاده مشکلاته دوشدیکی مثللو بو مشکلات ومضرات عاملیه ولایتلرده‌ده سرایت ایدرك هر طرفدن شکایات وقوعبولمغه باشلادی .

چونکه دوائر عسکریه‌نك حسب الحال خارجدن مبایعه ایتدیکی شیلرك هپسی التون وکموش مسکوکات خالصه ایله تدارك اولنمق و اردولرك ارزاق و تعیینات متعهدلرینه‌ده اکثریا سکهٔ خالصه اعطاسی مشروط بولنمق حسبیله خزینهٔ دولت علی الدوام التون تدارکنه مجبور اولدیغی حالده قوائمك تعمیم تداولی ملابسه‌سیله واردات دولتك کمرکلرجه بعض رسومات بدلاتندن ماعداسی اوراق نقدیه اوله‌رق تحصیل قلنمسنه مبنی اموالدن التون وکموش سکه اله کچمدیکندن بورسه‌دن دولت حسابنه قائمه ایله التون مبایعه ایدلمکه مجبوریت کورینوب حتی یالکز بر بچق ای ظرفنده بالمجبوریه بعض غلطه صرافلرندن بش یوزبیك لیرا استدانه ایدیله‌رك مقابلنده قائمه ویرلمش ایدی ،

ایشته خزینهٔ دولتك بویله کلیتلو التون ارامسی و برده ترتیب اولنان قوائمك ایکی ملیون درت یوز بیك لیرالغنك دولت بانقه‌سی طرفندن وقوعبولان الحاح و ابرامه مبنی دیون غیر منتظمه تأدیاتنه تخصیص اولندیغنك اعلانی اوزرینه بوندن حصه‌دار اوله‌جق اصحاب مطلوبك جر منفعت ایچون قائمه‌نك هواسنی الوب صاتمغه کیریشمسی الك اعتباردن سقوطنه سبب اولدی بناءً علیه وکلای دولت هر صورتله دوچار عجز وحیرت اولوب نهایت اصحاب مطلوبه قائمه ویرمکدن صرف نظرله ایکی ملیون لیرالقدن زیاده قائمه چیقارمامغه قرار ویردیلر .

مع‌هذا قائمه‌نك اعتبارینی طوتمق ایچون تقلیل مقداری صرفیات ضروریه‌ده امساکك امکانیله قائم اولدیغندن قطع نظر دوائر عسکریه‌جه ارتکاب قبولری آچیله‌رق مبایعاتده سوء استعمال ایله پاره یایمغه باشلانلدیغی جهتله مالیه خزینه‌سی قائمه صاتوب ادارهٔ عسکریه‌یه آلتون یتشدیرمك مجبوریتیله محصور اولدیغندن بین‌الوکلا ایکی ملیون لیرالقدن زیاده قائمه چیقارلمامسنه قرارویرلدیکی کون عسکر ایچون « روولور » دینیلان طبانجه‌لرك موجودی قالمدیغندن بحثله امریقاده کائن برفابریقه‌ده بولنان یدی‌بیك روولورك مبایعه‌سی حقنده طوبخانه مشیری داماد محمود پاشانك وقوعبولان طلبی اوزرینه یکرمی بش‌بیك لیرانك قائمه صاتیله‌رق تدارکیچون مالیه ناظرینه امرویرلدی .

بوکیدیشله همان یکرمی کون صکره الده قائمه قالمیوب عسکری دائره‌لرینك مطالبی ایسه آرتدقجه آرتمش وایکی اوچ آیلق احتیاجات نامنه ایکی ملیوندن زیاده آلتون ایستلمش ایدی دیکرطرفدن غلطه صرافلری باب‌عالی و مالیه نظارتی ازعاج ایدرك آنلره حضورلرینه مخصوصاً موعود اولان پاره‌لری مطالبه ایتدکلرندن ینه قوائم نقدیه‌نك یدی ملیون لیرا درجه‌سنه ابلاغی وفقط بوندن اصحاب مطلوبه ویریله‌جك قائمه‌لرك مساعد زمانلرده صاتلمق اوزره امانةً حفظی صورتلرینه قرارویرلدی .

امابونی متعاقب روسیه محاربه‌سی ظهور ایتمکله مضایقهٔ مالیه فوق‌مایتصور بردرجه‌یه وارمش واواثناده ایسه مجلس عمومی اجتماع ایدرك بیك‌ایکی‌یوز طقسان‌اوچ سنهٔ مالیه‌سی موازنه قانونی تحت مذاکره‌یه المشدر یاپیلان حسابلرجه هیئت مبعوثان مصارف عادیه‌یی ایکی‌بچق ملیون لیرا درجه‌سنه تنقیح ودیون خارجیه تخصیصاتنی تأجیل ایدرك وارداتدن بش ملیون لیرایه بقین ارائه اولنسان فضله اون بش ملیون لیرا راده‌لرنده تخمین ایدیلان مصارفات فوق‌العاده‌دن بالتنزیل باقیسنك استقراض خارجی وداخلی واغنام رسمنك ضم مثلی ایله قپادلسنه قرار ویرمش ایدی .

انجق اولا موازنه جدوللرینه قونیلان درت ملیون کیسه‌یه قریب واردات عمومیه حساب صحیحه مستند اولمدقدن بشقه قسم‌اعظمی قائمه‌یه منقلب اولدیغی ودولتك باشلیجه منبع ایرادی اولان ایالتلر معرکهٔ حربیه دائره‌سنده قالوب اورالردن پاره تحصیلی شویله طورسون استانبولدن اعانه‌یه محتاج بولندیغی ثانیاً بویله بحرانلی زمانده استقراض خارجی عقدی واستقراض داخلیدن استفاده ایدلمسی مشکل ومتعسر ایدوکی ثالثاً اوتوزاوچ ملیون لیرا غیرمنتظم دیونك هیچ قارشولغی اولمدیغی رابعاً مصارف عادیه‌دن تنقیح اولنان

شیلرك اکثری بین الوکلا قبول اولنمدیغی جهتله بوموازنه قرارینك بحران مالی یه مدار تخفیف اوله میه جغی تبین ایتدی .

ایشته دولت علیه شو حال ایله محاربه یه طوروشوب اعلان حربدن اول لوازم حربیه نك مکملیتی ادعاسنده بولنان دوائر عسکریه امراسی ایسه ادوات ومهماتك قلتندن بحثله بونلرك اوروپادن تدارك وجلبی مجبوریتی اورته یه آتهرق وتأخر مبایعانك مسئولیتی باب عالی یه براغه‌رق خزینهٔ دولتی دیلنجی کبی غلطه صرافلرندن التون طوپلامغه اجبار واوته طرفدن وسایط مبایعات اولان تجار ایله اویوشوب طوتدره بیلدکلری قدر ارتکابانه صرف اوقات وافکار ایدرلردی .

حتی بر اره‌لق اردولره فشنك یتشدیریله‌مدیکندن وامریقادن سپارش اولنانلر کلمدیکندن استانبولده بولنان جوامع ومدارس وسائر ابنیهٔ عتیقه قبه‌لرینك قورشونلری سوکیله‌رك علی العجله اصاغه ایله فشنك یاپدیرلمش ایدی بومشکلات ایچنده ارتق قائمه‌یی تدریجاً قالدرمق ایچون سنوی بش یوز لیرالق اوراقك حرق وامحاسی تدبیرینك قابل الاجرا اوله‌مامسنه مبنی اولجه طوپلانیلان قوائم ینه صرف اولنمش وبوتقدیرجه یدی ملیون لیرا مقدار اعتباریسنده باصیلان اوراق یدی سکز ای ایچنده الدن چیقمش اولدیغندن یکیدن الی ملیون لیرالق قائمه دها طبع واخراج ایدلدی .

اما صرفیات سابقه موازنه‌سنجه بوقدر قوائمله دخی ادارهٔ حربیه‌نك امکانسزلغی بداهت درجه‌سنده ایکن دائرهٔ عسکریه‌نك بالاده ذکر ایتدیکمز لایحه‌سنده ایکی یوزبیك کشیلك براحتیاط اردوسنك تشکیلی طلب اولنمغله برابر بونك تجهیزاتی مصرفیچون بربچق ملیون لیرا تخصیص وجبخانه‌لرینك دخی احضار وترتیب ایدلمسی وسلاح التنده بولنان عسکرك میعادی حلول ایدن البسه ولوازم سائره‌سی تسویه اولنمق اوزره ایکی ملیون لیرا اعطاسی تکلیف اولنمش ایدی .

بناءً علیه مسئلهٔ حربیه مذاکراتی صره‌سنده ضرورت مالیه ماده‌سی ملاحظات دورا دوری ایجاب ایتدیروب مالیه نظارتی خزینهٔ دولتك احتیاجات عظیمه‌سنی اورته‌یه قویمقله برابر اولاً صرفده تصرف وجیبه‌سنی ثانیاً خارجدن اقچه استقراضنه چاره ارانلمسنی ثالثاً اهالیدن تحت مجبوریتده استدانه اولنمسنی تکلیف ایلدکده برنجی تدبیر تدقیقات عمیقه‌یه محتاج عد اولنه‌رق ایکنجی واوچنجی تدبیرلر مجلس مبعوثانك مذاکره‌سنه حواله قلندی .

چونکه اوکونلرده مجلس مبعوثان عثمانی قانون اساسی حکمنجه هنوز اجتماع ایتدیکندن معظمات اموردہ وازجمله مصالح مالیه ده اورانك رأینه مراجعت ایتمکسزین برشی یاپمق قیل وقالی دعوت ایده جکی قورقوسی اصول مشورتدن ممنون اولمیان مستبدان عندنده بیله موجود اولدیغیچون بریاندن مصارف عمومیه ده تصرف چاره لری اراشدیراق اوزره دیکر ایکی تدبیر حقنده هیئت مبعوثانجه خفی وعلنی مباحث طویله جریانندن صکره عموم کمرکلر وارداتیله مصر ویرکوسنك بعض استقراضه محول قسمندن ماعداسنی قارشولق کوسترمکله حاصل صافیسی بش ملیون لیرا درجه سنه قدر بر استقراض خارجی عقد اولنمق وارباب معاشاتدن آیلقلرینك ایکی مثلی وویرکوسی اولنلردن برمثلی واسهام ومقاطعات وتیمار وزعامت اصحابندن فائضلرینك عشری مقدارینه مساوی اقچه آلنمق اوزره یکون عمومیسی التی یوز ملیون غروشدن عبارت براستقراض مجبوری اجرا ایدلمك ایچون مالیه نظارتنه مأذونیت اعطاسی قرارلشدیرلدی واوصره ده مبعوثان طرفلرندن اعانه دفترلری آچیلوب اقچه جمعنه وهر مبعوثك تکلیفیله مملکتلرنده دخی اعانهٔ اقچه تدارکنه باشلاندی بونك اوزرینه استقراض خارجی ماده سنك استحصال فعلیاتنه چالشمق ایچون مالیه مستشاری زهدی افندی لوندره یه اعزام اولنوب استقراض مجبوری حقنده دخی برقانون نشر ایدلدی ووکلای دولت طرفلرندن ختام محاربه یه قدر معاش وتعینلرینك ربعی خزینه یه ترك وتبرع اولندی .

زهدی افندی لوندره وپارسده طولاشوب مقدار اعتباریسی بش ملیون وحاصل صافیسی اوچ ملیون انکلیز لیراسی درجه سنده استقراض عقدینه وبوندن برملیون لیرانك بشیبن اخذینه قرار ویرمش وبین الوکلا مقاوله نك بعض شرائط نقیله سنه باقلمیه رق بواستقراضك انعقادی موفقیات عظیمه دن عد اولنمش ایدی لکن محاربه نك صورت جریانی دولت علیه یه مساعد ظهور ایتمدیکندن استقراض تحویلاتنك صاتیلوبده بدلات نقدیه سنك اله کچمسی کسب امتناع ایدوب برملیون لیرا علی الحساب مقبوضات ایسه استانبوله کلمکسزین مهمات وادوات حربیه مصرفی نامیله دوائر عسکریه امراسی النده صرف وامحا ایدلدی واندن صکره امید استقراض دخی منقطع اولوب داخلاً اعانه اقچه لریله وارداتدن اله کچن پاره وقوائم نقدیه ایله ادارهٔ اموره باقمقدن بشقه چاره قالمدی آنجق قوائمك اعتباری کیتدکجه محو اولدیغندن احوال اهالی مختل وهله فقرا کروهی تعیشجه مضطر اولوب هرکسی یأس وغم استیلا ایلدی .

بشنجی فصل

تهیئات حربیه‌یه متعلق بعض تدابیر وتشبثات ووقایع مختلفه

محاربه‌نك تحقق وقوعیله برابر مصالح فوق‌العادهٔ حربیه‌نك مذاکره‌سنه مخصوص بر مجلس عسکری تشکیل قلندی بومجلس صدر اعظمك ریاستی تحتنده اوله‌رق سرعسکر وبحریه ناظری وطوپخانه مشیری ایله صفت عسکریه‌سی اولان بعض مشیراندن ومتحیزان وکلادن مرکب ایدی آنجق مؤخراً معزولیت وزرای ملکیه‌دن دخی اعضا آلندی .

اشبو هیئتك وظیفهٔ اصلیه‌سی حرب اردولرینك احتیاجاتنی تحقیق وتسهیل وسوق مهمات ولوازماتی تسریع ایلمکدن عبارت ایکن کیدرك قوماندایه وحرکات عسکریه‌یه مندراوستندن مداخله یوللری آچلمغله مجلس مذکور بیاغی عموم قوماندانلر مرکزی شکلنی آلدی که محاربانجه برچوق خطیئات وسیئاتك مصدری عد اولنسه بجادر زیرا بوهیئتك ارکانندن برطاقی نه دیدیکنی بیلمز وحقایق احوالدن اکلامز حمقا وبرطاقی دخی عمرنده محاربه نصل اولور قوماندانلق ندر دیو دوشنمیان وبوطریقدن نشأت ایتمیان ذوات عظمی اولمغله رأیلریله عمل وحرکت موجب انواع فلاکت اوله‌جغی وبالفرض جمله‌سی اصحاب معلوماتدن اولسه‌لربیله دشمن قارشوسنده بیکلرجه آدمك حیات ومماتی مسؤلیتنی اوزرلرینه آلان قوماندانلرك اوزاقدن ایشنه قارشمق کبی بروظیفه ایله مکلفیتلرینك سوء نتایجی کوریله‌جکی ارباب عقل وبصیرت عندنده دها اولوقت معلوم ایدی .

بومجلسك امور حربیه‌یه مداخلاتندن تحدث ایدن حالات صره‌سیله یازه‌جغمز حقایقدن اکلاشیلور فقط شوراسنی شمدیدن بیان ایلرز که مجلس عسکری محاربه‌نك ابتداسندن انتهاسنه قدر برطاقم کوته‌بینان مقربینك داعیهٔ انتساب وحفظ جاه وجناب ایله وقوعبولان القاآت وتعلیماتی اوزرینه پادشاه حضرتلری طرفندن صادر اولان تبلیغاتی ارادات قطعیه رنکنده طوته‌رق اجرایه واسطه برهیئت فاسده ایدی .

مجلس عسکرینك اثنای تشکیلنده میدانه قونیلان ایشلرك باشلیجه‌سی مصر وتونسدن عسکرطلبی مسئله سیدر چونکه بو ایکی ولایتك امتیازات اداره‌سنه مقابل وقت سفرده دولت علیه‌یه عسکر ویرملری قانون قدیم اولوب حتی قریم محاربه‌سنده مصر وتونس سفائن حربیه‌سی عثمانلی دونماسنه التحاق ایتمش وایکی طرفدنده استطاعتلری مرتبه‌سنده قوهٔ

منتظمهٔ عسکریه کوندرلمش اولدیغی کبی بودفعه دخی معاونت طلبی حقوق دولته موافق ایدی .

آنجق مصرخدیوی اسماعیل پاشا کتاب اولده یازدیغمز برچوق سوء استعمالات ایله ادارهٔ مملکتی ایادیٔ اجانبه دوشوره جك درجه لرده خزینهٔ مصریه یی مدیون واهالی یی تکالیف شاقه ایله زبون ایدوب صرپستان محاربه سنده کمال اضطراب ایله التی آلای عسکر کوندره بیلمش ایدی روسیه محاربه سیچون دخی نهایت اومقدار قوهٔ عسکره تجهیز واعزامی تصمیم ایلمش ایسه ده واردات مملکته مداخله ایدن اجنبی مقرضلر بوعسکرك مصرفنی ایفایه راضی اولمدقلرندن اسماعیل پاشا مجلس مبعوثان مقامنده تشکیل ایلدیکی « شورای نواب » هیئتنی جلب ایله واردات مرتبه خارجنده اعانهٔ حربیه جمعنی قرارلشدیروب التی آلای دها عسکر ترتیب وارسال ایتمکله مخدومی حسن پاشانك قومانداسی تحتنده بولنان اولکی مصر عسکرینه علاوةً وارنه یه سوق اولندی .

اوقدر مشکلات ایچنده مصرك بومعاونتی مأمول دکل ایکن ظهوره کلوب لکن تونس ولایتی بیللرجه مستولی اولان قحط وغلادن وحالنجه مصردن آغر دین خارجی ایله ثروت وسامانی محوایتمش اولمسندن ناشی عسکر کوندره میه‌رك یالکز اعانهٔ نقدیه وعسکرایچون حیوانات نقلیه ارسالنی تعهد ایلدی .

محاربه نمایشلریله اتعاب افکار ایدن عظمای دولت جمع قوت صره سنده روسیه تابع قبائل چراکسه نك وداغستان اقوامنك اختلاله تشویقی مسئله سنی دخی اورته یه قویوب بوطریق ایله بیوك بیوك امیدلره دوشدکلرندن داغستانده مدت مدیده روسیه لو ایله اجرای غزا ایدوبده بالآخره اختیار تسلیمیتله استانبوله هجرته رهیاب اولدیغی حالده وفات ایلیان شیخ شموئیلك بیوك اوغلی میرمحمد شموئیل عهده سنه فریقلك رتبه سی توجیه ایله ارضروم حرب اردوسنه کوندرلمك والك نفوذیله داغستان قبائلی روسیه علیهنه تحریك ایدلمك قرارکیر اولمقله برابر آتیده ذکر اولنه جق بعض وسایطه دخی مراجعت اولندی .

شویله که « اباز » امراسندن حسن بك « اباز » و« چرکس » قبائلنی روسیه علیهنه تحریك وعصیانه تشجیع ایده جکنی باب عالی یه محرمانه افاده ایتمسیله کندوسی باطوم حرب اردوسنه کوندریلوب « اباز » سواحلنك اورولمسی وحسن بکك ورفقاسنك برابر کوتوریلوب مناسب برموقعه چیقارلمسی وظهور ایده جك اباز عصیاننه فعلاً معاونت اولنمسی حقنده دونما قوماندانلغنه

وشو تصوراتك فعله كتورلسيچون باطوم قوماندانى حسن تحسين پاشايه تعليمات خفيه دخى ارسال قلندى .

وينه اواثناده داغستانلى على افندى نامنده برى ظهور ايدوب داغستانليلر وطنلرينك استقلالنى تحصيل ايچون روسيه لولرله محاربه يه كيرشمكه چوقدنبرو قرار وير دكلرى وكندوسنى جانب خلافت اسلاميه دن غزايه رخصت المق اوزره باحضر عمومى استانبوله كوندردكلرى حالده دولت عليه نك اولوقت روسيه دولتيله مصالح بولنمسى امللرينك اسعافنه مانع اولمش ايسه ده مادامكه شمدى محاربه قپوسى آچلمشدر غزايه اذنى حاوى بر قطعه فرمان عالى اعطاسيله داغستانه اعزامنى رجا ايلديكندن بواستدعا بلاتردد قبول ايديله رك مؤرخ عاجز قلميله اوله برفرمان يازيلوب عربى يه ترجمه سيله برابر مومى اليه اعطا ايدلدى وروسيه يه تابع « قرقز » قبائل اسلاميه سى متحيزاندن و « اورمبورغ » شهرى علماسندن اولديغنى بيان ايدن محمد رحيم افندى قرقزلرى عصيانه تحريك ايتمك اوزره برفرمان طلب ايلدى ايسه ده بعد مسافه دن طولايى كندوسى دشمن طرفندن طوتيلوبده نام پادشاهى يه منسوب برامر رسمى ميدانه چيقار ايسه انظار عموميه ده ياقيشقسز كوريئور ديئيله رك فرمان برينه شيخ الاسلام طرفندن آچيق برمكتوب ويرت يوز التون يول خرجلغى اعطاسيله بو خواجه افندى دخى استانبولدن چيقارلدى .

واقعا هنكام حرب ووغاده طرفين مخاصمينك كندو منافعنه موافق و خصمنه مضر كافهٔ اسباب ووسايطه مراجعت ايتملرى طبيعيدر لكن عصيان واختلال حدوث ايتديرمك ايچون رسمى امرلر ومكتوبلر ويرلمك منتظم بردولتك يابه جغى شى دكلدر حتى روسيه لولرك نيجه عصر وزماندر تبعهٔ عثمانيه دن اولان اهالئ عيسويه يى عصيانه تحريك ايتدكلرى عالمك معلومى ايكن روسيه دولتى طرفندن اختلاله دعوتى حاوى امر رسمى اله كچمامش وكورلمامشدر .

بو جمله ايله برابر « داغستان » و « قرقز » قطعه لرى كبى اقطار شرقيه جه ممالك عثمانيه يه برى وبحرى روابط ومناسباتى اولميان بلاد بعيده ده دولت عليه نك بحق نشر نفوذ ايله روسيه نك تحكمات مستبدانه سنى ضعفه دوشوره جك اسباب فعليه وجوده كتوره بيلمسى مرتبهٔ استحاله ده اولوب اورالرده بولنان طوائف اسلاميه حسب الديانه دولت عليه نك روسيه يه حرباً غلبه سنى ارزو ايتسه لر بيله بعدمكان كندولرينك بوطرفدن برحمايهٔ مؤثره تحتنه آلنملرينه امكان كوسترميه جكندن سوق حميت دينيه ايله روسيه يه قارشو سلاحه صارلسه لرده ثبات ودوامده عاجز قاله جقلرى وعلى الخصوص « داغستان » و « چركس » و « ابازه » اقوامى

فرق متعدده يه منقسم اوله‌رق كرك بونلر وكرك « قبارطايلر » طوغريجه شماله منسوب قبائل تاتار اكثريت اوزره بلكه عموماً حال بداوتده ومسقوسلاحنك تحت شدتنده يشادقلرندن بينلرنده‌كی تضاد وشقاق برطرف ايدوبده برمقصد اوزرينه متحداً ومنتظماً قيام وحركت ايتمكه مقتدر اوله‌ميه‌جقلری وچركسلرك چوغی قريم محاربه سندن صكره ممالك عثمانيه يه هجرت ايدوب چركس طاغلرنده بيللرجه روسيه يه قارشو طوران قبائلدن كيمسه قالمديغی وفرضا انلر موجود اولسه‌لر وروسيه يه عصيان ايتسه‌لر ينه اطرافدن معين بوله‌ميه‌جقلری واومقوله قبائل حركاتنك ممالك عثمانيه يه وقوع بوله‌جق روسيه مهاجماتنه سد وحائل اوله‌ميه‌جغی و« داغستان » قبائلنك چوغی شيخ شموئيلك زيرحكمنده اوله‌رق روسيه‌لولرله خيلی زمان محارب اولمشلر ايكن قريم محاربه سنك ظهورنده دولت عليه يه معاونةً آتش حرب ووغايی قيزشديره‌جقلری يره دشمنله عقد صلح ايدوب بيطرف طورمش اولدقلری كبی بودفعه دخی حال وحركتلرينه امنيت واعتماد اولنمق موافق عقل وحكمت اولمديغی وباطومدن « انابه » يه قدر چركستان سواحلنك داخلی بر طاقم جبال متسلسلهٔ شاهقه ايله مسدود اولوب اورالردن ايچرو طوغری منتظم براردونك تعرضی قابل اولمديغيچون روسيه دولتی سواحل مذكوره‌نك بحراً تهديدندن اصلا متأثر اولميه‌جغی وحتی قريم محاربه سنده قارص قلعه سنی محصور يتدن قورتارمق ملاحظه سيله كورجستان ايچنه سوق اولنان عثمانلی اردوسنك تعرضاتی بيله انواع مشاقه مصادف اولوب وروسيه عسكری ايسه قارصی حصر وتضييقدن خالی اولميوب النهايه ضبط وتسخير ايتدكلری وينه او اثناده صخوم قلعه سی عساكر عثمانيه طرفندن ضبط ايدلمش ايكن ختام محاربه يه قدر ايلرولمك ميسر اوله‌ميوب روسيه‌لولر جانبندن دخی اورايه هيچ اهميت ويرلمديكی معلومدر . بناءً عليه اوبله داغستانليلرك ابازه‌لرك قرقزلرك عصيانه تحريكندن فائده شويله طورسون اورالرده‌كی اهل اسلامی روسيه‌لولرك تنكيلات خونريزانه سنه براقمق كبی بر وبال عظيمی دولت عليه‌نك ودها طوغريسی خلافت نامنه غزايه دعوت ايتديرلدكلريچون پادشاهك بوينه آلمش اولمسی لازم كله‌جكی محتاج تأمل دكل ايدی . انجق بورالری موازنه وملاحظه اولنميه‌رق اقطار شرقيه ده روسيه دولتنه شاشقنلق ويره‌جكز مطالعه سنده بولنان شاشقين وكلا ايشته داغستانلی علی افندی قرقزلی رحيم افندی كبی اوزبك تكيه لرنده سورونمش عاجزلری اوچر دردر يوز التونله سويندیره‌رك مشوق اختلال صفتنده كوندرديلر لكن بو آدملر قاپدقلری التونلرله كندو ايشلرينی كوروب كامياب اولديلر . بونلر نره ده قالدی نه ياپديلر ديو سؤال ايدن بيله بولنمدی . واقعا

صره‌سی کلدکده تفصیل اولنه‌جغی وجهله صخوم قلعه‌سی دونغا قوتیله اله کچدی وبعض اباظه قبائلی عصیان ایتدیریله بیلدی ایسه ده مضرتدن بشقه برنتیجه چیقمیوب نهایت عصیانه قالقیشانلر روسیه دولتندن قورقه‌رق ترك وطنه مجبور اولدیلر . قافقاسیه قبائلندن دخی بعض عاصیلر میدانه کلدیکی حالده روسیه عسکری هم انلری دائرهٔ اطاعته کتوردی وهم ممالك عثمانیه‌یه تسلط وتعرضه دوام ایتدی . والحاصل ذکر اولنان اقطار شرقیه تحریکاتی بیهوده برطاقم سفك دماء مسلمینه سبب اولدی .

محاربه‌نك عقیب ظهورنده پادشاه زمان عبد الحمید خان حضرتلری بالذات موقع حربه عزیمت بیوره‌جقلرینی عسکره خطاباً تلغرافلرله نشر ایتدکاری بیان نامه ده تلمیح ایلمش اولدقلرندن وروسیه ایمپراطوری بو محاربه‌یه پك زیاده اهمیت ویره‌رك باجمله اعضای خاندانیله برابر کشنوه کلدیکی کبی پادشاه حضرتلرینك دخی اجداد عظاملری اثر جمیلنه اقتفاءً روم ایلی طرفنده‌کی حرب اردوسنده بولنملری مصالح عسکریه‌نك انتظامنی وهرکسك میدان معرکه‌ده قوت قلب حاصل ایدرك جان وباش ایله ایشه صارلمسنی موجب اوله‌جغندن وکلای دولتك بوخصوصده پادشاهی اتحاز وعده تشویق وبلکه اجبار ایتملری فریضهٔ ذمتلری ایکن راحت و منفعتلرندن بشقه بر شی دوشنمیان دولتلیلر عکس قضیه‌یی التزام ایله پادشاهی استانبولدن چیقارمامغه چالشدیلر شویله‌که « شهریار سابق سلطان مرادك طرفدارلری ناس بیننه القای فساددن خالی اولمیورلر از جمله مشار الیهك انخلاعنه سبب اولان علت بی‌شعوریدن اثر قالمیوب قوهٔ مفکره‌سی تماماً عودت ایلدی » دیه‌رك تکرار تخت سلطنته اجلاس ایچون هر درلو نشریات والقاآته چالیشیورلر . والده‌سی دخی بو اغورده وتکثیر طرفدار ضمننده بذل نقود مجهود ایدییور . اذهان ناس تبدل سلطنت مسئله‌لری تأثیراتندن دها تمامیله قورتیله‌مامش ایکن ذکر اولنان تحریکات وتحرکاتك دوامندن احتراز فریضهٔ ذمتمزدر . بناءً علیه پادشاهمزك پای تختلرندن تباعدلری جائز ومناسب اوله‌مز » دیدیلر وشو القاآتی کونا کون قالبه افراغ ایله لیل ونهار تکرار ایلدیلر .

پادشاه حضرتلری ذاتاً خلع عبد العزیز خانی کبی عقل وخیاله کلمز برفضیحه‌نك مجرد اغراض شخصیه اثری اولمق اوزره وکلادن اوچ درت کشینك اتفاقیله قولایجه وقوعبولمسندن وسلطان مرادك هرنه قدر چراغان سراینده اختلاطدن ممنوع ایسه ده

اوته دنبرو تحصيل سلطنت ايچون صرف ايتديكی مساعينك نتيجه‌سنه بيك بلا ايله واصل اولور اولمز حب القدر مبتلا اولديغی علت سائقه‌سيله آز زمانده كوشه نشين انخلاع وعزلت اولمسنك مدت سلطنتندن مستفيد اوله‌مبان عائله وخدامی نزدنده حاصل ايتديكی تأثيرك تصور وجودندن منقبض الخاطر وخصوصا اولكی خلعه آلت اولمردن صدر اسبق محمد رشدی پاشا وشيخ الاسلام خير اه افندی كبی بقيهٔ اشدانك استانبولده بولنملرندن متكدر اولمريله پای تختدن تباعدلرينك محاذيرينه دائر درمان اولنان القا آتی ذهنلرنده بيوتدكجه بيوتدكلرندن خواب وراحتلری منسلب وبشكطاش سراينك داخلنده قره‌قوللر بكلتمك كبی احتياطكارانه حركتلرله مضطرب ايدی . پادشاه شومنكنهٔ اضطرابده صيقلمش ايكن بر اقشام كويا سلطان مرادی اقامتكاهندن آلوبده انكلتره سفارتی واسطه‌سيله لوندره‌يه قاچرمق ايچون بر اراليق سفارت مذكوره ترجمان يماقلغنده بولنمش اولان بررووم ايله ايكی اوچ حريفك قاری، قيافتده چارشبلره بورونمش اولدقلری حالده چراغان سرايی داخلنده طوتلدقلری اوازه‌سی ايله بتون بتون بحضور اولديغندن سلطان مرادك دائره‌سنجه اسباب محافظه‌يی تقويه ايتديرمكله قناعت ايده‌ميوب كندولرنجه دخی تحفظی حركته مساعد وچراغان سرايندن بعيد برمحلده بولنمق ايچون ييلديز قصرينه نقل بيورديلر وقره قول بهانه‌سيله اطراف قصره برقاچ طابور عسكر جلب واقامه ايتديرديلر . شوحال اوزرينه اردويه عزيمت همايون لقرديلری منسی وملغا اولوب سرای پادشاهی معاملاتی دخی بتون بتون بشقه بر يوله كيردی .

دولت وملت خيرخواهی كچينوب محاربه قبولرينی آچديرمغه چاليشان ووطن يولنده جان‌فدا ايدرز ديو پهلوانلق ايدن پاشالرمز يكی جلوس ايتمش بر پادشاهی تبعه‌سنه سوديرمك وكرچكدن حامیٔ دولت وملت ايمش ديو ياد ايتديرمك ايچون كوستردبكی ارزودن استفاده ايله اردويه وهيچ اولمز ايسه تيمور يول مناسبتيله استانبوله ملاصق كبی اولان ادرنه‌يه كوتورمكه صرف مساعی ايتمش اولسه‌لر ايدی خلقجه تأثيرات عظيمهٔ حسنه‌سی وحركات حربيه‌جه فوائد عديده‌سی كوريلور ايدی . اما سلطان مراد طاقتنك بالاده شرح وبيان اولنان حال وحركتلری اومقصده مانع اولمش ديديلور ايسه جواب ويريلوركه اولا چراغان سراينده قاری قيافتده طوتلدی ديدكلری حريفلری اورايه صوقان وصكره اله كچوردك ديو فرياد ايدن مابين مشيری داماد محمود پاشا اولديغی مؤخراً تحقق ايلديكندن بو القائك باشلانغيجی اومللو متنفذانك مجرد پادشاهی خوف وتلاشه دوشورمك محافظهٔ نفسيچون

كندولرينك وجودينه محتاج ايلك واو طريق ايله جاه واقباللريني وقايه واعلا ايتمك تصورندن عبارت ايدى . ثانياً اوچنجى سلطان محمد خان رابع قرق سنه دن زياده پادشاهلق ايتمش وبيكلرجه چراغ ومنتسبلر پيدا ايلمش ايكن خلع ايديله رك بش سنه دها معمر اولوب اومدتده ايسه بربرينى متعاقب ايكى دفعه جلوس وقوعبولديغى وعظيم عربده لر چيقديغى حالده مشار اليهى آچيلان نيجه سفرلرينه مخلوعاً ومحفوظاً پادشاه عصر ايله برابر كوتوروب كتورمش اولدقلرى تاريخلرده مقيددر . سلطان مراد خامس حضرتلرى ايسه خلقجه حسن صيت صاحبى اوله رق جلوس ايدوب وعقيبنده علت جنونه دوچار اولوب اوچ آى قدر عالم استغراقده وقت كچورمش ونهايت انخلاع طبيعى ايله تخت سلطنتدن دوشمش برذات اولديغى ولطف وعنايتنى كوروبده حق نعمتنى كوده جك طرفدارانه مالك اولمديغى جهتله اوچنجى سلطان محمده قياس قبول ايدر يرى بولنمديغنه مبنى برعربه يه قويوبده پادشاه ايله برابر كوتورمكده وخاندان سلطنتدن دها كيملره اعتماد اولنمبور ايسه انلرى دخى معيت پادشاهيده استانبولدن چيقارمقده كوچلك تصور اولنورمى بوكا كلفتى موجبدر دينيلور ايسه بتون اعضاى خاندانيله بلغار كويلرنده اختيار اقامت ايتمك اوزره پاى تختندن چيقوب قارشومزه اردو قوران روسيه ايمپراطورينه مقابل دولتنك حيات ومماتى مسئله سى اولان برمحاربهٔ عظيمه ميدانته عثمانلى پادشاهنى كوتورمنك اهميتى اوقدرجق بركلفته دكمزمى جوابنى ويررز. حاصلى بوخصوصده هيچ برعذر وبهانه بولنه مازكه عقلاً وحكمةً قبول اولنسون .

بالاده بالمناسبه ذكر ايتديكمز وجهله روسيه دولتى كوچك افلاق جهتندن صربستانه تجاوز ايدوبده اورالردن صربلولرله برلشه رك روم ايلى قطعه سنه تخطى يه قرار ويرمش ايكن اوستريا دولتنك بوكا مخالفت واولبابده روسيه دولتندن استحصال موافقت ايتمسى وصربلولرى دخى روسيه دولتينه اتفاقدن منع ايلمسى دولت عليه نك حركات حربيه سنجه اندفاع مخاطرات ومشكلاته باعث اولمش ايدى . انجق اوستريا دولتى شو قراره رعايةً دولت عليه نك « تيموق » نهرينك طونه يه منصب اولديغى محل ايله اوستريا ممالكى داخلنده كائن « اورسوه » بيننده سربستئ سير سفاينه ممانعت ايتمامسنى طلب والتماس ايلديكندن وطونه ده كى عثمانلى سفائن حربيه سنك يوقارى طرفلره چيقه بيلملرينه صولرك هيچ بر وقتده مساعد اولمديغى جهتله « تيموق » آغزى ايله « اورسوه » اراسنده اوستريا تجارت واپورلرينك وكميلرينك سربستئ سير وحركتلرينه مساعده ده بأس كوريلهمديكندن سردار اكرمك انضمام رأييله بوكا رسماً موافقت اولندى.

لکن روسیه‌لولرك ویانه ده انشا ایتدیردکاری صندال واپورلرك بری اشاغی طوغری اینه‌جکی آطه قلعه‌سندن استخبار ایدلمسیله ذکر اولنان ایکی محل بیننده واپورلرك سیر وحرکتی ینه تحت ممنوعیته آلنوب ویانه سفارتی واسطه‌سیله اولکی موافقتك دوام ایده‌بیلمسیچون اوستریا دولتندن تأمینات قویه ایستلدی .

انك اوزرینه دولت مشار الیها قچاق‌مهمات حربیه تجارتی‌ممنوعیت عهدیه‌سنه علاوة اطه قلعه‌سندن اوستریا باندیره‌سی التنده مرور ایده‌جك واپور وکمیلرك مأمورین دولت علیه معرفتیله معاینه اولنملرینه موافقت ایتمش‌اولدیغی جوابی الوب متعاقباً اوستریا ایلچیسنك باب عالی یه کوندردیکی تقریر رسمیده دخی مبحوث عنه اولان محللرجه سیرسفاین‌ممنوعیتنك دوامی اوستریا تجارتجه ضرر عظیمی موجب اوله‌جغی کبی طونه نهرینك اوجهتی حرکات خصمانه دائره‌سنك خارجنده ایکن دولت‌علیه‌نك سربستئ سیرسفائنه مخالفت ایتمسی کندو منافعنه اویمیه‌جق بر طاقم اختلافات ومنازعاتی دعوت ایلیه‌جکندن ممنوعیت واقعه نك بلا تأخیر فسخی تکلیف ایدلدی .

مجلس وکلا بومسئله‌یی بالاطراف‌تدقیق ومذاکره ایدوب نتیجه‌سنده چونکه اوستریا دولتنك تیموقدن یوقاریده سربستئ سیرسفاینی التماس ایتمسی روسیه‌نك کوچك افلاقدن صربستانه سوق‌عسکر ایده‌مامسی کبی دولت علیه‌جه خیرلی برصورتی روسیه دولتنه قبول ایتدیرمسی مقابلنده درمیان اولنوب ایشلیه‌جك سفاینك معاینه‌سنه دخی موافقت قلنمش اولدیغندن واکرچه تیموقدن یوقاریلرده دولت‌علیه ساحلدار ایسه ده بونك برجهتی افلاق ودیکر جهتی صربستان امارتلری اراضیسی اولمق واورالری معرکهٔ حربیه دائره‌سندن خارج طوتلمق حسبیله سیر سفاین ممنوعیتنك محافظهٔ متمادیه التنده بولندیرلمسنك تأثیری اولمیه‌جغی کبی بالفرض روسیه‌لولر خلاف وعد کوچك افلاقدن صربستانه کچمك ایسترلر ایسه بونی سیرسفاین ممنوعیتنجه یوقاریدن اوستریا باندیره‌سیله اوفاق واپورلر جلب ایده‌مامالری تأخیر ایده‌میوب هردرلو وسایطله طونه‌یی مروره یول بوله بیله‌جکلرندن اطه قلعه‌سنده معاینه اصولی مرعی‌الاجرا اولمق واشیای‌ممنوعهٔ حربیه ظهورنده ضبط ومصادره اولنمق اوزره یوقاریدن «تیموق» نهری اغزینه قدر محلده سیرسفاینه مساعده کوسترلمسی قرارلشدیرلدی ومعاینهٔ سفاین‌مصلحتیله برابرتحقیق وقوعات ومعاملانه اعتنا ایدلمك ایچون باب عالیدن اطه قلعه‌سنه ایکی مأمور کوندرلدی .

اواثناده ظهور ایدن وقایع مهمه دن بری دخی سویش قنالنك انكلتره دولتی طرفندن بیطرفلغی تكلیف اولنمسیدر. شویله كه یوقاریده مجملاً بیان قلندیغی اوزره امر تجارتك اوروپا دولتلرنجه اهمیت عظیمه سی سببیله پارس معاهده سنك حین انعقادنده دكزلرده قورصانلق قاعدهٔ عتیقه سی الغا ایله ابلوقه اصولنك دشمن سفاین تجاریه سنی دخولدن منع ایده جك صورتده اجراسی و بیطرف دولتلر سفاین تجاریه سنك معاینه سیله محارب دولتك حربه متعلق اولمیان اشیاسنك ضبط و مصادره اولنمامسی دول معاهده نك تحت قبولنه كیرمش قواعد عمومیه دن اولوب دولت علیه دخی بو عهدی امضا ایدن دولتلردن بولنمغله عقیب اعلان حربده قره دكزده اتخاذ ایلدیكی ابلوقه یی اصول موضوعه سنه توفیقاً اجرا ودول سائره یه انها ایتمش ایكن انكلیز ایلچیسی لایارد باب عالی یه بر تقریر كوندروب مآلنده سویش قنالی ایله مواقع متجاوره سی ابلوقه تحتنه النور و سیر سفاینه ممانعت اولنور ایسه انكلتره دولتی بوكا هندستانك تهدیدینی و تجارت عالمك اخلالنی موجب بر حركت نظریله باقه جغنی و دولتین محاربیندن برینك خلاف مأمول وقوع بوله جق تشبثاتی كندوسنك مسلك بیطرفیده دوامنه مانع اوله جغنی و بو تبلیغك عینیله روسیه دولتندن اجرا اولندیغنی بیانیله قنال وجوارینك سربستیٔ سیر سفاینه اچیق طوتلسنی و اورالرك محاربه و حركات عسكریه میدانی اتخاذ اولنمامسنی تكلیف ایلدی .

مع هذا دولت علیه نك اجرا واعلان ایلدیكی ابلوقه قره دكزه منحصر اولوب بحر سفیدده ابلوقه التنه النمش محل بولنمدیغی و عثمانلی دونتماسنك اورالرده طولاشدیرلمسی اولا سبته بوغازندن ورودی ملحوظ اولان روسیه سفاین حربیه سنك سواحل دولت علیه یه تعرضنی ثانیاً مستعد فساد اولان محللره اسلحه ومهمات حربیه اخراجنی منع مقصدینه مبتنی بولندیغی وبنابرین سواحل بحرسفید صره سنده سویش قنالی دخی بیطرف دولتلر سفاین تجاریه سنه اچیق اولمق لازم كلدیكی حالده انكلتره دولتك تكلیف مشروحی روسیه سفاین تجاریه سنك دخی اومساعده دن استفاده سی نیتیله ممزوج اولماسنه كوره اساساً سویش قنالنك بیطرف عد اولنمسی كبی بر مسئلهٔ مهمهٔ سیاسیه نك بو وسیله ایله دولت علیه یه تصدیق وقبول ایتدیرلمسی مطالعه سندن تولد ایلمش وبونك قبولی ایسه مصرك دولت علیه یه قارشو حال وموقع سیاسیسنی كلیاً تبدیل وتغییر ایلیه جكی جهتله بك مضر كورنمش اولدیغندن شوحقك محافظه سیله یعنی روسیه سفاین تجاریه سنك قنالدن مرورلری تجویز اولنه میه جغنك تبلیغیله برابر اورانك بیطرف دولتلر سفاینه آچیق طوتلدیغنی

وحرب موافقندن عد اولنمدیغنی حاوی انکلیز ایلچیسنه مذکرهٔ رسمیه ویرلدی
وبوطریق ایله ذکر اولنان قتالك بیطرفلغی مسئله‌سی کچشدیرلدی .

علایم محاربه میدانه کلدیکی صره‌ده قورقیلان مسائلدن اولمق اوزره یونانلیلر اشقیا
رؤساسی سوقیله کرید خرستیانلرینی عصیانه تشویق ایتمکه باشلادیلر حتی کرید مجلس
عمومیسنده بولنان خرستیان مبعوثلری برقاچ سنه‌دنبرو حکومته قارشو سرد واتیان ایلدکلری
مدعالری تجدید ایله برابر محاکمه اعضا انتخابنی ترك وتعویق ایتدیلر مع مافیه غائلهٔ حربیه
اراسنده کریدجه‌دخی براختلالك حدوثی مضر اوله‌جغندن خرستیانلرك حقه مقرون
افاده‌لرینی عرض ایتملری ایچون طرفلرندن وکیل کوندرملری کبی بعض تبلیغات عاطفتکارانه
اجراسیله اکتفا وقروی اولان اهل اسلامك اکمال اسباب محافظه‌لرینه دائر ولایته تبلیغ
وصایا اولندی .

ینه او کونلرده ایران دولتنك حدود اوزرنده بعض نمایش عسکری اجراسنه
باشلادیغنی ارضروم ولایتندن اشعار اولنوب بونی روایات سائره‌دخی تأیید ایلدیکندن
بابعالیجه دولت مشارالیهادن ایضاحات طلب ایلدکده وزیر امورخارجیه طرفندن
دولت علیه مصلحتکذارینه حسن نیاته دائر تأمینات ویرلمش ودولت علیه ایله متنازع فیه
اولان قازلی کوله عسکر سوقی متصور ایکن بوندنده صرف نظر قلندیغنی رسماً افاده
ایدلمش ایدی طهرانده بولنان انکلیز ایلچیسی ایران شاهی ایله ملاقاتنده ایرانك دولت علیه
حقنده‌کی نظریات ونیاتندن بحث اچلمغله شاه مشارالیهك دولت علیهٔ اسلامیه علیهنده
برحرکت خصمانه‌یه تشبث ایتمك کندو دولتنجه اصلا تجویز اولنمیه‌جغنی سویلدیکی استانبولده
بولنان انکلتره سفیری طرفندن افاده ایله برابر بوارالق ایرانلیلرك خوشجه طوتلمسی‌دخی
توصیه واخطار اولندیغنی متعاقب ایران سفیری محسن خان روایات وشایعات واقعه‌نك
رسماً تکذیبیله دولتین بیننده موجود اولان مسالمتك تغیر وانقطاعی احتمالی اولمدیغنه دائر
تأمینات اعطاسنه مأمور اولدیغنی حاوی بابعالی‌یه برقطعه تقریر ویرمکله دولت مشارالیهایه
صورت رسمیه‌ده تبلیغ ممنونیت قلندی .

هنگام اعلان حربه مصادف اولان وقوعات صره‌سنده شایان تحریر کوریلان
برفقره‌دخی صدوردن شروانی زاده احمد خلوصی افندینك سفارت فوق العاده ایله
افغانستانه اعزامی ماده‌سیدر .

چونکه روسیه دولتی قریم محاربه‌سندن صکره ممالك وسیعه‌سی داخلنده تیمور یوللر انشاآتنی تسریع ایدوب اسیای وسطاده توسیع دائرۀ اقتدار ایچون ترکستان استیلاسنه تشبث ایلمش وبودخی هندستانه تقرب ایتمك وانکلتره دولتنك اوراجه اولان نفوذ ومنافعنی قیرمق مقصدینه مبتنی بولنمش اولدیغندن تکلفات عظیمه اختیاریله برقاچ سنه اردولر سوق ایدرك « طاشکند » و « خوقند » حکومتلری و « خیوه » خانلغی کبی حکومات وطوائف اسلامیه‌نك چوغنی محو ومندرس ایلدی انجق مقصد مذکورك استحصال فعلیاسی ایچون برطرفدن هندستانه ودیکر طرفدن ترکستانه وایرانه مجاورتی حسبیله آسیانك برخدنۀ مهمه‌سنه مالك وبش ملیون اهل اسلامی جامع اولان افغانستان حکومتنی اول باول تحت تحکم وتغلبه الەرق بعده صره‌سیله دیکر حکومات متجاورۀ اسلامیه‌یی ضبط واستیلا ایلمکه وشو تشبثاتی انکلیزلره قارشو برآلت تهدید اتخاذ ایتمکه قرار ویردی بونکله برابر خوقند حکومتنی الغا وممالکنی استیلا صره‌سنده بالکلیه محوینه مقتدر اولدیغی بخارا حکومتنی مجرد افغانستانی توحیشدن احترازاً بعض شرایطله ابقا ایلیه‌رك افغانستانك ضبطی اسبابنی لایقیله احضاره تشبث ایتدیکی خبرلری النورایدی روسیه دولتی مسافات بعیده‌دن سوق عسکرله آزبر زمانده اسیای وسطاجه سلاح پارلاتمغه مقتدر اولمش ایکن بونجه نفوس اسلامیه‌نك مدافعه‌یه مقتدر اوله‌ماسی ذکر اولنان حکومتلر بیننده تعاون واتحاده وتنظیم عسکره صرف همت اولنمیه‌رق جمله‌سنك برحال ضعف وناتوانیده بولنملرندن نشأت ایلدیکنی اولحوالیجه استقلاللرینی ضایع ایتمیان حکومات اسلامیه‌دن الك اول «کاشغر» امیری یعقوب خان تیقن ایدرك عصر عبدالعزیزخانی اواخرنده یعنی طقسان سنه‌سی خلالنده برادر زاده‌سی یعقوب بکی سفارتله استانبوله کوندروب روسیه‌نك استیلاسندن محافظه‌سی ضمننده خلافت اسلامیه نامنه جانب دولت علیه‌دن استمداد ایلدی لکن بعد مسافه‌دن وروسیه دولتیله مصالح بولنلمسندن طولایی شو مراجعته کوره روسیه‌دولتنه قارشو برشی یاپلق قابل اوله‌میوب فقط عبدالعزیزخان طرفندن هدیه اولمق اوزره اسلحۀ جدیده‌دن تفنك وطوپ کوندرلمش وتنظیم عسکر ایچون معلم اوله‌رق بعض ضابطان اعزام قلنمش ایدی شو آثر عاطفت ومحابت کاشغرلیلرجه دولت علیه‌یه عادتا تبعیت درجه‌سنده برمیل ومحبت حاصل ایتدیرمکله یعقوب خان نام عبدالعزیزخانی‌یه خطبه اوقوتوب بوطرفه تابعیتنی ابلاغ واعلان وبرطرفدن دخی منتظم عسکر ترتیبنه بذل مساعئ بی‌پایان ایلدکجه طوائف متجاورۀ اسلامیه بیننده نقطۀ اتحاد اوله‌بیله‌جك حال واقتداره کلمك استعدادنده کورینور ایدی .

انجق مؤخراً دولت علیه‌نك برطاقم اختلالات وغوائل داخلیه ایله اوغراشمسی اسیای وسطا پولتیقه‌سنی دوشونمکه میدان ویرمیوب کاشغر حکومتی امراسی دخی تفرقه وتضاد بلاسیله اصول اداره‌لرینی طریق مستقیمدن چیقارمش اولدقلریچون اوطرفجه سلامت مستقبله امیدی محواولمق مرتبه‌سنه کلدیکی اثناده‌ایدی‌که انکلیز ایلچیسی لایارد استانبوله ورودنده باب‌عالی‌یه محرمانه برتقریر ویروب روسیه دولتنك هندستان حقنده‌کی نیات ومقاصدینی بیاندن صکره (افغان امیری شیرعلی‌خان روسیه‌نك ترکستان والیسی جنرال « قوفمان » طرفندن اقچه وهدایا اعطاسیله وسنوی براعانهٔ نقدیه وعدیله اطماع اولنه‌رق روسیه نفوذی آلتنه آلنمش وانکلتره‌نك هندستان والیسی جانبندن روسیه‌لولرك منع مفاسد ومقاصدی ارزوسیله افغانستانك مناسب محللرینه مأمورلر اقامه‌سی حقنده وقوعبولان تکلیفی شیرعلی‌خان قبول ایتمدیکندن « کابل » شهرنده بولنان انکلیز مأموری هنده جلب ایدلمش اولدیغی والك اوزرینه شیرعلی‌خان هندستانده‌کی انکلیزلرعلیهنه اعلان جهادایدرك افغانلیلری حربه تشویق ایلدیکی حالده کندوسنك بوحرکتی « سواد » شهرنده مقیم اولان وافغانستانجه نفوذ وشهرت صاحبی بولنان اخوند صاحب عبدالغفور حضرتلری وافغان امراسی طرفلرندن تقبیح وانکلیزلرله حرب ایدلمسی قطعیاً رداولندیغی جهتله جانب دولت علیه‌دن افغانستانه فوق‌العاده برسفیراعزام واجرای نصایح مؤثره ایله روسیه‌لولرك مفاسدینی حکمسز براقه‌جق تدبیرلر الزام اولنورایسه نام خلافتك بین‌الاسلام مسلم اولان تأثیرات عظیمه‌سیله مخاطرات آتیه‌نك اوکی آلنور وانکلتره دولتی متشکر وممتدار اولور) دیمش ایدی .

قافقاس قبائلنك هرجهتدن روسیه علیهنه تحریکی فقره‌لرنده بیان ایتدیکمز تصورات اساسیه اقتضاسنجه اسیای وسطاده نشرنفوذ عثمانی ایله اورالرده دشمنك برغائله‌یه اوغرادلمسی املی انکلتره دولتنك شومراجعتی ایله قوت آلوب دیکرطرفدن مسائل شرقیه‌ده انکلتره پولتیقه‌سنی دولت علیه‌یه معاونت فعلیه واديسنده کورمامکدن نشأتله هند اهالیٔ مسلمه‌سنك بیاغی عموماً انکلتره‌یه قارشو حرکات دلکیرانه ودولت علیه‌یه معاونات نقدیه اجراسی کبی معاملات حمیتکارانه ابرازایتملری ووکلاسنك سوء مسلکلرندن بحثله هندستان ایمپراطوریچه‌سی اولان انکلتره قرالیچه‌سنه محضرلر کوندره‌رك آچیقدن آچیغه دولت علیه حقنده بحسب‌الديانه صورت تمایل کوسترملری هندستان طریقیله افغانستانه برعثمانلی ایلیچیسی اعزامنده بیك درلو فوائد تخطر ایتدیردیکندن انکلیز ایلچیسنك تکلیفی درحال

قبول اولنه‌رق بوقاریده اسمنی ذکر ایلدیکمز احمدخلوصی افندی سفیر تعیین قلندیغی مثللو هندستانك جهت شمالیه‌سنده کائن « پیشاور » شهرینه‌دخی مجلس معارف اعضاسندن وعلمادن « شروانی احمدافندی » دائمی اقامته مأمور ایدلدی وافغان امیری شیرعلی خانه ومخدوم وولی عهدینه واخوند سواده مرصع نشانلر وسائر هدایای نفیسه ترتیب وافغان امیرینه مورخ عاجز قلمیله برنامهٔ همایون تسطیر اولنوب طرف صدراعظمیدن دخی کرك امیره وکرك اخوند سوادایله افغان حکومتی وزیرینه مکتوبلر اعطاسیله سفیر مشارالیه ومعیق مأمورلری بحراً هندستان طریقیله افغانستانه اعزام قلندی .

بوسفیرك کوندریلیشی مجرد انکلتره دولتنك التماس ورجاسندن نشأت ایلدیکیچون انکلیزلر طرفلرندن هندده مظهر تسهیلات اوله‌جغی مأمول ومنتظر ایکن بومبایه‌وصولنده اهل اسلام جانبندن کوستریلان آثار نشاط وایفای رسم خوش آمدی ضمننده اجرا ایدیلان تکریمات انکلیز حکومتنی پك زیاده تلاشه دوشورمش اولمسیله سفیر احمدخلوصی افندی‌یی اختلاطدن منعه‌قدر کیدرك همان تیموریولله « پیشاور » طرفنه آشیردیلر .

احمد خلوصی افندینك مأموریتی افغانستانجه روسیه نفوذینك منع تأثیراتیله افغان حکومتنه انکلتره دولتیله محافظهٔ وفاق ومناسباتی توصیه‌دن عبارت اولوب بومقصددخی خلاصه ایدلنجه انکلیزلرك افغانستانده دوامنی ایستمدکاری دیکر برنفوذ اجنبی برینه‌قائم اولملرینی ترویجه منحصر بولندیغندن ومع‌هذا انکلیزلر افغانلیلره تحمل اولنه‌میه‌جق درجه‌ده‌تحکم وادیسنی طوته‌رق افکار عمومیه‌یی تعمیری ناقابل صورتده بوزمش واوجهتله روسیه‌یه میل ومماشاتی اهون براقمش اولدقلرندن احمد خلوصی افندی کابله وصولنده امیرایله ملاقاتی تأخیر ایدلمك کبی بعض معاملات غیرمأموله‌یه تصادف ایلدکدن بشقه شیرعلی خان انکلیزلرك معاملاتندن وعلی‌الخصوص کوانه عسکر سوق ایتملرندن بك چوق شکایت وماجرالرینی نقل وحکایت صره‌سنده انکلتره‌دن دولت علیه‌دخی امین اولمسون وبزی‌ده انك تحت تحکمنه سوق ایتمسون جوابنی ویرمش واخوند سوادایسه سفیرمزی قبوله هیچ رغبت کوسترمامش ایدی .

بناءً علیه احمدخلوصی افندی خلوص ومحبته دائر شیر علی خاندن برنامهٔ جوابی‌یی حاملاً عودته مجبور اولوب بوسفارت انکلیزلرك ارادقلری فائده‌یه خدمت ایتمدیکی کبی افغانستانجه عثمانلیلر حقنده اولان تمایلات معنویه‌یه‌ده طوقندیغندن دولت علیه‌جه دخی ثمره‌بخش اوله‌مدی اکربویله فوق‌العاده برسفیر اعزامی ایله وقت وزماننده آثار صفوت

کوسترلمش اولسیدی واودخی انکلیزلره وساطت یولنده اولمیوب دولت علیه‌نك منفعت مخصوصه‌سی ضمننده جریان ایلسیدی افغانلیلرك حمیت اسلامیه‌لرندن استفاده اولنه بیلورایدی لکن دولت علیه‌نك کندو سطوت وقوتنی اکمال ایتمدکجه بویله مسافهٔ بعیده‌ده یار ومعین ارامسندن هیچ فائده مأمول اولمیوب بلکه اورالرده‌کی طوائف اسلامیه‌یی دخی ورطهٔ هولناکه القا ایده‌جکندن اك طوغری یول بودرلو قابل الاجرا اولمیان تدابیردن صرف نظر ایتمکدی شوملاحظه‌لر احمد خلوصی افندینك کوندرلدیکی کون دخی نزد عقلاده معلوم ایکن وکلانك اکثری بوایشده بیوك امیدلره دوشدیلر .

روسیه محاربه‌سنك اثار ظهوری متحقق اولدیغی اوانده وقوعبولان تشبثات غریبه‌دن قرین اطلاعم اولان بعض مواددخی بومحلده بیان وحکایه قلنور .

دور عبدالعزیز خانیده میدانه کلان « یکی عثمانلیلر » جمعیتنك ارکانندن علی سعاوی افندی که اوائل حالنده درلو رنکه بویانمش و شوراده بوراده طولاشوب نهایت جمعیت مذکوره‌یه دخول ایله عوام پسندانه حرکتدن استفاده واستفاضه فکرینه دوشمش ایدی ارباب جمعیتك اشداسی مصرلی فاضل مصطفی پاشا اعانه‌سیله فرانسه وانکلتره‌یه فرار ایتدکلرنده انلره پیرو اولوب لوندره‌ده مدت مدیده اقامت وکندو عقلنده‌کی انکلیزلرله موانست ایلیه‌رك مؤخراً همپالریله برابر مظهر عفو اولدیغندن مدحت پاشانك تجدد اقبالنده ندیم بزم خاصی اولدیغی کبی جلوس عبدالحمید خانیده مابین فریقلکنده کسب تمیز ایدن انکلیز سعید پاشایه صوقیلوب انکلیزجه برقاچ کلمه سوز ایرادینه اقتداری پاشانك نزدنده طلاقت علمیه وکفایت عقلیه‌سنه رونق‌پاش اعتبار اولمغله پادشاهه تقربینه دلالت ایتمش وبناءً علیه علی سعاوی برسفیه روزکار ایکن مستشار سلطنت منزله‌سنه ایرشمش ایدی .

ایشته اوهنکامده انکلتره پارلمنتوسی اعضاسندن مستر « جونستون » نامنده‌بری استانبوله کله‌رك ذاتاً علی سعاوی ایله‌دخی معارفه‌سی اولمغله انك دلالتی وبعض نافهمانك صحابتی ایله اثنای صدارتنده مدحت پاشایه صوقلمش وسرایجه‌دخی اکتساب انتساب ایتمش اولدیغندن جونستونك بوصورتله استانبوله کلیشی انکلتره‌ده علیهمزه دونن افکاره قارشو اعمال شیکهٔ احتیاله دلالت ایده‌جك برلطف معنوی عداولندی جونستون ایسه حدذاتنده برمجنون عاقل‌نما ومالك ثروت وغنااولوب بطانهٔ احوالی کلیاً مجهول ایکن کندوسیله سیاسی استشاره‌لره کیریشلمش وتدابیرندن استفاده امل باطلنه دوشولمش ایدی .

مدحت پاشا صدارتنده براقشام بعض خواص و وکلا بشکطاش سراینه جلب اولنوب صدراعظم دخی حاضر اولدیغی حالده جونستون مجلس مشورته محرم اولدیغندن انکلیزجه برلایحه ویردی که خلاصهٔ مآلی « دولت علیه ایله روسیه بیننده محاربه‌نك ظهوری محققدر انجق دولت علیه‌نك قوت و مکنتجه روسیه‌یه غلبه‌سی امر مشکل اولدیغندن روسیه دولتنی داخلی براختلال ایله اشغال ایدوبده عسکرینك برقسمنی اویولده ابطال ایتمك وجیبه‌دندر بناءً علیه دولت علیه رومانیایی یعنی افلاق وبغدان ایالتلرینی اوستریا دولتنه ترك ایتملی واوستریا دولتی دخی بوکا مقابل لهستاندن الده بولنان « غالیچیا » ایالتنه مختاریت کامله ویره‌ملیدر اوحالده روسیه محکومی اولان لهلولر « غالیچیا » یی امثال طوته‌رق لهستانك برامارت شکلنه قونلمسنی ادعا ایده‌جکلرندن وروسیه دولتی ایسه بوصورته بالطبع راضی اوله‌میه‌جغندن لهلولری تحت اطاعتده طوتمق ایچون اوزرلرینه اغربراردو کوندرمکه وبوقوتی دخی دولت علیه علیهنه سوق ایده‌جکی اردولردن تفریق وتنقیص ایتمکه مجبور اولور ودولت علیه بوندن مستفید اولوب خصمنه قوت و مکنتجه غلبه ایده‌جك برحالده بولنور دیو برطاقم توهمات محمومانه‌دن عبارت ایدی .

نفس الامرده احالهٔ نظر ایدن هرمرد عاقلك تسلیمکرده‌سی اوله‌جغی وجهله روسیه دولتنی اویله براختلال داخلی ایله اشغالك فائده‌سی مصدق فرض اولنسه بیله اولا نیجه عهود وشروط ایله برامارت وبلکه برحکومت مستقله صره‌سنه کچمش اولان واوروپا موازنهٔ دولیه‌سنه مربوط بولنان رومانیا قطعه‌سنی دولت علیه خودبخود اوستریا دولتنه ویره‌بیلورمی ثانیاً اوستریا دولتی بونی قبول ایدوبده بالمقابله کندو حوزهٔ حکومتنده‌کی غالیچیا ایالتنه روسیه‌یه قارشو مختاریت اداره مساعده‌سنی بیدریغ طوترمی ثالثاً سنین مدیده‌دنبرو روسیه‌لولرك پنچهٔ قهرنده زبون اولان لهلولرك روسیه دولتنی بیوك بر اشتغال عسکری‌یه اوغراده‌جق اختلاله حاضرلندقلری تسلیم اوله‌بیلورمی ایشته بوملاحظه‌لر ارکان دولتجه بداهت درجه‌سنده مسلم عداولنمق لازم کلورایکن مدحت پاشا تماماً جونستونی مصدق اولوب انك مجنونانه عرض ایتدیکی موادی اواثناده مأموریت مخصوصه ایله اوروپایه اعزام اولنان نافعه مستشاری اودیان افندی واسطه‌سیله اوستریا دولتنه تکلیف ایتمش ایدی مع هذا اوستریا ایمپراطوری شوافکار عجیبه‌یه خندهٔ استهزا ایله جواب ویروب عالم سیاسیده بررذالت اختیار اولندی .

مؤخراً جونستون برتدبیر دیکر دها عرض ایدوب شویله که دولت علیه قرق بیك سواری

تجهیز ایتسون هوجه‌بك اوزرندن اهستانه طوغری کوندرسون اورالری ویران وتالان ایتمکه باشلایجه روسیه دولتی دولت‌علیه علیهنه سوق ایده‌جکی عسکرك قسم کلیسنی ایچرو چکمکه مجبور اولور دیدی و بونی مدحت پاشادن صکره صدارته کلان ادهم پاشا پك مناسب کوردی انجق دولت علیه‌ده قرق بیك سواری یی دکل قرق بیك حیوانی بولمغه قدرت اولمدیغی بدیهی ایکن موهومی موجود حکمنده طوته‌رق خریطه‌لر یاپلمش ومخصوص برقومیسیون معرفتیله مذاکرهٔ عسکریه‌یه کیریشلمش اولمسی غرائب اموردندر .

آلتنجی فصل

قره طاغ محاربه سنك عودتی

برنجی فصلده ذکر اولندیغی وجهله قره طاغدن مذاکرهٔ شرائط صلحیه ایچون استانبوله کلان مأمورلر رشتهٔ مناسباتك اعادهٔ انعقادی میسر اوله میه جغنی اکلایوب حامیلری اولان روسیه ایمپراطورینه «کشنو» اردوکاهنده دخالت وتجدید رابطهٔ مظاهرت ایلدکدن صکره مملکتلرینه عزیمت ایتمشلر ایدی انلرك بوصورتله معاودتلرینی متعاقب روسیه ایمپراطوری اعلان حرب ایلدیکی صرهده قره طاغ پرنسنه کوندردیکی تلغرافنامه ده «بو سفر روسیه نك مأموریت مقدسه سنه صورت ویرمکه واسلافم طرفلرندن باشلانیلان بر مقصدی نهایته ایردیرمکه قویاً عزم ایلدم» دیمش وبونکله اقطار شرقیه وعلی الخصوص ممالك عثمانیه حقنده روسیه جه دستورالعمل اولان قانون استیلانك صحیفهٔ مستوره سنی اظهار ایلمش اولمسیله برابر طاغلولری دخی هم روسیه یه برمعاونت فعلیه اولمق وهم کندو مطالب وآماللرینك نتائجنی استحصاله دلالت ایتمك اوزره محاربه یه تشویق ایلدی که بویله برحالك وقوعه کله جکی اوله دخی شبهه دن آزاده ایدی دیکر طرفدن قره طاغ امارتیله عقد متارکه اولندقدن ومأمورلریله مذاکرهٔ صلحیه یه باشلاندقدن صکره جانب دولت علیه دن «هرسك» «یکی بازار» «اشقودره» موقعلرنده بولنان فرقه لرك قوتلری تزیید وتکثیر ومهمات ووسائط نقلیه لری توفیر ایدیله رك طاغلولرك مهاجماتنه قارشو کله جك اسبابك احضارینه چالشلمش وازجمله «هرسك» فرقه سی قوماندانی سلیمان پاشانك حدود مأموریتی دائره سنده دیکر ایکی فرقه دن زیاده جمع قوت ایدلمش اولدیغی حالده روسیه دولتی اعلان حرب ایلینجه قره طاغلولر ینه سلاحه طاورانوب ذکر اولنان اوچ فرقه نك بولندقلری مواقع اوزرینه تسلط ایتمکه باشلامشلر وباخصوص هرسك طرفنه زیاده جه یوکلنوب «دوغه» بوغازینه متعلق جبال رفیعه ومنیعه یی طوتمشلر ایدی آنجق عثمانلی فرقه لری تدافعی وتعرضی حرکته مقتدر بولندقلرندن هرسك قوماندانی سلیمان پاشا معیتنده کی عسکرله مایس اوائلنده غاچقه دن قیام ایله «اورلته» تپه سی اتکنده کائن جفته قله موقعنه وصولنده طاغلولرك قوهٔ جسیمه سنه تصادفله ایتدیکی محاربه ده غلبهٔ کامله یه موفق اولمش وطاغلولرك استحکاماتنی ضبط ایدرك قرستاچ وایزلطوب قله لرینی محاصره دن قورتارمش ایدی .

یکی بازار جهتنده طاغلولرك «آقوه» و «قولاشین» مواقعی بیننده بعض عثمانلی

مفرزه‌لرینه تسلطلری دفع اولنه‌رق اشقودره طرفندن دخی « قوچ » و « پیپر » و « پلو پاولوویك » موقعلرینی جولانگاه اتخاذ ایدن طاغلولر « اشپوز » دن سوق اولنان عساکر عثمانیه مهاجماتیله تنکیل و « مارتنك » تپه‌لرینه تعرضدن تبعید ایدیلوب نقاط مهمهٔ حربیه ضبط وتسخیر قلندی .

چونکه قره طاغ عصیاننك روسیه محاربه‌سنه مربوطیت کلیه‌سی اولدیغی حالده طاغلولرك شوحرب اثناسنده دولت علیه‌نك اوچ قول فرقهٔ عسکریه‌سنی اشغال ایتملری روسیه ایچون برمحاربه ایله قزانیله‌جق مظفریت قدرفائده‌لی اولمسنه ودشمن عمومی‌نی بوفائده‌دن محروم ایتمك دخی قره طاغه مأمور فرقه‌لرك برزمان ایچنده متحداً ایلروليه‌رك قره طاغ مسئله‌سنی اورته‌دن قالديرمغه متوقف بولنمسنه مبنی بو یولده محاربه‌یه مسارعت اولنمق اوزره قوماندانلره اوامر قطعیه اعطا قلندیغندن ذکراولنان مقدمات تعرضیه‌نك تشدیدیله طاغلولرك قوتلرینی تفریق وتقسیمه قرار ویرلدی .

اشبوتصمیمات اساسیه اوزرینه هرسك قوماندانی سلیمان پاشا واشقودره قوماندانی علی صاحب پاشا و یکی بازار قوماندانی محمد علی پاشا برطرفدن طاغلولرك طریق تسلطلرینی قطع وسد ایتمکه ودیکرطرفدن قره طاغه کیره‌رك بحول الله تعالی نتیجه‌لی برمحاربه اجرا ایلمکه نصب نفس اهتمام و بالاتحاد یرلرندن قیام ایتدیلر .

محمد علی پاشا فرقه‌سی « برانه » دن ایلروليه‌رك و « لیم » نهری اوزرینه کوپری قوره‌رق « اندریاویچه » موقعنی واوطریق ایله قره طاغه التحاق ایدن « واسویك » ناحیه‌سنی برمحاربهٔ شدیده‌دن صکره ضبط ایتمش ونهرمذکورك قره طاغ یقه‌سنده و « برانه » ایله « اقوه » اراسنده بولنان قرا اهالیٔ عاصیه سنی استیمانه مجبور ایتمش اولدیغی کبی « قولاشین » حوالیسنده چیقاریلان مفرزه‌لردخی تسلطه فرصت آرایان طاغلولری طاغتمش ایدی .

سلیمان پاشا ایسه یکرمی التی طابور عساکر عثمانیه ایله « قرستاچ » موقعنی اردوکاه اتخاذ ایدوب « پیوه » ده محصور طابورك تخلیص وتبدیلنه تخصیص ایلدیکی برمفرزه ایله طاغلولرك اورالرده‌کی استحکاماتی ضبط وتسخیر و « پیوه » موقعنه ارزاق وذخایر لازمه ادخار ایتدی .

اشقودره فرقه‌سی دخی « اشبوز » و « پودغوریچه » طرفلرینی تهدید ایدن طاغلولرله طوپ محاربه‌لری ایده‌رك قره طاغلولرك اضلال ایلدکلری « اش » و « قسیله » مالسیالری

اهالیسنك دائرهٔ اطاعته عودتلرینه دلالت ایتمش و « قولاشین » مفرزه‌سی « رجینه » اوزرینه تعرض ایلیان یکی بازار فرقه‌سیله پرآشوب غایت صرب وصیق اورمانلی تپه‌لرده تحصن ایدن طاغلولری طرد وتنکیل ایتمش ایدی بو صره‌ده پك چوق اغنام واسلحه اغتنام اولنوب قره طاغه ملحق قرای عاصیه نك دخالتلری دخی ایلرولمکده ایدی باخصوص « شاران » و « بزره » ناحیه‌لری اهالئ عاصیه‌سنك استنادگاهی اولان قره طاغك « ایپوه » ناحیه‌سی متعدد قوللر سوقیله اوریلوب ضبط اولنمغله طاغلولرك اوطرفده دخی حرکات حربیه‌لری تعطیل ایدلدی بو محاربه‌لردن مقصود اولان نتیجه هرسك واشقودره فرقه‌لرینك قارشولقلی قره طاغه تعرضاریله برنقطه‌ده برلشملری قضیه‌سی اولدیغندن هرسك فرقه‌سی بالاده بیان اولندیغی وجهله « پیوه » موقعی استحکاماتنه حرباً وتبدیلاً اقامه ایدیلان عسکرك برسنه‌لك ارزاق ومهماتنی و « دوغا » بوغازی قله‌لرنده کی عسکرك ذخایرینی ویروب « نقشیك » قلعه‌سنه واصل اولمش واوراده‌کی عساکر واهالینك دخی برسنه‌لك تعییناتی وارزاقنی اعطا ایتمش ایدی .

بوندن اول وقوع بولان حرکات عسکریه ده « دوغا » بوغازندن ارزاق قافله‌لریله کچوبده « نقشیك » قلعه‌سنه امداد ومعاونت ایتمك ایچون پك چوق فدا کارلقلر وقانلی محاربه‌لر ایدلدیکی حالده بودفعه اوقدر مشکلات وصعوباته تصادف اولنمامسی اولا هرسك فرقه‌سنك وسایط نقلیه وقوهٔ عسکریه‌جه مکمل اولمسندن ثانیاً « یکی بازار » و « اشقودره » فرقه‌لرینکده تعرضاته باشلاملریله طاغلولرك اوچ جهته قارشو طوره‌بیلمك ایچون تفریق جمعیت مجبوریتنده بولنمسندن نشأت ایلدی .

هرسك فرقه‌سی حزیرانك بشنجی کونی « نقشیك » صحراسندن حرکت و « استروق » بوغازینه طوغری توجیه رایت سطوت ایدوب « استروق » بوغازینه تقریباً برساعت مسافه‌دن میرلوا رجب پاشا قومانداسیله اون طابور « اوزرنیق » قله‌سی اوزرندن بوغازك صول طرفنده کی طاغلره ومیرلوا ویسل پاشا قوماندا سیله اون طابوردخی « اسطوپچه » قریه‌سی صرتلرندن صاغ طرفده‌کی تپه‌لره سوق اولنه‌رق باقی لوالر وطوپلر بوغازه مقابل اولان اووه‌ده براغلدی . رجب پاشا لواسی مواقع رفیعه‌ده متحصن طاغلولرك شدتلی آتشنه هجوم واقتحام ایله مقابله ایدوب درت ساعت امتداد ایلیان محاربه‌نك نتیجه‌سنده فرط ارتفاع ومناعتله مشهور ومتعارف اولان « استروق » طاغنك تپه‌سنه نصب علم مظفریت ایلدی قره طاغلولرك بومغلوبیتی اوزرینه صاغ جناحدن حرکت ایدن ویسل پاشا لواسی

جیقدیغی صرتدن واشاغیده‌کی لوالر دخی اووه دن بلاحرب ایارولمدریله قره‌طاغه تعرض ایچون اك زیاده تهلکه‌لی اولان « استروق » بوغازی تپه‌لری اله‌کچوب هرسك فرقه‌سی اورادن مظفراً حرکته باشلادیغی کبی « اشقودره » فرقه‌سی دخی « زیتا » صوینك صول جهتنده بولنان « پیالو پاولویچ » اووه‌سنی ضبط ایتمش ایدی .

ذکر اولنان « استروق » محاربه‌سندن صکره هرسك فرقه‌سنك مروورینه مانع اولمق ایچون اون بش بیك قدر قره‌طاغ عسکری تضییقه باشلامالریله فرقهٔ مذکوره‌نی تشکیل ایدن لوالرك حسب الموقع کرك علی العموم بوغازدن وکرك صاغ طرف سلسلهٔ جبالدن سوقنده فن‌حربجه تهلکه ثابت اولدیغندن صول طرفك جبال شاهقه‌سنه استناداً حرکت اوله‌رق فرقه‌نك ایکنجی لواسی اوجهتدن واوچنجی لواسی « زتا » صوبی اوزرنده کی صاغ طرف دامن جبالندن واغراق قافله‌سی دخی بوغازدن سوق‌ایدلمش وبوصورتله‌یدی کونده « اشپوز » قصبه‌سنه کچیله‌رك اشقودره فرقه‌سیله تلاقی میسر اولمشدر بومدت ظرفنده قره‌طاغلولر « زیتا » صوینك قارشو طرفنده‌کی صاغ جناح سلسلهٔ طویله‌سنك طبقهٔ وسطاسنه طوپلر قویه‌رق حرکات عسکریه‌یه صعوبت‌ویرمکه وارزاق‌ومهمات‌قافله‌سنی تهدیدایتمکه چالشمشلر واردونك دمدار طابورلرینی دخی تضییق وتعجیزدن خالی‌اولمامشلر ایدی بومشکلات ایله برابر « استروق » سلسلهٔ جبالی یکدیگرینه حواله‌لی چیقلمز کزلمز درجه‌ده صرپ وجابجا اورمانلی واراری چقوراق وقیالق طاغلردن مرکب اولوب اورالرده صودخی بولنمدیغندن عساکر عثمانیه مطره‌لرله اشاغیدن یوقاری‌یه آنجق آلتی ساعتده صو طاشیه بیلورلرایدی انکچون تمام بش کون عسکرك چوغی صوسز قالمش ایکن محاربه‌یه کرمیت ویرمکدن چکنمدیلر « اشپوزی » موقعنه وارنجه‌یه‌قدر محاربات واقعه‌ده عسکردن بیك درت یوز طقسان بش شهید ومجروح اولوب لکن طاغلولرك تلفاتی بونك ایکی‌قاتنه بالغ اولدیغی رسیدهٔ سامعهٔ تحقیق‌در هرسك واشقودره فرقه‌لرینك مظفراً تلاقیسی‌خبری واصل اولدقده قوماندانلر زیرده « ۹ ، ۱۰ » رقمیله محرر تلغرافنامه‌لرله طرف پادشاهیدن مظهر تلطیف وتکریم اولدیلر .

تکمله

قره‌طاغه تعرضی حرکت اولنمسیچون اردولره امر ویرلمسی روسیه محاربه‌سی علولنمدن قره‌طاغ غائله‌سنك قطعیاً امحاسی مقصدینه مبنی‌ایدی فی‌الحقیقه بوصورت قره‌طاغ علیهنده

اشغال اولنان فرق عسکریه‌نك حرکاتنه برمحاربهٔ قطعیه ایله نهایت ویروبده دولت علیه‌یی دوچار اولدیغی غوائل داخلیه‌نك بر مهمندن اولسون قورتارمق واولحالده الده بوله‌جق قوتی روسیه‌یه قارشو سوق واستعمال ایتمك فائده‌لرینی جامع ایدی اما قره‌طاغ دینیلان محل دنیانك اك عارضه‌لی وفن حربجه اك مشکل التسخیر مواقعندن واهالیسی ایسه طاش قفوقلرنده بهایم کبی یشار اقوام وحشیه‌دن اولوب درون جبلده قریه اطلاق اولنان بش اون خانه جمعیتی برنده بولاق وسلاح ایله تهدید وتنکیل ایتمك قابل اوله مدیغی والحاصل قره طاغك بالطول والعرض فتح وضبطی ممکن اولسه بیله فاتحانه حرکت ایدن براردونك تغذی وتعیشنه استعداد وقابلیتی اولمدیغیچون اهالیسنك باشلری ظلال سیوف قاهره‌دن قورتولنجه ینه اسکی طور وحشت وبداوتده حرکته مائل اوله‌جغی وفرضا مقر امارت نامیله یاد ایتدکلری « چتینه » دخی قبضهٔ تسخیره آلنسه حرباً برنتیجهٔ غالبانه عد اولنه‌میوب اورادن عسکر چکلنجه قره‌طاغك ینه اسکی شقاوتی ظهور ایده‌جکی معلوم ومسلم مواددن ایدی آنجق نصل اولسه حاصل اوله‌جق برغلبه سایه‌سنده طاغلولرك نفوس وجمعیتلرندن الهٔ‌چلری قیروب ازمك ومسکن اطلاق ایتدکلری یرلری یاقوب ییقمق کبی حرکات شدیده ایله برمدت ممالك متجاورهٔ عثمانیه‌یه تخطی وتسلطلرینك اوکنی المغه موفقیت مأمول ایدی ایشته اوچ فرقه‌نك تعرضی حرکتلری نتیجهٔ مأموله‌یه موافق ظهور ایتدیسه‌ده روسیه محاربه‌سنك کسب شدت ایتمسیله عسکرك قسم کلیسنی قره طاغدن چکمکه وباقیسنی حال تدافعی‌یه وضع ایتمکه مجبوریت کورنمسی طاغلولرك بغی وطغیانلرینی تجدید بلکه تشدید ایلدی وهرسك ویکی بازار واشقودره طرفلرنده فرجه‌یاب اولدقلری بلاد وقصباته تجاوز واستیلالری وقوعبولوب هرسکدن اشقودره‌یه‌قدر قره‌طاغی ایکی‌یه بولن عثمانلی سلاحنك تأثیرات غالبانه‌سی کأن لم یکن حکمنه کیرمکله قره‌طاغ مسئله‌سی جسم دولتده کرچکدن برقره داغ اولمشدر .

روسیه ایمپراطورینك اعلان حربه دائر بیاننامه‌سنك

نومرو ١

ترجمه‌سیدر

دولت علیه‌نك زیر تابعیتنده بولنان اهالی مظلومهٔ خرستیانیه حقنده اوته‌دنبرو ابراز ایده کلدیکمز آثار شفقت ومحبت تبعهٔ صادقه وعن یزه‌مز نزدنده معلوم ومسلمدر اهالی

مرقومه‌نك اصلاح وتأمین احوالی ضمننده وقوع بولان آمال وتمنیاتمزه بالقان شبه جزیره‌سنده ساکن خرستیانلرك تخفیف احوالی یولنده الیوم یکیدن برطاقم آثار فداکاری ابراز ینه مهیا اولان روسیه ملتی دخی اشتراك ایتمشدر .

تبعهٔ صادقه‌مزك جان ومالی عندمزده من القدیم معزز اوله‌گلمشدر عهد سلطنتمزده جریان ایدن وقایع روسیه‌نك نعم صلح وآسایشدن استفاده‌سی خصوصنده کوسترمش اولدیغمز همّات متوالیه‌یه دالدر هرسك و بلغارستان قطعه‌لرنده سرزدهٔ ظهور اولان وقایع مؤلمه اثناسنده شو نیات خیر خواهانه‌مز اصلاد کشمیه‌رك شرق خرستیانلرینك اصلاح احوالی قضیه‌سنی اول باول مذاکرات دوستانه ومتفق ومحبمز اولان اوروپا دول معظمه‌سنك انضمام معاونتی ایله استحصال ایتك جهتنی مساعیمزه هدف بیلدك بوسنه وهرسك وبلغارستان خرستیانلرینی حکومات محلیه‌نك معاملات کیفیه سندن صیانت ایده‌بیله‌جك صورتده جانب باب عالیدن اصلاحات لازمه‌یه تشبث اولنمسی ایچون مساعیٔ عدیده صرفندن کیرو طورمدق .

اشبو اصلاحاتك اجراسی باب عالیدن اولجه اوروپا مواجهه‌سنده منعقد برطاقم تعهداتك نتیجهٔ مطلقه‌سی ایکن مساعیٔ واقعه‌مز دول سائره طرفندن متحداً اجرا ایدیلان تنبیهات دیپلوماتیقیه‌نك تأثیر ومعاونتی منضم اولدیغی حالده بیله ینه حصول مقصدی منتج اوله‌مدی باب عالی شرق خرستیانلرینك مصونیت عرض وجان ومالاری ایچون تأمینات لازمه اعطاسی تکلیفنی عدم قبولده اصرار واستانبول قونفرانسی تکلیفاتنی رد ایلدی .

باب عالی‌یی اقناع ایتك اوزره کافهٔ وسایط صلحیه‌یی استعمال نیتیله دول سائره‌یه بالمراجعه قونفرانسده تعیین اولنان شرائط اساسیه‌یی حاوی بر پروتوقول تنظیم ایدرك مطالب صلحجویانه‌مزك حدغایه‌سی دیمك اولان شو مضبطهٔ دولیه‌نك اجرای احکامنه باب عالی‌یی اجبار ایتلرینی تکلیف ایلدك مع مافیه انتظارمز ینه بوشه چیقدی باب عالی اوروپا عالم خرستیانیه‌سنك آمال متحده‌سنی رد ایدوب پروتوقول تکلیفاتنه اشتراك ایتمدی .

کافهٔ مساعیٔ صلحیه بوصورتله ثمره‌سز قالدقدن صکره باب عالینك اصرار تحقیرانه‌سی بزی معاملات قطعیه‌یه سوق ایلدیکی کبی عدالت وحیثیت ذاتیه‌مز حسیاتی دخی بونی امر ایده‌یور ورد تکلیف سببیله باب عالی بزی سلاحه صارلمغه اجبار ایلیور مدافعه ایلدیکمز اسبابك حقانیت وعدالتندن امنیتمز تام اولدیغی جهتله کچنلرده بتون روسیه اهالیسنك کمال اتحاد ایله القشلامش اولدیغی کلماتی تکلم ایلدیکمز اثناده وقوعی احتمالنی ایما ایتمش

اولدیغمز زمانك بوكون حلول ایلدیكنی صادق تبعه‌مزه اخطار وكمال عجز ایله امداد الٓهی یه استناد ایلرز .

حین حاجتده وروسیه دولتنك وقایهٔ شان وناموسی خصوصنده لزوم تعیین ایلدكده مستقلاً حركت ایلك نیتنده بولندیغمزی اعلان ایتمشیدك ایشته بوكون جسورارد و لرمزك عنایت ربانیه‌یه مستنداً عثمانلی حدودینی تجاوز ایلملرینی امر ایده‌یورز .

۱۲ نیسان سنه ۱۸۷۷

قوماندانلقاره یازیلان تلغرافنامهٔ همایون صورتی

نومرو ۲

روسیه دولتی دولتمزله قطع مناسبات ایله اعلان حرب ایتمش اولدیغندن بزم دخی حق تعالی نك عنایتنه وبوامت محمدیه‌یه باعث رحمت اولان پیغمبر ذیشانك امداد معنویسنه صیغنه‌رق سلاحه صارلمامز لازم كلدی معلوممكزدركه بزصلح وآسایشه عداوت ایتمدك وحتی شمدی‌یه قدر الیمزده سلاح وقلبمزده صلح ارزولرینی طوتدق خیرخواهمز ودوستمز اولان دولتلرك محافظهٔ آسایش ایچون ایتدكاری نصیحتلری دكلیوب او یوله برلكده چالشدق لكن دشمن مقصدی حقوقمزی واستقلالمزی وممالكتمزی محو ایتمك اولدیغنی و بونلر فدا اولنمدقجه ارزوسنی استحصال ایتمك ممكن اولمدیغنی اثبات ایتدی وهیچ برحقه وهیچ برسبب مشروعه مبنی اولمقسزین اوزریمزه هجومه عزم ایلدی جناب احكم الحاكمین حق وعدالت حامیسی اولدیغندن ظفر وسلامتمز تقدیر الٓهی یه مظهر اولمق مأمولدر انشاءالله تعالی عسكرمزك اقدام وغیرتی وتبعهٔ صادقه‌مزك مادی ومعنوی اتفاق ومعاونتی ایله دشمنمز نائل مرام اوله‌مز حضرت خیر الناصریندن امید ایدرمكه عسكرمز عثمانلولغك شرف وشانی وجدلرینك مسلكنی محافظه ایدوب بنی محجوب ایتمز قوماندانكزده بولنان كافهٔ امرا وضابطانه واولادم اولان افراد عساكرمه سلام مخصوصمی اهدا ایله دولت وملت كندولرینی بوكون ایچون بیوتمش اولدیغندن مأمولمز اولان غیرت وحمیت وشجاعتی بوكون حقیله وتمامیله اثبات ایتسونلر قوماندا كزه مودوع اولان عسكرمزك محافظه ایتدكاری موقعلرك هر بر طاشی وهر برطوپراغی اناارندن ووطن قرنداشلرندن نیجه بیك غازی وشهیدك غزاسی وعمری جوهریله صاتون آلنمشدر اول یرلری دشمنك تسلطندن وعثمانلولرك

بك عالى وجانلريله مساوى اولان حقلرينى وناموسلرينى واستقلاللرينى دشمنلرينك تعديسندن حفظ ايتسونلر عسكرمن وظيفهٔ محترمه سنى اوده دكجه اللهك نصرتى وپيغمبرمزك امداد روحانيتى كندولرينه رهبر ودعاى خيرمز دائما انلرله برابر در عثمانلو مالى عسكر قرنداشلرينك مملكتلرنده قالان اولاد وعيالرينك حارسى وخادميدرلر پادشاهلرى دخى هرشيده كندولريله برابر اولوب حين حاجتده خلافت وسلطنتك الك بيوك ومقدس سنجاغنى آلوب كندولرينه يتشمكه وعسكرايله برابر وطنك ناموس وحق واستقلالى اغورنده جانى فدا ايلمكه حاضردر الله نصرت احسان ايتسون آمين

نومرو ٣

ولاياته تصدير اولنان امر عالى صورتى

بعدالخطاب : روسيه دولتى بودفعه دولتمزله قطع مناسبات ايدرك اعلان حرب ايلمش وهرطرفدن اردولرى حدودمزى تجاوز ايتمش اولديغندن جناب خيرالناصرينك عون وعنايتنه اعتماد وروحانيت جليلهٔ پيغمبري يه استناد ايله بزم دخى سلاحه صارلمامز لازم كلمشدر بيوك وكوچك كافهٔ تبعه مزك معلوملرى اولديغى وجهله روسيه لولر اوته دنبرو نظر حرص وطمعلرينى ممالكمزه ديكمش واوزرمزه كلمكه وسيله ارامقدن بر آن وزمان خالى قالمامش اولدقلرى مثللو ايكى سنه اول اكدكلرى تخم فسادك ثمره سى اوله رق هرسكده ظهور ايدن شقاوتى غرضلرينه آلت ايدوب طونه وادرنه ولايتلرينك بلغارساكن محللرنده وصربستان وقره طاغده فساد وعصيان اوجاغنه آتشلر ويره رك بيوك بيوك غائله لر چيقارمغه ودرلو افترا ايله عالمك افكارينى عليهمزه چويرمكه چالشديلر مع هذا دولت وملتمزك صلح وآسايشدن بشقه ارزوسى اولمديغى جهتله مجبوراولان دولتلرك نصيحتلرينى ديكلمكدن هيچ برزمانده كيرو طورمديغمز معلوم ومسلم در لكن دشمنك مرامى استقلال وحقوقمزى ومملكتمزى محواتمك اولديغندن بونلر فدا اولندقجه ارزوسى استحصال ممكن اولمديغنى ميدانه قويدى ونهايت هيچ بر سبب مشروع يوغيكن اوزرمزه هجوم ايتدى جناب احكم الحاكمين حق وعدالك حاميسى اولمغله ظفر وسلامتمز تقدير الهى يه مظهر اولمق مأمولدر تاريخلر اثبات ايدركه دشمنك بو حركتى دولتمزك شمدى يه قدر تصادف ايلديكى مشكلاتك هيچ برينه قياس ونسبت قبول ايتمز بناءً عليه كافهٔ اولاد وطن حريت

نامه ایله بوملکك اوزرنده اولان حقوق مشترکه‌لرینی الیوم نیجه اقوامی لسان ودین ومذهبلرینی بوزه‌رق تحت تحکم واسارتنده طوتان بردشمن حربتك تسلطندن صاقنمق فریضه‌سیله مکلف اولدقلرندن کندولرینی خلافت ومتبوعیت نامنه‌اوله‌رق بو یولده‌مادی ومعنوی اتفاق واتحاده دعوت ایلرم وچونکه تحت سلطنته جلوسمزدنبرو ذکر وفکرم بتون عثمانلیلرك سعادت وحریت ایله یشامسی وحقوق واستقلالمزك محافظه‌سی قضیه‌لری اولوب شومقصدمزه تأسیسنه موفق اولدیغم قانون اساسی‌یی الك بیوك شاهدعادل عدایدرم بونك مقابلنده جمله‌کزدن بکله‌دیکم شی وظیفهٔ تابعیتده صداقت ووطنك حقوق‌واستقلالنی محافظه‌ده اتفاق ایتمکزدن عبارتدر ایمدی سزلره دوشن عثمانلیلرك ناموس وحقوقنی دشمنك تعدیسندن حفظ ایلمك ایچون فدای جان ایتمکده اولان عسکر قرنداشلریکزك غیرت وحمیتلرینه باقوب و پادشاهکزك هرشیده سزکله برابراولدیغنی تفکرایدوب ملکمزك وحقوقمزك سلامت وسعادتی اغورنده ال برلکیله فدا کارلق ایتمك وجمله‌کز بر وطنك اولادی اولدیغکزدن هر بریکز دیکر همشهریلریکزك مال وجان وعرض وناموسنی کبی بیلوب اکا کوره حرکت ایلمکدر شوراسنی دخی علاوه ایلرمکه انسان ایچون دنیاده وطننی سومکدن واکا لازم اولان وظیفه‌یی اوده‌مکدن بیوك شرف وشان اولمدیغندن آبا واجدادکز بووطنك حقوق واستقلالنی نصل محافظه ووقایه ایتمشلرایسه سزلرکده شمدی اواثره کیدرك خدمت‌وطن عمومیده عثمانلیلغك شان‌وشرفنی عالمك کوزی اوکنده اثبات ایده‌جککزی ودشمنمزك ناحق‌اوله‌رق‌دوکمکه سبب‌اوله‌جغی‌قانلرمزك‌هرقطره‌سنی ناموسمزك صیانتی یولنده الك قیمتلی برنشان افتخار بیله جککزی مأمول ایلرم وبرده دشمنمز اسلام همشهریلرینك ادیان ومذاهب سائره‌ده بولنان وطنداشلری‌حقلرنده کأن سوء قصدلری اولدیغی ظن باطلیله انلرك اخلال امنیتلرینی موجب اوله‌جق حرکاتدن دولت‌علیه‌مزی مسؤل طوتمق کبی عموم حقنده برنوع حمایت منحصره ادعاسنده بولنمش اولدیغندن بالجمله تبعهٔ صادقه‌مزك بر بریله وطنداشجه وقرداشجه حسن معاشرت حالنده دوام وثبات ایله شوظن باطلی هرصورتله تکذیب ایده‌جکلرنده اصلا شبهه ایتمم و بومحاربه دولت‌علیه‌مزك حقوق واستقلالنه طوقنمق استمش اولان بردولت حقنده اولوب بوندن طولایی خیرخواه ومحبمز اولان سائردولتلرله معاملات دوستانه‌مزه اصلا خلل کلمدیکندن انلرك تجارت وسیاحتله ممالکمزده بولنان تجار وتبعه‌سی حقلرنده برطرفدن ذره قدر تعرض وسوء معامله وقوعه کتورلمیه‌رك هرحالده مظهر امنیت وراحت اولملرینه دقت اولنمسنی امر وتوصیه ایدرم .

پرنس غورچاقوفك اوروپا دولتلرینه تبلیغ ایلدیکی تحریرات عمومیه‌نك ترجمه‌سیدر

نومرو ٤

دولت ایمپراطوریه بحران شرقینك ابتدای ظهورندنبرو ممالك عثمانیه ده دول خمسهٔ معظمه معاونتیله دواملی برحضور و آسایشك استحصالی ایچون یدٔ اقتدارده بولنان بالجمله وسائطی صرف واستعمال ایتمش ایسه‌ده دولتلر بیننده حاصل اولان اتفاق اوزرینه وقوع بولان تکلیفاتك جمله‌سی باب عالی طرفندن مقاومت شدیده‌یه تصادف ایتمشدر نهایت لوندره‌ده مارتك اوتوز برنجی کونی امضا اولنان پروتوقول اوروپانك ارزوی عمومیه‌سنك بر افادهٔ اخیره‌سی ایدی روسیه قابینه‌توسی بو پروتوقولك تنظیمنی صلح و آسایشك اعاده‌سنجه بر تدبیر اخیر اولمق اوزره اخطار ایتمش ودولت عثمانیه خالصانه وعن صمیم القلب قبول واجرا ایتدیکی حالده تجدید وتحکیم آسایش موجب اوله‌جق شرائطی دخی پروتوقوله ملفوف وتاریخ مذکور ایله مورخ بر بیاننامه ایله بیلدیرمشدر باب عالی بوکا دخی رد ایله جواب ویرمشدر که بونك وقوع بوله‌جغی پروتوقولده ملاحظه اولنمامشیدی دول معظمه قرار واملرینی بیان ایتدکاری صره‌ده اکر خرستیانلرك حاللرنجه اوروپانك آسایشی ایچون اهم والزم اولمق اوزره عموماً طلب اولنان اصلاحاتی مؤدی تدابیری باب عالینك اقدام وغیرتله موقع اجرایه وضع ایده‌جکندن امیدلری منقطع اولور ایسه اهالینك سعادت حالنی وآسایش عمومینك محافظه‌سنی تأمینه الك صالح عد ایلیه‌جکلری تدابیری برلکده مذاکره ایتمك حقی محافظه اولندیغنی بیان ایله اکتفا ایتدکارینه نظراً دول مشارالیهم باب عالینك اعطا ایلدیکی مواعیدی انجاز ایتدیکی حالده اوله‌جق شیئی ملاحظه ایدرك اوروپانك مطالبنی رد ایلدیکی وقت نه یاپیله‌جغنی تصور ایتمامشلردر بونکله برابر لورد دربینك پروتوقولی متعاقب اعطا ایلدیکی بیاننامه‌ده انکلتره دولتی بو پروتوقولی امضایه مجرد آسایش عمومینی محافظه مقصدیله راضی اولمش اولدیغندن مقصد حاصل اولمز ایسه وخصوصا عثمانلی وروسیه دولتلری عسکرلرینی متقابلاً طاغیده‌رق اعادهٔ مسالمت ایتمزلر ایسه پروتوقولك کان لم یکن حکمنده قاله‌جغنی بیان ایلمشدر .

باب عالینك مخالفتی ایله و بونك اسباب موجبه‌سی سببیله ارتق اوروپانك نصایح و آمالنه رعایت ایده‌جکنده امید و خرستیانلرك اصلاح احوالی مقصدیله اخطار اولنان تدابیری اجرا ایلیه‌جکنده امنیت قالمامش و قره‌طاغ مصالحه‌سنی و عسکرك طاغیدلمسنی مؤدی اوله‌بیله‌جك شرائطك اجراسی ماده‌سی محال حکمنه کیرمشدر . بو حالده تشبثات تألیفکارانه‌دن برشی حاصل اوله‌میه‌جغی تبیین ایلدیکندن دولتلر طرفندن کرك کندولرینك و کرك اوروپانك منافعنه توافق ایتمیه‌جکی بیان اولنان بر حالك دوام ایدوب کیتمسنه مساعده ایتمك ویاخود باب عالیدن اقناع والزام طریقیله استحصالنه قابینه‌تولرك موفق اوله‌مدقلری شیئی جبراً استحصال ایتمك شقلرندن برینك اختیاری لازم کلمشدر متبوع مفخممز ایمپراطور حضرتلری دول معظمهٔ سائره‌یی کندوسیله برلکده اجرا ایچون دعوت ایتمش اولدیغی صورتده تشبث ایتمکلکی تصمیم ایدرك عسکرینه ممالك عثمانیه حدودینی تجاوز ایتمك امرینی ویردیکندن کیفیتی نزدنده بولندیغکز دولته تبلیغ بیوریکز متبوع مفخممز حضرتلری بو ایشی مجرد شرقك اختلالات دائمه‌سندن ناشی حضور و آسایشه توسعه خلل کلان روسیه منافعندن نشأت ایتمش بر وظیفه‌یی ایفا ایچون درعهده ایتمش اولدیغندن بونك اوروپانك افکارینه دخی توافق ایده‌جکی امیدنده درلر .

غورچاقوفك تحریراتنه لورد دربی طرفندن جواب اولمق اوزره پترسبورغده مقیم انکلتره سفیری لورد لفتوسه کوندریلان تحریرات ترجمه‌سیدر

نومرو ٥

روسیه ایمپراطوری عسکرینه ممالك عثمانیه حدودینی تجاوز ایتمك ایچون امرویرمش اولدیغی بیاناتی حاوی پرنس غورچاقوف طرفندن ١٩ نیسان سنه ١٨٧٧ تاریخیله کوندریلان تحریرات عمومیه‌نك صورتنی شهر مذکورك یکرمی دردی تاریخلی تحریرات عاجزانه‌مه لفاً طرف والالرینه ارسال ایلمشیدم تحریرات عمومیهٔ مذکوره انکلتره دولتنجه باعث اسف عظیم اولدی اجراسنه قرارویریلان حرکتی حقلی کوسترمك ایچون پرنس غورچاقوفك بیان ایلدیکی افادات ومطالعاتی انکلتره دولتی قبول ایده‌مز روسیه دولتنك

ابرام والحاحی اوزرینه انکلتره دولتی طرفندن بودفعه امضا اولنان پروتوقولده ذات شوکتسمات حضرت پادشاهیدن اصلاح اداره ایچون تأمینات جدیده طلب اولنمامشیدی روسیه‌نك کندی باشنه برحرکتده بولنمامسی ایچون ممالك عثمانیه‌ده مقیم اهالئ خرستیانیه‌نك اصلاح احوالنی التزام ایلدکده بالجمله دولتلرك متفق اولدیغی بیان ایدلمشیدی واندن بشقه دول مشارالیهم دولت عثمانیه‌نك مواعیدی نه صورتله انجاز اولنه‌جغنه کمال مرتبه دقت ایده‌جکلرنده اکرامیدلری بودفعه‌دخی منقطع اولورایسه اهالئ خرستیانیه‌نك سعادت حالنی تأمین وصلاح عمومی‌یی وقایه‌یه صالح عدایله‌جکلری تدابیری مشترکاً مذاکره ایلمك حقنی محافظه ایلدکلری درج وتصریح اولنمشیدی .

دولتلرك نیاتی مبین اولان شوقرار حقنده باب عالینك موافقتی طلب اولندیغندن باب عالی دخی انکلتره دولتنجه موجب اسف اولدیغی اوزره بولری حقوق حکمداری وپادشاهی‌یی واستقلالیت دولت علیه‌یی مخل اولمق اوزره ردایلمش ورد ایتدیکی پروتوقولك حکمنی کندوسنجه مجبوری الاجرا عدایده‌میه‌جکنی بیان ایتدیکی حالده ینه اوله‌جه وعداولنان اصلاحاتی موقع اجرایه وضع ایتمك نیتنده بولندیغی افاده‌سنی تکرار ایتمشیدی بناءً علیه انکلتره دولتی « اولیه پرنس غورچاقوفك دیدیکی کبی » باب عالینك جوابی اقتضاسنجه کندوسنك ارتق اوروپانك نصایح وامالنه رعایت ایده‌جکندن امید وانتظار اولنان اصلاحاتك اجراسنجه برکونه امنیت قالمامش اولدیغنی تسلیم ایده‌مز وینه جوابنامه‌نك صورت افاده‌سنجه قره‌طاغ ایله عقد مصالحه اولنق وطرفیندن ترك سلاح اولنمغه برقرار ویرمك محال حکمنده قالمش دیه‌مز بالعکس شوظن واعتقادده اصرار ایدرکه اکرهر ایکی طرفدن حد اعتدال ایله حرکت اولنمش اولیدی نتایج مطلوبه‌نك حصولی قابل اولورایدی .

بر ده پرنس غورچاقوف بالجمله تشبثات مصالحانه طریقی سد اولنمش وایمپراطور دخی باب عالیدن بالجمله مساعئ متحدهٔ دولیه‌نك اقناع والزام صورتیله استحصالندن عاجز قالدیغی برشیئك زجر ایله استحصالنی درعهده ایلمکه قرار ویرمش اولدیغندن بحثله ایمپراطور مشارالیهك شو تشبثی آوروپانك افکار ومنافعنه موافق اولدیغی جزم واعتقادنده بولندیغنی بیان ایلمشدر .

فقط انکلتره دولتنك بویله بر مطالعه‌یی قبول ایده‌جکنی امید ایتمك اوله‌مز چونکه دولت علیه حدودی اوزرنده کلیتلو روسیه عسکرینك اقامه‌سی عادتا ممالك شاهانه‌نك امنیتنی مخاطره‌یه دوشوروب عسکرك طاغیدلمسنه امکان براقدیغنه واهالئ اسلامیه‌نك

تلاش وتعصبنی تحریك ایلدیکنه مبنی بوحالی اعادهٔ اسایشه واصلاحات داخلیه‌یه مادهٔ برمانع عدایلدیکنی بیاندن کیرو طورمامشیدی روسیه عسکرینك عثمانلو طوپراغنه‌دخولی شومشکلاتی ازاله‌یه وممالك شاهانه‌ده بولنان خرستیانلرك احوالنی اصلاحه مدار اوله‌جغنه ایناندمز فقط روسیه دولتنك الی‌نهایت اتخاذ ایلدیکی حرکت دها اوخیم ومهم برطاقم ملاحظاتی ایجاب ایتمکده‌در یعنی بوحرکت روسیه ایله دول معظمهٔ سائره‌نك تمامیت ملکیه واستقلالیت دولت علیه‌یی آیرو آیرو وقایه ومحافظه‌یه متعهد اولدقلرینی متضمن اولان ایکی‌الی معاهده‌سی احکامنه دخی مغایردر بیك سکز یوز یتمش بر سنه‌سنده لوندره‌ده عقد اولنان قونفرانسك ختامنده‌شرط مذکور شرائط سائره ایله برابر تصدیق وتأییداولندیغی کبی بوقونفرانسده روسیه مرخصی دول سائره مرخصلریله برابر بربیانامه امضاایتمش ایدی که بوبیانامه‌لر هیچ بردولتك اول‌باول برصورت تسویهٔ مصالحانه واسطه‌سیله سائرمتعهدلرك موافقتنی استحصال ایتدکجه بومعاهده‌نك تعهداتندن کندینی آزاده عد واحکامنی اصلا تعدیل ایده‌میه‌جکنه دائر حقوق‌مللك وضع ایتدیکی برقاعدهٔ اساسیه‌یی مؤیدایدی .

روسیه ایمپراطوری متفقلریله بردفعه دها استشاره ایتمیه‌رك کندوسی خودبخود ترکستان علیهنه قیام‌ایله سلاحه مراجعت ایتدیکی جهتله شمدی‌یه‌قدر محافظه اولنمش‌اولان آوروپا دائرهٔ اتفاقندن آیرلمش ورضای رسمیسی تحتنده بولنسان قاعده‌دن تباعد ایتمش اولدیغندن بویله برحرکتك نتایجنی استخراج ممکن دکلدر .

انکلتره‌دولتی بوبابده هردرلو بیان افکار ایتمکدن اجتناب ایتمك ایستراایدی فقط پرنس غورچاقوف آوروپا دولتلرینك کافه‌سنه ارسال ایتدیکی بیان‌نامه‌ده روسیه‌دولتی بوایشده انکلتره ایله دیکر دول معظمه‌نك منافعنه توفیق حرکت ایتدیکنی ادعاایدیور کبی کورندیکندن انکلتره‌دولتی دخی روسیه‌نك شوقراری کندوسنك معاونتنه ونه‌ده‌تقدیر واستحسانه مظهر اولمیه‌جغنی قطعیاً وعلناً اعلان ایتمکی وظیفه‌دن عدایدر .

فی ۲ مایس سنه ۱۸۷۷

جنوب اردوسنك باش قوماندانی غران‌دوق نیقولا طرفندن نیسانك یکرمی برنده روسیه اردوسنه خطاباً نشرایدیلان بیانامه‌در

ایکی عصردنبرو درکه خرستیان قرداشلرمز ترکلرك ربقهٔ مظالمی التنده ازیلور . آه

بونلرك تضييق نقدر ظالمانه برتضييقدر انسانجه هر عزيز اولان شی مذهب مقدس نصارا عرضی وناموس عرق جبين ايله وياخود قان بهاسنه قازانلمش مال ومنال (كافرلر) مسلمانلر طرفندن تهلكه يه القا اولنمشدر .

ارتق بو معذورلرك بو بدبختلرك صبر وطاقتی قالمدی كنديلرينی تضييق ايدنلره قارشو سلاحه صاريلوب ايكی سنه دنبرو خرستيان قانی آقيور شهرلر كويلر ياندی مال ومناللر يغما ايدلدی قاريلرك وقزلرك عرضی وناموسلری هتك اولندی اكثر محللرده برسوری اهالی بردن قتل عامه اوغرادی بوندن بشقه خرستيانلرك اصلاح احواليچون كرك حكومتمز وكرك حكومات اجنبيه طرفندن صرف ايديلان مساعی ثمره سز قالدی منجی اسميله ياد ايدلمكه سزا اولان چارمزك ارتق صبره مجالی قالميوب نهايت صوك سوزنی سويلدی يعنی تركيايه اعلان حرب ايلدی .

ای قوماندام التنده اولان بيوك وكوچك ضابطلر ونفرات بز ايمپراطورمزك مرادينی يرينه كتورمكه وبابالرمزدن ميراث قالان برمقدس مقصدی اجرا ايتمكه مأمور ايدلدك .

بزم يوريمكلكمز فتح واستيلا نيتندن ايلرو كلميوب بلكه تحقير اولنمش ظلم وتعدی كورمش قرداشلرمزی ودين نصارايی محافظه ومدافعه ايتمكدن نشأت ايديور آرش . مقصدمزك قدسيتی جهتله اه بزمله برابردر .

تابر جنرالدن بر نفره قدر هركسك وظيفه سنی ايفا ايده جكندن وروس نامنی شرفلنديره جكندن امينم .

زمان ماضيده بزی قورقودان شيلرندر نه بر مشكلات نه بر كونه مزاحم نه ذخيره سزلك ونه د. دشمنك ثباتی بزی منع ايده مز .

اهالیٔ مطيعه يه كلنجه بونلر هرهانكی مذهبده بولنورسه بولنسون وهرهانكی ملتدن اولورايسه اولسون كرك شخصلری وكركماللری طرفكزدن حفظ وصيانت ايديله جكدر .

پاره ويرمكسزن برشی النه مز هيچ كمسه كندی كيفنجه حركت ايده مز بوبابده جمله دن وآيرو آيرو هركسدن نظام واطاعت عسكری يه كمال رعايت طلب ايدرم زيرا بوايكی ماده دركه بزم قوتمز بزم سبب غالبيتمز بزم سرمایهٔ شرفمز اوله جقدر .

حدودی كچركچمز خيلی زماندنبرو بزمله دوست كچينان وانك استقلال وحريتی بابنده روسيه طرفندن خيليجه قان دوكيلان مملكتين طوپراغنه كيره جكمزی عسا كره

اخطار ایدرم اجدادمزك وباخصوص بابالرمزك بوطوبراق اوزرنده كوردكلری حسن رعایتی بزم دخی كوره‌جكمزدن امینم .

حین عودتده مملكتیلیلره بزم قرداشلرمزه بزم دوستلرمزه برمحبت كامله كوستروب كندولرینك عاداتنه رعایت ایدلمسنی وتركلرك علیهنده الره معاونت اولنمسنی ایجاب ایتدیكی تقدیرده كندو مملكتمز كبی انلرك مملكتنك محافظه ایدلمسنی طلب ایدرم بوبیان نامه‌نك عموم عسكر یعنی فرقه‌لر طابورلر مواجهه‌سنده اوقونمسی مطلوبدر .

امضا

سفر حالنده بولنان اردونك باش قوماندانی وسواری
ومهندسلرك مفتش عمومیسی
نیقولا

نومرو ٧ انكلتره خارجیه ناظری لورد دربی طرفندن ٦ مایس سنه ١٨٧٧ تاریخیله روسیه‌نك لوندره سفیرینه یازیلان تحریراتك ترجمه‌سیدر

مأذوناً وجزوی برمدت ایچون روسیه‌یه عودت ایتمك اوزره اولدیغكزی مشعر ارسال بیوریلان تحریرات سفیرانه‌لری اخذ ومطالعه اولندی ذات عالیلری بوسیاحت مناسبتیله دولت متبوعكزله شفاهاً اجرای مذاكراته دسترس اوله‌جغكزدن تشاورلری دخی بوفرصتدن استفاده ایله انكلتره وروسیه دولتلرینك آتیده‌كی حسن اتفاقلرنجه اهمیتی دركار اولان بعض مطالعاتك بیاننه ابتدار ایدرم شویله‌كه انكلتره دولتی محاربهٔ حاضره‌نك لزوم وحقانیتی مسئله‌سنی تكرار موقع بحثه قویمق نیتنده دكلدر چونكه بوبابده اولان مطالعاتی مقدما مخصوص برراپورطه بسط وبیان ایتمش اولدیغندن ازسرنو مباحثاته كیریشمك بیهوده‌در .

كندوسی محاربه‌نك ایجاب ایتدیكی مجبوریتی قبول ایله‌رك بیطرفلغنی اعلانده دقیقه فوت ایتمدی وباب عالی‌یه ایشلك دها ابتداسنده كندوسندن هیچ برگونه معاونت بكله‌مامسی لازم كله‌جكنی بیلدیردی بووجهله اعلان ایلدیكی پولتیقه‌یی مصلحت یالكز عثمانلولرك منافعنه تعلق ایتدكجه بیطرفانه موقع اجرایه وضع ایتمك عزم قطعیسنده‌در بوصره‌ده كندوسنك

نه موقعده و نه نیتلرده بولندیغی یا کلش اکلاشلماسی لازم کلدیکندن و مباشرت اولنان محاربه توسع ایتدیکی تقدیرده انکلتره‌نك منافعنه خلل کلوبده بونلری مدافعه‌یه قرار ویرمسی و مجبور اولمسی محتمل اولدیغندن غایت معتنا اولان منافعی نه دن عبارت اولدیغنی محاربه‌نك دها ابتداسنده ممکن اولدیغی مرتبه قطعی و صریح برصورتده تعیین ایلمك ارزو اولنور موادندندر بومنافعك باشلوجه‌سی اوروپا ایله شرقك سویش قنالی واسطه‌سیله جاری اولان اختلاطنی بلافاصله تطرق خللدن وقایه ایتمك و آچیق طوتمق لزومیدر قنالی ویاخود مشتملاتنی ابلوقه ایتمك و هرنه صورتله اولورایسه اولسون اورالرینه مداخله ایلمکه قالقیشه‌جق اولور ایسه انکلتره دولتی بوکا هندستانی تهدید و عالمك تجارتنی کلیاً اضرار ایدر بر حرکت نظریله باقه‌جقدر محاربیندن هیچ بری اویله بر نیتده بولنمدیغی امید و اعتقادنده ایسه‌ده عکس قضیه کندوسنك بیطرفلغنی وقایه ماده‌سیله توفیق قبول ایده‌مز مصرده دریا مللرینك منافع مالیه و تجاریه‌لری اودرجه عظیمدرکه بوممکلتده هجوم اولنمق ویاخود مقتضیات حربیه‌دن ناشی موقتاً اولسون عسکر اقامه ایدلمك ماده‌سنه بیطرف دولتلر و علی الخصوص انکلتره نظر بیقیدی ایله باقه‌ماز .

استانبولك عسکرجه و پولتیقه‌جه و تجارتجه درکار اولان اهمیت عظیمه‌سی مسلم عالم اولدیغندن اورابابده تفصیلاته کیرشمکه حاجت یوقدر بناءً علیه اودرجه قوتلی مستثنا بر موقعی حائز اولان شهرك شمدیکی صاحبندن بشقه‌سنك النه کچمسنه انکلتره دولتنك کذلك نظر بیقیدی ایله باقمیه‌جغی تعریف و بیاندن مستغنیدر .

انکلتره دولتی بحرسفید و بحر سیاه بوغازلرینك سیرسفائنی حقنده اوروپانك تصدیق التده اوله‌رق یاپلمش اولان نظامات حاضره‌یی خیرلو و موافق حکمت کورمکده اولدیغندن حاوی اولدیغی شرائط مهمه بر صورتله تبدیل و تغییر اولنه‌جق اولورایسه بونك اعتراض شدیدی داعی اوله‌جغی اعتقادنده‌در ایشته انکلتره دولتی مطالعاتنی بروجه محرر سربستجه بیان ایتمشدر بصره کورفزنجه دخی محافظه‌سنه مجبور اولدیغی دها سائر منافع واردرکه بونلر جریان وقوعات ایله ظاهره چیقه‌جقدر انکلتره دولتی دائرهٔ محاربه‌نك تجاوز ایتمیه‌جکی امیدنده بولندیغی حدودی ذات عالیلرینه بروجه محرر کافی صورتده تعیین وارائه ایتمشدر هر حالده کوندوسنك بیطرفلق واحتراز کارلق پولتیقه‌سنی بوحدود داخلنده محافظه‌یه حاضر بولندیغنی احوال حاضره مساعد اولدیغی مرتبه بیان ایدر .

روسيه ايمپراطوری حضرتلری انكلتره‌نك كندی پولتيقه‌سنی بو وجهله محاربه‌نك دها ابتداسنده بيان ايتسنی تقدير ايده‌جكلری وليواديادە ايكن استانبولی ضبط ايتمك نيتنده اولمديغنی و بلغارستانك برطرفنی ضبطه مجبوريت كوره‌جك اولور ايسه بو دخی موقت واهالیٔ خرستيانيه‌نك آسايش وامنيتی تأمين اولنجه‌يه قدر ممتد اوله‌جغنی ناموسلری اوزرينه قسم ايدرك تأمين ايتمش اولدقلرندن واشبو تأمينات ذات والالرينك استدعاسی اوزره نشر ايدلديكندن شمدی اكا كوره حركت ايليه‌جكلری مأمولدر . انكلتره دولتنك تأمينات مذكوره‌يه اولان اعتمادينی اثبات ايچون پولتيقه‌سی حقنده بروجه مشروح اعطا اولنان ايضاحاتی روسيه دولتنه تبليغده وساطت عاليلرينی رجا ايله اكتفا ايتمشدر .

حصر بحرينك صور اجرائيه‌سنه دائر جانب باب عاليدن

نشر اولنان بيان نامه صورتی

نومرو ٨

برنجی ماده   دولت عليه قره دكزك اسيا طرفنده واقع چورك صودن اعتباراً روم ايلی قطعه‌سنده كائن « كيلی » منصبنه قدر بتون روسيه ساحللرينك ابلوقه حالنده بولنديغنی بيان ايدر .

ايكنجی ماده   اولوجهله وضع اولنان ابلوقه اشبو الافرانقه مايسك بشنجی كوننده اعتباراً جاری اولمغه باشلايه‌جق وقوهٔ كافيه‌يی حاوی برعثمانلی دونتماسی طرفندن محافظه ايديله‌جكدر .

اوچنجی ماده   ابلوقه اولنان ساحللرده واقع ليمانلردن برينه كيتمك ايستيان تجار كميلرينه الافرانقه مايسك بشنجی كوننده اعتباراً اوچ كون ومذكور ليمانلردن چيقمق ايستيانلره دخی بش كون مهلت اعطا اولنمشدر بو مهلت كچدكدن صكره هرقنغی كمی ابلوقه اولنان صولره كيرمكه وياخود اورالردن چيقمغه چالشه‌جق اولور ايسه حقنده دشمن معامله‌سی اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده   يولده بولنوبده ابلوقه‌دن خبری اوليان كميلره كلنجه دونتمای همايون بونلره آبلوقه اولنان صولره وصوللرنده ابلوقه‌نك وجودندن خبر ويره‌جك و بو خبر مخصوصدن صكره ينه ايلروطوغری كيتمكده اصرار ايده‌جك اولور ايسه دشمن نظريله باقيله‌جقدر .

اشقودره فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی علی صائب پاشایه

نومرو ٩

تلغرافنامهٔ همایون صورتی

آفرین علی صائب پاشا فرقه‌لرك مظفراً برلشمسنده واقع اولان همت وغیرتکز محظوظیت شاهانه‌می موجب اولمشدر سزك وكرك اولادم اولان عساكر شاهانه‌مك موفقیتی حقنده دائما دعا ایتمکده‌یز سزی وعساكر شاهانه‌می جناب حقه امانت وحضرت فخر كائناتك امداد روحانیتنه حواله ایلدم برخوردار اولیکز امرا وضابطان وسائر افراد عسکریه‌مدن شجاعت ابراز ایدنلره برر درجه ترفیع رتبه‌لرینی تبشیر ایدیکز .

هرسك فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی سلیمان پاشایه

نومرو ١٠

تلغرافنامهٔ همایون صورتی

آفرین سلیمان پاشا شو خدمتکز محظوظیت شاهانه‌می موجب اولمشدر سزك وكرك اولادم اولان عساكر شاهانه‌مك موفقیتی حقنده دائما دعا ایتمکده‌یز سزی وعساكر شاهانه‌می جناب حقه امانت وحضرت فخر كائناتك امداد روحانیتنه حواله ایلدم برخوردار اولیکز امرا وضابطان وسائر افراد عسکریه‌مدن شجاعت ابراز ایدنلره برر درجه ترفیع رتبه‌لرینی تبشیر ایدیکز .

جزؤ ثانی

آسیا محارباتی

برنجی فصل

روسیه اردولرینك آسیا جهتنجه ترتیبات عمومیه‌سی

روسیه‌لولرك آسیا جهتنجه مطمح نظرلری هرمحاربه‌ده ارضروم نقطه‌سی اولدیغی کبی بو دفعه دخی اورانی برنجی هدف الحرکات اتخاذ ایلملرینه مبنی قوهٔ کلیه‌لرینی ارضروم اوزرینه سوق ایتمکی وکمریدن قرصه واورادن ارضرومه کیدن جاده دن دخی استفاده ایتمکی قرارلشدیردیلر و بایزید ایله اردهان نقطه‌لرینی ایکنجی هدف الحرکات اولمق اوزره تعیین ایتدیلر و باطوم جهتندن قره دکز ساحلنی محافظه ایچون تشکیل ایده جك قوهٔ عثمانیه‌یی دخی اوچنجی درجه‌ده برقول اردو ایله مدافعه‌یه قرار ویردیلر اشبو ترتیبات اساسیه اقتضاسنجه روسیه عسکری درت قوله تقسیم ایدیلوب شویله‌که اوتوز بیك نفردن عبارت اولان قوهٔ کلیه جنرال « لوریس ملیقوف » قوماندا سنده اولدیغی حالده مرکز قولنی تشکیل ایله کمریدن قرص اوزرینه یوریدی صول جناحی تشکیل ایدن روان قول اردوسی یکرمی بیك نفردن عبارت اولمق اوزره جنرال « درغوقاسوف » قوماندا سنده اوله‌رق « از بحیردن » بایزیده توجه ایتدی . صاغ جناحی تشکیل ایلیان اخالچق قول اردوسی دخی اون بش بیك نفردن مرکب و جنرال « دیوه‌ل » قوماندا سنده اوله‌رق اخال کلکدن اردهان اوزرینه سوق اولندی و یکرمی بیك موجودلی « دیون » قول اردوسی ایسه جنرال « اوقلوبجو » قوماندا سنده اوله‌رق باطومه طوغری حرکت ایلدی. بونلردن ماعدا درت بیك اوچ یوز نفری پیاده واون التی بیك بش یوز نفری سواری اولمق اوزره « قوبان » و « تره‌ك » واردهان قزاقلری دخی وار ایدی وروسیه حرب اردوسی لفظاً غران دوق میشلك وحقیقةً جنرال لوریس ملیقوفك قوماندا سی تحتنده بولنیور ایدی .

ایکنجی فصل

آسیا جهتنده تشکل ایدن اردوی همایونلرك ترتیبات عمومیه‌سی

طرف دولت علیه‌دن باطوم محافظه‌سیچون ترتیب اولنان قوۀ عسکریه‌نك چوغی یرلو لازلردن تشکل ایتمش فرقۀ معاونه اولوب فقط بونلره اسلحۀ جدیده و یرلمش وقوۀ منتظمه اون ایکی بیك نفر راده‌لرنده بولنمش ایدی .

روسیه‌لولرك تهیئاتنه قارشو دولت علیه‌نك دخی آسیا جهتجه قوای عسکریه‌سی تقسیماتنی بولیله اجرا ایتمسی وعلی الخصوص قوماندانی براله و یرمسی واحتیاجات حربیه‌نك استکماله باقمسی لازمه‌دن ایکن سالف الذکر باطوم قول اردوسی مستقل قوماندا آلتنه و یریلوب فقط شرق اردوسی مشیرلکی یعنی ارضروم جهتی باش قوماندانلغی مقدما بوسنه وهرسك قوماندانی اولوب مؤخراً کرید والیلکنه نقل ایدلمش اولان احمد مختار پاشایه تفویض اولنمش واشبو اردونك قوۀ مجموعه‌سی آلتمش طقوز طابور عساکر نظامیه وردیفه ایله ارضروم والیسی قورد اسماعیل پاشانك اکراددن جمع ایده‌جکنی یازدیغی اوتوز ایکی طابور عساکر معاونه‌دن مرکب اولدیغی رسماً بیان قلنمش ایدی لکن بو اوتوز ایکی طابور قوۀ معاونه جسم معدوم حکمنده وکاغد اوزرنده برفرقۀ موهومه اولوب ارضروم والیسنك عساکر ردیفه بقایاسنه مقابل اکراد رؤساسی طرفلرندن اومقدار عساکر معاونه کوندریله‌جکنه دائر وقوع بولان تعهدات ابلهفریبانه‌یه قاپلمش اولدیغی ودائرۀ عسکریه‌نك دخی بوکا وجود ویره‌رك ذکر اولنان فرقۀ موهومه‌یی اردو قوتنه ضم ایتمش بولندیغی والتمش طقوز طابور عساکر منتظمه‌نك ایسه تمامیله اجتماع ایتمدیکی تحقق ایلمشدر .

احمد مختار پاشا اعلان حربدن اون آلتی کون اول ارضرومه مواصلتله اردونك قوتنی آلتمش طقوز طابور عساکر نظامیه وردیفه‌یه منحصر بولمغله چاروناچار بونکله دشمنه قارشو طورمغه مجبور اولوب اردهان استحکاماتنه اون طابور سوق ووان فرقه‌سنه آلتی طابور ترك ایدرك قرق طابورله بالذات قارص قلعه‌سنه عزیمت ایتمش وباقی طابورلری ارضروم ایله مواقع سائره‌ده براقمش ایدی .

واقعا حربك ایلك آتشی باطوم جهتنده اشتعال ایتمش ایسه‌ده اهمیتی ایکنجی درجه‌ده اولان اوطرف محارباتنك تحریر صورت وقوعی ونتایجنی تأخیر ایله بو محلده ارضروم جهتی محاربه‌لرینك ذکرینه شروع ایده‌جکز .

اوچنجی فصل

محاربه نك صفحهٔ اولیه سی

لوازم حربیه نك اهم واقدمی ذخیره اولوب بونك قلعه اولان یرلرده محصوریت احتمالیله اهمیتی زیاده ایکن قارص قلعه سنه قونلمش اولان ذخائرك مقداری احتیاجاته کافی درجه ده اولمدیغی ومع هذا برطاقم محتکرلرك روسیه تجاریله اتفاق واشتراك ایدرك رأس حدودده تجار مرقومه مالی اولان انبارلره ذخیره لرینی قویوب روسیه اردوسنه صاتمق فکرنده بولندقلری احمد مختار پاشانك واصل سمع تحقیق اولنجه همان بوذخیره لری انبارلردن قالدیروبده قارصه جلب ایتمك ایچون اطراف قرادن عربه لر ترتیب وسوق ایتمش اولدیغی صره ده روسیه عسکری اعلان حربدن بر کون مقدم بوذخائری الدن قاچرمامق غرضیله حدودی تجاوز وانبارلری ضبط ایدوب ایلرولمکه باشلامشلر واول باول اردهان اوزرینه یوكلنمشلردر .

اردهان استیلاسی

« اردهان » استحکاماتی اراضیسنك وسعت واستعدادینه کوره یاپلمش اون قطعه طابیه دن عبارت ایدی که بونلر داخلاً وخارجاً اون ایکی بیك ذراعدن زیاده بر آتش خطی تشکیل ایتمش و بوخطك مسافه سنه نظراً اردهانك محافظه سی مع احتیاط یکرمی بش بیك نفر قوهٔ عسکریه یه محتاج ایدوکی فناً ثابت اولمش ایکن اعلان حربدن اول استحکامات مذکوره یه قونیلان اون طابور عسکرك ایکی طابوری صنوف نظامیه دن وسکزی مجمی عساکر ردیفه دن وانلرنده نصفی اوحوالیده علاقه دار اولان اهالیدن اولوب مجموع افرادی اون بش بیك ایله اون آلتی بیك راده سنده بولنمش ایدی .

بزجه تحقیق اولنان احواله کوره اعلان حربك ایکنجی یعنی نیسانك اون دردنجی کونی روسیه قوماندانی جنرال « ملیقوف » طقوز آلای سواری ویکرمی طابور پیاده ویکرمی بدی قطعه طوپ ایله اردهانه درت ساعت مسافه ده کائن باکره خاتون نام محله اردو قوروب ودرت کون صکره اردهانك ایکی ساعت خارجنده بولنان « اولچك » قریه سنه کلوب امیر اوغلی طابیه سنه یاقلاشدیغنی متعاقب جنوب طرفندن دخی اردهان صوینه کوپری قورمغه وهمیشه اردهاندن ارزاق طوپلامغه باشلامشدر .

اردهان موقعندن استکشافات ایله اشتغال اولنور ایکن روسیه‌لونک طقوز الای سواری و یکرمی طابور پیاده و یکرمی یدی طوپ ایله اردهانه تقرب ایتمسی دهشت واضطرابی ارتیرمغله قوماندان فریق حسین پاشا ارضرومدن استمداد ایدوب الک اوزرینه عساکر معاونه نامیله بیک قدر پیاده و یوز قرق نفر سواری کوندرلمش ایدی لکن بونلرک چوغی فرار ایدن اوغللرینک یرلرینه رهن کوندرلمش التمش یتمش یاشلرنده ایشه یراماز آدملر اولدیغندن وجودلرندن استفاده اولنه‌میه‌جغی آشکار ایدی روسیه عسکری ایسه تلغراف خطلرینی کسوب اردهان اوزرینه یوریمکه باشلادقلرندن اردهاندن وامیر اوغلی طابیه‌سندن طوپ آتشیله مدافعه‌یه ابتدار اولنوب انجق عسکرک ایرتسی کون مقاومتده ثبات ایتماملری امیر اوغلی طابیه‌سنک طوپ وجبخانه‌سیله دشمن النه کچمسنی انتاج ایلدی.

مقدمهٔ هزیمت بو صورتله ظهوره کلنجه بقیهٔ عساکر نظامیه ومعاونه دخی بیدربی موقعلرندن فراره باشلایوب دائرهٔ اطاعتدن چیقملریله روسیه جنرالی ملیقوف اردهانک تسلیمنی و برساعته قدر جواب ویرلمز ایسه حربه باشلایه‌جغنی حاوی تذکره کوندروب اکا رد ایله جواب ویریلنجه دشمن اردهان صوینک صاغ طرفنده بولنان تپه‌لردن وجوارندن شدتله طوپ آتمغه و بریاندن طابیه‌لره یناشمغه دوام ایتدکجه طرف طرف امرا وافراد عساکر عثمانیه استحکاماتی براقوب « اردنوج » جهتنه چکلدیلر وروسیه‌لولر سکسان قطعه‌دن زیاده طوپ ایله اردهان استحکاماتی مایسک بشنجی کونی کاملاً ضبط ایلدیلر.

روسیه اردوسنده بولوبده وقایع حربیه‌یی ضبط ایتمش اولان اجنبی مخبرلرندن افاده‌لری صحته اقرب اولمق اوزره تحقیق اولنان بعض مؤرخلرک مراجعت ایتدیکمز اثرلرنده بو اردهان وقعه‌سی شویله تحریر اولنمشدرکه روسیه‌نک اخالچق اردوسی اعلان حربک وقوعیله برابر اخل کلکدن حرکتله حدودی تجاوز ایدرک و یوللرک بوزوقلغی وغایت مرتفع طاغلره تصادف حسبیله براز آغر یوریه‌رک مایسک برنجی کونی اردهان پیشکاهنه واصل اولدی اردو قوماندانی جنرال دیوه‌ل اردهانی بالذات کشف ایتدی واستحکاماتک صورت جبریه‌ده تسخیری ممکن اوله‌میه‌جغنی تفرس ایتمکله عموم قوماندان مقامنده بولنان جنرال لوریس ملیقوفدن قوهٔ امدادیه طلب ایلدی جنرال ملیقوف ایسه اواثناده عساکر عثمانیه ضابطانندن طوتدیغی بر اسیر نزدنده بولنان اوراقدن اردهان استحکاماتک ضعیف نقاطی قنغیلری اولدیغنی وقوهٔ محافظه‌یی تشکیل ایدن عسکرک عناصر

مختلفه‌دن مرکب اولمسندن طولایی اردهانده تلاش اولنديغنی اکلامش ایدی بناءً علیه جنرال دیوه‌ل طرفندن ایستنیلان قوهٔ امدادیه‌یی بلاتردد سوق واعزام ایله اردهانی اصولاً بالمحاصره اضاعهٔ وقت ایتمکدن ایسه‌براز عسکر تلف ایدوبده جبراً وحرباً ضبط ایتمکی مناسب کوردی ومایسك اوتنجی کونی جنرال هیمان قوماندانسنده اوله‌رق اون بش بیك کشیلك برقول عسکر زعیم موقعندن حرکتله جنرال دیوه‌ل اردوسنه ملاقی اولدی که اول زمان اردهان پیشکاهنده‌کی روس قوتی اون یدی طابورایله سکز بطاریه طوپ وایکی بلوك استحکام عسکری ودرت الای سواریدن عبارت ایدی .

جنرال هیمان دخی همان اردهانی بالذات کشف ایدوب هجوم ایله ضبطنی قرارلشدیردی. مایسك اون دردنجی واون بشنجی کونلری « اخلکلك »دن یوله چیقاریلان ومشکلاتله سوق وتحریك ایدیلان محاصره طوپلرینك ورودینه انتظارله برابر اتخاذ اولنان ترتیبه کوره عسکرك « اردهان » اطرافنه تقدیم وتعبیه‌سیله اشتغال اولنوب چونکه اردهان استحکاماتندن امیراوغلی طابیه‌سنك جبههٔ جنوبیه‌سنك ضعیف ایدوکی معلوم اولمغله بورایه سرعتله تعرض ایدلدیکی حالده عثمانلو طرفندن متانت ویرلنجه‌یه قدر ظفر میسر اوله‌جغی امید اولنیوردی بناءً علیه جنرال « هیمان » اوکیجه امیراوغلی طابیه‌سیله شهری دوکمك اوزره سپرلر انشا ایتدیردی وتعبیه ایلدیکی قرق قطعه طوپ ایله عثمانلی استحکاماتی اوزرینه غایت شدتلی آتشه باشلاتدی .

عثمانلولر « سینکر وقاز تپه‌سی » واهالی وامیراوغلی طابیه‌لرندن مقابله ایتدیلرایسه‌ده یواش یواش بوطابیه‌لرك آتشی کسدیرلدی برطرفده جنرال « دیوه‌ل » « کلیاوردی » تپه‌لرینه تعرضه باشلامش ایدی هجوم قوللری طوپ وتفنك منزلنه کیرر کیرمز شدتلی برطوپ وتفنك آتشنه اوغرادیلر ایسه‌ده حرکات تعرضیه‌یه دوام ایدوب برنجی خطه واصل اولدیلر وسپرلره قدر واردیلر اوارالق عثمانلولر بوخطی ترك ایتملریله روسلر درحال ایکنجی خطه تعرض وعثمانلولری صوك خط مدافعه‌لری اولان اشبوایکنجی خطدن دخی دفع ایدوب طوپ وقورشون آتشی التنده دیك یوقوشی دخی چیقدقدن صکره « کلیاوردی » تپه‌لرینی تسخیر ایتدیلر و بعده امیراوغلی طابیه‌سی اوزرینه تعرض ایلدیلر که بوطابیه‌دن بردرهنك التی یوز خطوه ایلروسنده واقع ایدی .

امیراوغلی طابیه‌سنك سپرلری کرچه‌بك زیاده رخنه‌دار ایدلمش وطوپلری دخی قسماً عملدن ساقط اولمش ایدی لکن آتشه دوام ایدن طوپلرك و پیاده آتشنك تأثیراتیله مهاجین

خیلی تلفات ایله اوغرادیلر وکندولرینه سپر تدارك ایده مدكلری مثللو طوپ جلبنه‌ده قادر اوله مدیلر .

« جنرال دیوەل » طابیه‌نك جبهۀ جنوبیه‌سنه طوغری تعرضی جنرال هیمانه سپارش ایتدکدن صکره کندی هجوم قولنه ایلرویه طوغری حرکت امری ویردی و بوقول طابیه‌نك جبهۀ جنوبیه‌سنك سپرلرندن ایچرو اتلامغه موفق اولدی « هیمان » قولی ایسه اولجه حرکته مهیا اولدیغندن تعرض امرینی آلور آلماز ایلرولمکه باشلایوب عثمانلی آتشی آلتنده قطع مسافه ایلدی عثمانلولر ایسه ایکی آتش اراسنده قلوب استحکاماتك دشمن الینه کچمسندن واوغرادقلری طوپ آتشنك تأثیراتندن ومقدارجه کندولرینك فوقنده اولان روسیه‌لولره مقاومتدن مفتور اولملرندن ناشی روسلر طابیه‌نك خندقلرینه کلورکلمز فرار ایتدیلر وطوپلرینی چیویله‌مکی بیله تخطر ایده مدیلر بوصورتله فرار ایدرکن کندولرینه کلان قوۀ امدادیه‌یه تصادف ایتدیلر ایسه ده عودت ایده میوب قصبه‌یه طوغری روان اولدیلر .

کلیاوردی تپه‌لرینك الده ایدلمسی روسلر ایچون اردهان موقعنك ایوجه دوکلمسنه مساعد ایدی .

بناءً علیه جنرال « هیمان » کیجه کوندوز طوپ سپرلری انشا ایتدیردی عثمانلولر ایسه انشاآتی عوق وتأخیر ایچون اولسون مالك اولدقلری قوتلی طوپلرله آتش ایتمدیلر روسیه‌لولر اورادن دخی آتشه باشلایوب آز وقت ایچنده اول قدر ایراث خسار ایتدیلر که عثمانلولرك قوۀ موجوده‌لرندن برقسمنك صف حربلردن کیرو چکلمکه مجبور اولدقلری کورلدی .

روسلر بونك اوزرینه عساکر عثمانیه‌نك تشتت ومفتوریتلرندن استفاده ایچون هجوم وتعرض ایتمکه قرار ویردیلر بو حرکت ایسه اولکی ترتیب اقتضاسنجه ایرتسی صباح وقوع بوله‌جق ایدی .

« جنرال هایمان » عثمانلولرك کوزی اوکنده کلیاوردی تپه‌لرندن عسکرینی ایندیروب برحرکت سریعه ایله سینکرطابیه‌سی قارشوسنده واقع تپه‌لری طوتدی اشبو سینکر طابیه‌سنه شدتلی برآتش اجرا اولندقدن صکره هجوم قوللری سونکی ایله یوریوب عثمانلولر طرفندن مدافعه‌یه تصادف ایتمکسزین طابیه‌یی ضبط ایتدیلر درحال جنرال « هایمان » ایکی یوز کشی طوپلایوب « قور » نهری اوزرنده بولنان کوپریلردن برینه طوغری شتاب ایتدی زیرا نهرمذکورك قارشو یقه‌سنده ایچ قلعه‌دن اشبو « هایمان » قولی اوزرینه شدتله آتش

اولنیور ایدی بواثناده « اردهان » ك جنوب جهتنده تعبیه ایدیلان روس عسکری دخی اهالی ومحراب طابیه‌لرینی ضبط ایتدکدن صکره عثمانلولری تعقیب ایله قصبه‌یه داخل اولدیلر ارتق اردهانك طار زقاقلرنده شدتله حربه باشلانلدی فقط سواری طوپجیلریله سواری عسکری عثمانلولرك خط رجعتلرینی تهدید ایتدکاری ایچون بونلر اردهان موقعنی ترك ایله ارضرومه طوغری چکلمکه شتاب ایلدیلر واوحالده محاربه فیصل بولوب اردهان قصبه‌سی طقسان ایکی پاره طوپ و برچوق مهمات ایله روسیه عسکرینك یداستیلاسنده قالدی .

روسلرك ضایعاتی من‌حیث المجموع بش یوز نفردن عبارت اولوب عثمانلولرك ایسه ایکی بیکه قریبدر .

لاحقه

واقعا محاربه لرده نصرت وغلبه بخت وطالعه مرهون ایسه‌ده اسباب غالبیتك احضار واکمالی دخی فریضه‌دن ایکن شرق اردوسنك نقصانی قوهٔ عمومیه سنه مبنی اردهان استحکاماتنه قونیلان عسکرك عدم کفایتی طابیه‌لرك هیسنی مدافعهٔ صولت اعدایه غیرمقتدر برحاله قویمش والحاصل دشمن هدف الحرکاتنك هر نقطه‌سنی ضعیف بوله‌رق ایستدیکی کبی هجوم واقتحامه کسب اقتدار ایلمش اولدیغندن آیلرجه حصر وتضییق ایله ضبط واستیلاسی اغورینه بیکلرجه عسکر فدا ایتمکه مجبور اوله‌جغی استحکامات جسیمه‌یی بویله اوچ درت کون ایچنده قولایجه اله کچوردی چونکه روسیه‌لولر بو محاربه ده اهل اسلامی پایمال وپریشان ایتمك وافکار ناسه القای خوف وهراسانی ایلمك ایچون تسلط وتجاوز ایلدکاری بلاد عثمانیه‌ده آثار شدت کوسترمکی التزام ایلمرله اردهان استحکاماتی اوزرینه سوق ایلدکاری فرقهٔ عسکریه هدف مقصودلرینه کانجه‌یه قدر یول اوزرنده کی قرای اسلامیه‌یی نهب وغارت وسکنه‌سنی قتل عام ایله بالاضافه تبدیل دینه اجبار ایتدیلر وجوامع ومدارس حقلرنده انواع حرکات محقرانه ومحذرات اسلامیه‌نك عرض وناموسلرینی مخل افعال شنیعه اجرا ایلدیلر واردهان قصبه‌سنه هجوملرنده هلال احمر اشارتیله چکلمش بیاض بیراغه رعایت ایتمیه‌رك خسته خانهٔ عسکری یی طوپه طوتوب درونده بولنان خدمهٔ طبیه نك جمله‌سی وخسته‌کاننك اکثرینی اتلاف واموال اهالی یی یغما ایتمشلر ایدی .

اعلان حربك وقوعندن همان یکرمی کون صکره اناطولی حدودنجه الك باشلی مدار استناد اولان او یله بر موقع مهمك بوصورتله دست استیلای اعدایه کچمسی ارکان دولت وافراد ملته آشوری کران کلدیکندن اوائناده مجتمع اولان مجلس مبعوثان عثمانیده عظیم قیل وقال پیدا اولوب شوهزیمتی دائرهٔ عسکریه‌نك ترتیب لوازم حربیه‌ده عدم مبالاتنه حمل ایله « اردهان الدن کیتدی سرعسکر ردیف پاشایه امنیتمز یوقدر وکلا مسئولدر » دیو باغرشدیلر و بومآلده برمضبطه یاپوب باب عالی یه کوندردیلر مبعوثانك بوقراری ایسه استانبول اهالیسنك عروق حمیتنی ایاقلندیروب هرکسدن زباندرازلقلر صدور ایتمکده ایکن طلبهٔ علومدن برجمعیت ایاصوفیه میدانینه طوپلانه‌رق مجلس مبعوثان دائره‌سنی احاطه ایلدیلر و « ملك وملت محو اولیور سرعسکر ردیف پاشا وطوپخانه مشیری داماد محمود پاشا عزل وتأدیب اولنمق مطلوب اهالیدر » دیو فریاد ایتدیلر مجلس مبعوثان رئیسی احمد وفیق افندی طلبه جمعیتنی قول لینله طاغیدوب پادشاهه عرض ماوقع ایلدی .

انجق ردیف ومحمود پاشالرك جان باشلرینه صچرایوب صدراعظم ادهم پاشا ایسه انلرك زبون پنجهٔ اقبالی اولدیغندن مجلس مبعوثانی پادشاه حضرتلرینه دارالمفاسد صفتنده طانتدیلر بناءً علیه استانبولده اختلال مقرردر دیه‌رك خلع عبدالعزیزخانی وقعه‌سندن جایکیر اولان آثار دهشتی بیوتمکه و بونکله دخی محافظهٔ اقباللری تدبیرینی بورتمکه یول بولدیلرشویله که « وقت حربده شدت لازمدر قانون ایله حرکت تهلکه‌لیدر » دیو استانبولده ادارهٔ عرفیه اعلان ایدرك مأذونیت کامله ایله برحکومت عسکریه دیوانی تشکیل و او واسطه ایله اهالیدن ادنی مرتبه حقنده شبهه اولنانلرك خانه‌لری باصیلوب طوتلمق ودیوان حربده سطحیجه بر استنطاقدن صکره اعدامه قدر اجرای جزا جائز اولمق اوزره قرارنامهٔ مخصوص تنظیم وتأسیس ایلدیلر واول باول مجلس مبعوثانه مراجعت ایتمش اولان طلبه جمعیتی اربابنی طاقم طاقم مدرسه‌لرنده باصدیروب مملکتلرینه نفی واجلا وایچلرندن اجتناب ایتدکاری آدملری منفالرینه کوتورمکه تخصیص اولنان واپورلرده بوغدیروب بحر عدمه القا ایتدیردیلر .

بایزید استیلاسی

اعلان حربی متعاقب جنرال « درغوقاسوف » قومانداسیله اون ایکی طابور پیاده ودرت آلای سواری واوتوز ایکی قطعه طوپدن عبارت برروسیه فرقه‌سی بایزید قصبه‌سی

جهتندن حدود عثمانیه‌یی تجاوز وقصبهٔ مذکوره اوزرینه تعرض ایتمش ایدی اوحوالینك محافظه‌سیچون مرتب اولان وان فرقهٔ عسکریه‌سی ایسه فریق فائق پاشا قوماندانسنه مودوع التی بچق طابور پیاده وایکی بلوك سواری عساکر نظامیه‌دن و بونلرك موجودی اوچ بیك بش یوز نفردن مرکب اولوب تخمیناً ایکی بیك قدر سواری والتی بیك قدر پیاده عساکر معاونه دخی طوپلانمش والحاصل وان و بایزید جهتلری منتظم وغیر منتظم اون بر بیك بش یوز عسکره ودیمه اولنمش ایدی مع هذا بو قوت قبل المحاربه بعض مشایخك جمعنی وعد ایتدکاری کرد آتلولرینك طوپلانه‌بیله‌جکی امیدیله دفتر عسکری‌یه التمش بیك اوله‌رق یازلمش ایکن انلرك معاونتی بروجه محرر سکز بیك پیاده وسواری‌یی تجاوز ایده‌میوب اصل مسقو فرقه‌سنه قارشو اعمال سلاح ایتمکه قادر اوله‌جق قوت ایسه اوچ بیك بش یوز عساکر نظامیه‌دن عبارت قالمش و بونلردن ایکی طابور پیاده وایکی بلوك سواری ایله بر بطاریه طاغ طوپی بایزید قصبه‌سنده وماعداسی وان جهتنده بولنمش ایدی .

وقتاکه روسیه فرقه‌سی بایزید اوزرینه تعرض ایلدی اوراده‌کی قوهٔ مفرزه مقاومتدن عاجز قاله‌رق وان طرفنده کائن « بارکیری » موقعنه چکلمسیله روسیه‌لولر بلامحاربه بایزید قصبه‌سنی ضبط واستیلا ایدوب اورانك محافظه‌سی ایچون بر طابور پیاده و بر مقدار سواری براقه‌رق وقوهٔ متباقیه‌لریله حرکات تجاوزیه‌یه ابتدار ایلیه‌رك « دیادین » و « اوچ کلیسا » ده ودها ایلرو موافعده ارزاق ومهمات انبارلری تأسیس ایلمکه و بونلرك محافظه‌سنه دخی یوزر یوز اللیشر عسکر ترکیله همان « الشکرد » وادیلرینه طوغری یوریمکه باشلادیلر دشمنك بویله بر سرعت فوق العاده ایله حرکات تجاوزیه‌یه دوامنی منع ایدوب ده عودته اجبار اولنه‌بیلمسی مطلقا « بایزید » موقعنك استردادیله خط رجعتنك تهدیدینه منوط اولدیغندن باش قوماندان احمد مختار پاشا قارصده دشمنله حرب ایدر ایکن شو ترتیبك اجراسیچون پك چوق وصایا یازمش وعساکر معاونه‌نك تکثیرینه چالشمش و بونکله برابر « الشکرد » فرقه‌سی قوماندانی اسماعیل پاشایی‌ده اوطرفه امداده مأمور ایتمش ایدی لکن « وان » قوماندانی فائق پاشا اثر تهاون وجبانتی اولمق اوزره قرق کوندن زیاده امرار وقت ایدرك نهایت بایزیده اوچ ساعت مسافه‌سی اوله‌رق « تپه‌ریز » موقعنه قدر که‌بیلدی ایسه‌ده اوراده‌کی عساکر معاونه‌دن بر طاقمی بایزید قصبه‌سنه کیدوب قصبه خلقنك وجوار قریه‌لر اهالیسنك اموال ومواشیسنی غصب وغارتله ینه تپه‌ریزه عودت ایتمش اولدقلرندن انلرك استردادیچون بایزیده بولنان روسیه عسکرندن بر مفرزه فائق پاشا قوماندانسنده کی

وان فرقه‌سنك اورايه وصولندن صكره تپه‌ريزه يارم ساعت مسافه‌ده كائن اينجه‌صو موقعنه كله‌رك عساكر معاونه ايله محاربه‌يه كيريشديلر اما اثنای حربده وان فرقه‌سنك امدادينی كوردكلرنده فراره شتاب ايتملريله ارقه‌لرندن كونديريلان سواری عساكر عثمانيه ايله افراد معاونه اثنای تعقيبده اكثرينی قنطرهٔ هلاكدن كچيروب بقية السيوفی بايزيده جان آتمش وقرارکاهلری اولان قشله‌يه قپانمشلر ايدی .

فائق پاشانك اصل ايشی وتپه‌ريزه كليشی بايزيد موقعنی دست اعدادن نزع وتخليص ايله الشكرده طوغری ايلروليان دشمن فرقه‌سنك طريق رجعتنی تهلكه‌يه دوشورمكدن عبارت اولديغی جهتله اينجه‌صو محاربه‌سنده بوزيلوبده تلفات كثيره‌دن صكره بايزيده قاچان روسيه مفرزه‌سنی تعقيب ايدن عساكر معاونه‌يه قوة الظهر اولمق اوزره فرقه‌هيئتيله بالذات كيتمش اولسه‌يدی هم بايزيدك استرداد ايدلمسی وهم عساكر معاونه‌نك تعقيبيله پريشان حال اولان روسيه مفرزه‌سنك دها بايزيده وارمقسزين اسير اولمسی ممكن ايكن شو فرصتی فوت ايدوب ايكی كون صكره فرقه‌نك قوتندن يالكز اوچ قطعه طاغ طوپی وايكی طابور پياده تفريق وميرلوا محمد منيب پاشا قومانداسيله بايزيده سوق ايدرك باقی عسكرله كندوسی تپه‌ريزده اختيار اقامت ايتدی .

انجق بوطابورلرك بايزيده وصوللرنده روسيه مفرزه‌سی قشله‌يه قپانمش ومقصود فوت اولمش ايدی مع‌هذا كيدن عسكر ينه روسيه‌لولری تضييقه دوام ايتديلر اما طاغ طوپلری مرمياتی قشله‌نك انهدامنه خدمت ايده‌مديكندن ومحاصره‌يه دخی دقت اولنمديغندن قشله‌ده متحصن شرذمهٔ قليله برمنفذ كشاد ايدرك يكرميسی سلاحسز صو المق وديكر يكرميسی صو المغه كيدنلری مسلحاً محافظه ايتمك اوزره هر كيجه قشله‌دن طيشاری قرق نفر چيقاررلر و بوطريق ايله صو آله‌رق دفع احتياج ايدرلر ايدی حتی بومنفذك كشادنده استمداد ايچون روسيه اردوسی قومندانه ايكی نفر كونديردكلری طوتيلان اسيرلرك افاده‌لرندن اكلاشلمش ايدی .

شو حاللر اقتضاسنجه روسيه‌دن برقوهٔ كافيه كلوبده بايزيدده‌كی محصورينی قورتاره‌جغی بداهت مرتبه‌سنه وارمش و بوجهتله عساكر عثمانيه‌نك تكثيرقوتيله بايزيد ايشنك سرعتله بتورلمسی فرض عين حكمنه كيرمش ايكن فائق پاشا معيتنده كی قوتله تپه‌ريزدن برخطوه آيرليوب نهايت سكز طابور پياده وايكی آلای سواری وايكی بطاريه طوپدن مركب بر لوا روسيه عسكری قره بولان كديكی نام محلدن بايزيده كله‌رك محصورينی قشله‌دن تخليص

ایتدکدن بشقه ایکی بلوك عسکر نظامیهٔ عثمانیه‌یی اسیر واوچ قطعه طاغ طوپی اغتنام ایله دولت علیه‌نك ناموس عسکریسنی اخلال ایلدیلر .

کلهٔ اجنبی مخبرلرینك روایتلرینه روسیه‌لولرك بایزید موقعنه تعرضلرنده سوقیاتجه دوچار مشکلات اولقله برابر مجرد عساکر عثمانیه قوماندانلرینك اومشکلاته مغروراً طاغ یوللرینی مدافعه قیدنده بولنمامسی ذکر اولنان تعرضه جسارت بخش اولمشدر جنرال « درغوقاسوف » بوصورتله بایزید قلعه‌سنی استیلا ایلدکدن صکره ارضروم جاده‌سندن حرکت ایدوب بلاحرب مایسك سکزنجی کونی دیادین قصبه‌سنه داخل اولدی بایزیددن چیقان عثمانلو عسکری ایسه طاغ یوللرندن چیقوب قره کلیسا قریه‌سی جوارنده متحشد یدی طابورله برلشدیلر و بوجهتله مراد صویی وادیسنده روسیه‌لولرك اوکنه کچدیلر عساکر عثمانیه قره کلیسا کوپی اطرافنده بعض استحکام انشا ایدوب فقط اورایی مدافعه ایتمدیلر چونکه احمد مختار پاشانك صاغ جناحی اون بیك کشیلك برقوتله محفوظ اولمسی حسبیله روسلر ایلرولدکجه کندوسی کیرو چکلیور ایدی .

اشبو درغوقاسوف فرقه‌سی موانع طبیعیه‌دن بشقه مقاومت ومدافعه‌یه تصادف ایتمدیکی حالده بایزید ایله قره کلیسا بیننده‌کی مسافه‌یی انجق اوتوز قرق کونده قطع ایده‌بیلدی نهایت الشکرد ایله سیدکانی استیلا ایدوب کری اردوسیله تأسیس مواردات ایلدی .

جنرال « درغوقاسوف » بویله قولایجه غلبه‌دن نشئه‌یاب اولمغله اس الحرکاتندن خیلی تباعد ایتمش وخط مواصله ومراسله‌سنی تأمین ایچون بایزیدده انجق طقوز یوز نفر براقمش اولدیغی و بونلرده بایزید قلعه‌سنده صوسزلقدن زحمت ومشقت چکمکده اولدقلری حالده سکز بیك کشیدن عبارت اولان فرقه‌سیله ایلرویه حرکت ایلدی مع هذا قارشوسنده برعثمانلو اردوسی بولندیغی وصول جناحنده دخی دیکر برعثمانلو اردوسی دها تشکل ایتمکده اولدیغی بیلیور ایدی .

احمد مختار پاشا بایزید طریقی اوزرنده واقع دلی بابا موقعنده بولنان صول جناحنی چویرمك ایچون جنرال درغوقاسوفك سیدکاندن چیقوب قره دربند بوغازینه طوغری حرکته حاضرلنمقده اولدیغی خبر آلور الماز مذکور صول جناح قوماندانی محمد پاشایه امداد کوندروب روسیه‌لولرك منع مرورلری ایچون امر ویرمش ایدی محمد پاشا اون التی طابور پیاده و یدی قطعه طوپ و برمقدار عساکر معاونه ایله سیدکان تپه‌لرینه کلوب اتخاذ ایلدیکی موقع مهمی اوچ بیك نفر استیعاب ایده‌جك آوجی خندقلری انشاسیله بغایت ترصین ایلدی .

روسيه‌لولرك قوهٔ عسكريه‌سی فرقهٔ عثمانيه قوتندن قليل اولديغی وموقع دخی كنديلرينه غير مساعد بولنديغی حالده على الصباح جنرال درغوقاسوف ترتيبات حربيه اجراسنه باشلادی شوقدر كه روسلرك اوتوز قطعه طوپلری وار ايكن عساكر عثمانيه نزدنده يدی قطعه طوپ بولنوب بونلرك مرمياتی ايسه هيچ پاتلاميوردی بوندن بشقه عساكر عثمانيه‌نك صاغ جناحلرنده واقع صرتلره تعبيه ايتدكاری طوپلر لايق وجهله ستر واخفا اولنمديغندن روس طوپجيلرينه هدف اولمش ايدی .

روسلر طوپلرينی مواضع مناسبه‌يه كتوروب تعبيه ايتمك ايچون برچوق مشكلاته تصادف ايتدكاری وعساكر عثمانيه طرفندن خيلی مقاومت كوردكاری حالده محاربه‌يی قزانديلر چونكه عساكر عثمانيه حربك ابتداسنده جبخانه‌لرينی اسراف واتلاف ايدوب موقعلرينی دكشديرمكه مجبور اولان طوپجيلری طرفندن دخی امداده مظهر اوله‌مديلر بونكله برابر اول امرده كمال شجاعتله ثبات ايتديلر ايسه‌ده قوماندان محمد پاشا شهيد اولنجه حربدن يوز چويرديلر شو محاربه‌ده عساكر عثمانيه‌نك جبخانه‌لری على العجله تدارك اولنان مكاری باركيرلريله نقل ايديليور ايدی وخط حربك جبخانه‌سی توكنان طرفنه جبخانه سوق اولنه‌ميور ايدی وطابورلردن برقاچی دخی كيروده استراحت اوزره طوروب محاربه‌يه كيره‌ميورلر ايدی .

بو محاربه‌ده طرفينك ضايعات وتلفاتی پك جزؤی يعنی يوز اللی نفردن عبارت ايكن عساكر عثمانيه دلی بابا كچيدينك جهت شرقيه‌سنی كاملاً تخليه ايتديلر اما روسيه‌لولر تعقيبه تصدی ايتميورلر ايدی .

روسيه فرقه‌سنك بو يله سهولتله غلبه ايتمسی ارضروم اهاليسنجه موجب تأثر اولوب لكن احمد مختار پاشا تلاش ايتميه‌رك ومتانتی الدن براقميه‌رق امداد سوقنی تعجيل واسباب تدافعيه‌يی اكماله غيرت ايتدی چونكه قزاقلر اواثناده ارضرومك ايلروسنده واقع كوپری كوينده كورلمشلر ايدی مع هذا احمد مختار پاشا جنرال درغوقاسوفك اويله برقوت سوق ايديشی نمايشدن عبارت اولديغنی ومقصد اصليسی ارضروم ايله قارص اراسنده قطعی بر محاربه وقوعی احتماله مبنی مركزده بولنان قوهٔ كليهٔ عثمانيه‌يی جنوب طرفنه طوغری سوق ايتديرمك ماده‌سی بولنديغنی اكلامش وقسم كليسی عساكر معاونه‌دن عبارت اولمق اوزره واندن بايزيد امدادينه حركت ايدن بر فرقهٔ عسكريه‌نك درغوقاسوفك خط رجعتنه طوغری ايلرولديكنی دخی تحقيق ايتمش ايدی .

ایشته شو تفصیلاتدن اکلاشیله جغی وجهله بایزیدك الدن کیتمسی وبعده قشله‌ده محصور قالان برفرقهٔ قلیله‌نك طول مدت آرامنه میدان ویرلمسی ونتیجهٔ حالده دشمنك هم کندی عسکرینی قورتاروب همده عثمانلی عسکرندن اسیر المسی امرامزك اخانت درجه‌سنده کی بطائت وجبانتلرینك واساساً عسکرك بایزیدجه سوق واعمالنده کی عدم انتظامك آثار وخیمه‌سندندر دیکر طرفدن روسیه عسکری بایزیده کلور ایکن بایزیدك برایکی ساعت مسافه‌سنده بولنان الشکرد فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی اسماعیل پاشا امداده مأموراولدیغی حالده حربه کیریشن عسکره معاونت ایتمدیکندن ماعدا ایرتسی کون حدوده طوغری رجعت ایدن دشمن عسکری کندی اوکندن کچمش ایکن مشارالیهك اخذثار وبایزیددن ایادیٔ اعدایه کچن طوپلرله ایکی بلوك عسکری استرداد ایچون اولسون برحرکته تصدی ایتمامسی الی الابد اونودلمیه جق سیئاتندندر .

دردنجی فصل

روسیه‌لولرك کومری اوزرندن قارصه تسلطلری

روسیه‌لولرك ارضروم اوزرینه تهیئه ایلدکلری قوای عسکریه‌دن برقول اردونك کومریدن تجاوزی قرار کیر اولدیغی فصل سابقده ذکر اولنمش ایدی .

اشبو قول اردونیسانك یکرمی‌دردنده حدودی تجوب اردهانله قارص یولی‌اوزرنده واقع « زعیم » قریه‌سی اطرافنده تحشد ایتدی وسکز اون آلایدن مرکب بر سواری مفرزه‌سی قارصك جهت جنوب غربیسنه طوغری کشف تعرضی اجرا ایدوب قارص ایله اردهانك مراسلاتنی قطع ایلدی احمد مختار پاشا بو حرکتی کورنجه برقوهٔ مفرزه ایله اوزرلرینه کیدوب لکن مسقو سواریلری حربی قبول ایتمکسزین ارقه‌لرنده کی طاغه چکلمش اولدقلرندن وذکر اولنان قول اردونك قارصه توجهی دخی استخبار اولندیغندن احمدمختار پاشا برمحاصره دسیسه‌سنه‌اوغرامقدن احترازاً همان قارصه‌کلوب وقلعه‌محافظه‌سنه کافی قوت براقوب طقوز طابورعسکرله ارضروم جهتنه متوجهاً ولیلاً قارصدن چیقمش وارتسی کونی دشمن سواریلریله برابر یوله دوام ایدوب نهایت ارضروم‌له قارصك طریق مواصله‌سی اولان باردیز بولنده کائن پریشان بوغازینی تسلط اعدا وقوعندن‌اول اله کچورمشدر .

مسقو سواریلری اورادن ینه قارص قربنه عودتله قارص‌صوینك بروطرفنده کی تلغراف خطلرینی بوزوب اوحوالی‌یی تضییقه باشلادیلر زعیم قریه‌سنه کلان قول اردو ایسه قریهٔ مذکوره ایله « ویزین » کویی جوارنده اون کون قدر تجهیزات وتهیئات ایله مشغول اولوب بعضاً پیشداری‌اولان سواری مفرزه‌سنك جولانکاهنده کشف تعرضی‌یه دخی ابتدار ایلر ایدی .

جنرال ملیقوفك الك زیاده مشغول اولدیغی حرکت ایسه صول جناحده بولنان « درغوقاسوف » اردوسیله تأسیس مواردات ایتمك ایدی ایشته بومقصده مبنی جنرال درغوقاسوفك امدادینه کیده بیله‌جکی یول اوزرنده واقع قاغزمان قصبه‌سنی ضبط ایتمکه قرار ویردی و بو ایشه ایکی قولی مأمور ایتدی بونلر مایسك التیسنده قاغزمانه واصل اولوب بلاحرب قصبه‌یه داخل اولدیلر واوراده بولنان عثمانلو قره‌قول نفراتی ارضروم اوزرینه چکلدیلر .

کومری اردوسندن اون بش بیك نفردن عبارت برفرقه نك جنرال « دیوهل » اردوسنه معاونت ایچون مایسك اوتجی کونی حرکتله اردهانك ضبطنده حاضر بولندقلرینی بالاده ذکر وبیان ایتمش ایدك ایشته بو اثناده مذکور کومری قول اردوسنك قارص جوارنده قالان قسمی مایسك اون التنجی کونی قرصك شرق وجنوب طرفنده بولنان طابیه لری کمال دقت واعتنا ایله کشف ایدرك قارصدن چیقاریلان عساکر عثمانیه ایله مهمجه برمصادمه ایتدیلر واشبو کشف تعرضیده قارص استحکاماتنك احوالنه ومحافظلرینك مقدارینه دائر معلومات صحیحه آلدیلر .

مایسك یکرمی دردنده اردهانه کوندریلان روس قوتی ذاتاً اردهان اوزرینه کلان قول اردونك فضله قلان قسمی ایله برلشه رك منسوب اولدیغی کومری اردوسنه التحاق ایتمکله جنرال ملیقوف احمد مختار پاشانك زیوینه رجعتندن استفاده ایله قارصی کاملاً محاصره ایتمکه قرار ویردی واردوسنی بوکا کوره ترتیب ایتدی وقارص اطرافنده قرق بش کیلومترو طولنده برخط محاصره تأسیس ایدوب خط مذکوری محافظه یه مأمور ایتدیکی سواری واسطه سیله قلعه نك بالجمله واردات ومراسلاتنی قطع ایتدیردی .

احمد مختار پاشا مایسك اوتوزنده قارص شهرینك امدادینه درت بیك قدر سواری عساکر معاونه سوق ایتدی ایسه ده اشبو مفرزه رفاقتنده پیاده بولنمدیغندن کندوسنی محافظه ایده مدی وذاتاً روسلر بونلرك تقربندن خبردار اولمشلر ایدی ارتق اندن صکره احمد مختار پاشا قارصی کندی حالنه ترك ایلدی .

قارص استحکاماتنده بولنان یوز اللی درت پاره طوپ مدافعه جه کافی اولدقدن بشقه التمش بش پاره صحرا طوپی ولااقل یکرمی بش بیك نفر عساکر منتظمه وار ایدی واستحکاماتك حالنه نظراً بومقدار عساکرکافی صاییله بیلور ایدی وعساکر واهالی ایچون التی آیلق ارزاق ومهمات ادخار اولنمش ایدی .

قارصك ایلك محاصره سی

موقعك متانت طبیعیه سندن قطع نظر محاصرینك مقداری محصورینك مقدارینه مساوی درجه ده اولدیغندن حزیران ابتدالرنده یعنی محاصره نك باشلادیغی زمانلرده احوال حربیه روسیه لولره مساعد دکل ایدی .

حزيرانك اون يدنجى كونى عثمانلولرك نظر دقتلرينى تغيير وتحويل ومقدارجه كندوسندن زياده برقوتله حربه مجبور اولان روان قول اردوسنه امداداچون روسيه‌لولر جنرال هيمان قوماداسنده اوله‌رق صوغانلى طاغه برقول عسكر سوقنه وقارص پيشكاهنده واقع بعض استحكاماتك طوپ آتشيله تضييقنه قرار ويرديلر .

غراندوق ميشل كومريدن جلب ايلديكى بيوك چاپده‌كى طوپلرك تعبيه‌سى امورينه باقمق ايچون بالذات قرص اوزرينه كلوب اون قطعه طوپ سپرى انشاسيله اشتغال ايتدى كه بونلر انشا اولندقجه آتشه باشلارلر ايدى .

مؤخراً اشبو سپرلرك مقدارى تزايد ايتدى و برقسمى قارص قلعه‌سنه تقريب اولنوب ديكر طرفدن دخى قارصدن عساكر عثمانيه‌نك خروجنى تصعيب ايده‌جك صورتده خيلى صحرا طوپى دخى مائلاً انشا اولنان سپرلره وضع وحزيرانك اون بشنه قدر طهماس طابيه‌سنه هركون طوپ آتشى اجرا اولندى يالكز حزيرانك اون دردنجى كونى عساكر عثمانيه روسلرك شهره تقرب ايچون تأسيس ايتدكارى انشاآت حربيه‌يى تخريب مقصديله خروج ايتديلر وروسلرك ايلرو قره‌غوللرينى چيكنه‌يوب چفتلك تپه‌سنى اشغال واو نقطه‌ده دشمنك ياپديغى استحكاماتى تخريب ايله برلشمكه موفق اولديلر ايسه‌ده مؤخراً روسلر بونلرى موقع مذكوردن چيقاروب رجعته مجبور ايتديلر حزيرانك يكرمى اوچنجى كوننده صكره روسلر قارص استحكاماتنى شدتلى طوپ آتشيله التى كون على التوالى ازعاج ايتدكدن صكره قره‌طاغ طابيه‌سنه مكرراً هجومه تشبث ايلديلر ايسه‌ده تلفات كليه ايله رجعته مجبور اولديلر وتموزك سكزنجى كوننه قدر طوپ آتشيله اجراى تضييقاته دوام وانشاآت تعرضيه‌لرينى اورمق اوزره عساكر عثمانيه‌نك تأسيس ايتدكارى استحكامه هجوم واقتحام ايدرك آنده بولنان طوپلرى دخى چيويله‌مكه يول بولديلر لكن زيوين محاربه‌سندن صكره رواندە بولنان قول اردولرى رجعته مجبور اولمغله قرص قلعه‌سى پيشكاهنده حركات عسكريه‌يى اجرادن فراغه قرار ويرديلر بناءً عليه تموزك اوتنجى كونى طوپلرينى قالديروب چكلديلر .

زيوين محاربه‌سى

احمد مختار پاشا روسيه عسكرينك قارص جهتنه تعرض وتسلطلرنده طقوز طابور

عسکرله قارص قلعه‌سندن نه صورتله حرکت ایلدیکنی یوقاریده ذکر ایتمش ایدك چونکه روسیه‌لولرك قارصی حصر وتضییقدن مقصدلری اوراده بولنان عساکر عثمانیه‌یی حرکتدن اسقاط ایدوبده دیکر برقوتله ارضروم نقطه‌سنه ال آتمقدن عبارت اولمغله مشارالیه احمد مختار پاشا ایشته شو مقصد استیلاکاری‌یی مدافعه ایچون قارصدن چکیلوب دشمنك صولتندن اول مهم اولان نقاط حربیه‌یی طوتمش ونهایت « زیوین » کوینی قرارکاه اتخاذ ایله اطرافدن ممکن اولدیغی قدر عسکر جمع ایدرك قوتنی تزیید ایتمش ایدی بو « زیوین » کوینی صوغانلی طاغنده واقع وقارص ایله ارضروم بیننده اقصر طریقه حاکم ایدی واکثر جناحندن خیلی طولاشلمدقجه چوریلك قابل اولمدیغی کبی قوتلی براردو ایله صول جناحنی چویرمك دخی موانع عظیمه‌یی مدافعه‌یه موقوف ایدی باخصوص موقع مذکورك متانت طبیعیه‌سی احمد مختار پاشانك برماه مدت فن حربه توفیقاً انشا ایتدیردیکی استحکامات ایله کسب اهمیت ایتمش وتعبیه اولنان قوهٔ عسکریه‌نك صورت مکمله‌ده سوق واستعماله مساعد برحال دخی حصول بولمش ایدی .

قارصك ایلك محاصره‌سی بردوام ایکن روان قول اردوسی قوماندانی « درغوقاسوفك » سیدکان جهتنده عساکر عثمانیه ایله طوتشدیغی حربی قزانمقله برابر استقبالنجه احتیاطسز حرکته قیامی قارص اوزرنده کی روسیه قول اردوسندن استمدادینی اقتضا ایتدیرمکله اورادن اولا براز عسکر کوندرلمش اولمسنی متعاقب جنرال « ملیقوف » کرك اوطرفك حالندن وکرك احمد مختار پاشانك هدف الحرکات اوزرنده موقع طوتمسندن امین اوله‌میه‌رق اون یدی بیك عسکر وسکز بطاریه طوپ ایله قارصدن قالقوب « زیوین » جهته طوغری کیتمش وقارصك تخفیف بار محصوریتنه بو ماده سبب اولمش ایدی .

جنرال « ملیقوف » عساکر عثمانیه‌نك نظر دقتلرینی جلب ایچون اولا سواریلرینی ایکی بطاریه طوپ ایله « خراسان » کویی حوالیسنه سوق ایدوب انجق بوندن اومدیغی نتیجه‌یه واصل اوله‌مدیغندن قوماندانی التنده بولنان پیاده عسکرینك اوچی خطنی « شان » صوینك صاغ طرفنده کی تپه‌لرده کائن عثمانلی استحکاماتنه سوقه مبادرت ایلدی .

اشبو تپه‌لرك طوغریدن طوغری‌یه نهره ناظر صرتلرینه یرلشمش اولان عثمانلی ایلرو قره غوللری روسلرك تعرضنه مقاومت ایتمیه‌رك موضع اصلیلرینه چکلدیلر واقعا هجوم ایدن روس عسکری مقدارجه کندولرندن کثیر اولمقله برابر شدتله تعرض ایتمشلر ایدی.

جنرال مليقوف مواقع مرقومه‌نك ضبطنى حربجه نتيجهٔ مهمه عدايتمكله غيرته كله‌رك عثمانلولرك برنجى خطه همان اجراى تعرض ايدلمسنى امر ايتدى لكن اون طابور روس عسكرى عثمانلولرك طوپ وتفنك آتشنك تحت تأثيرينه دوشديلر واستحكاماتك حالنه نظراً بوصورتله جبهه‌دن تعرض ايتمك امر دشوار اولمقله برابر حركت تعرضيه يوليله ترتيب اولنمامش ايدى ديكرطرفدن جنرال « هيمان » زيوين كوينك جنوب شرقيسنده طوتديغى برخط اوزرندن اون طقوز قطعه طوپله لاينقطع آتش اجرا ايتديرردى بونره بش طوپ دها علاوه اولنمش ايكن تأثيرى اوله‌ميوب عساكرعثمانيه روسلره صورت مؤثره‌ده مقابله ايديورلرايدى .

« جنرال مليقوف » اواثناده ايكى هجوم قولى ترتيبنه ابتدار ايدوب فقط بونلر ميدانه چيقارچيقماز عثمانلولرك مؤثر وشديد آتشنه اوغراديلر وكندولرينه وقت وسپر بولوب يكيدن كسب انتظامله هجوم ايتمك ايچون سونكولرينه طيانه‌رق هجوم ايتدكلرى يرلردن اشاغى يه دوكلديلر لكن اورايه يعنى عثمانلو مواضعنك دامننه واصل اولوراولماز عثمانلولرك آنفيلاد يعنى مقر اصوارى آتشنه تصادفله اوراده ده توقف ايده ميه‌رك تكرار تپه‌لره تعرضه مجبور اولديلر اكرچه روسلر صول جناحدن جهت جنوب غربى يه طوغرى اجرا ايتدكلرى برچويرمه حركتنى نتيجه‌لنديرمكه موفق اوله‌رق عثمانلولرك صاغ جناحنه برطابور عسكرله تعرض ايده‌بيلديلر ايسه‌ده خيلى تلفات ويردكدن صكره بورادن دخى رجعت ايتديلر شرق جهتندن عرب تپه‌سنه تعرض ايدن ديكر برطابور روس عسكرى دخى شديد بر آتشه اوغراديغندن تعرضدن فراغه مجبور اولدى عرب تپه‌سنك جهت شماليسنده بولنان يولى ضبطه مأمور اولان ديكر اوچ طابور روس عسكرى دخى ايكى دفعه هجوم كوستردى ايسه‌ده دفع وتنكيل اولندى عرب تپه‌ده بولنان عثمانلو عسكرى ايله مذكور يولى محافظه ايدن استحكامده ومركزده بولنان عثمانلو عسكرينك برقسمى اشبو يوله هجوم ايدن روس عسكرينى تماماً اتلاف ايلديلر .

ابتدا مركزدن طوپ طاغى موضع مهمنه تعرض ايدن روس طابورلرى دخى يولى محافظه ايدن استحكامه قدر واصل اولديلر ايسه‌ده احمد مختار پاشا اورايه درحال امداد سوق ايدرك سونكى ايله هجوم ايتديرمش اولمغله روسيه‌لولر كمال پريشانى ايله منهزماً « شان » صوبى تپه‌لرينك كيروسنه قدر قاچديلر .

بواثناده روسلرك هجوم قوللرينه منسوب طوپجيلر عساكرعثمانيه‌نك برنجى خطلرى

كيروسنده وجودينى فرض ايتدكارى قوهٔ احتياطيه اوزرينه طوپ آتشى اجرا ايديورلردى يالكز روسلرك ظن ايتدكارى محلده قوهٔ احتياطيه بولنمديغندن اجرا ايديلان آتشك برفائده‌سى اولمدى اون طقوز قطعه‌دن عبارت اولان روس طوپلرى فقدانىٔ مهمات حسبيله معطل برحاله كلدى ارتق جنرال مليقوف يكيدن تعرض اجراسنك فائده‌سزلكنى تيقن ايدرك رجعت امرينى ويردى بو محاربه‌ده عساكر عثمانيه‌نك شهداسى يدى يوز وروسلرك تلفاتى اوچ بيكه قريب ايدى اكرعساكرعثمانيه‌نزدنده سوارى بولنوبده بوزغون روسيه عسكرى تعقيب اولنسيدى نتائج مهمه استحصال اوله‌بيلوردى .

هالياز محاربه‌سى

بومحاربه‌يه طاهركويى وولى بابا محاربه‌سى دخى ديرلر

جنرال دورغوقاسوف بالاده بيان اولنديغى وجهله استحصال مظفريت ايتمش ايكن مدار استناد اوله‌جق برقوته مالك اولمديغندن وقارشوسنده‌كى عثمانلو اردوسنك قوت واهميتنى اكلاديغندن ايلرويه طوغرى حركت ايده‌بيلمك اوزره ولى بابا كچيدلرينى اشغاله جسارت ايده‌مامشيدى معمافيه استحصال ايتديكى نتيجه‌يى غائب ايتمامك ايچون طاهركويى تپه‌لرينه كاوب موقع طوتدى ولوريس مليقوفك بوله چيقاردينى امداده منتظر اولدى .

ولى بابا وقره دربند وحاجى خليل كچيدلرى يكديكرندن بشركيلومترو بعدمسافه‌ده اولوب بونلرك مخرج شرقيسنده ومراد چاينك تشكيل ايلديكى ايكى قول ارهسنده هالياز جبلى ديديكله مشهور برسلسله واردركه بونك اوزرنده متعدد تپه‌لر اولوب ازجمله جهت جنوبيسنده ويكديكرى كيروسنده كائن ايكى تپه اوچ يوز مترو مسافه‌دن مرادچاينه حكم ايدر سيدكاندن كلان ايكى يولك برى حاجى خليل كچيدندن وديكرى دخى قره دربند كچيدندن مرور ايدرك هالياز طاغنى قطع ايلر قره‌دربندكچيدندن مرور ايدن يول اوزرنده طاهركويى ناميله برقريه واردركه قريهٔ مذكوره بربوغاز ايچنده اولوب مراد چاينك غربى قولنه تقريباً طقوز يوز مترو بعد مسافه‌ده واقعدر ايشته بوقريه روسلر طرفندن حال تدافعى يه وضع اولنمش ومدافعه‌سى ايچون اون طابور پياده ايله اوچ بيك نفرسوارى واوتوز ايكى قطعه طوپ قونلمش ايدى .

محل مذکورك جهت جنوب شرقیسنده واقع اولوب یوز اللی مترو ارتفاعی اولان برتپه‌جکه دخی اون ایکی قطعه طوپ وضع وتعبیه ایتمشلر ایدی .

قریه‌نك دامنی وشمال جنوبنده بولنان صرتلری متسلسل ومتصل سپرلی آوجی خندقیله محافظه ایدلمش ایدی روسلر صول جناحلرینی دخی التی یوز مترو کیرویه چکوب مراد چاینك ساحل یسارینه تعبیه وتپه‌نك برینه سکز پاره طوپ وضع ایتمشلر وپیاده‌لرینی دخی طوپلرك ایلروسنده انشا ایتدکاری سپرلی آوجی خندقلرینه طولدیرمشلر ایدی صاغ جناح دخی ذکر اولنان طاهر کوینك جهت شمال غربیسنده واقع برطاقم تپه‌لری اشغال ایلمش ومواقع مذکوره روسلر ایچون غایت مساعد اولدیغندن تپه‌لرك ارمسنده واقع بوغازترصین اولنمش ایدی لکن مختار پاشا بالاده بیان اولندیغی وجه اوزره اضاعهٔ اوقات ایتمیه‌رك ترتیبات حسنه اجرا ایتمش وکمال مسارعتله عسکرینی جمع ایلمش ایدی شویله که زیوین اردوکاهنده یکرمی اوچ طابورله اوچ بطاریه طوپ براقه‌رق بالذات ولی باباکه کلوب اوراده بولنان بوزغون عسکردن وبرلکده کتوردیکی قوت ایله جهات مختلفه‌دن جمع ایلدیکی طابورلردن اون ایکی بیك بش یوز موجودلی براردو تشکیل ایتمش و بوقوتله ولی بابا کچیدلرینی تکرار ضبط وروسلری امدادلری یتشوب تعرضه باشلامدن اول ضرب وتنکیل ایتمکه قرار ویرمش ایدی بناءً علیه حزیرانك یکرمنجی کونی عساکرعثمانیه اوچ قولدن تعرض وعلی الغفله طوپ طاغی دینلان غایت دیك وحاکم برصرتی ضبط ایتدیلر بوتپه عظیم کلفت ومشقتله سوروکله‌یه‌رك اوچ پاره صحرا طوپی اخراج وتعبیه ایلدیلر واوجیلرینی طاهر کوینه طوغری کوندردیلر لکن روسیه‌لولرك اورادن مدافعه‌ده شدت کوسترملری قوتك لزوم تزییدینی اثبات ایتمکله احمد مختار پاشا برطرفدن یونی استجلابه سعی ایدوب دیکرطرفندن روسلری اقشامه قدر تضییق وازعاجه چالشمش واوچ طابوردن عبارت اوله‌رق واصل اولان قوهٔ امدادیه‌نك التحاقیله تعرضه باشلامش ایدی شویله که التی طابور دشمنك صول جناحنه هجوم ایدوب روسیه‌لولری رجعته مجبور ایتمکله آتش حرب کسب شدت ایلمش وعساکرعثمانیه طاهر کوینی دخی تهدید ایتمشدر بومحاربه اول کون یدی ساعت دوام ایدوب اقشام اولدیغندن احمد مختار پاشا عسکری مظفراً مواقع ونقاط مهمه‌یه یرلشدیروب ایرتسی کونی ینه هجومه حاضرلندیغی حالده روسیه‌لولر کمال پریشانی ایله لیلاً ترك موقع ایدوب قاچدیلر .

احمد مختار پاشادن بالذات مسموعم اولمشدرکه روسیه عسکری بومحاربه‌ده فوق العاده

مغلوب اولوب علی الصباح فرارلرینه کسب وقوف اولنمش ایسه‌ده اردوده سواری بولنمدیغندن تعقیبلرینه امکان کوریله‌مامش انجق الشکرد فرقه‌سی دشمنك خط رجعتنه مصادف موقعده بولنمغله فرقهٔ مذکوره طرفندن روسیه عسکرینك بوزغونلقله فراره شتابان اولدیغی کورلمش واوجهتله برحرکت تعرضیه اجرا اولنسه هیئت مجموعه‌سنك تحت اسارته کیرمسی ممکن بولنمش ایکن قوماندان اسماعیل پاشانك تسامح وعدم مبالاتی حسبیله تعرضه قیام اولنمامسی مضیق اسارتدن قورتیله‌رق رجعته یول بولملرینه سبب اولمشدر .

بشنجی فصل

روسیه عسکرینك حدوده قدر رجعتلری

زیوین وهالیاز محاربه‌لرندن صکره درغوقاسوف قولنه قارشو چویرمه حرکتی اجرا ایتمك اوزره برقول عسکر ایله کوز طاغی تپه‌لرنده بولنان احمد مختار پاشا روسیه عسکرینك « سید کان » بکیدلرینی تخلیه ایدرك حدوده طوغری رجعت ایتمکده اولدیغنی کورنجه زیوینه کلدی ورفاقتنده بولنان قوهٔ عسکریه‌یی زیوینده‌کی عسکر ایله برلشدیروب یکرمی طقوز بچق طابوره ابلاغ ایتدی بوسببله روسیه‌لولر دوراندیشانه حرکته و بناءً علیه ارتق یواش یواش رجعته باشلادیلر وقارص پیشکاهنده‌کی کومری اردوسیله برلشوب قارص محاصره‌سنی ترك ایتدیلر .

احمد مختار پاشا ایسه روسیه عسکرینی دها زیاده ظن ایتدیکندن شدتله تعقیبه دوام ایتمیوب محاصره‌دن قورتیلان قارس قلعه‌سنه داخل اولدی .

روس اردوسی دخی کومری پیشکاهنده واقع یکی کوی نام محله قدر چکلدی بولك اوزرینه احمد مختار پاشا اردونك خط حربنی قارصك جهت یسارینه طوغری یعنی روسیه حدودنده واقع آنی کوینه قدر تمدید ایلدی .

کدکلر محاربه‌سی

روسیه‌لولر اردهاندن قوت جالبیله « کدك دره » یاخود کدکارده‌کی اردوسنه ضم والحاق ایتمش وبوسببله « کدکار » و « بالدیران » و « پرکیت » موقعلرنده قرق سکز طابور مقداری پیاده واون آلای سواری واون درت بطاریه طوپ پیدا ایتمش اولدقلرندن شوتهیئاتك نتیجه‌سی اولمق اوزره قارص جوارنده‌کی عثمانلی خط حربنك هر طرفندن قول قول ایلرولدیلر احمد مختار پاشا اردونك صاغ جناحی قرارکاهندن طوپ محاربه‌سنه باشلایوب صول جناحی اولان « ویزین » تپه‌سنده وفریق حسین حامی پاشا قومانداسنده بولنان فرقه‌یی دخی ایلرولتمش وقارصدن واردومر کزندن امداده امر ویرمش اولدیغندن دشمن عسکرینك تسلط وتهاجمی برمصادمهٔ غیورانه ایله هر جهتدن رجعته مبدل اولوب تعقیبات واقعه‌ده مغلوبیتی کورلمش ایسه‌ده روسیه اردوسنك اورالرده دوام اجتماعی قارص قلعه‌سنك هنوز

مندفع اولان حال خطرناکنی اعاده‌یه سبب اوله‌جقندن دشمنک بر تشکیل شدیدایله دفعی چاره‌سنه باقلمق فرض درجه‌سنه کلمش و بودخی اردونک تعرضی حرکتنه متوقف بولنمش ایدی بناءً علیه احمد مختار پاشا اغستوسک اون اوچنجی کیجه‌سی « کدکلر » ده بولنان روسیه اردوسنی باصوب مظفریت کامله‌یه نائل اولدی شویله که سواری فریقی علی پاشا دشمن اردوسنه حواله‌سی بولنان واوزری مستحکم اولان قزل تپه‌یی کیجه‌دن هجوم ایله ضبط ایتمک اوزره برفرقه عسکرله مأمور ایدیلوب ناجی پاشا لواسیله حسین حلمی پاشا فرقه‌سی دخی صول جناحدن ایلرویه سوق اولنمش وفریق احمد فاضل پاشا قوماندا‌سیله قارصدن عسکر چیقاریله‌رق ینه صول جناحک تقویه‌سنه تعیین قلنمش ودرت ساعتلك طولی اولان برخط حرب اوزرنده فرقه تشکیل ایدلمش ایدی .

کیجه ساعت سکز بچقده دشمن قره غوللرینه چاتیلوب اوصره‌ده علی پاشا فرقه‌سندن هاشم پاشا ومیرالای قپودان محمدبك لواسی کمال شدتله هجوم ایدرك قزل تپه‌یی ضبط ایتمش واورادن دشمن اردوسی دوکلمکه باشلامشدر بونك اوزرینه اورته‌لق اغارر اغارمز روسیه اردوسی قوهٔ موجوده‌سیله اردونك صول جناحنه وضبط اولنان قزل‌تپه‌یه تعرضه چیقمش اولدیغندن صول جناحه مأمور فرقه ولوالر ایلرولیه‌رك اقشامه‌قدر محاربه امتداد ایتمش وقارص صحراسی طرفندن آتیلان ایکی یوزی متجاوز طوپك آتشی ایچنده قالمشدر . روسیه عسکری قزل تپه‌یی استرداد ایچون اوچ دفعه مصرانه هجوم ایتمشلر ایسه ده هیچ برنده مظهر ظفر اوله‌مدقلرندن محاربه‌موقعلری کاملاً عساکرعثمانیه یدنده قالمش ودشمن قوللرینك هر بری برطرفه کیتمشدر بو محاربهٔ عظیمه‌ده روسیه‌لولرك الی بیك قدر تلفاتی وقوع بولوب عموم مسقوف سواریسی قوماندانی جنرال « چوچو وازوف » رهرو سمت عدم اولمش و بوندن ماعدا اوچ جنرالك مقتول اولدقلری تحقق ایتمشدر .

شو مغلوبیتدن صکره روسیه اردوسنك برقسمی « بالدیروان » جهتنده وقسم دیکری « بایراقدار » قریه‌سی طرفنده موقع طوته‌رق استحکاملره کوملمکه مجبور اولدی .

روسیه‌لولرك حدود شرقیه‌دن تجاوزاتی کوننده‌برو احمد مختار پاشانك تعرضی وتدافعی حرکات حربیه‌ده آز عسکرله کوستردیکی مهارته ذکر اولنان کدکلر محاربهٔ جسیمه‌سنده قزاندیغی غالبیت منضم اوله‌رق خدمات مرغوبه‌سی تقدیرات کامله ایله زیور السنهٔ یار واغیار اولدیغندن هیئت وکلا طرفندن تبریك مظفریته دائر حضور پادشاهی یه مضبطه تقدیم اولندیغی کبی مشارالیهك آثار غزواتیله متناسب صورتده تلطیفی موافق شان دولت کورنمکله

بين الوكلا ويريلان قرار اوزرينه كندوسنه «غازى» عنوانى و برسيف و برمرصع نشان مجيدى ايله دونانمش ايكى اسب احسانى قرين مساعدۀ پادشاه قدرداناولمش وغازى عنوانى توجيهنه دائر مؤرخ عاجز تسويديله برقطعه برات عالى دخى تصدير قلنمشدر .

كدكلر محاربه‌سى دولت عليه‌نك حدود شرقيه‌جه ناموس عسكريسنى اعلا ايتمش اولمسندن وارودوى همايونك طوتديغى موقعلر تعرضات حربيه‌يه مشكلات ويرمسندن طولايى روسيه‌لولر كسر حائل مقصديله تسلطدن خالى قالمدقلرندن « نخجوان » جوارندن يمنى اردوى همايونك ارقه‌طرفندن ايلرولمكه باشلاملريله غازى احمدمختار پاشا دفع صائل ايچون « قزل قله » نام محله برالاى پياده سوق وتعبيه ايتديردى .

روسيه‌لولر ايسه اربه چاينك اورته‌سنده بولنان قوۀ عسكريه‌لرندن سكزطابور پياده وايكى الاى سوارى وسكز قطعه طوپ تفريق ايدرك كيجه‌لين اربه چايندن كچورمش وعلى الصباح قزل قله‌ده‌كى عثمانلى عسكرى اوزرينه شديداً هجوم ايتمشدر انجق بش ساعتدن زياده امتداد ايدن حرب ووغانك نتيجه‌سى روسيه‌لولرى مغلوباً رجعته اجبار ايدوب اواثناده عثمانلى اردوسنك صاغ جناحندن مسلط اولان برروس مفرزه‌سى دخى داغستان وحلب سواريلرينك صولتيله دفع وتنكيل ايدلمش ومتعاقباً اردهاندن قارص جوارنده كائن « انجه‌قلعه » جوارينه تسلط ايدن ديكر بردشمن مفرزه‌سى ايسه ينه سوارى محاربه‌سيله عثمانلى اردوسنه غالبيت قزانديروب روسلر چكلمكه مجبور اولمش ايدى .

يخنيلر محاربه‌سى

بو محاربۀ عظيمه ايلولك يكرمنجى صالى كونى وقت شفقده سرزدۀ ميدان ظهور اولوب اوچ كون امتداد ايتمشدر التمش درت طابور پياده واون درت الاى سوارى ويوز اوتوز قطعه طوپ ايله مجهزاولان روسيه اردوسى بالذات « غران دوق ميشل » قومانداسنده اولمق اوزره حركت ايدرك يوم مذكورده اردونك صول جناحنده واقع « يخنيلر » تپه‌لريله حاجى ولى قريه‌سى قربنده ومركزك ايلروسنده بولنان « قزل تپه » يانده موقع طوتمش واردونك استنادگاهى بولنان « الاجه طاغ » موقعى دخى كيجه‌دن اربه چايى مرور ايدن بش طابور پياده وايكى الاى سواريدن مركب برروسيه قوتنك دست استيلاسنه كچمش اولديغندن عثمانلى اردوسنك مركزندن صول جناحنه قدر خط حركتى والاجه طاغك الدن

كيتمسيله خط رجعتى روسلرك تحت تعرضلرنده ايدى ايشته شو وضعيتله ابتدا قزل تپه‌ده آتش حرب رنكنى كوسترنجه اوراده بولنان فريق عمر پاشا مدافعه‌يه شتاب ايلديكى كبى قارص قلعه‌سندن فريق حاجى راشد پاشا ايله اركان حربيه رئيسى حسين كاظم پاشا حاجى ولى جهتنه وفريق احمد فاضل پاشا ايله حسين حامى پاشا دخى قوۀ كافيه ايله يخنيلرك امدادينه سوق اولنمش والاجه طاغده ايكى شر طابورلى اوچ قول عسكر كوندرلمش ايدى دشمنك مرام ومقصدى يخنيلرى واوليا تپه‌سنى طوتوبده اردونك قارص قلعه‌سيله اولان خط مواصله‌سنى كسمك اولديغندن قپودان محمد پاشانك قوماندا سنده بولنان يخنيلرى اوتوز قدر طوپله چويروب شدتله تضييق وقوتنك قسم اعظمنى اورايه تسليط ايتمكده والتى الاى سواريسى وزين واوليا تپه‌لرينه طوغرى سرعتله ايلرولمكده وبيوك يخنى ايله حاجى ولى قريه‌سى اراسنه اون ايكى طابور پياده ويكرمى درت طوپ ايله يوريمكده وقزل تپه‌يى دخى يكرمى درت طوپ ايله ازعاج ايلمكده والاجه طاغدن اشاغى صارقمقده ايدى الاجه طاغ ايكى ساعتده چيقلور برجبلى كبير اولديغندن دشمنك بش التى ساعت آتشى التنده قالان عثمانلى طابورلرى يوقاريدن ايديلان آتشه اهميت ويرميه‌رك طاغك ذروه‌سنى هجومله ضبط ايتديلر ودشمنى جبلك ارقه‌سنه دويروب اوكلرينه قاته‌رق تاارپه چاينك كنارينه قدر قورشون وكله وسونكى تضييقى التنده دفع وتنكيل ايتديلر .

لشكر اعدا كوچك يخنى‌يه يغمور كبى كله ياغديروب على الدوام هجوم ايتمكده وهر هجومنده تلفات كليه ايله رجعت ايلمكده ايدى .

يخنيلر اراسندن وارقه‌سندن ايلروليان روسيه عسكرى ايسه قارصدن كلان قوۀ عثمانيه مهاجمانه طيانه‌ميه‌رق كيرولمش وبيوك يخنى ايله حاجى ولى قريه‌سى ميانندن ايلروليان دشمن دخى تضييق وتهديد اولنمش وبيوك يخنى تپه‌سنه چيقان دشمن عسكرينك باقيسى كيرويه سورلمش وشو حالده شمس غروب ايدرك طرفين محاربين يرلو يرنده قالمشدر .

ايرتسى كون سوارى ميرلواسى موسى پاشا دشمنك يخنيلره تجاوز ايدن قوتنك خط رجعتى اوزرينه سوق اولنوب كيجه‌يه قدر محاربه ايدلمش وخط حربك هرجهتنده طوپ محاربه‌سى وقوع بوله‌رق ينه طرفين كيجه‌يى ميدان حربده كچورمش ايدى اوچنجى كون اولاقده اولجه دشمنك يدضبطنه كچن بيوك يخنى تپه‌سنى استرداد ايچون على الصباح اوچ قولدن عسكر سوق اولندى انجق روسيه عسكرى اورايى كيجه دن قرق اللى سوارى قره قولنه توديع ايله چكلمش وانلر ايسه عثمانلى سواريلرينك ظهوريله قاچمش اولديغندن

مذكور تپه دخی استرداد ایدلمش اولدی انك اوزرینه روسیه‌لولر قارص چایی اوزرنده كائن « انجه قلعه » و « بركیت » قریه‌لری اراسنده بولنان قباق تپه‌یی استنادكاه اتخاذ ایدرك جوارینه تجمع ایتمش اولدقلرندن حاجی راشد وحسن كاظم وعمر وموسی پاشالر قوماندالریله سوق اولنان قوللر طرفندن باشلانیلان محاربه روسیه‌لولرك قره بال جهتنه رجعتلریله ختام بوله‌رق عساكر عثمانیه ینه میدان محاربه‌ده كیجه‌لمشدر اوچ كون امتداد ایدن بوملحمهٔ كبراده عساكر عثمانیه فوق‌الغایه شجاعت وبسالت كوستردیلر حتی كوچك یحیی تپه‌سی محافظه‌سنده بولنان برقوهٔ جزئیه‌نك اوتوز طابور روس عسكرینه مقابله‌ده ثبات ایتمسی وبالخصوص مذكور تپه‌نك صول جناحنده دیكر برتپه‌یی محافظه ایدن ایكی طابور پیاده‌نك كندولریله نسبت قبول ایتمیان فرقهٔ اعدایه ساعتلرجه مقاومت ایتمسی شایان تقدیردر اثنای محاربه‌ده فریق احمد فاضل پاشا بجاغندن كله ایله مجروح اولوب وبرقائممقام ویدی بیكباشی صهبای شهادتی نوش ایدوب ایكی قائممقام ایله درت بیكباشی دخی جریحه‌دار اولمش وعموم نفراتدن ایكی بیك بشیوز قدر شهید ومجروح وقوع بولمشدر انجق روسیه‌لولرك تلفات وضایعاتی اون بیك راده‌سنه وارمشدر .

بومحاربه‌دن صكره روسیه‌لولر تكثیر قوت تدابیرینه شروع ایدوب اردوی همایونك قوتی ایسه آناً فآناً ضعفه دوشمكده اولدیغندن غازی احمد مختار پاشا كدكلر محاربه‌سنده ضبط ایتدیكی قزل تپه‌یی الده طوتدقجه خط حربنه وسعت كلدیكیچون طوپلیجه بولمغه مجبور اولوب ایلول اواخرنده قزل تپه‌یی ترك ایله اردویی الاجه طاغ دامنه جلب وجمع ایلدی .

اشبو نقل موقع حركاتنی منع ایچون روسیه عسكری آلتمش طوپله ایلرولمكه باشلادیغندن قوزخان وحاجی ولی قریه‌لری ماببننده برخط حرب تشكیل اولنه‌رق ایكی قولدن سوق جیوش ایله درت بش ساعت طوپ محاربه‌سی ایدلدكدن صكره دشمن پیاده‌سی مقابله‌یه كلمكله پیاده حربنه دخی باشلانیلوب كیجه‌یه‌قدر ایدیلان محاربه‌ده عساكر عثمانیه‌نك ثبات وصولتی دشمنك رجعتنه مدار اولوب قوهٔ عمومیه موقع جدیدنده تحشد ایتمشدر .

ایشته حدود شرقیه‌نك ارضروم قسمی محارباتچه صفحهٔ غالبانه‌سی بوراده تمام اولور اسماعیل پاشا قوماندا‌سیله روسیه‌نك روان ایالتنه تجاوز ایدن فرقهٔ عثمانیه ایسه تدافعی وضعنده قالوب باطوم حدودنده كی اردوی همایون دخی جبال منیعه تپه‌لرینی محافظه ایله دشمنك مرورینی منع وابطالدن بشقه برحركته یول بوله‌مز ایدی .

تتمهٔ وقایع

اوچنجی فصلك مقدمه‌سنده ذكر اولندیغی وجهله حدود شرقیه‌یه احضار اولنان قوهٔ نظامیه مواقع وخطوط حربیه‌نك وسعتنه كوره ذاتاً مرتبهٔ كفایه‌دن دون اولوب بعض امرا ومشایخ تعهداتیله عراق وكردستان طرفلرندن سوق اولنان عساكر معاونه‌ایسه دشمن قارشوسنده دولت ووطنك سلامتیچون مطیعانه وجانسپارانه حرب ایتمز برالای اجلاف واراذل اولدیغندن بونلره كووه‌نوبده روسیه اردولرینك تعرضات شدیده‌سنی مدافعه‌نك مشكلاتی غازی احمد مختار پاشا طرفندن متوالیاً واكیداً اشعار وعسكرجه استمداد اولنمش ایكن مواقع حربیه‌نك خارجنده بولنان محللر موجودندن عسكر تفریق وسوقنده بر كونه محذور سرد اولنه‌رق نهایت التنجی اردو اطلاق اولنان بغداد قوهٔ عسكریه‌سندن براز پیاده وسواری سوق ایتدیریله‌بیلمش واستانبولدن دخی بعض طابور كوندرلمش ایسه‌ده ینه احتیاج صحیحه نسبتله قلیل ایدی .

عسكرجه ضعفمز بودرجه‌ده ایكن اردویه لازم اولان مهمات وذخائر تدارك ونقلنده دخی رخاوت وبطائت كوستریلوب خربوت وسیواس وقسطمونی كبی اناطولینك ذخائر یتاغی یرلرندن دوه‌لرله ارضرومه ذخیره ارسالی كالفتك موسم شتایه تصادفی حسبیله درلو عسرت ومشقتلر چكیلور ایدی وذخیره نقل ایدن اهالی حیواناتی یوللرده واردولرده تلف اولوب محللرنده ذخیره موجود ایكن كوتوره‌جك حیوان بولنمز ایدی .

نهایت سیواس والیسی ارزنجانلی عزت پاشا اردونك نزل امینی مقامنده دخائر جابنه چالشمق ایچون والی وكالتیله ارضرومه اعزام اولندی ایسه‌ده ذخیره‌سزلكك علت اصلیه‌سی مندفع اوله‌مدیغیچون مشار الیهك مأموریتندنده برثمره كوریله‌مدی هله اوچنجی فصلده اجمالاً ذكر ایتدیكمز وجهله بدایت ظهور حربده استانبولدن كوندریلان مهمات طربزونده ییغلوب قاله‌رق عربه وحیوان بولنه‌مدیغندن ارضرومه سوق اولنه‌مز اردودن مهمات دیوفریادنامه‌لر كاور طربزون والیسی ایسه بوراده چوق مهمات وارقویه‌جق یریمز یوق روسیه كمیلری طربزونی طوپه طوتارلر ایسه مملكت برهوا اولور باری شهری محافظه ایچون زرهلی كمی كوندركز دیوانها ایدرده مهمانك سوقنه چالشمز نهایت پادشاهك امر قطعیسیله استانبولدن سوق مأمورلری كوندریلوب واهالینك زور ایله بولنه‌بیلان حیوانلری آلنوب مهمات موجوده ارضرومه كوچله نقل ایتدیریلور .

اینه بوقدر بدائتلر وعدم دقتلر شرق اردوسنی عاقبت براهه اوغراته جغی ارباب بصیرتك معلومی اولوب حتی ذخیره سزلکدن عسکرینی تاب وتوان قالمەرق اوچ کون ممتد اولان محبلر محاربه سنی آچ آجنه چورمشلر وقلانلر دخی شهدایه باقەرق بویله آچ وسفیل یشایه جغمزه بزده بونلر کبی شربت شهادتی نوش ایدیدك خیرلو اولوردی دیمشلر وبنه بوحاللردن ناشی کوندن کونه متانت قلبیه وحمیت عسکریه لرینه خلل کلوب فرصت بولدقجه فراره قرار ویرمشلرایدی .

بوحالات مدهشه اثناسنده باب عالینك تلاش واضطرابنه منضم اولان برمادهٔ مهمه دخی بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله حدود شرقیه ده بولنان اردولرده غزا نیتیله یرلرندن حرکت ایدن اکرادك شقاوتلری مسئله سی ایدی .

شویله که بونلر حال بداوتده یشامش وتربیهٔ مدنیه کورمامش آدملر اولدقلریچون دها معرکهٔ حربیه دائره سنه ایاق باصمه دن سعرد وموش وحکاری طرفلرنده کویلره نساطله یغما کرانکه قویولوب وامرای اکراددن میرشیخ سعرد ده باشنه طوپلادیغی اوباش ایله اجرای شقاوته باشلایوب اوکارینه کلان معمورەنی خراب وویران واموال اهالی یی غصب وغارت ایتدیلر و بالخصوص بویله غارشق بر وقتده مسلك مطاوعت و انقیاددن انحراف ایتمیان ارمنی کویلرینی دخی یقوب یاقدیلر بومظالمك تحت تأثیرنده زبون اولان اهالیدن فریادامەلر وارمنی پطریقخانه سندن شدتلی شکایتلر کلوب دولتی غائله ایچنده غائله یه دوشوردی بناءً علیه مجلس وکلاده اوزون اوزون بحثلر چوب نهایت کردستانجه بوکبی احوال باغیانه نك اسباب اندفاعی محاربه نك ختامنه تعلیق اونەرق یالکز برتدبیر موقت اولق اوزره موصلدن برطابور پیاده وبغداددن درت بلوك سواری عسکر سوقیله اول باول سعرد ده کی اشقیانك تنکیلی وبعده موش وحکاری طرفلرنده بولنان اشخاصك دفعی قرارلشدیرلدی و بواشلره باقق ایچون برمأمور مخصوص دخی کوندرلدی اما ذکر اولنان سواری وپیاده اورالره وارو بده ایفای وظیفه یه مباشرت ایدنجه یه قدر اشقیای اکرادك شنایع افعالی حدغایته ایروب یالرجه تعبیری ممکن اولەمیه جق خسارتلر وقوع بولدی .

روسیه قول اردولرینك حرکات غالبانه سی

قارص جهتنده بولنان اردوی همایون ناظری احمد مختار پاشانك سوق الجیش اصولنده کوستردیکی مهارت ثمره سیله بیك درلو نقایص ایچنده اکتساب ظفر ایدرك کدکلر وتخیلر

٥٧

محاربات عظیمه‌سی قزانمش اولمقله برابر فوق‌الغایه مالل زایل بر ضعف هرمه اوغرایوب نهایت قزل تپه موقعنی ترك ایله « الاجه طاغ » طرفنه نقل خیام آرام ایتمش ایدی .

اولوقت اردوی همایونك مواضع عسکریه‌سی جندی یایلاسی ونانفرجی تپه‌سی والاجه طاغ ذروه‌سی واولیا تپه‌سی وکوچك یخنیلر وعمر پاشا ونعلبند وسیویلر ووزین تپه‌لرندن وقوۀ مجموعه دخی یکرمی ایکی طابور پیاده ویکرمی التی قطعه طوپدن عبارت اولوب قارص قلعه‌سنده کی یدی طابور دخی داخل اولدیغی حالده نهایت یکرمی سکز بیك نفر درجه‌سنده بولنمش ودرت بیك بشیوز قدر عساکر نظامیه وضبطیه ومعاونه سواریسی قالمش ایدی والاجه طاغ قول اردوسی فریق عمر پاشا وحاجی راشد ومیرلوا حسن وموسی پاشالر قوماندالرینه مودوع ایدی .

روسیه دولتی ایسه ظهور محاربه‌دنبرو اسیا حدودنده مطمح نظری اولان قارص وارضروم قلعه‌لرینه استیلا امانی درپیش ایله بو یولده سوق عسکر ایتدیرمش ایکی محاربات واقعه‌ده امیدینه نائل اوله‌میوب حدوده قدر عسکرینی چکمکه مجبور اولدیغی حالده برو طرفك دوچار ضعف وبی‌تابی اولمسندن استفاده ایله یدی فرقه پیاده واون سکز الای سواری تدارك ایدوب وماهر طوپجیلرله ایکی یوزدن زیاده طوپ کتوروب وسائط نالیتت تدارکنده استعجال ایتمش اولدیغندن اردوی همایونك تبدیل موقع ایتدیکندن برقاچ کون صکره یعنی تشرین اولك اوچنجی کونی دشمن عثمانلی اردوسی خط حربنك مرکزی حکمنده بولنان اولیا تپه‌سنه سوق عسکر ایدرك برطرفدن طوپله دخی تضییق ایتدیکی صره‌ده اوراده کی درت طابور عثمانلی عسکری بالاده بیان اولنان اسبابه مبنی درت ساعت قدر دوام وثباتدن صکره ترك موقعله دوچار پریشانی اولدقلرندن روسیه عسکری اولیا تپه‌سنی ضبط ایتمش وبو وقعه اوزرینه اوتپه‌نك قرص جهتنده ونقاط حاکمه‌ده کی عساکر عثمانیه دخی یرلرنده ثبات ایده‌میوب قارصه فرار والتجا ایتمش ایدی .

غازی احمد مختار پاشا اولیا تپه‌سنك دشمن النه کچدیکنی کورنجه حاجی راشد پاشایه اغرلقلری ترك ایدرك طوپلری بالاستصحاب همان رجعت ایتمسی امرینی اعطا وحسن کاظم پاشایه دخی حاجی راشد پاشانك رجعتنه قدر موقعنی ترك ایتمامه‌سنی تنبیه ایدوب الاجه طاغدن رجعت ایده‌جك فرقۀ عسکریه‌نك خط رجعتلرینی تأمین ایلیه‌جك اسبابك استحضار واستکمالی ایچون سیوریلر جهتنه عزیمت ایتمش ایدی .

لکن اوچ کون اول اردونك ارقه‌سنه کچن دشمنك اولیا تپه‌سنی ضبط ایدن دشمن

عسكريله برابر قارشولقلى اولەرق سيوريلره طوغرى ايلرولسى و بوكا قارشو سيوريلرده بولنان قوۀ عسكريەنك ثباتسزلغى سببيله دشمن سيوريلرىدە ضبط ايدرك قارصه كيتمش و بوجهتله الاجه طاغده قالان عسكرله قارص اراسنه دشمن كيروب خطوط مخابره منقطع اولمش ايدى .

ايشته او اثناده حاجى راشد پاشا حركت رجعيه يه دوام ايدوب معيتندەكى عسكر وطوپلرى فريق عمر پاشانك بولنديغى چفتەلر اتكنه كتوروب بيديغى كبى حسن كاظم پاشا دخى موقعنى كندولكندن ترك وقوماندا سنده كى عسكرى مذكور چفتەلر دامنه جمع ايلسندن طولايى دشمن دائرۀ محاصرەيى كوچلەرك اوراده تجمع ايدن وغير منتظم بر حاله كيرن عسكرى تضييقه باشلامش ايدى عمر پاشا بونلرى كورر كورمز « ارتق ايش بتدى تسليم اولمقدن بشقه چاره قالمدى بارى دولته برقچ بيك چفتجى قزانديرهلم » ديمش امراى سائره دخى بو رأيى قبول ايتمش اولدقلرندن حاجى راشد پاشانك تسببيله دشمن طرفنه بيكباشى رفعت بك معرفتيله بياض بيرق كوندريلەرك عرض تسليميت اولنمشدر .

روسيه باش قوماندانى حاله مطلع اولدقده تعطيل حرب ايدوب مكالمه ايچون بيوك رتبەده ضابط ايستمكله فريق عمر پاشا وميرلوا حسن كاظم پاشا دشمن اردوكاهنه كيدوب آتيده كى مندرج تسليمنامەيى تنظيم وامضا ايتديلر .

﴿ ترجمه ﴾

اوچ عثمانلى فرقەسى بقيەسنك روسيه ايمپراطورى عسكرينه تسليمى شرطنامەسيدر

برنجى ماده — بوكونكى محاربەده عساكر عثمانيەنك كوسترمش اولدقلرى شجاعت وبسالته حرمةً قنغى رتبەده اولور ايسه اولسون بالجمله ضابطانك قليجلريله باركيرلرى واشياى ذاتيەلرى كندولرينه براقيلمشدر .

ايكنجى ماده — عسكر اولميان آدملر ومكاريجيلر واوشاقلر ايله ضابطان خدمتجيلرى سلاحلرينى ترك ايتدكدن صكره مملكتلرينه عودت ايلمكه مأذوندرلر .

اوچنجى ماده — ايكنجى مادەيه داخل اولميان هر فرد وعسكر اسير حرب اولەجقلر

وسنجاقلر وطوپلر وسائر سلاحلر وطوپ ادواتی وذخائر اشیای عسکریه ایله برابر بالجمله مهمات حربیه‌یی تسلیم ایلیه‌جکلردر .

دردنجی ماده — اوچنجی ماده‌ده ذکر اولنان عساکر ومهماتك تسلیمی وجه آتی اوزره اوله‌جقدر .

اسیر حرب اوله‌جق عسکر منسوب اولدقلری فرقه‌نك صره نومروسیله سلاحلرینی یره براقه‌جقلر وطوپجیلر دخی کندولرینه کوستریله‌جك محله طوپلری وضع ایده‌جکلر واندن صکره تکمیل عسکر کوستریله‌جك محله ایله‌جکلردر .

بشنجی ماده — تسلیم معاملاتنه ٤ تشرین اول سنه ١٨٧٧ کونی صباحی ساعت ایکیده باشلانه‌جقدر .

التنجی ماده — عودتلرینه مساعده اولنان افراد میاننده اردو اطباسندن اوچ طبیب دخی واردر .

امضالر

غراندوق میشلك یاوری — عثمانلی اردوسی فریق — قفقاسیه اردوسی ایچنده
میرالای پترس — عمر — سیار فریقی راغوب

بو مقاوله‌یی قفقاسیه اردوسنك باش قوماندانی غراندوقك رأی وامریله تصدیق ایدییورم .

سیار اردوسنك قوماندانی
لوریس ملیقوف

ایشته بو تسلیم شرطنامه‌سی موجبنجه روسیه‌لولر ایکی فریق وبش لوا وایکی یوز اللی ضابط ایله یدی بیك نفردن مرکب یکرمی التی طابور عسکری اسیر وبالجمله اسلحه ومهماتی ضبط ایتدیلر مع هذا بسببه اظهار رضا ایدن پاشالر دشمنه بیاض بیراق کوندرمکه قرار ویردکلری صره‌ده موسی پاشا تکمیل سواری ایله رجعته امکان کوره‌رك خط حربدن سالماً قورتیلوب قارصه چکلمش وتسلیم معامله‌سی اجرا اولنجه‌یه قدر پیاده عسکرندن دخی برمقداری لیلاً قزغمان طرفندن قرجه‌باغ عودت اولمش واخاصل بو یولده اوچ بیکه یقین آدم اسارتدن تخلیص کریبان ایتمش اولمسنه وعسکرك بلاتی جزئی بولنمسنه .. .. آمنك نقاط متعدده ولان فرقه‌لرندن برینك اوزرینه تنوع فوتله برشدتلی هجوم

ايدوبده اردويى تخليصك امكانى بولنق لازم كاورايكن قوماندانلرك عدم اهليت وجبانتلرى وبلكه اهانتلرى ذل اسارتك اختيارينى انتاج ايتمشدر .

ونتاكه اردونك قوۀ كليه‌سى تحت اسارته كيردى ازتق قارص قلعه‌سنك محافظه‌سى مخاطره‌يه دوشديكندن ماعدا ارضروم جهتى دخى تهلكه‌لى برحاله كيرديكندن غازى احمد مختار پاشا قارص قلعه‌سنه قپانوبده مدافعه فكرنده بولنسه اوراسنى روسيه اردوسى محاصره ايدنجه ارضرومده قوۀ احتياطيه‌نك فقدانى جهتيله ديكر بردشمن قول اردوسنك ارضرومى استيلا ايتمسى ملحوظ اولديغيچون قارص ايله ارضروم بيننده برقوۀ حائله اولنق اوزره بوزغون عسكردن آنه بيلديكى ايكى بطاريه طوپ وبرقاچ طابورله قارصدن چيقوب صوغانلى بوغازينه كلمش ويالاجه طاغدن قاچوب قورتيلان ضابطان وافراد عسكريه ايسه كوپرى كوينه طوپلانه‌رق كيمى فراره قرار ويرمش وكيمى غازى احمد مختار پاشا معيتنه كلكه باشلامش ايدى .

ايشته شو حال مدهش اراسنده مشار اليه تلغرافله در دولتـه عرض وقوعات ايدرك عقد صلحدن بشـقه چارۀ نجات قالمديغى واديسـنده اظهار يأس و پريشانى ايتمكله برابر قورد اسماعيل پاشا قومانداسـيله روان حدودندن ايچرو كيروبده موقع طوتمش اولان فرقۀ عسكريه‌نك كندوسـيله برلشمك اوزره جانبنه ولااقل اون بش بيك نفرقدر قوۀ امداديه اعزامنه لزوم عاجل كوسـترمش وبوتدابيرى ارضرومك اسـتيلاى اعدادن محافظه‌سى يولنده درميان ايلمشـدر .

بو اشعارات بارده‌نك ورودى پادشاه حضرتلرينه آشورى تأثير ايدرك روسـيه‌لو ايله مصالحه‌نك اهميت مستعجله‌سنى تقدير بيورملريله بو بابده بعض دولتلرك وساطتنه بالمراجعه اقدامات عاجله اجراسنى اراده ايتديلر وبونكله برابر روسـيه‌نك نياتى هنوز مجهول اولوب خصوصا حركات عسكريه سنجه مظفرياتى ايلروته‌جك اولور ايسه كندوسنى سهولتله مصالحه‌يه دعوت واستيلا ايتديكى محلارك تخليصنجه تحصيل موفقيت دولت عليه‌نك حرباً مقـاومتده ثبات ايده‌جك حال واقتدارده بولنمسـنه منوط اولديغندن مواقع حربيـه‌نك هرجهتنجه وعلى الخصوص دوچار انهزام اولان اناطولى اردوسنجه اكمال قوت اولنمسنك مجلس عسكريده مذاكره‌سنى فرمان بيورديلر .

خارجيه ناظرى بيطرف دولتلرك وازجمله انكلتره دولتنك استانبولده بولنان سفيرلرى واسطه‌سيله صلحه توسط يولنده فكر ونيتلرينى اراشديردى ايسه‌ده اولوقت روسيه دولتى

بالقانك طونه جهتنده كى اردولرينى ازعاج ايدن پلونه استحكاماتنى محاصره ايله مشغول اولديغندن اوراجه ناموس عسكريسنى اكمال ايتدكجه صلحه ارضا ايديلهمز جوابيله توسطده عسرت كوسترلمش ايدى بناء عليه مصالحهيه رغبتده فائده قالمامغله وكلاى دولتله امراى عسكريه بر يره كلوب نتيجهٔ قرار اولمق اوزره استانبولدن والتنجى اردودن ارضرومه عسكر يتشديرلمسى و اناطولى ولاياتنك قرعه ورديف و مستحفظ افرادى بقاياسندن الده كجهجك وكوكالى اولهرق تداركى ممكن اولهجق نفوسك دخى سوقى ايچون اوامر اكيده ويرلدى و برطرفدن اسماعيل پاشانك قرق كليسايه رجعتى تسريع ايتديرلدى زيرا شو وقوعات تشرين اولك عشر اولنده اولمسيله معركهٔ حربيه دائر مسندده شتا باشلامش اولديغندن يوللرى قار قپادو بده سوقيات امداديه درجهٔ امتناعه كلمامك ايچون مسارعت فوق العاده التزام اولنمش ايدى و بونكله برابر غازى احمد مختار پاشا قوماندانسنده اجتماع ايدن عسكر قورد اسماعيل پاشانك معيتى عسكرى التحاق ايدر ايسه اون بيك كشىيه و بوغون عسكر الحمى قابل اولور ايسه عموم قوتك يكونى اون بش بيك نفره وارهجغنى بيلديروب بونلرله تلافئ مافات ممكن اولهميهجغندن اوامر اكيده ايله اطرافدن عساكر جديده ايستنشى قوهٔ امداديهنك يكرمى بش بيكه ابلاغى املندن نشأت ايتمش ايدى اما دشمن نشئهٔ غالبيتله حركاتنى تشديد وتسريعه حصر زمان ايدرك او املك فعلياتنه ميدان ويرمكسزين مقصدينه نه يولده واصل اولديغى فقرهٔ آتيهدن مستبان اولهجقدر وكلاى دولتك قرارلرينى ثمرهسز براقديران اسبابك باشليجهسى ايسه ايستنيلان قوهٔ امداديهنك عسكر چاقلرندن ومستحفظ اختيارلرندن وكويلى كوكالولرندن تشكيلى وبغدادكى بعيد المسافه بر يردن اغر پياده ترتيبى مادهلرى ايدى كه بونلرك هيچ برى سرعت مطلوبهيى حصوله كتورهجك امداداتدن معدود اولهميوب انجق اوكونى ايچون بشقه چاره وتدبير دخى يوغيدى.

آلتنجی فصل

دولت علیه‌جه اسیا محاربانک نتیجهٔ مغلوبانه‌سی

فقرهٔ سالفه‌ده بیان ایتدیکمز وجهله غازی احمد مختار پاشا تدارک ایده بیلدیکی قوهٔ قلیله ایله صوغانلی‌یه طوغری کتمش و « کچی صور » موقعنده آرام ایتمش اولدیغی کبی اسماعیل پاشا دخی معیتنده‌کی عسکرله زوالدن قالقوب کیری کویه رجعته باشلادی بویله وقت ضرورتده ترک موقعه چکیلان عسکرک آفت تعقیبه اوغرامسی قواعد طبیعیه‌دن اولمغله ایکی الای روسیه سواریسی اسماعیل پاشانک قوماندانلغنده‌کی فرقهٔ عثمانیه‌یه مسلط اوله‌رق دوکوشه دوکوشه تعقیب ایدر ایدی غازی احمد مختار پاشا ایسه مضیق هونا کده دشمنک تسلطندن متوحش اوله‌رق تیقظ وبصیرت اوزره بولنمقده ایدی « میللی دوزی » جهتندن ظهور ایدن بر روسیه سواری مفرزه‌سیله بش التی ساعت قدر ایتدیکی محاربه‌ده غالب کلوب ینه « کچی صور » موقعنده ثبات ایتمش واوچ درت کون صکره یعنی تشرین اولک اون بشنجی کونی اسماعیل پاشا فرقه‌سیله کوپری کوینده تلاقی ایتمش ایدی فرقه‌لر برلشدکدن صکره هر حالده روسیه اردوسنه قارشو قوتلی ومهم بر نقطه‌نک مقر اتخاذیله ارضروم استحکاماتنک تهدیدات اعدایه اوغرامامسی لازم کلدیکندن غازی احمد مختار پاشا « دوه بوینی » ممرینی طوتمش ایدی .

دشمنک مقصدی وهدف الحرکاتی ایسه ارضروم اولدیغنه بناءً موقع مذکور ایلروسنده حربه آماده ایدی تشرین اولک یکرمی دردنده روسیه اردوسی فکر تعرضیه قرارکاهندن حرکت وقوهٔ موجوده‌سیله ابتدا « دوه بوینی » مرکزنده نمایشلر ایدوب بعده یمین ویساردن یوریمکه باشلادی بناءً علیه غازی احمد مختار پاشا صاغ جناحه امداد سوق ایدرک پیاده آتشنه اورادن باشلاتمش ومتعاقباً روسیه آوجیلری هجوم ایتمسیله کوکس کرر بر آتش ییه‌رک رجعت ایتمش وعساکر عثمانیه ایلرولمکه قیام ایتمش ایکن روسیه‌لولرک تکثیر قوتله ینه هجومه باشلامسی اوزرینه ارضرومدن چیقمش اولان پیاده وسواری عساکر معاونه واوچ درت طابور دخی یکیدن او جهته سوق ایدیلوب بونلرک غیرتیله دشمن ینه رجعته اجبار اولنمش ایدی اما اردونک صول جناحنه تعرض ایدن روسیه عسکری مرکزه تبدیل استقامتله مصرانه هجوم ایلدکده اون بش طوپ والتی طابوردن مرکب اولان قوهٔ

مرکزیه‌دن بعض طابورلرك ثبات ایده‌میه‌رك رجعتـه ابتدارلری دیکرلرینه دخی سرایت ایتمکله غازی احمد مختار پاشا ایکی طابور عسکر آله‌رق خط حربدن چکیلان عسکرك اوکنی آلغه و ثبات ایتدیرمکه چالشدی ایسه‌ده مقصدینی استحصاله موفق اوله‌میوب عساکر موجوده‌نك طاغلمسی ارضروم استحکاماتنه رجعتی اقتضا ایتدیرمش و صاغ و صول جناحلری تشکیل ایدن فرقه‌لری دخی اله‌رق ارضرومه کلمش و بو رجعتده طوپلرك خیلیسی دشمن اله کچمشدر .

ایشته اول کون رجعت ایدن عسکرك مجموعی اون الی بیك نفر راده‌لرنده ایکن غازی احمد مختار پاشانك باشنده انجق اوچ درت بیك کشی قالوب قصوری بوزغونلق و یلغینلقدن ارضرومك خان کوشه‌لرنده و سوقق ارالرنده و شوراده بوراده اختفا ایتدیلرکه بونلر تشجیع و تشویق ایله طوپلانمش اولسه‌لر بیله ارضروم استحکاماتنك وسعتنه نسبةً مدافعه‌یه کافی اوله‌میه‌جغی معلوم ایدی دیکر طرفدن ارضروم اهالیسنك خشیت مزاجندن ناشی شو ضعف حال ایله مدافعه‌نك نتیجه‌سی داخلاً دخی مخوف کورنمکده ایدی .

بناءً علیه ارضرومی ترك ایله مدافعه‌یی براقوب چکلمك تصور اولنه‌رق عسکرك پریشانلغی بوکا مساعد اولمیوب قلعه‌دن چیقنجه هپ طاغیله‌جقلرندن ارضرومده ثبات ارجح حرکات عد اولنمقده ایکن چونکه روسیه‌لولر اردوی همایونك حال پریشانیسنی تماماً اکلادقلرینه مبنی ارضرومك تسلیمی ایچون باش قوماندانلری جانبندن کاغد کلمسی و عسکرك بر وجه محرر استناد اولنه‌میه‌جق مقداره نزول ایتمسی ارضرومك محافظه‌سنجه غازی احمد مختار پاشایی نومید ایدوب حتی دشمن بتون ارضرومی محاصره ایدرده چارهٔ مدافعه قالماز و مشاوراهالی بشقه لشوراسیه رفاقتنه الهبیله‌جکی عسکرله کموشخانه ویاخود ارزنجان طریقلرندن اوروب چیقمق تصورنده بولندیغنی ماین همایونه تلغرافله عرض ایتمش ایدی انجق «الاجه طاغ» انهزامی اوزرینه الده قالان عساکر عثمانیه ایله غازی احمد مختار پاشانك رجعتی قارص قلعه‌سنك تحت محاصره‌یه دوشمسنی انتاج ایده‌رك اوطرفله مواصله و مخابره‌یه انقطاع کلمش اولدیغی حالده «دوه بوینی» بوزغونلغی اوزرینه ارضرومده ثباتدن احترازك بالعموم اناطولی قطعه‌سنجه وخامت انجامی پادشاه حضرتلرینی بغایت اشغال ایتمکله ارضرومده ثباتك نهایت درجه‌ده التزام اولنمسی ایچون بریادن بوندن اولکی فقره‌ده بیان ایتدیکمز وجهله ترتیب اولنان قوهٔ امدادیه‌نك تسریع سوقیاتی فرمان بیورمشلر و بریادن غازی

احمد مختار پاشایه وصایای مؤکده‌یی حاوی تلغرافنامه یازدیرمشلردر مذکور تلغرافنامه‌نك صورتی ذیلده « ١ » نومرو ایله محرردر .

تتمهٔ وقایع

غازی احمد مختار پاشا بالاده ذکر اولنان مشکلات ایچنده بوزغون وطاغنق عسکری طوپلامغه فرط اقدام ایله مسارعت ایدرك ارضروم موقعی قوماندانی مشیر حسن تحسین پاشا قومانداسیله طوپ طاغی استحکاماتنه اون طقوز واورادن استانبول قپوسنه قدر مواقعه دخی والئ ولایت قورد اسماعیل پاشا قوماندا سیله اون بر طابور قویمش وکندوسی ایسه سکیز طابورله مرکز استحکاماتده قرار ایتمش وارضروم اهالیسنه تلغرافنامهٔ شاهانه‌ده محرر وصایای اجرا ایدوب انلردن الدیغی عهد و پیمانی عتبهٔ سلطنته بیلدیرمش ایدی بونك اوزرینه پادشاه حضرتلری اهالی‌یی بر قاتدها تشجیع ایچون طرف همایونلرندن عمومه خطاباً بر تلغرافنامه تسطیر بیوردیلر صورتی ذیلده « ٢ » نومرو ایله محرردر بو تلغرافنامهٔ همایونك وصولنی متعاقب یعنی تشرین اولك سکیزنجی کیجه‌سی صباحه قارشو روسیه‌لولر ارضروم اوزرینه ایکی جهتدن هجوم قولی ترتیب ایدرك بونلرك بریسنی اسماعیل پاشا قوماندا سی دائره‌سنده بولنان ارضرومك جانب جنوبیسنده کائن عبدالرحمن غازی نام محله ودیکرینی حسن تحسین پاشا قوماندا سی تحتنده اولان طوپ طاغی استحکاماتنك عزیزیه طابیه‌لرینه سوق ایلدیلر دشمن عسکری بو صورتله کیجه‌دن ایلرولیه‌رك عزیزیه طابیه‌لرینك صول جناحنده‌کی استحکامك ایچنه بغتةً کیرمش واوراده بولنان عثمانلی مستحفظ طابورینی اسیر ایتمش اولدقلری کبی صاغ جناحنده‌کی طابیه‌لرده بولنان عساکر عثمانیه‌نك هر طرفنی صارمش بولندقلری حالده اورته‌لق اغارمش ومع مافیه صاغ جناح طابیه‌لرنده‌کی عسکر قوماندانلری قائممقام بحری بکك غیرتیله فوق العاده ثبات ایتمش ایدی .

غازی احمد مختار پاشا صول جناح استحکامنك دشمن یدنده اولدیغنی اکلانجه میرلوا قپودان محمد پاشا قوماندا سیله درحال سوق ایتدیکی ایکی طابور عسکر بر هجوم شدید ایله استحکام مذکورك ایچنه کیره‌رك مسقو عسکرینی طرد وتنکیل و بعده اسیر اولان طابوری تخلیص ایتدیلر و بو استحکامك شو صورتله نزع واسترداد اولندیغنی جهات سائره‌ده بولنان دشمن عسکری کورنجه موقعلرنده ثبات ایده‌میه‌رك رجعته یوز طوتدیلر بناءً علیه مشار

الیه حسن تحسین پاشا سواری میرلواسی موسی پاشا ایله برابر دشمنی عساکر عثمانیه‌نك قورشونلری تضییق ایله دوه بوینی موقعنه‌قدر تعقیب ایتدیلر واوراده روسیه‌لولر عساکر عثمانیه‌یی رجعته مجبور ایلدکاری حالده ایکنجی دفعه اوله‌رق ینه اعدایی دوه بوینه دکین سوردیلر عبدالرحمن غازی طرفندن هجوم وتسلط ایدن روسیه عسکری ایسه ارضرومك «کوشلی کنبد» استحکامنده‌کی بیوك طوپلرك آتشی آلتنده دفعه هیچ بر نتیجه استحصال ایده‌میه‌رك طاغنیق طوغری چکیلوب کیتدیلر دشمنك بو محاربه‌ده خیلی ضایعاتی وقوعبولمش واردوی همایون طرفندن اون قدر اسیر وبعض اشیای عسکریه اغتنام اولنمشدر.

غازی احمد مختار پاشا عسکرك حالندن وارضروملیلرك اطوار یأس اشتمالندن مدافعه‌جه نومید ایکن شو محاربه‌ده مظفریت قزانلقه عسکرجه بردرجه‌یه‌قدر کسب اطمئنان ایدوب باخصوص تشویقات پادشاهی ثمره‌سیله ارضروم اهالیسنك قدین وچوجقلریله استحکاماته دوکیله‌رك حمل سلاحه قادر اولنلرك محاربه‌یه کیریشملری وقدین وچوجقلرك عسکره موقع حربده صو طاشیملری اهالی حقنده ده حسن اعتمادینی اعادیه سبب اولمش ایدی حتی تلغرافنامهٔ همایونك محاربه ختامنده قرائت اولنمسی بین الاهالی محاربه غیرتنی ارتیرمغله اولکی یأسلر متانت قلوبه مبدل اولمغه باشلادی .

بو محاربه‌دن صکره روسیه‌لولر دوه بوینی اطرافنه استحکامات موقته انشاسیله مشغول اولوب انجق قارص قلعه‌سنی تخصیص ایتدکاری دیکر قول اردو ایله حصر وتضییق ایتمشلر ایدی .

ارضروم ایله قارص بیننده طریق مخابره‌نك کسلمش اولمسیله برابر تشرین اول اثناسنده بعض وسایط خفیه ایله قارص قوماندانی حسین حلمی پاشادن غازی احمد مختار پاشایه کلان مکتوبلرده دشمن طرفندن قصبه‌نك طوپله تخریبنه چالشلدیغی و بو طرفدن مدافعه‌ده ثبات اولنمقده بولندیغی محرر اولوب حتی روسیه قوماندانی «لوریس ملیقوف» میری اشیاسنك ترکی ومحافظلرك انتخاب اولنه‌جق طریقدن ارضرومه عودتی وارکان وامرای عسکریه ایله ضابطانك قلیجلری التماسی وهرکشی اشیاسنی برابر کتورمسی وقارص اهالیسنك تضییق ایدلمامسی ومجروحین ایله خسته‌کاندن ارضرومه کیده‌میانلره تداوی اولنمسی شرائطیله قارص قلعه‌سنك ترك وتسلیمنی مشعر ویکرمی درت ساعت مهل ایله مشروط اوله‌رق بر مکتوب الشلر ایکن کافهٔ امرا وضابطان ایله بالاستشاره صوك درجه‌یه قدر مقاومته قرار ویریلوب دشمنك تکلیفی قطعیاً رد اولندیغی خبر سیسی دخی آلنمش ایدی .

روسیه قوماندانی قارص محصورینك مدافعه‌ده ثبات واصرار ایده‌جکلرینی اکلایجه ینه تشرین اول اواخرنده اردوکاهنك طوپ سپرلری اوکنه دیکر بر سپر انشا ایتدیرمکه و بو طریق ایله تضییقاتنی ارتورمغه باشلامغله شوانشا آنی تعطیل امیله قلعه‌دن چیقاریلان درت طابور عساکر عثمانیه مقابلارینه کلان اون ایکی طابور دشمن عسکرینی سکز ساعت امتداد ایدن محاربه‌ده بوزه‌رق رجعته ظفریاب اولمشلرایدی ودشمن عسکری او محاربه اوزرینه تلافی مافات ایچون لیلاً حافظ پاشا طابیه‌سنه هجوم ایدرك استحکامی ضبط ایتمش ایکن سوق اولنان قوهٔ امدادیه ایله مذکور طابیه‌دن دخی جبراً ارجاع اولنمش ایدی .

چونکه قارص قلعهٔ قدیمه‌سی حوالیسنه قریم محاربه‌سندن صکره تکلیفات عظیمه ایله طرف دولت علیه‌دن استحکامات جسیمه انشا اولنمش و بیوك طوپلر قونمش اولدیغی کبی بو محاربه‌نك ظهورنده دخی ادوات ومهماتی اکمال اولندیغندن ودروننده یکرمی بیك قدر بوزغناق کورمامش عسکر بولندیغندن محاصره حالنده وباخصوص موسم شتاده دشمنی خیلی اشغال و بلکه رجعته مجبور ایده‌جك قدر ثبات ایلیه‌جکی مأمول وتسلیمیت تکلیفنه شدیداً جواب رد ویرلسندن واندن اول وصکره وقوع بولان تضییقات اعدایه مقاومت جانسپارانه کوسترلسندن امید ثبات موجود ایکن تشرین ثانینك اوائلنده قارص قلعه‌سنك دشمن طرفندن هجوم ایله ضبط اولندیغنه دائر استانبولده بولنان دولتلر سفارتنه اوروپادن کلان تلغرافنامه‌لر باب عالی‌یه تبلیغ اولنمش وروسیه‌نك باطوم وارضروم جوارلرنده کی اردولرنده اظهار آثار مساوات ایله برابر ه دوه بوینی موقعنده‌کی اردوسنك ارکان حربیه رئیسی طرفندن غازی احمد مختار پاشایه دخی بیلدیرلمش اولمسی دولت وملتجه تأسف عظیمی موجب اولدی .

بو خبرك ارضرومه ورودی اوزرینه غازی احمد مختار پاشا ارکان اردوی همایون ایله عقد مجلس مشورت ایدوب شویله قرار ویردیلر که ه ارضرومك دوره‌سنده بولنان استحکامات متصله برطاقم حوالانه محکوم وتفنك منزلی داخلنده در بناءً علیه مدافعه‌نك خارج مملکته احتیاجی واردر فقط موجود اولان قوهٔ عسکریه‌نك بو اهمیته کفایتسزلکی اومدافعه‌نك چاره‌سز داخل استحکاماته حصرینی ترجیح ایتدیریور بحول الله تعالی جمله‌ٔ قائمزك صوك طامله‌سنی دفع وتنکیل اعدایه وقف ایله عروة الوثقای توکله صاریله‌رق تدارکات احتیاطیه‌یه تشبث ایدلمکده ایسه‌ده شمدیکی افواه ناریه‌نك کوز آچدیرمیه‌جق درجه‌ده‌کی تهاجمات غیر منقطعه‌سنه قارص کبی بر موقع تحمل ایده‌مدیکی حالده ارضرومك دوام

مدافعه‌سی قابلدر زیرا دورهٔ استحکامیه‌نك محیطی اوتوز بیك ذراعی متجاوزدر ارشونه برنفر حساب اولنسه واحتیاط دوشونلمسه قرق بیك کشی لازمدر موجود عسکرمز ایسه بوراده لره وارمق شویله طورسون موقعاً تضییقات مرمیه‌یه مقاومت دشواردر اکر ارضرومه برخلل کلور ایسه دشمنك اطرافه طاغلمسنی منع ایتمك واقتضاسنه کوره ارضرومه جلب ایله موجوده قوت و برلك اوزره سیواس وانقره وخرپوت و یوزغاد طرفلرندن وارضروم ولایتنك مواقع مناسبه‌سندن سواری و پیاده عساکر معاونه طوپلامغه مسارعت اولنوب بونلره ارزنجان قصبه‌سنك وطرابزون ایله داخل تضادن تجمع ایده‌جك افراد ایله ایکی طابور عساکر نظامیه‌یه دخی بایبوردك مرکز اتخاذی مناسب اولور » دیدیلر و بوقرار اوزرینه ذکر اولنان ایکی مرکزه عساکر احتیاطیه جمعی ضمننده اطرافه امر و یردیلر یوقریده ذکر ایتدیکمز وجهله « الاجه طاغ » فلاکتنك عقبنده ارضرومه عسکر یتشدیرلمسی قرار کیر اولدیغی حالده یالکز استانبولدن اون بش طابور کیدوبیله‌رك و بونك ایکیسی بایبورد قصبه‌سنده اقامه اولنه‌رق قصور اون اوچ طابوری ایکی بطاریه طوپله ارضرومه وارمش واوجهتله اردوی همایونده تدریجله برابر اوتوز سکز طابور قدر عسکر حاصل اولمش ایدی اما مقتضیات موقعیه وایجابات حربیه‌دن طولایی بوقوتك کافی اولمامسی ارکان اردوی همایونك ارضرومده مقاومتدن مأیوسیتلرینی موجب اولمغله ذکر اولنان مجلس مشورتك قرارینی اجرادن بشقه اردوجه برشی یاپمق قابل دکل ایدی .

انجق قارصك دست استیلای اعدایه دوشمسی ولازی دولتی و بالخاصه پادشاه حضرتلرینی دلخون ایدرك اسباب موجبه‌سی طرف شاهانه‌دن تلغرافله استعلام اولمسی اوزرینه غازی احمد مختار پاشا یازدیغی جوابنامه‌ده « قارص جهتنه متعدد آدم چیقاردیغم حالده جبالك قارله و یوللرك دشمنله مسدودیتنه مبنی هیچ بری عودت ایده مدی دشمن طوپلرینی اهمیتلی برنقطه‌یی تضییقه حصر ایله دانه یاغدیرمش اولوبده ایچنده عسکرك بارینسی طوق بشرك خارجنده قالمش اولمسندن طولایی قلعه‌نك هجومله ضبط اولنمش بولنمسی محتملدر اما حقیقتی کشف ایده مدم » دیمش ایدی .

لکن غازی احمد مختار پاشانك سبب استیلا حقنده‌کی اشعاری وارکان اردوی همایونك قراری موجب انفعال شهریاری اولمغله توبیخ ومؤاخذه‌یی متضمن مابین باش کاتبی سعید پاشا طرفندن برتلغرافنامه یازلمشیدی که فذلکه‌سی بودر « دولت علیه‌نك نقطهٔ استناد مستقبلی اولان آسیا قطعه‌سنك کلیدی ارضروم اولدیغندن برکره اورایه دشمن

كيره‌جك اولورايسه ارتق ظهور ايده‌جك تهلكه‌نك درجه‌سى پك عظيمدر ارضرومالدن چيقارايسه اورادن طاغيله‌جك عسكرله بايبورد وارزنجانى طوتمغه چالشمق قارص مدافعهٔ اخيره‌سنك عينى اولور نه قارصده ونه ارضرومده‌كى روسيه عسكرينك مقدارى اهميتلى دكل ايكن عدم مقاومته بعض ضابطان وافرادك جبانت وعدم ثباتى سبب اوليور حالبوكه ميدان محاربه‌سيله استحكام داخلده مدافعه ايتمك ارا‌سنده عظيم فرق اولديغندن داخل استحكامده ثبات ايتمامك هيچ تسليم اولور قصورلردن دكلدر غالبا فرارى دين ووطنلرينك اغورنده شهادته ترجيح ايدن حميتسزلر قارصدن وارضرومدن قاچقله نفسلرينى تخليص ايده‌جكلرى ظننده بولنيورلر اما بوايكى يرك تسليميتدن صكره هر نره‌يه فرار ايتسه‌لر روسيه‌لو كندولرينى اورايه قدر تعقيب ايده‌جكدر .

ايشته بورالرينى هركسه بيلديروب وقرعه نفراتى ورديف ومستحفظلرى جمع ايدوب ارضرومك قوياً محافظه‌سنه ودشمندن بوز چويرنلرى بلاعفو واماں اعدامه مأمورسكز وعساكر منتظمه‌نك غيرى عسكره حميت ويرلميورايسه‌ده استحكام داخلنده غير معلم اهاليدن بيله پك چوق فائده كوريله‌جكندن و اورادده فضله سلاح دخى بولنديغندن بوكا دخى تشبث ايديكز »

غازى احمد مختار پاشا بو تلغرافنامه‌يى انجه متألم ومحضور اولوب شويله جواب يازدى كه « بن بوحالرى مقتضى صنعتم برچوق آى اول كشف ايدرك يازمش واستمداد ايتمش ايدم معروضاتمك اثار فعليه‌سنى مشاهده ايده‌مديكمدن بونتيجه‌لرى كورمامك ايچون حرب ميدانلرنده ارادنم شهادتى بوله‌مديغمه تأسف ايدرم نهايت دشمن قوتنى ايكى مثلمزه ابلاغ ايتدى بوحاله قارشو ينه نواقص حالنده قالدق حتى بعض دفعه « لايكلف الله نفساً الا وسعها » آيت كريمه‌سى مضمونى معيتمدن ايشتدم حرب بنم صنعتمدر همده بحول الله صنعتمده كركنوم ومحبتم واردر وبو حالات ايله‌ده عزمده فتور ويأس كتورمم لكن حال وموقعمزك درجه‌سنى دخى عرض ايتمكدن كيرو طورمم امر پادشاهى‌يى ينه اعلان ايده‌جكم وعساكر غير منتظمه حقنده اطراف ولايتلره پك چوق تأكيدات اجرا ايتدم فقط قرق كونده ولايتدن كلان قرعه و رديف ومستحفظ عسكرى سكز يوز اوچ نفردر وبونلركده اوچ يوزدن زياده‌سى اختيار وعمليمانده وايشه يارماز معلوليت ظاهره اصحابندن اولدقلريچون محلرينه اعاده اولندى تعداددن ترتيب اولنان عسكرك ايكى طابورى موصلدن حركت ايتمش ايسه‌ده بونلر يتابسه انجق يكرمى كونده كله‌بيلورلر ايشته حالمز بويله‌در »

استطراد

شو مخابره ومكاتبه‌دن دخی استنتاج اولنوركه ارضروم حرب اردوسنك قوای عموميه‌سنجه حاصل اولان تزلزل واندراسك سبب حقيقيسی محاربانك شدتله توالی وتعاقبندن وذخيره واقچه واسلحه‌سزلك كبی نقايص لوازمك تأثيرندن افراد عسكريه‌جه كوريلان تزلزله دولت عليه‌نك يارديم ايتمكدن فعلاً عاجز قالمسی وبالعكس روسيه دولتنك شو ضعفه تكثير قوتله مقابله ايلمسی ماده‌لری ايدی .

بو كتابك مقدمه‌سنده بيان ايتديكمز حالده بوراده دخی تكراردن كيرو طوره‌ميزكه روسيه ايله محاربه‌يی كوزه آلان وكلای دولت بويله بر عجز ايچنده دوچار اوله‌جغمز فلاكتك عظمتنی واوغرايه‌جغمز ضايعاتك خطرينی هيچ دوشونمدكلری حالده دشمن قارص قلعه‌سنی آلوب ارضرومی صارشه تا بوزغات واقره‌يه قدر نفير عام طوپلايوب‌ده امداده چالشمق كبی نفعه كلميه‌جك بر تدبيری ايش كورمك درجه‌سنده اورته‌يه آتديلر . مع هذا دكل نفير عام وظيفهٔ عسكريه ايله مكلف نفوسك بقاياسندن ادم بولوب كوندرمك قابل اوله‌مدی .

غازی احمد مختار پاشانك حميت وغيرتی وتخمين نتائجده اصابت افكار وفطانتی صولك درجه‌ده‌كی مؤاخذه‌يه ويرديكی جوابلر قدر شايان تقديردر .

انتهی .

قارصك خبر استيلاسی اوزرينه وقوعبولان مخابرات وتشبثات بالاده يازديغمز راده‌ده قرار ايدوب انجق روسيه قومانداني طرفندن محاصره‌نك مباديسنده درميان اولنوب‌ده محصور اولان اركان وامرای عسكريه جانبندن متفقاً رد اولنان تكليف تسليمينك طمع وارتكاب بلاسيله قارص قومانداني حسين حلمی پاشا نزدنده قرين ترويج اولمسی قارصك الدن كيتمسنه سبب اولديغی اوروپادن الينان خبرلرله شايع اولمش ومتعاقباً حسين حلمی پاشا دخی قارصدن فرار ايتدم ديه‌رك ارضرومه كلوب وارقه‌سی صره بعض ضابطان دخی ظهور ايدوب قارص متصرفی شفيق پاشا ايسه اولی طريقيله باطومه اينه‌رك استانبوله ورود ايتمش وقوماندان ياور حربلرندن مصطفى افندی نامنده بر ضابط دخی قتل اولنمقدن مسته‌عموم

اهالینك اسان طعن وتعریضنه دوشوب قارص قلعه‌سنی موسقوه صاتمشلر کبی سوزلر عیوقه چیقدیغی اثناده قارس متصرفی شفیق پاشانك صندوقلرله آلتونه مالك اوله‌رق کلدیکی حوادثی دخی مسامع عوامی طولدیرمش اولمسیله طقسان درت سنه‌سی شهر ذی‌الحجه‌سنك اون یدنجی کیجه‌سی هیئت وکلا باب فتواده اجتماع ایدرك شفیق پاشا ویاور مصطفی افندی‌یی جلب واستنطاق ایتدکلرنده اکرچه روسیه قوۀ کلیه ایله قارصی تضییق والکسکره قارس صحراسنده‌کی طابیه‌لری هجوم ایله ضبط ایتمش ایسه‌ده انلری مدافع اولان طابیه‌لرده وخصوصا ایچ قلعه‌ده ثبات ایچون عسکرجه وذخیره‌جه هیچ برمانع یوغیکن حسین حامی پاشانك تسلیمیت بیراغی چکدیکی ومع هذا خط محاصره‌نك اکثر یری قابل رجعت اولدیغندن بعض ضابطانك وخصوصا حسین حامی پاشانك عودته فرجه‌یاب اولدقلری اکلاشلدی وکلای دولت بونك اوزرینه حسین حامی پاشانك وسائر ایجاب ایدن ضابطانك استانبوله جلبیله دیوان حرب حضورنده تحت محاکمه‌یه المسنه قرار ویروب قارصك کیتدیکنه تأسفدن بشقه یاپه‌جق شی بوله‌مدیلر انجق قارصك صورت استیلاسنه دائر اجنبی مخبرلرینك انار غاییه‌لرنده کورلان تفصیلات شایعات مشروحه‌یه موافق اولدیغندن انلرك ترجمه‌سی بو محله درج وعلاوه قلنور .

ترجمه

تشرین ثانینك دردنجی کونی روسیه‌لولر قارص پیشکاهنه قرق سکز قطعه محاصره طوپی کتوروب « ویزین » کویی ایله « مغاره‌جی » طاغلرك دامنی اوزرینه تعبیه ایتدیلر وقارص شهری ایله (حافظ پاشا وقانلی وسواری) طابیه‌لرینی اورمغه تخصیص ایلدیلر .

ایرتسی کون فرصده متحشد عساکر عثمانیه‌نك ذکر اولنان محاصره طوپلرینك تعبیه‌سنی منع ایتمك اوزره شدیداً خروج ایتمری انتخاب اولنان محلدن مهاجمه‌نك اهمیتی کوسترمش اولدیغی حالده « کوتایس » الاینك برطابوری عساکر عثمانیه‌یی تعقیب ایله حافظ پاشا طابیه‌سنه دخول ایلدی .

محاصره بطاریه‌لری الی کون ظرفنده مترسلره قونیلوب تشرین ثانینك اون یدنجی کونی آتشه بدأ ایله کیجه کوندوز لاینقطع دوام اولنور واقشاملری برقاندها شدتلندیریلور ایدی کله‌لرك تأثیرات تخریبیه‌سی و روس طوپجیلرینك نشانجیلقده مهارت کوسترمسی وعثانلی استحکاماتنده و بالخاصه قارص شهرنده کیزلنه‌جك یر بولنماسی هجومه محتاج

اولنمەسزين قارص قلعەسنى تخريب ايتمك كبى روس اردوسندە براميد پيدا ايدوب انجق قارصدە بولنان عساكر عثمانيە شديداً محاربە ايتمك نيت قطعيەسندە بولندقلرينى ارائە وشهرك شرق جنوبيسى ايلە استحكامات بيننده بولنان خط مدافعەيى تقويە وقرەطاغ جهتندەيكيدن طابيەلر انشا ايلە وقوعبولەجق هجومى دفع ايتمك اوزرە بالجملە تداركاتى اتخاذ ايلديلر بناءً عليه روس اردوسى طرفندن نتيجۀ محاربەيى تعجيل ايچون هجومە قرار ويريلوب انجق دائرۀ خط حربك وسعت واهميتى وعثمانلى پيادە عساكرى قورشونلرينك فوق العادە شدتى كوندوز اختيار هجوم اولنور ايسە تلفات كثيرەيە باعث اولەجغنى كوستردیکندن مقصد مهاجمە بدر تامايلە مهتابە تصادف ايدن تشرين ثانينك اون سكزنجى كيجەسنە تعليق ايلدى و روسيە باش قوماندانى اوامر آتيەيى اعطا ايلدى .

اولاً قارصى محاصرە ايدن روسيە عسكرى سوارى وقانلى وحافظ پاشا طابيەلرينى ضبط ايدەجكلردر .

ثانياً هجوم بغتةً وقوعبولەجغندن مذكور طابيەلردە بولنان عساكر عثمانيەيى اسير ياخود اتلاف ودروننده بولنان طوپلرى ضبط ايتمكە ابتدار اولنەجقدر .

ثالثاً برطرفدن مذكور طابيەلر ضبط اولنەرق ديكر طرفدە عثمانليلرك انظار دقتنى جلب ايتمك وقوتنى هجوم نقطەسندن چكمك مقصديلە خط حربك جهت سائرەسندە نمايش اجرا قلنەجقدر .

رابعاً بونمايشلر جدى هجومە تحويل و فقط بوبابدە عثمانليلرك شاشيرمسندن وسائر مساعد اولە بيلان احوالدن استفادە اولنەجق وهرحالدە بوهجوملر قوۀ جزئيە ايلە وتجربە صورتيلە اختيار اولنوب تلفات كثيرەنك اوكى النەجقدر .

خامساً بوكبى دسيسەلر هجوم اصلى بە مأمور روسيە عسكرى طرفندن دخى اجرا اولنە بيلوب فقط هجوم اصلينك وقوعندن صكرە فعلە كتوريلەجك وجيم طابيەايلە شهرك سورى بوتجربەلرە هدف اولەجقدر عثمانلى اردوسنك كاملاً دوچار خوف وتلاش اولمسى كبى احوال استثنائيە وقوعندە بوكبى حركات قرەطاغ حقندە دخى اجرا اولنە بيلوب انجق صور اجرائيەسنك ايرات ايدەجكى مشكلات نظردن دور ايدلميەجكدر .

سادساً روسيە عسكرى سوارى وقانلى و حافظ پاشا طابيەلرينى ضبط ايتدكدن صكرە قوياً يرلشمكە ابتدار ايلە اينلرندە طوپراق دائرۀ امكاندن خارج كورلدكچە مذكور

طابیه‌لری ترك ایتمیه‌جکلردر وبو حالده اسرا وغنایم حربیه‌یی برابر اله‌جقلر وعثمانلیلرك بالجمله وسائط تدافعیه‌سنی ممکن اولدقجه تخریب ایلیه‌جکلردر .

انتهی

قره‌طاغ تپه‌لریله طهماس طابیه‌سی بیننده بولنان عثمانلی موقعلرینه هجوم ایله حافظ وقانلی وچیم طابیه‌لرینی هدف اصلی اتخاذ ایتمك اوزره آیرو آیرو بش روس مفرزه‌سی ترتیب اولنوب عساکر سائره دخی لاز تپه‌سی وشوراخ تپه‌لری ایله عرب وقره‌طاغ طابیه‌لرینه قارشو مأمور ایدلدی وطوپجی عساکرینك بومفرزه‌لری تعقیب ایتمیه‌رك صباحه قدر عساکر احتیاطیه یاننده امره منتظر اولمسنه قرار ویرلدی وسواری عسکری پیشدارلرك خط رجعتنی لازم اولان محلده تأمین ایله قارصدن صوغانلی چیدلرینه گیدن طریق اوزرنده تحشد ایتمکه مأمور قلندی بالجمله عساکرك ذکر اولنان نقطه‌ده تجمع ایتمسی غروب شمسی متعاقب اجرا اولنوب فقط مهاجمه‌نه کیجه ساعت اوچده ابتدار ایدلمسی تقرر ایلدیکندن روس نشانجی بلوکلری کمال احتیاط ایله وارقه‌سنده هجوم ایچون تخصیص اولنان عساکر بولندیغی حالده حرکتله اولاً یناشق قول نظامنده وخط مهاجمه‌یه تقرب ایتدکجه قول نظامنده بعد تام ایله ایلرولدیلر .

اواثناده عثمانلی پیشدارلری طرفندن برقاچ ال تفنك آتشی ایدلدیسه‌ده روسلر طرفندن مقابله اولنمدیغندن آراسی کسیلوب یالکز جوارده بولنان بطاریه‌لری طهماس تپه‌لرینه قارشو طوپ آتشنه ابتدار ایلدی بونی متعاقب عساکر عثمانیه بتون خط مهاجمه اوزرینه تفنك آتمغه باشلایه‌رق برقاچ دقیقه صکره بالجمله موانع مستحکمه وهجوم اولنان طابیه‌لرده آتش حرب کسب اشتمال ایلدیکی حالده « جنرال ملیقوف » ك مفرزه‌سندن معاونه وآوجی عسکری سواری طابیه‌سنك التنه قدر ایلرولیوب جبهه‌دن وجناحیندن هجوم وطابیه‌یه دخول ایله عساکر عثمانیه‌یی سونکی ایله اتلاف وطوپلری چیویله‌یوب سواری خطنی دله‌رك چیم طابیه‌سنه ارقه‌دن هجوم ایتمك اوزره قارص چایی کوپریسی اوزرینه شدتله یوریدیلر بواثناده جنرال « غیرایه » برمحاربهٔ شدیده ایله قانلی طابیه‌یی و بونکله حافظ پاشا طابیه‌سی بیننده درت طوپدن عبارت بولنان برعثمانلی استحکامنی ضبط ایله ایلرولمش ایسه‌ده حین محاربه‌ده قلبی اوستندن برقورشونله اوریله‌رق فوت اولمشدر مومی الیهك قومانده‌سنده کی عسکر حربه دوام ایدوب لکن بوجهتده بولنان روس امرای عسکریه‌سنك چوغی تلف ومجروح اولمسیله

ایش مشکلاته صارمش وموقتاً استحکاماتی تخلیه ایله امداد بکلمک لزومی حس اولنمش ایسه‌ده جنرال « غیرابه » نك مقـامنه کچن میرالای بانیسـق صوك دفعـه اوله‌رق بردها هجومه تصدی وعسا کر مه‌ـاونه جلب ایدرك قپولری قیرمق اوزره شهره طوغری هجوم ایلشدر فقط آغر تپور قپولر قیریله‌مدیغندن وقیشله‌دن یاغمور کبی قورشونلر یاغمقده بولندیغندن اودخی شهرك قپوسی اوکنده اوروله‌رق تلف اولدی بناءً علیه روسیه عسکری یالکز بر مقدار آوجی براقه‌رق چکلمکه مجبور اولدیلر اما هنوز حربه کیرمامش عثمانلی عسکری موقع حربه مواصلت ایتمکله قانلی وسواری طابیه‌لریله شهر بیننده بولنان مواقع آتش ایچنده قالدی .

نصف اللیلده روسیه عساکر امدادیه سیله سواری عسکری قانلی طابیه‌یه کلمش ایکن عثمانلی عسـکری ینه حربه طوتشـوب قوهٔ امدادیه‌یی دفع وتبعیده قیام ایتمـلریله جنرال « چاوچاواجه » نك رأییله روسیه سـواری‌الایلری افرادی آتدن اینه‌رك نشانجی‌طابورلرینه امداده مأمور اولوب عثمانلیلری تعرضی حرکته تصدیدن منع ایله قانلی طابیه‌نك بوغازده بولنان قیشله‌دن ماعدا محللرینی ضبط واستیلا ایتدیلر ومذکور قشله‌یی تحت محاصره‌یه المغله درونده بولنان برطابور عساکر عثمانیه درت ساعت محاربه‌ده ثبات ایلدکدن صکره ترك سلاح ایلدیلر بعده حافظ پاشا طابیه‌سی اوزرینه جنرال الخازوف قوماندا‌سیله ایکی روسیه مفرزه‌سی هجوم ایدرك اوراسی دخی الدقدن صکره عساکر عثمانیه قره طاغ طابیه‌سـینه قره طاغك اتکلرنده بولنان استحکاماته وشهره التجا ایلدیلر ایسه‌ده روسیه‌لولر اولا مذکور قره طاغ استحکاماتی ینه هجوم ایله الده کچیروب وزیارت قوله‌سـنك ارقه‌سنی قوشادوب برطرفدن دیوار وقپوسنی تخریب و برطرفدن دخی نردبان قوزارق قوله‌یه صعود ایله برابر اوراده‌کی طابیه‌یی ضبط ایتملریله عساکرعثمانیه‌یی عرب طابیه‌سنه قدر تعقیب ایتدیلر لکن اوراده قوهٔ کلیه‌یه تصادف ایتملریله خیلی تلفات ویردکاری کبی عثمانلیلر جسارته کله‌رك دفعاتله قره‌طاغ طابیه‌سنه هجوم کوستردیلر ایسه‌ده برنتیجهٔ غالبانه‌یه موفق اوله‌مدیلر .

روسـلر ضبط ایلدکاری محللرده کندولرینه تقویت ویرمشـلر وصباحه قدر قانلی طابیه‌دن ماعدا بالجمله استحکامات عثمانیه‌یی المشلرایدی .

بناءً علیه جوار شهرده بولنان ابنیه ایله اردوکاهك یدضبطه کچورلمسنی متعاقب روسیه عسکری شهره دخوله مباشرت ایلدی .

روس عسکری بو وجهله صاغ جناحده مظهر غلبات اولدیغی صره‌ده صول جناحده برطاقم وقایع مهمه ظهور ایلدی شویله که جنرال قوماروف چیم طابیه‌سنی ضبط و مخا طاغنی اشغال ایتمکه مأمور اولوب عثمانلیلرك ایلرو قره غوللرینی تنکیل ایتدیکنی متعاقب قارص چایی بوغازنده عساکر عثمانیه مقاومت شدیده کوستردکلرندن جلب امداد ایله اومقاومتی دخی ضعفه دوشوروب عثمانلی عسکری چیم طابیه‌یه التجا ایلدیلر و برقوهٔ معاونه‌تدارکیله جنرال مالیقوفك قرار کاهنی ارقه‌دن چویردیلر اما جنرال قوماروف عسکرینك وجههٔ حرکتنی برعکس ایدرك عساکر عثمانیه‌یی رجعته مجبور ایلدی .

بو محاربه‌لرده مظفریت هپ روسلره توجه ایتمکله طهماس استحکاماتنه تقرب ایتدیلر ایسه‌ده مدافعات شدیده و تلفات کلیه‌یه اوغرایوب قارص چاینه طوغری رجعتله یکیدن اکتساب قوته چالشدیلر عثمانلیلر ایسه روسلری تعقیبه جسارت ایده‌مدیلر .

جنرال قوماروف تازه عسکر جلبیله چیم طابیه جوارنده بولنان قریه ایله قبرستانی اشغال واورادن طوپ و تفنك آتشنه ابتدار ایتمش ایسه‌ده چیم و طهماس و ولی پاشا طابیه‌لرندن خاچواری دوشن مرمیلره طیانامق قابل اولمدیغندن کیرو المغه مجبور اولدی انجق دیکر جهتدن صباحه قریب لاز تپه‌سی استحکاماتنه هجوم ایله برنجی خط استحکامنی ضبط ایتدیلر .

قارص چاینك ساحل یمیننده بولنان طابیه‌لر روسلرك النه کچوب نفس شهرك بعض محللرینه دخی روس عسکری کیرمش اولدیغندن قلعه‌یه چکلمش اولان عساکر عثمانیه مقاومت ایتمکسزین قپولری آچدیلر .

واقعا مخلص پاشا و ولی پاشا طابیه‌لری عساکر عثمانیه یدنده قالدیغندن شهر اوزرینه و روس عساکرینه طوغری طوپ آتلقده ایدی انجق علی الصباح قارص صوینك ساحل شمالنده کی تپه‌لرك اوستنده عثمانلیلرك قوهٔ کلیه‌سی مشاهده اولندی که مقصدلری روس اوردوسنی دله‌رك ارضرومه و صوغانلی کچیدلرینه طوغری یول بولمق ایدی .

قوهٔ مذکوره بیوجك مفرزه‌لر ترتیب ایله تپه‌لردن اینمکه باشلایوب انجلرنده کی سوارینك برقسمی صاوشمغه موفق اولدیلر اما روسیه عسکری دیکرلرینك اطرافنی قوشاتمغله ترك سلاحه مجبور ایلدی و ثبات ایدن طابیه‌لرده کی عساکر عثمانیه‌یی دخی تنکیل و اسیر ایتدی .

محاربه بو وجهله ختام بولهرق جنرال لازاروف قارص شهرینه دخول ایلدی. روسلرك برجنرال واون یدی ضابط ایله درت یوز یدی نفری مقتول و برجنرال واللی سکز ضابط ایله بیك یدی یوز یکرمی التی نفری مجروح اولمش وعساکر عثمانیهدن ایکی بیك بشیوزدن زیاده شهید و بك چوق مجروح وقوعبولوب اوچ یوز اوچ طوپ روسلرك یدینه کچمش و بش پاشا وسکز یوز ضابطله برابر اون یدی بیك نفر اسیر و برطاقم مهمات وذخیره ترك اولنمشدر .

تکملهٔ وقایع

قارص قلعهسی روسیه اردوسنك تحت استیلاسنه دوشدکدن صکره ارضروم استحکاماتنك دخی تعرضه اوغرایهجغی اندیشهسی خاطرخراش ایکن موسم شتانك کسب اشتداد ایتمسی حرکات حربیهیی حسب الموقع تصعیب ایتدیکندن یالکز سواری مفرزهسی محاربهلری وقره قول غوغالریله وقت کچوب « وان » حدودندن تجاوز ایدن دشمن چتهلری دخی اورالردهکی قوهٔ عسکریه ایله مدافعه اولنور ایدی بناءً علیه غازی احمد مختار پاشانك دوام مأموریتنده اهمیت قالمامغله اناطولی حرب اردوسی قوماندانلغی ارضروم والیلکنه علاوةً اسماعیل پاشایه توجیه اولنهرق مشارالیه غازی احمد مختار پاشا طقسان بش سنهسی محرمی اوائلنده درسعادته عودت ایلدی ومتارکهنك تعاقبی جهتیله سائر مواقع حربیه کبی اناطولی حدودلرنده دخی آتش حرب ووغا منطفی اولدی .

یدنجی فصل

باطوم اردوسی محارباتی

جزء اولك اوچنجی فصلنده ذکر اولندیغی وجهله دولت علیهجه روسیهلولره قارشو ترتیب اولنان حرب اردولرینك بری دخی لازستان سنجاغی حدودینی مدافعه ایچون باطومده تشکل ایتمش وقوماندانلغی مشیر حسن تحسین پاشایه توجیه قلنمش ایدی .

باطوم حوالیسی برسلسلهٔ جبال شاهقه ایله قره دکز مابیننده واقع اولوب درونده یکدیگرینه موازی جریان ایدن کوچك ایرماقلر و بونلرك اراسنده صیق اورمانلرله مستور وصعب المرور صرتلر بولندیغندن موقعاً میدان محاربهسی ایتمك قابل اولمامسیله اسفار سالفهده اولدیغی کبی طاغ تپهلرنده ودمار بیمه اوزرلرنده استحکاملر یاپهرق اردویی برا وضع تدافعیده بولندیرمق وساحلاً دخی قوهٔ بحریهیه استناد ایتدیرمك لازم کلدی .

روسیهلولر ایسه موقعك اقتضاسی اولمق اوزره غایت احتیاط کارانه طورانوبده الك زیاده مرووره مساعد یوللرده برایش کوسترمك ایسترلر و بوصرهده دونما آتشندن تحاشی ایدرلر ایدی .

وقتا که اعلان حرب وقوع بولدی روسیه عسکری حدود عثمانیهیی کچوب شدتلی طوب آتشیله ومجوم قوللریله اوچ کون علی التوالی تعرض ایتدیلر ایسهده لازلردن ترتیب اولنان بش طابور پیاده ایله اوچ بلوك سواری عساکر نظامیه مدافعهیه شتاب ایله دشمن عسکرینی منهزماً رجعته مجبور ایلدیلر .

باطوم اردوسنجه استحکام ویریلان « حصوبان » سلسلهٔ جبالی ایله « سامبا » تپهلرینك و « قندریچ » واچقووا نهری وادیلرینك ضبطی باطومی استیلا مقصدنجه هدف الحرکات اولدیغندن روسیهلولر اکا کوره حربه کیریشهرك اولا « اچقووا » تپهلرینه ایکی قولدن تعرض ایتدیلر و بالطهجیلر معرفتیله اورمانلری آچدیروب ایلرولمکه باشلادیلر بومحلده وقوع بولان حربك نتیجهسی روسیه عسکرینه مساعد اولهرق « اچقووا » وادیسنك ایکی طرفنی اله کچوردکاری کبی « حصوبان » موقعنی دخی استیلا ایلدیلر بونك اوزرینه ایکی هفتهقدر حرکات حربیه تعطیل اولنوب روسیهلولر اللرینه کچن محللری ترصین واحکامه چالشدقلرینی متعاقب « قندریچ » نهرینه کوپری قورهرق تجاوزله « سامبا » موقعنی دخی ضبط ایتدیلر .

اردوی همایون طرفنده بوصورتله رونما اولان آثار مغلوبیت مرکز دولتجه جالب نظر دقت اولهرق بوکا ایسه قوماندان حسن تحسین پاشانك حیانت وعدم اهلیتی وحسب الاقتضا روم ایلی یه عسکر کچورلمسیله اردونك تقلیل قوتی سبب ویردیکی اکلاشلمغله اول باول مشارالیه عزل ایله ارضروم اردوسی معیتنه مأمور ایدیلوب باش قوماندان وکالتی اردونك فرقه قوماندانلغنده بولنان فریق عارف پاشایه احاله اولندی ومتعاقباً قوهٔ امدادیه سوقیله تکثیر عساکره صرف مساعی اولنمقله برابر اشقودره قوماندانلغندن منفصل اولمجه لی مشیر درویش پاشا باش قوماندانلغه تعیین واعزام قلندی .

چونکه بوتشبثات جدیده روسیه لولرك ازدیاد تسلط وتغلبلرینه مبنی باطومك مخاطره یه اوغرایه جغی قورقوسندن نشأت ایدوب روسیه لولر ایسه باطومی مدافعه ایدن بعض نقاط مهمه یی ضبط ایتمك غرضیله برهجوم شدیده قرار ویردکاری حالده اون درت ساعت قدر دوام ایدن تعرضك نتیجه سنده مغلوب اولدقلرندن « سامبا » یه چکلدیلر واوراده دخی ثبات ایده میوب « سامبا » و « حصوبان » تپه لرینی ترکه مجبور اولدیلر که بو رجعتلری الشکرد وقارص حوالیسنده وقوعبولان محاربانده مغلوب اولان « روان » و « کومری » قول اردولرینی حدوده قدر چکدکلری زمانه مصادف اولمش ایدی .

بونك اوزرینه طرفین اردولری برمدت طوپ محاربه لری ایله اکتفا ایدوب مؤخراً دخی الاجه طاغ بوزغونلغی وقارصك روسیه لولر طرفندن استیلا اولندیغی ملابسه سیله باطوم اردوسندن ارضروم امدادینه عسکر سوقی اولنه رق قوهٔ محلیه آزالدیغندن درویش پاشا خطوط مدافعه یی قصر ایتمکه مجبور اولدی .

ایشته بوسببله کانون ثانی ایچنده اون بش طابور پیاده و بر مقدار سواریدن مرکب برروسیه فرقه سی « سامبا » موقعنده بولنان عساکر عثمانیه اوزرینه هجوم واقتحام ایله اول امرده استحکامات عثمانیه نك مرکزینی اله کچورمش ایکن حربك نتیجه سنی قزانه میه رق استحکاماتی ترك ایله منهزماً رجعت ایلدی و بواثناده ساحلده بولنان سفن عثمانیه طرفندن روسیه لولرك صاغ جناحی زیاده سیله تضییق وتهدید اولنه رق « قندریچ » صوینك بر طرفنده اوچ بیکدن زیاده مقتوللری قالدی بومحاربه دن صکره باطوم جهتنده باشلی بر حرب وقوع بولمیوب عساکر موجوده نك برقسمی دخی احتیاجات حربیه دن ناشی استانبوله جلب اولنمغله باطومك مدافعه سی بیاغی شجعان اهالی یه براغلمش واوصره ده متارکه نك وقوعی سببیله باطومده دخی حرکات عسکریه تعطیل ایدلمشدر .

سکزنجی فصل

صخوم محاربانی

روسیه دولتیله محاربه‌یه کیریشلمک کوزه آلندیغی صره‌ده آسیای وسطایه قدر روسیه محکومی اولان قبائل اسلامیه‌نك عصیانه تحریکی اسباب غالبه ومظفریتدن عد اولنمسیله وکلای دولتك بومقصدلرینی حس ایده‌رك منفعت شخصیه‌لرندن باشقه برشی دوشنمیان داغستانلی قرقزلی حاجیلر وچرکس واباظه افرادندن استانبولده طولاشان بکلر عقللرینه کلان تعهداتی عرض ایدرك خیلی پاره آلدیلر مع هذا اقوام مرقومه‌نك عصیانه تحریکلرنده حمایهٔ مؤثره اجراسنه قدر قوهٔ زائده تدارکنك وسوق واستعمالنك مشکلاتی ودها طوغریسی عدم امکانی ملاحظه اولنمز ایدی بوندن قطع نظر روسیه‌نك بومحاربه‌ده غایت مقصدی بلغارستان ومصرستانی ایاقلاندیروب ده استانبول قپولرینه قدر بتون روم ایلینی ایاغی آلتنه آلمق مده‌سی اولمغله قوهٔ عظیمهٔ عسکریه‌سنی بویولده اشغال وبرکره هدف الحرکاته وصولنه استعجال ایده‌جکی ولو بدایت امرده جمع وسوقی ممکن اولسون روسیه محکومی اولان قبائلدن برینی عصیانه تحریك ایله قوة الظهر اولمق ایچون دشمن مالکنه تعرض ایده‌جك عثمانلی عسکرینی اوراده طوتمنك فائده‌سی قلمه‌جغی واولحالده عصیان ایتدیریلان خلقی مستوسلاحی التنده بر قوب عساکر متعرضه‌نی خواه وناخواه قالدیرمق مجبوریتنده بولنه‌جغی دخی خاطرلره کتورلمز ایدی ایشته شوتشبثات جمله‌سندن اولمق اوزره اباظه امراسندن اولوب اباظه ممالکی فتوحاتنی تعهد ایدن «حسن بك» همپاسی اولان اباظه بکلریله ایستدکلری سلاحلری چیقارلمق وکندوسنه اسلحه وجبخانه ویرلمك ایچون باب عالیدن باطوم اردوکاهنه کوندرلمش وبری وبحری عسکر قومندانلرینه امرلر ویرلمش اولدیغندن اعلان حربدن صکره یعنی نیسانك یکرمی سکزنده حسن بك وسائر اباظه امراسی باطومدن زرهلی دونمایه ارکاب اولنه‌رق واسلحه ومهمات الهرق طوغریجه صخوم قلعه‌سی پیشگاهنه واردیلر .

زرهلیلر طرفلرندن طوپ آتشیله صخوم شهر وقلعه‌سی تخریب اولندیغی کبی اباظه امراسی معاونتلریله حمل سلاحه مقتدر اوچ بیك قدر اهالی روس قزاقلریله حربه کیریشوب قزاقلرك چوغنی اتلاف وبقیة السیوفی فرار ایتدیلر وایرتسی کونی اباظه‌لر تکثیر جمعیت ایدوب حرباً صخوم شهرینی ضبط ایلدیلر .

بو خبر حسن بكك بر تلغرافنامه‌سيله باب عالی‌يه وارد اولوب ديكر طرفدن عسكرجه استمداد اولنمش ومبدأ حربده ظهورايدن شوم‌أثر فاجعه‌دن هركس متلذذ اولمش ايدی .

بناءً عليه استانبولده بولنان عسكردن منتظم ومكمل بر فرقه تشكيل اولنه‌رق فريق فضلی پاشا قوماندا‌سيله‌مايسك التنجی كونی واپورلره اركاباً وامداداً صخومه اعزام‌قلندی و بو فرقه‌نك طوپ بطاريه‌لرنی تجهيز ايچون وكلا ورجالدن اعانةً عربه حيوانلری دخی آلندی ذكر اولنان فرقهٔ عسكريه‌نك نصل برفكرفجيعانه ايله كوندرلديكنی مفسر اولمق اوزره واپورلره اركابلرنده مابين همايون فريقی سعيدپاشا واسطه‌سيله قرائت اولنان نطق پادشاهی صورتی [٣] رقيله ذيلده تحرير اولنمشدر .

ايشته بونك مآلندن اكلاشيلور كه صخوم فتحی عند دولتده قريم فتحی قدر حكم ويرمش و برقاچ امرانك تحريكيله قلعه‌نك ابازه‌لر طرفندن بالسهوله ضبط اولنشی اوزرينه برفرقه عسكر كيدنجه چركس وابازه ممالكنك كاملاً تسخيره امكان بوله‌جغی اميدی قوتلنمش ايدی حتی صخومك اله كچمسی وسيله‌سيله قتلك فرضيتنی ونام پادشاهی‌يه علاوه‌سی آرزو اولنان غازی عنوانه جواز شرعی بولنديغی قطعه فتوی تنظيم واعلان قلنديغی انلرك صورتلری دخی «٤» و «٥» رقملريله ذيلده محرردر .

اشبو فتوالر اوزرينه پادشاه حضرتلری جمعه كونی اياصوفيه جامعنه سلاملق ايدوب وكلا وعلما حاضر اولدقلری حالده درس وكيلی طرفندن فتوالر تلاوت اولنه‌رق خطبه‌ده غازی عنوانی اعلان و بوكا دائر اردولره وولاياته فرمانلر ارسال قلندی .

تتمهٔ وقايع

وقتا كه استانبولدن ترتيب وسوق اولنان فرقهٔ عسكريه صخوم قلعه‌سنه واصل اولدی ابازه قبائلندن اوله‌جه روسيه‌لو يه عصيان ايدوبده قلعهٔ مذكوره‌يی ضبط واستيلا ايدنلره جرأت كلوب دولت عليه‌نك شوامداد ومعاونتنی ايشيدنجه قبيله‌لر رجالی فوجاً فوج صخومه ورود ايتدكجه قوماندان فضلی پاشا طرفندن تسليح وتلطيف اولنورلر ايدی يوقاريده ذكر ايتديكمز اسبابه بناءً روسيه‌لولر شو حركت تعرضيه‌يه اهميت ويروبده ارضروم وباطوم حدودلری اوزرندن ارادقلری نتائج حربيه‌يی بوزمقده يعنی اورالردن صخوم جهتنه عسكر كتورمكه اصلا رغبت ايتمامريله برابر ابازه بلادينك محافظه‌سنه تعيين ايلمش اولدقلری قوهٔ عسكريه‌يی دخی عليهمزده قوللانمقدن فارغ اولمزلر ايدی .

شویله که عثمانلی فرقه‌سنك صخومه وصولی متعاقب « سبیل » قلعه‌سندن عسکر چیقاره‌رق صخوم اوزرینه کوندردکلرندن ابازه خلقندن الده بولنان جنکاورلر صخومدن خارجه سوق اولنه‌رق روسیه عسکرینك تسلط وتهاجملری دفع ایدلمش ایدی دشمنی اشغال ایچون تعرضات حربیه‌یه دوام التزام اولندیغندن صخوم قلعه‌سنه ساحلاً سکسان میل مسافه‌ده بولنان « اردیله » قلعه‌سنك لزوم تسخیرینی ابازه امراسندن احمدقانبولادبك درمیان ایتمکله دوننمای همایوندن تخصیص اولنان سفاینه اوچ یوز اللی قدر ابازه عسکری قونیله‌رق کوندرلمش وظهور ایدن دشمن عسکری سفن مرسوله آتشیله قاچیریله‌رق قلعهٔ مرقومه ضبط اولنمشدر .

بونك اوزرینه ابازه‌لر صخوم جوارنده بولنان دشمنك تبعیدیچون طرف طرف محاربانه باشلادقلرندن التی بیك قدر روسیه عسکری صخوم جوارنده کائن « زیل » قلعه‌سنه طوپلاندی بناءً علیه ابازه‌لر براً اورایه هجوم ایلدکلری کبی بحراً دخی دوننمای همایون ایله عساکر نظامیه ومعاونه کوندریله‌رك قلعهٔ مذکوره دخی اله کچورلمش وروسیه عسکری « قدور » نهرندن اوته‌یه چکیلوب کیتمش ایدی چونکه بالاده بیان اولندیغی وجهله روسیه‌لولرك اورادهکی قوهٔ عسکریه‌سی عثمانلی فرقهٔ متعرضه‌سیله اوغراشمغه کافی اولمیوب بالخصوص ابازه‌لرك التحاقی سببیله ترك موقعه مجبوریتلری عثمانلی فرقه‌سنك طریق استیلاسنی تسهیل ایتمش وحتی زیل قلعه‌سندن عودتلرنده نهره القا ایتدکلرندن ماعدا اون سکز عدد طونج طوپ اغتنام اولنمش ایدی که بونلر مؤخراً استانبوله کتورلدکده اون دردینك اوزرنده عبدالمجید خان مرحومك طغرالری بولنمغله قریم محاربه‌سنده قارس قلعه‌سندن دشمنك النه کچن طوپلر اولدیغی اکلاشلمشدر .

شو مظفریتی متعاقب سکز یوز قدر ابازه سواریسی قدور نهرینك قارشوسنده‌کی چامچیره قلعه‌سی طرفنه سوق ایله تصادف اولنان روس قزاقلری حرباً دفع وتبعید ایدلمش ایکن چامچیره جهتنده دشمنك اجتماع ایدن قوهٔ کثیره‌سی شو حرکت تعرضیه ایله قابل تنکیل اولمدیغندن چامچیره ساحلنده‌کی دشمن مترسلرینه دوننمای همایوندن طوپ آتیله‌رق و براً دخی سوق عسکر اولنه‌رق اورادهکی روس عسکری موقعلرندن تبعید اولنمش وچامچیره اهالیسندن اولان ابازه‌لر عثمانلی فرقه‌سنه دخالتله اسلحه ایستدکلرندن کندولرینه صخومدن تفنك وجبخانه ارسال ایدلمش ایدی .

اشبو چاپچيره محاربه‌لرينك نتيجه‌سى هرنقدر توسيع دائرهٔ تعرضه مدار اوله‌مديسه ده اوراده روسيه‌لولرك قوهٔ عسكريه‌سى اون بش بيك نفر درجه‌سنده ايكن برى و بحرى سوق اولنان عساكر عثمانيه‌نك بسالت وصولتلرى مداريله آثار غالبيت قزانلمش ايدى . حركات عسكريه بوصورتله بردوام ايكن طونه محارباتى كسب شدت ايدرك اوطرفجه تزييد قوته مجبوريت كورنمكله شورادن بورادن عسكر جمعنه قرار وبرلديكى صره‌ده صخوم فرقه سنك دخى روم ايلى يه قالديرلمسى ايجاب ايلدى .

بوقريده ذكر ايتديكمز وجهله حقيقتده لزومسز ومحاربه‌جه اهميتسز اولان اوتعرضك بويله برمجبوريتله حكمسز قاله‌جغى ادنى ملاحظه ايله معلوم ايكن عسكرك چكديكى بوقدر محنت ومشقت صخوم قلعه‌سندن برقاچ طوپ وسلطان احمد ثالث زماندن قالمش برتاريخ طاشنك استانبوله نقلندن بشقه ثمره‌يى مفيداوله‌مدى ديكر طرفدن اردويه خدمت ايدن ابازه‌لرك كندولرينك دشمن پنچه‌سنه براغلمسندن طولايى دولت عليه حقنده زباندرازطعن وتشنيع اولدقلرندن ماعدا بولرى حمايه ايچون بونلرى راضى اولنلرينى اناطولى يقه‌سنه نقل ايتمك اوزره طرف دولتدن وابورلر كوندرلمش ايكن يالكز ايكى بيك بشيوز قدر نفوس چيقوب قصورى روسيه‌لولره قريشه‌رق دولت عليه قومانداننده الدقلرى سلاحلرى فرقه نك اثناى عودتنده عساكر عثمانيه عليهنده قوللانديلر ودشمنه اظهار انقياد ايتمكى قليجدن كچمكه ترجيح مجبوريتنده بولنديلر روسيه دولتى ايسه اثناى مصالحه‌ده بوصخوم خساراتنى داخل تضمينات ايدرك دولتى نه‌قدر تجريم ايلديكى محلنده ذكر و بيان قلنه‌جقدر .

طقوزنجی فصل

محاربات بحریه

جزء اولك اوچنجی فصلنده ذکر اولندیغی اوزره تهیئات حربیه صره سنده دولت علیه زرهلی دونانمه‌سنك قسم کلیسی قره دکیزه چیقمش و بونك برفیلوسی اناطولی و بر فیلوسی روم ایلی سواحلنی مدافعه‌یه و برفیلوسی دخی حصر بحری خطنی محافظه‌یه تعیین قلنمش ایدی .

مع هذا اختراعات عصریه‌دن اولان تورپیدولر زرهلی کمیلرك صلابت ودهشتلرندن استفاده‌یه مانع اولوب شویله‌که تورپیل استمبوطلری ویاخود دریایه‌وضع اولنمش تورپیدولر واسطه‌لریله سفائن حربیه‌یی برآنده برهوا ایتمك امکانی ظاهر اولمغله کرك زرهلی وکرك عادی سفائنك اوورطه‌یه اوغراماسی احتیاطی خدمت حربیه‌یه سوق اولنه بیلملرینی مشکلاته دوشورمکله روسیه‌لولر قره دکیز سواحلنده کائن بنادر مهمه‌لرینی تورپیللر وآچیق دکیزلری تورپیل استمبوطلری ایله مدافعه‌یه قرار ویره‌رك خدمت نقلیه‌ده قوللاندقلری یولجی واپورلرینی دخی ایچلرینه طوپ وضعیله قورصانلغه تخصیص ایتدیلر .

بناءً علیه روم ایلی صولرینه چیقان سفائن حربیهٔ عثمانیه هوجه‌بك کبی باشلیجه روسیه لیمانلرینه ایصال خسار ایتمك دکل اورالره صوقلمغه بیله قادر اوله‌مدیلر فقط اثناغیده یازه‌جغمز وجهله طونه آغزلرنده براز ایش کوره بیلدیلر .

اناطولی صولرینه مأمور سفائنك حرکتلرینه کلنجه اعلان حربك وقوعنی متعاقب باطوم لیماننده سوق اولنان زرهلیلر روسیه‌لونك «شکوتیل» قلعه‌سنی درت کون علی التوالی طوپه طوته‌رق تخریب ایتدکلری مثللو «تفلیس» تیمور یولنك اسکله‌سی اولان «پوتی» قصبه‌سنی دخی طوپ آتشیله رخنه‌دار ایلدیلر وبعده سکزنجی فصلده یازلدیغی اوزره صخوم قلعه‌سنی وسواحل متجاوره‌سنی تضییق ایله سوقیات عسکریه‌یی تسهیل وباطوم محاربه‌لرنده روسیه عسکرینی بحراً تهدید وتنکیل ایتمکه چالشدیلر حتی صخوم لیماننده تورپیدو آتان روسیه استمبوطلرینی باطردیلر سنه‌یه سوق اولنان زرهلیلر اوزرلرینه کیلی ساحلندن کلان التی عدد روسیه استمبوطلرینك دخی اوچی غرق ایدلمش واجلالیه زرهلیسنه آتیلان طورپیلك رخنه‌سی کورلمامش ایدی .

متعاقباً سیواستپول و کوزلوه سواحلنه کیدن سفائن حربیه کوزلوه ده بر طوز کمیسی طوتوب مملکته طوپ آنه‌رق بعض تخریبات اجراسیله بالجمله رجعت ایلدی .

او اثناده روسیه‌نك زرهلی واخشاب یکرمی بش قطعه مراکب بحریه‌سی طونه‌نك سنه بوغازندن ظهور ایدرك « ٥ » کیلی « ٤ » طرفندن دخی روسیه طابیه‌لری آتشه باشلایه‌رق دونما طرفندن مدافعه اولندی وخیلی تلفات ایله رجعته اجبار ایلدی انجق « سنه » اسمنده اولان زرهلی عثمانلی غانبوطی روسیه طوربیلی ایله غرق اولدی .

استانبولده وانظار اجنبیه‌ده ایسه دولت علیه‌نك قوهٔ بحریه‌سندن باشلی برفائدهٔ غالبه کورلمامسی موجب طعن اولنغله انکلیز بحریه ضابطانندن « منسوروب » اسمنده بری خدمت بحریهٔ دولت علیه‌یه آلنه‌رق طونه [illegible] سفائن حربیه قوماندانسی اکا تفویض اولندیغندن « سنه » بوغازی داخلنده‌کی روسیه عسکرینی قاچرمق ایچون دونمادن طوپلی صندالرله عسکر کوندرلدی ودشمن نفراتنك صاوشمالری سببیله بعض اماکن واشیای عسکریه‌لری اغتنام واحراق اولندی .

بعده منسوروب بك زرهلیلرله سیواستپول وکوزلوه‌یه کیدوب تخریبات اجرا ومتعاقباً کیفه وکرچ [illegible] عزیمت واجرای کشفیات ایلدی وانابه‌یی طوپه طوتدی ویالکزده بولنان ایمپراطوریچه سفینه‌سنی تخریبه اقدام ایتدی اما روسیه‌نك قره‌دکزده هیچ برحرب کمیسی یوغیکن پوسته واپورلرینی حرب وضعیله قورصانلقده قوللانمغه اعتنا ایلدیکندن وحصر بحری‌یه مأمور سفائنمز ایسه وظیفه‌لرینی اجرایه اهتمام ایتمدکلرندن روسیه واپورلری قره‌دکزده‌کی سواحل عثمانیه‌ده فرصت بولدقجه تعرض ایدرلر وسفائن تجاریه ضبطی کبی خسارتلردن قاچنمزلر ایدی حتی بردفعه استانبولك مفتاحی اولان قره‌دکز بوغازی خارجلرینه‌قدر تسلط ایتدیلر وعثمانلی پوسته‌واپورلرندن برینی درونده یولجی واشیا بولندیغی حالده ضبط ایدوب کوتوردیلر .

بوقدر قوتلی دونمامز طوربیل قورقوسیله حرکتدن ساقط اولوب کویاکه دولت علیه‌نك هیچ قوهٔ بحریه‌سی یوق کبی زمان کچورلدی حتی استانبول هرزه کویانی بحریه ضابطلرینه تصادف ایتدکجه « بك افندی طوربیل وار قادریغه یواش باص » دیوخندهٔ استهزا ایله تحقیر ایدرلرایدی .

نومرو ۱ غازى احمد مختار پاشايه تلغرافنامهٔ همايون صورتى

وزيرم احمد مختار پاشا

بوكونكى كون بولنديغكز موقع كه اسيالك الڭ مهم قطعه‌سى ودشمن بدكاملك مطمح نظريدر ايشته بوموقع عظيم برمخاطره‌ده بوليور معاذالله بروقتدنبرو اردوكزده كوريلان تشتت وانهزاملر بودفعه دخى واقع وارضرومه اعدا پاى انداز ظفر واستيلا اولورايسه بويله بروقعهٔ مؤلمه‌نك مادى ومعنوى بدن دولته آچه‌جغى رخنه‌لر بسه محتاج تعريف دكلدر بناءً عليه اصل ايش كوره‌جك ودولتك اوزوكزده كى حق نعمتنى ايفا وملت اسلاميه‌نك سزدن بكلديكى اثرحميتى اثبات ايده‌جك كون بوكوندر بولنديغكز حال وموقع كه بونك عدم محافظه‌سى جمله‌مزه قيامته قدر تاريخلرمزدن چيقميه‌جق و ناموس عسكريمزه شين ويره‌جك بريادحزين اوله‌جقدر بونك وقوع بولمامسى بتون عسكر وحمل سلاحه مقتدر اهالينك قنلرينك صوڭ طامله‌سنى بواغورده آقيدوب وظيفهٔ مدافعه‌يى تماماً يرينه كتورملرى اسبابنه فعلاً وزيرم اسماعيل پاشا وعزت پاشا ومصطفى پاشا وحسين پاشا ايله جدى وحقيقى يكدست اولەرق صرف مقدرت ايليه‌مز واڭ بيوك امرادن بدأ ايله هركيم موقع حربدن قاچر وحرب سابقده اولديغى كبى خشيت وجبانته تبعيتله فرار عارينى ارتكاب ايلرايسه آنى درحال قورشونه ديزكز وعسكرك رجعتنى منع ايچون سائر تدابير مؤثرهٔ عسكريه‌يه دخى ابتدار ايديكز جمله‌كزى حقك حفظ ونصرتنه توديع ايلر وقطعا تلاش وفتورى قبول ايتامكزى ومدافعه‌يه مقتدر اوليان بيچاركان وخصوصا نسوان وصبيانك تأمين محافظه‌لرينى آيروجه تنبيه ايدرم وطنلرينك محافظه‌سى امرنده ديناً وحميةً مكلف اولدقلرى ثبات وغيرتى ايفا ايلملرى اخص مقصدمز اولديغنى ارضروم وارزنجان وبايبورد وكيفى قضالريله سائر محال متجاوره اشراف وافراد اهاليسنه مسارعته تفهيم ايديكز

۲۴ تشرين اول سنه ۹۳

نومرو ۲ ارضروم اهاليسنه تلغرافنامهٔ همايون صورتى

ارضروم اهاليسى

وطنك محافظه‌سى اغورنده دشمن عمومى يه قارشو ابرازينه نيت ايتديككز غيرتكزدن

زیاده سیله خشنود اولدم دعوامزك حقه مقرونیتندن وعون الهی یه مظهریتمزدن امین بولندیغمزدن ذره جه یأس وفتوره میل ایتمکلکمز بك قصور اولمغله مشروع اولان دعوامزك ینه مشروع ومسعود نتیجه لرینی قزانمق ایچون صوك درجه یه قدر فداکارلق اختیار ایتملیسکز چونکه دولتمزك تمامیت ملکیه سی ضمان امینه مربوط اولمغله خدا نکرده ارضروم شهرینی دشمن استیلا ایتسه بیله اورانك ینه ممالك شاهانه مزدن معدودیتنه خلل کلیه جکندن انجق دشمنك مملکتمزده بولنه جغی زمانده حقکزده بلا تردد روا کوره جکنه امثال کثیره سی شاهد اولان درلو ظلم ومکیدتندن طولایی اسلام وخرستیان کافهٔ تبعه مزك عرض وناموس وجانلری مختل اولوب وطنمزك محافظه سنده قید سرای کوستردیککز ایچون دخی حکومت مشروعه کزه قارشو نامارکز لکه دار وآلودهٔ شین وعار اولور بناءً علیه سلامتکزی مملکتکزك محافظه سنده بیلوب ولوای عثمانیانك ظل وحمایتنه صغنوب دفع صائل امرنده نهایت درجه یه قدر چالشمکزی خاصةً امر وتوصیه ایدر وجمله کزی حق تعالینك عون وعنایتنه امانت ایلرم . ٢٧ تشرین اول سنه ٩٣

نطق پادشاهی صورتی

نومرو ٣

عسکر

سزی پك بیوك بر خدمته کوندریورم بوخدمت چرکستانده اولان قرنداشلرکزله برلشوب اوراده کلمة الله العلیایی یکیدن اعلا ایتمك ودین قرنداشلریکزله برلشوب انلری نیچه زماندنبرو کوردکاری ظلمدن ودرلو درلو محنت ومشقتدن ولسان ومذهبلرینه وحریت وناموسلرینه مستولی اولان تضییقاتدن قورتارمق ایچوندر سزلرحقی تأیید ایده جکسکز مظلوملرك حقوقنی کیرو الغه چالیشه جقسکز انسانك بوفانی اولان دنیاده نامنی ابقا ایتمسی واخروی ومعنوی فیض وسعادت وعزته نائل اولمسی ایچون بوندن بیوك ومساعد مأموریت اولهمز ایشته بوکون سزلر یالکز عثمانلی سنجاغی دکل اسلامیت وعثمانلی سنجاغی التنده جهاده مأمور اولدیغکزدن بتون دین قرنداشلرکز وپادشاهکز سزلره غبطه ایدییور زیرا سز « الجنة تحت ظلال السیوف » مژده سندن استفاده ایده جکسکز یعنی جنتی سیف غزا کزله قزانه جقسکز حق تعالی سزه معین اوله جق وغزالرکز روح پیغمبری نی خشنود ایده جکدر الاهك امرینی ادا ایتمك ومظلوم قرنداشلرکزك آهنی المق

ایچون یاحیاتکزی قربان ایده‌جککزدن ، یاخود شانلی غزا وظفرلرله باقی قاله جغکزدن هرایکی حالده دخی یعنی کرك دنیوی وکرك اخروی نقطهٔ استنادکز امیندر .

عسکر سزه صوك سوزم اولورسه‌کز یکیتجه‌اولمك قولورسه‌کز شانلی قالمقدر سوکیلی اولادلرم سز بوکون بندن آیرلدیکز فقط بن و بتون ملت غیاب وحضورکزده سزکله برابردر حکمدارکرك وملت عثمانیه‌نك ارزو ایتدیکی مظفریتك الك بیوکی سزك سعی قهرمانانه‌کزله حاصل اوله جغندن سزی الك بیوك قوت استناد عد ایدرز اه سلامت ومظفریت ویرسون .

جهادك فرضیتنه دائر فتوی صورتی

نومرو ٤

امیرالمؤمنین خلداه خلافته الی یوم الدین افندمز حضرتلری دارالحرب اولان بردارك ملکی ایله لمصالحة عقد مواده ایتدکلرندن صکره برمدت مرورنده دار مذکورك ملکی نعوذ بالله تعالی تحمل وقبولی شوکت اسلامیه‌نك توهینی موجب وملت احمدیه‌نك تذلیلی مؤدی اولان تکالیف شاقه‌نك مسلمینه تحمیل سوء قصدی اوزرینه غروراً واستکباراً متهیئا للحرب حدود ممالك اسلامیه‌یی تجاوز وایقاع شرور وضرر ایدرك نقض عهد ایلسه حامیٔ دین مبین سلطان المسلمین ایده الله تعالی بالنصر المبین حضرتلری مسلمینده قوت وقوم مرسوم ایله قتاله قدرت ظاهر اوله‌جق مسلمین حقلرنده جهاد خیر اولمغله « وقاتلوا فی سبیل الله » امر شریفنه امتثالاً طرفلرندن جنود نصرت موعود اسلامیه‌یی قوم مسفور اوزرینه سوق وایصال واعزاز دین اسلام نیت خالصه سیله مستعیناً بالله الملك المتعال قوم مسفور ایله جهاد وقتال فرض اولورمی — الجواب — اولور

نومرو ٥

خلیفهٔ روی زمین خلداه خلافته الی یوم الدین اولان ظل رب المجید سلطان عبدالحمید افندمز حضرتلرینك بودفعه شرعاً وقوع بولان سفر همایون نصرت مقرون مسرت مشحونلرنده بخلوص البال تجهیز وارسال بیوردقلری عساکر اسلام نصرهم الله الملك العلام دشمن دین وملت اولان قوم ایله اعلاء کلمة الله نیت خالصه سیله محاربه ومقاتله‌ایتدکلریله

« من جهز غازیاً فی سبیل الله فقد غزا » حدیث شریفی منطوق منیفی اوزره خلیفهٔ مشارالیه افندمز حضرتلرینک غازی اولدقلری شرعاً متحقق اولمغله جمیع اوامر و محافل و منابرده خصوصا خطبه لرده غازی عنوانیله نام نامیٔ شاهانه لری توصیف و تلاوت اولنمق امر مشروع و مستحسن اولورمی — الجواب — اولور

کتبه الفقیر حسن خیراه

جزؤ ثالث

روم ایلی قطعه‌سی محارباتنك قسم اولی

برنجی فصل

روسیه عسکرینك طونه نهرینی ماچیندن صورت تجاوزی

جزؤ اولده تعریف اولندیغی اوزره دولت علیه‌نك روم ایلی قطعه‌سنه سوق ایلدیکی حرب اردوسی وارنه دن ودینه قدر طونه ساحلنه چکلمش برسلسلهٔ عسکریه تشکیل ایدوب مقر سردار اکرمی اولان « شمنی » قصبه‌سی بونلره مرکز اتخاذ اولنمش ایدی . دار الحرب اولان اشبو دائرهٔ ملکیه‌یه برنجی مرتبه‌ده دشمنك وجههٔ تعرضنه نسبتله استحکام طبیعی عد اولنان طونه نهری حرکت تدافعیه‌یه استنادگاه اولدیغی کبی او دائرهٔ حربیه ایله پای تخت سلطنتك حوزه‌سی حکمنده کی محللر بیننده حد فاصل اولان بالقانلر دخی ایکنجی مرتبه‌ده استحکامات طبیعیه‌دن بولندیغیله انلرك محافظه‌سی ادرنه‌ده بر احتیاط اردوسی تشکیلنه تعلیق ایدیلوب بلغارستانك حفظ آسایشی ده صوفیه‌ده طوپلیه‌جق دیکر برقول اردویه حواله قلنمق تصمیم اولندی . آنجق اول باول سوقیات عسکریه بالقانلرك او بر یونه حصر اولنه‌رق ادرنه وصوفیه ده احتیاط اردولری بولندیرمغه حال مساعد اولمدیغی یعنی لوازم عسکریه کفایت ایتمدیکی جهتله « برابتدا طونه بونی محافظه‌ایده‌مزده دشمن طونه‌یی کچه‌جك اولسه بیله برمدت اوراده دوکشورز اولوقته قدر ادرنه وصوفیه احتیاط اردولرینی دخی تدارك ایدرز » دینلمکله اکتفا اولنمش ایدی مع هذا بالقانلرك او بر یوزینه کیدن عسکر خط مواصله‌لری غیر محفوظ قطعات ضعیفهٔ متعدده‌یه منقسم ایدی . شمنی قرارگاه عمومیسنده طوپلان قوت ایسه یالکز سلستره وروسچق ووارنه جهتلرینه امداد ایده بیله‌جك موقعده اولدیغندن ودینه قدر طونه ساحلنك تأمیننه مأمور قطعات عسکریه قرارگاه عمومینك قوهٔ احتیاطیه‌سندن استفاده دائره‌سنه بالطبع داخل اوله‌مدی بونکله برابر انتظام طرق ومعابر کبی وسائر درلو وسایط تسهیلیه‌نك فقدانندن قطع نظر قرارگاه عمومینك قوتی ذاتاً محیط دائرهٔ حربیه‌یه یتشه‌جك درجه‌ده دکل ایدی

ایشته سردار اکرم عبدی پاشا قوای عسکریه‌یی بو یولده تعبیه ودوبریجه‌یی قوتدن تخلیه ایدرک وارقه‌سنی البته اصرارلیه‌رق روسیه اردوسنك نره‌دن گچه‌جکنه انتظار ایلمکده وطونه‌نك قلاع ساحلیه‌سنه گووه‌نرك « روسیه‌لولر طونه‌یی گچنجه البته انلرك برینه مسلط اوله‌جقلرندن محاصره یولنده جریان ایده‌جك وقوعات حربیه‌نك مدافعاتنه باقمغه قادر اوله بیلورز » ظن ایتمکده ایدی . اما روسیه‌لولرك اومسلکه سالك اولمیوب بده قوهٔ کلیه وحرکت شدیدهٔ سریعه ایله مقصده توجه ایتملری واوجهتله طونه بوینده استناد کاهمز اولان قلاع وحصوندن استفاده ایله وقت قزانمزه میدان ویرمامه‌لری احتمالات قویه‌سنه قارشو برتدبیر دوشونمیور ایدی .

بناءً علیه روسیه اردوسی بساربیادن افلاق ممالکنه داخل اولوبده طونه‌نك قارشو طرفنده موقعلر طوتدیغی صره‌ده ماچین وحوالیسنده قوهٔ کافیهٔ تدافعیه احتشادینه صرف افکار اولنمیوب یالکز روسیه‌نك طونه نهرینه کوپری قوروبده حرکات تجاوزیه‌سنی تسهیل ایده‌مامسیچون طونه‌یه مخصوص زرهلیلرك استعمالنه گووه‌نمش ایکن بونلرك بعضیسی روسجق وودین جهتلرنده قاله‌رق اشاغی طرفلرده بولنانلر دخی روسیه وروماتیا عسکرینك افلاق ساحلنده یاپوب آغر طوپلر قویدقلری استحکاماتك وباخصوص روسیه‌لولرك نیقولایفدن کتوردکلری توربیل استمبوطلرینك تعرضات مدهشه‌سی التنده حرکتدن ساقط اولدیلر مع هذا روسیه‌لولر دوبریجه تجاوزینه اهمیت ویروب بری ونهری هر درلو تقیدات حربیه‌یه چالیشورلر ایدی .

چونکه دوبریجه‌یه گچوبده نه‌قدر ایلرولمش اولسه‌لر ایلروده تشکل ایتمش بوله‌جقلری عثمانلی خط مدافعه‌سنك باقسانلره تعرضی تصعیب ایده‌جکنی بیلورلر ایدیسه‌ده اورادن اختیار تجاوز ایتمسه‌لر طونه آغزلری آچیق قاله‌جغندن بزه طرفجه نهراً استعمال قوته مساعد اولمش بوله‌جقلری کبی زشتوی گچیدندن ایلرولمك ایسته‌دکلری اردولره قارشو طوره‌جق عثمانلی فرقه‌لرینك مانعهٔ دیکردن آزاده قالمقله تکثیر قوت ایتملری دخی طبیعی بولندیغندن بهمه‌حال طونه‌یی ایکی یردن وممکن اولورایسه دها زیاده محلدن تجاوز ایتمکله عساکر عثمانیه‌نك مدافعاتنی هر جهتدن ضعفه دوشورمکی التزام ایلدکلریچون دوبریجه تجاوزنده دقیقه فوت ایتمدیلر .

شویله‌که اولا « ماچین » قصبه‌سنی وحوالیسنی نهراً تهدید ایدن ایکی عثمانلی زرهلیسی انحا قصدنده بولنه‌رق بونلردن « لطف جلیل » نام زرهلی دوه‌یی جبخانه‌سنه برگله آتقله

بر هوا ایتدیلر اندن صکره « ابرائیل » موقعنده بولنان روسیه طابیه‌لری طرفندن « پوت باشی » اوزرینه طوپ آتلغه باشلایوب صندال‌لرله سوق عسکره دخی ابتدار اولندی لکن « پوت باشی » موقعنده‌کی عثمانلی عساکر نظامیه‌سنك مدافعاتی شو تجاوزه میدان ویرمامکله روسیه‌لولر او هجومده مقصده واصل اوله‌مدیلر وینه او اثناده « ایساقجی » قصبه‌سنه صندال‌لرله کچمك ایستیان روسیه عسکری دخی حرباً رجعته مجبور اولدیلر .

بونك کبی « روسجق » جوارنده و « طوتره‌قان » ساحلندن دخی قایقلرله طونه‌دن مروره تصدی ایدن روسیه‌لولر مغلوبانه عودته اجبار اولنوب طونه‌نك سنه و حضر الیاس بوغازلرینی محافظه ایدن عثمانلی زرهلیلرینه تسلط ایتمش اولان روسیه توربیل استمبوطلرینك دخی ایراث خسار ایتمکسزین کیمی قاچرلمش و کیمی باطیرلمش ایدی .

روسیه‌لولر برطرفدن بو صورتله طونه‌یی کچمکه و برطرفدنده ساحلده‌کی مواقع عسکریه و قلاع عثمانیه‌یه قارشودن طوپ آتوب تخریبات و ازعاجاته سعی ایتمکه قرار ویرمش اولدقلرندن بالاده ذکر ایتدیکمز تجاوزات ضعیفه اراسنده روسجق و ودین کبی قصبات معموره‌یی طوپه طوتارلر و عثمانلی زرهلیلرینك طونه‌ده سربستی سیر و حرکتلرینه سبب تعطیل اوله‌جق تشبثات حربیه‌یی اجرایه چالشورلر ایدی انجق قایق و صندال کبی وسایط نهریه ایله استحکامات عثمانیه اوزرینه هجوم و اقتحامه کافی قوتی سرعتلیجه کچورمك ممکن اوله‌میه‌جغنی بیلدکلرندن دوبریجه‌یه تجاوز ایچون ابرائیلدن ماچین جوارنده‌کی « کشت » نام قریه‌نك ساحل نهریسنه برکوپری قورمغه باشلادیلر که بیك بشیوز متره طولنده و درت متره عرضنده صالدن معمول و سیرسفاین ایچون اورته‌یری متحرك ایدی روسیه کوپریجی عسکرینك بو انشاآت ایله اشتغاللری ابرائیلده‌کی روس طابیه‌لرندن ماچین قصبه‌سنك طوپه طوتلمسیله تسهیل اولنور ایدی حاصلی روسلر کوپری‌یی درت کونده انشا ایدوب اوزرندن بی پروا مفرزه‌لر سوقنه ابتدار ایتدیلر لکن ذکر اولنان « کشت » قریه‌سیله « ماچین » اراسنده‌کی یول کاملاً صوایچنده اولدیغندن کوپریدن کچن روسیه مفرزه‌لری بطاقاق و سازلاق ایچنده طاله‌رق ماچینه وصولدن محروم و نفراتك چوغی معدوم اولمغله ابرائیلدن قایقلر کوندریله‌رك بطاقلقده اوغرایان عسکردن بولنه‌بیلنلر طوپلاتدیرلمقله برابر طونه‌یی تجاوز ایچون حاضرلنان فرقه‌نك ماچین قربنده‌کی تپه‌لر ساحلنه نقل و اخراجنی تسهیلاً صالار وضع اولنور ایدی بو عملیاتك عقیب اکمالنده روسیه‌لولر اون دردنجی قول اردولرندن جنرال « ژوقوف » قوماندانسیله ایکی بیك قدر عسکر تجهیز و تدارك ایلدکلری

واپورلر له لیلاً ماچین اوزرینه سوق وتسریب ایتدیلر روس پیاده عسکری سازاق ارالرندن قزاق سواریلرینك دلالتیله آچیلان مخوف یوللره روان اولەرق عثمانلی طابیەلرینه یناشوب هجومه باشلاملریله محاربه ایرتسی وقت ظهره قدر دوام ایتمش وماچین حوالرندەکی قریەلر بتون روسیه عسکری الىه کچمش ایدی اواثناده ایسه ماچین قلعەسی عساکر عثمانیه طرفندن تخلیه اولنمغله « جنرال زیمرمان » قوماندانسندەکی برفرقه روسیه عسکری واپور وصندالاره راکباً ابرائیلدن طونەیی کچوب ماچین قصبەسنی ضبط ایتدیلر عثمانلی عسکری ایسه روسلرك شو تجاوزلری اوزرینه طولجی وایساقجی موقعلرینی ترك ایله خرسوویه طوغری چکلدیلر ۰ روسیه ایمپراطوری اشبو ماچین محاربەسنی ایشیدنجه ابتدا قلاصه کیدوب موقع حربدن اورایه کتوریلان مجروحینی تطبیب ایلدکدن صکره ابرائیله عزیمت ولطف جلیل نام عثمانلی زرهلیسنی برهوا ایدن طوپك بولندیغی طابیەیی رؤیت ایلدی ۰

ایشته شو اجمال بیطرفانه اخبارلردن مستبان اولوب تحقیق موازنه ومطالعه اولنینجه روسیەلولرك ابرائیلدن طونه اوزرینه یاپمش اولدقلری قزقی کوپرینك حرباً کندولرینه منفعت بخش اولەمدیغی و نهایت دوبریجه یه واپور وقیقلرله کچمك مجبوریتنده بولندقلری اکلاشیلور انجق بوصورتله تعرضك امکانی روسیەلولرجه دها اول معلوم ایکن کوپری یاپمغه قالقشملرینك حکمتی عثمانلی زرهلی دوبەلرینك مرورلرینی تصعیب نیتنه محمول اولسه انلرك بو کوپری یی یاپدیرمامغه و یاخود یاپلدقدن صکره ییقمغه موفق اولەماملرینه نەمعنا ویریلور شو نقطەده خاطره کلان برسبب وار ایسه اوده عثمانلی زرهلیلرینك ابرائیل طابیەلرینك آتشی التنده حرکته مجال بولەمیەرق عملدن ساقط برحاله کلدکلرینه دائر یوقاریده ذکر ایتدیکمز مطالعەدن عبارت کورینور حاصلی روسیەلولر دوبریجه قطعەسنی اله الدقده قوهٔ متعرضهٔ عسکریەلرینی یکرمی بش بیك قدر پیاده و بش آلای سواری یه ابلاغ ایله وارنه وسلستره حوالیسنه دکین بای انداز خسار واورالرده کی اهل اسلام ایسه شمنی وعثمان بازاری کبی بلادە منتشر اولەرق کرفتار شدائد مضار اولدیلر.

ایکنجی فصل

روسیه‌لولرک طونه نهرینی زشتویدن تجاوزلری

سردار اکرم عبدی پاشا بو وقعه‌یی در دولته شو صورتده بیلدیرمش ایدی « دشمن حزیرانک اون بشنجی کیجه‌سی ساعت آلتی صولرنده ایکی یوزی متجاوز دوبه و زره‌لی و برچوق استمبوط ایله برنجی قافله اوله‌رق زشتوی مستحفظ بلوکی افرادینک قوردون بکله‌مکده اولدقلری محله بغتةً زیاده برقوت چیقارمش و بو قوردون افرادینک نه اولدقلری بیلنه‌مامشدر دشمنک برنجی قافله‌سی بو صورتله طونه‌یی گچدکدن صکره دکرمان دره نام موقعده بولنان قره قولدن تفنک آتیلوب اشارت ویرلمسیله همان زشتوی جهتنده بولنان احمد پاشا لواسی یتشه‌رک محاربه و مدافعه‌یه باشلامش و دشمن دخی عارضه‌لی و کورنمز محللره‌یی درت بیک عسکر چیقاره‌رق قوتی تکثیر ایتمشدر اسر مدافعه‌ده عسکر فوق العاده غیرت ایدرک کوندز ساعت بشه قدر اولان محاربه‌ده درت بیکدن زیاده دشمن تلف ایتمشلر و آلنان اسیرلرک افاده‌سنجه یکرمی درت و احمد پاشانک مشاهده‌سنجه آلتی قطعه روس طوپی باطرمشلر ایسه‌ده دشمنک قوتی کیتدکجه تکثر ایتمسی جهتیله مجبوراً رجعت ایتمشلردر بونک اوزرینه کرک زشتوی جهتنده و کرک مواقع مهمهٔ سائره‌ده خط مدافعه برقات دها تشکیل و ترصین اولنمشدر »

طونه خریطه‌سنه نظر امعان ایله باقلنجه کوریلور که رومانیادن حرباً عسکر گچورلمکه مساعد گچیدلرک روسیه‌لولرجه اک مهمی زشتوی قصبه‌سی ساحلی اولدیغی اکلاشیلور زیرا دوبرجه تجاوزی نهایت سلستره و وارنه قلاعی ایله شمنی استحکاماتی قارشوسنده نهایت بوله‌جغی جهتله اورادن سوکوب ایلرولمکده عوارض جسیمهٔ حربیه بولندیغی کبی سلستره و روسجق قلاعی جوارینه گچوبده محصره ایله اضاعهٔ زمانی دخی استمدکلرندن روسیه‌لولر طرنوی طریقیله بالقان سلسلهٔ جبالیه‌سنک یقین و اک عارضه‌سز نقطهٔ تجاوزیه تحری ایدرک نیکبولی و زشتوی و طوترقان موقعلرینی مناسب کورمشلر و بونلردن نیکبولی و طوترقان استحکاماتی مهاجمه‌لرینی صعب ایده‌جک اولور ایسه ضعف استحکاماتی سببیله زشتوی‌یه گچمکی ترجیح ایتمشلر ایدی زیرا نیکبولی و زشتویدن مرورک نتیجه‌سی بلغارستانی ایاقلاندیره‌رق بالقانلره ال آتمق و طوترقاندن گچمنک نتیجه‌سی دخی

وارنه تيور يوانى ضبط ايدرك روسجق وسلستره قلعه‌لريله شمنى قرارگاه عموميسنك وارنه ايله اتصالاتنى كسمك مقاصدينه منتهى اولوب بونلرك ايكيسى دخى روسيه‌لولرجه ملتزم ايدى بونكله برابر طوتره‌قان مهاجانده روسجغك وايلرولدكجه شمنينك تهديداتى مخاطره‌لرى اولوب حتى طوتره‌قان اوزرينه قايق و صالارله تسلطدن دخى فائده كوره‌مديلر اما زشتوى نقطه‌سنك بوقدر اهميتى اولديغى حالده مؤخراً تحقق ايلديكنه كوره سردارك قوردون افرادى ديديكى يكرمى اوتوز مسلح ادمدن بشقه قوة الظهرلرى اولان احمد پاشا لواسى كرك افرادجه وكرك طوپلرينك عددنجه هجوم نا كهانى‌يه مقاومتدن عاجز برحالده بولنمش اولديغى واجرولرده يعنى بالقانه وارنجه‌يه قدر طرنوى ولوفچه كبى باشليجه مواقع مهمه دخى بياغى عسكردن خالى دينيله‌جك درجه‌لرده اسباب مدافعه‌دن معرى بولنديغى بلغارلر واسطه‌سيله روسيه اردوسنجه كشف وتحقيق ايدلش وانك اوزرينه زشتوى‌يه مرور ماده‌سنه اهميت ويرلمشدر .

روسيه‌لولر ابتدا افلاق جهتنده كائن ويدسونى قربنده « روش دو ويد » و « الكساندريا » و « بئيا » موقعلرينى قرارگاه اتخاذ ايلدكدن صكره اورادن « طورنو » و « سيمينچا » و « يركوكى » يه فرقه فرقه عسكر سوق وتعبيه ايدرلر ايدى كه بو سوقياتك دوامى اثناسنده روسيه اركان حربيه‌سى طونه‌يى كچمك ايچون نيكبولى‌يه مقابل « طورنو » وياخود زشتوى‌يه قارشو « سيمينچا » موقعلرينى انتخاب وترجيح ايتديلر .

مقصد تجاوزك اجراسنجه روسيه‌لولر عندنده اقدم تدابير طونه‌نك روسجقدن يوقارى تا « نيكبولى » قلعه‌سى پيشكاهنه قدر سواحله تورپيل وضعى اولوب بودخى دولت عليه‌نك زرهلى دوبالرندن او سواحلى تهديد ايتمكده اولان كميلرك امر تجاوزه خلل ويره بيله‌جكلرى باعث خوف وخاجان اولمسندن نشأت ايتمش ايدى بناءً عليه قره‌دن كتورد كلرى اون قدر ايستمبوطى طونه‌يه القا ايلديلر واقعا اورالرده طولاشان عثمانلى زرهليلرى بونلرك بشنى باطرديلر ايسه‌ده بر ايكى موقعه قونيلان تورپيلر روسجقده‌كى سفاين عثمانيه‌نك يوقارى‌يه حركتلرينه سد راه اولدى .

ايشته اوهنكامده روسيه اردوسى باش قوماندانى غراندوق « نيقولا » اركان حربيه رئيسيله برلكده طونه ساحلنى بالذات كشف ايتدكدن صكره عسكرينه ويرديكى امر اوزرينه طوتره‌قان وروسجقدن نيكبولى‌يه قدر عثمانلى سواحلنك قارشوسى موقع بموقع

فرقه و بطاریه‌لرله مالامال اولوب روسیه اردوسنك مرکزی دخی دراچایه نقل ایدلمش و روسیه ایمپراطوریده اورایه کلمش ایدی .

چونکه اول باول طونه‌دن مروره روسیه‌نك سکزنجی قول اردوسی مأمور اولدیغندن چیید محلی یالکز اردوی‌مذکور قوماندانك معلومی اولوب سائر روسیه امرا و ضابطانندن مکتوم طوتلمش و تشبثات تجاوزیه‌یی تعرضدن قورتارمق ایچون روسجق و طوتروقان و نیکبولی استحکاماتنه درت کون علی التوالی طوپ آتیلوب و او اثناده حاضرلانان صاللر طونه‌یه ایندیریلوب روسیه عسکری تورنودن نیکبولی قلعه‌سی اوزرینه تجاوزه باشلامشدر لکن عساکر مرقومه « فلامونده » قربنده فوق‌الغایه کرداب اضطرابه دوشوب نیکبولیده‌کی عساکر عثمانیه طرفندن اوقدر شدتلی آتش ایدیلرکه موقعك طاراتی سببیله روسیه‌لولر مغلوبیت عظیمه‌یه اوغرایوب اکثریتله محو اولدقلرندن بالضروره نیکبولیدن تجاوز مقصدینی استحصال ایده‌میه‌رك یالکز نیکبولی قصبه‌سنی طوپ آتشیله تخریبه چالشمقله ستر مغلوبیت ایتدك ظن ایلدیلر و بوحال اوزرینه آرتق سیمینچادن زشتوی‌یه کچمك طریقنی ترجیح و اختیار ایله سکزنجی قول اردونك جنرال « دراغیمیروف » قوماندانسنده بولنان اون دردنجی فرقه‌سنی طلیعهٔ سپاه اولمق اوزره طونه‌یی مروره مأمور ایتدیلر و جنرال « میرسکی » قوماندانسنده‌کی دیکر بر فرقه‌یی دخی ذکر اولنان اون دردنجی فرقه‌یه قوة‌الظهر اوله‌رق حاضرلدیلر .

وقتاکه بوفرقه‌لر تجاوزی حرکته مهیا اولدیلر رومی حزیرانك اون بشنجی کیجه‌سی سیمینچادن صال و قایق کبی وسائط نهریه ایله طونه اوزرنده‌کی بطاقاق و سکودلکدن عبارت اولان اطه‌یه نقل‌عسکر اوله‌رق اوراده کیزلیجه ترتیب صفوف اولنمش و عثمانلی زرهلیلرینك تعرضی احتمالنه قارشو قرق بش طوپ تعبیه قلنمش اولدیغی حالده بو حرکتلر زشتوده‌کی عثمانلی قره‌قوللری نظرندن مخفی قلدی مروره مأمور فرقه بهری اون ایکی بلوك پیاده و التمش قزاقدن عبارت اولمق اوزره التی مفرزه‌یه تقسیم اولنه‌رق مجموعی سکز بیك نفردن مرکب اولدیغی حالده علی‌الصباح تجاوزه شتاب ایلدکلرندن برساعتدن از مدتده زشتوی ساحلنه برمفرزه یناشنجه عثمانلی قره‌قول بلوکی افرادی بر یایلم آتش ایدرك فرار ایتدیلر ذکر اولنان روس مفرزه‌سی همان ایلرو حرکتله قوهٔ مرتبه‌نك وصولنه انتظاراً موقع مناسبده قرار و زشتوی قربنده‌کی تپه‌لردن عساکر عثمانیه‌نك اتدقلری طوپلره برابر کوتورمش اولدقلری طقوز طاغ طوپیله مقابله‌ده اصرار ایلدیلر اشبو طوپ

محاربه‌سی بر دوام ایکن روسلر پیدر پی زشتوی ساحلنه عسکر چیقاردرلر وضایعاته باقمازلر ایدی انجق عسکرك چیقدیغی یرلر غایت عارضه‌لی وصحرا طوپلری اخراجنه نا مساعد اولدیغیچون طوپ نقلیاتنك تأخیریله بلا انقطاع پیاده سوقنه امر ویریلوب و بر طرفدنده رومانیا ساحلندن بیوك طوپلرله آتش ایدیلوب عسکر طاقم طاقم قره‌یه چیقدقجه زشتوینك « تکیر دره » وادیسنه طوغری ایلرولمکه باشلادیلر و روسجق و زشتوی جهتلرینه متوجه ایکی محاربه ترتیبنی تشکیل ایچون صاغ وصوله طوپلاندیلر .

وینه او انده روسجق جهتنه ناظر اولان صول جناح تپه‌لرینه هجوم ایتدیلرکه تکیر دره بوغازینی محیط ایدی اوراده عساکر عثمانیه برمحاربهٔ شدیده‌دن صکره موقعلرینی ترك ایله ساحلدن خیلی تباعد ایتدیلر بوسببله روسلر تهلکه‌سزجه زشتوی‌یه عسکر دوکمکه مساعد برحال وزمان بوله‌رق تکیر دره بوغازینك اوست طرفنه عجلةً براسکله یاپوب نقلیات و سوقیاته کرمیت ویردیلر متعاقباً روس فرقه‌لرینك مرکزی مقابلنده‌کی تپه‌نك برینه عساکر عثمانیه طوپلر قویه‌رق شدتلی آتشه باشلامش وبوطریق ایله روس قوهٔ عسکریه‌سنی ایکی‌یه بولمکه چالشمش اولدقلرندن روسیه خاصه الایی دیکر ایکی الایدن بعض افراد امدادیه الهرق بالهجوم عساکر عثمانیه‌یی موقعلرندن تبعید ایتدیلر بعده عثمانلی عسکری روسیه‌لولرك مرکز احتشادینه اقتحامدن صرف نظرله طوپ آتشنی عسکر نقل ایدن بر واپور اوزرینه چویردیلر او اثناده روسیه‌لولر زشتوی معبرینك جهت شرقیه امنین عد ایدرك باشلایجه حرکتلرینی زشتوی‌یه حاکم اولان تپه‌لرك ضبطی اسبابنی استحصاله حصر ایلدیلر وروسیه‌لولرك جنرال « اسقوبلف » قومانداسنده بولنان الایلری عساکر عثمانیه‌نك صاغ جناحنی تهدید ایله روسجغه منتهی یولك دربندلرینی سرعتله ضبط ایلدکلرندن عثمانلی عسکری مدافعه‌دن فارغ اولملریله روسیه‌لولر زشتوی قصبه‌سنی قبضهٔ تسخیره الدیلر بوخبر « تورنو » یه واصل اولنجه غراندوق نیقولا ارکان حربیه رئیسیله برابر زشتوی‌یه کچوب سیمنیچادن متوالیاً عسکر جلب وجمعنه مسارعت وقوهٔ عمومیه‌سنی قرق بیك نفردن زیاده‌یه ابلاغ ایلدی .

بونك اوزرینه روسیه‌لولر « یانطره » نهری وادیسنه طوغری تجاوزه باشلامش و « بیله » دینیلان برقریه‌یه منسوب اولق اوزره یاد اولنان ونهر مذکوره مبنی اولان جسر جسیمك که بلغارستان جاده‌سنده واقعدر زشتویدن رجعته مجبور اولان برلوا عساکر عثمانیه‌نك روسجقدن امداده کلان دیکر برلوا عسکرله اوراده تلاقیسنی متعاقب روسیه‌لولرك

کثرتی شایعه سیله روسجقه عودتلری عقبنده دشمن جسر مذکوری دخی ضبط ایتمش
اولدیغی خبرلری استانبوله وارد اولنجه پادشاهك فوق الغایه تأثرینی وعموم خلقك تأسفنی
موجب اولوب حرب طرفداری بولنان عظمای دولت ایسه سر بجیب اضطراب وحیرت
اولدقلرندن مجلس عسکری نامیله تشکل ایدن هیئته اوزاقدن قوماندایه مداخله قپولری
آچیلوب روسلری شویله ایتملی بویله ایتملی شورادن طونه یه دوکملی کبی قرارلرك توالی
تبلیغی سردارك سرفلاکت زده سنی یکی باشدن شاشرتمش ایدی دیکر طرفدن سرعسکر
ردیف پاشا ذاتاً منفور اهالی برشخص قلاش وخلع عبدالعزیزخان مسئله سنده ذی مدخل
براوباش اولمقله برابر قبل الحرب استطاعت عسکریه حقنده کی اقوال کونا کونك کذب
وبطلانی کیتدکجه میدانه چیقمسندن و برایکی آی اول هیئت مبعوثان عثمانی طرفلرندن
حقنده عدم امنیت قراری عرض اولنمسندن وطونه مشیری داماد محمود پاشا ایله اتحاد
واتفاقنك مقام سلطنتجه بعض واهمه لر تولید ایتدیرمسندن طولانی شوصره ده برخفرهٔ
هولناکه دوشورلمسی لازمهٔ حال ومصلحت عد اولنهرق خزینهٔ خاصه ناظری نامق پاشا
ایله برابر خواه وناخواه تنظیم احوال ایچون طونه حرب اردوسنك قرارکاه عمومیسی
اولان شمنی یه اعزام قلندی بونلرك وصولنه قدر سردار اکرم شمنیدن التی طابوری
حاوی صفوت پاشا لواسنی دشمنك صول جناحنه یعنی طرنوی ایله شمنی اراسنده کائن
عثمان بازاری قضاسنه سوق ایدوب ودین قوماندانی مشیر عثمان پاشایه دخی قوهٔ ممکنه ایله
همان دشمنك صاغ جناحنه حرکت ایتمسی شمنیدن امر ویرمش وشمنیده کی ایکی پیاده
فرقه سندن برینی ینه عثمان بازارینه سوق ایچون حاضرلتمش وشمنی ایله عثمان بازاری اراسنده
کائن «کولوه» ناحیه سی اهالی اسلامیه سنك معلومات موقعیه وبسالت فطریه لرندن استفاده
ایچون حرب وضربه مقتدر اولنلرینی تسلیح واحضار ایتمش ایکن استانبولده بولنان
مجلس عسکری قراریله بهمه حال زشتویده کی دشمن اوزرینه سوق عسکر اولنمسی حاوی
سرداره امر قطعی کوندرلمسی سببیله شمنیدن عثمان بازاری ایچون حاضرلنان پیاده
فرقه سی اون یدی طابوره ابلاغ اولنهرق برفرقه سواری ایله برابر مشیر احمد ایوب پاشا
قوماندا سیله زشتوی یه متوجهاً روسجقه طوغری شمنیدن چیقارلمش ایدی بوفرقه
«ترسنك» قریه سنك ایلروسنده کائن «کورچشمه» موقعنه قدر ایلرولیوب وروسجقدن
دخی اون ایکی طابورله قوماندان اشرف پاشا کلوب اوراده سواری فرقه سی روسیه
سواریسیله چرخه لشمغه باشلادی انجق اراثناده شمنی یه واصل اولان ردیف ونامق پاشالر

احمد ایوب پاشانك دشمن اوزرینه وارمسنی تصویب اتمیوب دشمنی کندی اوزرینه دعوتله مناسب برمحلده محاربه ایتمك رأینده اولدقلرندن ناشی روسیه‌لولرك «یوقجی» نهرینك الت طرفندن تجاوز ایچون فیلادیادن سوقیاته حاضرلندقلری استانبولدن بیلدیرلدیکنه عثمان پاشانك ویدیندن حرکتی برقاچ کون تأخیر اولنمسندن و طرنووی یه درت طابوردن زیاده عسکر قونیلمامش اولمسندن و عثمان بازارینه کیدن برلوا عسکرك کفایتسزلکندن بالاستفاده روسیه‌لولر «سلوی» جهتندن یکرمی بش بیك کشیلك برقوله ایلرولیه‌رك «غبروه» و«طرنووه»یی ضبط واستیلا ایتدیلر و اوصره‌ده پلونه و «لوفچه»یه قزاق آتلولرینی تسلیط ایدرك قولایلقله مستولی اولدیلر زیرا اورالرده بولنان عساکر عثمانیه یالکز آسایش داخلی‌یی محافظه ایده‌جك درجه‌ده اولمسیله مقاومته قادر اوله‌میوب هر بری ایستدکاری یره رجعته مجبور اولدقلری کبی طرنووه‌ده بولنان درت طابور عسکر دخی عثمان بازارینه چکلدیلر و اوراده‌کی صفوت پاشا لواسی دخی ایلرویه کیده‌میوب قلدیغندن دشمنك بالقانه قدر تسلطنه عساکر عثمانیه اصلا ممانعت اقتدارنده بولنه‌مدیلر روسیه‌دولتی بومحاربه‌ده الك زیاده بلغارلرك احیای حکومت و ملیتلری نامنه حرکتی التزام ایدرك اهل اسلامی بلغارستاندن سوروب چیقارمق ایچون غایت خونریزانه طوراندیغنه واختلال سابقدن طولایی بلغار ملتنك مضمر درونلری اولان آتش کین وعداوتی اهالی مسلمه اوزرلرینه وحشیانه صاچدیرمغه قرار ویرمش ودها رومانیادن زشتووی یه عسکر چیقورمزدن اول بلغار اشرارندن قوجا قوج قارشویه عزیمت و عرض دخالت ایدنلردن برفرقه عسکر تشکیل ایدوب بونلری ایلرولیه‌جك فرقه‌لرله برابر بلغارستان ایچنده آلت خونریزی وقتال اولمق اوزره زشتووی یه چیقورمشلر ایدی که برطرفدن آتش حربه اشتعال و بریاندن تولید بلای اختلال ایچون ظاهرده مطیع کورینان بلغارلره ینه همجنسلریله غیرت اضلال ویردیلر .

او اثناده کرك اردو قوماندانلرندن وکرك اجنبی غزته‌لرینك مواقع حربیه‌ده بولنان مخبرلری طرفلرندن تلغرافله انها واعلان اولندیغی اوزره روسیه‌لولر زشتوویدن بالقانلره قدر ایاق باصدقلری یرلرده قزاق سواریسی و بلغار فرقه‌سی معرفتلریله پك چوق قرای اسلامیه یاقوب راست کلدکاری نفوس مسلمه‌یی قدین وچوجقلرینه وارنجه قدر قتل واعدام واهل اسلامك سلاحلرینی آلوب بلغارلره توزیع واعطا ایدرلر و بالخصوص تصادف ایتدکاری چرکسلری بلاامان اولدیررلر ایدی حتی روسچقه بش ساعت مسافه‌ده

كاتى « بش پيكار » قريه‌سى مسلمانلرندن اوتوز كشى يى بر آنده قتل ايدرك قادين وقزلرك البسه‌سنى قوشاقلرينه قدر كسوب چيقاردقدن صكره اقربا ومتعلقاتلرى اوكنده هتك عرضلرينى روا كورمشلر وطرنوى ملحقاتندن « تمسى » قريه‌سنده برجامع درونه قپانمش اولان مسلمانلرى ديرى ديرى ياقمشلر ايدى .

ايشته اوهنكام مخوفده عموم اهل اسلامه بردهشت عظيمه مستولى اولوب خانه ومأوا واموال واشياسنى ترك ايله انجق تخليص جان ايچون اولاد وعيالريله بيكلرجه عائله اختيار مشاق هجرت ودوچار انواع سفالات اولمريله برياندن بونلرك براقدقلرى خانه‌لر ياقيلوب محصولات وحيواناتى واثاث بيتيه ويسار وثروته متعلق اموال متروكه‌لرى يغما وغارت اولنور وبرياندنده يوللرده مسلط اولان قزاق آتلولرى وبلغار اشراسى طرفلرندن تعريف اولنماز عذاب واذيتلرله خون ناحقلرى اراقه ايديلور ايدى .

شو حال ملال اشتمال ايچنده باشلايان هجرت طائفهٔ اسلاميه‌يى برفقر ومذلت بلاسنه اوغرادوب تأثير آتش سفالات ومأيوسيتله عريان وجيعان يوللرده خسته‌لنه‌رق تلف اولانلر دخى زمرهٔ شهدايه منضم اولمغله عساكر عثمانيه فرقه‌لرى دشمن قارشوسنده كندولرينه دخالت ايدن مهاجرين اسلاميه‌نك محافظه‌لرى غائله‌سنه دخى دوشديلر وبومهاجرت يالكز زشتويدن بالقانه قدر اولان بلاد اهاليسنه منحصر اوليوب بتون دوبريجه اهل اسلامى هجرته شتاب ايتديلر ازجمله روسجق قصبه‌سى روسيه‌لولرك يركوكى ساحلنده‌كى طوپلرينك آتشيله خراب اولدقده اهاليسنك چوغى مهاجرته مجبور اولوب اشبو مهاجرين ايسه وارنه‌دن وابور وكميلرله استانبوله دوكلمكه باشلاديلر اهالئ پاى تخت ماتملر ايديلر .

بالاده بيان ايتديكمز اجنبى غزته‌لرى مخبرلرينك مشهوداتنى مبين ٩ تموز سنه ١٨٧٧ تاريخلى مضبطه‌نك ترجمه‌سى زيرده « ١ » رقميله مندرجدر .

اوچنجی فصل

نیکبولی محاربه سی

طونه نهری ایچون اردوی همایونجه ترتیب اولنان خط مدافعه روسیه‌لولرك زشتویدن
کچملری سببیله حکمسز قالمش اولدیغندن بالعکس اوره طوغری ایلرولمکده اولان دشمن
فرقه‌لرینك صاغ جناحی ویدینه تهدید ایله حرکت ایده‌جك برقوت تشکیلی ویدین موقعی
موجودندن عسکر افرازینه منحصر قالرق بونك ترتیب واجراسی تصور اولنمش ایدی لکن « لوم »
« راحوه » « نیکبولی » کبی ویدین قومانداننه تابع موقعلردن عسکر آلنق والجمله بوزغادلی
فریق حسن خیری پاشا قوماندا سیله نیکبولیده بولنان اون ایکی طابور عسکری کاملاً
قالدیروب ده « نیکبولی » قلعه‌سنی ترك ایتمك خصوصی سرعسکر ردیف وناموق پاشالر طرفندن
سردار عبدی پاشا ایله متفقاً شمنیدن اشعار اولنمش ودشمنك زشتویدن مروری حسبیله
نیکبولینك ضعف استحکامیسندن استفاده ایدوبده بورایی ونهری اجرا ایده‌بیله‌جکی تضییقات
شدیده‌یه اوراده کی قوهٔ عسکریه‌نك طیانه‌میه‌جغی مطالعه‌سی نیکبولی قلعه‌سنك حرباً
اهمیتسز برنقطه‌ده قالدیغنه علاوةً عرض ایدلمش ایدی الحق ارادن برقاچ کون مرورنده
شوملاحظه‌ده اظهار تردد ایدرك « نیکبولی » قدیم برقلعه‌در درونی طوپ ومهمات ایله
طولو برقصبه‌در » دیوتخلیه قرارینی اجرادن نکول ایتدیلر روسیه‌لولر ایسه زشتوی یه
کچوردکلری قوتك سرعت وامنیتله ایلرولیه بیلمسیچون خط الحرکاتلرینه تعرضی ملحوظ
اولان عثمانلی نقاط متجاورهٔ حربیه‌سندن دفع مکنت ایتمکه مجبور اولدقلرندن بالاده
مجملاً ذکر اولندیغی وجهله نیکبولی قلعه‌سنی قبضهٔ استیلالرینه آلمغه عزم وقصد ایلدیلر
شویله که طقوزنجی قول اردوینی ایکی فرقه‌یه تقسیم ایدرك برنجیسی « جنرال قرودنر »
قوماندا سیله « اوسما » نهرینك صاغ طرفندن حرکت ایتمك وایکنجیسی « جنرال شیلدر
شولدنر » قوماندا سی تحتنده اولهرق ینه « اوسما » صوینك صول طرفندن قلعه‌نك
« راحوه » « پلونه » جهتلرنجه خط رجعتنی کسمك اوزره ترتیب ایتمشلرایدی چونکه
عساکر عثمانیه سکز بیك نفر مقداری اولدقلری حالده یالکز قلعه‌یه قپانیوب اطراف
قصبه‌ده مدافعه‌یه صالح تپه‌لری طوتمش وحرباً مهم نقطه‌لره استحکام ویرمش ایدیلر .

روسیه‌لولر ایسه هم بومواقعك اهمیتندن وهم « ویدین » فرقه‌سنك تهاجم ناکهانیسندن

قورقوب عساكر عثمانيه‌يه غلبه امرنده پك بيوك فداكارلق اختيارينى وهرحركتلرنده مسارعت اجراسنى وجيبه‌دن عد ايلديلر .

« نيكبولى » مستحفظى اولان عساكر عثمانيه دشمنك « زشتوى » تجاوزندن صكره بريادن ايلرولمكه مد ايادى فرصت ايتمسنى كندولرنجه منتج وخامت برحركتك دليلى اولمق اوزره تلقى ايتمكله برابر موقعلرنده ثبات ونائل مظفريات اوله‌ييلملرينه اميدبخش اوله‌جق معاونات وامدادات عسكريه‌دن دخى نوميد ومأيوس اوله‌رق صوك درجه‌يه قدر دشمنك اجرا ايده‌بيله‌جكى حركات حربيه‌يه تحمل وطاقتلرى قدر قارشو طورمغى كوزلرينه آلديلر .

روسيه‌لولر قلعه‌يه ظفر بولمق ايچون استحكامات متجاوره استيلاسيله اشتغاله مجبوريت حالنده بوله‌رق ايكى فرقه‌يه منقسم قوتلرينك سوق وتعبيه سنجه اك مساعد موقعلره ال آتمشلر وعساكر عثمانيه‌نك صولت فداكارلرينه مقابله طريقنى طوتمشلر ايدى .

ايشته ايكى طرفك حال ومسلكى بويله‌جه تقرر ادراك آتش حرب اشتعاله باشلامش وايكى كون امتداد ايتمشدر برنجى كونك محاربه اقشامه قدر سوروب حتى كيجه دخى بر مصادمه وقوعبولمش وايكنجى كونى روسيه عسكرى قلعه‌نى مدافعه ايدن بالجمله مواقع مهمه‌يه عساكر عثمانيه‌نك هيئت مجموعه‌سيله مقايسه قبول ايتميه‌جك برقوت صائله ايله غالب ومالك اوله‌رق « نيكبولى » قلعه‌سى اوزرينه هرطرفدن شديداً تسلط ايتمش اولديغندن عساكر عثمانيه قلعه‌يى دخى تسليمه مجبور اولديلر بومحاربه‌ده طالع ظفر روسيه‌لولره نصيب اولوب يوزدن زياده طوپ واون بيك قدر تفنك وسائر ادوات حربيه اغتنام وعساكر موجوده‌يى كاملاً اسير ايتديلر فقط اسرانك بيك بشيوز قدرى فرار ايله خلاص بولديلر .

اما روسيه‌لولر تلفات كثيره‌يه اوغرايوب برجنراللرينى دخى مقتولاً ترك ايلديلر وبونك اوزرينه نيكبولى محافظه‌سنه اهميت ويره‌رك بر « روملى » ساحلنه بركوپرى قوره‌رق سوقيات ونقلياتى هم « زشتوى » وهم نيكبولى موقعلرندن اجرايه صرف مساعى ايتديلر .

دردنجی فصل

روسیه‌لولرك برنجی دفعه بیوك بالقاندن تجاوزلری و صورت وجهتلری

وقتا که روسیه عسکرینك زشتوینن قولایلقله طونه‌یی کچه‌رك و بر آن یسیرده ایلرولیه‌رك اهل اسلامی قیره قیره طرنوه‌یی طوتدیغی خبرلری آلندی عقللره حیرت و یرن شوسیلاب بلانك اوکنه سد سدید اوله‌جق قوهٔ عسکریه‌نك بالقانلر وانلره مجاور محللر ایچون لزوم عاجلی بحثنده سرداره اولنان مراجعات بالطبع ثمره بخش اوله‌مدیغندن ودشمنك بوقدر سرعتله ایلرولیشنه کوره مطلقا بالقانلردن کچوب ادرنه‌یه طوغری یوریه‌جکی اکلاشلدیغندن امکان بولنه بیلدیکی درجه‌ده مرکز سلطنتدن اسباب مدافعه احضارینه باشلانیله‌رق بحریه ناظری عسکری مشیرانندن رؤف پاشا همان بالقان عموم قوماندانلغی صفتیله اسلمیه‌یه ومشیر صفوت پاشا موقع قوماندانی اوله‌رق قابه‌یه اعزام اولندی وعثمان بازارنده قلان برلوا عسکردن واستانبول وادرنه وحوالیسی موجودندن مشارالیهمانك معیتلرینه بیدربی عسکر سوق ایدلدی اما بوکبی ترتیبات ناقصه دفع صائل ملحوظه کافی اوله‌میه‌جغی معلوم اولدیغندن اعلان حربدن مقدم تدارکی مذاکره اولنان احتیاط اردوسی مقامنه قائم اولمق اوزره یکی زار فرقه‌سی قوماندانی مشیر محمدعلی پاشانك یکی بازار ونیش فرقه‌لرندن عسکر الەرق صوفیه‌یه وقره‌طاغ محاربه‌سنك ختام بولمق راده‌لرینه کلمسی حسبیله کمال سرعتله بار اسکله‌سنه واپورلر کوندریله‌رك مشیر سلیمان پاشانك قوماندانسنده‌کی فرقهٔ عسکریه ایله دده‌اغاجی اسکله‌سنه واورادن تیمور یولله ادرنه‌یه جلب اولنمسی ودشمنك طونه جهتندن اتخاذ ایلدیکی خط الحرکتك تهدید وتضییقی ایچون سردار طرفندن اولجه اشعار واخطار اولندیغی اوزره عثمان پاشانك ویندن بر قوهٔ کافیه ایله پلونه ولوفچه طرفلرینه طوغری کلمسی قرارکیر اولوب لکن سرعسکر وسردار حقلرنده‌کی غضب پادشاهینك اشتدادی مانع دوام مأموریتلری اولمغله مشارالیهما دشمنك تجاوزاتندن متهم طوتیله‌رق تحت محاکمه‌یه دخی الدنق اوزره مأموریتلرندن عزل اولنمش وعموم طونه قوماندانلغی یکی بازار قوماندانی مشارالیه محمدعلی پاشایه وبالقان عموم قوماندانلغی سلیمان پاشایه بالتوجیه علی جناح الاستعجال استانبوله یتشملری ایچون امر قطعی ویرلمش ومسند سرعسکری کیمسه‌یه توجیه اولنمیه‌رق قائممقاملغی طوبخانه مشیری داماد محمود پاشایه احاله

قالمش ایدی بوصره‌ده دشمنك زشتوی‌یه هجومی ماده‌سندن طولایی مشیر اشرف پاشا
ومیرلوا احمد پاشانك وبلا مدافعه طرنوی‌یی ترك ایتمش اولان میرآلای حمدی بكك
ورفاقتنده‌كی عسكرله عثمان پازارندن طرنوه‌نك امدادینه كیتمدیكی ملابسه‌سیله میرلوا
صفوت پاشانك بر دیوان حرب حضورنده لاجل الحا كمه استانبوله كتورلملری دخی
قرارلشدیرلدی .

ایشته او اثناده استانبولك حالی پك مدهش اولوب كیجه كوندز تیمور یول قطارلریله
اله كچن واحضار اولنه‌بیلان عسكر ادرنه‌یه سوق اولنور وصوات اعدا قورقوسیله كلان
مهاجرین اسلامیه‌نك شهر اماكن معروفیه وكلا ورجال واغنیا خانه‌لرینه ومكاتب ومدارس
كبی اما كنه یرلشدیرلملری تدابیرینك فعلیاته چالیشیلور ایكن بر ده روسیه‌لولرك بالقانی
تجاوز ایتدكاری خبری ولوله انداز مسامع انام اولدی شویله كه بلغارلر دلالتیله دشمن
عسكرینك مرورینه مساعد اوله‌بیله‌جك اوفق كچیدلر لایقیله حسابه الینمامش اولدیغندن
روسیه‌لولر طرنوی‌یی ضبط واستیلادن صكره بر فرقهٔ تعرضیه‌نك سرعتله بالقاندن امراری
تصمیم وبو فرقه‌نك قوماندانلغنی فن حربده مهارت وحركتنده سرعت وشدتله مشهور اولان
جنرال غورقویه تودیع ایلدیلر اولوقت مومی الیه غورقونك روسیه عموم قوماندانی
غراندوق نیقولایه ویردیكی پلان ایجابنجه طرنویدن دایقووینچ طریقیله بالقانك خاین
كوبی بوغازندن آشوب طونجه وادیسنه اینمك وبالجمله پیشدار قوتنی بو یولدن سوق ایله
برابر شبقه كچیدینی اوزاقدن نظارت ایچون طرنوی وغبروه‌ده دخی برر قوت بولندیرلمق
وپیشدار فرقه‌سنك اغراقی طرنویده قلوب یالكز بش كونلك پكسماد و واچ كونلك
اوت نقل اولنمقله برابر ممكن مرتبه مملكتك ذخیره‌سیله كچینیلوب صوك مرتبه‌یه وارلمادقچه
الده‌كی ذخیره صرف ایدلمامك وخاین كچیدینك طونجه جهتی طوتلدیغی كبی شبقه موقعنه
قزانلقدن دخی هجوم اولنمق وبو صره‌ده غابروه‌دنده اثار مهاجمه كوسترلمك صورتلرینه
قرار ویرمشلر ایدی .

بو تصورات وترتیباته روسیه‌لولرك مباشرتلرینه اولا الده جهتنك وقتیله استحكامدن
خالی براغلمسی ثانیاً رؤف پاشا معیتیله اسلامیه حوالیسنده وخلوصی ورامسم پاشالر
قومانداسیله قابه وشبقه طرفلرنده اوتوز طابور عسكر وار ایكن خاین كچیدلرنده ایكی طابور
عسكر بولندیرلمسی سبب اولدی .

ایشته روسیه‌لولر قواعد حربیه‌جه فوق العاده عد اولنه‌بیله‌جك بر حركت تعرضیه‌یی

کوزلرینه الهرق بوغازی هم بالقانلك طونه جهتنده عساکر عثمانیه فرقه‌لرینك هر درلو ترتیبات وتصوراتنی تشویش وهم بالقانلردن تاپای تختك قپولرینه قدر کندولریچون حائل ومانع بولنمدیغنی بیلدکلری جهتله بالقانلردن استانبوله دکین یرلرنده ساکن اولان اهالینك افکارینی تخدیش ایله محاربه‌نك برنجی قسمنی قولایجه وشانلیجه قزانمق ایستدیلر اما طونه خط مدافعه‌سنده نتیجه‌لی برجنك قزانوبده عثمانلی فرقه‌لرینك قطعاً اولسون کوزینی ییلدیرمدان وپای تختك اجرا ایده‌جکی برتدبیر امدادینی دوشونمدن برپیشدار فرقه‌سیله اوکنه ارقه‌سنه باقیه‌رق بوقدر سرعتلی برتعرضه کیریشمه‌نك غالبیت قطعیه‌یه مداری اوله‌میه‌جغنی شو حرکتلرك اجراسنی تعهد ایدن جنرال غورقونك دخی معترف اولمسی طبیعیدر .

دیکر طرفدن روسلرك اویله برتجاوز ناکهانیسی بالقانك استحکام طبیعیدن دولت عثمانیه‌نك مدافعه‌جه استفاده‌سی مأمولی ذهنلردن چیقاره‌رق داخلی وخارجی برسوء تأثیر براقدیغندن قطع نظر محاربه‌نك دوامی مدتجه عثمانلی فرقه‌لرینك ضایعاتی اسباب مهمه‌سنك اقدمی دخی بالقانلردن روسیه‌لولرك علاقهٔ عسکریه‌سنی کسمك ممکن اوله‌مامسی ماده‌سی اولدیغی فصول مخصوصه‌سنده بیان ایده‌جکمز وقایعله اثبات اولنه‌جقدر .

بالاده ذکر ایلدیکی وجهله جنرال غورقو بالقاندن مرور ایچون خاین بوغازینی انتخاب ایتمش وترتیب ایلدیکی عسکره بلغار فرقه‌سنی دخی ضم ایتمش اولدیغندن تموز ابتداسنده مذکور بوغازدن دفعةً ظهور ایدنجه استحکامات خفیفه ایچنده مقیم ایکی طابور مقداری عساکر عثمانیه‌نك براز تلفاتدن الهرق رجعت وفراره مجبور اولدقلرینی اسلمیه‌ده بولنان رؤف پاشا استخبار ایلدکده برمقدار عسکر استصحابیله ایلرویه حرکت ایتمش وقزانلقده بولنان میرلوا خلوصی پاشا ده اوچ طابورله دشمنه قارشو کلمسیچون امر ویرمش ایدی انجق جنرال غورقو اویله کوچك معارضه‌لرله اوغراشمغه باقمدیغندن غایت قانلی ودهشتلی برحرکته مباشرت وبوکا بلغار فرقه‌سی دلالت ایدرك طرف طرف کوی یاقمغه وهر یکا اتش صاچمغه دوام ایلر ایدی .

برو جانبده ایسه واقعا رؤف پاشانك امرندهبرو بیکرمی طابوردن زیاده عسکر طوپلانه‌بیلمش ایسه‌ده بونلرك چوغی مستحفظ صنفندن وتعلیم وتعلم بیلمیان طاقمدن اولوب اوندنه متفرق مواقعه قونلمش اولدقلرینه مبنی روسیه‌لولرك هیچ اولمز ایسه حرکتلرینی

تصعیب ایده‌جك برقوهٔ سیاره‌نك موجود اولمامسی ذکر اولنان طابورلرن استفاده‌قپولرینی سداتمش ایدی .

بوحال ایله برابر خلوصی پاشا قزانلقدن ایکی بیك بش یوز موجودلی اوچ طابورله دشمنك خط الحركاتی اوزرینه یوربیه‌رك « افلهانلی » کوینده یدی طابور پیاده وایکی آلای قزاق سواریسیله بر بطاریه طاغ طوپندن مرکب اولان جنرال غورقو فرقه‌سنه تصادف ایتمکله مع العجز محاربه‌یه طوتشوب نهایت دشمنك هر طرفدن حصر وتضییق ایتمسی اوزرینه غروب شمسدن صکره مفلس طاغلری ارقه‌سندن مغلوباً قزانلغه‌جان آتمش ایدی مع هذا روسیه‌لولرك دیکر مفرزه‌سی قزانلغی اولجه استیلا ایتمش وقرای ملحقه‌سیله قزانلق قصبه‌سنده بلغار وقزاقلر واسطه‌سیله قادین وچوجقلره وارنجه‌یه قدر اهل اسلامی قتل واعدامه کیریشمش اولدیغندن اوراده دخی آرامه مجال ومحل بوله‌میه‌رق شپقه استحکاماتنه رجعت ایلدی .

قزانلغك الدن کیتمسی وخصوصا قتل عامك دهشت طبیعیه‌سی اولحوالی‌یی ادرنه‌یه قدر تهدید ایدوب جنرال غورقونك ترتیبات تعرضیه‌سی جمله‌سندن اولمق اوزره شپقه کچیدینی ضبط ایده بیلمسیچون قزانلغی قولایجه استیلا ایتمسی برطریق سهولت اچدیغندن همان قزانلغی اله کچورنجه حرکت تجاوزیه‌سنی شپقه کوینه قدر ایصال ایتمش وشپقه‌بالقانی هر جهتدن محاصره تحتنه الوب بلا فاصله هجوم واقتحامه باشلامش ایدی .

شپقه‌ده‌کی عساکر عثمانیه‌نك مقداری اون طابور اولدیغی حالده چوغی افکار عسکریه‌دن بی‌خبر مستحفظلرله معاونه دینیلان کوکللی باشی بوزوق افرادندن بولنمسی وبرمدت استحکامات انشاسیله یورغون وقلت معینات ایله ذاتاً زبون اولمسی ایکی کوندن زیاده ثباتارینه امکان براقیوب عساکر معاونه طابورلریله مستحفظ طاقمندن خیلیسی لیلا ویپدوپی فرار ایتمشلر ایدی .

محاصره‌نك ایکنجی کونی عساکر معاونه‌دن دشمن النه دوشن نفرلر ایله جنرال غورقو برکاغد کوندروب مألنده عساکر عثمانیه‌نك هر طرفی مسدود اولدیغندن ترك سلاح ایله حربدن ال چکلمز ایسه جمله‌سنك اتلاف ایدیله‌جکنی اخطار ایتمش اولمقله خلوصی پاشا ایله شپقه قوماندانی میرلوا راسم پاشا بو تکلیفه صورتا موافقت کوستره‌رك مکالمه ایچون جنرال غورقو نزدینه برضابط کوندردکارینی متعاقب وقت شفقده عساکر باقیه‌یی الده‌رق

وطوبلری براقەرق بالقان ایچندە برکونده اون ایکی ساعت مسافه قطعیله قلبه‌یه قدر فرار ورجعت ایتدیلر وبوحرکتی موفقیت عظیمه رنکنده عرض ایلدیلر .

جنرال غورقو شپقه کبی برمرمنیی دخی بوصورتله دست استیلاسنه الدقده ارتق اسلمیه‌دن ماعدا بالقانك هر جهتنی ضبط ایتمش اولدیغندن قزانلق وزغرهٔ عتیق وجدید صحرالرینی جولانکاه اتخاذ ایله بالقانك اوبر جهتنده اجرا ایلدیکی حرکات جنکیزانه‌یه بوراده دخی باشلایەرق وبلغارلری برمعتاد اهل اسلام علیهنه قالدیرەرق نسوان وصبیانه وارنجه برمرتبه‌ده اراقهٔ دمای اسلامیانه مساعد اولدیلر وبر درجه‌ده تخریب بلاد ونهب امواله یول اچدیلرکه ارامکاهلری انسان مذبحه‌سی وکذرکاهلری هلاکو خرابه‌سی اطلاقنه ماصدق اولدی زیرا بواثناده جنرال غورقونك کتوردیکی قزاق اتلولری بلغار فرقه‌سنی تکثیر ایچون بالقانك بوطرفنده بولنان بلغارلری کویلرندن چیقارەرق اهل اسلامك سلاحلرینی اخذایله انلره ویررلر وکندولرینی سبکبار براقوبده محاربه‌یه ومسلمانلرله مخاصمه‌یه مجبور ایتمك ایچون اسلام کویلری کبی بلغار قریه‌لرینی دخی یاقارلرایدی. قتاله کلنجه ایشته‌بونی یورکلر طیانه‌مز برصورتده اجرا ایتدیردیلر ازجمله بیطرف مأمورین اجنبیه‌نك دخی تحت تصدیقلرنده اولدیغی وجهله نسوان وصبیانی قزاقلر مزراقلرله جرح واعدام ایدرلر ومخدرات اسلامیه‌نك زورایله عرضلرینه تسلطدن ماعدا کویلرده‌کی قز وکنج قادینلری خرستیان قیافتنه قویەرق بالقانلردن اوته‌یه اشوررلرایدی .

بوسیلابهٔ جور بیدادە قارشو حمایتسز قالان اهل اسلام عائله‌لری طرف طرف اختیار طریق مهاجرتله ادرنه‌یه واورادنده قوجا قوج استانبوله التجا ایتدیلر واکثری غنی ایکن کرفتار مضیق فقر اولدیلر .

بالاده ذکراولنان قرار اقتضاسنجه سلیمان پاشا قومانداسیله ادرنه‌یه سوقی تصور ایدیلان فرقهٔ عسکریه‌نك جلبنه وابورلر کوندرلمش ایسه‌ده بونلرك ورودینه قدر بالقاندن کچن روسیه فرقه‌سنك حرکات حربیه‌دن ال چکمسی احتمالی اولمیوب بناءً علیه اکا قارشو کتوریله‌جك قوهٔ عسکریه‌نك ورودینه انتظار ایله دفع خطر قابل اوله‌میه‌جغندن سلیمان پاشانك کلمسنه باقلمیەرق سرعتله عسکر طوپلامنك بیك صعوبتله چاره‌سی ارانیلور ایکن ادرنه‌ده الی سلاح طوتان اهل اسلامك جنکه حاضرلنمسی ایچون امر قطعی ارسال قلنمش واستانبولك التی موقعنه برر سنجاق دیکیله‌رك عساکر معاونهٔ سلطانیه نامیله التی طابور تشکیلی وسلانیك وخداوندکار وایدین ولایتلرندن دخی عساکر معاونه ترتیبی قرارلشدیرلمش

و متعاقباً استانبولده اسواق و محلاته صورتی ذیلده « ٢ » نومرو ایله محرر اعلاننامهٔ رسمینك نسخ مطبوعه‌سی نشر ایدلمشدر .

بو اعلاندن دخی استدلال اولنه‌جغی وجهله او اثناده دشمنك اسلمیه وشپقه بالقانلرندن گچوب ایلرولملری استانبول اهالیسنه دهشت عظیمه ویره‌رك هیئت وكلا علیهنده كفتكولر چوغالمش ووكلا ایسه كرچكدن شاشیرمش اولمغله اعلان مذكور ایله هم تأمین اذهان ناسه وهم عساكر معاونه نامیله باشی بوزوق خلقدن استمداده تشبث اولندی انجق استانبولك یرلو اهالیسی حرب وضربه الشمدقلریچون سلاح التنه كیرمك ایستمیه‌جكلری وطشره اهالیسندن اصنافاق ایدنلركده باشی بوزوق یولنده تسلیح ایدلملری فائده یرینه مضرت ویره‌جكی مسلماتدن ایكن بودقیقك هیچ بری نظر اعتنایه آلنمامسی حركات متلاشیه‌نك درجه‌سنی ایضاح ایلر .

بالاده ذكر ایتدیكمز وجهله طونه عموم قوماندانلغی محمدعلی پاشا عهده‌سنه توجیه اولندیغی صره‌ده احمد ایوب پاشا وعثمان پاشا كبی اردوده مشیراندن بولنان قوماندانلر دخی سلمهٔ امرا ایله برابر محمدعلی پاشا معیتنه ویرلمش اولدیغندن بونلرك موجود رفاقتلری اولان عسكرك قول اردو اعتباریله یكیدن تقسیم وحرب پیلانلرینك مجدداً ترتیب اولنمسی مشار الیهك رأینه حواله و سلیمان پاشایه دخی دشمنك بالقانلردن ارجاعی و بالقان محافظه‌سنك تأمینی وظیفه‌سی احاله قلنمش ایدی .

محمدعلی پاشانك مسارعةً یكی پازردن شمنی‌یه یتشمسی كندوسنه بیلدیرلمش ایكن ادرنه تیمور یولیله استانبوله كلمكله همان سرای همایونه جلب اولندی و حضور پادشاهیده برطاقم تعهدات حربیه عرض ایدرك كندوسنه تازیانهٔ شوق وغیرت اولمق اوزره طرف شهریاریدن ایكی آت و برسیف وبرجفت دوربین وبش یوزلیرا عطیه احسانیله مظهر تلطیف اولدقدن صكره بحراً وارنه طریقیله شمنی‌یه عزیمت ایلدی وعبدی پاشانك بطائتی سبب تجاوز اعدا اولدیغی قرینه‌سیله محمدعلی پاشانك مأموریتندن بیوك بیوك امیدلره دوشولدی ومتعاقباً سلیمان پاشانك قرق طابوردن زیاده فرقهٔ جسیمه‌سی دخی وابورلرله تموزك طقوزنده دده اغاج اسكله‌سنه ورود ایدوب بویله مدت قلیله ایچنده جسیم برفرقه عسكرك یتشوب كلمسی یار و اغیار نظرنده موجب تحسین اولدی .

سلیمان پاشا قومانداسنده‌كی عسكرله دده اغاجندن ادرنه‌یه كیدوب اولحوالیده یازدهٔ خیول اعدا اولان اهالینك امدادینه یتشدی وبلا توقف قره‌پیكار منزلنی قرارگاه اتخاذ

ایله سوقیاته مسارعت وکندوسی دخی اورایه عزیمت ایلدی چونکه سلیمان پاشانك جانبندن مقدم بحریه ناظری رؤف پاشا اون برطابور عسکرله خاین وفردیچ بوغازلرینك قارشوسنده کائن « زغرهٔ جدید » جهتنه احالهٔ نظر دقت ایتمکه مأمور اولمش ایدی که بوندن مقصد هم مذکور بوغازلردن کچه‌بیله‌جك دشمن عسکرینك مدافعه‌سی وهم ادرنه‌یه منتهی تیموریول خطنك استیلای اعدادن محافظه‌سی ماده‌سی ایدی .

معهذا یوقاریده حکایه اولندیغی اوزره روسیه‌لولر بلغارلردن فرقه فرقه فدائیلر ترتیبیله برابر اسلامیه‌دن ناقزانلقه قدر قصبات وقرایی محو وخراب ایدرجه‌سنه هجوملر ایتدکلرندن اسلام کویلری یریر یاقیلور ومسلمانلر حصر وتضییق اولنور ایدی که کرك شوحاللردن وکرك بواثناده داخلاً بعض اشقیا دخی ظهورندن طولایی حوالیٔ مرقومه برشورش وقتال بازاری رنکنی المش ایدی .

وقتا که سلیمان پاشا قره پیکاره واصل اولدی رؤف پاشانی زغرهٔ جدیدن دعوتله رادینه موقعنده ملاقات واعدانك حال وحرکتی اقتضاسنجه نه سمته توجه ایدلمسی لازم کله‌جکی حقنده اجرای مذاکرات ایتدیلر چونکه روسیه‌لولرك اعظم قوتی اسکی زغره‌ده اولوب قرای ملحقه‌نك اکثریتله یاقلدیغی واهل اسلامك بلغارلر جانبندن اشد عذاب ایله قتل اولنمقده بولندیغی دخی هرطرفدن افاده واخطار اولندیغندن اول باول اسکی زغره‌نك استردادینه قرار ویرمشلر وبو مقصدك استحصالیچون رؤف پاشانك فرقه‌سیله صاغ جناحده واقع یکی زغره‌دن ومیرلوا خلوصی پاشانك رفاقتنده‌کی عسکرله صول جناحده واقع چرپاندن وسلیمان پاشانك دخی مرکزده کائن قره پیکاردن متحداً حرکتلرینی مناسب کورمشلر اما هدفه وصولدن اول برنقطهٔ اجتماع تعیین ایتمامشلردر شورایی دخی بیلنملیدرکه سلیمان پاشانك قوماندانسنده قرق اوچ ورؤف پاشانك فرقه‌سنده اون بش وخلوصی پاشا رفاقتنده سکز که جمعاً التمش التی طابور عسکر وبرمقدار سواری اولوب دشمنك قوتی ایسه بوکا نسبت قبول ایتمیه‌جك درجه‌ده قلیل اولدیغیچون نصل اولسه اسکی زغره استرداد اولنه‌بیلور ایدی .

والحاصل رؤف پاشا رادینه‌دن یکی زغره‌یه عودت ایدرك اورانك محافظه‌سنه ایکی طوپله اوچ طابور عسکر براقوب التی بیك موجودلی اون ایکی طابورله اسکی زغره‌یه متوجهاً حرکت ایتدیکی کبی سلیمان پاشا دخی قره پیکاردن فرقه‌سیله قیام ایلدی رؤف پاشا مرحلهٔ اولی اولان حضربك قریه‌سی خرابه‌سنده وبعده اسکی زغره‌یه بریجق ساعت

مسافه‌سی اولان کوللی قریه‌سنده دشمن مفرزه‌لرینه تصادف ایدوب بالمحاربه دفع وتشکیل وحضربك قریه‌سنده برصمانلغه قپانمش بولنان اوچ یوز قدر اهل اسلامی تخلیص ایله اسکی زغره‌یه بر ساعت محلده کائن « چورانلی » اورماننه واصل اولدقده روسیه‌لولر ایکی الای سواری وبرطاقم طابور پیاده وایکی بطاریه طوپ ایله قارشو چیقوب فرقهٔ عثمانیه‌نك ایلرو حرکتنه مانع اولدیلر ودیکر مفرزه ایله رؤف پاشانك اوچ طابوره ودیعه ایلدیکی یکی زغره‌یی حصر وتضییق ایتدیلر « چورانلی » اورمانی ایسه بالطبع حرکات عسکریه‌یه مساعد اولمدیغندن روسیه‌لولر فوق‌الغایه تضییقاته باشلایوب سونکی سونکی‌یه سکز ساعت دوام ایدن محاربه‌ده فرقهٔ عثمانیه‌نك جبخانه‌سی توکنمش اولمسیله ایکی بیك نفردن زیاده شهید ومجروحلری اولدیغی حالده رؤف پاشا منهزماً قره‌بیکاره رجعت ایلدی ویکی زغره‌ده‌کی اوچ طابور عسکردن بر فئهٔ قلیله فرار ایده‌بیلوب ماعداسنك نام ونشانلری بولنه‌مدی .

ایشته شو حال ایله روسیه‌لولر هم یکی زغره‌یی ضبط ایتدیلر وهم رؤف پاشانك فرقه‌سنی محو وپریشان ایلدیلر .

رؤف پاشانك شو هزیمته اوغرامسی فن حربجه تهلکه‌لی برموقع طوتمسندن زیاده سلیمان پاشانك اسکی زغره‌یه کیدر ایکن صاغ جناحده‌کی فرقه ایله رؤف پاشانك موقعی بیننده بر ساعتلك مسافه بولندیغی ورؤف پاشانك دشمنله حربه طوتشدیغنی طوپ سسلرندن واستمداد ایچون کوندردیکی عسکر ضابطلرندن اکلادیغی وقوماندانسنده‌کی قرق اوچ طابوردن بر قوت تفریق واعزامنده دشمنك ضعفی سببیله هیچ برمحذور اولمدیغی حالده کندو موفقیتنی رؤف پاشا فرقه‌سنك محویله تأمین ایتمك ویاخود فخر فتحکاریدن اخرینی حصه‌دار ایتمامك مقصدیله امداد واعانه ایتمامسندن نشأت ایلدیکی واشاغیده بیان قلنه‌جغی وجهله سلیمان پاشا اسکی زغره‌یی استرداد ایدنجه اورادن رجعت ایدن روسیه عسکرینك دخی چورانلی محاربه‌سیله مشغول روسیه‌لولر ایله برلشه‌رك رؤف پاشا فرقه‌سنی اوچ جهتدن دها شدتلی اورمغه مقتدر اولدقلری ختام محاربه‌ده سلیمان پاشا ایله رؤف پاشانك دیوان حرب معرفتیله اجرا اولنان محاکمه‌لری نتیجه‌سنده تحقق ایتمشدر مع هذا سلیمان پاشا دیرکه رؤف پاشانك دوچار انهزام اولمسی اسباب حقیقیه‌سنك برنجیسی بزم فرقه ایله اتصال واتحاد حاصل ایده‌جك برنقطه انتخاب ایتمیوب کندو خولیاسنجه حرکت مستقله‌سنه مناسب عد ایلدیکی چورانلی اورمانی طوتمسی وایام حرکتنده بزمله محاربه ایتمیوب چورانلی‌یه کیده‌جکندن بیله معلومات ویرمامسی وایکنجیسی مرتب جبخانه‌سنی برهفته اول ادرنه‌یه کوندروب یاننده بولنان

جزؤی جبخانه‌یی دخی ایکی کونده اسراف ایله اوچنجی دفعه ایتدیکی محاربه‌ده جبخانه‌سنك بتون بتون بتمسی وجبخانه قالمدیغنك بین العسکر شایع اولمسی ماده‌لری ایدی شمدی بوایکی قومانداناك سوزلری خلاصه اولنورایسه هزیمت بحثنده رؤف پاشانك حرباً خطیئاتی ودیکرینك دخی قابل الاجرا اولان امداده عدم رغبتی ظاهر اولور وسلیمان پاشانك تأویلاتی دخی برحوم قوماندانك وظیفهٔ قانونیه‌سیله تطبیق قبول ایتمز زیرا یالکز فرقه قوماندانلرینك مرکزی ارامسی متحتم اولیوب بلکه مرکزده‌کی باش قوماندانك جناحلرنده‌کی فرقه‌لرله مناسباتی نظردن دور ایتمامسی واتصالاتی محافظه ایتمسی لازمدر هرنه ایسه عقیب انهزامنده رؤف پاشانك استانبوله جلبنه وقره بیکارده تجمع ایدن بوزغون عسکرك تأمین وتنظیمنه مسارعت اولنمغله برابر یرینه فریقلك رتبه‌سیله میرلوا شاکر پاشا تعیین واعزام قلندی.

کله‌لم سلیمان پاشانك حرکاتنه مشار الیه قره‌بیکاردن حرکتله اسکی زغره‌یه تقرب ایتدکده جریان طرفندن برموجب قرار خلوصی پاشا دخی عسکرله کلمش اولدیغندن قوهٔ موجوده‌دن فریق رجب پاشا قوماندانسنده‌کی ایکنجی لوایی صاغ جناحدن وشکری پاشا قوماندانسنده‌کی دردنجی لوایی مرکزدن وویسل پاشا قوماندانسنده‌کی اوچنجی لوایی صول جناحدن قصبه اوزرینه سوق ایدوب روسیه‌لولرك اون طابور پیاده وایکی آلای قزاق سواریسی وبلغار فرقه‌سی ایله بش ساعت امتداد ایدن محاربه‌نك نتیجه‌سنده عساکرعثمانیه اسکی زغره‌یی یکیدن ضبط وتسخیر ایتدیلر اواثناده ایسه روسیه‌لولرله برلکده حرب ایدوبده انلرك هزیمت ورجعتلرندن صکره خانه ومغازلره قپانان بلغارلرك عسکره تفنك اتمغه جرأتده اصرار ایتملری مقابلهٔ بالمثل مجبوریتنی دعوت ایدرك بودار وکیر اره‌سنده حریق دخی ظهور ایتمکله قصبه‌نك قسم اعظمی محترق وروسیه‌لولرله بلغارلرك ایکی بیکدن زیاده‌سی منعدم اولمش و سلاح بدست مخاصمه ومدافعه اوله‌رق حیاً اله کچن بلغارلر دخی سیاسةً اعدام اولنمشدر .

استطراد

اشبو اسکی زغره محاربه‌سنك تعریفی سلیمان پاشانك اشعار رسمیسندن خلاصه ایدلدی انجق او وقعه‌ده بولنوبده بعدالمصالحه سلیمان پاشانی محاکمه‌یه مأمور دیوان حربه جلب واستنطاق ایدلمش اولان معتبران مملکتك وسائر اهل وثوقك مشهودات ومعلوماتنه وبا خصوص اجنبی وقایع مخبرلرینك بیطرف روایاتنه کوره سلیمان پاشا اسکی زغره‌یه دخولندن

صکره اول باول بلغار محلاتنه آتش ویروب اهل اسلام خانه ومأوالرینی سرایت حریقدن محافظه‌یه چالشملر وبلغارلردن اردو معرفتیله طوپلانیلان و روسلردن آلنان اسلحه ایله کندولرینك تسلیح وتأمین اولنه‌جغی امیدنده بولنمشلر ایکن سلیمان پاشا اسکی زغره‌یی محافظه‌یه عسکر براقه‌میه‌جغندن بحثله عموماً اهالی مسلمه‌یه هجرت امری ویرمسیله هرکس اموال واشیالرندن نقلنه قادر اوله‌بیلدکلرینی عربه‌لره یوکلده‌رك قصبه‌نك خارجنه چیقمش اولدقلری حالده بقیهٔ بیوت ومساکنه‌دخی آتش سرایت ایدوب خانه‌لرده قالان اشیاایسه هجرته مهیا خلقك کوزلری اوکنده یغما وبلغار کلیساسی طوپله تخریب وامحا ایدلمش وبوهنکامهٔ محشر شبیهده ترك وطن ایدن اهالی کریان ونالان ادرنه‌یه طوغری چکیلوب کیتمشدر .

حاصلی اول اثناده روسیه‌لولرك تهاجمی وبلغارلرك تسلطی وعسکرك تغلب وتحکمی یکدیکرندن تفریق قبول ایده‌میه‌جك آثار دواهی میدانه کتوروب باخصوص بلغارلر اهل اسلامك ومسلمانلر بلغارلرك کویلرینی یاقمغله معناً اخذثار ومادتهً وطنلرینی پریشان وتارمار ایتدیلر اسکی زغره‌نك عسکر طرفندن احراق وتصادف اولنان بلغارلرك قتل واختناق ایدلدیکی اوراده بولنمش اولان بعض اجنبی غزته‌لری مخبرلرینك مشهودی اوله‌رق شدیداً لسان مؤاخذه استعمال ایتملری سلیمان پاشایی دوچار وهم وتلاش ایلمکله اوامرینك آثار فعلیه‌سی اولان اوحرکات غدارانه وخونریزانه‌نك ظاهراً مسئولیتنی اوزرندن آتمق واجانبه ترضیه اولمق مقصدیله قوماندامی تحتنده بولنان فرقه‌لرك هربرندن لاعلی‌التعیین ایکیشرنفر جلب ایتدیره‌رك علناً قورشونه دیزمش وبیچاره‌لرك خون ناحقلرینی سائر قتلهٔ مظلومه‌نك سیلابهٔ دماء فلاکت‌فاملرینه الحاق ایتمش ایدی لکن ستر افعال ظالمانه‌سیچون ارتکاب ایلدیکی تدبیرسقیمك شناعتی صحیفهٔ سیأت اصلیه‌سنه منضم اوله‌رق اهل اسلام علیهنده وعساکر عثمانیه حقنده ارباب اغراض طرفلرندن مسامع عالمه القا اولنان اقاویل کونا کونه‌قوت ویرمش وقتل‌عام ایدیلان اسکی‌زغره بلغارلرینك قانلری مدت قلیله‌دن صکره مع زیادةٍ دماء مسلمین ایله جبر وتعویض ایدلمشدر .

سلیمان پاشا اسکی‌زغره‌یی استرداد وتخریبدن صکره خاین وفردیچ بوغازلرینی طوتمق ایچون انلره ناظر اولان یکی‌زغره استردادینه قیام وبوکللی قریه‌سنه سوق عسکره اقدام ایدوب انجق اورایه وصولنده روسیه‌لولر یکی زغره‌یی تخلیه ایله خاین بوغازینه طوغری چکیلوب کیتمش اولدقلرندن سلیمان پاشا یکی‌زغره‌یی مرکز اتخاذ ایدرك اورادن خاین

وفرديج بوغازلرينى كشف ايتديردكده روسيه‌لولردن اثر بوله‌مامغله فرقهٔ عسكريه‌يى فرديج قريه‌سنه نقل ايلمش ويكى زغره‌ده روسيه عسكرينك اللرينه كچوبده بوكللى قريه‌سنده بردره‌يه صاقلمش اولدقلرى ايكى عدد عثمانلى طوپنى ميدانه چيقارمش ايدى .

اواثناده دشمنك قزانلق حواليسنده اجرا ايلديكى حركات غدارانه‌دن واهل اسلام عائله‌لرينك چوغى دوچار قيد اسار اولدقلرندن بحثله فرقهٔ عثمانيه‌ايله قزانلغه توجهى لزومى سليمان پاشايه تبليغ وافاده اولنديغى حالده روسيه‌لولرك بروطرفلرده‌كى قوتنك چكلمسندن امين اولمديغى كبى قزانلق ومحقاتنده‌دخى دشمن عسكرينك كثرتى خبرلرندن طولايى التزام احتياط ايدرك قزانلغه طوغرى كشف تعرضى يولنده برمفرزه چيقارمش ايدى اما روسيه‌لولر سليمان پاشانك قوتنه معادل برجمعيته مالك اولمدقلرندن اسكى زغره وقعه‌سندن صكره رجعته قرار ويرمش واوته‌طرفدن چكلمش اولدقلرى كبى قزانلق جهتنده كشف‌يد ايتمش بولندقلرندن روسيه‌لولرك وبلغارلرك كرفتار دست تعديلرى اولان اسلام عائله‌سندن اون بيك قدر نفوس مفاس قريه‌سى حواليسندن تخليص ايله عريان وسركردان ادرنه‌يه طوغرى سوق ايدلدى .

لكن روسيه‌لولر قزانلغى استيلادن صكره كرك يرلولرندن وكرك اورايه ملتجى اطراف قرا سكنه‌سندن برچوق اهل اسلامى قنطرهٔ هلاكدن كچوروب بقيه‌سى دشمن شرندن اختفا ايتمش وروسيه‌لولر اسكى زغره بوزغونلغندن صكره قزانلغى ترك ايتدكلرى حالده مؤخراً ينه اورالره ال اتمش اولدقلرندن سليمان پاشا چركس وزيبك سواريلرندن وپياده عساكر نظاميه‌دن مركب برمفرزه دها ترتيب وقزانلغه تسويق ايتمش ايدى بومفرزه‌نك وصولى روسيه‌لولرك برچوق بلغار اشراسيله شپقه‌يه طوغرى رجعت ايلكده بولندقلرينه تصادف ايدرك همان قزانلق قصبه‌سنه دخول ايله اهل اسلامى عجالةً چيقارمق اوزره سوقاقلره دعوت ايتمشلر ايسه‌ده اولجه بلغارلرك « ترك قيافتنده مسقوللركاوب وسزى اولركزدن چيقاروب كسه‌جكلر » ديه‌رك وقوعبولان اغفال وتخويفلرندن طولايى اهل اسلام خانه‌لرينه قپانوب قپولرينى ديوارايله اورمش اولدقلرندن دعوت واقعه‌يه اينانمدقلرى اكلاشلمغله مفرزه افرادى سوقاقلرده بلند اوازايله تكبير الهرق اظهار تامينات ايتدكلرنده نسوان وصبيان طاقم طاقم خانه ومأوالرندن وذكورك بقيةالسيوفى اولان ايكى يوز اللى قدر ادم اختفا ايلدكلرى قپو ايچلرى وطوان ارالرى كبى يرلردن چيقوب خارج قصبه‌ده اجتماع ايتمش اولدقلرينى متعاقب روسيه‌لولردن اللى قدر قزاق سواريسى مفرزهٔ عثمانيه قره‌قوللرى

اوزرينه تسلط ايتملريله بونلر واواثناده مسلحاً اجرای شقاوت ايدن بلغارلر اعدام ولنمش وچونكه روسيه‌لولر قزانلقده اللرينه كچن اسلامی قتل وذكور واناثنك اموال واشياسنی بلغارلر غصب ايدرك جمله‌سنی اچيقده براقمش اولدقلری حالده نفوس مذكوره قورتاريلوب اردوكاهه كتورلمشدر .

بالاده مجملاً ذكر اولنديغی اوزره روسيه‌لولر اسكی زغره‌يی استيلا ايتدكلرنده مدت اقامتلری اولان اون بر كون ظرفنده اسلامدن بيك يوز كشی اعدام ايدوب قصبه‌يه بر ساعت مسافه‌ده كائن بر قريه اهل اسلامنك ذكوری ايله اناثنك بر طاقمی قزاقلرك اعانه‌سيله بلغارلر جانبندن اتشده ياقلمش اولديغی كبی بوكللی قريه‌سی امامی ايله اهل اسلامندن يتمش قدر آدمی ينه بلغارلر بر انباره طولديروب ياقمشلر وقرق درت كشی‌يی قتل واعدام ايتمشلر وافلهانلی قريه‌سنده قادين وچوجقلری كويك خارجنه كوتوروب هر برينك يانده بر چوجق بولنديغی وصره‌سيله ديزلمش اولدقلری حالده جمله‌سنی بوغازلمشلر وبعضی قزلرله قادينلری مقتوله اوله‌رق صويه وقيولره آتمشلر ومفلس قريه‌سنده درت يوزدن زياده اهل اسلامی طونجه نهری كنارينه كتوروب قتل ايلشلر ايدی كه روسيه‌لولرك رجعتندن صكره بو مقتولينی سليمان پاشا واردوده بولنان اجنبی مأمورلری رأی العين مشاهده واشعار ايتمشلردر .

قزانلق طرفلری مظالمی دخی بونلرك عينی اولوب اوراده محصور قالوبده عثمانلی مفرزه‌لرينك قورتاردقلری اون بيك قدر نفوس اسلاميه اون ايكی بيكی متجاوز ايكن ماعداسی ذبح وقتل اولنمش وقزانلق قائممقامنك كوزلری وديشلری چيقاريلوب محبسه القا اولنديغی حالده قورتارلمش ايدی .

مظالم واقعه‌نك جمله‌سی يازلمش اولسه ارباب مطالعه‌نك ذهن وقلبلرينی داغدار اكدار ايليه‌جكندن علی طريق الامثله بعض مهملرينك اخلافه عبرت اولمق اوزره درج وتعداديله اكتفا ايلدك بو مظالمات اولان وبالخصوص شقی ديديله‌رك طوتيلان بلغارلر ادرنه‌ده تشكيل اولنان ادارهٔ عرفيه ديوان حربنده بالمحاكمه كيمی صلب اولندی وكيمی قلعه بندلك وكورك كبی اغر جزالرله مجازات كوره‌رك امثالنه عبرت ومصابين اسلاميانه تسليت ويرلدی اما ذكر اولنان ديوان حربك محاكمانه اغراض شخصيه قاريشوب نيجه‌يی مدخل بلغارلرك بر شهادت غرضكارانه اغورينه اعداملری تجويز ايدلمكله بالاخره مصلحت اوروپا غزته‌لری لسانه دوشه‌رك دولت عليه‌يی تحت مسئوليتده براقمغه سبب اولدی .

حتی اواثناده مأموراً ادرنه‌ده بولنوبده ديوان حربك بطانهٔ معاملاتنه كسب وقوف ايدن

بعض ارباب وثوقدن مسموعدر كه ادرنه جوارندهكى كويلرده متمكن بلغارلردن برقاچ كشى ضبطيه نفرلرى طرفلرندن قيد وبند ايله كتوريلهرك محبسه القا اولندقلرندن بونلرى والئ ولايت ابراهيم پاشا استجواب ايتدكده ضبطيهلر بزدن پاره ايستديلر ويرمكه قدرتمز اولمديغندن بورايه كتورديلر ديهرك فرياد وفغان ايتملريله ضبطيهلرك استنطاقنى وبو ايشك بالاطراف تدقيقيله حكم وقرارينك عادلانه اجراسنى ديوان حربه توصيه ايتمش ايكن ايرتسى كون كوشه باشنده بلغارلرك صلب واعدام اولنديغنى كورر ديوان حرب بونى نصل حكم واجرا ايتمش بلغارلر نيچون آصلمش ضبطيهلره نه دنيلمش ظاهره چيقارمق ممكن اوله مز نهايت مصلحتى استانبوله يازار لكن ولايتدن انفصالى جوابنى آلهرق مسئلهٔ مبحوثه مسكوت عنه قالور.

بشنجی فصل

سردار اکرم عبدی پاشانك محاکمه‌سی وبعض وقایع مهمه

فصل سابقده یازلدیغی اوزره ردیف پاشا سرعسکرلکدن وعبدی پاشا عموم روم ایلی قوماندانلغندن عزل اولنوب مشار الیهما وسائر اتهام اولنان بعض امرا واشقودره قوماندانی ایکن « مدون » محاربه‌سنده قره‌طاغلولره مغلوب اولان مجارلی محمود پاشا استانبوله جلب ایدلدی وبونلرك علی الاصول اجرای محاکمه‌لری ایچون مشیر نامق پاشانك تحت ریاستده بر دیوان حرب تشکیل وفریق علی نظامی پاشا مدعی عمومی تعیین قلندی . آتش حربك الك علولی زماننده بو کبی محاکمه‌لره مباشرتك صره‌سی دکل ایکن شو معامله‌ده اختیار شدنك سبب حقیقیسی اولا ردیف وعبدی پاشالرك خلع عبدالعزیزی وقعه‌سنده مدخل ومعلومات اربابندن و اووقعه‌یی احداث واجرا ایدن حسین عونی پاشا اصحابندن بولنملریدر . ثانیاً اذهان ناسی برمدتدنبرو حربه تحریك ایله دولتك استطاعت وقدرتندن بحثلر ایدیلور ایکن دشمنك ایلك حمله‌ده آناطولی حدودندن اردهانی ضبط ایتمسی وطونه‌یی ایکی یردن قولایلقله کچوب ادرنه‌یه یاقلاشمسی اوزرینه مقام سلطنته عزو مسئولیت مآلنده انواع قیل وقال تکون ایتمش اولدیغندن بونك ازاله‌سی ایچون اصل مسبب پریشانی عد اولنانلر اورته‌یه آتیله‌رق حقلرنده اجرای جزا ایدلمکه سیاسة لزوم کورنمسیدر .

ایشته بو مطالعه‌لره مبنی اول باول سرعسکر سابق ردیف و سردار عبدی پاشالرك اجرای محاکمه‌لرینه قرار ویرلمش ایدی .

مدعی عمومی تعیین اولنان علی نظامی پاشا ذاتاً عقول ضعیفه و معلومات قصیره اصحابندن برآدم اولمغله برابر اساس مسئله محاکمه‌که روسیه‌لولرك تجاوزلرینه قارشو طوریله‌مامسیدره بونك اسبابنجه مظنون علیهلرك مدافعه مسئولیت ایچون استناد ایده‌بیله‌جکلری برچوق مواد حقنده دیوان حربده کونلرجه اوغراشیله‌رق مدعی عمومی لساندن بر ادعانامه قلمه آلنوب مشار الیهما محاکمه‌یه دعوت قلندی .

ردیف پاشا یمن محاربه‌لرنده دوچار اولدیغی عارضه‌دن طولانی رکوب ونزوله محتاج خدمانده ذاتاً آیاق سوریدیکی کبی بوکره سرعسکرلکدن انفصالی اوزرینه بالکلیه تمارض ایده‌رك دیوان حربه کلمکده معذرت جعلیه اظهار و اسئله مرتبه‌نك تحریراً بیلدیرلمسی

تکلیفنده اصرار ایلدیکندن آنك محاکمه‌سی تأخیر ایله سردار عبدی پاشا جلب وسائر امرای سالف‌الاسامی ایله برابر باب سر عسکریده حبس اولنه‌رق مدعیٔ عمومینك ادعا نامه‌سی کندوسنه تبلیغ اولندی . مشار الیه هر نه قدر کتابتده راجل ایسه‌ده حدذاتنده زکی ومدافعهٔ اسئله‌جه وقوفی کافی اولمغله جواباً وتعریف وافاده‌سنه توفیقاً محبانی‌معرفتیله برلایحه تنظیم ایتدیروب دیوان حربه اعطا ایلدی‌که بونکله نجه دقایق احوالی میدانه قویمش اولدیغندن علی نظامی پاشانك ادعا نامه‌سی‌ایله‌برابر صورتی «٣» رقمیله ذیله درج اولنمشدر .

استطراد

سردارك لایحه‌سی مندرجاتنك عسکر نقطهٔ نظرندن محاکمه‌سی تاریخمزك موضوعنه موافق اولمدیغی کبی مؤرخ عاجزك وقوفی دائره‌سندن دخی خارجدر . آنجق مشارالیهك اولا طونه‌ده سفائن حربیه‌نك حال کفایتده وقوماندانلرینك ید اقتدارده بولنمسنی انها ایتمش ایکن بوکا موفق اوله‌مدیغی ثانیاً روسیه عسکری زشتویدن مروره فرجه یاب اولنجه سوق عسکرجه اولان ترتیباتنك استانبولدن قوماندایه قریشان مجلس عسکری قراریله تغییر اولندیغی ثالثاً صوفیه‌ده بر قوهٔ احتیاطیه بولندیرلمق وبالقانلر دیکر بر قوتله تحت محافظه‌ده طوتلمق حقنده سبق ایدن قرار مهمك استانبولجه اجراسی خصوصنده اهمال و تکاسل قلندیغی صحیحدر وردیف و نامق پاشالرك شمنی‌یه اعزام اولنوبده سردارك بتون بتون نفوذسز وحکمسز براقلدیغی دخی واقعدر وروسیه دولتنك قریم محاربه‌سنده طونه بوینه کتوردیکی عسکرله بو دفعه‌کی محاربه‌ده وقوع بولان سوقیاتنك کرك مقدارجه وکرك وسائط نقلیه واسباب مختلفهٔ سائره ایله کندوسنه نه قدر مساعد اولدیغی و دولت علیه‌نك احوال عسکریه وملکیه‌سنجه اولان مشکلاتك قریم محاربه‌سی زماننه نسبتله نه درجه‌لرده وخیم بولندیغی بحثلرنده لایحه‌نك ارائه ایلدیکی موازنه ومحاکمه‌لر نفس‌الامرده واضحاً موافقدر .

ایشته بونلری دوشونمه‌دن اختیار حربده اولان مهالك و قوماندایی تشویش ایدن مسالك باعث فلاکت دولت اولدی .

اما سردارك زشتویدن امرار عسکری قاعدهٔ فن حربه مطابق کورمدیکنی ادعا ایله برابرده شمنك فدا کارلغنی فوق‌العاده عد ایتمکله جواب ویرمه‌سی معقول برسوز دکلدر .

زیرا زشتوی طرفندن بالقانلره طوغری بلغارستانه تعرض جهات سائره‌دن زیاده قولای اوله‌جغی خریطه‌ده بیله مشهود اولدیغی روسیه‌نك افلاق تیموریوللرینی اله کچوره‌رك طونه سواحل عثمانیه‌سی قارشوسنده ودین مقابلنه قدر هر ایسته‌دیکی نقطه‌یه بر آن ایچرده سوق وجمع لشکره اقتدارینی تسلیم ایتمکده بولندیغی حالده زشتوی‌دن عسکر کچوره‌مز ایدی نصلسه کچوردی دیمسی و بو ملحوظه اولجه اهمیت ویرویده زشتوی و نیکبولی اوزرینه قولی بر فرقهٔ حافظه جمعنی دوشونه‌مامسی وقوهٔ عسکریه‌یی قطعات ضعیفهٔ متعدده‌یه تقسیم ایتمسی تعمیر قبول ایده‌میه‌جك خطیئات وسیئاتدندر .

بونلردن قطع نظر روسیه‌لولرك سیمنچادن زشتوی‌یه تجاوز مطالعه‌سنده بولندقلری ویانه‌یه و سائر بلاد آوروپایه عکس ایدرك باب عالی‌یه و اردوی همایونه صورت محرمانه وخصوصیه‌ده اخطارات واشعارات وقوعبولمش ایکن سردار ینه صحتنه قائل اولمامش ایدی اکر بونی مصدق اولسه ایدی فعلیاتی فکرنه تطابق اولور ایدی یعنی یوقاریده مجملاً ذکر ایتدیکمز وجهله زشتوی ساحلنه بش اون تابور قره‌غول قویوبده دشمنك کونلرجه قارشوده دوام ایدن تهیئات تجاوزکارانه‌سنی سیرجیلك ایلمکله اکتفا ایتدیرمز و روسجق قوماندانی اشرف پاشا کبی عاجزلکی بیلدیکی بر ذاتی زشتوی‌یه نظارت و حمایهٔ حربیه اجراسیله مکلف طوتمز ایدی . بالخصوص زشتوی قائمقاملغی طرفندن دشمنك تهیئات واقعه‌سنه دائر اشرف پاشایه عرض اولنان معلومات کندوسنك برقیاسی قملداتمامش وبلکه مخطرلره خارج از وظیفه ایشه قارشمیك مآلنده توبیخاتی انتاج ایتمشدر . مع هذا احمد پاشا لواسی کبی روسجق یولی اوزرنده بشقه بر قوهٔ مفرزه [illegible]لمش اولسیدی روسیه عسکرینی زشتوی‌یه کچر کچمز طونه‌یه دوکمکه موفق اوله‌جقلرنده شبهه اولمدیغنی اجنبی مخبرلری بیله یاد ایدییورلر .

بوندن بشقه سردارك عندنده روسیه‌لولرك نصل اولسه طونه‌یی کچمکه یول بوله‌جقلری ودولت علیه حال تدافعیده حرکته قرار ویردیکی جهتله زشتوی تجاوزینه اهمیت ویرمیوب اصل اندن صکره حربك نتیجه‌سنی قزانغه چالشمق لازم کلور ذهابی حاصل اولمش ایدی فی الواقع بو کبی بر ملاحظه تدابیر سائره ایله قائم اولسه قبول اولنه بیلور لکن اکا دائر اثر مشاهده اولنمیوب روسیه عسکری بالقانی بیله آشدیغی حالده بو حالك نتیجه‌نك سبب ظهورینی شورایه بورایه عزو واسناد ایله الزام مغلطه‌دن بشقه اردوجه برشی یاپلمامشدر . کلهم نتیجهٔ محاکمه‌یه سردار اکرمك لایحه‌سی دیوان حربده قرائت اولنجه مدافعه‌سنك اکثر

جهتنده کوریلان قوت وشدت ذهنلره دهشت ویروب شوحالده محاکمه‌یه باشلانلسه بالطبع یکدیکرینی ولی و دعوت ایده‌جك سوزلرك نتیجه‌سی اذهان ناسده مآل احوالك بك فنا بر معنا ایله تفسیرینه باعث اوله‌جغی والحاصل مغلوبیتك اسباب حقیقیه‌سی مرکزه یوکلنه‌جکی آکلاشلدی .

اشبو ملاحظات محترز فیها سردارك محاکمه‌سنجه مانع جرأت اولدیغی کبی سرعسکر سابق ردیف پاشانك حقنده موجب محاکمه اوله‌جق موادك تعیین ایدیله‌بیلمه‌سی شرق اردوسی احوالنجه سردارك عندالمحاکمه مدافعاتندن تولد ایلیه‌جك اسباب قانونیه‌نك وجودینه مرهون ایکن اکا دخی دسترس اولنه‌مدی . بناءً علیه دیوان حرب طاغیدیلوب محاکمه‌لری ختام محاربه‌ده اکمال اولنمق اوزره ردیف وعبدی پاشالرله توقیفه آلنان امرای سائره منفیاً مدللو آطه‌سنه کوندرلدی . آنجق بویله فوق القانون برمعامله‌ٔ جزائیه اجراسی خارجاً وداخلاً سوء تأثیر حاصل ایتمش و احتراز اولنان اراجیفك بشقه درلو ظهورینه سبب اولمشدر .

التنجی فصل

محمد علی پاشانك طونه شرق اردوسی قوماندانلنی زماننده جریان ایدن وقایع

محمدعلی پاشا شهر تموز اوائلنده شمنی قرارکاه عسکریسنه واصل اولمقله برابر تکثیر عسکر حقنده‌کی مطالبنجه دخی علی قدرالامکان مظهر مساعده اولدیغندن ایکی خط مدافعه اتخاذ ایتمش ایدی‌که بونلرك بری روسیه ولیعهدی چارویچك قوماندا‌سنده بولنان دشمن اردوسنه مقابل لوم‌صویی جهتنده ودیکری جنرال زیمرمان قومانداسیله دوبریجه‌یه مستولی اولان روسیه اردوسنه قارشو طونه‌نك جهت شرقیه‌سنده ایدی . لوم طرفنده‌کی قوهٔ عسکریه روسجق وعثمان پازاری وجمعه و صولانیك فرقه‌لرینه تقسیم و صولانیك ایله روسجق آراسنده دخی اوچ فرقهٔ سیاره تشکیل قلنمش ایدی. دوبریجه‌یه مقابل طوتیلان عسکر دخی سلستره وحاجی اوغلی بازارجغی و وارنه و شمنی فرقه‌لرینه منقسم اولان شو ایکی جهتك قوهٔ مجموعه‌سی طقسان التی بیك سکز یوز اون التی پیاده وبش بیك سکز یوز سکسان التی سواری وبش بیك یدی یوز قرق بر طوپجیدن عبارت ایدی . یعنی امرا وضابطان ومکاره‌جیان وخدمهٔ سائره داخل اولمق اوزره ایکی خط مدافعه‌یه قونیلان عسکرك یکونی یوز سکز بیك درت یوز قرق اوچ کشی ایدی و طوپلرك مقدار عمومیسی دخی ایکی یوز اللی عدده بالغ اولور ایدی .

روسیه‌لولرك قوهٔ عسکریه‌سنه‌کلنجه سالف‌الذکر عثمانلی خط‌مدافعه‌لری قارشوسنده‌کی دشمن یوز اللی بیك مقداری اولوب بونك قسم اعظمی ایله اطرافنده و یانطره خطنك قسم علیاسنده وجمعه وعثمان‌بازاری جهتلرنده ایدی دوبریجه اردوسی ایسه قرق اللی بیك کشیدن مرکب اوله‌رق حاجی اوغلی بازارجغی وسلستره و شمنی طرفلرینی تهدید ایچون کوستنجه‌یی مقر اتخاذ ایتمش ایدی اما روسیه‌لولر زشتوی‌یه مالك اولدقدن صکره بالقانه طوغری سوق ایتدکاری مفرزه‌لرله آتش دهشت صاچمغه مسارعت ایدرك تأمین اس‌الحرکات ایچون برطرفدن روسجغه و دیکر جانبدن عثمان بازاری ایله شمنی آراسنه یایلمغه باشلامشلر ایدی . اردوی همایون ایچون وظیفهٔ اصلیه دشمنك زشتویدن قارشویه کلیاً ارجاعی ماده‌سی ایکن بوکا امرا طرفلرندن عجز حال ایله جواب ویریلوب فقط روسیه اردوسیه مقابل تدافعی حرکتله ایلرولمکه میدان فرصت ویرمیز دنیلیور ایدی. حال‌بویله

ایکن شرق اردوسنك حرکت تدافعیه مقصدیله ایش کورمکه ویاخود دشمن اردوسنك صول جناحنجه سهل التشکیل برطریق بولوبده ایلرولمکه اقتدارینی دخی وضعیت عسکریه‌نك طاغنقلنی سلب ایتمش ایدی . آنکیچون روسیه‌لولرك روسچقه طوغری کوندردکاری مفرزه‌لر او طرفدن امکان دائره‌سنده بر حرکت ضعیفه ایله اورکودیلور وشمنی اوزرینه صارقمق امریله کلان مفرزه‌لرك دخی عثمان بازاری جهتنده‌کی فرقهٔ عثمانیه معرفتیله ینه او یولده دفعته باقیلور ایدی لکن بونلر محاربات مفیده نوعندن اولیوب فائده‌سی تماماً دشمنه راجع اولور ایدی . یعنی دشمن شو حرکات عاجزانه‌دن فرصتیاب تسلط وتغلب اولوب کیدر ایدی . چونکه سردار اکرم عبدی پاشانك عزلی صره‌سنده مرکز دولتجه اتخاذ اولنان قرار اوزرینه بر یاندن بالقانی آشوبده مریچ وادیسنه تعرض ایدن روسیه فرقه‌سنك مدافعه‌سیچون قره‌طاغدن سلیمان پاشا قومانداسیله بر اردو کتورلمش وبر یاندن دخی ودین موقعی قوماندانی عثمان پاشا دشمنك صاغ جناحی اوزرنده واقع پلونه ولوفچه جهتلرینه طوغری بر فرقه عسکرله مدافعه‌یه مأمور اولوب ایشته محمدعلی پاشانك شمنی اردوکاهنه کیدیشی دخی تشبثات مشروحه دائره‌سنده او طرفدنده بر ایش کورلمسی مقصدندن نشأت ایتمش ایدی .

بوندن اول تحریر اولندیغی وجهله بالقانی تجاوز ایدن عسکر دشمن عسکری قوهٔ قاهره ایله تبعید اولنمش ایسه‌ده بونکله اوغراشان اردو شپقه‌ده قپانوب قالمش وعثمان پاشا تموز ابتداسنده پلونه‌یه کلوب هنوز معیتنده‌کی عسکری اقعاد ایدر ایتمز روسیه‌لولرك هجمات عظیمه‌سنه اوغرامش اولمسیله کندو اوزرندن تخفیف تسلط اعدا ایچون شپقه اردوسی ایله محمد علی پاشانك قوماندا ایتدیکی طونه شرق اردوسندن حرکات سریهٔ تعرضیه اجراسی لزومندن بحثله استانبوله فریاد نامه‌لر کوندردیکی وبو استمانه واستمداده اولان مجبوریت مسلماتدن اولمغله باش‌قوماندان محمدعلی پاشا ایله بالقان اردوسی قوماندانی سلیمان پاشایه مؤکدالمضمون اوامر ارسال قلندیغی حالده ایکی طرفدن دخی تخیلات وملحوظات دورادور ایله بسط معاذیر اولنه‌رق بیهوده کونلر وبلکه آیلر کچورلمش وبو مسلك ایسه دشمنه تماماً نافع و مساعد اولوب زشتوی قرارکاهنده لاینقطع تکثیر قوته یول بولمش ایدیکه تفصیلاتی محللرنده ذکر اولنه‌جقدر .

بوحالات دغدغه فرما آراسنده طونه‌شرق اردوسنك محمدعلی‌پاشا قوماندامسی زماننده‌کی وقایع حربیه‌سندن ذکر وایضاحه شایان برقاچ محاربه وقوعه‌کلوب بونلرك بری ضایعاندن

ودیکرلرینی دخی احوال عمومیهٔ حربیه‌جه نتیجه‌لی صایلماز ایسه‌ده اولدقجه موفقیاتدن ایدی. ضایعاتدن عد ایتدیکمز محاربه « زارغراد محاربه‌سیدر » تفصیلی شودرکه روسیه‌لولرك روسجق تیمور یولی خطنی ضبط ایتمك مقصدیله رازغراد جهتندن زیاده‌جه تسلطه ابتدارلری اوزرینه هم خط مذکوری محافظه وهم رازغراد طریقنی مدافعه ایچون رازغراد قصبه‌سنك بربچق ساعت بعدنده کائن ازلجه قریه‌سی قربنده واقع جبال اوسته ایکی پیاده لواسیله بربچق آلای سواری وبش بطاریه طوپدن عبارت بر فرقهٔ عثمانیه تعیین وتعبیه قلنمش وقوماندانسی فریق عزیز پاشایه تودیع اولنمش ایدی. تموزك اون دردنجی کونی بو فرقه‌نك قرارکاهنه یارم ساعت مسافه‌سی اولان بر تپه اوزرنده بربچق طابور پیاده ایله اوچ طوپی بولنان ایلرو قره‌غول خطندن دشمن عسکرینك کلمکده اولدیغی مشاهده واخبار اولنمسیله درحال مشارالیه عزیز پاشا ایله برنجی لوا قوماندانی میرلوا فیض اله پاشا مذکور ایلرو قره‌غول محلنه کیدرك طوپ منزلی خارجنده واقع کوچك بر اورمان ایچنده التی طابور پیاده وایکی آلای سواری واوچ قطعه طوپدن مرکب بر روسیه فرقه‌سی کشف وتخمین ایتمشلر وعزیز پاشا ایسه برنجی وایکنجی لوا خطلرندن عسکر جلبنه حاجت کورمدیکندن اوراده بولنان قره‌غول قوتنی صف حرب نظامی اوزره ترتیب وتنظیم ایتمشلردر. دشمن عسکری ایسه اوآرالق باش کوستروب طرفیندن طوپ آتشنه باشلاندیغی جهتله آز وقتده روس طوپلرینك برایکیسی کورلدلمش واورماندن چیقان دشمن قوللرینه خیلی تلفات ویردیرلمش ایسه‌ده دشمن عسکرینك مقداری زیاده اولوب هجومی دخی شدتلندیکندن فرقهٔ موجوده‌دن یانینه عسکر جلب ایتمسی ممکن ایکن عزیز پاشا بوکا دائر امرا طرفندن وقوعبولان اخطاراتی جبانته حمل ایله تکثیر قوته میل افکار ایتمدیکی وامری اولدقجه فرقه‌دن عسکر ارسالی شدیداً منع ایتدیکی جهتله کندوسی بر النده قلیچ ودیکر النده رووولور بولندیغی حالده خط حرکت بر باشندن اوته باشنه طولاشه‌رق وبطائت حرکت اسنادیله بالذات افراد عسکریه‌دن یدی نفری قورشونله قتل واتلاف ایلیه‌رك دائرهٔ عقلدن خارج برشجاعت مفرطه ایله حرکت ایتمکده ایکن آلندن قورشون ایله اوریلوب واصل مرتبهٔ شهادت اولمش وفیض اله پاشا دخی اوچ یرندن جریحه‌دار اولمغله برقاچ یوز شهید ویرن قره‌قول قوتنه پریشانلق کله‌رك بوزولمشدر مومی الیه فیض اله پاشا مجروحاً استانبوله کتوریله‌رك برقاچ کون صکره نوش پیمانهٔ شهادت ایتدی.

عزیز پاشا معلومات عسکریه ارباببندن وشجعان امرادن اولوب فقط بالاده تعریف اولنان حال وحرکتدن دخی استدلال قلنه‌جغی اوزره شو محاربه‌ده دفعهٔ مرض جنته مبتلا وقوماندانسنک نتیجهٔ مجنونانه‌سی عسکره بلا اولوب جنته کیتمشدر بومحاربه‌دن صکره محمد علی پاشا بالذات رازغراده کیدوب عزیز پاشانک قوماندانسندن منحل فرقه‌یی برقول اردو هیئتنه قویمش وجمعه‌جهتنده دخی بویله برقول اردو تشکیل ایلیوب ایکیسنک قوتی قرق بش طابوره بالغ اولمش ایدی و بو قوتک بر قسمنی مصر عسکری تشکیل ایتدیکیچون جمعه قول اردوسی قوماندانلغی خدیو مصرک مخدومی وزیر حسن پاشایه ویریلوب فقط رازغراد قول اردوسی قوماندانلغی ایکنجی اردو مشیری احمدایوب پاشایه تودیع اولندیغندن جمعه قول اردوسنه دخی مشارالیهک نظارت مخصوصه‌سی شامل ایدی وشوترتیبات اقتضاسنجه روسجق موقعی قوماندانلغی طونه ولایتی والیسی بولنان قپودان سابق قیصریه‌لی احمد پاشایه تفویض قلنوب اوطرفجه حرکت حربیه بتون بتون تدافعی حالنه کیرمش ویالکز روسجق قلعه‌سی جوارینه تسلط ایدن دشمن مفرزه‌لرینک دفعنه چالشلمه‌سی امری ویرلمش ایدی .

ایشته بوحال ایچنده وقوعبولان بوصو ومفرزه‌محاربه‌لری کبی وقایع عادیه‌نک تاریخجه حکمی اولمدیغندن یالکز شایان تحریر کوردیکمز بعض محارباتی نقل ایده‌جکز .

صاری نصوحلر محاربه‌سی

محمد علی پاشا « چاروویچ » اردوسنه قارشو تشکیل ایلدیکی جمعه فرقه‌سی مواقعنی معاینه ایتدکده روسلرک لوم صوینی ایکی جانبندن ید ضبطلرینه کچورمش اولدقلرینی کورمکله میرلوا عاصم پاشا قومانداسیله قزلر کوینه وایازلر بوغازینه ایکی آلای عسکروایکی بطاریه طوپ سوق وتعبیه ایلدی ومحاربه‌یه باشلادی روسلر ترک موقع ایدوب اورمانلی برتپه‌یه چکلدکارندن اللرنده بولنان آتش خطنه عساکرعثمانیه یرلشدی وآق بایر نام محلده اجتماع ایدن دشمن اوزرینه دخی همان هجوم اولنوب اوراسیده ضبط ایدلدی انجق اواثناده امداد کلمکله عسکر ثبات ایده‌میوب لوم صوینک ساحل یسارینه وآیازلر سمتنه چکلدیلر ومتعاقباً روسلرک شدتلی طوپ آتشندن رجعته مجبور اولدیلر . یارم طابور آق بایرده براقیلوب قوهٔ متباقیه کیروده برصرته یرلشدی روسلرایسه آق بایری شدتلی طوپ

آتشنه طوندقلری کبی برده کیجه هجومی ایدرك اویارم طابوری کیرویه چکلمکه اجبار ایتدیلر . صباح اولدقده روسلرك صاغ جناحنه برطابور وایکی قطعه طوپله تعرض نمایشی اجرا ایدلدیکی مثللو یارم طابورله دخی صول جناحلرینه تعرضه ابتدار اولندی مرکزدن دخی درت طابورله مهاجمه‌یه مباشرت قلندیغنه مبنی روسلر مقاومت ایده‌میوب تکرار آق باری ترك ایتدیلر وآیازلرده طوره میوب سلطان کوبی سمتنه چکلدیلر بعد المحاربه فرقهٔ مذکوره مدافعه‌یه الویرشلی موضعی طوتوب سپرلر اعمال ایلدی شوحرکت عسکریه‌دن مقصد عثمان بازاردن روسجغه قدر لوم صوبی خطنی خط مدافعه اتخاذ ایلمك ماده‌سی اولدیغنه مبنی انك اجراسنه ابتدار اولنوب شویله که فرقه‌سنك صاغنده قره حسنلرده وصولنده یایلاده وقارشوسنده کی بوب کوینده روسلر بولندیغندن فرقهٔ مذکوره بر مصریه لواسیله تقویه اولندیغی کبی قره حسنلرده بولنان روس عسکرینی دفع ایتمك وجمعه فرقه‌سنك صاغنی محافظه ایلمك ایچون نجیب پاشا فرقه‌سیده هزارغراددن بخششلر سمتنه سوق ایدلدی متعاقباً ارکان حربیه میرلوالرندن علی پاشا قوماندانسنده بولنوب دوبریجه‌دن کلان برلوا عسکر آیازلر جهتنه آلنوب پرنس حسن پاشا قوماندانسنه ویریله‌رك صالح صارم واسماعیل پاشالر فرقه‌لرندن عبارت برقول اردو تشکیل اولندی .

قره حسنلر محاربه‌سی

احمد ایوب پاشا قول اردوسنی تشکیل ایدن نجیب وآصف پاشالرك پیاده فرقه‌لریله آیازلر جهتنده بولنان صالح صارم پاشا فرقه‌سندن ثابت پاشا لواسی قره حسنلره تجاوزه مأمور اولدیلر بناءً علیه خط حربك صاغ جناحنی آصف ومرکزینی نجیب پاشا فرقه‌لری وصول جناحنی ثابت پاشا لواسی میدانه کتوروب ایکی خط اوزرنده حربه طورشدیلر ثابت پاشا لواسی اثنای حربده نجیب پاشا فرقه‌سنه تقرب ایلدی .

انکلیز بیکر پاشا دخی لوم وادیسندن برآلای سواری ایله قره حسنلره طوغری سوق اولندی آصف پاشا فرقه‌سیده صاغ جناحده محاربهٔ شدیده ایله وقت کچورمکده وروسلر فنالشدیغندن طولانی غوغوا طریقیله امداد یتشدیرمکه چالشمقده اولدیغی کورلدیکنه مبنی جمعه فرقه‌سی طرفندن حیدر کوینده کی روس سواریلری اوزرینه سقار تپه‌دن شدتلی طوپ آتشی اجرا ایدیله‌رك ترك موقع ایتملرینه موفق وجهت مذکوره‌یه برآلایده پیاده

سوق اولندی و بونلره استنادگاه اولمق اوزره لوم‌صوینك صاغ‌طرف اتکارینه‌ده برآلای عساکر مصریه تعیین ایدلدی و بو صورتله ده امداد طریقی کسلمدی دیکر فرقه لرده قارشولرنده‌کی روسلری زده ایوب بوزدیلر اثنای محاربه‌ده نشأت پاشا لواسی برقاچ کره کیروله‌یوب ینه ایلرولدی .

بوب کوینده امداد صورتی‌ایله حرکت ایدن روسلر ینه بوب کوینه وقره‌حسنلردن بوزیلانلر قاتسلوه‌یه فرار ایتدیلر بعده صالح صارم پاشا فرقه‌سی بوب وسلطان کویلرنده بولنان روسلری بولندیغی یرده طوتمق ایچون نمایشه مأمور اولدی .

قاتسلوه محاربه‌سی

قره حسنلر محاربه‌سندن صکره عثمانلی قول اردوسی سالف البیان وضعیتده ایکن آصف وفؤاد ونجیب پاشالرك پیاده فرقه‌لری صاغ‌جناح ایله مرکز وصول جناحی تشکیل ایده‌رك واوکلرنده کریم پاشا فرقه‌سی بولنه‌رق اوچ خط الحرکت اوزرندن صاوینه صرتلرینه واردیلر وهمان اورادن فؤاد پاشا فرقه‌سی صاونك صرتلرینه تحریك ایدلدیکی کبی متعاقباً آصف پاشا فرقه‌سیده حرکت ونجیب پاشا فرقه‌سیده بونلری تعقیب ایتدی سواری فرقه‌سی ایسه پیشدارلق وظیفه‌سنده بولندی وقول اردو کیجه‌یی صاونك صرتلرنده کچیردی قره حسنلر محاربه‌سنده عهده‌سنه فریقلك توجیه ایدیلن ثابت پاشا دخی جبهه جهتندن قول اردونك صول طرفنه برفرقه ایله کلدی ایرتسی کونی برآلای‌سواری ایله عساکر عثمانیه‌نك جبهه‌سی یوقلندقده قاتسلوه وابلانوه جهتلرنده روسیه‌لو بولندیغی ویوللردن عربه مروری ممکن اولدیغی اکلاشلدیغنه مبنی فؤاد پاشا فرقه‌سی قاتسلوه اوزرینه سوق ایدلدی اقشامه یقین برزمانده ایکی طرف عسکری طوپ منزلی بربرینه یاقلاشدیغندن برقاچ‌دانه آتمقله اکتفا ایدیلوب اوکیجه اوصورتله حرب نظامی اوزره کچیرلدی علی‌الصباح طوپ محاربه‌سنه کیریشلدی وخط حربك صاغ جناحی برآلای پیاده ودرت طوپ ایله طوتلدی روسلرك صول جناحنی تهدید ایتمکه وچویرمه حرکتی اجرا ایتمکه مأمور اولان نجیب پاشا فرقه‌سندن قولونیه‌لی رشید پاشا لواسی خط حربك صاغ جناحندن ایفای وظیفه ایتمك اوزره حرکته باشلادی سواری فرقه‌سیده صاغ جناحك آز ایلروسنده بولنان اورمانلق کنارنده طوردی صباح ساعت برراده‌لرنده فؤاد پاشا

فرقه‌سی تعرضه مباشرت ایتدی وصول جناح فرقه‌سیده ابلانوه اوزرینه طوپ آتشی اجرا ایلدی دیگر فرقه‌لرده حربه اشتراك ایتدی ایکی طرف عسکری بربرینه تقرب ایلدکده برارالق تحریك قدم ایتمکه قادر اوله‌مدیلر هر حالده صاغ جناح حرکتنی مرکزه توفیق ایلرایدی . کوندوز ساعت طقوز راده‌لرنده روسیه‌لو طوپلرینی قدمه نظامی ایله کیرویه آلمغه باشلادیغی کورلدیکندن مرکزدن استحکاماتی اوزرینه مهاجمه ایدلدی مقابله‌یه چالشدیلر ایسه‌ده مقاومته مقتدر اوله‌مدقلرندن طابیه‌لری ضبط اولندی ولوم خطی عساکر عثمانیه النه کچدی روسلر بوزغون عسکرینی تعقیبدن قورتارمق ایچون ایکی بطاریه قدر طوپله ابلانوه‌دن شدتلی آتش اجرا ایتمکله ثابت پاشا فرقه‌سندن بر آلای قدر پیاده ویارم آلای سواری لوم دره‌سنی عبور ایله ابلانوه‌یه تعرض ایتدی لکن روسلر شدیداً مقابله کوستردیکندن مفرزهٔ مذکوره فناحالده زده لنوب رجعته مجبوراولدی شو حرکت عسکریه قانسلوه‌یه سوق ایدیلن عسکرك محاربه ایلدیکی وقتده موقع اجرایه قونسه ایدی بلکه استفاده امید ایدیله بیلوردی آتش حربك ارقه‌سی کیجه ساعت یارم صولرنده آلندی وشهید ویاره‌لو مقداری بیك بش یوز راده‌سنی بولدی وروسلرك نقصانی دخی مقدار مذکوردن پکده اشاغی دکل ایدی سواری عساکرعثمانیه‌نك برالایی یوقاریده بیان اولندیغی وجهله براورمان کنارینه قونلدیغی کبی بر آلاییده دها براز ایلروده بولنیور ایدی واورالرده روس سواریسی اولمق خاطرلره کلمدیکندن الای افرادی حیواندن اینمشلر ایدی حالبوکه جهت مذکوره‌ده ایکی بلوك دشمن سواریسی قلمش بولندیغنه مبنی بردن بره آلایك بولندیغی موقعه چیقوب ایکی طرف سواریلری بربرینه قارشدی بروسه‌لی میرالای خواجه احمدبك ایله بیکباشی ریحان اغا ودها برطاقم ضابطان وافراد شهید اولدیلر یوزباشیلردن حقی بك اون سکز یردن یاره‌لندیغی حالده عنایت حقله کسب عافیت ایلدی روسلردن دخی مفرزهٔ مذکوره قومانداتی ایله برابر خیلی ضابط وافراد اتلاف اولندی فرداسی کون روسلرابلانوه‌یی دخی ترك ایدکلرندن برقاچ کون ظرفنده لوم دره‌سی بویی کاملاً عساکر عثمانیه النه کچدی اشبو قانسلوه محاربه‌سنك نتیجه‌سی عساکرعثمانیه‌ده قلوب ایکی بیکه قریب اسلحه وتفنك جبخانه‌سیله مملودرت عدد طوپ قپاقلیسی اغتنام اولندیغندن تقدیر غزایی حاوی محمدعلی پاشایه برتلغرافنامهٔ همایون یازلمش ایدی که صورتی ذیلده « ٤ » رقمیله محرردر.

چایر کوی محاربه‌سی

محمدعلی پاشا قانسلوه محاربه‌سندن صکره « بله » طرفنه تعرض مقصدیله ترتیب عسکر

ايدوب شويله كه محاربه يه خط حربك صولندن مباشرت ايديله جكنه وديكر فرقه لر نمايشه مأمور اولديغنه بناءً پرنس حسن پاشا قول اردوسندن مصرلى اسماعيل پاشا فرقه سى و بوفرقه دن افراد وضابطانى ترك اولان على رضا پاشا لواسى ايلرويه سورلدى اما اردو اركان حربيه سى استكشافاتى يولى ايله اجرا ايتمامش اولدقلرندن يوللردن مواقع لازمه يه طوپلر سوق ايديله مدى وايكنجى خطى تشكيل ايدن عسكرى حرب اوزرنده بولنان لوايه معاونت ايده مدى بناءً عليه على رضا پاشا لواسى بوزولدى محمد على پاشا ايكى كون صكره اشبو خط حربى بتون ترك ايله قوتك قسم كليسنى قاضى كوى جوارينه آلدى بو رجعت حركتى اوقدر قاريشق وتلاشلى اجرا ايدلدى كه برقاچ طابور غائب اولوب چند كون صكره لواسنه التحاق ايده بيلدى ٠

یدنجی فصل

محمد علی پاشانك قوماندانلقدن عزلی ایله سلیمان پاشانك مأموریتی و آنك زماننده طونه شرق اردوسنده جریان ایدن وقایعك اجمالی

محمد علی پاشانك طونه حرب اردوسی قوماندانلغنه مأموریتی روسیه‌لولرك طونه‌یی كچه‌رك بلاجدال بالقانلره قدر تعرض واورادن دخی تجاوزله پای تخت دولتك حوزه‌سنی استیلایه فرصت یاب اولملری اك زیاده سردار اكرم عبدی پاشا اوزرنده قالان حركت لاقیدانه وبطائتكارانه‌دن نشأت ایلدیكی مطالعه‌سنجه طونه اردوسنی برحال انتظامه قویوب ده اعدانك اس الحركاتی علیهنه تعرض ایتمك و بوصره ده عثمان پاشا قوماندا‌سیله ودیندن پلونه‌یه كتوریلان وسلیمان پاشا قوماندا‌سیله شیبقه‌یه كلن قول اردولری دخی اوتعرضه معاونت یولنده استعمال ایتمك مقصدینه مبنی ایدی محمد علی پاشا ایسه مركز سلطنتك شو قرارینی تبلیغات رسمیه ایله تلقی ایتمكله برابر حضور پادشاهیده مقصد مشروحك اجراسنه متعهدانه سوز ویره‌رك اردویه كیتدی واول باول تكثیر عسكره عرض احتیاج ایتمكله صیخومدن وباطومدن علی العجله نقل جیوشه اهتمام كوسترلدیكندن آنی دخی استحصال ایلدی شو حاله كوره مشار الیهك ایفای تعهده چالشمسی زمانی كلوب واقعا فصل سابقده یازلدیغی وجهله سیار فرقه‌لردن مركب بر قول اردو تشكیلنه اقدام وتعریفی سبق ایدن محاربه‌لرده چاروویچ اردوسنك یاتمسنی منع ایچون تدابیر تعرضیه‌یی التزام ایتمش ایدی لكن بوقدر همت مقصد اصلی‌یه خدمت ایده‌مدیكندن وروسیه‌لولر ایسه برطرفدن « پلونه » و برطرفدن شیپقه قول اردولرینی صیقشدیردقلرندن دشمنی بتون بتون اوراره یوكلندیرمامك ایچون حركات تعرضیه‌یه جداً مسارعت ایتمسی ضمننده محمد علی پاشایه استانبولدن اوامر اكیده كوندریلیوردی .

فصول مخصوصه‌سنده تفصیلاتنی یازدیغمز وجهله مشارالیه بونلره بعض اعذار ایله جوابلر ویروب نهایت پلونه‌نك محصوریتی صیقشدیغندن انواع وصایا اجراسیله تعرضی حركته تشجیع اولندقجه، دشمنك قوتنی تكثیر ایلدیكندن بحثله فداكارانه برحرب ایتمكه جرأت ایده‌مدی بناءً علیه قوماندانلقدن عزل ایله استانبوله كتوریلوب یرینه شیپقه قول اردوسی قوماندانی مشارالیه سلیمان پاشا یقین واعزام قلندی واكا دخی تعرضی حركت ایچون تعلیمات اكیده ویرلدی .

سلیمان پاشا ایلولك اون التنجی كونی شیبقه‌دن حركت ورازغراد پیشكاهنده كی قاضی

كوينه‌دن كاورايكن سابق محمد علی پاشا ايله ملاقات ايدوب محمدعلی پاشا دومه‌كيل اوزرينه برحركت تعرضيه كوسترمك ايچون قاضی كوينك ايلروسنده اوچ فرقهٔ سياره حاضرلمش ايدم و بو حركت تعرضيه‌دن مقصدم دخی « دومه كيل » صرتلرينی طوتمق واكر بر تسهيلات كوريلور ايسه دها ايلرولیه‌رك بله‌يه تعرض ايتك ايدی اورايه تعرض ايسه غايت كوچ وفداكارلغی مستلزم ومنتج اولور استانبولدن اولجه متواليا تعرض امری الديغمدن هيچ برشی يا پمدی ديلمامك ايچون بوحركته قرار ويرمش ايدم مع مافيه موسم شتا حلول ايتديكندن اردونك وضع تدافعيه كيرمسی مناسبدر و بالقان و پلونه وطونه شرق خطوط تدافعيه‌سی الده بولنوبده اول بهاره قدر وصول ممكن اولور ايسه هرطرفدن هجوم ايله دشمنی طونه‌يه دوكمك ممكن اولور اما روسيه‌لولرك اوچ بچق قول اردوسی « بله » جوارنده بولنوب برطرفدنده كليتلو امدادلری كلمكده‌در ديدی .

سليمان پاشا بومعلوماتی آله‌رق طونه شرق اردوسی فرقهٔ سياره لرينك جولانكاهی اولان قاضی كوينه واصل اولدی اردونك امرا وضابطانی محمدعلی پاشانك قرار ويرديكی ترتيبات عسكريه‌يی افاده ايتدكاری حالده بونك ايچون بالذات اجرای كشفيات بيننده‌ايكن مخالفت هوا مانعه‌سيله و بعض ذخائر نقايصنك اكمالی مجبوريتيله حركاتنی تأخير ايدوب اواثناده ايسه روسيه‌لولر برياندن قوهٔ امداديه‌جلبيله « بله » جهتنی فوق العاده قوتلنديرمش وقاضی كوبی جهتندن روسجق اوزرينه تعرضه حاضرلنمش ايديلر ديكر طرفدن سليمان پاشانك طونه‌يه وصوليله برابر مابين همايوندن ميرالای جلال بك اسمنده برياور كلوب (شپقه‌ده‌كی حركتكز چوق عسكر قيرلمنی موجب اولديغندن شوكتمآب افندمز بوراده‌ده شپقه‌كی عسكر تلفنی موجب حال ووضعده بولنمامكزی محرمانه فرمان بيورديلر) ديمش وقائممقام سرعسكری مصطفی پاشا دخی لونده‌دن آلنان خبرلره استناداً روسيه‌لولرك پلونه وشپقه اوزرندن عسكرلرينك قسم اعظمنی چكمكده اولدقلری بيلديريليور شو حاله كوره برر مقدار عسكرله پلونه و بالقان قول اردولرينی محللرنده طورديروب بيوك اردوسيله برابر سزك اوزريكزه هجوم ايده‌جكی تخمين اولنيور ديو برتلغرافنامه يازمش اولمسی سليمان پاشانك حركاتنی ترديد ايتمش وروسيه‌لولرك دزبرجه‌ده بولنان اردوسنك حركات تعرضيه‌يه مباشرت ايده‌جكی و بالاده ذكراولنديغی وجهله ايكی قول اردوسنك دخی روسجق وقاضی كوبی اوزرينه هجوم ايليه‌جكی خبرويرلمش ايدی اولوقت ايسه پلونه قول اردوسی برنجی محاصره‌دن قورتلمش اولمغله سليمان پاشا « بله » اوزرينه تعرضدن

صرف نظرله لوم خطی اوزونده وضع تدافعی‌یه کیره‌رك حین اقتضاده یانطره نهری شمالنه طوغری بر تعرض اجراسی مطالعه‌سنی استانبوله بیلدیردی او کونلرده ایسه طونه شرق اردوسنده چات پات قره غول محاربه‌لری و کشف تعرضی غوغالری ایدیلیورایدی مع‌هذا سلیمان پاشانك یانطره نهری شمالندن تعرضی حرکت عزمنده بولنمسی‌دخی نزد پادشاهیده قرین تجویز اولمدیغی مجلس عسکری قراریله کندوسنه بیلدیرلمش ایدی.

بو کشاکش اثناسنده سلیمان پاشا «پلونه» محصوریتنی تخفیف ایچون عثمان بازاریته طوپلادیغی عسکرله «طرنوی» اوزرینه یوریمك ایستیوب «النه» ده روسیه عسکریله ایتدیکی محاربه‌ده دشمنی کرکی کبی بوزمش ایسه‌ده شو مظفریت پلونه اردوسنك تسلیمیتی زماننه تصادف ایتمکله بر فائدهٔ حقیقیه‌یی موجب اوله‌مدیغی پلونه وقایعی صره‌سنده یازه‌جغمز تفصیلاتدن مستبان اولور.

ایشته بو حال اوزرینه طونه اردوسی مقصد مثابه‌سنده قالوب محلنده ذکر اولنه‌جغی وجهله روسیه اردولرینك غلبات فوق العاده‌سی اقتضاسنجه سلیمان پاشا استانبوله جلب ایله صوفیه‌یه کوندرلمش و عسکرك بر قسمی استانبوله کتوردیله‌رك قوهٔ باقیه وضع تدافعی اوزره حرکته مأمور اولدیغندن اوراجه بعض قلاع محافظه‌سندن بشقه بر اهمیت حربیه قالمامشدر.

سكزنجی فصل

شپقه محارباتی

روسیه عسكرینك بالقاندن تجاوزی بحثنده ذكر اولندیغی وجهله جنرال غورقو روسیه باش‌قوماندانی غران دوق نیقولا نزدنده حركت تعرضیه‌یی درعهده ایلدیكی صره‌ده « النه » طرفلری استحكام و محافظدن خالی اولدیغیچون شپقه كچیدی استحكاماتنی دخی اله كچورمكه قرار ویره‌رك خاین بوغازندن مرورینی متعاقب او مقصدیده بالسهوله استحصال ایتدیكندن اسكی زغره محاربه‌سنده مغلوب اولنجه قوهٔ موجوده‌سیله خاین بوغازندن بلا توقف طرنوی رجعت ایتمش وبو مسارعتی غبره و طرنوی خط حربیسنك عساكرعثمانیه‌یه قارشو تأمینی مطالعه‌سندن نشأت ایلمش ایدی .

سلیمان پاشا ایسه دشمنك رجعتی اوزرینه مریچ وطونجه وادیلرنده اهل اسلام علیهنه رفع لوای شقاوت ایتمش اولان بلغار اشراسنی تنكیل واستیصاله ابتدار ایله برابر « فردینچ » وخاین بوغازلرینی استحكامات ایله دشمنه سد ایتمك مصلحتنه حصر مساعی ایلدی چونكه سلیمان پاشانك بالقان قوماندانلغنه مأموریتنده تعیین اولنان خط حركت ایكی اساسه مبتنی اولوب بریسی بالقانی تجاوز ایدن روسیه عسكرینی دفع و تبعید ایتمك و دیكری بالقان استحكاماتنده بوله‌جغی دشمن دخی تنكیل ایله بالقانی كچوب طرنوی اوزرینه یوریمك و اولوقت طونه اردوسی قوماندانی محمد علی پاشا ایله پلونه نقطه‌سنی طوتمش اولان ودین قوماندانی عثمان پاشا طرفلرندن كندوسنه حرباً معاونت ایدلمك والحاصل عساكر عثمانیه اوچ جهتدن دشمن اوزرینه یورییوب ویاخود جهات ثلثه‌دن دشمنی كندولرینه جلب ایدوب حربك نتایج قطعیه‌سنی استحصال ایتمك ماده‌لری اولدیغندن سلیمان پاشا برنجی حركتی اجرا ایله اسكی ویكی زغره‌لردن دشمنی تبعید ایتمش ایسه‌ده اندن صكره طوته‌جغی مسلكده عاقلانه و دور اندیشانه طورانمق یعنی بردن بره بالقان استحكاماتنه یورییوب ومجهول بر نتیجه اوزرینه آتشه صوقولوبده حربك وسائل غالبانه سندن استفاده ایده‌میه‌جك برحاله اوغرامامغه چالشمق لازم كاور ایكن كندوسی بودقایقه صرف افكار ایتمدیكی كبی مركز سلطنتك اوامر وتعلیماتی دخی مشارالیهك تعیین مسلكده شاشقنلغنی دعوت ایلدی شویله‌كه جنرال غورقو بالاده ذكر ایتدیكمز وجهله طرنوی‌یه رجعته مسارعت كوستردیكی اثناده « پلونه » محاربه‌لری كسب شدت ایده‌رك دشمن اوراده دخی

مغلوبیت متتابعه‌یه اوغرادیغندن روسیه قول اردولری عموماً حال تدافعی‌یه کیرمش وحتی جنرال غورقو سلیمان پاشا اردوسنك بالقانی آشوبده بر تعرض ناکهانی اجرا ایتمسی احتمالندن پك زیاده خوف و تلاشه دوشمش اولدیغندن سلیمان پاشانك فردیچ ویا خاین بوغازندن قوهٔ مجموعه‌سیله بالقانی کچوبده غبروه وطرنوی جانبنی تهدیده صرف یارای اقتدار ایلمسی ویاخود قزغان طرفندن ایلرویه کیدوبده عثمان بازارنده تحشد ایدن عسکرله برلشه‌رك طرنوی اوزرینه وارمسی تدبیرلری هر طرفدن اخطار اولندیغی وبو حرکتلردن برینك ترجیح واختیاریله برابر اردوی همایون طرنوی‌نی تسخیره ظفریاب اولمسه بیله حربی قزانور ایسه روسیه‌لولرك شپقه استحکاماتنی ترکه مجبور اوله‌جقلری دخی ارباب فن حرب جانبندن درمیان قلندیغی جهتله سلیمان پاشانك اسکی زغره‌دن اثنای حرکتنده بورالرینك تأملی اولنمسنی پادشاه حضرتلری تصویب واراده بیورمشلر ایدی بونك ایچون هیئت وکلا ومجلس عسکری ارکانی ایکی دفعه اجتماع ایلیه‌رك جریان ایدن مذاکره‌ده شپقه استحکاماتنی آلمدقجه اردونك بالقاندن اوته‌ده تسهیل حرکاتی ممکن اوله‌میه‌جغی و شپقه‌نك تسخیری یکده مشکل بر ایش اولمدیغی ایراد اولنوب بناءً علیه سلیمان پاشانك شپقه اوزرینه کیتمسی ایچون امر قطعی ویرلدی ایشته شو قرارك صدوری سلیمان پاشانی بالقانه طوغری سوق ایدوب بو یولده حرکتی کندوسی دخی مناسب کوردیکندن اردوده بولنان اللی التی طابور عسکرك اوچ طابورینی فردیچ و التی طابورینی خاین بوغازلرینه تعیین ایده‌رك باقی یکرمی التی بیك موجودلی قرق یدی طابور عسکرله فردیچ قرارکاهندن حرکت وبلا مانع قزانلغه مواصلت ایلمش ایدی که بو تدبیرك اختیاری اردونك بالقاندن مروریله طرنوی‌یی یوکلنمسی احتمالندن متوحش اولان روسیه‌لولرجه باعث امنیت وممنونیت اولدی .

سلیمان پاشا مقدمهٔ اجرا آت اولمق اوزره قزانلقله شپقه اراسنده کزینان قازاق آتلولرینی تنکیل و تبعید و شپقه قریه‌سنی احراق ایتدیروب اولجه قزانلغك اسلام محله‌سنی یاقان وقابل استناد وتحصن محللردن عسکره قورشون آته‌رق برقاچ نفری شهید ایدن بلغارلر سیاسةً اعدام وینه بلغارلردن طاغلره چکلمش اولان نفوس عاصیه‌یی مفرزه‌لر سوقیله طرف طرف استیصاله اقدام ایده‌رك اغستوسك سکزنجی کونی شپقه خرابه‌سنی اردوکاه اتخاذ ایتدی که قره طاغ محاربه‌سندن عودتله اردوی ادرنه‌یه کتوردیکی کوندن

او كونه قدر یالكز اسكی زغره محاربه‌سی وقوعبولوب بشقه برمانع چیقمدیغی حالده تام بر آی كچمش ایدی .

اردوی همایون شپقه‌یه نقل ایدلمزدن اول سلیمان پاشا اركان وامرای عسكریه‌یی قزانلقده حضورینه جلب ایله عقد مجلس ایدوب دشمن اوزرینه نه صورتله حركت اولنه‌جغنی سؤال ایلدی كه شپقه‌یی دشمنه تسلیم ایدن راسم پاشا وخلوصی پاشا وانلرله برلكده بولنوبده مؤخراً اردونك اركان حربیه ریاستنه تعیین ایدلمش اولان میرالای عمر بك دخی او مجلسده حاضر ایدی اتفاق آرا ایله اولا عمر بكی شپقه استكشافنه كوندردیلر مومی الیه دشمنك مواقعنی تفتیش ایلدكده شپقه كچیدینك مفتاحی حكمنده بولنان « اسوه‌تی نیقولا » طابیه‌سی رأس مثلث اعتباریله برصرتك اوزرنده اولهرق بونك ایكی جانبنده اورمانلرله مستور ومخاط غایت مخوف ودرین دره‌لر بولندیغنی وروسیه‌لولر « اسوه‌تی نیقولا » موقعنك ایكی طرفنده غبرووه‌یه قدر ممتد اولان وادیلری محافظه ایتمكده اولدقلرینی خبر ویردی . امرای عسكریه بونك اوزرینه مداوله افكار ایدوب « اسوه‌تی نیقولا » استحكامنك هجوم ایله ضبطنه قرار ویردیلر انجق بویله برهولناك ومخوف حركتی ممكن مرتبه آز تلفات ویره‌رك اجراانك چاره‌سی بخشنده معلومات موقعیه‌سی اولنلر وخصوصا راسم وخلوصی پاشالر كبی اوبلجه « اسوه‌تی نیقولا » استحكامنده بولنانلر « بو استحكامه قارشو صاغ طرفدن تعرض صول جهتدن دها آساندر زیرا « اسوه‌تی نیقولا » زروه‌سنه معارض اولان « آبقریجه بل » طاغنك تپه‌لرینی ضبط ایتمكله هدف مقصده وصول مأمولدر روسیه‌لولر دخی اسوه‌تی نیقولایی اورادن ضبطنه فرجه‌یاب اولدیلر دیدلریله بالجمله امرا شو اخطاری تصویب ومتوكلاً علی‌الله صاغ طرفدن حقیقی وجبه‌دن ساخته هجوم اجراسنی تنسیب ایتدیلر حقیقی هجومه اردونك كزیده ومعلم افراد عسكریه‌سنی حاوی اولان ایكنجی واوچنجی لوالر مأمور ایدیلوب قوماندانی رجب پاشایه ویرلدیكی كبی حركتجه دها اهمیتلی اولان ساخته هجوم قولنه دخی برنجی لوا تعیین قلنه‌رق انكده قوماندانی شاكر پاشایه تودیع اولنمش ایدی ایشته بو قرار اوزرینه اردوی همایون شپقه قربنه نقل اولندیغی اقشام یعنی اغستوسك طقوزنجی كیجه‌سی هجوم حقیقی لوالری دشمندن مستور یوللردن روسیه خط حربنك صول جهتنه طوغری ایلرولیه‌رك علی‌الصباح تعرضی محاربه‌یه باشلادیلر وینه او آنده ساخته هجوم قولی دخی « اسوه‌تی نیقولا » استحكامی حذاسندن حركته مبادرت ایلدی بو قولك قوماندانی اولان شاكر پاشا شپقه جاده‌سنده كائن خاندن ایلرو كیتمامك ودشمنی طرز تهاجمده اغفال ایدرك هجوم حقیقی‌یه مأمور عسكرك

حرکاتنه تسهیلات کوسترمك اوزره تعلیمات المش ایکن وظیفه‌سنی حسن اداره ایده‌میوب ساخته هجوم حرکتنی مهاجمهٔ حقیقیه یولنه دوکمش وعسکری دشمن مرمیاتنه هدف ایتمش اولدیغندن نفرات شومهلکه‌دن تخلیص کریبان قیدیله اعدانك آتشی آلتنه طوغری صوقلمق مجبوریتنه دوشدکاری اثناده قائممقام عبدالرحمن بك شاشقنلقله هجوم بوریسی چالدیرنجه عسکر طوتیله‌میه‌رق « اسوه‌نی نیقولا » استحکامنك اوستنه قدر چیقدیلر اما روسیه‌لولرك کیرولرده متعدد طابیه‌لری بولنمغله و « اسوه‌نی نیقولا » طابیه‌سنك وضعیتی کیروده‌کی استحکاماته نشانکاه حالنده اولمغله مهاجمهٔ ضروریه ایله اظهار دلیری وفداکاری ایدن عسکر ضایعاته اوغرایوب اختیار رجعت وکذرکاهلرنده واقع خانلر ایله « اسوه‌نی نیقولا » طابیه‌سی بیننده‌کی استحکاماتك تسخیریله قناعت ایلدیلر .

هجوم حقیقی‌یه مامور لوالر ایسه قارشولرینه چیقان دشمن عسکرندن قوتلی بولنملرینه مبنی مدافعهٔ شدیده‌یه اوغرامقسزین ایلرولیوب روسیه‌لولرك خطوط اصلیهٔ مدافعه‌لری فروعاتندن اولان استحکاملری ضبطایله موقعلرنده ثبات وقرار ایتدیلر بوجهتله اردوی همایون « اسوه‌نی نیقولا » موقعنك پیشکاهنده‌کی یماجلر ایله سالف البیان دره‌لری تشکیل ایدن دیکر طاغلرك نقاط مرتفعه‌سنه مالك اولوب عساکر عثمانیه‌نك بولندیغی خط ایله دشمن خطی بیننده بعضاً ایکی اوچیوز وبعضاً یوزالی خطوه قدر مسافه محل قالمش ایدی .

ایشته شو مهاجمات اون درت ساعت دوام ایتمش ایکن بر نتیجهٔ غالبانه استحصال اولنه‌مدیغندن دشمنك صاغ جناحنی اورمق اوزره برمفرزهٔ تعرضیه سوقی قرارلاشدیریلوب اغستوسك اون برنجی کونی « آیقریجه‌بل » استحکامی ضبط ایدلدی وینه اوکون شدتلی هجوملرله دیکر جهتدن ایلرولیان عساکر عثمانیه دشمنك ارقه‌سنی چویرمکه جبالادبلر ایسه‌ده تعرضی نقطه‌لرینه آتش ایدن استحکامات کندولرنجه مانع موفقیت اولدی اما بوهنکامه‌ده اعدانك صول جناحی حصر ایدیله‌رك صولرده نی ضبط اولنمغله استحکامات اصلیه‌نك تسخیری امیدینه قوت کلمش و « اسوه‌نی نیقولا » تپه‌سنك بعض کمینکاهلرینه کیجه‌دن عسکر یرلشدیریله‌رك برهجوم ناکهانی اجراسنه مستعد نقاط مهمه اله کچورلمش ایدی .

لکن روسیه‌لولره جنرال « رادسکی » قومانداسیله اول کیجه طرنوودن امداد کلوب اغستوسك اون ایکنجی کونی « ایقریجه‌بل » جهتندن عساکر عثمانیه‌یی اووه‌یه دوکمك عزمیله غایت شدتلی وقانلی تعرضلره ابتدار وحتی اله‌کچن بعض مواقعی استرداد ایتدیلر بومحاربه اوکون اقشامه وکیجه ساعت درده قدر ممتد اولوب ایرتسی کونی ایسه دشمن برقاچ دها

تزييد قوت ايدرك « ايقريجه‌بل » اوزرنده‌كی پياده سپرلرينه‌دكين صوقلمش‌ايدی شو حال هولناكك دفع وازاله‌سيچون فريق ويسل پاشا قومانداسيله سوق اولنان قوهٔ امداديه‌نك غايت فداكارانه برصورتده هجوم واقتحامه قيامی تسلط اعدادن دوچار دهشت اولان سائر طابورلر افرادينك باعث تجدد غيرت واقدامی اولمغله « ايقريجه‌بل » جهتنه مستولی روسيه عسكرينی « يشيل‌تپه »يه قدرسورديلر واولجه اورايه انشاقلنوبده تركنه مجبوريت كورنمش اولان جسيم براستحكام روسلرك النده قالديغندن هجمات شديده ايله اكا دخی تعرض ايدرك دشمنی داخل استحكامدن چيقارديلر انجق روسيه عسكری استحكام مذكورك زاويهٔ خارجه‌سنه مصادف بر نقطهٔ رفيعه‌يی براقامق ايچون جانسبارانه ثبات ايتمرله اغستوسك اون‌دردنجی كونی وقت‌عصره دكين محاربه ايدوب نهايت عساكر عثمانيه‌نك تعقيباتيله تلفات كليه ويره‌رك چكلديلر .

ايشته اغستوسك طقوزندن اون‌دردينه‌قدر التی كون دوام ايتمش اولان شو محاربه‌لر عالمه ولولهٔ شهرت و « اسوه‌تی نيقولا » استحكام اصليسنك اله كچه‌مامسی ايسه پادشاهه ووكلای دولته حيرت ويروب اولبابده سليمان پاشايه اوامر اكيده وتشجيعات‌عديده يازلور ودشمنی برقاتدها تضييق ايچون آغر استحكام طوپلری وهاوانلر كوندريلورايدی سليمان پاشا بونلری طابيه‌لره تعبيه ايله ليل ونهار آتشه كرميت ويرمش و « فرديج » و « خاين » بوغازلرندن ايچرويه چركس وزيبك سواريلرندن مركب مفرزه‌لر سوقيله دشمنی اشغال وتهديده چالشمش‌ايدی اما اردوی همايونك شپقه‌يه وصولندن اغستوسك اون‌يديسنه‌قدر كذران‌ايدن برهفته مدت‌ظرفنده وقوع‌بولان مهاجمات عظيمه ومحاربات‌شديده‌ده ضابطان ونفراتندن التی‌بيك يدی‌يوز قرق‌درت كشی شهيد ومجروح اوله‌رق قوهٔ مجموعه يكرمی التی‌بيكدن زياده ايكن اون‌طقوزبيك كشی‌يه تنزل‌ايتمكله سليمان‌پاشا بالضروره وضع‌تدافعی اختيار وعسكرك جبرنقصانی لزومنی‌در دولته اشعار‌ايلدی اردوی‌مذكور ادرنه‌دن شپقه‌يه وارنجه‌يه دكين اثارغالبيت كوسترمش وشپقه‌نك ضبطی وكلای دولت ومجلس عسكری مذاكراتنده قولايلشديرلش اولديغی‌حالده درجنك اول‌اوقدر تلفات ويريلوبده ينه شاهد ظفرك چهره‌نمای ظهور اوله‌مامسی پادشاهك تلاش واندیشه‌سنی ارتيرمغله مجلس‌عسكری‌يه آتی‌الذكر اسئله‌يی تحريراً ايراد بيورديلر .

اولا بالقان اردوسنك تسهيل حركاتيچون رازغراد وپلونه‌ده بولنان قول اردولرك حركت تعرضيه‌يه ابتدارلری مناسب كوريلورمی .

ثانياً ذکراولنان حرکت تعرضیه تنسب ایدلمز ایسه بوندن احترازنه سببه مبنی اوله بیلور.

ثالثاً مذکور اردولرك تعرضاری صورتی رد اولندیغی تقدیرده پلونه‌دن سریعاً بر فرقه‌عسکرك غبروه اوزرینه کلمسی تصویب اولنورمی .

رابعاً بوتدبیردخی قبول اولنمزایسه بالقان اردوسنك بولندیغی موقعده‌قالوبده صوك درجه‌یه قدر دشمنله اوغراشمسی .

خامساً سلیمان پاشانك شپقه‌ده لزومی مقدار عسکر براقه‌رق وبوصورت قابل دکل ایسه معیتنده عسکری کاملاً الهرق کیرویه چکلمسی واوحالده بولنه‌جغی نقطه‌لر نره‌لری اولمق لازم کلورایسه تعیین ایدلمسی .

سادساً سلیمان پاشانك شپقه‌دن چکیله‌رك وبالقانی کچه‌رك مصرجهادیه ناظری حسن پاشا معیتیله جمعه طرفنده تجمع ایتمکده اولان عسکرله برابرطرنوی اوزرینه کیتمسی .

سابعاً اکر روسیه عسکرینك شپقه‌دن ویاباشقه یرلردن ینه‌ادرنه‌یه ورودی محتمل اولوب اوتقدیرجه اختیار مصالحه‌دن غیری چاره کورلمیوبده بومحذورلرك دفعیچون سلیمان پاشانك هرحالده بالقانك بر ویوزندن ایلرویه کچمامسی ضروری ایسه انك ترجیح واختیار اولنمسی »

مجلس عسکری بوسؤاللرك جوابلرینی قوماندانلرله مخابره‌یه تعلیق ایدوب فقط اوچنجی سؤالی یعنی پلونه‌دن برفرقه‌نك یالکزجه غبروه‌یه سوقی ماده‌سنی مخاطره بیانیله ردایتمش اولدیغی متعاقب سلیمان پاشادن برمکتوب کلدی که مألنده « بزم ایشیمز شپقه استحکاماتنی ضبط وتسخیردن عبارتدر بوایسه دشمنك خطرجعتی اولان سروی وغبروه طریقنك پلونه قول اردوسی جانبندن سدیله قوهٔ امدادیهٔ اعدانك منع ورودینه واستانبولدن ایستدیکمز اون‌التی‌طابور عسکرله شپقه‌نك ارقه‌سنه طولاشلمغه چالشلوب قارشومزده‌کی روسیه عسکرینك هرطرفدن حصر وتضییقنه منوطدر بومقصد استحصال یعنی شپقه استحکاماتی کاملاً استرداد اولنمدقجه قوهٔ موجوده‌مزك برقسمنی دشمن قارشوسنده براقوبده قسم دیکرله برطرفه استناد ایتمکسزین بالقانك اوته‌سنه کچمك ایکی قسمك دخی محونی انتاج ایدر بناءً علیه اردونك شوحالده ایلرولسی جائزاوله‌مز » دینلمش ایدی

مع‌مافیه سلیمان پاشا فردیج وخاین بوغازلرندن ایچرویه طوغری بعض مفرزه‌لر سوقیله کوی یاتاق ودشمن قره‌قوللرینی اورکوتمك کبی تدبیرلردن خالی قالیوب ازجمله غبروه قراسندن « یشیل اغاج » کوینه‌قدر برمفرزه کوندرمش واورالرجه اجرای کشفیات ایتدیرمش ایدی

زيرا اوكونلرده پلونه قول اردوسندن سروى اوزرينه عسكر سوقيله بالقان اردوسنك حركت تعرضيه اجرا ايده‌بيلمسنه طريق سهولت اچلمسى ايچون پلونه اردوسى قوماندانى عثمان پاشا ايله ايتديكى مخابره‌ده طونه شرق اردوسى قوماندانى محمد على پاشانك عثمان بازارى جهتندن طرنوى‌يه طوغرى سوق عسكر ايتمسى تكليفنك مشروط طوتمسيله واوهنكامه قدر لوفچه حواليسى الدن چيقمامش ايكن پلونه‌يى تضييق ايچون روسيه‌لولر برفرقه عسكرله اورايى دخى ضبط واستيلا ايتملريله برابر فصل مخصوصنده ذكر اولنه‌جغى وجهله پلونه اوزرنده اوغرادقلرى هزيمت متتابعه‌نك آجيسنى چيقارمق قصديله ايمپراطورك خاصه اردوسى رومانيايه كلمكه باشلامش اولديغندن ارتق بالقان اردوسى حركاتنى تسهيل ايچون پلونه‌دن سروى اوزرينه برفرقه عسكر سوقيله تعرض قابل اوله‌مديغى كبى محمد على پاشا ابتداى مأموريتنده غبرووه‌يه كوندرلمك ايچون عثمان بازارينه عسكر طوپلايه‌جغى بيانيله سليمان پاشايى قزغان جهتندن بالقانك اوته طرفنه دعوت ايتديكى حالده روسيه خاصه اردوسنك امداده كلمسى ايله تبديل نيت ايدرك رازغراده جمع عسكره مجبور اولديغندن بحثله عثمان بازارى ترتيباتنه وقت قالمديغنى اورته‌يه قويمش واوسببله سليمان پاشا شپقه استحكاماتنك جبهه‌دن ضبطى مصلحتيله اشتغال حالنده قلوب استانبولدن ايستديكى قوۀ امداديه‌نك ايسه انجق برمقدارى كيده‌بيلمش ايدى .

استطراد

شوكشا كشلر نظر امعانه النجه تحقق ايلر كه دشمن اوزرينه دولت عليه‌نك ترتيب ايتديكى عسكر شرقى وغربى طونه‌يه اردولريله بالقان اردوسنه منقسم اولديغى حالده بونلرك اوچى دخى مستقل قوماندايه تابع اولوب حركتلرنده اتحادك امكانى بولنه‌مامش واگرچه محمد على پاشا باش قوماندانلق مقامنه كتورلمش ايسه‌ده ديكرلرينك يعنى پلونه اردوسى قوماندانى عثمان پاشا وبالقان اردوسى قوماندانى سليمان پاشا عندلرنده اجراى نفوذه قادر اوله‌مديغندن وبوكا استانبول مجلس عسكريسنك مداخلات متخالفه‌سى دخى منضم اولديغندن دولت عليه‌نك غالبيتنه مساعد زمانلردن هيچ استفاده اولنه‌ميوب روسيه‌لولر اكمال قوت ايتدكدن صكره قوماندانلرمزك اختلاف حركاتى تعميرى ناقابل ضايعات وخساراته اوغرامامزى استناج ايلمشدر .

بالاده بيان قلنديغى اوزره سليمان پاشا اردونك موجودينه كوره حركتله مقيد قلوب معهذا شپقه استحكاماتنك استردادى املى نزد دولتده كيتدكجه تزايد ايتمكله سليمان پاشا بوخدمتى كورمك عزمنده عسكر اتلافنه اهميت ويرمديكندن مبدأ محاصره‌ده وقوعبولان

محاربات شدیده‌دن صکره اون اون بش کون قدر طوپ محاربه‌سیله امرار وقت ایدرك براز عسکر طوپلامش واردونك امرا وضابطانیله بالمذاکره « اسوه‌نی نیقولا » اوزرینه کیجه باصقینی ترتیبنی قرارلشدیرمش ایدی .

اشبو باصقینك اجراسیچون مرکزدن وصاغ وصول جناحلردن اون یدی طابور عسکر حاضرلنوب اسوه‌نی نیقوله استحکامنه تعرض ایدن مرکز قولی سکز طابوردن عبارت ایدی که بونك اوچ طابوری حسن رضالریله فدایی یازیلان ضابطان ونفراتدن تشکیل اولنمش ایدی .

اردوی همایون ارکان وامراسی اتفاقیله اون درت ماده‌یی حاوی برتعلیمات قلمه آلنوب اصل باصقین قولی معرفتیله اثنای هجومده اجرا اولنه‌جق تقیدات یکان یکان تعلیم وبیان ودشمنه سررشته ویرلمکسزین ظلمت شبدن استفاده ایله موقع طوته‌رق وسرت لیل ایله حرکت ایدرك علی‌الغفله اسوه‌نی نیقولا طابیه‌سنه دخولك چاره‌سی تعریف وانیان اولنمش وبرنجی وایکنجی لوالرك باصقین قولنه قوة الظهر اولمق اوزره وقوعبوله‌جق حرکات ومهاجماتی کوسترلمش ایدی بوتعلیماتك بر صورتی باصقینه مأمور امرایه وارکان حربیه ضابطانه ویریلوب ده باصقینه کیده‌جك نفراتك کیجه‌لین یاکاشلق اولمامق ایچون قوللرینه بیاض علامتلر باغلانوب فضائل جهاده دائر تلقینات وتشویقات اجراسیله برابر دشمندن مستور بر یرده ایکی رکعت حاجت نمازی ادا وحصول مظفریت ایچون دعا ایدلدکدن صکره باصقین وهجوم قوللری کیجه‌دن موقعلرینه تعبیه قلندی چونکه برنجی لوانك تحت محافظه‌سنده بولنان استحکامات هدف مقصده الك یقین محلده اولمسیله باصقین اجراسیچون کوکللی یازیلان طابورلر ذکر اولنان برنجی لوا استحکاماتنه قونیله‌رق اورادن وقت مقررده بری بری اردنجه دشمن اوزرینه سوق ایدلدی بوطابورلر اسوه‌نی نیقولا تپه‌سنه بغتةً چیقوب علی‌السحر استحکامی ضبط والتی ساعتدن زیاده ثبات ایتدیلر انجق ایکنجی واوچنجی لوالرك هجوم قوللری وقت مصممده کوستریلان جهاته ایلرولیه‌مدکلری کبی مرکز باصقین قولنك مدار استنادی اولان برنجی لوا طابورلری افرادینك دخی دشمن آتشندن بری برینه قاریشه‌رق دره‌یه دوکلملری واواثناده روسیه عسکرینك اسوه‌نی نیقولا تپه‌سنده کی فدایی طابورلری اوزرینه یوکلنملری مانع موفقیت اولوب عساکر عثمانیه کیرویه چکلمش وبو معرکه‌ده بیك اوچ یوز سکسان بش کشی شهید ومجروح اولمش ایدی .

اسوه‌تی نیقولانك ضبطی دولتجه فوق‌العاده آرزو اولندیغندن سلیمان پاشا فدابیلرك تپه‌یه چیقدیغنی کورر کورمز اسوه‌تی نیقولا الندی دیو باب عالی‌یه تلغرافنامه یازمغله بوخبر پك زیاده موجب ممنونیت اولوب اواقشام اجرای شهرآیین اولنمسی دخی تصمیم ایدلمش ایکن نتیجهٔ محاربه پیام باردینك تعاقبیله مسرات حاصله مبدل کدورت اولدی .

معرکهٔ مذکوره فی‌الحقیقه غایت مهم اولوب اردو امراسنك اتفاقیله یاپیلان تعلیمات واجرا ایدیلان ترتیبات ایسه قاعدهٔ سوق الجیشه موافق اولدیغی حالده مغلوبیتله رجعتك الك باشلی سببی مناعت موقعیه‌دن ناشی اولکی هجوملرده وقوعبولان تلفات کلیه تأثیریله عسکرك کوزی ییلوب جانسپارانه حرکته جرأت یاب اوله‌مامالری ماده‌سی ایدی حتی برنجی لوادن فدائی طابورلرینه پیرو اولمق اوزره حاضرانان عسکری ضابطان صوپه وقلیچلرله دوکه دوکه هجومه سوق ایتمشلر ایکن شورایه بورایه طاغلملریله طریق استقامتده ادارهٔ حرکتلرینه امکان بولنه‌مدیغی کبی سائرلوالر هجوم قوللرینك دخی انلره باقه‌رق ایفای وظیفه‌ده تراخی ایتمش اولدقلری محققدر « ذلك تقدیر العزیز العلیم » بونك اوزرینه سلیمان پاشا اردویی وضع تدافعیده اداره‌یه حصرافکار ایدرك هوان وطوپ محاربه‌لرندن بشقه بر حرکته کیریشمدی واردن بش اون کون مرورنده محمد علی پاشانك عزلیله طونه شرق اردوسی عموم قوماندانلغنه تحویل ماموریت ایتمکله بالقان اردوسی قوماندانلغی بحریه ناظری رؤف پاشایه توجیه قلندی .

مشارالیهك بالقانده مأموریتی ایکی آی قدر دوام ایدوب بومدتده اردونك حرکاتی طابیه‌لردن طوپ محاربه‌سی ایتمکه حصر ایدلمش و پلونه اردوسنك روسیه‌لولر طرفندن تحت محاصره‌یه آلنمسی سببیله هرطرفدن امداد تدارك اولندیغی صره‌ده بالقان اردوسندن دخی خیلی عسکر قالدیرلدیغندن قوهٔ باقیه انجق طابیه‌لر محافظه‌سنه الویره‌جك درجه‌یه تنزل ایتمش ایدی نهایت رؤف پاشانك مقام سرعسکری قائمقاملغنه تحویل مأموریتیله بالقان قوماندانلغی اوچنجی اردو مشیری اولوب طونه شرق اردوسنده بولنان احمد ایوب پاشایه احاله قلندی اما شیپقه‌یه طیقلان عسکرك اقامتی من بعد بیهوده اولوب برارالق دشمنك هجوم وصولتیله یا بتون بتون محو ویاخود اسیراولمق تهلکه‌لرینه اوغرایه‌جغی معلوم ایدی حتی احمد ایوب پاشانك شیپقه‌یی تخلیه ایتمك فکرنده بولندیغی اولوقت عموم سیار قوماندانلغی عنوانیله صوفیه‌یه طوغری اعزام اولنان سلیمان پاشا طرفندن اشعار اولنمغله مشار الیهدن لدی السؤال عسکرك شیپقه‌دن منتظماً چکلمسی وخصوصا طوپلرك قالدیرلمسی اوراده

ابقالرندن زیاده خطرناك اولدیغی بیانیله اساس فکر ومطالعه‌سنی تأویل ایتمسی مانع بقای مأموریتی اولمغله کندوسی ادرنه‌ده تشکیلنه قرار ویریلان احتیاط اردوسی قوماندانلغیله جلب اولنه‌رق بالقان قول اردوسی قوماندانلغی اوراده بولنان فریق و یسل پاشایه تودیع اولندی اندن صکره شیپقه‌ده وقوعبولان محاربه‌لرطرفین استحکامانندن بری برینه طوپ آتمق کبی مدافعانه منحصر قالوب نهایت پلونه مغلوبیتی اوزرینه روسیه‌لولر قوهٔ کلیه ایله هجوم وتسلط ایدرك بالقان قول اردوسنی نصل اسیر ایلدکلری محلنده ذکر اولنه‌جق تفصیلاتدن اکلاشیلور .

طقوزنجی فصل

اساس صلحه متعلق شرائطك روسیه وانكلتره دولتلری بیننده خفیاً قرارگیر اولمسی

جزء اولك برنجی فصلنده ذكر اولندیغی وجهله روسیه دولتی منحصراً انكلیزلرك مداخلهٔ فعلیه‌سندن قورقدیغی جهتله اول باول انكلتره‌نك طریق بیطرفیده دوام وثبات ایده بیلمسنی تأمین ایچون مقاصد حربیه‌جه انك منافعنه تجاوز ایتمامكی تعهد وانكلتره دولتنجه دخی روسیه‌نك استحصال ایده‌جكی منافع مخصوصه‌یه ایلشلمامسی متقابلاً تقرر ایلمش اولدیغندن روسیه اردولرینك طونه‌یی و بدایةً بالقانلری كچمسی ومعركهٔ حربیه داخلنده بولنان اهل اسلامك ترك مأملكله اختیار مهاجرته مجبور اولمسی كبی وقایع مهمه انكلتره دولتنك پولتیقه‌جه التزام ایلدیكی مسلك بی‌قیدانه‌دن انصرافنی ایجاب ایتدیرمدی انجق روسیه ایمپراطوری دولت مشارالیهانك بیطرفلقده ثباتنه كووه‌نه‌مدیكی مثللو انكلیزلر دخی روسیه‌لولرك تعیین ایده‌جكلری شرائط صلحیه حقنده انكلیز منافعی نقطهٔ نظرندن اندیشه‌ناك ایدیلر بناءً علیه ایكی دولت بیننده مخابرات خفیه جریان ایتمكده ایدی .

مؤخراً میدانه چیقوب ترجمه‌سی ذیله درج اولنان « مموراندوم » حكمنجه محاربه‌نك دها برچه صفحهٔ مغلوبانه‌سی ظاهر اولمزدن اول عقد مصالحه‌نك موقوف علیهی اولمق اوزره روسیه ایمپراطوری ایله انكلتره دولتنك مواد آتیه حقنده عقد اتفاق ایلدكلری تحقق ایتمشدر .

شویله كه اولاً بالقانلره قدر ادارهٔ مختاره‌یی حائز اولمق واوروپانك تحت كفالتنده بولنمق شرطیله بر بلغارستان امارتنك تشكیلی ثانیاً بلغارستانك بالقانلرك جنوب طرفنده قاله‌جق قسمی ایله سائر ایالات عثمانیه ایچون بر ادارهٔ منتظمه تأسیسی ضمننده دولتلرجه موافقت حصولی ثالثاً قره‌طاغ وصربستانه دولتلرجه بالاتفاق قرارلشدیریله‌جق اراضینك ترك ایتدیرلمسی رابعاً بوسنه وهرسك قطعه‌سنده مملكتك حسن اداره‌سنی تأمین ایده‌جك صورتده تأسیسات اجراسی خامساً رومانیا استقلالنك دولتلرجه بالمذاكره حل ایدلمسی سادساً باطوم واراضیٔ متجاوره‌سنك و ۱۸۵۶ پارس معاهده‌سیله رومانیایه الحاق اولنان بسارابیا قطعه‌سنك دوبریجه‌نك برقسمی ایله تضمین اولنمق اوزره روسیه‌یه ترك اولنمسی ماده‌لری اساس صلح اتخاذ ایدلمش اولدیغی صره‌ده روسیه ایمپراطوری اكر اردولرینك

بالقان خطندن مروروندن اول دولت عثمانیه صلحی طلب وشرایط مشروحه‌یی قبول ایلر ایسه مصالحه‌یه موافقت ایتمکله برابر مصارف حربیه قارشولغی کبی بعض منافع مخصوصه‌یی شرط قوشمق حقنی محافظه ایده‌جکنی وشاید اوستریا دولتی دخی روسیه‌نك استحصال ایده‌جکی فوائده کوره برمنفعت طلبنده بولنورایسه انی بوسنه‌ده وقسماً هرسکده ارامسنه روسیه‌نك مخالفت ایتمیه‌جکنی وحکومت عثمانیه رد ایله جواب ویردیکی تقدیرده تاطلب صلح ایدنجه‌یه قدر روسیه‌نك حربه دوام ایلیه‌جکنی و بوحالده شرائط صلحیه‌نك دخی تغییر اولنه‌جغنی انکلتره دولتنه تبلیغ و بوکا علاوةً استانبول ایله بحر سفید وسیاه بوغازلرینك اشغال موقتی خارج طوته‌جق بر بیطرفلق حقنده انکلتره‌دن تأمینات جدیده طلب ایلمش و بونلرده تماماً انکلتره دولتنجه قبول وتصدیق قلنمش که حربك نتیجهٔ مغلوبانه‌سنده دولت علیه‌نك فریاد استمداد کاریسنه انکلتره‌ده قولاق و یرلمیه‌رك روسیه تکلیفاتنك خواه وناخواه بزجه قبولنه مجبوریت کورنمسی و بوسنه وهرسك قطعه‌سنك اوستریا اداره‌سنه کچمسی امرنده برمخالفت وقوع بولمامسی واستانبوله انکلیز دونماسنك کلمسی هپ ذکر اولنان « مموراندوم » احکامی اقتضاسندن بولندیغی ظاهر اولمشدر .

واقعا بو « مموراندوم » یاپلدیغی وقت دولت علیه‌دن بالطبع مکتوم طوتلمش ایسه‌ده مندرجاتی عالم سیاسیده دوران ایدن مقالات ایله درجهٔ انتشاره کلمش وانکلتره دولتك لسان حال وقالی دخی اویله برقرار خفی یی تأیید ایلمش ایکن بزجه استقبالك مهالکنی تقدیر شویله طورسون انکلتره دولتندن کندیمزه مساعد معاونت ظهوری امیدیله خاطره کلمز خطیئات میدانه کتورلمش ایدی .

اجنبی مخبرلرینك معلومات ومشهوداتنی مبین مضبطه‌نك ترجمه‌سی صورتیدر

نومرو

۱

بلغارستانده ساکن اهل اسلام حقلرنده وقوعبولان افعال ردیئه‌نك تفصیلاتی منسوب اولدیغمز غزته‌لره آیری آیری تبلیغ ایلدیکمز کبی بروجه آتی اجمال وقوعاتی امضالرمزله تصدیق ایلرز .

شویله‌که محاربه اثناسنده قضاءً تفنك وسائر سلاح ایله وقوعی محتمل اولان جریحه‌لردن ماعدا رازغراد وشمنیده مزراق وقلیج ایله مجروح برچوق چوجق وقادین واختیارلری

كوزمزله كوردك بونلر روس عسكرى وبعضاً بلغارلر طرفلرندن مهاجرين اسلاميه حقلرنده اجرا اولنان مظالمك حكايات مخوفه سنى سويليورلر قراى متعدده سكنۀ اسلاميه سى كرك يوللرده وكرك يغما ايديلان كويلرده قتل عام ايدلمشدر هر كون يارەليلر كلمكده و بونلرك چوغى صبيان ونسوان اولديغى ومزراقله جرح اولنديغى كورلمكده در .

اعلان نامۀ رسمى صورتى

نومرو
٢

روسيه عسكرينك بجنده زشتويدن طونه يى نصل بجديكنه دائر النان تلغراف خبرلرى جمله يه اعلان اولنمشيدى دشمن اورالردن طرنوى اوزرينه كله رك اسلميه جوارنده خاين بوغازندن برفرقه پياده وقزاق بالقانى بجمش ويكى زغره واسكى زغره طرفلرينه مسلط اولمش اولدقلرى خبر النديغندن همان اورالره استانبولدن عساكر شاهانه كوندريلوب اسكيدن موجود قوتك ارتيرلمسنه وعون حقله دشمنك اورالردن دفعنه لازم اولان تدبيرلره قرار ويرلدى واسلميه ده بولنان بحريه ناظرى رؤف پاشانك دشمنى دفع ايده جك حركتلرى اجرايه چالشمسى ايچون تلغرافله اكيد وشديد تنبيهلر يازلدى هيئت وكلا دائرۀ عسكريه ده كيجه كوندوز تلغراف باشندن ايرلميوب اورالرله مخابره ايتمكده وعسكرجه لوازماتك تدارك وارسالنه فوق العاده سعى وغيرت اولنمقده در انشاالله تعالى يقين كونده دشمنك مضرتندن اورالرينك قورتاريله جغى لطف حقدن مأمولدر بويله فوق العاده وقتلرده محاربه حالى درلو رنكه كيرمك وبركونى بركوننه بكزەمامك طبيعى اولديغندن دشمندن اويله برفرقه نك بجمسى اوزرينه اصلا فتور كتورميوب نصرت ربانيه يه ربط قلب ايله صبر وثبات ايتمك و وطن محافظه سنده حكومتك سعى وغيرتنى ايلرولتمك جمله يه وظيفۀ ذمتدر اى استانبول اهاليسى حال ومصلحتى وشو نصيحتى كوزلجه ملاحظه ايدوب وعموم ولايات اهاليسنك محافظۀ وطن خدمتيچون اولاد وعياللرينى براقه رق طرف طرف حرب موقعلرينه كيتدكلرينى وبو اغورده جان فدا ايتدكلرينى كوروب حميت وغيرتكز ايجابنجه انلرله ال اله طوتشمق ايچون عثمانليلغك شان وشرفنى كوسترمكه چالشقلمغكز زمانى كلدى بچن كون اعلان اولنان معاونه طابورلرى سنجاقلرينه الك اول يازيلانلر غيرت وصداقتنى هركسدن اول اثبات ايتمش اوله جغندن وبو يولده حميت وغيرت كوسترنلره پادشاهمز افندمز حضرتلرى

اولاد کبی معامله بیوردقلرندن اچیلان طابورلری بر کون اول طولدیرمق ودشمنك بالقانه تسلطنی قارشولیان عسکر قرنداشلرینه یتشمك ایچون ضبطیه نظارتنه کیدوب اسملرینی قیدایتدیرملرینی ارباب حمیته اخطار وتوصیه اولنور .

سردار اکرم عبدی پاشانك اتهامنه دائر مدعی عمومی علی نظامی پاشا طرفندن ویریلان ادعانامه‌نك صورتی

نومرو
۳

روسیه دولتی سلطنت سنیه‌یه اعلان حرب ایتمسی اوزرینه جانب دولت علیه‌دن دخی تدابیر قویه‌یه تشبثله کرك اناطولی و کرك روم ایلی جهتلری حدودی بویلرینه عساکر نظامیه و ردیفه و معاونه و لوازمات و مهمات مکمله سوق وتسریب بیوریله‌رق وعموم اهالی دخی محافظهٔ وطن ایچون مالاً وبدناً غیرت ایدرك هرطرفك تقویهٔ ارکان محافظه‌سنه همتله حدود خاقانیه‌نك جمله‌سی مدافعهٔ دشمنه کافی برحاله قونلمش و با خصوص طونه بونده شمدی‌یه‌قدر امثالی کورلمامش صورتده پیدر پی منتظم اسلحهٔ جدیدهٔ متنوعه ومکمله‌ایله مجهز برقوهٔ کلیهٔ وافیه تحشدایتدیریله‌رك وطونه نهرنده‌دخی مثلی نامسبوق عظیم ومکمل زرهلی دونمای همایون بولندیریله‌رق دولت و ملتك محافظه‌سی وملکك تسلط اعدادن وقایه‌سی بوقوتك مدافعهٔ شدیده و سریعه‌سنه وآنکده فنون حربیه‌یه توفیقاً حسن تعبیه واداره‌سی مقام سرعسکرینك انتخاب وتعیینیله برطاقم ذواته تودیع اولنمشیدی روسیه‌ایله سابقلرده ایدیلان محاربانده ایسه دولت‌علیه بوقوتك نصفنه بیله مالك‌اولمدیغی و روسیه‌نك قره‌دکزده وطونه نهرنده سیرسفاینه‌مالك اوله‌رق قوتی دخی شمدیکندن دون بولندیغی حالده روسیه عسکری طونه‌یی کوج ایله یالکز برمحلدن کچه‌بیلمش وبالقانی آشامش‌ایدی بودفعه بری و بحری بوقدر قوت موجود بولنمش و روسیه یالکز طونه‌یی کچمك ایچون قرق اللی بیك آدمی کوزدن چیقارمش‌ایکن مدافعه ومقابلهٔ کافیه کورمکسزین طونه‌یی ایکی یردن تجاوزله بونجه فنالغی اجرا ایلدیکی کبی برموقع مهم‌طوتلمش ایکن‌مؤخراً اوراسی دخی تخلیه‌ایله طرنوی یولی آچلمش وطرنوی طبیعی براستحکام کبی‌اولدیغی حالده‌قوهٔ کافیه بولندیرلمامش‌اولمسندن ناشی روسیه بلا پروا (بیله‌دن) دن کله‌رك طرنوی‌یی‌استیلادن صکره دخی بلامشکلات

بالقانی آشوب مواقع معلومه‌یه کلمش وپای تختی تهلکه‌یه دوشورمش وبوده اول قدر قوتلك قلعه‌لرده قپانوب قاله‌رق طونه‌یی کچمش اولان دشمنك بوبله سرعتله ایلرولمسنه مانع اوله‌جق تدابیره تشبث اولنمامسندن نشئت ایتمشدر بوقدر قوت موجود بولنمش وقوۀ نهریه قوماندا‌سی دخی قوۀ بریه قوماندانه تفویض اولنمش ایکن روسیه‌نك بلا مانع طونه‌یی ایکی یردن تجاوزله بونجه خساراتی اجرا ایله ناموس عسکری‌یی لکه‌دار ایتمکه سببیت ویرنلردن بریده سردار سابق عبدی پاشادر زیرا مشارالیهك مأموریتی مهم اولدیغی کبی مسئولیتنك درجه‌سی دخی اونسبتده بولندیغی بدیهی ایکن وقت وزمانیله طونه‌نك نقاط مهمه‌سنی تقویه ومحافظه‌یه کافی لازم کلان قوتك تعیننده و شاید روسیه‌لونك طونه‌یی تجاوز ایده بیلوبده استیلا ایده‌جکی مأمول اولان محللر اهالیسنك مال وجانلرینك بردرجه‌یه قدر سمت سلامته ایصالیچون محللری حکومتلرنجه اتخاذی اقتضا ایدن تدابیرده تصوری میدانده وبا خصوص روسیه‌نك برایکی محلدن یعنی زشتوی ونیکبولی طرفلرندن طونه‌یی کچه‌جکی ذکر اولنان محللر قارشوسنده اجرا ایتدیکی مانوره‌لر وکورینان تدارکات و ادوات حربیه‌لریله بیاغی معلوم اولدقدن صکره اوراره مقدار کافی عسکر یتشدیرلمسی امرنده‌سعی وغیرت ایتمك شویله طورسون زشتویدن کچن دشمنك بالقان جهتنه ایلرولمسنی منع ایچون دخی هیچ برتدبیره تشبث ایتمدیکی بیاندن ازاده بولنمش والحاصل مشارالیهك حائز اولدیغی مأموریتك درجۀ علیه‌سنی اصلا مهمسه‌میوب یالکز شمنیده اقامتله دشمن طونه‌یی کچدی وبالقانی آشوب ادرنه و اورادن استانبوله کله‌جکدر خبر موحشلرینی درسعادته ایصاله حصر اوقات ایتمشدر بوندن معلوم اوله‌جنی وجهله روسیه‌نك اویله بلا مانع طونه وبالقانی تجاوزله ملکاً ومالاً ونفساً ایتدیکی بونجه تخریبات وخسارات وتلفاتك باشلیجه سببلرندن بری مشارالیه عبدی پاشا اولوب بوده عمداً ویاخود جهلاً اولمق لازم کله‌جکنه وبو احتمالك هرقنغیسی اولور ایسه اولسون کندوسی مسئولیت شدیده التنده بولندیغنه بناءً مشارالیهك تحت محاکمه‌یه النه‌رق تبین ایده‌جك درجۀ تهمتنه کوره حقنده قانوناً لازم کله‌جك معامله‌نك اجراسنی دیوان حرب هیئتندن سلطنت سنیه وملت معظمۀ عثمانیه نام جلیلنه اوله‌رق طلب ایلرم   فی ١٤ شعبان سنه ١٢٩٤

مدعیٔ عمومی فریق

علی نظامی

سردارك جواب لايحه‌سى صورتى

فريق سعادتلو على نظامى پاشا حضرتلرى طرفندن تنظيم اولنوب ديوان حربده طرف عاجزانه‌مه اعطا وارائه اولنان مذكره مطالعه‌كذار عاجزى اولمغله جواباً تفصيلات آتيه‌نك عرضنه ابتدار اولنمشدر .

شويله‌كه روسيه‌نك دولت عليه عليهنه اعلان حربندن مقدم هيئت دولتجه ايش موقع مذاكره‌يه قونيله‌رق اطرافيله مطالعه ايدلدكده روسيه‌لونك قبول تكليفاتى ناموس دولتى اخلال ايده‌جكندن و دولت معظمهٔ عثمانيه‌نك بوتكليفى قبول ايتمسندن ايسه نهايت درجه‌يه محو اولنجه‌يه قدر محاربه ايدوب نام عاليسنى اول صورتله محافظه ايتمسى مجلس عموميده قرارلشديرلديغندن مستعيناً بعناية الله تعالى حدود خاقانيه‌ده اسباب مدافعه‌نك تهيئه‌سى صره‌ده سلطنت سنيه‌نك اولوقتكى قوهٔ موجوده‌سى نسبتنده وارنه موقعى داخل اولديغى حالده ودينندن دوبريجه قطعه‌سنك منتهاسنه‌قدر مواقع مستحكمه وسائره‌سنه دخى انجق يوزيتمش طابور عساكرشاهانه اقامه واقعادى ممكن كوريله بيلوب اشبو قوتله ونهراً دخى قوهٔ بحريه ايله مهما امكن مدافعه‌يه بذل ماحصل اقدام اولنمسى ولزوم حقيقئ فوق العاده‌يه مبنى ادرنه‌ده دخى قرق بيك كشيلك برقوهٔ احتياطيه بولنديرلمسى وصوفيه موقعنك دخى تزييد قوتى قرارلشديرلمش و بو يولده ترتيب ايديلان پيلان دخى وكلاى عظام حضراتى حاضر بولندقلرى حالده حضور معاليموفور پادشاهيده قرائت اولنمشيدى مؤخراً شرف افزاى سنوح اولان ارادهٔ معاليعادهٔ حضرت پادشاهى‌يه امتثالاً ومأموراً روم ايلى جهتنه عزيمت عاجزانه‌مده اول باول مواقع عسكريه‌يى كورمك و ترتيبات لازمه‌يى اكا كوره اجرا ايتمك ايچون دولتلو احمد ايوب پاشا حضرتلريله برلكده روسجغه مواصلت عبيدانه‌مده طونه بحريه قومانداني اولان ونهر مذكورجه معلومات مكمله‌سى مسلم بولنان فريق سعادتلو حسين پاشا حضرتلرينى اوراده بوله‌رق طونه‌نك اشاغى جهتنده‌كى مواقع عسكريه‌دن عودتده كندوسيله ترتيبات نهريه‌يه دائر مذاكره اولنمسنه قرار ويرلمش اولديغى حالده روسجغه حين عودت عاجزانه‌مده مشاراليه حسين پاشا حضرتلرينك درسعادته الديرلديغى خبرى النه‌رق او صره‌ده مشاراليه حضرتلرينك اورادن انفكاكى نامناسب ايدوكى درسعادته يازلمش و مشاراليهك دونماى همايون قوماندانلغى ايچون دها زياده لزومى اولديغى جوابى

اوله‌رق متأسف اولنمشیدی شمدیجه دخی ترتیبات لازمه‌اجرا اولنمق اوزره روسجقدن
اورایه کلندی برمدتجك صکره روسیه‌لونك دولت علیه علیهنه اعلان حربی وقوع بولمسنه
مبنی بتکرار روسجغه کیدلمشدر هرشیدن اول اجرا اولنه‌جق تدبیر تبعیدی اولدیغی حالده
مشارالیه حسین پاشا حضرتلرینك یرینه طونه قوماندانی تعیین بیوریلان عارف پاشانك کچ قالمسی
ومؤخراً طولجی یه کلمش ایسه‌ده اولوقته دکین روسیه‌لونك طونه اشاغی ساحلنه یایلمسی
حسبیله مشار الیه طولجیدن نهراً یوقاری یه چیقه‌میوب اوراده قالمسیله نهرك یوقاری
جهتنده‌کی کمیلر قوماندانسز قالمش اولدیغندن هم تدابیر نهریه مذاکره ایدلمك وهمده ینه
مشار الیه عارف پاشانك قوماندانسنده اوله‌رق نهرك بوط باشندن یوقاروسنده کی دونمایه
قوماندا ایتمك اوزره ادارهٔ نهریه رئیسی بولنان میرلوا دلاور پاشانك مأموریتی تذکر
وانها اولنوب بوکا درسعادتجه دخی مساعده بیورلمسی اوزرینه پاشای مومی الیه بوط
باشنده بولنان کمیلری دشمنك تشبثات تجاوزیه‌سی علیهنده استعمال ایتمك ایچون اول
طرفلره کوندرلدی اول ارالق مشارالیه عارف پاشا دخی براً ماچینه کله‌رك اوراده مومی
الیه دلاور پاشایی بولوب مأموریتنه درسعادتدن امر المدیغی جهتله مومی الیهی ایشه
قارشمقدن منع ایتمش ودونما سواریلرینه دخی پاشای مومی الیهك امرینه مطاوعت
ایتمملرینی تنبیه ایدرك روسجغه کلمش اولمسیله و بوحالدن طولایی متعاقباً مومی‌الیه دلاور
پاشا دخی روسجغه کلمسیله پاشای مومی‌الیهك مأموریتی و بوندن مقصد نه ایدوکی پاشای
مشارالیهه تفهیم اولنمشیدی ایشته اوصره ده پاشای مشار ومومی الیهما وسائر بعض ارباب
وقوف ایله اولنان مذاکراتده موجود کمیلرك دشمن مرمیاتنه تحمل ایده‌بیله‌جك وانلره
مقابله ایلیه‌جك قوت وجسامتده ومرتبهٔ کفایه‌ده اولمدیغی جهتله نهرك الده طوتیله‌بیلمسی
وسرت کوپریسیله قارشوجهت تیمور یوللرینك تخریب وتعطیلی حقنده اولان تصوراتك
موقع اجرایه وضع وایصال ایدیله بیلمسی معلوم اولان ایکی زرهلینك طونه‌یه کچورلمسنه
متوقف ایدوکی وصولرك فیضانی جهتیله مذکور کمیلرك نهره کوندرلملری ممکناتدن
اولدیغی تحقق ایتمسنه مبنی بوبابده درسعادته بالدفعات مراجعت اولنمش ایسه ده ایجابی
اجرا بیورلمامش اولدیغی کبی مؤخراً والیٔ ولایت دولتلو احمد پاشا حضرتلرینك شمنی یی
تشریف بیورملری ومشارالیه حضرتلرینك خصوصات بحریه‌یه وقوف ومعلومات‌نامه‌لری
جهتیله تصورات معروضه‌نك چارهٔ اجراسی استفسار وجریان ایدن مذاکرات ومخابرات
سابقه کیفیاتی دخی بیان وتذکار قلنمسی اوزرینه مشارالیه عارف پاشایده شمنی یه جلب

ایدرك بیلرنده واقع اولان مذاکراتده دخی طونه نهرینك الده طوتیله بیلمسی وتصورات
معروضه‌نك موقع حصوله کتورلمسی ایچون اسملری تعیین اولنسان ایکی زرهلی و برقاچ
اخشاب کمینك بهر حال نهره النمسی اهم والزم کورندیکندن اشبو کمیلرك درجهٔ الزمیتی
اهالی واسطه‌سیله اشعار واتیان ایدیله‌رك بوصورتله تأکیدات سابقهٔ عاجزانه‌می تأثیرایتدیره
بیلمك وارتق دائرهٔ بحریه‌جه برشی دینلمسنه وزیاده تأخرانه محل قالمامق مقصدیله طرف
عاجزیدن واقع اولان اخطار اوزرینه کیفیتی مشارالیه احمد پاشا حضرتلری طوغریجه
باب عالی‌یه یازمش اولدیغی حالده خصوصات بحریه‌یه مداخله ایتمامسی لازم کله‌جکی مألنده
وصورت توبیخده هم مشارالیهه وهمده طرف عاجزی‌یه تلغرافنامهٔ سامیلر کلمش و بونك
اوزرینه خصوص مذکورك مشار الیه حضرتلری طرفندن یازلمسی بروجه معروض
کندوسنك خصوصات بحریه‌یه معلومات تامه‌سی اولمسندن طولایی ترویجی موجب اولور
ملاحظه‌سیله طرف عاجزانه‌مدن اولنان اخطاره مبنی اولدیغی وصورت اشعارك ترویجی
پك اهم والزم بولندیغی طرف چاکریدن بتکرار جواباً باب عالی‌یه یازلمش ایسه‌ده ترویج
اشعار شویله طورسون جواب بیله آلنه‌مامشدرکه اکر اول وآخروقوعبولان معروضات
ترویج بیورلمش اولسه ایدی دشمنك حرکات وتجاوزاتی کرکی کبی تعطیل اولنور وایشلك
بشقه رنك کسب ایتمسنی موجب اولور ایدی چه فائده که بوقدر اخطارات وتأکیدات
ثمره‌سز قالمشدر حتی طونه سواحلنك نره‌لرینه طور پیل وضعی وقنغی موقعلره نه درلو
کمیلر ترتیبی لازم کله‌جکی بیانیله اجرای ایجابی طونه‌یه عزیمت عاجزانه‌مدن اول طونه
عموم قوماندانلغی جانبندن مقام سرعسکری‌یه واورادنده بحریه نظارت جلیله‌سنه
نه‌یولده تبلیغات اجرا قلنمش ونظارت مشارالیها جانبندن نه‌جوابلر ویرلمش اولدیغی قبوده
عندالمراجعه معلوم اوله‌جغی درکاردر اوت قوهٔ بحریه‌نك قوماندانی دخی طرف عاجزانه‌مه
محول اولدیغنك وبوندن طولایی بحریه نظارتنه (سؤال) ترتب ایتمدیکمنك نظارت
مشارالیها جانبندن درمیان اولندیغی مقدما مقام سرعسکریدن بیلدیرلمش ایسه‌ده جواباً
یازیلان تلغرافنامهٔ عاجزیده کوستردیکی وجهله کرچه قوهٔ مذکوره‌نك صورت عمومیه‌ده
قوماندانی یعنی سفاین حربیه‌دن طلب اولنه‌جق ایشلك تعیین وتوجیهی قوهٔ بریه
قوماندانلغنه محول اولمسی طبیعی ایسه‌ده سفینه‌لرك نصل ایشده ونه صورتله استخدام
ایدلمسی کبی صور اجرائیه وتفرعات سائره‌سی جانب بحریه‌دن مأمور قوماندانه عائداولمامق
ممکن اولمیه‌جغی کبی مشارالیه حسین پاشانك خود بخود نظارت مشار الیها طرفندن

قالدیرلمسیله نهرجه معلومات مکمله‌سی اولان بوبله بر ذاتك تمام ایشه مباشرت زماننده غیبوبتی وخلفنك وقتیله عدم وصولی وطونه‌جه معلوماتسزلغی و قوهٔ بحریه قوماندان وامراسی بیننده بالمذاکره شدت لزومی تعین ایدن واول وآخر تصریح اسامیسیله طلب ایدلمش اولان گمیلرك گوندرلمامسی ومشارالیه عارف پاشا طرفندن مؤخراً بیان واشعار اولندیغی وجهله عساکر واستحکاماتمز اولیان محللره گمی گوندرمامك اوزره دائرهٔ بحریه‌دن کندوسنه اوامر شدیده ومکرره ویرلمش اولمسی گبی صرف دائرهٔ بحریه‌دن منبعث وطونه سواحلنك الدن گیتمسی موجب اسباب تقصیریه‌دن طولایی دخی طرف عاجزانه‌مه ذره قدر مسؤلیت ترتب ایتمیه‌جکی بدیهیدر

اسباب معروضه‌دن طولایی وقتاکه روسیه‌لو قارشو سواحلی استحکامات ایله تقویه وبیوك چاپلی طوپلرایله تجهیزایتدی ارتق ذاتاً اوفق تفك شیلردن عبارت اولان قوهٔ نهریه بتون اجرای حرکته مقتدر اوله‌میه‌رق بولندقلری موقعده قالدیغندن وذاتاً دوبریجه‌ده بولنان قوهٔ عسکریه‌نك مقداری آزاولمغله برابر موقعی دخی معلوم ایدوکندن دشمنك اورایه گچمسی مأمول اولمغله قطعهٔ مذکوره اهالیسنك ایچرولره النمسی لزومی حسب التعلق اولوقت طونه والیسی بولنان دولتلو صادق پاشا حضرتلرینه اخطار اولنمسنه مبنی کیفیت مشارالیه حضرتلری طرفندن باب‌عالی‌ایله بالمخابره قرارلشدیریله‌رق اجرای ایجابی ضمننده قطعهٔ مذکوره ملکیه مأمورلرینه تعلیمات لازمه اعطا بیورلمش‌ایدی قوهٔ‌نهریه‌نك حسن ترتیب واستعمالنه سکته گتورلمسندن طولایی اگرچه استعفا ایتمکلکی بیله گوزه الدیرمش ایسه‌مده وقتك وصفت حمیتمك مساعد اولمدیغنی تعریفه حاجت گورمم

مذکور لایحه‌ده بالجمله حدود خاقانیه‌نك هرطرفی تقویه ایدیله‌رك مدافعه دشمنه کافی برحاله قونلمش وطونه بوینده منتظم برقوهٔ کلیهٔ وافیه بولندیرلمش اولدیغی‌اثنان بیوریله‌بور واقعاطونه بویی گبی سرحد مهم ومعتنانك استحکاماتدن عاری‌اولمسی‌ونهرده بولندیریله‌جق سفاینك حین اقتضاده بارینه‌بیلمسی ایچون الده منتظم لیمانلر بولنمامسی هیئت دولت‌طرفندن بش‌التی‌سنه مقدم نظر تأسفله گوریله‌رك‌اجرای ایجابی ضمننده دولتلو ایوب‌پاشا حضرتلری وسعادتلوبلوم پاشاایله بحریه وارکان حربیه امراسندن مرکب برقومیسیون مخصوص‌تشکیل قلنه‌رق وریاستی عهدهٔ عبیدانه‌مه توجیه بیوریله‌رق اولطرفه عزیمت اولنمش وطونه بوینك ایجاب ایدن مواقعیله وارنه وشمنی موقعلرینه استحکاملر وروسجق وسائر محللرده دونما ایچون لیمانلر انشا اولنمق وحتی کوستنجه‌ایله بوغاز کویی اره‌سی دخی استحکام‌ایله طوتلمق

اوزره ایشه مباشرت اولنمسنی متعاقب ارضرومه تحویل مأموریت عاجزانهم وقوعبولهرق ومذکور قومیسیون طاغیلهرق تشبثات واقعه قوهدن چیقاریلهمامش ایدی هر طرفی تقویه ایدلمش دینیلان وطولی ایکی یوز ساعته قریب بولنان طونه حدودینك یالکز شمنی وودین وروسجق وسلستره موقعلری مستحکم اولوب وطوترقان ایله نیکبولی موقعلرنده دخی اوفق تفك استحکام بولنوب حدوك محال ومواقع سائرهسی استحکاماتدن خالی وتجاوز اعدایه مساعد بولندیغی معلوم اولدیغی کبی اشبو مستحکم عد اولنان مواقعه دشمنی ووارنه موقعلرینه یاپیلمسی اول زمان قرارکیر اولان استحکاماتی دخی بودفعه طونهیه مواصلت عاجزانهمده هنوز ناتمام برصورتده بولدیغمی وبونلرك اکماله وبعض لازم کلان محللره یکیدن استحکام انشاسنه فوق العاده سعی واهتمام اولنمش ایسهده مذکور قومیسیونك بدأ ایتدیکی استحکاماتدن الیوم بعضیلری اکمال ایدیلهمدیکنی هیئت علیهٔ دیوانك معلومات علیهلرینه حواله ایدر وبواحوالی ارکان حربیه رئیس سعادتلو پاشا حضرتلرینك مشهوداتیله اثبات ایلرم بوحدود اوزرنده قوهٔ کلیهٔ وافیه تحشد ایتدیرلدیکی بحثنه کلنجه ۱۹ شعبان سنه ۱۲۹۴ تاریخلو ممهور جواب عاجزانهمده دخی یازلدیغی وجهله بو محاربه قوهٔ موجودهمزك کفایتنه کونهرك ودشمنه غلبه امید ایدرك اختیار ایدلمش اولمیوب مجرد ناموس دولت علیهیی صوك درجهیه قدر حرباً محافظه ایچون اختیار ایدلمش وبوبابده هردرلو فداکارلق کوزه الدیرلمشیدی ومهما امکن مدافعه ایچون اولوقتکی قوهٔ موجودهدن طونه جهتنه یالکز یوز یتمش طابور افراد تفریق ایدیله بیلمش ایدیکه بونك اللی طابوری صربیه حدودندن نیکبولی‌یه قدر اولان مواقعی محافظه ایتمك اوزره ودین ایچون واوتوز طابوری نیکبولی‌یه قدر اولان مواقعی محافظه ایتمك اوزره ودین ایچون واوتوز طابوری نیکبولی دخی داخل اولدیغی حالده اورادن طوترقانه قدر سواحلی محافظه ایتمك اوزره روسجق ایچون ویکرمی طابوری طوترهقان موقعی داخل اولدیغی حالده اورادن بوغاز کوینه قدر موقعی وقایه ایتمك اوزره سلستره ایچون وسکزی دوبریجه واستحکاماتنی محافظه ایتمك وهر طرفه احتیاط اولمق اوزره اللیسی دخی شمنی واون ایکیسیده وارنه ایچون ایدی ارباب وقوفك معلومی اولهجغی وجهله شمدیکی اسلحه واکا کوره یاپلمش اولان مواقع معلومه استحکاماتنه نسبتله اشبو مقداری عرض اولنان عسکرك کلیتی شویله طورسون مواقع معروضه ایچون کافی وافی اولهجغی ظن اولنمز

محاربات سابقهده دولت علیه شمدیکی قوهٔ عسکریهسنك نصفنه بیله مالك اولمدیغی

وروسیه‌نك قوتی ایسه شمدیکندن دون بولنمدیغی حالده کوچ ایله یالکز بر یردن کچه‌بیلدیکی وبالقانی آشه‌مدیغی وبودفعه ایسه بوقدر قوت وار ایکن روسیه‌لو یالکز طونه‌یی کچمك ایچون قرق اللی بیك آدمی کوزدن چیقارمش ایکن مدافعه ومقابله کورمکسزین طونه‌یی ایکی یردن کچدیکی بیان بیوریلیور دولت علیه‌نك مسئلهٔ ماضیه‌ده طونه سواحلنده بولندیردیغی قوت شمدیکندن پکده آز اولمدیغی کبی روسیه‌لونك بودفعه طونه جهتنه کتوردیکی قوهٔ عسکریه‌نك مقداری مسئلهٔ ماضیه‌ده کتوردیکی عسکرك ایکی مثلندن پك چوق زیاده‌در بوندن بشقه مملکتین عسکریده بوقوته منضم ومعاوندر روسیه‌لونك بودفعه روم‌ایلی جهتنه تجاوز ایچون اولان تشبثات وتدارکاتنك درجاتی بالذات ایمپراطورك وولی عهدینك اوراده بولنمسیله اکلاشیلور دشمنك قوهٔ عسکریه‌سنك کلیت مقدارینی مشارالیه علی نظامی پاشا حضرتلرینك روسیه‌لو طونه‌یی تجاوز ایچون قرق اللی بیك کشی کوزدن چیقارمشدر بیورملریده اثبات ایده‌یور بوکا قارشو بزم الیمزده بولنان قوت ایسه یوز یتمش طابوردن عبارت کبی‌ایدی روسیه مسئلهٔ ماضیه‌ده واقعا یالکزدوبریجه طرفندن تجاوز ایده‌بیلدی چونکه مملکتینده اول زمان شمندوفر کبی برواسطهٔ نقلیه اولمدیغی ایچون یوقارولره عسکر ومهمات سوق ایده‌مزدی وسایط تجاوزیه‌که بر طاقم اشیای ثقیله‌در اولوقت بونلری براً یوقارولره نقل ایده‌میه‌جکی کبی نهراً دخی استحکاممز اوکندن کچوره‌مز ایدی شمدی ایسه حال کلیاً بونك خلافنه‌در بوندن بشقه دشمنك اولوقت مملکتینده خط رجعتنی اوستریالونك تهدید ایتمسیله اوراده برقوهٔ احتیاطیه طوتمغه مجبوریتی واجنبی متفقلریمزك تأثیر نفوذی‌وانلردن عسکر انتظاری دخی بونلردن ومسئلهٔ ماضیه اثناسنده اولاح بغدان عسکرینك دشمنه معاون اولمامسندن ودشمنك علایم تجاوزیه‌سی وبلغارستانده عصیان ملاحظه‌سی وقره‌طاغ مسئله‌سی بولنمامسندن ناشی مسئلهٔ حاضره‌نك بالوجوه محاربهٔ ماضیه‌یه قیاس قبول ایتمیه‌جکنی هیئت محترمهٔ دیوان دخی تصدیق ایدر سلطنت سنیه‌نك عموم قوتی واقعا مسئلهٔ ماضیه‌ده‌کی قوهٔ عمومیه‌دن پك چوق فضله‌در فقط بزم موضوع بحثمز طونه جهتنده‌کی قوتدر .

مذکور لایحه‌نك برفقره‌سنده دخی بیله کبی بر موقع مهم الده ایکن مؤخراً تخلیه اولنه‌رق طرنوی یولنك آچلدیغی وطرنوی طبیعی مستحکم اولدیغی حالده اوراده مقدار کافی عسکر بولندیرلمامسندن ناشی دشمن بیله‌دن کلوب طرنوی‌یی ضبط ایتدیکی وصکره بلامانع بالقانی کچدیکی کوستریلیور اهل وقوفك معلومی‌اولدیغی وبرمفصل وصحیح خریطه‌یه

مراجعت ایدلدکده جمله‌جه معلوم اوله‌جغی وجهله پلونه دینیلان موقع روسجقدن طرنوی‌یه کیدن شوسه‌نك یانتره صوینی قطع ایتدیکی نقطه‌نك پیشکاهنده واقع برقریه اولوب اوراده مذکور صوپك اوزرنده‌کی کوپری‌یه دخی پلونه کوپریسی تسمیه اولنمش وبو کوپریدن کچن شوسه فی‌الواقع طرنوی‌یه کیدر ایسه‌ده بویول روسجقدن کلانلر ایچون بولنمشدر زشتویدن ایسه اشبو پلونه‌نك درت بش ساعت آچیغندن کچر وطوغریجه طرنوی‌یه کیدر مکمل بر شوسه‌سی بولندیغی کبی زشتویدن سلوی‌یه قدر شوسه‌دن آیریله‌رق طرنوی‌یه بشقه بر شوسه طریق دها واردرکه روسیه‌لو طرنوی‌یه اشبو یوللردن کلوب پلونه‌دن کچمامشدر بوحاله نظراً پلونه موقعنك الده طوتلمسی دشمنه طرنوی‌یه یول ویرمامك دیمك اولمیه‌جغی جهتله اهمیتی اولمدیغی کبی بلکه اویله جزئی قوتله اوراده طورمسی نه درجه تهلکه‌لو اوله‌جغی ارباب فنك معلومیدر زیرا پلونه موقعی روسجغه طقوز اون ساعت اولوب زشتویده‌کی دشمن ایسه یانتره‌نك مناسب محللرندن کچه‌رك اوراده بولنان قوتك ارقه‌سنی المسی پك قابلدر ایشته بومحذور ملاحظه‌سنه وذاتاً اوراده قوت طوتلمسندن ناشی استفاده ایدیله‌میه‌جکنه ودشمن بوصورتله ارقه‌سنی الورایسه تخلیص ایچون الده کافی قوت بولنمامسنه مبنی روسجق فرقه‌سندن اوراده بولنان مفرزه فناً لزوم کورنمسندن روسجقله مواصلت کسب ایتسون ایچون ترسنك جهتنه طوغری چکدیرلمشیدی طرنوینك طبیعی مستحکم اولدیغی حالده آز قوت بولندیرلمسندن ناشی دشمن طرفندن ضبط اولنمش اولدیغی بحثنه کلنجه شمنیدن بالخاصه طونه عموم قوماندانی بولنان دولتلو احمد ایوب پاشا حضرتلری تکرار لاجل المعاینه طرنوی ونیکبولی جهتلرینه کتدیکی صره‌ده ذاتاً دخی معلوم عاجزانه‌م اولدیغی وجهله طرنوینك استحکام ویریله‌رك آز قوتله طوتلمسی حسب الموقع ممکن اوله‌میه‌جغنی بیان ایتمش وبورانك حال تدافعی‌یه قونلمسی یکرمی بش اوتوز طابور اقامه‌سنه متوقف اولوب الده بولنان ومقداری معلوم اولان قوهٔ عسکریه‌دن ایسه اوراسی ایچون اولمقدار عسکر تفریقی غیر قابل بولنمش اولدیغندن اوراده یالکز اسایش داخلینك محافظه‌سیچون میرالای علی حمدی بك قوماندا‌سیله ذاتاً اوراده بولنان درت طابور ترك ایدلمش وبوحال مکرراً درسعادته یازلدیغی کبی طرنویده درت طابور بولندیغی تقدیم اولنان ژورنالده دخی محرر بولنمشیدی .

بالقانلرك طوتلمسی ایسه ذاتاً درسعادته عائد وبونك ایچون ادرنه‌ده بولندیرلمق اوزره قرق بيك کشیلك برقوهٔ احتیاطیه ترتیبی مقرر ایدی طونه جهتنده بولنان قوت اورالر

ايچون كافى اولمديغى حالده بونكله بالقانكده محافظه‌سى قابل اوله‌ميه‌جغى هركسجه معلوم اولوب بالقان جهتنك ذاتاً طرف عاجزانه‌مه تعلقى يوق ايكن ينه اوراسيچون مرتب قوتك لزومى وسرعتله اجراى ايجابى متادياً ومكرراً درسعادته يازلمشدر طونه جهتنه مواصلت عاجزانه‌م دقيقه‌سنده بداً ايله ذاتاً اوراجه اولان معلومات موقعيهٔ عاجزانه‌مه قناعت ايتميوب اكثر مواقعى مكرراً وبالذات طولاشه‌رق وبعض محلره دخى احمد ايوب پاشا وفريق سعادتلو نجيب پاشا حضراتنى واردونك اركان حربيه رئيسى بولنان ميرلوا سعادتلو رفعت پاشايى كوندره‌رك معلومات مكرره استحصال ايدوب الده بولنان قوهٔ عسكريه‌نك وضعيتنه واستحكامات ناقصه‌نك اكمالنه ويكيدن ايجاب ايدن محلره استحكام انشاسنه ومهمات ولوازمات غير مكمله‌نك معلوم اولان حالك تحملنه كوره تزييدوا كماله فوق‌العاده والدن كلديكندن زياده حسب‌الوظيفه سعى وغيرت اولنمش ودشمن هر نره‌دن تجاوزه تصدى ايسه عسكردن خالى هيچ بريره بوله‌مامشدر فقط معلوم اولديغى ومكرراً عرض اولنديغى وجهله بو ترتيبات الده بولنان سرمايه‌يه كوره تعيين ايديله‌بيلمشدر نره‌ده نه‌مقدار عسكر بولنديغى هر وقت يازلديغى كبى بوباده ژورنال دخى تقديم اولنمش وبو ژورنال ايجاب ايدن ذوات عليه طرفندن البته مطالعه وتدقيق بيورلمشدر وجابجا تدقيق ايچون مواقعى طولاشان ياوران جناب شهرياريك دخى منظورلرى اولمشدر كافهٔ سواحلك محافظه‌سى جهت جهت مواقع معروضه ايچون مرتب عسكره حواله وايجابى وجهله قوماندا‌سى مواقع مذكوره قوماندانلرينه احاله اولنمشدركه بيوك قوماندانك اجرا آتى بوندن عبارت اوله‌بيلور ايشته بو ترتيباتك ثمره‌سيدركه شمندوفر خطنى الده ايده‌بيلمك ايچون طوتره‌قان ايله روسجق بيننده واقع محلردن تجاوزى فوق‌العاده ارزو ايتمش وبوكاچوق كره وپك زياده چالشمش ايسه‌ده هربرده قارشوسنده قوهٔ مدافعه بوله‌رق موفق اوله‌مامشدر اوت دشمنك اصل مقصدى بورا ايله برابر نيكبوليدن كچمك اولديغى حس اولندى وپك چوق يرلردن دخى اول صورتله خبر ويرلدى ايدى حقيقةً اورالردن تجاوزه دخى فوق‌العاده چالشدى امايول بوله‌مدى اكر ايستديكى محلدن تجاوزه اصرار ايديدى كوزدن چيقارديغى بيان بيوريلان قرق اللى بيك كشيدن فضله دها پك چوق تلفات ويروبده ينه موفق اوله‌مازدى دوبريجه قطعه‌سنك ذاتاً موقعى معلوم اولوب حسب‌الموقع اوراده بولنان قوتك جزئيت مقدارى دخى محتاج عرض اولمديغى جهتله اوراجه استنادمز مجرد دونمايه اولديغى حالده دونمادن بر وجه

معروض مطلوب اولان خدمت ومنفعت حاصل اولمامسيله دشمن اورادن طبيعى تجاوزه فرصت ياب اولمش وفقط زشتوى موقعى بويله اولميوب موقعنك ايجابنه كوره عسكرله طوتلمش يعنى حق اولديغى وجهله احمد پاشا لواسيله محافظه ايدلمش اولديغى كبى قارشوسى كوللك وبطاقلق اولديغى وهيچ بر وجهله دشمنك مرورينه فناً الويريشلى اولمديغى محقق اولان بر محل بولنديغى واورادن تجاوز اعدا مظنون بولنمديغى حالده سالف العرض مقصدى اولان محللردن تجاوز موفق اوله مديغندن واوله ميه جغنى دخى قوياً اكلاديغندن واوجه دخى عرض اولنديغى وجهله دشمنك بودفعه كى تداركاتى خارج ازتصور بولنديغندن هيچ حس اولنميان بر چوق وابور واستنبوط ودوبه وصال كبى اسباب تجاوزيه ايله ليلاً زشتوى يه مجبوراً تصدى ايتمش وهر نقدر اورادهده مهما امكن مدافعه يه كافى عسكر موجود ايديسهده هر نصلسه تجاوزه فرجه ياب اولمشدر دشمنك عرض اولنديغى وجهله اسباب مروريه سنك مكمليتى جهتيله بردن بره اورايه خيلى قوت كچورمش ايسهده بوكا قارشو تيزالدن كوندريله جك عسكرك روسجقدن سوقى لازم كلوب حالبوكه روسجقده بولنان قوۀ عسكريه ذاتاً لزوم حقيقى رادهسنده بيله اولمديغى كبى اوصرهده دشمن دوسجغك الت طرفلرندن دخى تجاوزه چالشمقده اولديغندن واوجهتلردن تجاوزى دها مضر اولديغى كبى سالف العرض دوشمنك زشتويدن تجاوزى ذاتاً وفناً مأمول اولميوب برساخته تجاوز اولمسى دخى احتمالدن بعيد اولمديغندن درحال يعنى دشمنك تجاوز ايتمكده اولديغى خبرى الديغى آنده اشرف پاشا حضرتلرى روسجقدن بله يه طوغرى انجق برلوا عسكر كوندره بيلمش وبووقت زشتويدن اورايه چكيلان احمد پاشا لواسيله بلهده قارشولشوب فقط اولوقت اورايه كچمش دشمن عسكرينك كليتلو اولديغنى خبر الملرى جهتله روسجقدن كيدن لوا بلهدن اوته يه كيتمامشدر بوخبر الديغى كيجه درعقب روسجقدن زشتوى يه زرهلى سوقيله بحراً ده برايش كورلمسى طرف عاجزانه مدن اشرف پاشا حضرتلرينه يازلديغى كبى طونه بحريه قوماندانلغنه تعيين ايدلمش اولان دولتلو راسم پاشا حضرتلرى هنوز شمنى يه كلوب اورادهده اولمسى جهتله اشعار عاجزانه مه قوت اولمق اوزره مشار اليهى اويقودن قالديره رق ايجاب ايدنلره طرفندن تلغراف يازديرلمش ايسهده اولوقت دخى بحراً بر ايش كوريله مامشدر بووقوعات عقيبنده شمنيدن همان برلوا عسكرك يعنى التى طابوردن عبارت اولان صفوت پاشا لواسنك هم اورايه سوق اولنه جق قونك ادانغاردى اولمق وهمده خرستيانلرك محسوس اولان افكار فاسده لرينك حصولنه ميدان ويرلمامك اوزره عثمان

بازارينه طوغرى سوق ايدلديكى كبى دشمنك صاغ جناحنى تهديد ايتمك اوزره ودينده بولنان عثمان پاشايه دخى قوۀ معلومه ايله همان حركته حاضرلنمسى امرى ويرلمش وشمديه‌كى ايكى پياده فرقه‌سندن برى هم دشمنى صول جناحندن تهديد ايتمك وهمده بالقان جهتنى كوزتمك ايچون ينه عثمان بازارينه طوغرى سوق اولنمق اوزره حاضرلنمش ايسه‌ده اواراتق بهمه‌حال زشتويده كى دشمن اوزرينه عسكر سوق اولنمسى مجلس عسكرى قراريله قطعيا درسعادتدن امر بيورلمسى جهتيله مذكور پياده فرقه‌سى اون يدى طابوره ابلاغ اولنه‌بيله‌رك كذلك شمديه‌ده بولنان سوارى فرقه‌سيله برابر احمدايوب پاشا حضرتلرينه بالترفيق روسجقده طوغرى يوله چيقارلمش وشمديدن زشتوى‌يه عسكر سوقى يدى سكز كونه متوقف اولديغندن جهات سائره‌دن ايسه بوحركت افكار عاجزانه‌مجه ونفس الامرده اولجه تصور اولنان حركت كبى صاغلم وفائده‌لى كوريله‌مامش ايسه‌ده مذكور امر قطعى‌يه امتثالاً بوفرقه كوز چشمه موقعنه قدر ايلرولييوب وروسجقدن دخى اون ايكى طابورايله اشرف پاشا حضرتلرى كلوب اوراده سوارى فرقه‌سى دشمن سوارى فرقه‌سيله چرخه‌لشمغه باشلامشدر فقط اوصره‌ده سرعسكر سابق دولتلو رديف ونامق پاشالر حضراتى مأموراً شمنى‌يى تشريف بيورمش اولدقلرندن ارتق ايشجه يدعاجزانه‌مده اوقدر قوت قالمديغى كبى مشاراليه احمدايوب پاشا فرقه‌سنك شمنى اوزرينه وارمسى مصيب اولميوب دشمنى اوزرينه جلب ودعوتله كندوسنه اوپرشلى برمحلده محاربه ايتمسى مناسب اوله‌جغندن بحثله اولوجهله حركت ايتديرلمسى مشار اليه نامق پاشا طرفندن حسب المأموريه رأى وتنسيب بيورلمسيله اولوجهله ايجابى اجرا قلنمشدر ومتعاقباً دخى درسعادتجه برپلان ترتيب بيورلديغندن ارتق دشمن اوزرينه وارلميوب شمديلك دشمنى اوراده اويالندرمق لازم كله‌جكى اراده بيورلمشدر اولجه عثمان پاشا حضرتلرينه ودينده حركت ايچون امر امر ويرلمش اولديغى عرض اولنمشيدى اشبو امر ويرلديكى صره‌ده روسيه‌لونك تيموق نهرينك آلت طرفندن تجاوز ايده‌جكى درسعادتدن اخطار اولنمسى وروسيه‌لونك برايكى كونه قدر فيلورنه‌دن تجاوز ايده‌جكى ينه درسعادتدن عثمان پاشايه دخى يازلمسى جهتيله مشاراليه عثمان پاشا حضرتلرينك حركتى برقاچ كون قدر طبيعى تأخر ايتمش ايسه‌ده پلونه‌نك اهميت موقعيه‌سنى ومشار اليهك بهمه‌حال كلوب پلونه‌يى طوتمسى اهم والزم اولديغى يقيناً بيلديكمدن بوبابده مشار اليهمانك رديف ونامق پاشالر حضراتى اقناع ايله عثمان پاشا حضرتلرينى پلونه‌يه چكدم ولازم كلان تعليماتى اعطا ايله اوتعليماتى درسعادته دخى عرض

ایلدم دشمن بولونه‌مق املینی تقدیر ایدوك اوزرینی بر ضبطه کچورمك فكریله دفعاتله
هجوم ایتمش ایسه‌ده حمد اولسون منهزم اولمش و اشبو مانوره دشمنك حالی قادرینی قیرمش
ایدی اکر امر قوماندایه مداخله اولنمامش اولسه ایدی وحالك ایجابی ایتدیردیکی
صورتله حرکتده مختار قالسه ایلدم دشمن الفانه طوغریدن ایلروله‌مزدی و بوحال اربابنك
معلومیدر نه چاره که اوزاقدن امر قوماندایه مداخله ایشه بشقه رنك كسب ایتدیردی
اوت بویله‌در چونکه عاجزلری سالف‌العرض صفوت پاشا واسطی عثمان پازاریه حرکت
ایتدیردیکم صیره‌ده اوجهتك هر بر موقعنی لایقیله بیلان کویلو خفیه اخبارلرینی دعوتله
عسکرله برلکده حرکت ایتملرینی نصیحت ایتمش و بوخلقدن سلاح استعمال ایده‌بیله‌جکلری
اسلحهٔ جدیده‌سیله تسلیح ایتمش وعزیز پاشا فرقه‌سی دخی سوق ایتمك اوزره بولنمش ایدی
فقط بوکا موفق اولنه‌میه‌رق اشبو فرقه دیکر قوماندا ایله ولا زغنوی طرفنه حرکت
ایتدیرلدی واشرف پاشا حضرتلری دخی اون ایکی طابورله روسجقدن چیقوب برلشدی
بوصیره‌ده روسجقده بولنان مربالو جناب شهریاری سعادتلو پاشانك وتوالی ایدن اشعار
واخطارینه مبنی روسجقده قوت قالمدیغندن دشمن الت طرفندن کچمکه چالشمقده اولوب
عسکر یتشدیرلمز ایسه روسجق الدن کیده‌جکندن بحثله اوراده عسکر یتشدیرلمسی مابین
همایون جانب عالیسندن امر وفرمان بیورلمقله درعقب اوراده عسکر سوقنه مجبوریت حاصل
اولمش ایشته بوفرقه‌نك دیکر قوماندانلر ایله اورالرده بلا استفاده وقت کچورمسی دشمنه
میدان ویرمکله وطرنوه‌نك حالی وقوعی ذاتاً عرض اولندیغی کبی عثمان پازارنده اولان
عسکرده مرتبهٔ کفایه‌ده اولمامقله دشمن سلوی جهتندن طرنوه‌یی دخی طوتدی و الفانه
ایلرودی بونك اوزرینه صفوت پاشا واسطنك ایکی طابوری قزانه کوندریله‌رك اوراسی
طوتلدیغی کبی عثمان پازارنده قالان عسکر دخی ینه درسعادت طرفندن اسلمیه جهتنه
حرکت ایتدیرلمش اولدیغی صکره‌دن خبر الندی وحاجی قرالدوق بك رفقتیله ادرنه
جهتندن شمنیه کلمکده اولان چرکس سواریلرینك اوراده توقیفی طرف عاجزانه‌مدن
اسلمیه متصرفلغنه یازلمش اولدیغی حالده مؤخراً رؤف پاشا حضرتلرینك اوراده تشریفلرنده
عساکر مرقومه مشارالیه حضرتلری طرفندن کاملاً شمنیه اعزام اولنمش ایکن مؤخراً
بونلر وشمنیه‌ده بولنان دیکر سواریلر درسعادتك امریله مجبوراً الفالك اوبه یوزینه سوق
اولندی دشمنك بوصورتله ایلرولمسی اوزرینه بر اوجله تصور اولنسان مذکور یلاندن
نتایج حسنه استحصال اولنه‌جغنده کی امید قوی دشمنك شو پریشانی حالندن بربیوك

استفاده‌نك الدن چیقارلماسی ملاحظه‌سیله ینه بومانوره‌نك اجراسی ضمننده تشبثات لازمه‌یه عاجزلرینی وجداناً اجبار ایتمسیله مشار الیهما نامق ورديف پاشالر حضراتی بالاتباع فرقه‌نك قاضی قریه‌سندن ینه عثمان بازارینه حرکتی ضمننده احمد ایوب پاشا حضرلرینه امر ویرلدی وارتق طوتره‌قان جهتندن اوقدر قورقولمدیغندن اوراده بولنان اصف پاشا مذکور احمد ایوب پاشا فرقه‌سیله هزارغراده برلشمك اوزره اون طابورله طوتره‌قاندن حرکت ایتدیرلدی وحتی شمنیده بولنان طرنوی متصرفی جلب ایله مشارالیهما حضراتی حاضر اولدقلری حالده عسکرك صورت اداره‌سی مذاکره ایدیله‌رك تدارکات ایچون عثمان بازارینه کوندرلدی وبوحرکت دخی درسعادته یازلدی فقط لایقیله بیلدیکم اسبابدن ناشی ینه درسعادتدن مشارالیه ردیف پاشایه وقوعبولان اشعار اوزرینه بوحرکت دخی تأخیر اولندی اکر بومانوره اجرا اولنمش اولسه ایدی بحول الله تعالی دشمنك صول قنادی دخی قیریله‌رق پك بیوك نتایج حسنه استحصال اولنه‌جغی اهلنك عندنده معلوم ومصدقدر بونی متعاقب شمنیدن سالم پاشا فرقه‌سی همان حمله وعثمان بازاری جهتنده اولان قونه ضم ایدلدیکی کبی عثمان پاشانك مظفریات واقعه‌سندن لایقیله استفاده ایتمك اوزره ینه بومانوره‌نك اجراسی چاره‌سنی ارامقده ایکن سائقهٔ قدر درسعادته عودتمزی ایجاب ایتدیردی دشمنك اوصره‌ده‌کی انهزامندن استفاده اولنمیه‌رق شمدی‌یه قدر کسب قوت ایتمسنه میدان براغلمسندن طولانی الیوم تأسفدن کندیمی الهمم .

والحاصل لایحهٔ مذکوره‌ده اتیان بیورلدیغی کبی عاجزلری بوش اوله‌رق شمنیده اوتورمدم یالکز ترتیبات واجرا آت ایچون وجود عاجزانه‌مك تحملندن زیاده مواقعی طولاشدم عسکرك فضله اوله‌رق برنفری بیله قلعه‌لرده قپانوب قالمدی قلعه‌لر ایچون ذاتاً مرتب عسکر مرتبهٔ کفایه‌ده اولمیوب بونلردن مدافعهٔ اعدا ایچون چیقاریلان وایجاب ایدن یرلرده تعبیه ایدیلان مقدارندن ماعدا قلعه‌لرده قلان عسکر اوقلعه‌لرك مهما امکن محافظه‌سیچون لزومی اولان عسکرك ثلثی نسبتنده بیله دکل ایدی ودیندن عثمان پاشا حضرتلری حرکت ایتدیرلدی روسجقدن اشرف پاشا حضرتلری چیقارلدی حتی بونك ایچون سالف العرض فریاد اولنمشیدی شمنیده لااقل سیار اوله‌رق اللی التمش طابور بولنمق لازم ایکن قلعه‌یی دخی محافظه ایتمك اوزره قرق بش طابور انجق وارایدی که بوده یالکز استحکاماتك محافظه‌سنه کافی دکل ایدی بوندن دخی فرقهٔ سیاره ومفرزه‌لر ترتیب واخراج اولندی وبواجرا آت هپ هر نفرندن بیك درلو محسنات استحصال اولنه‌جق صورتده اجرا ایدلدی ساحلك

هر جهتی عسکرله طوتلدی وجمله‌سنك قومانداسی صاحبلرینه تودیع اولندی لکن معلوممدر که
بیوك قوماندان هر لوایی هر طابوری هر بلوکی بالذات قوماندا ایده‌مز قنغی قاعده‌ده بیلزوم
اوله‌رق نقدر عسکر قالمش ودشمن نره‌دن تجاوزه چالشمشده قارشوسنده بر قوۀ دافعه
بولمامشدر ذاتاً طونه عموم قوماندانی میدانده اولوب عاجزلری یالکز کلیات اموره
نظارته مأمور اولملغم لازم کلور ایکن ال برلکیله اولوجهله مفردات اموره‌ده فوق‌العاده
چالشلدی دشمنك حرکاتنه قارشو والده کی قوته کوره ممکن اولان ولازم کلان ترتیباتی
اجرا ایتدم فقط نه خارجی وداخلی دشمنمزك ونه‌ده مواقعك احوالنه معلوماتلری اولمیان
ذوات طرفلرندن امر قوماندایه مداخله اولنمسی جهتله معلومات اوزرینه قرارلشدیرلمش
وایدیله‌جك تشبثات ثمره‌سز براقلدی قوماندایه خارجدن مداخله اولنمسندن دولتلرجه
نصل سیأته تصادف اولندیغی تواریخده مسطوردر درسعادت روم ایلینك اهمیتنی تقدیر
ایتمدی روم ایلی ایچون ترتیبی مقرر اولان قوت روم ایلی‌یه نسبةً اوقدر اهمیتی اولمیان
اناطولی‌یه وهیچ برفائده‌یی مفید اولمیان صخومه صرف واستهلاك ایدلدی بوقوتك سرعت
ترتیب وتدارکنی دفعاتله اخطار ایتدم روم ایلی ایچون عسکره اولان احتیاجی ارکان حرب
رئیسی سعادتلو محمود پاشا حضرتلرینه‌ده عرض ایتدم حالبویله ایکن درسعادتك خطاسندن
طولایی نیچون مسؤل اوله‌یم درسعادتی اخافه ایتدی دینیلان تلغراف عاجزی کچن سنه‌کی
بلغارستان مسئله‌سنده انلرك دفع شقاوتلریله اوغراشدیغم اثناده بلغارلرك افکار واطوارلرینه
وکندولرینك فساد وشقاوت ایچون روسیه‌لو طرفندن فرقه والای وطابور هیئتنده ثبت
دفتر ایدیله‌رك اورغانیزه اولدقلرینه یقیناً کسب وقوف ومعلومات ایتمش بولندیغمه
وروسیه‌لونك دولت محاربه‌سنك قواعدی خارجنده وعادتا حیدود صفتنده بلغارلر
واسطه‌سیله بالقانی تجاوز ایتملری حس اولنمسنه مبنی بك طوغری وصادقانه براخطار ایدی
حتی سلیمان پاشا حضرتلرینی ادرنه جهتنه کتوروب استانبولك خطای سابقنی اصلاح
ایدن اوتلغرافدر اشبو اخطار عاجزانه‌مك شایان تقدیر اوله‌جغی یرده شمدی بونکله اتهام
اولنمقلغمه چالشلدیغنه تأسف ایتمامك قابل دکلدر مکرراً عرض ایتدم‌که سواحلك کافه‌سی
طوتلمش ایدی انك ایچون اهالینك کیرویه چکلمسنه حاجت کوریله‌مامش ومع مافیه
کندولرینی محافظه‌یه مدار اولمق ایچون ذاتاً اوراده بولنان وصکره جلب ایدیلان اسلحه
روسجق سنجاغی اهالئ مسلمه‌سنه بالاعطا تسلیح اولنمش اولدیغی کبی دها ایجاب ایدنلری
تسلیح اولنمق اوزره برمقدار اسلحه دخی درسعادتدن جلب اولنوب ولایته کوندرلمشدر

وهرصورتله اهالينك امر محافظه‌لرينه سى وغيرتدن كيرو طورلمامشدر بونكله برابر اهالى ايشى باب عالى‌يه عائد موادندر حتى بوايشك ملكيه‌يه عائد اولديغى لايحه‌ده دخى ايتان ايديليور شوراسنى دخى عرض ايتمكدن كنديمى الهمم كه معلوم اولديغى وجهله دولت ابد مدتك خدمتنده بوسن وساله كلمش وركوب ونزوله اقتداردن اسقاط ايدن بر علتله‌ده معلول بولنمش اولديغم جهتله سايهٔ مرحمتوايهٔ جناب شهرياريده زمرهٔ دعا كويانه التحاقم زمانى كلمش ايكن اباء واجدادمك همان كافه‌سى كيمى انغ ايله آتيله‌رق وكيمى تيغ وتفنك ايله جان ويره‌رك اوطوبراقلرده دين ووطن قربانى اولدقلرى ايچون بونلره التحاق آرزوى قويسيله وخاندان سلطنت سنيه‌لرينك كمتر بنده‌سى ونعم جليلهٔ شهرياريلرينك پرورده‌سى بولنديغم ولى نعمتمز پادشاهمز افندمز حضرتلرينك ارادهٔ كرامتعادهٔ جناب شاهانه‌لرى سوقيله مع الافتخار بونجه مشاق اختيار ومالك اولديغم يالكز بر جانمى اتالرم ووطنم يولنده وپادشاهم اوغورنده ايثاره احضار ايتمش اولديغم حالده تشبثات معروضه‌مك بر قسمى سالف العرض سكته‌يه اوغرادلمش وبونك بر چاره‌سنى كورمك وثمره‌سنى دوشيرمك ايله اوغراشمقده ايكن تمام استحصال ثمره زماننده حرمانم رواكورلمشدر هيچ بر نظر انصافده تقدير وتحسيندن بشقه بر صورتده كوريله‌ميه‌جك خدمات مستحسنه‌م بيلمم ندن طولايى تقدير اولنمدقدن بشقه قباحت كبى كوريله‌رك ناموس عسكريى اخلال ايدر صورتده انواع حقارات عظيمه ايله حبس وتوقيف اولندقدن بشقه برده مجرد درسعادتك خطاسندن ايلرو كلمش بعض اويغونسزلق طرف عاجزانه‌مه عزو واسناد اولنه‌رق بونلرى ياعمداً ياجهلاً اجرا ايتديكم برصورت غير لايقه‌ده درميان ايدلمشدر (عمداً) لفظنك معناى موضوعندن استدلال اولنان مقصدى شمدى‌يه قدر هريرده صادقانه ايتديكم خدمات ايله ويالكز اولاد وعيالمى بارنديره‌جق برچورك خانه‌دن ماعدا هيچ برشى وايراده مالك اولمامقلغم وجهل تعبير غليظنى دخى عالمك انصافنه مراجعتله رد ايدرم وذاتاً كنديمى بودين ودولت اغورنده فدا ايتمش اولديغمدن اشبو معروضاتمى هيئت محترمه‌نك انصافنه حواله وايشى جناب عادل مطلقك عدل ومرحمتنه احاله ايدرك ينه تشبثات سابقه‌مك ثمره‌سز براغلديغنه تأسفله برابر پادشاهمز افندمز حضرتلرينك هر حال وكارده مظهر مظفريات عظيمه اولملرى دعوانته مداومت ايلرم

فى ٢٤ اغستوس سنه ١٢٩٣

تقدیر غزایی حاوی محمد علی پاشایه تلغرافنامهٔ همایون صورتی

نومبرو
٤

مشیر حمیت سمیرم محمد علی پاشا

قتسلوه مظفریتکزی تبریك ایدرم عساکرمزك مشهود اولان خدمت قهرمانانه و بسالت شیرانه‌لری امید و انتظارمه موافق اولدیغی کبی بوبابده طرفکزدن واقع اولان تدبیر وغیرت وکافهٔ امرا وضابطانمزك کوستردکلری مآثر وظیفه شناسی و بسالت متصف اولدیغکمز کمال حمیت جمله‌سندن اولمغله اشبو موفقیت بادیٔ حظ وسرورم ونامکز مظهر ثنای خیرم اولمشدر بالجمله امرا وضابطان ونفراته سلام ایدرم شان عسکریمزه موافق ومکافات عالیه‌یه لایق دها پك چوق غزوات وغلباته نائلیتله روح پاك حضرت سید المرسلینی کندوکزدن راضی وخشنود ایلمکه موفقیتکز همیشه جناب حقدن تضرع وتمنی اولنور .

جزؤ رابع

پلونه محارباتی

فصل اول

برنجی محاصره‌یه قدر جریان ایدن وقایع

« پلونه‌نك استردادی وفرقهٔ عسکریه‌نك ورودی »

روسیه‌لولر زشتویدن تجاوز و بالقانلره قدر تسلطلری اثناسنده خطا الحرکتلرینه مصادف اولان نقاط عسکریهٔ عثمانیه‌یی ضبط واستیلایه تصدی ایتدکاری وصاغ جناحلرنده واقع مواقعك طونه ساحلنجه الك مهمی اولان « نیکبولی » قلعه‌سنی حصر وتضییق ایلدکاری مثللو التی ساعت ایلروسنده وطرق متعددهٔ مهمه‌نك نقطهٔ التصاقنده بولنان « پلونه » قصبه‌سنه دخی سواری مفرزه‌سی سوق ایدرك اورانك محافظه‌سنه مأمور بربلوك عساکر عثمانیه‌یی بلا مدافعه انقیاده اجبار ایتمشلر واهالی‌یی تهدید ایله چیقوب کیتمشلر ایدی. دشمن سواریلرینك شو حرکتی « زشتوی » اردوکاهی قوتنه استناددن نشأت ایتمی حسبیله عثمانلی بلوکی افرادی « پلونه » ده اقامتلرینك بالآخره سبب اسارتلری اوله‌جغنی اکلادقلرندن روس سواریلرینك تباعدی عقیبنده مسلحاً « راحوه » یه رجعته مسارعت ایتدیلر ومآل حالی ودینه بیلدیردیلر بو خبرك وصولنده « نیکبولی » قلعه‌سی هنوز تضییقات اعدایه اوغرامامش بولندیغندن ودین قوماندانی مشیر عثمان پاشا « نیکبولی » موجودندن اوچ طابور پیاده وبربلوك سواری ودرت طوپ تفریق ایدرك میرلوا عاطف پاشا قومانداسیله « پلونه » اوزرینه سوق ایلدی.

بومفرزه خبر استیلادن ایکی کون صکره یعنی حزیرانك یکرمی سکزنده « پلونه » یه واروب قصبه‌یی دشمندن خالی بولمغله بلا محاربه حکومت عثمانیه‌یی اعاده و دوچار رعب وهراس اولان اهل اسلامی تأمین واراحه ایتمش وجوار قصبه‌ده استناد نقطه‌لری انتخاب ایدرك دشمن قره‌قوللریله چرخه‌لشمغه باشلامشلر ایدی.

چونکه روسیه‌لولرك طونه‌یی کچوبده کمال شدتله بلغارستان ایچنه طوغری یایلملری اوزرینه عثمان پاشا شمنی قرارکاه عسکریسنده بولنان سردار اکرم عبدی پاشایه جمله‌دن

اول بر تلغرافنامه یازوب هر طرفدن حرکت متحده اجراسیله دشمنی طونه‌نك قولشـو یقه‌سنه ارجاع ایتمك فرضیتنی بیلدیرمش و کندوسنك دخی ویدینده قلعه محافظه‌سنه الویره‌جك قدر قوت براقه‌رق عساکر باقیه ایله دشمنك صاغ جناحی اوستنه یوریمکله دیگر قوای عثمانیه‌یه معاونت فعلیه اجرا ایتمسی لزومنی اشعار ایلمش ایکن صربلولرك بغتةً حربه گیریشوبده ودین قلعه‌سنه تسلطلری ورومانیالولرك ویدیندن یوقاری «فیلوردین» موقعندن ودین جوارینه تجاوزلری احتمالاتنك سردیله استیذان ایلدیکی حرکتنه جواب موافق الـه‌مامش وسردارك شو مخالفتی ایسه احتمالات مذکوره‌یی مؤید باب عالی جانبندن بعض اشعار وقوعندن نشأت ایلمش ایدی .

هنگام حربده اسباب غالبیتك استحصالیچون الزم واهم اولان تدابیرك اجراسنده امرار ایام دکل بر آن ودقیقه‌نك اضاعه‌سی تلافیٔ مافات ممکن اوله‌میه‌جق صورتده خسار وضرری انتاج ایده‌جکی مجرب ومبرهن اولدیغی حالده عثمان پاشانك مراجعات حمیتمندانه واخطارات حکیمانه‌سی جوابنی باش قوماندان اولان سردارك کونلرجه تأخیر واستانبولدن ویریلان حوادث اوزرینه تعلیل ایتمسی تعجب وتأسف ایده‌جك وقایعدندر .

وقتاکه روسیه عسکرینك بالقانلرده طوغری تخطیلری وگذرگاهلرنده‌کی قصبات وقرا اهل اسلامی حقلرنده تعدیلری کسب شدت ایلدی پادشاه حضرتلری طوغریدن طوغری‌یه عثمان پاشادن تلغرافله سؤال مطالعات ومعلومات ایتدیردیلر ایشته اولوقت عثمان پاشا دشمنك وخامت صولتندن ونیکبولی قلعه‌سنك تضییقات شدیده‌یه اوغرادیغندن وبو احواله کوره سرداره اخطار ایلدیکی تدابیرك نه سببله رد اولندیغندن بحث ایتمکله برابر کندوسی ویدیندن یکرمی طابور مقداری عسکرله چیقه‌رق «راحوه» ده‌کی عسکرك دخی برقسمنی ونیکبولی قلعه‌سنك تخطیات اعدادن ناشی اهمیتی قالمدیغی وذاتاً برتعرض شدیده مقاومت حالنده بولنمدیغی جهتله اورانك دخی ترکیله قوهٔ موجوده‌سنی استصحاباً قوتلی برقول اردو تشکیل ایدوب ابتدا «تتوان» بالقانلرینی و «طوریان» بچیدینی طوتمق وبعده فرق سائرهٔ عسکریه ایله برابر دفعةً حرکات تعرضیه‌یه باشلامق فکر ومطالعه‌سنده بولندیغنی بیلدیردی .

مقتضای عقل وحکمته وایجاب موقع ومصلحته موافق اولان شو تدابیر قرین قبول پادشاه روشن ضمیر اولمغله هرمسئولیت مابین همایونه عائد اولمق اوزره عثمان پاشانك همان ویدیندن حرکتی ایچون اولوقت شمنیده بولنان سرعسکر ردیف وسردار عبدی پاشالره

ارادهٔ قطعیـه تبلیغ قلنمش وبو امرك صدوری حزیرانك یکرمی التنجی کوننده ایکن شمنیدن ودینه ایکی کون صکره بیلدیرلمکله ینه اعلان تراخی اولنمش ایدی .

الحاصل عثمان پاشا ودیندن حرکته مأموراولنجه مواقع متجاورەیه وودینه قلعه‌سنه براقدیغی عسکردن ماعدا اون‌طقوز طابور پیاده وبش‌بلوك سواری وطقوز بطاریه‌طوپ ترتیب واستصحاب ایله تموزك برنجی کونی ودین صحراسندن قیام ایلدی ایشته اوکون ایدی‌که روسیه عسکری بیوك بالقانی طوتوب زغرهٔ جدید ایله قزانلغه ایکی قولدن هجوم ایتمش ونیکبولی قلعه‌سی ایسه شدیداً تحت تضییق اعدایه دوشمش‌ایدی . بناءً علیه عثمان پاشا سردارك امر اخیریله ودیندن حرکتنك یدنجی کونی « پلونه » قصبه‌سنی طوتمغه مسارعت ایتدی . حیفا که او کونلر ایچنده نیکبولی قلعه‌سنك دشمن یدینه کچه‌رك درونندەکی عسکرك اسیر اولدیغی و لوفچه‌نك دخی بلای استیلایه اوغرادیغی خبرلری کدورت بخش ورود اولمش ایدی . اکر عثمان پاشا ودیندن حرکت ایچون ایستدیکی مأذونیتی وقت وزمانیله آلمش اولوبده « نیکبولی » قلعه‌سنی تخلیه‌یه زمان بولسیدی ودیندن چیقاردیغی عسکر قرق طابوردن زیاده‌یه بالغ اولور و نیکبولی قلعه‌سنك دست اعدایه کرفتار اولان طوپ و مهماتندن دخی استفاده اولنور ایدی و اوحالده طونه شرق اردوسندنده حرکت تعرضیه اجراسیله دشمنك هزیمت کلیه‌یه اوغرامسی قویاً مأمول ایدی زیرا روسیه‌لولر زشتوی‌یه کچدکدن صکره بالقاندن ایلرویه قدر فرقه‌لر سوقیله قوتلرینی طاغتمق کبی غایت تهلکه‌لی بر حرکته کیریشملرندن طولایی اس‌الحرکاتلرنده تعرضات شدیده‌یی مدافعه ایده‌جك عسکره مالك دکللر ایدی .

تموزك یدنجی وسکزنجی کونلری محاربه‌سی

بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله عثمان پاشانك فرقهٔ عسکریه ایله پلونه‌ده مهابت انداز قرار اولمسی روسیه‌لولرك بالطبع نظردقتنی جلب ایلدیکندن عساکر عثمانیه‌یی همان تضییق وتشکیله نیت ایلدیلر فی‌الحقیقه فرقه‌نك پلونه‌یه وصولیله اردوکاهك تعیینندن اوچ درت ساعت صکره روسیه عسکری « زشتوی » جاده‌سی اوزرندن کورینوب ایکی قولدن ایلرولمکه باشلامغله مواقع لازمه تقویه ایدیله‌رك طوپ محاربه‌سنه کیریشلدی اما او کونکی حرکت بو یولده دوام ایدوب آقشام اوستی ایکی طرف دخی حربدن فارغ اولدی .

ودیندن پلونه‌یه قدر یدی کونلك مسافه‌یی قطع ایتمکله فوق‌الغایه یورغون اولان عساکر عثمانیه آیاقلری توزیله شو محاربه‌یی اجرا ایلدکاری حالده اول کیجه دشمنك هجوم دیکرینه قارشو مترصد اولدیلر ایرتسی کون که تموزك سکزنجی جمعه کونیدر اون اوچ بیك قدر پیاده واوچ آلای سواری و آلتمش عدد طوپدن مرکب بر روسیه فرقه‌سی علی‌الصباح اوچ درت قولدن فرقهٔ عثمانیه اوزرینه مسلط اولوب اون ساعت امتداد ایدن محاربهٔ شدیده‌نك نتیجه‌سنده درت بیك نفردن زیاده تلفات و اون یدی عدد قپاقلو ایله کلیتلو اسلحه و مهمات براقه‌رق منهزماً رجعت ایتدیلر . اشبو معرکه‌ده روسیه عسکری فرقهٔ عثمانیه‌نك جناحنده شدتلی مدافعه‌یه اوغرامشلر ایسه‌ده صاغ جناحی شدیداً طوپه طوتدقدن صکره سواری هجومیله دخی تضییق ایلمشلردر و خط حرب عثمانی‌یی رجعته اجبار ایتمشلردر. چونکه اوجهتك قوماندانی بولنان میرلوا احمد حفظی پاشا طوپ آتشنده زخمدار و اکا اجرای وکالت ایدن قائممقام حسنی بك دخی مؤخراً یاره‌لنمسیله قوماندا وظیفه‌سی سکته‌دار اولمش و عسکر ایسه پیاده سپری کبی اسباب تحفظیه‌یی تدارك ایتمکه وقت بولمقسزین آچیق بر تپه اوزرنده محاربه‌یی قبول ایتمش اولدیغندن دشمن نائل غلبه اولوب عثمان پاشانك امداده کوندردیکی طابورلر دخی رجعته باشلایان عسکری کورنجه بولندقلری یرده توقف ایتمشلر وخط حربی روسیه‌لولر قزانمشلر ایدی .

لکن عثمان پاشا مهاجمه‌یه کیریشن دشمنی طوپه طوتمقله برابر امرا وضابطانی تهدید وتشجیع وبوزغون طابورلری یکیدن هجوم واقتحامه تشویق ایدرك روسیه عسکرینك النه کچن خط حربی استرداد ایتدیردی واوجهتله اعدانك غالبیتی هزیمته منجر اولدی .

لوفچه‌نك استردادی و پلونه استحکاماتنك صورت تأسیسی

لوفچه قصبه‌سنك بالقانه قربیتی حسبیله کرك پلونه فرقهٔ عسکریه‌سنك اجرا ایده‌جکی حرکات عسکریه‌یی و کرك بالقان جهتنی تأمین ایلك و اورخانیه طرفندن صوفیه طریقنی آچیق طوتمق و روسیه خط حربنی تهدید ایله حرکاتنی تأخیر ایتمك لوفچه‌نك الده بولنمسنه متوقف ایدی . بناءً علیه عثمان پاشا اورانك سرعت استردادی ایچون میر لوا رفعت پاشا قوماندا سیله التی طابور پیاده و بر بطاریه طوپ و بر مقدار چرکس سواریسندن مرکب حاضرلدیغی مفرزه‌یی تموزك اون اوچنده سوق ایتمش ایدی . چونکه روسیه‌لولر لوفچه‌ده

اوچ درت بلوك قزاق آتلوسی براقمش اوللریله آنلرك و یرلی بلغارلو مفرزهٔ عثمانیه‌یی مدافعه‌یه چیقوب فقط عسکرك صولت وهجومنه طیانه‌میه‌رق فرار ایتدكلرندن لوفجه‌نك بالسهوله استردادی مقصدی حاصل اولدی .

روسیه‌لولرك كرك لوفجه‌نك ضبطندن و كرك پلونه‌ده اوغرادقلری هزیمتدن طولایی اخذ انتقامه قیاملری قویاً ملحوظ اولمغله عثمان پاشا اول باول پلونه‌یه یقین « تریستینك » موقعنه برمفرزه سوقیله اورخانیه جاده‌سنه تسلط ایچون اوراره كلمش اولان روسیه قزاقلرینی تنكیل وتبعید ایتدیردكدن صكره صوفیه واورخانیه طرفلرندن عسكر ومهمات جلبیله تكثیر قوته و بالسهوله دفع صائل اعدا ایچون پلونه‌نك نقاط مهمهٔ متجاوره‌سنده انشای استحكاماته لیل ونهار صرف مساعی واقداماتایدوب فرقهٔ عسكریه‌نك موجودینی یكرمی بیك راده‌سنه ابلاغ وایكی فرقه‌یه تقسیم ایله بر قول اردو تشكیل وفرقه‌لرك هر برینی اون ایكی طابور پیاده و ایكی بلوك سواری ایله ایكی بطاریه طوپدن عبارت اوله‌رق ترتیب ایلمش وبرنجی فرقه‌یی فریق عادل پاشا و ایكنجی فرقه‌یی میرلوا حسن صبری پاشا قوماندالرینه تودیع ایدوب عساكر باقیه‌یی مقام احتیاطده كندو قرارگاهنه آلمش ایدی .

پلونه موقعی فن حربجه محافظه‌سی مشكل و قوهٔ كثیره‌یه متوقف بر محل اولدیغی حالده عثمان پاشا قاعدهٔ تعبیةالجیشده اولان مهارتی آثارینی كوستره‌رك حوالیٔ قصبه‌ده یكدیكرینه حواله‌لی وحاكم اولان بعض سلسله وتپه‌لر اوزرینه اوتز اون بشر ذراع سحننده دوكولمش طوپراقدن متعدد طابیه و پیاده سپرلری و آوجی خندقلری انشا ایتدیره‌رك دشمنك شدیداً مدافعه‌سی اسبابنی استكمال ایلدی و ذكر اولنان استحكامات و متفرعاتی او قدر ماهرانه یاپلمش ایدی‌كه مؤخراً روسیه‌لولر طرفندن دخی اعتراف اولندیغی وجهله بر كوچك كله منزلندن آز مسافه‌یه كلنمدكجه عساكر عثمانیه‌نك وضعیتی خارجدن كشف ومعاینه ممكن دكل ایدی و پلونه‌نك جهت شمال شرقیسنه مصادف « غریویچه » تپه‌سنك میدان حربجه اهمیتی حسبیله دشمنك اك زیاده او طرفه توجه ایده‌جكی برنجی محاربه‌ده تحقق ایلدیكندن « غریویچه » استحكاماتی دیكرلرندن زیاده تقویه قلنمش ایدی .

تموزك اون سكزنجی واون طقوزنجی كونلری محاربهٔ عظیمه‌سی

عساكر عثمانیه‌نك پلونه‌یه ورودینی متعاقب وقوعبولان محاربه روسیه عسكرینه دهشت وعالمه ولولهٔ شهرت ویروب بناءً علیه روسیه ایمپراطوری ناموس عسكریسنك اكمالیچون

پلونه اوزرنده مظهر ظفر وغلبه اولمدقجه دونممكه عهد ایتمش و « زشتوی » یه کچوردیکی عسکرك عثمان پازاری وطرنوی ونیکبولی طرفلرینه تعیین ایلدیکی قطعاتی پلونه جهتنه چویروب کندوسی دخی پلونه‌یه قریب « بوغود » قریه‌سنی قرارگاه اتخاذ ایلمش ایدی .

روسیه‌لولر اون کون ظرفنده ترتیبات حربیه‌لرینی اکمال وبهری اوتوز بیك نفردن مرتب اولمق اوزره التی فرقه عسکر یعنی التمش بیك نفر پیاده واوچ الای سواری وقرقدن متجاوز طوپ احضار ایدرك بونلرك اوچ فرقه‌سنی خط حربه ودیکر اوچنی احتیاطه تعیین ایله تموزك اون سکزنجی کونی علی‌الصباح پلونه اوزرینه دهشت انداز ورود اولدیلر .

شویله‌که اولا فرقهٔ عثمانیه‌نك صاغ جناحی ایلروسندن کورینه‌رك « غریویجه » صرتلرندن دخی ایلرولمکه وپلونه‌نك شرق وشرق جنوبی جهتلرندن و « لوفجه » طریقندن شدتلی طوپ آتشی ایتمکه باشلادیلر .

طوپ محاربه‌سی بش التی ساعت امتداد ایدوب نهایت پیاده محاربه‌سنه کیریشلمش وبوملحمهٔ کبرا غروب شمسه قدر ممتد اولوب کرك روسیه‌لولر وکرك عساکر عثمانیه بالدفعات یکدیکرینی موقعلرندن پوسکورته‌رك میدان حربده تعریفی ناقابل برمنظرهٔ مدهشه حاصل اولمش ایدی . اقشامه قریب پلونه جهتنده بولنان « رادشوه » سلسله‌لرندن بر قول دشمن عسکری پلونه قصبه‌سی اوزرینه یورییوب حکومت قوناغی اوکنه قدر کلدکلرندن کذرکاهلرینك ایکی جانبنده نقاط مرتفعه‌یی طوتمش اولان عساکرعثمانیه‌نك آتشیله جمله‌سی حاك هلاك دوشدیلر اماسلاسل مذکوره‌دن آتیلان قورشونلر فرقهٔ عثمانیه‌نك قلبکاهنی تضییق ودشمن ایسه هجوم واقتحامی تجدید ایتمکله نتیجهٔ غالبیت روسلره توجه ایلمش ایکن عثمان پاشا بالذات قوماندا سنه الدیغی عسکرله امداده یتشه‌رك اعدانك حرکات تعرضیه‌سنی بر آنده تعطیل ایتدیرمش وامید سزلکله پای ثباتلری متزلزل اولان عسکره غیرت تازه وشجاعت بی‌اندازه کلوب شیرانه‌هجوملرله دشمنی‌طرد وتنکیل ایتملریله وقت غروب شمسه قریب نجم غالبیت مفارق عثمانیانده طالع اولمش‌ایدی .

انجق « غریویجه » جهتی پلونه‌نك مفتاحی حکمنده اولمغله روسیه‌لولر اورایی ضبط ایچون بالجمله طوپلرینی « غریویجه » اوکنه کتوره‌رك کیجه ساعت ایکی بچغه قدر پك قوتلی قطعات عسکریه ایله اجرای مهاجمات ایتمشلر وهر هجومده تلفات کلیه ویردکاری حالده ضایعاتك یرینی طولدیروب ینه مقام اضرارده اصراردن کیرو طورمامشلرایدی .

بو مهاجمه‌لرك صباحه قدر ارالق ارالق وقوعی ایرتسی کون دخی ظهور محاربه‌یی ایما ایتمکله عساکر عثمانیه یورغونلغه باقیه‌رق لیلاً اسباب تحفظیه‌نك اکماله ساعی اولدیلر .

وقتا که طناب خونی رنك شفق سرادق خیام صبحی اچدی عثمان پاشا عسکری صف حربه تعبیه ایتمکله برابر احوال اراضی‌یه واقف اهالیدن برمقدار سواری‌یی استکشاف حرکات اعدا ایچون تعیین واعزام ایلدی .

بونلر ایفای وظیفه‌ایله اشتغال اوزره ایکن دشمن اردوسی میدان حربه توجه‌ایدوب طوپ محاربه‌سنه باشلانلمش وبرازمدت صکره آتش حرب ینه « غریویچه » جهتنده کسب شدت ایلمش ایدی .

شویله که دشمن طوپلرینك اکثریتی « غریویچه » مقابلنده کی صرتلره یرلشدیروب کله ایله تضییقاته کرمیت ویردیکی کبی متعدد قوللرله دخی اوچ جهتدن غریویچه اوزرینه یوکلنمکه باشلادیغندن « غریویچه » استحکاماتی طوپ اتشیله مدافعهٔ اعدایه چالشدیغی صره‌ده عثمان پاشا هم کندو قرارکاهندن وهم لیلاً استحکام ویردیکی برموضع مهمدن دشمنی لاینقطع اورمغه غیرت ایلر ایدی . لکن روسیه‌لولر حرکتلرندن فارغ اولمیوب « غریویچه » استحکاماتندن میرالای امین بك طابیه‌سنه بالدفعات شدتله هجوم ایتمشلر وحتی اثر جنت اوله‌رق بوهجومی سواری‌ایله مختلطاً دخی اجرا ایتمشلر ایسه‌ده عساکر عثمانیه هر هجومی کمال شجاعت وبسالتله مدافعه وارالق ارالق استحکامات اطرافنده‌کی سپرلردن بلوك بلوك چیقوب مهاجمه ایدرك روسیه‌لولری منهزماً رجعته اجبار ایله شو ایکنجی محاربه‌ده دخی مظهر غلبه ونصرت اولدیلر .

تتمهٔ وقعه

ایشته ایکی کون ممتد اولان بومحاربه اسلحهٔ جدیده‌نك ظهورندنبرو عصرمزده سرزدهٔ میدان وقوع اولان محاربه‌لرك اعظمیدر عساکر عثمانیه قارشولرنده‌کی روسیه عسکرینك ثلثی مقداری اولدقلری حالده « وان منکم مأة یغلبوا مأتین » سر جلیلی اوزره توفیق سبحانی یاورلری ونصرت صمدانی رهبرلری اولمغله یالکز بیك ایکی‌یوز قدر غزاة پیمانه کش شهادت اوله‌رق اعدانك اوتوز بیك نفرینی مقتول ومجروح خاك خسرانه دوشوردیلر « فقطع دابرالقوم الذین ظلموا والحمد لله رب العالمین »

روسیه‌لولر ذکر اولنان محاربه‌یی اجرایه قرار ویردکاری صرده جنرال «شاخوسکی» و «قورودنر» و «استوبلف» کبی مشاهیر امرای عسکریه‌لرینی قوماندایه تعیین ایتمشلر وتلفاتك کثرتنه باقیه‌رق بلونه‌نك هجوم شدید ایله ضبط وتسخیرینی حفظ ناموس عسکریلرینك اعظم اسبابی عد ایلمشلر ایدی .

بناءً علیه روسیه امرا وضابطانی حیاتلرینی کوزدن چیقاروب استحکامات عثمانیه‌یه عادتا مجنونانه صالدیررلر وخندقلری ودره وتپه‌لری روس نفراتی اجسادیله مملو کوردکاری حالده ینه هجوم واقتحامه مجد وساعی اولورلر ایدی . انکچون جنرال وکوچك ضابطلردن چوغی تلف اولدی . حتی روسیه اردوسنده بولنوبده اوطرفك احوالنی ضبط ایدن بعض اجنبی مؤرخلرینك بیانه کوره «غریویچه» مهاجماتی اثناسنده الای الای هجوم ایدن روسیه عسکری برینه کلنلرك حرکتلرینه مانع اوله‌جق درجه‌ده محو وتلف اوله‌رق الك آز تلفات ویرن الایلر ضابطاننك نصفی ونفراننك ثلثی رهین وسمت عدم اولمشلردر .

روسیه‌لولرك آتش دوزخه القای وجود ایدرجه‌سنه مجنونانه هجوملری نه قدر شدتلی ایسه عساکر عثمانیه‌نك الك بیوك قوماندانلرندن الك کوچك نفرینه وارنجه کمال ثبات ومتانتله کوستردکاری شجاعت وبسالت دخی اوقدر دهشتلی ایدی روس نفرلری عساکر عثمانیه‌نك شدت صولت وجسارتلرینی بعدالمحاربه نقل وحکایه صره‌سنده دیرلر ایمش‌که «ترکلر اوزرمزه قپلان کبی اتیلوب چارپیورلر وره دوشونجه‌یه قدر اوریورلر وبریمز اوحالده ایکن دیکرمزه چارپوب اکا دخی اوریورلر اصلا یورلمیورلر»

ینه ایکی روس نفرندن بری رفیقنه شویله بیان ماجری ایلر ایمش‌که «بز بر مصر ترلاسنده بولنیور ایدك ترکلرله ارامزده اون آدیم قدر مسافه وار ایدی انلر طوغریجه اوزرمزه کلدکده ایکن برینه تفنك آتدم وتلف اولدی ظن ایتدم برده اوزرمه صچرایوب سونکیسنی صاپلادی صکره یانمده‌کی نفرك اوزرینه آتیلوب انی دخی بنم کبی دوشوردی حاصلی مقابله‌یه وقت براقمقسزین ارقداشلرمدن اوچ کشی‌یی بوحاله قویدی اوترك حقیقةً بر قپلان ایدی» ایشته عساکر عثمانیه‌نك هر نفری «الفضل ماشهدت به‌الاعداء» مآلنجه دشمنلرینه دخی مدح وثنا ایتدیره‌جك شجاعت شیرانه کوستردی بوکا نه حاجت کندولری یکرمی بیك قدر آدم ایکن قارشولرنده‌کی یتمش بیکی متجاوز دشمن اردوسنه غالب اولدیلر .

روسیه‌لولره بومحاربه‌ده اوقدر خوف وخشیت مستولی اولدی‌که عقیب انهزاملرنده بربار کبی بوشانوب شورایه بورایه سکرتمکله بوزغون روسیه عسکری ترکلر کلیور دیو شاشقناقله زشتوی‌یه قدر قاچوب اهالی ایله برابر تخلیص جان ایچون طونه اوزرینه یاپدقلری کوپریلره قوشوشملریله چوغی نهره دوکولمش وزشتوینك قارشوسنده کائن رومانیا قریه‌لرندن سیمنیچا خسته‌خانه‌سنده بولنان درت بیك قدر روسیه نفراتی خسته‌لری عساکر عثمانیه‌نك هجومی قورقوسیله یوللره طاغلمش ومیدان حربدن صلیب احمر جمعیتی خدمه‌سنك اثر غیرتیله قالدیریله بیلان روسیه مجروحینی طونه‌نك قارشو طرفنه کوندریلوب اورادن تیمور یولك حیوان واغونلریله بری بری اوزرینه استیف شکلنده روسیه ممالکنه سوق اولنور ایکن اکثریتله یولده تلف اولمش ایدی .

عثمانلی اردوسی عو ایدوبده پلونه استحکاماتنك فاتحی اولمق عزم وقصدیله موقع حربه یقین کلان روسیه ایمپراطوری عسکرینك هزیمت کلیه‌یه اوغرامسندن فوق‌الغایه دوچار اندوه وملال اوله‌رق همان اردوکاهندن رجعت و « حرستیانلق محو اولیور » آوازه‌سیله یکی براهل صلیب محاربه‌سنه دعوت وادیسنده رومانیا پرنسندن استمداده تنزل ورغبت ایلدی . بوهزیمت عظیمه ایکی کون دوام ایدن محاربه‌نك نتیجه‌سی اولدیغی حالده عساکر عثمانیه نائل اولدقلری فوز ونصرتك علویتدن مستفید اوله‌مدیلر اکر دشمن بوزولدقدن صکره تعقیبلرینه مسارعت اولنسیدی بر حیوان بوشانمسندن بیك خوف وخلجانه دوشن روسیه‌لولرك کافهٔ طونه‌یه دوکیله‌جکی وبلکه اوصره‌ده ایمپراطورك دخی تحت اسارت عثمانیه‌یه دوشه‌جکی مأمول ایدی مؤرخ حقیر بوموفقیتدن محرومیتك اسبابنی مؤخراً عثمان پاشادن استفسار ایلدیکمده اولا بوزغون عسکرك تعقیبی سواری‌یه محتاج ایکن بزم اردوده طوپی اوچ درت یوز سواری عساکر نظامیه وارایدی که بونلرله جسیم بر دشمن اردوسنی تعقیب قابل دکل ایدی . ثانیاً عسکرمز عددجه دشمنك قوتنه نسبةً قلیل اولدیغی حالده کافةً محاربه‌یه کیره‌رك ایکی کون ایکی کیجه دوکوشمش وبی تاب وتوان قالمش اولدقلری کبی قوهٔ احتیاطیه واستنادیه‌مز دخی یوغیکن اردونك دشمنه پیرو اوله‌رق ایلرویه سوقی فن حربجه خطردن سالم اوله‌مز ایدی . ثالثاً دشمن دشمنك حالنی تمامیله بیله‌میه‌جکندن بر عقیب حربده روسیه‌لولرك اوغرادقلری خوف وخشیتك درجهٔ حقیقیه‌سنی بیله‌مامش ایدك وبوکا دخی سواریمزك فقدانی سبب اولدی » دیو جواب ویردی که اولوقت اردوده بولنوبده کورشدیکمز امرا وضابطان دخی بومآلده بیان حال

ایندیلر ایشته بویله اسباب مدافعه‌ده مکملیت یوغیکن اختیار اولنان بر حربك اثنای دوامنده ظهور ایدن غالبیتدن استفاده ایده‌مامك دخی ضایعاتدن معدوددر مع‌مافیه ذکر اولنان مظفریت عظیمه شهرت کیر آفاق اولمغله عقیب محاربه‌ده طرف پادشاهیدن صورتی زیرده «١» رقمیله یازدیغمز تلغرافنامه ایله عثمان پاشانك خدماتی تحسین وبرنجی رتبه‌دن نشان عثمانی وبرقبضه آلتون سیف وبر جفت دوربین وبر جفت رووولور طبانجه‌سی احسانیله برات مباهاتی تزیین بیورلدیغی مثللو روسیه‌لولرك حیثیت عسکریه‌لری اوروپا دولتلری نظرنده پك زیاده سکته‌لنوب عثمان پاشایه هرطرفدن تبریك ظفری متضمن تلغرافنامه کلمش وازجمله بو حوادث انکلتره‌یه عکس انداز اولدقده خارجیه ناظری لورددربی لونده سفیری موسوروس پاشا «دولت علیه دنیاده برنجی دولت عسکریه اولدیغنی اثبات ایلدی» دیمشدر. بونکله برابر اوکونلرده روسیه‌لولر آناطولی حدودی محاربانده دخی مغلوب اوله‌رق کیرو چکلمکده اولدقلرندن دشمنك شو هزیمت آجیسنی چیقارمق ایچون تکثیر وتجدید قوتله اوزرمزه یوکلنه‌جکی وبهمه‌حال تصحیح ناموس عسکریسنه چالشمقدن کیرو طورمیه‌جغی وبر اردوسی محو اولسه یرینه تازه عسکردن مرکب بر اردو دها یتشدیره‌جکی وبالعکس دولت علیه داخلاً حرب استضعافیله یوردیغی عسکری روسلرك قارشوسنه قویوب داولانجه قوتی میدانه چیقاروب نوبنو اردولر تشکیل وسوقنه نفوساً ومالاً قادر اوله‌میه‌جغی مطالعه ومخاطرات استقبالیه موازنه اولنورده غلبات واقعه صره‌سنده صلح ایچون بعض دولتلردن التماس وساطت ایدلسه بالوجوه خیرلو اولور وبر مصالحه حصوله کتورلسه دولت علیه انظار عالمده پك بیوك شان قزانه‌رق برمدت روسیه‌لولرك دست تعرضلرندن رها بولور ایدی توسطه مراجعتدن استفاده اولنه‌بیله‌جکنك دلیلی ایسه پلونه مظفریتی اثناسنده آلمانیا سفارتی باش ترجماننك دولت علیه صلحه میال اولوب اولمدیغنی اکلامق ایچون محرمانه افکار وکلایی یوقلامسیدر لکن مقدمات حربیه‌نك بویله پارلاق کورنمسی مسالك عاقبت اندیشی وحقیقت بینیدن عاطل اولان ارکان دولتك بصر بصیرتلرینی خیره‌لندیرمکله طلب وساطته اظهار میل ورغبت اولنمدیغی کبی کندیلکندن عرض توسط ایدر بر دولت دخی ظهور ایتمدیکندن دولت علیه میدان حربده بلامعین صاواشمغی اختیار ایلدی .

طرفین محاربینك تهیأت وتدارکاتی وپلیشاد محاربه‌سی

بالاده زینت بخش خامهٔ افاده اولدیغی اوزره پلونه اردوسی تاریخ عثمانینك صحایفنی

تزيين ايده‌جك بر غلبهٔ عظيمه‌ايله عالمك تبريكات وتحسيناتنه ومركز سلطنتك بحق تلطيفات ومكافاتنه مظهر ونشئهٔ منداسلاف صاف ظفر اولديغی حالده روسيه‌لولرك ناموس عسكريلرينی اكمال ايچون بوز بيك كشيلك براردوايله پلونه استحكاماتنه تكرار هجوم ايده‌جكلرينی اعلان ايلدكلری ورومانيا حكومتی روسيه دولتيله عقد ايلديكی مقاولهٔ عسكريه موجبنجه دولت عليه‌يه اعلان معادات ايتمش ايسه‌ده ظهور حربدنبرو تدافعی حركتده بولنه‌رق يالكز طونه اوزرندن سواحل عثمانيه‌يی طوپه طوتمق كبی خسارات ايقاعيله وقت كچورمكده ايكن روسيه ايمپراطورينك استمداد ودعوتنه مبنی رومانيا پرنسی شارلك عسكر واهاليه خطاباً بيان نامه‌لر نشر ايدرك بر قول اردوايله طونه‌يی كچوب روسيه عسكرينه التحاقاً پلونه‌يه كلمكه قرار ويرديكی خبر مدهشی وارد اولمغله پلونه اردوسنك حالی فوق‌العاده كسب اهميت ايلدی « ذكر اولنان بيان نامه‌لرك صورت مترجمه‌لری زيرده « ٢ » و « ٣ » رقملريله تحرير اولنمشدر .

رومانيا اردوسنك بووجهله روسيه عسكرينه التحاقندن طولايی پلونه قومندانی عثمان پاشا برطرفدن تكثير عسكرك وجوب قطعيسنی وبرطرفدن اعدانك ترتيبات مصممه‌سی فعله كلزدن اول طونه شرق اردوی همايونی ايله بالقان قول اردوسنك حركات تعرضيه اجراسنه قيام وكندوسنك دخی پلونه‌دن دشمنك صاغ جناحی اوزرينه تعرضه اقدام ايتمسی لزومنی اشعار واخطار ايلديكندن هيئت دولت عثمان پاشانك پلونه‌ده ثبات ايتمسی ودشمنی كما في السابق مغلوب وپريشان ايتمسی امليله استانبولدن وبعض مواقع متجاوره‌دن پلونه‌يه ممكن اوله‌بيلديكی قدر عسكر اعزامنه ومهمات احتياطيه سوقنه غيرت وطونه شرق اردوسی قومندانی محمدعلی پاشاايله بالقان قول اردوسی قومندانی سليمان پاشا دخی حركات تعرضيه اجراسی‌ايله دشمنك پلونه حقنده‌كی ترتيبات جديده‌سنك تغيير وتشويشنه چالشلمسی ايچون ارسال اوامر مؤكده‌يه مسارعت ايتديلر .

بونك اوزرينه محمدعلی وسليمان پاشالرله عثمان پاشا بيننده مخابرات عديده جريان ايدوب محمدعلی پاشا سليمان پاشانك برفرقه عسكرله بالقاندن عثمان بازارينه كچه‌رك طرنوی‌يه طوغری يوريمسی رأيی درميان وسليمان پاشا ايسه بوطريق ايله تعرض ابتداری عثمان پاشانك « سروی » اوزرينه تعرض ايتمسيله دشمنك ديكر جهتدن اشغالنه موقوف اولديغنی بيان ايلديلر نهايت رأس مسئلهٔ حركت اولمق اوزره محمدعلی پاشا عثمان بازارنده قوتلی برفرقه حاضرلمغی وعد ايتديكی صره‌ده عثمان پاشا دخی كندو حصه‌سنه دوشن تعرضه قيام ايده‌جكنی

بیلدیرمش وبنابرین پلونه‌ده بولنان اوتوز بش طابور عسکرک اون آلتی طابورینی یرلرنده ترك ایله پلونه‌یی اس الحرکات ودار المهمات حالنده بولندیروب باقی قوتله حرکت تعرضیه اجراسنه قرار ویرمش ایدی .

فقط او اثناده روسیه‌لولر پلونه‌یه اوچ ساعت مسافه‌ده کائن « پلیشاد » قریه‌سنی موضع عسکری اتخاذ ایدرك جوارنده واقع دیکر بعض قراده پلونه‌دن وقوعه کله‌بیله‌جك هجوم ناکهانی‌یه قارشو برخط مدافعه تشکیل ایتمش اولدقلری استخبار اولندیغندن عثمان پاشا حرکت عمومیه‌نك مقتضیاتندن اولان استکشافك تعرض صورتیله « پلیشاد » اوزرنده اجراسنی مهم کوروب اون طقوز طابور پیاده وبرمقدار عساکر نظامیه ومعاونه سواریسی ایله اوچ بطاریه طوپدن مرکب ومجموعی اون بربیك کشیدن عبارت اولمق اوزره ترتیب ایلدیکی قوتك عموم قوماندانلغنی بالذات درعهده وفرقه قوماندانلغنی میرلوا حسن صبری پاشایه وبرنجی لوا قوماندانلغنی میرلوا امین پاشایه وایکنجی لوا قوماندانلغنی پلونه اردوسنك ارکان حربیه رئیسی طاهر پاشایه احاله ایدوب اغستوسك اون سکزنجی جمعه کونی علی السحر پلونه‌دن تحریك قادمهٔ جلادت ایلدی و « پلیشاد » موقعنه یارم ساعت مسافه‌ده کائن « زیغاله‌ویچ » قریه‌سی اوکنه وارلدقده ظهور ایدن دشمن آتلوسی سواری عساکر عثمانیه ایله چرخه‌لشمغه باشلایوب نهایت روسیه‌لولرك « پلیشاد » جوارنده‌کی استحکاماتی شدتلی طوپه طوتلمش واوصره‌ده طرفین آتلولری چکیلوب پیاده محاربه‌سنه کیریشلمش اولمسیله برنجی لوانك هجوم قوللری دشمنك آی شکلنده‌کی طابیه‌سنه داخل اوله‌رق ایکی طوپ الدقلری کبی آنك کیروسنده دیکر بر استحکامی دخی بالمهاجمه ضبط ایدوب بر طوپ دها الدیلر بوغلبه اثناسنده « زیغاله‌ویچ » جهتنده کوریلان استحکامات اوزرینه دخی تعرض اوله‌رق عساکر عثمانیه دشمن عسکریله سونکی سونکی‌یه وقوجاق قوجاغه محاربه ایتمشلر وبر طابیه المشلر ایکن روسیه‌لولره آرقه‌دن امداد کله‌رك قوهٔ مجموعه‌لری اوتوز بیکه یاقلاشمش ومع هذا محاربه‌نك امتدادیله عثمانلی فرقه‌سنك جبخانه‌سی ختام بولمغه باشلامش ایدی بناءً علیه عثمان پاشا رجعته مجبور اوله‌رق الینان دشمن طوپلرینك الده قالان بر قطعه‌سی ایله فرقهٔ عسکریه‌یی پلونه‌یه کتوردی .

اشبو محاربه‌نك تفصیلاتنه نظراً « زیغاله‌ویچ » استحکاماتنه تعرضده عثمان پاشا هجوم قوللرینه امداد ایتمش اولسه عسکرك نشئهٔ غالبیتله وقوعبوله‌جق صولتندن اورایه یقین محلده اولان روسیه اردوسنك زیروزبر اولمسی مأمول ایکن مشار الیهك بوندن توقی ایله عسکری کیرویه

المسى دشمنك قوۀ امداديه‌سى ظهورندن وبونك سوارى ايله منعى اسبابنه تشبث ايلديكى حالده مقصدينى استحصال ايده‌مامسندن نشأت ايلمش ايدى ديكر طرفدن بو محاربه‌ده‌كى غالبيت نتيجۀ مثمره‌يه واصل اوله‌مامش يعنى اصل نيت فرقه‌نك حركات تعرضيه‌ده دوامى ايكن پلونه‌يه رجعتى اقتضا ايلمش ايسه‌ده دشمنك قوتيله متناسب اولميان اويله بر فرقه‌نك يالكزجه ميدان محاربه‌لرى ايدرك ايلروليه بيلمسى واو حالده پلونه‌نك تعرض اعدادن مصون قالمسى احتمالى اوله‌ميه‌جغندن حركت رجعيه‌نك اختيارى طبيعى ايدى . بو جمله ايله برابر اوته طرفدن نه محمد على پاشا ونه سليمان پاشا حركات مهمۀ تعرضيه‌يى اجرا ايده‌ميوب هر برى بر كونه عذر وبهانه ايله يرلرندن قيلدامدقلرى حالده عثمان پاشانك بو قدر اولسون بر تعرض خدمتى كوسترمسى ينه شايان تقديردر .

روسيه‌لولرك لوفجه‌يى تضييقه ابتدار وايكنجى دفعه اوله‌رق استيلالرى

روسيه‌لولر پلونه‌يه ايكنجى دفعه هجوملرنده اوغرادقلرى هزيمت كابه‌نك تعميريچون هر صورتله حركات عسكريه‌لرينى تشديده تشبث ايلدكلرى صره‌ده چونكه لوفجه موقعى عساكر عثمانيه يدنده بولندقجه پلونه‌نك خط رجعتى وطريق استمدادينى كسمك ممكن اوله‌ميه‌جغنى اكلادقلرندن اورانى ينه دست استيلالرينه المغه قطعياً قرار ويرمشلر وبو ايشى كندو اردولرينك جناحلرينى محافظه‌يه مأمور سيار فرقه قوماندانى جنرال «اسقوبلف» عهده‌سنه توديع ايتمشلردر .

بناءً عليه عثمان پاشا پلونه استحكاماتنك تعمير وترسيمى خصوصلريله مشغول ايكن تموزك يكرمى بشنجى كونى لوفجه طرفندن صيقجه صيقجه طوپ سسلرى ايشيدلمكله اوراده بولنان عساكر عثمانيه‌نك دشمنله محاربه‌يه طوتشديغنه حكم ايدرك بش طابور پياده وايكى طوپ وبيك بش يوز قدر چركس سواريسندن مركب بر مفرزه حاضرليوب غريبوچه قوماندانلغنده ابراز مردانكى وبسالت ايتمسندن طولايى عهده‌سنه ميرلوالق رتبه‌سى توجيه اولنان امين پاشا قومانداسيله عجالةً لوفجه امدادينه كوندردى .

جنرال اسقوبلف ايسه اشبو قوۀ امداديه‌نك وصولندن اول سكز طابور پياده وسكز بلوك سوارى ايله ايكى قولدن لوفجه‌يه هجوم ايتمش اولمغله اوراده بولنان عساكر عثمانيه يدى سكز ساعت مدافعه شديده اجرا ايدرك دشمنى منهزماً رجعته مجبور ايتمشلر وچركس

سواريلرى روسلرك هنكام مغلوبيتلرنده يتشوب قزاق اتلوسى اتلاف ايتمشلردر .

بونك اوزرينه قوۂ امداديه لوفچه‌دن پلونه‌يه عودت ايدوب انجق روسيه‌لولرك اورايى تضييقدن كيرو طورميه‌جقلرى معلوم اولمغله عثمان پاشا لوفچه استحكاماتنى تكثير واحتياطا مهمات حربيه تسييرايلدى .

روسيه‌لولر شو تسلطدن مستفيد اوله‌مينجه لوفچه‌نك ضبطى بر قوۂ مكمله احضارينه محتاج اولديغنى تيقن ايتملريله پلونه‌ده اجرا ايده‌جكلرى هجوم عموميدن اول اومقصدى فعله كتورمكه قطعياً قرار ويروب جنرال « ايمه‌ره‌تينسكى » قومانداسيله حاضرلادقلرى عسكره جنرال « حر » معيتنده‌كى قوتك الحاقيله پياده وسوارى يكرمى بش بيك كشيلك بر قول اردو تشكيل ويوز عدد طوپ توديع ايدرك باش قوماندانلغنى « ايمه‌ره‌تينسكى » يه تفويض واسقوبلفى فرقه قومانداسيله اكا ترفيق ايلديلر.

لوفچه‌ده‌كى قوۂ عثمانيه‌ايسه اوچنجى فقره‌ده ذكر اولنديغى اوزره ميرلوا رفعت پاشا قومانداسيله اولجه كوندريلان التى ومؤخراً علاوه قلنان ايكى طابوركه جمعاً سكز طابور پياده وبربطاريه يعنى التى عدد طوپ وبرمقدار سواريدن عبارت بولنوب هپسى درت بيك كشى‌يى كچمز ايدى . امالوفچه قصبه‌سنى تفريق‌ايدن اوصمه نهرينك يمين ويسارنده بولنان سكز تپه‌نك اكثرى ايله اوصمه واديلرى وذكر اولنان سلسله‌نك ارقه‌سنده واقع « باغلر باشى » تپه‌سى اوقدر بر قوتله كوزل طوتلمش ايدى .

آغستوسك يكرمنجى كونى « سروى » جهتندن لوفچه‌يه بر روسيه مفرزه‌سى ورود ايدوب برقاچ قطعه طوپله اقشامه‌قدر آتش‌ايدرك حرب مواقعنى كاملاً كشف ايلدكدن صكره ليلاً تكثير قوتله ايرتسى كونى عساكر عثمانيه‌نك اللرنده بولنان « باغلرباشى » تپه‌سنى اكا معارض برتپه‌دن طوپه طوتوب ترك ايتديرمش واورادن چكيلان عسكر نهرك صاغ طرفنده‌كى « قرمزى تپه » استحكامنه كلمش اولديغى حالده شمسك غروبيله تعطيل مخاصمات اولنمشدر.

اول كيجه جنرال « ايمه ره‌تينسكى » نك قومانداسنه مودوع بالجمله روس قطعات عسكريه‌سى لوفچه‌يه كلوب موقع بموقع يرلشمش اولديغندن على السحر شدتلى طوب محاربه‌سنه باشلاديلر . عساكر عثمانيه ايسه التى قطعه طوپله يوزقدر دشمن طوپنه يدى سكز ساعت مقابله ايتديلر .

نهايت روسيه عسكرى اوصمه نهرينك صاغ جهتنده‌كى تپه‌لرك برينه شديداً هجومه ابتدار ايدوب انجق اوراده بولنان بر طابور عساكر عثمانيه دشمنى اول صورتله دليرانه

مدافعه ایتدیلرکه تپه‌نك اوکی مسقو اجسادیله طولمش ایدی . لکن روسیه عسکری منهزماً رجعت ایدرلر ایکن عساکر عثمانیه افراط بسالتله احتیاط کارلغه رعایت ایتمیه‌رك تعقیبه چیقدقلری حالده کذرکاهلرنده کیزلنمش اولان دشمن عسکرینه تصادفله رجعته مجبور اولدیلر . متعاقباً جنرال اسقوبلف تلفاته باقمیه‌رق علی التوالی هجوم قوللری سوق ایتدیکی ویاغمور کبی یاغان کله‌لر واستحکاملك بولندیغی تپه‌القدن قوپان پارچه‌لر دلیران عثمانیه‌نی ثباتدن منع ایلدیکی جهتله ذکر اولنان تپه‌یی دشمن ضبط ایتمش واوراده کی مجاهدین اوصمه نهرینك صول طرفی استحکاملرینه رجعت ایلمشدر .

جنرال « اسقوبلف » اوتپه‌یی اله کچوردکدن صکره نهرك صاغ طرفده دیکرلرینه حاکم اولان « قرمزی تپه » یه جمع قوت ایدرك وطوپلرینك عیسنی طوپلایه‌رق تضییقات شدیده ومهاجمات عدیده اجرا ایتمکله اوراني ودیکر ایکی تپه‌یی دخی ضبط ایلوب عساکر عثمانیه‌یی کاملاً نهرك صول طرفنه ارجاع وآخرده لوفچه قصبه‌سنی استیلا ایتدی . بعده روسیه عسکری هرخطوه‌ده یوزلرجه تلفات ویره‌رك اوصمه صونیك اوته‌یانه کچوب رفعت پاشانك قرارکاهی اولان بیوك تپه‌یی نصف دائره شکلنده احاطه ایدرك یوز پاره طوپله دوکمکه باشلادیلر .

رفعت پاشا اولجه قصبه اهل اسلامنی دشمنك عرضهٔ غدری اولمقدن صیانةً پلونه واورخانیه طرفلرینه کوندرمکله اظهار حمیت ایلدیکی مثللو محاربه‌نك امتدادیله قرمزی تپه‌نك الدن کیتمسنه وجبخانه‌نك ختامه یوز طوتمسنه مبنی انجام کارك وخامتنی بالملاحظه طوپلری دشمندن قاچیروب بیوك تپه‌ده اجتماع ایدن عسکرله روسیه مهاجملرینی فوق العاده مدافعه ایتدکدن صکره غروب بیوك تپه‌ده اجتماع ایدن عسکرله روسیه مهاجملرینی فوق لعاده مدافعه ایتدکدن صکره غروب شمسده حرباً اختیار رجعت ودیکر تپه‌لردن چیقان عسکری دخی آلوب پلونه‌یه عودت ایلدی .

ذکراولنان بیوك تپه محاربه‌سی غایت مدهش ومخوف برصورتده وقوعبولوب شویله‌که روسیه هجوم قوللری سیرلر اوکنه قدر کلمش ایکن عساکر عثمانیه ارسلان کبی صالدیره‌رق مدافعه‌یه دوام ایتمشلردر . حتی ایچلرندن ایکی بلوك قدر عسکر رفعت پاشانك عودتنده چیقه‌میوب برطاقمی یاره‌لی اولدقلری حالده روسیه‌لولره اول مرتبه‌ده مقاومت ایتدیلرکه غلیان آتش بسالتله صوك فشنکلرینه قدر یاقوب وبرمدت دخی سونکوایله حرب ایدوب نهایت یومروق ضربه‌سیله مقابله‌یه چالشه‌رق فدای جان وجهان ایتمشلردر روس اردوسیله

موقع حربده بولنان بعض اجنبی غزته مخبرلری طرفندن بالمشاهده اعلان اولندیغی وجهله
یوقاریده ذکر ایتدیکمز بیوك تپه طابیه‌سنده عثمانلی وروس اجسادی بری بری اوزرینه
قله کبی ییغلمش وعثمانلی یاره‌لیلری اجساد مقتولین میاننده وقانلر ایچنده قالمش ایدی .
نصل تأسف اولنمسون که روسیه‌لولر شفقت انسانیه‌نك قبول ایده‌میه‌جکی بر حرکت
وحشیانه اجرا ایدرك ایشته اوبهادر عثمانلی مجروحلرینك کیمنی سونکولمشلر وکیمنی
اعدام ایتمشلردر . بومحاربه‌ده واثنای رجعتده عساکر عثمانیه‌دن ایکی بیك کشی واصل
مرتبهٔ شهادت اولوب روسیه‌لولرك سکز بیك قدر ضایعاتی تحت اعترافلرنده‌در .

لاحقه

اول کون که روسیه‌لولر لوفچه‌یی تضییقه باشلادیلر اولکی تسلطارنده ایشیدلدیکی
کبی پلونه اردوکاهنه درین درین طوب سسلری عکس ایتمش وایرتسی کونی بوصدای
جانخراشك دوامیله برابر پلونه ایله لوفچه اراسنده کی تلغراف خطی دشمن طرفندن
کسیلوب لوفچه قوماندانی رفعت پاشا دخی روسلرك احوال وحرکاتنه دائر بر مکتوب
ارسالیله استمداد ایتمش ایکن عثمان پاشا « لوفچه‌نك مناعت موقعیه‌سی مناسبتیله استردادی
قوهٔ کلیه‌یه محتاجدر وروسیه‌لولر ایسه پلونه اوزرینه اجرا ایده‌جکلری هجوم جدیدك
احضار وسایطیله مشغول اولدقلرندن لوفچه‌یه اوقدر قوت تفریق ایدوبده پلونه‌اطرافنی
براقمزلر » دیه‌رك رفعت پاشایه ثبات ومقاومت توصیه‌ایتمش وایرتسی کونی ینه استمدادی
متضمن کلان مکتوبه دخی اولکی مآلده جوابنامه کوندرمش ایدی . لکن محاربه‌نك
اوچنجی کونی رفعت پاشادن براستمداد مکتوبی دها ورود ایدنجه یکرمی طابور پیاده
واوچ بطاریه طوپ والده بولنان سواریدن مرکب برفرقه ترتیب ایله بالذات لوفچه‌اوزرینه
قیام ایلیوب فقط اثنای راهده بعض دشمن مفرزه‌لرینك ظهوری سربست حرکته مانع
اولدیغندن مناسب برمحلده کیجه‌لنه‌رك ایرتسی کونی یوله دوام‌ایله لوفچه‌یه قارشو برطاغه
کلند کده دشمنك اورایی استیلا ایتمش اولدیغی کورلمکله عثمان پاشا مذکور طاغه اردو
قوروب معیتنده بولنان امرای عسکریه‌دن مرکب بر مجلس مشورت عقدیله نه‌حرکتده
بولنلمق لازم کله‌جکنی موقع مذاکره‌یه وضع ایلدی . میرلوا حسن صبری پاشا « دشمن
عسکری شمدی یورغوندر ومهمات حربیه‌سی دخی بالطبع ازالمشدر بیك ایکی یوز قدر

تلفات ویره‌رك شدتلی بر هجوم ایله بحول‌الله لوفچه‌یی استرداد ایده‌بیلورز » دیدی سائر امرا فرقهٔ عثمانیه‌یه احتیاط قوتنك لزوم علاوه‌سندن بحث ایتملریله پلونه‌دن براز عسکر ومهمات دها طلب اولنمش وهجوم قوللری ترتیباتنه کیریشلمش ایکن عثمان پاشا عواقب حاله عطف نظرله « بز لوفچه‌یی استردادده موفق اولوبده سکنز اون طابور محافظ براقور ایسه‌ك دشمن ینه قوهٔ کلیه ایله کلوب ضبط ایدر اکر کتوردیکمز عسکری کاملاً ترك واقامه ایدر ایسه‌ك پلونه‌نك قوتی ضعفه مبدل اولور وشاید لوفچه‌یی استردادده موفق اوله‌مدیغمز حالده دشمن پلونه‌یی ضعیف بولوبده بالهجوم ضبط ایلر ایسه ایکی طرفده دخی منهزم اولمش بولنورز بناءً علیه بوهجومدن صرف نظرله پلونه‌یه کیده‌لم واستانبولدن عسکر طلب ایدوب لوفچه‌نك استردادینه وقت اخرده تشبث ایده‌لم » دیدی وامرا بورأیی بالاتفاق تصدیق ایتمکله فرقهٔ عسکریه‌یی الوب پلونه‌یه عودت ایلدی وروسیه عسکرینك قسم کلیسی دخی پلونه مقابلنه چکیلوب کیتدی .

مطالعه

عثمان پاشانك ملاحظات مشروحه‌سی قاعدهٔ حزم واحتیاطه تماميله موافق ولوفچه‌یه هجومی تأخیر ایتمسی دشمنك قوتنه وطوپلرینك کثرتنه نظراً پك مناسبدر انجق بو احتیاطه رفعت پاشانك برنجی استمدادنده رعایت ایدوبده دها روسیه‌لولر غلبه ایتمدن لوفچه‌نك امدادینه یتشمش اولسیدی دشمن ایکی آتش اراسنده قاله‌رق مدمر ومقهور وعساکر عثمانیه‌نك بعون‌الله تعالی مظفر ومنصور اوله‌جنی واوفچه کبی پلونه‌یه قوة‌الظهر برموقعك الده قاله‌جنی مأمول ایدی لکن عثمان پاشانك امداده شتاب ایتمامسی یالکز بالاده ذکر ایتدیکمز ملحوظاتدن نشأت ایتمیوب بونك اصل سببی کندوسنك « پلیشاد » محاربه‌سندن پلونه‌یه عودتی حیننده لوفچه محاربه‌سنك باشلامسی وروسیه‌لولرك ینه غریبچه اوزرنده کورنمسی وبالخصوص دشمن طرفندن پلونه‌یه هجوم ایچون اعلان اولنان تهیأت عظیمه اثناسنده پلونه‌دن قوهٔ کثیره ایله انفکاکی تجویز ایتمامسی ماده‌لری ایدی که لوفچه‌دن پلونه‌یه عودتنك ایرتسی کونی منتظر اولان مهاجمهٔ اعدا فاجعه‌لری رونما اولمشدر .

مؤرخ حقیر بوماده‌یی مؤخراً عثمان پاشادن سؤال ایتدیکمده پلونه‌یه رجعتی اسبابنی بروجه مشروح بیان ایتمکله برابر روسیه‌لولرك اوکونلرده اقصای امللری پلونه‌یه شدیداً

هجوم ایله اخذ انتقام ایتمك ایدی انكچون بزم فرقهٔ امدادیه‌نك لوفچه‌ده محاربه‌یه طوتشمه‌سنی ازجان ودل ارزو ایدرلر ایدی اگر امرای عسكریه‌مزك خواهشلرینه بافه‌رق لوفچه‌یه تعرض ایتمش اولسیدم دشمن اردوسی همان پلونه‌یه یوكلنور وبزم غیابمزدن استفاده ایله بلاشبهه مظهر غلبه اولور ایدی حتی فرقهٔ عسكریه پلونه‌یه عودت ایتدیكی صره‌ده روسیه‌لولرك تعرض وتسلط سوداسندن نكچه‌رك دها اول پلونه قارشوسنده‌كی اردوكاهلرینه رجعتی التزام ایتملری دخی ذكر اولنان مقصدلرینی مؤید ایدی » دیدی .

روسیه‌لولرك پلونه‌یه اوچنجی هجوملری

بوهجوم آغستوسك یكرمی التیسندن اوتوز برینه قدر التی كون دوام ایتدیكیچون « ایام سته محارباتی » دیو زبانزد اولمشدر »

بشنجی فقره‌ده تحریر ایتدیكمز وجهله روسیه ایمپراطوری پلونه‌نك ضبطنی برمسئلهٔ ناموسیه حكمنده طوته‌رق تصمیم واعلان ایلدیكی هجوم شدید ایچون پلونه حوالیسنده‌كی عسكرینی تكثیر ایتدیكی كبی رومانیا پرنس شارل دخی یوزیگرمی اون بیك كشیدن عبارت اوچ فرقه عسكرله معاونته كلمش وبونك اوزرینه اللی بیكی پیاده واون بیكی سواری اوله‌رق التمش بیك نفردن مرتب اوچ فرقه روسیه عسكری منضم اولمش ودرت یوزاللی عدد طوپ دخی جمع ایدلمش ایدی كه دشمن اردوسنده طوپجیلرله برابر یوزبیك كشیلك برقوت حاصل اولدی .

پلونه قول اردوسنه كلنجه ایكنجی محاربه‌دنبرو استانبولدن ومحال متجاوره‌دن وقوعبولان سوقیات ایله سواری وپیاده قرق بیك نفری تجاوز ایده‌بیلمش وطوپلرك عددی ایسه اون بر بطاریه‌دن عبارت بولنمش ایدی كه اردوسنك عسكرجه نصفندن وطوپلرجه ربعندن آرقوت دیمك اولور لكن عثمان پاشا اولكی محاربه‌لرده حاصل اولان تجربه اوزرینه بعض مواقع مهمه‌ده مجدداً استحكامات وپیاده سپرلری انشا وتأسیس واولجه یاپیلانلری دخی ترصین وتعمیر ایتدیروب عسكری متیقظانه واحتیاط كارانه تعبیه وترتیب ایلدی .

وقتا كه روسیه‌لولر تهیأت عسكریه‌لرینی تكمیل ولوفچه‌یی تسخیر ایلدیلر باش‌قوماندان « غراندوق نیقولا » پلونه جوارنده كائن « رەوانیتچه » قریه‌سنی اردوكاه اتخاذ ایدوب

هجوم ترتيباتنك مذاكره‌سيچون رومانيا پرنسى « شارل » ومتعاقباً دخى روسيه ايمپراطورى اورايه كلمشلر وبالجمله روسيه اركان حربيه‌سى اومجلسده بولنمشلر ايدى .

هجوم مصممك ايمپراطورك يوم مخصوصنه مصادف اولان آغستوسك اوتوز برنده اجراسى برحسن تفأل مقامنده قرار كير اولوب اوكونه‌قدر استحكامات عثمانيه‌نك متمادياً طوپه طوتمسى دخى جملهٔ مقرراتدن بولنمغله آغستوسك يكرمى التنجى جمعه كونى روسيه ورومانيا عسكرى پلونه اوزرينه طوپلانمغه وعلى العاده هرجهتدن طوپ آتمغه‌باشلادقلرندن استحكامات عثمانيه‌دن مقابلهٔ بالمثله ابتدار قلندى . اول كونك وقوعاتى طوپ محاربه‌سندن عبارت اولوب روسيه‌لولرك بوكا دواملرى ايسه فرق مرتبه‌لرينك تعيين ايتدكارى مواقعه تقريب وتعبيه‌سى ايچون اختلاس وقت مقصدينه مستند اولديغندن بوحركتى كيجه دخى تعطيل ايتميوب تابصباح عساكر عثمانيه‌يى ازعاجدن كيرو طورمديلر برو طرفدن ايسه كمال احتياط وتيقظله دشمنك حركات نا كهانيسنه حصر بصر بصيرت قلنور ايدى صباح اولنجه كورلديكه دشمن طرفندن يوز يكرمى عدد طوپك استحكامات عثمانيه‌يه قارشو برآنده آتش ايده‌بيلمسيچون يربر سپرلر ياپلمش وپلونه‌نك مفتاحى عداولنان « غريوچه » استحكاماتنى دوكمكه مخصوص يكرمى عدد بيوك محاصره طوپى كتوريلوب « غريوچه » نك جهت جنوبيه‌سنده انتخاب ايديلان موقعه يرلشديرلمش واورايه يكديكرى اوزرينه موضوع درت يوكسك نردبانى حاوى ومتعدد ايپ ايله يره مربوط بر رصد ديركى ركز اولنوب بونك اك يوكسك قدمه‌سنده دائمى صورتله برطوپچى ضابطى بولنه‌رق آتيلان كله‌لرك استحكامات عثمانيه‌يه درجهٔ تأثيراتنك دوربين ايله كشف ومعاينه‌سى كبى بر تدبير غريب اتخاذ قلنمش واشبو ديركك اولديغى محلده كى طوپلر متين متريسلرله احاطه ايديلوب يرالتنه جبخانه‌لر ياپلمش و « غريوچه » مهاجمانك اك زياده سبب تلفات اولديغى تجربه قلنمسنه مبنى اوجهته ايكى رومانيا فرقه‌سى تعيين قلنمش ايدى . ايشته بوترتيبات وتهيأت ايله اول كون برقاچ يوز طوپك ايكى طرفلى صاچديغى آتشلرك لمعه‌سى ومرميلرينك انعكاس صدمات متتابعه‌سى ميدان معركه‌يى لرزه‌ناك ومرآت قلوب ناظرينى چاك چاك ايتديكى حالده كيجه دخى دوام ايدوب على السحر روسيه‌لولر اولا « لوفچه » يولى اوزرندن پياده وسوارى مفرزه‌لرى سوقيله كندولرينه مساعد بعض مواقعه صوقلمش اولدقلرندن عثمان پاشا ميرلوا امين پاشا معيتيله اردوكاهدن سوق عسكرله دشمنى اورادن طرد وموقعلرينى ضبط ايتديردى . اوكون ينه اقتضامه وكيجه صباحه قدر طوپ محاربه‌سى ايديلوب

روسیه‌لولر ایسه ایرتسی کونی « لوفچه » جهتندن ایلرولمکه باشلامشلر و « وادیشوه » ایله « غریویجه » ارالرینی دخی طوتمشلر ایدی . وروسیه ایمپراطوری بالذات موقع حربده بولنوب عسکرینی تشجیع ایلر ایدی .

تسلط اعدانك بشنجی کونی که اغستوسك اوتوزنجی صالی کونیدر هوا غایت بلوطلی وطوپ دومانلریله میدان حربك هرطرفی سیسلی اولدیغی جهتله استحکامات عثمانیه‌جه حرکات عسکریه لایقیله مشاهده اولنه‌مدیغندن لوفچه جهتنه تعرض ایدن جنرال « اسقوبلف » بوندن استفاده ایدرك قیالی دره واسطه‌سیله پلونه‌یه کیروبده اردوی همایونی ایکی‌یه بولمك ایچون خط الحرکاتك بربیوك پارچه‌سی ویاخود ممکن اولان نقطه‌لری اوزرینه شدتلی مصادمه ایتمك فکرینه کوره سوق عسکره باشلایجه امین پاشا معیتنده کی اون بر برطابور عساکر عثمانیه‌نك صاغ جناحی آوجی محاربه‌سنه طوتشوب مدافعه ایله مشغول ایکن دشمنك دیکر برقوتی صول جناحدن فرجه‌یاب تعرض اولمسیله امین پاشا بونلری منعه چالشمقده اولدیغی صره‌ده باشندن مجروح ورفاقتنه مأمور ارکان حربیه قائممقامی علی رضابك ایله بیك باشی علی غالب افندی شهید اولمغله عساکر عثمانیه بوزیلوب اردو مرکزینه چکلدکلرندن دشمن عسکری « قووانلق » وقیالی دره طابیه‌لرینی ضبط ایلدی وبومعرکه‌ده طوبلرك بری قاچریلمامسیله تماسی النه‌رق طابیه خندقنه براغلدی .

عثمان پاشا شوحال پریشانیدن متأثر اولمقله برابر دشمنك تخطیسنی تعطیل ایچون تدابیر شدیده اجراسنه مسارعت کوستروب مجروح اولان امین پاشانك یرینه « لوفچه » محاربه‌سندن عودت ایتمش اولان میرلوا رفعت پاشایی تعیین واعزام وبوزولان عسکری طوپلاتمغه اقدام ایلدی . رفعت پاشا دشمنك وضعیتنه کوره همان برخط حرب تشکیل ایدرك ویدنده روولور اولدیغی حالده عسکرك بالذات اوکنه کچه‌رك دشمنك ضبط ایلدیکی « قووانلق » طابیه‌سی اوزرینه هجوم واقتحام ایتمکده ایکن اودخی ایاغندن یاره‌لنمکله اجرای مقصده موفق اوله‌مدی حالبوکه دشمن عسکری قیالی دره‌نك صاغ جهتنده تعرضلرینی ایلرولتدکاری کبی میرلوا طاهر پاشا قوماندانسنه مودوع اولان صول جهته دخی یوریدیلر بوهاجمه‌ده قزاق آتلولری پیاده‌دن زیاده مسلط اولملریله سلانیك سواری عساکر معاونه‌سی وچرکس آتلولری سوق اولنه‌رق انلرك تعرضاتی برایکی دفعه منع اولندی ایکن روسیه‌لولر قوهٔ عمومیه‌لرینك کثرتنه مغروراً سواریلری مغلوب اولدقچه پیاده‌لرینی وپیاده‌لری انهزامه اوغرادقچه سواریلرینی ایلرولتوب هجمات متمادیه‌دن فارغ

اولمدیلر نهایت عثمان پاشا میرلوا حسن صبری پاشا قومانداسیله برقوهٔ امدادیه کوندەرك دشمنك صوك هجومنی توقیف ایتدیرمش وفقط اثنای مصادمەده حسن صبری پاشا مجروح اولمش ایدی . بونك اوزرینه روسیەلولر ینه اوجهتده بولنان عمربك طابیەسنه تازه هجوم قوللری سوق ایلدکلرندن اطرافنده کی استحکامات عثمانیەدن شدتلی طوپ اتشنه باشلانلمقله برابر مذکور طابیەده بولنان عساکر عثمانیه روسیەلولرك تام منزل مؤثره تقربلرینه قدر بالمساعده دفعةً تفنك آتمغه ابتدار ایتملریله دشمن عسکرینی منهزماً رجعته اجبار ایلمشلر ایکن پیاپی رس وقوع اولان مهاجمات اعدا مدافعینك بازوی اقداملرینه فتور ورخاوت ویروب روسیەلولر طابیەیه داخل اولمغه فرصت بولدقلری حالده طابیه خارجنده مختفی بولنان وعثمان پاشا طرفندن سوق اولنان ایکی طابورقوهٔ امدادیه دشمن عسکرینك چوغنی سونکیله تپەلدیلر . ورجعت ایدنلرینی تفنك اتشی ایله اتلاف ایتدیلر . متواتراً مروی اولدیغنه کوره روسیەلولرك ذکر اولنان طابیەیه سوق ایلدکاری اون درت قطعه هجوم قولی بری بری اردنجه خاك خذلانه سریلوب ایچلرندن کیمه قورتلامشدر .

« غریویچه » جهتنه کلنجه اوراده کی استحکاماتك اوکلرنده برطاقم پیاده متریسلری بولندیغندن رومانیا وروسیه عسکری متریسلردن واوصرەده طابیەلردن شدیداً مدافعه اولنور وهر خطوەده چوغی محو ایدیلور ایکن غایت معندانه ویکدیکره مسابقتله هجوم ایلیەرك قانلی طابیه دینیلان استحکامك خندقنی ضبط ایتدیلر . او اثناده ایسه اردوی همایونك بالاده ذکراولنان جهات سائرەسنده ظهورایدن قریشقلق « غریویچەیه » امداده میدان ویرمدیکندن مذکور طابیه ایکی طوپله دشمن النه کچوب ایچنده بولنان مجروحین عساکر عثمانیه روس ورومنلرك تعدیات وحشیانەلریله منزل شهادتەواصل اولدیلر ایشته اغستوسك اوتوز برنجی کونی شو وقوعات ایله کچوریلوب اول اقشام روسیەلولر قبالی دره جهتنده ضبط ایتدکاری ایکی طابیەیه کلیتلو عسکر وطوپ کتوردیلرکه بوطریق ایله صاغ جناح خط مدافعەسنك مرکزنده الك حاکم برتبه اوزرینه مبنی طابیەیی اله کچورملك ایسترلر ویرلی بلغارلر ایسه بعض مواقع مرتفعەدن اتش یاقوب اطرافنی اضائه وروسیەلولرك عساکر عثمانیەیی ازعاج ایتملریچون تسهیلات ارائه ایلر ایدی .

عثمان پاشا دشمن عسکرینك قانلی طابیەدن ایلروده کائن دیکر بر استحکامه اره‌صره هجوم ایتمسندن وقبالی دره‌دن اللرینه کچن ایکی طابیەدن فرجه بولدقچه کنار قصبەده

واقع اسلام خانه‌لرینه دخول ایله اهالی‌یی هیجانه دوشورمسندن متأثر اولوب اطرافدن عسکر جمعنه صرف اقتدار وگیجه صباحه قدر قانلی طابیه‌یه اردوگاهدن واکا حواله‌لی طابیه‌لردن آتدیروب دشمنی اشغال ایلمش وعلی الصباح قیالی دره‌ده کی طابیه‌لرك هجوم ایله استردادی مادهٔ مشکله‌سنه قرار ویرمش ایدی .

اغستوسك اوتوز برنجی چهارشنبه کونی ذکر اولنان طابیه‌لرك استردادینه امین پاشا معیتنده بوزیلوب مجدداً ترتیب اولنان عسکردن فضله بش طابور تعیین وقوماندانلغی ارکان حربیه رئیسی طاهر پاشایه تفویض ایدیلوب ابتدا «قوواتلق» طابیه‌سنه سوق اولنمش ودشمن عسکری رجعته باشلامش اولدیغی حالده نصاسه مهاجمینك استحکامه کیره‌میه‌رك کیرویه دونملری حصول موفقیته مانع اولدی لکن عثمان پاشا ناموس عسکرینك اکمالیچون عزمنده ثبات ایدوب حاضرلدیغی بشقه برهجوم قولنی خدمت مهاجمه‌یی درعهده ایدن ارکان حربیه میرالایی توفیق بکه ترفیقاً اولکی هجوم قوللری نزدینه کوندردی وقرارگاهدن دشمن اوزرینه شدیداً طوپ آتشی اجرا ایتدیردی . هجوم قوللرینك بر قسمی جبهه‌دن ساخته حرکتله دشمنك نظر دقتنی جلب ایدوب دیکر قسمی صاغ جناحدن حقیقی صولتله قوواتلق طابیه‌سنه دفعةً داخل اولنجه طرف استحکامات عثمانیه‌دن الله الله ندالری ایصال ملأ اعلی قلندیغندن روسیه‌لولر فراره شتابان اولدیلر ومذکور طابیه‌یی استرداد ایدن هجوم قولی افرادندن درت بلوك عسکر خارجده کی پیاده سپرلری اوزرینه یورییوب ودشمنك بقایاسنی چیکنه‌یوب دیکر طابیه‌یی دخی ضبط ایلدیلر بوایکی طابیه‌دن چیقان دشمن عسکری سواری وپیاده عساکر عثمانیه هجومیله وطوپ آتشیله فوق‌الغایه تلفات ویروب اولجه طابیه‌ده اللرینه کچوردکلری برعثمانلی طوپندن بشقه ایکی طوپ دها براقه‌رق کیتدیلر .

ذکر اولنان طابیه‌لر استرداد اولندقدن صکره روسیه‌لر یالکز «غریویچه» جهتنده‌کی قانلی طابیه ایله اکتفا ایدرك هجومدن فارغ اولملریله عثمان پاشا انك استردادی ماده‌سنی وقت اخره تعلیق ایله محاربه‌یه ختام ویردی .

اشبو ایام ستّه محاربه‌سنده روسیه وروما‌نیا عسکرینك ضایعاتی ینه کندو اعترافلری تحتنده اولمق اوزره یکرمی بیکه وارمش وعساکر عثمانیه‌نك درت بیك قدری شهید ومجروح اولمشدر .

روسیه‌لولر بوهجومی ایمپراطورك یوم مخصوصنده برنتیجهٔ مظفرانه‌یه ایصال ومشارالیهی

الای نصرتله پلونه‌یه ادخال ایلدیکی فوق‌الغایه امل ایتمشلر ایکن توفیق باری ینه عساکر عثمانیه‌یه یاری اولمغله اولکی هجوملری مغلوبیتندن زیاده ورطهٔ انهزامه اوغرادیلر حتی روسیه ایمپراطوری « غریویچه » جهتنده رومانیالولرك و « رادیشوه » طرفلرنده کندو عسکرینك منهزم اولدقلرینی بالذات مشاهده ایدنجه اغلایه‌رق عودت ایلمش وروسیه اردوسنی برمأیوسیت استیلا ایدوب هرکسك سیما وایماسنده علایم حزك وکدر نمایان اولمش ایدی. بویأس وفتور شیوع انهزامایله برابر بتون روسیه ممالکنه‌ده سرایت ایدرك « نهلیست » یعنی عدمیون نامیله روسیه‌ده ظهور ایدن جمعیت خفیه طرفندن ایمپراطوری اعدام قصدیله اردویه فدائیلر کوندرلدیکی پترسبورغ ضبطیه نظارتی جانبندن اشعاراولنمغله ایمپراطور محافظهٔ نفس ایچون احتیاط کارانه حرکتلره مجبور اولدی .

شو تفصیلاتك قنغی فقره‌سنه باقلسه پلونه اردوسنك یوز بیك دشمن عسکرینه الی کون الی کیجه سینه کشای بسالت اوله‌رق نه‌صورتله غلبه ایلدیکی ظاهر اولور . بوغیرت جانسپارانه‌ده بتون امرا وضابطان ونفرات همدست تعاون واتحاد اولملریله برابر عثمان پاشانك اثنای حرب ووغاده مقتضای حال وموقعه کوره متخذی اولان تدابیر متبصرانه توفیقات صمدانیه مقارنتیله جالب فوز ونصرت اولدی .

بناءً علیه مشار الیهك صیت وشهرتی داستان السنهٔ جهانیان اولوب هر طرفدن وبالخصوص عثمانلی غیرتکشی اولان مجارلیلر جانبندن تبریك مظفریته دائر تلغرافنامه‌لر کلدیکی کبی کافهٔ عساکر وملت اسلامیهٔ عثمانیه بیننده کندوسنه اعتماد تام ومحبت وتوجه مالاکلام پیدا اولمغله خدمت واقعه‌سیله متناسب مرتبه‌ده صورت تلطیفی بین‌الوکلا مذاکره اولنه‌رق الی الابد ارایش صحایف تواریخ روزکار اولمق اوزره کندوسنه غازی عنوانی وبرمرصع نشان عثمانی وبرسیف وایکی دونانمش اسب احسانی حقنده وریلان قرارقرین مساعدهٔ پادشاهی اولوب غازیلك عنوانی توجیهنه دائر مؤرخ حقیر تسویدیله بربرات دخی تصدیر قلندی .

فصل ثانی

پلونه اردوسنك برنجی محاصرهسندن ایكنجی محاصرهسنه قدر جریان ایدن وقایع

« غازی عثمان پاشانك برنجی محاصرهدن اول وقوعبولان معروضاتی ومركز سلطنتك تشبثاتی »

بوقاریده ذكر ایتدیكمز وجهله غازی عثمان پاشا لوفچهنك امدادینه یتیشهمیهرك پلونهیه عودت ایلدكده اورانك دشمن یدنده براغلمسی پلونه اردوسنك خط رجعتنی برمهلكهٔ دائمهیه القا ایدهجكندن واردونك قوهٔ مجموعهسندن لوفچه استردادینه عسكر افرازی قابل اولهمیهجغندن بحثله یكرمی طابوردن اشاغی اولمامق اوزره لوفچه ایچون بر فرقهٔ مخصوصه جمع وسوقنی استانبوله یازمش وبوتشبثی عقبنده ایام ستّه محاربهسنه طوتلمش ایدی . وقتا كه اومحاربهٔ مدهشه نتیجهسنده دخی نسیم ظفر اردوی همایون طرفنه وزان اولدی عثمان پاشای غازی طوغریدن طوغری‌یه مابین‌همایونه تلغرافله شویله عرض‌ایلدی‌كه « دشمن اردوسی هر طرفمزی صاروب التی كون التی كیجه جنك ایتدك وبحمدالله نائل فوز ونصرت اولدق لكن طوپ جبخانهسیله ارزاقمز ختامه یوز طوتدی ومحاربانده خیلی عسكر شهید ومجروح اولوب وچركس سواریلری طاغیلوب قوتمزه ضعف كلی عارض اولدی . ایستدیكم قوهٔ امدادیه وجبخانه ایسه هنوز كلمدی لوفچهنك دشمن النده قالمسی ایسه مخاطرات حالیهمزی ارتیرییور . بناءً علیه بورادن رجعته مجبوریت حاصل اولدی ایسهده شوحالده چكلمك دخی مشكل اولور مع هذا اردو پلونهدن قالدیریلنجه ودینه قدر بالقانك بوطرفی تحت محافظهدن چیقمش اولهجغی كبی پلونهیه التجا ایدن نفوس اسلامیهنك دخی دشمن ایاغی التنده قالهجغی ملاحظهلری بونقطهده ثباتی اقتضا ایتدیریور دولتجه بواردونك سلامتی ملتزم ایسه ایستدیكم یكرمی طابوردن بشقه اون طابور دها پیاده ولا اقل اوچ الای قدر منتظم سواری عسكر وطابورلرك اكمال نقصانیچون بش‌التی بیك نفر كوندرلسون وجبخانه وارزاق یتشدیرلسون ذكر اولنان اوتوز طابور اعزام قلنورایسه بعون‌الله تعالی لوفچهیی استرداد ایدوب صكره پلونه ایله اورخانیه بیننده طریق مواصلهنك تأمینی وارزاق وجبخانهمز نقلیاتنك تسهیلی چارهسنه باقارز افانهٔ وقت ایله بر ضرر وخطره اوغراتلمامق ایچون معروضاتمه سریعاً مساعده بیورلمسی منتظردر »

غازی عثمان پاشانك شواستمداد واسترحامی روسیهلولرك اشاغیده ذكر ایدهجكمز تشبثات جدیدهٔ حربیهلری اثارینه كسب اطلاع ایتمسندن نشأت ایلدكله مشارالیهك ایستدیكی

عسکر وارزاق ومهماتك همان تدارك وسوقی حقنده طرف پادشاهیدن مجلس عسکری‌یه ارادهٔ قطعیه صادر اولدی . چونکه بدایت مسئله‌ده سرعسکر بولنان ردیف پاشانك قوهٔ عمومیه حسابلرنده التزام مبالغات ایله ضرب طرفدارانی اشداسنه رهبر اولمش ایکن دشمنك ایلك حمله‌سنده نقایص تهیأت هر نظرده تعین ایدوبده سرعسکرلکدن عزل ودفعی اوزرینه قائممقام نصب اولنان داماد محمود پاشا کمال جهل ایله بر ایکی انی متحکم امر عظیم حرب ووغا اولدیغی حالده لسان خلقدن صدور ایدن ظعنه‌زنلکلر اومقامه دیکرینك اقعادینی اقتضا ایتدیره‌رك بین الامرا « فوسفور » لقبیله مشهور اولان مشیر مصطفی پاشا که قوهٔ ممیزه‌دن محروم برشخص ابدال منش ایدی سرعسکر قائممقامی نصب اولنوب فقط امور عسکریه وحربیه سالف الذکر مجلس عسکری‌یه تودیع ایدلمش اولدیغندن داماد محمود پاشا کبی کندو فکر وعملنده جاهلانه متصلب پاشالر احوال وازمنهٔ فوق العاده ایله اوقات عادیه امورینی فرق وتمیزه قادر دکللر ایکن دشمن قارشوسنده‌کی قوماندانلرك اشعاراتی حقنده اکری بوکری سوزلر ویاکلش فکر ورأیلرله کونلر کچوردکلری مثللو غازی عثمان پاشانك استمدادینه اردونك پلونه‌ده ثباتی لزومنه دائر شهنامه عباره‌لی تلغرافنامه‌لر یازوب امداد واعانه‌یی ینه وعده براقدیلر زیرا روسیه‌لولرله اختیار محاربه‌یه میل افکار اولندیغی اثناده صوفیه‌ده براحتیاط اردوسی تشکیلاتك فرضیتی قوه‌ده قالوب دشمن پلونه‌یی تضییق ایتدیکی اوانده صوفیه طرفی طوپی برقاچ طابور عسکر النده براغلمش اولدیغندن غازی عثمان پاشانك ایستدیکی قوهٔ امدادیه‌یه دیلنجی کبی شورادن بورادن طوپلانه بیله‌جك متفرق عسکرك بدل عدی امر ضروری ایدی . انکچون قرعه وردیف ومستحفظ بقایاسی اوله‌رق استانبولدن وبرازده شبقه اردوکاهندن وصوفیه‌دن اورخانیه‌یه ممکن اولدیغی قدر عسکر ومهمات وذخایر جمع وایصاله اقدام ومجروحاً پلونه‌دن چیقوب صوفیه‌ده اکمال لازمهٔ تداوی ایدن میرلوا حفظی پاشا فریقلك رتبه‌سیله اورخانیه‌ده اجتماع ایدن عسکرك قوماندانلغنه ومیرالای ادهم وحقی بکلر دخی میرلوالق رتبه‌لریله حفظی پاشانك معیتنه تعیین واعزام اولندی .

روسیه‌لولرك پلونه اردوسنی ایلك دفعه محاصره‌لری

وقتاکه روسیه‌لولر پلونه اوزرینه اوچنجی دفعه اوله‌رق اجرا ایتدکلری هجوم

عمومی نتیجه‌سنده دخی منهزم اولدیلر ارتق محاربه بختنك کندولرینه توجهی امیدنده مهاجمه فدا کارلغیله بر تجربه‌یه دها کیریشمکدن تحاشی ایلدیلر . زیرا پلونه‌یه ایکنجی هجوملری مغلوبیتنده المانیا ارکان حربیه رئیسی اولوب دور محمود خان ثانیده دولت علیه خدمت عسکریه‌سنده بولنمسیله پلونه موقعنه معلوماتی اولان مشهور جنرال « مولتکه » غازی عثمان پاشا طرفندن اصول مدافعه‌یه غایت موافق صورتده تأسیس اولنان استحکاماتك مهاجمات ایله ضبطی قابل اوله‌میه‌جغنی بیان ایدرك محاصره طریقنی توصیه ایتمش ایکن روسیه‌لولر اولوقت بونکله متنصح وتأمل اولمیوب اوچنجی تجربه‌نك اجراسنه قیام ایلدکلری حالده ینه ضایعات کلیه ایله مغلوب وانظار عالمیانده مقدوح ومعیوب اولدقلرندن ارکان حربیه ریاستنه تعیین ایتدکلری جنرال « طودلبن » روسیه اردوسی باش قوماندانی « غران‌دوق نیقولا » نك تشکیل ایلدیکی مجلس حربده اسباب وبراهین عدیده سرد وایرادیله جنرال « مولتکه » نك نصیحتی اوزره پلونه‌یی تحت محاصره‌یه المنك لزوم واهمیتنی اثبات ایلمش اولمسیله حرکات حربیه‌نك اوطریقه تحویلنه وشو مقصدی تماماً وکاملاً فعله کتورمك ایچون « خاصه » و « غرنادیه » اردولرینك دخی جلبنه قرار ویردیلر . اما بو ایکی اردونك روسیه ممالکندن جمع وجلبی بالطبع وقته محتاج اولدیغندن انلرك ورودینه قدر پلونه اردوسنك برنجی خط مدافعه‌سنه طوغری موازیلر حفر ایدرك بر بر استحکامات یاپمق واورخانیه وصوفیه جاده‌لرینك مواردانی تعطیل ایتمك وپلونه استحکامات عثمانیه‌سنی بعض جهاتدن طوپه طوتمغه دوام ایلمك تدبیرینی اختیارایله ایام سته محاربه‌سنك ختامندن ایکی کون صکره یعنی ایلولك اوچنجی کونی پلونه‌ایله اورخانیه بیننده کی تلغراف خطنی کسوب باشلیجه سواری مفرزه‌لریله پلونه‌نك صوفیه جهتیله اولان طریق مواصله‌سنی قپامشلر وعسکرجه ومهمات وذخایرجه محتاج امداد اولان اردوی همایونی حقیقةً بر اضطراب ومأیوسیت ایچنده براقمشلر ایدی بو محاصره تشرین اولك ایکسنه قدر یکرمی طقوز کون دوام ایدوب فقط ایلولك اون ایکیسنده حفظی پاشا قوماندانسنه جمع ایدیلان عساکر عثمانیه‌نك حرباً پلونه‌یه کیرمسیله پردهٔ محاصره یرتیلمش وبعده ینه تسلط اعدا باشلایوب تشرین اول ابتداسنده تأمین طریق ماده‌سنه چاره بولنه‌بیلدیکی حالده ایکنجی محاصرهٔ شدیده وقوعه کلمشدر .

قوۀ امدادیه‌نك پلونه‌یه ورودی وبعض وقایعك اجمالی

اورخانیه‌ده جمع اولنه‌بیلان قوۀ امدادیه اون یدی طابور پیاده وبر الای سواری وایکی بطاریه طوپدن عبارت قالمسیله برابر دشمنك پلونه یولنی کسمسی سببیله قوۀ مزبوره‌نك بران اول کوندرلمسی لازم کلدیکندن احمد حفظی پاشا ارزاق ومهمات مرتبه‌نی عربه‌لره تحمیل ایدوب ایلولك التنجی کونی عساکر مرقومه‌ایله برابر اورخانیه‌دن حرکت ایلدی . اورخانیه ایله پلونه‌نك اراسی یکرمی ساعتلك مسافه ایکن دشمن مفرزه‌لرینك تحت حکمنده بولندیغیچون قوۀ امدادیه‌نك مهمات قافله‌سنی محافظه‌یه دقتله احتیاط کارانه حرکتی مقتضی اولمغله روسیه‌لولرك بوزدقلری یول وکوپریلرك تعمیریله اوچ کونده « تلیش » موقعی طوتلمش واوراده وقوع بولان سواری محاربه‌سنده دشمن رجعته اجبار ایدلمش ایدی . ایرتسی کونی قافله‌نك سوقنه مبادرت اولنوب فقط بیوك « دوبنیك » جهتنده ظهور ایدن روسیه مفرزه‌سیله اقشامه قدر بالمحاربه دفع تعرضه چالشلمسی ینه توقفی ایجاب ایتدیردی . غازی عثمان پاشا ایسه قوۀ امدادیه‌نك اورخانیه‌دن حرکتنی استخبار ایدنجه تسهیل مروریچون التی طابور پیاده وبر الای سواری عساکر معاونه ودرت طوپدن مرکب اوله‌رق میرلوا عاطف پاشا قومانداسیله پلونه‌دن بر مفرزه چیقارمش اولدیغندن کوچك « دوبنیك » موقعنده تصادف ایدن دشمن مفرزه‌سنی حرباً دفع وتنکیل ایله بیوك « دوبنیك » ده قوۀ امدادیه‌نی استقبال ایدرك مهمات قافله‌سیله ایلولك اون برنجی کونی پلونه‌یه ایصال ایلدی . وطریق مواصله‌نك بوصورتله کشادی وقوۀ امدادیه‌نك ورودی پلونه اردوسنه حیات تازه ویردی لکن روسیه‌لولرك ترتیب ایلدکلری قوۀ امدادیه هنوز کلمامش واوجهتله پلونه تماميله محصور اولمامش ایکن ارزاق ومهمات قافله‌سنك ایکی طرفلی یکرمی اوچ طابور پیاده وایکی الایدن زیاده سواری سوق واستخدامیله یکرمی ساعتلك بر یولدن یدی کونده پلونه‌یه کتوریله‌بیلمسی استقبالاً امداد ومعاونتك نه‌قدر مشکلاته اوغرایه‌جغنی وبلکه بتون بتون مرتبۀ استحاله‌یه واره‌جغنی تعیین ایتمش وکوندریلان ارزاق ومهمات ایسه اردونك احتیاجاتنه نسبةً جزئیاتدن بولنمش اولمغله غازی عثمان پاشا قیش کلمزدن اول اردوی همایونده اورخانیه ولوقووید جهتلرینه چکمکه مأذونیت ایستدی مشار الیهك بورأی وتدبیری درمیان ایتمسی روسیه‌لولر پلونه‌یی تحت محاصره‌یه المغه قطعیاً قرار ویره‌رك وانك فعلیاتنه ده تشبث ایدرك اك منتظم و مکمل ایکی اردولرینی جلب

وجهه باشلادقلری حالده پلونه اردوی همایوننك امتداد حروب ومصادمات ایله کرك عسکرجه وکرك ذخائر ومهماتجه قوتی ضعفه مبدل اولوب لوفجه‌نك الدن چیقمسیله طریق مواصله‌سنك تهلکه‌یه دوشمسی اوزرینه استمداد وامدادك دخی مشکلات عظیمه‌یه اوغرامسندن وحفظی پاشا قومانداسیله کوندریلان عساکر ومهماتك احتیاجه عدم کفایتیله برابر روسیه‌لولر اکمال قوت وپلونه‌یی شدیداً حصر وتضییقه مبادرت ایلدکاری وقیش باصدیردیغی تقدیرده اوقدرجق اعانه وامداده دخی چاره بولنه‌میه‌جغی اقوای ملحوظات اولمسندن نشأت ایلمش ایدی حتی « اردوی همایون اورخانیه‌یه چکیلور ایسه شو ورطه‌دن خلاص اولوب و بالقانه ارتەسنی و یروب دشمنك مکیدت ومضرتندن امین وطریق مواصله‌سنك محفوظیتندن مطمئن اولور ومرکز سلطنت دخی مظاهرت ومعاونته یول بولور » دیه‌رك ایستدیکی مأذونیتك اسباب مجبره‌سنی یازدی بوملحوظات ومطالعاتك ایجاب حال واستقباله موافقتی بداهت مرتبه‌سنده اولدیغندن قطع نظر غازی عثمان پاشا روسیه‌لولر طونه‌یی کچر کچمز ودیندن برفرقه عسکرله ایلرولیوبده سیلاب استیلانك اوکنه طورمق فداکارلغنی بحسب الحمیه جمله‌دن اول اختیار و پلونه‌ده فوق مایتصور سرزدهٔ میدان وقوع اولان محاربادن اورکمیوب دلیرانه ثبات وقرار ایتمش وایام ستهٔ محاربه‌سنی متعاقب ینه وقایهٔ ناموس ملك وملت ایچون اوراده طوره‌جغنی یازمش ایکن مؤخراً اورخانیه طرفلرینه چکلمك ایستمسنك احوال حربیه‌جه وزمان ومکانجه کوردیکی مجبوریت فوق العاده‌دن بشقه بر فکره حمل اولنه‌جق یری اولمدیغی حالده وکلای دولت مجلس عسکری ایله همزبان اوله‌رق اواشعاره پرده‌کش ممانعت اولدیلر ازجمله صدراعظم ادهم پاشا مؤرخ حقیره » عثمان پاشا هرنصلسه وهمه تبعیتله قورتمغه باشلادی پلونه‌دن چکلمك ایستیور بوکا مساعده جائز اولورمی واوروپاجه شان عسکریمزی اعلا ایدن برموقع ترك ایدیلورمی « دیجه فقیر اسباب اشعاردن بحثله « مادامکه قوماندان بوصورتی خیرلی کورمش اکا مخالفت اولنوبده معاذ الله نتیجهٔ حال وخیم اولور ایسه مسئولیتی کیم درعهده ایدر ونصل تعمیر خطر ایدیله‌بیلور » جوابنی ویرمش ایدم اما بورالرینی ملاحظه‌یه رغبت اولنمدیغندن غازی عثمان پاشایه « پلونه موقعی روسیه‌نك توسع دائرهٔ تجاوزینه حصراً ممانعت ایلدکدن ماعدا اردوی همایونك اوراده میسر اولان مظفریاتی قدر وشان عسکریمزك اثبات واعلاسنه خدمت ایتدیکی حالده موقع مذکورك ترکی شمدی‌یه قدر قزاندیغمز فضائل ومزیات عسکریه‌یی کندی الیمزله دشمنه ترك ایتمك دیمك اولور و پلونه محارباتنك نظرگاه عالمه قویدیغی رجحان

عسكريمزله دولت عليه‌يه سياسةً ويرديكى تفوق ونفوذ هبا ايدلمش بولنور بنابرين اردونك چكلمسى تجويز اولنه‌مز بومقصدك محافظه‌سى مركز سلطنتجه نه كونه خدمت ايتمكه متوقف ايسه بيلديريكز » ديو جواب يازديلر .

واقعا پلونه اردوسنك غلبات ومظفريات فوق العاده‌سى حيرت بخش عالميان اولدى ودولت عليه‌يه شان وشرف ويردى لكن روسيه كبى بردولت عظيمه‌نك بوقدر مغلوبيته قالوبده اخذ ثار سوداسندن واز كچمسى شويله طورسون بالعكس رومانيالولرى معاونته جلب ويكيدن اردولر طلب ايدرك او شان وشرفلرى محو ايتمكه قيام ايلديكى اوانده يا دولت مشار اليهانك تشبثات جديدهٔ حربيه‌سنه قارشو اردومزى اقتداره و ياخود قزانيلان شان عسكريى ديكر جاى سلامتده محافظه ايله دفع اداره باقمق ودها اسلمى بالاده بالمناسبه يازلديغى اوزره دولتلردن برمتوسط تداركيله عقد مصالحه‌يه چاره آرامق لازم كلور ايدى . مع هذا مواقع حربيه‌يه منقسم قواى عسكريه‌مزدن فضله دشمنك كتوره‌جكى تازه اردولرى مدافعه‌يه كافى عساكر منتظمه احضاريك عدم امكانى عثمان پاشانك ايستديكى اوتوز طابور يرينه دفعهٔ اولىده باشسز قيچسز اون بدى طابور عسكر طوپلايه بيلمسيله ظاهر اولديغندن هرنصل اولسه مشار اليهك ترويج تشبثاتى فرض عين اولديغى حالده فعلياتى ناقابل خدمت ومعاونت وعديله ثباتى توصيه ايتمك اردو چكلنجه دشمنه ترك اولنمش اولور ديلان فضائل عسكريه‌مزك بالآخره مغلوبيت وهزيمتله محوينه اظهار رضا ايلمكدن بشقه معناايله تفسير قبول ايده‌مز ايكن وكلاى دولت ومجلس عسكرى نامنى الآن هيئت بونى تجويز ايتديلر .

عثمان پاشادن مؤخراً مسموع حقير اولديكه « بن اردونك رجعتى لزومنى يازوبده جوابه منتظر اولديغم كونلرده « صادق » نامنده برى استانبولده تلغراف باشنه كلوب اردو پلونه‌ده قالور ايسه نه مضرت ملحوظدر ديو سؤال ايدر بوسوزه متحير اولديغمدن ماعدا سائل كيمدر ديه‌رك تلغراف مأمورى واسطه‌سيله تحقيق ايتديكمده اسبق رسومات امينى صادق پاشا ايمش مجلس عسكرى‌يه مأمور اولديغى جهتله شو سؤالى ايراد ايديور ايمش ديديلر اى واه بزم ايچون حيات وممات مسئله‌سى اولان بويله برايشه عسكرلكدن وحال حربدن بى خبر پاشالر قاريشنجه استقبالمزك نه كونه منجر اوله‌جغى بى اشتباهدر ديه‌رك او آنده كرداب يأسه طالدم وپاشانك سؤالنه « اكر اردويى بوحالده براقور ايسه‌كز عاقبت دشمن مضمحل واسير ايدر » جوابنى ويروب مقدرات الهيه‌يه ربط قلب ايلدم »

دیدی . ایشته پلونه اردوسنك اورخانیه‌یه چکلمسنی عثمان پاشا نه‌مقصد ومجبوریت اوزرینه استیذان ایتمش واکا استانبولدن ویریلان جواب نصل فکرلره مستند بولنمش اولدیغی بوتفصیلاتدن اکلاشیلور اولوقت مصالحه‌یه میل افکار ایدلامش اواسه‌یدی شو مخالفت التزام اولنمیوبده قیش باصمدن ودشمنك قوهٔ امدادیه‌سی کلمه‌دن اردو بالقانه طوغری چکلمش اولسیدی مکاید اعدادن مصون اوله‌رق لوفچه کبی برموقع منیعی اله‌کچورمك وشپقه‌ده قپانوب قلان اردومزدن دخی استفاده ایدلمك قویاً مأمول ایدی که اولحالده حربك عواقبنده اوغرادیغمز بلالرك چوغندن قورتولنمش اولور ایدی . ذلك تقدیر العزیز العلیم .

غازی عثمان پاشانك بعض تشبثاتی واورخانیه طریقنك صورت تأمینی

غازی عثمان پاشا پلونه‌دن اردویی قالدیرمغه رخصت یاب اوله‌مینجه چار وناچار اختیار ثباتی خط رجعتنك تأمیننه واردونك ارزاق ومهماتجه اولان احتیاجاتنك تسهیلنه تعلیق ایتمکله برابر روسیه مفرزه‌لرینك ینه اورخانیه جاده‌سنی دارالحرکات اتخاذایله مواردانی تعطیل ایلرلری اوزرینه قرای متجاوره‌ده بولنان ذخایر وحبوبات وحیواناتك جمع وضبطیله اردونك مضایقه‌دن وقایه‌سی ایچون احمد حفظی پاشایی اون یدی طابور پیاده وبراز سواری وایجابی قدر طوپدن مرکب « چاپوولجی » فرقه‌سی نامیله ترتیب ایلدیکی عسکره قوماندان نصب ایدرك پلونه‌دن چیقاردی که بوفرقه اولحوالیده طولاشوب وبریاندن دشمن مفرزه‌لریله اوغراشوب اوچ دفعه اردویه ارزاق وذخایر ادخال ایتمش ایدی ،

پلونه اردوسنك شو حالی واورخانیه یولنك انسدادی مرکز سلطنتجه تلاشی موجب اولوب غازی عثمان پاشایه ایدیلان وعدلرك انجازینه غیرتله اورخانیه‌یه یکیدن اون بش طابور پیاده وفتحیه وسلیمیهناملریله بالذات طرف پادشاهیدن تجهیز وقرنای شهر یاریدن چرکس کاظم بك رفاقتنه تودیع ایدیلان ایکی آلای چرکس سواریسنك اعزامنه وارزاق ومهمات ارسالنه دوام واورخانیه موقعی قومانداناغنه فریق شوکت پاشا تعیین واعزام قلندی .

مشارالیهك وظیفهٔ مأموریتی ترتیب اولنان ارزاق ومهمات قافله‌سنی پلونه‌یه ایصال وبعده غازی عثمان پاشا ایله بالمذاکره کوتوره‌جکی اون بش طابور پیاده وایکی آلای سواری‌یی اورخانیه جاده‌سنك مواقع مناسبه‌سنه تعبیه ایله امنیت لازمه‌یی استکمال ایتمك

وکندوسی اورخانیه‌ده اوطوروب بیدر نی اورایه کوندریله‌جك عساکر ومهماته نظارتله پلونه اردوسنه قوة الظهر اولمق ماده‌لرندن عبارت ایدی .

عثمان پاشا شوکت پاشانك اورخانیه‌دن متهیء حرکت اولدیغنه کسب اطلاع ایدنجه اقصای املی اولان لوفچه استردادی ماده‌سنی فعله کتورمك ایچون شوکت پاشانی موجود معیتیله طوغریجه لوفچه اوزرینه کوندرمکی وکندوسی دخی بر فرقه عسکرله پلونه‌دن بالذات لوفچه‌یه کیتمکی تصمیم ایدوب حتی شوکت پاشا ایلولك یکرمی دردنده اورخانیه‌دن چیقوبده پلونه‌یه طوغری توجه ایلدکده چاپوقجی فرقه‌سیله « دوبنیك » جهتنده بولنان احمد حفظی پاشایه شوکت پاشا عسکرینك اولدیغی نقطه‌ده امر اخیره انتظاراً توقف ایتمسنی بیلدیرمش ایدی لکن شوکت پاشا عسکری « تلیش » موقعنده براقوب ودشمنك بر سواری مفرزه‌سنی حرباً دفع ایدوب مهمات قافله‌سنی بلامانع ایلرولتمش و بر آلای سواری ایله کندوسی « دوبنیك » موقعنه کلمش اولدیغی حالده احمد حفظی پاشا عثمان پاشانك اشعارینی تبلیغ ایدنجه « بکا استانبولدن ویریلان امر بویله دکلدر کتوردیکم عسکرله محافظهٔ طریقه چالشه‌جغم » دیه‌رك پلونه‌یه کیتدی وعثمان پاشا ایله ملاقات ایدوب صورت مأموریتنی اکلاتدی بوحالده « لوفچه » استردادی مقصدینك اجرا اولنه‌میه‌جغی اکلاشلدیغندن اورخانیه بولنك قسماً اورخانیه فرقه‌سی وقسماً دخی پلونه اردوسی طرفلرندن موقتاً طوتلسنه قرار ویریله‌رك وچاپوقجی فرقه‌سی پلونه جانبندن بوخدمته تعیین ایدیله‌رك کوچك وبیوك « دوبنیك » و « تلیش » موقعلرینه بشر التیشر طابور عسکر وکوچك دوبنیك موقعنه ایکی ودیکرلرینه دردر طوپ قونلدی ومرکزده بولنان بیوك دوبنیك احمد حفظی پاشایه مقر اولوب کوچك دوبنیك موقعنه ارکان حربیه میرالای ولی بك وتلیس موقعنه دخی میرلوا حقی پاشا قومنداں تعیین قلندی .

شوکت پاشا پلونه اردوکاهنده برکیجه آرام وحسب المحاصره عثمان پاشایه ارسال ایدیله‌مامش اولان غازیلك عنوانی براتنی اعطا ایدوب ایرتسی کونی پلونه استحکاماتنده بولنان عساکر عثمانیه جانبندن « پادشاهم چوق یشا » دعاسنك بلند آواز ایله تکرار وقوزی صیق طوپلر آتیله‌رق اعلان شادمانی ومسار اولنمسی دشمن اردوسنك طوپ آتشنی تعطیل ایله متحیرانه اختیار سکوت ایتمسنه باعث اولدی وشوکت پاشا پلونه‌دن عودتنده دشمن الدن اون بش بیك قدر اغنام اغتنام ایدرك کتوردیکی عسکری اورخانیه جهتندن محافظه‌سی لازم کلان « کمرکوپری » و « رادومیرجه » موقعلرینه اقعاد ایله اورخانیه‌یه مواصلت ایلدی .

شو ترتيبات اقتضاسنجه « اورخانيه » جاده‌سى تحت محافظه‌يه آلنمش ايسه‌ده طوتيلان موقعلره قونيلان قواى عسكريه يكديكرينه امداد ايده‌ميه‌جك درجه‌ده متفرق وضعيف اوله‌يغندن روسيه‌لولرك نقاط مذكوره‌يى برر ايكيشر اوردهٔ قبضهٔ تسخير وارخانيه جاده‌سنى ينه سد وتعطيل ايده‌جكلرى شبهه‌دن وارسته ايدى .

حال بويله ايكن عثمان پاشانك يوقاروده ذكر ايتديكمز ترتيباتى نيچون اختيار واجرا ايلديكى بحثنده بروجه آتى بعض معلومات ومطالعات بيان اولنور .

شويله كه اوخانيه يولنك تأمينى اوچ صورتدن برينك اختيارينه موقوف اولوب برنجيسى لوفچه‌يى ضبط واسترداد ايدوبده روسلرك صاغ جناحنده بالقانه مستند بر خط حرب تشكيل ايتمك ايكنجيسى اورخانيه وپلونه طرفلرندن برر فرقهٔ سياره چيقارمق اوچنجيسى بعض نقاط مهمه‌يى ضبط واحكام ايله بينلرنده لازم كلان ارتباطى وقايه ايلكدر . بونلردن لوفچه‌نك استردادى پلونه اردوسى ايچون حقيقةً بر نتيجهٔ مفلحه ميدانه كتوره‌جكى بديهى ايكن عثمان پاشانك بوامانى اجرايه قادر اوله‌بيلمك ايچون بالدفعات ايستديكى عسكر ويريله‌ميوب وكندوسى اورخانيه‌يه طوغرى چكيلوبده بالقان خطنى پانسلاويزم سيلابنه برسد سديد ياپمق ايستديكى حالده بوكا دخى مساعده قلنميوب الك نهايه شوكت پاشانك كونورديكى عسكرك دخى صورت اعمال واستخدامنه مركز سلطنتدن قاريشلمسى واواثناده روسيه‌لولرك قوهٔ امداديه‌لرى پيدرپى طونه‌دن كچوب كلمكه باشلامسى لوفچه استردادينى بالطبع ذهنلردن چيقارمش وبناءً عليه اوخانيه يولنك محافظه‌سنجه بالاده ذكر ايتديكمز ايكى صورتدن برينك ترجيح واختيارى تحت مجبوريته كيرمش ايدى .

اوايكى صورتك برنجيسى كه يول اوزرنده فرقهٔ سياره بولنديرمقدر بونك روسيه‌لولرجه ملتزم اولان واسباب وادواتى برياندن احضار ايدلمكده بولنان پلونه محاصره‌سنى منع ايده‌ميه‌جكى جهتله دشمن طرفندن شدتلى تعرضلره اوغرايوب ايفاى وظيفه‌يه امكان بوله‌ميه‌جغى ميدانده اولديغندن ايكنجى صورتى تدبير منفرد حكمنده قبول ايدوبده زمان مساعد اولديغى قدر اورخانيه يولنى حال مدافعه‌ده اچيق طوتمغه چالشمق امر ضرورى اولمغله عثمان پاشانك بونى ترجيح ايتمسى اهون شرينى اختيار ديمك اولور .

لكن بوتدبير دخى اون اوچ كون قدر دوام ايده‌بيلوب شويله‌كه روسيه‌لولر پلونه اطرافنده آن بان كسب قوت وكيجه كوندوز طابيه‌لر اوزرينه طوب آتمغه وعمليات

حفريه ايله اردوی همايونه صوقلمغه مداومت ايتمكده ايكن تشرين اولك يدنجی كونی رومانيـالولرك « غريويچه » جهتی باش طـابيه‌سنه اجرای مهاجمات ايلملرندن وعساكر عثمانيه‌نك مدافعهٔ دليرانه‌لری‌ايله خيلی ضايعات ويره‌رك چكلدكلری حالده بوهجومی كيجه دخی تكرار ايتملرندن محاصره تعرضاتی استدلال اولنوب نهايت تشرين اولك اون‌ايكنجی روسيه عسكرينك پلونه خط رجعتنه مصادف « طرنان » تپه‌لرينه تعرضه باشلامسيله برابر تلغراف خطلری دخی كسيلوب پلونه اردوسی اون اوچ كونلك براقبال موقت نتيجه‌سنده ينه تحت محاصره‌يه كيردی واورخانيه يولنك محافظه‌سنده مفرزه‌لر اثناده ذكره اولنه‌جغی وجهله محو ومنهزم اولدی .

فصل ثالث

پلونه محاصرهٔ اخیره‌سی هنگامنده وقوعبولان محاربات وتشبثاتك تفصیلاتی

« محاصره‌نك مبادیسی و بیوك دوبنیك محاربه‌سی »

فصل ثانیده یازلدیغی وجهله روسیه‌لو پلونه‌یی محاصرهٔ کامله آلتنه آلمق ایچون خاصه وغره‌نادیه اردولرینی جلب ایتمش اولدقلرندن پلونه اردوی همایونی مقابلنده رومانیالولرله برابر سواری و پیاده یوز اللی بیك عسکر والتی یوزسکز قطعه طوپ حاضرلادیلر وخاصه اردوسی قوماندانلغنی زشتوی‌یه تجاوزلرندنبرو حرکات تعرضیه‌ده سرعت وشدت ومحاربانده متانت وشجاعت کوسترن جنرال « غورقو » یه تفویض ایلدیلر .

امر محاصره‌یه متعلق تدارکات وتهیئات قرین ختام اولمقله برابر بو مقصدك تسهیل حصولی ایچون جنرال « غورقو » اول باول پلونه‌نك خط رجعتی اولان اورخانیه یولنی طوتمغه مأمور ایدیلوب قوماندا سنه سواری و پیاده فرق بیك قدر عسکر و یوزاللی ایکی قطعه طوپ ویرلمش و بووقت پلونه‌نك اعلان محاصره‌سیچون طوپ آتشیله تضییقنه باشلانلدیغی صره‌ده یعنی تشرین اولك اون ایکیسنده طرف اورخانیه طریقنه سوق اولنمش ایدی بالاده تعریفی سبق ایتدیکی وجهله پلونه جهتندن تحت محافظه‌یه آلنان محللر کوچك و بیوك دوبنیکلر ایله تلیش موقعندن عبارت اولدیغندن جنرال غورقو کرك بونلرك وکرك لوورخانیه طرفندن طوتیلان یرلرك هپسنه یتشمکه قوتی مساعد بوله‌رق و پلونه واورخانیه‌دن امداد ورودینی دخی سد ایدرك اولا بیوك « دو بنیك » اوزرینه یورومش واحمد حفظی پاشا قومانداسیله ودرت طوپ ایله اوراده بولنان وافراد مجموعه‌سی درت بیکدن آز اولان عساکر عثمانیه‌یی اوزاقدن قوشاتمش ایدی که بومفرزه‌نك استناد کاهی ناتمام ایکی طابیه و برده یاپدقلری زمینلکدن چیقارلمش طو پراق بیغندیسندن عبارت ایدی.

بونلر روسیه عسکرینك تحت محصوریتنه اوغرادقلرینه مطلع اولمدقلری جهتله طابورلردن برینك درت بلوکی پلونه خستگان ومهاجر ینی تلیش موقعنه سوق ایلمك ودیکر درت بلوکی دخی شوکت پاشا قافله‌سیله کلان مهماتدن قرق عربه قدر پشرودانه‌لرینی پلونه ایچون کوچك دوبنیك موقعنه ایصال ایتمك اوزره یرلرندن حرکت ایتدکلری حالده دشمنك کیجه دن قورمش اولدیغی پوصو یه اوغرامالریله ایچلرندن افراد قلیله عودت

ایدوب چوغی منهدم اولمش و بوجهتله بیوك دوبنلك موقعنده بش طابور عسکر قالمش
اولدیغی صره‌ده دشمن عسکری یناشوب سکسان ایکی پاره طوپله آتشه باشلادیغندن
احمد حفظی پاشا قهرمانانه مدافعه‌یه حاضرلنه‌رق الده بولنان درت طوپ ایله یارم ساعت
قدر مقابلهٔ شدیده‌یه دوام ایلدی لکن طوپلرك کورلنمسی سببیله روسیه پیاده‌لری
هرطرفدن ایلرولیوب کوچك استحکامه درت بشیوز مترو قدر تقرب ایتدیلر اوراده
بولنان بروسه مستحفظ طابورینك سکزنجی بلوکی افرادی اللرنده کی جبخانه ختام
بولنجه‌یه دکین شدیداً آتش ایدوب انجق بیوك استحکامدن طلب ایتدکلری جبخانه
کوندریلور ایکن حیوانلرك اوریلوب تلف اولمسی اوزرینه ذکر اولنان بلوك افرادی
خواه وناخواه دشمنله بوغوشه‌رق بیوك استحکامه التجا ایتدیلر و بناءً علیه انلرك
براقدیغی کوچك استحکامه روسیه‌لولر داخل اولدقلرندن ماعدا بیوك استحکامك جهت
جنوبیه‌سنده بولنان دره ایچنه دخی طولدیلر ایشته اولوقت آتش حرب اشتداد وایکی
ساعت قدر امتداد ایتدکدن صکره دره‌یه طولان روسلر اوجهت زمینلکلرندن چیقمه
طوپراق کومه‌لری ارقه‌سنده‌کی ایکی یوز الی موجودلی کیره‌سون ردیف طابوری
اوزرینه هجوم کوستردیلر اماعساکرعثمانیه‌نك حیرت‌بخش عقول اولان ثبات ومقاومتلری
روسلردن ایکی هجوم قولنك فرد واحد قورتقمسزین خاك خسرانه سرلمسی کبی شیرانه بر
حرکت میدانه کتورمش و بونك ویردیکی دهشت دشمنك غلیانی محوایتمش ایسه‌ده عساکر
عثمانیه‌نك جبخانه‌سی عمومیتله ختامه یوز طوتوب روسیه عسکری ایسه آتشه فیصلی
و یرمدکلرندن زمینلکلر عساکرعثمانیه مجروحلریله مالامال اولمش ایدی اوحال پرملالده
روسلر یکی برهجوم قولی ترتیب ایله یوقاریده بیان اولنان بروسه طابوری اوزرینه
یوریدیلر واستحکامك خندقنه کیرمکه فرجه‌یاب اولوب دیکر طرفنده طوپ آتشنه
کرمیت ویردیلر احمد حفظی پاشا بوداهیه‌یه مطلع اولنجه بالذات ایکی بلوك عسکر آله‌رق
ذکر اولنان استحکام خندقنه هجوم ایتدیردی انجق دشمنك کثرتی شوغیرت جانسپارانه‌یی
نتیجه‌سز براقدیروب خندقك استردادی قابل اوله‌مدی اوشجیع بروسه طابوری افرادی
ایسه سپرلری ترك ایتمیه‌رك روسیه‌لولرله سونکی‌یه بوغاز بوغازه کلوب مشعلهٔ
حیاتلری نسیم شهادتله سونجه‌یه‌قدر حرب ایتدیلر وآنك اوزرینه روسیه‌لولر استحکامك
نصفنی ضبط ایلدیلر .

احمد حفظی پاشا ینه غیرتنه کسل ویرمیه‌رك سپرلر ارقه‌سنده قالان افراد عساکری

طوپلایوب هجوم واقتحامه تشویق ایلدیسه‌ده ضابطان عموماً شهید اولدقلریچون بوکا موفق اوله‌میوب فقط روسلرك النه کچن نصف استحکامك سپرلردن و بعض نقاط مناسبه‌دن مدافعه‌سنی ظلمت لیلك حلولنه‌قدر التزام ایلدیکی حالده جبخانه‌نك توکنمسی و برطرفدن ظهور امداد مأمول اولمامسی حسبیله جنرال غورقونك بولندیغی جهته طوغری بیاض بیراق چکدیره‌رك اختیار تسلیمیته مجبور اولدی .

لکن استحکامك نصفنی ضبط ایدن روسیه عسکری شووقت تسلیمیتی فرصت اتخاذ ایله عساکر عثمانیه الندە بولنان نصف دیکرینه هجوم ایلیه‌رك اوراده بولنان افرادی خارجه پوسکورتدیلر وسپرلردن چیقان عساکر عثمانیه‌یه شدتلی قورشون آتدقلرندن ماعدا زمینلکلره آتش ویره‌رك درونلرنده بیکدن زیاده مجروحینی کباب ایتدیلر و برحیات اولان یکرمی قدر ضابط ایله احمد حفظی پاشانی و بقیة السیوف بشیوزه قریب نفراتی اسیر ایلدیلر .

وقتا که احمد حفظی پاشا جنرال غورقو نزدینه کوتورلدی غورقو ال ویره‌رك « جسور وغیور برمحارب اولدیغکزدن طولایی سزی توقیر وتبجیل ایدرم بومحاربه‌طرفینه پك بهالی اولدی عمرمده بویله‌شدتلی آتش کورمدم » دیمش ومشارالیهی وسائر اسرانی « بوغود » اردوکاهنه کوندرمشدر .

بو محاربه‌نك مفصلاً تحریری التزام ایتمدکمز روسیه‌لولرك خاصه وغرناديه کبی مشهور و منتظم ایکی اردولری قطعاتندن مرکب برقول اردونك سکسان بش طوپله ایتدیکی هجومه بش طابور عساکر عثمانیه‌نك درت طوپله کوستردکاری مقاومتی وطرفینك قوتنده اولان عدم مناسبتی اثبات ایچوندر کرك حین محاربه‌ده وکرك هیچ برملتك قبول ایتمیه‌جکی صورتده روسیه‌لولرك تسلط واقتحاملرینه‌مبنی اثنای تسلیمیتده شهید اولان ومجروح بولنوبده زمینلکلرده آتش جانسوز دشمنله افنای وجود ایدن عساکر عثمانیه اوچ بیك بشیوز نفره بالغ اولدی روسیه‌لولرایسه بومحاربه‌ده ضابطان ونفراتدن مقتول ومجروحلرینی اوچ بیك اوچ یوز راده‌سنده اعلان ایتدیلر .

تلیش وکوچك دوبنیك وکمرکوپری موقعلرینك استیلاسی

جنرال « غورقو » بیوك دوبنیك اوزرینه یوریدیکی کون تلیش موقعنه‌دخی برهجوم

قولی سوق ایتمش اولدیغی حالده اورانك محافظه‌سنه مأمور عساکر عثمانیه طرفندن وقوع بولان مدافعه ایله بر نتیجهٔ مفیده استحصال ایده میه‌رك عسکرینی چکمش ایدی . لکن بیوك دوبنیك موقعنك ضبطیله پلونه محاصره‌سنی بالقوه تحت تأمینه آلمش ایکن تلیش وکوچك دوبنیك موقعلرینك و اورخانیه جهتنده‌کی کمرکوپرینك عساکر عثمانیه یدنده بولنمسی روسیه اردوسنجه مخاطراتی داعی اوله‌جغنی بیلدیکیچون بیوك دوبنیك وقعه‌سندن درت کون صکره یعنی تشرین اولك اون التنجی کونی هم تلیش وهم کمرکوپری موقعنه شدتله اجرای مهاجمات ایتدیروب کمرکوپریده‌کی عساکر عثمانیه‌نك مقاومت وثباتلری روسیه‌لولرك اورادن رجعتنی موجب اولدی ایسه ده تلیش موقعی اوزرینه بیوك دوبنیك محاربه‌سنده اولدیغی کبی جمعیت کثیره ایله اقتحام ودرت ساعت قدرطوپ آتشی اجراسنه دوام ایلدکلری صره‌ده جنرال غورقو بیوك دوبنیکدن الدیغی اسرای عثمانیه‌دن بش نفری تکلیف تسلیمیته دائر برمکتوب ایله تلیش محافظی حقی پاشایه کوندرمش ایدی حقی پاشا ایسه دشمن عسکرینك اولجه کثرتنی کوروب اورخانیه قوماندانی شوکت پاشایه بیان حال ایله بالذات تلیشه یتیشه‌رك امداده مسارعت ایلمسی لزومنی یازمش ایکن شوکت پاشا « ایکی طابور عسکر کوندره بیلورم ایلروسنی جناب حقك یاردمنه حواله ایدرم » دیو جواب ویرمش اولمسی اوزرینه امداددن مأیوس اولدیغی هنکامده بیوك دوبنیك تسلیمیتنی جنرال غورقونك اشعارندن اکلایجه ثباته قادر اوله میوب دشمنك تکلیفنی قبول ایله اختیار تسلیمیت ایتمش وروسیه‌لولرك اعلانه کوره اثنای اسارتنده « آمرم تسلیم سلاح ایدنجه بن نیچون طوره‌یم » دیمشدر بو تسلیمیت سببیله یدی طابور عساکر عثمانیه قیداسره کرفتار اولدی ودرت قطعه طوپ ویرلدی .

تلیش موقعنك روسیه عسکری جانبندن ضبط اولندیغی خبری منتشر اولدقده کمر کوپری موقعنده‌کی عساکر عثمانیه‌نك پای ثباتلری متزلزل اولمغله انلردخی قره‌جه طاغ بوغازلرینه قدر چکیلوب کیتدیلر .

شوحالده پلونه خط رجعتنك قسم کلیسی روسیه عسکری النه کچوب یالکز پلونه‌یه اك یقین اولان کوچك دوبنیك موقعی قالمش ایسه‌ده اوراده بولنان عسکرك قوماندانی میرالای ولی بك بیوك دوبنیك وتلیش موقعلریله انقطاع موارده ومخابره‌دن روسیه‌لولرك وقوع استیلالرینی استدلال ودشمندن قاچیره بیلدیکی برآدم واسطه‌سیله عثمان پاشایه تبلیغ حال ایتمکله مشارالیه طرفندن ویریلان امره مبنی ولی بك موجوداولان عساکر واهالی‌یی

آله‌رق کوچك دو بنبکـدن رجعت و پلونه کوپریسی قربنـه مواصلت ایلدکده دشمن عسکری یتشوب محاربه‌یه طوتشدی لکن اوراتك پلونه اردوکاهنه قریبی‌منا‌سبتیله عثمان پاشا قوة الظهر اولمق اوزره عسکر سوق ایدوب دشمنی رجعته مجبور ایلمکله کوچك وبیکدن کلان طابورلر پلونه اردوسنه‌التحاق ایتدی مع‌هذا اورخانیه طریقی بتون الدن کیتدی .

مبدأ محاصره‌ده روسلرك طرنان تپه‌لرینی استیلالری و بعض وقایع حربیه

فصل ثانیك خاتمه‌سنده مجملاً ذکر اولندیغی اوزره روسیه‌لولر پلونه محاصره‌سنه باشلدقلری کون « طرنان » تپه‌لرینه تعرضی‌اقدم حرکات اتخاذ ایتدیلر زیرا پلونه‌اردوی همایوننك خط مدافعه‌سی درت بش ساعت امتدادنده بردوره تشکیل ایدوب بش قطعه‌یه تقسیم ایدلمش‌ایسه‌ده خط رجعت جهتی اوزرنده بولنان « طرنان » تپه‌لری‌عسکردن‌خالی براقلمش اولدیغندن دشمن سائرطرفلردن زیاده اوراتك ضبطنه اهمیت ویره‌رك پلونه‌یی طوپ آتشیله تضییقه ابتداری صره‌سنده مذکور تپه‌لری بش آلتی طابور عسکر سوقیله دردست ایدوب بونلرك دفعیچون اردوی همایون جانبندن صرف ایدیلان مساعی کارکر اوله‌مدی روسلر « طرنان » تپه‌لرینی طوتدقدن صکره اورایه زیاده‌جه قوت ویره‌رك جوارینه مصادف عثمانلی طابیه‌لرینی ازعاجه مباشرت ایلدکلری مثللو هرطرفده مترس وطوپ طابیه‌لری یاپوب خط محاصره‌یی کوچلتمکه باشلادیلر .

غازی‌عثمان پاشا دخی دشمنك حرکاتنه کوره اردوی همایونك خط مدافعه‌سنی بعض جهتلرده تصرو تعدیله مجبوراولوب یکیدن نقاط لازمه‌یه استحکامات انشا ایتدیردی لکن روسیه‌لولر اردوکاهی شدید طوپ آتشیله وهجوم قوللریله صیقشدیردیغندن لیل ونهار محاربه دوام ایتمکده ومع‌مافیه هرهجومده انهزام ورجعت روسلره توجه ایتمکده ایدی .

چونکه بویله‌محاصره‌لرده‌محصورینی یأس ونومیدی‌یه دوشوروب‌ده ثبات‌ومقاومتلرینه کسل ویرمك قواعدحربیه‌دن اولمغله‌تشرین اولك اوتوزنجی کونی برروس ضابطی‌معیتنده التی نفر قزاق آتلوسی اولدیغی و بونلردن برینك الـده ایلچی بیراغی بولندیغی حالده اردوی همایون قرار کاهی مقابلنه کلوب طوردی سبب ورودی استعلام ایلدکده روسیه باش قوماندانی « غران دوق نیقولا » طرفـدن اولمق اوزره بر مکتوب اعطـا ایتمکله عثمان پاشایه کتوردیلر .

مكتوبك ترجمه‌سى

قوماندا كزه مودوع اردوطرفندن كورديكم مدافعهٔ شديده‌يه مبنى پلونه‌يى كاملاً محاصره ايچون تدابير لازمه‌يى اتخاذه وسزى امداد ممكن اوله‌ميه‌جق برحاله قويمغه مجبور اولدم بناءً عليه جنرال غورقو قوماندا سنده بولنان عساكر خاصه اردوسى اشبو شهر تشرين اولك اون ايكنجى كونى « غورنى دوبنيك » موقعنى حرباً وجبراً ضبط ايلمش واوچ كون صكره « تليش استحكاماتنى مدافعه ايدن عسكر دخى تسليميته مجبور اولمشدر بونك اوزرينه « دولنى دونبيك » موقعنى عسكركز تخليه ايتمكله عسكرم يكديكرينى متعاقب « تته‌بن » و « اوسيقوو » و « ويره‌جه » نقطه‌لرينى اشغال ايلمشدر شوحال وموقع اقتضاسنجه آتيا طرفكزدن وقوع بوله‌جق مدافعه بيهوده يره سفك دمانى موجب اوله‌جغى جهتله معلومات وملاحظات مسروده‌يى ذات عاليلرينه تبليغ ايتمكلكى وظيفهٔ ذاتيه وانسانيتكاريدن عد ايلدم اميد ايدرم كه ذات والاى مشيريلرى دخى بنى تشبثه سوق ايدن اسبابك ماهيتنى تقدير بيوررلر بونكله برابر كرك ذات عاليلرينى وكرك قوماندا كزه مودوع شجيع اردو افرادينى حرمت ورعايته لايق جنكاوراندن عد ايله هرزمان تكريم وتعظيم ايليه جكمى تأمينه مسارعت ايلرم .

بوغوت اردوكاهندن « نيقولا »

غازى عثمان پاشا بو يله تكليف تسليميتى شامل بر مكتوبى مألاً قبول ايتمك دكل نظر مطالعه‌يه بيله آلمقدن متنفر اولمغله همان فرانسزجه اوله‌رق شو جوابنامه تسطير و « غران دوق نيقولا » يه تسيير ايتمشدر .

غازى عثمان پاشانك غران دوق نيقولا يه كوندرديكى جوابنامه‌نك ترجمه‌سى

قوماندامه مودوع اردوطرفندن كوريلان مقابلهٔ شديده‌يه مبنى پلونه‌يى محاصره ايتمك وامداد ممكن اوله‌ميه‌جق برحاله قويمق ايچون تدابير لازمه‌يى اتخاذه مجبور اولدقلرينه دائر تحريرات فخيمانه‌لرينى اخذ ايلدم ذات اصيلانه‌لرينك ابراز ايلدكلرى حسيات انسانيت كارانه‌يه اشتراك وسفك دمانك منعى ضمننده اجرا بيورلمق ايستنيلان تشبثى تقدير ايتمكله

برابر پلونه‌نك محاصره‌سی ایچون اتخاذی ممكن اوله‌بیلان تدابیر هرنه بولده اولور ایسه اولسون بن هیچ برزمان افراد شجیعه‌مه تسلیم سلاح ایتدیرمك فكرونیتنده بولنمه‌دم جنرال غورقو قوماندا اسنده بولنان عساكر خاصه‌نك غورنی دوبنیك وتلیش موقعلرینی ضبط ایتمسی وتلیش موقعنی مدافعه‌یه مأمور اولان قوماندانك تسلیمیتی قبول ایلمسی پلونه‌نك حال حاضرینی ذات فخیمانه‌لری كبی بنم دخی وخیم عدایتمكلكمی ایجاب ایتدیرمز هرحالده بن قوماندانلغه مترتب وظایفده تراخی ایده‌میه‌جكمی وشجیع عسكرمله برابر وطنمزك شان وناموسی وحقوقنك مدافعه ومحافظه سی امرنده قانمزك صوك طمله‌سنی دوكمكه حاضر بولندیغمزی بیان ایدرم .

پلونه اردوكاهندن غازی عثمان

پلونه خطوط مدافعه سنك فذلكهٔ احوال عمومیه‌سی

روسیه عسكری طرنان تپه‌لری استیلاسی اوزرینه اوچنجی خط مدافعه‌دن جرأتیاب تخطی وتعرض اولدقجه عساكرعثمانیه پوصولر ترتیبیله وآوجی خندقلری حفریله مدافعه‌یه اهتمام ایدولرایدی ایكنجی خط مدافعه موقعاً مهاجمهٔ اعدادن مصون اولوب فقط محاصره طوپلرینك آتشی آلتنده قالمش و برنجی خط مدافعه ایسه غربوجه‌ده كان قانلی طابیه‌نك اولجه الدن كیتمسی سببیله خیلی مضایقه‌یه كرفتار اولمش ایدی شویله كه اولاح عسكری اوجهتده كی باش طابیه‌یه موازیلر حفریله یدی سكزخطوه قدر تقرب ایتدكلرندن ایكی طرف عسكری بر برینه یكسماد و بوغورت چناغی آتارلر ومتریسدن متریسه قونشورلر ایدی لكن كرك بو محلده وكرك التمش یتمش خطوه قدر تقرب ایتدكلری لوفچه یولی اوزرنده دشمن عسكری عساكر عثمانیه‌نی یرلرندن چیقارمغه قادر اوله‌مدیلر اولاح عسكرینك اتخاذ ایلدكلری خط محاصره غربوجه‌دن متروپوله‌قدر منتهی ایكن غربوجه‌ده الدقلری قانلی طابیه روس عسكرینك محافظه‌سنه تودیع اولنه‌رق اولاحلر كاملاً متروپول جهتنه كیتمشلر واوپانژ تپه‌سنده كی استحكامات عثمانیه قارشوسنه طابیه‌لر یاپوب وموازیلر حفر ایدوب اورادن « و ید » اوزرنده كی كوپری‌یی تخریب ایچون طوپ آتشنه باشلامشلر ایسه ده هدف مقصده وصولدن محروم اولدیلر .

حیفاكه اردوی همایونك برمدت دها حال محصوریتده ادامه‌سنه كافی ذخائر ومهمات

ذاتا موجود اولمامسی عساکر عثمانیه‌یه دغدغهٔ پریشانی ایراث وموسم شتانك پلونه‌ده حکمنی اجرایه باشلامسی مجاهدین بیننده یأس ونومیدی احداث ایدوب عسکرك البسه‌سی ایسه تستره بیله قابلیتسز برحالده پاره‌لنمش واردوده چادرك آزلغی سببیله عسکرك چوغی آچیقده قاله‌رق طوکمغه وخسته‌لنمغه باشلامش ایدی .

ایشته شو اسبابه مبنی اردونك اقبالی مبدل ادبار اولوب روسیه‌لولر ازعاجات حربیه‌دن کیرو طورمزلر ایدی غازی عثمان پاشا ایسه استمداده چاره بوله بیلمك امیدیله بالدفعات خط محاصره ایچندن خفیاً آدم کوندرمکه چالشدیغی حالده انلردن کیمنك مأیوساً عودتی وکیمنك غیبوبتی ملابسه‌لریله اوامیدك حصولندن مأیوس اولدی معهذا دشمن اردوی همایونك برعالم فتور وکلاله وارزاق ومهماتجه برمضایقهٔ ملال اشتماله اوغرادیغنه کسب معلومات ایدرك او اثناده اناطولی محاربانده نائل غلبات اولملرندن دخی نشئه‌لنملریله تشرین ثانینك طقوزنجی کونی روسیه عسکری پلونه استحکاماتی قارشوسنده سو بسو القش ندالریله اظهار مسار ایتدکلرینك ایرتسی کونی علی السحر طرنان تپه‌لرینك ایلرو قره قوللری محلنده دیرك اوزرینه طاقلمش بر یافته کوریلوب الدیرلدی که بونك مآلی اردونك بتون بتون برعالم مأیوسیته دوشمه‌سنی التزامدن عبارت ایدی .

یافته‌نك صورتی

« قارص الندی مختار پاشا اردوسی تسلیم اولدی اطرافکز صاری صاری روسلرله چویرلدی سزك سلطانکز بارشق ایستیور عثمان پاشا کندو چیقاری ایچون سزی بوراده طوتیور کلکز تسلیم اولکز سزی چولغکزه چوجغکزه صاغ قاوشدیررز تسلیم اولمزسه‌کز آچلقدن وصاری صاری روسلرك قورشونلرندن اولورسکز »

بو یافته‌دن ماعدا روسیه ارکان حربیه‌سی طرفندن غازی عثمان پاشایه بعض اوراق حوادث ارسالیله جهات سائره‌ده بولنان دولت علیه اردولرینك بعضیسنده ظهور ایدن انهزاملرك تفصیلاتی ابلاغ ایدیلیور ایدی .

بو کبی تبلیغات ونشریات معذبانه مشار الیهك صبر وثباتنه کسل وحرکات دشمن شکنانه‌سنه خلل ویرمز ایسه‌ده بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله اردوده ذخیره‌نك قلت بولمسی وهله بغدایك بتمسی سببیله آدم باشنه برمصر قوچانیله کونده یوز درهملك برمصر

اكمككندن زياده شى ويره‌مز اولدى و محاربانك دوام و قوعى ملابسه‌سيله تكثر ايدن خسته‌كان ومجروحين پلونه قصبه‌سنده‌كى اهالى خانه‌لرينه قونيلوب فقط اجزاى طبيه قالماديغندن مداواتلرينه باقيله‌مز ايدى .

خسته‌خانه اتخاذ اولنان اماكنه « جنوه » عهدنامه‌سى موجبنجه خسارات حربيه‌دن محافظه‌لرى شرطه‌سنه رعايت اولنمسنى مخطر چكيلان هلال احمر بيراقلرينى روس طوپچيلرى هدف اتخاذ ايله اماكن مذكوره‌يى وجامع وكليسالرى طوپه طوتمقدن وخسته‌كان ومجروحينى اتلافه سبب اولمقده‌دن بر آن كيرو طورمديلر وروسيه‌لولر استحكامات عثمانيه‌يه مهاجمات متماديه‌لرى اراسنده « غريويچه » ده‌كى باش طابيه‌يى استيلا ايچون هوانارله تضييق ومؤخراً لغم انشاسيله دخى تهديد ايدوب لكن عساكر عثمانيه برقاچ يردن باجه‌لر آچه‌رق لغم مخاطره‌سنى دفعه موفق اولديلر .

مركز سلطنتجه پلونه حقنده اتخاذ اولنان قرارلر

فصول مخصوصه‌سنده ذكر اولنديغى وجهله عثمان پاشا پلونه‌يى اردوگاه اتخاذ ايدوبده روسيه‌لولرله محاربه‌يه طوتشديغى صره‌ده طونه شرق اردوسى ايله بالقان قول اردوسنك حركات تعرضيه اجراسيله دشمنك پلونه اوزرينه تسلطنى تخفيف واوجهتله پلونه اردوسنك دخى تعرضى حركته ابتدارنى تسهيل ايتمك مركز سلطنتجه ارزو اولنه‌رق بونك استحصال عملياتچون ذكر اولنان شرق و بالقان اردولرى قوماندانلرى محمد على وسليمان پاشالره اوامر اكيده كوندرلمش ايكن ايكيسى دخى تأويلات وتعللات كونا كون ايله كونلر كچوروب پلونه حسابنه خدمت ايده‌مديلر اواثناده ايسه لوفچه‌نك دست استيلاى اعدايه كيرمسيله غازى عثمان پاشانك استمداده مجبوريتنى روسيه دولتنك پلونه ايچون قوۀ جسيمۀ امداديه جلبنه تصديسى تعقيب واناطولى حرب اردوسنك مظفريات پياپى ظهورنى دخى قافقاسيه جهتندن ايلروليان روسيه قول اردولرى تعقيب ايتمكله وكلاى دولت يكيدن قوۀ عسكريه تداركنده اهميت عظيمه كورديلر و باخصوص بدايت حربده صوفيه صحراسنده براحتياط اردوسى تشكيلى ايچون سردار اكرمك ميدانه قويديغى لزومى اعتراف ايتديلر .

لكن اولوقت شومقصده خدمت ايده‌جك قواى عسكريه‌نك موجود اولماسى يكيدن برتدبير احتياطى مذاكره‌سنى اقتضا ايتديروب نهايت پلونه‌نك تخفيف اضطرابچون اولا

احمد حفظی پاشا ثانیاً شوکت پاشا قوماندالریله امداد فرقه‌لری سوق اولنور ایکن روسیه‌لولرك شرقاً وغرباً جلبنه تصدی ایتدکلری اردولره مقابل یکیدن عسکر تدارکی فریضه دن کورنمش ایدی سرعسکر قائممقامی مصطفی پاشا اوکونلرده باب عالی یه برجدول کوندروب عساکر ردیفه ومستحفظه بقیه‌سندن درت یوز طقسان سکز بیك نفرمز واردر والتمش بیکدن زیاده قرعه افرادی چیقه‌بیلور ذکر اولنان ردیف ومستحفظ صنفلرندن قرق بیك نفرك قرعه افرادیله برابر ایکی آیده جمع وتسلیحی وشـو حالده ایکی قسمدن یوز بر بیك کشینك اردولرمزجه قوهٔ متحشده نقصانلرینك اکمالنه تخصیص دخی ممکن اوله بیلور دیو اشعار ایتمش اولدیغندن افکار حربیه اصحابی ازسرنو امید قائحانه‌یه دوشه‌رك ذکر اولنان یوز بر بیك نفر ایکی یوز بیکه ابلاغ ودها صکره عساکر ردیفه ومستحفظه‌دن نه‌قدر افراد باقیه وارایسه جمله‌سی سلاح آلتنه دعوت اولنسون دیدیلر علی الخصوص مابین باش کاتبی سعید پاشا اورو پاده بولنان « ملیس » عسکری کبی نفوس موجوده‌نك برقسمندن ترکب ایتمك اوزره عساکر ملکیه عنوانیله برصنف عسکر ترتیب وتسلیح اولنمسنه دائر قلمه الدیغی نظـام لایحه‌سنی پادشـاه حضرتلرینه قبول ایتدیروب باب عالی یه کوندرمش واولجه « موکب همایون » طابورلری نامیله پای تختده وعساکر ملیه عنوانیله بعض ولایاتده تشکل ایدن کوکالی عسکرك بوصنفه تحویلی واسنان عسکریه‌یه داخل اولیوبده سنلری اون یدیدن زیاده اولان واسنان عسکریه‌ده اولوبده قرعه‌سی چیقمیان نفوسك مجبوری ومستحفظلق مدتنك نهایتی اولان قرق وقرق بش یاشنی اکمال ایدنلرك اختیاری اولمق اوزره ذکر اولنان عساکر ملکیه سلکنه ادخالی اساسنی باارادهٔ پادشاهی اعلان ایتدیرمش ایدی که بوندن مقصد عساکر ملکیه‌یی وطنلری محافظه سنه براقوبده نفوس سائره‌دن عسکرلکله مکلف اولنلری اردولره سوق ایتمکه یول بولمق ماده‌سیدر اشبو عساکر ملکیه تشکیلاتی قرارکیر اولدیغی صره‌ده استانبول کنجلرندن اولجه موکب همایون طابورلری نامیله ترتیب اولنان کوکالی نظام عسکرینه عساکر ملکیه عنوانی ویریلوب انلرك وجودندن استفاده قیدینه دوشولدیککندن بونی حقیله تعریف ایچون شو وجهله تفصیلات ویریلورکه پای تخت اسلام اهالیسی ذاتاً اوچ صنف اولوب برنجیسی خدمات دولتده بولنانلر ایکنجیسی انلره اتباعاً تعیش ایدنلر اوچنجیسی حرف وصنایعه سالك اولنلردر دولت علیه نظامات عسکریه‌یی وضع وتأسیس ایتدیکی صره‌ده پای تخت اهالیسی وظیفهٔ عسکریه‌دن مستثنا طوتیلرق اوجهتله یرلولر سلاح قوللانمغه الشمدقلرندن ابدی برحضریت حالنه اوغرامشلر ایدی .

وقتاكه هرسك و بلغارستان اختلالى ظهور ايتدى اولحوالى اهل اسلامك مدافعهٔ وطن يولنده بوغوشمغه باشلاملرى روم ايلينك ديكر ولايتلرى سكنهٔ مسلمه‌سنجه شد نطاق غيرتى ايجاب ايتديروب صربستان وقره‌طاغ محاربه‌لرى وقوعه كلنجه طرف كوكللى عسكر يازلمق هوسى ميدانه چيقدى و بوفداكارلق استانبول كنجلرينك عروق حميتارينى تحريك ايدوب ملت عسكرى ناميله سلاحه صارلمق نمايشارى ظهورايتدى اما خلع عبد العزيز خانى وقعه‌سى دلالتيله بو يله پاى تخت خلقندن ملت عسكرى يازلمق امنيت سلطنته موافق دوشمديكى كبى فى الحقيقه بوكا اوك اياق اولان بعض رجالك كه اساميسى جلداولده ذكراولنمش‌ايدى فكر و عمللرى اعتماد دولتى مخل‌اولديغندن عسكرلك ارزوسنك استانبول ايچنده تعممى بر ممانعت رسميه‌يه تصادف ايلدى لكن احتياجات ماديه‌نك حكم وقوتى هرمانعه‌يه غلبه ايتمك طبيعى اولديغيچون روسيه‌محاربه‌سى وراى پردهٔ تقديردن سربرآوردهٔ ظهور اولنجه پاى تختده اوقات سائره كبى عسكرطوتمغه بالضروره امكان بولنه‌ميه‌جغى اكلاشلديغندن هم استانبولى محافظه وهم فكر عسكرى ايله اشغال اهاليدن استفاده ايتمك مقصديله وموكب‌همايون طابورلرى ناميله يرلولردن كوكللى عسكر يازلمسنه مساعدهٔ رسميه كوسترلدى وتعليم ايچون ضابطان تعيين اولنه‌رق سلاحلرى دخى طرف دولتدن ويرلدى .

ايشته بونك اوزرينه محله‌لرده حمل سلاحه قادر اولنلر كمال شوق وخواهشله عسكر يازيلوب ويكنسق البسه يابديروب جامع حوالبلرنده وميدانلرده تعليمه باشلاديلر ويرلو خرستيانلر دخى رضالريله بونلره قارشديلر بوغيرت سائقه‌سى وشهريلك تربيه‌سى ايله آز وقتده يكرمى بيكدن زياده منتظم ومعلم‌عسكر پيدا اولوب رجال دولت ومتحيزان‌مملكتدن فخرى ضابطان دخى يتشمكله‌عموم اهالى نظرلرنده مدافعهٔ وطن وظيفهٔ مقدسه‌سى كونش كبى پارلادى وحال انتظامده مسابقت هوسارى ارتوب اعانهٔ عموميه ايله تدارك اولنان موسيقه‌طاقملرى ذاتاً بويله شيلره مستعداولان شبان ارباب‌هوا اجتماعيله تقدير يارواغياره مظهراوله‌جق درجه‌يه كلدى و بوهيئت عسكريه جمعه سلاملقارنده وسائر مراسم الايلرنده مظهر تلطيفات پادشاهى وسنجاق احسانيله نائل حمايهٔ شهنشاهى اولديغندن هركسك كوكلنده مقام سلطنته ازسرنومحبت حاصل و پادشاهلرينك موكب همايوننده بولنمق مفخرتى مرتبهٔ حقيقته واصل‌اولمش‌ايدى اكرچه بوعسكر قشله‌لرده اوطورميوب هركس خانه‌سنده بولنورايدى انجق تعيين اولنان يرلرده نوبت بكلرلر ومحله‌لرده قره‌قول خدمتنى كوررلر

وهركون تعلیمكاهده اجتماع ایله سلاح اندازلغی مشق ایدرلر ایدی شوقدر واركه بونلر باروت قوقوسی طویمامش وحرب كورمامش وا كثریا اهالی‌ری قوینده بیومش اولدقلرندن طشره عسكری كبی موقع حربده برقیمت صحیحه صره‌سنه كچه‌میوب فقط پادشاهك محافظهٔ موكبی خدمتنده بولنه‌بیلورلرایدی یوقسه سزی اردویه سوق ایده‌جكز دینلسه‌استانبول زقاقلرنده سلاح بدست مباهات اولنلرك چوغی برمعذرت و بهانه ایله كوشهٔ اختفایه صاوشه‌جقلری آشكار ایدی .

شو تفصیلدن اكلاشیله‌جغی اوزره بوعسكری استانبولدن محاربه‌یه كوندرمك قابل اوله‌میه‌جغی كبی ولایاتده عساكر ملكیه تشكیلنه دائر لایحه‌نك مندرجاتی دخی نفوسجه تخمینات وخیالاته مستند اولدیغی وقائممقام مصطفی پاشانك قیود غیرصحیحه اوزرینه امكان تدارككنی درمیان ایلدیكی افرادی طوپلامق ایسه تحت امكانده بولنمدیغی والحاصل بومطالعه‌لر روسیه‌لولرك جدی وحقیقی صولتنی مدافعه‌یه صالح اولمدیغی جهتله ینه الده كی اردولرله ایش كورمنك چاره‌سی دوشونیلوب نهایت محمد علی پاشانك حركت تعرضیه‌جه بطائتی تبدیلنی اقتضا ایتدیرمكله یرینه سلیمان پاشا قوماندان تعیین قلندیغی متعاقب پلونه‌نك برنجی محصوریتی رفع و ازاله اولندیغندن سلیمان پاشا اورخانیه وپلونه‌دن لوفچه وسروی اوزرینه ایكی فرقه عسكر سوقنی توصیه ایله برابر كندوسنك دخی عثمان پازاری جهتندن طرنوی‌یه تعرضنه مساعده ایستمش وبالقان اردوسنك غیروه‌یه طوغری ایلرولمسی بویله بر حركته موقوف اولدیغنی بیلدیرمش ایكن مجلس عسكری اورخانیه وپلونه‌دن اویله سیار فرقه‌لر افرازی وبالقان اردوسنك یرندن قملدامسی قابل اوله‌میه‌جغندن بحثله طونه شرق اردوسنك شمدیلك وضع تعرضی‌یه كیرمسی جائز اوله‌میوب پلونه وشپقه جهتلرنده بوندن صكره دشمن ینه بر فلاكته اوغرایوبده هیئت حاضرهٔ عسكریه‌سنه تزلزل وپریشانی عارض اولور ایسه اولوقت سریعاً حركت تجاوزیه‌یه ابتدار اولنمق اوزره سلیمان پاشانك وضع تدافعیده بولنمسی مناسب اولور دیو رأی وامر ایتمش ایدی . ارادن اون اون بش كون كچدكده پلونه‌نك ایكنجی محصوریتی وقوعه كلدیكندن خواص وكلا مجلس عسكری ایله برلشوب جریان ایدن مذاكره‌ده اردوی همایونك طول مدت محصوریته طیانه‌جق ارزاق ومهماتی اولمدیغی جهتله آچلقدن اختیار تسلیمیت ایتمسنه اظهار رضادن ایسه ممكن اوله‌بیلدیكی قدر ثبات ومقاومتله بعده موجود اولان مهمات ولوازماتدن نقلی مشكل اولنلر احراق ایدیله‌رك وپلونه قصبه‌سی یاقیله‌رق اهالینك استصحابیله اردوی

همایونك اورخانیه جهتنه ویاخود دیکر موقع مناسبه چکلمسی ایچون غازی عثمان پاشایه مأذونیت اعطاسنه قرار ویرلدی . اما اواثناده روسیه‌لولر پلونه محاصره‌سنی قوش اوچماز درجه‌ده تشدید وطرق مواردده ومخابره‌یی هر طرفدن قطع وتعطیل ایتمش اولملریله قرار مذکورك اورخانیه واسطه‌سیله پلونه‌یه تبلیغی ایچون چرکسلردن اقچه‌ایله اطماع اولنان فدائیلر شفره‌لی مکتوبلرله یوله چیقارلمش اولدیغی حالده محل مقصوده رهیاب وصول اوله‌میوب رجعت ایلدکلری کبی ودین طرفندن اویولده اعزام اولنان وسایط مخصوصه‌نك مساعیلری دخی هبا اوله‌رق هیچ بروجهله تبلیغ قراره امکان بولنه‌مدی . مشارالیهك مساعدهٔ حال وزماندن استفاده ایله اردویی بالقانه چکمك ایچون اولجه ایستدیکی مأذونیتك ویرلمامش اولمسی بونتیجه‌یی دعوت ایده‌جکی معلوم ایکن وقتیله عاقبت امر ملاحظه اولنمیوبده مخاطرهٔ عظیمه‌نك اثری ظاهر اولنجه اردونك اوچ مثلی منتظم دشمن عسکری ایچندن چکلمسی ایچون ویریلان امرك قابل الاجرا اوله‌میه‌جق برزمانده تبلیغنه چاره وطریق آرامق وبوندن دخی نومید و مأیوس اوله‌رق پلونه اردوسنك الدن کیده‌جکنه تأسفله حکم ایدوب طورمق مرکز سلطنتك اعظم خطیئات ودلیل سوء حرکاتیدر وقتاکه پلونه‌دن چکلمك امرینك غازی عثمان پاشایه تبلیغی ممکن اوله‌میه‌جنی اکلاشلدی اورخانیه‌دن بر قوهٔ عسکریه جمع ایدوبده پلونه‌نك خط رجعتنی اچمغه چالشلمسی تحت مجبوریتده کورنمکله بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده عصاة فرقه‌لرینه وقره طاغلولره قارشو اهالیدن نفیر عام قونیله‌رق اورالرده کی عساکر نظامیه وردیفه ومستحفظه‌دن وصربستان ایله مصالحه ایدلمسنه مبنی صرب حدودی اوزرنده بولنان عسکردن صوفیه واورخانیه‌یه قوهٔ کافیه کتورلمسی واستانبولدن تدارك اولنه‌بیله‌جك عسکرك دخی اورایه کوندرلمسی قرارلشدیرلدیغندن طونه شرق اردوسی قوماندانلغندن منفصل محمد علی پاشا نابوسنه‌دن اورخانیه‌یه قدر مواقع متفرقه‌ده بوله‌جنی عسکری سریعاً سوق ایتمك مأموریتیله استانبولدن بحراً سلانیکه واورادن تیمور یول ایله « یکی پازار » ه اعزام قلندی .

محمد علی پاشا بونکله مشغول اوله‌طورسون پلونه‌نك محصوریتی بردوام اولمغله بعض خواص وکلا صدر اعظم ادهم پاشانك قوناغنده عقد مجلس ایدوب روسیه‌لولرك روم‌ایلی جهتنجه قوهٔ کثیره‌لرینی پلونه‌یه کتورملری معاذالله پلونه اردوسی بر مخاطره‌یه اوغرار ایسه مأمول‌لرینه موافق نیجه نتایج استیلا کارانه ظهوری تصورندن نشأت ایتمکده‌در بوکا قارشو محمد علی پاشانك اورخانیه‌ده جمع ایده‌جکی عسکر ایسه ملاحظات آتیه‌جه کافی

دكلدر واقعا مات اسلاميه دولت و مملكتك اوزرينه يوكلنان سحاب مظلم مخاطراتك جسامت ووخامتنی كركی كبی اكلامش اولدقلرندن ودائرهٔ عسكريه‌نك حساب ايتديكی قوهٔ متباقيه‌دن اول باول امكان تسليمی بيلديريلان يوز شوقدر بيك نفر چيقارلنجه ينه الده اوچيوز بيكی متجاوز قوت قاله‌جغندن شوهيئت مكلفه‌دن ايستديكمز قدر عسكر اله‌بيلورز لكن بعض استيلاديده اولان ولايانك نفوسی ومتباقيسنك عليل ومريضی استثنا اولنجه قوهٔ متباقيه دينيلان نفوس بياغی نصف مرتبه‌سنده ازاله‌جغندن اولحالده مطلوب اولان عسكرك اخذ و سوقی ناقابلدر بناءً عليه تهيأت احتياطيه‌دن اولمق اوزره كرك مجدداً تأسيسی قرار كيراولان عساكرملكيه صنفندن وكرك افرادرديفه ومستحفظه بقاياسندن يوز اللی بيك نفرهمان تحت سلاحه النوب بونك اللی بيكی اناطولی جهتنه وقصور يوز بيكی دخی بالقانك برو طرفی ايله پای تخت محافظه‌سنه تخصيص وتعيين قلنه‌رق ادرنه ولايتی داخلنده طوپلانيله‌جق عساكر ملكيه اوراده كی استحكامانه وپای تخت وملحقاتی سكنه‌سندن النه‌جق افراد ملكيه دخی استانبول استحكامانه تعبيه اولنمق مناسب كورينور واهالئ غير مسلمه‌دن شوصره‌ده عساكر ملكيه صنفنه ايجابی قدر آدم النمسنك تأثيرات حسنهٔ سياسيه‌سی كوريلور بوصورتده ادرنه‌ده بيوك بر احتياط اردوسی تشكل ايده‌جكندن طوپلانيله‌جق عسكرك تعليم وتعاملرينه ومحال واستحكامات مقتضيه‌يه تعبيه‌سنه باقمق ايچون ايكنجی اردو مشيرلكيله طونه شرق اردوسنده بولنان احمد ايوب پاشا قوماندانلغنه تعيين واعزام اولنسون » ديديلر .

انجق اواثناده مصطفی پاشانك وقوع انفصاليله رؤف پاشا سرعسكر قائممقاملغی ايله استانبوله جلب اولنه‌رق احمد ايوب‌پاشا شپقه قول اردوسی قوماندانلغنه كوندرلديكی كبی اردولرك اكمال نقصانی ايچون النه‌بيله‌جك يوز بر بيك نفردن بشقه اويله يوز اللی بيك كشيلك احتياط اردوسی تشكيلنه كافی نفوس بولنه‌ميه‌جغی ثابت اولمقله برابر ايكی سنه قرعه چكلمديكندن اسنان عسكريه اربابندن بشيوز بيكی متجاوز نفوسك وجودی اعتباريله بونلردن يوز اللی بيك نفر اوزرينه قرعه چكيله‌رك النه‌جق عسكرك تشكيلی لازم كلان احتياط اردوسنه ويرلمسنده امكان تصوراولنديغندن بوصورت قبول اولنمش ايدی.

ايشته مركز سلطنتك بلونه حقنده ويرديكی قرارلر بونلردر . بر كره او كونكی احوال عموميهٔ ملكيه نظر امعانه النجه حكم اولنوركه دولت‌عليه هرسك وبلغارستان اختلاللری وصربستان وقره‌طاغ محاربه‌لری ايچون قوای عسكريه‌سنك قسم كليسنی سوق

ایلدیکی حالده روسیه محاربه‌سنك ظهوریله صوك درجه‌ده وامکان عادی فوقنده تسلیح جیوشه مجبور اولدیغندن ملت اسلامیه‌نك عسکر ویرن نفوسی بتون بتون ازالمش وبر چوق خانه‌لر قبالی قالمش ایکن دائرهٔ عسکریه‌نك سنین وفیره‌دنبرو تصحیح کورمیان نفوس قیودینه استناد ایدوبده ینه بشیوز بیکدن زیاده عسکر اله‌جق نفوسمز واردر دعواسنده بولنمق وهنوز وجودی اولمیان وتشکیلاتی کاغد اوزرنده بولنان عساکر ملکیه‌یی محافظهٔ وطن ایشنده حسابه الق وصکره بولقردیلرك فعلیانه خدمت ایده‌میه‌جکی مطالعه‌سیله ایکی سنه‌لك قرعه چکیلوبده یوز اللی بیك عسکر طوپلانلمسنه تشبث اولنمق ومیدانده اردو یوغیکن ادرنه‌یه قوماندان کوندرمك کبی آثار حیرت واوارده‌کی حربك نتیجه‌سنجه‌دن شوله‌جك حفرهٔ هولناکی ابنای وطنه کوسترمکده ایدی .

غریبه‌دندرکه یوز اللی بیك کشیلك براحتیاط اردوسنك قرعه افرادندن تشکیلی امکانه ذهاب اثناسنده بونلری مدت قلیله‌ده جمع وجلب ایده‌بیلمك وذاتاً دشمن قارشوسنده‌کی عسکرك چوغی ستر عورت ایده‌میه‌جك مرتبه‌ده چپلاق جنك ایتمکده ایکن یوز اللی بیك قات بکی البسه بولمق وضابط تدارك ایدوبده اوقدر آدمی تفنك اته‌جق درجه‌ده اولسون تعلیم عسکری‌یه الشدیرمق خصوصلرنده‌کی تعسرات ومشکلات عظیمه ملاحظه اولنماز ودشمنك اضاعهٔ وقت ایتمه‌رك هدف مقصده وصولی تقرب ایلدیکی مطالعه قلنمازایدی .

مع هذا محمد علی پاشا تشرین اول اواخرنده قوصوه طرفلرندن طولاشوب برقوجه طوروغنه واورادن صوفیه‌یه کلمش واقدامات متوالیه‌ایله بوسنه ونیش حوالیسندن وجهات سائره‌دن وقوع بولان سوقیات‌ایله صوفیه واورخانیه‌ده یتمش طابوری متجاوز عسکر اجتماع ایتمش ایسه‌ده بونلرك چوغی تعلیم بیلمز واطاعت عسکریه‌دن اکلامز اختیار وعملمانده مستحفظ طاقمندن اولمغله روسیه دولتنك خاصه وغرنادیه اردولری کبی عالمك انتظامنی تقدیر واعتراف ایتدیکی قوهٔ عسکریه‌ایله محاربه‌یه سوق ایدلمرنده اولان عدم تناسبله برابر عساکر مرقومه‌نك ضابطانی دخی اولماسندن طولایی استخدام‌واداره‌لرینك بالطبع باشی بوزوقلردن بوزوق برحاله کیره‌جکی بدیهی ایکن مرکز سلطنتجه «الضرورات تبیح المحظورات» دینیله‌رك ذکر اولنان جمعیت عسکریه‌ایله کوکلره تسلیت وطونه‌شرق اردوسی قوماندانی سلیمان پاشایه عموم قوماندانلق عنوانی ایله حرکات حربیه‌جه صورت قطعیه‌ده مأذونیت ویرلدی .

چونکه بدایت محاربه‌دنبرو مجلس عسکرینك قوماندانلر وظیفه‌سنه مداخله‌سی بین‌الناس موجب قیل وقال اولدیغی حالده پلونه اردوسنك امداد ومعاونتندن محرومیتله تحت محاصره‌یه کیرمسی دخی مجلس مذکورك امور حربیه‌یه اوزاقدن رأی ویرمسی اصولنك شآمتنه حمل اولندیغندن مشارالیه سلیمان پاشایه عموم قوماندانلق عنواننك توجیهیله افکار ناسك اوکبی تمایلاتنه ترضیه ویرلمسی حکم زمان ومصلحت اقتضاسندن کورنمش ایدی . لکن یوز اللی بیك روس عسکری ایله محاط اولان پلونه اردوسنه خارجدن بر عموم قوماندانك قارشمسی احتمالی اولهمیه‌جغندن سلیمان پاشانك یاپه‌جغی ایش ینه کندو اردوسنك ویرده محمد علی پاشا قوماندا‌سیله اورخانیه وصوفیه‌ده اجتماع ایدن عساکرك حرکاتنه رأی ویرمکدن عبارت ایدی .

مع هذا انکده حکم وتأثیرنی مرکز سلطنتك بر وجه آتی ذکر ایده‌جکمز مسلکی محو ایدرك دشمنك صولت غالبانه‌سیله ایش بتون بتون قارشدی شویله‌که سلیمان پاشایه عموم قوماندانلق عنوانی ویرلدیکی اثناده پلونه خط محاصره‌سنك اچلمسی امرنده مجلس عسکری قراریله سلیمان پاشادن چاره جویانه سؤال مطالعه اولنمش ایدی . مشارالیه یازدیغی جواب نامه‌ده « پلونه اردوسنك بر وخامته اوغرامسی ملحوظدر وبو وخامت امرار زمانه مساعد دکلدر اما محمد علی پاشانك اورخانیه‌دن ایلرولمسی امر اولنور ایسه اوراده‌کی مستحفظ طابورلریله واویله بر قولدن کیتمکله نتیجهٔ مطلوبه حاصل اولمز طونه‌شرق اردوسندن کندو معتمد ومنتخبم اولان امرا ایله اون بش طابور کزیده عسکر حاضرلیم وارنه‌یه واپورلر کوندرلسون بونلری ارکاباً استانبوله کلهیم واورادن بلاتوقف تیمور یول ایله بازارجغه کیده‌یم واون بش طابور دخی بالقان اردوسندن واون طابور ده اورخانیه موجودندن آلوب دشمن اوزرینه یوریه‌یم محمد علی پاشا دخی بر قوفجه جهتندن باقی عسکرله عینی زمانده خط محاصره‌یه تعرض ایتسون بویله اولورایسه بعون اله پلونه‌نك طریق سلامتنی کشاده موفقیتنی مأمول ایدرم » دیمکله مجلس عسکری ابتدا بورأیی قبول ایدوب حاضرلنه‌جق عسکرك نقلیچون وارنه‌یه واپورلر کونده‌جکز جوابی یازدیلر انجق بش التی کون صکره قائممقام مصطفی پاشا سلیمان پاشایه بر تلغرافنامه کوندروب مآلنده وارنه‌یه واپورلر ارسالی حضور پادشاهی‌یه عرض اولندقده ترتیب اولنان اون بش طابورك اورخانیه‌یه نقلی واورادن پلونه اوزرینه تحریکی یکرمی یکرمی بش کونه محتاجدر بوزمان ایچنده ایسه پلونه‌نك حالی بعض قیاسات ایجابنجه بر نتیجه‌یه منجر اولمق لازم کلور بناءً علیه کیده‌جك طابورلردن

فائده مأمول دكلدر برده روسيه‌لولر قوتلرينك قسم اعظمنى پلونه‌يه كتورملريله اوراده چالشدقلرى مظفريتى استحصالدن صكره ياطونه ولايتنك صرپستانه ملاصق جهتلرينه و ياخود طونه شرق اردوسنك تحت محافظه‌سنده كى قلاع ومواقع ايله بالقان اوزرينه هجوم ايده‌جكلرندن اورادن تقليل قوت اولنميوب پلونه‌دن ديكرجهته‌دعوتى يولنده بعض ترتيبات عسكريه ايله اكتفا اولنمسنه ارادهٔ سنيه متعلق بيورلدى سزاكا كوره طاورانوب بالقان اردوسندن واورخانيه‌دن پلونه‌يه نه‌درجه‌ده معاونت اجراسى امكانى تصور ايدر ايسه‌كز اوجهت قوماندانلريله مخابره ايدرك نتيجه‌سنى بيلديركز » ديواجراى تبليغات ايلدى .

سليمان پاشانك بالاده ذكراولنان مطالعاتى اوكون ايچون قابل‌رد اولميوب كتوره‌جكى طابورلرك استانبولدن تيمور يول ايله سكز كونده اورخانيه‌يه وصولى حسابى دخى مجروح اولمديغى حالده بروجه بالا بوكا مساعده اولنمامسنك سبب خفيسى شودر كه سليمان پاشا متوفى سرعسكر حسين عونى پاشانك مقربلرندن وخلع عبدالعزيز خانى وقعه‌سنك مروجلرندن اولوب وقعهٔ مذكوره ده بالذات عسكره قوماندا ايتمش و مكتب حربيه شاكردانى سراى عليهنه سوق ايلمش والحاصل مسئلهٔ خلعك باشليجه اجرا مأمورلرندن بولنمش اولمسيله كندوسنك استانبولده طورمسى تجويز اولنميوب حتى جلوسى متعاقب صورت تلطيفده بوسنه‌يه تبعيدى واورادن بالقانه جلبنده استانبوله كلمسزين ادرنه‌يه اعزامى دخى حقنده امنيت پادشاهى اولمامسندن نشأت ايتمش ايكن پلونه‌يه امداد ايچون كندومنتخبم اولان امرا قوماندا سيله اون بش طابور كزيده عسكر آلوب استانبوله كله‌يم دينجه پادشاهك ذهننى تخديش واوهام كوناكون ايله توحيش ايدوب حتى مابين رجالى ايكنجى علمدار وقعه‌سنى دعوت ايتمكه دولتك واحوال مملكتك تحملى يوقدر » افاده‌سيله سليمان پاشانك اويله برقوهٔ عسكريه ايله استانبوله كلمك ايستمسنه نه معنالر و يرلديكنى ايضاح ايتديلر و بوتوهماتى اضمار ايله سليمان پاشانك تعهدايتديكى پلونه امدادينى يوقاريده بسط وتمهيد اولنان مطالعات واهيه ايله منعه دلالت ايلديلر .

بونك اوزرينه سليمان پاشا طونه شرق اردوسندن حاضرلديغى عسكرى عثمان بازارى جهتنه كوندروبده اورادن طرنوى يه طوغرى تعرض مجبوريتنه دوشدى كه شوحركتك پلونه محاصره‌سنى آچمغه مدار وتعلق اوله‌ميه‌جغنى كندوسى دخى بيلديكى حالده مجرد

دشمنك بشقه طرفه دقنی دعوت ایتمسی ایچون الدیغی امری تنفیذ مقصدیله اوطریقی اختیار ایتمش ایدی او اثناده ایسه مرکز سلطنت بلونه‌یه امداد ایچون محمد علی پاشایه اوامر اکیده اجراسنه باشلایوب بالقان اردوسندن فریق شاکر پاشا قومانداسیله اورخانیه جوارنده کائن « قارلی » موقعنه دخی عسکر سوق ایتدیرلدی .

لکن محمدعلی پاشا تشجیعات و ترغیبات مؤکده ایله اورخانیه‌دن ایلرولدلمك ایستدلدکجه معتادی وجهله معاذیر کونا کون سرد واتیانیله اصرار وقت ایتمکده اولسون تشرین ثانی اوائلنده روسیه عسکری اتره‌پول اوزرینه هجوم ایدرك اوراده بولنان عساکر مستحفظه ومعاونه‌نك محاربه‌دن فرار ایتملرینی متعاقب اتره پولی ضبط ایله ایلرولمکه باشلادیلر بناءً علیه محمدعلی پاشا یالکز قارلی واورخانیه کچیدلرینی طوتمق طرفنه میل افکار ایله حرکت تعرضیه دن بتون بتون ال چکدی .

سلیمان پاشایه کلنجه تشرین ثانینك یکرمی ایکیسنده احمدلی موقعنه جمع واحضار ایلدیکی برفرقه عسکرله « النه » اوزرینه تعرض ایدوب روسیه‌لولر اون التی طابور عسکر و یکرمی درت قطعه طوپ ایله استحکامات وبعض نقاط منیعه‌دن مدافعه‌ده اصرار ایلدکاری حالده عساکر عثمانیه‌نك هجوم وصولتلرینه مقاومت ایده‌مدکلرندن « النه » موقعی مظفراً استرداد و بومحاربه ده روسیه لولردن اون برقطعه طوپ و یکرمیدن زیاده قپاقلی وکاپتلو اسلحه اغتنام اولنمش و برمیرالای واوچ یوز باشی ایله اوچ یوزقدر نفرات اسیرایدیلوب دشمن اوچ بیکدن زیاده تلفات دخی ویرمش ایدی شو مظفریت فرقهٔ عثمانیه‌نك طرنوی جهتنه طوغری تعرضنه بر طریق سهولت آچمش ایکن بلونه‌نك نقطهٔ اقبالدن سقوطی سببیله احوال عمومیهٔ حربیه‌یه تبدل تام عارض اولدیغندن « النه » یی استرداد ایدن قوهٔ عسکریه طرنوی جهتنجه منتظر اولان استفاده‌یه مظهر اوله‌مدی .

تکمله

شو تفصیلاتدن مستفاد اوله‌جغی وجهله مرکز سلطنتجه بلونه خط محاصره‌سنی آچمق واستقبالی مهما امکن تحت تأمینه آلمق املیله وقوع بولان تدارکات وتشبثات حربیه سلیمان پاشانك « النه » اوزرندن برفرقه عسکرله تعرضه قیامی ومحمدعلی پاشانك دخی اورخانیه‌ده تکثیر قوتله بلونه‌یه طوغری اقتحامی قرار یله ختام بولوب انجق شو تصمیمات ونیات

ثمره پذیر اوله‌مدیغندن وقوعاتك بوندن ایلروسی پلونه‌ده روسیه‌لولرك غالبیتنی تولیدایدن محاصره احوالندن و بونك دوامی مدتنده کی محاربات حوادثندن عبارت قالمغله ینه پلونه محاصره‌سی اخبار ینه نقل مقال اولندی .

پلونه اردوسنك حرکات رجعیه ترتیباتنه مجبوریتی

اردوی همایون یوقاریده تعریف اولنان حالات دهشت بینات ایچنده کرداب اضطرابه دوشمکله تشرین ثانینك اواسطنده انجق اون بش کونلك ارزاق قالوب طوپ حیوانلری ایسه یمسزلکدن تلف اولمغه باشلامش ومدت محصوریت برماهی تجاوز ایلمش ایکن امداد ظهور ایتمامسی اکا انتظاراً التزام ثبات ایدن ضابطانی مأیوس ایدرك افق امید قپانمش اولدیغندن غازی عثمان پاشا تشرین ثانینك اون طقوزنجی کونی اردوی همایونده بولنان فرقه ولوا قومانداناریني قرار کاهنه دعوتله بر مجلس عقد ایدوب اردونك احوال عمومیه‌سنی ودشمنك حرکاتنی ایراد ایلدکدن صکره « بزم ایچون کیدیله‌جك ایکی طریق قالدی بونلرك بری الده بولنان برقاچ کونلك ارزاق ایله صوك درجه‌یه قدر مقاومت ایدرك دشمنه تسلیم اولمق دیکری متوکلاً علی الله دشمنك خط محاصره‌سی اوزرینه هجوم ایله سمت سلامته چیقمغه چالشمقدر بوطریقلرك قنغیسنی ترجیح ایدرسکز » دیو سؤال ایتدی . پاشانك رأیی ایسه شق اخیری اجرا یعنی هر محاربه‌ده غالب اولان اردوی همایونك شان وناموسنه موافق برحرکتله وظیفهٔ عسکریه‌یی ایفا ایلمك طرفنده ایدی که امرانك آرا وافکاری دخی اونقطه‌ده اتحاد ایدرك « وید » نهری وادیسندن چیقلمغه قرار ویردیلر .

پلونه اردوسی ایکنجی دفعه تحت محاصره‌یه کیردیکی زمان طوپچی وسواری ایله برمقدار استحکام عسکرندن ماعدا طابور اعتباریله یوز اوتوز التی طابور پیاده‌دن عبارت برقوتی حاوی ایدی لکن بوطابورلرك موجودی توالیٔ حرب ووغاایله اوچر دردریوز سلاح اندازه تنزل ایتمش وپلونه قصبه‌سی خانه‌لرنده ایکی بیك بش یوزدن زیاده خسته ومجروح بولنمش اولدیغندن غازی عثمان پاشا موجودلری ازالمش اولان طابورلری یکدیکرینه قلب ایدرك اردویی قرق بیك سلاح انداز نفراتدن مرکب اولمق اوزره اللی طابوره وبونلری دخی یدی لوایه تقسیم وبولوالرندده ایکی فرقه تشکیل ایلدی وبهر

طابوره التی کونلك یکسماد توزیع ومهمات ناریه ومنقولات لازمه‌یی دخی مساواتاً توديع ایتدی . والحاصل فرقه اصولنجه لازم کلان انتظام عسکری‌یی تماماً یرینه کتوردی برنجی فرقه قوماندانسنی بالذات درعهده ووکالتی ارکان حربیه رئیسی میرلوا طاهر پاشایه احاله ایدوب ایکنجی فرقه‌یی دخی فریق عادل پاشا قوماندانسنه ویردی وفرقه ولوا قوماندانلرینه اعطا ایلدیکی تعلیماتك احکامنی بالجمله امرای عسکریه‌یه وطابور ضابطانه تبلیغ وتفهیم ایتدیردی مجروحیندن السزایاقسزکبی یاره‌سی آغر اولنلری ومشی وحرکته قادر اولمیان خسته‌لری‌که اوچ یوز اللی کشی ایدی اداره‌لریچون برایلق ارزاق اعطاسیله پلونه‌ده ترك ایدرك یانلرینه طبیب وجراح و خدمتجیلر تعیین ایتمکی قرارلشدیروب محفوظیتلرینه باقمق اوزره بلغار رؤساسنه اجرای تنبیهات ایتدی ایتدی امالیکی یوز خانه خلقندن عبارت قالان پلونه اهل اسلامی اردونك چکیله‌جکنی حس ایدنجه « بزی دشمنه براقوبده نره‌یه کیده‌جکسکز ذاتاً مال ومنالمزی فدا ایتدیکمز کبی اردوی همایون نره‌یه کیدر ایسه مطلقا برابر کیدر وبویولده اولاد وعیالمزله فدای جان ایلرز بزهیچ بروقتده دشمنك قهری وبلغارلرك مظالمی التنده یشایه‌میز والحاصل بوراده قاله‌میز یوللره‌دوکیلورز» دیو فریاد وفغان ایتدیلر غازی عثمان پاشا اوقدر خانه خلقنك برلکده حرکتی اردویه برحمل ثقیل اوله‌جغیچون شواستدعانی اسعاف ایتمك ایسته‌میه‌رك « اردونك بودفعه‌کی حرکتی صره‌سنده اختیار اولنه‌جق محاربه سائرلرینه قیاس قبول ایتمیه‌جك درجه‌ده مشکل وغایت قانلی اوله‌جقدر برلکده عزیمتکز برطاقم نسوان وصبیانك بیهوده ایاقلر التنده قالملرینی انتاج ایدر وامید وارمکه روسیه ایمپراطوری سزی مظالمدن حمایه‌ایلر » مآلنده سوزلر سویلدی ایسه‌ده تأثیری اوله‌میوب « البته کیدرز » دیه‌رك اوقدر خانه خلقی حاضرلنمغه باشلادقلرندن غازی عثمان پاشا خواه وناخواه عزیمتلرینه موافقت کوستردی واردونك اغرلق قافله‌سی اردندن حرکتلرینی تنبیه ایلدی .

پلونه اردوسنك قیام وحرکتی وتسلیمیت فاجعه‌سی

تشرین ثانئ رومینك یکرمی سکزنجی کیجه‌سی اردوی همایونك پلونه‌دن حرکتی قرارلشدیرلمش اولمغله عسکر بربریله وداعلاشمغه باشلادیلر وویریلان امر اوزرینه استحکاماتی طاقم طاقم ترك ایله نصف الیله قدر کوپری باشنه طوپلاندیلرکه قرق بیکدن

زياده عسكرك اغراق وطوپ ومهمات عربه‌لريله احتشادى وايكى يوزخانه اهالينك اردويه ارتباطى سببيله اوراسى حقيقةً نمونه نماى محشر و « ويد » صوينى كوپريسى ايسه اردو خلقنجه عالم حيات ومماتى بيننده برممر ايدى اكر روسيه‌لولر اردونك حركتنى حس ايلمش اولوبده كوپرى جهتنه برايكى كله آتمش اولسه‌لر ايسه ايدى عسكرى شاشقنلقله هزيمت عظيمه‌يه دوشوره‌جكلرنده اشتباه يوغيدى . والحاصل برنجى فرقه كوپريدن كچوبده صف حربى تنظيم ايدنجه‌يه قدر صباح اولمغله روسيه‌لولر اولا كوچك دوبنيك جهتندن طوپ آتمغه باشلاديلر عثمان پاشا بالذات قومانداىى اجرا ايچون مركز لواسى اوكنه كچوب خط حربك ايلروسنه اوچى خطى چيقارته‌رق برياندن عسكرك ايلرو حركتنه ومركز وصول جناح قارشولرنده كى دشمن طابيه‌لرينك طوپ آتشيله مدافعه‌سنه مسارعت ايلدى .

ايشته اول زمان روسيه‌لولر مذكور طابيه‌لردن هوايى فشنكلر آته‌رق اردوى همايونك حركتنى سائر نقاط عسكريه‌لرينه اخباره ابتدار ايتملريله عساكر عثمانيه كمال شجاعتله هپ براغزدن تكبير اله‌رق حركت وبيك بش يوز خطوه مسافه‌سنده بولنان دشمن طابيه‌لرينه برقاچ دقيقه ايچنده تقرب ايتملريله روسيه‌لولر طوپ آتشنه بردرجه دها شدت ويروب وروكتلر آتوب مدافعه‌يه بذل مقدور ايلديلر عثمان پاشا ايسه اوچى خطنى تقويه‌ايله خط حربى ايلرولتمكه اقدام ايدر ايدى . اوهنكامده ميدان حربه يغمور كبى ياغان كله‌لر طرف طرف جبخانه قپاقلولرينى برهوا وروكت آتشلرى يريرحكمنى اجرا ايلر وروسيه‌لولرك طابيه متريسلرندن وقوعبولان طابور وبلوك آتشلرى چوق كيمسه‌يى افنا ايدرايدى . لكن مهاجمين عثمانيه بوهنكامهٔ دهشت فرما ايچنده حركت جانسپارانه‌لرينى سكته‌لنديرمدكلرندن روسيه‌لولرك طوپلرينى قاچرمغه باشلدقلرى كورلنجه الله الله صداسيله هجوم واقتحامه اقدام ايدرك دشمنك برنجى خط متريسلرينى چكنه‌يوب همان طابيه‌لرى ضبط وتسخير ايتديلر بوصولت اول قدر شدتله اجرا اولندى كه روسيه طوپجيلرى طوپ بازكيرلرينى يتشديره‌مدكلرندن يرلرنده باصديرلمغله استيمانه مجبور اولوب بناءً عليه عساكر عثمانيه دشمنك برنجى خط مدافعه‌سنى قيره‌رق طابيه‌لرده كى اون برقطعه طوپه دخى مالك اولديلر شومظفريت اردوى همايونك نجاتنى اچمغه دلالت ايتمسى عسكرك ميدان حربده غليانتى ارتيرمش ايكن الهكجن خط مدافعه‌نك بيك خطوه قدر كيروسنده برخط مدافعه دها رونما اولمغله وبوايكنجى خط ضبط اولنمدقجه اوردهٔ قبضهٔ تسخير اولان برنجى

خطك محـافظه‌سی ممکن اوله‌میه‌جغنی اکلاشلمغله اورایه دخی میرالای یونس بك درت طابور عسکرله هجوم ایدوب طابیه‌لردن برینی اله کچوردی امابوندن ماعدا موجود اولان استحکاماتك یداعداده بولنمسی مظفریت واقعه‌دن استفاده‌یه مانع اولوب انلرك ضبطنه‌ایسه هجوم قطعه‌سنك موجودی کافی اولمدیغندن بشقه طوپلر دخی کیروده قالمغله هجومه مأمور مفرزه‌نك قومانداني بولنان مومی‌الیه یونس بك برنجی‌لوا قوماندانی عاطف پاشا ایله بالمذاکره اوراده اختیارثبات وعثمان پاشادن استمداده قرار ویردیلر انجق‌اواثناده عسکرك هرقسمی کندوسنه اصابت ایدن دشمن قوتیله پنچه‌لشدیکندن وضابطانك ثلثانی شـهید ومجروح اولدیغندن امداده چاره بولنه‌میوب روسیه‌لولر ایسه رومانیا عسکریله متفقاً طرف طرف اردوی همایونك مهاجمین مفرزه‌سنی تضییقه اقدام ایتلریله عساکرعثمانیه الك ایلروده ضبط ایلدکلری استحکامده ثبات ایده‌میه‌رك برنجی خط مدافعهٔ مضبوطه‌یه رجعت ایتدیلر اما شو قاریشـقلق ایچنده اوخطك محافظه‌سی دخی دوچار تزلزل ومشکلات اولوب عسـکر رجعته باشـلاینجه اردو ایله مهاجرته قیـام ایدن پلونه‌لیلر غریو وفریاد ایله اردویه ولولهٔ دهشت ویردیلر نهایت غازی عثمان پاشا صف حربده سد ثغرهٔ پریشانی ایله مشغول ایکن تفنك قورشونی ایله بجاغندن مجروح اولمغله عسـکرك شـیرازهٔ ثبات ومکنتلری بالکلیه مختل اولدی .

ایکنجی فرقه‌نك یرلرندن یعنی پلونه اسـتحکاماتندن حرکتلری اثناسـنده دشمن عسکرینك تسلط وتهاجمی بربر وقوعات حربیه میدانه کتوروب بومصادمه‌لرده ایسـه غلبه ینه عساکرعثمانیـه‌ده قالمش واشکر اعدا استحکامات متروکه‌یه پای انداز دخول اولمشـدر .

معهذا یوقاریده تعریف ایدلدیکی اوزره برنجی فرقه‌نك رجعته باشلامسیله اردوی همایونك هیئت مجموعه‌سی بیننده‌کی ثبات وغیرت مبدل مأیوسیت اولدی وغازی‌عثمان پاشا دخی مجروحاً صف‌حربدن « وید » کوپریسی باشنه کتورلدی رجعته مجبوراولان‌عسکر « وید » صویندن کچوبده ینه پلونه‌یی طوتمق ایسـترلر ایکن روسلر اولجه برنجی خط مدافعه‌لرنده ترك ایتدکلری طابیـه‌لره کیروب رجعت ایدن عساکر عثمانیـه‌یی طوپه طوتدقلری کبی جناحلردن دخی پیاده عسکریله تضییقه‌دوام‌ایلدکلرندن دلاوران عثمانیاندن خیلی ضابطان ونفرات قدم نهادهٔ مرتبهٔ شهادت اولدیلر بناءً علی‌ذلك نه‌مقاومت ونه‌ده دشمندن آلنوبده ترك ایدیلان استحکاماتی استردادده موفقیت دائرهٔ امکانده اولمغله اتفاق

امرا ايله اختيار تسليميته قرار ويريلوب وهرجهته بياض بيراقلرچكيلوب تكليف شرائط اولندى لكن روسلر تعيين شرايطه راضى اولميوب بوحال ملال اشتمالدن استفاده ايله اردوى همايون اوزرينه و باخصوص اهالى اغرلقلرينك بولنديغى نقطه لره شديداً طوب آتمقله ايقاع خساراته دوام ايتديلر .

ايشته او آوان شجاعت نشانده سرزدهٔ ساحهٔ وقوع اولان حالا تك تفصيل وايضاحنه قلم بريده زبان متحمل دكلدر شوقدر ديه‌لم كه پلونه اردوسى حركت رجعيه‌ده قرق بيك كشيدن زياده انسانى جامع اولوب بش ساعت امتداد ايدن ميدان محاربه‌سنده ايكى بيك بشيوز قدر شهيد ومجروح براقديغى حالده باقيسنك سكز بيك مقدارى تسليميتدن صكره اون ايكى كون مدت ايچنده روسلرك اجرا ايلدكلرى غدارلقلرله آچلقدن وصغوقدن وسونكو وتفنك دبجكى ضربه‌سندن ويد اووه‌سنده و پلونه ايله نيكبولى اراسنده تلف اولوب يكرمى سكز نهايت اوتوز بيك كشى قدر اردو خلقى اسارتله رومانيايه اعزام اولندى و بونجه طوپ و تفنك وسائر اسلحه ومهمات دست اعداده قالدى پلونه اهل اسلامى ايسه بلغار وقزاقلرك مظالم جان خراشيله محو و پريشان اوله‌رق ايچلرندن تخليص كريبان حيات ايدنلر صوفيه‌يه‌طوغرى قاچديلر غازى عثمان پاشا حركت‌رجعيه‌محاربه‌سنده مجروح اوله‌رق قالمش ايكن اختيار تسليميتى متعاقب روسيه ايمپراطورى پلونه قصبه‌سنه كله‌رك عثمان پاشايى اورايه جلب ايتمش اولديغندن اقامتكاهى اولان خانه قپوسندن ايچرو دخولنده يوزاللى قدر روس ضابطى براوو عثمان ديو باغرشديلر مشاراليهك برقولتوغنده اردو سرطبيبى حسيب بك و برقولتوغنده دخى خدمتكارى بولنديغى حالده خانه‌نك اوست قاتنه چيقاريله‌رق ايمپراطورك اوطه‌سنه دخولنده ايمپراطور و بعض جنراللر قائماً استقبال ايدوب ايمپراطور « نره‌يه كيديور ايديكز يوز التمش بيك روسيه عسكرى ايله تحت محاصره‌ده اولديغكزى بيلميورمى ايديكز » ديو سؤال ايدنجه « اوت بيليور ايدم فقط مقصدم خط حربكزى ياروب چيقمق ايدى واقعا بزم قوتمز سزه نسبتله قليل ايدى انجق بوندن اول غلبه ايتديكمز محاربانده دخى قوتمز اونسبتده ايدى غلبه آزه چوغه باقمز » جوابنى ويردى « نيچون ترك سلاح ايتمديكز ديو ايمپراطور تجديد سؤال ايلدكده « دولتم بكا دشمنى چوق كورنجه تسليم سلاح ايت ديمدى غوغا ايچون كوندردى » ديدى بونك اوزرينه ايمپراطور سنك كبى برقوماندانك قليجى آلمز بوراده وروسيه‌ده قايجكى طاشيمغه مأذونسك روسيه‌ده برروس مشيرى كبى قبول اولنه‌جقسكز ديه‌رك ختم كلام ايلدى بعده

غازی عثمان پاشایی روسیه اردوگاهنه کوتوردیلر واورادن بکرش طریقیله روسیه ممالکنه ایصال ایدوب « خرقوف » قصبه‌سنی کندوسنه اقامتگاه تخصیص ایتدیلر .

عثمان پاشایه خطاباً طرف پادشاهیدن تسطیر اولنان تلغرافنامه صورتی

نومرو
۱

مشیر صداقت سمیرم عثمان پاشا

خدمات شالفهٔ بسالت شعارانه که منضم اولان غزای جدید کله عثمانلیلغك شانی وعسکرمزك صیت وناموسنی اعلا ایلدك حق تعالی ومفخرانبیا دارینده دستگیرك اولسون کافهٔ امرا وضابطان واوز اولادمه مقدم وقرهٔ باصرهٔ افتخارم اولان افراد جنود نصرت نشانهٔ علی الانفراد سلام ایدرم مردانه وقهرمانانه غزالریله پادشاهلرینی ممنون ودلشاد ایدییورلر جناب حق دخی کندولرینی فیض وسعادت ابدیه‌یه نائل ولواء اسلامك محافظه‌سی اغورنده همیشه بوکبی غزواته موفقیتله صوری ومعنوی مراتب مکافات عالیه‌یه واصل ایلسون اشبو خدمتکزه مکافاةً ذاتکزه برقطعه نشان عثمانی ویردم وامرا وضابطان حقنده عرض ایتدیکك رتب وتلطیفاتك توجیه واجراسنی اراده ایلدم ان شاء الله تعالی شجعان افرادك حقلری اولان افتخار نشانلرینی دخی عودتلرنده کندو الله اعطا وتعلیق ایدرم بعدما آثار فداکارانهٔ فوق العاده ایله ممتاز اولان امرا وضابطان وافرادن مستحق اوله‌جقلری مکافاتی همان کندولرینه وعد وتبشیر ایله درسعادته عرض وانها ایتمکه مأذونسکز طرف حمیتکزه مأمور مخصوص ارسالیله اوواسطه ایله دخی جمله‌کزه ممنونیت وتشکرمك بیانی مقرردر .

رومانیا پرنسی شارلك عسکرینه خطاباً نشرایلدیکی بیاننامه‌نك ترجمه‌سی

نومرو
۲

« عسکرلر »

« طونه‌نك او برجهتنده خرستیانلرله ترکلر اراسنده ظهور ایدوب حدودمزی تهدید ایتمکده اولان محاربه‌نك ابتداسندن شمدی یه قدر ایکی سنه کچمشدر مملکت کندینی مدافعه ایچون سزی دعوت ایتدی سزده اراضیٔ ملیه‌نك مدافعه‌سی حقنده کی وظیفه‌یی

لایقیله تقدیر ایدنلر کبی دعوته اجابت ایتدیکنز خیلی وقتدنبرو ترك اردولری حدودمزده طوناقدن چالشمقده اولدقلری و بزی یالکز بعض حدود فرقه‌لرینك تعرضاتی تهدید ایتمکده بولندیغی جهتله مملکتمزك مدافعه‌سیله اکتفا ایده بیلورایدك لکن شمدیکی حالده محاربه حدودمزه یاقلاشمقده اولوب اکر ترکلر غالب کله‌جك اولورلر ایسه مملکتمزه کیروب خراب و یغما ایلیه‌جکلردر ایشته شو محتملاتدن اجتناب ایچون بز ترکلری کندی طوپراقلری اوزرنده قارشولمغه مجبورز عصرلرجه وطنمزك چکدیکی سفالتی و بوقدر وسایط تدافعیه ایله حقوقنی غیب ایتدیکنی بیلورسکز ایشته بوکون شجاعتکزی اثبات ایچون مملکتکز سزه بریکی فرصت تقدیم ایدیور اوروپا سزه باقیور رومانیالولره مخصوص اولان شدت ایله ایلرو یورو یکزکه اوروپا سزك حقکزده اجرا آتکزه باقه‌رق حکم ویره جکدر دنیاده اك برنجی دولتك جسارتلی اردوسیله برابر اجدادمزك ایتدیکی شانلی محاربه‌لره بوکون بزده اشتراك ایدیورز رومانیا اردوسی هرنقدر کوچك براردو ایسه‌ده شجاعت واطاعت عسکریه‌سیله حقیقةً تمیز ایده‌جك واوروپا ملتلری اراسنده رومانیانك حائز اولدیغی مرتبه‌یی تعیین ایلیه‌جکدر روسیه امپراطور عظیمنك فکری دخی بوندن عبارتدر بناءً علیه بز روسیه‌لولرله یان یانه یالکز انلرك مقصدی ایچون محاربه ایتمیه‌جکز بونکچون پلونه اوکنده‌کی ایکی اردونك قوماندانلغی بنم عهده‌مه تفویض ایدلدی بوشرف بر بیوك شاندر که هم مملکتمزی و همده سزی ضیالندیره‌جقدر حقوق وسربستیمزی مدافعه ایتمك اوزره پدرلرکزك عصرلرجه اوغراشدقلری محاربه میدانلرنده رومانیا سنجاغنی شان وشرفله کشاد ایدیکز »

پرنس شارل طرفندن اهالی‌یه خطاباً نشر ایدیلان بیاننامه‌نك ترجمه‌سی

نومرو
٣

ملت مجلسمز ترکیایه اعلان حرب ایتدیکندن شمدی‌یه قدر اوچ آی کچدی بومدت ظرفنده برحال تدافعیده قالمغه و یالکز حدودلرمزی محافظه ایتمکه چالشمدق موسقوف وترك محاربه‌سنك درعقب نهایت بوله‌جغنی امید ایدرك وحرکت معتدلانه‌مزك صلحنك عقدی زماننده دولتلر نزدنده بزه استقلالمزی استحصال ایده‌جکنی ظن ایلیه‌رك ترکلرك کوندن کونه آرتمقده اولان مظالم وتخریباتندن بسبتون متضرر اولمغه قتلاندق فقط یازق‌که

طونه‌نك او بر جهتنده وقوع بولمقده اولان محاربه ارزوی عمومينك خلافنده اوله‌رق اوزايوب كتمكده ومسلمانلرك خرستيانلر عليهنده آچديغی بردين محاربه‌سی رنك وصورتنی آلوب كيتدكجه رومانيانك حالی فنالشمقده در محاربهٔ حاضره دن اك زياده متضرر اولان رومانيادر اكر عثمانليلر محاربه‌يی حدودمزك بوطرفنه نقل ايدرلر ايسه رومانيانك حالی نه قدر فنالشه‌جقدر .... ايشته شو محتملات مدهشه‌يه قارشو قويمق ايچون الدن كلانی صرف ايتمكلكمز وظيفه‌مز جمله‌سندندر حركتمز قالديغمز تقديرده بو كونكی كونده المزده اولانلری دخی غيب ايتمك تهلكه‌سی ميدانده اولديغی وتركلرك تدافعی ياخود تجاوزی برمحاربه‌ده بولنوب بولنميه‌جقلری معلوم اولمديغی جهتله هرنصل اولور ايسه اولسون محاربه‌يی برانجامه ايرديرمك ايچون موسقوف اردوسيله برلكده حركت ايتمكده تهالك كوسترمكه مجبورز بوحركتده بولنمقلغمز الجاآت حال ومنافع مليه‌مز ايجابندن اولديغی كبی بركونه شرف استحصالندن و برمملكت فتحی ارزوسندن ايلرو كلميوب كندی كنديمزی محافظه مقصدندن نشأت ايتمشدر بزی حركت مفتخره‌مزدن خارجه چيقارمغه مجبور ايدن شی بلغارستانك خراب اولمسی واهاليسی حقنده اسيا قبائل غيرمنتظمه‌سی طرفندن درلو درلو مظالم اجرا ايدلمسی "وخرستيانلر عليهنده برمحو وخرابی محاربه‌سی اعلان اولنمسيدر اكر تركلر غالب كلوبده" رومانيايی استيلا ايده جك اولورلر ايسه بزمده حالمز خرستيانلرك حالندن دها ايو اوليه‌جقدر طونه اوزرنده تجارت بين الملل ايله شهرلريمزی خراب ايتمك اوزره اطه قلعه‌سندن ماچينه‌يه قدر بالجمله قلاعدن شهرلرمزطوبه طوتمقده دوام ايدلوب بلغارستانده برادارهٔ انسانيتكارانه تأسيس وتركيا خرستيانلرينك حقوقی تأمين ايدلدكجه رومانيا كنديسنی صلح ايچنده عدايده‌مز وعد ايتمكه حقی اوله‌مز وحال واستقبالده ملحوظ اولان مخاطراتدن كنديسنی قورتلمش عد ايليه‌مز رومانيا كندی قوتنه كوره بونلرك حصولنه چالشمغه مجبوردر بز دائما كندی قوتمزه وكندی مواد حياتيه‌مزه كوونيه‌رك اجنبيلرك جناح عاطفتنه استناده مجبورز بوكون رومانيا كندی اولادينك بازوی همتيله طونه اغزلرنده اولان مأموريتنی ايفا وشرقده آسايش وانتظامی محافظه ايده جكدر اوزرنده (شرق خرستيانلرينك خلاصه‌سی) عباره‌سی محرر اولان موسقوف سنجاغنك يانندە رومانيا دولتنك اشارت استقلالی منقوش اولان سنجاق دخی آچيلسون .

— خطا صواب جدولی —

صحیفه	سطر	خطا	صواب
١٩	١٦	بوك	یوك
٢٥	٢٠	اولور	اولنور
٣٢	٢٢	ضروریت	ضرورت
٤١	٩	تجاتجه	تجارتجه
٤٣	٢	قنالك بطرفانی	قنالك بیطرفلغی
٤٤	١٢	محرد	مجرد
٥١	١٣	صاجب	صائب
٥٦	١٧	محوب	محجوب
٩٤	١٢	جبلی	جبل
١٠٣	٢	کچ صور	کچ صور
١٣٦	١٧	شرقیه	شرقیه‌سنی
١٤٣	١٩	طونج	طونجه
١٤٧	١٧	یکی بازوردن	یکی بازاردن
١٥٦	٢٠	نفس الامرده	نفس الامره
١٧٦	١٧	طونه‌یه	طونه
٢٠٢	١٤	بالقانلرده	بالقانلره

فهرست جلد ثالث

صحیفه

— جزؤ اول —

٣ صربلولرك ایکنجی عصیانلری
٨ روسیه اردولرینك بالقانلردن تعرضلری
١٤ انکلتره دولتنك مصالحه‌یه توسطی
٢٢ تبدل وکلا
٢٤ اساس صلح مکالمه‌سنه مرخصلر تعیینی
٢٨ مرخصلرك تعلیماتی
٣١ اساس صلح مکالمه‌سنه قدر جریان ایدن وقایع
٤٠ شرائط صلحیه ومتارکه مقاوله‌لرینك عقدی

— جزؤ ثانی —

٥٨ تبدل صدارت وبعض وکلا
٦٣ صفوت پاشانك مقدمات صلحیه مکالمه‌سنه مرخص تعیینی
٦٦ انکلتره‌دوننماسنك بحرسفید بوغازندن دخولی-روسیه عسکرینك آیاستفانوسه‌ورودی
٧٦ صفوت پاشانك خارجیه نظارتنه اسباب مأموریتی
٧٧ ادرنه مکالماتی
٨٥ آیاستفانوس مکالماتی

— جزؤ ثالث —

١٠٧ روسیه‌لولرك بعض حرکات ومطالبی
١١٠ سرعسکر رؤف پاشانك سفارت فوق‌العاده ایله پترسبورغه عزیمتی
١١٣ بعض وقایع مهمهٔ داخلیه
١١٤ احوال عمومیهٔ سیاسیه
١٢٩ تبدل وکلا
١٣٢ انکلتره دولتی ایله اتفاق تدافعی مقاوله‌سنه قرار ویرلمسی
١٣٨ سعاوی وقعه‌سی وتبدل صدارت
١٤١ تبدل صدارت وسرعسکری

صحیفه

١٤٢ انکلتره دولتیله اتفاق مقاوله‌سنك عقدی ـ قبرس جزیره‌سی اداره‌سنك دولت مشارالیهایه ترکی
١٤٥ ردوپ بالقانی حادثه‌سی

— جزؤ رابع —

١٥٤ برلین قونغره‌سنك تشکلی
١٥٧ قونغره‌نك برنجی اجتماعنده‌کی مکالمات اساسیه
١٦٠ مقدمات صلحیه خارجنده‌کی تکلیفات
١٦٠ یونان مأمورینك قونغره‌یه قبولی
١٦٣ بلغارستان تشکیلاتی
١٦٤ ارمنستان ـ کرید ـ روم ایلی ولایاتی ـ حقنده‌کی مقررات
١٦٦ بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا دولتی اداره‌سنه ترکی
١٦٨ آیاستفانوس مقاوله‌ٔ صلحیه‌سیله برلین معاهده‌سی احکامنك موازنه‌سی
١٧١ آلکساندر پاشا لایحه‌سی
٢٣٠ خاتمه

مرأت حقیقت

تاریخ محمود جلال الدین پاشا

قطعه

مؤرخ مستقیم اولمق کرکدر نقل وعقلنده   اوصورت ضبط تاریخ ایتمك اس اساسیدر
اولور هر وجهله عکس حوادث منجلی زیرا   بو « مرأت حقیقت » جامع سر سیاسیدر
محمود جلال الدین

جلد ثالث

طابع وناشری

مطبعهٔ عثمانیه

طابع وناشرینك هر برحقوقی نظامنامهٔ مخصوص احکامنه توفیقاً محفوظدر

درسعادت

١٣٢٧

جلد ثالث

« پلونه » محاربه‌لرینك ختامندن برلین معاهده‌سنك انعقادینه قدر سکز ایلق وقایعی شاملدر

جزء اول

پلونه‌نك سقوطندن صکره جریان ایدن وقوعات حربیه

برنجی فصل

صربلولرك ایکنجی عصیانلری

روسیه محاربه‌سنك ظهورنده بوسنه وهرسك اختلالی بردوام اولدیغی کبی قره طاغلیلر دخی مطالب اخیره‌لری رد اولنمسندن ناشی یکیدن محاربه‌یه باشلامشلر فقط صربلیلر مصالحهٔ واقعه ایله قناعت ایدوب روسیه‌لولرك جرباً استحصال ایده‌جکلری نتایجه انتظار ایتمکده بولنمشلر ایدی .

چونکه اسلاو اتحادی جمعیتلری اول باول دولت علیه‌یی برحرب استضعافی ایله یورمق ایچون هرسك وبلغارستان وقره‌طاغ وصربستان مسئله‌لرینی میدانه چیقاروب ایکی سنه مدت مقصد فاسدلرینه خدمت ایتدکدن صکره روسیه دولتی اعلان حرب ایلمش اولمسیله دولت علیه قوای عسکریه‌سنك قسم اعظمنی روسیه اردولری قارشوسنه کتورمه‌رك برطرفدنده قره‌طاغ غائله‌سنی بتورمك املیله هرسك واشقودره جهتلرندن ایکی قول اردو ترتیب وسوقنه مسارعت وبوسنه عسکریله ارباب اختلالك تنکیلنه مداومت ایدوب صربستان حدودنده دخی صربلیلرك هردرلو مقاصد ملحوظه‌سنه مقابل برقوهٔ احتیاطیه طوتمغه محتاج اولدی لکن روسیه عسکرینك ایلك دفعه بالقانی تجاوزله ادرنه‌یه طوغری اجرای تهدیداته ابتداری قره‌طاغ ایچنده زوایای جبال شاهقه‌یه رکز رایات بسالت ایدن برقول اردونك سلیمان پاشا قومانداسیله ادرنه‌یه سرعت جلبنی اقتضا ایتدیردیکندن قره‌طاغلیلر مغلوبیت

واقعه‌دن حاصل ایتدكلری تأثیری اونودوب حركات تعرضیه اجراسنه فرصت‌یاب اولدیلر و بوسنه قطعه‌سنی استیلایه باشلادیلر حتی الك زیاده مطمح نظرلری اولان « نقشیك » قلعه‌سنی تسخیر ایچون هرسك جهتنك طریق عسكریسی اولان « دوغا » بوغازی قلعه‌لرینی و « پیوه » و « بیله‌كه » طرفلرینی اله كچوروب « نقشیك » قلعه‌سنی دخی قرق سكز كون بالمحاصره ضبط ایتدیلر بو جمله ایله برابر اشقودره جهتندن یكده ایلرو لیه‌مدیلر ایسه‌ده « پودغوریچه » و « بار » حوالیسنی ید استیلایه الوب اشقودره جبال ملحقه‌سی قبائلنی دخی اضلال و تحریكه یول بولدیلر .

قره‌طاغلیلرك شو تجاوزات و تعرضاتی مركز سلطنتك نظر دقتنی جلب ایدوب تقویهٔ اسباب مدافعه موضوع میان مذاكره قلندی اماهرسك واشقودره و یكی‌بازار قوماندانلری بشقه‌بشقه تكثیر عسكره لزوم كوستروب بو كا ایسه امكان بولنه‌مدیغندن موجوده قناعت امر ضروری اولدیغی حالده « پلونه » یه امداد ایچون بوسنه‌دن اورخانیه‌یه عسكر جلبنه مجبوریت كورنمسیله ارتق قره‌طاغ اوزرینه تعرض مطالعه‌سی فعله كتورمك شویله طورسون مدافعه‌یه بیله ضعف كلی كلمش و بوسنه اهل اسلامی ایسه ارباب اختلال ایله جنكلشوب محافظهٔ وطن فریضه‌سنی ایفا ایله مكلف طوتلمش ایدی .

قره‌طاغلیلره و ارباب اختلاله قارشو شو حالده بولنلور ایكن صربلیلرك دها یقینده بر مصالحهٔ مغلوبانه‌یه مجبوریتلری حسبیله یكیدن حركت خصمانه‌یه ابتدارلری بردرجه‌یه قدر استبعاد و استانبولده بولنان قپوكتخدالرینك تأمینات جمله‌سنه استناد اولنوب صربستان حدودینه تعیین ایدلمش اولان عساكر احتیاطیه رفته رفته تقایل قلندیغندن پلونه‌نك سقوطی زمانلرینه طوغری تكمیل صربستان حدودی اون یدی طابور عساكر عثمانیه محافظه‌سنه مودوع ایدی .

لكن روسیه‌لولر پلونه‌یی دفعهٔ ثانیه اوله‌رق تحت محاصره‌یه لدقلری صره‌ده حدود شرقیه‌جه دخی غلبه‌یه باشلایوب ارضرومه قدر كلدكلری و باطوم اردوسنی حال تدافعیده بولندیردقلری و طونه شرق اوردوسی مقابلنه قوهٔ كلیه ایله سد تعرض چكدكلری اجلدن دولت علیه‌نك معركهٔ حربیه دائره‌سنده تكثیر عسكره قدرتیاب اوله‌بیلمسنی منع ایچون ذاتاً متفقلری اولان قره‌طاغ وصربستان حكومتلرینی و بوسنه اهل قیامنی حربه تحریص و تشجیعدن خالی اولمدقلری وقره‌طاغلیلرله بوسنه‌لیلری سمت شقاق وشقاوتده طولاشدیر-دقلری حالده صربلیلر مصالحه‌جه نائل اولدقلری مساعداتدن استفاده ایله برازكندولرینی

طوپلامق فکرینه دوشوب حتی صرب پرنسی « میلان » اعلان حربدن صکره روسیه ایمپراطورینک بساراباده زیارتنه کیدرك تجدید مبانئ اختصاص ایلمش ایکن میدان محاربه‌یه آتیلوب حرکت خصمانه‌سنی روسیه‌نك برغلبهٔ کامله استحصال ایتمسی زماننه تعلیق ایلدی مع مافیه پرنس میلانك روسیه ایمپراطوری نزدینه کیدیشی دولت علیه‌جه موجب تأثر اولمغله لوندره سفیری موسوروس پاشا بو ماده‌یی انکلتره دولتنه تبلیغه مأمور ایلدی اما دولت مشارالیها بیطرفلق عالمنده بولندیغیچون انکلتره خارجیه ناظری لورد « دربی » پرنسك شو حرکتندن دولت علیه‌نك متأثر اولمسی طبیعی ایسه‌ده بو تشبثات ازالهٔ تأثیر معنویسی انکلتره‌نك الندن کلمیه‌جکی و الحق پرنس میلانك روسیه ایمپراطورینی زیارته کیتمسی صربلیلرك یکیدن عصیانلرینی منتج اوله‌جغنی مأمول ایتمم چونکه او حالده اوستریا دولتنك حقلرنده اجرا ایده‌جکی حرکتدن خوف واحتراز ایدرلر جوابنی ویرمش اولدیغندن صربلیلرك برار الق اعلان عصیان ایتملرینه خارجاً ممانعت فعلیه ظهور ایتمیه‌جکی مرتبهٔ تحققه واصل اولمش ایدی .

وقتا که روسیه‌لولر پلونه محاصره‌سنده کسب غالبیت ایتدیلر دولت علیه‌یی میدان محاربه‌ده برموقع مدافعه دها طوتمغه اقتداردن منعله حربك نتیجهٔ قطعیه‌سنی استحصاله مسارعت کوستروب ادرنه اوزرینه یوریمك و او طریق ایله استانبول قپولرینه قدر تهدیدات مسلحانه اجرا ایتمك مقصدینی تأمین ایچون صربلولری ومنتظر آثار محابتلری اولان بلغارلری از سرنو وادئ عصیانه سوردیلر .

بناءً علیه صربستان پرنسی « میلان » اهالیسنه بربیان نامه نشر ایدرك مآلنده روسیه دولتنك پلونه وقعه‌سی اوزرینه وقوعبولان تحریك و اغراسندن ومحاربه‌جه غلبه‌سندن استفاده ایله دولت مشارالیهانك قوت و مکنتی سایه‌سنده توسیع ملك ایچون حربه قیام اولنه‌جغنی اعلان ایتمش و استانبولده مقیم صرب قپو کتخداسی علی الغفله چیقوب کیدرك او صره‌ده باب عالی‌یه ارسال ایلدیکی تقریرده صربستان حکومتنك دولت علیه‌یه اعلان خصومت ایدیشی محاربهٔ سابقه اثناسنده صربستانه کیدوبده عودت ایدن بلغارلرك حقلرنده کویا اعلان اولنان عفو عمومی‌یه مغایر اوله‌رق اجرای مجازات اولندیغندن و صربستانك اخلال آسایشنه چالشلدیغندن نشأت ایلدیکی بیان قلنمش اولمغله وکلای دولت کرفتار لجهٔ حیرت اولوب صدر اعظم ادهم پاشانك قوناغنده و باب عالیده فوق العاده اوله‌رق عقد انجمن مشورت ایلدیلر .

زیرا او کونلرده جنرال « غورقو » قوماندانسنده بولنان روسیه‌نك خاصه و غرنادیه اردولری صوفیه طرفلرینه طوغری ایلرولمکده و بوسنه وهرسك اختلالی وقره‌طاغ محاربه‌سی

دوام ایتمکده بولنمش و کرید خرستیانلری و اشقودره ملحقاتندن « مردیتا » طاغلیلری سلاح عصیانه صارلمغه وایران دولتی دخی حدودده عسکر بولالمغه باشلامش ایدی استانبولده ایسه افکار ناسه غلیان عارض اولوب اهالیٔ صادقه ذاتاً پلونه‌نك امدادینه یتشلمك یولنده بر تدبیر معقول و سریع اتخاذ اولنمامسندن منفعل و غازی عثمان پاشانك کوستردیکی آثار ثبات و متانتدن طولانی الك ظفر و سلامتی تمنیاتنه متمایل ایکن دولت علیه‌نك ناموس عسکریسنی اعلا ایدن برادرینك بالاخره کردن بستهٔ اسارت و علی الخصوص غازی عثمان پاشانك حرکت رجعیه محاربه‌سنده واصل رتبهٔ شهادت اولدیغنك شیوع بولمسیله محزون و مکدر اولوب اکرچه مشار الیهك شایعهٔ شهادتی اوروپادن النان اخبار رسمیه اوزرینه مجروحاً اختیار تسلیمیت ایلدیکی بیانیله تکذیب قلنه‌رق بونکله بر درجه‌یه قدر تعدیل تأثرات عامه‌یه چالشلدی ایسه‌ده اصل فاجعه پلونه اردوسنك اسارتی وروسیه دولتنك نشئهٔ غالبیتی ایله اتخاذ ایده‌جکی حرکت حربیه‌نك نتایج مضره‌سی اولدیغندن هرکس بونلری بالاطراف دوشونمکده اولمسیله استانبول سوقاقلرینه کیجه یافته‌لر یاپشدیریله‌رق ووکلایه امضاسز مکتوبلر کوندریله‌رك ادارهٔ دولت علیه‌نده و داماد محمود پاشا وباش کاتب سعید پاشا وبحریه ناظری وکیلی ومابین فریقی دیکر سعید پاشا کبی متنفذان عصرك سیئاتی حقنده اقاویل کونا کون نشر ایدلمسی اوزرینه ذکر اولنان یافته و مکتوبلر مندرجاتنك معال بالفرض اولدیغی حاوی و تأمین وتهدید بیننده بعض وصایا و تنبیهاتی محتوی اعلان نامه‌لر چیقارلدیغی متعاقب صرب مسئله‌سنك ظهوری وقوعات موجوده الامنی برقاندها قبارتمش و اذهان عوامی ظلام یأس وکدر قپلاتمش ایدی بوجمله ایله برابر او اثناده مجلس مبعوثان عثمانی ایکنجی دفعه اوله‌رق کشاد اولنمش بولندیغندن خلقك غلیان اذهانی مجلس مذکور نزدنده دخی تأثیرات شدیده حاصل ایدوب بین المبعوثان قیل وقاللر جریان ایتمکده اولدیغی ایشدیلور ایدی .

ایشته وکلای دولت شو بحران داخلی ایچنده روسیه محاربه‌سنه و قره‌طاغ و بوسنه غائله‌لرینه منضم اولان صربستان عصیانی اوزرینه لازم کلان تدابیر سیاسیه وعسکریه‌یی قرارلشدیرمقده متحیر اولوب اول باول صرب پرنسی میلانك اعلان عزلی خصوصنده فائده ملاحظه ایتدیلر و اوروپا دولتلرینه محررات عمومیه ارسالیله صرب حکومتنك حرکت خصمانه‌یه بهانه عد ایتدیکی شیلرك جرحنه و بو مسئله حقنده بر بیان نامه ترتیب اولنه‌رق صربستان و ممالك عثمانیه‌ده نشرینه و انك سبك وعبارهسنده صرب اهالیسنه برشی دینلمیوب مسئولیتك بتون بتون پرنس میلان اوزرنده براقلمسنه و مع مافیه صرب حکومتنك حقه

مقرون بر طلب و افادهسى وار ايسه انى استماعه دولت عليه حاضر اولديغنك خارجيه نظارتى طرفندن سفرا ايله مكالمانده تذكار اولنمسنه قرار ويرديلر مذكور بيان نامهنك صورتى زيرده «١» رقميله محرردر تشبثات سياسيهنك بو يولده اجراسى اولا صربستان اوزرنده اولان حقوق حكمرانئ دولت عليه مقتضاسنجه فرمان عالى ايله منصوب بر پرنسك عزلى صلاحيتنى محافظه و بونكله دخى صربستانك بر حكومت مستقله اولمديغنى عالمه ارائه ايلمك ثانياً صربستان اهاليسى بينلرنده موجود اختلاف و شقاقك بر شورش و اختلال حدوثى مرتبهسنه كلمكده اولديغى شايع اولمغله پرنسك اعلان عزلى و صرب اهاليسنه تحميل مسئوليتدن توقى ايله او اختلالى قبار توب حركات آتيهسنجه امارتى بر موقع مشكله دوشورمك كبى ملاحظانه مستند ايدى لكن صربستانك مستقل بر حكومت اولمديغى و پرنسك طرف دولت عليهدن منصوب اولديغى امور معلومهدن بولنمغله برابر دولت متبوعهسيله حرب ايدهجكنى اعلان ايتديكى صرهده قابل الاجرا اولميان عزلنه قرار ويرمك حركت خنده انكيزانهدن عبارت بولنديغى و صربلولر بيننده مملكتك اصول ادارهسنجه بعض فرق مخالفهنك وجودى فرض اولنسه بيله بونلرى عصيانه سوق ايدن روسيه دولتى دولت عليهيه حرباً غالب كلمش و كندوسنك هدف مقصده سرعت وصولنه معاونتلرى مقابلنده صربستانك استقلالنى و حدودينك توسيعنى تعهد ايتمش اولمسنه مبنى صربلولرلهجه بونلره نائليتدن استغنا اظهار و او جهتله منافع مليهلرينه و اسلاو اتحادى فكرينه قارشو طورمغى اختيار ايدر فرقه تصور ايتمك بالمرة البطلان بر مطالعهده بولنمق ديمك اولديغى حالده هيئت دولت بو رأى كاسدله عمل ايتديلر و تهيئات حربيهيه كلنجه صربستانى مدافعه ايچون عساكر منتظمه بولوب كوندرمك دائرهٔ امكاندن خارج اولمغله حدود اوزرنده بولنان اهل اسلامك حمل سلاحه قادر اولانلرى و دبره لر و پرزرين و قالقان دلن كبى كيفهلق قطعهسى بلادندن ارنود عسكرى سوق اولنمق و بونكله على قدر الطاقه صربلولرك تعرض و تسلطلرينه قارشو طورلمق صورتلرينى امور ضروريهدن عد ايلديلر .

بو تداركات صرب امارتنك اعلان حرب ايتمسندن براز اولجه كوريلان آثار عداوت سببيله قرارلشديرلديغندن قوصوه واليسى رفعت پاشا ارنودلقدن خيلى ادم طوپلايوب نيش قلعهسنى محافظه ايچون يرلرندن حركت ايتديرمش ايكن بونلر همان صربستاندن ايچرو يورمك ايستيورلر ديو واقع اولان استيذانى اوزرينه وكلاى دولت اعظام مصلحتله اكر ارنودلر حدوده تقريب اولنوبده صربستان داخلنه پاى انداز خسار اولورلر ايسه چونكه هنوز

صربلیلر رسماً اعلان حرب ایتدکلرندن خسارات واقعه‌نک مسئولیتنی دولت علیه‌یه تحمیل ایدرلر ایکن آرنودلرك برقاچ کون حدوده یاقلاشدیرلماسی مناسب اولور دیه‌رك بیلك تکلفله طوپلانان اوردولر معرکهٔ حربیه‌یه وارمقسزین طاغیلوب کیتدیلر.

صرب عسکری ایسه او اثناده هر طرفدن حدودی تجاوز ایدوب و بلغارلره سلاح طاغیدوب انلرله برابر نقاط حربیهٔ عثمانیه‌یی تضییقه ابتدار ایلدیلر و اقدم امللری نیش قلعه‌سنی ضبط ایله صوفیه‌یه قدر ایتمك و بو جهتله اسکی صربستان اطلاق اولنان محللری صرب امارتی خریطه‌سنه علاوه ایتدیرمك ماده‌سی اولدیغیچون نیش ایله صوفیه و شهر کوینك واسطهٔ ارتباطی اولان « بلانقه » موقعنی اله کچورمکه مسارعت ایتدکلری کبی نیش قلعه‌سی جوارنده بولنان بلغار کویلرینك اهالیسنی قالدیروب قلعهٔ مرقومه‌یه طوپ آتشی اجراسنه مستعد تپه‌لری طوته‌رق استحکام ویردیلر و قورشونلی وارکوب و لسقوفجه قضالرینی ضبط ایله قوصوه صحراسنه طوغری یوریدیلر .

اکرچه یکی بازار جهتنده آرنودخلقی خیلی یارلق ایتمشلر و ترتیب ایلدکلری مفرزه‌لر معرفتیله بعضاً صربستان ایچنه تعرض ایدرك اطرافه شاشقنلق ویرمشلر ایسه‌ده بالاده مجملاً ذکر اولندیغی اوزره صربلیلر نیش طرفنی ضبط ایتمکه مکب اولوب « بلانقه » یی استیلا ایله نیشك صوفیه ایله ارتباطنی دخی کسدکلرندن نیش قلعه‌سنی تحت محاصره‌یه آلدیلر .

اولوقت قلعهٔ مذکوره‌ده اکثری مستحفظ طاقمندن بش طابور عسکر بولندیغی حالده تضییقات واقعه‌یه قارشو ایدیلان ثباتك نتیجه‌سنده فقدانِ ذخایر و مهمات اختیار تسلیمیته سبب اولمغله صربلیلر نیش قلعه‌سنی دخی ضبط و تسخیر ایله نائل امل اولدقلرینی متعاقب متارکهٔ عمومیهٔ حربیه وقوعیله صرب محاربه‌سی بالطبع ختام بولدی .

ایکنجی فصل

روسیه اردولرینك بالقانلردن تعرضلری و مرکز سلطنتك تدارکات و تشبثاتی

روسیه‌لولر ایکنجی دفعه اوله‌رق پلونه‌یی تحت محاصره‌یه‌ النجه طونه شرق اردوسی قوماندانی سلیمان پاشانك خط محاصره‌یی اجمق ایچون نه صورتله عرض تدابیر ایدوب نهایت طرنوی اوزرینه تعرض مقدمه‌سی اوله‌رق « النه » یی ضبط و تسخیر و روسیه‌لولری تنکیل ایلدیکنی محلنده ذکر ایتمش ایدك .

حیفا که « النه » محاربه‌سنك نوید غلبه‌سنی پلونه اردوسنك وقوع تسلیمیتی خبر مدهشی تعقیب ایلمکله بوندن بر نتیجهٔ مفیده حصوله کله‌میه‌جکی تعین ایدوب واقعا صوفیه و اورخانیه طرفلرینه اوله‌جه کوندریلان عسکر یوز طابوردن زیاده بر قوت حاصل ایتمش و پلونه‌یه کوندرلمك اوزره اورخانیه‌ده کلیتلو مهمات و لوازم عسکریه ادخار ایدلمش ایسه‌ده طوپلانان طابورلرك چوغی غیر معلم و قوماندالری نفردن بوزمه ضابطانه مودوع مستحفظ افرادی اولمغله روسیه‌لولر « اتره‌پول » حوالیسنه مفرزه‌لر سوقیله بالقان کچیدلرینی و « برقوفچه » جهتلرینی تهدیده باشلایجه صوفیه قوماندانی محمدعلی پاشانك حیرت واواره‌کی ایله یشت و یازن عجز و اضطراب اولمسی حرکات عسکریه‌نك بالکلیه معطلیتنه سبب ویردی .

ایشته شو حال اراسنده پلونه اردوسی الدن کیدوب طونه شرق اردوسی جانبندن برایش کورلمسی امکانی ایسه فصل مخصوصنده بیان ایتدیکمز سببلرله مأیوسیته منقلب اولدیغندن روسیه اردولرینك بالقانلری اشه‌رق نشر رایات سطوت و اقتداره چالشه‌جقلری ملحوظ قویسنه مقابل طونه شرق اردوسی قوماندانی سلیمان پاشادن با ارادهٔ پادشاهی التمش طابور عسکر طلب اولندی مشارالیه ذاتاً منسوب اولدیغی طوپخانه مشیری داد محمود پاشایه بازیچهٔ حربك صوك پرده‌لری حقنده بعض مطالعات عرض ایتمك اوزره استانبوله کلمسی ایچون رخصت پادشاهی استحصالنی یازوب جواب موافق الش ایکن ینه ذاتجه اولان عدم امنیت مسئله‌سی سربر آوردهٔ ظهور اولوب صدراعظم ادهم پاشا بر تلغرافنامه تحریریله استانبوله اوغرامقسزین اسلمیه جهتندن بالقان خط مدافعه‌سنك کشفنه کیتمسنی با ارادهٔ سنیه اشعار و توصیه ایلمش ایدی لکن موسم شتانك حلولی سببیله یوللر و بالقانلر قار التنده قالدیغندن وارنه‌دن اسلمیه‌یه کلمك واورادن بالقانلری طولاشمق صورتنده‌کی صعوبات وزمانجه واقع

اوله‌جق ضایعاتی در پیش ایله سلیمان پاشا امر اخیره مطاوعت ایتمیوب علی الغفله بحراً استانبوله کلدی او اثناده ایسه کندوسنك خصمی اولان قائممقام سرعسکری رؤف پاشا سرعسکرلك مسندینه و املك غیرتکشی بولنان مابین فریقی سعید پاشا دخی بحریه نظارتنه ارتقا ایتملریله بونلرك نزد سلطنتده اعمال ایلدکاری دسایس سببیله سلیمان پاشا ایرتسی کونی ادرنه‌یه اعزام قلندی و مشارالیهك اصل مقصدی صوفیه ایله باقان کچیدلرنده‌کی قوای عسکریه‌یی ادرنه‌یه طوپلامق ماده‌سی ایکن کندوسنه بلاتوقف ادرنه‌دن صوفیه‌یه کیتمسی امری دخی ویرلدی .

چونکه محمد علی پاشانك پلونه‌یه امداد ایتمسی ناقابل اولدیغی تبین ایلدکدن و پلونه اردوسی اختیار تسلیمیته مجبور اولدقدن صکره مشارالیه محمد علی پاشا صوفیه‌دن ادرنه‌یه کتوریلوب اورخانیه‌یه قریب قمارلی کچیدلرنده تشکل ایدن قول اردو قوماندانی شبقه‌دن عسکرله کیتمش اولان فریق شاکر پاشایه تفویض و سلیمان پاشانك طونه‌دن جلبی قرار کیر اولنجه شبقه قول اردوسی قوماندانی احمد ایوب پاشا دخی بولندیریله‌جق قوهٔ احتیاطیه‌یه قوماندا ایتمك اوزره ادرنه‌یه جلب ایله شبقه قول اردوسنك قوماندا سیده اوراده بولنان ویسل پاشایه تودیع قلندیغندن سلیمان پاشا ادرنه‌یه واروب و استحکاماتی کوزدن کچوروب همان امتثالاً للامر صوفیه‌یه کیتدی اما اورایه وصولی کونی روسیه‌لولرك برلوا عسکری قمارلی ایله صوفیه بیننده کائن طاش کسان طرفندن ایلرولیوب قمارلی اردوسنك صوفیه ایله اتصالاتی کسمکه چالشدیغی خبرینی المغله و صوفیه‌ده ایسه اوچ طابور عسکر بولنمغله اورایه اطراف وحوالید و طونه شرق اردوسی مجلوبانندن اوتوز طابور قوت جمع ایدرك قمارلی اردوسیله صوفیه‌نك ارتباطنی محافظه‌یه قرار ویرمش و بو ترتیبنك حصول فعلیاتنه قدر ثبات ایتمسنی قول اردوسی قوماندانی شاکر پاشایه تنبیه ایلمش ایدی .

لکن قمارلی اره‌سنده برایکی کوملکدن فضله مأکولات بولنمامسیله شاکر پاشا رجعته مأذونیت ایستدیکی کبی سلیمان پاشا دخی روسیه عسکرینك حیلولتی سببیله قمارلی‌یه کیدوبده بالذات اردونك باشنده بولنمغه فرجه‌یاب اوله‌مدیغندن و یاخود اورالرده دشمنی مدافعه ایتمك فکر مخصوصنه موافق اولمدیغندن مابین همایونه برتلغرافنامه یازوب « قمارلی الدن کیدنجه اردونك ادرنه استحکاماتنه ارجاعندن بشقه چارهٔ نجات بولنمز زیرا طاش کساندن کچن دشمنك ارقه‌سی واردر وصوفیه‌نك خط رجعتی کسلمك اوزره‌در بن بوراده قلور ایسم عموم قوماندانلغی وظیفه‌سنی اجرا ایده‌مم بونی اخره احاله ایدیکز ایتمیه‌جك اولور ایسه‌کز همان ادرنه‌یی طوتمق و ممکن مرتبه عسکر طوپلامق ایچون بورادن حرکته مجبورم » دیدی اما

مابين باش كاتبى سعيد وسرعسكر رؤف پاشا وداماد محمود پاشالر امضالرى ايله ويريلان جوابده « ادرنه‌نك مدافعه‌سى اك صوك دوشونيله‌جك شيدر بونى شمديدن تصور ايتميكز وشو نيت سزدن انتظار اولنان غيرته منافيدر خط مدافعه‌يى وقايه وممالكتى محافظه ايديكز فقط محصور قالمكز تجويز اولنه‌ميه‌جغندن سز صوفيه‌دن چكيلمكز » ديلدى وبونك اوزرينه سليمان پاشا ادرنه‌يه عودت ايلدى .

انجق اوته طرفدن صوفيه‌يه طوپلانه‌جق طابورلر اجتماعه باشلادينى كبى جنرال غورقو قوماندەسيله روسيه‌لولر صوفيه جوارنده تكثير قوته ساعى اولدقلرندن اورادن چيقاريله بيله‌جك مفرزه‌لرله دفع صائل اعدا قابل اوله‌ميه‌جغى تعيين ايدرك صوفيه قوماندانى شاندن اظهار عجز ايلديكى اثناده روسيه‌لولر « قماره‌لى‌يه يوكلنوب كانون اولك اون طقوزنجى كونى اردونك هرطرفنى طوپ آتشيله تضييقه وانكلتره امراى عسكريه‌سندن اولوب خدمت حربيهٔ دولت عليه‌يه دخول ايله عهده سنه ميرلوالق رتبه‌سى توجيه اولنان بيكر پاشا قوماندەسيله طاش كسان قربنه تعيين ايديلان برلوا عسكر اوزرينه اوچ فرقه پياده ويدى الاى سوارى وكليتلو طوپ ايله تعرضه ابتدار ايتديلر وديكر جهتدن دخى سوق عسكرله قمارلى اردوكاهنى تحت محاصره‌يه المغه تشبث ايلديلر .

روسيه‌لولرك شو حركت شديده‌دن مقصدلرى قمارلى اردوسنى دخى پلونه اردوسى كبى اسير ايدوبده دولت عليه‌نك صوك قوتنى محو ومندرس ايتمك قضيه‌سى اولديغى حالده بيكر پاشا ابراز فرط شجاعت ومتانت ايدرك روسيه عسكرينك طاش كساندن ايلرولمسنه ممانعت ايلديكى صره‌ده قمارلى اردوكاهنى دخى وقتيله اكاه ايليوب دشمنك اشاغى قمارلى طرفندن يورويان مفرزه‌سنى توقيف ايتديرمش وقمارلى اردوسنك قيد اسره كرفتار اولمقسزين رجعتنه يول آچمشدر .

بناءً عليه روسيه‌لولر حربدن فارغ اولنجه ظلمت شبدن استفاده ايله دشمنه يقين يرلرده اودوندن انسان شكلنده قورقولقلر ياپيله‌رق عساكر موجوده « بتريچ » قربنه رجعت ايدرلر ايكن دشمنك جمعيتنى كورر كورمز برقسمى فرار ايتدكلرندن اردويه عظيم بر پريشانلق كلوب اون قطعه صحرا طوپى ويدى بيك كله وپلونه ايچون حاضرلنان مهمات كثيره روسيه‌لولر النه كچدى بو صره‌ده عسكره اوقدر دهشت مستولى اولمش ايدى كه اكر روسيه‌لولر برحركت تعرضيه اجرا ايتمش اولسه‌لر ايدى اردونك كلياً محو ومنهزم اوله‌جغى ملحوظ ايدى مع مافيه دشمن شوحال پريشانيى حس ايدرك بركون صكره

« پتریچ » قرارکاهنه دخی مسلط اولمقله « قارلی » اردوسی قلبه بازارجنی ماحقاننده
اولنلق کوینه قدر چکیلوب کلکه وصوفیه‌ده قالان عسکر دخی صاقوه رجعت ایلمکه مجبور
اولدی وبو جهتله صوفیه دخی الدن کیتدی اولوقت مأموراً صوفیه‌ده بولنمش اولان بعض
ارباب وثوق ووقوفدن صورت مخصوصه‌ده تحقیقمزه کوره قارلی اردوسنک اختیار
رجعت ایتمسی سببیله اورخانیه‌ده برجامع درونده قونلمش اولان سکسان درت بیك عدد
تفنك که بونلرك چوغی صربلولرله بلغارلردن النمش وبر قسمی دخی اسکیدن قالمش ایدی
کاملاً دشمن النده براغلدیغی کبی پلونه اردوسی ایچون احضار اولنوبده انبارلره وخانه‌لره
طولدیریلان ذخایر وارزاقدن بر ملیون اوچ یوز بیك اوقه بغدای وبر ملیون سکسان
التی بیك اوقه آرپه وعلف وبر ملیون اللی درت بیك اوقه پکسماد واللی بیك اوقه یاغ
ویکرمی بش بیك اوقه قاورمه روسیه عسکرینه قسمت اولمش وهله صوفیه‌ده اوتوز
ملیون اوقه بغدای وبش یوز بیك اوقه یاغ وصندقلر ایچنده هیچ قوللانلمدق اون بش
بیك عدد مارتینی هانری تفنکی ترك اولنمش وجوار قضالردن صوفیه‌نك عسکری خسته
خانه‌سیچون اهالی اعانه‌سیله تدارك وارسال اولنان بیکلرجه یورغان وجامه‌شوی استعمال
اولنمقسزین دشمن النه کچمشدر بوضایعاتدن قطع نظر صوفیه‌ده بولنان ایکی بیك نفر
راده‌سنده مجروحین ومرضای عسکریه‌نك نقل واخراجی ممکن اوله‌مدیغندن فراش
بیماریده کوزلرندن اشك خونین یأس وملال جاری وکانون درونلرندن آتش حزن وکدر
بنیان جسم ناتوانلرینه ساری اولدیغی حالده جمله‌سی بلغار وروسلرك ایادی انتقام وصمصام
عداوت اشاملرینه ترك اولنمش ایدی .

کله‌لم احوال اهالی‌یه ، پلونه اردوسی کرفتار قید اسار اولمزدن مقدم بالقانك او برجهتنده
روسیه عسکرینك ید استیلاسنه کچن « سروی » و « لوفچه » کبی قصبات وقرانك اهالیٔ
اسلامیه‌سی صوفیه‌یه طوپلانوب کلمش وپلونه الدن کیدنجه عثمان پاشانك اورادن چیقاردیغی
اهل اسلام دخی صوفیه‌یه جان آتمش اولدقلرینی متعاقب دشمنك اورخانیه کچیدلرینی
طوتوبده هر طرفدن صوفیه‌یی صارمسی وقارلی اردوسنك بوزولمسی وصوفیه‌ده عسکر
بولنمامسی ملابساتیله اورالرده ذاتاً آلودهٔ چرکاب حیرت وآواره‌کی اوله‌رق بیقیلوب قالمش
اولان یوز بیکلرجه اسلام عائله‌لرینه صوفیه‌لیلر دخی منضم اوله‌رق یوم محشردن نمونه نما
برحال هویدا اولمش ایدی‌که راویلر حقیله تعریف وروایتده عاجز قالمشلردر .

ایشته اول ایام پر آلامده دولت صوفیه‌یی ترك ایتمش دشمن کلیور آوازه‌لری بیچاره‌لرك

صماخ حيرتنه صاعقهٔ بلا كبى نازل وبو جهتله پاى ثباتلرى بالكليه متزلزل اولمغله مال ومناللرينى صدقهٔ جامه اولهرق يوللره آتوب وچوجقلرينى اوكلرينه قاتوب غريو واويلا ايله اختيار مهاجرته قيام ايتديلر اوكونلركه فصل شتانك الك زياده حكمنى اجرا ايتديكى وهر طرفى قار وبوزلرك استيلا ايلديكى زمانلر ايدى نفوس مهاجرين نره يه كيده جكلرينى بيله ميه رك صوفيه دن آيرلمق ايچون كوستنديلدن اسكوبه طوغرى كيدن صوفيه جاده سنده ييغلديلر او قدر ازدحام حاصل اولمش ايدى كه جاده نك اوزرنده درت صره عربه برى برى آردنجه بريكوب حركتدن قالمقله برعربه نك خارجدن قطاره كيرمك ايچون اون ايكى كون بكلديكى وبو حال ايچنده صوغوقدن يوزلرجه آدم عربه لرك التنده طوكوب قالديغنى كورلمشدر .

رأى العين مشهودى اولان براهل وثوق شويله بر وقعهٔ فجيعه نقل ايدركه صوفيه خارجنده بولنان قبرستانده مهاجريندن بر قادين ظهور ايدوب ياننده ايكى قزى ويدى سكز ياشنده براوغلى بولنديغى حالده اطرافه ندا ايدوب ديركه « بن شو قزلرله باشمك چاره سنه باقه يم براهل مروت يوقميدر كه بو اوغلانى بندن السون » او اثناده اسلامدن بر ادم « بن قبول ايدرم » ديجه بيچاره چوجغى اكا طوغرى سوق ايدركن ا كسه سنه شدتله بر توقات اورير و حاضر اولنلر بى قادين نيچون چوجغى دوكيورسك ديدكلرنده يانى انى بر دها روز قيامتده كوره جكم آجيسى يوركنده قالسونده يشاديغى مدتجه انا سنى درخاطر ايتسون ايچون شو توقاتى اوردم ديمكله ايشيدنلرك جكرلرينى خون ايتمش ايشته بوفقره نى اوقويه جق اخلاقمز تصور وملاحظه ايتسونلركه صوفيه هجرتى اهل اسلامى نه حاله قويمش ونه بلالره اوغراتمشدر .

حاصلى اول هنكام فجاعت التيامده « يوم يفرالمرؤ من اخيه وامه وبنيه » سرى نمايان اولهرق درت يوز سنه يى متجاوز زماندنبرو روم ايليده مرفهاً تمكن ايدن ملت حاكمهٔ عثمانيه افرادى غلطيدهٔ خاك خذلان و « من نجابرأسه فقط ربح » ديه رك وطنلرندن كريزان اولديلر واو مشاق ومحن ايچنده تعداده كلمز نفوس مظلومه ترك جان ايتديلر « سبحان الله الواحد القهار » ونتاكه سليمان پاشا احوال حربيه نك آغرلشديغنى كوردى محل مخاصمه اولان خطوط تدافعيه ده كى طابورلرى ادرنه يه چكمك ايستيوب لكن مركز سلطنتك ارادات وتبليغاتى حركات عسكريه يى بتون بتون قالب آخره افراغه سبب اولدى شويله كه قارلى اردوسى افتان وخيزان مريچ واديسنه طوغرى كريزان اولمقله برابر دشمنك

دخی بی سپر تعرض اولمسی و بالقانك هر طرفندن علائم تجاوز کوسترمسی وکلای دولتی بیحضور ایدوب علی الخصوص صوفیه‌نك تخلیه‌سی وقارلی اردوسنك قابل استناد اوله‌میه‌جق بر وضعیتده اورخانیه‌چیدلرینی ترك ایله چکیلوب کلمسی و صوفیه سنجاغنده‌کی اهل اسلامك بالاده تعریف ایتدیکمز وجهله یوللره دوکلمسی پادشاه حضرتلرینی عواقب حالك وخامتندن اکاه ایتمکله اردونك تنظیم و تقویهٔ حرکتی امر مفروضنك تذکرینی اراده ایتدیلر چونکه سرعسکر رؤف پاشا ایله سلیمان پاشانك بینلرنده جایکیر اولان مادهٔ مضرهٔ بینونت شو کشمکش اراسنده کسب شدت ایدوب قارلی اردوسنك حال اغتشاشه اوغرامسی وصوفیه‌ده‌کی عسکرك چکلمسی سلیمان پاشانك بالذات معرکهٔ حربیه‌ده و عسکرك کوزی اوکنده طورمیه‌رق ادرنه‌ده اوطورمسندن و قوماندانی اوزاقدن اجرا ایله وقت کچورمسندن نشأت ایلدیکی وادیسنده سوزلرله ذهن پادشاهی سمت غضبه میل ایتدیرلمش و وکلانك برطاقمی وباخصوص داماد محمود پاشا کبی مابین رجالنك اعظمی سلیمان پاشانك طرفدار افکار ومشواری و رؤف پاشا ایله مابین فریقی سعید پاشا وانلرك همدمی اولان بعض کبرا ایسه مخالف حرکات وتدابیری اولدقلرندن وکلانك مابین همایونده عقد ایتدکاری مجلسده هر قفادن برسس وهر اغزدن برسوز چیقوب کیمی « سلیمان پاشا ادرنه‌ده قالسون عسکری استحکامه جمع ایتسون » دیر وکیمی سلیمان پاشا ایلرو کیتسون عسکرك باشنده بولنسون ادرنه‌یه طوپلانه‌جق عسکری دخی احمد ایوب پاشا ترتیب و تعبیه‌یه مأمور اولسون » دیو رأی ایدر .

سرعسکر رؤف پاشا ایسه « سلیمان پاشایی کوندرمیه‌لم زیرا اردویی بو ادم بتون بتون باتیرمغه سبب اولور محمدعلی پاشانك مأموریتی مناسب کورینور » دیه‌رك ضمناً سلیمان پاشانك قوماندانلقدن عزلنی التزام ایلر و انك طرفدارلری دخی بو وادیده بیان رأی ایدرلر صکره هیئت وکلا محمدعلی پاشانك اوّل واخر مجرب اولان بطائت حرکتنی سرد وایراد ایله انك بویله اك مستعجل واك مهم برمصلحت حربیه صره‌سنده قوماندانلغه کوندرلمسنی قطعیاً رد ایدرك سلیمان پاشانك ادرنه‌دن ایلرویه حرکتنی بالاتحاد قرارلشدیردیلر بونك اوزرینه سرعسکر رؤف پاشا سلیمان پاشایه ادرنه‌دن حرکتی امرینی تبلیغ ایدنجه بینلرنده مخابره مناقشه‌یه مؤدی اولوب سلیمان پاشا « بن عموم قوماندانی ایسه‌م ادرنه‌دن بشقه محلده ایفای وظیفه ایده‌م » دیه‌رك حرکتدن استنکاف مآلنده سوزلر یازوب بر و طرفدن خلاف کیرانی ایسه پادشاهك انفعالنی ارتیره‌جق القا آنده دقیقه فوت ایتمدکلرندن پادشاه حضرتلری بالذات تلغرافله مخابره‌یه کیریشه‌رك سلیمان پاشایی نلبه‌بازارجغنه اعزام ایچون فوق الغایه اجرای تعذیرات

وتوبخات ايتديلر سليمان پاشا ادرنه‌نك نقطهٔ منفردهٔ استناد اولديغنه و مواقع حربيه‌ده‌كى خطيئاتدن كندو مطالعه‌سنجه برائتنه دائر مقالات مطوله اتيان ايلدكدن صكره بن موقع حربه كيتمكدن قاچنمام لكن بوكا مأمور اولورسه‌م عموم قومانداناق وظيفه‌سنى اجرا ايده‌مم اوّلا انى كيمه ايستر ايسه‌كز توجيه ايديكز ديو استعفا ايدنجه عموم قومانداناغه عائد وظائف مقام سرعسكريدن اداره اولنمق اوزره كندوسنك فلبه بازارجغى ايلروسنده‌كى مواقع حربيه‌يه كيدوب اورالرده بولنسان يوز اوتوز طابور قدر عسكرى بر وفق مطلوب تعبيه واداره ايله دفع تجاوز اعدايه چالشمسى اراده بيورلدى .

بونك اوزرينه سليمان پاشا سرعسكر رؤف پاشايه بر تلغرافنامه يازوب عموم قومانداناق وظائفنى ايشته سزه ترك ايديورم لكن استانبولده اوطوروبده بو وظائفى اداره ايتمك قابل دكلدر قالقوب ادرنه‌يه كلمليسك ديدكدن صكره شاكر پاشا عهده‌سنده بولنان قول اردو قوماندانلغنى درعهده ايتمك وپارا سادم دربندندن صماقوه قدر ممتد اولان خط مدافعه‌يى دخى مشير صفوت پاشا قوماندا سنه ترك ايتلك اوزره حركت ايده‌جكنى بيلديرديكندن صورتى « ٢ » رقميله زيرده محرر تلغرافنامهٔ همايون ايله كندوسنه تأكيد اوامر اولندى .

سليمان پاشا مذكور تلغرافنامهٔ همايونه جواباً « شمدى خط جديد مدافعه‌يه كيديورم اما عموم قوماندانلقدن غيبوبتم حالنده قازاندن صماقوه قدر ممتد اولان ودشمنك جبههٔ تعرضنده بولنان خطوط مدافعه‌يى اولا حفظ خدايه ثانياً افندمزك حمايت مخصوصه‌سنه ترك ايديورم » ديه‌رك ادرنه‌دن فلبه بازارجغنه عزيمت ايلدى . لكن همان اوكون روسيه لولرك شپقه جهتندن دخى تجاوز و تعرضه قيامرى انارينك رونما اولمسى سببيله عساكر عثمانيه‌نك حركاتى هزيمت متتابعه‌يه تحول ودولت عليه‌نك حال وموقع سياسيسى بالكليه تبدل ايدوب شومقدمات كدورت بينانك نتيجه‌سى روسيه‌لولرك تكليف ايلدكارى شرايط شاقه‌نك قبوليله وضع اساس مصالحه‌يه رضاى اقتضا ايتديردى .

اوچنجى فصل

انكلتره دولتنك مصالحه‌يه توسطى وبعض وقايع حربيه

چونكه پلونه اردوسنك وقوع تسليميتيله محاربه بختنك قطعياً خصمه توجهى متحقق

اولدیغندن حرب طرفدارلغیله میدان جلادتده صیحه‌زن تهور اولنلر دخی چاره جوی
صلح و آتی اولمق وجوبنه قائل وبو جهتله طریق مسالمتکاری‌یه مائل اولدیلر انك اوزرینه
پارس معاهده‌سنك ممضیسی اولان دولتلره خارجیه نظارتی جانبندن تحریرات عمومیه
کوندریله‌رك محاربهٔ حاضره‌نك بر نتیجهٔ صلحیه‌یه ایصالیچون تشبثات مشترکه اجراسی
التماس اولنمش ایسه‌ده مسلك بیطرفیده ثبات ودوام اناردندن اولمق اوزره هیچ بری جواب
موافق ویرمیوب توسطدن قطعیاً استنکاف ایتدیلرکه بونك سبب منفردی دولت علیه‌نك
مغلوبیتیله روسیه دولتنه عائد اوله‌جق منافع مادیه‌دن طوغریدن طوغری‌ یا بالواسطه
حصه‌دار اولمق انتظارنده متفق بولنملری ایدی حتی انکلتره دولتی بدایت مسئله‌دنبرو معاونت
فعلیه‌جه دولت علیه‌یی یأس وامید بیننده بولندیرمق پولتیقه‌سنی التزام ایتمش اولدیغی جهتله
دیکر دولتلر صره‌سنده باب عالینك وقوع بولان مراجعتنه برشی دیمیوب مؤخراً صورت
منحصره‌ده کندوسندن توسط ایستنلمه‌سنی اخطار ایلدیکندن وساطت مشترکه‌ده امید
منقطع اولنجه منفرداً انکلتره‌دن توسط ایستنلمش ایدی .

بو التماسك قبول اولندیغنی حاوی انکلتره دولتی جانبندن باب عالی‌یه تبلیغات رسمیه
وقوع بولوب اول بارل بر متارکه عقدینه مقتضی تشبثاتی اجرا ایچون پترسبورغده مقیم
انکلیز ایلچیسنه کوندریلان تعلیماتك صورتی دخی رسماً اعطا اولنجه شو حرکت انکلیزلرك
شرق مسئله‌سنده طریق بیقیدیدن چیقوبده دولت علیه حقنده برمصاحبت سیاسیه اجرا
ایده‌جکلرینك مقدمه‌سیدر دنیله‌رك هیئت دولتجه موجب شکران اولدی . اما بالاده
مجملاً تحریر اولندیغی وجهله روسیه‌نك قوهٔ کلیه‌سی ادرنه ایله فلبه‌نك طریق مواصله‌سنی
کسمك ایچون شیقه بالقانك جهات مختلفه‌سندن قزانلق صحراسنه تجاوز ایلدیکی شیقه قول
اردوسی قوماندانی ویسل پاشا طرفندن اشعار اولندیغندن لوندره ایله متارکه مسئله‌سی
اوزرینه جریان ایدن مخابره‌نك نتیجه‌سنه انتظار اولنمقده ایکن تسلط اعدانك بو صورتله
کسب اشتداد ایتمسی خدشه انداز اذهان اولمغله طقسان بش سنه‌سی شهر محرمنك دردنجی
وکانون اول رومینك یکرمی برنجی کیجه‌سی مابین باش کاتبی سعید پاشا طرف پادشاهیدن
مأموراً صدراعظم ادهم پاشانك قوناغنه کلوب وکلایی نصف اللیلدن صکره خانه‌لرندن
جلب ایدوب عقد انجمن مشورت ایتدیردی‌که مؤرخ حقیر دخی او مجلسده حاضر ایدم
حالك وخامتی عظیم مباحثه ومناقشه‌یی مؤدی اولوب شویله‌که دشمنك تشبثات واقعه‌سی
بالقانك برو طرفنده‌کی فرق عسکریه‌مزی یرلرنده توقیف ایله بی محابا ایلرولمك مقصدینه

مبتنیدر . شو حرکتك نتیجه‌سی ایسه ادرنه‌نك وبالاخره پای تخت دولتك بلای استیلایه اوغرامسنی موجب اوله‌جقدر . بناءً علیه مسئله‌یی کلدیکی یره باغلایوب بتورمك مطالعه‌سنجه توسطی قبول ایدن انکلتره دولتنه « دشمنك شوتهاجمی دولت علیه‌یی ترك مخاصمه‌یه وارتق طوغریدن طوغری روسیه دولتنه بالمراجعه ایشی بتورمکه مجبور ایده‌جکی قطعیاً بیلدیرلملیدر » دینلمسی اوزرینه روسیه‌لولر غلبهٔ واقعه‌لری نتیجه‌سنی کندولرنجه پك نافع وبزجه غایت مضر بر مصالحه ایله استحصاله ساعی اوله‌جقلرندن وانکلتره وکلاسی بیننده برچوق اختلاف وار ایکن دها یقینده دولت علیه‌یه میل افکار ایدنلرینك اتحادی حاصل اولمغه باشلادیغندن انکلتره دولتنه اویله بر تبلیغك اجراسی موجود اولان توسط مصالحانه رابطه‌سنی بالکلیه قیرمق دیمك اولور اول حالده روسیه‌لولره بلا واسطه اوله‌جق مراجعت دخی مهالك عظیمه‌یی دعوت ایدرك حربك دوامندن قورقیلان شیلری قولایجه میدانه کتورور مع هذا انکلتره وکلاسی متارکه شرایطی حقنده روسیه دولتیله اجرا ایتدکلری مخابرات اوزرینه مذاکره ایله مشغول اولدقلرندن بوکون یارین بلکه برقاچ ساعت صکره لوندره‌دن جواب النور بوتقدیرجه اصل کیدیله‌جك طریق تدابیر عسکریه‌ده نهایت درجه‌یه قدر مقاومت وثبات ومدافعه‌یه حصر نیتله ادرنه طرفلرینك محافظه‌سنه مسارعت ایلمك واعدانك حرکاتنه امکان مساعد اولدیغی مرتبه‌ده سکته ویره‌رك متانتله وقت قزانمقدر دیو ایراد اولنان مطالعاتده حضار مجلس متفق اولوب فقط هیئتك برقسمی کرك قوماندانجه وکرك سوق وتعبیة الجیش ماده‌لرنجه هیئت مشاورهٔ حربیه‌نك قرار قطعیسی ایله حرکت اولنمق یعنی هیئت مذکوره نزدنده مدافعهٔ اعدا ایچون مسارعةً طورانلسی امکانی مصدق اولدیغی حالده بونك طرق و وسائلنی قرارلشدیروب اجرا ایتمك اوزره سرعسکر پاشایه مأذونیت قطعیه ویرلمك لازم کلور ملاحظه‌سنی درمیان وبرقسمی دخی دولت علیه‌نك تشبثات سیاسیه‌سی هرنه شکل ودرجه‌ده اولور ایسه اولسون دشمنك مهاجمهٔ شدیده‌سنه قارشو تدابیر عسکریه‌جه نه یاپلق لازم ایسه انی بلا اقانهٔ وقت وجوده کتورمك فرض عیندر باخصوص قزانموقدن صماقوه قدر بالقان خطنده ایکی یوز طابوره قریب عسکرمز وار بونلرك قسم اعظمی مدت قلیله ظرفنده ادرنه‌یه چکمنك واوراده برخط قویٔ مدافعه تشکیل ایله مخاطرات ملحوظه‌یی دفع ایتمك امکانی زائل اولمامشدر . وبوکا موفقیت دولتجه ارزو اولنان مصالحه‌نك شرایطنی تخفیف وتعدیله وبراز وقت قزانمغه مدار اولور . بناءً علیه کرك بالقانك برو طرفنده کرك طونه جهتنده متحشد قوای

عسکریه‌نك بو یولده یعنی ادرنه ایله پای تختك محافظه‌سی امرنده استخدامیچون مقام سر عسکری‌یه مأموریت قطعیه ویرلسون » دیدیلر لکن اکثریت آرا بالاده محرر شق اولده حاصل اولوب اکا کوره تبلیغات اجرا اولنمغله سرعسکر رؤف پاشا شبقه قول اردوسی قوماندانی ویسل پاشایه « دولتین بیننده قریباً متارکه مقرر در بولندیغکز نقطه‌نك الدن چیقارلمامسنی دولت وملت نامنه رجا ایدر وخط رجعتکزك آچیق بولندیرلمسنی بشقه‌جه توصیه ایلرم » دیو بر تلغرافنامه تسطیر ایلدی وبو صره‌ده سلیمان پاشادن دخی قوای متفرقهٔ عسکریه‌نك ادرنه‌یه چکلمسی حقنده سؤال رأی ایتدی مشار الیه بوکا جواباً « دشمن قزانلغی استیلا ایلر ایسه ارتق اورلق کونی وقپوجق وصماقو محافظه‌سنده بولنان عسکرمزی اورالرده طوتمق بی فائده اوله‌جغی کبی شبقه قول اردوسنی دخی ثباته دعوته محل یوقدر همان هر طرفدن عسکر ادرنه‌یه چکلملیدر. اما بزم بورادن طوپلانوبده ادرنه‌یه کیتمکلکمز اون اوچ اوز درت کونه محتاجدر دشمن ایسه سواریسنك چوقلغی ویولك قیصه‌لغی سببیله بزدن اول ادرنه‌یی طوته بیلور . مع مافیه قزان کچیدنده وسائر بالقان ممرلرنده بولنان اوتوز طابوردن زیاده عسکرمز یابولیده احتشاد ایده بیلور ایسه استانبول یولی اوزرینه توجه ایده‌جك روسیه فرقه تعرضیه‌سنی تعقیبه خدمت ایلر وبنم دخی جمع ایده‌بیله جکم عسکرله ادرنه‌یه تعرض ایلیه‌جك روسیه عسکرینی مدافعه ایتمکلکم لازم کلور لکن بو یولده وقوعبوله‌جق محاربه‌لر الك صوك مصادمات اوله‌جغی محققدر » مآلنده بیان مطالعات ایلدیکنی متعاقب شبقه تلغراف مخابره‌سنه دفعة انقطاع کلمسی روسیه‌لولرك غالبیتلرینی تأیید ایتدیکندن ارکان دولت متحیر اوله‌رق سلیمان پاشانك بلا تأخیر ادرنه‌یه یتشمسی ویابولی‌یه جانبی اخطار ایتدیکی عسکرك طوپلانمسی ایچون امر قطعی اعطا اولنه‌جق زمانده انکلتره‌نك توسطی نتیجه‌سنه انتظار ایله تسلیت یاب اولمقده ایدیلر . انجق المانیا واوستریا دولتلرینك توسط مشترکدن قاچنملری سببیله انکلتره دولتنك توسط خصوصیسی قوت بوله‌میوب نهایت انکلتره خارجیه ناظری لورد « دربی » کرك لوندره سفیری موسورس پاشا وکرك استانبولده‌کی انکلتره سفیری واسطه‌سیله واقع اولان افاداتنده « انکلتره دولتی مصالحه‌یه توسطی متعهد اولمدیغندن نه متارکه شرایطنی قرارلشدیرمق ونه طرفین محاربینك حرکات عسکریه‌سنی تعطیل ایتدیرمك ایچون روسیه دولتنه برشی تکلیف ایده‌مز فقط دولت مشار الیها کندو قوماندانلرینه متارکه شرایط اساسیه‌سنی مبین تعلیمات کوندرمش اولدیغندن دولت علیه‌جه دخی بو یولده طورانیله‌رق

ايكى طرف قوماندانلرى بيننده متاركه‌نك چاره‌سنه باقلمق لازم كلور » جوابنى ويروب بدايت امرده ينه كندو اخطاريله دولت عليه‌نك التماس ايتديكى توسطى اجرادن نكول ايتمكله ارتق انكلتره‌دن اميد منقطع اولدى ايسه‌ده روسيه دولتنك اردو باش قوماندانلرينه متاركه ايچون تعليمات كوندرديكى خبر رسميسنك ورودينه مبنى دولت عليه‌جه بوندن استفاده اولنوبده مخاصمانه نهايت عاجله ويرلمسى قرار كير اولديغندن روم ايلنده سليمان پاشايه واناطوليده ارضروم وباطوم اردولرى قوماندانلرى اسماعيل ودرويش پاشالره عسكرك بولندقلرى مواقعده اقامه‌سيله ترك مخاصمه اولنه‌رق اوته طرفدن كونديريله‌جك مأمورلرله متاركه شرايطنك قرارلشديرلمسى وبونك ايچون بر ضابط اعزاميله روسيه قوماندانانه مراجعت اولنمسى مآلنده سرعسكر رؤف پاشا جانبندن تلغرافله تعليمات كوندرلديكى مثللو روم ايلنده غران دوق نيقولايه واناطوليده غران دوق ميشله دخى تلغرافنامه‌لرله تكليف متاركه اولندى. سليمان پاشا بوقراره توفيقاً مواقع عسكريه‌يه ترك خصومت ويرلرنده اقامت امرينى ويرديكى حالده روسيه‌لولر بريادن حركات تعرضيه‌يه دوام ايلديلر واك يقين فرقه‌لرى قوماندانانك نزدينه متاركه قرارينى اخطار ايچون كونديريلان ضابطى بوكا دائر روسيه‌دن تعليمات ورود ايتمديكى جوابيله اعاده ايتديلر انك اوزرينه سليمان پاشا « دشمن بزى اغفال وبر طرفدن قوتنى جمعده استعجال ايدييور بر كون دها بو حال دوام ايده‌جك اولور ايسه بزم جمع عسكرله ادرنه‌يه رجعتمز مخاطره‌يه دوشر » ديمكله سرعسكر رؤف پاشا كيفيتى مجلس وكلايه افاده ايتدكده طرفين بيننده تعطيل مخاصمات ايچون اتفاق حاصل اولنجه‌يه قدر مخاصمه‌نك دوامى طبيعيدر جوابنى ويرلديكندن سليمان پاشايه اكا كوره اجراى تبليغات ايلدى .

لكن برنجى امر ايله بونك اراسندن ايكى كونه يقين وقت كچه‌رك عساكر عثمانيه‌نك ادرنه‌يه رجعت قرارينى اجرا ايچون شورادن بورادن بازارجغه طوپلانملرى تأخر ايتديكى حالده روسيه‌لولر او مدتدن استفاده ايله هر طرفدن ايلرولمكه شتاب ايلملريله سليمان پاشا امر اخيرى النجه سياسة” اختيار فداكاريدن بشقه چاره قالمدى ديه‌رك رجعتده اولان مهالكى اخطار ايتمكده ايكن روسيه‌نك بر قول اردوسى فلبه ايله سكبانلى موقعى اراسنه كيرمك اوزره ايلرولمكه وبو جهتله سليمان پاشانك خط رجعتنى قپامغه باشلاديغى استخبار قلندى كه دشمنك اورادن تعرضى شقه‌ده بولنان عثمانلى قول اردوسنك منهزم اولديغى معنان ايدى . چونكه روسيه‌لولر شقه اوزرينه تعرض ايچون جمع واحضار ايتدكلرى

قوهٔ کلیه‌یی ایکی‌یه تفریق ایدوب اولا اوتوز ایکی طابوردن عبارت اولان بر قول اردویی خاین بوغازی ایله شپقه اراسنده عثمانلی قول اردوسنک صاغ جناحنه مصادف «ایسووه» طریقندن سوق ایلدیلر شپقه قول اردوسنده ایسه یکرمی ایکی بیک موجودلی فرق طابور عساکر عثمانیه و بیوک کوچک یکرمی طقوز قطعه طوپ و هوان بولنوب اما مناعت موقعیه سببیله اشبو طوپ و هوانلر نفراته چکدیریله‌رک هر بری یکرمی درت ساعتده بالقانه چیقاریله‌بیلمش اولدیغندن روسیه‌لولر تعرضه قیام ایدنجه ویسل پاشا عسکرک بر قسمنی بالقان اوزرنده‌کی استحکاماتدن اشاغی ایندیرمش ایسه‌ده شدت شتادن ناشی طوپلرک یالکز ایکی قطعه‌سنی نقله امکان بولنه‌بیلدیکی حالده دشمن عسکری علی الصباح اردونک قرارکاهی اولان شپقه قریه‌سی ارقه‌سنه هجوم ایتمکله اوراده بولنان اون درت طابور عسکر اقشامه قدر حربه طوتشوب روسیه‌لولرک حرکاتنی توقیف ایلدیلر و کیجه دخی وقوع بولان مهاجماته قارشو ثبات کوستردیلر لکن ایرتسی کون «طوریان» جهتندن یعنی اردونک صول جناحندن اللی طابور دها روسیه عسکری کلوب اولکی قوته منضم اولدیغندن سکسان ایکی طابور دشمن بنه مرکزدن مدافعه اولنورکن درت طرفدن اردویی احاطه ایدنجه ارقه‌ده بولنان طابورلردن بری بوزیلوب رجعت ایتمکله دشمن اردوکاه ایچنه دخوله فرجه‌یاب اولدیغنک اوزرینه عساکر عثمانیه هر جهتدن قچشمغه باشلادیلر . ویسل پاشا بو حال پریشان مألی مشاهده ایتدکده بر بیاض بایراق چکدیروب اعلان تسلیمیت ایلدکندن فرق طابورلق بر اردو کافهٔ ادوات و مهماتیله روسیه‌لولره اسیر اولدی انجق سواری عسکری اثنای معرکه‌ده فراره یول بولدیلر .

ویسل پاشانک مؤخراً دیوان حرب حضورنده اجرا اولنان استنطاق و محاکمه‌سی فذلکه‌سندن مستبان اولدیغنه کوره روسیه عسکرینک شپقه‌یه توجهی یکرمی درت ساعت اول «غبرووه» جهتندن مشاهده و استخبار و حتی استانبوله اشعار ایدلمش اولمسیله اردونک آغرلغنی براقوب بدون ادرنه‌یه چکلمک و یاخود باجمله قوهٔ موجودهٔ عسکریه ایله محاربه‌یه کیریشمک ایچون زمان و مکان مساعد ایکن مجرد سرعسکر رؤف پاشانک متارکه قرارینه مغروراً عسکرک چوغی معرکهٔ حربیه دائره‌سنه تقریب اولنیوب محافظهٔ موقع قصدیله استحکاملردن چکلمامش و اون درت طابور عسکرله سکسان ایکی طابور دشمنه مقابله اولنمق کبی بر حرکت مجنونانه اختیار قلنمش اولمسی اردونک تحت اسارته کیرمسنی انتاج ایلمشدر .

شو وقعهٔ هائله ایله برابر ادرنه ایله نابه آراسنی دشمن عسکرینک قطع ایتمکه باشلامسی

تعجيل حصول متارکه يه برقاندها مجبوريت ويرديکی حالده روسيه‌نك قافقاسيا عموم قوماندانی غران دوق ميشل سرعسکر پاشانك تلغرافنامه‌سنه يالکز وصول جوابی ويروب غران دوق نيقولا ايسه متارکه تکليفنی روسيه ايمپراطورينه تبليغ ايتديکنی ومذاکره کندوسی ايله اجرا اولنه‌جق ايسه‌ده اساس صلح قرارلشديرلمدجه متارکه مذاکره‌سنه کيريشيله‌ميه‌جکنی متضمن لوچه‌دن برتلغرافنامه کوندردی وبونکله مسئله بشقه بررنك الوب مقصد عاجل متارکه ايکن انك حصولی مصالحه‌نك تقرر مبادیسنه منوط ايدوکی تحقق ايلدی . مع هذا روسيه‌لولر سکز قول اردويه منقسم يوز يتمش بيك پياده والتی بچق فرقه سواری وسکز يوزدن زياده طوپ ايله ايلرولمکده وجنرال غورقو سليمان پاشانی تعقيب وجنرال اسقوبلف سکبانلی اوزرندن ادرنه يولنی تهديده مأمور اولوب ديکر قول اردولر اسلميه ويانبولی طرفلرينه تعرض ايتمکده ايدی .

کلها اهل اسلامك حالنه ذاتاً لوفچه وپلونه واورخانيه طرفلرينك خلقی صوفيه‌يه ييغلديغنی متعاقب عساکر عثمانيه اورالردن چکلنجه يوقاريده ذکر ايتديکمز حال سفالت مآل ايچنده برقسمی کوستنديل اوزرندن مناستر واسکوبه طوغری جان اندقلری کبی برقسمی دخی دشمن صولتی اراسنده فرصت بولدقجه فلبه وپازارجق صحرالرينه ايتمشلر وبالقان کويلری اهل اسلامی دخی انلره قارشمشلر ايدی . مريچ واديسی خلقی ايسه دشمنك تعرضندن اول عساکر عثمانيه محافظه‌سنه استناداً وطنلرنده بولنيور ايدی . وقتا که روسيه‌لولرك بالقاندن تعرضلری علائمی رونما اولدی عموماً اهل اسلامك ادرنه‌يه رجعتلری ايچون اعلان اوامر اولنمغله ارتق کيمسه مال وملکه باقيوب قدرتی اولنلر ذی قيم اشيالرينی المقله اکتفا ايدرك طاقم طاقم هجرته حاضرلنمشلر وبرقسمی يوللره دوکلمشلر ايکن متارکه قرارينك تبليغی اوزرينه هجرتدن صرف نظرله يرلرنده قلمغی اختيار ايتديلر . لکن متارکه ماده‌سنك بالاده ذکر اولنديغی اوزره حصوله کله‌مامسی وتعرضات اعدانك ايلرولمسی سببيله روسلرك وانلره اتباع ايدن بلغارلرك مظالم وتعديانی ايچنده قالديلر .

شبقه قول اردوسنك وقوع اساری ايله برابر متارکه قرارينك استحصال اولنه‌مامسی وروسيه قول اردولرينك شدت وسرعتله تعرضه دوام ايتمسی دولت عليه‌يی موقع هلاکه تقريب ايلديکندن پادشاه حضرتلری هيئت وکلانی ييلديز سراينه جلب ايله انعقاد مصالحه‌يه برچاره‌ٔ سريع ارائه‌سنی اراده بيورديلر وکلای دولت اول مرتبه‌ده دوچار يأس وحيرت اولمشلر ايدی که بحث ومذاکره کيجه يارسنه قدر امتداد ايتديکی حالده برتدبير معقوله

قرار ویریله‌مدی . ومباحثه مناقشه رنکنی الوب اوازۀ هیئت عیوقه چیقمغه باشلادی . مکر پادشاه حضرتلری مخفی محلدن مذاکره‌یی دیکلر ایمش . مابین فریقی سعید پاشایی نزد وکلایه کوندروب مذاکرات واقعه‌ده قاعدۀ مناظره‌یه دقتی توصیه‌یه مجبور اولدیلر . افکار حضار ایکی‌یه منقسم اولوب برطرفدن کمال یأس ونومیدی اظهاریله روسیه دولتنه بالمراجعه سفك دمانك اوکنی القدن بشقه چاره قالمدی دیرلر ودیکر طرفدن حاضر اول جنکه اکر صلح وصلاح ایسترایسك مضمونجه میدان حربده صوك درجه‌یه قدر صبر وثبات ایتمك امر مفروضدر دیو ایراد کلام ایدرلر ایدی . از جمله شیخ الاسلام قره خلیل افندی صلابت متشرعانه ایله مدافعۀ اعدادہ اقدام تامی توصیه وتأکید وقرائت آیات احادیث نبویه ایله تقویۀ صدور حضاره سعی بلیغ ایلدی . مشارالیه پیرو اولمردن داخلیه ناظری حمدی پاشا دخی بقای دعائم سلطنت سنیه‌یه خدمت انجق بوکون ایچوندر . مصالحه‌نك چاره‌سی ارانلفه برابر پای تختك اسباب محافظه‌سنی استکماله مسارعت اولنملیدر ولی نعمتمز اولان دولت علیه‌نك دوام شوکتی ضمننده هپمز صرف حیات ایتملیز دیو غیورانه وخالصانه سوزلر سویلدی نهایت موکب همایون طابورلری استانبول استحکاماتنه کوندرلملی وطونه وباطوم اردولرندن عسکر کتورلملیدر دینلدیکی صره‌ده پادشاه حضرتلری انکلتره قرالیچه‌سنك خاندانمزه حرمت مخصوصه‌سی واردر طرفمدن مشارالیهایه برنامه کوندریله‌رك سفك دمانك اوکنی المق ایچون روسیه ایمپراطوری نزدنده تشبثات سریعه اجرا ایتمسی التماس اولنسون بیوردیلر . وانکلیز ایلچیسی لایاردی جاب ایله ترویج مقصده معاونتنی توصیه ایلدیلر پادشاهك بوامری اوزرینه هیئت وکلا تطویل مذاکرات ایدوب روسیه اردولرینك ادرنه‌یی واو طریق ایله پای تخت دولت علیه‌یی تهدیده فرجه یاب اولدقلری وبو تهاجمدن مقصودلری ازلان نتائجك وخامتی میدانده بولندیغی بیانیله اکر انکلتره دولتی طرفندن معاونت فعلیه ایله برخط جدید توسط اتخاذ اولنمز ایسه دولت علیه طوغریدن طوغری‌یه روسیه دولتنه مراجعتله برطریق مصالحه بولمغه مجبور اوله‌جقدر مألنده انکلیز ایلچیسی طرفندن انکلتره خارجیه ناظری لورد دربی‌یه تلغرافنامه یازدیروب انکلتره قرالیچه‌سنه دخی بونی مؤید بر تلغرافنامۀ همایون تسطیر ایتدیلر .

دردنجی فصل

تبدل وکلا

یوقاریده بحثی کچدیکی وجهله قانون اساسی حکمنجه مجلس عمومیٔ عثمانینك زمان اجتماعی کلوب واقعادولت علیه فوق العاده برحال ایچنده ایکن مجلس مذکورك انعقادنده‌کی عدم مناسبت اصول مشروطیته تابع سائر دولتلرك بوکبی زمانلرده مجلس عمومیلرینی طاغتملریله دخی مستدل اولدیغی حالده قانون اساسینك دها برسنه اول اعلان اولنمسنه مبنی انك اعظم آثاری اولان مجلس عمومینك جمع ایدلمامسی کفت وشنیدی موجب اولور واهمه‌سیله مبعوثان جلب اولنمش ومجلس اچلمش ایدی. اما او اثناده پلونه الدن کیتمش وعلایم مغلوبیت طرف طرف باش کوسترمش والسنهٔ ناسده ادارهٔ دولت علیهنه سوزلر دورانه باشلامش ایدی. مبعوثان ملت وکلای اهالی اولملریله افکار عمومیه‌نك اك زیاده انلرجه تأثیر حاصل ایتمسی طبیعی بولندیغندن کرك پلونه اردوسنك اسارتی وکرك قارلی اردوسنك رجعتی ایله صوفیه‌نك ترکی خصوصلرندن ودشمنك حرکات شدیده ایله تعرضه حاضرلنمسندن طولایی مبعوثانك چوغی مخاطرات استقبالیه ملاحظه‌لریله زبان درازِ طعن ومذمت اولمغه باشلادیلر واساس فکرلرنده سلامت وطن وملت نامنه اتحاد حصوله کلوب نطق پادشاهی‌یه جواباً یازدقلری مضبطه‌ده ایسه دولتك تدابیر سیاسیه وعسکریه‌سنجه وسایط اجرائیه‌نك کفایتسزلکنی بیان ایله هیئت وکلادن امنیتسزلك کوستردیلر.

صدراعظم ادهم پاشا ذاتاً مبعوثانك خلافکیری اولمغله مصالح عادیه‌ده بیله مبعوثان مجلسنك عرض ایتدیکی اخطاراته حدت وشدتله جواب ویره‌رك معاملهٔ شدتکارانه ودلفریبانه‌دن استنکاف واستکبار ایتمکده ایکن وقوعه کلان اویله برشکایتدن ذاتجه منفعل اولدیغی کبی هیئت وکلایی دخی اغضابه چالیشوب نطق همایون جوابنامه‌سنه وکلادن عدم امنیتی متضمن فقره درجنك اصولاً نامحل اولدیغی داعیه‌سنی درمیان ایلدی لکن هیئت وکلا « بوکا قارشو برشی دیه‌مز ادارهٔ عمومیهٔ دولت حقنده مبعوثانه ایضاحات ویرملیز » دیدکارندن بویولده حرکت مصمم اولدیغی حالده مجلس مبعوثانك مذاکرهٔ علنیه‌سنده وکلانك جلبنه قرار ویرلمکله کافهٔ وکلا دائرهٔ مبعوثانه عزیمت ایلدیلر عقد اولنان مجلس خفیده روسیه‌لولرك غلبات واقعه‌سندن بحث اچیلوب دولت وممالکت برحال هولناکه اوغرادیغی جهتله مجلس وکلانك تدابیر حربیه وسیاسیه‌جه مقرراتندن سؤال وادیسنده

شديدالمآل نطقلر ايراد اولنمغله سرعسكر رؤف پاشا وداماد محمود پاشا دائرهٔ عسكريه نامنه وخارجيه ناظرى سرور پاشا تشبثات سياسيه اوزرينه ايجابى مرتبه‌ده جواب ويرديلر اما مبعوثانك بحث ومناظره‌يه قادر اولان طاقمى ملزم اولميوب مخاطرات مستقبله‌يى توليد ايدن خطيئات افعاله عطف كلام ايتمك ايستدكلرى حالده مجلسه ختام ويريله‌رك هيئت وكلا يرلرينه عودت وماجرايى حضور پادشاهه عرضه مسارعت ايلديلر .

هيئت وكلا ايله هيئت مبعوثان بيننده حاصل اولان شو اختلاف پادشاهك نظر دقتنى جالب اولديغى صره‌ده بالاده ذكر اولنان احوال حربيه وسياسيه‌نك اهميتى ادهم پاشانك مسند صدارتده بقاسنه مانع اولوب يلديز سراينده عقد ايدلان مجلسك طرف پادشاهيدن بالذات مسموع اولان مذاكراتنده اظهار ايلديكى صلابت ومتانته مبنى داخليه ناظرى حمدى پاشانك مقام صدارته تجيلى نزد پادشاهيده قرارگير اولديغندن مجلس مذكورك انعقادينك ايرتسى كونى كه طقسان بش سنه‌سى شهر محرمنك يدنجى جمعه كونيدر مشار اليه ادهم پاشا عزل ايديلوب حمدى پاشا حامل مهر وكالت كبرى اولدى وخزينهٔ خاصه نظارتى انضماميله مابين باش كاتبى بولنان سعيد پاشا داخليه واعياندن نامق پاشا خزينهٔ خاصه ورسومات امينى كانى پاشا ماليه وادرنه واليسى سابق احمد وفيق پاشا معارف نظارتلرينه تعيين ورسومات امانتى صادق پاشايه توجيه قلندى وماليه نظارتندن انفصال ايدن يوسف پاشا طربزون ولايتى واليلكنه تعيين اولنوب معارف نظارتندن منفصل كمال پاشا دخى هيئت اعيانه الندى وبحريه ناظرى فريق سعيد پاشايه مابين مشيرلكى علاوهٔ مأموريت ايدلدى مشار اليه يوسف پاشانك طربزون واليلكيله دردولتدن تبعيدى ماليه ناظرى بولنديغى حالده استانبول مبعوثلغنه انتخاب اولنوب مساعدهٔ قانون اساسى‌يه مبنى بونى قبول ايتمسندن ومبعوثانك وكلا عليهنده واحوال دولت حقنده زباندرازلقلرى مشار اليهك تحريكاتنه حمل اولنمسندن نشأت ايتمشدر .

بشنجی فصل

اساس صلح مکالمه‌سنه مرخصلر تعیینی

تبدل وکلا حقنده صادر اولان خط همایونده محاربانجه وقوعبولان هزیمتلرك اثر خطیات اولدیغندن بحثله بونلردن مملکته عائد خسار ومضاری تعمیر ومستقبلی تأمین ایچون مساعئ مالا نهایه صرف اولنمسی ضمننده مصالحه‌نك چاره‌سنه باقلمسی اراده وتوصیه بیورلمش اولمغله حمدی پاشانك صدارته مأموریتی اوزرینه هیئت وکلاجه بومقصده حصر مذاکرات ایدلدی وپای تخت دولتك محافظه‌سیچون اول باول طونه شرق اردوسندن اوتوز بش وباطومدن اون طابور عسکرك استانبوله جلبی ایچون واپورلر تخصیصی واساس صلح نه‌دن عبارت اوله‌جغنك ایضاحاً اشعارینه دائر سرعسکر پاشا طرفندن غران دوق نیقولایه تلغرافله تسطیر قلندی لکن شپقه اردوسنی اسیر ایدن روسیه عسکرینك اورادن قابه صحراسنه یایله‌رق اسکی ویکی زغره‌یی استیلا ایلدیکی وتیمور یولك یانبولی شعبه‌سنی تعطیل ایتدیکی خبرلری النوب سلیمان پاشا ایسه بریادن مواقع مختلفه‌ده‌کی عسکری بازارجغه طوپلامق وقابه‌دن ادرنه‌یه چکلمك تدابیریله مشغول ایکن بوعسکرك مرکز احتشادینی تلاشه دوشوره‌رك ارقه‌دن تضییق ایتمك وبلکه یانبولی خطه تعرض ایدن فرقه‌یی دخی قارشو کتوروب رجعت حالنده بولنان عساکر عثمانیه‌یی ایکی آتش اراسنده براقق غرضیله روسیه‌لولر صارم بك موقعنی ضبط وادرنه‌دن ایلرو مواقعك طرق موارده ومخابره‌سنی کلیاً قطع ایلمشلر ایدی .

تبدل وکلا اوزرینه قرارکیر اولان تدارکات عسکریه تشبثات سیاسیه‌نك دوامی شرطیله دشمن اردولرینی ابتدا ادرنه وبعده استانبولده مدافعه ایچون الك صوك تدبیر اوله‌رق دوشونلمش برشی اولوب انك خلاصه‌سی دخی برطرفدن سلیمان پاشا قومانداسنده قالان اردویی ودیکر طرفدن یانبولی جهتنه کتورلمسی قرارکیر اولان عسکری ادرنه‌یه چکمکه سعی ایتمك واستانبوله دخی طونه وباطومدن عسکر کتوروب ذاتاً موجود اولان طابورلرله تکثیر وچتالجه استحکاماتنه اعزام وتسییر ایتمکدن عبارت ایدی انجق سلیمان پاشانك قوماندانسنده‌کی اردونك افرادی متاعب سفریه‌دن وشدت شتا تأثیرندن غایت یورغون وصدمات اعدادن ییلغین اولدقلری جهتله ادرنه‌یه قدر رجعتده برحرکت تعرضیه اجرا ایده‌بیلملری شویله طورسون روسیه‌لولرك نشئهٔ غالبیتله قطع ایتدکاری مسافانه نظراً

اولجه ادرنه‌یی طوته‌بیلملری دخی مأمول اولمدیغی ادرنه‌ده بولنان احمد ایوب ومحمد علی پاشالر طرفلرندن اشعار اولندیغی کبی طونه شرق اردوسندن ایستیلان اوتوز بش طابور النه‌جق اولور ایسه قلاعك محصوریت حالنی اختیار ایتمسی لازم کله‌رك بوده انلرك تحت سطوتنده متمکن برچوق نفوس اسلامیه‌نك ید اعدایه براغلمسنی موجب اوله‌جغی بیلدیرلمسنه مبنی کرك انلرك وکرك بوکبی مهاذیر محلیه‌دن طولانی باطومدن استیلان عسکرك جلبی خصوصی دخی مشکلانه دوشدی معهذا ذکر اولنان ایکی اردودن طلب اولندیغی قدر عسکر کتوردلمش اولسه بیله پای تختك ایکنجی خط مدافعه‌سی ودرون شهرك محافظه‌سی تأمین اولنه‌میه‌جغی جهتله کرك ادرنه وکرك استانبوجه اسباب مقاومت ومدافعه‌نك غیر کافی اولدیغی امرای عسکریه جانبندن متفقاً افاده اولندی وبوماده مضبطه دخی یاپلدی.

کلهلم اوکونکی احوال سیاسیه‌یه انکلتره‌دن مصالحه ایچون توسط التماس اولندیغی صره‌ده باش‌وکیل لورد بیقونسفلید لوندره سفیری موسورس پاشایه دولت علیه الافرانقه کانون اول نهایتنه قدر طیانه‌جق اولور ایسه انکلتره دولتنی دولت علیه‌نك منافعنه موافق برطریقه سوق ایتمکه چالیشه‌ورم » دیمش ایکن خارجیه ناظری « لورد دربی » دائما بیطرفلق مسلکنی اورته‌یه آتەرق دولت علیه انکلتره‌دن فعلاً برشی بکلمسون دیو بیان مافی‌الضمیر ایلدیکی کبی بونی مصالحه‌یه توسطدن استنکاف قطعی کوسترمکله دخی میدانه قویدی بوکشاکش اثناسنده مشار الیه بیقونسفلید ینه موسورس پاشا ایله مکالمه‌سنده « روسیه‌لولرك حرکات شدیده‌سنه نظراً ادرنه‌یه کله‌جکلری اکلاشلیور . لکن انلرك ورودی کوننده اعتباراً دولت علیه یوز بیك عسکر تدارکیله ایکی آی یاخود التی هفته مقاومت ایده بیلور ایسه قریب‌الاجتماع اولان پارلمنتویه عرض اولنه‌جق تخصیصات عسکریه تکلیفنك ایجاب ایتدیره‌جکی مباحث عظیمه‌دن انکلتره‌نك دولت علیه‌یه معاونتنی تأمین وادیسنده اتخاذ ایتدیکم تدابیره قوت کله‌جکی امیدنده‌یم اکر دشمنه مقاومت ایدیله‌مز ایسه پارلمنتونك وقتندن اول کشادیله انکلتره دولتنك ایشه کیریشمسی یولنی حاضرلەمق ایچون صرف ایلدیکم مساعی هبا اولمش اولور دیو محرمانه بیان فکر ومطالعه ایتمش ایدی.

چونکه مشار الیه بیقونسفلید انکلتره‌نك شرقده اولان منافعنی دولت علیه‌نك بقاسیله تأمین ایتمك وبو جهتله روسیه دولتنك افکار استیلاکارانه‌سنی یورتماملق ایستیانلردن اولوب بناء علیه انکلتره دولتنی سالك اولدیغی مسلك بیطرفیدن چویروبده قریم محاربه‌سنده اولدیغی کبی دولت علیه‌یه معاونت فعلیه سمتنه سوق ایچون فکر مخصوصنه اتباع ایدر

مبعوثان تداركيله پارلمنتوده مسئله‌يی قزانمق وبونكله اعلای نفوذ ايلمك ايسته‌ديكندن پارلمنتونك وقتندن اول اجتماعنی قرارلاشديرمش ومبعوثانی دعوت ايتمش اولمسيله لوندره سفيری موسورس پاشايه وقوعبولان تبليغات اخيره‌سی دولت عليه‌جه سياسةً غايت مهم ايدی . لكن بالاده ذكر ايتديكمز وجهله مشار اليهك اميد وار اولديغی معاونت فعليه دولت عليه‌نك يوز بيك عسكرله ادرنه‌ده بربچق ايكی آی دشمنی مدافعه ايتمسی شرطيله مشروط اولوب او كونلرده ايسه دولت عليه‌جه بونی تعهد صره‌لری كچمش وقوای عسكريه‌نك رابطهٔ ثباتی بسبتون چوزولمش اولديغيچون وكلای دولت مسئله‌نك بوجهتنی مذاكره اثناسنده بيقونسفيلدك ديديكی كبی پارلمنتوده جريان ايده‌جك مباحثات بالفرض انكلتره دولتنی اعلان حرب درجه‌سنه كتوره‌جك قدر بزه منفعتلی افكار ومطالعات توليد ايتديرسه بيله بوله برقرارك ظهور فعلياتنه وقت براقمقسزين دشمن عسكرينك استانبول اوزرينه يوريه‌جكی دركاردر . واوحالده انكليز دونمه‌سنی متفق صفتيله بوغازدن ايچرو المغه امكان بولنسه دخی قوهٔ بريه‌ده استطاعت اولمدقجه قوهٔ بحريه دفع مخاطره‌يه كافی اوله‌ماز . وبزجه هجوم اعدايه قارشو طورمغه ايسه امكان بولنه‌ماز بوتقديرجه لورد بيقونسفيلدك مقالاتندن اميد وار اولوبده روسيه عسكرينك پای تخت دولتی تهديدايلمسنه جواز ويرمك بلای استيلانی كوزه الديرمق ديمك اولور ارتق بوسوزلرك تميز حقايق ونتايجيله اوغراشوبده بندان دولتی خط تهلكه‌يه دوشورمكدن ايسه طوغريدن طوغری روسيه دولتنه بالمراجعه طرفين حركات عسكريه‌سنك سرعت تعطيلنه مدار اولمق اوزره اساس صلحك قرارلشديرلمسی فرض عين درجه‌سنده‌در » ديديلر وبوكا علاوةً « اكرچه طرف پادشاهيدن التماس معاونت وتوسطی حاوی انكلتره قراليچه‌سنه يازيلان تلغرافنامهٔ همايونك وخارجيه نظارتی وانكلتره سفارتی طرفلرندن روسيه‌يه مراجعته مجبوريتمز مألنده لوندره‌يه اجرا قلنان تبليغات رسميه ومحرمانه‌نك جوابلری كلدی ايسه‌ده قراليچه‌نك ويره‌جكی جواب انكلتره وكلاسنك مسئلهٔ حاضره‌جه معلوم ومجرب اولان آرای متخالفه‌سی دائره‌سنده اوله‌جغی شبهه‌دن آزاده در . بركره او يولده جواب رسمی النده‌قدن صكره روسيه دولتنه مراجعت ايده‌جك اولور ايسك حقيقت حال بالطبع دولت مشار اليهاجه بيلنه‌جكی جهتله مراجعت واقعه‌مز برحركت مأيوسانه حكمنده طوتيلور . وبلكه اساس صلح تكليفاتنك اغرلشديرلمسنی دعوت ايدر . بناءً عليه انكلتره‌دن جوابه انتظار ايله وقت كچورمك بالوجوه مضر اوله‌جغندن همان روسيه ايمپراطورينه برتلغرافنامهٔ همايون

اسطبولیله حرکات عسکریه‌نك ترك وتعطیلی التماس اولنمق ودیکر طرفدنده مادام که اساس صلح قرار کیر اولمدقجه متارکه‌یه موافقت اولنمیه‌جغی غران دوق نیقولانك اشعاریله تحقق ایتمشدر شو حالده طرف دولت علیه‌دن مرخصلر کوندروب صلحه اساس اتخاذ ایدیله‌جك موادك مذاکره‌سنه ابتدار اولنمق منفعت ومصلحتمزه موافق اولور » دیو مباحثات صلحیه‌یی قوتلندیره‌جك مطالعات سرد ایتدیلر .

بو مذاکره‌نك مرکز قراره ایصالی هنکامنده ایدی که انکلتره قرالیچه‌سنه تسطیر اولنان تلغرافنامهٔ همایونك واساس صلح مذاکره‌سنه دائر غران دوق نیقولا طرفندن وقوعبولان تکلیف ابتدائینك تبلیغی اوزرینه لورد دربی ایله مکالمه‌سنی حاوی موسوروس پاشادن بر تلغرافنامه کلوب مآلنده مشار الیه لورد دربی « قرالیچه حضرتلرینك تلغرافنامهٔ همایونه یازه‌جغی جواب دولتی طرفندن شمدی‌یه قدر متخذ اولان پولیتیقه‌یه مبتنی اوله‌جقدر . انکلتره دولتی سالك اولدیغی طریق بیطرفی‌یی محافظه‌یه دوامله دولتین محاربین بیننده توسطی درعهده ایده‌مز ایکی بیلدن اقدم ایلدیکم وجهله دولت علیه انکلتره‌دن برکونه معاونت فعلیه انتظارنده بولنمسون . مع مافیه شرائط صلحیه‌نك اك زیاده انکلتره منافعنه تعلق ایدن ماده‌لرنده انکلتره‌نك مداخله‌سی وتحصیل موافقتی اقتضا ایدر او جهتله روسیه دولتنك تکلیف ایلیه‌جکی اساس مصالحت نه‌دن عبارت بولندیغی شمدیلك اکلاشلمق ایچون دولت علیه روسیه قوماندانلری ایله مکالمه‌یه شروع ایدرك بعده بونلری انکلتره دولتنه اشعار ایتملیدر . بردە روسیه‌لولرك بحر سفید بوغازی استحکاماتنی ضبط ایتمك ایچون کالیبولی‌یه سوق عسکر ایتلری احتمالدن بعید اولمامغله دولت علیه موافقت وارزو ایلر ایسه انکلتره دولتی کندو دوننماسنی آق دکز بوغازندن ایچرویه سوق ایله کالیبولی‌یه عسکر چیقاره بیلور اما بو تدبیر دخی انکلتره‌نك مسلك بیطرفیسنی اخلال ایتمز » دیمش وموسوروس پاشانك بیطرفلق ایچنده دوننما کوندروب بوغازی طوتمق نصل اولور بویله بر معامله‌نك اجراسی انکلتره دولتنجه دولت علیه ایله اتفاق تدافعی معاهده‌سی عقدینه منوطدر » دیو ویردیکی جوابی سکون ایله کچشدیرمش اولدیغی اکلاشلمغله هیئت وکلا ارتق انکلتره دولتنك بیطرفلق یولندن چیقوبده بزه معاونت فعلیه‌ده بولنمیه‌جغی بونکله دخی تحقق ایتدی انکلیز دوننماسنك بوغازدن ایچرو التمسی دولت علیه‌نك قبول ورضاسنه معلقاً تکلیف اولنیور ایسه‌ده روسیه‌لولر عقد متارکه و وضع اساس مصالحه مجبوریتی ایچنده انکلیز دوننماسنك بوغازدن دخولنی وکلیبولی‌یه عسکر ادخالنی تجویز ایتمك روسیه دولتنی نظرنده تشبثاتمزك

نیت خالصه‌یه مبتنی اولمدیغنی کوسترەجکندن ماعدا پای تختك محفوظیتنه دخی مداری اولەمیەجغندن بونکده صره‌سی دکلدر دیدیلر . واو صره‌ده غران دوق نیقولادن کلان تلغرافنامه‌ده اساس صلحك قرارلشدیرلمسی ایچون قزانلق قصبه‌سی محل مکالمه اولمق اوزره طرف دولت علیه‌دن تعیین اولنه‌جق مرخصلرك کوندرلمسی اشعار قلنمش و بوندن روسیه‌جه دخی ایشك بتورلمسی استعدادی استدلال ایدلمش اولمغله روسیه ایمپراطورینه کوندرلمسی قرارلشدیریلان تلغرافنامهٔ همایونك تسطیری ایله برابر مرخصلرك همان انتخاب واعزامنی اندفاع مصائب حربیه‌جه تدبیر منفرد عد ایتدیلر . بونك اوزرینه خارجیه ناظری سرور پاشانك مرخص اول وخزینهٔ خاصه ناظری اولوب دور محمود خان ثانیده اقکرمان معاهده‌سی مکالمه‌سنده بولنان وسفارت مخصوصه ایله ایمپراطور نیقولا نزدینه مأمور اولان عسکری مشیراندن نامق پاشانك مرخص ثانی نصب اولنه‌رق فریقاندن نجیب پاشا وارکان حربیه میرلوالرندن عثمان پاشا وقائممقام آکاه بك دخی متارکهٔ عسکریه مذاکره‌سنه تعیین اولندی . وروسیه ایمپراطورینه صورتی زیرده محرر تلغرافنامهٔ همایون یازیلوب مرخصلر دخی تیمور یول ایله خرمنلی موقفنه واورادن قزانلغه کیتمك اوزره طقسان بش سنه‌سی شهر محرمنك اون برنجی وکانون ثانینك اوچنجی صالی کونی استانبولدن چیقارلدی .

مرخصلر تعلیماتنك صورت ترتیبی

مرخصلرك انتخابی صره‌سنده مأموریتلرینه دائر تعلیماتك احکامی اوزرینه بین الوکلا مباحثات طویله جریان ایدوب شویله که روسیه دولتنك مطالبی نه‌دن عبارت اوله‌جغی مجهول ایسه‌ده حرباً استحصال ایلدیکی غالبیته نظراً برمدتدنبرو ممالك دولت علیه حقنده اولان تصمیمات وتصورات خارجیه ایله مدلل اولدیغی اوزره قارص وارضروم وباطومك ترکنی وبحر سفید وسیاه بوغازلرینك سفائن حربیهٔ اجنبیه ایچون انسدادینه دائر اولان عهدك الغاسنی ومملکتین وصربستانه استقلال ویرلمسی وصربستان وقره طاغ حدودلرینك توسیعنی وپارس معاهده‌سیله بغدان قطعه‌سنه الحاق ایدیلان بساربیا اراضیسنك ترك واعاده‌سنی ودوبریجه‌دن بر قطعه‌نك مملکتینه الحاقنی ومسائل موجوده‌نك حلی ایچون استانبولده عقد اولنان قونفرانسك بلغارستان وبوسنه هرسك قطعه‌لرینه عائد واصلاحاته متعلق

قرارلرینك اجراسنی ودها ایلروسنده اولمق اوزره قطعات مذكوره ده ادارۂ امتیازیه تأسیسنی وتضمینات حربیه طابیله بونك تأدیه‌سنه قدر یا برمدت بلغارستانده عسكراقامه‌سنی وياخود تضمین مقابلنده دولت علیه دونماسندن نصفنك تركنی تكلیف ایده‌جكی وبلكه بونلرك خارجنده خاطره كلیان سائر شیلر ایسته‌جكی محتمل اولدیغندن اولاً قارص وارضروم وباطومك تركی تكلیف اولنور ایسه بوصورت ایمپراطورك محاربۂ حاضره‌جه توسیع ملك املنده بولنمدیغنی تأمین ایدن اعلاناته مغایر كورندیكی بیانیله شو تكلیفی صاوشدیرمغه چالشمق وممكن اولماز ایسه استیذانه تعلیق ایتمك ثانیاً بوغازلرك فسخ قاعدۂ انسدادی ماده‌سنه بر آوروپا مسئله‌سی نظریله باقیلوب قراری استیذانه معلق طوتلق ثالثاً مملكتین وصربستانك باجچقا كی بیطرف قالمق شرطیله وبوصورت طوتدیریله‌مز ایسه بلا شرط استقلاللرینی تصدیق ایتمك وآینه‌روز وقدس مناسترلرینك مملكتینده اولان حقوقلرینك محافظه‌سنه چالشمقله برابر صربستانك ویشغرادن اشاغی « درین » نهرینك حدود اعتبار اولنان محلندن بدأ ایله « صوا صوینه » قدر توسیع اراضیسی تصدیق ایدلمك رابعاً قره طاغ حدودینك قولاشیندن ماعدا یرلردن توسیعنه وبر لیمان ایستنیلور ایسه اوستریانك منافعنه طوقنان ستورینه لیماننك بلا استیذان تركنه موافقت ودیكر لیمان طلب اولنور ایسه استیذانه تعلیق ایله بیان معذرت اولنمق خامساً لونده پروتوقولنك كرك اصلاحاته وكرك بلغارستان وبوسنه وهرسك قطعه‌لری اداره‌لرینه متعلق احكامی تكلیف ایدیلور ایسه تصدیق وقونفرانسك صوك قراری تكلیف اولنور ایسه استیذانه تعلیق قلنمق وتضمینات حربیه واكا متفرع تكالیف درمیان اولندقده بونلره دائر برمأذونیتلری اولمدیغی افاده اولنمق سادساً متاركه‌نك تقرری مقابلنده طونه قلعه‌لرندن بری طلب اولنور ایسه بلا استیذان ترك اولنوب ادرنه شهری رهن صورتیله ایستنیلور ایسه استیذانه براغلمق ماده‌لری اساس تعلیمات اتخاذ اولندی . وبوصره‌ده انكلتره سفیری « لایارد » دولت متبوعه‌سی طرفندن پترسبورغده مقیم انكلیز ایلچیسنه كوندریلان تعلیماتك برصورتنی كمال اهمیتله باب عالی‌یه تبلیغ ایلدی كه مآلنده بیك سكز یوز اللی التی ویتمش بر سنه‌لرنده منعقد معاهده‌لر احكامنه خلل ایراث ایده‌جك صورتده روسیه دولتی ایله دولت علیه بیننده عقد اولنه‌جق عهدنامه‌نك بالجمله دول معظمه طرفندن تصدیقی لازم كله‌جكی كبی پاریس معاهده‌سنه وضع امضا ایدن دول معظمه‌نك رأیی منضم اولماز ایسه معمول ومعتبر طوتیله‌میه‌جغی بیان قلنمش وبونك عینی اوله‌رق اوستریا دولتی طرفندن دخی روسیه

دولته اجرای تبلیغات ایلدیکی اوستریا ایلچیسی جانبندن افاده اولنوب حتی دولتینك شو تشبثدن مقصدلری پاریس معاهده سنك محفوظیت احکامی ماده سی اولدیغی جهتله اولەرق ایما ایدلمش اولدیغندن مرخصلر تعاطیانك خاتمه سنده اساس مکالمه یه دولت علیه نك تمامیت ملکیه واستقلالنی تأمین ایدن پاریس معاهده سنك محافظهٔ احکامی مباحثه سندن باشلانمسی لزومی علاوه قلنمش ایدی . انجق مرخصلرك استانبولدن حرکتلری اوزرینه انکلتره واوستریا دولتلرینك تبلیغات مبحوثه سی حقنده بین الوکلا اجرای تدقیقات ایدلدکده ذکر اولنان ایکی دولتك مرادی دولتین محاربین بیننده پاریس معاهده سنی بوزه جق بر عهد یاپیلور ایسه دول معاهده نك تصدیقنه معلق طوتلمسی متضمن اولوب بوقسه پاریس عهدنامه سنك مطلقا محفوظیتی مقصدینه شامل اولمدیغی اکلاشلدیغندن دولتین مشارالیهمانك تبلیغاتندن تأثره دائر روسیه مرخصنك افکارنده برکونه استعداد حس واستدلال اولنماز ایسه پاریس معاهده سنك محفوظیتی اساسنك ایرادیله ایشلك تصعیب اولنمسی مرخص پاشالره تلغرافله بیلدیرلمش وبو جهتله دخی حصول مسالمتك تسریعی ملتزم اولدیغی اظهار ایدلمش ایدی .

التنجی فصل

اساس صلح مکالمه‌سنه قدر جریان ایدن وقایع

دولت علیه‌جه روسیه‌لولرك ادرنه‌یه دخوللرینه وقت براقمقسزین برمتارکه عقد ایتدیرمك امرنده فوق‌العاده تهالك وتلاش کوسترلمسی سلیمان پاشا ایله طریق مخابره قپانه‌رق انك قوماندانسنه مودوع قول اردونك ادرنه‌یه کله‌بیلمسندن امیدلر منقطع اولدیغی وادرنه‌یی مدافعه ایده‌جك بشقه اردو تدارکنك قابل اوله‌مدیغی ایچون اختیار ایدلمش ایدی.

روسیه‌لولر ایسه شو حقایقی تماماً بیلدکلرندن اول باول ادرنه ایله قلبه اراسنی کسنجه ادرنه‌یه دکل تا استانبول قپولرینه قدر اوکلرینه بر مانع ومزاحم چیقمق احتمالی قالمیه‌جغی اکلاملریله غران دوق نیقولا متارکه تکلیفنه برقاچ کون جواب ویرمامکله برابر اسکی ویکی زغره‌یی استیلا وعلی‌العجله قلبه‌نك خط رجعتنی قطع ایتدکدن صکره متارکهٔ مطلوبه‌یی اساس صلحك بالمذاکره تعیننه تعلیق ایلدیکی اثناده دخی عسکرینی ادرنه‌یه طوغری سورمکده ایدی.

مرخص پاشالرك اعزام ایلدیکی روسیه ایمپراطورینه بیلدیریلوب حرکت خصمانه‌نك تعطیلی دخی غایت مغلوبانه لسان ایله یازیلان تلغرافنامهٔ پادشاهیده رجا اولندیغندن بونك بر تأثیر حاصل ایتمسی امیدی اذهان وکلای دولتده بیاغی قوت بولمش ایکن ایمپراطوردن کلان جوابنامهٔ قطعی المآلده قرار متارکه غران دوق نیقولا تکلیفاتنك قبولنه منوط اولدیغی بیانیله حرکت خصمانه‌یی بحسب‌الغالبیه توقیفدن استنکاف اولنمش اولمسی او امیدی دخی محو ایلدی. ایشته بوحال ایچنده روسیه قزاقلری مرخص پاشالری خرمنلی موقفندن استقبال ایله انسان مذبحه‌سنه دوندردکلری یرلردن ویقوب یاقدقلری قصبات وقرادن کچوره‌رك قزانلغه ایصال ایتدکلری صره‌ده روسیه عسکری ادرنه‌نك اطراف وحوالیسنه یاییلوب بالاده ذکر ایتدیکمز وجهله ادرنه‌یه جان آتمق ایچون یوللره دوکولمش اولان اهل اسلام عائله‌لرینه بلغارلری تسلیط ایدرك اول درجه سفك دماء مسلمینه واول قدر غصب وغارته مساعد اولدیلرکه طاقم طاقم اشیا واموال ویکلرجه انسان اولولری یوللرده قارلر وبوزلر اوزرینه سریلمش کوریلور ایدی. مدافعهٔ نفس وعرض ایچون سلاحه طوراتمق مجبوریتنده بولنانلرك کیمی روسیه طوپلرینك کله‌لرینه وبلغار قورشونلرینه هدف وکیمی قزاقلرك مزراقلریله تلف اولمقده وتلف اولنلر بو آجی سفرك عذاب الیمندن

قورتلقده ايدى . حياتده قالانلر ايسه آچ بى علاج طاغلر باشنده كيجه‌لر وقارلر ايچنده يووارلانوب كيدر ايدى . ازجمله جنرال اسقوبلف قومانداسنده بولنان روسيه سوارى‌لرينى « خرمنلى » موقعنده اجتماع ايدن مهاجرين اوزرلرينه سوروب برياندن طوپ آتشنه دخى كرميت ويرمكله نفوس مجتمعه‌دن ذكور ونسوان وصبيان اون بيكى متجاوز انسان مريچ نهرنده غوطه خوار ظلم واعتساف اوله‌رق طاتلى جانلرندن آيرلمش واوميدان بلادن تخليص كريبان جان ايدوبده « ردوب » بالقانينه التجايه مجبور اولنلر دخى زراوىٔ جبال وبوادىٔ دوزخ مثالده ترك دغدغهٔ جهان ايتمش ايدى . بيچاره‌لرك چكدكلرى فلاكتلر ومسبوق بالمثل اولميان زحمت ومشقتلر قلمله تعريف اولنه‌مز فقط خيالده تصور ايديله‌بيلور . اول ايام پرالامده اسلام نسوان وصبيانك نه‌قدرى الات حرب ايله اولدى . نه‌مقدارى قارلر آلتنده قالدى . وقاچى مريچ نهرينه آتيلوب بوغولدى . حسابنى اللهدن بشقه كيمسه بيلمز .

بقيةالسيوف اولان عائله‌لرك برطاقى جزائر بحرسفيد سواحله برطاقى دخى ادرنه‌يه رهياب وصول اولمقده ايكن روسيه عسكرى « جسر مصطفى پاشا » موقعنى ضبط ايدرك ادرنه‌نك استيلاسنه برمانع قالمديغندن ادرنه‌ده بولنان مشير احمد ايوب پاشا ايله ادرنه واليسى فريق جميل پاشا شهرك ترك وتخليه‌سى امر ضرورى اولديغنى بيلديرديلر . زيرا بالقان مواقعندن دشمن النه كچمكسزين فرار ايده‌بيلان سكز اون بيك قدر پراكنده وضابطه‌سز عسكرله ادرنه استحكاماتنى محافظه واعدايى مدافعه قابل دكل ايدى . بناءً عليه استحكامات مذكوره‌ده بولنان آغر طوپلرك يد اعدايه كچمامك ايچون اول باول تيمور يولله استانبوله اشورلمسى وروسيه‌نك قوهٔ كليه‌سى شهره تقرب ايتدكده معتبران اهاليدن برهيئت مبعوثه انتخابيله روسيه قوماندانى نزدينه كوندريله‌رك اصولى اوزره مملكتك تسليمى معامله‌سنك اجراسى ضمننده مشار اليهمايه مأذونيت ويرلدى .

بو امرك ورودىله طوپلرك نقلنه باشلانلنجه ادرنه‌ده بولنان عسكر جراد منتشر كبى طاغلدقلرندن دشمن پنجه‌سندن قورتيلوبده ادرنه‌يه التجا ايده‌بيلان مهاجرين اسلاميه ادرنه شهرينك وقصبات وقراى ملحقه‌سنك اهلى اسلامى منضم اوله‌رق استانبوله دخالت ايچون جمله‌سى ترك مال ومنال ايله فوج فوج يوللره دوكلديلر . قلبه واسلميه خطلرينه مخصوص تيمور يول عربه‌لرى روسيه عسكرى النده قالوب ادرنه خطنك محلنده موجود عربه‌لرى ايسه يوزبيكلرجه نفوسك نقلنه كافى اوله‌مديغى كبى دشمن كليور اوازه‌سيله

هجرته جان اتان اوقدر خلقك اوكنه طورمق دخی ناقابل اولدیغندن تیمور یول عربه‌لرینه اله بیلدیکی قدر آدم طولدقدن بشقه اوزرلرینه وکنارلرنده‌کی کزینتی تخته‌لرینه وارنجه صاریلوب اصیلان حاللری: بو بر کیدیش که انك احتمال عودتی یوق مآلنی کویا اوله‌رق کیدرلر ایدی. بو هجرتده جکر پاره‌لرینی غیب ایتمش انالرك فریاد واویلالری وابوینی بوله‌میان معصوملرك ناله وافغانلری طاشلره تأثیر ایدر ایدی. معینسز وکیمسه‌سز قادینلر غلبهٔ یأس وفتور ایله ثمرهٔ فؤادلرینی یوللره اتارلر وتأثیر فراق وطن ومشاق ومحن ایله خسته‌لنانلر ترك حیات مستمار ایدرلر ایدی. عربه وحیوان وتیمور یوله التجایه امکان بوله‌میانلر ایسه سفیل وسرکردان وواله وحیران یوللری شاشیروب قارلر ایچنده آه وانین ایله قادمه جنبان مذلت اوله‌رق کیدرلر ایدی. برده بوکبی ایام مصائبده اشرا واشقیا کروهی اجرای حباثته میدان بولمق طبیعی اولدیغندن بابای عتیق قصبه‌سنی مهاجرین میاننده چرکسلر باصوب یاقمش واموال اهالی‌یی یغما ایتمش اولملرندن ناشی سکنه‌سی کاملاً طاغیله‌رق مهاجرینه ملحق اولدیلر. وارنودلردن برطاقم شقی قرین اباد وبرغوش قصبه‌لرینه غارت وخرستیانلردن بعض آدملری قتله جرأت ایتملریله اورالرك خلقی دخی دشمن کلمدن بلای هجرتی اختیار ایلدیلر.

ادرنه‌دن فرار ایدن اون بیك قدر عسکر ایسه یوللرده قتل نفوس ونهب امواله باشلادقلرندن هجوم اعدادن قاچان بونجه نفوس اسلامیه دارالامان اتخاذ ایتدکلری پای تخت دولته التجا ایدنجه‌یه قدر درلو اذیت وفلاکت چکدیلر. کلهم استانبولك حالنه اول کونکه مهاجرت تکثر ایلدی تیمور یول مرکزینه لیل ونهار قطار قطار عربه‌لرله عریان وجیعان وعلیل ومریض بیکلرجه انسان کله‌رك میدانلر وسوقاقلر طولار ایدی.

وکلا ورجال دولت واغنیای مملکت خانه‌لرینه تقسیم اولنانلردن ماعدا نفوس محلاته سوق ایدیلوب ایاصوفیه وسلطان احمد ولاله‌لی جامعلرینك ایچی طیشی مهاجرلرله طولدیغی کبی طرف طرف جامع ومدرسه ومکتب وتکیه‌لره وعسکردن خالی قشله‌لره وعرصه‌لر ایچنده بولنان مخزنلره والحاصل ابنیهٔ عمومیه وخصوصیه‌نك اکثرینه یرلشدیرلمش ایکن ینه برچوق قادین وچوجق دکانلرك بودروملرینه التجا ایدرلر ایدی. بوجمله ایله برابر استانبول اهالیسی وعساکر ملکیه افرادی مهاجرین عائله‌لرینه فوق الغایه خدمت ایدوب عثمانلیلغه مخصوص اولان شعار مهمان‌نوازی‌یی اللرندن کلدیکی قدر یرینه کتوردیلر. دولتجه دخی سمت سمت قومیسیونلر تشکیلیله نفوس وارده‌نك انفاق واعاشه‌لرینه وحفظ حیاتلرینه

لازم اولان تدابیر بحق اجرا قاندی. لکن حین فتحدنبرو استانبول شهرینک کورمدیکی بویله برحال فلاکت مدار سببیله وباخصوص روسیه‌لولرک ادرنه‌یی استیلا ایتملرینه تشبثات صلح جویانه‌نک مانع اوله‌مامسی قرینه‌سیله استانبول دخی دشمن النه کچوبده بنیان دولتك بالکلیه منهدم اوله‌جغی توهماتی عموم اهالی‌یه برمرتبه‌ده دهشت ویردی که هرکس روم‌ایلی مهاجرلرندن ایشتدکاری بلایای هجرتی تصور ایله دلخون اولوب پادشاه وحکومت علیهنده مخل آسایش سوزلر وسوء نیتلر شایع اولمقله ادنی برحرکت ظهور ایتمش اولسه سکنهٔ پای تختك فوج فوج اناطولی‌یه کچوب کیتمکه قالقشه‌جقلرینی مؤید براستعدادطبیعی حاصل اولمش ایدی . بناءً علیه هیئت وکلا بوحالی دخی میان مذاکره‌یه وضع ایدوب مخل آسایش هفوات وحرکاته جرأت ایدنلر دولت وممالکت دشمنی عد اولنه‌رق حقلرنده اعدامه‌قدر مجازات شدیده اجرا اولنه‌جغنی ناطق براعلاننامه نشر ایتدیلر ویکیدن نفرات تحریریله قوهٔ ضابطه‌یی تکثیر ایلدیلر . اما بوتهدیدات افکار عمومیه‌نك غلیانی وآحاد ناسك هذیانی تسکین ایدمدی . زیرا خلقك دهشت وتلاشه دوشمسی روسیه عسکرینك کوندن کونه استیلای ممالکه ایلرولمسندن وروسیه ایمپراطورینك استانبوله عسکر صوقمدقجه عقد صلحه موافقت ایتمیه‌جکی شیوع بولمسندن نشأت ایدوب اویله برحالك وقوعی تقدیرنده مال ومناللرندن دور ومهجوراولان ایکی اوچ یوز بیك مهاجرینك اشرامی غارتکرلکه واخذ ثار یولنده خرستیانلری قتل عام ایتمکه باشلاملری احتمالی بردرجه‌یه قدر قریب حقیقت اولمق اوزره صولت اعدا خلجانه منضم اولدیغندن اجنبی ویرلو خرستیان عائله‌لری طاقم طاقم استانبولدن چکیلوب کیتمکه باشلادیلر. چونکه روسیه سواریلری ادرنه‌یه تقرب ایتدکده نفرات عسکریه‌نك فرارینه مبنی قوماندان احمد ایوب پاشا ایله والی جمیل پاشا طوپلری تیمور یولله استانبوله اشیروب ادرنه سرای همایوننده محفوظ جبخانه‌یه آتش ویره‌رك بش یوز بیللق اویله براثر بی نظیری برهوا ایلدکدن صکره حکومت مأمورلریله برابر چورلی‌یه قدر کتدکارندن معتبران مملکتدن بعض ادملرله مفتی بلده روسیه مفرزه‌سنه قارشو چیقوب اختیار تسلیمیت ایتدیلر . بناءً علیه روسیه‌لولر ماه محرمك اون التنجی کونی ادرنه شهرینی استیلا ایتمکله برابر جهات عدیده‌دن مفرزه‌لر سوقیله بلا محاربه ایلرولیوب چورلی‌یه قدر کلمشلر واو جهتله پای تختی براً محاصره آلتنه آلمق مقدماتنی حاضرلامشلر ایدی . مرکز سلطنتده ایسه نه سلیمان پاشا اردوسندن برخبر النه بیلور ونه مرخصلره یازیلان تلغرافنامه‌لرك ایصالنه وجوابنك استحصالنه امکان بولنور ایدی حتی

روسیه‌لولرك حركت استیلا كاریلرندن واستانبولده فوق‌العاده هیجانلر وقوعندن بحثله ویریلان تعلیماتده مندرج قیودك تركیله مكالمه‌ده تكالیف واقعه‌جه نهایت مرتبه‌ده صرف اولنه‌جق مساعیدن صكره مصلحتی نه وجهله بتورمك مجبوریتنده بولنلور ایسه بلااستیذان قرارلشدیرمغه مأذونیتی حاوی مرخص پاشالره شفره‌لی تحریرات صدراعظمی تسطیر وایلچی صفتیله روسیه اردولرندن چكمك اوزره مقام سرعسكری یاورلرندن عزت بكه تودیعاً قزانلغه تسییر ایدلدیكی حالده روسیه‌لولر مومی الیهمك وصولی خبرینی الفه دخی مانع اولمشلر وعودتنده‌ده رخصت ویرمامشلر ایدی .

ایشته بو بحرانلی كونلرده وكلای دولت لیل ونهار باب سرعسكریده اجتماع ایتدكاری كبی پادشاه حضرتلری دخی بالذات كاوب وكلانك معروضاتنه و وقوعات حربیه وسیاسیه‌نك نتایجنه مد انظار دقت بیورلمقده ایدیلر .

مرخصلرك اعزامی اوزرینه تشبثات صلحیه‌نك عقد متاركه‌یه دلالتی امیدینه‌دوشولمش ایكن روسیه عسكرینك سیر سریع ایله ایلرولیوب ادرنه‌یه كیرملری وبرو طرفلرده مستولی اولملری پای تختك تأمینی چاره‌سنه باقلمغی فرض درجه‌سنه كتورمش اولدیغندن اناطولی حرب اردوسی باش قوماندانلغندن منفصل غازی احمد مختار پاشا چتالجه استحكاماتی قوماندانلغنه تعیین قلنه‌رق استحكامات مذكوره‌نی كشف ومعاینه ایله اكمال نقصانلری ایچون استانبولدن چیقارلدی . وروسیه‌لولرك بریاندن استانبولی تهدیده وبریاندن دخی اق دكز بوغازینه حاكم اولان بولایر استحكاماتی طوتمغه چالیشه‌جقلری قویاً ملحوظ اولمغله بوایكی حركتدن ظهور ایده‌جك دواهی‌یه قارشو نه یاپلق لازم كله‌جكی هیئت مشاورهٔ عسكریه‌دن سؤال اولندی . انك اوزرینه بین‌الامرا اوزون اوزون مذاكره جریان ایدوب نتیجه‌سنده ترتیب اول اوله‌رق یتمش درت وترتیب ثانی اولمق اوزره اللی طقوزكه جمعاً یوز اوتوز اوچ طابور عسكره لزوم كوستردیلر . وترتیب اولدن اللی درت طابورك چتالجه واون درت طابورك بولایر استحكامنه والتی طابورك پای تخت محافظه‌سنه قونلمسنی وترتیب ثانینك دخی بونسبتده تقسیم اولنمسنی وترقوس وكوچك چكمجه كوللرینه طوپلی دوبه‌لر وضع واستانبوله احتیاط ذخایری جلب ایدلمسنی دخی اخطار ایتدیلر . حالبوكه چتالجه استحكاماتنك عسكر تعبیه اولنه‌جق یرلرنده عملیات لازمه‌نك اجرا قلنمامش اولمسنه مبنی كزلمك وطورلمق ممكن اوله‌میه‌جق درجه‌لرده بطاقلق حالنه كیردیكی وبولایر استحكاماتی دخی بوحالده بولندیغی تحقق ایتمش ومطلوب اولان یوز اوتوز اوچ طابور

عسکرك طونه شرق اردوسیله باطوم اردوسندن ایستیلان اللی طابوری موجود عد اولنسه سکسان طابوردن زیاده‌سنك وجودی اولمدیغی جهتله قوهٔ عسکریه جمعی قرارینك دخی قابل الاجرا اوله‌میه‌جغی اکلاشلمش ایدی ایشته او ضرورتك مقتضیاتندن اولمق اوزره چتالجه استحکاماتنه کوندرلمك ایچون استانبولدن کوکللی معاونه یاپه باشی بوزوق عسکر تحریری وبونلرك سلاح التنده بولنه‌جقلری مدتده مابوسات ومأکولاتجه عساکر منتظمه ایله متساوی اولملری وقرعه ورديف ومستحفظ بقایاسندن بولنمقده داخل اولنلرك وظایف عسکریه‌لرینی ایفا ایتاملرندن وفرار ایلمش اولملرندن ترتب ایده‌جك مجازات قانونیه‌دن معفو طوتیلملری قرارلشدیریله‌رق بونك ایچون اوقاف ناظری جودت پاشانك تحت ریاستنده بعض اعیان ومبعوثاندن مرکب بر قومیسیون تشکیل ایدلدی. لکن هرکس احوال حربیه‌دن دهشته دوشمش وحکومتك وقع ونفوذی قالمامش اولدیغیچون بوکا دائر اعلاناته قولاق طوتان اولمدی وقومیسیونه عسکر اولمق هوسیله کلان دکل سلام ویرن بولنمدی .

لکن او اثناده سلیمان پاشا اردوسنك قرجه علی بالقانندن کوملجنه‌یه چکدیکی خبرینك الثمی موجب ممنونیت اولوب مشار الیه قوماندانسنده بولنان عسکرك بر قسمنك بولایره وماعداسنك استانبوله کتورلمسی ایچون قره اغاج اسکله‌سنه واپورلر ارسال اولنمش وقازان جهتندن امکان جانبی سلیمان پاشانك اوجه اخطار ایتدیکی عسکرك اسلامیه طرفندن ادرنه‌یه اوغرامقسزین قرق کلیسایه طوغری چکلدکاری استخبار اولنمغله مشیر محمد علی پاشا علی جناح الاستعجال اورایه اعزام اولنوب اله کچن اون بش طابور قدر عسکر چتالجه استحکامنه کوندرلمش ایدی . واقعا سلیمان پاشا اردوسنك اویله بر بحرانلی زمانده کوملجنه‌یه چکمسی تکثیر عسکره اولان شدت احتیاج سببیله ایشه یرادی لکن فلبه‌ده اوغرادقلری هزیمت روسه محاربه‌سنه فاجعه‌لی بر نهایت ویردی .

تفصیلی شودرکه جنرال اسقوبلف قوماندانسنده بولنان روسیه عسکری «سکبانلی» دینیلان تیمور یول موقعنی طوته‌رق فلبه‌نك اك مهم خطر جهتنی کسدیکی کبی جنرال غورقو دخی یتمش بیك عسکرله اهتمان اوزرندن یوریيوب صارم بك موقعنی ضبط ایتدیکیچون سلیمان پاشا اردوسی پیش وپسندن مخاطره‌یه دوشوب ادرنه‌یه وصولدن مأیوس اولمغله برابر ارقه‌دن کلان دشمنك صولتی دائره‌سندن سوکوب چیقمنك چاره‌سنی دخی بولمغه مجبور اولدیغندن سلیمان پاشا بالقان خط مدافعه‌سی دینیلان مواقع مختلفه‌ده‌کی عسکری کانون ثانینك برنجی کونی پازارجغه طوپلایوب ایرتسی کون فلبه قربنده کائن قاضی کویه

گوتوردی و ایزلادی فرقه‌سیله قارشو مفرزه‌سنی دخی اوراده جلب ایلدی که قوۀ مجتمعه فریق شاکر و فؤاد و عثمان و ثابت و علی پاشالر قوماندالرنده یوز اون اوچ طابور ایدی . لکن طابورلرك اکثری ایکی یوز الی و بر طاقمی التمش یتمش نفردن مرکب اولوب فلبه ولوجه و بلاد سائرۀ متجاوره اهالیسندن اولان عسکر ایسه کاملاً طاغلمغله یالکز طابورلرك اسمی و ضابطانی قالمش و اناطولی عسکرندن سکز بیك کشی سلانیك اسکله‌سنه فرار ایتمش اولدیغندن یوز اون اوچ طابور دینیلان اردو حقیقتده اوتوز بیك نفره بالغ اوله‌مز ایدی .

جنرال غورقو قوماندانلغنده‌کی روسیه اردوسی ایسه مریچ نهرینك صول طرفندن اردوی همایونی تعقیب ایتمکده و جنرال خارجوف قوماندانسیله طوزیان چکیدندن بالقانی تجاوز ایدن روسیه فرقه‌سی دخی فلبه‌یه طوغری ایلرولمکده و جنرال اسقوبلف هدف الحرکاتی تهدید ایتمکده ایدی .

شو حال اقتضاسنجه سلیمان پاشا مریچ وادیسندن ادرنه‌یه رجعتده جای سلامت بوله‌میه‌جغنی اکلایوب اردوی قره‌جه علی بالقانه مستنداً تحریك ایتمك و اورادن بر مخرج بولمق تدبیرینه قرار ویره‌رك کانون ثانینك اوچنجی کونی قضی کوییندن استانیماقه قریه‌سنه طوغری حرکت ایتدیکی صیره‌ده روسیه‌لولر اردونك صول جناحنه مصادف اطه کویی کچیدینی اله کچورمکله سرعتله اورادن تعرضه و سیر سریع ایله ایلرولدیکی فرقه‌لری مریچ نهری کنارینه کتوروب صویك صول جهتنده بولنان عثمانلی عسکرینی طوب آتشینه تضییقه باشلادیلر . دیکر جانبدن اردونك شو رجعتی بر انتظام و اتحاد دائره‌سنده اولمدیغندن قوۀ موجوده‌نك قسم اعظمنی تشکیل ایدن فرقه‌لرك بری فؤاد پاشا قوماندانسیله دکرمان دره‌ده و دیکری شاکر پاشا قوماندانسیله قضی کوینده بولندیغی و اول باول اثر استانیماقه چکیلوبده فلبه‌ده بولنان عسکرك اثره پیرو اولمسی قرارلشدیرلدیغی حالده مذکر اولنان فرقه‌لرك ایکیسی دخی منهزم اولدی .

چونکه استانیماقه رجعت قرارلشدیرلدقدن صکره فلبه محافظه‌سنده بولنان عسکر بیلدز پی «مریچ» دن چکوب فلبه کوپریسی آتلمش و بو جهته فلبه‌دن قطع علاقه ایدلمش ایکن دپو تخانه‌نك محافظه‌سی ایچون بعضلرك اولجه وقوعبولان طلبی اوزرینه کندولرینه برمقدار تفنك ویرلمکه مساعده اولندیغی صیره‌ده بش التی یوز بلغار هجوم ایدوب موجود تفنکلری یغما ایتمش وارقه‌دن کلان دشمن ایله برلشمش اولدقلرندن فلبه پیشکاهنده‌عساکر

عثمانيه‌يه ايديلان تعرض منتج پريشانی اولمش واو اثناده فلبه تيمور يولی موقفنده بولنان جبخانه دشمن يدينه كچمامك ايچون ياقلمش ايدی لكن روسيه عسكری فلبه‌نك تركندن صكره « مريچ » ك صول جهتنه كچوب ودكرمن دره ايله قاضی كويی اراسنه كيروب اولا فؤاد پاشا ثانياً شاكر پاشا قوماندانلرنده‌كی فرقه‌لره يوكلنملريله فؤاد پاشا براز حربه دوام ايدوب نهايت طوپلری كاملاً دشمنه تسليم ايتديكی حالده پريشانا رفته‌دن بالقانی صاروب « قواله » ساحلنه قدر فراری اختيار ايلدی . شاكر پاشايه كلنجه انك قوماندەسنده‌كی عسكر دشمن كليور ديه تارومار اولوب توقيفلری قابل اوله‌ميه‌جق وجهله قواله وكوملجنه‌يه طوغری قاچديلر . بونك اوزرينه سليمان پاشا استانيمقاده بولنان بقيهٔ امرا ايله استشاره ايدوب الده قالان عسكرله تحته‌لی بوغازندن كچوب كيتمكه وصحرا طوپلرينی قيزاقلر ايله آشورمغه وطاغ طوپلرينی برابر كتورمكه قرار ويرديلر . اما اواثناده مهاجرين ايله عسكر بری برينه قاريشوب اردوده اصلا اثر انتظام قالمامش وباشی بوزوقلقدن بوزوق برحال هويدا اولمش ايدی . وعسكرك كندو باشنه فراردن منعلری قابل اوله‌ميور ايدی . سليمان پاشا ومشير صفوت پاشا وسائر اردو اركانی قرجه علی بالقانه قادمه جنبان حركت اولدقلری اثناده ميرلوا عثمان پاشا كه اردونك دمداری ايدی ، طوپلرك وسائر آغرلقلرك بالقاندن آشيرلمسنی سليمان پاشا اكا حواله ايتمش ايسه‌ده اردويه دغدغهٔ پريشانی طاری اولنجه طوپچيلر قوشوملری كسه‌رك طوپ حيوانلرينه بينوب صاوشمش وروسيه عسكری ارقه‌دن تضييقه باشلامش وبالقان كچيدلری طبيعی صعب المرور اولمغله برابر شدت شتادن هرطرفی بوزلرله مستور اوله‌رق اويله آغر طوپلرك چكيلوب چيقارلمسی دائرهٔ امكاندن بعيد بولنمش اولمغله جمله‌سی بالقانده براغلدی .

حاصلی كرك فؤاد پاشا وشاكر پاشانك بوزغنلقلرندن وكرك دمدار فرقه‌سنك انهزامندن طولايی اردونك صحرا طوپلری كه يوز قطعه‌دن زياده ايدی كاملاً دشمن النده قالدی .

اردونك بوهزيمتی او قدر مدهش ومخوف برحال ايدی كه بومحلده قلماً تعريفی ممكن دكلدر .

لكن شو مغلوبيت تا ابتدای حركتدن برو قوماندانجه وحدت وامرا بيننده اتحاد وموافقت اولمامسندن وهرخطوه‌ده انواع خطيئاته يول آچلمسندن وعسكرك ضبط وربطنه تقيد اولنمامسندن نشأت ايتمش ايدی از جمله اردو ايله پازارجقدن حركت اولنديغی وقت عسكر قصبه‌يه آتش ويرمش واموال اهالی‌يی يغمايه قويلمش ومكاری حيوانلرينه اموال

مغصوبه یوکلتمش اولدقلری حالده باش قوماندان اولان سلیمان پاشا بونلری کوروب سؤال ایتدکجه کیمی قائممقام بکلك اشباهی وکیمی بیکباشیلك اموالی دیه‌رك افادات واهیه سرد وایراد ایدرلر ایکن اختیار سکوت ایله اغماض عین ایتمسی حقیقةً عسکرلکك شانی مخل اولان او کبی حرکتلرك اوردو ایچنده بیاغی برحرکت مشروعهٔ غالبانه صره‌سنه کچمش اولدیغنی معلن ایدی . نهایت عسکرك قلبه‌ده تحشدی کونی سلیمان پاشا شو کیدیشك وخامت عاقبتنی درك ایدوب لکن ایش چیغرندن چیقمش وعسکر ذاتاً بازارجقدن قلبه‌یه قدر قار ایچنده یوارلانه‌رق کلوب روم‌ایلی اهالیسندن اولان افرادك فراره باشلاملری ایسه شیرازهٔ انقیاد عسکری‌ی بتون بتون بوزمش اولمسیله سلیمان پاشانك قلبه رجعتنده آرزو ایتدیکی انتظامی وجوده کتورمك قابل اوله‌میوب بالاده ذکر ایتدیکمز انهزام وقوعبولدی . بوحال پریشانینك ایچنده بولنان بعض امرادن مسموعدرکه رجعت مغلوبانه‌یه مبادرت اولندیغی اثناده اردو افرادندن بشیوزی متجاوز مجروحین قارلرله مستور یوللره سرلمش بولندقلری حالده هرکس جان وباش قیدینه دوشه‌رك بیچاره‌لر خاك خذلانده ترك اولندیغندن « بهی انصافسز دین قرانداشلری بزی براقوب نره‌یه کیدیورسکز » مألنده عیوقه چیقان فریاد واستمدادلری کیمسه‌نك عروق مرحمتنی تحریکه مدار اوله‌میوب دولت وملت اغورنده یاره‌لنان او دلاوران غزات بیابان بالاده اچلقدن وصغوقدن والتهاب جریحه‌دن سورینه سورینه ترك حیات ایتدیلر . قره اغاج ساحلنه کلنجه‌یه قدر بالقانلرده شدت سرمادن طونان واچلقدن تلف اولان نفراتك حد وعددینی ایسه اللهدن بشقه کیمسه بیلمز . حتی سلانیکدن وجوار محللردن مأکولات تدارك اولننجه‌یه دکین قره اغاجده عریان وجیعان قالان عسکردن هرکون نیجه ادم هلاك اولمش ایدی . اما شو حالات مکدره‌نك هیچ برینه مرکز سلطنتك معلوماتی اوله‌مدیغندن بقیهٔ عساکرك دشمنك صولت وهجومی اراسنده بولایر واستانبوله نقلی موجب تسلیت وسلامت عد اولندی .

یدنجی فصل

اساس صلح شرائطنك ومتاركه مقاوله‌سنك انعقادی وبعض وقایع سیاسیه

یوقاروده ذکر اولندیغی وجهله دولت علیه مرخصلری قزانلغه مواصلت وروسیه اردولری باش قوماندانی غران دوق نیقولا ایله ملاقات ایدرك رخصتنامه‌لرك رسم تعاطیسی ختام بولدقدن صکره غران دوق دولت علیه مرخصلرینه بر مذکره کوندروب اساس صلح اولمق اوزره بروجه آتی التی شرطك قبولنی تکلیف ایلدی .

١ بلغارستانك حدودی اکثریت اوزره بلغار ساکن اولان محللر اعتباریله تعیین اولنمق وهر حالده استانبول قونفرانسنك تنسیب ایلدیکی حدوددن اشاغی اولمامق شرطیله ممتاز وویرکو ایله مکلف امارت هیئتنه قونیله‌رق برحکومت ملیهٔ خرستیانیه‌سی ویرلو عسکری اولمسی وعساکر عثمانیه‌نك بوندن بویله اوراده اقامت ایتمامسی .

٢ قره طاغك استقلالی تصدیق وحرباً یدینه کچن اراضی‌یه مساوی مقدارده حدودینك توسیع ایدلمسی .

٣ مملکتین وصربستانك استقلالی تصدیق ایله برابر مملکتینه مقدار کافی اراضی تضمین وصربستانك دخی تصحیح حدودی تأمین اولنمسی

٤ بوسنه وهرسکك طرفلری تأمینات کافیه ایله مختاریت اداره التنه النوب اوروپا قطعه‌سنده بولنان ممالك عثمانیه‌نك سائر خرستیان ولایتلرنده دخی بویولده اصلاحات اجرا قلنمسی .

٥ دولت علیه روسیه دولتنك اختیارینه مجبور اولدیغی مصارف حربیه ایله زیاننك نقداً اولمز ایسه مقابلنده اداره‌جه ویا صور سائره‌جه ایلروده برطریق تسویه بولنمق اوزره تضمینی درعهده ایتمسی .

٦ ذات حضرت پادشاهینك بحر سفید وسیاه بوغازلرنده روسیه‌نك محافظهٔ حقوق ومنافعنی حشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلریله بالمذاکره قرارلشدیرمسی .

غران دوق اشبو اساسلره مربوطاً بعض تعهدات دخی طلب ایدوب انلر دخی اولاً تکالیف سته‌نك قبول ایدلدیکنه دلیل اولمق ومقدمات صلحیه‌یی درحال وبلا واسطه روسیه مرخصلریله مذاکره ایتمك ایچون دولت علیه مرخصلرینك هوجه بك ویاخود سواستوپوله عزیمت ایتمسی . ثانیاً شرائط مذکوره‌نك قبولی رسماً تبلیغ اولندیغی

عقبنده مواقع حربیه‌نك ایكیسنده دخی حركات خصمانه موقتاً تعطیل اولنه‌بیله‌جكندن اول حالده مذاكره ایدیله‌جك متاركه مقاوله نامه‌سنك طرف دولت علیه‌دن تصدیق قلندیغنه ومكالمهٔ صلحیه‌یه كیریشلدیكنه تأمینات مادیه اولمق اوزره ودین وروسجق وسلستره ارضروم قلعه‌لرینك عساكر عثمانیه‌دن تخلیه اولنمسی . ثالثاً ذكر اولنان قلعه‌لردن ماعدا روسیه عسكرینك مكالمه‌نك دوامی مدتجه حین عقد متاركه‌ده تعیین اولنه‌جق بعض نقاط حربیه‌ده اقامته صلاحیتلری اولمسی ماده‌لری ایدی .

دولت علیه مرخصلری كرك اساس صلح اولمق اوزره تكلیف اولنان شرائطه سنه وكرك انك متفرعاتندن اولان مواد ثلثه‌یه جواباً بر مذكره یازوب غران دوقه ویردیلركه خلاصهٔ مآلی بلغارستان ایچون لوندره پروتوقولنده مندرج اصول اداره‌نك وضعی وقره طاغك توسیع اراضیسی واستقلالی قبول وممليكتین وصربستانك بیطرف بر حكومت مستقله هیئتنه قونمسی وممليكتینده جماعت مذهبیه‌یه عائد املاك موقوفه حقوقنه رعایت اولنمسی وصربستانك تصحیح حدودینه بعده قرار ویرلمسی وبوسنه‌هرسك اداره‌لرینك اصلاحاتنجه كذلك لوندره پروتوقولنه مراجعت قلنمسی وروم ایلیده‌كی ولایات اداره‌سنه وتضمینات حربیه ماده‌سنه وبوغازلرك انسدادی مسئله‌سنه متعلق ابحاثه كیریشه‌میه‌جكلرینی وعقد متاركه ایچون ایستنیلان تأمینات مادیه‌یه روسیه اردولرینك حركات حاضره‌سنجه لزوم اولمدیغنی متضمن ایدی . لكن غران دوق نیقولا تكلیفاتنك روسیه دولتنجه قطعی ولایتغیر صورتده مقرر اولدیغندن بحثله هیئت مجموعه‌سیله سادەجه قبول ویاخود رد اولنمق وكندولرنجه پارس معاهده‌سی علی الاطلاق منفسخ عد ایدلدیكنه مبنی مسئله ایكی دولت بیننده طوغریدن طوغری‌یه وطرفینك منافعنه كوره تنظیم قلنمق اقتضا ایده‌جكنی بیان ایلدی . وبلغارستانده برایالات ممتازه وملیه وولایات سائره‌ده مختاریت اداره تأسیسنك باب عالیدن استیذانه متوقف مواد معظمه‌دن اولدیغی وادیسنده مرخص پاشالرك وقوعبولان تبلیغاتنه دخی تكلیفاتنك تعدیلی مكالمانه كیریشمك وشرائطدن فارغ اولمق كندوسنجه امر محال اولوب بنابرین ایستدیكی شیلر سادەجه ودرحال قبول اولنمز ایسه مكالماتی منقطع عد ایده‌جكی جوابنی ویره‌رك استیذانه وقت براقامش ایكن موخراً بوكا اظهار رضا ایله برابر كندوسی دخی پترسبورغه مراجعت ایده‌جكندن باب عالیدن هرنه یولده تعلیمات ویریلور ایسه ویرلسون دولتی جانبندن تعلیمات المدقجه برشیئه قرار ویره‌میه‌جكنی ومع هذا پترسبورغدن اله‌جغی تعلیمات تكلیفاتنی تأمین ایتمك شویله طورسون روسیه

عسكرينك ادرنه‌ده واستانبول يولى اوزرنده بولنمسى مناسبتيله مطالبى دها اغرلاشديره‌جغنى
وطونه ناحيه‌لرينك تخليه‌سى تكاليف موقته‌دن اوليوب بلغارستانك امارت حالنه قونمسيله
عساكر عثمانيه‌نك بعدما بوقلعه‌لره كيره‌ميه‌جكلرينه مبنى بوصورت هم قطعى وهم اساساً
پولتيقه‌يه متعلق اولديغنى ودولتين بيننده بلا واسطه جريان ايده‌جك مذاكرات دوچار
تأخرات اولوبده ممالك اجنبيه‌ده وخصوصا انكلتره‌ده حاضرلان حركاتك ظهور اثارينه
ميدان ويريلور ايسه دولت عليه‌جه عاقبتى مضر اوله‌جغندن همان بر مقاونامه امضا ايديله‌رك
مسئله‌يه نهايت قطعيه ويرلمسى لازم كله‌جكنى مكرراً سويلمش ايدى . مرخص پاشالر بو
مكالمه‌لرى مركز سلطنته تلغرافله اشعار وصريحاً تعليماته انتظار ايلدكلرندن وكلاى دولت
ماه محرمك يكرمنجى كيجه‌سى دائرهٔ عسكريه‌ده عقد مجلس مشورت ايدرك تكليفاتك قبول
ويا ردى شقلرندن برينك ترجيحى ايچون تدقيق وموازنهٔ احواله مسارعت ايلديلرشويله‌كه
مملكتين وصربستانك ادارهٔ مخصوصه‌لرنجه يكرمى بش سنه‌در حائز اولدقلرى
موقع ونفوذدولت عليه‌يه اولان روابط تابعيتلرينى موهوم حكمنه كتورمش وحتى صربلولر
كچن سنه اعلان مخاصمه ايدرك بودفعه‌ده روسيه‌لولرله بالاتحاد حربه قالقشمش ومملكتين
امارتى دخى دشمنله عقد اتفاق ايليوب اليوم محارب بولنمش وقره‌طاغلولر ايسه دولتك
باشنه بربلاى دائمى اولوب يوزلرندن كورلمدك مضرت قالمامش اولديغيچون بونلرك اعلان
ايلدكلرى استقلاللرينى تصديق ايتمك ضررى روابط قلبيه‌لرينك دوامنده‌كى مضرتدن زياده
اوله‌ميه‌جغندن وتوسيع حدودلرى ضررلى اولسه بيله مسئله‌نك كليانه نسبتله چاره‌سز
محاذيرينه باقلمق لازم كليه‌جكى وبحر سفيد وسياه بوغازلرى حقنده‌كى تكليف دخى سائر
بردولت متفقه دونمه‌سى ايچون بوغازلرى قپايوب روسيه كميلرينه آچمق وبوطريق ايله
خنكار اسكله‌سى معاهده‌سنك مادهٔ خفيهٔ منفسخه‌سى احكامنى تجديد ايتمك كبى بر مقصد
وارزوينى متضمن اولمسى احتماليله برابر صورت خصوصيه‌ده قرارلاشديريله‌جق مواددن
بولنديغى مطالعاتنجه تكاليف واقعه بونلره منحصر اولسه اساساً دولتجه قورقيله‌جنى
مرتبه‌ده ضررلى عد اولنماز ايدى . لكن بلغارستانك امارات مستقله حالنه وضعيله وبوسنه
وهرسكك مختاريت اداره حالنه ادخاليله روم ايلينك سائر ولايتلرنده دخى اكا يقين اصول
اداره تأسيسى برانقسام ديمك اولوب على الخصوص بلغارستانك حدودى طونه ولايتنك
قسم اعظميله دها سائر بلاد وقصباتك او دائره داخلنده قالمسى مقصديله تكليف اولنديغندن
وبو امارتك تشكلى ومملكتينك تصديق استقلالى روسيه نفوذيله حصوله كله‌جكندن بوايكى

قطعه‌نك عادتا روسیه ممالکی حکمنده بولنمسی لازم کله‌جك بناءً علیه روسیه دولتی هر نه زمان مراد ایلرسه بلا مانع ومزاحم اردولرینی طوغریجه ادرنه‌یه سوق ایده بیله‌جکنی ومع هذا بلغارستانده متمکن بونجه نفوس اسلامیه یا حکومت محلیهٔ خرستیانیه‌یه تابع اوله‌رق هر حقارته قاتلانمق ویاخود املاکلرینی یوق بهاسنه صاتوب ترك وطن ایتمك مجبوریتنده بولنه‌جقلری وبوجهتله او دائرهٔ ممتازه‌نك جزؤی المقدار بر ویرکوی مقطوع ویرمکدن بشقه دولت علیه‌یه رابطه‌سی قالمیه‌جغی وبوکا بوسنه وهرسك طرفلرینك مختاریت اداره‌سی وروم ایلیده‌کی سائر ولایاتك توسیع اصول حکومتی ماده‌سی منضم اولنجه ارتق اوروپا قطعه‌سنده دولت علیه‌نك حقوق ونفوذی دوچار وهن وتزلزل اوله‌جغی وتضمینات حربیه تکالیفنك اساساً آغیرلغیله برابر بونك نقداً ویریله‌مزسه مقابلنده اداره‌جه وصور سائره‌جه برطریق تسویه‌سی بولنمق شرطیله مشروطیتنه کوره مقدار نقدینك مذاکرهٔ صاحیه‌ده حوصلهٔ اقتدار خارجنده تحدید اولنمسی وطریق تسویه‌دینیلان اداره وصور سائره تعبیرلرینك روسیه منافعنه عائد ودولت علیه‌یه مضر برطاقم تکلیفات ایله شرح ایدیله‌رك نهایت یا باطوم لیمانینك ترکی وروسیه حدود شرقیه‌سنك توسیعی ویاخود بعض ممالك وارداتنك برمدت روسیه‌لو طرفندن اداره واستیفاسی کبی مضر شیلر ایستنلمه‌سنی دعوت ایلیه‌جکی ملاحظاتی ملالت بخش قلوب وخواطر اولور ایدی .

شو مهالك عظیمه دیدهٔ تأثرله کوروللوب طورزکن تکلیفات واقعه‌یی بلا تعدیل قبول ایتمکه وجسم دولتده ناقابل التیام بریاره احداث ایتمکه‌نك دیلی والی وارماز ایکن غراندوق نیقولانك بیان ایلدیکی شرائطی برصورت قطعیه‌ده تکالیف ودولت علیه‌یی سیف غالبیتله تهدید وتخویف ایتمسی وتعدیلات طلبنك تکرری نقدیرنده اینی قیره‌جغنی آچیقدن آچیغه سویلمسی شرائط صاحیه‌نك بعضیسنی مع التعدیل قبول ایتمك ایچون حربی وسیاسی دولت علیه‌نك کندو موقعندن امین اولمسی لازم کلور ایدی . مع هذا دول اوروپادن کندوسنه معاونت ایده‌جك هیچ برحکومت بوله‌مامسی واك زیاده خیر خواه عد ایلدیکی انکلتره دولتنك معاونت فعلیه‌جه یأس وامید بیننده بولندیرمغی وینه مرکز بیطرفی وبیقیدیده طورمغی اساس حرکت اتخاذ ایدرك نهایت خصممزله طوغریدن طوغری‌یه اویوشمقلغمزی توصیه ایله ایشك ایچندن چیقمغه قرار ویرمسی حاصلی دولت علیه اوچ سنه‌دن زیاده زماندر کرك تسویلات خارجیه ایله تحدث ایدن اختلالاتی باصدیرمق خصوصنده وکرك روسیه کبی برخصم قوی ایله حربه طورشمقده فرید ووحید قاله‌رق

نه حقوق ملل قواعدینه ونه حقانیته موافق حرکت ایدر برمعین ومظاهر بوله مامسی وروسیه دولتی ایسه بوندن استفاده ایله مملکتین وصربستان وقره طاغی دائرهٔ معاونته آله رق وبلغارلری اهل اسلام علیهنه تسلیط ایله اوکنه قاته رق دولت علیه اوزرینه یوکلنوب بلونه اردوسنی تحت اسارته الدقدن صکره قوهٔ عسکریه سنی ایلرولتمکه باشلامسی وبوکا قارشو اعداد واحضارینه چالشیلان اردولرك برقسمی شپقه ده اسیر اوله رق برقسمیده ادرنه صحراسندن تلبه یه رجعته موفق اوله میه رق اوآرالق طوپلانمه سی اولنان احتیاط اردولرینی جمع وتحشیده وقت براقمسزین هرطرفی صارمسی وعسکرده ثبات ومقاومت امیدی هربرده منقطع اولمسی چتالجه استحکاماتنی محافظه ایله محاربه یی پای تخت جوارنده قبولدن بشقه عسکرجه یاپیله جق شی قالمامش ایدی .

انك ایچون اولجه کرك استانبول وکرك « بولایر » استحکاماتنه تعبیه سی قرارکیر اولان قوتك برقسمی اولسون جمع ایدیله جك اولور ایسه مقاومت وثبات ایله ایش کورمکه اقتدار اولوب اولمدیغی اکلاشلمدقجه تکلیفاتك رد ویاقبولی بحثلرنده اعمال افکار قابل اوله میه جغی مسلماتدن ایدی .

بناءً علیه هیئت مشاوره ده وسائر کافهٔ امرای عسکریه دن مرکب باب سرعسکریده برمجلس عقد اولنوب دولتك حال حاضری اقتضاسنجه تکلیفات واقعه نك ردی تقدیرنده روسیه عسکرینك استانبول اوزرینه حرکتی محقق اولدیغنه نظراً بوراجه مدافعه یه اقتدار اولوب اوله میاجغی مآلنده بررأی بوصله سی یاپیلوب وکلا طرفندن مجلس مذکوره اعطا قلندقده مقابله صحیحه یی تأمین ایده جك اقتدار اولمدیغی قطعیاً ومتحداً افاده وانبا ورأی بوصله سنك زیری امضا ایدلدی .

دیکر طرفدن روسیه اردولرینك پای تخته طوغری توجهی حقنده انکلتره دولتنك نه فکر ومطالعه ده بولندیغی اکلاشلمق ایچون لوندره سفیری موسورس پاشایه یازیلان وصایا اوزرینه وقوعبولان مکالماتنده انکلتره خارجیه ناظری لوردربی « روسیه اردوسنك استانبوله دخولی انکلتره دولتجه اعلان حربه سبب اوله ماز معمافیه بویله برتصوردن فارغ اولمسیچون روسیه دولتنه اجرای تبلیغات ایتمش ایدك انجق دولت مشارالیها استانبوله سوق عسکر ایتمسی ایجابات حربیه یه منوط برماده اولدیغنی بیان ایتدی » شو افاده دن صکره انکلتره دولتی بردها اجرای تشبث ایده بیله جك بیله اولسه روسیه دن امنیت بخش اوله جق جواب استحصالی ممکن اوله ماز وروسیه عسکرینك استانبوله دخولی

انکلتره منع ایده‌مز » دیمش ایدی دیکر طرفدن « بولایر » استحکاماتنه دولت علیه‌جه حرکت عسکریه اجرا ایدلدکجه سوق عسکر اولنمیه‌جغی واداسنده روسیه دولتنک واقع اولان اشعاری لوندره‌جه مع‌الممنونیه قبول ایدیله‌رك وسفارت واسطه‌سیله باب عالی‌یه‌دخی بیلدیریله‌رك استحکامات مذکوره اراضیسنك بیطرف براغلمسی لزومی اشراب اولندیغی حالده تأمینات قطعیه ایستلدکده اکا دخی کیریشیله‌مامش والحاصل استانبوله روسیه عسکرینك کیره‌میه‌جکنی تأمین ایده‌جك بر مظاهرت سیاسیه امیدی دخی قالمامش ایدی اوجهتله دولت علیه شرائط صلحیه تکالیفاتنی رد ایدنجه روسیه اردوسنك همان استانبول یولنی طوته‌جغی شبهه‌دن وارسته ایدی که اوحالده اعتراف ضعف ایله حربی قبول ایتمیه‌رك درت یوز سنه‌یی متجاوز زماندنبرو مقر سلطنت عثمانیه اولان برشهر شهیری ترك وتسلیم ایدرك بونجه مهاجرین وسکنهٔ اسلامیه‌یی الوب حکومتی آسیا قطعه‌سنه کچورمك یاخود الده‌کی قوته اهالیدن حمل سلاحه مقتدر اولنلری دخی ضم والحاق ایله استحکاماته کوندره‌رك دشمنه قارشو طورمق یوللرندن برینه کیتمك لازم کلور ایدی برنجی صورتك خاطره کتورلمسی بیله جائز اولمامسنه نظراً ایکنجی طریقك یعنی محاربه ومدافعه‌نك قبول واختیارنده بر ثباتسزلق ظهوریله عسکر بوزیلور ایسه برطرفدن عظیم عربده وغصب وغارتلر وقوعبوله‌رق وبرطرفدنده روسیه اردوسی پای تخت دولته حرباً داخل اوله‌رق بنیان حکومتی اساسندن تخریب ایده‌جکی وهرنه‌صورتله اولور ایسه اولسون استانبول برکره الدن چیقار ایسه تکرار دولت علیه یدینه کچمك احتمالی اوله‌میه‌جغی کبی دولت علیه‌نك بشقه برموقعده استقلالنی محافظه ایده‌بیلمسی دخی ناقابل اولدیغندن مجرد مرکز سلطنتی بلای استیلادن واوسایه‌ده وجود دولتی خللدن وقایه ایچون شرایط قطعیهٔ صلحیه‌نك مع‌التأسف قبولنه قرار ویرلدی ومتارکه‌یی تأمین ایچون تخلیه‌سی تکلیف اولنان قلاع اربعه‌دن ودین وارضروم برقاچ آیدنبرو محصور اوللریله اختیار تسلیمیتله ید اعدایه کچملرندن ایسه شمدیدن تخلیه‌لری وروسجق وسلستره قلعه‌لرینك ایچنده بولنان عسکرك درسعادته جلبی ایچون براغلملری شو فلاکت اراسنده دولتجه قنده‌لی کورلدی وبرده ذکور واناث وکبیر وصغیر درت بش یوزبیك نفوس اسلامیه‌نك مهاجرته مجبوریتلری جهتیله ویونانلولرك روسیه‌نك غلبات اخیره‌سندن بالاستفاده حدوده دوغری عسکر سوق ایتمکه باشلادقلری مثللو آتنه‌ده تبدل وکلا وقوعیله حرب طرفدارانندن هیئت جدیده انتخاب وتعیین قلنمسی حرکت خصمانه‌یه مباشرتلرینك دلیل علنیسی اولمسندن ناشی روسیه محاربه‌سنه وصرب قره‌طاغ

وممالكتين حكومتلرينك تجاوزات حريصانه‌سنه يونانليلركده انضمامى تقديرنده احوال دولتك دها آغرلشه‌جغى واضح وآشكار ايدى انكچون هيئت وكلا شرائط صلحيه تكليفاتنك تماماً قبولنه مع الكراهه راضى اولوب هيئت مبعوثان واعيانك بعده تصديقلرينه عرض اولنمق اوزره مرخصلره تعليمات قطعيه كوندرلمسنه قرار ويرديلر .

بومذاكره اثناسنده نتيجه اوزرينه بعض اختلافات تكون ايدوب شويله‌كه انكليزلرك اوستريا دولتنى معاونته تشويق ايدرك دولت عليه ايله بالاتفاق روسيه دولتنه اعلان حرب ايده‌جكلرى شايع اولديغندن وبونى بيقونسفيلدك لوندره سفيرى موسوروس پاشا ايله سبق ايدن مكالماتى دخى مؤيد بولنديغندن بو ايكى دولتنه مراجعتله النه‌جق جوابه كوره حركت اولنمسى لزومنه دائر بعض رأيلر درميان اولندى .

حتى روسيه عسكرى استانبوله كيره‌جكى تحقق ايدر ايسه پادشاهى الوب هيئت وكلا كليبولى‌يه كيتمليدر اوراسى مركز اتخاذ اولنجه بولاير استحكاماتى قوت بوله‌جغندن انكليزلرك معاونت بحريه‌سندن دولتك سلامتندن اميدلر آرته‌بيلور باخصوص بلغارستانى امارت مستقله حالنه قويمقدن وبوسنه وهرسك قطعه‌لرينى مختاريت اداره التنه المقدن ايسه كريدو قبرس انكليزلره ومصرى فرانسزلره ويروب انلرى معاونته جلب ايله اوروپاى عثمانى ديديلان قطعه‌يى محافظه ايتمليدر ديو داخليه ناظرى سعيد پاشا بعض مطالعات ايراد ايلدكده وكلا بيننده موجب اضطراب اولدى حتى اوقاف ناظرى جودت پاشا سعيد پاشانك بو رأينى تزييف ايدوب پادشاهك وهيئت حكومتك آيرلمسى حكومت عثمانيه‌نك بردها بوراده تمكننه مانع اوله‌جغندن اولا اياصوفيه جامعنى ديناميت باروتى ايله برهوا ايدوب وهركس عائله‌سنى اوكنه دوشوروب بردها عودت ايتمامك شرطيله هيئتجه آسيايه كچه‌بيلورز بويله بر وضع اختيار اولنمينجه كچيله‌مز ومصر اقليمى اهاليسى عموماً اسلام اولوب اوراسى حرمين محترمينك قپوسى حكمنده بولنمغله اسلامك صوك نقطهٔ اجتماعى اولديغى حالده اهاليسنك قسم اعظمى خرستيان اولان بلغارستانى قورتارمق ايچون مصرى بر دولت غير اسلاميه‌يه ترك وفدا ايتمكه كيمك كوكلى قائل اولور ديدى مؤخراً هيئت وكلانك اكثريت آراسى وجهله هيچ بر طرفه مراجعت اولنمقسزين روسيه تكاليفنك قبولى قرار كير اولوب شرائط صلحيه‌يى امضا ايتملرى ايچون مرخص پاشالره مأذونيت قطعيه اعطا اولنديغى حالده التى يدى كون كچه‌رك اساس صلح مقاوله‌سنك امضا اولنديغنه وبونك قبولندن مقصود اولان متاركه‌نك انعقادينه

دائر خبر النه‌مدیغی حالده روسیه عسکرینك استانبوله طوغری ایلرولملری خوف وخلجان عظیمی موجب اولوب غران دوق نیقولانك بوندن مرادی ایسه دولت علیه مرخصلرینی ادرنه‌یه کوتوروبده مقاوله‌نامه‌یی اوراده امضا ایتدیرمك کبی بر نشئهٔ غالبانه‌دن عبارت ایدی.

بناءً علیه مرخص پاشالری استصحاباً ادرنه‌یه کلوب بیك سکز یوز یتمش سکز سنهٔ میلادیه‌سی کانون ثانئ رومیسنك اون طقوزنجی کونی هم اساس صلح مضبطه‌سنی وهم متارکه مقاوله‌نامه‌سنی ادرنه‌ده امضا ایتدیلر بو متارکه روسیه‌یه معین اولان صربستان ورومانیا وقره طاغ حکومتلرینه دخی شامل اولدیغندن غران دوق نیقولا موقع حربیه‌ده بولنان روسیه اردولرینه وذکر اولنان حکومات معاونه‌یه متارکه‌یی تبلیغ ایله حرکات خصمانه‌یی تعطیل ایتدیردی. اساس صلح مضبطه‌سی ایله متارکه مقاوله‌نامه‌سنك صورتلری «٣٠» و «٤١» رقملریله ذیلده محرردر.

تتمهٔ وقایع

شرائط صلحیه‌نك دولت علیه‌جه فوق الغایه مضر ومهلك شیلر اولمسیله برابر تماماً قبول وامضا ایتدیرلمسی مجرد مهاجمهٔ اعدایه مدافعه‌ده عدم استطاعت ظاهر اولمسندن نشأت ایتدیکی جهتله متارکه قرارینك تلغرافله استخبار اولنمسی اوزرینه روسیه عسکرینك بولندقلری یرلرده قاله‌جقلری طبیعی اولدیغیچون مرکز سلطنتده افکار عمومیه‌یه امنیت کلمش ایکن روسیه مفرزه‌لرینك استانبوله طوغری ایلرولمکدن فارغ اولمیه‌رق مرمره دکزی ساحلندن سلوری‌یه وقره دکز جهتندن ترقوسه قدر یورینکه پاشلاملری اوامنیتی محو ایدوب هیئت دولت واهالئ پای تخت دهشت عظیمه‌یه اوغرادیلر وروسیه‌لولرك قرار مصالحه ومتارکه‌دن عدول ایله استانبوله کیرمك عزمنده بولنملری احتماله حکم ایتدیلر وقتاکه متارکه مقاوله‌نامه‌سی باب عالی‌یه کلدی مکالمات صلحیه‌نك دوامی مدتجه روسیه عسکرینك طونه شرق اردوسی دائره‌سنده تخلیه‌سی مشروط اولان قلاع وبلداندن ماعدا بحر سیاه سواحلنك ومتروبجه تیمور یول خطی ایله ترقوس خادم کوبی مواقعنه وازنجه‌یه قدر استانبوله اك یقین محللری اشغال ایتملری اوته طرفدن تکلیف اولنمش ایکن دولت علیه مرخصلرینك مدافعاتی نتیجه‌سنده بحر سیاه سواحلندن یالکز وارنه لیماننك روسیه عسکری النده بولنمسی ومتروبجه تیمور یولنك اشغال اولنماسی وچتالجه استحکاماتنك برنجی خطی

روسیه عسکری وایکنجی خطی عساکر عثمانیه یدنده بولوب ایکی خطك مابینی بیطرف اراضی داخلنده براغلمسی اساسلری متارکه شرایطندن بولدیغی اکلاشلدی مع مافیه انکلیزلرك مداخلهٔ فعلیه‌لرینی جالب اولماق ایچون بحر سفید بوغازینی تهدیدن روسیه دولتی اجتناب ایدرك کلیبولیدن بدأ ایله بولایر استحکاماتی خط فصل خارجنده براقمش ایدی بونك اوزرینه سلیمان پاشا اردوسنك برقسمی بولایره وبرقسمی استانبوله جلب ایدلدیکی کبی حسب المتارکه تخلیه‌سی قرارکیر اولان طونه قلعه‌لری محافظه‌سنده‌کی عسکرله باطوم اردوسندن اولجه طلب اولنان طابورلر پیدرپی استانبوله کتورولمش وروسیه دولتنك تکلیفی وجهله قره دکزك ابلوقه‌سی قالدیریله‌رق سربستی سیر سفاین معامله‌سی اعاده واستانبول ایله هوجه بك اراسنه موضوع تلغراف خط بحریسنك ایشلمسنه مساعده قلنمشدر .

طرف دولت علیه‌دن صرپ مسئلهٔ اخیره‌سی حقنده نشر اولنان بیان‌نامه‌نك صورتی

نومرو ــ ١

صربلولر

سز عثمانلولرك پادشاهی وصربستانك متبوع مفخمی اولان ذات شوکتسمات حضرت شهریارینك تحت حمایه‌سنده سعادت وراحت ایله یشار وبر مختاریت ادارهٔ کامله‌نك نعم[1] وفوائدندن متمتع اولوب طورر ایکن بوندن برنجق سنه اول مدیر امورکز اولنلر سزی حکومت متبوعه‌کزه قارشو عصیان علنی‌یه سوق ایتدیلر بو عصیان سزك هردرلو فلاکتکزه سبب اولوب بونلرك اراسندن دها هنوز خاطرلردن چیقاجق قدر وقت کچمامشدر. عصیانك اوکی النديغی زمان ذات مرحمتسمات حضرت پادشاهی حال فلاکت اشتمالکزه مرحمت وایلروسیچون صداقتکزی شکران نعمت جدیده ایله تأیید ایتمککزی مراد ایدرك امارتك باب عالی‌یه اولان مناسباتنی محاربه‌دن اولکی حالی اوزره اعاده‌یه موافقت بیورمشلر ایدی ایشته بوسایه‌ده مختاریت اداره‌کز باقی قالمش وعساکر شاهانه قانلری بهاسنه فتح ایدلکلری فن حربجه مهم نقطه‌لری تخلیه ایدلمش وسزدن هیچ بر تضمینات وایلروسی ایچون برکونه تأمینات طلب ایدلمامش وحتی باب عالی مصائب واقعه‌نك جمله‌سنه سبب اولان ادملرك تبعیدینی

بیله اختیار ایلامشدر اشخاص مرقومه ایسه بونجه نعم والطافك قدر وشکرینی بیلمیه‌رك وایجاب حقانیت وظیفه‌یی طانیمیه‌رق محاربهٔ ماضیه اثناسنده ازسرنو حکومت مشروعهٔ پادشاهی علیهنده براختلال ایقاعنی تهیه واستحضاره حصر افکار ایتمشلر ایدی شمدی بونیات منفوره‌لرینی اجرایه فرصتی مساعد ظن ایدرك کذب وریادن عبارت برطاقم بهانه ایله دولت علیه‌یه اعلان حرب ایتدیلر جنات حق شو حقسز تعرضی جزاسز براقمز لکن ذات حضرت پادشاهی عصیان جدید تشکیلنه دولتجه حاضرلنلدیغی صره‌ده سزه اوغرایه‌جغکز مصائبك مسئولیتی کیمه راجع اولمق لازم کله‌جکنی بیلدکلرینی کوسترمك خصوصنی لازمه‌دن وایجاب حقانیتدن عد واعتبار بیورمشلردر .

طرف حضرت تاجداریدن استدعاکز اوزرینه صرب پرنسلکی مقام رفیعنه اقعاد وانواع الطاف ملوکانه‌لری وبرنجی عصیانی اوزرینه عفو وصفح همایونلری ایله دلشاد بیوریلان پرنس میلان ابرنویچ وظائف صداقت وناموسی ایکنجی دفعه اوله‌رق پایمال وسزی اداره‌یه لایق اولمدیغنی اثبات واظهار ایلدیکنه مبنی ذات معدلتسمات جناب شهریاری دخی مومی الیهك کندی کندیسنی صربستان پرنسلکی مقامندن سقوط حالنه وضع ایلمش اولدیغنی بیان وبونی سزه دخی اعلان بیورر .

صربلولر

دولت علیه‌نك متبوعیتی سایه‌سنده مستفید اولدیغکز حضور وسعادتی خاطریکزه کتوریکز ماضیده اولدیغی کبی استقبالده دخی صربستانك مدار مستقل سعادت وامنیتی بولنان قوانین سنیه‌یه توسل ایلیکز متبوعکز دشمنلریله برلك اولمیوب بالعکس سلطنت سنیه طرفندن مملکتکزك اصول مشروعه‌سنی اعاده ایچون صرف اولنه‌جق مساعی‌یه الکزدن کلدیکی قدر معاونت ایدیکز سلامتکز اندە‌در چونکه‌ك مقدس تعهداتی اویونجق ایدن اخلاقی بوزوق ادملره طرفدارلق ایدنلر جملهٔ ایتدکلرینه قریباً پشیمان اوله‌جقلردر پرنسکزك ومستشارانك حرکتنه کندیکز باقیکز انلر مطبوعکزك اعتمادینی ضایع ایتدکدن صکره ارتق سزك اعتمادکزه لایق اولوب اولمدقلرینه ینه کندیکز حکم ایدیکز هنوز سلاح ایله تأدیب وتنکیل اولنمدن وجدان عمومینك تنفیر ایتمکده اولدیغی برحرکتدن کیرو طورمقده تردد ایتمیکز .

تلغرافنامهٔ همايون صورتی

نومرو — ٢

مشيرم سليمان پاشا

مركز حربه عزيمتكز حركات عسكريه‌نك سلامتنجه مدار تأمين اولمغله محظوظ اولدم دون اختشام جريان ايدن مخابره اوزرينه النان جوابكزك مزاياسی بعض جهته عائد وحل فهمی زمانه مرهون ومعلق اولان آثار بيتوتی اشرابدن خالی اولمديغندن باعث تأسف اولمشيدی جواب جديد سزدن منتظرم اولان آثار رضا جويانه‌يی تأييد ايتمكله كسب ممنونيت اولندی چونكه دولتمزك برآن محو وبقاسی اولان زمانمز ذاتيله توغله متحمل اولمديغی جهتله اشبو صرده ممالكته توجه ايدن مهالكك دفعندن غيری برشيئه صرف ذهن ايتميانلر وطنك اك صادق ومسلككاری مسالكك احسنی اولمغين فی‌نفس الامر خدمتلری ممنونيت شاهانه‌مزه مستحقدر قالديكه ذات وافعالكزه اعتمادم وبالاخص قره‌طاغده ومحاربهٔ حاضره‌ده كوستردككز حميت وغيرت كامله وصداقت وطنيه‌كز حقنده تقديراتم بركمال اولديغندن بوبابده دائرهٔ امنيت تامه‌ده بولنمكزی ارزو ايدرم مملكتمزك مستعد اولديغی مخاطراتی سزه بيانه حاجت اولمديغی جهتله بوخطرلرك دفع وتعديليله دولتمزده بيوك برموقع مكافاته كسب استحقاق ايتمكز طبيعيدر مركز حربك بالذات قومانداسنده بولنمغله بعون الله تنظيم قوت وادارهٔ احتياجاته موفق اولهجغكزه اميدم بركمال اولديغی كبی حركات عموميهٔ جنوديه‌يی تأمين ايچون مركز مذكوره مربوط وخط جديد مدافعه اوزرنده واقع ديكر نقاط معلومه‌نك حركات تعرضيه وتدافعيه‌سنك حسن جريانه وهرموقعك لدی‌الحاجه بربرينه مظاهرت ايلسنه دقت وصرف مقدرت قلنمسی اهم بولنديغندن اكا كوره حركتكز مطلوبمدر . فی ٢٤ كانون اول سنه ٩٣

ادرنه‌ده امضا اولنان اساس صلح مضبطه‌سنك ترجمه‌سيدر

نومرو — ٣

روسيه وعثمانلو اردولری بيننده برمتاركه عقدیچون دولت عليه خارجيه ناظری سرور پاشا وخزينهٔ خاصه ناظری نامق پاشا حضرتلری جانب باب عاليدن ماذونيت كامله‌يی حائز اولدقلری حالده روسيه اردوسی باش قومندانی فخامتلو غران دوق نيقولا حضرتلرينك

اردوکاهنه کلدیلر غران‌دوق حضرتلری طرفندن حشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلری نامنه تکلیف اولنوب عثمانلو مرخصلرینك قبول ایلدکاری اساس صلح بالاتفاق صورت آتیه‌ده تعیین اولنمشدر .

اولاً بلغارستانك حدودی اکثریت اوزره بلغار ساکن اولان محللر اعتباریله تعیین اولنمق وهر حالده استانبول قونفرانسنك تنسیب ایلدیکی حدوددن اشاغی اولمامق شرطیله ممتاز وویرکو ایله مکلف بربکلك هیئتنه قونیله‌جق وبرحکومت ملیهٔ خرستیانیه‌سی ویرلو عسکری اوله‌جق وعساکر شاهانه بوندن بویله اوراده اقامت ایتمیه‌جکدر .

ثانیاً قره‌طاغك استقلالی تصدیق اوله‌جق وحرباً یدینه کچمش اراضی‌یه مساوی مقدارده توسیعی تأمین ایدیله‌جکدر وبونك حدود قطعیه‌سی ایلروده تحدید قلنه‌جقدر .

ثالثاً مملکتین ایله صربستانك استقلالی تصدیق‌اولنه‌جق ومملکتینه اراضیجه مقدار کافی تضمینات اعطاسی وصربستانك دخی تصحیح حدودی تأمین اولنه‌جقدر .

رابعاً بوسنه ایله هرسك تأمینات کافیه تحتنده اوله‌رق برمختاریت اداره‌یه نائل اوله‌جق واوروپا قطعه‌سنده بولنان ممالك دولت علیه‌نك سائر خرستیان ولایتلرنده دخی بویولده اصلاحات اجرا اولنه‌جقدر .

خامساً دولت علیه روسیه دولتنك اختیارینه مجبور اولدیغی مصارف حربیه وزیانی تضمین ایده‌جکدر بومصارف وزیانك کرك نقدجه وکرك اراضی وسائره‌جه صورت تضمینی ایلروده تعیین اولنه‌جقدر .

سادساً ذات حضرت پادشاهی استانبول وبحرسفید بوغازنده روسیه‌نك محافظهٔ حقوق ومنافعنی حشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلریله بالمذاکره قرارلاشدیره‌جقدر .

مقدمات صلحیه‌یی قرارلاشدیرمق ایچون باش قوماندان غران دوق حضرتلرینك اردوکاهنده ودولتین مرخصلری اراسنده درحال مکالمانه باشلانیله‌جقدر شواساسلرله برابر برمتارکه مقاوله‌نامه‌سی امضا اولندیغی کبی مملکتین وصربستان وقره طاغ اردولری داخل اولمق اوزره محارب اردولر بیننده‌کی مخاصمات مصالحه مکالماتنك دوامی مدتجه تعطیل ایدیله‌جکدر .

اناطولیده‌کی طرفین اردولرینك باش قوماندانلری کذلك حرکات عسکریه‌یه نهایت ویرمك اوزره بینلرنده برمتارکه عقدینه مباشرت ایلمریچون کیفیت درحال کندولرینه بیلدیریله‌جکدر .

متارکه امضا اولندیغنی متعاقب روم ایلیده ودین روسجق وسلستره قلعه‌لرینی واناطولیده ارضروم قلعه‌سنی تخلیه ایچون عساکر عثمانیه‌یه امر ویریله‌جکدر اندن بشقه متارکه مقاوله‌نامه‌سنده تعیین اولنان بعض نقاط حربیه‌ده مکالمانک دوامی مدتجه اقامت ایلمکه روسیه عسکرینک صلاحیتی اوله‌جقدر .

تأییداً للمقال اشبو اساس صلح مضبطه‌سی ایکی نسخه اوله‌رق ادرنه‌ده تنظیم وامضا ایدلمشدر . $\frac{١٩}{٣١}$ کانون ثانی سنه ١٨٧٨

نامق   سرور   نیقولا

ادرنه‌ده امضا اولنان متارکه مقاوله‌نامه‌سنک ترجمه‌سیدر

نومرو — ٤

جانب باب عالیدن وقوعبولان تکلیفه مبنی طرفین محاربین بیننده عقد مصالحه ایچون روسیه دولتی طرفندن تعیین اولنان اساسلری قبوله باب عالی مرخصلری اولاً سرور ونامق پاشالر حضراتنک اظهار ایلدکلری موافقت اوزرینه روسیه دولتی اردوسی باش قوماندانی حرکات عسکریه‌یی تعطیل ایتدیرمکه حاضر اولدیغنی بیان ایلدی .

متارکه عقدی ایچون مرخص اولمق اوزره فخامتلو باش قوماندان طرفندن حرب اردوسی رئیس ارکانی وپیاده جنراللرندن یاور حرب ایمپراطوری جنرال ناپوقوبچسکی ایله معیت ایمپراطوری جنرال ماژورلرندن مومی الیهک معاونی جنرال لوبچکی وباب عالی مرخصلری طرفندن دخی ارکان حرب فریقلرندن سعادتلو نجیب پاشا حضرتلریله ینه ارکان حرب میرلوالرندن سعادتلو عثمان پاشا تعیین اولندی .

سالف البیان ذوات حامل اولدقلری رخصت کامله ایجابنجه ذکری آتی شرائطی قرارلشدیرمشلردر .

اولاً مکالمات صلحیه‌نک جریانی مدتجه وبونلرک حصول حسن نتیجه‌سنه وياخود انقطاعنه قدر احکامی جاری اولمق اوزره برطرفدن روسیه وصربستان وروماتیانک قوهٔ عسکریه‌سی بیننده برمتارکه عقد اولنمشدر شقین مذکوره‌دن مکالمات منقطع اولدیغی تقدیرده مخاصمانه تکرار بدأ اولنمزدن اول طرفین محاربیندن هربری مخاصمانه قنغی کون وقنغی ساعتده باشلایه‌بیله‌جکنی تعیین ایله برابر متارکه‌نک فسخنی اوچ کون اولندن بیلدیرمکه مجبور اوله‌جقدر اشبو اوچ کون مدت طرفیندن برینک آمرندن الدیغی امری بولندیغی محلده دیکر طرفه تبلیغ ایده‌جکی زماندن بدأ ایده‌جکدر .

روسیه دولتی حرکات عسکریه‌نك ترکنی ودولت علیه بیننده قرارلشدیریلان متارکه‌نك شرائطنه موافقت ایتمسنی قره‌طاغه تکلیف ایده‌جکدر دولت‌علیه دخی قره‌طاغ علیهنه اجرای حرکاتدن فارغ اوله‌جقدر .

ثانیاً متارکه‌نك شرائطی قبول وامضا اولندیغی زماندن اعتباراً احکامی مرعی‌الاجرا اوله‌جقدر طرفین محاربین عساکرندن زیرده تعیین اولنان خط فاصلی وقت مذکوردن صکره تجاوز ایتمش بولنان عسکر اومثابه بتله اخذ ایتمش اولدیغی غنایمی رد ایله کیرو چکلمك لازم کله‌جکدر .

ثالثاً اساس مصالحه‌ده تخلیه‌سی مشروط اولان ودین وروسجق وسلستره‌قلعه‌لرندن ماعدا عساکر دولت علیه بلغرادجق وهزار غراد ایله حاجی اوغلی پازارجغنی ترك ایده‌جکلردر بناءً علیه برطرفدن روسیه وصربستان ورومانیا عساکریله دیکر طرفدن عساکر عثمانیه بیننده تأسیس اولنه‌جق خط فاصل بروجه آتی تعیین اولنمشدر .

خط فاصل بالچق وحاجی اوغلی پازارجغندن مرور ایلیان خط مستقیم اوزرندن هزار غراده طوغری کیدرك خط مذکورك ایلروسنده بش کیلو مترو عرضنده بربیطرف منطقه بولنه‌جق وخط مذکور هزار غرادن اسکی جمعه‌یه واسکی جمعه‌دن عثمان پازارینه وقوتله یعنی قازانه منتهی اوله‌جق وبومحللره روسیه عساکری اقامه اولنه‌جق وبیطرف منطقه خط مذکورك بش کیلومترو ایلریسندن تعیین ایدیله‌جکدر اندن ایلرو خط فاصل مووان ودلی قامچی وبوغاز دره نهرلری بوتجه واوغلانلی کویی وحاجی دره‌دن مرور ایله میسوری‌یه قدر وبیطرف منطقه بش کیلو مترو عرضنده اولمق اوزره ذکر اولنان نهرلرك ایکی ساحلی بوتجه دکزه وساحل دریادن دخی ترقوس کولنه قدر کیده‌جکدر شوقدرکه روسیه عسکری مهمات حربیه خارج اولمق اوزره ارزاقلك جلبنی تسهیل مقصدیله قره‌دکز ساحلنده یالکز بورغاز ومدیه‌ده اقامت ایده‌جکدر وترقوس کولنده‌کی خط فاصل چشمه‌جك وقارجالی طرفندن خط مستقیم اوزره کچه‌رك قره‌صو نهرینك ساحل یمینی اوزرندن تیمور یولنی قطع ایده‌جك وبونهرك بوتجه مرمره‌یه قدر کیده‌جکدر عساکرعثمانیه خط استحکاماتی وترقوس وخادم کویی وبیوك چکمجه‌یی تخلیه ایلیه‌جکلردر واوطرفده‌کی خط فاصل ایایورکی وآق بیکار طریقیله کوچك چکمجه‌دن بحرسیاه ساحلنه منتهی اوله‌جقدر عثمانلو وروسیه صفلری اراسنده‌کی اراضی بیطرف قالەرق اوراده متارکه‌نك دوامی مدتجه نه‌یکیدن استحکام یاپیله‌جق ونه‌ده ذاتاً موجود بولنانلر تزاید وتعمیر ایدیله‌جکدر مرمره طرفنده‌کی

خط فاصل کابیولی وشار کویدن بدأ ایله اورچی‌یه ودها اوته‌سنده اطه‌لر دکزی بوغنجه دده‌اغاج ومکری‌یه منتهی اوله‌جق وبونقطه یعنی مکری خط فاصل داخلنده بولنه‌جقدر وینه خط فاصل مریجه منصب اولان صولرك (آروا داخل اولمق اوزره) واطه‌لر دکزینه منصب اولان چایلرك تقسیم اولندیغی محلدن بدأ ایله جمعه‌یه کیده‌جك وکوستندیل واورانیه وپلانینا غولیاق ونسلیچه وپلانینا غراپا شنتجه وبونچ کوینه طوغری کیدن خط اوزرندن یکی پازار سنجاغی حدودینه وبوحدود اوزرندن دخی قوپانیك پلانینا دنیلان نقطه‌ده صربستانه منتهی اوله‌جقدر جمعه وکوستندیل واورانیه‌ده روس ویا صرب عسکری وپرشتنه‌ده دخی عثمانلی عسکری اقامه اولنه‌جقدر .

عساکر عثمانیه ایله قره‌طاغلولر اراسنده‌کی خط فاصل برروسیه مأمورینك مشارکتیله دولت علیه وقره‌طاغ طرفندن تعیین اولنه‌جق مرخصلردن مرکب قومیسیون مخصوص معرفتیله تحدید اولنه‌جقدر دولتین محاربین اردولری اراسنده‌کی خط فاصل اشبو شرائط همان اعلان اولنور اولنماز ایکی اردودن اورالره اك یقین قول وفرقه جانبندن مأمور ایدیله‌جك ضابطاندن مرکب برقومیسیون معرفتیله محلنده بلا افاته وقت تحدید ایدیله‌جکدر جوارنده عسکر اولمیان محللرده‌کی خط فاصل بالاده محرر اولوب ایکی اردویه دخی بیلدیریلان حدود طبیعیه‌نك کوستردیکی استقامتده کیده‌جکدر .

جمعه‌دن ایورانیه طریقیله یکی پازار سنجاغی حدودینه کیده‌جك حد فاصل برروسیه مأمورینك اشتراکی ایله عساکر شاهانه وحربیه مأمورلرندن مرکب قومیسیون واسطه‌سیله محلنده تحدید ایدیله‌جکدر .

رابعاً اشبو مقاوله‌نامه‌نك حین امضاسنده خط معینك خارجنده بولنه‌جق طرفین محاربین عساکری درحال کیرویه النه‌جق وبودخی نهایت اوچ کون ظرفنده اجرا اولنه‌جقدر .

خامساً عساکر شاهانه اوچنجی بندده کوستریلان نقاط مستحکمه‌یی ترك ایدرك سلاحلری ومهمات حربیه‌لری واشیای تجهیزیه‌لری وقابل نقل ادواتی ایله اتیده محرر جهتلره چکیله‌جکلردر یعنی ودین وبلغرادجقدن سن نیقولا بوغازی طریقیله آق پلانقه ونیش ولسقوفچه‌یه وتیمور یولی طوتمق ایچون هرقنغیسی قولای اولور ایسه اورانیه ویاخود پرشتنه طریقیله چکیله‌جکلردر وروسچق وسلستره وحاجی اوغلی پازارجغندن ورازغراددن دخی امرای عسکریهٔ عثمانیه هرقنغیسنه قرار ویرر ایسه یاوارنه ویاخود شمنی‌یه طوغری چکیله‌جکلردر قلعه‌لرك مهمات حربیه وسائره‌سی وحرب کمیلری ویاخود

میری یه متعلق شیلر یا برابر کتوریله جك ویاخود روسیه ادارهٔ عسکریه سنه تودیع ایدیله جکدر ایکنجی تقدیرده روسیه ادارهٔ عسکریه سی طرفندن بونلرك ایکی نسخه اوله رق امضا اولنان دفتری موجبنجه مصالحه نك انعقادینه دکین محافظه سی اسبابنی استحصال ایلیه جکدر بوزلمسی وچوریمسی قابل اولان ارزاق یا صاتیله جق ویاخود تعیین اولنان بها مقابلنده روسیه ادارهٔ عسکریه سنه ترك ایدیله جکدر اهالی اموالنه هیچ طوقونلمیه جقدر بالاده محرر قلعه لرك ونقاط مستحکمه نك تخلیه سی اولبابده محلی قوماندانلردن ویریله جك امرك اخذی کوننددن اعتباراً نهایت یدی کون ظرفنده اجرا اولنه جقدر .

سادساً عساکر شاهانه وسفن حربیه بوزلر مانع اولمز ایسه اوچ کون ظرفنده سنه یی ترك ایلیه جکلردر دیکر طرفدن روسیه ادارهٔ عسکریه سی طونه ده کی هر درلو موانعی ازاله ایدرك کمیلرك حق نظارتنی محافظه ایتمك اوزره طونه دن سیر وسفرینه مساعده ایلیه جکدر .

سابعاً روسیه ویاخود متفقلرینك عسکرلری بولنان ولایتلرده اشبو شرائطك حین امضاسنده هنوز دولت علیه ملکیه مأمورلری وار ایسه مأمورین مومی الیهم ینه اوراده قالهرق مأموریتلرینی اجرا وبین الاهالی اسایش وانتظامی محافظه ایلیه جك وروسیه امرای عسکریه سنك ایسته‌دکاری شیئی ممکن اولدیغی مرتبه یرینه کتوره جکلردر .

ثامناً روسیه عسکرینك اقامت ایلدیکی دائره داخلنده واقع تیمور یول خطلرینه اموال اهالی مثللو رعایت ایدیله جك وممتد اولدیغی محللرك جمله سنده سربستجه ایشلیه جکدر بناءً علیه دولت علیه تیمور یول قومپانیه لرینه ادوات متحرکه لرینی کرك عثمانلو وکرك روسیه عساکری النده بولنان خطك جمله سنده ایشلتمك صلاحیتنی اعطا ایلیه جکدر بو لجی وامتعه نك مرور وعبورینه سربستیت کامله اعطا اولنوب یالکز خط فاصل اراسندن مهمات حربیه وعسکر نقلی منع اولنه جقدر طرفین اردولرینك اقامت ایلدیکی دائره داخلنده ایشلیه جك تیمور یوللر بو اردولردن هر برینك ادارهٔ عسکریه سی نظارتی تحتنده بولنه جقدر .

تاسعاً باب عالی قره دکز لیمانلرنده کی ابلوقه یی متارکه نك دوامی مدتجه فسخ ایلیه جك وکمیلرك سربستجه بولیمانلره کیرمسنه مخالفت ایتمیه جکدر .

عاشراً روسیه وصرب وقره طاغ عسکرینك اقامت ایلدیکی دائره ده قاله جق عساکر عثمانیه مجروح وخسته لری روسیه متفقلرینك ادارهٔ عسکریه لرینك تحت محافظه سنه النه جق وفقط محللرنده عثمانلی اطباسی وار ایسه انلر طرفندن باقیله جقدر خسته ومجروحلر اسرای

حربیه‌دن معدود اولیه‌جق ایسه‌ده روسیه ومتفقلرینك امرای عسکریه‌سندن بر رخصت مخصوصه اولمدقجه کندولرینی بشقه محللره نقل ایتدیره‌میه‌جکلردر متارکه الافراقه کانون ثانینك اوتوز برنجی کونی اقشام ساعت یدیده باشلایه‌جقدر سائر مهلتلره کلنجه بونلر متارکه‌نامه‌نك متننده قرارلشدیرلمشدر .

اناطولیده‌کی مواقع حربیه‌یه متعلق تفصیلات روسیه اردوسی باش قوماندانی ودولت علیه جانبندن تعیین اولنه‌جق مرخصلر واسطه‌سیله تعیین اولنه‌جقدر روم ایلیده‌کی مواقع حربیه‌یه عائد اولان متارکه‌نك تاریخ بدائی اناطولیده‌کی روسیه اردوسی قوماندانینه تلغرافله بیلدیریله جکدر .

لونیس نه‌پوچنسکی عثمان نجیب

جزؤ ثانی

برنجی فصل

حمدی پاشانك صدارتدن عزلی وبعض تبدلات وکلا

ادرنه‌ده امضا اولنان اساس صلح مضبطه‌سی دولت علیه‌نك حرباً اوغرادیغی بلای هزیمتك نتایج طبیعیه‌سندن اولان شرائط مهلکه ومضره‌یی جامع اولمسنه مبنی صدراعظم حمدی پاشا تأمین استقبال ایچون تعمیر حاله چالشلمسی فریضه‌سنی جمله‌دن اول میدان ملاحظه‌یه قویوب مجالس مشورتده مقالات طویله مهمه سردواتیال ایلر ایدی . پادشاه زمان عبدالحمید خان حضرتلری ایسه کندو سلطنتلری اوائنده مغلوبیت حربیه سببیله ممالك محروسهٔ عثمانیه‌نك برانقسام کلی‌یه اوغرامسندن طولایی بالطبع متألم اوله‌رق شو حالك افکار عمومیه‌ده حاصل ایتدیکی تأثیرات عظیمه واو سببله شیوع بولان بعض اقاویل الیمه‌نك کندولرنجه باعث اولدیغی اضطراب واندیشه‌یه خداوندکار سابق سلطان مراد خامس طرفدارلرینك فسادات داخلیه‌یه یول اچمق وبوطریق ایله خداوندکار مشار الیهی تکرار تخت سلطنته اجلاس ایتدیرمك قیدنده بولندقلری روایاتی منضم اولمسیله برسنه‌یه یقین زماندن برو بشکطاش وراسنده کائنییلدیز قصرنده کمال احتیاط ایله اختیار اقامت ومحافظه‌لریچون عساکر کلیه جمع وتعبیه‌سنه دقت بیورمشلر ایدی . لکن اذهان ناس روسیه‌لولرك غلبانیله غلیانه باشلانجه پادشاهك اویله برعالم تحفظده امرار اوقات ایتمسی مقالات کوناکون انتشارینه باعث اولدیغی کبی محاربانجه هزیمت متتابعه‌نك وقوعی بحثنده برطاقم سیئات تعدادیله سرای همایون ووکلای دولت علیهنده زبان درازلقلر عیوته‌چیقوب مجلس مبعوثانك انجمن خصوصیلرنده دخی افکار عامه‌یه موافق طعنه زنلکار اشتداده باشلادی . حتی بوصره‌ده سرعسکر رؤف پاشانك خطیئاتی وداماد محمود پاشانك سیئاتی وروسیه تجارت واپورلرینك قره دکز بوغازینه قدر آسانله عثمانلی سفاینی سوریبوب کتورملرندن واو جهتله حصر بحری‌یی حکمسز برحاله کتورملرندن طولایی بحریه ناظری سعید پاشانك سوء معاملاتی تعداد وامور حربیه‌یه سرای همایوندن مداخله وقوعی سابقا مابین باشکاتبی وحالا داخلیه ناظری بولنان سعید پاشایه اسناد اولنه‌رق بونلردن عدم امنیت اظهار ایدلمش ایدی .

بناءً عليه صدراعظم حمدی پاشا بدايت مأموريتندن برو پادشاه حضرتلرينه عرض وبيان احوال ايله مشار اليهمك عزللرينی طلب ايديور ايدی . لكن معروضات واقعه‌دن افكار شهرياريده حاصل اولان تأثر ضايعات حربيه‌نك اسباب موجبه‌سنجه سرايك مداخله‌سی اقرديسنه منحصر اولمغله بوندن تبرئهٔ ذمتی ووكلايه عطف وتحميل مسئوليتی حاوی طرف شاهانه‌دن ويريلان جوابلر حقلرنده عرض شكايت اولنان ذواتك معلوملری اوله‌رق انواع القاآته باشلادقلرندن صدراعظمك افاداتنه هيئت مبعوثانه استناداً مقام سلطنتی تهديد معناسی ويريه‌رك بوكا غلبه ايچون مبعوثان نزدنده احوال حاضره مسئوليتنك وكلايه عائديتنی اثبات ايله ذات همايونی بریٔ الذمه كوستره‌جك مألده داخليه ناظری سعيد پاشا طرفندن برلايحه قلمه‌آلنوب بونك مجلس مبعوثانه ارسالی عند پادشاهيده تقرر ايتمش ايدی . انجق بويله برتبليغك اجراسی هيئت مبعوثانجه برچوق ابحاث ومقالاتی دعوت ايتمك طبيعی بولنديغندن مابين باش كاتبی لبيب افندی ايكنجی مابينجی عثمان بكه نهانی نقل ماجرا ايدرك « اكر بولايحه مبعوثانه كونديريلور ايسه پادشاهلغك حكمی ووكلای دولتك قدر وحيثيتی قالماز . بونك تأخيری چاره‌سنی بوله‌جق انجق سزسكز » زمينده سوزلر القا ايدر . عثمان بك پادشاهك لالاغندن يتشمش اولمق مناسبتيله نزد همايونده كلامی مؤثر اولديغندن باش كاتبك افاداتنی ديكله‌يوب اجرای اقتضاسنی درعهده ايلر . ايشته او اثناده شهريار حضرتلری لايحه‌يی هيئت مبعوثانه كوتورمك اوزره عثمان بكه توديع ايتدكده بعض سوزلرله پادشاهك بردرجه‌يه قدر نظر دقتنی جلب ايدرك اولاً صدراعظمه اراءه ايچون تحصيل مساعده ايلدكدن صكره باب عالی‌يه عزيمته شتاب ايدر . صدراعظم لايحه‌يی اوقودقده اغلامغه باشلايوب « بولايحه بركره مبعوثان النه دوشرسه پادشاهلق ووكلالق حكمسز برحاله كلور هپمز مبعوثانه اطاعت ايتمكه مجبور اولورز . برارالق پادشاهی دخی كتوروب مؤاخذه‌يه قالقيشورلر . شوكتلو افندمز كندوسنی بوسلاسل واغلاله نصل تسليم ايده‌جك ارتق بولايحه‌يی مبعوثانه كوتوروب كتورمامك سنك حميتكه قالمشدر سن بيلورسك » ديمكله عثمان بك كاغدی قوينه قويوب سرايه عودت وعرض ماوقعه جرأت ايدر . لكن پادشاه حضرتلری عثمان بكك لايحه‌يی مبعوثانه تبليغ ايتميوبده خود سرانه حركتله كيرويه كتوريشندن فوق الغايه حدتلنوب انی تكدير وتوبيخده درجهٔ افراطه كيتديلر ايسه‌ده صدر اعظمی جلبله استيضاح فكر ومطالعه‌سنه رغبت ايتدكلرندن عثمان بكك افاداتنی مؤيد جواب الدقلرندن لايحه‌يی هيئت مبعوثانه كوندرميه‌رك توقيف وابطال بيورديلر انجق صدراعظم

اصلاح احوال دولت حقنده‌کی فکر ومطالعه‌سنی تشدید ایدرك پادشاه حضرتلرینه « ییلدیز قصرنده تحفظی اقامت بیورملرنك زمانی دکلدر دشمن پای تختمزه قدر کلدی دولتمز تهلکهٔ عظیمه‌یه اوغرادی بویله تحرز وتترس حالندن چیقوب بشکطاش سراینه نقل ایدرك تبعهٔ صادقه کزك محبتیله تحفظه میل افکار بیورملیسکز وتخصیصاتکزدن اقچه ترکیله ادارهٔ مالیهٔ دولتجه بر تصرف حقیقی اجراسنه یول اچمالیسکز » مآلنده سوزلر سویلمش ومبعوثانجه حرکتلری باعث قیل وقال اولان وکلانك عزل وتبدیللری لزومنی تکرار عرض ایتمش ایدی حتی بوافاداتنی تحریراً دخی اورته‌یه قویمق ایچون مؤرخ حقیره برتقریر مسوده‌سی سپارش ایتمکله برابر « بن شومعروضاتی سوق صداقتله اختیار ایلدم پادشاهمز یااجرارینه مساعده بیورور یاخود بنی عزل ایدر شونتیجه‌لرك ایکیسی دخی مقصدمه موافقدر » دیمکله محافظهٔ جاه ومقام قیدنده اولمدیغنی تصریح ایلدی. لکن پادشاه حضرتلری صدراعظمك افاداتندن فوق الغایه متکدر اولوب ازجمله کندیلرینك بشکطاش سراینه نقللری تخت سلطنتدن خلعلری نیتنی تسهیل ایده‌جکی ظننده بولنملریله انك تکلیف ایدلمسنه اویله برمقصد خفینك اجراسی ایچون حاضرلنمش مقدمهٔ اغفالیه معناسی ویردیلر. واول امرده مبعوثانجه اولان قیل وقالك اندفاعیچون مجلس مبعوثان رئیسی حسن فهمی افندی‌یی‌که دعوی وکیلی ایکن مبعوث انتخاب ایدلمش وریاسته کلمش ایدی. نهانی اله الەرق بعض هدایا ایله دخی تلطیف بیوردیلر. اوجهتله حسن فهمی افندی صدراعظمك مبعوثانه اسناد ایتدیکی افاداتی تکذیب ایلدیکندن مشار الیهك عزل وتبدیلی ذهن همایونده تقرر ایلدی.

تبدل صدارت بووجهله مصمم اولدیغی صره‌ده بولایر استحکاماتی قوماندانلغنه تعیین اولنان سلیمان پاشانك ادرنه‌لی راسم بك وازمیرلی بنفشه زاده احمد افندی کبی افکار شدیده ایله کسب اشتهار ایدن بعض مبعوثانه حربك نتیجهٔ مغلوبانه‌سیله دولت ومملکتك دوچار اولدیغی فلاکتلری پادشاهك وارکان دولتك خطیئات وسیئاتی اثری اولمق اوزره شرح وبیانه واوجهتله تخدیش اذهانه دائر کاغدلر یازدیغی استخبار اولنوب چونکه محلنده بالمناسبه حکایه ایتدیکمز وجهله سلیمان پاشا خلع عبدالعزیز خانی وقعه‌سنده باشلیجه اجرا مأمورلرندن بولنمش اولمسی مناسبتیله ذاتاً نزد سلطنتده اهانتله محکوم ایکن بودفعه مبعوثانی تحریکه ابتداری خبر النتجه بالکلیه ورطهٔ ادباره دوشمش اولدیغی کبی مبعوثانك دوام اجتماعی دخی سلطنت علیهنده برمفسدت ظهورینی انتاج ایلیه‌جکی ظنی قوت بولمغله پادشاه حضرتلری مجلس عمومینك عربده‌سزجه تعطیل واشدای مبعوثانك استانبولدن تبعیدی

چاره‌سنه باقغه حصرنیت بیوردیلر . وبویله برنازك وتهلكه‌لی ایشی كورمكه وكلای موجوده ایچنده معارف ناظری وسابقا مجلس مبعوثان رئیسی احمد وفیق پاشادن بشقه اهل بوله‌مدقلری جهتله مشار الیهی مقام صدارته كتورمكی تصمیم ایتدیلر .

بناءً علیه احمد وفیق پاشا مابین همایونه جلب ایله تبشیر صدارت اولندقده بوبار كرانی تحمل ایچون اوچ شرط مهم عرض ایلدی كه برنجیسی صدارت نامنك باش وكالته تحویلیله مسئولیت وكلا اصولنك وضعی ایكنجیسی داماد محمود پاشانك طوبخانه مشیرلكندن وسعید پاشانك داخلیه نظارتندن عزلیله نظارت مذكوره‌نك باش وكالته علاوةً كندو عهده‌سنه توجیهی . اوچنجیسی مصالح عمومیه اوزرینه وقوع بوله‌جق معروضاتنه مقام سلطنت سنیه‌دن مساعده اولنمسی ماده‌لری ایدی واقعا سعید پاشانك مقام سلطنته انتماسی حسبیله عزلی ایستنلمز ایدی ایسه‌ده داماد محمود پاشانك صدر اسبق رشدی پاشا ایله اتفاقی ومسئلهٔ خلع قرارنده اشتراكی سوزلرینك تأثیریله دفع وتنكیلی ملتزم اولوب معمافیه سوء ظن عمومی سببیله انك وسعید پاشانك وكلا سلكندن چیقارلملری لازم كلدیكندن احمد وفیق پاشانك كرك شو تكلیفی وكرك معروضات سائره‌سی حكم زمان ومصلحت ایجاباتندن اولمق اوزره قرین قبول پادشاهی اولمغله بیك ایكی یوز طقسان بش سنه‌سی شهر صفرینك برنجی كونی حمدی پاشانك یكرمی یدی كونه بالغ اولان مدت صدارتنه ختام ویریلوب احمد وفیق پاشا داخلیه نظارتی انضمامیله باش وكالت مسندینه كلدی وطوبخانه مشیرلكنه مرخص ثانیلكله ادرنه‌ده بولنان خزینهٔ خاصهٔ شاهانه ناظری نامق پاشا تعیین وسعید پاشا دخی خزینهٔ خاصه نظارتنه نقل ایله وكلای دولت مسلكندن اخراج اولندیغی كبی صدر سابق حمدی پاشا ایدین وشورای دولت رئیسی قدری پاشا سیواس واوقاف ناظری جودت پاشا سوریه ولایتی والیلكیله دردولتدن چیقاریلوب شورای دولت ریاستی عدلیه ناظری صفوت پاشایه وعدلیه نظارتی صدارت مستشارلغنده بولنان خورشید پاشایه واوقاف ومعارف نظارتلری برلشدیریله‌رك محكمهٔ استیناف رئیسی صبحی پاشایه وتجارت ونافعه نظارتی اوحانس چامیچ افندی‌یه توجیه ایله سائر وكلا یرلرنده ابقا اولندی .

احمد وفیق پاشانك باش وكالته كلیشی مركز سلطنتك اك بحرانلی زمانته مصادف اولوب شویله كه روسیه دولتی اساس صلح مضبطه‌سنی بربیاض كاغد كبی بلا تعدیل وتغییر دولت علیه مرخصلرینه قبول وامضا ایتدیرمش وبیوك چكمجه‌دن برخط متاركه تعیین

ایلسکله پای تخت دولتی حصر وتضییق ایلمش واستانبوله کلان ایکی یوز بیکی متجاوز روم ایلی مهاجرینی اماکن عمومیه وخصوصیه‌یی وسوقاق ومیدانلری قاپلامش وضایعات ملکیه واحوال فوق العادهٔ حربیه‌دن ناشی واردات دولتك قسم کلیسی تحصیل اولنه‌مدیغندن خزینهٔ مالیه ناقابل تعریف برمضایقه‌یه اوغرامش وقوائم نقدیه اعتباردن ساقط اولوب براوقه ات قائمه حسابیله یوزغروشدن زیاده‌یه چیقه‌رق وحوائج سائره‌ده اونسبتده کوره غلا حاصل اوله‌رق اتمکجی فرونلری قپانمش واهالئ شهرك دائرهٔ انتعاشی تصوردن خارج براضطراب ایچنه دوشمش ایدی . لکن احمد وفیق پاشا تهدیدینی ایقاعه واوامرینی اجرایه قادر برذات فعال اولدیغندن باش وکالته مأموریتی عقیبنده دولتك انقیاد مصالحه وطلب متارکه‌یه مجبوریتی اسبابنه دائر مورخ حقیره تسوید ایتدیردیکی بیان نامه‌یی بالذات هیئت اعیان ومبعوثانه تبلیغ ایله مجلس عمومی‌یی تعطیل ومبعوثاندن تفصیلاتی یوقاریده یازدیغمز مقالات ایله مقام سلطنت علیهنده نشریاته سبب اولان راسم بك واحمد افندی ومصطفی بك ویوسف افندی‌یی بلاتوقف مملکتلرینه دفع وتبعید ایتمکله پادشاهك خدشهٔ فکرینی تعدیل ایلدی بوماده مجلس وکلاده مذاکره اولنمزدن اول ذکر اولنان مبعوثلرك ادارهٔ عرفیه دیوان حربنده بالمحاکمه اجرای جزالرینه ارادهٔ پادشاهی صادر اولمش ایدی . لکن احمد وفیق پاشا او قدر شدت کوستریلور ایسه قانون اساسینك الڭ مهم اثری اولان مجلس مبعوثانك وقع وحیثیتنه طوقنلدیغی وادیسنده تخدیش اذهان نامی مؤدی سوزلر ظهور ایدر اودرلو شایعاته محل براغلمامقله برابر مقصد دخی حاصل اولمق ایچون ذکر اولنان مبعوثلرك مملکتلرینه دفعلریله اکتفا اولنملیدر دیدی . وبونی وکلای دولتك تحت تصدیقنه الدیروب ارادهٔ پادشاهی‌یی اکا کوره استحصال واجرا ایتدی . وممکن الاستحصال واردادن خزینهٔ دولته اقچه جلب وپای تختك تقلیل ازدحامیچون مهاجرین عائله‌لرینی اناطولی ساحلنه سوق ایتمکه ودوائر عسکریه‌نك واهالینك احتیاجاتنی تسهیل ایلمکه مسارعتله برابر فرونلره اعانهٔ نقدیه اجراسیله اتمك اعمالاتی تعطیلدن قورتاردی . وزماناً فوق الغایه مهم اولان امور سیاسیه مذاکراتنه دخی صرف مساعی ایتدیکندن افکار عامه‌یی قاپلایان ظلام دهشت ووحشت یواش یواش کسب خفت ایتمکه باشلادی .

ایکنجی فصل

صفوت پاشانك مقدمات صلحیه مکالمه‌سیچون مرخصیتله ادرنه‌یه اعزامی وتعلیماتنك احکامی

اساس صلح مضبطه‌سی ومتارکه مقاوله نامه‌سی امضا اولندقدن صکره سرور ونامق پاشالرك مرخصاقلری ختام بولدیغندن کندولری استانبوله عودت ایلدیلر . چونکه‌غران دوق نیقولانك قزانلقده الك اول وقوع بولان تکلیفات قطعیه‌سنك بری دخی مقدمات صلحیه ایچون هوجه بك ویاخود سیواستپول شهرلرندن برینك محل مکالمه اولمسی ودولت علیه مرخصلرینك اورایه کیتمسی کیفیتی ایکن روسیه عسکرینك ادرنه‌یی ضبط ایله استانبول اوزرینه یوریمکده هیچ برمانعه تصادف ایتاملری حسبیله ایشك رنکی بتون بتون دکشدیکندن ذکر اولنان اساس صلح مضبطه‌سنه مقدمات صلحیه مکالمه‌سنك روسیه اردوکاهنده اجرا اولنه‌جغی درج ایدلمش وروسیه دولتنك بوندن مقصدی دخی امتداد مکالمه زماننده حدوث ایده‌بیله‌جك بعض وقایع ناکهانیدن پای تختك قپوسی اوکنده استفاده ایتمکدن وسلاح غالبیتی التنده مکالمهٔ صلحیه اجرا ایتدیرمکدن عبارت بولنمش ایدی .

بناءً علیه دولت علیه مرخصلرینك عودتلرینی متعاقب مقدمات صلحیه‌مکالمه‌سیچون مدت مدیده نزد دولت علیه‌ده روسیه سفیری وغوائل ومصائب حربیه‌نك مرتب ومسببی جنرال اغناتیف برنجی وهنکام ظهور حربده روسیه‌سفارتی مصلحتکذارلغیله استانبولده بولنمش اولان موسیو نلیدوف ایکنجی مرخص تعیین قلندیغی روسیه دولتی جانبندن باب عالی‌یه رسماً تبلیغ اولنمغله طرف دولت علیه‌دن دخی شورای دولت رئیسی صفوت پاشا مرخص اول وبراین سفیری سعداه بك مرخص ثانی نصب ایدیلوب سعداه بکك استانبوله ورودینه انتظارله وقت کچورلمامك ایچون صفوت پاشا علی‌العجله ادرنه‌یه اعزام اولندی مشار الیهك مأموریتی تقرر ایلدیکی صره‌ده مقدمات صلحیه مکالمه‌سنجه دولتك حقوق وارزوسنه موافق مواد درمیان اولنه‌رق اساس صلح مضبطه‌سی احکامنك اثنای مکالمه‌ده بردرجه‌یه قدر تعدیلی چاره‌لرینی ارامق بحثنده بین‌الوکلا تعاطئ افکار ومطالعات ایدلدکدن صکره دولت علیه مرخصلرینه تعلیمات مفصله اعطا اولندی .

شویله‌که اولا بلغارستانك امارت حالنه قونلسندن صرف نظرله اداره‌جه دولت‌علیه‌یه ارتباط مشروعنی تأمین ایلیه‌جك برمختاریت‌اداره تحتنه النمسی‌ضمننده پك‌زیاده چالشیلوب

فقط روسیه دولتنك بو ماده‌یه فوق‌الغایه اهمیت ویره‌جکی جهتله اولبابده صرف اولنه‌جق
مساعی ثمره بخش اوله‌ماز ایسه بلغارستانك حدودینی بالقانلرك اوته طرفنده تشکیل ایتدیرمك
وبو مقصدك استحصالی تقدیرنده بلغارستان اتخاذ ایدیله‌جك دائرهٔ ملکیه‌نك اهالیسی قبل
المحاربه اودائره داخلنده موجود اولان نفوس مختلفه اعتباریله تعیین اولنوب اورالردن
مهاجرت خونریزانه ایله چیقاریلان اهالئ مسلمه‌نك یرلرینه عودتلریله مال وجانلری وکافهٔ
حقوق مدنیه‌لری تحت تأمینه آلدیرلمق وبلغارستان پرنسی اجنبی اولیوب قوانین داخلیه‌سی
مجلسنجه تنظیم وفرمان عالی ایله طرف دولت علیه‌دن تصدیق وتأیید اولنمق وامارتك
درسعادتده قپو کتخداسی بولنیوب خصوصات لازمه‌ده طوغریدن طوغری‌یه باب عالی
ودوائر سائره ایله مخابره ایتمك وبلغارستان ایچون ترتیب اولنه‌جق عساکر ملیه ضابطان
ونفراتنك ثلثی اسلام وثلثانی بلغار اولوب سائر غیرمسلم اهالی دخی بولنلدن حسابنه ادخال
قلنمق وبلغارستان دائره‌سنده بولنه‌جق یرلرده الیوم دولتك الدیغی وارداتدن مصارف
محلیه وخرستیانه مخصوص بدلات عسکریه تنزیل واخراج اولندقدن صکره باقیسی طلب
ایدیله‌رك نه مقداری طوتدیریله بیلور ایسه ویرکوی مقطوع سنوی اتخاذ قلنمق ودولت
علیه‌نك دیون موجودهٔ عمومیه‌سندن نفوس نسبتنده یاخود واردات قدیمه اعتباریله ایجابی
مقداری وتیمور یوللر تأمین تمتعاتندن خط طریقك کذرکاهنه نسبةً لازم کلان قسمی
بلغارستان حصه‌سی اوله‌رق تفریق وامارت اهالیسنه تحمیل ایدلمك واهالئ مسلمه‌نك
بلغارستانجه ادارهٔ مملکتده اشتراکاری ایله سکنه‌سی صرف اسلام اولان محللر مأمورلری
اسلامدن واهالیسی مختلط بولنان یرلر مأمورلری دخی مختلط اوله‌رق تعیین قلنمق
وجوامع ومساجد واثار سائرهٔ خیریه‌نك جماعت محلیهٔ اسلامیه طرفندن اداره اولنمسی
مشروط طوتلق وبلغارستان دائره‌سی خارجنده ساکن اولان واو دائره‌یه کیدوب کلان
بلغارلرك سائر تبعهٔ عثمانیه کبی نظامات عمومیه تحتنده بولندیریله‌رق حقلرنده اکا کوره
معامله اولنمق وتخلیه اولنان ودین وروسجق وسلستره قلعه‌لری هدم ایتدیریله‌رك اشبو
نقاط حربیه استحکاماتدن وطونه ترسانه‌سی ادوات ووسائط بحریه‌دن خالی براغلمق
وفقط کرك حین هدملرینه قدر قلاع مذکوره وکرك بلغارستانده کائن سائر بلاد وقصبات
صرب ورومانیا عسکرینه براغلمیوب موقتاً روسیه عسکری طرفندن محافظه ایدلمك ماده‌لرینه
ثانیاً قره‌طاغك توسیع اولنه‌جق اراضیسنك استانبول قونفرانسی قرارینی متجاوز اولمامسنه
وبرلیجان ایستنیلور ایسه اشقودره طرفندن ترکنه قطعیاً مخالفت ایدیلوب « دالماچیا »

جوارندن اعطاسنه وفقط بوکا مقابل اشقودره‌نك بویانا نهرنده قره‌طاغلولر ایچون سیر سفاینه رخصت ویرلمسنه ثالثاً رومانیایه دوبریجه‌دن بر ترك ایتدیرلمیوب اهالیسی اکثریا اولاحدن کلمش اولان ودین جوارندن مناسب مقدار محل ویرلمسنه وصربستانه‌دخی ودین جهتندن بر اعطاسنه والحاصل بوایکی امارته ترك اولنه‌جق اراضینك بلغارستان امارتنه قاله‌جق محللردن تفریقی ایله اورالرك نفوس اسلامیه حقوقنك دخی تأمین ایتدیرلمسنه وطونه نهرنده کائن اطه قامه‌سنك وقارشوسنده کائن بطرف اراضینك رومانیا وصربستان امارتلرندن برینه علاوه‌سی ایستنیلور ایسه استیذانه تعلیق ایله باب عالی‌یه اشعار اولنمسنه رابعاً رومانیا وصربستان امارتلرینك بعد ازین ترکی طبیعی اولان ویرکولرینه مقابل بر دفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره اقچه استحصالنه خامساً جمله تکلیفاتدن اولان مختاریت اداره ماده‌سنه اساساً مخالفت التزام اولنمغله برابر چونکه روسیه دولتنك مرام اصلیسی بلغارستان امارتنك تشکیلی قضیه‌سی ایکن بوسنه وهرسك حقنده مختاریت اداره وضع ایتدیرمك ایستمسی او طرفلرك اسلاو اهالیسنی اوستریانك تشبثات سابقه‌سنه قارشو تحت منتده بولندیرمق ودیکر روم‌ایلی ولایاتنده اکا یقین اصلاحات اجراسنی تکلیف ایتمسیده روملره برجمله کوسترمك نیتندن منبعث اوله‌جغندن بوسنه وهرسك ایچون طرف دولت علیه‌دن موعود اصلاحات دائره‌سنده براداره وضعنه وولایات سائره‌ده دخی ایجابات محلیه‌لرینه کوره اصلاحات اجراسنه دائر تأمینات ویرمه‌رك ذکر اولنان تکلیفاتك تعدیلنه سادساً تضمین مقابلنده توسیع ملك غرضی اورته‌یه آتیلور ایسه رد اولنوب نقداً تسویه‌سی تکلیف اولندقده دخی مقدارینك مذاکره‌یه تعلیق ایدلمسنه وبرده بوتضمینك اداسنه قدر روسیه عسکرندن برقسمنك ممالك دولت علیه‌دن چیقمامسی وبونلرك اداره واعاشه‌سی تکلیف اولنورایسه قبول اولنمامسنه مرخصلرك صرف مساعی واقدامات ایتملری قرارلشدیرلدی.

اوچنجی فصل

انكلتره دونغماسنك بحر سفيد بوغازندن دخولی وروسیه عسكرینك ایاستفانوسه ورودی ووقایع سائره

شرائط صلحیه تكلیفاتنك مع المحاذیر دولت علیه‌جه قبولنه باعث اولان اسباب واحوال صره‌سنده مفصلاً ذكر ایتدیكمز وجهله انكلتره دولتی مسئلهٔ حربیه‌ده سالك اولدیغی مسلك بیطرفی وبیقیدی‌یی محافظه ایدرك دولت علیه‌نك كندوسندن معاونت امیدنده بولنماماسنی اچیقدن آچیغه درمیان ایتمش اولمغله برابر روسیه اردولرینك پلونه وقعه‌سندن صكره توالیٔ غلباتی انكلتره خلقنی خواب غفلتدن اویاندیروب افكار عمومیه‌ده روسیه‌نك استانبول كبی جهانك بر نقطهٔ حاكمه‌سنه مالك اولوبده انكلیزلرك شرقده اولان منافع كلیه‌سنه پرده كش ممانعت اوله‌بیلمسی مخاطره‌سی حركت مذبوحانه ایچنده معاونت قبیلندن اوله‌رق دولت علیه ایله اتفاق تدافعی عقدی لزومنی هر كسه حس ایتدیرمش ایدی. اما انكلتره دولتی بویله بر اتفاقه كیریشه‌جك اولسه بیله عساكر دولت علیه‌نك هزیمته اوغرامه‌لری حسبیله تجدد حرب حالنده دولت علیه‌یه كوونه‌مدیكندن وفرانسه حكومتی المانیایه مغلوبیتندن برو بو كبی مسائل خارجیه‌یه فعلاً مداخله‌دن ال چكمكه مجبور اولمغله انك قریم محاربه‌سنده اولدیغی كبی انكلیزلرله متفق اولوبده روسیه‌یه اعلان حرب ایتمسی ناقابل والمانیا دولتنك اویله بر اتفاق دائره‌سنه جلبی دخی بالوجوه محال اوله‌جغندن بدایت محاربه‌ده خفیاً یاپیلان « موراندوم » احكامنه كوره انكلتره‌جه طریق بی طرفینك تركی انجق انكلیز منافعی نامیله تعیین اولنان مواده مربوط اولمق لازم كلیور ایدی .

روسیه دولتی ایسه حرباً نائل اولدیغی غلباتك ثمره‌سنی ینه او « موراندوم » دائره‌سنده اقتطاف ایدوبده انكلیز منافعنه تعلقی اولان نقاطه تعرضدن اتقا ایتمكده ایدی .

اما اوستریا دولتی روسیه اردولرینك غلبه‌سیله روم ایلی قطعه‌سنده بولنان اقوام مختلفه حسابنه استحصال اولنه‌جق فوائدی استرقاب ایدرك انقسامات ملكیه‌دن كندوسنجه‌ده دخی بر حصه آرامغه مقدمه اولمق اوزره انكلتره ایله مطمح نظرلری اولان استیلاسی طمعیله تهیئات حربیه ایچون التمش میلیون فلورین صرفنی مجلس مبعوثاننه قبول ایتدیردیلر . دیكر طرفدن انكلتره پارلمنتوسی وقتندن اول اچیله‌رق قرالیچه‌نك ایراد ایلدیكی نطق رسمیده « مخاصمات مع التأسف امتداد ایتدیكی حالده منتظر اولمیان بعض وقوعات ظهوریله بونلرك تدابیر احتیاطیه اجراسنه بزی مجبور ایده‌جكنی كتم واخفا ایده‌مم . تدابیر مبحوثه‌نك

فعلاً اجراسی تدارکات مقتضیه‌یه متوقف اولمغله بومقصد ایچون لازم اولان اسبابك تهیئه‌سی خصوصنده پارلمنتونك مساعده امنیتم برکالدر » دینلمش وانکلتره باش وکیلی لورد بیقونسفلیدك دولت علیه سفیری موسوروس پاشایه وقوعنی یوقاریده ذکر ایتدیکمز تبلیغات محرمانه‌سی بوندن نشأت ایتمش ایدی .

الحق آنفاً ذکر اولنان « مموراندوم » موجبنجه ذاتاً اوستریا دولتنك روسیه منافعنه مقابل حق سکوت اولمق اوزره بوسنه هرسك قطعه‌سنی اشغال ایتمسنه روسیه وانکلتره دولتلری بیننده اولجه جواز کوسترلمش اولمسیله اوستریا دولتنك تهیئات عسکریه‌سی روسیه علیهنده دکل او مقصد استیلا کاری ایچون اولدیغی کبی او کونلرده دولت علیه حالت نزعه کلمش خسته‌یه دونوب انکلیزلرك عسکر ودونمه حاضر بوبده فرضا برانفاق تدافعی‌یه کیریشملری لازم کلسه انك اجراآت فعلیه‌سی ظهورینه قدر روسیه عسکرینك استانبوله کیره‌جکی تحقق ایتمکله دولت علیه بوحالی انکلتره دولتنه بیلدیروب الدیغی جواب روسیه عسکرینك استانبوله احتمال دخولی انکلتره دولتك اعلان حرب ایتمسنی مؤدی اوله‌میه‌جغی وادیسنده ایدی که تدارکات سفریه‌نك ترك منافعی وقایه نیتیله اولمیوب بلکه صرف انکلیز منفعتنی محافظه قرارینه مستند براحتیاط کارلق اولدیغنی بونکله دخی ظاهره چیقمسی دولت علیه‌نك روسیه دولتیله طوغریدن طوغری‌یه عقد مصالحه چاره‌سنی آرامغه میلنی انتاج ایلدی .

لکن قرار متارکه اقتضاسنجه روسیه عسکرینك انکلیزلرجه ملحوظ اولمیان مواقعه قدر ایلرولیوب استانبول جوارنده اردو قورمسی واستانبول ایچنده یوز بیکلرجه مهاجرینك اجتماعیله عمومه بردهشت کلمسی انکلتره دولتنی طریق بیطرفیدن چیقمغه اجبار ایدوب بناءً علیه انکلتره سفیری موسیو « لایارد » استانبولده بولنان انکلتره تبعه‌سنك محتمل الظهور اولان واقعاتده تأمین مال وجانلری ایچون انکلتره‌نك آق دکز دونماسندن برفیلونك استانبوله کلمکه امر الدیغنی وبوده صورت دوستانه‌ده اولدیغنی باب عالی‌یه تبلیغ ایلدی .

هیئت وکلا بوداهیهٔ ناکهانینك دفعی چاره‌سنه باقلماز ایسه روسیه دولتنك صولنی ارتیره‌رق دولت علیه‌یی بالکلیه مضمحل ایده‌جك وقایعه سبب اوله‌جغی ملاحظه‌سنده متفق واو جهتله انکلیز دونماسنك آق دکز بوغازندن دخولنه مساعد اولمامسی رأینده متحد اولدیلر . انك اوزرینه باش وکیل احمد وفیق پاشا انکلتره ایلچیسیله ایتدیکی مکالماتده

« استانبولجه مخل اسايش برحال يوقدر . دولت عليه مادامكه روسيه‌لولرله عقد مصالحه‌يه قرار ويرمش وادرنه‌يه مرخص كوندرمشدر شو حالده انكليز دونماسندن اويله برفيلونك استانبول ليماننه كيرمسى چتالجه‌يه كلان روسيه اردوسنى توحيش وتوهيم ايده‌جكندن دولت عليه بوكا راضى اوله‌ماز . وكنديسنك مخاطرهٔ عظيمه ايچنه دوشمسنى موجب اوله‌بيله‌جك بويله بر حركتى انكلتره دولتى دخى تجويز ايتمز » ديه‌رك ايشى كچشديرمك ايستدى . انكليز ايلچيسى ايسه دونما قوماندانك الديغى تعليمات قطعى اولديغندن بحثله « باب عالينك شو افاده‌سنى لوندره‌يه يازارم اما دولتمجه بوقراردن رجوع قابل اوله‌ماز ظن ايدرم » جوابنى ويرمكله ارتق انكليز كميلرينك بوغازدن كيره‌جكلرى اكلاشلديغندن بونلر بوغازه تقرب ايتدكلرنده جبراً كيرمك ايسترلر ايسه مقابلهٔ فعليه كوستروبده انكلتره دولتى ايله محارب اولمق عقل قبول ايدر شى اولمامسنه مبنى پروتستو ايله اكتفا ايديله‌رك كميلرك دخولى دولت عليه‌نك تحت رضاسنده اولمديغنك قوماندانه بيانى ضمننده بحرسفيد بوغازى محافظنه تعليمات كوندرلدى . وانكليز ايلچيسنه دينيلان سوزلر لوندره سفارتى واسطه‌سيله انكلتره دولتنه بيلديرلديكى مثللو دولت عليه‌نك بو دونما ماده‌سنده اتخاذ ايلديكى معامله ادرنه‌ده بولنان غراف دوق نيقولايه دخى اشعار قلندى . انجق انكلتره خارجيه ناظرى لورد دربى لوندره سفيرى موسورس پاشايه برتقرير كوندروب مألنده « انكلتره دولتى باب عالينك دونما سوقى حقنده‌كى تبليغاتنى مطالعه ايتدى . استانبولده بولنان تبعه‌سنك محافظهٔ جان ومالى حقنده حكومتك كوستره‌جكى اقداماتدن امين ايسه‌ده ظهورى ملحوظ اولان بعض احوالده استانبولده قاريشقلق چيقمسندن بحق خوف وتلاش ايتديكى جهتله تبعه‌سنك اوكبى مخاطراتدن حمايه‌سى ايچون برفرقه دونما بولنديرمقده معذوردر. دونمانك بوغازدن مرورى ايچون اقتضا ايدن فرمان عالى اعطا اولنه‌جه‌يه دكين وقت كچه‌بيله‌جكندن وتلغراف مخابراتنك انقطاعى احتماليله برابر قلعهٔ سلطانيه‌نك استانبوله اوزاقلغى جهتيله بر قاريشيقلق وقوعنده وقتيله يتشيله‌ميه‌جكندن تعميرى غير قابل برطاقم مصائبه ميدان ويرمامك ايچون دونمامزك شديدن استانبولجه يقين بر موقعده بولنديرلمسى قرار كير اولمشدر. انكلتره دولتى باب عالى طرفندن بوتدبير احوال حاضره‌نك اثر الجاآتى نظريله باقيله‌جغنى اميد ايدر » دينلمش ايدى .

موسورس پاشا لورد دربينك شوتقريرينى تلغرافله باب عالى‌يه بيلديرديكنى متعاقب اميرال هورنبى قوماندا‌سيله التى قطعه زرهلى وبرقطعه اخشاب انكليز سفاين حربيه‌سى

بحر سفید بوغازینك مدخلنده واقع قوم قلعه پیشکاهنه تیمور آتوب آمیرال بوغاز محافظلندن مساعده طلب ایتمش ونهایت بوغازدن کچهرك کلیبولی‌یه طوغری کلمکده بولنمش ایدوکی استخبار ایدلدی چونکه اولجه ویریلان معلوماته جواباً روسیه اردوسی باش قوماندانی غران دوق نیقولا باب عالی‌یه کوندردیکی مکتوبده « اکر انکلیز کمیلری استانبول لیماننه کاورلر ایسه کندولرینك دخی اکا مقابل برمعاملهٔ احتیاطیه اجرا ایتمکه ایمپراطوردن امر الدیغنی بیلدیرمش اولدیغندن وانکلیز کمیلری کلمکده بولندیغندن بیان حالی متضمن روسیه ایمپراطورینه برتلغرافنامهٔ همایون یازلدی . جواباً کلان تلغرافنامه‌ده انکلیزلرك دونما کوندرملری اوزرینه کندوسنك دخی استانبوله برفرقه عسکر صوقمغه مجبور اوله‌جغی وبوندن بشقه برمنویٔ ضمیری اولمیوب حقوق پادشاهی‌یه ذره‌جه تعرض ایتمیه‌جکنی یازمش اولدیغنك اوزرینه دونمانك استانبوله ورودی دولت علیه‌نی روسیه تهدیداتنه اوغراته‌جغی بیانیله تأخیر عزیمتی ایچون انکلتره قرالیچه‌سنه وا کا بافعرق استانبوله صوق عسکر ایتمامسی ضمننده روسیه ایمپراطورینه تلغرافنامهٔ همایونلر تسطیر قلندی . لکن بونلرك نتیجه‌سی موافق ظهور ایتمیوبده انکلیز کمیلری استانبول لیماننه کیره‌جك وبرفرقه روسیه عسکری دخی داعیهٔ رقابتله استانبوله طوغری ایلرولیه‌جك اولور ایسه تحدث ایده‌جك وقایع حساب وتخمین قبول ایده‌میه‌جکندن دولتجه نه‌کونا حرکت اولنمق لازم کله‌جکنك بر مجلس فوق‌العاده عقدیله حضورلرنده مذاکره اولنمسی طرف پادشاهیدن تنسیب واراده بیورلمغله بالجمله وکلا وصدر اسبق وسابق محمد رشدی وادهم پاشالر وشیخ الاسلام سابق خیرالله افندی ومجلس اعیان رئیسی عاصم پاشا وصدور علما ومشیران وفریقاندن بعض عسکری امراسی ورجال دولت متحیزانی واعیاندن بعض ذوات ایله هیئت مبعوثان رئیسی حسن فهمی افندی واستانبول مبعوثلرندن استارجیلر کتخداسی احمد افندی ایله خداوردی زاده اوحانس افندی وبروسه مبعوثی بهاالدین افندی طقسان بش سنه‌سی شهر صفرینك اوتنجی چهارشنبه کونی ییلدیز قصر همایوننه جلب ودعوت قلنوب پادشاه حضرتلری مجلس اوطه‌سنه متصل دیکر اوطه‌نك قپولرینی اچدیروب ایچروسنده وضع اولنان تخت عالی‌یه قاعد اولدیلر.

مؤرخ حقیر دخی پیشکاه پادشاهیده اقامت ایتمکده ایدم رئیس وکلا احمد وفیق پاشا اجمال احواله دائر برمقاله ایراد ایدرك انکلتره دونماسی ورود ایدوبده روسیه عسکری استانبوله طوغری ایلرولیه‌جك اولور ایسه یامدافعه ایله تجدید محاربه ایدلمك ویاخود بر مقاوله تحتنده وصورت مصلحانه‌ده قبوللرینه موافقت اولنمق شقلرندن برینك اختیاری

لازم كله‌جكنى افاده ايله ارايه مراجعت وابتدا مدافعه‌يه اقتدار اولوب اولمديغى بحثنده امراى عسكريه‌دن سؤال مطالعه‌يه مباشرت ايلدى .

انلرك خلاصهٔ افاده‌لرى عقد صلح ايچون روسيه دولتنه مراجعت قرارنده ديدكلرى كبى مدافعه‌يه اقتدارسزلغى تكراردن عبارت اولوب بنابرين روسيه عسكرينك مقاولهٔ مصالحانه عقديله پاى تخته قبولى امر ضرورى اولديغنى سويلديلر . سائر حضارك اكثرى دخى عدم استطاعت عسكريه سببيله روسيه عسكرينك اولصورتله قبولى رأينده بولنديلر . وبوصره‌ده انكليز دونتماسنك كليشى حسب الظاهر انكلتره منافعنك واستانبولده بولنان انكلتره تبعه‌سنك محافظه‌سنه بنا اولنمقده ايسه‌ده نتيجهٔ حالك نه‌يه منجر اوله‌جغنى كسديرهمز ديديلر . بعده جريان ايدن سوزلر هيئت وكلانك شو مسئله‌ده متخذلرى اولان مسلكك امكان اوزرينه اتخاذ ايدلمش بولنديغنى وانكليز كميلرينى تأخيرك عدم احتمالى حالنده كله‌جك روسيه فرقه‌سنى شرايط لازمه تحتنده قبول ايدوبده معاملهٔ جبريه وقوعنه ميدان ويرلمامسى ملاحظه‌سنى متضمن ايدى .

لكن شيخ الاسلام خليل افندى واعياندن صدر الطولى پايه‌سنى حائز حلمى افندى بوصورتى تجويز ايتميه‌رك جملةً بالاتحاد مدافعه‌يه چالشلمسى فريضه‌دندر ديديلر . طوپخانه مشيرى سابق داماد محمود پاشا دخى مؤخراً جمع ايدلان قوته كوره استطاعت عسكريه موجود اولديغنى وروسيه عسكرينك استانبوله دخولى بناى سلطنتك انهدامنى موجب اوله‌جغنى درميان ايله مخالفت كوستردى . وحالا طوپخانه مشيرى نامق پاشا كه مرخص ثانيلكله قزانلغه عزيمت وعودت ايتمشدر . مادامكه انكليز كميلرينك ورودينه قارشو طورمق ممكن دكلدر . روسيه فرقه‌سنك دخى استانبوله كيرمسى طبيعيدر . اولحالده حكومت عثمانيه‌نك نفوذى قالميه‌جغندن روسيه‌لولر پادشاهمزى تحت حكملرنده بولنديررلر بويله بر اجباردن وقايةً شوكتلمآب افندمزى وهيئت دولتى اناطولى يقاسنه كچورمك ايجاب ايدر ديدى . لكن كافهٔ حضار پادشاهمزك وهيئت دولتك استانبولدن چيقمسى اضمحلالمزى تعجيل ايليه‌جكندن اصلا جائز دكلدر . بويله فوق العاده احوال اراسنده ثبات ومتانت كوسترمك لازمدر ديو نامق پاشانك سوزينى كسديرديلر . احمد وفيق پاشا ايسه مدافعه‌يه اقتدارسزلغك اسبابنه دائر مضبطه‌يى اولجه مهرلمش اولان شيخ الاسلام افندى‌يه وانكله هم افكار اولنلره درميان ايلدكلرى مقاومت رأينك قابل الاجرا اوله‌ميه‌جغنى اخطار ايلدى . حتى پادشاه حضرتلرى مجلس طوپلانمزدن اول مؤرخ حقيرى صورت مخصوصه‌ده

حضورلرینه جلب ایدوب مسئله‌نك واصل اولدیغی نتیجهٔ مشكله ومهلكه‌دن بحثله «روسیه عسكرینك استانبوله دخولنه جواز كوستره‌مم امرای عسكریه‌مز اظهار جبانت ایدییورلر. بن نفسمجه هرفدا كارلقدن چكنمم . سنجاغ شریفی چیقاروب روس اردوسی اوزرینه كیتمكه حاضرم بونی مجلسه تبلیغ ایتمسنی باش وكیل پاشایه سویله » دیو امر بیوردقلرندن احمد وفیق پاشایه قبل الاجتماع ارادهٔ شاهانه‌یی افاده ایتمش ایدم .

مشارالیه غایت متلاشی وشدید الفكر برذات اولمغله بزایشمزه بقه‌لم اوسوزلر جلوه‌در. مرام بزی تجربه‌در دیه‌رك بروجه مشروح مذاكره‌یه كیریشدی ونهایت عدم استطاعت بحثنه نقل كلام اولندقده پادشاهك بالذات عسكرله حربه كیتمكه اماده اولدقلرینه دائر اراده‌لرینی حضاره بیلدیردی . اما مدافعه‌ده امكانسزلقدن ولوای محمدینك اخراجی صره‌سی كچمش اولدیغندن بحثله روسیه عسكرینك مقاولهٔ مصالحانه تحتنده قبولی ماده‌سنجه اتحاد آرا حاصل اولدی اوصره‌ده مبعوثاندن استارجیلر كتخداسی احمدافندی «حضورشاهانه‌ده بویله مجلس عقدیله ایشلرمزه چاره دوشونلمسی وقتده كركدی حرباً موقعمزك كوزل زمانلری كچیرلدی . ایش بودرجه‌یه كلدكدن صكره نه دینیلور » ألنده بعض كلمات ایراد ایتمكله پادشاه حضرتلری حدتلنوب خزینهٔ خاصه ناظری سعید پاشایه خطاباً « سعید پاشا شو حریفه برجواب ور هیئت ایشتسون » بیوردیلر . سعید پاشا احمد افندینك یانه كلوب مقصدینی استیضاح ایتمكده ایكن شهریار حضرتلری یرندن قیام ومیان مجلسه وضع اقدام ایله « بن ملت ودولتمك حقوقنی اضاعه ایتمدم . بنم باشمه كلان وقایع اجدادمدن هیچ بر پادشاهك زماننده واقع اولمامشدر . دولتمك اضمحلالندن اك زیاده بن حصه‌دار فلاكت اوله‌جغم واك چوق حقوقی بن ترك ایده‌جكم بوادمك وقوعات سالفه‌یه عطف مقال ایله شو هیئت ایچنده مقامه سویلدیكی سوزلری هیچ بروجهله قبول ایتمم . بن شو مسئله‌ده وظیفه‌مك اجراسنه اقدامدن طولایی ملتمدن مكافات بكلرم . ایشته سعید پاشا مابین كتابتنده بولنمش اولمسی جهتله معاملات سابقه‌یه واقف اولدیغندن شوافندی‌یه جواب ویرسون ایضاحاتی دیكلیكز » بیوردیلر وینه قعود ایتدیلر . سعید پاشا ایاغ اوزره كلامه باشلایوب مسئله‌نك نه‌صورتله حربی منتج اولدیغنی وبوقرارك اتفاق عمومی تحتنده بولنوب ذات شاهانه‌نك انی تصدیق ایتمكه مجبور بولندیغنی سویلدكدن صكره بعض ذهابه كوره مابین همایوندن قوماندایه قاریشلدیغنك اصلی اولمیوب تشبثات واقعه یالكز سوقیات ونقلیاتك تسریع وتعجیلندن عبارت ایدوكنی مفصلاً سویلدی . احمد افندی ایسه باشی

صـادقلی اصـناف کروهندن قیدسز برادم اولدیغندن صاف درونلقله ایراد ایلدیکی کلماتك پادشاهه نه درلو تأثیر ایده‌جکنی دوشـنمکه میل افکار ایتمیه‌رك « بنم مرادم تعریض دکلدر حالمزك وخامتنی بیاندن عبارتدر » دیو افادات سـابقه‌سنی تکرار وکندوسـنی منع ایتمك ایستیانلره چین جبین اظهار ایلدی . پادشاه کوردی‌که سعید پاشانك تبلیغاتی احمدافندی‌یی اسکات ایده‌مدی ، بی‌صـبر وقرار اولوب حضـار مجلسـه خطاباً « دمنجك دیدیکم کبی وظیفه‌مده اقدامم قرین تقدیر اولمق لازم کلور ایکن شوصورتله غرضـکارانه سـوزلری اصـلا قبول ایده‌مم بویله مجلس عقدی دولتمزده عادات جاریه فوقنده اولدیغندن وحال حاضرمز اقتضاسنجه بوکونکی کونده شو اجتماعه لزوم کوردیکمدن حضورمده بومجلسی عقد ایتدیردم . شوافندی ابتدا بونی بیلمیور. وشمدی اکر روسیه‌لولرك سوق ایده‌جکاری فرقه‌نك استانبوله دخولی شومجلسده قبول وتجویز اولنمز ایسه کندمجه بروظیفه قالمشدرکه اوده ایچکزدن بکا کیملر اتباع ایدر. وتبعه‌مدن ارقه‌مه کیم دوشر ایسه انلری الوب اولنجه‌یه قدر جنك ایتمکدر واکر بکا کیم اتباع ایتمز ایسه دین وملتمه صداقتله جان ویرمش اولدیغمی اثبات ایچون یالکزجـه روس اردوکاهی مقابلنه کیدوب وقوماندانـنه کندیمی بیلدیروب اولا برطبانجه ایله انی اتلاف ایتمك وصکره نفسمه اولنه‌جق هجومه وجودمی قارشوطوتوب وایاقلر التنده قالوب اولمکدر . ایشـته بن شوفدا کارلقلره حاضرم . فقط بوادمك حدینی بیلمیه‌رك شومجلسده حکمدار کزه قارشو ایتدیکی جرأت اوزرینه تأدیبنی ینه مجلسـکزدن بکلرم . زیرا برطاقم غرضـکارلر بومقوله افکار وحرکات ایله شووقتده مصـلحت دولتی اشکال ایتمکه چالیشیورلر . بن هردرلو مساعدات عدلیه‌یه نائل اولدیغم حالده ارتق سلطان محمودك یولنه کیتمکه مجبور اوله‌جغم » بیوردیلر ومجلسدن چکیلوب کیتدیلر. اولوقت حضاره بربهت وحیرت مستولی اولمغله احمد افندی‌یی براوطه‌یه قویوب قره‌غول التنه الدیلر. لکن صدد بحث ضایع اولمامق ایچون روسـیه فرقهٔ عسکریه‌سـنك مقاولهٔ مخصوصـه عقدیله اسـتانبوله قبولی امرضروری اولدیغنه دائر برمضبطه یاپیلوب پادشـاهه عرض وتقدیم وبو مقاوله‌نك عقدیچون طوبخانه مشیری نامق پاشانك روسیه اردوکاهنه اعزامی تنسیب اولندی. ومجلس طاغیلوب هرکس خانه‌سنه کیتدی .

تتمه

بو اجتماعك علت غائیه‌سی انكلیز دونانمه‌سنك بوغازدن كیرمسنه مقابل روسیه ایمپراطورینك استانبوله عسكر صوقمق ایستمسی اوزرینه دولت علیه‌جه اتخاذ ایدیله‌جك مسلكك تعییننده عبارت ایكن پادشاه حضرتلرینك احمد افندی حقنده كوستردكلری شدت وحدتك سبب خفیسی شودركه مومی الیه بعض وكلا خانه‌لرینه وخصوصا طوبخانه مشیری داماد محمود پاشانك سراینه مداوم اولوب اواثناده ایسه صدر سابق حمدی پاشانك مقام سلطنته اغر كلان معروضاتنك پادشاه حضرتلرنجه تأثیراتی هنوز زائل اولمامش وداماد محمود پاشا دخی طوبخانه مشیرلكندن انفصال ایتمسیله دلكیر اوله‌رق قرابت صهریه‌سنه مغرورا پادشاهه اغر سوزلر سویلیوب حتی كندوسنك سلك وكلادن اخراجی حربك نتیجهٔ مغلوبانه‌سنی احضار ایدن سیئات وخطیئاتده ذی مدخل اولدیغی بین المبعوثان وبین الناس سویلنمكده بولنمسندن نشأت ایلدیكی مألده پادشاهك ویردیكی ایضاحاته درشتانه جوابلر ویرمش اولدیغی متعاقب سرایده عقد مجلس اولندقده احمد افندینك احوال ماضیه‌یه عطف مقال ایله اجیقدن اجیغه ایتدیكی تعریضاتی پادشاه حضرتلری اولجه حمدی پاشانك ومؤخراً داماد محمود پاشانك هیئت مبعوثانی مقام سلطنت علیهنه تحریك ایتمش اولملرینك اثارندن عد ایدرك اظهار شدت وحدتدن كندولرینی الامدیلر . حاصلی پادشاه حضرتلرینك ارباب غرض دیو ایما بیوردیغی ذاتلر مشارالیهما وانلر كبی فعل وحركتلرندن امین اولمدقلری بعض وكلا ایدی فقط مجلسك قراری عرض اولندقدن صكره احمد افندینك قصورینی عفو بیوردیلر . بالاده ذكر اولندیغی وجهله مجلس مشورتك انعقادی اراسی اوزرینه روسیه قوماندانیله سوق عسكر خصوصنه دائر مقاوله عقد ایتمك ایچون نامق پاشانك مأموریتی تقرر ایدرك كندوسی همان اوكون عزیمت حركت ایكن روسیه ایمپراطورندن طرف پادشاهی‌یه برتلغرافنامه كلوب مألنده انكلتره دولتنك دونانما سوقنجه اتخاذ ایده‌جكی قرار قطعی جوابی النجه‌یه قدر عسكرینك استانبوله دخولنی تأخیر ایده‌جكی بیلدیرلمش ایدی . بناءً علیه انكلتره‌دن برخبر رسمی ورودینه انتظار اولنیور ایدی » ایشته او ارالق لوندره سفیری موسوروس پاشا انكلتره خارجیه ناظری لورد دربی ایله وقوعبولان مكالمه‌سنی تلغرافله باب عالی‌یه بیلدیرمش وبونكله مصلحتك شكلی دكشمش ایدی. شویله‌كه لورد دربی «دونانمانك استانبوله كوندرلمسی بردوست دولتك قوهٔ بحریه‌سی صفتیله اولوب یوقسه برمتفق دولت

صفتيله وياخود عقد اتفاق مقصديله دكلدر . بز بى طرفز وروسيه ايله حال صلحده يز . ومحاربه دن اجتناب ايتمكده يز . ايشته شمديلك موقعمز بودر فقط بو موقعمز تغير ايده من ديم . احوال حاضره اودرجه ده اغر ومشكلدركه روسيه ايله محاربه يه طوتشمق مجبوريتنده بولنمقلغمز دخى ممكندر . بو حالده بى طرف قالميوب سزكله متفق اولورز . شمديلك شونى بيلمليسكزكه دونمايى كوندرمنك اساساً وحقيقةً سببى ذات پادشاهينك بوغازلرجه اولان حقوق حكمرانيسنك سربستىٔ جريانى وروسيه نك اولبابده برقدرت منحصره استحصال ايتمسنك منعى ماده لريدر بوده دولت عليه نك منافعنه نه قدر الويرر ايسه انكلتره نك منافعنه دخى اومرتبه ده موافقدر . مع مافيه دونمامز استانبوله تقريبا قرق ميل مسافه ده بولنان مدانيه كورفزنده اقامت وهرحالده بر دوست دولتك قوهٔ بحريه سى صفتيله حركت ايده جك وشايد پادشاهك نفسى بر تهلكه ده بولنه جق اولور ايسه كندولرينه عرض مظاهرت ايتمكى دخى بر وظيفهٔ عاجله عد ايليه جكدر » ديمكله موسورس پاشا « روسيه دولتى دونما كزك بوغازدن دخولنى بهانه اتخاذ ايدرك استانبوله سوق عسكر ايليه جكندن ايشلك بو جهتنى انكلتره دولتى ملاحظه ايتمليدر » جوابنى ويردكده لورد دربى « اكر روسيه لولر المانيالولرك پاريسده يابدقلرينه مشابه اوله رق استانبوله برفرقه عسكر صوقمق ايسترلر ايسه بوكا مخالفت ايتمكى دولت عليه يه نصيحت ايده مم . فقط كرك دائمى وكرك موقت اولسون استانبولده عسكر اقامه سى تصورينى انكلتره دولتى پروتستو ايلدى » ديه رك ختم كلام ايتمشدر . لورد دربينك شوافاداتى انكلتره دولتنك دولت عليه ايله متفقاً روسيه دولتنه اعلان حرب ايتمك ايستمديكنى تصريح ايله برابر روسيه لولر عنوةً استانبولى ضبط واستيلا ايده جك اولورلر ايسه منحصراً بونى سبب حرب وجدال عد ايليه جكنى مؤيد ودونمانك پادشاه حضرتلرينى محافظه يه مأموريتى دخى اويله بر حالك وقوعنده انكلتره نك فعلاً مسئله يه مداخله ايده جكنى متضمن اولمسندن وكميلرك مدانيه ده قالوب استانبول ليماننه كيرميه جكلرينك بيلديرلمسندن روسيه لولرك پاى تخته عسكر صوقوبده اختيار اقامتده اصرار ايده ميه جكلرى اكلاشلدى . فقط انكليز كميلرينك بوغازدن كچملرينه مقابل برشى ايستيه جكلرى دخى ملحوظ ايدى .

اواثناده انكليز دونماسى كليبولى پيشكاهندن حركت ومدانيه كورفزينه مواصلت ايلمكله روسيه دولتى استانبوله سوق عسكر سوداسندن كچوب يالكز اون ايكى بيك عسكردن مركب برفرقه نك خط متاركه دن ايلروليه رك كوچك چكمجه جوارنده كى كويلرده بولنمسى وبيك بش يوز قدر ضابط ومأمورك دخى اياستفانوس قريه سنده اقامت ايتمسنى تكليف

وبونلرك اوكلرینه قره‌قول خطی قونیله‌رق اذنسز هیچ برنفرك اوخط خارجنه چیقمامسی شرطنه رعایت ایده‌جكنی تبلیغ ایلدی .

واقعا شو تكلیف دخی متاركه مقاوله‌نامه‌سنی نقض واخلال ایده‌جكی جهتله مضر كورندیسه‌ده مادامكه حركات حربیه‌نك نتیجهٔ مغلوبانه‌سی اوله‌رق پای تخت دولتك قپولری مدافعه‌سزلق حالنه كیرمشدر . روسیه دولتنك استانبوله سوق عسكر ایتمسنی فعلاً منعه اقتدار اولمدیغی واولكی تصمیم ونیتی یكرمی اوتوز بیك عسكرله شهره كیرمك درجه‌سنده بولندیغی حالده بوصورتله تكلیفنی تخفیف ایتمسی اوزرینه مخالفت وادیسنه كیدلمك حركت جبریه وقوعنه سبب اوله‌جغی بین الوكلا تذكر اولنه‌رق تكلیف اخیره موافقت قلندی . وشوقرار مرخصلقله ادرنه‌ده بولنان صفوت پاشا واسطه‌سیله غران‌دوق نیقولایه تبلیغ اولندی . بناءً علیه روسیه عسكری خط متاركه‌یی تجاوزه ابتدار ایدرك عساكر عثمانیه دخی استانبول خارجنده كائن « مقری خورا » كویندن ایلرو برموقعده قره‌قول خطی تشكیل وكوچك چكمجه وایاستفانوس كویلرینی وقرای متجاوره‌یی روسیه‌لولره تودیع ایلدیلر . لكن خط متاركه‌دن ایلرولیان روسیه عسكری برفرقه‌دن عبارت قالیوب چتالجه خطنده موجود روسیه اردوسی تماماً ایلرولدیكندن عساكر عثمانیه ذكر اولنان مقری خورا قریه‌سی حدودندن تابحرسیاه ساحلنده كائن «قره‌برون» موقعنه قدر برخط جدید اتخاذ ولازم كلان محلره طابیه‌لر انشا ایتدیلر . وبوصره‌ده مقر پادشاهی اولان ییلدیز قصری حوالیسنی برقاندها تحت محافظه‌یه الدیلر . طرفینك خطوط جدیدهٔ عسكریه‌سی شووجهله تقرر ایلدیكی اثناده روسیه باش قوماندانی غران‌دوق نیقولا ایاستفانوس قریه‌سنی قرارگاه عسكری اتخاذ ایله مقدمات صلحیه مكالمه‌سنك اوراده اجراسی ایچون صفوت پاشایی وروسیه مرخصلرینی نزدینه جلب ایلدی .

دردنجی فصل

صفوت پاشانك خارجیه نظارتنه مأموریتی

خارجیه ناظری سرور پاشا مرخصلقله قزانلقده ایکن انکلیز مطبوعاتندن «دیلی نیوز» غزته‌سنك روسیه اردوکاهنده بولنان مخبری ایله ملاقاتنده «دولت علیه‌یی محاربه‌یه طوتشدیروبده بوحاله کتیرن انکلتره دولتیدر. بیطرفلق ایچنده بزی کاه یأسه کاه امیده دوشوردی. نهایت شو بلایه اوغرامزه سبب اولدی» دیو بعض شدید المآل سوزلر سویلر مخبر بونلری منسوب اولدیغی غزته اداره‌سنه بیلدیروب نشر ایتدیرر. انکلتره دولتی ایسه سرور پاشانك صفت مأموریتی اعتباریله شو افاداتی قصده مقرون بر تشبث رسمی رنکنده تلقی ایدوب استانبولده بولنان انکلیز ایلچیسی لایارد سرور پاشا باقی اولدقجه خارجیه نظارتیله اجرای معاملات ومکالماتدن تباعد ایچون دولتندن امر الدیغنی باب عالی‌یه تبلیغ ومشارالیهك فیمابعد اومقامده بولندیرلماسی اوزره عزلنی انکلتره خارجیه ناظری لورددربی دخی موسورس پاشایه تأکید ایلدی.

بردولت مستقله‌نك کندو وکلاسندن برینی عزل ایتمسیچون دیکر دولت طرفندن اجبار ایدلمسی حقوق بین‌الملل قواعدینه بالکلیه منافی ایکن انکلتره دولتنك بوخصوصده کمال شدتله کوستردیکی تحکم قبول اولنور حالاندن دکل ایدی. نه‌چاره‌که اوکونلرده انکلیز دونناسی بوغازدن کیرمش اولمسیله انکلیزلرك اسعاف مطالبنه دولت علیه مجبور ایدی. بناءً علیه سرور پاشایه استعفا ایتدیریله‌رك خارجیه نظارتی صفوت پاشایه وشورای دولت ریاستی صفوت پاشانك عودتنه قدر نظارته وکالت ایتمك اوزره مجلس اعیان رئیسی عاصم پاشایه توجیه اولندی.

بشنجی فصل

مقدمات صلحیه حقنده ادرنه‌ده جریان ایدن مکالماتك نتایجی

دولت علیه مرخصی صفوت پاشانك ادرنه‌یه وصولنی متعاقب مجلس مکالمه عقد اولنوب رخصتنامه‌لرك رسم تبلیغ وتعاطیسی اجرا قلندقدن صکره صفوت پاشا اوته طرفك کافهٔ مقاصدینی اکلامق ایچون اشبو برنجی اجتماعك عمومیت مسئله‌یه حصرینی تکلیف وروسیه دولتنك افکار اعتدال جویانه‌سنه مراجعتله فتح کلام ایلدکده روسیه مرخصلری « دولتمز بو محاربه‌ده یوز بیك ادم وایکی ملیار روبله غائب ایتدی. بو حالده اعتدال افکار بزم ایچون جائز اوله‌مز . واندن قطع نظر مصالحه اساسلرینی دولت علیه قطعیاً قبول ایتمش اولدیغی جهتله انلرك تعدیلی هیچ بر وجهله قابل دکلدر دیدیلر . واساس صلح مضبطه‌سنده محرر موادك برر برر مذاکره‌سی لازم کله‌جکنی درمیان ایله عمومیت مسئله اوزرینه مباحثه‌دن امتناع ایتدیلر وهمان بلغارستان امارتنك تشکیلی مکالمه‌سنه کیریشدیلر .

صفوت پاشا امارت مذکوره‌نك تشکلی دولت علیه‌نك انقراضنی انتاج ایده‌جکی مقدمه‌سیله سوزه باشلایوب بونك ادارهٔ داخلیه‌سنك استانبول قونفرانسی قرارینه توفیقی ایچون تکلیف تعدیلات ایدنجه روسیه مرخصلری « او وقتدنبرو حال بتون دکشدی حتی بلونه‌ده اهل اسلامی تأمین ایله طوتمغه موفق اولان عثمان پاشادن ماعدا دولت علیه قوماندانلرینك تشویقیله بلغارستانك بالعموم اهالیٔ اسلامیه‌سی هجرت ایتدی. ارتق شمدیدن صکره انلرك بلغارستانه عودتله تمکنلری محال اولدیغندن ایشی اساسندن حل ایتمك لازم کلور » دیه‌رك اهل اسلامك درت بش یوز ییللق حقوق تملك وتصرفلرینی برسوزله محو وابطال ایتمك ایستدیلر . بونك اوزرینه دولت علیه مرخصی بلغارستانك ترتیب نظامات داخلیه‌سنه نقل کلام ایله انك ایکی دولت بیننده متفقاً تنظیم اولنه‌رق بعده بلغارستانه قبول ایتدیرلمسنی تکلیف ایلدی . روسیه مرخصلری ایسه اولاً بوکا دائر مذاکره‌یه دول اجنبیه دخی قارشمق ایسترلر . حالبوکه بزم مرادمز مداخلات خارجیه وقوعه کلمکسزین قرار صلح وصلاحك طوغریدن طوغری دولتین محاربین بیننده قطعیاً حصول بولمسیدر. بوندن قطع نظر بلغارلر انضمام دخل واشتراکاریله یاپلیان نظامی قبول ایتمزلر وکندو ارزو ورضالری خلافنه وضع اولنه‌جق نظامك اجراسنده صیق صیق ظهور ایده‌بیله‌جك

مشكلاتك مسئوليتنى دولتين اوزرينه براقورلر » ادعاسيله اوصورتى قبولدن امتناع ايتديلر . وبالجمله بلغار منفيلرينك طرف دولت عليه‌دن بلغارستانه اعاده‌لرينى ايستدكلرى مثللو اسلام ايله بلغارلر مابيننده پيدا اولان خصومت سببيله بلغار تانده نظامنامهٔ داخلينك اجراسنه دكين آسايش وانتظامك تأمينى عساكر عثمانيه‌يه توديع ايتمك جائز اوله‌ميه‌جغندن بحثله بو خدمتك ايفاسيچون روسيه دولتى موقتاً بلغارستانده برقوهٔ عسكريه بولنديره‌جقدر ديديلر .

بعده اساس صلح پروتوقولك قره‌طاغه دائر اولان ايكنجى ماده‌سنه نقل كلام ايله قره‌طاغ حكومتنك استقلالنه دولت عليه فيمابعد اعتراض ايده‌ميه‌جگنى ازسرنو تحت تصديقه الديروب حدوده متعلق بروزقه ويرديلركه انده بوسنه وارنودلق جهتندن وسواحلدن برقطعهٔ جسيمه‌نك وازجمله اشقودره كولنك نصفنك قره‌طاغه تركنى ايستديلر . وروماييه تضمينات اعطاسنى تكليف ايتديلر . صفوت پاشا رومانيا امارتى بلاسبب دولت متبوعه‌سنه عصيان ايتمش ايكن نه‌صلاحيتله تضمينات حربيه طلب ايده‌بيلور ديدى . اوته طرفدن رومانيانك دولت عليه‌يه اعلان حرب ايتمسى عثمانلى عسكرينك رومانيا مواقع مستحكمه‌سنى طوپه طوتملرندن نشأت ايلديكيچون تضمينات طلبنده حقى واردر . امارت مذكوره ايكى يوز مليون فرانق تضمين ايستيور . لكن بعض اراضى تركيله نقداً فدا كارلق اختيارينى برطرف ايتمك قابل اولور . بناءً عليه دولت عليه دوبريجه قطعه‌سنى روسيه‌يه ترك ايدوب وروسيه دولتى دخى بونى رومانيا امارتنه ويروب رومانيانك دخى بالمقابله بساراب‌يا قطعه‌سندن پارس معاهده‌سى موجبنجه بعدانه الحاق اولنان يرلرى روسيه دولتنه اعاده ايتمسيله بوايش تسويه ايديليوير ديديلر .

بوبحثدن صكره بوسنه هرسك اداره‌لرينك صورت تنظيمنه نقل مقال ايدرك استانبول قونفرانسنك اكا دائر اولان قرارنى تكليف وروم ايلى قطعه‌سنك خرستيانلق اولان سائر ولايتنده اجرا اولنه‌جق اصلاحاتك لونده پروتوقولى موجبنجه تأسيسى بحثنى ترديف ايتدكلرى صره‌ده اساس صلح پروتوقولنده دكل خاطر وخيالده بيله اولمديغى حالده كريد خرستيانلرينك ايكى سنه‌دنبرو نظامات محليه‌جه ايستدكلرى تعديلاتك اجراسنى تكليف ايدوب بونك شمديدن تسويه‌سى روسيه دولتنجه مطلوب وملتزم اولديغنى دخى درميان ايتديلركه اصل مقصد بلغارلرك وسائر اسلاو اقوامنك منافعنه روسيه‌نك خدمت ودلالت

ایلسندن روملر دلکیراولملریله شوصره‌ده انلری دخی خشنود ایدوبده انکلیزلرك صحابتندن قورتارمق ماده‌سی ایدی .

مجلس مکالمه‌نك ایکنجی اجتماعنده روسیه مرخصلری صربستانك تصحیح حدودی مسئله‌سنده سوزه باشلایوب درمیان ایلدکلری ورقه موجبنجه نیش واسقوچه طرفلرندن ومتروبچه ویکی بازاردن برچوق محلك صربستانه علاوه‌سنی واطه قلعه‌سنك بالتخلیه‌هدمنی وصربستانه الحاق اوله‌جق محللرده املاك وعقار صاحبی اولان ومملکتدن قطع علاقه ایتمك ایستیان اهل اسلامه متصرف اولدقلری املاك وعقار فروخت ایتمك ایچون برسنه مهلت اعطاسنی واراضیٔ امیریه وموقوفه‌نك قطعیاً صربستانه ترکنی واشترای املاك ایله تضمینات مسئله‌سنك روسیه دولتی طرفندن نصب اوله‌جق بر قومیسرك نظارتی تحتنده تسویه اولنمسنی تکلیف ایتدکارنده صفوت پاشا اساس صلح مضبطه‌سنی صربستانجه ساده برتصحیح حدود تعهدینی متضمن ایکن مطالبات واقعه‌نك انکله قابل تطبیق وتألیف اولمدیغنی ادعا ایلدی . لکن روسیه مرخصلری صرب امارتی او محللری ذاتاً استیلا ایله دائرهٔ تملکی داخله المش واهالیسنه قسم تابعیت ایتدیرمشدر . نیش طرفندن توسیعات تکلیف ایتمکلکمز ایسه اورالرده صیق صیق ظهور ایدن اختلاللره برنهایت ویرمك ایچوندر . فقط دولت علیه او طرفدن برعسکری یولی اتخاذ ایتمکله کندوسنی محافظه‌یه مقتدر اوله‌بیلور دیدیلر .

بومسئله‌نك قراری حاصل اولمقسزین روسیه مرخصلری بوسنه وهرسك اداره‌لری تنظیماتی موقع مذاکره‌یه وضعله دولت علیه مرخصنك برنجی اجتماعده قبول ایلدیکی وجهله استانبول قونفرانسنك تنظیمات مذکوره‌یه متعلق قرارلشدیردیغی اساسلره علاوةً ویرکو بقایاسنك عفونی وواردات محلیه‌نك اون سنه مدت ملتجی عائله‌لرینه ویریله‌جك تضمیناتك تسویه‌سنه ومملکتك احتیاجاتنه تخصیصنی واومدتك انقضاسندن صکره دولت علیه ایله روسیه واوستریا دولتلری میانه‌لرنده بالاتفاق قرارکیر اوله‌جق مقدار اوزرینه بوسنه وهرسك ویرکوسنك مقطوعیته ربطنی واورالرده اجرا ایدیله‌جك نظامات جدیده‌نك یانیه وترحاله وسلانیکك قسم متباقیسی ایله پرزرین وقوصوه ولایتلرنده وادرنه جهتلرنده دخی احتیاجات محلیه‌یه توفیقاً موقع اجرایه وضعنی تکلیف ایتدیلر بونلردن خارج اوله‌رق بعض مواد مخصوصه دخی سرد واتیان ایدوب شویله‌که دولت علیه بحرسفید وسیاه بوغازلرینك موقع جغرافیسی سوء استعمال ایله بیك سکز یوز اللی التی سنه‌سنده بالجمله

دولتلرك اتفاقی اوزرینه یاپیلان بیان نامه خلافنه اولەرق اعتبارى ابلوقه وضع ایتامكی تعهد ایلمسی واوجهتله ذكر اولنان بوغازلر حال سفر وحضرده روسیه لیمانلرندن كیدن بیطرف دولتلرك سفاین تجاریەسنه دائما آچیق بولنمسی وروسیه تجارتنه دائر روسیه ایله دولت علیه بیننده منعقد بالجمله مقاولات عتیقه شمدیكی تجارت وسیر سفاینك منافعنه توفیقاً توسیع اولنەرق موقع اجرایه وضع اولنمسی ودولت علیه روسیه تبعەسنك اوتەدنبرو معلقده قالان بالجمله دعوالرینی دوستانه حل وفصل ایلمك وكندولرینه ایجاب ایدن تضميناتی اعطا وحقلرنده ویریلان اعلاماتی اجرا ایتدیرمك اوزره تدابیر مؤثره اتخاذ ایتمسی واناطولی وروم ایلیده بولنان روسیەلو راهب وپاپاسلر قتولك وپروتستان پاپاسلرینك عینی حقوق وامتیازاته نائل اولوب كرك قدس شریفده وكرك محال سائرەده بولنان روس زوارایله تأسیسات روحانیه وخیریەنك حمایەسی خصوصی درسعادت روسیه سفارتیله ممالك عثمانیەده بولنان روسیه قونسلوسلرینه عائد اولمسی وعن اصل روسیەلو اولوب اینەروز مناسترنده مقیم ایكن اثنای محاربەده سوء معاملاته دوچار اولان راهبلرك مستملكات ومعافیات قدیمەلری اعاده ومذاهب مختلفهٔ خرستیانیەنك تأسیسات روحانیەلرنده ومناسترلرنده حائز اولدقلری حقوق وامتیازات عیناً اعطا ایله بعدما رنجیده وتضییق اولنماملرینی دولت علیەنك تعهد ایتمسی مادەلری ایدی .

صفوت پاشا تجار كمیلرینك سربستئ مروری ایچون وقوعبولان تكلیفی مدافعەدن صرف نظرله فقط اینەروز مناسترلرینه مناسترلرینه متعلق اویله برشرط وضعنه لزوم كورنمدیكنی سویلدكده روسیه مرخصلری بومناسترلردن طولایی هروقت مشكلات ظهور ایدییور . حتی كچنده دولتمز طرفندن توقیف اولنان براینەروز راهبنك تخلیهٔ سبیلی ایچون المانیا ایلچیسی اجرای وساطته مجبور اولدی . ایشته تكلیف ایتدیكمز ماده بوحاله برنهایت ویرمك مقصدینه مبنیدر جوابنی اعطا ایتدیلر .

بونك اوزرینه بلغارستان امارتنك حدودی مسئلەسنه نقل كلام اولندقده روسیه مرخصلری جنوباً سلانیك شهرینه قدر كیدەجك وشرقاً ادرنه‌یی ایچنه الوب لوله برغوسندن قره دكزه طوغری منتهی اولەجق برقطعهٔ جسیمەنك بلغارستانه الحاقنی تكلیف ایتدیلر .

اشبو حدودك اساس تشكیلی استانبول قونفرانسنده ینه روسیه مرخصلرینك تكلیفیله سائر دولتلر مرخصلری جانبندن اتخاذ اولنان قراره واساس صلح مضبطەسنك برمادەسی حكمنه مبتنی ایسەده استانبول قونفرانسنده سلانیك وادرنه شهرلرینك وجوار وحوالیسنك

بلغارستان ادارەسنه ترکی ایچون بر بحث آچلمامش ایکن روسیه مرخصلری ادرنه وسلانیك شهرلرینی وحوسه ودیمتوقه وقرەجك واخی چلبی وسلطان یری وداری دره وکوملجنه وویزه قضالرینی وجسرارکنه قضاسنك نصفی ایله میدیه قضاسنك برپارچەسنی ایستیەرك مدعالرینی ارتیردیلر . انجق ذکر اولنان قضالرله ادرنه شهرینك بلغارستان امارتنه ربطی پای تخت دولت علیەیی حوزەسز برخانەیه دوندیرمك وبلغار قرمنی ایستدکلری وقتده تسلط وتعرضلرینه مساعد حاله قویمق مقصدندن وسلانیکك ایستلمسی دخی بلغارستان ایچون بحرسفیدده برترسانه حاضرلمق امالندن نشأت ایدوب بونلر ایسه دولت علیەجه غایت مهلك ومضر شیلر اولدیغندن صفوت پاشا تکلیفات واقعەنك رددنده اصرار ایدوب نهایت ادرنه وسلانیك شهرلری ایله یوقاریده تعداد اولنان قضالری طلبدن روسیه مرخصلری فارغ اولەرق یاپدقلری خریطەنك تصدیقی تکلیفیله اکتفا ایتدیلر . واکر روسیەده ظاهر اولان افکار عمومیەیه باقلسه ایدی بلغارستان مستقل برامارت هیئتنه وضع اولنمق لازم کلور ایکن ینه روسیه دولتی انی دولت عثمانیەدن آیرمق ایستمدی دیدیلر . بوندن صکره صفوت پاشا دوبریجەیه بدل ودین شهریله حوالیسنك ترکی مناسب وودین موقعی مملکتینه دها الویریشلیدر . دوبریجه طوردیغی حالده طونه اوزرندن بر بوغاز المزده قالورسەده دوبریجەنك ترکی تقدیرنده بزم اوراده نه قرەدکزده ونه طونەده لیمانمز قالمز دیدکده روسیه مرخصلری ودین فی الاصل بلغار شهریدر . دوبریجه اهالیسنك اکثری ایسه افلاقلیدر. اکر دوبریجەیی محافظه ایتمك ایسترسەکز اکا قارشولق استانبوله دها یقین بریر ترکنه مجبور اولورسکز دیدیلر . وصفوت پاشانك طلب وادعاسی اوزرینه بلغارستانده قالەجق اوقافك تضمین بدلاتنه وامارت خارجنده توطن ایدەجك اهل اسلامك املاکلرینی محافظەیه ووسایط سائره ایله استعماله مأذونیتلرینه دخی موافقت ایتدیلر .

بو بحثدن صکره روسیه مرخصلری محاربه مصارفی وتجارت وصنعتجه ظهوره کلان ضرر وزیان وقافقاسیەنك خانه تخریباتی وممالك دولت علیەده مقیم روسیه تبعەسنك ضایعاتی داخل اولمق اوزره برمیلیار درت یوز اون ملیون روبله تضمین طلب ایتدیلر . صفوت پاشا دولت علیەنك مضایقهٔ مالیەسی ودیوننك کثرتی ووارداتنك تدنیسی تضمینات حربیه اعطاسنه برووجهله مساعد دکلدر . همده محاربەیی بز روسیەیه آچمدق روسیه بزه اعلان حرب ایلدی. بونك بویله اولدیغنی حربك وقوعنی انتاج ایدن وقایع دخی مؤیددر دیدی . انجق روسیه مرخصلرینك مراد اصلیسی دولت علیه مرخصنه تضمینات حربیەیه

بدل اراضی ترکی خصوصنی تکلیف ایتدیرمك اولدیغندن برنجی مرخص « ایغناتیف » ایشی اویوله دوکمك ایچون « روسیه‌یه صاته‌جق برشیئکز یوقیدر » دیو سؤال ایتمکله برابر « انکلتره‌یه کربدی وحتی دونمانی پاره ایله صاتمغه میال اولدیغکزی ایشتدك » دیدی. صفوت پاشا بوشایعه‌نك هیچ اصل واساسی اولمدیغی جوابنی ویرنجه ایضاح مقصد ایدوب « اوحالده مثلا قارصك وباطومك ترکیله آسیاده‌کی حدودمزك تعدیلی لازم کلور . واون کونه قدر یعنی ایمپراطورمزك جلوسنه مصادف یوم مخصوصندن اول مکالمه‌نك ختامیله عقد مقاوله ملتزممزدر » دیدی .

صفوت پاشا اشبو مکالمه‌نی باب عالی‌یه اشعار ایدوب هرماده‌یی مذاکره ایله‌بتوردکدن صکره قطعیاً تعهد ایده‌بیلمکلکی ایچون تعلیمات جدیده طلب ایلدی . دیکر طرفدن روسیه دولتنك قره‌دکزده بردونمایه مالك اولمق ایچون دولت علیه زرهلیلرینه کوز دیکمش اولدیغی حالده شو تضمینات مسئله‌سنده‌الك اورته‌یه قونلمسی الك زیاده شایان دقت موادن اولوب هرنقدر صفوت پاشا بدایةً روسیه مرخصی ایغناتیف طرفندن بوکا دائر وقوعبولان افاده‌یی کچشدیرمکه چالشمش ایسه‌ده مؤخراً پترسبورغدن ویریلان تعلیمات اوزرینه دونمانك ترکی تکلیفی غراندوق نیقولا طرفندن دخی اورته‌یه قونلمش اولدیغی صره‌ده مرخصلر ادرنه‌دن قالقوب ایاستفانوس قریه‌سی محل مکالمه اتخاذ ایدلمش وقرار صلحك استانبول قپوسنه یقین اوبله برموقعده انعقادی ایچون روسیه دولتنجه اولان آرزو یرینی بولمش ایدی .

روسیه‌لولرك دولت علیه حقنده منویٔ ضمیرلری اولان موادی محاربه‌جه وپولتیقه‌جه واصل اولدولری موقعدن اورته‌یه آته‌جقلرنده اولجه دخی اشتباه اولنمامقله برابر مقدمات صلحیه مکالمه‌سنده طرفینك امضا ایلدیکی اساسی تجاوز ایتمیه‌جکلری ومباحثت وایضاحات ایله قاعدةً برصورت تعدیلیه‌یه میل ایده‌جکلری مأمول ایکن بونی کلیاً امحا ایلملری دولت علیه‌جه مأیوسیت عظیمه‌یی مؤدی اولدی . دیکر طرفدن بوتصورات ونیات نجه مکالمات ومباحثاته محتاج اولدیغی حالده قرار مصالحه‌نك دول سائره‌دن هیچ برینه اچلماسی التماسنی قبول ایله ایشی سرعتله بتیرمك جائز اولمیه‌جغندن وکلای دولت مابین همایونده عقد انجمن مشورت ایدوب بوراله‌رینی بالاطراف ملاحظه ایلدیلر . وانکلتره دولتنك بیطرفانق مسلکنی ترکله محاربه‌یه طوتشمق مجبوریتنده بولنمغانی ممکن اوله‌جغی واوحالده دولت علیه ایله متفق بوله‌جغی لورد دربینك تبلیغاتندن اکلاشلیور علی الخصوص

بر قونغره تشكلى استعدادى كوريليور . بناءً عليه تكليفات اخيره ايله ادرنه مكالمه‌سنك كسب ايتديكى رنك وشكلك كلياً كتمى وروسيه‌لولرك مرضيسنه توفيقاً مسئله‌نك همان قطعى تعجيل هلاكدن بشقه ثمره‌يى مفيد اوله‌ماز ديه‌رك برطرفدن صفوت پاشايه تعليمات لازمه ارسال ايله وقت قزانلقه وديكر طرفدنده روسيه مرخصلرينك مطالبى حقنده محرمانه اوله‌رق يالكز انكلتره سفارتنه معلومات اعطاسنه قرار ويرديلر .

چونكه صفوت پاشا ادرنه‌ده وقوعبولان برنجى وايكنجى اجتماعلرده روسيه مرخصلرينك تكليفاتنى وخيم كورنجه بعض تعديلات اجراسيچون طوغريدن طوغرى طرف شاهانه‌دن روسيه ايمپراطورينه مراجعتله تكليفاتك تخفيفى التماس اولنمسنى محرمانه بيلديرمش ودوننمانك تضمينه مقابل تركى تكليفى قوت النجه اويله بر مراجعت خصوصيه‌نك اهميتى بر قاتدها تقدير ايدلمش اولمغله طوپخانه مشيرى نامق پاشانك پترسبورغه اعزامى قرار كير اولدى . لكن مشاراليهك مأموريتى غراندوق نيقولا واسطه‌سيله روسيه ايمپراطورينه بيلديرلدكده مرخصلرى مكالمه‌يه نتيجه ويرمدكجه اويله بر سفيرى ولو خصوصى اولسون قبول ايده‌ميه‌جكنى يازمش وبوده پادشاهك ووكلاى دولتك جريحهٔ قلوبنى آرديرمش ايدى . زيرا روسيه ايمپراطورينك اوجواب درشتانه‌سى ثمرهٔ غالبيتى اقتطاف ايده‌جكى زمانده بر مراجعت خصوصيه ايله منافع متصوره‌سندن جزئى وكلى فارغ اولمق ايستمديكنى كوستردى .

بناءً عليه شهر صفرك اوزيدنجى كونى بالجمله وكلا وشيخ الاسلام سابق حسن فهمى افندى ايله صدر اسبق محمد رشدى وادهم پاشالر وخزينهٔ خاصه ناظرى سعيد پاشا حاضر اولدقلرى حالده ينه مابين همايونده بر مجلس عقد اولنوب مكالمات ومباحثاتك كسب ايلديكى نتايج اوزرينه قرار قطعيسنك اتخاذ وامضاسيچون صفوت پاشايه مأذونيت كامله اعطاسى تقرر ايلدى فقط موضوع بحث اولان مواد صاحبه‌نك كرك هيئت مجموعه‌سنجه وكرك مفردات وتفرعاتجه اتخاذ اولنه‌جق قرارلرك روسيه دولتنك نظر انصافنه حواله‌سيله نهايت درجه‌ده وقوع اوله‌جق مباحثات واقدامات اوزرينه نه مرتبه‌ده تعديلات استحصال اولنور ايسه انكله اكتفا ايدنه‌رك ايشلك بتورلمسى ودولت عليه تضمينات حربيه‌يى اساساً قبول ايتمش ايسه‌ده بونك نقداً وياخود اراضى تركيله وصور سائره ايله تسويه‌سى مذاكراتنى تأخير ايتمكه قطعياً مجبور اولديغندن بوكا دائر مباحثه‌يه كيريشلمامسى ودوننما طلبى بحثنده دولت عليه‌نك اخر دولتده هيچ بر كمى صاتمق نيتنده اولمديغى كى

روسیه دولتنده ده ترك ایتمسی محال اولدیغنك اكلادلمسی ایچون صفوت پاشایه باش وكالت طرفندن تحریرات كوندرلمسنی تنسیب ایتدیلر . اگرچه متعاقباً مرخص مشارالیهه تعلیمات مخصوصه ارسالیله اساس صلح مضبطه سی خارجنده كی تكلیفاتك كچشدیرلمسنه چالشلمسی توصیه اولندی . فقط روسیه مرخصلری قرار مصالحه نك تعویق وتأخیری حالنده عسكر مصرفنه مقابل یومی ایكی ملیون فرانق طلب اولنه جغنی سویلدكدن ماعدا برتقریر قطعی المآل اعطاسیله ایشی قیره جقلرینی وتكلیفاتی دها اغرلاشدیره جقلرینی باب عالی یه رسماً تبلیغ ایلدكلرینه بناءً روسیه مرخصلری دولت علیه نك آرادیغی تعدیلاتی اساساً وفرعاً قبول ایتمدكلری واقاده لرنده اصرار ایتدكلری تقدیرده تردد وتوقف ایدلیه رك مسائل موجوده مكالماتی نه درجه ده قالور ایسه همان قرارلرینك امضا اولنمسی ویالكز دونما حقنده كی تكلیف اوزرینه بونلرك تضمین مقابلنده تركی احتمالی اولمیوب اصرار اولنور ایسه باتیریله جغنك اوته طرفدن قطعیاً بیلنمسی مآلنده احكام لازمه كوسترلدی ومرخصلر بالاده ذكر ایتدیكمز وجهله ایاستفانوده كلوب مكالماته اوراده دوام اولندی .

آلتنجی فصل

ایاستفانوس مکالمه‌سنك تفصیلاتی ووقایع سائره

طرف دولت علیه‌دن مرخص ثانی تعیین اولنان برلین سفیری سعدالله بك استانبوله کاوب صفوت پاشایه اعطا اولنان تعلیماتك عینی اوله‌رق یدینه تعلیمات قطعیه اعطا اولندقدن صکره ایاستفانوسه کوندرلمش ایدی .

روسیه مرخصلری بوسنه وهرسك حقنده لوندره پروتوقولی احکامنه توفیقاً اصول اداره تعیینی قبول ایتمه‌رك استانبول قونفرانسی قرارینه توفیق مصالحت اولنمسنده اصرار واسرای عسکریه مصارفنك تأدیه‌سنی مصرانه طلب ایتمش وایکی اوچ کون ظرفده مصالحت حربیه‌یه قرار قطعی ویرلمز ایسه مکالماتی منقطع عد ایده‌جکلرینی سویلمش اولدقلرندن باب عالیجه بوسنه وهرسك حقنده‌کی تکلیف قبول اولنه‌رق اسرای عسکریه مصارفنك دخی اساساً قبولیله مقدارینك بعده قرارلشدیرلمسی ومأذونیت قطعیه اقتضاسنجه دونمادن ماعدا مواده مسارعت کوسترلمسی دولت علیه مرخصلرینه تبلیغ ایدلدی .

بونك اوزرینه ینه روسیه مرخصلری بلغارستان وصربستان ایچون تعیین ایتدکلری حدودك قبولنده اصرار ایدوب فقط مملکتین وبوغازلر مسئله‌لری وروسیه پاپاسلری واینه‌روز مناسترلری وروسیه تبعه‌سنك خصوصات شخصیه‌لری حقنده‌کی تکلیفاتی بعض مرتبه تعدیل ایتدیلر. لکن ایران مملکتنك قطور جهتندن تصحیح حدودینی بر مسئلهٔ جدیده اوله‌رق اورته‌یه قویدیلر . دیکر طرفدن بوسنه وهرسكك مختاریت اداره‌سی وسائر ولایاتده اکا مماثل اصول اداره وضعی واسرای عسکریه مصارفنك آلتی سنه مدتده تأدیه‌سی وکرید نظامنامه‌سی احکامنك مطالب اهالی نظر اعتباره آلنمقله برابر تماماً اجراسی واعلان حرب سببیله احکامی منفسخ اولان معاهدات ومقاولات عتیقه‌نك کماکان مرعی اولمسی ماده‌لرینه مجلس مکالمه‌ده قطعیاً قرار ویرلمش ایدی . اما تضمینات حربیه مسئله‌سنده روسیه مرخصلری مطالبلرینی تشدید ایدوب دوبریجه وباطوم وقارص وبایزید سنجاقلری اراضیسیله قرق ملیون انکلیز لیرالق قونسولیده والتی قطعه زرهلی کمی ایستدیلر .

هیئت وکلانك قراری اوزرینه باش وکیل احمد وفیق پاشا دولت علیه مرخصلرینه

اجرا ایلدیکی تبلیغاتده دولت علیه ایران دولتیله اویوشمق افکارنده بولنوب بایزید الدن کیده جك اولنجه اوته دنبرو منازع فیه اولان قسطور اراضیسنك محافظه سی قابل اوله میه جغندن اورانك ایرانه ترکنه وتضمینات حربیه مقابلی روسیه مرخصلرینك ایستدکاری اراضینك وقرق ملیون لیرالق اسهاملك تعدیلی ممکن اوله ماز ایسه تصدیقنه مأذونیت اعطا ایلدی. لکن کمیلرك ترکی ماده سنك قطعیاً ردی قرارینی تأکید ایله برابر شاید روسیه مرخصلری کمیلرك ویرلمسنه موافقت اولنمازسه قطع مکالمات ایده جك درجه ده مصرانه طوراندقلری حالده یالکز بوماده نك طرف پادشاهیدن برمسئلهٔ ذاتیه اولمق اوزره غران دوق نیقولانك فتوت ونصفتنه مراجعت اولنمق کی برشرط وقید علاوه سیله امضا ایدلمسی وبوده ممکن اوله مازسه ذات پادشاهی شوتکلیفی قبول بیورمدقلرینی وایمپراطورك فتوتنه مراجعت ایده جکلرینی حاوی پروتستو مقامنده برتقریر ویریله رك غران دوق نیقولایه اعطاسیله ومعاونت مخصوصه سنك التماسیله معاهده نك چاره سز امضا اولنمسی صورتلرینی توصیه ایتدی.

لکن روسیه مرخصلری سالف الذکر دونما ترکی تکلیفنده اصرار کوستردکاری مثللو ذات پادشاهی باب عالینك اولبابده ویردیکی مأذونیتی دخی تجویز بیورمدقلرندن بر قطعه خط همایون ایله بوماده نك کندولرنجه ناقابل قبول اولدیغنی بیلدیردیلر.

صورت خط همایون

باش وکیل پاشایه وصفوت پاشایه وسائر وکلایه قسمله بیان ایدرم که دونمای همایونمك الدن چیقارلمسنه قطعیاً رأیم ورضام یوقدر هردرلو بدا کارلغی ایدر. فقط بودونما ماده سنی اساساً رد ایلرم. واسباب موجبه سنی دخی بیانه مقتدرم ایجابی حالنده دونمایی غائب ایتمامك ایچون جانمی فدایه حاضرم فی ۱۵ شباط سنه ۹۳

احمد وفیق پاشا اشبو خط همایونی وکلایه تبلیغ ایتمکله برابر همان ایاستفانوسه کیدوب دولت علیه مرخصلرینه ارائه ایلدی. ودرحال غران دوق نیقولا ایله ملاقات ایدرك پادشاهك بوتکلیفی عدم قبولده نقدر مصر اولدیغنی اثبات ایچون خط همایونی کوستروب وساعتلرجه مکالمه ایدوب غران دوق نیقولایی تکلیف مذکوردن کچمکه میل ایتدیردی. وغران دوق نیقولا احمد وفیق پاشانك تبلیغ وافاده ایلدیکی مقصد پادشاهی یی قبوله مائل

اولدیغنك نشانه‌سی اولمق اوزره ذکر اولنان خط همایونی تبرکاً بنده قالسون دیو توقیف ایلدی .

احمد وفیق پاشا ایاستفانوسدن عودت وکیفیتی معروض عتبهٔ شوکت ایلدکده پادشاه حضرتلری اساساً ممنون اولوب فقط خط همایونلرینك مندرجاتندن هر فداکارلغی ایدرم فقره‌سنك تکالیف سائره‌جه روسیه‌لولره سند اولمسی ملاحظه‌سیله غراندوق نزدنده قالمسندن پك بیحضور اولدیلر . واحمد وفیق پاشانك حضورلرندن عودتنی متعاقب کندیسنه شو خط همایونی کوندردیلر .

صورت خط همایون

وزیر معالیمسیرم

دونانمه حقنده صباحلین سزه ووکلایه خطاباً وفی ١٥ شباط سنه ٩٣ تاریخیله مورخاً صادر اولان تذکرهٔ همایونم اثنای ملاقاتده غراندوق حضرتلری جانبندن کوریله‌رك تبرکاً الیقونلدیغی واقع اولان تبلیغاتکزدن مستبان اولمش ومشارالیهك ابراز ایتدکلری آثار نزاکت ممنونیتمی جلب ایتمشدر . انجق ذکر اولنان تذکره‌مك تحریری مجرد دونانمه‌مزك الدن چیقارلماسی مقصدینه مبنی ومنحصر اولوب بوندن یعنی جملهٔ مندرجاتندن اولان هردرلو فداکارلق تعبیرندن ترجمه‌جه یاکلش معنی ویرلمش بو عباره‌نك هر نه درجه‌ده ممکنه اولوب نتایجی مجهول بولنان خصوصات سائره‌یه شمولی ظن اولنمیه‌رق بو فداکارلق عباره‌سنك دونانما ماده‌سندن طولایی صرف ذاتی وشخصی اولدیغنه وخلاصه تذکره‌مزك کورمك اساساً وفرعاً دونانما ماده‌سندن بشقه برشیئه عائد اولمدیغنه دائر مشارالیهه ایضاحات اعطا ایدوب ایتدکلرینی سریعاً اشعار ایلمکز مطلوبمدر . ١٥ شباط سنه ٩٣

احمد وفیق پاشا اشبو خط همایونه جواباً غراندوق نیقولایه مطلوب پادشاهی اولان ایضاحاتی اعطا ایتمش اولدیغنه دائر تفصیلات لازمه عرض ایتدکدن صکره چونکه اصل مقصد پادشاهی اولان خط همایونك غراندوقدن قورتارلمسی ماده‌سی اولدیغندن ینه ایاستفانوسه کیدوب ولطائف الحیل اعمال ایدوب هم ذکر اولنان خط همایونی استرداد وهم بروفق مطلوب اجرای تبلیغات ایدرك عودت ایلدی .

بونك اوزرینه انعقاد ایدن مجلس مکالمه‌ده دولت علیه مرخصلری بلغارستان وصربستان

وآناطولی حدودی مسئله‌لریله تضمینات حربیه ماده‌سی حقنده مباحثات طویله‌یه کیریشه‌رك نهایت درجه‌ده استحصال ایده‌بیلدکلری تعدیلاتی باب عالی‌یه یازدیلر و بونلرك قرارقطعیه‌سنی امضا ایتملریچون مجلس وکلادن مضبطه ایستدیلر .

بناءً علیه باب عالیده انجمن مشورت عقد اولنوب اولا بلغارستانك امارت حالنه قونلمسی مقصدنجه وقوعبولان تکلیفاتدن ادرنه شهری ایله حوالیسنك وبحرسیاه ساحلندن بعض یرلرله سلانیك شهرینك قورتارلمش اولماسی چاره‌سزلك ایچنده تعدیلاتدن عداولندی. ثانیاً صربستانه علاوه‌سی ایستیلان محللردن ویشغراد ویکی واروش وسنجه ویکی بازار موقعلرینك تخلیصنه وقوصوه ولایتندن براز محلك النوب بلغارستاندن اکا بدل یرویرلمسنه روسیه مرخصلری ارضا ایدلمش اولدیغندن بومسئله‌نك قراری دخی تصدیق قلندی . ثالثاً تضمینات حربیه ماده‌سندن التی قطعه زرهلی سفینهٔ عثمانیه‌نك ترکی تکلیفی برموجب دلخواه پادشاهی قطعیاً برطرف ایدلمش اولدیغی وتضمینات نقدیه‌نك صورت تسویه‌سی تعیین اولنماق وروسیه ایمپراطورندن کلیت اوزره تنزیله تحصیل موافقت امیدیله برمبلغ معین تأدیه‌سی تعهد اولنمق یولنده قرارلشدیریله‌جکی وارضروم حدودینه صوغانلی طاغك علاوه‌سی صورتنه روسیه مرخصلرینك موافقتلری الندیغی جهتله بونلرکده قبول وامضا ایدلمسی امور ضروریه‌دن کورندی . ومجلس وکلانك بوقرارلرینی حاوی یاپیلان مضبطه تعلیمات مقامنده دولت علیه مرخصلرینه کوندرلدی .

شوحالده مقاولهٔ صلحیه‌نك امضالنمسندن بشقه برشی متصور دکل ایکن روسیه مرخصلری مقاوله‌نامه‌نك خاتمه‌سی مقامنده بربند مسوده‌سی تکلیف ایتدیلرکه خلاصهٔ مآلی « مقاوله‌نامه‌نك حاوی اولدیغی شرایطك مصالحه معاهداتنده مستعمل صور رسمیه‌یه نه‌وقت ونره‌ده ادخال اولنه‌جغنك پترسبورغده مذاکره ایدیله‌جکی وطرفین معاهدینك مقابلةً متکافل اولدقلرینی بیان ایله شرایط مقرره‌دن اوروپا منافع عمومیه‌سنه متعلق موادی دول معظمه‌یه قبول ایتدیرمك اسبابنك استحصالنه چالشه‌جقلری » فقره‌لرندن عبارت ایدی. وکلای دولت بوبندك مدلولنه عطف نظر اهمیت ایدوب « دولت علیه‌روسیه دولتیله قرارلشدیردیغی تعهداتدن نکول نیتنده دکل ایسه‌ده قبول وامضا ایتدیکمز مواد صلحیه‌دن بعضیلری حقنده شاید دول سائره طرفلرندن مخالفت واقع اولورایسه انلری قبول ایتدیرمك ایچون فعلاً اصرار درجه‌سنه کیدلمکه مجبور ومتعهد اولمقلغمز لازم کلیور . حالبوکه بویله بر تعهدی اجرایه ینه بومقاولهٔ صلحیه‌نك احکامی بزده مجال

براقديغندن بالطبع اويوله كيتمكلكمز قابل اوله‌مز ، ديديلر . دولت عليه مرخصلرى دخى شوقرارى درپيش ايدرك بند مذكورك فقرهٔ اخيره‌سنى يعنى اوروپا منافع عموميه‌سنه متعلق موادك دول سائره‌يه قبول ايتديرلمسى تعهدينى طى وتنقيح ايتديرديلر . بناءً عليه مكالمات ختام بولمغله يكرمى طقوز ماده وبرمادهٔ منضمه‌يى حاوى قلمه‌النان مقدمات صلحيه مقاوله‌نامه‌سى بيك ايكى يوز طقسان بش سنه‌سى شهر صفرينك يكرمى سكزينه مصادف اولان بيك سكز يوز يتمش سكز سنهٔ ميلاديه‌سى رومى شباطنك اون طقوزنجى وافرنجى مارتنك اوچنجى كونى اياستفانوس قريه‌سنده دولتين مرخصلرى طرفندن امضا اولندى « اشبو مقاوله‌نامه‌نك صورتى «١» رقميله ذيله درج اولنمشدر »

غران‌دوق نيقولا مقاولهٔ صلحيه‌نك امضا اولنديغنى متعاقب اياستفانوس قريه‌سى خارجنه چيقوب اردوسنك كافهٔ امرا وضابطانى واكثر صنوف عسكريه‌سنى جمع ايله عظيم بررسم كچيد اجرا وطوپلر اندرق اعلان مسرات لايحصى ايلدكدن صكره عسكرينه خطاباً « تركلر مغلوب اولدى مصالحه عقد اولندى ايشته استانبول » ديه‌رك اصدقاى وطنى دخون ايليه‌جك برنطق ايراد ايتدى . ودولت عليه مرخصلرى استانبوله عودت ايلدى .

ذكر اولنان مقاوله‌نامه‌يه على الاصول معاهده اطلاق ايدلمامسى پارس معاهده‌سنك احكامنى نقض ايتمسندن ناشى انده امضاسى بولنان دولتلر مرخصلرندن مركب برقونغره عقدينك المانيا ايمپراطورى طرفندن تكليف اولنمسى ماده‌سى ايدى‌كه روسيه‌لولر بوكا « مقدمات صلحيه مقاوله‌سى ديئكله معاهدهٔ عموميه‌يى اوروپا دولتلرى بيننده قرار كير اولان قونغره‌نك مذاكراتنه تعليق ايتمش اولديلر .چونكه محاربه‌نك روسيه‌جه برغلبهٔ كامله ايله نتيجه پذير اوله‌جغنى اكلاشلديغى اثناده اساس صلح اتخاذ اولنه‌جق مواد اوزرينه انكلتره والمانيا وروسيه دولتلرنجه محرمانه تعاطئ افكار اولنمش وكليات مسئله‌نك اوروپاجه منافع مشتركهٔ سياسيه‌يه تعلقى حسبيله اويله برقونغره عقدينه قرارويرلمش اولديغندن « اياستفانوس » مقاولهٔ صلحيه‌سى مندرجاتى روسيه مرخصلرى طرفندن اساساً دول معظمهٔ مشاراليهك اولجه تحت قرارلرينه كيرن صورتده توفيق اولنمغله برابر قونغره‌نك انعقادى قطعياً مقرر بولنديغيچون بالاده ذكر ايتديكمز مادهٔ مخصوصه‌يه شرايط مقرره‌سنك معاهده رسمنه قونلمسنك نرده اوله‌جغنه پترسبورغده قرار ويريله‌جكى درج ايتديرلدى .

تكمله

روسيه دولتى شرق حقنده اولان منويات استيلاكارينك فعلياتنه وضع اساس ايلديكى زمانلرده ازاق دكزندن چيقوبده بحرسياهه مالك اولمق هوسنه دوشەرك الك اول قريم ورفته رفته قافقاسيه ساحللرينه متصرف اولمغله جنوبى اوروپاده دول بحريه صره‌سنه كچمش وتدارك وانشا ايلديكى دوننما قوتيله قره‌دكزك حكومتنى اله المش ايدى . مع هذا دولت عليه بحرسياهك اوروپا واسيا قطعه‌لرنجه روسيه دولتنه فائق ساحلدار وقوۀ بحريه‌جه اندن ذوى الاقتدار ايكن اعصار سالفه‌ده اولان نفوذ وشوكتنى بحسب المغلوبيه اضاعه ايتديكندن وطونه اغزلرى دخى ادرنه مصالحه‌سيله روسيه دولتنك تحت تصرفنه كيرديكندن قره‌دكزك حكومت بحريه‌سى دولت عليه الندن چيقمش وروسيه دوننماسى استانبولك شمال قپوسنه دهشت فرما اولمش ايدى . على الخصوص تاريخمزك مقدمه‌سنده خامه‌كذار افاده اولديغى وجهله مصر مسئله‌سى حدوثنده سلطان محمودك استعانه‌سيله روسيه دولتى استانبوله عسكر ودوننما كوندره‌رك ابراز اثر طرفدارى ايلك مقابلنده بحرسفيد وسياه بوغازلرينك اصول انسدادينى تغيير وخنكار اسكله‌سى معاهده‌سيله مذكور بوغازلردن سائر دولت اجنبيه دوننماسنك قبول اولنمامسنى دولت عليه‌يه تصديق ايتديره‌مى اوزرينه قره‌دكزك حاكم مستقلى اولديغندن اكا كوره قوۀ بحريه‌سنى تزييد وتكثيره سعى اوفى وقريم محاربه‌سى ظهور ايدنجه دولت عليه‌نك قره‌دكزه چيقارديغى دوننمايى «سينوب» ليماننده كاملاً احراق وامحا ايتمكله قوۀ بحريه‌سنى عارضۀ مدافعه‌دن بالكليه وارسته ايتمشدر. لكن فرانسه وانكلتره دولتلرينك دولت عليه ايله بالاتفاق قره‌دكزه دوننما كوندره‌رك روسيه سفن حربيه‌سنى «سيواستپول» ليماننده ياقوب محو ايتملرى وپارس معاهده‌سنده قره‌دكزك بيطرفلغنى وروسيه دولتنك بحرسياهده بولنه‌جق دولت عليه كميلريله متساوى العدد سفائندن بشقه دوننما ياپه‌مامه‌سنى مشروط طوتملرى سببيله دولت مشاراليها كندوسنه بك آغر كلان بوقيد اليم ايچندن چيقمغى ارزو ايلر ايكن دور عبدالعزيز خانيده دولت عليه‌جه زرهلى دوننما تداركنه سعى اولنه‌رق مدت قليله‌ده ايكنجى درجه‌ده بردولت منتظمۀ بحريه قدر وجوده كتوريلان سفائن عظيمه بوغاز ايچنى تزيين ايتمش وبونلر بحار سائره‌يه مخصوص اوله‌رق ياپلديغندن وقت صلحده قره‌دكزه چيقمق عهداً ممنوع اولسه بيله اساساً زمان حربده الك زياده همجوار اولان روسيه دولتى عليهنده قوللانلمق طبيعى بولنديغى حالده دولت

مشار الیهانك قره دكزده اكا معادل دونما تأسیس واستعماله صلاحیت عهدیه سی اولماسی غایت كوجنه كیتمش اولمغله المانیا محاربه سنده فرانسه دولتنك مغلوبیتی اوزرینه روسیه دولتی قره دكزك بیطرفلغی شرط عهدیه سنی خودبخود ابطال واخلال ایله اوراده دولت علیه یه معادل دونما یاپه جغنی اعلان ایلدی .

انجق بو مقصدك حصولی نصل اولسه زمانه محتاج اولوب امل اصلیسی ایسه دولت علیه نك قره دكزی تهدید ایده جك برقوهٔ بحریه دن تجریدی قضیه سی ایكن محاربهٔ اخیره ده عثمانلی زرهلی دونماسنك قره دكزجه وقوعه كلان حركاتی هضم ایده مدیكندن روسیه مرخصلری جانبندن بروجه بالا التی قطعه زرهلینك تركی تكلیفنده اصرار ایدلمسی یالكز تضمینات نقدیهٔ حربیه نك تسهیل استیفاسی غرضنه مبنی دكل بلكه دولت علیه دونماسندن باشلیجه سفائنك روسیه بیراغی التنه كچمسیله انظار عامه عرض نشانهٔ ظفر قصدندن نشأت ایتمش ایدی .

لكن پادشاه حضرتلرینك اول مقصد غرضكارانه یی مدافعه ده متانت كوسترملری دلخستكان وطنی برمرض جانكاهدن قورتاردی زیرا اثنای مكالمه ده مرخصلرمزك صرف ایتدكلری مساعی روسیه مرخصلرینی اوخصوصده كی اصرار وتهالكلرندن كچورمكه ذره جه مدار اوله مدیغندن مقاومت پادشاهی واقع اولمسیدی روسیه لولر استانبول لیماننده زرهلیلرمزی الوب وكندو بیراقلرینی چكوب قره دكزه كوتوره جكلر وبو یوزدن دخی قلوب ملت عثمانیه ده اوتلمز بریاره آچمغه فرجه یاب اوله جقلر ایدی ،

بیت

ناخدا ایلسه نوحی بو كشتی یه خدا
موج طوفانه نه یلكن طیانوردی نه سرن

مقدمات صلحیه مقاوله نامه سی صورتیدر

نومرو — ١

ذات شوكتسمات حضرت پادشاهی وحشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلری مملكت واهالیلرینه امر صلح واسایش اعاده وتأمین ایتمك ویكیدن ظهور ایده بیله جك هركونه قاریشقلقلرك وقوعنی منع ایلمك ارزوسنده بولندقلرندن مقدمات صلحیه یی قرارلشدیرمغه

وعقد وامضا ایلیکه طرف اشرف پادشاهیدن مرصع نشان عثمانینی وبرنجی رتبه‌دن مجیدی نشانی وسائر اجنبی نشانلرینی حامل اولان خارجیه ناظری صفوت پاشا ایله برنجی رتبه‌دن مجیدی نشانی وایکنجی رتبه‌دن نشان عثمانییی وسائر اجنبی نشانلرینی حامل اولان برلین سفیری سعدالله بك وایمپراطور حضرتلری جانبندن دخی مرصع علکساندری نوسکی نشانی ودها سائر روسیه واجنبی نشانلرینی حامل اولان یاوران حرب ایمپراطوریدن وفریقاندن وشورای دولت اعضاسندن قونت نیقوله اغناتیف ایله سنت آن نشاننك برنجی رتبه‌سنی ودها سائر روسیه واجنبی نشانلرینی حائزاولان موسیو علکساندر نلیدوف تعیین اولنمشدر. مشار ومومی الیهم بولنده ومنتظم کوریلان اعتمادنامه‌لرینی بعدالتعاطی مواد آتیه‌یه قرار ویرمشلردر .

برنجی ماده   دولت علیه ایله قره‌طاغ بیننده علی التوالی ظهوره کلان منازعه‌یه نهایت ویرمك ایچون قره‌طاغ حدودی زیرده محرر قید احترازی ایله مربوط خریطه موجبنجه بروجه آتی تصحیح ایدیله‌جکدر . شویله‌که قره‌طاغ حدودی « دوبروسیتچا » طاغندن بدأ ایله درسعادت قونفرانسی طرفندن کوستریلان خط اوزرنده « بیلك » دن کچه‌رك « قورینو » یه قدر ممتد اوله‌جق واورادن « غاچقه » یه (متوکیا « غاچقه » قره‌طاغه عائد اوله‌جقدر) و « پیوا » و « تاره » نهرلرینك نقطهٔ تلاقیسنه طوغری کیدرك « درینا » نهرینك « لیم » چایی ایله ملاقی اولدیغی نقطه‌یه قدر شمالاً یوقارویه چیقه‌جقدر . امارتك حدود شرقیه‌سی دخی « لیم » چایندن « پریه‌بولیه » قدر کیدرك « روزای » دن (« ایچور » و « زواری » قره‌طاغه براغیله‌جق) (سوقابالانیتا) یه طوغری ممتد اوله‌جقدر . خط مذکور « راغووو » و « اپلاوا » و « غوزینیه » یی ایچرو طوغری الدقدن صکره « اشتیب » و « باقان » دن جبال متسلسله بوینه طوغری و « قوپریونیك » « اوباباوره » و « بوردیزه » طاغلرینك تپه‌لرندن دخی ارنبودلق حدودی بوینه کیدرك « بروقلی » طاغنك اك یوکسك تپه‌سنه قدر ممتد اوله‌جق وبومحلدن دخی « پیسقاشیق » طاغی تپه‌سنه طوغریجه « ایدیستی هونی » و « آینسی قاستراتی » یی ایکی‌یه بوله‌رك اشقودره کولندن کچوب « بویانه » یه منتهی اوله‌جق و « بوتانه » نهری ناوکندن یعنی اك درین محلندن ذکره قدر کیده‌جکدر « نیقشیك » و « غاچقه » و « ایشبوز » و « پودغوریچه » و « ژابلیاق » و « بار » قره‌طاغده قاله‌جقدر .

دولت علیه ایله قره‌طاغ امارتی طرفندن دخی اعضا بولندیرلاق اوزره تشکیل ایده‌جك

بر اوروپا قومیسیونی خریطهٔ عمومیه‌یه ایکی مملکتك منافع وامنیت متقابله‌سنجه محق ولازم عد ایلیه‌جکی تعدیلاتی محلنده بالاجرا امارتك حدود قطعیه‌سنی تعیین ایلیه‌جك وایکی مملکته دخی بوتعدیلاتدن طولانی اراضیه‌جه لزومی تصدیق اولنه‌جق بدللری اعطا ایده‌جکدر « بویانا » نهرینك سیرسفاین ماده‌سی دائما دولت علیه ایله قره‌طاغ بیننده بر طاقم اختلافاته سببیت ویرمش اولدیغندن سالف الذکر قومیسیون بوماده حقنده مخصوص بر نظامنامه قلمه آله‌جقدر .

ایکنجی ماده دولت علیه امارتك استقلالنی قطعیاً تصدیق ایلیه‌جکدر . علی الخصوص درسعادتده وممالك محروسهٔ شاهانه‌نك لزوم کوریله‌جك بعض محللرنده قره‌طاغ مأمورلرینك بولندیرلمسی وطرفین ممالکنه التجا ایدن مجرمینك اعاده‌سی وممالك محروسهٔ شاهانه‌ده سیاحت ویااقامت ایدن طاغلولرك حقوق مللی قواعدینه وطاغلولر حقنده موضوع اولان اصوله کوره قوانین ومأمورین سلطنت سنیه‌یه تبعیت ایتمسی خصوصلرنده دولت علیه ایله امارت بیننده جریان ایده‌جك مناسباتك شکل وماهیتی ایلروده روسیه دولتی ایله دولت علیه وقره‌طاغ امارتی بیننده بالاتفاق تعیین اولنه‌جقدر . دولت علیه ایله قره‌طاغ حدودنده بولنان اهالینك مناسباتنه وحدود مذکوره اوزرنده‌کی مواقع مستحکمه‌یه متعلق مسائلی حل وتسویه ایچون دولت علیه ایله امارت بیننده برمقاوله‌نامه عقد اولنه‌جقدر . اتفاق حاصل اوله‌میان ماده‌لر روسیه واوستریا دولتلری طرفندن حکم صفتیله حل اولنه‌جقدر . دولت علیه ایله قره‌طاغ بوندن بویله ترك اراضی‌یه متعلق مطالب جدیده مستثنا اوله‌رق کندو بینلرنده برکونه اختلاف ومنازعات ظهور ایدر ایسه اختلافات واقعه‌لرینك فصل وتسویه‌سی خصوصنی روسیه ایله اوستریا دولتلرینه حواله ایده‌جکلر ودولتین مشارالیهما دخی حکم صفتیله متفقاً ایشه برقرار ویره‌جکلردر .

قره‌طاغ عسکری بالاده محرر دائره داخلنده اولمیان اراضی‌یی مقدمات صلحیه‌نك امضاسی تاریخندن اعتباراً اون کون ظرفنده تخلیه ایتمکه مجبور اوله‌جقلردر .

اوچنجی ماده صربستانك استقلالی تصدیق اولنمشدر . حدودی مربوط خریطه موجبنجه « درینا » نك « زالو کنیدن » یعنی الك درین محلندن باشلایه‌رق « کوچك ازورنیق » ی و « زاقار » ی صربستانه براقه‌جق و « استوبلاق » قربنده « ده‌ده‌وو » چاینك منبعنه قدر اسکی حدود بونجه کیده‌جکدر . واورادن یکی حدود مذکور چایك خط جریانی اوزرندن « راسقا » نهرینه قدر کیدوب اورادن دخی مذکور « راسقا » نهرینك خط جریانی اوزرندن

« یکی پازار » « قدر ممتد اوله‌جقدر . « یکی پازار » دن « میکنجی » و « ترغودیست » قریه‌لری قربندن جریان ایدن چایك منبعنه قدر کیده‌جکدر « بوزوبلاتینا » جانبندن « ابیار » وادیسنه یوریوب « اریتانیق » کویی جوارنده مذکور چایه منصب اولان ایرماق بونجه کیدوب بعده « ابیار » و « اسینجا » و « ولاب » چایلری ایله « بآینجه » ایرماغنك خط جریانی اوزرندن بوایرماغك « غرابا سینجا بلاتینا » ده بولنان منبعنه قدر کیده‌جکدر واورادن « قریوا » و « ترتیما » صولرینی تفریق ایدن تپه‌لر اوزرندن واك کسدیرمه یولدن مذکور « اوترینجا » چاینه « میوواچقا » ایرماغنده ملاقی اوله‌جق ومذکور « میوواچقا » ایرماغنك یوقاروسنه چیقوب و « میوواچقا بلاتینا » نی کچوب « قالیمانقی » کویی جوارنده « موراوایه » طوغری تکرار اینه‌جکدر . بونقطه‌دن اعتباراً « مورا » بونجه « استیقودجی » قریه‌سی جوارنده « ولوسینا » نهرینه‌قدر اینوب مذکور « ولوسینا » و « لین یزردا » چایلری ایله « کوکاویچ » ایرماغی بونجه چیقارق « سوقابلاتینا » دن کچوب « تیشاوه » یه قدر « وریلو » چایی بونجه کیدرك ومذکور چایدن « قروباج » کوینه قدر اینوب اورادن دخی اك کسدیرمه یول ایله « قارول پاره » نهرینك جهت جنوب شرقیه‌سنده قدیم صرب حدودیله برلشوب « طونه » یه بونهرك بونجه کیده‌جکدر . اطه قلعه‌سی بالتخلیه هدم وتخریب ایدیله‌جکدر . دولت علیه وصرب مأمورلرندن مرکب برقومیسیون بر روسیه قومیسرینك انضمام معاونتیله اوچ آی ظرفنده حدودك خریطهٔ قطعیه‌سنی محللرنده تنظیم و « دریتا » اطه‌لرینه متعلق مسائلی دخی صورت قطعیه‌ده فصل وتسویه ایلیه‌جکدر . اشبو قومیسیون صربستان ایله بلغارستان بیننده‌کی حدودك تحدیدیله مشغول اولدیغی زمان بونده بر بلغار مأموری دخی بولندیریله‌جقدر .

دردنجی ماده صربستانه الحاق اولنه‌جق اراضیده املاکی اولوبده امارتك حدودی خارجنده اقامت ایتمك ایستیان مسلمانلرك املاکی بشقه‌لرینه اداره والتزام ایتدیرمك اوزره عهدهٔ تصرفلرنده قاله‌جقدر . اعضاسی اسلام وصربلودن مرکب اولمق وبر روسیه قومیسری دخی بولنمق اوزره تشکیل اولنه‌جق قومیسیون مسلمانلرك علاقه‌دار اولدقلری املاکك معاینه‌سنه دائر بالجمله مسائلی ایکی سنه ظرفنده قطعیاً وبلا استیناف حل ایده‌جکی کبی املاك میریه وموقوفه‌نك صورت ترکنی وبواملاکجه علاقه‌دار اولنلرك منافعنه متعلق مسائلی دخی اوچ سنه ظرفنده تسویه ایلیه‌جکدر .

دولت علیه ایله امارت کندو بینلرنده جریان ایده‌جك مناسباتك شکل وماهیتنی تعییناً طوغریدن طوغری‌یه برمعاهده نامه عقد ایدنجه‌یه دکین ممالك شاهانه‌ده اقامت

وسياحت ايده‌جك صرب تبعه‌سی حقنده حقوق مال قواعد عموميه‌سی موجبنجه معامله اولنه‌جقدر .

صرب عسكری بالاده محرر دائره داخلنده اوليان اراضی‌يی مقدمات صلحيه‌نك عقدی تاريخندن اعتباراً اون بش كون ظرفنده تخليه ايتمكه مجبور اوله‌جقدر .

بشنجی ماده   دولت عليه رومانيانك استقلالنی تصديق ايدر . رومانيا بعدما طرفين بيننده قرارلاشديريله‌جق تضميناته حقنی درميان ايليه‌جكدر . دولت عليه ايله رومانيا بيننده طوغريدن طوغری‌يه عقد معاهده اولننجه‌يه دكين رومانيا تبعه‌سی ممالك شاهانه‌ده اوروپا دولتلری تبعه‌سنه تأمين اولنان بالجمله حقوقه نائل اوله‌جقلردر .

آلتنجی ماده   بلغارستان دولت عليه‌يه ويركو ويرر اداره‌سی خرستيان بر امارت ممتازه هيئتنه وضع اولنه‌جقدر .

بلغارستان امارتنك حدود قطعيه‌سی روم ايلينك روسيه اردوسی طرفندن تخليه‌سندن اول روسيه وعثمانلی اعضادن مركب بر قوميسيون معرفتيله تعيين وتحديد اولنه‌جقدر . بوقوميسيون تعيين حدود امرنده حدود عموميه‌جه محلنده اجرا اوله‌جق تعديلات خصوصنده اساس مصالحه موجبنجه اكثريت اهالينك ملتی قاعده‌سنه وفن تخطيط اراضيجه اولان مقتضياته واورالرده متمكن اهالينك منافع فعليه‌سنه وامد شدلری اقتضاسنه رعايت ايليه‌جكدر .

بلغارستان امارتنك وسعتی مربوط خريطه‌ده صورت عموميه‌ده تعيين اولنمش اولديغندن بوخريطه تحديد قطعيده اساس اتخاذ اولنه‌جقدر. بلغارستان حدودی صربستانك حدود جديده‌سندن ايريله‌رق «قره‌طاغ» دنيلان سلسلهٔ جباله دكين «ايوارينا» قضاسنك حدود غربيه‌سی بونجه كيده‌جك وغرب طرفه چورلديكنده «قومانووه» و«قوچانه» و«قالقان دلن» قضالرينك حدود غربيه‌سی بونجه «قوراب» طاغنه قدر واورادن و«الزيجا» چايی اوزرندن بونك «قره‌درينا» نهريله تلاقی ايلديكی نقطه‌يه قدر كيده‌جكدر «دريا» دن وبعده «اوخری» قضاسنك «لينا» طاغنه طوغری اولان حدود غربيه‌سندن جنوبه طوغری يوريوب «كوريجه» و«استارووه» قضالرينك «فراموس» طاغنه قدر كيدن حدود غربيه‌سی بونجه كيده‌جك واندن صكره «كسريه» كولندن «موقلنجا» يعنی «قره‌جه اروه» چاينه واراجق وبوچايك خط جريانی اوزرنده كتوكدن «يكيجه» نك جنوب طرفندن «واردار يكيجه‌سنی» كچدكدن صكره «واردار» منصبندن و«غاليقو» دن

« پارغه » و « سرای » کویی نام قریه‌لره طوغری واورادن « بشیك » کولنك اورته‌سندن « سونرومه » و « قره‌صو » چایلرینك منصبنه کیده‌جك وساحل دریادن « بروکوله » ودها اوته‌ده شمال غربی استقامتجه « ردوب » سلسلهٔ جبالندن « چالتپه » طاغنه طوغری کیده‌جك و « قره‌بالقان » دن « قوروشوو » طاغنه قدر و « اشـك قولاغی » و « چیللو » و « قره قولاس » و « ایشکلر » طاغلرندن « اروا » صوینه قدر کیده‌جك وینه بلغارستان حدودی اورادن « چرمن » شهری استقامتجه تحدید اولنه‌رق و « ادرنه » شهرینی جنوبده براقه‌رق « سکودلی » و « قره‌حمزه » و « ارناود کویی » و « اقارجی » و « واینرجی » کویلرندن « تکه » دره‌سنه قدر کیده‌جك و « تکه دره » سی و « چورلی » دره‌سی بوینجه « لوله بورغازینه » واورادن « صیجاق دره » طریقیله « سرکن » کوینه قدر کیده‌جك وتپه‌لردن طوغریجه « حاکم » طابیه‌سنه طوغرو کیدوب اوراده قره دکزه منتهی اوله‌جقدر وساحل دریادن « مانقالیا » قربنده ایریلوب و « طولجی » سنجاغنك حدود جنوبیه‌سی بوینجه کیدوب « راسوره » اوزرندن طونه‌یه منتهی اوله‌جقدر .

یدنجی ماده بلغارستان بکی اهالی طرفندن سربستجه انتخاب و دول معظمه‌نك موافقتیله جانب دولت علیه‌دن تصدیق قلنه‌جقدر . دول معظمه خاندان حکمرانیسی اعضاسندن هیچ بری بلغارستان بکی انتخاب اولنمیه‌جقدر . بلغارستان بکلکی منحل اولدیغی زمان یکی بکك انتخابی ینه او اصول وشرائط اوزره اجرا اولنه‌جقدر . بلغار معتبرانندن مرکب فلبه ویا طرنوده تجمع ایده‌جك بر مجلس بکك انتخابندن اول بر روسیه دولتی قومیسرینك نظارتی تحتنده ودولت علیه قومیسری حضورنده بیك سکز یوز اوتوز تاریخنده ادرنه معاهده‌سندن صکره طونه امارتلرنده وضع اولنان امثاله توفیقاً بلغار ادارهٔ مستقبله نظامنامه‌سنی ترتیب وتنظیم ایلیه‌جکدر .

بلغار ایله اسلام وروم واولاح وسائره قاریشق اولان محللرده انتخابانده ونظامنامهٔ داخلینك امر تنظیمنده اهالیٔ مرقومه‌نك منافع وحقوقی بحقٍ نظر اعتباره آلنه‌جقدر .

بلغارستانده اصوله جدیده‌نك وضع وتأسیسیله بونك اجراسنه نظارت ایتمك خصوصی ایکی سنه مدتله بر روسیه دولتی قومیسرینه حواله اولنه‌جقدر . اصول ادارهٔ جدیده‌نك تأسیسی تاریخندن اعتباراً برسنه ختامنده روسیه دولتی ایله دولت علیه واوروپا قابینه‌لری بیننده اتفاق حاصل اولدیغی تقدیرده اوروپا قابینه‌لری عندالایجاب مارالذکر روسیه دولتی قومیسری رفاقتنه طرفلرندن دخی برر مأمور مخصوص تعیین ایده بیله‌جکلردر .

سکزنجی ماده — عساکر شاهانه ارتق بلغارستانده اقامت ایتمیه‌جك واسکی قلعه‌لرك جمله‌سی مصارفی محلی حکومتی طرفندن تسویه اولنمق اوزره هدم ایدیله‌جکدر . دولت علیه کندیسنك مالی اولوب الافرانقه کانون ثانینك اوتوز برنجی کونی عقد اولنان متارکه موجبنجه تخلیه ایدلمش طونه قلعه‌لریله شمنی و وارنه قلعه‌لرنده قلان مهمات حربیه واشیای سائره‌یی ایستدیکی کبی استعماله صلاحیتی اوله‌جقدر .

انتظام وامنیت واسایش محلی‌یی محافظه‌یه کافی اولمق اوزره مقداری مؤخراً دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده بالاتفاق تعیین اولنه‌جق اولان بر ملت عسکری کاملاً تشکیل اولننجه‌یه قدر روسیه عسکری داخل مملکتده اقامت وعندالایجاب قومیسره معاونت ایلیه‌جکدر . عسکرك اقامتی ایچون دخی تقریباً ایکی سنه مدت تعیین اولنه‌جقدر . روسیه اردوسی ممالك شاهانه‌یی تخلیه ایلدکدن صکره بلغارستانده اقامه ایدیله‌جك اولان التی پیاده فرقه‌سی وایکی سواری فرقه‌سندن مرکب روسیه عساکر مقیمه‌سی اللی بیك کشی‌یی متجاوز اوله‌جق وامر اعاشه وادارەلری بولندیغی مملکته عائد اوله‌جقدر . بلغارستان عساکر مقیمه‌سی روسیه ممالکی ایله یالکز رومانیادن دکل اکر مدت اقامتده لازم کلان دپولری ترتیب ایده‌بیلورلر ایسه قره‌دکز لیمانلرندن وارنه و بوغازدن دخی اختلاط ایلیه‌جکلردر .

طقوزنجی ماده — بلغارستانك مؤخراً دولت علیه‌نك کوستره‌جکی بانقه واسطه‌سیله دولت علیه‌یه اعطا ایده‌جکی ویرکوی سنوینك مقداری ادارۀ جدیده‌نك ایشه باشلادیغی برنجی سنه‌نك نهایتنده دولت علیه ایله روسیه و دول سائره بینلرنده بالاتفاق قرارلشدیریله‌جق وبو ویرکو دخی امارتی تشکیل ایده‌جك بالجمله ممالکك برقاچ سنه‌لك وارداتنك حد متوسطی اوزرینه وضع وتعیین اولنه‌جقدر . بلغارستان دولت علیه‌نك وارنه وروسچق تیمور یول قومپانیه‌سنه قارشو اولان تکالیف وتعهداتی ینه کندوسی ایله دولت علیه ومذکور قومپانیه بینلرنده ایشی قرارلشدیره‌رق درعهده ایده‌جکدر . امارتك داخلندن کچن سائر تیمور یوللره متعلق مسائلك تسویه‌سی کذلك دولت علیه ایله بلغارستانده تشکل ایده‌جك حکومت وداخلی تیمور یول قومپانیه‌لری بینلرنده بالاتفاق حاصل اوله‌جق قراره تعلیق اولنه‌جقدر .

اونجی ماده — دولت علیه امارتك اوته‌طرفنده واقع ولایتلره کوندره‌جکی ویاخود اورالردن جلب ایلیه‌جکی عسکر ومهمات وذخیره‌یی بلغارستانك تعیین اولنه‌جق یوللرندن

کچورمکه حق وصلاحیتی اوله‌جقدر. فقط احتیاجات حربیه‌سنی تأمین ایله برابر بوصلاحیتك استعمالنجه هرکونه مشکلات ویاکاشاقلرك منبع ظهوری ایچون شو مقاوله‌نامه‌نك تاریخ تصدیقندن اوچ آیه قدر دولت علیه ایله بلغارستان اداره‌سی بیننده مخصوص بر نظامنامه قلمه آلنه‌رق صلاحیت مذکوره‌نك شرائط اجراسی تعیین اولنه‌جقدر . بونك حکمی یالکز عساکر منتظمهٔ عثمانیه‌یه شامل اولوب عساکر غیر منتظمه ایله باشی بوزوقلر وچرکسلرك کلیاً خارج طوتیله‌جغی مقرردر . دولت علیه امارت داخلندن پوسته‌سنی کچورمك وبر تلغراف خطی دخی قوللانمق حقنی محافظه ایده‌جك وشو ایکی ماده دخی بالاده محرر مدت ایچنده وینه اوصورتله تسویه ایدیله‌جکدر .

اون برنجی ماده امللاك صاحبی اولوبده امارتك حدودی خارجنده اقامت ایده‌جك اسلام وسائره‌نك امللاکی بشقه‌لرینه اداره والتزام ایتدیرمك اوزره عهدهٔ تصرفلرنده قاله‌جقدر .

اعضاسی اسلام وبلغار اوله‌رق روسیه قومیسرلرینك تحت نظارتنده وباشلوجه مجمع ناس اولان مرکزلرده تشکیل اولنه‌جق قومیسیونلر اسلام وسائره‌نك علاقه‌دار اولدقلری امللاکك معاینه‌سنه دائر بالجمله مسائلی ایکی سنه ظرفنده قطعیاً ولایتغیر صورتنده حل ایده‌جکدر . بوکا مماثل قومیسیونلر امللاك میریه وموقوفه‌نك صورت فراغ واداره واستعمالنه متعلق بالجمله خصوصاتی دولت علیه‌نك حسابنه اوله‌رق ایکی سنه ظرفنده تسویه‌یه مأمور اوله‌جقدر .

بالاده محرر ایکی سنه مدتك انقضاسنه دکین اراتلیان بالجمله امللاك بالمزایده فروخت اولنه‌رق اثمان حاصله‌سی وقوعات اخیره‌ده مصاب اولان کرك اسلام وکرك خرستیان ایتام واراملنك امر اداره واعاشه‌سنه تخصیص اولنه‌جقدر .

اون ایکنجی ماده طونه اوزرنده بولنان قلعه‌لرك جمله‌سی هدم ایدیله‌جك وبعدما بونهرك سواحلنده مواقع مستحکمه وروماینا و صربستان وبلغارستان صولرنده دخی سفائن حربیه بولنمیه‌جقدر . شوقدرکه معتاد اولان قره‌غول واپورلریله ضابطهٔ نهریه‌یی محافظه‌یه وکمرك ایشلرینه مأمور اولان اوفق کمیلر بوندن مستثنادر طونه مختلط قومیسیوننك حقوق ووظائف وامتیازاتی حالیله ایفا اولنه‌جقدر .

اون اوچنجی ماده دولت علیه سنه بوغازینی تکرار اچوب کرك احوال حربیه‌دن وکرك طونه‌جه سیر سفائنك تعطیلندن طولایی دوچار خسار اولان اشخاصه تضمینات

اعطا ايتمكلكى درعهده ايدرك بوايكى نوع مصارفه قارشولق طونه قوميسيوننك كندوسنه ويره‌جكى پاره‌دن بش يوز بيك فرانق تخصيص ايده‌جكدر .

اون دردنجى ماده درسعادت قونفرانسنك ايلك اجتماعنده دولت عليه مرخصلرينه تبليغ اولنان اوروپا تكليفاتى دولت عليه ايله روسيه واوستريا دولتلرى بينلرنده بالاتفاق قرارلشديريله‌جق تعديلات ايله برلكده درحال بوسنه وهرسكده اجرا اولنه‌جق وويركو بقاياسى طلب اولنميه‌رق مذكور ولايتلرك واردات حاضره‌سى بيك سكز يوز سكسان سنه‌سى مارتى ابتداسنه قدر مذهب وملينه باقلميه‌رق وقوعات اخيره‌دن دوچار فلاكت اولان اهالى ايله ملتجى فامليالرينه ويريله‌جك تضميناتك تسويه‌سنه ومملكتك احتياجات محليه‌سنه حصر وتخصيص قلنه‌جقدر . مدت مذكوره انقضاسندن صكره سنوى حكومت سنيه‌يه عائد اوله‌جق مبلغك مقدارى ايلروده دولت عليه ايله روسيه واوستريا دولتلرى بيننده ايروجه وبالاتفاق تعيين ايديله‌جكدر .

اون بشنجى ماده دولت عليه كريد جزيره‌سى اهاليسى طرفندن درميان اولنان ارزويى نظر اهميته المقله برابر جزيرهٔ مذكوره‌نك بيك سكز يوز التمش سكز سنه‌سى نظامنامهٔ داخليسنى مدققانه اجرا ايتمكلكى تعهد ايدر . شو مقاوله‌نامه‌ده كندولريچون بر ادارهٔ مخصوصه تعيين اولنميان ارناوداق وترحاله ايله روم ايلينك سائر يرلريچون دخى اكا مماثل واحتياجات محليه‌يه موافق بر نظامهٔ داخلى ياپيله‌جقدر . اكثر اعضاسنى يرلو اهاليدن مركب اولمق اوزره تشكيل اولنه‌جق مخصوص قوميسيونلر هرولايتده يكى نظامنامه‌نك تفرعاتى مذاكره ايدرك نتيجه‌سنى دولت عليه‌يه عرض ايليه‌جكلردر . دولت عليه دخى بونلرى موقع اجرايه وضع ايتمزدن اول روسيه دولتيله بركره استشاره ايده‌جكدر .

اون التنجى ماده ارمنستانده روسيه عسكرينك تحت استيلاسنده بولنوب دولت عليه‌يه اعاده‌سى لازم كلان محللرك تخليه‌سى اورالرجه دولتك مناسبات حسنه‌سنه مضر قاريشقلقلره محل ويره‌بيله‌جكندن دولت عليه ارمنيلرك متمكن اولديغى ايالتلرده منافع محليه‌نك ايجاب ايتديكى اصلاحات وتنسيقاتى بلا افاتهٔ وقت اجرا ايتمكلكى وارمنيلرك كردلره وچركسلره قارشو امنيتلرينى استحصال ايلمكلكى تعهد ايدر .

اون يدنجى ماده دولت عليه وقوعات اخيره‌ده مدخلى اولان تبعه‌سنه كاملاً وتماماً

عفو عمومی اعطا ایدر . بوندن طولایی حبس ویا نفی ایدیلان اشخاصك جمله‌سی درحال صالیو یریله‌جکدر .

اون سکزنجی ماده دولت علیه دولتین متوسطین قومیسرلرینك « قسطور » شهرینك تصرفنه متعلق بیان ایلدکاری مطالعه‌نی جداً پیش نظر اعتنایه الەرق ایران حدودینك امر تحدید قطعیسنی اجرا ایتدیرمکی تعهد ایدر .

اون طقوزنجی ماده روسیه ایمپراطوری حضرتلرینك طلب ودولت علیه‌نك دخی تأدیه‌سنی تعهد ایلدیکی تضمینات حربیه ایله روسیه‌نك اوغرادیغی ضایعات آتیده محرر حسابلردن مرکبدر .

اولا طقوز ملیون روبله « اردونك اداره‌سی مهماتك نقلی وادوات حربیه سپارشاتی » کبی وقوعبولان محاربه مصارفنه مخصوصدر .

ثانیاً درتیوز ملیون روبله مملکتك سواحل جنوبیه‌سنه واخراجات تجارتنه وصنایعه وتیمور یوللره ایقاع اولنان خسارانه مخصوصدر .

ثالثاً یوز ملیون روبله بحسب الاستیلا قافقاسیه‌ده ایدیلان ضررلره مخصوصدر .

رابعاً اون ملیون روبله ممالك عثمانیه‌ده بولنان روسیه تبعه‌سنك وتأسیساتنك اوغرادیغی ضرر وزیانه مقابلدرکه جمله‌سی برملیار درت یوز اون ملیون روبله ایدر .

روسیه ایمپراطوری دولت علیه‌نك مشکلات مالیه‌سنی پیش نظر دقته آلەرق وارزوی جناب پادشاهی‌یه امتثال ایلیه‌رك یوقاروکی فقره‌ده مندرج مبالغك قسم اعظمنی اتیده محرر اراضینك ترکی صورتیله تسویه‌یه موافقت ایلر .

اولا طولجی سنجاغی یعنی « کلی » و« سنه » و « محمودیه » و « ایساقجی » و « طولجی » و« ماچین » و « باباطاغی » و « خرسوه » و « کوستنجه » و « مجیدیه » قضالریله « دلتا » آطه‌لری و « بیلان » آطه‌سی ترك اولنه‌جقدر . روسیه دولتی بوالکانی و « دلتا » آطه‌لرینی کندو مملکتنه الحاق آرزوسنده بولنمدیغی جهتله بونلری بسارابیا قطعه‌سنك کندیسندن بیك سکز یوز اللی التی معاهده‌سیله افراز ایدیلان وجنوب طرفندن « کلی » قنالنك تالوکی یعنی اك درین یری و « اسکی استانبول » منصبیله محدود بولنان پارچه‌سیله مبادله ایتمك صلاحیتنی محافظه ایدر . صولرك تقسیمی وصیدکاهلر مسئله‌سی روسیه‌لی وروماتیالی اعضادن مرکب برقومیسیون معرفتیله مصالحه معاهده نامه‌سنك تصدیقی تاریخندن اعتباراً برسنه ظرفنده تسویه اولنه‌جقدر .

ثانياً «اردهان» و «قارص» و «باطوم» و «بايزيد» ايله «صوغانلى» يه قدر اولان يرلر ترك ايديله‌جكدر . عموم اعتباريله خط حدود قره‌دكز ساحلندن آيريله‌رق «هوباى» چايى ايله «چوروق» چايى تفريق ايدن طاغلرك تپه‌سندن و «آرتووين» شهرينك جهت جنوبيه‌سندن سلسلهٔ جبالدن كچه‌رك «الات» و «بشاجت» قريه‌لرى قربنده واقع «جوروق» چايه قدر كيده‌جك وبعده «دروه‌نيكس كككس» و «خورجه زور» و «بيچكن طاغ» نام جبللرك تپه‌لرندن و «طورطوم» و «جوروق» نام چايلرك منصبلرينى تفريق ايدن الك يوكسك تپه‌دن و «يايلا» و «هين» قربنده‌كى تپه‌لردن كچه‌رك «طورطوم» چايى اوزرنده واقع «وهين كليسا» نام قريه‌يه منتهى اوله‌جقدر . واورادن «سيورى طاغ» جبال متسلسله‌سندن «نوريمان» كوينك جهت جنوبيه‌سندن كچه‌رك «سيورى طاغ» نام كچيده قدر كيده‌جكدر . بعده جنوب شرقى جهتنه چوريله‌رك «زبوين» ه كيده‌جك واورادن «زبوين» دن «رادوست» و «خراسان» كويلرينه كيدن طريقك غرب طرفنه كچه‌رك «كيليچمان» كوينه قدر «صوغانلى» طاغنك جنوب طرفنه ميل ايده‌جك وبعده «شاربان» طاغنك تپه‌سندن كچرن «مراد چايى» كچيدنده‌كى «حمور» نام موقعك جهت جنوبيه‌سنه اون «ورست» قله‌رق واصل اوله‌جقدر . بعده «التا» طاغنك تپه‌سندن و «حورى» و «تاندوركس» تپه‌لرندن «بايزيد» واديسنك جهت جنوبيه‌سندن كچه‌رك «قازلى» كولك جهت جنوبيه‌سندن «اسكى ايران» حدودينه التصاق ايليه‌جكدر .

روسيه ممالكنه الحاق ومربوط خريطه‌ده اشارت اولنان اراضينك حدود قطعيه‌سى روسيه‌لو وعثمانلى اعضادن مركب بر قوميسيون معرفتيله تعيين اولنه‌جقدر . بو قوميسيون ايفاى امور مأموره‌سنده كرك وضعيت موقعيه‌سنه وكرك حسن اداره‌يه متعلق ملاحظاته ومملكتك استراحتنى تأمينه صالح شرائطه رعايت ايليه‌جكدر .

ثالثاً برنجى وايكنجى فقره‌لرده ذكر اولنان محللر روسيه‌يه برمليار يوز مليون روبله مقابلنده ترك ايديله‌جكدر . وممالك عثمانيه‌ده‌كى روسيه تبعه‌سى وتأسيساتنه تخصيص ايديلان اون مليون روبله مستثنا اولديغى حالده تضميناتدن قصور قالان اوچ يوز مليون روبله‌نك صورت تأديه‌سى وكوستريله‌جك تأميناتى دولت عليه ايله روسيه دولتى بيننده بالاتفاق تنظيم اولنه‌جقدر .

رابعاً ممالك شاهانه‌ده‌كى روسيه تبعه وتأسيساتنه مخصوص طلب اولنان اون مليون

روبله تضمینات علاقه‌داران طرفندن وقوعبوله‌جق استدعالر درسعادتده‌کی روسیه سفارتی طرفندن تدقیق اولنه‌رق باب عالی‌یه حواله ایدلدکجه تأدیه اولنه‌جقدر .

یکرمنجی ماده — دولت علیه روسیه تبعه‌سنك برقاچ سنه‌دنبرو معلقده قالان بالجمله دعوالرینی دوستانه فصل وتسویه ایتمك وکندولرینه عندالایجاب تضمینات لازمه اعطا وحقلرنده ویریلان اعلاماتی بلا تأخیر اجرا ایتدیرمك اوزره تدابیر مؤثره اتخاذ ایلیه‌جکدر .

یکرمی برنجی ماده — روسیه‌یه ترك اولنان محللر اهالیسی بشقه محله کیدوب اقامت ایتمك ایسترلر ایسه املاکلرینی صاتوب چکلمکده سربست ومختار اوله‌جقلردر ، وبوبابده کندولرینه اشبو مقاوله‌نامه‌نك تصدیقی تاریخندن اعتباراً اوچ سنه مهلت ویرلمشدر . مهلت مذکوره‌نك انقضاسنده املاکلرینی صاتوب مملکتدن چیقمامش اولنلر روسیه تابعیتنده قاله‌جقلردر .

میری‌یه عائد اولان املاك غیر منقوله ویاخود محال مذکوره خارجنده کائن میراته مخصوص املاك موقوفه دخی اعضاسی اسلام وروسیه‌لودن مرکب تشکیل اولنه‌جق بر قومیسیون معرفتیله قرارلشدیره‌جکی وجهله کذلك اوچ سنه ظرفنده فروخت اولنه‌جقدر . بوقومیسیون روسیه‌لویه ترك اولنوبده الیوم روسیه عسکری النده اولمیان قلعه وشهر وسائر محللرده بولنان ادوات حربیه ایله مهمات ودولته عائد ذخیره واشیای سائره‌سنك حکومت سنیه جانبندن نه صورتله قالدیریله‌جغنی دخی تعیین ایلیه‌جکدر .

یکرمی ایکنجی ماده — روم ایلی واناطولیده اقامت ویاسیاحت ایدن روسیه‌لو زوار ورهبان ملل سائره‌یه منسوب پاپاسلرك نائل اولدقلری عینی حقوق ومعافیات وامتیازاتدن مستفید اوله‌جقلردر .

درسعادت روسیه سفارتیله ممالك شاهانه‌ده بولنان روسیه قونسلوسلری زوار ورهبان مرقومه ایله کندولرینك محال مبارکه وسائره‌ده کائن مستملکاتنی و تأسیسات روحانیه وخیریه‌لرینی رسماً حمایه ایتمك حق وصلاحیتنی حائز اوله‌جقلردر .

عن اصل روسیه‌لو اولوب « اینه‌روز »ده اقامت ایدن راهبلره مستملکات ومعافیات قدیمه‌لری اعاده اولنه‌جق وکندولرینه عائد اولان اوچ مناستر ایله مشتملاتنده اینه‌روزده‌کی سائر تأسیسات روحانیه ومناسترلره تأمین اولنان حقوق و امتیازاتدن کماکان السابق مستفید اوله‌جقلردر .

یکرمی اوچنجی ماده   ممالك شاهانه‌ده روسیه تبعه‌سنك تجارت و حقوق دعاوی‌یه وحال وموقعلرینه دائر طرفین معاهدین بیننده مقدما عقد اولنوب محاربه‌دن طولایی فسخ والغا ایدلمش اولان بالجمله معاهدات ومقاولات وتعهدات اشبو مقاوله نامه ایله نقض ایدیلان احکامی مستثنا اولمق اوزره ینه موقع اجرایه وضع اولنه‌جقدر . دولتین متعاهدین بالجمله تعهدات ومناسبات تجاریه‌لرنجه وسائره‌جه اعلان حربدن اول یکدیگرینه قارشو بولندقلری حاله رجوع ایده‌جکلردر .

یکرمی دردنجی ماده   قلعهٔ سلطانیه ایله خلیج درسعادت حال سفر وحضرده روسیه لیمانلرندن کلان ویاخود روسیه لیمانلرینه کیدن بیطرف دولتلر سفاین تجاریه‌سنه آچیق قاله‌جقدر . بناءً علیه دولت علیه بیك سکز یوز اللی التی سنه‌سی نیسانینك اون بارسده امضا اولنان بیان‌نامه‌نك احکامی خلافنه اوله‌رق بعدما قره‌دکز وازاق دکزی لیمانلری اوکنده اعتباری بر ابلوقه وضع ایتمامکی تعهد ایدر .

یکرمی بشنجی ماده   روسیه اردوسی ذات شوکتسمات حضرت پادشاهی ایله روسیه ایمپراطوری بیننده مصالحهٔ قطعیه‌نك عقدی تاریخندن اعتباراً اوچ ماه ظرفنده بلغارستان مستثنا اولمق اوزره روم ایلی قطعه‌سنی کاملاً تخلیه ایلیه‌جکدر . وقت قزانمق وروس عسکری مدت مدیده ممالك شاهانه وروماتیاده قالمامق ایچون عسکرك برمقداری روسیه واپورلرینه ویاخود استیجار اولنه‌جق دیکر واپورلره ارکاباً نقل اولنمق اوزره قره دکز ومرمره دکزی لیمانلرینه کوندریله‌بیله‌جکدر .

اناطولی قطعه‌سی ایسه مصالحهٔ قطعیه‌نك عقدی تاریخندن اعتباراً التی ماه ظرفنده تخلیه اولنه‌جق وروس عسکری قانقاسیه وقریم طریقیله عودت ایتمك اوزره طربزوندن واپوره بینمکه مأذون اوله‌جقدر .

تصدیقنامه‌لرك تعاطیسنی متعاقب امر تخلیه‌یه مبادرت اولنمق لازم کله‌جکدر .

یکرمی آلتنجی ماده   اشبو مقاوله‌نامه موجبنجه دولت علیه‌یه ترك اولنه‌جق محللرده روسیه عسکری اقامت ایتدیکی مدتجه امر اداره اورالرك استیلاسندنبرو نه حالده ایسه ینه اوحالده قاله‌جق وروسیه عسکری کاملاً چکیلنجه‌یه قدر باب عالی اداره‌یه اصلا مداخله ایتمیه‌جکدر .

دولت علیه‌یه اعاده اولنه‌جق محللره عساکر شاهانه‌نك دخولی ودولت علیه‌نك اجرای حکومته مباشرتی انجق هر بر مملکت وقلعه روسیه عسکری طرفندن تخلیه

اولندقدن و قوماندان کیفیتی دولت علیه‌نك بونك ایچون تعیین ایده‌جکی ضابطه خبر ویردکدن صکره وقوعبوله‌جقدر .

یکرمی یدنجی ماده دولت علیه اثنای محاربه‌ده روسیه اردوسیله اولان مناسباتندن طولایی متهم بولنان تبعه‌سی حقنده هیچ بر صورتله مجازات اجرا ایتمك و ایتدیرمامکلکی تعهد ایدر روسیه عسکرینك ارقه‌سندن فامیالریله برابر ترك وطن ایتمك ایسته‌یه‌جك بعض کیمسه‌لرك عزیمتنه مأمورین دولت علیه طرفندن مخالفت اولنمیه‌جقدر .

یکرمی سکزنجی ماده مقدمات مصالحه‌نك تصدیقنی متعاقب اسرای حربیه طرفیندن نصب وتعیین اولنه‌رق هوجه‌بك و سیواستوپوله عزیمت ایده‌جك مأمورین مخصوصه معرفتیله قارشولقلی اعاده اولنه‌جقدر .

دولت علیه کندوسنه تسلیم اولنه‌جق اسرای حربیه‌نك مصارفنی مأمورین مومی الیهم طرفندن تعیین اولنه‌جق حساب موجبنجه علی‌التساوی اون سکز تقسیط ایله التی سنه ظرفنده تسویه ایده‌جکدر .

دولت علیه ایله ممالکتین وصرب وقره طاغ بیننده اسرای حربیه‌نك اعاده‌سی ینه بواساس اوزرینه اجرا اولنه‌جق وفقط دولت علیه‌نك اعاده ایده‌جکی اسرانك مقداری قره‌طاغك اعاده ایده‌جکی اسرانك مقدارندن لدی‌الحساب تنزیل قلنه‌جقدر .

یکرمی طقوزنجی ماده اشبو مقاوله‌نامه ذات شوکتسمات حضرت پادشاهی وحشمتلو روسیه ایمپراطوری طرفلرندن تصدیق اولنه‌جق وتصدیقنامه‌لری اون بش کون ظرفنده وممکن اولور ایسه دها اول پترسبورغده تعاطی اولنه‌جق واشبو مقاوله نامه‌نك حاوی اولدیغی شرائط مصالحه معاهداتنده مستعمل اولان صور رسمیه‌یه نه‌وقت ونره‌ده ادخال اولنه‌جنی دخی اوراده قرارلشدیریله‌جقدر . انجق شوراسی مقرردرکه طرفین متعاهدین اشبو مقاوله‌نامه‌نك تصدیق اولندیغی زماندن اعتباراً کندولرینی رسماً مقید ومکلف عد ایدرلر .

تصدیقاً للمقال طرفین مرخصلری اشبو مقاوله‌نامه‌یی امضا وتمهیر ایتمشلردر .

اشبو سند بیك سکز یوز یتمش سکز سنه‌سی شباطنك اون طقوزنجی ومارت افرنجینك اوچنجی کونی ایاستفانوسده تنظیم اولنمشدر .

محل امضا	محل امضا
ایغناتیف	صفوت
نلیدوف	سعداه

بوکون یعنی بیك سکز یوز یتمش سکز سنه‌سی شباطنك اون طقوزنجی ومارت افرنجینك اوچنجی کونی امضا اولنان مقدمات صلحیه مقاوله نامه‌سنك اون برنجی ماده‌سنده اوتودیلان ومادهٔ مذکوره‌نك جزؤ متممی اولان فقره‌در .

بلغارستان امارتی اهالیسندن اولوبده ممالك محروسه‌نك سائر جهتلرنده سیاحت واقامت ایده‌جك اولنلر قوانین ومأمورین سلطنت سنیه‌یه تابع اوله‌جقلردر .

محل امضا	محل امضا
ایغناتیف	صفوت
نلیدوف	سعداه

ذات حضرت پادشاهی ایله حشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلرینك مرخصلری بولنان محررین امضا بوکون یعنی بیك سکز یوز یتمش سکز سنه‌سی شباط رومینك اون طقوزی ومارت فرنکینك بشی تاریخنده ساعت بشی چاریك کچه‌رك ایاستفانوسده اصالتلو قونت اغناتیف جنابلرینك اقامتکاهلرنده بالتجمع ایکی نسخه اوزره تنظیم اولنان مقدمات صلحیه مضبطه‌لرینی قرائت وتطبیق ایدرك زیرینه امضالرینی وضع وارمه‌لرینی حاوی مهرلریله تمهیر ایتمشلردر .

تصدیقاً للمقال اشبو پروتوقول ایکی نسخهٔ اصلیه اوله‌رق تنظیم وامضا اولنمشدر .

محل امضا	محل امضا
صفوت	قونت .ن. اغناتیف
سعداه	نلیدوف

جزؤ ثالث

برنجی فصل

روسیه‌لولرك مقدمات صلحیه مقاوله‌سی عقدندن صکره وقوعبولان
بعض حرکات ومطالبی

مقدمات صلحیه مکالماتی قرین ختام اولدیغی اثناده عساکر عثمانیه‌نك خط مدافعه‌سی اوزرنده بولنان ترقوس وبندلر حوالیسنه روسیه سوارپلری کلدیکی مثللو مقاوله نامه امضا اولندقدن اوچ کون صکره دخی بیوك دره چایرینه برروس ضابطی کلوب اورایه روسیه عسکری اقامه اولنه‌جغندن اقتضا ایدن معاملاته برلکده قرار ویرمسنی چایرده بولنان ضبطیه ضابطنه تکلیف ایتمش اولدیغی باب عالی‌یه بیلدیرلدی .

متارکه مقاوله نامه‌سی حکمنجه طرفین عسکرینك خط اقامتلری قرر ایدرك چکمجه‌لرله ایاستفانوس مساعده‌سنده دخی غراندوق نیقولالك تأمینات رسمیه‌سنه استناد اولنمش اولدیغی وعساکر عثمانیه‌دن برنفرك خطوط ومواقع معینه خارجنه تجاوزی واقع اولمیوب بویله برحرکتك خلاف مقاوله قبول واختیاری دخی بعید الاحتمال بولندیغی حالده روسیه سوارپلرینك خط معین خارجنه چیقملری وعلی‌الخصوص مقدمات صلحیه مقاوله نامه‌سنك یکرمی بشنجی ماده‌سنده روسیه عسکرینك قره دکز ومرمره دکزی لیمانلرندن واپورلره بنه‌جکلری صراحةً ذکر اولنمش ایکن بیوك دره چایرینه ایتمك طلبنده بولنملری باعث استغراب واندیشه اولمغله ذکر اولنان سواریلرك اورالردن کیرو آلنمسی وبیوك دره‌یه سوق عسکردن صرف نظر ایدلمسی غراندوق نیقولادن التماس اولندی . لکن مشارالیه بوکا موافقت ایتمیوب « استانبول وبرغوس حوالیسنده بولنان اردولرمزی شو کونلرده کمال سرعتله مملکتمزه اعاده ایده‌جکز . عسکرك برقسمنی تکفور طاغی اسکله‌سندن وبر قسمنی دخی برغوس واحیولی لیمانلرندن وایاستفانوسده‌کی عسکرمزی دخی بولندقلری موقعدن چیقارمغه وبونك ایچون استیجار ایتدیکمز واپورلری اورالره کتورمکه قرار ویردك اما ایاستفانوس ساحلنك صولری آغر طوپلری وحیوانلری وسائر مهمات ثقیله‌نی سفاینه تحمیله مساعد دکلدر . آنکچون اوراده‌کی

عساکر وادوات ومهمات وحیواناتك بیوك دره چایرینه ارسالیله واپورلره قونلمسنه طرف دولت علیه‌دن برآن اول مساعده اولنمسنی التماس ایدییورز » دیو جواب کوندردی .

برغوس واحیولی طرفلری روسیه عسکرینك ید ضبطنده وایاستفانوسدن ویا جواردن عسکر اخراجی تحت امکانده ایکن غران دوقك بیوك دره لیماننه دخی عسکر کتورمك حقنده‌کی تکلیفی قبول ایدیلیر ایسه بوصورت قره دکز بوغازینك اك مهم بر نقطه‌سنی طوتمق دیمك اوله‌جغندن انکلیز دونمامی بلا توقف استانبول لیماننه کیره‌رك بوبجه مهاجرین ایله مالامال اولان پایتختی دهشت عظیمه‌یه اوغراته‌جغی بین الوکلا تذکر اولنوب شو سببلرك بیانیله تکلیف مذکوره موافقت اولنه‌میه‌جغی غران دوق نیقولایه تفهیم ایتمك اوزره خارجیه ناظری صفوت پاشا مخصوصاً ایاستفانوسه اعزام اولندی . غران دوق بالاده ذکر ایتدیکمز احوال موقعیه‌دن بحثله بیوك دره ماده‌سی اوزرینه اولان التماسنی تکرار ایدوب نهایت عسکرك بیوك دره‌یه طاقم طاقم ایندیریله‌جکنی وبر قسمی واپورلره ارکاب اولنمدقجه دیکرینك اسکله‌یه کتورلمیه‌جکنی وموقتاً مرکز عسکری اتخاذ ایده‌جکلری بلغراد وباغچه کویلرینه دخی سفاینه بندیریله‌جك مقدار ونسبتده عسکر جمع اولنه‌جغنی وبووسیله ایله روسیه عسکرینك استانبول جهتنه اوغرامسی تجویز اولنمیه‌جغنی سویلدیکی صره‌ده « دولتمزله عقد مصالحه ایتدیکمز معادات مسالمته منقلب اولدی . اکر قره دکز بوغازینی ضبط ایتمککلکمز احتمالی واردخاطر اولیور ایسه بوغازك ارقه طرفلری خیلی وقتدنبرو ید استیلامزده بولنان محللره داخل کبیدر . بویله بر نیتمز اولسیدی شمدی‌یه قدر فعله کاور ایدی . ظن ایدرمکه انکلیزلر بیله بوملاحظه‌ده بولنمامق کرکدر وبدایت تجدد مناسباتده روسیه دولتی حقنده بویله امنیتسزلك کوسترلمك ایو برشیمیدر بیله‌م . بز دولت علیه ایله خالصانه وعلی الدوام حسن وفاق ومعاشرت آرزوسنده‌یز . سزك نه فکر ونیتده بولندیغکزی بیلمیز » دیدیکندن صفوت پاشا « دولت علیه اوته‌دنبرو عهدداراق شعاریله مفتخردر وروسیه دولتیله همجوار اولدیغیچون آنکله دائما خوش کچینمکی ارزو ایدر بشقه نیات وافکارده دکلدر وبنم اعتقادجه بووقایع مؤلمه آز وقت ایچنده اونودیله‌رق افکاره سکون کلدکدن وشمدی عجله ایله یاپلمش اولان بعض شیلرك ایمپراطور حضرتلرینك معلوم ومسلم بولنان استقامت افکار وفتوت فطریه‌لرینه مراجعتله تسویهٔ ایجابی حاصل اولدقدن صکره دولت علیه‌جه هیچ بر ایلینك قالمیه‌جغندن روسیه دولتیله آنبان تأیید مناسباته چالشیلور » جوابی ویرمکله اثنای مکالمه‌ده حاضر بولنان

روسیه مرخص ثانیسی نلیدوف بو سوزلردن ممنون اولمدقلرینی لون ورنکی ومتلاشیانه حرکتی ایله آکلاتمش وغران دوق نیقولا دخی بعض مرتبه صیقلدیغنی ایما ایتمش ایدی. انجق وکلای دولت « غران دوقك بیوك دره یه متهالکانه حصر نظر ایتمسنه کوره شو تکلیفدن مقصدی بین الدول انعقاد ایده جك قونفره یه قره دکز بوغازی تهدیدات عسکریه‌لری آلتنده بولندیغی حالده اوطورمق وبو دخی سیاسهٔ ظهوره کله بیله جك بر تغیر ناکهانیده روسیه‌نك استفاده‌سنه صالح بر موقعده بولنمق قضیه‌سی اولسه کرکدر. مع هذا بزجه اصل محذور روسیه عسکرینك او طرفلری اله القله بوغازك محفوظیت ومسدودیتنی اخلال ایتملری ماده‌سنده اولوب حتی مقاولهٔ صلحیه‌ده بوملحوظات اوزرینه روسیه عسکرینك قره دکز ومرمره دکزنجه مخرجلری تعیین ایدلمش ایکن اشبو بیوك دره تکلیفنی رضامزله قبول ایده جك اولور ایسه‌ك عهداً قزانلمش بر ماده المزله ترك اولنمش اوله جغندن بشقه بو مساعده‌یه اوروپا دولتلرنجه روسیه ایله بینمزده بر اتفاق خفی رنکی ویریله جکی دخی ملاحظه‌دن بعید دکلدر. وروسیه عسکرینك بیوك دره‌یه اینمسی انکلیز کمیلرینك استانبول لیمانه دخولنی داعی اولمق احتمالی دخی ذهنلردن تبعید اولنه‌مز» دیدیلر وغران دوق نیقولایه بیان معذرت ایتمکه صفوت پاشانی مأمور ایتدیلر.

اشبو قرار غران دوقه تحریراً بیلدیرلمکله برابر بیوك دره‌یه سوق عسکرده اصرار اولنور ایسه مخالفته مأموریتنك بیانیله پروتستو ایتمسی ایچون عساکر عثمانیه قوماندانی غازی احمد مختار پاشایه تعلیمات دخی کوندرلدی. وبو تشبثات ثباتکارانه روسیه‌لولری نیتلرندن فراغه میل ایتدیروب مسئله برطرف ایدلدی.

ایکنجی فصل

سرعسکر رؤف پاشانك سفارت مخصوصهٔ فوق‌العاده ایله پترسبورغه اعزامی

مقدمات صلحیه مقاوله‌سی روسیه دولتنجه غالبیتله استحصال اولنمش برسند اولدیغندن ودولت علیه بونی بالمجبوریه وبحسب المغلوبیه قبول وامضا ایلدیکندن روسیه‌لولر تصدیق نامه‌لری سرعتله تعاطی ایدوبده اوروپا دول معظمه‌سنك تکلیف ایده‌بیله‌جکلری تعدیلاتی انك ضمننده اجرا ایتدیرمك ایسترلر ایدی . حتی مقاوله نامه‌نك یکرمی طقوزنجی ماده‌سنه تصدیق نامه‌لرك اون بش کون ظرفنده وممکن اولور ایسه دها اول تعاطی اولنه‌جغنی درج ایتدیرمه‌لری دخی مطالعهٔ مشروحه‌دن نشأت ایتمش ایدی . دولت علیه ایسه کندوسنجه غایت مضر اولان بعض مواددە وباخصوص تضمینات حربیه مسئله‌سنده روسیه ایمپراطورینك فتوتنه مراجعتله تخفیف بار مقاوله‌یه چارهٔ سریع بولوبده اوروپا دولتلرندن امیدوار اولدیغی تعدیلاتی منفعت زائده صره‌سنده استحصال قیدینه دوشمش ایدی . دیکر طرفدن بویله مصالحه عقدندن صکره ارسال رسل ورسائل قواعد مسالمتدن اولمسیله تصدیق نامه‌لرك تعاطیسی وسیله‌سیله پترسبورغه برسفیر مخصوص اعزامی تنسیب وبو صورت غران دوق نیقولا وروسیه مرخصلری جانبندن دخی تلمیح اولنمش ایدی . سرعسکر رؤف پاشا لین‌الجانب ومتواضع برذات اولوب مقدما اوروپاده دخی بولنمسی والسانه آشنا اولمسی مناسبتیله سفارته انتخاب اولندیغندن مقاوله نامه‌نك امضا ایدلدیکندن برهفته صکره روسیه ایمپراطورینه تسطیر اولنان نامهٔ مخصوص پادشاهی مقاوله تصدیق نامه‌سیله برابر کندوسنه تسلیم ومأموریت اصلیه‌سنه دائر باب عالیدن رسمی وخفی تعلیمات اعطا اولنه‌رق بحراً هوجه‌بکه اعزام قلندی .

مشار الیهه ویریلان تعلیمات رسمیه احکامی اولا بلغارستانك امارت حالنه وضعندن صرف نظرله جبل لبنان اداره‌سی کبی برمختاریت تحتنده بولندیرلمسی ثانیاً تضمینات حربیه‌نك عفو ایدلمسی ثالثاً قره طاغلولره اشقودره جهتندن ترکی معاهده اقتضاسندن اولان بارلیانیله بودغوریجه قضاسنك مقابلنده هرلك طرفندن بریر ویرلمك اوزره دولت علیه یدنده ابقاسی رابعاً بلغارستان حدودینك دولت علیه جانبندن تعیین اولنه‌جق جهتلرندن قصر اولنمسی واق دکز ساحلندن بلغارستانه ترکی جمله‌ٔ معاهده‌دن اولان قواله لیماننك دولت

عليه اداره‌سندن چيقمسى روم ايلى قطعه‌سنى ايكى‌يه بوله‌جكى جهتله بونكده تركندن صرف نظر قلنمسى خامساً روم ايليدن هجرت ايدن نفوس اسلاميه‌نك وطنلرينه عودتلرنده جان وعرض وماللرينه تعرض اولنماسيچون روسيه قوماندانلرى جانبندن تقيد واهتمام اولنمق اوزره اوامر اكيده كوندرلمسى ويرده اثناى محاربه‌ده مهاجرين اسلاميه‌دن ابوينى غائب ايتمش ذكور واناث برطاقم كوچك چوجقلر روسيه اردولرى طرفندن النوب اسراى عسكريه ايله برابر كوتورلمش وحالبوكه بونلر ابوين و متعلقاتى طرفلرندن اراتلقده بولنمش اولديغندن اوكبى چوجقلرك اعاده‌سنه مساعده ايدلمسى سادساً بلغارستان اداره‌سى حقنده بالاده ذكر اولنان صورت تعديليه استحصال اولنه‌ميوبده امارتك تشكيلنده اصرار اولنور ايسه حدودينك بالقانلردن تحديدى واوحالده اوته طرفنده متمكن نفوس اسلاميه ايله برو طرفلرده قاله‌جق بلغارلر بيننده تعاطئ حقوقه راضى اولنمسنه مساغ كوسترلمسى سابعاً تضمينات كلياً ترك ايتديريله‌مز ايسه ارضروملك قپوسى مثابه‌سنده اولان بايزيد سنجاغنك دولت عليه‌ده قالمسى ماده‌لرينك روسيه ايمپراطورندن ووكلاسندن رجا ونياز ايدلمسنه دائر ايدى .

بوندن ماعدا بر مخطرهٔ محرمانه ويرلمش ايدى‌كه انده دخى روسيه دولتى طرفندن دولت عليه ايله براتفاق تدافعى عقدى سوزى وارد اولور ايسه بوكا باغلانوبده اويله بر تعهدك اجرا آت فعليه‌سنه كيريشه بيلمكه دولت عليه‌نك اقتدارى اولمديغندن قطع نظر مقاولهٔ اتفاقيه‌نك ادنى مرتبه ترشحى دول غربيه‌نك صولتنى دعوتله اساس دولتى بالكليه متزلزل ايده‌جك بلاياى خارجيه‌نك ظهورينه سبب اولور مع هذا روسيه ايمپراطورى حضرتلرى دولت عليه‌جه مقصود و ملتمس اولان تعديلاته واك زياده بلغارستانجه ياپيله‌جق صور تنظيميه‌نك دائرهٔ مطلوبه‌ده اولمسنه ميل ومساغ كوسترير ايسه دولت عليه وتبعهٔ عثمانيه‌جه روسيه دولتيله ود ومصافاتك قيمتى پك زياده تقدير اولنه‌رق اتياً دخى دخى بورابطهٔ مخادنتك اتحادنامه تحوله باعث مستقل اوله بيلور . » دينلمش والحاصل دولت عليه‌نك اويله براتفاقه كيره‌بيلمسى اول باول ملتمساتنه مساعده اولنوبده بونلك اثارى عموم نظرنده مشهود ومحقق اولمسنه منوط اولديغنى ضمناً اكلادلمش ايدى .

لكن روسيه دولتى غالبيت واقعه‌سى اوزرينه مقاوله‌يه ربط ايلديكى موادك هيچ برندن كچمكه كندولكندن ميل ايتميه‌جكى عالمك معلومى اولمسيله شوتعليمات واخطاراتك نتيجه بخش مقصد ومرام اوله‌ميه‌جغى اكلا.يلور ايدى .

وقتاکه سرعسکر رؤف پاشا پترسبورغه واصل اولدی روسیه ایمپراطوردن ووکلاسندن فوق العاده حرمت ورعایت کوردی ومقدمات صلحیه مقاله‌سنك تصدیقنامه‌لری مبادله اولندی . اما ایمپراطور احکام مقاوله‌نك تخفیف وتعدیلی دولت علیه‌نك روسیه‌یه قارشو اتخاذ ایده‌جکی مسلکه کوره اویه بیلور وادیسنده جواب ویره‌رك وطرف پادشاهی‌یه بومألده برقطعه نامه تسطیر ایدرك رؤف پاشانی استانبوله اعاده ایلدی واسارتله روسیه‌ده بولنان غازی عثمان پاشانی وپلونه اردوسی ارکان حربیه رئیسی میرلوا توفیق پاشانی قید اسردن اطلاق ایله رؤف پاشایه ترفیقاً اعزام ایتدی . مشارالیه پلونه محاربانیده ابراز ایلدیکی مأثر دلیری ومتانتله عموم تبعهٔ صادقه‌نك توجه و محبتلرینی قزانمش اولدیغندن وقوع اسارتی داغ درون اولمش ایکن کندوسنك بو صورتله استانبوله کلمکده اولدیغی شیوع بولنجه ذکور واناث بیکلرجه اهالی مشارالیهك رؤیت دیداری املیله ایکی اوچ کون قدومنه منتظراً سوقاقلرده وخصوصاً باب عالی ودائرهٔ عسکریه جوارنده فوج فوج طولاشدیلر نهایت مشارالیه استانبوله واصل اولدقده طوغری ییلدیز سراینه جلبله طرف حضرت پادشاهیدن عهده‌سنه عساکر خاصه مشیرلکی توجیه بیورلدی . وکندوسی اوکون سرای عربه‌لرندن آچیق بر فیطونه بندیریله‌رك باب عالی‌یه و اورادن دائرهٔ عسکریه‌یه کوندرلدی اهالی اومرتبه اظهار توجه ایلدیلرکه باب عالیدن چیقدیغنده مشارالیهك عربه‌سنه قوشه‌رق اللرینی اوپدیلر ویوللرده حرمت وبشاشت کوستردیلر .

اوچنجی فصل

ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه‌سندن صکره جریان ایدن بعض وقایع مهمهٔ داخلیه

ایاستفانوسده بولنان روسیه اردوسی باش قوماندانی غراندوق نیقولا مقدمات صلحیه مقاوله‌سنك امضا اولنمسنه مبنی پادشاه حضرتلریله رسماً ملاقات آرزوسنده بولندیغنی وکندوسی بك اوغلنده کائن روسیه سفارتخانه‌سنده اختیار مسافرت ایده‌جکندن مراسم دولیه اقتضاسنجه ذات پادشاهینك اعادهٔ زیارت ایچون اورایی تشریفلرینه منتظر اوله‌جغنی باب عالی‌یه بیلدیردی وانما امضای مقاولهٔ صلحیه دولتین متحاربین میانه‌لرنده عودت مسالمتك علامت رسمیه‌سی اولوب غراندوق طرفندن اظهار اولنان آرزوی ملاقات دخی حسب الظاهر اکا مبنی ایسه‌ده پای تخت دولتك قپوسی اوکنه قدر بر حرکت غالبانه ایله کله‌رك ممالك عثمانیه‌نك قطعات مهمه‌سنجه انحلال واغتصابی متضمن معاهده‌یی سیف غالبیت سایه‌سنده قزانمش اولان بر دشمن اردوسنك باش قوماندانی صفتیله غراندوقك قره‌دن استانبوله کلوبده خلق ایچنده بك اوغلنه کیدرك سفارتخانه‌ده بسط بساط شکوه وشان ایتمسی بین الاسلام کران کله‌جکی مطالعه‌سنه اوراده اعادهٔ زیارته مجبور طوتلملرنده‌کی اضطراب منضم اولمغله ذات پادشاهی ملاقات مطلوبه‌یه موافقت کوسترمدکلرندن وغراندوق نیقولا ایسه ایستدیکی ملاقاتك ضمننده‌کی نشوه ایله حظوظلندق اولمغی ازجان ودل آرزو ایلدیکندن بوده بر مسئله رنککنی المش ایدی . چونکه عقد صلح واقع اولدیغی حالده مجرد بعض تأثرات مغلوبانه‌دن ناشی طرف شاهانه‌دن ملاقاته التزام مخالفت اولنمسی غراندوقه قارشی پك چرکین وروسیه اردوسنك بران اول استانبول اطرافندن چکیلوب کیتمسی و قرارات صلحیه‌دن بعض موادك تعدیلانه چاره بولنمسی ایچون روسیه ایمپراطورینك جلب خاطری حقنده‌کی مقصد مهمه منافی دوشه‌جکندن باش وکیل احمد وفیق پاشا بو ایشك حسن تسویه‌سنه صرف مساعی ایلدی .

شویله‌که غراندوق قره‌دن بك اوغلنه کیتمیوب ایاستفانوسدن روسیه‌نك (لیوادیا) نام واپورینه راکباً بشکطاش ساحلسرای پیشکاهنه کله‌رك ساحلسرای مذکوره چیقمق واورادن وکلای دولت طرفندن استقبال اولنه‌رق ذات پادشاهی ایله کورشدکدن صکره مسافرتنه تخصیص اولنان بکلربکی ساحلسراینه کیتمك وپادشاه حضرتلری دخی اعادهٔ

زیارت رسمی بكلربكی ساحلسراینده اجرا ایتمك صورتلرینه غران دوقك انضمام
موافقتیله قرار ویرلدی .

بناءً علیه بیك ایكی یوز طقسان بش سنه‌سی شهر ربیع الاولك یكرمی برنجی كونی « غران دوق نیقولا » رفقتنده « پرنس لایختنبرغ » و « پرنس دولدنبورغ » و « جنرال غورقو » و « اسقوبلف » وانك اوغلی دیكر جنرال « اسقوبلف » وروسیه اردوسنك اركان حربیه رئیسی وسائر بعض جنراللر بولندیغی حالده بحراً بشكطاش ساحلسرایی پیشگاهنه كلدكده ترجمان دیوان همایون منیر افندی سرای قایقلریله وابوره كیدرك « غران دوق نیقولا » ایله رفاقتنده بولنان پرنس وجنراللری استقبال وسرایه ایصال ایلدی .

وكلای دولت وامرای عسكریه البسهٔ رسمیه‌لرینی لابس اولدقلری حالده بنك طاشنده رسم استقبالی اجرا ایلدیلر بو وجهله مسافرین سرایه داخل اولدقلرنده پادشاه حضرتلری البسهٔ رسمیه ایله « غران دوق نیقولا » وپرنسلری استقبال ایدرك بعده جنراللری حضورلرینه قبول ایله حقلرنده بذل نوازش بی انداز ووكلا وامرایی دخی « غراندوق نیقولا » یه ابراز بیوردیلر .

اثناده « غازی عثمان پاشا » غران دوقك منظوری اولدقده « بویله بر غیرتلی قوماندان ایله محاربه ایتمك دشمنلری ایچون دخی شرفدر » سوزیله مشارالیهك علو قدر عسكریسنی اعتراف ایلدی وسائر جنراللر جانبندن دخی مشار الیه حقنده تعظیمات فائقه اجرا ایلدی .

اشبو مراسمك اتمامندن صكره « غران دوق » ومعیتی اركانی استقبال كبی تشییع اولنه‌رق وابورله بكلربكی ساحلسراینه عزیمت ایتدیلر واورایه یارم بلوك روسیه خاصه سواری عسكری ایله برطاقم روسیه موسیقه‌سی چیقاردیلر .

غران دوقك بكلربكی ساحلسراینه وصولی متعاقب پادشاه حضرتلری رسم استقبالده موجود اولان وكلا وامرایی وابور وقایقلرله معیتنه آله‌رق بكلربكی ساحلسراینه عزیمت ایتدیلر . غران دوق طرفندن ذات پادشاهی مراعات وتعظیمات كامله ایله قبول اولندقدن صكره عودت همایون وقوعبوله‌رق ایرتسی اقشام یلدیز سراینده غران دوق ومعیتی اركانه برضیافت رسمیه ویرلدی وغران دوق استانبولده بولندیغی كیجه‌لری وابورده كچورمش وشو وابورله ایاستفانوسه عودت ایتمش اولدیغندن ذهن پادشاهیده اولجه حاصل اولان اندیشه وتلاش برطرف اولدی .

لكن ايا ستفانوس احكام صلحيه‌سنك انكلتره‌جه غايت تلاش واضطرابنى داعى اولمسى ويوقاريده تفصيلاتى يازلديغى وجهله انكليز دونانمه‌سنك استانبوله قدر كلمسى وانكلتره‌ده محاربه نمايشلرينك ظهور ايتمسى وروسيه انكلتره‌يى ارضا ايتمكجه وتعبير اخرله مواد صلحيه‌دن انكلتره منافعنه تأثير وتماسى اولان بعض احكام حقنده فداكارلغه باشلامدقجه صلحك ثمراتى اقتطاف ايده‌ميه‌جكنك رتبهٔ حقيقته وارمسى وديكر طرفدن روسيه‌ده مصالحهٔ مقرره‌نك امال عموميه‌يه كافى عد اولنمامسى احوال سياسيه‌نك برصورت متشتته‌يه انقلابنه سبب اولوب بناءً عليه روسيه‌لولر استانبول جوارندن چكلمك خصوصنده اياق سوريتكه واستدلال طريقيله هرجه يكيدن عسكر جلب ايتمكه وشمدى ايله وارنه قلعه‌سنك سرعت تخليه‌سيچون باب عالى‌يى تضييق ايلمكه باشلاديلر .

اوائلده « غراندوق نيقولا » پترسبورغه دعوت اولنه‌رق روسيه اردوسى قوماندانلغى جنرال (طوتلبن) عهده‌سنه تفويض ايدلمش اولديغندن غراندوق انى باب عاليه رسماً ابراز ايدرك پترسبورغه كيتدى . جنرال طوتلبن ايسه روسيه اردوسنك مواقعنى تبديل ايله كاغدخانه وداود پاشا قشله‌سى جوارلرينه تقريب قوت ايلدى . حتى بو ترتيبات عسكريه‌يه مبدأ اولمق اوزره ايا ستفانوسده اجرا اولنان رسم كچيدده سكسان بش بيك عسكر واوچ يوز طوپ بولنمش ايدى .

ديكر طرفدن ايسه روسيه دولتى جانبندن سفير تعيين اولنان پرنس لابانوف عجلةً استانبوله كوندريلوب آثار مودت كوستريليور ايدى .

اما احوال سياسيه‌نك شكل وصورتى اوقدر قاريشق ايدى كه صلحك قطعياً قرارگير اوله‌جغندن كيمسه امين اولمق شويله طورسون روسيه اردوسنك بغتةً برحركت خصمانه‌يه قيامى تصورى هركسك وهمنى قبارتمش ايدى .

حتى روسيه عسكرينك ايوب طرفلرينه طوغرى ايلرولمسى استانبولده بولنان انكليز تجار وتبعه‌سنه باعث انديشه اوله‌رق انكلتره سفارتنه بالمراجعه انكليز كميلرينك مرمره‌دن استانبول خليجنه لزوم توجهنى اخطار ايتمشلر . وقزل اطه‌لره سكز قطعه حرب سفينه‌سى جلب ايتديرمشلر ايدى .

بوتلاش وخشيتلرك بريسى دخى روسيه اردوسنه قارشو عساكر عثمانيه‌نك تكثيريله قره دكزدن مرمره ساحلنه قدر قات قات طابيه‌لر ومواقع مختلفه‌ده قرارگاهلر اتخاذ

اوله‌رق انكليز بيكر پاشا قوماندا سنده درت قول اردو ايله استانبولك حقيقى وقوى بر تحفظ تحتنه آلنمش اولمسى ماده‌سى ايدى .

زيرا طرفين اردولرى يكديكرينك صولتندن قورقه‌رق فوق الغايه احتياطلى بولندقلرندن برپاكاش اكلايشله اردولرك تصادمى احتمالى يورك اويناديور ايدى .

حتى روسيه اردولرنده اطرافى معاينه ايچون ياپيلان ترصد قله‌لرى آز قالديكه اويله برعربده ظهورينه سبب اوله جقدى .

نهايت انكليز كميلرينك قزل اطه‌لر پيشكاهنه كله‌رك لنكر انداز قرار اولدقلرى اوروپايه عكس ايلدكده روسيه‌لولر وقايهٔ صلح ومسالمتدن بشقه امل وارزولرى اولمديغندن بحثله عالمه تأمينات ويرمكه مجبور اولديلر .

ايشته اول زمان دهشت فشانده استانبول خلقنى برپادن احوال سياسيه‌نك جندرهٔ اضطرابى صيقمش وبرپادن دخى روم ايلى مهاجرينى واردولردن عودت ايدن باشى بوزوق وچركس يغما كرانى غلبه‌لكندن امنيت عامه تزلزله دوشمش اولديغى كبى قوائم نقديه‌نك اعتباردن ساقط اولوق درجه‌سنه كلمسى يعنى آلتونله قائمه بيننده‌كى فرقك درت يوز غروشه قدر چيقمسى سببيله ارباب معاش تدارك حوائج ضروريه‌ده دوچار عسار وتنكدستى واصناف وعمله طبقه‌سى دخى داد وستاد واستحصال ذخيره وزادده كرفتار عتال پايان بستى اولديلر . قائمه بليه‌سى ايسه يالكز استانبوله منحصر اولميوب متداول اولديغى بلاد وانحاده ذاتاً محاربه‌نك ويرديكى تأثيرات الجميه منضم اوله‌رق عالى حيرت وضجرته دوشورمش ايدى . عسرت تعيش هيچ براضطرابه مقيس اولمديغيچون قائمه‌نك اورته‌دن قالقمسى املده افكار عموميه متحد اولوب بوده قائمه‌نك كتدكجه رغبت واعتباردن سقوطنى دعوت ايتديكندن ارباب دقت وحميت طرفلرندن اوراق حوادث واسطه‌سيله قائمه‌نك الغاسنه مترتب تدابيرى حاوى مخطره ولايحه‌لر نشر اولنغه وبعض ولايتلرده اعانه طريقيله قوائم نقديه ابطال ايدلمكه باشلادى .

نزد دولتده ايسه قائمه‌نك قالديرلمسيچون اختيار فدا كارى‌يه حال ومالك مساعد اولمامسندن ناشى بونى خلقه تحميل ايتمكدن باشقه چاره دوشونلميور ايدى .

او جهتله باش وكيل احمد وفيق پاشا دولتك مداخلهٔ رسميه‌سى اولمقسزين اهالى طرفندن وقوعه كله جك تشبثاتك جريانه ايقاع موانع اولنمامسنى التزام ايدرك بعض مبعوثان وحميتكان معرفتيله تشكيل اولنان انجمنلرك مطالعاتى موجبنجه ايتمك فيشانى

اوزرینه موقتاً برمقدار اقچه ضم ایدیلوب اندن حاصل اولان مبالغله قائمه مبایعه اولەرق سلطان احمد میدانندە احراق ایدلمکه باشلادی .

لکن بوصورتك فعلیاتندە مشکلات کورلمکله اتمك اعمالنه مخصوص دقیقك بهر چوالندن فرق غروش رسم موقت النوب بونك حاصلاتیله قوائمك تداولدن چکلمسی طریقی ترجیح وولایاتجه دخی صور مختلفەدە قرارکیر اولان تشبثات ترویج اولنمش ایدی.

نه چارەکه اون التی میلیون لیرا مقدارندە بولنان قوائم نقدیەنك او مثللو تدابیر ایله امحاسی طول مدته توقف ایدەجکی بالحساب معلوم اولدیغندن تداولدن چکلمکدە اولان قوائم ایادیٔ ناسدە بولنان اوراقه نسبةً بحر محیطدن قربه ایله صو طاشیمق درجەسندە قلیل اولدقدن بشقه دقیق اوزرندن رسم الخسی اتمك فیئاتنك غلاسنه سبب اولەرق براوقه اتمك بهاسی قائمه ایله التی بچوق غروشه چیقمش اولمغله معیشت عمومیەیه طاری اولان تعسرات درجهٔ فوق العادەیه واردیغندن دقیق اوزرینه طرح وتخصیص اولنان رسمك الغاسیله اتمك فیئاتنك تنزیله وقائمەنك قالدیرلمسیچون تدابیر سائرە تحریسنه قرار ویرلدی .

دردنجی فصل

احوال عمومیهٔ سیاسیه

قرانلقده تقرر ایدن شرایط صلحیه اوزرینه اورته‌ده یاپلان متارکهٔ حربیه مقاوله نامه‌سنك انتشارنده المانیا دولتی باش وکیلی پرنس بسمارق مجلس مبعوثانده اوزون بر نطق ایراد ایدرك روسیه عسکرینك ید استیلالرنده قالان ممالك عثمانیه قطعاتنك جسامت واهمیتندن ومسئله‌نك غایت نازك برحاله انقلابندن بحثله ، المانیا دولتی کندو استقلال واتحادینی مدافعه مقصدندن بشقه برحال ایچون محاربه‌یه کیریشمیه‌جکی کبی روسیه‌نك مصافاة حقیقیه وتجربه‌سنی اوروپانك حاکمی اولق تفحصینه فدا ایتمك ایستمز . مع مافیه روسیه دولتنك اساس صلح اوزرینه لازمه‌دن اولان تعدیلات خصوصنده بودرجه مساعد اولمیه‌جق دیکر بروقته تعلیق حرکت وسائر دولتلرك استحصال موافقتی ایچون استعمال جبر وشدت ایتمیه‌جکی مأمولدر » دیو برمذاکرهٔ دولیه‌لك وجوبنی اعلان ایلدی . وبو صره‌ده انکلتره واوستریادن کنایة « روسیه‌نك تعیین ایتدیکی شرائط صلحیه‌دن دلکیر اولوبده بونلری تخفیف ایچون محاربه ایتمکه حاضر بوله‌جق دولتلر غلبه ایلدکلری تقدیرده اوروپاده‌کی ممالك عثمانیه‌نك حالنه برقرار ویرمك انلرك ارزولرینه قالور . حالبوکه اوستریا دولتنك روسیه فتوحات حاضره‌سی میراثنه قونمغی قبول ایتمسی ملحوظ دکلدر وروسیه ایله اوستریا آراسنده اختلاف ظهور ایدر ایسه اتفاق مثلثی بوزمامق ایچون المانیا دولتی ایکیسنه دخی طرفدارلقدن اجتناب ایدر . اما بواتفاق مثلث رابطه‌سی دول ثلثه‌نك منافع مخصوصه‌لرندن زیاده وقایه ایده‌جك قدر قوتلی دکلدر . رابطهٔ اتفاق اودرجه وقایه ایتمك برفداکارلقدرکه انی بربیوك دولت دیکرینك کوزل کوزلری ایچون اختیار ایدمز » دیمکله انکلتره واوستریا دولتلری روسیه علیهنه اتفاق ایله محاربه‌یه کیریشوبده غالب اولورلر ایسه بوندن مقصودلری اولان نتیجه‌یی ، ممالك عثمانیه حقنده کندو ارزولری وجهله برانقسامی اجرادر . اکا المانیانك مساعد اولمیه‌جغنی واوستریا دولتی المانیا اتفاقندن آریلور ایسه المانیا دخی منافع مخصوصه‌سنی تأمین ایچون روسیه‌یه مساعد بوله‌جغنی بیلدیردی . حاصلی پرنس بسمارق بریادن روسیه دولتنی شرایط صلحیه اساسلرنجه تعدیلاته یناشدیرمق ودیکر طرفدن انکلتره واوستریایی شرقده تحکم منفردانه‌دن ال چکدیرمك ایچون تهدید ایدرك ممالك عثمانیه احوالنجه هر نه یاپیله‌جق ایسه انك المانیا

ریاستی آلتنده عقد اولنه‌بیله‌جك بر محکمهٔ دولیه‌ده فصل وتسویه‌سی تکلیفنی اظهار ایلدی .

وقتا که مقاولهٔ صلحیه نشر اولندی انکلتره‌ده هر فرقه‌یه مخصوص دیپلومتلر بونك اکثر احکامنی نا قابل قبول عد ایلدکلری جهتله انکلتره وکلاسی مقاولهٔ مذکوره مندرجاتنك جمله‌سی موقع مذاکره‌یه قونلمق شرطیله اوروپا دولتلری بینلرنده مقرر اولان قونفره‌نك عقدی لزومنده روسیه‌یه قارشو صورت اصرار کوسترمشلر ایدی . روسیه دولتی ایسه اوروپانك منافع عمومیه‌سنه متعلق اولمیان ماده‌لری سائر دولتلرك تصدیقنه محتاج کورمامکده ایدی . بناءً علیه اصل اختلاف انکلتره ایله روسیه بیننده قالدیغندن آلمانیا دولتی تألیف ذات البین ایچون اجرای وساطته باشلادی . ایشته او اثناده ایدی که لوندره سفیری موسیو موسوروس پاشا اکر روسیه دولتی انکلتره‌نك تکلیفنی قبول ایتمزسه بونده قونفره‌نك اجتماعی مرتبهٔ استحاله‌یه کله‌جك اولور ایسه نه یاپه‌جقلرینی سؤال ایلدکده لورد دربی « او حالده بر یول دوشونیلور . مثلا بلغارستانك اطه‌لر دکزی سواحلنده بولنان حدودینه متعلق مادهٔ عهدیه‌نك موقع اجرایه وضعنی انکلتره دولتی دونتمه‌سی واسطه‌سیله منع ایده‌بیلور » جوابنی ویرمش ایدی .

بوندن دخی اکلاشلدیغی وجهله انکلیزلر روسیانك تکالیف خودسرانه‌سی ایله بحر سفیده ساحلدار بر بلغار حکومتی تشکلنی رد ایتمکده اصرار و بونده اتفاقت دولیه استحصال ایده‌مزلر ایسه روسیه ایله محاربه‌یی اختیار ایده‌جکلرینی آچیقدن آچیغه میدانه قویدیلر .

اوستریا دولتنه کلنجه اتفاق مثلثی تشکیل ایدن شمالی دولتلرك بریده کندوسی ایسه‌ده صربستان وقره طاغك کسب استقلال ایتمسی وجسیم بر بلغار امارتنك تشکل ایتمسی و بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك مختاریت اداره آلتنه و برلمسی ماده‌لری زیر تابعیتنده بولنان بر چوق اسلاو اهالینك غبطه وحسدله غلیان اذهانه سبب اوله‌جغی و بوده بیزن حکومتی لرزه‌ناك ایلیه‌جکی جهتله روسیه منافعنه مخالف بر طریق استفاده آرامسی امر ضروری ایدی . ازجمله مجارستان مجلس مبعوثاننده مسئلهٔ شرقیه‌یه دائر بر بحث آچیلوب مجار قرالغنك شرقده اولان منافعی محافظه اولنمسی حقنده نطقلر ایراد وانکلتره دولتی ایله برلکده حرکت ایدلمسی لزومنه متعلق بیان مطالعات اولنمش ومجارلولرك بو حرکتی اوستریا دولتنی مسلك سیاستده کرکی کبی ایقاظ ایلمش ایدی .

ایتالیا دولتی ایسه آلمانیا اتفاقنه دخول سوداسنده بولنه‌رق اوطریق ایله ایتالیا شبه جزیره‌سی قارشوسنده بولنان سواحل عثمانیه‌دن سکنه‌سی لاتین جنسندن اولان

یرلری الده طوتمق ایسترلر ایدی ویونانلولر دخی روسیه دولتنك مساعئ عظیمه سی هپ اسلاولرك احیای ملیت وحمایهٔ حق ومنفعتلری ماده سنه مصروف اولوبده کندولرینك اسکی حال وحدود ایچنده براغلملرندن طولایی روسیه دن منقطع الامید اولوب فقط بوبابده انکلتره دولتنك حمایت وصحابتنه التجا ایتمشلر وبعض حرکات شقاوتکارانه یه باشلامشلر ایدی .

روسیه دولتی دخی دولت علیه ایله ایتدیکی محاربه ده بر مدت فوق المأمول مقاومت کوره رك خیلی ضایعات وخسارانه اوغرامش ونهایت یورغونلق ایچنده برغلبه استحصالیله ناموس عسکریسنی هنوز تصحیحه یول بولمش ایکن سائر بیوك دولتلرك رقابتلری فعلاً اتحاد ایلر ایسه استقبالك نه یه منجر اوله جغنی کسدیرمك قولای اولمدیغندن انلری ارضا ایدوبده ایشی کندو منفعتنه موافق بریوله چکمك واخلال عقود مسئله جه شانی بر مخرج بولمق ایستیور ایدی . بناءً علیه مقاولهٔ صلحیه مکالمه سنده روسیه مرخص اولی بولنان جنرال ایغناتیف ، دولتی طرفندن مأموراً اوروپایه کیدوب اولا المانیا دولتی ایله قونفره اجتماعی مسئله سنجه اوروپا منافعنه متعلق موادن طولایی برر ابطهٔ اتحاد عقد ایلدیکی کبی اوستریانی انکلتره ایله اتفاقدن چویرمك مسئله نك مفتاحی حکمنده بولندیغیچون ویانه ده بومصلحته پك زیاده صرف مساعی ایتمش وحتی اوستریانك منافعنجه لزم کوردیکی مواده وازجمله بلغارستان وقره طاغ حدودلرینك قصرینه واوستریانك بوسنه وهرسك قطعه سنی اشغال ایتمسنه روسیه نك موافقت ایده جکنی دخی وعد ایلمش ایدی .

چونکه اوستریا دولتنك اوته دنبرو مطمح نظری بوسنه وهرسك قطعه سی اولدیغی حالده روسیه دولتی اورالری مختاریت اداره تحتنه الدیرمق ایچون ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه سنه مادهٔ مخصوصه درج ایتدیرمش ومع هذا صربستان و قره طاغ حکومتلرینه استقلال ویرلمسی جملهٔ معاهده دن بولنمش اولمسیله برکره انلر توسیع ملك و قتدار ایدنجه بوسنه وهرسك طرفلرینك مختاریت اداره تحتنده طوره بیلمسی قابل اولمیه جغندن صربستان وقره طاغ حکومتلری بیننده انقسامی طبیعی اولوب اراحلده بلغارستان امارتی دخی منضم اولنجه اوروپای عثمانینك قسم اعظمی روسیه ایالاتندن معدود اسلاو حکومتلرینك الده قالمش اوله جغی جهتله بوکا میدان برقمق ایچون اوستریا دولتنك بوسنه وهرسك قطعه لرینه عسکر صوقمسی اولبابده انکلتره دولتنجه اولان مساعده یه موافق اولوق اوزره المانیا دولتی جانبندن دخی تنسیب اولنمش وذاتا روسیه دولتی کندو منافعنجه

استحصال ایده‌جکی شیلره مقابل حق سکوت اوله‌رق بوکا مساعد بولنمش ایدی. الحاصل انکلتره دولتی ایله اوستریا بیننده عالمك مشاهده ایتدیکی معاملهٔ وفاق بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك دولت علیه‌دن نزع اداره‌سی کبی برمقصد استیلا کاریدن بشقه نیته مبنی اولمدیغی ظاهر اولوب فقط مقدمات صلحیه مقاوله‌سنك مجلس مکالمهٔ دولیه‌یه صورت وضعی بخشنده روسیه دولتیله انکلتره دولتی اره‌سنده پیدا اولان اختلاف کسب اهمیت ایتمش ایدی .

بو اثناده اوستریا دولتی روسیه دولتیله عقد اولنان مقدمات صلحیه مقاوله‌سی حکمنجه تخلیه وهدم ایدلسی مقرر اولان اطه قلعه‌سنك موقتاً کندو یدنده بولندیرلمسنی التماس ایدوب مادامکه بوقلعه‌نك هدمی مقرردر بعدالتخلیه براغیلوبده طونه اوزرنده صربلولرك تسلطلرینه میدان ویرلمکدن ایسه موقتاً اوستریا دولتی الده بولنمسی خیرلو اوله‌جغی بین‌الوکلا تذکر اولندی وبوکا حسب‌العهد روسیه دولتنك دخی انضمام موافقتی لزومنه بناءً دولت مشار الیهایه مراجعت اولندقده همان جواب موافقت آلنغله درونده بولنان طوپ ومهمات واشیای سائره‌نك بالتدریج اخراجی وخدمت محافظه‌ده مستخدم عساکر عثمانیه‌نك بوسنه‌یه نقلی ایله قلعهٔ مذکوره‌نك اوستریا دولتنه صورت موقته‌ده تسلیمی قرارلشدیرلدی .

بونی متعاقب استانبولده مقیم اوستریا ایلچیسی قونت «دیجی» دولتی طرفندن المش اولدیغی تعلیمات اوزرینه خارجیه ناظری صفوت پاشایه محرمانه بعض تکلیفات عرض ایلدی شویله‌که «روسیه دولتیله عقد اولنان مقدمات صلحیه مقاوله‌سنك بلغارستانه حدود واسعه تعیین ایتمسندن وصربستان وقره‌طاغك استقلاللریله توسیعات ملکیه‌سنی وبوسنه وهرسك قطعه‌لرینك مختاریت اداره اصوله قونلمسنی متضمن بولنمسندن تولد ایده‌جك مضراتی توضیح ایله برابر دولتم حسب‌الجواریه دولت علیه‌نك روم ایلی قطعه‌سنجه بقای حکومتنی الزم عد ایلدیکیچون بلغارستان حدودینی کرکی کبی قصر ایتدیرمك وقره‌طاغی دخی بردائرهٔ معتدله ایچنده قالدیرمق وایتالیا دولتنك ارنودلق سواحلندن بعض محللری استیلا یولنده اولان منویاتنه مانع اولمق عزم ونیتنده‌در وبو مقاصدك استحصالی ضمننده حرب درجه‌سنه قدر کیتمك لازم کلور ایسه انی دخی اختیار ایلیه‌جکدر .» دیدکدن صکره صرب وقره طاغ حکومتلری بوسنه وهرسك طرفلرینه کوز دیکدیلر اورالری اله کچورمك ایچون هر درلو مساعیی اجرادن کیرو طورمیه‌جقلرندن

بوحال اوستريا دولتنى على الدوام بحضور ايده جكدر . دولت عليه ايسه حسب العهد اوحواليده لايقيله اعمال نفوذ ايده ميه جك وايكى سنه مدت ويركو دخى الهميه جغندن بشقه اوستريا ممالكنده بولنان بوسنه ملتجيلرينك عودتلرنده محترق اولان خانه ومكتب وكليسالرينى انشا ايتمك وكندولرينى محصوللرى ادراك ايدنجه يه قدر اتفاق واعاشه ايتمك كبى اغر برمصرف اختيارينه مجبور اوله جقدر . مع هذا احوال ماليه سى بوكا مساعد دكلدر . بناءً عليه دولت متبوعه‌م حكومت عثمانيه‌نك روم ايلى قطعه‌سنجه تأمين بقاسيچون اجرا ايليه جكى اقدامات فدا كارانه يه مقابل بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك كندوسنه تركنى تكليف ايدر . عنصر اسلامك اوراده محافظه سى كندو پوليتيقه سنجه مقتضى اولمسيله اهل اسلامى تأمين وتطييب ايتمك واملاك واراضيلرينك خرستيانلره الجماسنه اعتنا ايله حيثيت مليه‌لرينى وقايه ايلمك نيتنده اولديغنى دخى بيان ايلر اكر دولت عليه شوتكليفه موافقت ايتمز ايسه دولت متبوعه‌م دخى نه بلغارستانك قصر حدودينه چاليشور ونه ده قره طاغك وصربستانك تقليل توسيعاتى حقنده صرف مساعى ايدر . مع هذا صربلولرله قره طاغلولرك تحريكات وافساداتى دوام ايده جك اولور ايسه بوسنه و هرسك طرفلرى ينه برحال شورش واختلاله دوشه جكندن خرواتستان و دالماچيا ايالتلرينك محافظهٔ اسايشيچون بوسنه وهرسك قطعه‌لرينه عسكر ادخالنه مجبور اوله جغمز دخى خاطرده طوتلسون وبوتكليفاتمز روسيه‌لولره عكس ايدر ايسه مساعئ موعوده ثمره سز قاله جغندن ايشك انلردن مكتوم اولمسى ملتزممزدر » ديدى .

حالبوكه اوستريا ايلچيسنك بر طرفدن دولت متبوعه‌سى نامنه اثار خلوص وصفوت ابراز ايتمسى وديكر طرفدن اومقدمات مسالمتكارانه يه تطبيق قبول ايتميه جك مقالات سرديله نهايت بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك تركنى تكليف وخلاصهٔ مرام اوله رق بونلر ويرلمز ايسه احوال مختلهٔ محليه‌دن ناشى اوراره عسكر صوقه جقلرينى تلميح ايلمسى وكلاى دولتجه حيرت وتعجبى جالب اولدى زيرا اوستريا دولتى بوسنه وهرسك طرفلرينى استيلا ارزوسنده اولديغى عالمك معلومى ايكن روسيه محاربه سنك ظهورندن برو اوشايعاتى بالدفعات تكذيب ايتمش ومؤخراً مجالس رسميه سنده دخى اويله برمطالعه‌ده اولمديغنى اعلان وخارجيه ناظرى قونت آندراشى اوتكذيب رسميى باب عالى يه دخى تبليغ ايلمش ايكن مقصد اصلينك اورته يه اتلمسى حقيقةً محل انتباه ودقت ايدى .

حاصلى وكلاى دولت عقد انجمن مشورتله دولت عليه‌جه مقاولهٔ منعقده‌ده ارزو ايديلان

تعديلاتك پولتيقه عالمنده دوران ايتمكده اولان افكار متخالفه نتايجنه ارتباط طبيعيسنى دوشونميه‌رك معاهدهٔ دوليه ايله يكيدن بر چوق مهالكى دعوت ايليه‌جك بويله بر تكليفى قبول واصغا ايتمك حكم عهدك خارجنده بر پازارلقه الده قالان ممالكك انقسامنه يول آچمقدر. بونجه ايله برابر اوستريا دولتى شو تكليفك ردندن منفعل اولوبده كندو مطالعه‌سنجه وعد ايتديكى تعديلات كه بلغارستان حدودنجه سلانيك ومناستر سنجاقلرندن بعض محللرله قره دكز ساحلندن استانبول جهتنده بر كوچك پارچه‌دن عبارتدر. انى استحصاله يناشميه‌جق اولور ايسه طوتديغى مسلكه مخالف بر حاده بولنمش اولمز وصورت جبريه‌ده بوسنه‌يه عسكر ادخالنه تصدى ايلر ايسه مسئله‌نك شكل و معناسى باشقه‌لاشور » ديديلر واياچينك عرض ايتديكى تكليفك ردينه قرار ويرديلر.

اما بالاده بيان اولنان اسباب سياسيه اقتضاسنجه بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك اوستريايه ويرلمسى دوللرجه مقرر اولوب اوستريا ايلچيسنك باب عاليه مراجعتى صاحب ملك اولان دولت عليه‌يه قرار استيلايى ناركانه اخباردن عبارت اولمسيله تكليفك قولاً ردى مركز فعله كلمسنه مانع اوله‌ميه‌جغى بيلنيور ايدى.

دولت عليه اتفاقات خارجيه سببيله قرجه بوسنه و هرسك قطعه‌لرينى الدن چيقارمق مجبوريتده اوغرامسندن طولايى نه يايه‌جغنى شاشيرديغى اثناده يونان دولتى انقاض ممالك عثمانيه‌دن برحصه قاپمق ايچون يانيه و ترحاله حدودلرندن ايچرو اشقيا تسليطنه باشلايوب اوحوالى اهالئ عيسويه‌سى وكريد جزيره‌سى خرستيانلرينى فوج فوج عصيانه قالديردى. وسوق ايتديكى حدود فرقه‌لرينه عساكر منتظمه‌سى ضابطان و نفراتنى قاريشديرمقله آچيقدن آچيغه محاربه حقنده كوزندى و بونلرده قناعت ايتميوب يانيه ويكيشهر طرفلرينه تسليط ايلديكى عصاة فرقه‌لرى نزدينه بر طاقم مفسد غزته مخبرلرى كوندروب انلرك لسانندن تبعهٔ عيسويهٔ عثمانيه‌نك مظالم وتعديات ايچنده قالدقلرينه دائر اوروپايه درلو اراجيف واسنادات نشريله افكار عموميه‌نك تخديش و تشويشنه ابتدار ايلدى. باب عالى بوحركتدن طولايى ايضاحات طلب ايتدكده يونان وكلاسى « دولت عليه ايله مناسبات دوستانه‌مز باقيدر لكن يانيه و ترحاله ايالتلرنده متمكن همدين وهممذهبلرمز داخلى بر قاريشقلقده بولندقلرى جهتله انلرك اسايشنى تأمين مقصديله يونانستانده حاصل اولان هيجانى دفعه مقتدر اوله‌ميورز. حدودى تجاوز ايدن اشرارك ايچلرنده‌كى عساكر منتظمه ضابطان ونفراتى ايسه فرارى طاقمندندر » ديه‌رك كتمى قابل اولميان آثار خصومتى ستره چالشديلر.

اما یونان دولتی عالی پاشانك صدارت اخیره‌سنه مصادف اولان کرید اختلالنی متعاقب پارسده تشکل ایدن مجلس مکالمه قراری اقتضاسنجه ممالك دولت علیه‌یه اشقیا فرقه‌لری کچورمامکی رسماً متعهد ایکن بودفعه بلغار وسائر اسلاو عناصری امالنه مساعد بولنان روسیه مقاولهٔ صلحیه‌سی میدانه چیقدقده اوعهد ومیثاقی دخی اونوتمش اولدیغندن بالاده ذکر اولنان مقالات باطله‌یه قولاق ویرلیه‌رك سلانیك ویانیه ویکیشهر حوالیسنك قوهٔ عسکریه‌سی روسیه محاربه‌سندن عودت ایدن فرقه‌لر موجودندن تزیید و بحراً دخی سواحل عثمانیه‌نك محافظه‌سی ایچون سفن حربیه تخصیص قلندی و حدود عثمانیه‌دن تجاوز ایدن یونان اشراری شدتله تنکیل اولندیغی مثللو کریدده دخی رایت افراز شقاوت اولنلرك تأدیبلرینه مسارعت ایدلدی .

حالبوکه یونانلولرك اوته‌دنبرو منوی ضمیرلری اولدیغی اوزره یانیه وترحاله طرفلرندن حدودلرینی توسیع ایتدیرمك وکریدی دخی یونانستانه ویردیرمك ایچون دولت علیه‌نك حال ضعفندن وبین‌الدول یاپلسی متصور اولان قونغره‌ده بر یونان مسئله‌سنك دخی موقع بحثه وضعندن استفاده غرضنده بولندقلری اشکار اولدیغندن وکلای دولت بو مسئله‌نك زیر وبالا ومنشأ ومبناسنی سنجیدهٔ میزان مشورت ایدوب خلاصهٔ رأیلری بو اولدی‌که اکر تنکیل اشقیاده وضع تدافعی اختیار اولنور ایسه یونانلولر بر طرفدن تسلیط اشرار ودیکر طرفدن یانیه وترحاله‌یه وبلکه سلانیك ومناستره وارنجه‌یه قدر بر چوق قرا وقصباتده ساکن اولان روم اهالیسنی انواع مواعد و تهدیداتله اخلال و تحریکه ابتدار ایدرلر واوحالده زمان کچدکجه جمعیتلرینی تکثیر ایلیه‌رك مقصدلرینه نائل اولورلر . بنابرین ایشی بویولده طوتمیوب یعنی وضع تدافعیده حرکت اولنمیوب برقوهٔ کافیهٔ عسکریه ترتیبیله یونانستانه تجاوز اولنملی وبحراً دخی کریده کیدن اشقیا و مهماتك مخرج وممری اولان اطه‌لر زرهلیلرله تهدید قلنملیدر و یونانلولرك اخلال و اغفاللریله عصاته التحاق ایدن روم اهالیسنه برعفو عمومی اعلان وقبول مطاوعت ایچون اون کون مدت تعیینیله انك ختامنه قدر تسلیم سلاح ایله کویلرینه عودت ایلیانلرك مؤاخذه ایدلمیه‌جکلری بیان اولنه‌رق انقضای مهلده شقاوتده مصر اولانلرك شدیداً تنکیللریله برابر یونان فسده‌سنك تسلطلرینه نهایت قطعیه ویرلمك ایچون مجرد اشقیانك تعقیبی صورتیله یونانستانك ایچروسنه دخی کیرلمسی واعلان ایدله‌جك اون کون مهلك انقضاسنده کویلرینه عودت ایتمك اوزره بولنانلرك تصادف ایلدکاری ضابطانه وحکومت مأمورلرینه اظهار انقیاد ایتمش بولنملرینك

دخی مقبول طوتلمسی صورتلرینی تذییب ایتدیلر وختام مهل معینده حرکت عسکریه‌نك
بلا تأخیر تأمین اجراسیچون دائرهٔ عسکریه وبحریه‌یه تعلیمات ویرلمسنی قرارلشدیردیلر .

دولت علیه بحسب المغلوبیه غائله ایچنده غائله‌یه دوشدیکندن کندی دردی ایله
اوغراشور ایکن مسئلهٔ شرقیه حقنده‌کی رقابت دولیه اصلا حکمنی ضایع ایتمیوب
باخصوص انکلتره دولتی طوغریدن طوغری‌یه کندو منافعنه عائد موادی استحصال
ایتمك ایچون مقدمات صلحیه مقاوله‌سی احکامنجه ارادینی تعدیلاتی اجرایه دول
سائره‌یی میل ایتدیرمك مقصدیله روسیه دولتنك امال حریصانه‌سنه قارشو اعلان
مخالفت طریقنه سلوك ایلدی . ایشته اواثناده انکلتره قرالیچه‌سی طرفندن
نشر اولنان بیان‌نامه‌ده امور شرقیه‌نك احوال حاضره‌سی انکلتره قانون
اساسیسنده وپارلمنتو نظامانده احوال ضروریهٔ فوق‌العاده‌دن اولمق اوزره تعیین قلنان
خصوصات درجه‌سنه واروب اراق صلح عمومی‌یی وانکلتره‌نك منافع عظیمه‌سنی وقایه
ایچون نه یاپلق لازم کله‌جك ایسه یاپلمسی مقتضی کوروندیکندن بتون قوهٔ عسکریه‌نك
سلاح التنه الینمسی امر اولنمش وانکلتره باش وکیلی لورد بیقونسفیلد مجلس اعیانده بر
نطق ایراد ایدوب فذلکه‌سنده انکلتره پولتیقه‌سی معاهدات اوزرینه مؤسسدر . انکلتره‌نك
طلبنه مبنی روسیه دولتی ایاستفانوس مقدمات صلحیه‌سنی کاملاً بین‌الدول تحت تدقیق
ومذاکره‌یه قویمق ایستمدیکندن قونفرانسك اجتماعی امیدلری محو اولیور . بتون عالم
سلاحلنیور . انکلتره‌نك سلاحلنمسی دخی لازمدر . چونکه انکلتره دولتی استانبول
اطرافنده جریان ایدن وقوعات ایله تهدید اولنیور دیمش ایدی . لکن اشبو تشبثات
حربجویانه انکلتره خارجیه ناظری لورد دربی ایله باش وکیل لورد بیقونسفیلد بیننده
مؤدیٔ اختلاف اولدیغی حالده پارلمنتوده بیقونسفیلدك غلبهٔ رأییله کسب اهمیت ایدوب
ونهایت لورد دربی نظارتدن چکیلوب صرایتی طرفدارانندن انکلتره مستملکات نظارتنده
بولنان لورد سالزبوری که مرخصلقله استانبول قونفرانسنده بولنمش ایدی . منسوب
اولدیغی فرقه‌نك اختیار محاربه فکرینه میلی جهتیله لورد بیقونسفیلد ایله اتفاق ایدرك
خارجیه نظارتنه کلدی واول بارل ایراد ایلدیکی نطقده احمد وفیق پاشانك باش وکالت
مقامنده بولنمسی انکلتره‌نك دولت علیه حقنده‌کی امال دوستانه‌سنك تأمین جریانه مدار
کای اوله‌جغی مأمولده بولندیغنی اعلان ایلدی . متعاقباً دول اجنبیه نزدنده مقیم انکلتره
سفراسنه برمفصل تحریرات عمومیه ارسال ایدرك انده دخی ایاستفانوس مقاوله‌

صلحيه‌سنك هر بندى بيك سكز يوز اللى التى سنهٔ ميلاديه‌سنده عقد اولنان پاريس معاهده‌سى شرائطنه مغاير اولمق حسبيله اوروپا دولتلرنجه محتاج بحث وتدقيق اولديغنى اشعار ايتدكدن صكره اولا روسيه‌نك نظارت وحمايتى تحتنده محدث وقره دكز واطه‌لر دكزى اوزرنده مهم ليمانلره مالك اوله‌جق وروم وسائر ملتلردن برچوق اهالى‌يى جامع وفعلاً روسيه طرفندن انتخاب اولنمش برپرنسه تابع بولنه‌جق اسلاو حكومتنك مجدداً تشكيلنه ثانياً روسيه طرفندن ترتيب اولنه‌جق وروسيه اردوسنك نظارتى تحتنده ايشه باشلايه‌جق براداره‌يه ثالثاً يانيه وترحاله‌يه متعلق نظامات ايله اناری تأمين ايده‌جك قانونك روسيه نظارتى تحتنده تنظيم اولنمسى شرطنه رابعاً روم كليساسنك حمايه‌سنه دائر پاريس معاهده‌سنده لغو اولنان قينارجه عهدنامه‌سنك حاوى اولديغى تعهدات مثللو محدود اولميان تعهداته خامساً استانبولك طونه اوزرنده بولنان وروم وارناود واسلاو اقواميله مملو اولان ممالك سائرهٔ عثمانيه‌دن تفريقيله بورالرينك اداره‌سنى غائله‌لى برحاله قويه‌رق دولت عليه‌يى انلرك تملكندن بولنيقه‌جه حاصل اوله‌جق قوتدن محروم ايدرك اهاليسنى حكومتسزلكدن نشأت ايده‌جك تهلكه‌لره القا ايلكما وسنه سادساً بساربيانك استرداديله بلغارستان حدودينك اهاليسى باشليجه اسلام وبلغار اولان قره‌دكز ساحلنه قدر توسيعنه سابعاً بتون قره دكز سواحلنده روسيه دولتنك مرادينى اجرا ايتديره‌جك اولان باطوم ليماننك ضبطنه ثامناً اناطوليده ضبط اولنان يرلرك نتيجه‌سى اوله‌رق اوروپانك ايران ايله وطربزون طريقيله اجرا ايده‌جكى تجارت عظيمه‌يى روسيه دولتى ايستديكى وقت اصول تجارتنده جارى اولان سد ممنعتارله توقيف ايده‌بيلك اولديغى حالده ارمنستانده‌كى قلاعك ضبطيله اوحوالى اهاليسنك روسيه نفوذى تحتنه ادخالى خصوصنه تاسعاً دولت عليه‌نك باجمله فضله‌ٔ وارداتى ذاتاً داينلرينه ترهين اولنديغى معاملاتندن قطع نظر مقدارى استطاعت ماليه‌سى فوقنده بولنان وتأديه‌سى استقلاله سنه‌لرجه خلل كتوره‌جك وياخود ترك اراضى صورتنه منقلب اوله‌جق تضمينانه متعلق برچوق اعتراضات بيان ايلمش وخاتمه‌سنده اياستفانوس مقاوله‌سى شرائطنك نتيجه‌سى دولت عليه‌نك استقلال سياسيه‌سنى تابعيت كامله‌يه تحويل وتنزيل ايتمك ديمك اولوب حال بوكه دولت عليه كبى موقع جغرافيسنجه انكلتره ايچون پك مهم نقطه‌لره مالك وقره‌دكز ايله اطه‌لر دكزى ارا‌سنده‌كى طريق جسيمى تشكيل ايدن بوغازلرك سد وكشادى حقنى حائز وحكمى بصره كورفزنده وشرق سواحلرنده سويش جدولى جوارنده جارى اولان بردولتك قوتجه فائق بربيوك

دولت متفقی ایچون انك سیاسی پیشدارلری طرفندن صیقشدیرلمسی بقاسنی واستقلالنی مرتبهٔ استحالیه ایصال ایلدیکندن بونك عدم وقوعی انکلتره ایچون فوق الغایه مطلوب وملازم بولندیغنی اخطار ایتمش ایدی .

لورد سالیزبورینك بو تحریراتی اوروپاجه اذهان عمومیه‌یه خدشه بخش اولوب علی الخصوص انکلتره‌ده تهیئات حربیه‌یه جداً قیام وهندستاندن مالطه‌یه عسکر جلبنه اقدام اولنمسی وانکلتره‌نك شمال دونانمه‌سی حاضرلنوب نقلیات عسکریه ایچون واپورلر ترتیب وتدارکنه باشلانلمسی عالمك نظر دقتنی جلب ایلدی .

روسیه دولتی ایسه انکلتره کبی بر دولت قویه‌نك مشابه فعلاً مخالف وایاستفانوس معاهده‌سنه علناً معارض اولمسندن بالطبع تلاش واضطرابه دوشمکله روسیه باش وکیلی پرنس قورچاقوف انکلتره‌نك تحریرات عمومیه‌سنه شویله بر جواب نشر ایلمش ایدی .

(صورت تحریرات)

مارکی دوسالیزبورینك ۱ نیسان سنه ۱۸۷۸ تاریخیله دول فخیمه‌یه نشر ایتدیکی تحریرات عمومیه روسیه دولتنه تبلیغ اولندی . تحریرات مذکوره‌ده انکلتره دولتنك ایاستفانوس معاهدهٔ صلحیه‌سنه دائر افکار وانظارینی خالصانه بیان ایتدیکنی تصدیق ایدرز . مع مافیه انکلتره وکلاسنك اعتراضلرینی مفصلاً کورمش ایسه‌کده شرقده الیوم موجود اولان بحرانك مادةً فصلی ضمننده انکلتره‌نك تکلیفاتنی تحریرات مبحوثه‌ده بیهوده ارادق مارکی دوسالیزبوری انکلتره‌نك رضاداده اولمیه‌جغی شیلری بیان ایدیور ایسه‌ده راضی اوله‌جغی شیلری سویلیور . حال حاضر اکلاشلمق ایچون مشار الیهك بو ماده‌یی دخی بیلدیرمسنی مفید ظن ایدرز . انکلتره دولتنك قونغره حقنده‌کی نقطهٔ نظرینه کلنجه بو مسئله‌ده روسیه دولتنك سلوك ایتدیکی حرکتی اخطاردن بشقه برشی دیه‌مز . روسیه دولتی ایاستفانوس معاهدهٔ ابتدائیه‌سنك صورتنی دول فخیمه‌یه رسماً تبلیغ ایتمشدر. قونغره وقوعنده اوراده مرخصلری بولنه‌جق دولتلرك علی حده مرابسقی حرکات وافکاری حائز اوله‌جقلری علاوهٔ مقال وبو حقی روسیه ایچون دخی طلب ایتمکله مذکور بیان نامه حکمنی تکرار ایلرز ۹ نیسان سنه ۱۸۷۸

ایشته روسیه دولتی شو جوابنامه ایله بر طرفدن انکلتره مقاصدینه قارشو ایاستفانوس معاهدهٔ صلحیه‌سی اساسنجه منافع مخصوصه‌سنی محافظه قیدنده بولندیغنی ودیکر طرفدن

او معاهدەنك بين الدول موقع بحث وتدقيقه قونلمسى طريقنده مخالف بولنديغنى اظهار واعلان ايتمش وانكلترەده ايسه لوردلر قارەسى اركانى اختيار حرب وصلح اميدينك درجۀ انقطاعه كلديكى واديسنده نطقلرله هيئت وكلانك تهيأت حربيه واعلانات جدل كارانه‌سنى تخطئه يه باشلادقلرى كبى عمله طاقمى جمعيتلر عقديله دوام صلح ومسالمت حقنده اظهار ارزو ايتلريله روسيه دولتنك بالاده ذكر اولنان تبليغاتنه هر طرفده بر قوت كلمش ايدى .

بونك اوزرينه انكلتره وروسيه دولتلرى بيننده برى طقوز وديكرى التى ماده‌يى حاوى ايكى قطعه « مموراندوم » ياپيله‌رق مقاوله صلحيه‌نك قونغره‌يه صورت وضعى مسئله‌سنجه دفع اختلاف ايدلدى . مذكور مموراندوملرك صورتلرى ذيلده محرردر .

دولت عليه يه كلنجه اياستفانوس مقاوله صلحيه‌سنك مع الكراهه قبولنده بحسب المغلوبيه كندوسنى مجبور كورمكله برابر مندرجاتنك تعديلنده سائر دول معظمه جانبندن تشبثات نصفت پرورانه وقوعه كلمسى اميدنده بولنمقله دخى امضاى مقاوله‌ده فتور كوسترمامش اولديغى ايچون قونغره انعقادى استعدادنى ايشيدنجه بوقرار كرانك معاونات دوليه ايله تخفيف بار معاهده‌يه چاره‌ساز عد ايدلمش ايدى . او اثناده ايسه تبدل وكلا وقوعيله داخلاً بر قاريشيقلق ايچنه كيرلدى .

بشنجی فصل

تبدیل وکلانك اسباب موجبه‌سی وسرای همایون احوال غریبه‌سی

احمد وفیق پاشانك باش وکالته مأموریتنده سعید پاشانی داخلیه نظارتندن عزل ایتدیرمسی سببیله میانه‌لرده اختلاف ومنافرت پیدا اولدیغی کبی ینه او صره‌ده معارف نظارتندن انفصال ایدن منیف افندی ایله مجلس عسکری‌یه مأمور ایکن رسومات امینی تعیین اولنان صادق پاشا دخی ذاتاً احمد وفیق پاشایه مخالف اولدقلری جهتله سعید پاشا ایله اتحاد ایتمشلر ایدی. بونلرك اواصورتله اتفاقی وباخصوص مهاجرین مصالحنه باقمق ایچون ییلدیز سراینده تشکیل اولنان قومیسیونه سعید پاشانك رئیس ودیکرلرینك اعضا تعیین اولنمسی احمد وفیق پاشانی اندیشه‌یه دوشوروب بعض معروضاتنك قرین مساعدهٔ پادشاهی اوله‌مامسنی دخی هیئت مذکوره‌نك وازجمله سعید پاشانك سعایتنه حمل ایدییور ایدی.

او اثناده ایسه مضرالناس برمجنون ملامت زده اطلاقنه ماصدق عسکری مشیرانندن وسلطان محمود کوله‌لرندن چرکس نصرت پاشا وسر اطبای پادشاهی دلی ماوروینی آجیقدن آجیغه احمد وفیق پاشا علیهنده زباندرازلق ایتمکله ذهن همایونده تبدله استعداد حاضرلمقده ایدیلر. چونکه پادشاه حضرتلری محاربهٔ واقعه‌نك منتج اولدیغی ضایعات عظیمه سببیله حقلرنده نفرت عامه وجوده کلدیکنه ذاهب وبونك تخت سلطنتدن خلعلری کبی برانقلاب جدیدی مؤدی اوله‌بیلمسی توهمیله مضطرب اولدقلرندن او وهمی قبارته‌جق ادنی بر ارجوفه‌یی رتبهٔ تحققده طوته‌جقلری اکلاشلمغله کویا احمد وفیق پاشا اکثر وکلای دولتله بالاتفاق ولی عهد سلطنت شهزاده رشاد افندی‌یی تخت عثمانی‌یه اجلاس غرض فاسدنده بولندیغی وشهر امینی احمد راسم پاشا واسطه‌سیله استانبولده بولنان اشرای مهاجریندن بیکلرجه اولوم اری زوربالری اجرای غرضده استخدام ایچون طرفنه جلب وجذب ایلدیکی جهتله بوتشبث خفینك ابطال واماحسنه مسارعت اولنمز ایسه ایش ایشدن کچوب تلافیٔ مافات ممکن اوله‌میه‌جق درجه‌ده شورش عظیم حادث اولسه‌کرکدر مآلنده پادشاهه برورقه عرض ایدلدیکندن بلا تأمل وتحقیق طقسان بش سنه‌سی شهر ربیع‌الاخرینك اون بشنجی کونی احمد وفیق پاشا عزل ایله صادق پاشا نافعه نظارتی انضمامیله باش وکالته وقره خلیل افندینك عزلیله احمد مختار منلا بك مسند مشیخته کتورلدی وسرعسکرلك بشنجی اردو مشیری سابق عزت پاشایه وبحریه نظارتی اعیاندن

ابراهیم پاشایه وعدلیه نظارتی خلیل پاشا زاده داماد محمود پاشایه ومجلس اعیان ریاستی خزینهٔ خاصه ناظری سعید پاشایه وشورای دولت ریاستی خداوندکار ولایتی والیسی علی پاشایه ومعارف نظارتی منیف افندی‌یه وشهر امانتی روم ایلی بکلربکی پایه‌لولرندن سابقاً ترحاله متصرفی رشید پاشایه توجیه اولندی . حاصلی خارجیه ناظری صفوت پاشا وتجارت ناظری اوخانس افندیدن بشقه وکلا معزول اولوب عالم بری برینه کیردی .

تبدل وکلایه سبب ویرن مادهٔ سالفة‌البیانك نصل جدی برصورتده پادشاهه تأثیرایتمش اولدیغنی تأیید ایدرکه باب عالی‌یه کلان خط همایونده « نزدمزده تحقق ایدن بعض اسباب اوزرینه هیئت وکلانك تبدیلنه لزوم کوروندی » دینلمش ایدی .

اوکونلرده اجرای اغراض شخصیه نه قدر میدان الدیغنی اثبات ایچون شوفقره‌یی دخی علاوه ایلرزکه مؤرخ عاجزك باب عالیده دور مناصبله ثانیاً دیوان همایون آمدجیلکی مأموریتنه کلیشم اول هنکامده ایکی بچق سنه‌یه رسیده اولوب سلطان عبدالحمید خان حضرتلرینك جلوس همایونلرندن صکره مظهر نوازش بالتفاتلری اوله‌رق کندولرینه انتسابم بردائرهٔ خصوصیته کیرمش اولدیغی حالده احمد وفیق پاشانك باش وکالتدن انفصالنده آمدجیلك مأموریتی شورای دولت اعضاسندن سعید افندی‌یه توجیه اولنه‌یغندن مرارت عزل ناکهانی ایله تلخ مراق اولمش ایدم . برقاچ کون انکشت بردهان حیرت کرفتاراندوه وضجرت ایکن یارانمدن بری سؤال سبب انفصال مألنده حسب‌حاله کیریشوب کویا فقیرك ولی عهد سلطنت شهزاده رشاد افندی‌یه مناسبت مخصوصه‌م وار ایمش مشارالیهك برجفت عربه حیوانی احسانیله بنی تلطیف ایلدیکی سمع همایونه القا ایدلمش اولمسی باعث عزلم اولدیغنی خبر ویرنجه بعض مقامات رسمیه‌دن استکناهه مسارعت ایتدیکمده خبر مذکورك صحتنی افاده ایتدیلر مع هذا نه شهزاده‌یه انتسابم ونه اویله احسان اولنمش عربه حیوانم وار دیه‌رك متحیر و مضطرب اولدیغم حالده عزلمك افترای محضدن نشأت ایلدیکنی ظاهره چیقاردم شویله‌که اقربامزدن استانبولده آت بازارنده حیوان تجارتیله مشغول بری وار ایدی فقیره دیدی‌که مزادده الدیغم برجفت عربه حیوانی باغلایه‌جق یرم یوقدر قوناغکزك خالی اخورنده برقاچ کون طورمسنه مساعده ایدیکز . فقیر دخی حسب‌القرابه بوکاموافقت ایتمش ایدم . فی‌الحقیقه بوحیوانلر شهزاده رشاد افندی دائره‌سندن مزاده چیقاریلوب بازارده صاتیلمش واقربامزدن اولان اتجانبازی بونلری اشترا ایدوب اخورمزه باغلامش ومتعاقباً ظهور ایدن طالبنه فروخت

ایلمش بونده نه‌شهزاده‌نك ونه بنم مدخلم وار ایکن احمد وفیق پاشا علیهنده قوریلان دولاب مفسدتی علی‌وجه‌المرام چویرمك ایچون شوحیوان الیش ویریشی ایله کاُن شهزاده‌یه انتسابمی و بونکله شهزاده‌نك وکلا ورجال ایله مناسباته کیریشدیکنی تأیید زمیننده مسئله اهل غرضك لسانده دوشوب بالاده یازدیغمز فقره تصویر و تصنیع اولنه‌رق بغیر حقٍ عزلمه فرجه‌یاب اولدقلرینی اکلادیغمده بر ادعانامه قلمه الوب سرایه تقدیم ایتدم وبعض مابین مأمورلرندن مرکب بر قومیسیون تشکیل ایتدیروب مسئله دیدیکم کبی اولدیغنی اثبات ایلدم . نهایت مابین مشیرلکی طرفندن برتذکره کلوب دعوا کنز طوغری ایمش عربه حیوانلرینك صاتیلماسندن سزه اصلا برشی ترتب ایتمدی دیدیلر اما بونجه امکم اویله برروایت غرضکارانه ایله محو ایدیلوب جزای عزله اوغرادم ایشته اوکونلرده بومثللو سوز تصنیع ایدنلر کویا صادق پادشاه ایمشلر کبی سرای همایونده‌کی رجاله وباخصوص خزینه‌دار وسرمصاحب شهریاری اولان طواشی حافظ بهرام اغایه صوقیلوب تصنیع سعایت وترتیب مفسدتی الت جر منفعت اتخاذ ایلدیلر . بناءً علیه بر مفسدك سوزیله نیجه بیکناه بلای نفی وتغریبه اوغرار ایدی . انکیچون هر کس وقایهٔ عرض وناموس قیدیله احبابندن دکل اقرباسندن بیله چکینوب نعمت اختلاط والفتدن دامنکش اولدی سرایده ایسه کروه کروه اسافل پیدا اولوب مقربان پادشاهی صره‌سنه کچدیلر .

التنجی فصل

انکلتره دولتی ایله اتفاق تدافعی مقاوله‌سنه قرار ویرلمسی و بعض مواد سیاسیه‌نك نتیجه‌سی

صادق پاشا باش وکالته کلدکده اوستریا ایلچیسنك بوسنه حقنده وقوعبولان تکلیفنك ردینه ویونان دولتنك منع مفاسدیچون حرکات تعرضیه اجراسنه دائر هیئت سابقه‌نك بالاده ذکر اولنان قرارلرینی یکیدن موقع بحث ومذاکره‌یه وضع ایلدی چونکه اوکونلرده ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه‌سنك تدقیق وتعدیلی ضمننده بین‌الدول انعقادی مصمم اولان قونغره‌نك برلینده اجتماعی تقرر ایدرك بونی المانیا ایلچیسی پرنس رائوس رسماً باب عالی‌یه تبلیغ ایلدیکندن وکلای دولت اوستریا دولتنك بوسنه حقنده‌کی تکلیفی قونغره تشکلی قراریله کچشدیریلور ظن ایلیه‌رك اکا برجواب قطعی ویرمکدن ایسه ادارهٔ لسان ایله وقت قزانلمسنی ترجیح ایتدیلر ویونانستان علیهنه حرکتی ایسه هیچ تجویز ایتمدیلر بناءً علیه صادق پاشا اوستریا ایلچیسنه اداره‌لی سوزلر سویلدیکی کبی « یونان دولتی شو آرالق مسالمت اوزره طورانور ایسه دولت علیه ایلروده اراضیجه کندوسنی خشنود ایدر » مآلنده انکلیز ایلچیسنه دخی بعض کلمات وعد آمیز ایراد ویونان اشراسنه التحاق ایدن عصاة حقلرنده عفو عمومی اعلان ایتمش وبونلری دفع غائله ایچون کندوسنجه مقدمهٔ موفقیات عد ایلمش ایدی .

لکن شو مسلکك نتیجه‌سی اوستریانك بوسنه‌یه کیرمسنی قارشولیه‌میه‌جغی ویونانلولر. انکلیز ایلچیسی معرفتیله ایدیلان وعدك دولت علیه‌یه غایت اغر تکلیفلرله انجاز ایتدیریله‌جکی معلوم ایدی .

وقتاکه قونغره‌نك انعقادی تقرر ایلدی . انکلیزلر دولت علیه‌نك عجز حالندن استفاده ایله کندولرینه دخی برحصهٔ منفعت چیقارمق امانه دوشدکلرندن بونك فعلیاتنی استحصال قیدیله انکلیز ایلچیسی لایارد انکلتره خارجیه ناظری لورد سالزبوری طرفندن صورتی زیرده محرر تعلیمات مندرجاتنی باب عالی‌یه تبلیغ وقبول ایتدیرمکه مأمور اولدی .

(مارکی دوسالیزبوریدن موسیولایارده) ۳۰ مایس سنه ۱۸۷۸

انکلتره وروسیه دولتلری بیننده اجرا اولنان مذاکرات محرمانه ترقی ایلدیکندن

ایاستفانوس معاهده‌سنك اوروپای عثمانی‌یه دائر اولان موادینك اوروپا وبالخصوص انكلتره منافعنه موافق صورتده تعدیلی محتمل كورینور . فقط اسیای عثمانی‌یه دائر مواد عهدیه‌نك تعدیلنه مع التأسف امید یوقدر . باطوم واراس نهرینك شمال طرفنده واقع قلعه‌لر حقنده باب عالی جانبندن الجاآت حربیه اوزرینه حسب الایجاب قبول اولنان شرائطی ترك ایتمكه روسیه‌نك مهیا بولندیغنه امارهٔ كافیه اولمدیغی دركاردر . بناءً علیه شرائط مذكوره فسخ والغا ویاخود بونلره مقابل شرائط سائره اتخاذ اولنمدیغی تقدیرده شرائط مبسوطه‌نك مستقبلده دولت عثمانیه‌نك اسیا ایالتلرینه وایالات مذكوره‌نك احوالنه قویاً مربوط بولنان انكلتره منافعنه صورت تأثیرینی انكلتره دولتی دربیش ایتمكه مجبور اولمشدر . اسیای عثمانیده اجناس مختلفه‌دن اهالی بولنوب بونلرك كندی كندیلرینی اداره‌یه (سلف غوورنمان) اقتدارلری واستقلاله ارزولری اولمدیغندن اسایشلری وسعادت سیاسیه‌لری سلطنت سنیهٔ عثمانیه سایه‌سنده‌در خاندان عثمانی حكومتی قدیم وفقط برفاتح اجنبینك حكومت مستبده‌سی دیمك اولوب بقاسی دخی اتحاد ملیدن زیاده قوهٔ فعلیه اوزرینه مبنیدر .

«اسلحهٔ عثمانیه‌نك عدم موفقیتی و حكومتك مضایقهٔ حالی تدنی و انحطاط اماره‌سی صاییلوب قریباً برپولتیقه تغیری ظهور ایده‌جكنه علی العموم براعتقاد حاصل ایده‌جكدر شرقده ایسه خشنودسزلقدن زیاده بومثللو براعتقاد حكومتك بقا ودوامنه پك مخاطره‌لیدر سوریه واسیای صغرا و بین النهرین اهالیسی باب عالینك بقاسنه كندو قوتندن بشقه تأميناتی بولنمدیغنی كوردیلر فقط وقایع اخیره اوزرینه تأمینات مذكوره‌نك ضعفی میدانه چیقدیغندن حكومت عثمانیه‌نك رهین زوال اوله‌جغنی زعم ایدرك بونك وارثنه عطف نكاه ایده‌جكلردر . بالفرض باطوم وآردهان وقارص القای دسایس ایلمك اوزره برطاقم ارباب مفسدته اس حركات اولمسه وبونلرك عقیبنده استیلا ایده‌جك اردولر ظهور ایتمسه بیله مواقع مذكوره‌نك روسیه یدنده بولنمسنك دولت علیه‌نك اسیاده‌كی ممالكنی ایلروده ضبط واستیلایه خیلی دخل وتأثیری اوله‌جقدر .

برطرفدن برمدافعهٔ ضعیفانه ودیكر طرفدن برتجاوز غالبانه اثری اسیا اهالیسنه مستقبلده تاریخ سیاسینك صورت جریانی كوستروب امید واوهامك تأثیریله اقبالده بولنان دولته توجه وانحطاطده بولنان دولتی ترك ایتمكه خلقی تحریك وتحریص ایده‌جكدر .

انكلتره دولتی منافع شرقیه‌سنه درجهٔ نهایه‌ده تعلق بولنان اقطارده بوحسیاتك تأثیرینی برطرف ایتمكه غیرت ایتامكی قبول ایده‌من .

انكلتره ضبط اولنان محللری بنه دولت عليه يه اعاده ايتمك اوزره تدابير عسكريه عزمنده بولنميور . زيرا تدابير مذكوره‌نك مشكل و مصرفلی اوله‌جنی كبی مصائب عظيمه‌يی دخی موجب بولنه‌جنی دركاردر . شمديلك برمحاربه مصائبنی اختياره لزوم بولنميوب تدابير احتياطيه اجرا اولنمز ايسه محاربه دخی انكلتره مقاصدينی تأمين ايده‌من . آسياده حكومت عثمانيه‌نك بقا ودوامنه يالكز برشرط بولوب اودخی كرك روسيه‌نك ضبط ايتديكی محللر استرداد اولنسون و كرك اولنمسون مستقبلده آسيای عثمانينك روسيه تجاوزينی سلاح قوتيله منع ايتمكه مقتدر بردولتك ضمان وكفالتندن عبارتدر . بويله برتشبث تماميله حاصل اولدينی حالده ملحوظ اولان تجاوزی منعه كافی اولوب آسيای عثمانی اهاليسنه دخی حكومت عثمانيه‌نك آسياده سريعاً رهين زوال اولميه‌جغنه امنيت ويره‌بيلور .

فقط انكلتره طرفندن بويله بركفالت اعطاسندن اول جانب باب عاليدن ايكی شرطك قبولی لازمدر . انكلتره دولتی درسعادت قونفرانسی مناسبتيله سؤ اداره و مظالمی تجويز وتصديق ايده‌ميه‌جكنی تبليغ ايلمش اولديغندن بعض احوال ظهورنده آسياده واقع ممالك عثمانيه‌يی محافظه ومدافعه ايچون عقد معاهده‌يه ابتدار ايتمزدن اول آسياده بولنان خرستيان وسائر تبعه‌نك ادارەسنجه ايجاب ايدن اصلاحاتی اجرا افكارنده بولنديغنی باب عالينك رسماً تأمين ايلمسی لازمه‌دندر .

بوبابده برتعهد عموميدن فضله برشی مطلوب اولميوب تدابير مخصوصه تدقيقات ومذاكره‌دن صكره وضع وتعيين اولنه بيلور . احوال اهاليی اصلاح ايچون نظاماتدن زياده مأمورينك انتخابنده غايت دقت واعتنا ايدلمسی حصول مقصدی خيلی تأمين ايده‌جكدر . مقاصد مذكوره اوزرينه موجب خشنودی اوله‌جق تدابيرك اتخاذی ضمننده انكلتره‌يه حق اصرار اعطاسی انكلتره‌نك عقد ايده‌جكی معاهدهٔ اتفاقيه ايچون الزمدر . بوندن قطع نظر انكلتره دولتنی شمدی تكليف اولنان تعهدينی اجرايه مقتدر ايده‌بيلمك اوزره آسيای صغرا وسوريه سواحلی جوارنده برموقعه مالك اولمسی مقتضای حالدن اولوب انكلتره ضابطاننك وايجاب ايدر ايسه انكليز عسكرينك قربيتی اشبو معاهده مقاصدينك جمله‌سنه بك كوزل سبب امنيت اولور . قبرس جزيره‌سی انكلتره‌نك نظرنده مقصد مذكوره كافی كورينور . انكلتره دولتی سلطنت سنيه حكومتندن ملك افراز وتملك وياخود شمدی خزينهٔ جليله‌يه دخول ايدن وارداتی تنقيص آرزوسنده بولنمديغندن جزيره‌نك اداره وضبط وربطی انكلتره يدنده بولنمقله برابر دولت مشاراليها اراضينك

کما کان ممالك عثمانیه اقسامندن بولنمسی ومصارفدن فضله واردات شمدی هرنه‌یه بالغ اولور ایسه سنه‌دن سنه‌یه انکلتره دولتی طرفندن خزینهٔ جلیله‌یه اعطا اولنمسنی تکلیف ایدر . بو تکلیف روسیه دولتی طرفندن اسیای عثمانیده ضبط ممالك احتماله مبنی اولدیغی جهتله سبب مخاطره زائل اولدیغی تقدیرده معاهدهٔ احتیاطیه‌نك دخی منفسخ اولمسی امور طبیعیه‌دندر . روسیه دولتی محاربهٔ اخیره اوزرینه آسیاده ضبط ایتدیکی محللری باب عالی‌یه اعاده ایدر ایسه اشبو تکلیف اولنان معاهده شرائطی دخی جاری اولمیوب قبریس آطه‌سی درحال تخلیه اولنه‌جقدر . بناءً علیه ذات اصیلانه‌لرینه بر وجه آتی بر معاهده عقدینی باب عالی‌یه تکلیف ایلمکزی رجا ایدرم »

انکلیز ایلچیسی بو تعلیماتك انفاذ احکامی املیله مابین مشیری وبحریه ناظری سعید پاشانی اله الوب صورت حقدن بسط مقدمات مرام ایله « روسیه دولتی بو دفعه عقد ایلدیکی مقاولهٔ صلحیه ایله دولت علیه‌یی حالاً واستقبالاً تهلکهٔ عظیمه‌یه دوشوردی بوکا دخی قناعت ایتمیه‌رك علی‌العجله سوق عسکرله اناطولینك ارمنستان طرفلرینی ضبط ایلیه‌جکدر . انکلتره دولتی ایسه دولت علیه‌نك بو یولده اضمحلالنی ایستمز حتی قونغره‌ده مقاولهٔ صلحیه‌جه تعدیلات کلیه استحصالنه نهایت درجه‌ده چالشه‌جقدر . ودولت علیه‌جه دخی انکلتره‌نك معاونت ومظاهرتنی هروقتده وبالخصوص بو اثناده الزمدر . انك حصوله کله‌بیلمسی ایسه انکلتره تکلیفنك قبولنه وابسته‌در . واکر بوکا دولت علیه موافقت ایتمز ایسه چونکه باش وکیل « لورد بیقونسفیلد » وخارجیه ناظری « لورد سالزبوری » مرخصیله قونغره‌ده بولنه‌جقلرندن دولت علیه اهنده شق شفه ایتمیه‌رك اکثریت ارایه تبعیت ایده‌جکلری بیلنمیلیدر . » دیدی .

برلینده قونغره عقدیله ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه‌سنك بین‌الدول میان مذاکره‌یه قونلمسی قرارینی الك زیاده دعوت ایدن انکلیزلر اولوب بوده شرقده جاری انکلتره منافعنی روسیه تحکماتنه فدا ایتمامك مقصد منفردینه مبتنی بولندیغی حالده قبریسك ایستناشی مصر سواحلی وسویش جدولی واسطه‌سیله هندستان طریق بحریسنك تأمینی وبرالشام ساحلنه مناسبتندن طولانی اوراارده انکلیز نفوذینك تقرری ایچون اندن الویرشلی بر موقع متصور اولمامسندن نشأت ایدوب بوایسه دولت علیه‌نك حرباً اقتداری ضایع ایتمسی سببیله روسیه دولتنك ملکاً وپاسیاسةً تحصیل ایتدیکی منافع عظیمه‌یه وبوسنه وهرسك استیلاسیچون اوستریا دولتنك نائل اولدیغی مساعدهٔ سیاسیه‌یه مقابل بر حصه قاپمق فکرندن عبارت

ایدی . دیکر طرفدن اناطولی قطعه‌سنجه اجرای اصلاحات وتنظیمات امرنده انکلتره‌یه قارشو دولت علیه‌نك متعهد بولنمسی قطعهٔ مذکوره‌ده هرنه یاپیله‌جق اولور ایسه انکلیز ترتیبیله اولدیغی ذهابی اذهان اهالی‌یه یرلشه‌جکندن دولت علیه‌نك اناطولیده‌کی استقلال حکمرانیسنی انکلیزلره فدا ایتمش اولدیغنه حکم ایتدیره‌جکی و انکلتره دولتنك عهد قریبده تحکماتی متزاید اولوب دولت علیه‌یی انواع تضییقاته اوغراته‌جغی وقبریس کبی برنقطهٔ مهمهٔ بحریه‌نك الدن قاچرلدیغنه تأسف اولنه‌جغی ودولت علیه تمامیت ملکیه‌سنی پارس معاهده‌سی حکمنجه اوروپا دول معظمه‌سنك تحت کفالتلرنده بیلوب وبو دعوایی صره‌سی دوشدکجه اورته‌یه آتوب بوکره روسیه‌لویه مغلوب اولمسندن ناشی اومعاهده‌یه استناددن محرومیتله برابر ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه‌سنك ملکاً آچدیغی یاره‌لره عقدی تقرر ایدن قونغره‌ده ممکن اولدیغی قدر مرهم تعدیل صاردیرمق و بین‌الدول جریان ایده‌جك مذاکراتده التده قالان ممالکك محافظه‌سی اسبابنی آرامق لازم کلوب بوحال اراسنده قبریس آطه‌سنی هرنه شرط ایله اولور ایسه اولسون ارادهٔ اختیاریه‌سیله انکلتره دولتنه ترك ایتمسی سائر اوروپا دولتلری بیننده مقصود اولان حصه‌ربالق قپوسنی اچغه سبب اوله‌جغی وبالاده ذکر ایتدیکمز وجهله بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی استیلا ایچون اوستریالولرك اورته‌یه اندقلری تکلیفك بین‌الدول مظهر قبول اولیویرمسنه بوندن مساعد مثال بولنه‌میه‌جغی مسلم ایکن مابین مشیری سعید پاشا انکلیز تربیه‌سیله پرورش بولمش برآدم اولمغله انکلتره‌نك تکلیفنی دولت علیه‌جه حسب الزمان بر نعمت غیر مترقبه کبی تلقی ایدرك وایلچی‌یی اوکنه قاته‌رق انواع کلمات بی‌مزه ایله پادشاهه قبول ایتدیردی وباش وکیل صادق پاشا دخی شومرام فاسده الت اولدی .

انکلیز ایلچیسی بومسئله‌نك ترشحندن غایت محترز اولوب بناءً علیه یاپیله‌جق مکالمه مضبطه‌سنك همان سرای همایونده تنظیم وامضا ایدیلیویرمسنی ایستیور ایدی . بوسببله قرار مصلحت ابتدا ذات پادشاهی وانکلیز ایلچیسی ایله باش وکیل صادق پاشا ومابین مشیری سعید پاشا وانك همرازی اولان معارف ناظری منیف افندی بینلرنده قالوب وکلای سائره‌یه شویله طورسون عقد اولنه‌جق مقاوله‌یی حسب المأموریه مذاکره مسئولیتیله مکلف اولان خارجیه ناظری صفوت پاشایه بیله کشف رازدن احتراز اولندی وباش وکیل صادق پاشا ایسه بویله بر آغر مسئولیتی اوزرینه المقدن قاچنمدی .

لکن پادشاه حضرتلری مسئله‌یی بر درجه‌یه قدر خصوصی استشاره‌دن کچورمك

وياخود الك زياده نشر اعتراضدن چكنمامكله معروف اولان بعض قدمايى قرار ماده‌يه واقف ايدوبده ظاهر بنيان ناس عندنده رأيلرينك انضمامى ظننه بولاشديرمق ايستدكلرندن صدر اسبق محمد رشدى پاشا ايله اعياندن وقدماى وكلادن نامق پاشايى جلب ايتديره‌رك باش وكيل صادق پاشا واسطه‌سيله انلرك دخى محرمانه رأيلرينى سؤال بيورديلر .

مشار اليه نامق پاشادن ايشتدمكه صادق پاشا بونلره ايشى آچمزدن اول افاداتنك مكتوم طوتيله‌جغنه دائر بالارادهٔ پادشاهى يمين تكليف ايدر .

مشار اليهما ايسه بز يمين ايتمز حقمزده اعتماد وار ايسه كشف راز اولنسون جوابنى ويررلر . بونك اوزرينه صادق پاشا قرار مسئله‌يى حكايه ايدنجه مشار اليهما « قبريسى انكليزلره ترك ايتمك واناطولى خرستيانلرى نامنه اصلاحات اجراسيچون سند ويرمك غايت مضردر وانقسام ملكه كندولكمزدن يول آچمش اولورز » جوابنى ويردكلرى حالده صادق پاشا « ايش بتمشدر دولتك حالاً منفعتى بونده وارادهٔ سنيه دخى اومركزده‌در . » ديمكله سوزك اوكنى كسديرر . مشار اليهما دخى « بزم بيلديكمز بوبله‌در ارتق ايلروسنى سزاعلمسكز » ديه‌رك خانه‌لرينه عودت ايدرلر بعده خارجيه ناظرى صفوت پاشا سراى همايونه دعوت وينه يمين تكليفيله كندوسنه بيان مصلحت اولنه‌رق انكليز ايلچيسيله جريان ايدن مكالمه موجبنجه قلمه النان مضبطه‌يى امضايه مأمور ايديلور .

مشار اليه صفوت پاشادن مسموعدركه كندوسى بوقرارى تعديل ايچون خيلى چالشوب حتى انكلتره دولتى اوته دنبرو شرقده اولان منافعنى وقايةً دولت عليه‌نك تماميت ملكيه‌سنى وبقاسنى التزام ايلديكى حالده شمدى قبريسك انكلتره اداره‌سنه تركى اوقاعدهٔ اساسيه‌يى اخلال ايدر . » ديمكله تكليف مذكورى كچشديرمك ايستمش وبارى قبريس اطه‌سى بورجه رهن مقامنده طوتلسون ديمش ايسه‌ده انكليز ايلچيسى صورت اصرار كوستره‌رك « اكر دولت عليه شو قراره مخالفت ايلرايسه قونغره‌ده مقررات صلحيه‌يى تعديله انكليز مرخصلرينك چالشميه‌جقلرى شويله طورسون انكلتره دولتى دونماسى قوتيله جبراً قبريسى استيلا ايده‌جكى دخى بيلنمليدر . » ديديكندن صفوت پاشا اختيار سكوت ايله مكالمه مضبطه‌سنه وضع امضا ايلمشدر .

یدنجی فصل

سماوی وقعه‌سی ومحمد رشدی پاشانك دفعهٔ رابعه صدارتی ووقایع سائره

روسیه محاربه‌سنك مبدأ ظهوری وقایعنی یازدیغمز صره‌ده مجملاً بیان ایلدیکمز وجهله عبدالحمید خان حضرتلری اثنای جلوسلرنده خاقان سابق سلطان مراد طرفدارلری وبرمدتدنبرو «یکی عثمانلیلر» نامنی الان کروهك مقتدا وسردارلری اولان بعض خلیع العذار فسده‌نی مستحق اولمدقلری تلطیفات ایله تحت نظارده طوتوبده اوته طرفه میللرندن محتمل اولان اثار مفاسدك وجوده کله‌بیلمسنی منع ایتمك کبی برتدبیر مخصوص اتخاذ بیوره‌رق اولابونلری بعض اشغال ظریفانه ایله سرای همایونده بولندیردیلر . لکن شویولده اداره‌لری قابل اوله‌مدیغندن کمال بك کبی وکلای عصردن صحابت کورنلری بر خدمته صوقیشوب اوته‌ده «علی سماوی» دینیلان سفیه روزکار قالمش ایدی که انکلتره‌ده مدت‌مدیده ارام ایله تزوج ایلدیکی برزن شاهد بازارك سرمایهٔ حسن وبهاسیله مابین رجالندن بعض بکلرك واوطریق ایله مابین فریقی وصکره مابین مشیری اولان انکلیز سعید پاشانك توجهات هوا پرستانه‌لرینی استجلاب وتحصیل ایتمش واغرب غرائب اوله‌رق مسائل معظمهٔ سیاسیه‌ده سرایجه رأی وفکرینه مراجعت اولنمق درجه‌سنده برموقع طوتوب اواثناده مکتب سلطانی مدیرلکنه دخی صوقشمش ایدی. لکن حریفك دماغی دائما فساده وبین الناس تعین مرادنده اولمغله مثلا رمضان شریفده ایاصوفیه وبایزید جامعلرنده کرسی‌یه چیقوب صورت حقدن نیجه مقدمات ابلهفریبانه سردیله افکار عوامی اویاندیره‌جق سوزلر ایرادایدر . واوراق حوادثه «المعروض» دیه‌رك مقصدینه موافق مقاله‌لر درج ایلر ایدی چونکه بوادم وقتیله هررنکه بویانمش یعنی‌کاه مدرسه‌ده طلبه سلکنه وکاه مکتب معلملکنه داخل اولوب برزمان امور ملکیه خدمات تحریریه‌سنه دخی صوقلمش ایکن هربرنده مستحق جزا برفعل وعمله اجترا ایتمکله مدخول ومطرود اولمش ودور عبدالعزیز خانیده «یکی عثمانلیلر» جمعیت سفهاسنه کیروب برارالق انلرك اشداسی اوروپایه فرارایتدکلرنده ارقه‌لرینه دوشمکله پارس ولوندره‌ده دولت علیهنه غزته‌لر چیقارمق کبی مفاسده مداومت ونهایت استانبوله عودت ایدوب یوقاریده ذکر ایتدیکمز حاله دوکلمش ایسه‌ده مرام اصلیسی دفعةً اوج اعلای مراتبه ارتقا ایله زمام حل وعقد دولتی دردست ایتمك اولدیغندن بالطبع مکتب سلطانی مدیرلکندن عزلنه ینه کندوسی سبب ویرمش وانك اوزرینه استانبولك

قاربشقلغندن استفاده ایله برعربده چیقارمق ایچون یول ارامغه باشلامش ایدی . سلطان مراد خامسك علت جنون ایله معلولاً منخلع اولمش ایکن زمان سلطنتندن بیللرجه استفاده املنده بولنوبده هیچ برشیئه نائل اوله‌میان بعض سفلهٔ روزکار ایسه سعاوی‌یه طبیعی هوادارایدی حاصلی سعاوی وامثالی عهدعبدالحمید خانیده استعلادن مأیوس اولملریله زعملرنجه سلطان مرادی عاقل کبی میدانه چیقاروب تکرار تخت سلطنته کتورمك وبوکا مقتدر اوله‌مزلر ایسه انکلیز کمیلرینه التجا ایتدیره‌رك لوندره‌یه کوتوروبده بر اویونجاق حکمنده قوللانوب اویولده مستفید اولمق کبی سعاوینك ترتیب کرده‌سی اولان برفکر مجنونانه ایله تسلیت بولمقده ایدیلر سعاوی بوترتیب فاسده‌یی موقع امکانه کتورمکه جداً ساعی اولوب مهاجریندن فلبه‌لی احمد پاشایی وامثالی بلهایی مقناطیسی دروغ وفسانه ایله طرفنه جذب وانلرك معاونتلریله احاد مهاجریندن خیر وشرینی بیلمز بر طاقم ضعفایی دخی جلب ایدرك اچجه برجمعیت فسادیه تدارك ایتمش اولمسیله طقسان بش سنه‌سی شهر جماذی‌الاولینك اون التنجی کونی بصیرت غزته‌سیله شویله برفقره نشر ایلدی .

« هرکس وهپ اوراق حوادث حال حاضرك تهلکه‌سندن بحث ایتمکده‌درلر . حق عاجزانه‌مده موجود اولان امنیت عامه‌یه مبنی سویلیه‌جکم شیئی هرکسك دیکلیه‌جکنده شبهم یوقدر . مشکلات حاضره پك بیوکدر . لکن چاره‌سی پك قولایدر . یارینکی نسخه کزده جمله‌نك مساعده‌سیله بوچاره‌یی قیصه‌جق شرح وبیان ایده‌جکم شومکتوبم یارینکی نشره انظار عمومیه‌یی جلب ایچوندر . »

علی سعاوی

فی‌الحقیقه ایرتسی کونی بوغاز ایچینك اناطولی جهتنده کائن قوزغنجق قریه‌سی ساحلندن برماونه‌یه طولدیردیغی اشخاص ایله برابر طوغری سلطان مرادك اقامتکاهی اولان چراغان ساحلسراینه یناشوب وسائر اغفال ایلدیکی ادملر دخی بشکطاش ایله‌اورته کوی اراسنده‌کی جاده‌ده اجتماع ایدوب اواثناده ممانعت قیدنده بولنان نفرات عسکریه‌یی سلاح ایله مدافعه ایلیه‌رك سرایك حرم دائره‌سنه فرجه‌یاب دخول اولدیلر .

بیچاره سلطان مراد حالت بی شعوری ایچنده ایشتدیکی اوازهٔ های وهوی ایله‌شاشقین شاشقین اطرافه باقینور وکاه ایلرو آتلمق ایستیوب کاه قدم جنبان حرکت اولمقدن صاقینور ایکن سعاوی ابدالی عونه‌سیله اطرافنی الوب « پادشاهم چوق یشا » غلغله‌سیله سلطان مرادك النه برتفنك ویرمش وسرایدن‌چیقارمغه چالشمقده بولنمش ایدی . ایشته اولوقت بشکطاش ضابطه‌سی مأموری میرلوا حسن پاشا وقعه‌دن خبردار اولنجه معیته الدیغی

عساکر ضبطیه وجوارده بولنه بیلدیکی نفرات نظامیه ایله سرای مذکوره کیروب وزرهلی سفن حربیهدن صندالرله ارسال اولنان عساکر مسلحه دخی یتیشوب سعاوی وهمپالرینی استیصاله شد نطاق اهتمام ایلدیلر . لکن کروه فسدهنك سلاحله قارشو طورملری عربدهیی محاربهیه تحویل ایتدیکندن ایکی طرفدن آتیلان قورشونلر اقامتکاه پادشاهی اولان بیلدیز سرایی تپهلرینه قدر منتشر اولمغه باشلانجه پادشـاه دهشت عظیمهیه اوغرایوب بریاندن عسکر سوقیله حادثهنك سرعت اندفاعنی اراده وبریاندن دخی مأمورلر امراملیه سلطان مرادك قیلنه خطا کتورلمامسنی مؤکداً توصیه بیوردیلر . بناءً علیه سعاوی مفسدی واشدای رفقاسندن یکرمی برکشی اثنای معرکهده مقتولاً دیار عدمه کیدوب اون یدی نفری مجروحاً وقلدهلی احمد پاشا ایله سائرلری سالماً الهکچمش اولمغله دیوان حرب قراریله کیمنك کورك وکیمنك قامه بندلك ونفی و حبس جزالریله تأدیبلرینه حکم اولندی . وسلطان مراد چراغان ساحلسرایی وراسنده کائن مالطه کوشکنه نقل ایله برقاچ کون توقیف واورادن طرف پادشـاهیدن بالذات تأمین اولنهرق اسباب محافظهنك استکمالندن صکره ینه ساحلسرای مذکوره کوندرلدی .

وقعهنك ظهوریله برابر تفنك سسلری ایشیدلینجه غلطه واستانبول جهتلرنده « روسیهلولر پای تخته هجوم ایتمشلر محاربهیه باشلانمش » دیو بین الناس برولوله قوپوب استانبول چارشوسنك وبیوك تجار خانلرینك وغلطه بورسهسنك قپولری ایله برچوق دکان قپانمقله هرکسه برهیجان عظیم مستولی اولهرق سوقاقلرده بولنان قادینلر وضعیف یورکلی ادملر هیجانك تأثیرندن بایلوب قالمشدر .

شو حادثهده باش وکیل صادق پاشا بیلدیز سراینه عزیمته شتاب واظهار بچتاب ایدوب زعمنجه پادشاهی تأمین ایچون « ارتق سلطان مرادك چارهسنه باقلیدر » دیو اعدامنه قصدی حاوی تفوهاتی مسموع شهریاری اولدقده سبب اضطراب درونلری اولهرق بوندن نفس همایونلرنجه دخی امنیتسزلکه استدلال بیورمشلر . وحادثهدن بی خبر اولهرق موقع عربدهیه یتشمامسندن طولایی سرعسکر عزت پاشا وبحریه ناظری ابراهیم پاشادن دخی سلب امنیت ایلمشلر ایدی . بونك اوزرینه اولا بحریه نظارتی قپودان اسبق حاجی وسیم پاشایه توجیه ایدلدیکی کبی مؤخراً دخی عزت پاشا عزل اولنوب داماد محمود پاشا سرعسکرلکله تطییب وجماذی الاولینك یکرمی بشنجی کونی دخی صادق پاشا باش وکالتدن تبعید ایله باش وکالت نامی الغا اولنوب محمد رشدی پاشا رابعاً مهر صدارتله تبجیل وسعید پاشا مابین مشیرلکندن عزل ایله یرینه خاصه مشیری غازی عثمان پاشا تعیین قلندی .

سکزنجی فصل

تبدل صدارت وسرعسکری

محمد رشدی پاشانك بو کره دخی مقام صدارته کلشی فوق العاده برشورشك اثری اولوب یوقسه کندوسنك بوندن اقدم وقوعبولان ایکی خلع واجلاس مسئله‌لرنده بولنمسی سببیله حقنده اعتماد شهریاری منسلب ایدی .

داماد محمود پاشا ایسه سرعسکرلك مقامنه نائلیتندن صکره نزد پادشاهیده ادارهٔ دولته دائر طعنه‌زنلکده احتیاطه رعایت ایتمدیکندن انکده طرز وطوری بکنلمیور ایدی . سرای همایونده آچیلان مسلك جدید اقتضاسنجه پادشاه حضرتلرینك متنفر اولدیغی حس ایدیلان وکلا ورجال حقلرنده وهمه طوقنه‌جق مفتریات ترتیب وعرضی عادت حکمنه کیردیکی کبی منصبلرندن دفعلری ملتزم اولنلرایچون اومقوله سعایتلرك حسن قبولنه استعداد دخی ظاهر اولدیغندن بعض فسده طرفلرندن کویا صدر اعظم وسرعسکر بینلرنده نهانی اتفاق ایتمشلر ولیعهد سلطنت شهزاده رشاد افندی‌یی تخت سلطنته اجلاس قیدنده بولنیورلر ایمش دیو القا آت وقوعبولمغله شهر جماذی الاخره‌نك اوچنجی کونی مسند صدارت خارجیه نظارتی انضمامیله صفوت پاشایه وسرعسکرلك دار شورای عسکری رئیسی قوسقور مصطفی پاشایه توجیه ایدلدی .

مشارالیه محمد رشدی پاشا سلطان عبدالمجید وعبدالعزیز خان عصرلرنده کسب اعتلا ومعاملهٔ دلفریبانه وعوام پسندانه ایله رجال واعیان دولت واهالیٔ مملکتك جلب توجهلرینه اعتنا ایتمش وهرکس کندوسنك بیوك بیوك ایشلرده موفقیتی مأمولنه دوشمش ایدی . لکن خلع عبدالعزیزخانی مسئله‌سنی اجرای غرض وخصومت قصدیله فعله کتورمکه مساعد اولمسی بیغرضان ارباب رشد واذعان عندلرنده قدرو شانی امحا ایلدیکی کبی عموم نزدنده دخی بیللرجه چالشوب قزاندیغی صیت وشهرت مبدل نفرت ولعنت اولدی . وسلطان مراد خامسك مجنوناً تخت سلطنتده بولندیغی زمان زمام دولت بلارقیب ومعارض دست استقلالنه کچمش ایکن وقتیله اهمیت اجراسنی مسامع نامسه القا ایلدیکی امورك هیچ برینی میدانه کتورمك شویله طورسون بلغارستان وصربستان مسئله‌لرنده دولتك حال وموقعنی مشکلاته اوغراتمقله برقات‌ها مدخول ومذموم وهله شو برقاچ کونلك صدارتدن صکره نامنك ذکروتفوهی بیله مشئوم اولمغله قوجه رشدی پاشا نظرلرده کوچلدی کیتدی .

طقوزنجی فصل

قبریس مقاوله‌سنك انعقادی

صفوت پاشا مقام صدارته کلنجه انکلیز ایلچیسنك اولجه قبول ایتدیردیکی اساسه توفیقاً دولت علیه ایله انکلتره دولتی بیننده قرارکیر اولان اتفاق تدافعی مقاوله‌سنك عقدینی اقدم مهمات اتخاذ ایلدی که بونی انکلتره دولتنك قونغره اجتماعندن اول وجوده کتورمك یولنده کوستردیکی تهالك تعجیل ایلمکده و دیکر طرفدن انکلتره‌یی خشنود ایدوبده انك نفوذی مداریله مرکز اقبالده استحکام بولمق کبی بعض منفعت ذاتیه دخی شوق انکیز امضای مقاوله اولمقده ایدی .

چونکه بومقاوله‌نك انعقادی ایچون لوندره‌دن انکلیز ایلچیسنه رخصتنامه کلمش وایاستفانوس مقدمات صلحیه‌سی احکامنك تعدیلی مطالبی انجق انکله حصول بوله‌جغی امیدی القا ایدلمش اولدیغندن دقیقه فوت اولنمقسزن بو ایشه رابطه ویروبده انکلیزلری اله المق فکری قبریسی فدا ایتمك بحثنده موازنهٔ نفع وضررك وجوبنی اونوتدیرمقله صفوت پاشا دخی طرف سلطنت سنیه‌دن عقد مقاوله‌یه ترخیص بیورلدی . وایکی ماده‌یی حاوی همان برمقاوله نامه تنظیم وامضا اولندی که صورتی بودر .

قبریس مقاوله نامه‌سی

برنجی ماده روسیه دولتی باطوم واردهان وقارص ویاخود مواقع مذکوره‌دن برینی یدضبطنده طوتوبده ایلروده هرنه‌وقت اولور ایسه اولسون معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه ایله تعیین اولنان اسیا ممالك شاهانه‌سندن برقسمنی دها ضبط واستیلایه تصدی ایده‌جك اولور ایسه اوحالده انکلتره دولتی ممالك مذکوره‌یی سلاح ایله محافظه ومدافعه ایتمك اوزره سلطنت سنیه ایله برلشمکی تعهد ایدر وبوکا مقابل ذات حضرت پادشاهی دخی ممالك محروسه‌ده بولنان تبعهٔ خرستیانیه وسائره‌نك حسن اداره وحمایه‌لرینه متعلق ایلروده دولتین بیننده قرارلشدیریله‌جق اولان اصلاحات لازمه‌یی اجرا ایده‌جکنی انکلتره دولتنه وعد ایله برابر دولت مشارالیهانك تعهدات واقعه‌سنك اجراسنجه لازم کلان وسایطی تأمین ایده بیله‌جك حاله قویمق ایچون کندوسنه قبریس جزیره‌سنی تخصیص و عسکر اقامه‌سیله جزیره‌یی اداره ایتمسنه موافقت ایلر .

ایکنجی ماده اشبو مقاوله‌نامه تصدیق اولنه‌جق و تصدیقنامه‌لری دخی برای ظرفنده وممکن اولدیغی حالده دها اوجه تعاطی ایدیله‌جکدر . تصدیقاً للمقال طرفین مرخصلری اشبو مقاوله‌نامه‌یی امضا وتمهیر ایتمشلردر .

فی ٣ رجب ٩٥ وفی ٤ حزیران ١٨٧٨ الافرانقه

استطراد

بو مقاوله نامه‌نك مندرجاتنه عطف نظر امعان ایدن ارباب دقت وبصیرته اشکار اولورکه دولت علیه روسیه‌لولرك منحصراً اناطولی جهتندن تجاوزلری حالنده انکلتره‌دن معاونت تعهدینه مظهر اولیور ایسه‌ده مقابلنده خرستیان تبعه‌نك حمایه‌لریچون انکلیزلرك رأی وطلبلرینی قبول واجرا ایتمکی تعهد ایدیور . مع هذا انکلتره دولتی حمایه ماده‌سیله خرستیان تبعه‌نظرلرنده وبالخاصه بوندن مقصود بالذات اولان ارمنیلر عندنده متبوعیته معادل بر موقع طوتمش بولیور . حالبوکه انکلتره‌نك وعدایلدیکی معاونت روسلرك استقبالاً حدود شرقیه‌دن دها زیاده ایلرولملری کبی برحرکته معلق ومربوط اولدیغی صره‌ده دولت علیه انکلتره‌یه تسهیلات حاضرلمق ایچون قبریس جزیره‌سنی اداره تعبیریله بلاتأخیر انکلتره دولتنه ویریور . بناءًعلیه برطرفك تعهدی مؤجل ودیکر طرفك تعهدی مستعجل اولوب فدا کارلقده بری موهوم ودیکری موجوددر .

انکلیزلرله اولوقت بویله برمقاوله یاپمقك مخاطرات سیاسیه وملکیه‌سنجه بالاده ذکر اولنان مطالعاته شونی دخی علاوه ایدملیکه انکلتره دولتنك دولت علیه ایله اتفاق تدافعی عقد ایتمکدن مقصدی روسیه‌لولرك استقبالاً اناطولی‌یه تخطیلرینی منعه چالشمق کبی دولت علیه‌نك امنیت وسلامتنه خدمت ایچون ایسه قبریس جزیره‌سنی ایستمکه نه‌لزوم وارایدی . اکر بونی المق کندوسنی تأمین مطالعه‌سنه مبنی ایسه دولت علیه‌نك تعهدی اناطولی اصلاحاتندن عبارت اولدیغنه کوره اکا قارشو ملکنك برپارچه‌سیله انکلتره‌یی تأمینه نه حاجت واردر . ایلچینك « اکر دولت علیه کندولکندن قبریسی ویرمز ایسه بز جبراً الورز » دیمسنه نظراً مقصد اصلی مطلقا قبریسی استیلا ایسه بوحرکت اتفاق تدافعی عقدیله ممالك سائرهٔ عثمانیه‌نك امنیت مستقبله‌سنه خدمت ایتمك وعدینه مناقض دکلیدر . مع هذا دولت علیه شو لطایف الحیله قاپیوبده قبریسی ویره‌م دیمش اولسه عجبا

مسئلهٔ شرقیه‌نك بین‌الدول مذاکرهٔ مصلحانه‌سنه شروع ومباشرت قلنه‌جغی کونلرده انکلیزلر سائر دولی هیچه صایوب ده‌دونما کوندره‌رك قبریسی جبراً المزدن المغه قالقشورلرمیدی. ظن غالب شودرکه بویله بر حرکت حربیه‌نك انتاج ایده‌جکی واقعاته عطف نظرله اجراسنه قیام ایده‌مزلرایدی . قبریس اطه‌سنك ترکی انکلیز مرخصلرینك قونغره‌ده دولت علیه لهنده ادارهٔ کلام ایتملرینك رشوتیدر دینلمش اولسه بوکاده محل کورلمز . چونکه انکلتره‌نك قونغره‌ده ایاستفانوس معاهده‌سی اوزرینه اجراسنی تکلیف ایده‌بیله‌جکی تعدیلات آق‌دکزده دونمایه مالك اوله‌بیله‌جك براسلاو حکومتی حقنده‌کی تشکیلاتی مدافعه‌دن عبارت اولوب بونی کندو منفعت وامنیتنجه نصل اولسه استحصاله چالشه‌جغندن اویله رشوت مادیه‌یه هیچ حاجت یوغیدی . اما زمان وحالك بحرانی شوملاحظه‌لری تعمیقه وقت براقیوب ایش اولدی بتدی وقبریس الدن کیتدی .

اونнجی فصل

ردوپ بالقانی حادثه‌سی

روسیه اردولری پلونه وقعه‌سندن صکره غلبات کامله ایله ایلرولیوبده برطرفدن شبقه‌ده ودیکر جانبدن سلیمان پاشا قوماندا‌سنده بولنان عثمانلی قول اردولرینی بوزه‌رق وادرنه‌یی اله‌رق استانبوله طوغری یوریدکلری صره‌ده مریچ وادیسنه طوپلانمش اولان مهاجرین اسلامیه‌دن استانبوله وسائر بلاد عثمانیه‌یه رهیاب التجا اولانلرك بقیه‌سی ایادیٔ اعداده محصور قالمشلر وانواع مظالم وتعدیاته دوچار اولمشلرایدی .

شویله‌که بومهاجرلرك مریچ وادیسنه طوغری حرکتلری اثناده ذاتاً اهل اسلامی طرف طرف سوروب چیقارمغه چالیشان بلغاراشراری مضمر درونلری اولان اغراض فاسده‌یی فعله کتورمك یولنده روسلردن مساعدهٔ فوق‌العاده‌یه مظهراولملریله انلره قزاق اتلولری دخی منضم اوله‌رق مخدرات اسلامیه‌نك عرضلرینی پایمال وغصب مال ومنال ایتدکلری مثللو یریر کویلر دخی یاقلمش اولدیغندن خیلی اهل اسلام ردوپ بالقانه التجا وحقلرنده اجرا اولنان تعدیاتك منعی روسیه اردولری باش قوماندانی غران دوق نیقولادن رجا ایتدیلر. لکن بومراجعت دادخواهانه منتج انعطاف نظرانصاف اوله‌مدیغندن بشقه تعیین ایلدکلری مبعوثلر اثنای راهده بلغارلر طرفندن قتل واعدام اولنمغله مظلومین اسلام سلیمان پاشا اردوسی انهزامندن اورالرده قالان نفراتی ایچلرینه الوب اللرینه کچن اسلحه وبرقاچ قروپ طوپی ایله متحداً مدافعه‌یه قیام ایلدیلر .

روسیه‌لولر اولا اون‌ایکی بیك قدر عسکر ترتیبیله وبعده بلغارلردن کوکللی مفرزه‌لر سوقیله اهل قیامی استیصاله اقدام ایتدیلر ایسه‌ده مناعت موقعیه حسبیله مقصدینه واصل اوله‌میوب روکردان وادیٔ خیبت وخسران اولورلرایدی .

لکن بوحالات غدارانه یالکز ادرنه وفلبه حوالیسنه منحصر قالمیوب روسیه عسکرینك تحت استیلاسنده بولنان بلاد سائره‌ده دخی تعداد وتفصیلی الم ویرر نیجه واقعات وفاجعات واسلام قزلرینك سبی واسترقاقیله اذواق شهوانیه‌یه هدف اولملری کبی اونودلمیه‌جق سؤ معاملات جاری اولمقده‌ایدی . حتی روم‌ایلی وجوه اسلامیه‌سی بوبابده باب عالی‌یه مراجعتله اسالهٔ دموع ملال ایتدکلری حالده حسب‌المغلوبیه دولتك الندن برشی کله‌میه‌جکنی اکلادقلرندن بش الی‌یوز معتبر امضا ایله برعرضحال تنظیم ایدرك روسیه وبلغار مظالمنك

تفصيلاتنى على ماهو الواقع ذكر وبيان ايتمشلر وبو عرضحالك بر نسخه‌سنى دول معظمه سفراسنه ويرمشلرايدى . بالقان قيامنك كسب ايلديكى اهميت ايسه ذاتاً قونسلوسلرك اشعاراتيله ايلچيلرك معلومى اولديغندن روم ايلى وجوهنك عرضحاللرى سفارتلرجه مظهر حسن قبول ودرحال منسوب اولدقلرى دولتلره موصول اولدى .

بونك اوزرينه ردوپ اهل قيامنك پاى ثباتلرينه برقاتدها قوت كلەرك وايچلرندن بعض نامداران سركاره كچەرك برحكومت موقته تشكيل وبونى بيان نامهٔ مخصوص ايله اوروپاده نشر ايتملرى وانكليزلرك اياستفانوس مقدمات صلحيه‌سى مقاوله‌سنك تعديلى داعيه‌سنه ابتدارلرنده ردوپ وقوعاتنى سرمايهٔ اعتراض اتخاذ ايلملرى اوروپاجه‌ذهنلرى اوياندرديغندن وروسيه‌لولر ايسه مصالحه مكالمه‌لريله وانك مقتضياتندن اوله‌رق قونفره مخابره‌لريله اشتغاللرى صره‌سنده اويله برجمعيت اسلاميه قيامنك دوامنى منفعتلرينه موافق كوره‌مدكلرندن كندولرنجه براويوشمه يولنى طوتوب فقط تشبثات واقعه‌لرينك نتايجى مأمولارينه اويديره‌مديلر . يعنى اهل قيامك جمعيتلرينى اوطريق ايله دخى طاغيده‌مديلر . حركات شديدهٔ حربيه اجراسنه كيريشمكى ده حكم زمان ومصلحته مغاير كورديلر .

بناءً عليه باب عالى‌يه مراجعتله طرف دولت عليه‌دن مأمورلر كوندريلوبده اهل قيامه نصيحت اولنمسنى تكليف ايتدكلرندن سابقا قوصوه ولايتى والى مستشارى واصه افندى وميرلوا سامى پاشا مأموراً اعزام اولندى . وروسيه‌لولردن دخى برمأمور ترفيق ايدلدى .

اما اهل قيام ردوپ بالفاسك مواقع معينه‌سنى استحكامات ايله ترصين ومهمات وذخاير تداركيله استقباللرينى تأمين ايلمش اولدقلرندن ماعدا دولت عليه‌نك ايشه قارشمسى كندو حق وقوتنه مستند برحركت اولميوب روسيه‌لولرك التماسنه مبتنى اولديغنى بيلدكلرى وكونديلان مأمورك تعليماتى اهل قيامه ترك خصومت ايتديرمك قضيه‌سى اولوب كندو مقصدلرى ايسه بونك تماماً عكسنى التزامدن عبارت بولنديغى جهتله نصايح واقعه‌يى سمع قبوله الديلر .

مع هذا روسيه‌لولرله بلغارلرك تعديات ومظالم طاقت فرسالرى كرك پاى تخت دولتده وكرك بلاد سائرهٔ عثمانيه‌ده ملت اسلاميه‌يه اشورى كران كلديكى جهتله ردوپ اهل قيامنك كوستردكلرى ثبات ومتانت جمله عندنده باعث تقدير وممنونيت اولمش ايكن باب عاليدن مظاهرت يرينه انلرك روسيه‌يه قارشو طورمالرينى تنبيه ايچون ينه روسيه‌لولرك تكليفيله مأمورلر كوندرلمسى انكسار قلوبى مؤدى اولديغى حالده كيدن مأمورلرك درشتانه جواب الەرق

عودتلری بوکا مخالف اولان ناسك افکارینه خوش کیتمش اولمغله اهل قیام وسائره افراد اسلام حقلرنده روسیه‌لولرك وانلردن کوردکاری مساعده ایله بلغارلرك اجرا ایتدکاری غدارلقلره نهایت عاجله ویردیره‌جك تشبثات ومظاهراتك اجرا ایدلمامسندن طولایی دولت علیهنده اقاویل کونا کون دوران ایتمکه باشلادی .

بنابرین طرف پادشاهیدن التزام مسئله‌یه مجبوریت حاصل اوله‌رق تعدیات واقعه‌نك اندفاعی التماسنه دائر روسیه ایمپراطورینه برنامهٔ مخصوص یازلمش ایسه‌ده کلان جواب مقصده موافق اولمدیغندن بومراجعتك دخی ثمره‌سی کوریله‌مدی .

صورت نامهٔ همایون

کرك روم ایلیٔ شرقیده وکرك بلغارستانده بولنان اهالیٔ اسلامیه‌نك حال فلاکت اشتماللرینه متعلق دولتم طرفندن الثان خبرلر مرحمت مسلمهٔ ایمپراطوریلرینی تحریك ایده‌جك صورتده‌در. بلغارلرك بیکارجه ابنای بشر حقنده اجرا ایتدکاری مظالمی تصور قابل دکلدر. قتل نفوس وغصب اموال وهتك عرض وناموس کبی شیلرك هیچ بری اسیر کندیکی یوقدر. وبونلر کل یوم ارتکاب اولنسان معامله‌در . بالجمله مامملکدن محروم قالدقلری حالده بیچاره مهاجرلرك بلامسکن ومأوی پك زیاده حال پریشانی واضطرابده بولندقلری کورلمکده‌در . بوحالده افکار انسانیت پرورانهٔ ایمپراطوریلرینه مع الاعتماد مراجعت ایدر. واسلام اهالیسنك جان وعرض ومماللرینك برصورت مؤثره‌ده تأمین اولنمسنی لطفاً امر بیورملرینی رجا ایلرم .

ایمپراطورك جوابنامه‌سی صورتی

« تلغرافنامهٔ همایونلری شاورلرنجه موجب تعجب الیم اولمشدر. بلغارستانده وروم ایلیده‌کی اهالیٔ اسلامیه‌نك چکدکاری مشقتلره دائر طرف شاهانه‌لرینه واصل اولان خبرلر هیچ اولمزایسه مبالغه‌لیدر ظن ایدرم . بویله برحالك وقوعنه راضی اولمیه‌جغمه اعتماد بیورمقلغکز موافق حق وحقیقتدر . نه اردومزك باش قوماندانی ونه بلغارستانده‌کی روسیه قومیسری مذهب وملیته باقمیه‌رق امنیت وسعادت حاللرینه دقت ایتملك ایچون امر المش اولدقلری اهالی حقنده وقوعبوله‌جق هر کونه حقسز حرکتك شدیداً تأدیبنده اصلا تجویز تصور ایتمیه‌جکلرینی محقق اوله‌رق بیلورم » .

اهل قيامك اوروپاده منتشر اولان اوازۀ غيرتمندانه ودادخواهانه‌لرى اوانناده تشكل ايدن برلين قونغره‌سنده انكلتره مرخصلرى جانبندن درميان اولنوب تعديات واقعه‌يه نهايت ويرلمسيچون دول سائره مرخصلرينك اتفاق اراسى طلب ايلديكندن روسيه مرخصلرى درحال انكلتره مرخصلرينى تصديق ايتمكله برابر « ردوپ حواليسى روسيه اردوسى باش قوماندانينك دائرۀ اداره‌سى خارجنده‌در . بناءً عليه شكايت اولنان وقايعك اوروپا قوميسرلرندن مركب برهيئت واسطه‌سيله تحقيقى مناسب اولور » ديديلر نهايت فرانسه مرخصى « قونت دوسن واليه » ايله انكلتره مرخصى « لورد سالزبورى » نك برلكده ترتيب ايتمش اولدقلرى قرار لايحه‌سى قونغره هيئتى طرفندن متفقاً قبول وتصديق اولندى .

صورت لايحه

« برلين قونغره‌سنده اجتماع ايدن دول معظمه مرخصلرندن بعضيلرى ردوپ ونواحئ متجاوره‌سى اهاليسنك احوال حاضرۀ مكدرەلرينه دائر كندولرينه ورود محرراتدن متأثر اوله‌رق وقوعاتك درجۀ اهميتنى محلنده تحقيق ايتمكه وبوكا برچاره بولمق اوزره تدابير ممكنه اتخاذ ايلكه مأمور بر اوروپا قوميسيوننك درحال اعزامى خصوصنى باب عالى ايله متفقاً قرار اشديرملرينك درسعادت سفراسنه توصيه وتبليغ اولنمسى رأيند‌ه‌درلر »

قونغره‌نك بوقرارى باب عالى‌يه بيلديرلديكى كبى استانبولده بولنان بيوك دولتلر سفراسى دخى الدقلرى تعليماته توفيقاً برر قوميسر تعيين ايتمش اولدقلرندن وزراى دولت عليه‌دن حاجى ناشد پاشا اشبو اوروپا قوميسيوننه رئيس نصب ايدیله‌رك ردوپ جهتنه اعزام قلندى .

ردوپليلر اشبو هيئت تحقيقيه نزدنده شكايات مظلومانه‌لرينك مقرون حقيقت اولديغنى اثبات ايلدكلرندن روسيه‌لولر بلغارلرك تعديات مستمره‌لرينه مساعده‌دن روكردان اولديلر . متعاقباً شرقى روم ايلى تشكيلاتنه مختلط براوروپا قوميسيوننك مأموريتى وقوعنه ومصالحه‌نك تقررينه مبنى ردوپ جمعيتندن برطاقم اسلام عائله‌لرى سلانيك واستانبوله هجرت وبرطاقمى دخى يرلرنده اختيار اقامت ايلديلر .

برنجی مموراندوم

١ — ایکی بلغار ایالتی اوله جقدر : بری برپرنس اداره‌سنده وبالقانلرك شمال جهتنده دیکری برخرستیان والیسی اوله‌ق واداره‌سی انکلتره مستملکاتی اداره‌سنه شبیه بولنمق واطه‌لر دکزینه قدر ایتمامك اوزره جنوب جهتنده .

٢ — اشبو ایالتدن چکلمش اولان عثمانلی عسکری بردها عودت ایتمیه‌جك .

٣ — انکلتره بسارابیانك ترکنه تأسفله بوبابده ممانعتده بولنمز .

٤ — انکلتره طونه نهرینه دائر اولان تنظیمات دولیه‌یی موقع بحثه قویمق حقنی محافظه ایدر .

٥ — انکلتره باطوملك تصرفنی برمداخلهٔ خصمانه‌یی موجب عد ایتمیوب روسیه‌دخی آسیا حدود جدیده‌سنی تجاوز ایتمامکی وعد ایدر .

٦ — روسیه دولتی انکلتره‌نك طلبی اوزرینه (بایزید) ی دولت علیه‌یه اعاده وبوکا قارشو دولت علیه قوطور اراضیسنی ایرانه ترك ایدر .

٧ — روسیه دولتی تضمینات حربیهٔ معینه‌یی اراضی ضبطیله استیفایه قالقشمامنی وحکومت سنیه‌نك انکلتره دائنلرینه مشکلات ایقاع ایتمامکی تعهد ایدر اشبو تأدیهٔ تضمینات مسئله‌سی قونغره‌ده موقع بحثه قونیله‌جقدر .

٨ — قونغره (ایپر) (تسالیا) وسائر روم ایالاتنی یکیدن تنظیم وتنسیق ایلیه‌جکدر .

٩ — چناق قلعه وقره دکز بوغازلرینك حال سابقلری اوزره قالمسنه روسیه دولتی موافقت ایدر .

ایکنجی مموراندوم

انکلتره دولتی قونغره‌ده بلغارستانك اوروپا طرفندن یکیدن تنظیمی مسئله‌سنی اورطه‌یه قویوب رومانیاده‌کی اشغال مسئله‌لرینکده بحثه کیره‌جکدر .

انکلتره دولتی اولکی مموراندومده مندرج شرایطدن ماعدا نقاط آتیه‌یده قونغره‌ده قبول ایتدیرمك حقنی محافظه ایدر .

١ — انکلتره دولتی ایکی بلغار ایالتنك تنظیم اداره‌سی بحثنه اوروپانك اشتراکنی قونغره‌دن طلب ایده‌جکدر .

ب انکلتره بلغارستانده‌کی روسیه اشغالنك صفت ومدتی وروسیه اردولرینك
رومانیادن مرورلری خصوصلرینی موقع بحثه وضع ایلیه‌جکدر .

ت ایالت جنوبیهٔ جدیده‌یه ویریله‌جك نام .

ث طونه‌نك اراضیسی مسئله‌سنه طوقنمقسزین داخلنده سیر سفائن خصوصنی
تدقیق ایلمك حقنده انکلتره محافظه ایلر .

ج حکومت بوغازلره عائد بالجمله مسائلی مذاکره ایتمك صلاحیتنی محافظه ایتمکله برابر
لورد دربینك ٦ مایس ١٨٧٧ تاریخنده‌کی بیاناتیله پترسبورغ قابینه‌سنك اکتفا ایتدیکنه
وبوغازلر حقنده حال حاضرك ابقاسی ماده‌سنده قونغره‌ده روسیه مرخصی جانبندن اصرار
ایدیله‌جکنه دائر لوندره‌ده‌کی روسیه سفیرینك افاده‌سنی سند اتخاذ ایلر .

ح انکلتره دولتی ذات حضرت پادشاهینك آتیه روزده سائر ملتلر راهبلرینی ده
حمایه ایده‌جکنی اوروپایه قارشو وعد بیورمسنی طلب ایده‌جکدر .

بوحالده عقد مصالحه خصوصی : بالقانلره‌قدر ادارهٔ مختاره‌یی حائز اولمق واوروپانك
تحت کفالتنده بولنمق اوزره بر بلغارستان تشکلی ، عثمانلی مأمورلریله عثمانلی اردولرینك
اورالردن تباعدی واستحکاماتك تخلیه ویاهدمی ، ممکن مرتبه سرعتله تنظیم قلنه‌جق
ملی عسکر مظاهرتیله ادارهٔ مختاره‌نك تأییدی ، بلغارستانك بالقانلرك جنوب طرفنده‌قالان
قسمیله سائر عثمانلی ایالات خرستیانیه‌سی ایچون برادارهٔ منتظمه تأسیسی ضمننده دولتلرجه
موافقت حصولی (بوماده تصحیح ایدلمشدر) ، قره طاغ وصربستانه بالاتفاق قرار-
لشدیریله‌رق اراضی ترکی ، اتفاق عمومی ایله بوسنه وهرسك قطعه‌سنده مملکتك حسن
اداره‌سنی تأمین ایده‌جك واحوال داخلیه ایله تألیفی قابل اوله‌بیله‌جك صورتده تأسیسات
وجوده کتیرلمسی ، شرایطی ایله قابل اوله‌بیلوب استقلالنی اخیراً اعلان ایدن رومانیایه
کلنجه ایمپراطور بومسئله‌نك انجق موافقت عمومیه ایله حلی ممکن اوله‌جغی فکرنده‌در .

اکر اردولرمز بالقان خطنی کچمدن اول باب عالی صلحی طلب وبالاده تعداد
ایدیلان شرایطی قبول ایلر ایسه روسیه دولتی مصالحه‌یه موافقت وفقط مصارف حربیه
قارشولغی کبی بعض منافع مخصوصه‌یی شرط قوشمق حقنی محافظه قیلار . بومنافع
بساربیانك ١٨٥٧ سنه‌سنده ترك اولنان قسمنه طوقنمیوب طونه نهری اغزلرنده‌کی
اراضی خارج قاله‌جغی کبی باطوم واراضیٔ متجاوره‌سنك ترکی خصوصی دخی خارج
طوتیله‌جقدر . بوتقدیرده رومانیایه دخی تضمین مقامنده دوبریجه‌نك برقسمی ویاخود

اعلان استقلال حقی ويريلور . شايد آوستريا ومجارستان دخی روسيه‌نك استحصال ايلديكی فوائده نظراً ويا بوقاريده ذكری كچن بالقان شبه جزيره‌سنده‌كی امارات خرستيانيه منافعنه دائر تنظيمات جديده‌يه قارشو تأمينات مقابلنده برتضمين طلبنده بولنور ايسه بو تضمينی بوسنه‌ده وقسماً هرسكده آرامسنه روسيه مخالفت ايتمز . حكومت عثمانيه رد ايله جواب ويرديكی تقديرده تا طلب صلح ايده‌جكی‌يه‌قدر روسيه دخی حربه دوامه مجبور اوله‌جقدر كه بوحالده پترسبورغ قابينه‌سنك شرايطنده تغيير اولنور ايمپراطور ايچون بيلنمسی مهم اولان برماده وار دركه اوده تعيين ايديلان حدود داخلنده اولمق اوزره انكلتره طرفندن استانبول ايله بوغازلرك اشغال موقتی بيله خارج طوته‌جق بربيطرفلغه كوره‌نه بيلمسی ماده‌سيدر .

حكومت قراليه بيطرفلغی اعلان ايچون اضاعهٔ وقت ايتميوب ايلك كوندن اعتباراً كندوسندن معاونت بكلمامه‌سنی باب عالی‌يه اخبار ايلمش واورطه‌ده ترك منافعندن غيريسی بولنمدقجه بوصورتله اعلان اولنان خط پولتيقه‌يی بيطرفانه تعقيب ايتمكی قرارلشديرمشدر .

دائرهٔ حرب مع التأسف توسع ايلديكی تقديرده انكلتره حكومتنجه مدافعه‌سی مجبوری ومقرر اولان بعض منافع اخلال ايديله بيله‌جكندن اشبو منفعتلرك اهميتلرينك احوال حاضره‌يه نظراً ممكن اولديغی مرتبه ايضاح وتفسيری آرزو اولندی .

اوروپا ايله شرق بيننده سويش قنالی واسطه‌سيله موجه اولان اختلاطك كشاده وتعرضدن ازاده قالوب دوام اوزره اولمسی لزومی اشبو منافعك الك برنجيسيدر . قنال داخلنده ويا مدخللرنده منع اختلاط ويا بريشقه يولده مداخله تشبثی انكلتره طرفندن هندستان ايچون برتهديد وجهانك تجارتی الضرر صورتده اضرار يولنده تلقی اولنور بوايكی نقطه‌يه دائر هرنه صورتله اولورسه اولسون الك كوچك برتدبير اتخاذی (انكلتره حكومتی طرفين مخاصمينك نه‌بری نه‌ده ديكری جانبندن بو يولده تدابير اتخاذينه قالقيشيلميه‌جغنی اميد ايدر) كندوسنك طوتديغی مسلك بيطرفينك ادامه‌سنی غير قابل برحاله قور . اوروپا ملتلرينك مصرده‌كی منافع تجاريه وماليه‌سی اودرجه وسعتليدركه بومملكت عليهنده اوله‌جق برحركت ويا سوق الجيش نقطه‌سندن بيله موقت براشغال بيطرف دولتلر جانبندن وهر حالده وصورت قطعيه‌ده انكلتره طرفندن قيدسزلقله قبول ايديله‌مز عسكرلك وپولتيقه وتجارت نقطهٔ نظرلرندن استانبولك اهميتی اثباته حاجت مس ايتميه‌جك صورتده عموماً مسلم اولوب بناءً عليه بوقدر مهم برموقعده بولنان برپايتختك شمديكی صاحبلری الندن بشقه اللره كچمسنی حكومت قراليه نظر بيقيدی ايله كوره‌ميه‌جكنی اشعاره حاجت يوقدر

اوروپانك قبول وتصدیقی تحتنده بولنوب قره دكز وچناق قلعه بوغازلرندهكی سیر سفاینی تنظیم ایلیان اصول حاضره حكومت قرالیهجه موافق عقل وسلامت كوردیكندن كندو رأیجه بو اصولی الك كوچك برتعدیله اوغراتمق موجب نتایج وخیمه اولور حكومت بویله سربستجه افكارینی سزه بیلدیرمكی فائدهلو عد ایتمشدر سلسلهٔ وقوعات انكلترهنك مثلا بصره كورفزندهكی منافعی كبی دها بشقه درلو منافع حمایه ایتمك وظیفهسیله مكلف اولدیغنی كوستره بیلور . لكن حكومت قرالیه محاربهنك هانكی حدود داخلنده قالمسنی امید ایلدیكنی ویاخود هر حالده بیطرفلق پولتیقهسنی نه صورتله محافظه ایدهبیلهجكنی ذات عالیلرینه تفهیم ایچون اشبو بیانات كافی اولدیغنده شبهه ایتمز وپولتیقهسنك نه ایدوكنی روسیه ایمپراطورینك تقدیر ایدهجكندن ولیوادیادهویریلوب ذات عالیكز طرفندن بیلدیریلان ونامو سی اوزرینه سوز ویرهرك استانبولی ضبط ایتمك نیتنده اولمدیغنه ومحاربه الجاآتیله بلغارستانك برقسمنی اشغاله مجبور اولسه بیله بو اشغال موقت اولوب خرستیان اهالینك آسایش وسلامتی تقرر ایدنجیهقدر جاری اولهجغنه دائر اولان تأميناته تطبیق حركت ایلیهجكندن امیندر . انكلتره حكومتی ایمپراطور حضرتلرینك اشبو بیاناتنه اولان اعتمادینی انكلتره پولتیقهسنه دائر اشعار ایتدیكم ایضاحاتك كرك ذات ایمپراطورییه وكرك روسیه حكومتنه تبلیغنی ذات عالیكزدن رجا ایلمكله اثبات ایدر .

جزؤ رابع

برنجی فصل

برلین قونفرەسنك تشكلی ومرخصلرینك اعلان مأموریتلری

روسیه دولتنك محاربەجه نائل اولدیغی غلبه اسفار سالفه نتایجنك هیچ برینه مقیس اولمیوب حتی درت یوز سنەیی متجاوز زماندنبرو دولت علیەنك پای تختی اولان استانبول شهرینی ضبط وتسخیر ایلمكه قادر اولدیغی حالده بوكا جرأت ایدەمامسی واياستفانوس مقدمات صلحیەسنی معاهدۀ قطعیه حكمنده طوتەمیەرق یالكز كندو منافعنجه ملتزم عد ایتدیكی نقطەلری تعیین وروم‌ایلی قطعەسنجه ولو تضمینات حربیه مقابلی اولسون طوغریدن طوغری‌یه ضبط اراضی جهتنه كیدەمیوب فقط بلغارلرك احیای ملیت وقومیتلری وسائر عناصر غیر اسلامیەنك حمایتلری اساسلرینه رعایت كوسترمكله اكتفا ایتمسی اوروپا دول معظمەسنك وبالخاصه انكلیزلرك استانبولی استیلا مادەسنده وبونك متفرعات طبیعیەسنده رقابتلرندن حصولنی محقق كوردیكی مخاطرات منافع شكنانەیه محل براقامق مطالعەسندن نشات ایتمش ایدی . دیكر طرفدن پارس معاهدەسنك ممضیسی اولان سائر بیوك دولتلر روسیەنك او معاهدەیی مطلق وجهله منفسخ عد ایدوبده دلخواهی اوزره ایش كورمسنی كندولرنجه برلطمۀ حقارت عد ایدرك بوكا متحمل اولمدقلرینی ارائه ایچون وقوعات اخیرەدن شرقجه حاصل اولان حال وموقعی مشتركاً تدقیق ومعاینه ایتمك داعیەسنده بولندیلر . وبونك وجوبنی روسیه دولتنه دخی طانتدیلر .

اشته شو اساس اقتضاسنجه المانیا دولتی برلینده برقونفره عقدی ایچون دول سائرەیی مذاكرەیه دعوت وجملەسندن تحصیل موافقت ایلدیكندن آتیده اسامیسی محرر مرخصلرك مأموریتلری اعلان وقونفرەنك بیك سكز یوز یتمش سكز سنۀ میلادیەسی الافرانغه حزیرانك اون اوچنجی كونی اجتماع ایدەجكی بیان اولندی .

اسامئ مرخصان

باش وكيل پرنس دوبسمارق خارجيه ناظرى موسيو دوبولو وپرنس دوهوهنلوهه شيلينغفورست	آلمانيا دولتى طرفندن
خارجيه ناظرى قونت اندراشى برلينده اوستريا بيوك ايلچيسى قونت قارولى روما بيوك ايلچيسى بارون دوهايمرله	اوستريا دولتى طرفندن
خارجيه ناظرى موسيو وادينغتون برلين بيوك ايلچيسى قونت دوشوواليه خارجيه نظارتنده پولتيقه شعبه سى مديرى موسيو ديره	فرانسه جمهوريتى جانبندن
باش وكيل لورد بيقونسفليد خارجيه ناظرى ماركى دوسالزبورى برلين بيوك ايلچيسى لورد اودوروسل	انكلتره دولتى طرفندن
خارجيه ناظرى قونت قورتى برلين بيوك ايلچيسى قونت لونه	ايتاليا دولتى جانبندن
باش وكيل پرنس غورچاقوف لونده بيوك ايلچيسى قونت شووالوف برلين بيوك ايلچيسى موسيو دوبريل	روسيه دولتى طرفندن
نافعه ناظرى الكساندر قره تئودورى پاشا عسكرى مشيرانندن محمد على پاشا برلين سفيرى سعدالله بك	دولت عليه جانبندن

اشبو قونغره يه اوروپا دولتلرينك باش وكيل وخارجيه ناظرلرينى مرخص تعيين ايتملرى مكالماتك اهميتنى تعيينه دليل كافى اولديغى ودولت عليه جه بومجلسك قرار ومذاكراتى حيات وممات مسئله سى حكمنده بولنديغى جهتله صدراعظم صفوت پاشا كرك صدارتده اولمسى اعتباريله وكرك اياستفانوس مقدمات صلحيه سى مكالمه سنده بولنمسى

حيثيتيله برنجی مرخصلغه تعيين قلنمق لازم ايكن انك يرينه خرستياندن بر مرخص اول كوندرلمسی قونفره هيئتنجه خلاف مأمول اولەرق مظهر حسن قبول اولمديغی كبی محمد علی پاشانك ايكنجی مرخصلغه تعيينی ذاتاً پروسيالو اولوب المان لسانته وقوفندن نشأت ايلديكی حالده انكده مبادئ احوال معلومه‌سی وبالخصوص مهتدی بولمسی المانيا دولتی نزدنده اعتباردن سقوطنه علت اولدی . هرنه ايسه الكساندر پاشا ايله محمد علی پاشا استانبولدن حركت ايلدكلرينی متعاقب قونفره بالاده ذكر اولنان حزيرانك اون اوچنجی پنجشنبه كونی اجتماع ايدوب طرف دولت‌عليه‌دن مرخصلقله پالكز برلين سفيری سعداله بك بولنديغی حالده مذاكراته ابتدار ايلدی .

ایکنجی فصل

قونغره‌نك برنجی اجتماعنده وقوعبولان مکالمات اساسیه

چونکه بومثللو مجالس مکالمه‌نك مبدأ انعقادی رخصتنامه‌لرك تعاطیسی وریاستك تعیینی کبی بعض معاملات رسمیه ایله کچمك معتاداولوب اشبو قونغره‌نك برلینده اجتماعنه والمانیا دولتنك ازهرجهت تفوق اقتدارینه مبنی ریاستك المانیا باشوکیلی وبرنجی مرخصی پرنس بسمارق طرفندن اداره اولنمسی طبیعی اولدیغیچون اوستریا برنجی مرخصی قونت اندراشی‌نك تکلیفی اوزرینه مشارالیه پرنس بسمارق ریاستی درعهده ایدرك ورخصتنامه‌لرك رسم تعاطیسنی تعیین ایلیه‌رك دیدی که « دولتلر بیك سکز یوز یتمش التی سنه‌سی اواخرنده بالقان یم جزیره‌سنده اعادهٔ اسایشه بالاتحاد چالشمش وممالك عثمانیه‌ده ساکن خرستیانلرك اصلاح احوالی ایچون تأمینات مؤثره آرامش ایدیلر ، لکن مساعئ مذکوره نتیجه‌پذیر اوله‌مدی . ودها شدید برمخاصمه میدانه کله‌رك اکادخی ایاستفانوس معاهده‌سی ختام ویردی . معاهدهٔ مذکوره احکامی اندن اولکی اوروپا معاهداتیله تعیین اولنان حالاتی بعض مرتبه تعدیل ایتمش اولمغله ایشته بوراده اجتماعمزدن مقصد اومعاهده‌یی بیك سکز یوز اللی التی ویتمش بر عهدنامه‌لرینی امضا ایدن دولتلرك سربستجه نظر مذاکره‌سنه عرض ایتمك ایچوندر . مسئله دخی اوروپانك کمال درجه محتاج اولدیغی صلحی تأمینات جدیده اوزرینه تأسیس ایتمکلکمه بالاتحاد قرار ویرمکدن عبارتدر »

مرخصلر پرنس بسمارقك شو ایضاحاتنی تقدیرایله برابر بنه انك تکلیفی موجبنجه مکالماته بلغارستان مسئله‌سندن باشلانمسنی متفقاً تنسیب ایتدیلر . لکن انکلیزلر کلیاً بیطرفانی التزام ایتدکاری حالده روسیه عسکرینك استانبول قپولرینه قدر کلمسی اوزرینه مسئله‌یه فعلاً مداخله مجبوریتنده بولنه‌رق سوق ایتدکلری دونما قوتیله روسیه‌لولری تهدیده باشلادقلرندن اول باول استانبولی روسیه سلاحی التندن قورتاروبده بعده مواد عهدیه‌نك مذاکره‌سنه کیریشمکی ایسترلر ایدی که بوندن مقصدلری روسیه‌لولرك بروسیله بوله‌رق عنوةً استانبولی ضبط ایدیویرملری احتمالنی مدافعه‌دن عبارت ایدی . بناءً علیه انکلتره برنجی مرخصی لورد بیقونسفیلد فتح کلامله « روسیه عسکرینك الیوم استانبول جوارنده بولنملرینی تهلکه‌لی کوریورم عساکر مرقومه متارکه ایله تعیین قلنان خطی تجاوز ایتدی . بونلرك اوراده بولنمسی کرك محارب بولنان طرفین وکرك اوروپا منافعنجه مخاطره‌لیدر . یکدیکرینه

کرکی کبی تقرب ایدن ایکی عسکر بیننده مصادمات وقوعبوله بیلمسندن قورقارم زیرا که اوفاق برعارضه ویا برشایعه پك بیوك فلاکتلری وبلکه استانبولك ضبط وتسخیرینی انتاج ایده بیلور بومثللو مخاطرات ملحوظ ایکن قونفرهنك اجرای مذاکرات ایتمسی مناسب میدر بیلهمم طرفین ایچون عادلانه برصورت تسویه حصولی ضمننده علاقه‌دار اولان دولتلرك وقوعبولان مساعیلرینك نتیجه‌سز قاله‌جغنه تأسف واول باول شومسئله حقنده قونفرهنك نظردقتنی جلب ایدرم» دیدی روسیه مرخصلری انکلیزلرك شومدعاسنی ایشیدنجه برطرفدن استانبول اوزرنده طوتدقلری نقاط عسکریه‌یی محافظه قیدنده ودیکرطرفدن زیر تابعیت عثمانیه‌ده بولنان خرستیانلر ایچون برمختاریت اداره ویرلمسی مقصدنده کورندیلر وبوکا علاوةً « اکر عسکرمز بولندقلری یرلردن چکیلورلر ایسه پك بیوك مخاطره‌لردن قورقمقده اولان استانبول خرستیانلری ارقه‌لرندن کله‌جکدر » دیدیلر واستانبولك بغتةً ضبطی ملاحظه‌سنه‌دخی بومخاطره بتون بتون برطرف ایدلمشدر جوابنی ویره‌رك قونفرهنك مذاکراته دوامنه روسیه عسکرینك موقعلرنده قالملرینی مانع عد ایتمدیلر .

انکلتره مرخصلرینك ادعالرینه شوسوزلر جواب مقنع اولمدیغندن روسیه عسکرینك استانبولدن تباعدی مسئله‌سی اوزون اوزون بحث ومذاکره‌یه متحمل ایکن چونکه زمام مرخصان المانیا باشوکیلی پرنس بسمارقك النده والمانیا دولتی نفوذجه بالجمله اوروپا دولتلرینه تفوق موقعنده بولنمغله پرنس « بسمارق » سوزی کسدیروب « بوعسکر چکلمسی کیفیتی قونفرهنك وظیفه‌سی خارجنده‌در . بونی ابتدا انکلتره وروسیه مرخصلری کندو بینلرنده مذاکره ایتملیدرلر اکر ائتلاف حاصل اولمزایسه قونفره‌جه برصورت مؤثره‌ده اجرای وساطت اولنه بیلور لکن انکلتره مرخصلری روسیه مرخصلرینك جوابلرینی مقنع عد ایدرك قونفره مذاکراتی تأخیره سبب اولمزلر ظن ایدرم » دیمکله باب مباحثه‌یی قپاتمش وانکلتره مرخصلرینه خواه وناخواه رأینی تصدیق ایتدیرمش ایدی . حتی دولت علیه مرخصی سعدالله بك « روسیه مرخصلرینك دیدیکی کبی روسیه عسکرینك چکلمسی استانبولجه برمخاطره‌یی موجب اوله‌جغی سوزینی قبول ایتمم اسایش عمومی تهلکه‌ده دکلدر . وعساکر عثمانیه پای تختك سکون واسایشنی محافظه‌یه کافیدر . بالعکس روسیه

عسكرينك جوار شهرده دوام اقامتی اسايشی اخلال ايده بيلور » ديو تجديد مباحثه يه چالشمش ايكن پرنس « بسمارق » اصلا احالهٔ سمع اعتبار ايتميه رك بونك مذاكره سی ختام بولدی جوابنی ويرمكله سمداه بكی سكوته مجبور ايلدی . والحاصل پرنس بسمارق انكلتره مرخصلرينك روسيه اردوسنی استانبول جوارنده تبعيد ايدوبده مكالمه يه اندن صكره طوروشمق كبی برمقصد متحكمانه اوزرينه سرد ايتدكلری مقالاتی روسيه مرخصلرينی مصدق اوله رق كوستردیكی برحدته هيچ صايوب مكالمه نك ايستديكی كبی جريانی خللدن محافظه ايتدی .

اوچنجی فصل

مقدمات صلحیه خارجنده ظهور ایدن تکلیفات مهمه مکالماتنك تذکاری

بالاده ذکراولندیغی وجهله برلین قونغره‌سنك اساس اجتماعی « ایاستفانوس » مقاولهٔ صلحیه‌سنك بین الدول میان مذاکره‌یه وضعی وانکلیزلرجه ملتزم اولان بعض تعدیلات مهمه‌نك استحصالی مقصدندن عبارت اولدیغی حالده یونان حدودینك توسیعی وبوسنه هرسك قطعه‌لرینك اوستریا دولتی طرفندن عسکر اقامه‌سیله اداره‌سی وایران حدودنجه بعض توسیعاتك وارمنستان نامنه برطاقم تأسیساتك اجراسی مسئله‌لری ودها خاطرلره کلمیان مواد اورته‌یه چیقوب بونلری ایسه کندولرنجه مهم اولان تعدیلات عهدیه مقابلنده اول باول انکلتره مرخصلری تکلیف ودرمیان ایتدیلر .

دولت علیه الك زیاده انکلتره‌دن مظاهرت امیدنده اولوب ذکراولنان تعدیلات عهدیه‌نك اهم مهمی دخی بلغارستان امارتنك بالقان سلسلهٔ جبالندن اوته‌ده تشکیلیله اندن بروسنك ادارهٔ عثمانیه‌یه ترك واعاده‌سی کیفیتی اولدیغندن انکلیزلرك بونی قبریس فدا کارلغی مقابلنده استحصال ایدیویره‌جکلری مأمولنده بولنلمش ایکن یونان حدودینك توسیعی وبوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا اداره‌سنه ترکی ماده‌لرینك ظهوری وارمنستان نامنه مطالبات وقوعی قونغره قرارلرینك دولت علیه‌یی برقات دها اضراره سبب اوله‌جغنی مرتبهٔ یقینه کتوردی .

یونان مأمورینك قونغره‌یه قبولی

ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه‌سنك انعقادینی متعاقب صادق پاشا باش وکالته کلدکده یونانلولرك توسیع ملك غرضیله حدود عثمانیه‌یه تسلطلری برصورت مصلحانه‌ده دفع ایتمك ذهابنه مبنی انکلتره ایلچیسنه توسط بولنده وعدلر ایتمش اولمسیله واواثناده ایسه انکلیزلر روسیه‌لولرك اسلاو عناصرندن اولان بلغارلری حمایه ایتملرینه قارشو روملری محافظه برقابت سیاسیه اثری کوسترمکه متمایل بولنمسیله باب عالینك اکا مساعد اولان مواعدینی مقصدلرینه موافق کوره‌رك یونانلولری اسکات وارضا ایتمشلرایدی .

صادق پاشانك باش وکالتنده یاپدیغی مضر ایشلرك بری بلکه برنجیسی بوماده اولدیغی حالده کندوسی یونانلولری حرکات تجاوزکارانه‌دن سیاسی برهمتله منعه موفق اولدم دیو

طفره فروش عظمت اولوب فقط بونك منجر اوله جغی نتیجه‌یی که یونانلولرك بغیر حق حدود عثمانیه‌دن توسیع ممالك ایتملری ماده‌سیدر. الك وقوعی محقق اولمسندن هیچ متأثر اولمامش ایدی. وحتاكه برلین قونغره‌سنك اجتماعی تكلیفی ظهور ایلدی. انكلتره دولتی یونان دولتنك استحصال املنه رهبر اولوب یونان دولتی طرفندن دخی قونغره‌ده بر وكیل بولنمسنی مكالمه‌یه داخل اوله‌جق دول سته‌یه تبلیغ ایتمش ایدی. بو تكلیفك سبب منفردی یوقاریده ذكر ایتدیكمز وجهله یونانستانه یانیه و ترحاله طرفلرندن بر قطعهٔ اراضی الحاق ایتدیرمكی یاپیله‌جق معاهده‌یه قویدیرمق ایچون یونان دولتی جانبندن بر طلب وادعا جلبی ماده‌سی اولمغله باب عالیجه انكلتره‌نك تكلیف مشروحی كچشدیرملك التزام اولندی ایسه‌ده دولت مشارالیها بوكا تشبثی وعد سابقك حسب التوسط انجازی لزومنه بنا ایدرك دولت علیه‌یی قونغره‌یه داخل اوله‌جق سائر دولتلر نزدنده بو مزلقدن بالطبع منع وتحذیر ایتدی. مع مافیه باب عالینك ظنی یونان حدودنجه بعض كریوه‌لی یرلردن كوچك پارچه‌لر ویرلمكله دفع بلا ایدیلور كبی اولدیغندن انكلیز ایلچیسی بونی تأیید وادیسنده لسان قوللانوب حدود یونانیه‌جه باشلی ضایعات ویرلمك لازم كلمیه‌جكندن بحثله تسكین افكاره چالیشیور ایدی.

لكن انكلتره مرخصی لورد «سالزبوری» قونغره‌نك ایكنجی اجتماعنده بر تذكره‌سی قرائت ایدوب مألنده «روملرله اسلاولر بیننده بر زمان جریان ایدن كلیسا مسئله‌سندن طوتدیره‌رق» روملر اوسببله برچوق حق ضایع ایتدیلر. اسلاولر ایسه محاربهٔ اخیره‌ده غلبات عظیمه‌یه مالك اولان روسیه كبی بر دولت ذی شوكتك تحت حمایه‌سنده ملیتلرینك اقتضا ایتدیردیكی تشكیلات جدیده‌یه نائل اوله‌جقلردر. روملر قونغره حضورنده اسلاولرله مساوات اوزره منظور اولمیه‌جقلرندن طولایی خوف وتلاش ایدیورلر. فی الحقیقه كندولرینه وكالت ایده‌جك بر دولت یوقدر. انكلیز دولتی دخی ویریله‌جك قرارك روملری خشنود ایتمیه‌جكی واولحالده نه ممالك دولت علیه‌نك ونه اوروپانك مسالمتی اعاده‌یه دلالت ایده‌میه‌جكی افكارنده‌در. حتی روملر اوروپا دولتلری كندولرینی اسلاولرك تحت تحكمنه براقدیغنه ذاهب اولمریله یكیدن بر طاقم هیجان ظهور ایتمسه كركدر. بناءً علیه انكلتره دولتی یونانستانك قونغره مذاكراتنه قارشمسنی وهیچ اولمز ایسه روملرك منافعنه متعلق مسائلك موضوع بحث اوله‌جغی اجتماعلرده حاضر بولنمسنی تكلیف ایلر» دیدی.

قونغره‌یه داخل اولان دولتلر پاریس معاهده‌سنی امضا ایدنلر اولوب انلرك مرخص كوندرملری مجرد معاهدهٔ مذكوره‌نك بوكره اجرا ایدیله‌جك تعدیلاتنی مذاكره ایتمك

حقندن نشأت ایلدیکی و یونان دولتی ایسه بوحق وصلاحیتی اصلا حائز اولمدیغی حالده انکلیزلرجه بالاده شرح وایضاح ایتدیکمز اسباب سیاسیه مقتضاسندن اوله‌رق یونانستان دخی دول سائرۀ مفخمه صره‌سنده یاد اولنمش واچیقدن اچیغه روملرك تحصیل منافعنه دلالت اولنه‌جغی اورته‌یه قونلمش ایدی .

انکلتره مرخصلرینی بومسئله‌ده شدت وتهالکه سوق ایدن برسبب دخی یونان قراللغنك تشکیلی امرنده مقدما بالمرجه اوروپانی قارشدیران افکارك منابعی اولان فرقه‌نك انکلتره وکلای حاضره‌سی خلافنده بولنملری سببیله شاید روملر ابنده برشی دیه‌مامش اولسه‌لر او برفرقه ارکانك افکار عمومیه‌یی قارشدیروب کندولرینی موقعلرندن دوشورمك یولنده حق قزانه‌جقلرینی اکلاملری ماده‌سی اولمغله بوبابده روملر ایچون محابتکارانه طاورانمغه مجبور ایدیلر .

والحاصل لورد «سالزبوری» یونان دولتنك حامیٔ منافعی اولدیغنی درمیان ایتدیکی کبی فرانسه مرخصی دخی اساساً انکله همزبان اولوب «یونان دولتنك تمنیاتنه قونغره‌یه داخل بولنان دولتلرك کسب اطلاع ایتملری لازمه‌دندر» دیه‌رك ایالات متجاوره‌نك تعیین احوالی صره‌سنده مطالعاتنی اورته‌یه قویمق اوزره یونان دولتندن برمرخص طلب اولنمسنی تکلیف ایلدی . وبونك اوزرینه باشلیجه بربحث اچلدی که اودخی ایالات متجاوره تعبیرینه دائر ایدی .

انکلیز مرخصلری بوتعبیر برینه روم ایالتلری دینلمسی لزومنی سرد ایتملریله مکالمات امتداد ایدوب نهایت فرانسه مرخصلری ایالات متجاوره تعبیرندن مقصدلری یانیه وترحاله ایالتلری حقنده یونان دولتی طرفندن وقوعبوله‌جق افاداتك موضوع بحث ایدلمسی ماده‌سی اولدیغنی سویلدیلر . انکلیز مرخصلری ایسه دها ایلرو کیتمك ایستیوب یانیه وترحاله ایالتلرندن بشقه سلانیك وادرنه وکرید کبی روم اهالیسی زیاده اولان ممالك عثمانیه احوالنك دخی داخل مکالمات اولمسیچون «روم ایالتلری» تعبیرینك اتخاذینی تکلیفده اصرار ایلدیلر .

لکن «پرنس بسمارق» المانیا مرخصی صفتیله فرانسه مرخصلرینك تکلیفنی قبول ایتمکله اکثریت اوجهتده حاصل اولوب یونان مرخصنك ایالات متجاوره اوزرینه وقوعبوله‌جق مذاکراتده حاضراولمق اوزره دعوت اولنمسنه قرار ویرلدی . اما انکلیزلرك علی الاطلاق روم ساکن اولان ایالات عثمانیه‌جه بعض مطالب امتیازیه‌ده بولنه‌جقلری شوصره‌ده تعیین ایلدی .

بلغارستان تشكيلاتی

انكليزلرك قونفرەدە الكزيادە تعديل ايتديرمك ايستدكلری مادە بلغارستانك تشكيلاتی كيفيتی اولديغنی يوقاريدە ذكر ايتمش ايدك .

بوكا اوقدر اهميت ويرلمسی اياستفانوس مقاولۀ صلحيەسيلە قراركير اولان بلغارستان حدودينك قرەدكزجە برچوق سواحلدن بشقە بحرسفيددە دخی قطعات ساحليەيی متضمن اولمسی مادەسندن منبعث اولوب بناءً عليە بلغارستانك حدود بريەسی بالقان سلسلۀ جبالنی كچمامك واندن ادرنەيە قدر اولان بلاد « شرقی روم ايلی » ولايتی ناميلە بنام برادارۀ مختارە تحتنە ويرلمك وبالقان حدودی عساكر عثمانيەنك محافظەسنە براغلمق مادەلرينی تكليف ايتديلر .

روسيە مرخصلری ايسە شوتعديلاتی مدافعەيە چاليشوب مع الكراهە قبولە موافقت ايلديلر . چونكە روسيەلولر محاربەنك نتيجەسندە استانبول قپولرينە قدر كلمش ايكن روم ايلی جهتنجە بسارابيا استردادندن بشقە مادةً برشی قزانەميوب فقط بلغارستان امارت متصورەسنی تشكيل ايلە اوراری معناً برروسيە ايالتی حكمنە قويمق مقصدندە اولمريلە بلغارستان تشكيلات ملكيەسی نەقدر تقليل اولنسە اوقدر متأثر اولەجقلری طبيعی اولديغی كبی انكليزلرك دخی منفعت سياسيە وتجاريەلری شوفكر واملك تماماً عكسنی التزامدە مقرر اولديغندن واوستريالولر ايسە بوسنە استيلاسی نيتنجە بلغارستان تشكيلاتندە حصول وسعتدن زيادە اختصاری التزام ايتدكلرندن روسيەلولرجە انكليز تكليفنە موافقت امر ضروری ايدی . بومسئلە ابحاث طويلەيی دعوت ايدوب نهايت روسيە مرخصلری بالقان خطنك دولت عليە طرفندن تحت محافظەيە آلنمسی شرطنی كذلك عسكری اولمق لازم كلان روم ايلیٔ شرقيجە تحكمات عثمانيەدن قورتارمق مقصديلە تأليف ايچون عساكر عثمانيەنك بالقانە كيدنجەيە قدر يوللردە طوروب اوطورامامسی وقصبات وقرايە كيرەمامسی كبی برخانە صاحبنك كندو خانەسی ايچندەكی سير وحركتنی خارجدن تقييد طرزندە برطاقم قواعد محقرە ايراد وروم ايلیٔ شرقينك حكومت مطلقە اصولندە ادارە ايتديرلمامسی وبر ملی عسكری اولمسی مثللو اسماً دولت عليەيە مربوط برولايت ومعناً روسيەيە مجلوب برادارۀ ممتازە شكلنە قونلمسی اساسنی تكليف ايدرك بونلری قبول ايتديرديلر . فقط ولايت مذكورە ايچون ياپيلەجق نظامات داخليەنك براوروپا قوميسيونی معرفتيلە تنظيم وتأسيس

اولنمسى قونغره جه قرارگير اولمغله بونده كندو نظارت منحصره لرينك تقريرينه قادر اوله مديلر . ديكر طرفدن روسيه عسكرينك طقوز آى مدت بلغارستان وروم ايلئ شرقيده بولنمسى و بلغارستان قانون اساسيسنك طرنويده وروسيه نظارتى تحتنده قلمه النمسى وروم ايلئ شرقى نظامات داخليه سنى تأليف ايده جك اوروپا قوميسيونك دخى روسيه سلاحى آلتنده اجراى مذاكرات ايتمسى شرائطى قونغره جه ويريلان قرارلرك مقتضياتندن اولمغله روسيه دولتى بوماده لرجه نفوذ معنويسنى ضايع ايتامش ايدى .

ارمنستان و كريد وروم ايلى ايالاتى حقنده مقررات

قونغره نك انعقادى تقرر ايدنجه مكالمات دوليه دن استظهار واستفاده املنده بولنان ملل ودول طرفلرندن مراجعات رسميه ده برتهالك وسرعت كوستريلوب مثلا ارمنى پطريقخانه سندن ارمنستان نامنه امتياز تحصيلى امنيه سيله برلينه مأمورلر كوندرلديكى وارناودلقده كائن ميرديتا جبلى اهاليسنك رئيسلرى دخى تحصيل مختاريت سوداسيله استدعانامه لر تقديم ايلديكى وروم ايلده واقع ولايات خرستيانلرى وباخصوص كريد جزيره سى اهالئ عيسويه سى نامنه دخى مساعدات امتيازيه مطالبنه دائر مستدعيات وقوعبولديغى جهتله قونغره ده بونلرك هربرى ترويجنده كندوسنجه منفعت مطالعه ايدن دولت مرخصنه سرمايهٔ بحث اولمش ونيجه امال مفرطه ميدانه قونلمش ايدى . اشبو موادن ارمنيلرك اصلاح احوالى ماده سى انكليز مرخصلرى جانبندن اورته يه قونيلوب بوايسه اولا ارمنيلرك مراجعت مخصوصه لرندن ثانياً قبريس مقاوله سى حكمنجه انكلتره دولتى اناطولى اهاليسى اوزرنده برحق نظارت استحصال ايتمسيله انك اثرينى اعلان واظهار ايلمك ايستمسندن نشأت ايتمش ايدى . حتى اثناى مكالمه ده لورد سالزبورى « ارمنستانجه درحال اصلاحات اجرا اولنمليدر . واستقبالاً دخى استحصال اسباب ترقى وسعادت حاللرى ايچون ارمنيلره اميد وامنيت ويرمليدر » ديمشدر .

اما اناطوليده ارمنستان ناميله برقطعه اوليوب ارمنيلر اهل اسلام ايله مختلطاً ساكن اولدقلرى كبى بونارك هيچ بريرده نفوسلرى اسلامدن زياده دكل ايكن قونغره ده اكا دخى وجود واهميت ويرلهرك طول ودراز ابحاث ومكالمات جريان ايدوب نهايت « باب عالى ارمنيلرك ساكن اولدقلرى ولايتلرك محتاج اولدقلرى اصلاحات وتنظيماتى بلاتأخير اجرا

وکردلرله چرکسلره قارشو امن وراحتلرینی محافظه ایتمکی تعهدایدر . وبوبابده اتخاذ ایلیه‌جکی تدابیری صره‌سی کلدکجه دولتلره تبلیغ ایده‌جکندن دول مشارالیهم دخی تدابیر مذکوره‌نك اجراسنه نظارت ایده‌جکلردر » دیو معاهده‌یه برماده درجنه قرار ویرلدیکه بونك حکمی استقلال دولته اجیلان باشلیجه رخنه‌لردندر . دیکرطرفدن بویله برمضر ماده‌نك قونغره‌ده تقریرینه سبب اولان ارمنی مستدعیاتی معاهده‌جه مظهر منافع اولان دیکر اقوام غیراسلامیه‌یه رقابت حسودانه‌دن ایلروکلمش دینلسه‌بیله ارمنیلری اویله برمراجعته سوق ایدن احوال اناطولی قطعه‌سنجه دولت‌علیه طرفندن هیچ برائر همت کوسترلمامسی وبرمدتدنبرو وان وارضروم ودیاربکر حوالیسنده کردلر وچرکسلر وسائر بداوت حالنده مهاجرلرك یالکز ارمنیلره دکل بالعموم سکنهٔ مطیعه‌یه تسلط وتحطیلری دائرهٔ تحملی آشوب اهالینك جان ومال وعرض وناموسلری پامال اولدیغی حالده بونلرك جانب دولتدن برصورت قویه ومؤثره‌ده دفع مضرتلرینه باقلمامسی وعلی‌الخصوص اثنای محاربه‌ده اردویه کیتمك ایچون یرلرندن حرکت ایدن اکراد طاقمی یوللرده یغما کرلکه قویلوب درلو شقاوت وخباثته اجترا ایتمشلر ایکن ارمنی پطریقخانه‌سنك فریاد وشکایتی کوچ حال‌ایله نظردقته النه‌رق اومقوله اشرارك استیصاللرینه تشبث اولنمش‌ایسه‌ده بوقرارك وقوعنه قدر حرکات باغیانه‌نك آثار مضره‌سندن کیمسه‌ده تاب وتوان قلمامسی ماده‌لری‌ایدی .

ایشته صیانت حقوق عامه‌ده لاقیدانه طورانشلرك صوکی بویله استقلالی مخل مادهٔ عهدیه‌نك قبولی مجبوریتنی دعوت ایدوب مرخصلرمزك « اصلاحاته تشبث اولنمش‌ایدی . ارایه حرب کیردی . برشی یاپه‌مدق بوندن صکره شویله حرکت ایده‌جکز . بویله تأمینات کوستره‌جکز » مآلنده‌کی سوزلرینی اجنبی مرخصلرندن دیکلیان بیله اولمدی .

بالاده ذکر اولندیغی اوزره یونان دولتنه ترك اراضی مسئله‌سی موقع بحثه قونلدیغی صره‌ده انکلیز مرخصلری روم ساکن اولان سائر ولایات نامنه دخی اصلاحات تکلیف ایتمشلرایدی .

بلغارستان وروم‌ایلی شرقی تشکیلاتی قرارکیر اولنجه روسیه مرخصلری دخی روم‌ایلینك جهات سائره‌سنده قونغره مقرراتندن حصه‌دار منافع اوله‌میان محللرجه مساعدات مخصوصه طلب ایتدیلر . کرید خرستیانلری ایسه ذاتاً روسیه محاربه‌سنك دور اخیرنده دولت علیه‌نك مغلوبیتندن استفاده ایله سلاح شقاوتی دردست ایدرك برطاقم مطالب عتیقه‌یه قیام ایتمش وقونغره‌نك انعقادنده دولتلره استدعانامه‌لر ارسالیله مقصدلرینی یوروتمکه یول

بولنمش اولدقلرندن قونغره‌جه كريد جزيره‌سنك نظامات داخليه‌سی خرستيانلرك مطالب واقعه‌لری اوزره تعديل اولنمق ومعاهده‌جه تشكيلات مخصوصه‌سی تعيين ايدلميان روم‌ايلی ولايتنده قوميسيونلر تشكيليله امال اهالی دائره‌سنده وكريده معافيات ماليه‌دن بشقه ايديله‌جك مساعداته مماثل صورتده نظامات خصوصيه ياپيلوب دولتلر قوميسرلرندن مركب اوله‌رق شرقی روم‌ايلی تشكيلاتنه تعيين اولنه‌جق قوميسيون ايله استشاره اولنمدقجه موقع اجرايه قونلمامق كبی برطاقم مواد قرارلاشديرلدی‌كه بونلرك جمله‌سی قوميت ومليت اساسنی محافظه ايله ممالك عثمانيه‌ده‌كی اقوام مختلفهٔ غير اسلاميه‌يی اوروپا قوتيله اداره‌جه حر ومختار اوله‌جق حاله كتورمنك مقدماتنی اظهار وتأييددن ودولت عليه‌نك تبعه‌سی نزدنده قدر وحيثيتنی بتورمكدن عبارتدر .

بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك اوستريا دولتی اداره‌سنه تركی قراری

روسيه دولتی اياستفانوس مقاولهٔ صلحيه‌سی مكالماتنده الكزياده بلغارستان تشكيلاتنه اهميت ويره‌رك بوسنه وهرسك طرفلرينك بالاخره اوستريا دولتنه برلقمهٔ استيلا اوله‌جغنی بيلديكيچون اورالری مختاريت اداره تحتنه قويدرمقله اكتفا ايدوب مقاولهٔ مبحوثه‌نك اون‌دردنجی ماده‌سنه بوكا دائر صراحت لازمه درج ايتديرمش ايدی .

لكن اوستريالولر بونجه فداكارلقله تمديدينه چالشدقلری اختلالك ثمره‌سنی اقتطاف يعنی اوته‌دنبرو منویٔ ضمير وغايت امللری اولديغی وجهله بوسنه وهرسك قطعه‌لرينی كندی ملكلرينه الحاق ايتمك مقصدينی استحصال سوداسنده اولدقلرندن اياستفانوس مكالمه‌سی قرارنجه تحت مختاريتده اولسه بيله اورالرينی دولت عليه النده براقمنی ايستدكلری كبی جزؤ سابقده يازلديغی اوزره انكلتره دولتی دخی بومسئله‌ده اوستريالولره رهنمای حركت اولمسيله قونغره انعقادی تصوری اورته‌يه چيقنجه بوسنه وهرسك اداره‌سنك اوستريايه تركی تكليفی ميدانه كلمش ودولت عليه‌نك بوكا قارشو قونغره قرارينه انتظاردن بشقه برشی ياپه‌جق الندن كله‌مامش ايدی .

وقتاكه قونغره انعقاد ايلدی سكزنجی اجتماعده اوستريا برنجی مرخصی وخارجيه ناظری قونت اندراشی برلايحه قرائت ايدوب خلاصهٔ مآلنده هرسك اختلال سابقنك منشأ محاربه اولديغندن وبونك محوينه دولت عليه قادر اوله‌مديغندن وحسب الجواريه بوندن

اوستريا دولتى متأثر ومتضرر اولمش بولنديغى كبى مختاريت اداره دخى اوستريا ايچون مخاطره‌لى اولوب ذاتاً دولت عليه بوندن صكره اورالرى ادارهٔ سالمه آلتنده طوته‌ميه‌جغندن واختلالدن خسارزده اولان اهالى‌يه معاونت ماليه اجراسنه قدرتياب اوله‌ميه‌جغندن اورالر ايچون قطعياً حسن حاله صالح برقرار اتخاذينى تكليف ايلمش ايدى .

چونكه قونغره‌ده بوكبى مواد اولجه دولتلر بيننده ومرخصلرك خصوصى اجتماعلرنده قرارلشه‌رق بعده موقع مباحثه‌يه قونلق اصولى قبول ايدلمش اولديغندن قونت اندراشينك لايحه‌سنه مقابل انكلتره ايكنجى مرخصى لورد سالزبورى برتكليفنامه قرائت ايدرك اسباب موجبه‌سنده اوستريا مرخصنك افاداتنى تصديق ونتيجه‌سنده بوسنه وهرسك ايالتلرينك اوستريا طرفندن عسكر اقامه‌سيله اداره‌سى خيرلو اوله‌جغنى تبيين ايلدى . وپرنس بسمارق آلمانيا دولتى نامنه شوتكليفى قبول ايدرك بوسنه وهرسكده آسايش دائمينك حصولى انجق اوستريا دولتى كبى برحكومت مجاورنك واضع اليد بولنمسنه موقوفدر ديمش وبومسئله‌ده دولتلرك اشتراك ارزوسنى اظهار ايلمش ايدى .

بونك اوزرينه دولت عليه مرخص اولى الكساندر پاشا مدافعهٔ لازمه‌يه ابتدار ايله « بوسنه وهرسكده آسايشك استكمالى وادارنك استحصال حسن حالى بحق دولت عليه‌يه عائددر . واقعا اختلال امتداد ايتدى . اما بوكا صربستان وقره‌طاغ عصيانلرينك وروسيه محاربه‌سنك ظهورى سبب ويردى » ديمكله انكلتره مرخصنك تكليفنى رده قيام ايدوب انجق فرانسه مرخصى اوستريانك بوسنه وهرسك قطعه‌لرينه مداخله‌سنه براوروپا ضابطه‌سى نظريله باقيله‌جغنى بيان وانكلتره مرخص اولى « لورد بيقونسفيلد » دولت عليه‌نك ضعفنى سرديله ايكنجى مرخصك تكليفنى تأكيداً درميان ايتديكندن ماعدا روسيه مرخصى دخى موافقت كوستردى . وپرنس بسمارق الكساندر پاشايه جواباً « قونغره دولت عليه‌نك ايستديكى يرلرى ابقايه سعى ايچون دكل انجق اوروپانك حالاً واستقبالاً محافظهٔ آسايشى مقصديله تشكل ايلمشدر . بناءً عليه دولت عليه‌نك بوقرارى قبول ايتمسى لازم كلور » ديه‌رك مذاكره‌يه ختام ويردى .

دردنجی فصل

ایاستفانوس مقاوله صلحیه سیله برلین معاهده سی احکامی بیننده کی اختلافاتك موازنه سی

قونغره جه مقدمات صلحیه مقاوله سی خارجنده ظهور ایدن تکلیفات ومباحثاتك فصل سابقده محرر نتایجندن بشقه اساس صلحه متعلق واقع اولان تعدیلات اولا ایاستفانوس مقاوله سنده قسطور اراضیسندن طولانی ایران دولتیله دولت علیه بیننده سنین مدیده دنبرو جاری اولان اختلافك صورت قطعیه ده حلی ارزوسی بر قومیسیونك تحقیقاتنه تعلیق اولنمش ایکن ایران دولتنك لونده ده سفیری بولنان « ملقوم » خانك قونغره یه جلب وقبولیله قسطور قصبه سنك مع مضافاته ایرانه ترکی خصوصنده دولت علیه نك تحت مجبوریته النمسی ثانیاً الشکرد وادیسیله بایزید شهرینك روسیه یه ترکی مقرر اولدیغی حالده چونکه بونك روسیه النه کچمسی ممالك عثمانیه دن اوطریق ایله متوالی الجریان اولان ایران تجارتنك روسیه یه انتقالی کبی انکلتره منافعنه مؤثر بر نتیجه یی دعوت ایده جکندن انکلیز مرخصلرینك ابرام واصرارلری اوزرینه روسیه مرخصلری جانبندن الشکرد وبایزید جهتلرینك دولت علیه یه اعاده سنه موافقت کوسترلمسی ثالثاً باطوم لیماننك روسیه النده بولنمسنی انکلیزلر قره دکزك تجارتنی تهدیده حمل ایدرك بوتقدیرجه بوغازلرك انسدادی حقنده کی احکام قدیمهٔ عهدیه نك بالمقابله الغاسی لازم کله جکنی دخی اورته یه قویدقلرندن روسیه مرخصلری طرفلرندن باطوم لیماننك « پورفران » یعنی تجارتجه سربست لیمان حالنده براغیله جغی روسیه ایمپراطوری نامنه وعد اولنمقله انکلیز مرخصلرینك اقناع ایدلمسی رابعاً استقلاللری تصدیق اولنان رومانیا وصربستان وقره طاغ امارتلریله بلغارستان امارتنه دیون خارجیهٔ عثمانیه دن ترك اراضی مقابلی حصه طرح اولنمسی خامساً قره طاغه ترك اولنان اراضی میاننده « اسپیچ » لیماننك دالماچیایه الحاقاً اوستریا دولتنه ویرلمسی سادساً یونان دولتی جانبندن مرخص صفتنده برلینه اعزام ایدیلان خارجیه ناظری موسیو « دلی یانی » ایله برلینده سفیری بولنان موسیو « رانغابه » قونغره یه جلب ایله افاده لری استماع اولندقدن صکره یانیه وترحاله ده تصحیح حدود ایچون یونان حکومتیله اویوشلمسنك دولت علیه یه تکلیف ایدلمسی قرارلشدیرلمقله برابر بوتصحیح حدود ماده سنك « صلامبریا » وادیسندن اطه لر دکزینك اتکنه و ونديك دکزنده واقع « قلاماس » وادیسنه قدر اوله بیله جکنه دائر فرانسه مرخصی موسیو « وادینغتون » طرفندن ویریلان لایحه مندرجاتنك قبول

اولنمسی سابقاً صربستان وقره‌طاغ وبلغارستان حدودلرينك تعديل وتسويه‌سيله اوستريا ارکان حربيه‌سی جانبندن ياپلمش برخريطه اوزرينه اراضیٔ متروکه‌نك تعيين قلنمسی ماده‌لريدر.

ديون عثمانيه‌دن امارتلره حصه افرازی وطرف دولت عليه‌دن روسيه‌يه تضمينات حربيه اعطاسی مسئله‌لری ابحاث طويله‌يی داعی اولوب دولت عليه مرخصلری تضمينات حربيه‌يی قونغره معاونتيله کچشديرمك خصوصنده بذل مساعی ايتديلر . حتی الکساندر پاشا محاربه ضايعاتنك جسامتندن ومصارف حربيه‌نك سبب اولديغی ضرورت ماليه‌نك درجاتندن بحثله دولت عليه‌نك عدم اقتدارينی اورته‌يه قويمش ايدی. لکن روسيه مرخصلری « بوسوزلرك وقتی وحکمی کچمشدر . زيرا دولت عليه لوندره پروتوقولنی رد ايتمزدن اول درجهٔ اقتداری ايله محاربه‌جه دوچار اولديغی مصارف وضرر وزيانی حساب وموازنه ايتملی ايدی » جوابنی ويرديلر. بناءً عليه تضمينات حربيه‌نك ديون سائرهٔ ممتازه صره‌سنه ادخالی قرارلشديرلمق اوزره ايکن الکساندر پاشا ينه سوزه کيريشه‌رك « دولت عليه بويله برحال اسف اشتمال ايچنده نه‌قدر تعديل وتخفيف اولنسه شو تضميناتی نصل ويره‌بيلور. واياستفانوس مقاوله‌ٔ صلحيه‌سيله تعيين ايديلان مبالغ دولتك ديون سائره‌سی صره‌سنه نه‌صورتله ادخال اولنه‌بيلور ، دولت عليه ايفا ايده‌ميه‌جکی برتعهدك التنه نه‌وجهله کيره‌بيلور » ديدکده پرنس بسمارق « دولت عليه‌نك شمدی تعهد ايده‌جکی برشی يوقدر. بوتعهد اياستفانوسده تعيين اولنمشدر » جوابيله سوزی کسديردی . بوجهتله روسيه مرخصلری تضمينات حربيه مسئله‌سنی بلاتعديل قزانديلر . نهايت اساس تضميناتك قونغره‌جه معاهده‌يه ادخال ايديلوب ايدلمامسی بحثی اورته‌يه چيقوب پرنس بسمارق « قونغره دولت عليه‌نك معاملات ماليه‌سنی متعهد اولميه‌جغندن تضمينات شرائطی معاهده‌يه درج ايده‌مز . بوماده ايکی دولت بيننده حل وتسويه اولنمليدر » ديدی وشو بحثه دخی بوصورتله ختام ويريله‌رك مرخصلر جانبندن تضمينات حربيه مسئله‌سنه دائر اثنای مذاکراتده درميان اولنوبده بين الدول سند اتخاذی اقتضای مصلحتدن اولان افادات پروتوقوللره درج ايله اکتفا قلندی .

قونغره مقرراتندن دولت عليه‌نك استقلالنجه مضر اولان برماده دها واردرکه اوده تبعهٔ عثمانيه‌دن اولان جماعات غيرمسلمه‌يه مخصوص حقوق وامتيازاتك ورؤسای روحانيه‌لريله بينلرنده جاری روابط ومناسباتك خللدن مصون طوتيله‌جغنك وحضور محاکمده خرستيان شهادتنك قبول اولنه‌جغنك وافراد غيرمسلمه‌نك فيوضات مملکتدن استفاده‌لرينه ايقاع موانع اولنميه‌جغنك دولت عليه‌يه تعهد ايتديرديکنی متضمندر .

قريم محاربه‌سنى احداث ايدن روسيه تكليفى كه روم مذهبنده بولنان تبعهٔ عثمانيه‌نك امتيازات قديمه‌سنك محفوظيتنى تعهددن عبارت ايدى دولت عليه بونك قبولنى بنيان استقلالنك انهدامنه سبب اوله‌جق درجه‌ده وخيم كوره‌رك اولوقت اعلان حربه قدر مجبور اولمش و بونده حقلى اولديغنى بتون دولتلره تصديق ايتديروب حتى فرانسه وانكلتره‌نك معاونتنه مظهريتله غالبانه بر مصالحه قزانمش ايدى .

اگرچه پاريس معاهده‌سنده دخى اصلاحات فرماننك استطراد طريقيله ذكر اولنمش اولمسى امتيازات تبعه ماده‌سنك عهده صوقلمسى محذورينى جامع اولديغنه دائر اوزمان دخى اعتراضات واقع اولمش ايدى لكن بودفعه معاهده‌يه قونيلان فقرات ايله انك بيننده فرق عظيم اولوب اسلامك غيرى تبعهٔ عثمانيه‌نك حقوق سياسيه ومنافع خصوصيه‌لرنجه مظاهرات اجنبيه تحتنده بولنه‌جقلرينى متبوعلرى اولان دولت عليه‌يه عهداً تصديق ايتديرديلر . بونك اسباب موجبهٔ حقيقيه‌سى ايسه مقدمهٔ تاريخده يازديغمز مقالهٔ مخصوصه‌ده مندرج اولديغندن بومحلده تكرارندن صرف نظر اولندى .

برنجى فصلده ذكر اولنديغى وجهله قونغره بيك سكز يوز يتمش سكز سنهٔ ميلاديه‌سى الافرانغه حزيراننك اون اوچنجى كونى كشاد ايديلوب يكرمى دفعه اجتماع ايتدكدن صكره الافرانغه تموزك اوچنجى كونى مرخصلر التمش درت ماده‌يى حاوى قلمه آلنان معاهده‌يى امضا ايدرك طاغلديلر .

اشبو معاهده‌نك صورتنى بوجزؤك ذيلنه درج ايدلمشدر .

طرف دولت عليه‌دن برلين قونغره‌سنده مرخص اول بولنان الكساندر قره‌تئودورى پاشا پرنس بسمارقك قونغره‌ده وقوعبولان تحكمات وتهديداتنى وسربستىٔ مذاكراته مانع اولان اوضاع وحركاتنى وامور سياسيه وبالخاصه مصالح شرقيه حقنده‌كى افكار وملاحظاتنى ومكالمه مضبطه‌لرينه درج اولنه‌ميان بعض ابحاث ومحاوراتك تفصيلاتنى حاوى فرانسزجه بر لايحه قلمه الدرق خارجيه نظارتنى انضماميله صدارتده بولنان صفوت پاشايه اعطا ايتمش اولديغندن قونغره‌نك ماهيت اجتماعى ومعاهده‌نك حقايق احكامنى تعيين وتفسير ايچون مأخذ صحيح الاطلاقه شايان اولان اويله براثرك مندرجاتندن اخلافجه حصول استفاده مقصديله ذكر اولنان لايحه‌نك ترجمه‌سى زيرده تحرير قلنور .

الكساندر پاشا لایحه‌سی

قسم اول

پرنس بسمارقك قونغره‌یه تغلبی

پرنس بسمارق برلین قونغره‌سنده بالكلیه تحكم وتغلب ایتمش ایدی . بناءً علیه تنظیم اولنان پروتوقوللر ایله معاهده‌نك اكثر مندرجاتی افكار ومقاصدینك محصولی وبر درجه‌یه قدر صبرسزلغنك آثاریدر . بر طاقم حادثات ووقوعات عظیمه پرنس بسمارقه كرك آلمانیاده وكرك بتون اوروپاده بر موقع عالی العال احراز واستحضار ایتدیرمش اولدیغندن مشارالیهك قونغره‌ده اولصورتله تحكمی امر طبیعی ایدی . عمومك وثوق واعتمادینه مظهر اولمقله برابر مشارالیه هركسه القای رعب وهراس ایتمشدر . فی الحقیقه آلمانیاده اجلهٔ مأمورین میاننده بیله پرنس بسمارقه قارشو بالخصوص خارجی پولتیقه حقنده افكار مخالفه سردینه جرأتیاب اوله‌جق بر ذات یوقدر . پرنس بسمارق ایمپراطوردن بشقه‌سنی اولی الامر طانیمیوب بوده ایمپراطورك كندیسندن بشقه واسطهٔ افكاری بولنمامسیله مشروطدر . مدت مدیده‌دنبرو استقلال تام ایله حركت ایتمكه الشمش اولدیغندن اك عادی بر ملاحظه‌یی بیله اثر تعند ومخالفت صورتنده تلقی ایدرك كمال شدتله رد ودفع ایدر .

قونغره ریاستنه انتخاب اولنمجه ودها طوغریسی بالخاصه طبیعت مصلحت الجاسیله بو موقعه كلنجه بحق تفوق ایتدیكی ظن واعتقادنده بولنه‌رق وسیله دوشدكجه قونغره اعضاسنه قارشو اظهار تفوق ورجحان ایلردی . وهركسه قدرت ونفوذینك وذكا وكمال اهلیت وفطانتنك وبعضا عسكرانه عنف وشدتنك نه مرتبه‌لرده اولدیغنی علی درجاتهم حس ایتدیرمشیدی . قونغره‌ده موضوع بحث اولان مسائلك حكم عالیسی اولدیغی حالده كندیسنی اصول تدقیقیه‌ده جاری اولان عادات وقواعده رعایته مجبور عد ایتمدی . علی الاكثر هركسدن اول بیان مطالعه ایدر . ورأیی ایله رفقاسنك افكارینی تقرر ایتدیروب افكار وملاحظات مسروده‌یی ساده‌جه بر كوز اشارتیله قبول وتلقی ایتدكدن صكره كاتبه صحت وسلاستله تقریر واملا ایتدیردی .

قونغره‌ده مذاكرات فرانسزجه جریان ایدوب یالكز لورد بیقونسفیلد انكلیزجه

تكلم ايلردى . پرنس بسمارق ايسه بولسانلرك ايكيسنده ده آشنا اولديغندن ادارهٔ كلام خصوصنده عسرت وكلفت چكمزدى . كرچه اره صره نطقنى اغراشديرر ايديسه ده بلاخطا ايراد مقال ايتمسى لسان فرانسوينك غوامضنه وقوفنى اثبات وارائه ايلردى .

الحاصل پرنس بسمارق قونغره اركاننى عموماً اله آلمغه موفق اولديغندن بو مجلس عالئ سياسى انك تحت رياستنده اجتماع ايتامش اولسه هيئت مذكوره نك مقررات واجراآتى نه صورتده اوله جغى حقنده شمدى برشى ديه بيلهمز . يالكز شوراسى جاى تأسفدركه مشاراليهك تفوق وتغلبى قونغره مقرراتنك حقمزده پك نافع اولمامسنى انتاج ايلشدر.

عثمانلى مرخصلرى پرنس بسمارق ايله اوتوزكون متمادياً برلكده بولندقلرى جهتله مشاراليهك بو خصوصده كى حسياتنى شمدى يه قدر برلينده بولنان سفراى دولت عليه دن زياده تحقيق ومطالعه ايده بيلمشلردر . واقعا سفرامز المانيا خارجيه نظارتنده جارى اولان اصول اقتضاسنجه تماشاكاه عالمده بر وظيفهٔ عظيمه اجرا ايتمكده بولنان بو ذات ايله نادراً واحياناً ملاقات ايليه بيلمشلردر .

روايات واقعه يه كوره پرنس بسمارق سوق طبيعئ سياسينك كاليله تحت تحكمنده اولوب محبت ويا عداوت مخصوصه سى يوقدر . بو قضيه عمومه شامل اوله بيلور ايسه ده دولت عليه ايله ممالك عثمانيه يه كلنجه مشاراليهك بو بابده برفكر ذاتيسى اولوب او فكر مخصوصك ملاحظات ومحاكمات سياسيه سنه تأثيرى اولديغى ظن وتخمين اولنه بيلور .

پرنس بسمارق مفردات احوالى تدقيق وتتبع ايتمك ايستميوب انجق دولت عليه نك استقبالندن اميدوار اولمامقده در . بونكله برابر اصلاحاتمزك صحيحى ومنفعت بخشا اولديغنه دخى قائل ومعتقد دكلدر . دولت عليه نك ذاتى وپولتيقه سى حقنده حسن ظنى پك آزدر . اقوام مختلفهٔ شرقيه يه دخى اصلاح محبتى اولميوب ترقيات حقيقيه نك بزده ممتنع الحصول اولديغنى اثبات ايده جك وسائلى كمال مسارعتله انتهاز ايتمكده وبالعكس بو فكرينى جرح ايدن احوالدن بغايت متأثر اولمقده در . حتى محمد على پاشا روم ايلئ شرقيده ميليس تشكيلى خرستيانلرك سلك عسكرى يه عدم قبولى اساسيله قابل توفيق اولمديغنى وعثمانلى اردوسنك صلابت وقوتى افرادينك بر دينه منسوب اولملرندن نشأت ايلديكنى بيان ايتمسى اوزرينه پرنس بسمارق پاشاى مشاراليهك بو فكرينه اچيقدن اشتراك والتحاق ايلشدى . زيرا كندوسى خدمت عسكريه نك مجبورى الايفا اولمسى اصولنى مسلك سياسيسنجه اساس اتخاذ ايتمش وموفقيات واقعه سنك الك مهملرينى بو سايه ده قزانمش اولمسيله محمد على پاشايه پيرو اولمسى تركستانك اليوم

اهالیسندن نصفنی خدمت عسکریه دن خارج طوته جق برحالده بولندیغنی ایما وافهام ایچوندی.

مؤخراً دخی ممالك عثمانیه ده جاری اولان مساوات مذهبیه دن بحث اولندیغی صره ده پرنس بسمارق یالکز اوروپای عثمانینك یاد ایدلمسی ایچون اصرار ایلمشدی . دولت علیه مرخصلری ذات حضرت پادشاهینك کرك اوروپای عثمانیده وکرك اناطولیده بولنان کافهٔ اهالینك مساوات مذهبیه لرینی اعلان بیوردقلرینی آتیان ایله مسودهٔ اصلیه ده کی اوروپا قیدینك طی واخراج ایدلمسی ایچون اصرار ایلدیلر ایسه ده پرنس بسمارق دلائل مسرودهٔ نك کندو نظرنده اصلا قیمتی اولمدیغنی ومساوات مذهبیه خیالیجه مشکل برشی اولوب اوروپاجه بیله درجهٔ مطلوبه ده دکل ایکن اسپانیانك دخی قارشدیرلمسی وبوصورتله براعتقاد باطله سلوك ایدلمش کبی کورنلمسی جائز اولمدیغنی افاده ایلدی . انجق مشارالیه بو بابده بالمجبوریه اصرار ایده مدی ایسه ده قونغره نك مساوات مذهبیه یی اوروپای عثمانیه مخصوص اولمق اوزره طلب ایتمکله اکتفا ایلدیکندن طولایی کمال درجه ده متأسف اولدیغنی مؤخراً تکرار اردن کیرو طورمزدی . دیکر براجتماعنده دخی ادارهٔ عثمانیه نك سوء استعمالاتنه قارشو اوروپای عثمانی خرستیانلرینك لااقل استانبول قونفرانسنك ویرمك ایستدیکی تأمیناتی استحصال ایتملرینه موافقت ایتمك کندوسنجه غیر قابل اید وکنی ایمپراطور نامنه بیان ایتدی . دولت علیه یی اوروپا هیئت مجتمعه سنه ادخال ایدن پارس معاهده سی احکامنه اهمیت حقیقیه اسناد ایتمدیکی ایچون حکومت عثمانیه نك نه اوروپا دولتلری عدادینه داخل بولنمسندن نشأت ایدن حقوقنه ونه ده برلین مموراندومی ولوندره پروتوقولنك تنظیمی صره سنده هیئت مذکوره دن خارج طوتلمسنه عطف اهمیت ایتمامشدر . واقعا دولت علیه نك برلین قونغره سندن خارج طوتلمسنه جداً مخالفت ایدنده مشارالیه دکل ایدی . کندوسی ذکای خارقه اصحابندن اولوب یارم ایشدن خوشلانمز . بالکه اصول عتیقه طرفداری برترکی تقدیر ایلر ایسه ده اوروپا مدنیتیله تمثل وتشبه ایتمك ایستیان ترقیجو ترکدن برشی اکلامز . چونکه افاداتنك صمیمی اولدیغنه قائل دکلدر .

برلین قونغره سی اثناسنده باب عالینك بعض افکار احرارانه لرنده برقاچ کره مرخصان دولت علیه یه اجرا ایتدیکی تبلیغاتی پرنس بسمارقك نه صورتله تلقی ایلدیکی ده مشهود اولمشدر . فی الحقیقه تبلیغات مذکوره دن مشارالیهك متعجب ومعذب اولدیغی کورلمشیدی.

مشارالیهك عندنده دولت علیه نك اصول دیپلوماسیه سی داخلی پولتیقه سی کبی اساس متینه مبتنی دکلدر . حتی دولت علیه مرخصلرینه « اصول دیپلوماسیکزده مسلك اساسی

يوقدر . ايجاب حاله كوره سوق واستعداد طبيعي يه تابعسكز خصمكزك خصمانى كنديكزه دوست ظن ايدرسكزكه بوقاعده اكثر زمانده سهودن عارى دكلدر . باخصوص هر دولتك منفعت ذاتيه سى اولان تركستانده ناقابل تطبيقدر . مع مافيه باب عالينك سلوك ايتديكى قاعده بالكز بودر » ديمشدر .

اقوام شرقيه يه كلنجه نكات آتيه دن مشار اليهك اقوام مذكوره حقنده كى حسياتنه دائر بر فكر مخصوص حاصل ايديله بيلور شويله كه : پرنس بسمارق بلغار مسئله سنه دائر اولان مباحثاتك امتداد ايتمسندن بيزار اوله رق ديدى كه : (ايكى كوندن برو بو هيئت عاليه بلغار مسئله سى اوزرينه بحث ومذاكره ايديور . بو ايسه بلغارلرك مأمول ايتمدكارى بر شرفدر . المانيا مرخصى صفتيله ذاتمجه بو تفصيلاتدن پك آز استفاده ايتمكده اولديغمى كتم واخفا ايدمم . بز بر بلغارستان امارتى تشكيلنه قرار ويردك . بر بلغارستان پرنسى بولنوب بولنه ميه جغنى بيله ميز . بولنور ايسه فبها لكن كرك بو نقطه ده وكرك بلغار متحيزاننك طرفنده ترتيب وتنظيم ايده جكلرى قانون اساسينك تبيين ماهيتى بحثنده تطويل مقال ايتمك ظنمجه عبثدر . كنديمجه بو بابده بر فكر ذاتى حاصل ايتمشمدر »

ينه بر كون اياستفانوس معاهده سنك يدنجى ماده سنى قرائت ايدرايكن بلغارلرك غيرى اولوب حقوق سياسيه لرى تأمين اولنمق اوزره تعداد اولنان اقوام مختلفه ميانده قره قاچان اولاحلرينك دخى اسمى مسطور اولديغندن پرنس بسمارق بونى كورنجه « قوچووالاقها ، ايشته بحق طى وتنقيح اولنه جق بركله » ديوب لفظ مذكورى قورشون قلميله چيزدى . ساليزبورى دخى ارمنستان مسئله سى تسميه ايتديكى ماده ايچون بر كون تعيين ايدلمسنى ايكنجى دفعه اوله رق طلب ايدنجه بسمارق صبرسزلغنى علناً اظهار ايدرك صوت بلند ايله « آل بردها » ديدى .

عثمانلى وروسيه مرخصلرى بيننده لازلرك مقدار نفوسندن بحث اولنور ايكن انكليزلر دخى سوزه قاريشملردى . انك اوزرينه بسمارق ساليزبورى يه خطاباً ديدى كه « ميلورد لازلرك شرقده كى اقوام مهمه جمله سندن اولديغنده شبهه ايتمم . انجق بونلر ايچون هله ايام باحوره متقارب اولان شو كونلردن برينى تخصيص ايتمك زحمتنه دكرمى بوراسنى بيلمك ايسترم »

رومانيالولرك دخى افاده لرى استماع اولنه جغنى قونغره يه اخبار ايتمكله برابر موسيو قوجالنچيانو ايله براتيانونك صدد خارجنده ايراد مقال ايتمكدن شديداً منع اولنه جغنى علاوةً بيان ايلمشيدى .

پرنس بسمارقك حسیات مشروحه‌سی افکار دینیه تأثیریله تحصل ایتمشدر دینیله‌مز . وافکار مذکوره‌دن کندوسنده اثر کوریله‌مز یاخود افکار دینیه‌سی بالکلیه افکار سیاسیه‌یه منقلب اولمش ورنك اصلیسی تحول ایتمشدر . هرنه حال ایسه پرنس بسمارق کندی رأی وزعمنجه مسئلهٔ شرقیه‌نك بر درجه‌یه قدر اوروپا دائرهٔ مدنیتنك خارجنده قالان اقوام وحکومانه منحصراً تعلق ایتدیکی تقدیرده اوروپاجه شایان اعتنا اولمیوب انجق اوروپا دولتلری بیننده‌کی مناسباته تأثیرایدن نتایجی حائز اهمیت اولدیغنی وسیله دوشدکجه اظهار وایمادن کیرو طورمامشدر . ایشته مجرد بوسببدن ناشی مسئلهٔ مذکوره‌ایله توغله رغبت ایتمش وحتی بو امر مهمی کندیسنه مشغلهٔ جدیه اتخاذ ایلمشدر . وینه بوفکره مبنی ایاستفانوس معاهده‌سنی متعاقب صلح واسایشك مختل اوله‌جغنی کورنجه قونغره‌یی ارزو ایلیه‌رك تأمین اجتماعنه وبالاخره موفقیتنه غیرت ومعاونت ایتمش وقونغره‌نك دوامی مدتنجه اوروپا قابینه‌لرینك مطالب رقابتکارانه‌لرینی تعدیله واساساً وماهیةً دولتلرك مناسبات سیاسیه‌لرینه طوغریدن طوغری‌یه تأثیری اولمیان مسائلی بیهوده وبی‌فائده عدایله برطرف ایتمکه اهتمام ایلمشدر .

شو تفصیلات مجرد پرنس بسمارقك قونغره‌یه قارشو اتخاذ ایتدیکی طور ومشوارك اسباب یقینیه‌سنی شرح وایضاح ایچوندر . مشارالیهك عمومی پولتیقه حقنده‌کی افکار وملاحظاته کلنجه کندوسی قونغره‌یی افکار وملاحظات مذکوره ایچون استعماله قرار ویرمش اولمسنه نظراً بوبحث خاصةً تدقیق ومطالعه‌یه محتاجدر .

قسم ثانی

قونغره‌نك کشادنده‌کی حال

پرنس بسمارق دولت علیه مرخصلریله ایلك ملاقاتنده افادات آتیه‌یی سردوانیان ایتمشدر . « طرفمدن کوره‌جککز صدق وخلوصی بشقه‌لرنده بوله‌میه‌جقسکز . حال حاضری سزدن کتم ایتمك ایسته‌مم قونغره دولت علیه ایچون اجتماع ایتدیکی ظننده بولنه‌رق کندیکزی آلداتمیکز . دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده یاپیلان ایاستفانوس معاهده‌سی اوروپا دولتلرینك منافعنه طوقنور بعض موادی حاوی اولمسه ایدی حالیله براغیلور ایدی . اشبو منافعك صورت مطلوبه‌ده تسویه‌سی ایچون دولتلر برقونغره

اجتماعنه قرار ويردى . بنده او قونغره‌نك رياستنى قبول ايلدم . مشكلات موجوده‌نك حل وتسويه‌سنده اياستفانوس معاهده‌سى احكامندن بعضيلرينك شدتنى تعديل وتهوين ايدلك ممكن وبلكه طبيعيدر . اشبو تعديلاتدن مستفيد اولورسكز . لكن دها ايلرويه كيتمك ايسترايسه‌كز هيچ برشيئه موفق اوله‌مزسكز برلين قونغره‌سنك دولت عليه ايچون اجتماع ايتمديكنى سزه تكرار ايدرم بوحاله نظراً ذات حضرت پادشاهينك ادملرندن محاربه‌يه تكرار باشلامق ودها طوغريسى دوام ايتمك خيرلى اولور فكرنده بولنانلر اوله بيلور . انلر ايسه مطالعه‌لرنده غافلدرلر . دولت عليه‌نك حربده اصرارى دولتلر بيننده وياخود دولتلردن بعضيلرى بيننده داعئ محاربه اولورمى بيله‌مم اكر محاربه‌يى منتج اولور ايسه بونك قدر دولت عليه حقنده مضر برشى يوقدر اياستفانوس معاهده‌سى ممالك عثمانيه‌يى پارچه‌لمش ايسه‌ده ينه ملك حالنده قائم براقمشدر . اولجه افاده ايلديكم كبى قونغره اشبو معاهده‌نك احكام شديده‌سنجه لازم كلان تعديلاتى اجرا ايده‌جكدر . لكن اوروپاده بر محاربه وقوعه كلور ايسه نتيجه‌سى اليوم برحكمدار مفخم ومستقل بولنان ذات حضرت پادشاهى حقنده پك مضر اولور . اوروپا دولتلرى بيننده محاربه وقوعى بعض دولت حقنده منفعتلى اوله‌جغى كبى ديكرى حقنده دخى مضرتلى اولور . فقط بويله برمحاربه دولت عليه‌نك موجب اضمحلالى اوله‌جغى مرتبهٔ بداهتده‌در .

انكليز مرخصلرينك قونغره مقرراتنه دائر مطالعه‌لرى

قونغره‌نك توغل ايده‌جكى مسائل حقنده انكليز مرخصلرى دها مفصل صورتده ايضاحات ويرمشلردر . شويله‌كه قونغره بالقانلرك شمالنده ويركو ويرر يعنى لورد بيقونسفيلدك تعبير ظريفانه‌سى وجهله ويركو بيله ويرمز مستقل بربلمار امارتى تشكيلى مسئله‌سندن مذاكره‌يه بدأ ايده‌جكنى وبالقانلرك جنوبنده ادارهٔ مختاره‌يى حائز ويركو ويرن برولايت تشكيل اوله‌جغنى واطه‌لر دكزى سواحلنك دولت عليه اداره‌سنده براقيله‌جغنى وبالقانلرك محافظه‌سى دخى دولت عليه‌يه عائد اوله‌جغى جهتله زير اداره‌سنده بولنان ممالك پارچه‌لنميوب كما فى السابق برلشمش برحالده قاله‌جغنى وبوسنه وهرسك قطعه‌لرى اداره‌سنك اوستريايه ترك واحاله ايديله‌جكنى اول باول سويلشلردر . انجق اناطولى قطعه‌سى حقنده بركونه معلومات ويرمك طرفنه ياقلاشميه‌رق يالكز دولت عليه ايله انكلتره دولتى

بیننده اتفاق عقدی فکرینی ماتی برطورده بولنمقله اکتفا ایتمشلردر . بو یولده ادارهٔ لسان ایتملرینك سببی دخی دولت علیه مرخصلرینك درسعادتده امضا ایدلمش اولان قبریس معاهده‌سندن خبردار اولوب اولمدقلرینی تحقیق ایتمك ایدی . عثمانلی مرخصلرینك بوندن بیخبر اولدیغنی کوردکلرنده سکوت ایلدکلری کبی لورد سالزبوری اناطولی‌یه عائد مسائل حقنده شمدیلك هیچ معلومات ویره‌میه‌جکندن طولانی بیان تأسف ایتمشدر . مع مافیه اناطولی مسئله‌سنك دخی اولجه حل ایدلمش ودولت علیه‌یه یالکز الشکرد وادیسنك اعاده‌سی قرارلشدیرلمش اولدیغی قونغره‌نك ضبطنامه‌لرینه درج اولنمیان بر وقعهٔ آتیة الذکر ایله ثابت اولمشدر .

اوستریا برنجی مرخصی قونت اندراشی ایسه بوسنه وهرسك مسئله‌سنك استانبولده سوروبجه‌یه دوشورلدیکنی وکندوسنه قالور ایسه شمدی‌یه قدر اکمال ایدلمسی لازم کله‌جکنی عثمانلی مرخصلرینه بیان وافاده‌دن اصلا چکنمامشدر ایشته شو معلومات عثمانلی مرخصلری ایچون اخبارات قاطعه ومکدره‌دن عد اولنمش وقونغره‌نك دولت علیه‌جه مجهول اولان قطعی برقرارنامه ودول معظمه بیننده مصمم نیات اوزرینه اجتماع ایلدیکی میدانه چیقمشدر . برلین قونغره‌سنده موقع مذاکره‌یه وضع اوله‌جق مسائل حقنده مرخصلرك اجتماعی نتیجه‌سز قاله‌جغی بحثنده امنیت حاصل اولدقدن صکره المانیا حکومتی طرفندن دعوتنامه‌لر ارسال قلنمش ایکن (غلوب) غزته‌سنك نشر وافشا ایلمش اولدیغی انکلتره وروسیه مموراندومی دولت علیه مرخصلرینك بوبابده اولان تخمینلرینك درجهٔ اصابتنی اثبات ایتمشدر . اولوقته قدر بوسنه‌وهرسك قطعه‌لرینك ترکی مسئله‌سنه قونغره‌نك اجتماعندن مقدم قرار ویرلدیکنی اثبات ایده‌جك اوراق نشر اولنمامش ایکن انکلتره مرخصلرینك افادات قطعیه‌لری وپرنس بسمارقك اطوار ومشواری ایله قونت اندراشینك بدایت مشافهه‌دن برو ویرمش اولدیغی تأمیناتدن اکلاشلدیغنه کوره انکلتره ایله روسیه بیننده حاصل اولان اتفاقه اویله بر مموراندوم ایله قرار ویرلدیکنه طبیعی اوستریانك معلوماتی اولمسی لازم کله‌جکی مثللو اوستریا دولتنك دخی مرخصلرینی برلینه کوندرمزدن اول بوسنه‌وهرسك قطعه‌لرینك ترك اولنمسی حقنده المانیا وانکلتره وروسیه دولتلرینك رضالرینی تحصیل ایلدیکنه قناعت کامله حاصل اولمشدر .

دولت عليه‌نك يالكز براغلمسى واصلاحاته دائر لايحه تقديمنك لزومسزلغى

سائر مرخصلر ايله ايلك دفعه تعاطئ افكاردن صورت واضحه‌ده حاصل اولان ديكر حقيقت دخى قونغره‌نك بدايت تشكلندن برو دولت عليه‌نك كاملاً يالكز قالمسيدر . مادامكه اك زياده صورت خصوصيه‌ده علاقه‌دار اولان دولتلر ايا ستفانوس معاهده‌سنى دولت عليه‌نك منافعى نظرندن دكل كندو دولتلرينك منافع خصوصيه‌لرى نقطهٔ نظرندن محاكمه ايله‌كده اتفاق ايتمشلر واك مهم اولان مسائلك صورت حلنه قرار ويرمشلردر . ارتق عثمانلى مرخصلرى نه‌يابه بيلورلر ايدى . عثمانلى مرخصلرنجه لوندره وپترسبورغ وبرلين وويانه قابينه‌لرينك قوردقلرى اساسى هدم ايله يرينه يكيدن براساس وضع ايتمكى تجربه‌يه قالقشمق هم ثمره‌سز برتشبث وهمده مملكتلرى حقنده نتايج وخيمه‌يى موجب اوله بيلور ايدى .

بوندن قطع نظر عثمانلى مرخصلرينك او نيتده بولندقلرينك اماره‌لرى كوريلور كورلمز كندولرى اوروپا دولتلرينك اتفاقنى اخلاله چالشمق ومشكلات القا ايلمك كبى تهمتله اتهام ايديله‌رك قونغره‌ده‌موقع مذاكره‌يه وضع اولنه‌جق مسائلك صورت منتظمه‌ده حل وتسويه‌سنه مانع اوله‌مامالرى ضمننده حقلرنده اقتضا ايدن معامله‌نك اجراسنى اول باول پرنس بسمارقه تكليف ايدر ايدى . حتى اوتاريخده برلين غزته‌لرى عثمانلى مرخصلرينك القاى فساد ايتمكده اولدقلرينه دائر نيم رسمى صورتنده تلغرافلر نشر ايدلر وباب عاليدن اخذ ايلدكلرى تعليمات حقنده شايعات اجرا ايلرلر ايدى ديكر طرفدن دخى كندولرينه برطاقم اخطارات ديرو طورلمز ايدى .

احوالى معلوم اولان بعض غزته‌جيلر دولت عليه‌نك هر درلو تسويه تكليفنه قارشو طوره‌جغى طبيعى ايدوكندن بحثله مرخصلرينك مشاهده علاقه‌دار اولميوب بيطرف اولان دولتلرك مرخصلرى درجه‌سنده طوتلملرى لازم كله‌جكى وقونغره‌ده سربستئ كلامه حقلرى اوله‌ميه‌جغى حقنده انلرك لسانندن فقره‌لر نشر ايدرلر ايدى . اشبو فكر قبول عامه‌يه مظهر اوله‌مامش ايسه‌ده پرنس بسمارق قونغره ايشلرينك سرعتله دوامى ايچون دول سائره مرخصلرينك خصوصى اجتماعلرنده عثمانلى مرخصلرينك حاضر بولنمامسى واوروپا

دولتلرینك متحد اولدقلری نقاط مهمه حقنده عثمانلی مرخصلری طرفندن بیان اولنه‌جق فكرلر اوزرینه مباحثه اولنمسنك لزومسزلغی امرنده لایتغیر برقاعده اتخاذ ایتمشلردی .

برنسك بوبابده اولان تصوراتنه هركسجه اوقدر قناعت حاصل اولمش ایدی كه اثنای مذاكره‌ده عثمانلی مرخصلرینه افادهٔ مرام ایچون مساعده ایدلیه‌جكندن حقلرنده ردایله محقرانه معامله‌یه كندولرنجه سبب ویرلمكدن ایسه زیاده تفصیلاته كیریشمیه‌رك حین مذاكره‌ده (خیر بونی قبول ایتمیز فكرمز بودكلدر) كبی سوزلر سویلیه‌رك مدافعه ایتمكله اكتفا ایتلری خیرلی اوله‌جغنی فرانسه مرخصلری عثمانلی مرخصلرندن كتم ایتمامشلردر . عثمانلی مرخصلری بویله برحال وموقع نالایقده بولنمغی قبول ایتمیه‌رك ثبات ومتانت واعتدال ورویت سایه‌سنده قونغره‌ده دولت متبوعه‌لرینك شان وحیثیته موافق حركتده بوله‌جقلرینی امید ایتمشلردركه اشبو امللرینه موفق اولوب اولمدقلری قونغره‌نك پروتوقوللریله مثبتدر .

بونكله برابر پولتیقه‌نك احوال عمومیه‌سی پك واضح ایدی . دولت علیه مرخصلرینك یاپه‌بیله‌جكلری شیلر دولتلر بیننده مقرر اولان پروغرامه اساساً تبعیت ایتمك وتذكر اولنه‌جق مسائلده كندولریله هم افكار سائر مرخصلر بولنمغه واثنای مذاكره‌ده تصادفاً تحدث ایده‌جك وقوعات غیر مأموله‌دن ومسائلك تفرعاتندن استفاده ایلمكه غیرت ایلمك ومباحثات مشكوكه میزانی دولت علیه حقنده اك آز مضر اولان جهته میل ایتدیرمك ماده‌لرندن عبارت قالمشدر . احوال عمومیه‌یه تماماً وقوفی اولمیان كیمسه‌لر دولت علیه مرخصلری برلینه مواصلتلری عقبنده شویله ویا بویله برمسلكده ویاپارس معاهده‌سی احكامنه استناداً اصلاحات حقنده برپروغرام ویا تكلیفده بولنمش اولسه‌لر احوال حاضره‌یی دولت علیه حقنده فائده‌لی صورته تبدیله موفق اوله‌بیلورلردی ظننده بولنورلر ایسه‌ده بویله برفكره ذاهب اولنلر قونغره‌نك مقصد اجتماعی حقنده خیالات غریبه‌ده بولنمش دیمك اولورلر . قونغره‌نك اجتماعندن مقصد اوروپا منافعی زیاده‌سیله اخلال ایدلمكسزین روسیه‌نك مطالب كثیره‌سنی تهوینه خادم وسائطی تحری ایلمك قضیه‌سی اولمغله برمحاربهٔ عظیمه نتیجه‌سنده دولت علیه‌نك منافعنه خادم اصلاحات لایحه‌سی تقدیمیله روسیه دولتنی خشنود ایتمك ممكن اوله‌میه‌جغی قونغره هیئتجه معلوم ایدی . حتی دولت علیه مرخصلری اصلاحاته دائر انكلتره مرخصلرینه سوز سویلدكلرنده « اوروپا دولتلری بیننده متخذ مقرراتی تغییر ایده‌بیله‌جك اصلاحات یوقدر . اكر مقررات خارجنده قونغره‌یه اصلاحات تكلیفنده بولنور ایسه‌كز قونغره اكا قناعت

ایتمیەرك دها ایلرویه کیتمك ایستیەجکدر. اسباب مذکورەیه مبنی اصلاحاتکزی قونفرەدن صکرەیه تعلق ایدیکز » جوابی المشلردر .

دولت علیه مرخصلرینك تعلیماتی

کرك طرف حضرت پادشاهیدن وکرك باب عالیدن مرخصلره ویریلان تعلیمات شفاهیەنك فذلکەسی اولا بالقان خط مدافعەسنك دولت علیه یدنده قالمسی ثانیاً وارنه استحکاماتنك دولت علیەیه براقلمسی ثالثاً قرەطاغ وصربیه حدودینك ارنودلق جهتنجه زیاده توسع ایتمکدن منعی رابعاً آلشکرد وادیسیله باطومك استردادی خامساً دولت علیەنك روسیەیه تضمینات نقدیه اعطاسندن تخلیصی مادەلرندن عبارت اولوب انکلتره مرخصلرینك ایضاح وبیان ایلدکلری پروغرام ایسه یالکز برنقطەده عثمانلی مرخصلرینك تعلیماتنه مخالف بولنمقدەایدی‌که اوده وارنەنك تخلیەسی مادەسیدر . انکلیزلرك شهرمذکوری بلغارستان امارتنه ترك ایلدکلری تحقق ایدنجه وارنه ایله جوار اراضینك قورتاریله بیلمسی ضمننده تشبثات شدیده اجراسنی عثمانلی مرخصلری موافق مصلحت عد ایتمشلردر . شویله‌که بو مسئله حقنده قونفره اعضاسنه بیان حال ایتمشلر ووقوع بولان اصرارلری خصوصیله انکلتره مرخصلرینی دوشندیرمش کبی کورینەرك مومی الیهم اولبابده الدنکلانی دریغ ایتمیەجکلرینی وعد ایلمشلردر .

لوندره وویانه سفارتلرندن باب عالی‌یه اعطا اولنوب عثمانلی مرخصلرینه تبلیغ ایدیلان معلومات بالجمله طونه استحکاماتنك دولت علیه یدنده براقلمسی حقنده برطلب وقوعنده لوندره وویانه قابینەلرینك باب عالی‌یی التزام ایتمکه حاضر بولندقلرینی مؤید کبی کوسترر ایدی . حتی قلاع اربعه ایله طونه ولایتنك قره دکزك یانترا نهرینه قدر اولان جهت شرقیەسی دولت علیه یدنده قالق اوزره بلغارستانك طولانی تقسیمی قرین قبول اولەبیلەجکی لوندره سفارتندن توصیه اولنمش ایسه‌ده بوبولده برتکلیفك انکلتره واوستریا مرخصلری طرفندن صورت جدیه‌ده مذاکره ایدلمك شرفنه‌بیله نائل اولەمیەجغنه دولت علیه مرخصلرنجه آزبرزمان ایچنده قناعت حاصل اولمشدر . بناءً علی ذلك عثمانلی مرخصلری تشبثات ومساعیٔ واقعەلرینی وارنەنك دولت علیه یدنده قالمسی جهتنه حصر ایتمکه مجبور اولمشلردرکه شو مجبوریت (غلوب) غزتەسی طرفندن نشر اولنان مموراندوم احکامنجه انکلیزلرك

نه‌درجه‌یه قدر باغلی اولدیغنی اوارالق معلوم اولمامسیله برقاتدها تأیید ایلمش ایدی . ذاتاً دولت علیه مرخصلری، مقابلنده برشی ویرمکسزین وارنه‌یه مالك اولمق ادعاسنده بولنمیوب اشبو موقع مستحکمك محافظه‌سی شرطیله حکومت عثمانیه‌نك صوفیه جهتندن فداکارلق ایتمکه آماده اولدیغنی انکلتره مرخصلرینه افاده ایتمشلر وباب عالینك فوق العاده آرزو ایلدکده اولدیغی اشبو مبادله‌نك اجراسنه خادم وساطتی انکلتره مرخصلرینه بو صورتله ارائه ایلمشلردر . شو کیفیت بك معقول و پك ممکن برشی اولدیغندن دولت علیه مرخصلرینك صورت محرره‌ده وقوعبولان تکلیفنه لورد بیقونسفلد اشتراك ایتمش وانکلیزلر « موراندوم » ك عقدندن طولایی بولندقلری موقعی ترك ایله بوبابده جداً سعی وغیرت ایتمکه تصدی ایلمشلردر . انکلیزلرك مساعئ واقعه‌لرینك صمیمی اولدیغی وارنه مسئله‌سنك قونغره‌نك دردنجی اجتماعنه قدر تعلیق ایدلمش اولمسی ایله تبین ایلمشدر .

پرنس بسمارقك دولت علیه مرخصلریله ملاقاتی ووارنه‌نك تخلیه‌سی حقنده‌کی تشبثاتك اهمیتی

حزیرانك اون التنجی کیجه‌سی پرنس بسمارق قیافت رسمیه‌سیله عثمانلی مرخصلرینك اقامتکاهنه کله‌رك کلامه اغازایله ویره‌جکی ایضاحاتدن مقصدی وارنه‌نك بران اول روسیه‌یه ترك اولنمسی ویا تخلیه‌سی ایچون برمدت قلیله تعیننه موافقت ایدلمسی لازم کله‌جکنی عثمانلی مرخصلرینه بیاندن عبارت اولدیغنی اول باول افاده ایله برابر وارنه‌نك دولت علیه الندن چیقمسی لابد اولدیغنی وشهرمذکوری محافظه ضمننده ایدیلان سعی وغیرتك ثمره‌سز قاله‌جغنی وقونغره اعضاسندن بعضیلری بو مسئله حقنده صورت آخرله ادارهٔ لسان ایدییورلر ایسه‌ده حقیقت وقوعات یقینده انلرك اشبو خیالاتنی دفع وازاله ایده‌جکنی والحاصل دولت علیه‌جه منافع حقیقیه ومهمه‌یی مستوجب اولان روسیه عسکرینك رجعت ایتمسی مسئله‌سی انجق وارنه‌نك ترکیله حصول بوله‌بیله‌جکنی سرد واتیان ایلیه‌رك بووادیده برساعتدن زیاده تمدید مقال ایله سویلیه‌جك سوز براقمامشدر .

پرنسك بویله مباحثات طویله‌ده بولنمسی وقوعات مهمه‌دن معدود اولوب فی الواقع قونغره‌نك ایلك اجتماعنده هیئت تحریریه‌نك تشکیلنی متعاقب لورد بیقونسفلد روسلرك استانبول جوارندن تبعیدی لزومی حقنده فوق العاده اصرار وبوبابده یارم ساعتدن زیاده

ایرادنطق ایلدیکی وروسلر — موسیو شووالوفك مؤخراً اقرار واعتراف ایلدیکی وجهله — وارنه تسلیم اولنمدیغی تقدیرده استانبول حوالیسنی ترك ایده‌میه‌جکلرینی آچیقدن آچیغه سویلمك ایسته‌مدکلری؛ وبابده جواب قطعی ویرمیه‌رك برطاقم اسباب واهیه سرد ایتدکلری جهتله بسمارقك تکلیفی اوزرینه مباحثه تأخیر ایدلمش ومؤخراً مارکی دوسالزبوری عثمانلی مرخصلرینه اشبو حادثه‌دن بحث ایلدیکی صیره‌ده انکلیزلرك بوبابده اصرار ایتمکدن صورت قطعیه‌ده فراغت ایتدکلرینی وبوکا ده سبب پرنس بسمارقك کندولرینه حقسز نظرایله باقه‌رق بومسئله‌نك قونغره‌ده فصل اولنمیه‌جغنه قرار ویرمش اولمسی ماده‌سی اولدیغنی افاده ایلمشدر .

روسیه اردولرینك استانبول حوالیسندن رجعتی حقنده لورد بیقونسفیلدك حقوقه وحقیقت حاله مقارن برطاقم دلائلی حاوی سرد ایلدیکی نطق بلیغانه‌نی ایسه قونغره‌نك حین کشادنده رئیسك ایراد ایتدیکی برسوز جرح وابطال ایلمشدر .

پرنس بسمارق غایت مغلق بوله‌رمسئله‌نك مذاکره‌سنی برطرف ایتمکله موفق اولمقله برابر روسلرایله انکلیزلرك درسعادت اوکنده ووارنه‌نك عسا کرعثمانیه یدنده بولنمسندن تولدایدن تهلکه‌لردن دخی نظردقتنی دور ایتمامشدر . مشارالیه وارنه‌نك ترك اولنمسی ایچون دولت علیه‌یی اقناعه قادر اولدیغی تقدیرده روسیه عسکرینك وانکلیز دونغماسنك رجعتی مسئله‌سنی بروفق مطلوب حل ایده‌بیله‌جکندن شبهه ایتمزایدی که بونکله تجدد خصومت عدیم الامکان وباشایجه مسائل حقنده دولتلر بیننده اولجه حاصل اولان اتفاق سایه‌سنده صلح واسایشك قرین اطمینان اوله‌جغنی وبرقاچ کون ظرفنده اك بیوك والك مشکل اولان برپولتیقه مسئله‌سنی حل ایلدیکنه عالمجه قناعت کله‌رك بوندن تولدایده‌جك شرف واشتهارك کندوسنه عطف واسناد اوله‌جغنی واشبو مشکلات برطرف ایدلدکدن صکره المانیانك وساطت ودلالتیله ایلروده ویریله‌جك قرارلری جداً تسهیل ایده‌جك صورتده روسلر ایله ترکلر بیننده طبیعی برتقرب حصول بوله‌جغنی بیلورایدی . اشبو مطمح نظر هم ممکن الحصول وهمده برموفقیت عظیمه اولمغله پرنس بسمارقك بوبابده‌کی مساعیسی پك قولای اکلاشیلور . واوارالق عثمانلی مرخصلری وارنه‌یی پرنس بسمارقه تسلیم ایده‌بیلمش اولسه‌ایدیلر بوندن دولت علیه پك چوق استفاده ایتمش اوله‌جغنه برلین معاهده‌سنك حاصل ایتدیکی نتائج نظردقته النورایسه قناعت حاصل اولور . بوسایه‌ده قونغره‌ده پرنس بسمارق دولت علیه مرخصلرینی التزام ایدر . وبناءً علیه برطاقم مسائل بشقه صورتده حل وتسویه ایدیلور ایدی نه چاره که

عثمانلی مرخصلرینك المش اولدقلری تعلیمات مرصورتله صرف مساعی ایدرك وارنه‌نك دولت عثمانیه یدنده قالمسنك استحصالی آسر اولمقله برابر پرنس بسمارقك موجب ممنونیتی اوله‌جق صورتده حرکت ایتمك دائرهٔ مأذونیتلرندن ومسئولیتی درعهده ایده‌بیله‌جكلری برحرکت خود سرانه‌دن پك خارج بولنقده ایدی. شوراسیده ذکره شایاندرکه محمدعلی پاشا وارنه‌نك تعبیة‌الجیش نقطهٔ نظرنجه فوق‌العاده براهمیتی حائز اولدیغنه امین ایدوکندن قونغره‌نك بدایتنده وهنوز ایش اکلاشلمقسزین مونع مذکورك دولت علیه یدندن چیقمسنی موجب اوله‌بیله‌جك هردرلو تشبثاتك اجراسنده بحق زیاده‌سیله تردد ایتمکده ایدی. بناءً علیه عثمانلی مرخصلری حکومت متبوعه‌لرینه مراجعت ایتمش اولدقلری حالده وارنه‌نك تخلیه‌سی پك چوق زمان صکره قرارکیر اولمش ایدی.

اول زمان ایچون پرنس بسمارقك تشبثاتی ایسه نتیجه‌سز قالمشدر. ایرتسی کونی قونت شووالوفك عثمانلی مرخصلریله وقوعبولان ملاقاتنده درمیان ایلدیکی تکالیف دخی نتیجه‌سز قاله‌رق کرك پرنس بسمارقك توجهنی قزانمق وکرك قونغره‌ده روسلره دها زیاده تقرب املیله وارنه‌نك تخلیه‌سندن استفاده ایده‌بیلمك عثمانلی مرخصلرنجه ممکن اوله‌مدقدن ماعدا پرنس بسمارق تشبثاتنك نتیجه‌سز قالمسندن طولایی مغبرالخاطر اولمشدر روسلر انکلتره پولتیقه‌سنه توفیق حرکت ایتمك ایچون قطعیاً قرار ویرمش اولدیغمز ظنیله بزمله اویوشمق جهتنه کیتمامشلر ووارنه‌نك تخلیه‌سی مسئله‌سی وطنپرورانه برحرکت اولمدیغنه ذاهب اولان افکار عمومیهٔ عثمانیه‌یه باب عالی طرفندن کوستریلان حرمت ورعایت قونغره‌نك حقمزده اولان افکارینی تبدیله وسیلهٔ منفرده بولنان برفرصتی غائب ایتدیرمشدر. پرنس بسمارقك تشبثات واقعه‌سی وارنه‌نك دولت علیه یدنده قالمسی حقنده انکلیزلر طرفندن وقوعبولان اصراردن ایلرو کلمش اولدیغی بی اشتباهدر.

شایان تأسف برشی وار ایسه اوده انکلیزلرك مساعیسی حسن نتیجه‌یه منجر اولور امیدیله هم وارنه کبی برموقع مستحکمی وهمده پرنس بسمارقك تکلیف ایلدیکی زمانده تخلیه‌یه موافقت ایتمکدن حاصل اوله‌جق محسناتی ضایع ایتمش اولمقلغمزدر.

قسم ثالث

بلغارستان وروم ايلیٔ شرقی

پروتوقوللرك كفايتسزلكی

پروتوقوللر صورت صحيحه‌ده قونفرانسك مذاكراتنی حاكی ومذاكراتك رسمی خلاصه‌سنی حاوی ايسه‌ده لاعلی التعيين هرمسئله مستور اوله‌رق ديپلوماتجه تحرير ايدلديكندن ماعدا پروتوقوللر مجالسك اجتماعنده بتكرار قرائت اولنمديغندن بك چوق دفعه محتوياتجه تعديلات مهمه اجراسنه جرأت ايدلمشدر تعديلات مذكوره دولت عليه مرخصلرينی بعضاً مشكلاته دوچار ايدر وكندولرينی قونفرانسك هيئت تحريريه‌سنه مراجعت ايله شكايته مجبور ايلر ايدی .

هيئت تحريريه عثمانلی مرخصلرينك ايراد ايتمش اولدقلری مقالاتك تصحيح ويا علاوه‌سنی مع الممنونيه اجرا ايلر ايديسه‌ده سائر مرخصلر وباخصوص رئيس طرفندن ايراد اولنان نطقلرك سويلنديكی كبی قالمسی ضمننده عثمانلی مرخصلری طرفندن تكليف ايديلان تصحيحاتك اجراسنی قولايلقله ايفا ايلمز ايدی .

مذاكراته بلغارستان مسئله‌سندن بدأ اولنمسنه قونفرانسك قرار ويرمسی

قونفرانس ايلك اجتماعلرينی يونان مرخصلرينك قبول اولنوب اولنمامسی ويونانه عائد مسائلك نه صورتله موقع مذاكره‌يه وضع اولنمسی اقتضا ايده‌جكنك مذاكره‌سنه حصر وتخصيص ايتمش ايدی .

بوندن مراد روسيه وانكلتره واوستريا مرخصلرينه بلغارستان مسئله‌سندن طولايی بينلرنده اتفاق حاصل ايتلريچون وقت ويرمك ايدی .

يونان مسئله‌سی صورت قطعيه‌ده وچوق وقت صكره قونفرانسده موقع مذاكره‌يه وضع اولنمش ايدوكندن قونفرانس مذاكراته بلغارستان امارتی ايله روم ايلیٔ شرقی ولايت مختاره‌سنك تشكلی مسئله‌سندن بدأ ايتمشدر بلغارستان مسئله‌سی باشلوجه برمادهٔ مشكله ايدوكندن اندن مذاكره‌يه باشلانمسی بك معقول ايدی . زيرا بركره بلغارستان مسئله‌سی

حل اولندقدن صکره مذاکرات معلقه‌نك نتایج مصلحتانه یه اقترانی شبهه‌سز ایدی فی الواقع دولت علیه هیئت عمومیه‌لری اعتباریله مسائل سائره‌ده دخی زیاده‌سیله علاقه‌دار اولدیغندن قضیه برعکس ایدیله‌رك بلغارستان مسئله‌سنك صکره‌یه براقلمسی هرحالده مرجح اوله‌جغی و بوحالده اوروپا دولتلری میاننده مشکلات چیقارلمسنه امکان اولدیغی آشکار ایسه‌ده چه فائده که عثمانلی مرخصلرینك پك‌چوق مسائلده اولدیغی کبی بونده دخی رأیلرینه مراجعت اولنمدیغندن کندولری تقرر ایدن پروغرامه توفیق حرکت ایتمکه مجبور ایدیلر روسلر بلغارستان امارتنه دائر مذاکراته مباشرت ایتمکی بالقانلرك جنوبنده تشکیل اوله‌جق ولایت نظاماتنك اساسلری حقنده اولجه حصول اتفاقه تعلیق ایلدکلرندن بلغارستان مسئله‌سنده باشلوجه علاقه‌دار اولان اوچ دولتك مرخصلری بیننده جریان ایدن مکالمات و مذاکرات دردنجی اجتماعك اوائلنه قدر دوام ایتمش و بومذاکراته ایسه دولت علیه مرخصلری قبول اولنمامشدر .

مذاکرات مذکوره‌نك نه‌کبی شیلردن عبارت ایدوکی صورت صحیحه‌ده بیلنه‌مز ایسه‌ده دوران ایدن شایعه انکلیزلرك مصرانه حرکتلری آزوقت ظرفنده مذاکراتك تعطیلنی موجب اوله‌جغی زمیننده ایدی . فقط لونده (مموراندوم) ی بوبابده اولان اتفاقك اساسنی تعیین ایلمش ایدی . نتیجهٔ مذاکراتك اشبو « مموراندوم » احکامندن انحراف اولنمدیغنی اثبات ایلمشدر .

انکلتره ایله روسیه بیننده بلغارستان مسئله‌سنه دائر جریان ایدن مذاکرات خصوصیه اساس مسئله‌یه دائر اولمیوب بلکه « مموراندوم » ده تفرعات مسئله‌یه دائر صراحت بولنمامسیله یالکز بوجهتله حصول اتفاقه سعی اولنمقدن عبارت ایدی . حتی اناطولی مسئله‌سی دخی مؤخراً ینه بویولده فصل اولنمشیدی .

لورد سالزبورینك هم وارنه وهم صوفیه‌نك دولت علیه الندن چیقمسنی موجب اولان تکلیفی

حزیرانك یکرمی ایکنجی کونی لورد سالزبوری دردنجی پروتوقولده محرر اولان تکلیفی قونغره‌ده قرائت ایلیه‌رك بالقانلرك شمالنده بر بلغارستان امارتی وجنوبنده روم ایلی شرقی نامیله برولایت مختاره تشکیلنی وروسلرك استروما قره‌صو ومستا نهرلری روم ایلی

شرقی داخلنده براقاملری شرطیله صوفیه سنجاغنك ووارنه موقعنك امارته ترکی تصدیق ایلمشدر . لورد سالزبوری اشبو تکلیفی سرعت فوق‌العاده ایله قرائت ایلمش وقونت شوالوف ایله قونت اندراشی برقاچ سوز علاوه ایتمشدر . بوسوزلر هیچ برمعنایی متضمن دکل ایکن پروتوقولده صورت حقیقیه‌سندن زیاده تفصیلات ویرلمشدر . دول سائره مرخصلری ایسه سکوت ایله اکتفا ایلمشلردر . دولت‌علیه مرخصلری برقاچ ساعت مقدم وارنه مسئله‌سنك فوق‌العاده متانتله مباحثه اولندیغی حقنده تأمینات المشلرایکن بالاخره صوفیه سنجاغیله وارنه‌نك بلغارستان امارتنه ترکی وبوکا مقابل استرو ماقره‌صو ایله مستا نهرلری وادیلری داخل اولمامق شرطیله امارت مذکوره خارجنده حدود معینه وعساکر محلیه وسائره‌یه مالك واوزمانه قدر اسمی ایشیدلمیان روم‌ایلیٔ شرقی نامیله برولایت مختاره تشکیلی خصوصنی انکلتره مرخصنك بیان واعلان ایلمسی کندولرینی یأس وحرکته کرفتار ایلمش ایدی .

دولت علیه مرخصلرینك سوز سویلمرینه ممانعت اولنمسی وپرنس بسمارقك تهدیدی وداعیٔ تأسف وقوعات

دولت‌علیه برنجی مرخصی اوراالق الثانی یاپیله‌بیله‌جك برشی وارایسه اوده برقاچ ساعت قزانه‌رق وقوعبولان تکلیفك محتویاتنه ممکن اولورایسه دهازیاده مطلع اولمق وحکمنی تخفیفه مدار اوله‌جق نه‌کبی وسائطه مراجعت ایتمك اقتضا ایده‌جکنی تحری ایلمك اولدیغی مطالعه‌سنده بولنمشدر .

مشارالیه یوم مذکوردن ایکی کون مقدم موسیو وادینغتون ایله اولان مکالمه‌سنده قونغره‌ده مذاکره اولنان مسائل حقنده عریض وعمیق بیان مطالعه اولندقدن صکره اعطای رأی ایتمنك نه‌درجه فائده‌لی اوله‌جغنی افاده ایلمش واو دخی قونغره‌نك معلومات ووقوفنی تزییده خادم اولمق اوزره دولت علیه مرخصلری طرفندن وارنه موقعیله صوفیه سنجاغنك استاتستیق وجغرافیا وامور اداره وسائره‌سنه دائر ویریله‌جك ایضاحاتی دکلدکدن وصورت مکمله‌ده کسب معلومات ایلدکدن صکره قونغره‌نك قرار ویره‌جکنی تأمین ایلمش ایدی . وبرده قونغره مقدما وقوعبولان اجتماعلرینك برنده موقع مذاکره‌یه

وضع اولنه‌جق بر تکلیف اجتماعدن مقدم طبع ایتدیریله‌رك مرخصلره توزیع ایتدیرلمسنی قونغره‌نك مذاکراتی ایچون اصول وقاعده اتخاذینه قرار ویرمش ایدی .

اسباب مذکوره‌یه بناءً دولت علیه برنجی مرخصی صحابه‌ده دیلدیکی کبی اوبابده ایلروده سوز سویلمك حقنی محافظه ایتمکی طلب ایتمش ایسه‌ده انکلتره سالزبوری طرفندن ایدیلان تکلیف حقنده درحال بیان مطالعه ایتمك ویا اضاعهٔ وقت ایدلمکسزین مذاکره‌یه بدأ ایلمك لزوم اولدیغی تقدیرده غایت سریع صورتده قرائت اولنمسی حسبیله هر جهتی لایقیله اکلامدیغی تکلیفك محتویاتنه صورت مکمله‌ده نسبت وقوف ایتمسنه مساعده اولنوب اولنمیه‌جغنی سؤال ایله جسارت ایتمش ایدی . مشارالیه بو صورتده وقوعبولان تکلیفك طبیعی ایدوکی درکار اولمقله برابر بوصره‌ده سویلنمش اولان بر قاچ سوز رئیسك حدتنی جلبه کفایت ایتمشدر .

شویله‌که پرنس بسمارق دولت علیه مرخصنه خطاباً اکر سویلیه‌جك بر سوزی وار ایسه درحال واضاعهٔ وقت ایتمکسزین سویلمسنی سرت معامله ایله بیان ایتمش . ودها بونکله برابر دولت علیه مرخصی درحال سوز سویلك ایستمه‌یه‌جك سوزلرینی برده قم اعتراضیه آلت ایتمسنه مساعده ایده‌مم » حکومت متبوعه‌سی ایاستفانوس معاهده‌سی امضالیی جهتیله مرخصنك بوراده اعتراضاتده بولنمغه حقی یوقدر . اوروپانك منافعی دولت علیه‌یه عائد اولاق اوزره ایتمش اولدیغی مساعداتی بوکون بورایه کلوب مواخذه ایتمك ایله کندوسی حسن توجهه مظهر اولماز . اوروپانك بر تدبیرینه قارشو بو یولده حرکت ایتمك دولت علیه مرخصلرینك قونغره مذاکراتنك محور لایقنده جریاننه ایراث مشکلات ایتمك نیتنده بولندقلرینه دال درکه بوکا مسامحه ایده‌مم . واکر دولت علیه مرخصلری اصرار ایدرلرسه مطالعاتنی حرزمله کتورمکه مجبور اوله‌جغمی و بو بابده حاضر ومهیا بولندیغمی افاده ایدرم » دیمشدر . پرنسك طور وافاده‌سی وباقیشی سوزلرینك سرتلکنی تزیید ایدر ایدی . دولت علیه مرخصی رئیسك صورت محرره‌ده وقوعبولان ممانعتی اوزرینه آرتق سالزبوری تکلیفنك اساسنی تشکیل ایدن مسائل حقنده درحال بیان مطالعه ایتمك تهلکه‌نی دعوت ایده‌جکنی اکلامشدر . مع مافیه باعث تأسف بر مثاله میدان ویرمامك ایچون دولت علیه مرخصی سوز سویلمك حقندن فراغت ایتمیه‌رك یالکز عثمانلی مأمورلریله بلغار اهالی بیننده بك چوق زماندن برو حسن معیشت وآمیزش موجود اولدیغنه وبوکا پك آز مدتدن برو خلل کلدیکنه دائر بعض مطالعات عمومیه سردیله اکتفا ایتمش و بووجهله روم ایلی شرقینك تشکیلی لزومنه

اساس اتخاذ ایدیلان بلغار اهالیسیله دولت علیه مأمورلرینك عدم امتزاجی مسئله‌سنی طولاییسیله مؤاخذه ایلمشدر .

بومسئله‌ده دولت‌علیه مرخصنه قارشو استعمال ایلمش اولدیغی اسانك شدتی پرنس بسمارقك بیله نظرندن دوراوله‌میه‌جغی درکار اولمغله مرخصلره توزیع ایدیلان پروتوقول مسوده‌سنده پرنسك ایراد ایلمش اولدیغی نطقك نصفی طی ونصف دیکری تخفیف وتعدیل ایدلمش‌ایدی . مطبوع ضبطنامه مسوده‌سنده مندرج اولان سوزلر دخی صکره‌دن خیلی تعدیل ایدلمش ایدوکندن الده بولنان پروتوقول دولت‌علیه مرخصلرینه پرنسك تهدید آمیز وآمرانه صورتده وقوع بولان توبیخ وتکدیری حقنده برفکر بیله حاصل ایتدیرمکه کافی دکلدر . پرنسك بوصورتله اولان توبیخ وتکدیری بشقه برمسئله‌ده وقوع‌بولمش اولیدی قونغره هیئتی طرفندن رد واعاده ایدیلوردی . نه چاره‌که لورد بیقونسفلد فرانسز لساننه صورت کافیه‌ده واقف اولمدیغی مثللو لورد سالزبوری دخی مؤخراً وقوع‌بولان افاده‌سنه نظراً پرنسك بوسوزلرینی ایشتمامش ایدی .

مع‌مافیه سائر مرخصلر پرنس بسمارقك سوزلرینی اول درجه ایو ایشتمشلردرکه حادثه‌یی حدندن زیاده اهمیتلی تلقی‌ایتمش وهرشیئه مقتدر اولان المانیا باش وکیلی نظرندن بتون بتون وچاره‌سز صورتده دوشمش اولدیغنه حکم‌ایلمش اولدقلرندن عثمانلی مرخصلری ایله اولان معامله‌لرنده غایت احتیاطلی طورانمغه باشلامشلردر.

قونغره‌ده وقوعه‌کلان شوحادثه‌نك اسبابی اکلامق قولای اولوب چونکه پرنس طرفندن وارنه‌یه دائر واقع اولان تکلیفك حسن نتیجه‌یه منجر اوله‌جغنه دولت علیه مرخصلریله کورشدیکی وقتدن بری مرور ایدن زمان ظرفنده کندوسنجه قناعت حاصل اولمش ایدی .

پرنسك وقوع‌بولان اصرارى اوزرینه قونغره‌نك دردنجی اجتماعنك صباحی انکلیزلر وارنه‌نك دولت‌علیه یدنده قالمسی فکرندن فراغت ایتمش وروم‌ایلی شرقی‌یه دائر روسلرك حسن‌قبول ایده‌بیله‌جکی صورتده برطاقم تکالیفده بولنمغی درعهده ایلمشلردر.

بوارالق عثمانلی مرخصلرینه ایراد کلامه مساعده کوسترمك پرنس بسمارق نظرنده وارنه مسئله‌سنك ازسرنو موقع مذاکره‌یه قونلمسیله روم‌ایلی شرقی ولایتنك تنسیقاتنه دائر اولان افکار اساسیه‌نك جای مباحثه‌یه وضع اولنمسی تهلکه‌سنی انتاج‌ایتمك دیمك اوله‌جغندن وبرکره مذاکراته بدأ اولندیغی تقدیرده طوغریدن طوغری‌یه علاقه‌دار

اولیان دولتلر طرفندن دخی ایشه مداخله اولنه‌بیله‌جکندن مسئله « موراندوم » ده محرر اولان اساسه توفیقاً روسیه وانکلتره بیننده یاپلمش بر قرار خارجنده طوتیله‌بیلور ایدی. حالبوکه رئیس مسئله‌نك « موراندوم » شرائطی داخلنده فصلنی آرزو ایدر ایدی . پرنس بسمارقك معامله‌ٔ شدیده‌سنك تأثیری یالکز دولت علیه مرخصلری حقنده جاری اولمیوب دول سائره مرخصلری دخی حصه‌یاب اولمشلردر . بوتاریخدن اعتباراً قونغره مذاکراتنك صورت جریانی دخی صراحةً تعین ایلشدر .

مذاکرات مذکوره قونغره خارجنده پرنس بسمارقك تحت اداره‌سنده اوله‌رق روسیه ایله انکلتره واکثریا اوستریا دولتلری بیننده ویرلمش اولان قرارلرك اوروپا طرفندن تصدیق ایتدیرلمسنه وصورت رسمیه ومطنطنه‌ده قید اولنمسنه خدمت ایتمکدن عبارت ایدی .

دولت علیه ایاستفانوس معاهده‌سنی امضا الدیغی جهتله کندی امضاسی تحتنده بولنان تعهدات ایله منفعتنه خادم مسائلدن بریسنی ترجیح ایتمك کبی بر مجبوریت مؤلمه‌ده بولنماسی لازم کله‌جکی بناء علیه بو وجهله صورت خصوصیه ومحرمانه‌ده وقوع بولان تعاطیٔ افکاردن دولت علیه کاملاً خارج براغلمشدر .

« قونغره‌یه مباحثه ایتمك اوزره کلنمز » سوزی پرنس اکثریا درمیان ایدر. وقونغره اعضاسندن بری مباحثه‌ده دوام ایتمك ایستر ایسه پرنسك صبر وتحملی توکنور . واحوال صحیه‌سندن ومشاغل مستعجله‌سنك طول مدت قونغره اجتماعاتنه ریاست ایتمسنه مانع اولدیغندن بحث ایله صاحب اعتراضك لزوم کوردیکی تقدیرده پروتستو ایتمك حقنه مالك اولمق اوزره کندوسنك اکلایه‌بیلدیکی کبی قونغره‌نك مطالعه‌سنی خلاصه ایدرك بیان فکر ایلر وبالطبع هرکس پروتستو ایتمکدن اجتناب ایلر ایدی .

پرنس بسمارقك عنف وشدتله صبرسزلغنی ایضاح ایدن احوال

قونغره مذاکراتنك بر آن اول ختام بولمسیچون پرنس بسمارقك عجله ایتمسی روسیه وانکلتره دولتلری بیننده قریب الوقوع اولان محاربه‌نك منعی ایدی. روسیه دولتی محاربه‌یه دوام ایتمیوب یاری یولده قالمسندن ونه باب عالی ایله اویوشمغه ونه‌ده بر نتیجهٔ قطعیه استحصالیله اوروپا دولتلرینه مراجعته موفق اولمدیغندن طولایی پرنس بسمارق طرفندن

دوچار سوءظن اولدیغنی روایت ایدلمشدر . روسیه پولتیقه‌سنك اولدرجه معقول اولماسی پرنس بسمارق نظرنده قونغره‌ده ویریله‌جك قرارلرده دولت علیه مطالبنك وكندوسنه ایدلمسی لازم‌كلان حرمت ورعایتك نظردقته آلنمسنه سببیت ویره‌مز ایدی . زیرا بونلری نظردقته آله‌جق اولسه قونغره مذاكراتنده معارضاتك الی غیر النهایه دوام ایتمسنی موجب اولور ایدی . حتی پرنس بسمارق « اكر شرقه متعلق كافهٔ مشكلاتك حلنی آرزو ایده‌جك اولور ایسه‌ك بوزسنه بونكله اشتغاله مجبور اولورز » كلامنی ایراد ایدر ایدی .

مادامكه انكلتره ایله روسیه دولتی بیننده ویریله‌جك قرارلرك نقاط مهمه‌لری « مموراندوم » ایله تعیین ایدلمش ودولت علیه‌نك بولندیغی حال وموقع نظر اعتباره آلنمامشدر . ارتق اختلافات مهمه‌نك تولیدینه محل قالمامش وپرنس بسمارق حسن نیت كوستریلور ایسه روس وانكلیزلرله مدت قلیله‌ده هم افكار اوله‌جقلرینه قانع اولمغله بونلری لزومندن زیاده بكلتمامك ایستمشدر . حتی كافهٔ مسائلك حل ایدلمسیچون پرنس بسمارقه برهفته مدت كافی كوروندیكی روایت ایدلمشدر .

دولت علیه مرخصلرینك بوافكاره برلشمیه‌جكلری بدیهی اولمغله قونغره مذاكراتی كندی آرزوسی وجهله سرعتله دوام ایتمدكجه پرنس بسمارق قباحتی دولت علیه مرخصلرینه بولور ایدی . قونغره‌ده موقع مذاكره‌یه وضع اولنان مسائلك قسم اعظمنده دولت علیه برنجی مرخصی پرنس بسمارقك طرفندن توبیخات شدیده‌یه مظهر اولمش وتوبیخات مذكوره‌یه قارشو دولت علیه مرخصی غایت احتیاطلی صورتده مقاومت ایتمكی مناسب كورمش ایدی . چونكه وابسته كندوسنه جزئی برشدت كوسترلمش اولسه حدت مزاجی حسبیله پرنس بسمارقك ایده‌جكی معامله نتیجه‌سنك دولت علیه مرخصنك مأموریت موكوله‌سنده حسن موفقیتنه مانع اوله‌جغنده شبهه ایدلمز ایدی .

دولت علیه مرخصلرینك برنجی اجتماعدن صكره قونغره‌نك كندولرینه سوز سویلمكه مساعده ایتمه‌مكدن خوف ایتمكله بالاتفاق زمان ایاستفانوس معاهده‌سندن تولد ایدن مسائل حقنده حكومت متبوعه‌لرینك افكارینی حاوی برمضبطه حاضرلامشلر . وبرنجی اجتماعده اولان معامله مثالو پرنس طرفندن برمعامله دها ایدیله‌جك اولور ایسه مذكور مضبطه‌یی قونغره هیئت تحریریه‌سنه اعطا ایدرك سوز سویلرینه مساعده ایدلمدیكندن حكومت متبوعه‌لرینه قارشو مسئول قالمق اوزره كندو طرفلرندن قونغره‌ده وقوعبوله‌جق تكالیفی تحریراً ایلدیرمكه مجبور اولدقلرینی بیانه ودولت علیه‌نك مسائل معلومه حقنده اولان مطالعاتنه

قونغره‌جه مطلع اولمق آرزو ایدیلیور ایسه مذکور مضبطه‌یه مراجعت ایتمك لازم کله‌جکنی عرض واثنیانه قرار ویرمش ومذکور مضبطه‌یی مستصحباً قونغره‌یه عزیمت ایتمشلر ایدی. صورت مسروده‌نده حرکت ایتمك مجبوریتنده بولنه‌جق بر وقعه ظهور ایتمامش ایسه‌ده دولت علیه مرخصلرینك اتخاذینه مجبور اولدقلری شو صوك تدبیر کندولرینك قونغره‌ده بولندقلری موقعك نه درجه‌ده وخیم وجانگداز اولدیغنی بیانه کافیدر.

روم ایلیٔ شرقی ایله بلغارستان امارتی مسئله‌لری حقنده انکلتره دولتی مرخصلرینه تطبیق حرکت ایدلمسی حقنده دولت علیه مرخصلرینه تعلیمات اعطا اولنمش ایدوکندن قونغره‌نك اجتماعاتنده دولت علیه مرخصلری حکومت متبوعه‌لرینك احوال خصوصیه‌سی اقتضاسنجه مستقلاً رأی ویرلمسی ایجاب ایلیان مسائلك ماعداسنده مطرداً انکلیزلرله برابر اعطای رأی ایدرك لورد بیقونسفلد ایله لورد سالسبوری‌یه صوك درجه‌ده امنیت ودائما کندولرینه تبعیت ایلرلردی. نه چاره‌که دولت علیه مرخصلریله انکلیز مرخصلرینك مسائلك تفرعاتی حقنده اولجه مذاکره وصمیمی اوله‌رق متحداً حرکت ایتلرینه لوندره مموراندومی عظیم بر مانع ایدی. لورد بیقونسفلد ایله تألیف افکار ایتك هر بار امر اسهل ایدی.

مشار الیه اثنای محاربه‌ده برلینده اولان مأموریتی دیپلوماتلق اولمیوب بالقانلرله بوغازلرك محافظه‌سی ذات حضرت پادشاهی‌یه عائد اولدیغی مسئله‌سنی تأمین ایلدکدن صکره مسائل متباقیه‌یی لورد سالسبوری‌یه ترك ایده‌جکنی افاده ایدر ایدی. لورد سالسبورینك دخی حسیات دوستانه‌سی آشکار ایسه‌ده مشار الیه مموراندوم احکامی خارجنده حرکت ایتامکه مجبور اولمقده وحالبوکه مموراندوم احکامی دولت علیه مرخصلرنجه پك آغیر کورنمکده ایدی.

عساکر شاهانه‌نك روم ایلیٔ شرقی ولایتنی ترك ایتمسی مسئله‌سنه اساساً قرار ویرلدکدن صکره ولایت داخلنده عسکر اقامه‌سیچون یعنی عساکر شاهانه‌نك داخل ولایتده اقامته صلاحیتی اولمق اوزره برقاچ شهر تعیینی ممکن اولوب اولمیه‌جغی مسئله‌سی موقع تذکره وضع اولنمش ایدی. پرنس بسمارقك بو فکره مخالف اولمدیغی دردنجی اجتماعك پروتوقولی اثبات ایدر. دولت علیه مرخصلری شو صلاحیتی استحصاله فوق العاده سعی ایتمشلردر. روسیه ایله انکلتره دولتی مرخصلری بیننده اتفاق حاصل ایدلمسنه مأمور ایدیلان موسیو وادینغتون بو فکرك طرفداری اولدیغندن قلمه آلمش اولدیغی لایحه‌سنده عساکر شاهانه

اقامه‌سنه مخصوص اولمق اوزره روم‌ایلی شرقیدن اوچ شهر تعیین ایتمش ایدی . نه چاره که عسکر اقامه‌سنه مخصوص اولان شهرلر تعیینی مموراندوم احکامنه مغایر ایدی .

مذکور مموراندومده انکلیزلر ایله روسلر بیننده بروجه زیر برقرار ویرلمشیدی .

« بشنجی بند » عساکر شاهانه‌نك جنوبی بلغارستانی ترك ایتمسنك روسیه ایمپراطورنجه اهمیت مخصوصه‌سی اولوب چونکه عثمانلی عسکری محل مذکورده ابقا ایدیله‌جك اولور ایسه بلغار اهالیسنك استقبالیچون هیچ بر امنیت ویرلمامش اولور . لورد سالسبوری عساکر شاهانه‌نك جنوبی بلغارستاندن رجعت ایتمسنی قبول ایدر ایسه اختلال وقوعنده ویا احتمالده تجاوزات ویا اختلاله قارشو طورمق اوزره جنوبی ولایته عساکر شاهانه‌نك داخل اولمسنه مساعده اولنه‌جق صور واحوال حقنده قونفرنك قرار ویرمسنه روسیه دولتی طرفندن اعتراض اولنمیه‌جقدر . بونکله برابر شرقی بلغارستان حدودنده ذات حضرت پادشاهینك عسکر اقامه‌سنه حق وصلاحیتی اولمسنه دائر قونفره‌ده اصرار ایتمك حقنی انکلتره دولتی محافظه ایدر . روسیه سفیری دخی لورد سالسبورینك تکالیف اخیره‌سنك مذاکره‌سی اثناده قونفره‌ده حریت تامه‌یه مالك اولمق حقنی محافظه ایلر »

ایشته شو حالده انکلیزلر ایچون مموراندوم احکامنه مغایر حرکت ایتمکسزین عسکر اقامه‌سنه مخصوص شهرلر تعیینی مسئله‌سنده اصرار ایتمکه امکان اولمدیغندن ودول سائره مرخصلری عندنده ایسه مسئله‌نك اهمیتی بولنمدیغندن عسکر اقامه‌سنه مخصوص شهرلر تعیینی فکری ترك ایدلمشدر .

محمد علی پاشا طرفندن ویریلان ایضاحات میلیس تشکیلنك لزومسز وتهلکه‌لی برشی اولدیغنی اثبات ایتمشدر . خصوصیله قونفره مذاکراتنك خارجنده دول سائره مرخصلری برلیدن مرکب یالکز برژاندارمه هیئتی تشکیلنه مساعده ایدیلیر نه چاره که مموراندومك التنجی ماده‌سی صورت قطعیه‌ده اولوب مذکور مموراندومده ایسه « جنوبی بلغارستانده میلیس بیوك ضابطاننك اوروپانك موافقتیله جانب باب عالیدن نصب وتعیین ایداسی انکلتره دولتی طرفندن طلب اولنور » دیو محرر ایدی .

بناءً علیه اوستریالیلر ایله موسیو وادینغتون میلیسك یانه برژاندارمه هیئتی تشکیلنی ضم وادخالدن بشقه برشی یاپمغه موفق اوله‌مدیلر دولت علیه‌نك برنجی مرخصی روم ایلی شرقی‌یه تعیین اولنه‌جق والینك مسلمان اولمامسنی ودولتلرك بوبابده اولان آرزولرینك پروتوقوله قید اولنمسنی قبول ایتمش ایسه‌ده اشبو مأموریته دین اسلام ایله متدین اولان

بر كيمسه‌نك تعيين اولنمامسنه دائر متن معاهده‌ده برشرط مندرج بولنمسنه اعتراض ايتمش وبويله برشرط ايله قونغره‌نك هر مسئله‌ده مذاهبك مساوات اوزره اولمسنی قاعده اتخاذ ايتمك طرفداری بولنمسی بيننده مباينت ظاهره اولديغی ارائه ايتمش ايدی. قونغره مذاكراتنك خارجنده لورد بيقونسفيلد چند دفعه بومآلده بيان مطالعه ايتمش وفی‌الواقع قونغره‌نك روم ايلیٔ شرقی‌يه دائر اولان مذاكراتی اثناسنده واليسنك دينه دائر اصلا بحث آچيلمامشدر حالبوكه تسويده مأمور اولان قوميسيونده بويله بر تكليفك اجراسنه روسلر انكليزلری مجبور ايتمشلردر. عثمانلی مرخصی بويولده اولان بر معامله‌يه اعتراض ايتمش وبوبابده اقتضا ايدن دلائلی سرد ايله سائرلرينی اسكات ايلمشدر.

روسلر ايله انكليزلر بيننده مقرر اولان مباحثك هيچ بر وجهله تكررينی ارزو ايلميان بسمارق بندك معاهده‌ده محرر اولديغی وجهله يازلمسنی قونغره نامنه اوله‌رق بيان ايلمشدر. مؤخراً اون يدنجی بندك حين مذاكره‌سنده لورد ساليسبوری روم ايلیٔ شرقی واليسنك دينه دائر اولان شرطك لزومسزلغندن بحث ايتمك ايستمش ايسه‌ده اولاً بو مسئله‌نك اولجه فصل اولنديغی وثانياً بوشرطك انكليز مرخصلری طرفندن تكليف ايدلديكی جوابنی المشدر.

روم ايلیٔ شرقينك اصول اداره‌سنه دائر اولان مسئله‌ده مموراندوم محتوياتنك تأسف اولنه‌جق صورتده تأثيری اولمشدر.

مموراندومده ولايت مذكوره ايچون ايلروده يابيله‌جق اصول اداره‌نك انكلتره مستملكاتنه مخصوص اولان اداره‌يه تشبيه ايدلمسی داخلی اداره حقنده بر فكر واضح حاصل اولمامسنی داعی اولمشدر.

مادامكه شرقی روم ايلی بر ولايت مختاره اوله‌جقدر. تشكيلاتجه فنی ماده‌لرده ولايات سائرهٔ عثمانيه اداره‌سنده مستثنا بولنه‌جقسه انلرك معاهده‌يه درجی كافی ايدی. ولايت مذكوره‌نك حائز اوله‌جغی امتيازات ايسه عساكر نظاميهٔ عثمانيه‌نك اقامت ايتمامسی وولايته مخصوص برژاندارمه ايله ميليس عسكری بولنمسی وواليسنك بش سنه ايچون موافقت دوليه ايله تعيين اولنمسی وقفنی دينه منسوب اولمسی ماده‌لرندن عبارت ايدی.

امتيازاتدن ماعدا فقراتك معاهده‌يه درج وادخالنی دولت عليه مرخصلری بی لزوم وبلكه موجب تهلكه كورمشلر ايسه‌ده انكلتره مرخصلری شووالوف مموراندوميله ناموسی اوزرينه سوز ويرمش اولدقلرندن روم ايلیٔ شرقينك انكلتره مستملكاتنه مشابه

بر اداره تحتنده بولنمسى افكارنده ثبات ايدەرك بوبابده قطعياً افادهٔ مرامدن مجانبت ايتمشلر وديكر طرفدن دخى عثمانلى مرخصلرينك ارائه ايلدكارى طريقى تعقيب ايتمك ايستمامشلردر.

باشى بوزوق وچركس

ايشته شو حاللر انكلتره مرخصلرينك دولت عليه حقندەكى حسن نيتلرى مأموراندومەدن طولايى برطاقم مانعەلره تصادف ايلديكنى اظهاره دلالت ايلر. بونكله برابر انكلتره اوچنجى مرخصنك دولت عليه مرخصلرينك بعض مسائل تاليه حقندەكى افكارينى عدم قبولده اولان اصرارينه برمعنا ويرلەميوب مذكور مسئلەلر تالى حكمنده اولمغله مأموراندومه تعلق بولنمديغندن حقمزده شدتلى بر حكمى موجب اولمز ايدى .

شويله كه اون بشنجى مادەنك فقرهٔ اخيرەسنده « باشى بوزوق وچركس » كلمەلرى مندرجدر . اشبو مادەنك ايلك يازيلشنده يالكز « عساكر غير منتظمه » سوزى وار ايدى » بوقدرى كافى اولديغى ومادەنك تسويدى دخى يابلديغى حالده لورد « اودو روسل » (باشى بوزوق وچركس مثللو) كلمەلرينك ضم وعلاوەسنى مصرانه طلب ايلمش وهرنقدر دولت عليه مرخصى بوضم وعلاوەنك پك چركين دوشەجكنى وبونكله مذكور مادەنك معناسنه برشى علاوه ايدلمش اولميەجغنى اكلاتمش ايسەده موسيو « اودو روسل » اصرارنده دوام ايتمش ونهايت الامر فكرينى قبول ايتديرمشدر .

بلغارستان ويركوسى

بومسئلەده برطاقم عدم تفهم اثارى كورلمشدر . ازجمله بشنجى اجتماعده دولت عليه برنجى مرخصى ويركودن ماعدا بلغارستان امارتنك كندو وارداتى نسبتنده حكومتك ديوننه دخى اشتراكه مجبور طوتمسنى تكليف ايتمكله رئيس اشبو تكليفك نسخ مطبوعەسى اعضايه توزيع ايديلەجكنى افاده ايلمش وصكرەكى اجتماعده دخى اقدمجه طبع ايديلەرك اعضايه توزيع ايدلمش اولان مذكور تكليفى قرائت ايله (بوراسنى سويلمكه حاجت يوقدر) ديمش وكيمسه شق شفه ايتمامش اولديغندن مسائل سائرەنك مباحثەسنه كيريشمش ايدى قونغرەده جريان مباحثات حقنده اتخاذ ايديلان اصول حكمنجه بوحال مسئلەنك اتفاق آرا ايله قبول ايدلمش اولمسنى متضمن اولديغندن ايش اول مركزده قالەجق واولوب

بته‌جك ایكن لورد بیقونسفیلد رئیسك سویلدیكی برقاچ سوزی ایشیتمامش اولدیغندن اجتماعك صوكنده سوزه باشلیه‌رق تكلیف مذكوری نظر دقته وقونغره‌نك مذاكره‌سنه توصیه ایتمشدر . پرنس بسمارق برمدت قرارسز حالده بولنه‌رق تكلیف قبول اولندی دیمك ایستمش ایسه‌ده قونت شووالوف شومدتدن استفاده ایده‌رك بوبابده پك چوق اعتراضاتی اولدیغنی درمیان ایلمش وپرنس ایسه بلغارستان مسئله‌سنده قونت شووالوفك ترویج مرامنی التزام ایتمكله ویركویه دائر مذاكره‌یی ایلروده‌كی اجتماعه تعلیق ایتمه‌دن بشقه برشی یاپامامشدر . نصل برمقصد ائتلافجویانه ایله دولت علیه مرخصنك ایتالیا وفرانسه‌لولرك نصایحنه تبعیت ایتمك وموسیو بسمارقه دخی حسن نیتده بولندیغنی اثبات ایلمك اوزره قونت قورتینك افكارینه اشتراك ایلدیكی یدنجی ضبطنامه مندرجاتندن اكلاشیلور . اشبو مقصد حصول بولمش وچونكه بلغارستانك ویركودن ماعدا حكومتك دیوننه دخی صورت معقوله‌ده اشتراك ایده‌جكی اساسنی قونغره قبول ایتمشدر . شوراسی واركه لورد بیقونسفیلد دولت علیه مرخصنك تكلیفی اوزرینه قونغره‌نك نظر دقت مخصوصه‌سنی جلب ودعوت ایتمامش اولسه ایدی تكلیف مذكور پرنس بسمارقك (بوراسنی سویلمكه حاجت یوقدر) سوزلری سایه‌سنده هیئت سابقه واصابه‌سیله قبول اولنمش اولور ایدی .

صوفیه سنجاغی حقنده انكلیزك یاكلشانی

صوفیه سنجاغنك عثمانلی مرخصلرینك مصرانه طلب ایتمش اولدقلری برشرطه ایله بازارجق بیننده‌كی طریق عسكری‌یی نزه براقلمق صورتیله ترك ایدلمسی قضیه‌سی امر تسویدك هیئت اولیسنده‌كی خطادن نشأت ایتمشدركه انكلتره‌لولر برلحظه اولسون رأیمزه مراجعت ایتمش اولسه‌لر ایدی البته اوكی اكلیه‌بیلور ایدی مؤخراً لورد بیقونسفیلد لوندره‌ده ایراد ایلدیكی برنطقده قباحتی دولت علیه اوچنجی مرخصی محمد علی پاشایه عطف واسناد ایتمك ایستمش ایسه‌ده خصوص مذكور حقنده مشارالیهك برائت ذمتی محققدر .

انكلیز مرخصلرینك كندولرینی قورتمش اولدقلری موقع نابجادن قورتارمق ایچون كوستردكلری بیهوده مساعی

قونغره‌نك حین كشادنده لورد بیقونسفیلد روسلرك درسعادت جوارندن تبعیدی

حقنده غایت معنیدار بر نطق ایراد ایتمش ولورد سالسبوری دخی التنجی اجتماعده بلغارستانده وروم ایلیٔ شرقیده امور اداره ومالیه‌جه روسیه حکومت عسکریه‌سی یرینه بلغارستانده اوروپا قومیسیونلرینک وروم ایلیٔ شرقیده دخی حکومت عثمانیه‌نک اقامه ایدلمسنی تکلیف ایلمش ایسه‌ده بیقونسفیلدک نطقنی پرنس بسمارقک تمانعی حکمندن اسقاط ایتدیکی کبی سالسبورینک تکلیفنی دخی بر حادثهٔ وخیمه تولد ایده‌جک قدر روسلرک مدافعه‌سنی جالب اولوب نهایت تکلیف واقعی تعدیله مجبور اولمشدر. حاصلی انکلیزلر دولت علیه لهنده‌کی فکرلرینی برازدها قوتلندیرمش اولسه‌لر یالکز قاله‌جقلرینی درک ایتمشلر ایدی. قونغره خارجنده‌کی مشکلات دخی پك بیوك اولوب لورد سالسبوری سکسان یاشنده بر اختیارك تعبیریله المانیا ایمپراطورینک کندو تصوراتنی رخنه‌دار ایلدیکنی بیان ایتمشدر. ایشته بو قبیلدن اوله‌رق قونغره‌نک ختامنه طوغری عهدنامه‌نک ماده‌لرینک تسوید قطعیسی اثناسنده اقدمجه طرف ریاستدن عثمانلی مرخصلرینه اعطا قلنمش اولان بر طاقم منافع کیرو النمشدر قونغره اثناسنده احوال تبدل ایتمامش اولسه ایدی کندوسیچون سوزندن نکول ایتمکدن اغر برشی اولمیان پرنس بسمارق اویله بر حرکتده بولنمز ایدی. پرنس بسمارقك اغبرارینك تشددینه قبریسك انکلیز اداره‌سنه ترکی وانکلیزلرله اناطولی حقنده مقاوله‌نامه تنظیمی ماده‌سی علت اولمش ایسه‌ده اسباب سائره‌نك دخی بونده دخلی بولنمش وهیچ بر صورتله دولت علیه‌یه کووه‌نیله‌میه‌جکی حقنده کندوسنجه برزعم حاصل اولمشدر.

صوفیه سنجاغی داخلندن چکه‌جك تعبیة الجیش طریقنك معاهده‌دن اخراجی

بدایت مصلحتده دولت علیه‌نك منافعنه موافق وجهله حل اولنمش کبی کورینوبده مؤخراً بسمارقك سائقهٔ نفوذیله رد ایدیلان مسائلك بری دخی خرمنلی واهتمان وبازارجق قضالرینك طوغریدن طوغری‌یه پرشتنه واسکوب قضالریله نسب ارتباط ایده‌بیلمسیچون صوفیه سنجاغی داخلندن بر تعبیة الجیش طریقی براغلمسی ماده‌سیدر. لزوم ومناسبتی تحدید حدود قومیسیونی طرفندن بلا مشکلات قبول ایدلمش اولان طریق مذکورك قونغره‌جه معاهده‌نك بر مادهٔ مخصوصه‌سنه درج اولنمسی رد ایدلمشدر.

روسیه مرخصلری غورچاقوف وشووالوفك حركاتی

روسیه مرخصلرینك بلغارلر حقنده‌كی حركاتی پك مساعده‌كارانه بولنمش وكندولری بلغارلرك هركیمه قارشو اولور ایسه اولسون مدافع رسمیسی بولنمق وظیفه‌سنی درعهده ایتمشلر ایدی . ایشته بوقبیلدن اوله‌رق شهركوی ایله ایزنبولینك صربلولره ترك ایدلمیوب بلغارستان امارتنده ابقاسی لزومنی وصوفیه سنجاغنده ممكن مرتبه ازبرمحلك دولت علیه‌یه براغلمسنی ایستمشلر وبالجمله مساعیلرینی كرك بالقانده استحكام یاپمغه حقمز اوله‌جق نقطه‌لری اولجه تعیین ایتمكه تصدی ایتمك وكرك مدافعه‌یی تسهیل ایتمك اوزره شواهق جبالدن اوبر طرفه طوغری دولت علیه‌یه ویریله‌جك مسافه‌یی تقلیل ایتمك كی وسائطه مراجعت ایتمله بالقانلره مالك اولمقلغمزك تعبیة الجیش نقطهٔ نظرندن حكم وقوتنی تنقیصه حصر ایتمشلردر .

قونت شووالوفك شپقه چكیدینك بیطرف براغلمسنی وصربستاندن كچن طریقك برقسمنك بیطرف قالمسنی طلب ایتمسیله بلغارستان امارتنه محاربه ایتمك حق وصلاحیتی ویرمسنی نه‌درلو حیل ودسایس ایله دوشنمش اولمسی پروتوقوللر مطالعه‌سندن اكلاشیلور .

مومی الیهك روم ایلیٔ شرقی ولایتی حقنده‌كی سعی وغیرتی دخی بلغارستانه متعلق مساعیسندن پك دون اولمیوب ولایت مذكوره‌یه بلغارستان جنوبی نامنی ویرمك ادعاسندن كوچ حال ایله صرف نظر ایتمش وبوبابده قونغره‌نك قرارینه توفیق معامله ایده‌جك یرده ولایت مذكوره‌دن بحث اچدقجه « یكی تركیا » تعبیرینی قوللانمشدر .

پرنس غورچاقوف انحراف مزاجی حسبیله قونغره‌یه كله‌میه‌جكنی اكثریا بیان تأسف ایله اخبار ایدر وقونغره‌نك اجتماعلرنده پك سیرك اوله‌رق بولنور ایدی . برده پرنس غورچاقوفك بسمارق طرفندن كوردیكی حرمت ورعایت ذاتیه مستثنا اوله‌رق بسمارقك اقوال وافعالنده مشار الیه حقنده سیاسی برحرمت ورعایتده بولندیغنه دال اوله‌جق بر حال كورلمامشدر . غورچاقوف اوروپا بیوك دیپلوماتلرینك الك قدملیسی بولنمق صفتیله قونغره اعضاسی حضورنده پرنس بسمارق طرفندن براز القش كورمش اولسه ایدی پك زیاده محظوظ ومسرور اولور ایدی . پرنس بسمارق ایسه بوراسنی پك ادراك ایلر وكویا مشار الیهی بوكبی امیده دوشورمامكه سعی ایدر ایدی .

قونغره‌نك اوچنجی اجتماعنده دولت علیه برنجی مرخصی ادارهٔ كلامه مساعده

طلب ایلمش وطرف ریاستدن هنوز بو مساعده کندوسنه اعطا قلنمقسزین پرنس غورچاقوف دخی سوز سویلک ایستمشدر. رئیس سوز سویلکده دولت علیه مرخصنک حق تقدمی اولدیغنی غورچاقوفه افاده ایلدکده اک اول کندوسنک سوزه باشلامسنی مصرانه طلب ایتمش وبرطاقم اسباب دخی سرد ایلمش ایسه‌ده رئیس سوزنده اصرار ایدوب دولتعلیه مرخصی نوبتنی پرنس غورچاقوفه ترک ایلدیکنی بیان ایلدیکی حالده پرنس غورچاقوف قبولدن امتناع ایتمسیله برابر پرنس بسمارق ینه اولجه سوز سویلک حقی دولتعلیه مرخصنه عائد اولدیغنی درمیان ایلدیکندن پرنس غورچاقوف حدتلنه‌رک النده‌کی اوراق ایله کوزلکنی آتمش وبونلر مذاکره ماصه‌سنک اوته اوجنه دوشمشدر .

پرنس بسمارق دولت علیه مرخصلریله اولان مکالماتنده دائما کندولرینه قونت شووالوفی توصیه ایدر . و (بو ایغناتیف کبی دکلدر کندوسیله قونشه بیلورسکز) دیر ایدی . قونغره اثناسنده پرنس بسمارق ایله پرنس غورچاقوف بیننده کوریلان برودتک اسباب حقیقیه‌سی تایمس غزته‌سنده موسیو بلوویچ طرفندن نشر ایدیلان موادن اکلاشلمش وپرنس غورچاقوف دخی کندوسیله قونت شووالوف حقنده بسمارقک کوستردیکی معامله‌ده‌کی فرقدن حاصل اولان اغبرارینی کتم ایده‌مامشدر .

برنجی اجتماعده پرنس غورچاقوفک سویلدیکی سوزلر شکل سیاسیدن تجرید ایدیله‌جک اولور ایسه قونت شووالوفک روسیه نامنه اوله‌رق کوسترمش اولدیغی مساعداتدن طولایی کندوسنه طوغریدن طوغری‌یه براعتراضی متضمندر که بونکله پرنس غورچاقوف برلین معاهده‌سنک ایاستفانوس معاهده‌سنی روسلره غیر مساعد برصورتده تعدیل ایلمسنک سبب مستقلی قونت شووالوف ایدوکنی روسیه افکار عمومیه‌سنه عرض وارائه ایلشدر. قونت شووالوف ایسه بلکه کندوسنده بوبابده برجواب بولنمق ویاخود پرنس غورچاقوفک اغزندن قاچیرمش اولدیغی اعتراضه قارشو النده بردلیل اولمق اوزره قونغره‌نک صکره‌کی اجتماعلرینک برنده ایاستفانوس معاهده‌سی احکامنجه بیوک بلغارستانه الحاق اولنمسی لازم کلدیکی حالده برلین معاهده‌سنک دولت علیه‌یه اعاده ایلدیکی ماکدونیا ایله ارناوودلغک کویا بلغار ساکن اولان ممالکدن اولدیغی بیانیله برروم ایلی غربی ایالتی تشکیلنی تکلیف ایلمش ایسه‌ده قونغره‌جه قرین قبول اولمیه‌رق همان قوتلی بر اکثریت ایله رد ایدلمشدر .

قونت شووالوف بومقصدی استحصال ایده‌میه‌جکنی ذاتاً تیقن ایلمش ایکن اولصورتله موقع بحثه قونمسی پرنس غورچاقوفک مسئولیتنی کندوسنه عطف ایتمک ایسته‌دیکی

مساعدات عظیمه‌نك احتیاجات سیاسیه‌دن بولندیغنی ایمپراطورایله روسیه افکار عمومیه‌سنه عرض وارائه ایتمکدن عبارتدر .

برکون قونت شووالوف دولت علیه برنجی مرخصنه « روسیه‌نك موقعی میدانده‌در پترسبورغده بیله اکلامامقده تعند ایدرلرایسه قباحت بنده دکلدر. ایمپراطوره یازدم که روسیه آسیاده بعض یرلر ایله بسارابیایی وبلغارستانده نفوذینك سبعی استحصال ایده‌جکدر . بوندن ایلروسنه کیتمك ایستیان محاربه‌یی ارزو ایدر دیدم » دیمشدر .

اوستریانك روسیه تصوراتنه مخالفت شدیده کوسترمسی

حقیقت حالده قونت شووالوف بلغارستان مسئله‌سی مباحثه‌سنی درعهده ایتدیکی زمان یالکز انکلیزلر طرفندن اعتراضاته دوچار اوله‌جغنی حساب ایتمش واوستریانك اعتراضاتیله دولت مشار الیها مرخصلرینك علی العموم طونه‌نك وعلی الخصوص بالقانلرك برو طرفنده روسیه نفوذینك علی قدر الامکان تقلیلی امرنده درمیان ایده‌جکلری ممانعت شدیده‌یی داخل حساب ایتمامش ایدی. علی الخصوص روم ایلیٔ شرقی‌یه عائد مسائلده روسیه افکار ومقاصدینه طوغریدن طوغری‌یه مخالف اولان اعتراضات اوستریا مرخصلری جانبندن درمیان اولنمشدر .

بوبابده دولت علیه مرخصلرینك استحصال ایلدکلری منافعك قسم اعظمی اوستریالولرك دلالت معنویه‌لری ثمره‌سیدر . روم ایلیٔ شرقینك برولایت عثمانیه صفتنه قونلمسی وصورت اداره‌سنك کاملاً انکلتره مستملکاتی اداره‌سنه مقیس طوتلمسی نتایجنك استحصالی اوستریالولر جانبندن کوستریلان مساعینك اثریدر . کندولری ظاهر حالده دیکرلری درجه‌سنده کورنمامشلر ایسه‌ده قونت شووالوفك تصوراتنه قونفره‌ده باشلوجه معترض انلر اولوب دول سائره بلغارستان ایشنه مداخله ایتمامشدر . دولت علیه مرخصلرینه کانجه دول معظمه طرفندن اساساً قبول اولنان صورت تسویه‌نك باشلوجه ماده‌لری حقنده‌سوزلرنی دیکلنه‌میه‌جکلرنی اکلادقلرندن تفصیلات مسئله‌یه‌دائر قبول ایتدیرمیله‌جکلرینه امین اولدقلری وایاستفانوس معاهده‌سی دولت علیه‌یه مضر برصورتده تعدیل ایتدیرمك تهلکه‌سنه دوچار ایتمیه‌جکلرینی اکلادقلری بر طاقم تعدیلاتی تکلیف ایله اکتفایه مجبور اولمشلردر. ایاستفانوس معاهده‌سیله برلین معاهده‌سی یکدیکریله تطبیق ایدیلور ایسه دولت علیه مرخصلرینك بوبابده‌کی مساعیلرینك فائده‌سی سهولتله کوریله‌بیلور. فقط بولندقلری

موقع کندولرینه فوق العاده احتیاطکارلغی اجبار ایتمش ایدی‌که بونی برلین قونغره‌سنی دیگر قونغره‌لر کبی ظن ایدنلر سهولتله اکلایه‌مز . اشبو حرکت احتیاطکارانه ایسه دولت علیه مرخصلرینی ایکی ماده حقنده مباحثه‌دن منع ایتمشدرکه شو ایکی ماده اوزرینه هم دولت علیه‌نك وهمده دول سائره‌نك منفعتی ایچون اصرار ایتمکی زیاده‌سیله آرزو ایلمشلر ایدی .

بلغارستان پرنسنك وراثتی

کرك ایاستفانوس وکرك برلین عهدنامه‌سی بلغارستان پرنسنك صفت وراثت ویاصفت انتخابیه‌سی حقنده شبهه‌یی داعی اوله‌جق برصورتده تحریر ایدلمشدر . بو مسئله‌یه دائر اولان احکامدن صفت وراثت بولندیغی استنباط ایدلمکده اولوب قونغره دخی بومعنایی مراد ایتمشدر . فقط بو معنا فی الحقیقه دولت علیه ایچون اك فائده‌لو اولانمیدر ؟ بوراسی جای ترددر . امارت ایچون بر اثر ضعف دیمك اولان پرنس انتخابی کیفیتی باب عالی‌یه اجرای نفوذ وامارت مصالح داخلیه‌سنه مداخله ایتمك ایچون وسائط تهیه ایتدیره‌جکی جهتله عدم وراثت اصولنده محسنات اولدیغی سرد وبیان ایدلمکده‌در . اکر دولت علیه بلغارستان حاکمیتنی بتکرار استحصال انتظارنده بولنمش وبرپرنس انتخابی کندو نفوذندن غیری برطاقم نفوسلره قبو اچامش اولسه ومادامکه بلغارستانك تشکلنه ممانعت ایدیله‌مامشدر ارتق روسیه‌نك اوروپایی ضمیمهٔ ممالك ایتمك تصورنده بولندیغی پیش نظر مطالعه‌یه النوبده امارت مذکوره‌یه ممکن اولدیغی قدر تقویت ویرمك مناسب اولمسه ایدی بالاده ذکر اولنان دلیل مظهر حسن قبول اولور ایدی . بوکونکی کونده دولت علیه‌نك اك بیوك منافعی بوجهتده روسیه‌نك زیاده‌سیله اجرای نفوذ ایتمسنه برسد حائل چکمك وبلغارستانك بالقان شبه جزیره‌سنده‌کی امارات سائره واسلاو اهالی ایله التحاقه میال برمحل اولمسنه مانع اولمقده متصوردر ،

بناءً علی ذلك وراثت حقوقنی حائز بر امارت تاسس ایتمسی انفا سرد وبیان اولنان ایکی منفعت صحیحه‌نك حصولنی انتخاب ایله تشکیل ایدیله‌جك بر امارتدن زیاده تأمین ایدر چونکه هر انتخابده آرای عمومیه دولت علیه‌نك منافعنه مخالف بر طاقم افکاره تبعیت ایدرك یا قومشو برپرنس ویاروسیه‌لو برنامزد برعسکر برمحررك والحاصل کندو خاندانی

تفكر ايتمكسزين يالكز افكار خود سرانه‌سنى واطمئنان شخصيسنى وياخود تعهدات واقعه‌سنى پيش نظر مطالعه‌يه اله‌جق بر ذاته معطوف اولمق تهلكه‌سنه اوغرامسندن قورقيلور. فقط حق توارثه مالك بر پرنس عائله‌سى اولور ايسه بويله برعائله كندو استقبالنى امارتك استقبال ورفاهى ايله توأم بيله‌جكندن اجنبى نفوذينه تبعيت ايتامكى البته دها زياده منفعتلى عد ايدوب حال حاضرك دوامى افكارينه بالطبع ميل ايدر. بوصورتك بلغارستانه دها زياده قوت ويره‌جكى دركار اولمقله برابر بلغارستانك برطاقم تحريكانه موقع ومحل اوله‌رق ايلروده برتهلكهٔ صحيحه تولد ايتامسى خصوصنده دولت عليه‌يه امنيت بخش اولور. اشبو مطالعاته مبنى دولت عليه مرخصلرى شوصورت تسويه‌يى قبوله ميال بولندقلرندن مارکى دوسالسبورى ايله صورت غير رسميه‌ده وتعاطئ افكار قبيلندن اوله‌رق وقوعبولان مكالمه‌لرنده مطالعهٔ مذكوره‌نك قبول وعدم قبولى حقنده اتيان راهين ايتلريله سالسبورى ايله اودوروسل بلغارستان پرنسنك حقوق وراثتى حائز اولمسى باب عاليجه دها آزضررى موجب اوله‌جغى مطالعه‌سيله بونى ترويجه مساعد كورنمشلردر. نه چاره‌كه دولت عليه مرخصلرى باب عالينك اوته‌دنبرو حق وراثت حقنده‌كى افكار ومطالعه‌سى مساعداولمديغنى بيلورلر ايدى. چونكه سلطنت سنيه مملكتين وصربستان امارتلرينه حق وراثتى ايستميه‌رك مجبوراً ويرمش اولمغله باب عالى‌نى شو مطالعه‌سندن دوندرمك وقته محتاج اولوب بوكا ايسه زمان مساعد اولمديغندن قطع نظر روسيه‌لولر مسئله‌نك حق وراثتى قبول صورتيله حل اولنمامسى اياستفانوسده باب عالينك وقوع بولان طلبندن نشأت ايلديكنى بيان ايتمشلر ايدى. روسيه‌لولرك بو تبليغى صميمى اولمامق محتمل ايسه‌ده خصوص مذكور حقنده باب عاليجه ويريله‌جك قرار معلوم اولمديغندن اورته‌يه بويله برمسئله چيقارلمامق وحكومت متبوعه‌لرينك تصويب ايدوب ايتميه‌جكندن اولجه امين اولمدقلرى برطريقى اختيار ايتامك دولت عليه مرخصلرنجه قواعد احتياطيه‌يه دها موافق كورنمش ايدى.

بلغارستان امارتنك دولت عليه‌يه درجهٔ ارتباطنه دائر احكام

بلغارستان امارتنك درجهٔ ارتباطنه دائر اولان احكام دخى دولت عليه مرخصلرى ايچون جداً دوشونيله‌جك برشى اولوب چونكه ارتباط تعبيرى بوكونكى كونده واضح برمعنايى شامل دكلدر. باب عالينك وذات حضرت پادشاهينك بوندن اقدم مملكتين وصربستان

حقندهکی مناسباتیله تطبیق ایدیلهجك اولور ایسه تعبیر مذکورك برطاقم بتمز وتوکنمز مشکلات وتفسیراتی تولید ایتمکدن بشقه بر شیئه یارامدیغی میداندهدر . المانیاده بولنان پرنس وقراللر ایمپراطورك تحت تابعیتنده اولیوب مستقل کبی بولنمقدهدرلر . مع مافیه عصر حضرك ایجاب ایتدیردیکی درجهده کندولری المانیا ایمپراطورلغنه روابط معینه ایله مربوط اولوب مذکور ایمپراطورلغك تابع صحیحی اولمقدن زیاده اتحاد وازدیاد سطوت وشوکتنه خادم اولیورلر . دولت علیه مرخصلری درجهٔ ارتباط تعبیر غیر صریحنك بوکبی بر مناسبت ایله تعین ایتمسنی ارزو ایدرلر . وتعبیر مذکورك ابقاسنه اصلا اهمیت ویرمزلر ایدی . اشبو مقصدی استحصال واول امرده قونغرهنك تطویل مذاکرات ایتمسنه بادی اولهجق برمسئلهنك میدانه چیقارلمسندن طولایی پرنس بسمارقك حس ایدهجکی نفرتك اوکنی المق ایچون اوستریانك مظاهرتی امر طبیعی اولمغله دولت علیه مرخصلری بوبابده دولت مشار الیها مرخصلرینك افکارینی ارامشلر ایسهده الدقلری جوابدن اوستریانك بلغارستان امارتی ایله جریان ایدهجك مناسبات مستقبلهسی ذاتاً مصمم اولمغله باب عالینك اتخاذ ایلیهجکی ویاخود روسیهدن بشقه بررقیب بولهجغنی امید ایتدیکی برطریقده اظهار تقدم ایتمیهجکی اکلاشلمغله دولت علیه مرخصلری بو بابده اجرای تشبثاتدن صرف نظر ایتمشلردر .

برلین معاهدهسنك بلغارستانه دائر اولان احکامنك ایاستفانوس معاهدهسی احکامندن خیرلو اولدیغی

بلغارستان حقنده قونغرهجه ویریلان قرار البته ایاستفانوس معاهدهسندن خیرلودر . روم ایلیده واقع ممالك شاهانهنك درت جزئندن اوچنی شامل بولنهجق وممالك شاهانهیی ایکیه بولهجك ودرسعادت قپولرندن بدأ ایله بوسنهیه قدر منتهی اولهجق وکرك قرهدکز وکرك اطهلر دکزندهکی سواحلی دولت علیهنك دست ادارهسندن نزع ایدهجك وبونلر ایله برابر برده روم ایلیده قالهجق ممالك قابلهیی حدود طبیعیه ومدافعات ممکنه وطرق رابطهدن عاری وکویا بلغارلری عن قریب الزمان پای تخت سلطنت سنیهیی وبوغازلری ضبط ایتمکه قادر کبی براقهجق بربلغارستان تشکل ایدهجك یرده یالکز بالقانلرك شمالنده محدود بربلغارستان تأسس ایلمش ودولت علیه برخط مدافعهٔ طبیعیه ایله قره دکز سواحلنك

قسم اعظمنه واطه‌لر دکزینك بالجمله سواحلنه یکیدن مالك اولمش وبتون ماکدونیا قطعه‌سی یعنی جغرافیا واصول اداره نقطهٔ نظرنجه ممالك شاهانه‌نك قلبی مثابه‌سنده بولنان ایالات طوغریدن طوغری‌یه زیر ادارهٔ دولت علیه‌ده ابقا ایدلمش وممالك شاهانه جسم واحد حکمنده براغیله‌رق روم ایلیٔ شرقی ولایتی دخی قزانلمشدر. فی الواقع روم ایلیٔ شرقی ولایتنك تأسیسنه دائر اولان شروط واحکامدن ولایت مذکوره‌نك طوغریدن طوغری‌یه زیر ادارهٔ حضرت پادشاهیده بولنه‌جغی استنباط اولنه‌من ایسه‌ده احکام مذکوره حاکمیت سلطنت سنیه‌نك ولایت مذکوره‌ده محکم برصورتله تقرر ایتمسنه دخی مانع اوله‌میه‌جقدر.

قسم رابع

بوسنه وهرسك

بلغارستان امارتی ایله روم ایلیٔ شرقی ولایتنه دائر مذاکرات ختام بولور بولماز قونغره‌نك یدنجی اجتماعنده پرنس بسمارق کلامه آغاز ایله بوسنه قطعه‌سنه وامارتلرك تبدلات اراضیسیله استقلالیتنه ویونان ایشلریله طونه‌یه متعلق مسائلدن ماعدا حل وتسویه ایدیله‌جك برشی قالمدیغنی سرد واتیان ایلمش وبو مسئله‌لرك حل وتسویه‌سی کندوسنجه بر مشکلات تولید ایتمیه‌جك کبی کورنمکله نهایت برایکی اجتماعده قونغره اکمال وظائف ایده‌بیله‌جکی امیدنده بولندیغنی افاده ایتمشدر. رئیسك ایراد ایتمش اولدیغی مقالات بووجهله اولوب مطبوع ضبطنامه‌لرده خیلیدن خیلی‌یه تعدیل ایدلمشدر. بوندن ماعدا ضبطنامه‌ده کله‌جك اجتماعده موقع مذاکره‌یه قونیله‌جق مسائل بوسنه قره طاغ صربستان رومانیا اولدیغی کوسترلمشدر. مع مافیه موقع مذاکره‌یه قونیله‌جق مسائلك بروجه مشروح تعیینی مؤخراً قرار کیر اولوب چونکه دولت علیه مرخصلری بوسنه مسئله‌سنك شمدیلك مذاکره‌یه قونلماسی ضمننده صرف مقدرت ایتمشلر ایکن سکزنجی اجتماعدن برقاچ دقیقه اول رئیس مجلس بوسنه مسئله‌سنه اوکون باقیله‌جغنی افاده ایتمشدر.

بوسنه مسئله‌سنك مقدماتی رایخشتاد ملاقاتی ایغناتیفك مأموریتی قونغره‌دن اول قونت زیچینك تشبثاتی اوستریانك بوسنه قطعه‌سی استیلاسنی تأمین ایتدکدن صکره قونغره‌یه اشتراك ایلمسی

بوسنه مسئله‌سنك اساسی بیك سكز یوز یتمش التی سنه‌سی حزیرانده ایمپراطورلرك رایخشتاد شهرنده وقوع بولان ملاقاتلرنده تقرر وتعین ایتمش وبریسی پرنس غورچاقوف ودیگری قونت اندراشی طرفندن قورشون قلمی ایله یازیلوب رایخشتاد شهرنده بینلرنده تعاطی قلنمش اولان ایکی قطعه ورقهٔ رسمیه‌نك صورتلری بعض سیاسیونك منظوری اولمشدر . محررات مذکوره‌ده دولت علیه ایله روسیه بیننده برحرب ظهوری حالنده بساراببا قطعه‌سنك روسیه‌یه ترك واعاده‌سیله اوستریانك بوسنه وهرسك جهتندن توسیع اراضی ایلمسی قبول اولنمش‌ایدی. مباحثات رسمیه وخصوصیه اثنالرنده لورد سالسبوری‌نك وقوعبولان افاداتندن انكلیزلرك دخی درسعادت قونفرانسی زماننده افكار مذکوره‌یه متمایل بولندیغی اکلاشلمشدر ایاستفانوس معاهده‌سندن صکره جنرال ایغناتیف ویانه‌یه عزیمتنده معاهدهٔ مذکوره‌نك احکام سائره‌سنه‌وبلغارستانك تشکلنه ممانعت ایتمامك‌شرطیله اوستریانك بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی ضمیمهٔ ممالك ایلمسنی دولت مشار الیهایه تحریراً تبلیغ وتکلیف ایلمش اولدیغی کبی قونغره‌دن مقدم وقوع بولوب قونغره‌یی تهیه ایتمش اولان مذاکرات اثناسنده اولا بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا دولتی جانبندن قطعیاً ضبطی قرارلشمش ومؤخراً اوستریا عسکری طرفندن اشغال ایدلمسی ضمننده اوستریا سفیری قونت زیچی طرفندن باب عالی نزدنده اجرای تشبثات اولنمشدر . اشبو ایکنجی صورت صادق ومحمد رشدی پاشالرك زمان صدارتلرنده نظر اعتباره الـه‌رق ترویجی جهتنه کیدلمش وباب عالی طرفندن ویانه قابینه‌سنه ارسال قلنان نوطه‌دن استدلال اولنه‌جغی‌وجهله بوبابده برمقاوله نامه لایحه‌سی بیله تنظیم اولنه‌رق (بعض تعدیلات جزئیه‌دن ماعدا) قونت زیچی طرفندن دخی قبول ایدلمش ایسه‌ده قونغره‌نك اجتماعی تقرب ایتدیکی زمان اوستریا دولتی طرفندن مقاولهٔ مبحوثه‌نك عقدندن صرف نظر ایدلمشدر . برلین معاهده‌سنك امضا اولندیغی کون دولت علیه مرخصلرینك اوستریا مرخصلریله وقوع

بولوب تحريراً غايت مهم بر بياننامه استحصالی منتج اولان ملاقاتده موسيو هايمرله‌دولت عليه‌نك اشبو بياننامه‌يی هيچ اولمز ايسه مكتوم طوتمسنی طلب ايلمش وبو ايشه دائر اوستريا ايله بشقه بردولت بيننده عقد اولنان ديكر برسند حقنده دخی بويله معامله ايدلمسی تقرر ايلديككنی افاده ايتمشدر. موسيو هايمرله‌نك افادهٔ واقعه‌سی ايله مقدما باب عالی ايله بر مقاوله نامه عقد وتنظيمی خصوصنده قونت زيچينك قونفره‌نك زمان انعقادنده كوسترمش اولديغی قيدسزلق يكديكريله تطبيق ايديله‌جك اولور ايسه اوستريا دولتنك درسعادتده برمقاوله نامهٔ عسكری عقدی مذاكراتنده بولنديغی اثناده برطرفدن دخی كندوسنك بوسنه قطعه‌سنه دخوليچون دها قطعی برصورت تداركی ضمننده بعض دولتلر ايله اويوشمش ايدوكنه اطمئنان حاصل اولور. اشبو اتفاق دولی حصول بولمديغی صورتده اوستريا دولت عليه‌نك تكليف ايلديكی مقاوله‌نامه‌يی امضا ايده‌جك اولديغی حالده‌قونفره‌دن براز اول اوستريا دولتی ديكر بردولت معظمه ايله خفياً برسند رسمی عقد ايدرك هرسك وبوسنه قطعه‌لرينك ترك ويا اشغالنی تأمين ايتمش اولديغندن ارتق كندوسنك باب عاليدن طلب ايتمش اولديغی براتفاقی استحصال ايتمكی لزومسز كورمشدر.

دول معظمه‌نك اوسترياية مساعد بولنمسی

دولت عليه مرخصلرينك برلينه مواصلت ايلدكاری زمان انكلتره مرخصلريله‌اوستريا مرخصی قونت اندراشی بوسنه وهرسك ايشلرنده متفق‌الافكار بولنمش اولدقلرندن بوسنه مسئله‌سنك انكلتره واوستريا دولتلری بيننده قطعياً حل‌اولنمش‌اولديغی تحقق ايتمش ايدی. بوبابده فرانسه وايتاليادن برشی بكلمك تمنیٔ محال قبيلندن اولوب المانيا ايسه اوسترياينك بالجمله تصوراتنی تصويب ايتمكده بولنديغی وروسيه‌نك دخی بوبابده معترض بولنمديغی جهتلرله دولت عليه مرخصلری باب عاليدن تعليمات طلب ايتمشلر ايسه‌ده قونفره‌نك ايكنجی اجتماعنده سائر دول معظمه‌نك بوبابده‌كی تمايلاتنی بالاطراف اكلادقلرندن ارتق اوسترياايله تنظيم ايدلمسی لازم كلان برصورت‌تسويه لايحه‌سنی باب عالی‌يه عرض ايتمشلردر. بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك اوستريا طرفندن اشغالی‌ماده‌سنی برطرف ايتمك احتمالی‌اولميوب بوبابده جانب دولت عليه‌دن ارائهٔ روی رضا اولنوب اولنمامسی دخی ويانه قابينه‌سنجه مساوی بولنديغی وبومسئله‌ده ياپيله‌جق برشی وار ايسه اوده قونفره‌جه ويريله‌جك قراره مسابقت

ایدرك منافع ممکنه‌نك استحصالنه سعی وغیرت ایدلمسندن عبارت اولدیغی اکلاشلمغله
دولت علیه مرخصلری اشبو مقصده وصول ایچون روم ایلی قطعه‌سنجه اوستریا دولتیله
تجاوزی وتدافعی براتفاق‌عقد ایتمك‌خصوصنی اساس اتخاذ ایدرك آتیده مندرج پروغرامی
تنظیم ایلمشلردر « بوسنه قطعه‌سنك هیچ اولمز ایسه نصفی دولت علیه‌ده قالمق اوزره
دالماچیا حدودنده کائن قضالردن برقاچنك اوستریا طرفندن اشغالنه موافقت ایده‌جکمزك
وعد اولنمسی فقط بوکا مقابل دخی اوستریانك برمعاهده تنظیمیله مواد آتیه‌یی تعهد ایتمسی
شویله‌که «اولا قره طاغك ارناوودلق وصربستان جهتلرندن هیچ برشی استحصال ایتمامسی
ثانیاً صربستانه ترك اولنه‌جق اراضی خیلیدن خیلی‌یه تقلیل اولنه‌رق بوسنه قطعه‌سنده‌کی
مستملکاتمزله مواصلاتك کاملاً تأمین ایدلمش اولمسی ثالثاً روم‌ایلی ولایاتنده قاله‌جق محللر
ایله اطه‌لر جسم واحد حالنده بولنه‌رق ومختاریت اداره کبی تشویشاته دوچار اولمقسزین
طوغریدن طوغری‌یه ادارهٔ دولت علیه‌یه تابع اوله‌رق ولایات نظامنامه‌سی حکمنجه بر
صورت مطرده‌ده اداره اولنمسی »

بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اشغالی مسئله‌سنه قونغره‌نك سرعتله برقرار ویرمسی
محتمل اولدیغندن دولت‌علیه مرخصلری بوبابده طلب ایلدکلری تعلیماتك بران اقدم‌ارسالنی
باب عالیدن نیاز ایتمشلر ایدی . ایرتسی کون الدقلری تلغرافنامه‌ده اوستریا دولتنك اشغال
خصوصنه دائر انکلتره والمانیا ایله‌متفقاً درمیان ایده‌جکی تکلیفه دولت علیه‌مرخصلرینك
قونغره‌ده اعتراض ایتماملری ضمننده کندولرینه اوامر لازمه‌نك اعطاسنی قونت زیچی
صدراعظم حضرتلرندن رجا ایلدیکی بیان اولنمش ومجلس وکلانك بوایشك مذاکره‌سیله
مشغول اولدیغی دخی بیلدیرلمشدر. متعاقباً بوسنه‌وهرسك قطعه‌لرینك قسماً ترکی تصورینه
دائر کلان جوابده قونت اندراشی‌یه بروجه زیر برتکلیف درمیان اولنمسی امر ایدلمشدر.
شویله‌که :

« بوسنه ولایتی کاملاً بزه قالمق شرطیله هرسکدن دالماچیا حدودنده کائن برقاچ
قضانك اشغال اولنمسنه موافقت ایده‌جکمزك اوستریالولره وعد ایدلمسی واول امرده
هرسك قطعه‌سنك برجزؤ صغیری ترك ایدلمکدن باشلانه‌رق اوته طرفدن تزیید مطلب
اولنور ایسه ترك اولنه‌جق اراضینك هرحالده هرسك جهتندن تزیید اولنمسی »

شو تعلیماتك‌خاتمه‌سنده اوستریانك تعهداتنه دائر مرخصلرك بالاده محرر اولدیغی‌وجهله
تکلیفنی اخطار ایلدکلری مواد دخی تصدیق اولنمشدر .

اشبو مأذونیتی استحصال ایدر ایتمز دولت علیه مرخصلری قونت اندراشی ایله سوزه کیریشوب کندوسنی وارنه‌نك تأخیرترکی کبی بعض خصوصانده دولت علیه‌یه موافق بولمشلر ایکن بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك قسماً ترك ایداسی اساسنه مبتنی اولان برفکره موافقت ایده‌میه‌جکنی افاده ایلمشدر .

چونکه مشار الیهك نیت وافکاری یکی بازار سنجاغنی دخی اشغال ایدرك قره طاغ ایله صربستان بیننه ممتنع المرور برسد چکمك اولدیغی تبیین ایدوب دولت علیه مرخصلری هرنقدر هرسك قطعه‌سنی کاملاً ترك ایتمکی تکلیف وبوسنه‌دن ترك اولنه بیله‌جك محللری بالتدریج تزیید ایلمشلر ایسه‌ده هیچ برنتیجه استحصالنه موفق اوله‌مامشلردر . بوتکالیفك رد اولنمسی ایسه بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك ویکی بازار سنجاغنك عمومی اوستریا دولتی طرفندن اشغال ایدلمسی خصوصی بدایت مسئله‌دنبرو المانیا وانکلتره دولتلری جانبندن موعود بولنمسندن نشأت ایلدیکی تحقق ایتمشدر . قونت اندراشینك وارنه حقنده کوستره‌جکنی وعدایلدیکی مظاهرتك صمیمی اولوب اولمدیغی بحثنه کلنجه بونك ماهیتی وعد مذکورك ایرتسی کونی انعقاد ایدن مجلسده لورد سالیسبوری طرفندن روم ایلی شرقی‌یه دائر درمیان اولنوبده وارنه‌نك بلغارستانه ترکنی متضمن اولان تکلیفك بتون امیدلری محو ایتمش اولمسیله تبیین ایدر. مسئله‌نك کنهنه واقف اولان وهر حالده وارنه حقنده طرفکیرمز اوله‌جغنی تأمین ایدن (اصلا طرفکیرمز اولمامشدر) اوستریانك دولت علیه مرخصلرینی بویله خیالاتده بولندیرمسی بوبابده شدتله ممانعت کوسترلمسنك اوکنی المق مقصدندن ایلرو کلمشدر .

دولت علیه مرخصلری شو موفقیتسزلکلرینی باب عالی‌یه بیلدیردکلری اثناده اوستریا مرخصی قونت اندراشی اشغال مسئله‌سنه دائر قونغره‌ده ایراد ایلیه‌جکی تکلیفه ممانعت اولنمامسنی وبوخصوصده برمخالفت کوستریله‌جك اولور ایسه منافع دولت علیه‌یی کلیاً اخلال ایده‌جکی جهتله ارتق قونغره‌نك ویره‌جکی قراره مطاوعت ایله اکتفا اولنمسنی وعکس حالدن ترتب ایلیه‌جك مسئولیت عظیمه‌نك مطالعه قلنمسنی دولت علیه مرخصلرینه بیلدیرمشدر .

قونغره بلغارستانه دائر مذاکراتی اتمام ایلدیکی صره‌ده باب عالیدن دولت علیه مرخصلرینه وارد اولان تلغرافنامه‌ده مجلس وکلاجه کندولرینه ویریله‌جك تعلیمات حقنده ایکی کوندن برو اجرای مذاکرات ایدلمکده ایسه‌ده هنوز برقرار ویریله‌مدیکی بیان قلنمغله برابر افکار عمومیه‌نك غلیانده بولندیغی برزمانده بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا

اردولری طرفندن اشغال اولنمسی ذات حضرت پادشاهینك نظر نفرت ایله کورمکده اولدقلری وصدراعظم حضرتلرینك دخی تمامیله افکار وحسیات شاهانه یه اشتراك ایتمکده بولندیغی ودرسعادتده مقیم اوستریا سفیرینه بوسنه قطعه سنك کاملاً اشغالیله هرسك قطعه سندن قطعیاً صرف نظر ایدلمسی وبوکا مقابل اوستریا دولتنك دخی براین معاهده سیله تقرر ایده جك صورتده اوروپاده کائن ممالك عثمانیه نك تمامیتنی محافظه ومدافعه ایتمکی وبوسنه یی بر مدت معینه ظرفنده تخلیه ایلمکی تعهد ایتمسی تکلیف اولندیغی واوستریا سفیری تکالیف واقعه یی رد ایلدیکی جهتله دولت علیه مرخصلرینه تعلیمات لازمه کوندریله جکی بیلدیرلمش ومتعاقباً دخی درسعادتده بونك ایچون فوق العاده بر مجلس انعقاد ایده جکی بیانیله قونت اندراشی یه باب عالی نامه رجا ایدرك حزیرانك یکرمی طقوزنجی جمعه ایرتسی کوننه قدر مسئله نك قونغره یه قونلمسنك تأخیر ایتدیرلمسی امر اولنمقله برابر بونك دولتین بیننده تسویه سی مأمول اولدیغی اشعار قلنمشدر . دولت علیه مرخصلری درحال قونت اندراشی یه مراجعتله بوسنه مسئله سنك تأخیر مذاکره سنی التماس ایتمشلر ایسه ده مشار الیه یأس وامید بیننده برلسان قوللانمقله اکتفا ایلمشدر . دیکر طرفدن قونت اندراشی انکلتره مرخصلرینك عثمانلی مرخصلرینی اوستریا لهنده تضییق ایتملرینه صرف مساعی ایلدیکندن لورد بیقونسفلد وسالسبوری اوستریانك بوسنه وهرسك قطعه لرینی اشغال ایتمسی مسئله سنه مخالفت کوستریله جك اولور ایسه هم اوستریایی مغبر ایتمش وهمده انکلتره یی دولت علیه نك منافعنی التزامدن واز کچیرمکه اجبار ایلمش اوله جقلرینی دولت علیه مرخصلرینه صورت قطعیه وواضحه ده سویلدیلر . علی الخصوص لورد بیقونسفلد دولت علیه جه مخالفت وقوعنده انکلتره نك قونغره ده کی پولتیقه سی زیر وزبر اوله جغنی وکندوسنك حکومت عثمانیه نك محب قدیمی وطرفدار مشهوری بولنمق صفتیله بو مسئله حقنده قونغره جه ویریله جك قراره مطاوعت ایله دولت علیه نك اوروپا قطعه سنده سلامتنی موجب اوله جق بویله بر نقطه ده حکومت عثمانیه یه معاونت ایتمسنه محل براقلرینی عثمانلی مرخصلرندن رجا ایتمشدر .

دولت علیه مرخصلری ایتالیا مرخصلری نزدنده اجرای تشبثات ایلدیلر ایسه ده بوندن دخی بر نتیجهٔ مقبوله حصول بولمامشدر . مع هذا ایرتسی کونکی اجتماعده اتخاذ ایده جکلری خط حرکته دائر اللرنده بر تعلیمات بولنمدیغی مثللو انکلتره ایله اوستریانك تضییقات واخافاتنه هدف اوله جقلرینی والمانیانك علیهلرنده ودول معظمهٔ سائره نك علم بیقیدیده بوله جقلرینی مشاهده ایتملرندن طولایی فوق الغایه دوچار اضطراب اولمشلر

ایدی . چونکه اوارالق بلغارستان مسئله‌سندن بشقه مسائل هنوز حل وتسویه اولنمامش وبلغارستان ایشلری ایچون دخی برشی قلمه المامش اولدیغندن کندو طرفلرندن ولو جزؤی اولسون وقوعبوله‌جق برسوء حرکت بوسنه مسئله‌سی ومسائل سائره حقنده قونغره‌نك دولت علیه علیهنه برقرار متجلدانه‌سنی دعوت اتمش اوله‌جنی آشکار ایدی .

باب عالیدن تعلیمات ورودی و٢٨ حزیران تاریخنده انعقاد ایدن قونغره ضبطنامه‌سنك اچیق قالمسی

او اثناده باب عالیدن کلان ایکی قطعه تلغرافنامه‌نك بریسی قونت اندراشی بوسنه‌نك اشغالی تکلیفنی قونغره‌یه عرض ایتمکده اصرار ایلر ایسه مخالفت ایدلمسنی آمر وبو حالده ایراد ایدیله‌جك ادله‌یی حاوی ودیکری لورد سالسبوری‌یه سورت خصوصیه‌ده باب عالینك تبلیغ مخالفتنی محتوی ایدی . حتی ایکنجی تلغرافنامه‌ده بولندیغمز حال وموقعی نظر اعتباره السونلر بوسنه اهالئ اسلامیه‌سنك اوستریا اردولرینی حسن قبوله میال اولوب اولمدیغنی بیلمدیکمز کبی برطاقم قاریشقلقلر ظهور ایدوب اتمیه‌جکنی وبلکه بیهوده یره سفك دماء وقوعبولوب بولمیه‌جغنی بیله‌مز » عباره‌سی مندرج ایدی .

دولت علیه مرخصلری درحال لوردسالسبوری‌یه وبیقونسفیلده مراجعت ایله‌الدقلری تعلیماتی تبلیغ ایدرك هیچ اولمز ایسه مذاکراتك بر ایکی کون صکره‌یه تعلیقی ضمننده اجرای نفوذ ایتملرینی نیاز ایتمشلر وبومدت ظرفنده برائتلاف حصولی امیدنده بولندقلرینی سویلمشلر ایسه‌ده لورد بیقونسفیلد بارد برصورتده باب عالینك قراری پك از عقللی بر مجلس قراریدر . بشقه برشی دیه‌م دیمش ولورد سالسبوری اموزلرینی قالدیره‌رق « بن برشی یاپه‌مم سز کندوکزه هرشیئ یاپه‌بیلورسکز زیرا بیلورم که هیچ برشی یاپه‌مزسکز حکومتکزك بوانیقه‌سی کندوسنك الك صریح واك بدیهی اولان منافعنی طانیمامقدن عبارتدر» دیه‌رك چکلمشدر. بونك اوزرینه دولت علیه مرخصلری قونت اندراشی‌یه مراجعت ایله اچیقدن اچیغه اختلافده بولنه‌جقلرندن مسئله‌نك تأخیر مذاکره‌سنه موافقت ایتمسنی التماس ایتمشلر ایسه‌ده قونت اندراشی پرنس بسمارقه تقرب ایدرك برایکی سوز تعاطی ایلدکدن صکره دولت علیه مرخصلری نزدینه کلوب طرف ریاستدن بوکون موقع مذاکره‌یه قونیله‌جق موادك برنجیسی بوسنه وهرسك مسئله‌سی اولدیغندن ارتق بونی تأخیر ایتمك

ممکن اولمدیغنی واکر دولت علیه مرخصلری جوابلرینی بشقه برکونه تعلیق ایتمك ایسترلر ایسه حقلرنده خیرلو اوله‌جغنی افاده ایتمش وتعلیماتلرینی هنوز مطالعه‌یه وقتلری اولمدیغنی قونغره‌ده بیان ایتملرینی شدتله توصیه ایلمشدر . دولت علیه مرخصلری ایسه اشبو ایکی تکلیفی بالطبع رد ایلدکلرندن همان مجلسه کیرلمشدر .

حزیرانك یکرمی سکزنجی کونی انعقاد ایدن قونغره‌نك سکز نومرولی ضبطنامه‌سی کوزدن کچیریلور ایسه دولت علیه مرخصلری حاضرلانتق وافکارلرینی طوپلامق ایچون وقت بوله‌مدقلری وهرطرفدن برطاقم قوتلی خصما جانبندن هجوم التنده بولندقلری حالده هیچ بردولتی مقنع ایده‌مکسزین وذاتاً کرکین اولان معاملاتی یکیدن وخامته اوغراتمقسزین دولت علیه‌نك منافعنی اللرندن کلدیکی قدر مدافعه ایدوب ایده‌مدکلری سهولتله اکلاشیلور.

لورد سالسبوری ایله پرنس بسمارقك نطقلری وقونت اندراشینك دخی برمدتدنبرو بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده ظهور ایدن اویغونسزلقلردن طولایی اوستریانك دوچار اولدیغی مصائبی شرح وبیان ایله بوکا برچاره بولنمسی ضمننده اوروپانك حکم وقرارینه مراجعت ایلدیکنه دائر اولان نطقی تحریری بولنمسی ولورد سالسبورینك ولایات مذکوره‌نك اوستریا دولتی طرفندن اشغال واداره اولنمسنی بلا تردد تکلیف ایلمسی وپرنس بسمارقك بونی تصویب ایتمسی شوقرارك اولجه تهیئه ایدلمش اولدیغنی اثباته کفایت ایلر .

اوستریانك بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی اشغال ایتمسی تکلیفنده نه سببه مبنی مسابقت کوسترمش اولدیغنی سؤال ایدنلره لورد سالسبوری بویله برتکلیفك وقوعی لابد اولدیغندن بونك انکلتره دولتی طرفندن درمیان اولنمسی المانیا دولتی جانبندن اورته‌یه قونلمسندن زیاده سیاسةً فائده‌لی اولدیغی جوابنی اعطا ایتمشدر. بومعذرت ایسه پك واهیدر. قونغره‌ده پرنس بسمارقك رأینه تبعیت ایده‌مکسزین بیان افکاره جرأت ایدن انجق ایتالیا مرخصی قونت قورتی ایدی . مومی الیه بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اشغالی مسئله‌سنجه اوستریا دولتنك نه نقطهٔ نظرده بولندیغنی تعبیرات غیر صریحه ایله سؤال ایتمش اولدیغندن قونت اندراشی اول امرده پرنس بسمارق طرفنه توجه ایدرك وبعده قونت قورتینك کوزلرینك ایچنه باقه‌رق « ایتالیا مرخصی افندی اوستریا دولتی بوسنه ایله هرسکی اشغال ایتمکله اوروپا نقطهٔ نظرنده بولنور . بشقه برشی سویلیه‌جکم یوقدر » دیمشدر . اشبو جواب قونت قورتی‌یه فوق العاده تأثیر ایتمکله مدافعه‌سنه تصدی شویله طورسون اجتماعات اخیره‌ده بیله نه کندوسی ونه رفیقی اولان ایتالیا سفیری قونت دولونه اغزلرینی اچامشلردر .

ودولت عليه مرخصلرى اشغال خصوصنك صورت موقته‌ده اولمسنى تكليف ايتملرينى ايتاليا مرخصلرندن التماس ايلدكلرنده قونت قورتى بوبابده بر شى يابه‌ميه‌جغنى وطرفندن واقع اوله‌بيله‌جك مداخله داعئ محاربه عد اولنه‌جغى لندوسنه اخطار اولنديغنى افاده ايتمشدر.

روسيه مرخصى قونت شوالوف يكى بازار سنجاغنك اشغالى حقنده تعليماتى اولمديغنى اثبات ايله يكرمى درت ساعت مدت طلب ايتمكله پرنس بسمارق «ايستنيلان مدتى ويرمكه مجبورم. فقط عن قريب اون ماه اوله‌جق بومسئله‌يى اوستريالولر ايله مذاكره ايديورسكزده حالا براتفاق حاصل ايده‌مديكز عجبا كله‌جك شو يكرمى درت ساعتده برشيئه موفق اوله‌بيله‌جكميسكز» جوابنى ويرمشدر.

مع هذا اتفاق همان حصول بولمش وقونت شووالوف كيفيتى قونغره‌يه تبليغه مسارعت ايلمشدر. ديكر طرفدن پرنس بسمارقك رسمى ضبطنامه‌يه درج اولنميان مطالعه‌سى بوسنه ويكى بازار سنجاغى مسئله‌سنك مدت مديده‌دنبرو روسيه واوستريا دولتلرى بيننده مذاكره ايدلمكده اولديغنى اثبات ايدوب على الخصوص يكى بازارك اشغالى مسئله‌سى ايكى سنه‌دنبرو دولتين مشار اليهما بيننده مذاكره ايدلمكده اولديغنى سويلمسنه نظراً تاريخ مذكورك رايخشتاد ملاقاتى زماننه مصادف اولمسى لازم كليور. دولت عليه مرخصلرينك مدافعاتنه كلنجه بوسنه وهرسك قطعه‌لرينه اوستريا اردوسنك دخولندن طولانى اهل اسلام ايله طبيعى الوقوع اوله‌جق مبارزاتى حقيله ميدانه قويمقلرى ظن ايديله‌بيلور ايسه‌ده دولت عليه‌نك خصماسى اولبابده وقوعبوله‌جق مدافعاتك حكم وقوتنى تغيير وتحريف ايدرك بوندن بوسنه وهرسك اهالئ مسلمه وغير مسلمه‌سنك حصول مساواتى عديم الامكان اولديغنك ضمناً اقرار واعتراف ايدلديكنى وتعصب معناسنه حمل اولنه‌جق حسباتى درپيش ايدرك بتون اوروپايى اخافه ايتمك ايستديكمزى استخراج ايده‌جكلر ايدى.

بالخصوص بلغارستان وروم ايلئ شرقى تشكيلاتى مسئله‌لرى اوزرينه جريان ايدن مذاكرات ومكالماتده مناسبات مليه ومذهبيه‌نك قونغرجه منحصراً اوروپا منافعيله متناسب اولمسى التزام اولنديغى وبك چوق اهالئ غير مسلمه زير ادارهٔ دولت عليه‌ده براغلديغى حالده ارتق بوسنه وهرسك طرفلرنده اهالئ اسلاميه‌نك برخرستيان حكومتنه تابع اولمسى عديم الامكان وقبوله غير شايان اولديغى واديسنده ايراد اولنه‌جق ادله‌نك معقول عد اولنميه‌جغى بديهى ايدى. ايشته بوكبى اعتراضاته هدف اولمامق ايچون دولت عليه مرخصلرى منحصراً حقوق عموميه‌يه وقواعد عدل وحقانيته مستند دلائل ايراد ايتمشلر ايدى.

حتی حزیرانك یكرمی سكزنجی كونی انعقاد ایدن مجلسك نتیجهٔ مذاكراتنده دولت علیه‌نك فكر قطعیسی درج اولنمق اوزره ضبطنامه‌نك اچیق براغلدیغی پرنس بسمارق طرفندن افاده اولنوب بناءً علیه اوروپانك مقرراتنه مخالف برشی درمیان قالنه‌جق اولسه چونكه پرنس بسمارق دول معظمه‌یه باب عالی‌یی ایشه قارشدیرمیه‌رق كندو منافعلرینی تسویه ایتمك حقنی محافظه ایتدیرمش اولدیغندن بركونه فائده‌یی مفید اوله‌مز ایدی .

دولت علیه مرخصلرینك مخالفتدن تكون ایدن احوال وخیمه

اجتماع مذكوردن صكره اوستریا وانكلتره مرخصلری دولت علیه مرخصلرینه بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اشغالنه مخالف بولنملرندن طولایی شدتله هجوم ایدوب ولورد بیقونسفلد ارتق نصیحتله اكتفا ایتمیوب اچیقدن اچیغه اخافه‌یه تصدی ایتمش وعثمانلی مرخصلرینی انكلتره تصوراتنه مشكلات ایراث ایلدكلرندن ودولت علیه‌یی نه امارتلره ونه‌ده یونانستانه قارشو مدافعه ایده‌میه‌جك برموقعه قویدقلرندن طولایی اتهام ایتمش ایدی . وبوكا علاوةً « دولت علیه برلینده جریان ایدن احوالدن برفكر تام حاصل ایده‌مدیكی جهتله كندو منافعنی طانیمامقده وسوحته‌لردن بشقه كیمسه‌دن تضمین قبول ایتمامكده بردرجه‌یه قدر معذوردر . فقط قونغره‌یه كوندردیكی مرخصلر ایشلك وخامتنی تمامیله تقدیر ایده‌جك برحالده بولنملری لازم كلور ایدی » دیه‌رك انلر حقنده پك‌زیاده عنف وشدت كوسترمش ایدی شو احوال اثناسنده بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا دولتی طرفندن اشغالی موقت اولدیغنی تأمین ایدوب ایتمیه‌جكی لورد بیقونسفلددن سؤال اولندقده مشار الیه « شمدیلك موقت وقطعی سوزلرینی قاله المغه محل اولمیوب بویله برمسئله احداثی قواعد احتیاطكاری‌یه منافیدر . فقط اوسترپانك بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی اشغال ایتمسنه مساعده اولنور ایسه ایلروده دولت علیه‌جه اوستریادن ایضاحات قطعیه طلب ایتمكه مساعد احوال ظهورنده اساس مسئله‌یه كیریشه بیلمك احتمالی ضایع اولمز » دیمشدر .

اجتماع مذكورك ایرتسی كونی پرنس بسمارق دولت علیه‌نك موافقتنی بكلمكسزین اوستریا عسكرینك همان بوسنه‌یه دخول ایتمسی ضمننده اجرای تشبثات ایلدیكی وانكلیزلر دخی برقاچ كون صكره بسمارقك شو فكرینه اشتراك ایتدكاری حالده اوستریالولرك تردد كوسترمكده بولندقلری استخبار اولنوب بودخی یالكز تهیئات عسكریه‌لرینك اكمالیچون

زمان قزانمقدن نشأت ایتمش ایدی . والحاصل پرنس بسمارقك مقالات وتشبثات شدیده‌سی
ولورد بیقونسفیلدك سرزنش واخافه‌سی احوالك وخامتنی اثبات ایدرك بوكا نصل اولور
ایسه اولسون برچاره بولنمق لزومی تحت اهمیتده كورنمش ایدی . بناءً علیه دولت علیه
برنجی مرخصی اوستریا دولتی طرفندن اشغالك لزوم ویا عدم لزومنه جریان وقوعاته كوره
حكم ایتمك اوزره بوسنه وهرسك قطعه‌لرینه براوروپا قومیسیونی اعزامنك قونغره‌یه
تكلیفنی باب عالیدن استیذان ایدوب اشبو قومیسیونك بوسنه وهرسك قطعه‌لریچون طرف
دولت علیه‌دن وعد اولنان اصلاحاتی مراقبه ایتمسی وبرمدت معینه‌ده اصلاحات موعوده
اجرا اولنمز ویا اولنه‌مز ایسه اوزمان اشغال بحثی اوزرینه استحصال چارهٔ ائتلافه
باقیله‌جغنك اخطاری صورتنی دخی یازمش وقونغره بوفكری قبول ایدر ایسه وخامت
احوالك اوكی آلنمش اوله‌جغی كبی عكس تقدیرنده دولت علیه‌نك كوستردیكی مقاومتده
حقلی اولدیغنه بردلیل كوسترلمش بولنه‌جغنی بیلدیرمش ایسه‌ده باب عالیجه اشغال خصوصنده
ایقاع مخالفت دولتلرك اجرای قراردن عدوللرینی داعی اوله‌جغی ظنی حاصل اولدیغندن
برنجی مرخصك اخطارات مشروعه‌سی برمدت جوابسز قالوب نهایت اوستریا اردوسی
بوسنه حدودینی تجاوز ایتدكدن وارتق ذكر اولنان تكلیفك اوستریالولری سرای بوسنه
اوزرینه یورومكدن الیقویه‌میه‌جغی تحقق ایلدكدن صكره مساعده‌یی حاوی برجواب
ویرلمشدر .

ایش بومركزده ایكن باب عالی‌یه بروجه بالا عرض مطالعات ایدن برنجی مرخص
الكساندر پاشا ایله ایكنجی واوچنجی مرخصلر بیننده اختلاف پیدا اولوب شویله‌كه
مرخصان مشار الیهما قونغره‌یی اداره ایدن دول معظمه بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك
اوستریا دولتی جانبندن اشغالی خصوصنده اصرار كوسترمكده اولملریله برابر انكلتره
مرخصلرینك معاملهٔ شدیده‌لرندن تكون ایده‌جك محاذیری درپیش ایله تلاشه دوشه‌رك
قونغره‌جه اچیق براغیلان ضبطنامه‌یی قپامغه مسارعت فكرنده اولدقلرندن بوسنه وهرسك
طرفلرینه براوروپا قومیسیونی اعزامنك تكلیفی هذا كرانی تعدیل ایتمیوب بلكه اكا ایراث
شدت ویرنس بسمارقك دولت علیه دول معظمه‌نك رأینه متابعت ایتمیه‌جك اولور ایسه
دول مشار الیهم كندو منافع مخصوصه‌لرینی تسویه ایده‌جكلردر دیمسندن ملحوظ اولان
تهلكه‌یی دعوت ایده‌جكنی اتیان ایلملریله دفعاً للاختلاف دولت علیه مرخصلری باب عالی‌یه
برتلغرافنامه كوندردیلركه مآلنده « قونغره‌ده بزه الك مساعد اولان دولتلر بوسنه وهرسك

ایشی ایچون بك زیاده اجرای تضییقات ایدییورلر وبونلر باب عالی طرفندن قونغرەنك رأینه مخالف حرکت اولنمسنك اوکی آلنمق لابد اولدیغنی واویله برطریقه کیدیله‌جك اولور ایسه قونغرەنك قطعی برشی یاپمغه مجبور اوله‌جغنی بیان ایلیورلر . بوبابده برطاقم اغتشاشات وخیمه‌نك اوکنی آلمق وممکن اولور ایسه وقت قزانمق ایچون باب عالی قونغرەنك افکارینه اچیقدن اچیغه مقاومت ایتمك ایستمدیکی حالده دولت علیه بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك استحصال اسباب آسایشی حقنده قونغره جانبندن سرد وبیان اولنان فکر ومطالعه‌یی جداً نظر اعتنا واعتباره آلمش وبوبابده طوغریدن طوغری‌یه ویانه قابینه توسیله ائتلاف حاصل ایتمك حقنی محافظه ایلمش اولدیغنك قونغره‌یه تبلیغی مناسب اوله‌جغنی بیلدیردیلر مرخصلرك اشبو مطالعاتی مجلس وکلاجه تنسیب اولنمقله برابر « ائتلاف حاصل ایتمك » فقره‌سنه اشغال خصوصنك بعدالائتلاف وقوعبوله‌جغنی تلمیحاً بر « اولجه » کلمه‌سی علاوه اولنه‌رق اکا کوره تلغرافله مأذونیت ویرلمش اولدیغندن دولت علیه مرخصلری امر اشغالك اهمیت عظیمه‌سنی ملاحظه ایله اوستریا بیننده عقد اولنه‌جق صورت تسویه اوروپا ناموس وحیثیتنك کفالتی تحتنده بولنمسنی اکلاتمق ایچون « دولت علیه قرار کیفیته امنیت کامله کوسترر » جمله‌سنی درج ایله باب عالیدن مأذون اولدقلری تبلیغاتی ایفا ایلدیلر .

لکن پرنس بسمارق مرخصلرك علاوه ایتدکلری جملهٔ تأمینیه‌یی ایکی دفعه تکرار ایتدیردکدن صکره قونت اندراشینك کوزلرینك ایچنه باقمش وقونت اندراشی دخی سکوت ایتمشدر .

بو اثناده اوستریا عسکرینك بوسنه‌یه کیره‌جکی محلنجه شایع اولمسندن طولایی تکون ایدن هیجان عظیمده براجنبی اردوسنك دخولنه مقاومت ایتمك اوزره اهالیٔ مسلمه‌نك خرستیانلرله برابر برنفر قالنجه‌یه قدر فدای جان ایتمکه قرار ویردکلرندن بحثله سلاحه طوراندقلری باب عالیدن مرخصلره بیلدیرلمش وبونك اوستریا مرخصنه سویلنلمسی یازلمش اولمغله مرخصلر قونت اندراشی ایله کوریشه‌رك « دولتینك ارزو ایتمدیکی برطاقم فنالقلرك ظهورینی منع ایتمك اوزره اشغال مصلحتیچون اولجه ائتلاف حاصل ایدلمسنك لزومنی تفهیم وتبلیغ ایلدیلر ایسه‌ده مشارالیه قونغرەنك مقرراتی اجرا اولنمق متحتم بولندیغنی افاده ایلدکدن صکره بوسنه وهرسکده غلیان افکاری موجب اولان احوال ایله بونك تسکینی ضمننده قبول واتخاذ ایدیله‌جك وسائطی باب عالیدن تحقیق ایتمسنی سفیرمز قونت زیچی‌یه بیلدیررم جوابیله اکتفا ایتمشدر .

بو اثناده جانب باب عالیدن دولت علیه برنجی مرخصنه کلان تلغرافنامه‌ده « هرنقدر
« بوسنه‌ده بولنان مأمورلرمزه اوامر قطعیه ومؤکده ارسالندن کیرو طورلمامقده ایسه‌ده »
« کندولری هیجان افکاری تسکینه موفق اوله‌میورلر . بناءً علی ذلک باب عالی اوستریا »
« دولت فخیمه‌سنك حسیات عالیه ومحبانه‌سنه مراجعت ایله بوسنه حقنده اولان تصوراتنك »
« موقع فعله قونلمسنی بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده متحداً اتخاذ اوله‌جق تدابیره دائر ویانه »
« قابینه‌سیله ائتلاف افکار ایتمکلکمزه دکین تأخیر ایتمسنی شدیداً نیاز ایدر . شوراسیده »
« محتملدرکه بالکه بو اثناده اوستریا مجارستان دولتی قطعتین مذکورتینك امن واسایشنی »
« تأمین ایله ملتجیلرك مسقط رأسلرینه اعاده واسکانی ارزوی صمیمیسنده ونیت »
« قطعیه‌سنده بولندیغمزی تقدیر ایله اشغال خصوصندن صرف نظر ایدرك کندوسنك »
« ایفا ایتمك تصورنده بولندیغی وظیفه‌یی بزه تفویض ایدر. قونت اندراشی نزدنده انفاً »
« بیان وایضاح اولنان ماده حقنده درحال تشبثات وتبلیغات محرمانه ایفاسنه باارادهٔ سنیه »
« مأمورسکز بوبابده‌کی مساعیکز نتائج حسنه‌یه اقتران ایدر ایسه محفوظیت سنیهٔ جناب »
« شهریاری‌یی مستوجب اوله‌رق سزی مکافاة جدیده‌یه لایق ایده‌جکدر » دینلمش ایدی.

ایرتسی یعنی تموزك اونجی کونی باب عالیدن دیکر برتلغرافنامه وارد اولوب انده دخی بوسنه‌ده رونما اولان هیجان وغلیان افکارك هرکده دخی یوز کوستردیکی وغلیان افکاره وتهیأت حاضره‌یه باقیلور ایسه اوستریا عساکری حدودی تجاوز ایتدیکی کبی صوك درجه‌ده برمقاومته تصادف ایده‌جکی وعلی الخصوص اردو بوشناقلردن مرکب اولدیغی ایچون اهالی ایله یك وجود اوله‌رق حرکت ایتمکه قرار ویردیکی بیلدیرلمشدر .

باب عالینك بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده‌کی هیجان وغلیان افکاره دائر المش اولدیغی معلوماتك نه‌درجه‌ده صحیح اولدیغنی وقایع اثبات ایتمشدر. یالکز تأسف ایدیله‌جك جهت معلومات مذکوره‌دن مستبان اولان احوالدن پك کیچ خبر آلنمش اولمسیدر . چونکه بوسنه مسئله‌سنك موقع مذاکره‌یه وضع اولندیغی کون دولت علیه مرخصلری طرفندن ایراد اولنان ادله‌یه اساس اتخاذ ایدلمش اولان معلومات بتون بتونه بشقه اولوب یالکز لورد سالسبوری‌یه تبلیغ اولنلق اوزره باب عالیدن ارسال اولنان تلغرافنامه‌ده اشغال خصوصنك اهالی بینته برطاقم موانع ومشکلات ایقاع ایده‌جکندن بحث اولنمسی باب عالینك مذاکرات عمومیه‌یی شونقطه‌یه کتورمك نیتنده اولمدیغنی کوسترمکده ایدی .

اوآرالق باب عالی بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك احوال صحیحه‌سنی بیلمش اولسه ایدی

طبیعی مرخصلرینه بالاده ذکری سبق ایدن صورتده اجرای تبلیغات ایتمامش اولور ایدی اشبو تبلیغات موجبنجه اوستریانك اشغالی کیفیتی اساساً قبول اولنه‌رق یالکز بوبابده بر ائتلافه تعلیق قلنمقده ایدی . صکره‌کی تبلیغات ایسه بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده‌کی غلیان وهیجان افکار ملابسه‌سیله قونغره‌جه اتخاذ اولنان تدبیرك سفك دماء اولنمقسزین موقع فعله ایصالی ممکن اولمدیغنی کوسترمکده ایدی‌که بوتقدیرجه انکلتره طرفندن وقوع بولان تکلیفه موافق حال صورتده جواب ویرلمك باب عالی ایچون البته دها خیرلو اولور ایدی مع‌هذا او اثناده قونغره‌جه ایشلر وخیم برونك کسب ایتمش ایدی .

اوستریانك درحال بوسنه‌یه دخوله تشویق ایدلمسی وقبریس جزیره‌سنك اشغالی اوستریانك ارزوی حریصانه‌سنی تحریك ایتمسی وباب عالینك تعلیمات اخیره‌سی ورود ایتمکسزین قونغره‌نك بوسنه مسئله‌سنه قرار ویرمسی

اوستریا دولتنك طرف دولت علیه‌دن ویریله‌جك جوابه باقمیه‌رق بوسنه‌یه عسکر صوقمسی قونغره‌جه اوستریا مرخصلرینه اخطار اولندیغی حالده قونت اندراشی بونصیحتی اصغا ایتمیوب فقط سرای بوسنه‌ده‌کی اوستریا قونسلوسی معرفتیله اشغال خصوصنك درحال اجراسی حقنده افکار اهالی یوقلانلمش واوستریا عسکرینك دخولی تقدیرنده سلاح ایله مقاومت کوریله‌جکنه ویانه‌جه اطمئنان حاصل اولمش ایدوکندن کفایت مقدار عسکر جمع اولندقدن صکره اوستریا اردوسی همان صاوا نهرینی کچمشدر . والحاصل باب عالی جانبندن دولت علیه مرخصلرینه قونت اندراشی‌یی اشغال مسئله‌سندن صرف نظر ایتمکه اقناع ایلملری امر اولندیغی زمان اوستریا مرخصلرینك نه افکار وتصورانده بولندقلری شو احوالدن اکلاشیلور .

طرف دولت علیه‌دن قبریس ادار‌ه‌سنك انکلتره اداره‌سنه ترکی ایسه او اثناده شیوع بولدیغندن بو کیفیت دخی اوستریالولرك عروق حرص وآمالنی تحریك ایلدی .

دولت علیه ایله انکلتره بیننده خفیاً عقد اولنان قبریس مقاوله‌سی احکامنه جمله‌دن اول اوستریا مرخصلری کسب وقوف ایدرك همان پرنس بسمارقه خبر ویرمشلر وقبریسی

ضبط ایتمش اولان انکلیزلر بوسنه‌نك اوستریالولر طرفندن اشغال اولنمسنی تصویب ایتمکی امور طبیعیه‌دن عد ایلدکلری کبی اوستریالولر دخی انکلیزلرك نائل اولدقلری منافعدن اشاغی دوشمیه‌جك برشی استحصال ایتمکسزین قونغره‌دن چیقمامغه حصر مقدور ایتمشلر ایدی . حالبوکه قبریس مقاوله‌نامه‌سنك عقد وتعاطی اولندیغی باب عالی جانبندن برماه صکره مرخصلره بیلدیرلمش ایدی .

دولت علیه مرخصلری بودرجه اهمیتی حائز بر مسئله‌یه دها اول کسب معلومات ایتمش اولسه‌لر انکلتره مرخصلرینه مسائل موضوعه مذاکراتنده ایستدکلری کبی اجرای تضییقاته قادر اوله‌بیلورلر ایکن بویله برحق الدن قاچرلمشدر .

قبریس مقاوله‌نامه‌سی برلینده برطاقم کفت وکویه سبب اوله‌رق اوستریالولر بوکا اولجه کسب اطلاع ایده‌میان دولتلرك تلاشندن بالاستفاده ارتق بوسنه اشغالی مقصدنده هرکونه صورت تألیفیه‌دن مباعدت حالنه کیرمش اولدقلرندن تسوید قومیسیونی بوسنه‌یه دائر معاهده‌یه درج اولنه‌جق ماده‌نی قلمه المقله اشتغال ایلدیکی صره‌ده مذکور قومیسیونده تدقیق وتمییز مسوداته مأمور اولان فرانسه اوچنجی مرخصی موسیو « دبره » معتادی کبی مشکلات ایقاع ایتمك ایستمیه‌رك بوسنه اشغالنك مدت قلیله ظرفنده استحصال اسایش مقصدینه مبنی اولدیغی مبین وجهله برمادهٔ معاهده قلمه النمسنی تکلیف ایلمش ایکن اوستریا مرخصلرندن موسیو هایمرله ماده‌نك بویولده قلمه النمسنه شدیداً اعتراض ایدوب یالکز بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا دولتی طرفندن اشغال اولنه‌جغنی ذکر وبیان ایتمك کافی اولدیغنی سویلمشدر . ودولت علیه برنجی مرخصی قومیسیونه وعلی الخصوص موسیو هایمرله‌یه قونغره‌نك اجتماعات سابقه‌سنده حکومت عثمانیه نامنه اوله‌رق ایراد ایلدیکی مقالاتی تلمیحاً برعباره قبول ایتدیرمکه بذل مقدرت ایتمش ایسه‌ده قومیسیون اکثریت غالبه ایله اویله برعباره‌نك دخی درجی علیهنده بولنمشدر .

یالکز ایتالیا مرخصی قونت دەلونه اختیار سکوت ایدرك تسوید قومیسیوننك اعضای سائره‌سی موسیو هایمرله‌نك افکار ومطالعاتنی تصویب ایلدکلرندن دولت علیه مرخصنك تکلیفی قبول اولنمق شویله طورسون موسیو دبره طرفندن تکلیف اولنوب اشغال کیفیتنك اسباب موجبه‌سنی وبنابرین علت غائبه‌سنی محتوی اولمق اوزره فرانسه مرخصی موسیو دبره‌نك تکلیف ایتدیکی عباره بیله متن معاهده‌دن طی ایدلمشدر .

ایشته بووجهله قلمه النان مادهٔ عهدیه قونغره‌ده قرائت اولنوب اون بر نومرولی

رسمى ضبطنامه‌ده دولت عليه مرخصلرى بوسنه وهرسكه دائر اولان ماده حقنده دولت متبوعه‌لرى نامنه اوله‌رق قونغره‌ده درميان ايتمش اولدقلرى افاده‌يه مراجعت ايلدكلرينى بيان ايلديلر .

حالبوكه تسويد قوميسيونى طرفندن تكليف اولنان ماده‌نك قرائتنى متعاقب دولت عليه مرخصلرى مذكور ماده‌نك صورت تسويدنده كندولرينك اولجه حكومت متبوعه‌لرى جانبندن وقوع بولان افاده‌لرى نظر اعتباره آلنمامش اولديغنى وماده مذكوره‌نك « بوبابده دولت عليه ايله اوستريا اولجه بينلرنده ائتلاف حاصل ايده‌جكلر » در . عباره‌سنك وياخود بو حكمى حاوى اولمق شرطيله قونغره طرفندن تصويب اولنه‌جق ديكر برعباره‌نك علاوه‌سيله اكمال واتمام ايدلمسى لزومنى كوسترمشلر وايكى اوچ درلو تسويد تكليف ايتمشلر ايدى .

قونت اندراشى ضبطنامه‌ده مندرج شيلر ابقا اولنه‌جق ايسه‌ده تكليف اولنان ماده‌نك تعديلنه محل اولمديغنى افاده ايتمش و پرنس بسمارق ايسه قونت اندراشينك مطالعاتنى تصويب ايله دولت عليه مرخصلرينه بشقه برديه‌جكلرى اولوب اولمديغنى صورت قطعيه‌ده سؤال ايتمشدر . دولت عليه مرخصلرى حكومت متبوعه‌لرينك بو بحثه متعلق افاداتى صورت موضحه‌ده اولديغى بيانيله مذكور ماده‌نك تسويدنده اورايه مراجعت اولنمسنى قونغره‌دن التماس ايلدكلرى حالده پرنس بسمارق اجيقدن اجيغه صبرسزلق آثارى كوسترمكله موسيو دبره مواد سائره‌نك قرائتنه مباشرت ايتمش وقونغره اعضاسندن هيچ بريسى شق شفه ايتمامشدر .

شوراسى دخى ذكره شاياندركه قونغره‌نك هيئت كتابى اوكونكى ضبطنامه‌يى بووجهله تصحيحه موافقت ايتميوب فقط پرنس بسمارق وقونت اندراشى ايله دولت عليه مرخصلرينك افادات واقعه‌لرى على وجه الحقيقه درج اولنمديغندن دولت عليه مرخصلرى تصحيح ايلدكلرى حالده ينه طى ايدلمش وضبطنامه‌لرك قرائتى معتاد اولمديغندن احكام مندرجه‌لرى پرنس بسمارقك ويرديكى اوامر موجبنجه ترتيب ايدلمشدر .

تموزك اوننجى كونى انعقاد ايدن قونغره‌نك ختام مذاكراتنده دولت عليه برنجى مرخصى الكساندر پاشا ايله ايكنجى مرخصى سعدالله پاشا جريان ايدن احوال اوزرينه مصاحبت ايدرلر ايكن فرانسه مرخصى موسيو وادينغتون كندولرينه تقرب ايله « بك مكدرسكز حقكز وار سزه اجيرم فقط نه‌چاره‌كه حقكزده برشى ياپمق الدن كلمز شو يانده اوطوران ذات « پرنس بسمارق » سزه وقتيله بزم مرخصلرمزه ايتديكى معامله‌يى

ايديور . الحكم لمن غلب قانوننه مطاوعته مجبورسكز تحمل ايديكزچونكه اختيار اولنه‌جق طريق اخر بوقدر بوسنه وهرسك الدن كيتدى منع ايده‌مدك اوستريالولردن نصل اولور ايسه اولسون برمنفعت استحصالنه غيرت ايديكز اكر مقتدر اوله‌بيلور ايسه‌كز پاره اليكز دولتكز ايچون بعض حقوق محافظه ايديكز فقط دها ايلرويه كيتمك بيهوده زحمت اختيار ايتمكدر » ديمشدر .

قونت اندراشى ايله مكالمه

دولت عليه مرخصلرى هيچ برطرفدن معاونت اميدى كوره‌ميوب بوسنه وهرسك قطعه‌لرينه دائر قونفره‌ده درميان ايده‌جكلرى تكليف پرنس بسمارق طرفندن بالالتزام رد ايديله‌جكنه اطمئنان حاصل ايلدكلرندن ارتق طوغريدن طوغرى‌يه اوستريا برنجى مرخصى قونت اندراشى ايله اويوشمق طريقنى التزامه مجبور اولديلر . هرنقدر قونت اندراشى بوسنه وهرسك استيلاسى مقصدنجه قونفره طرفندن اجيقدن اجيغه معاونت ومظاهرته مظهر اولمش ايسه‌ده طوغريدن طوغرى‌يه كندوسنه مراجعت ايديلور ايسه پرنس بسمارق نزدنده وقوع بوله‌جق تشبثاتدن استحصال ايديله‌بيله‌جك نتيجه فوقنده تعديلات وائتلافه ميل ايتمسى مأمول ايدى . بناءً عليه دولت عليه برنجى مرخصى قونت اندراشى ايله مكالمه‌يه ابتدار ايدوب فقط بوسنه‌يه عسكر صوقلمسندن صرف نظر اولنمسى حقنده باب عاليدن وارد اولان تلغرافنامهٔ خصوصينك مآلندن بحث ايدلمش اولسه اوستريا دولتنك قونفره‌جه قزانمش اولديغى برمنفعت عظيمه‌نى فدا ايتمسى احتمالى اوله‌ميه‌جغندن بونى قونت اندراشى‌يه تكليف ايتمك محالى تمنى قبيلندن اوله‌جغى كبى شو حركت دولت مشارالبهانك افكارينى تخديش ايله دولت عليه‌جه ممكن اولديغى قدر تأخيرنده منفعت اولان برطاقم وقايعك ظهورينى تعجيل ايده‌جكى محقق اولمغله دولت عليه مرخصى اثناى مكالمه‌ده دولت عليه ايله ائتلاف حصولندن نشأت ايده‌جك منافعى وبالعكس اوستريا عسكرينك دفعةً بوسنه‌يه دخولى تصورندن ميدانه كله‌جك اختلالك مورث اوله‌جغى وخامتى سرد وايراد ايتمش وقونت اندراشى‌يى بركره ائتلاف طرفنه جلب ايده‌جك اولور ايسه كندوسنى بوسنه‌نك قسماً اشغالنه ارضا ايده‌بيله‌جكنى اميد ايتمش ايدى . مع مافيه قونت اندراشى دولت عليه مرخصنك افاداتى قبول ايدر كبى كورنميه‌رك مطالعاتى استانبولده

بولنان اوستریا سفیری قونت زیچی‌یه اشعار ایلدیکنی ومشارالیه بوبابده صدر اعظم حضرتلریله کوریشه‌جکنی ویازدیغی مطالعات معتدل اولوب باب عالینک بوکا عدم اشتراکی سببنی بیله‌مدیکنی وبونکله برابر معاهده‌نک امضا اولندیغی کون ویانه‌یه کیدرک بوسنه حقنده اتخاذ اولنه‌جق تدابیری ایمپراطور حضرتلریله مذاکره ایده‌جکنی سویلمشدر .

قونغره‌نک اوکونکی اجتماعنده ایسه پرنس بسمارق دولت علیه ایله اوستریا دولتی بیننده بر ائتلاف حصولنک متن معاهده‌یه درج اولنمسنی رد ایتمش ایدی .

نتیجهٔ حال بویله ایکن باب عالیدن ایکی تلغرافنامه کلوب بریسی قونت اندراشی بوسنه‌یه عسکر صوقمقدن صرف نظر ایتمز ایسه کندوسنه تکلیف ایدیله‌جک برمقاوله لایحه‌سنی محتوی ودیکری دخی بوسنه وهرسکه دائر اولان مادهٔ عهدیه مسوده‌سنک حکمی باب عالیجه موجب تعجب اولدیغندن بحثله اشغال موقتک ایکی دولت میانه‌سنده ائتلاف حصولنه تعلیقنی متضمن برعباره‌نک درجی ایچون قونغره‌ده اصرار ایدلمسنی واولمدیغی صورتده تسوید اولنه‌جق ماده‌یه موافقت اولنمامسنی آمر ایدی .

حالبوکه باب عالی مسئله‌یی هنوز تسوید قومیسیوننک مذاکره‌سنده ظن ایدرک شو امری ویردیکی وایشلرک سرعت فوق‌العاده ایله ایلرولیوب برکون اقدم قونغره‌نک دولت علیه مرخصلری جانبندن تکلیف ایدیلان بالجمله تعدیلاتی رد ایتمش اولدیغنی بیلمدیکی اکلاشلمشدر . اوجهتله معاهده‌یه ائتلاف اساسنی درج ایتدیروبده قونت اندراشی‌یی مجبوریت عهدیه آلتنه قویمقسزین باب عالینک آرزوسی وجهله برمقاوله‌نامه امضاسنه ارضا ایتمک نصل امید اولنور . وقونغره‌نک برکون اول قرار آلتنه آلدیغی ماده قونت اندراشینک رضاسی اولمقسزین نصل تکرار موقع مذاکره‌یه قویدیریله‌بیلور ایدی علی الخصوص باب عالینک مقاوله نامه عقدندن آرادیغی شی اوستریانک بوسنه وهرسک قطعه‌لرینی اشغاله اصراردن مأمول ایلدیکی منافعی کاملاً وکلیاً سلب ایتمک ماده‌سی اولوب مذکور مقاوله‌نامه دخی بوسنه وهرسک قطعه‌لرنده اسایشک برآن اقدم اعاده‌سی ایچون اوروپا دولتلری طرفندن کوستریلان تمایلاته بناءً قلمه آلنمش اولدیغندن بومطالعه امر اشغالک مستند علیهی بولنان وظائف انسانیه‌یی باب عالی لهنده تفسیر ایتمک ایچون بک طوغری برصورت ایسه‌ده حکم معاهده اوستریا ایله ائتلافی طلب ایتمک یولده باب عالی‌یه برحق ویرمدکجه قونت اندراشینک جدی برمذاکره‌یی قبول ایلمسی محتمل دکل ایدی. اوجهتله قونغره‌نک مقدمکی اجتماعنده ویریلان قراردن صکره بومقصده وصول ایچق قونت اندراشینک

رضاسیله ممکن اوله‌بیله‌جکندن دولت علیه برنجی مرخصی الکساندر پاشا قونت اندراشی ایله کوریشه‌رك ایضاحات کامله اعطاسیله بوسنه وهرسك مسئله‌سنه دائر اولان یکرمی بشنجی مادۀ معاهده‌یه « بوبابده دولتین کندو بینلرنده مفردات مسئله اوزرینه اویوشمق حقنی محافظه ایدرلر » فقره‌سنك علاوه‌سیچون قونت اندراشی‌یی ارضا ایلدی .

اکرچه قونت اندراشی ذکر اولنان فقرۀ منضمه‌یی یالکز یکی پازار سنجاغنك اشغالی کیفیتنه منحصر اولمق اوزره قبول ایدلدیکنی مصرانه افاده ایتمش ایسه‌ده اساس ائتلاف هم یکی پازار سنجاغنه همده بوسنه‌هرسکه عائد اولدیغندن الکساندر پاشا اولبابده ایضاحات ویرمامشدر .

معاهده‌یه بویله برفقره علاوه‌سنی قبول ایتمك ایچون قونت اندراشینك اقناع وارضاسنده اولان منفعت پیش نظر مطالعه‌یه النه‌جق اولور ایسه دولت علیه مرخصنك امر اشغالك موقت واوجله دولتین بیننده حصول ائتلاف ایله مشروط اولمسنی واضحاً تضمن ایدن بر صورت تسوید اوزرینه اصرار ایتمکده اولان معذرتی قرین قبول اولمق لازم کلور زیرا قونت اندراشی اویله برشرطك سویلنمسنی بیله ایستمیه‌جکی وائتلاف مسئله‌سی دولت علیه مرخصلرینك ضبطنامه‌ده مندرج افاداتنده قالمش اوله‌جغی درکار ایدی .

قونت اندراشی ایله صورت مشروحه اوزرینه اتفاق حاصل اولدیغی کون اجتماع ایدن قونغره‌ده دولت علیه مرخصی بوسنه‌یه دائر اولان مادۀ عهدیه حقنده بعض تعدیلات تکلیف ایده‌جکنی سویلدکده پرنس بسمارق بلاتوقف منعه مسارعت ایدوب فقط پرنسك یاننده اوطورمقده اولان قونت اندراشی طرفین بیننده قرار ویرلمش اولدیغنی کزلیجه سویلمسی اوزرینه دولت علیه مرخصنه ایراد کلام ایچون مساعده کوسترلدیکندن فقرۀ مقرره همان معاهده‌یه علاوه ایتدیرلمشدر .

حصول ائتلاف اساسی بووجهله معاهده‌یه ربط اولندیغندن دولت علیه مرخصلری مجلسدن چیقدقلری کبی ینه قونت اندراشی‌یه مراجعت ایله مسوده‌سی باب عالیدن کوندریلان مقاوله لایحه‌سندن بحث ایلدکلرنده مشارالیه بوبابده مذاکره‌یه کیرشمکی کوجلکله قبول ایلدیکی کبی لایحه‌یی کوزدن کچیردکدن صکره « بونك مندرجاتی مشکلات تولید ایده‌جك کبی کورنمیور ایسه‌ده شمدیلك برفکر بیاننده معذورم » دیه‌رك لایحه صورتنی طلب ایتمکله او اخشام کندوسنه ویرلمش وایرتسی کون مطالعاتنی بیان ایتمسی التماس ایدلمشدر مع مافیه قونت اندراشی بونك اوستریا سفیری قونت زیچی ایله استانبولده بحثی کچمدیکندن

طولانی اظهار تعجب ایتمکله برابر اوستریا عسکری بوسنه وهرسکه دخول ایتمکسزین بزم ایله ائتلاف حاصل ایتمك اررو ایلدیکنی وایمپراطوردن امر الدقجه اویله برمقاوله‌نامه امضا ایده‌میه‌جکنی وتسریع مصلحت ضمننده عن قریب ویانه‌یه عزیمت نیتنده بولندیغنی افاده ایلمشدر.

دولت علیه مرخصلری اوصره‌ده باب عالیدن تعلیمات جدیده طلب ایتمکله برابر یکرمی بشنجی مادهٔ عهدیه‌نك یرینه اشمار اولنه‌جق دیکر برماده ادخال ایدلدکجه ویاخود ائتلاف واشغال موقت سوزلری درج اولنمدقجه امضایه موافقت ایتمامك واوستریا مرخصلرندن معاهده خارجنده بربیان‌نامه طلب ایدرك امضای معاهده‌یی اکا تعلیق ایتمك تمکن اوله‌جغنی بیلدیردیلر.

ایرتسی کونی قونغره‌جه معاهده مسوده‌سی تماملیه کوزدن کچورلمش وتسوید قومیسیونی ایسه اندن اول اتمام وظیفه ایتمش اولمغله دولت علیه برنجی مرخصی اوستریا مرخصی موسیو هایمرله‌یه بوسنه ایله هرسکه دائر اولان ماده‌نك صورت طبعنجه تصحیحات اجراسنی تکلیف وقونغره‌جه قبول اولنان فقرهٔ اخیره‌نك هم یکی پازار سنجاغنه وهمده بوسنه ایله هرسکه عائد اولدیغی واضحاً اکلاشلمق ایچون مادهٔ مذکوره‌نك بوبابده کلمه‌لرینه قدر برجمله اوله‌رق تحریر ایدلمسنی وبوکلمه‌لر ایله ابتدا ایدن جمله ایریلوب ایروجه برسطر باشی تشکیل ایلمسنی طلب ایتمش ایسه‌ده قومیسیون اعضاسی اختیار سکوت ایدرك دولت علیه مرخصنه شو مطبعه تصحیحاتنك قبولی ضمننده دخی برمظاهرت کوسترلمامشدر. قومیسیونده تدقیق وتمیزه مأمور اولان موسیو دپره ایله سرکاتبی بولنان موسیو یاسموند تکلیف اولنان مطبعه تصحیحاتنك اجیقدن اجیغه اساس مصلحته تعلق اولمسیله قومیسیونجه بوبابده برقرار ویرلمدکجه کندولرنجه ایفاسی قابل اوله‌میه‌جغنی افاده ایتمشلردر. موسیو هایمرله‌یه کلنجه دولت علیه مرخصنك ارزوسی اسعاف ایدیلور ایسه ائتلاف کیفیتنك بوسنه وهرسك قطعه‌لری اشغالنه دخی معطوف اولمسی ایجاب ایدوب حالبوکه قونغره‌نك وقونت اندراشینك افکاری اشغال خصوصنی هیچ بر ائتلافه تعلیق ایتمك وادیسنده بولندیغنی سرد واتیان ایله بووجهله تصحیحات اجراسنه ممانعت ایتشدر. دولت علیه مرخصی تکلیف واقعنك قبولنده اصرار ایتمکله موسیو هایمرله قونت اندراشی ایله مذاکره ایتمکه کیتمش وبرساعت صکره عودت ایله قونت اندراشینك درمیان اولنان تکلیفی قطعیاً رد ایلدیکنی افاده ایتمش اولمغله دولت علیه مرخصی ایرتسی کونی بالذات قونت ایله کورشمش ایسه‌ده مشارالیه

ینه شدیداً مخالفت کوسترەرك « ائتلافی بوسنەنك اشغالی ایچون دخی قبول ایله اشغال خصوصنی بو ائتلافه تعلیق ایتمکلکمی می ایستیورسکز . اوحالده هرشی زیر وزبر ایدلمش اولور » دیدکده دولت علیه مرخصی مسئلەیی قونغرەیه وضع ایدەجکنی افاده ایتمسیله قونت اندراشی « جانمکز ایستر ایسه سویلیکز پرنس بسمارق بلکه جوابی ویرمکی درعهده ایدر » دیمشدر . بوبحثده برشیئه قرار ویرلمکسزین قونغرەیه کیدلدکده دولت علیه مرخصی قونت اندراشی طرفندن ایقاع اولنان مشکلاتی قونغرەیه تبلیغ ایتمك اوزره ایکن مشارالیه برندن قالقوب دولت علیه مرخصنك نزدینه کلەرك رد ایتمش اولدیغی صورت تسویەیی قبوله مهیا اولدیغنی افاده ایتمکله دولتین مرخصلری موسیو دبرەیه مراجعتله کندولرینك متفق اولدقلرینی بیان ایلدکلرندن مادۀ عهدیه معاهدەده مندرج اولدیغی وجهله تسوید ایدلمشدر . هرنقدر صورت قطعیەده برشی دینیلەمز ایسەده قونت اندراشی شومبحثده پرنس بسمارقك رأینه مراجعت ایتمش ومشار الیه دخی دولت علیه مرخصلری علیهنده برکره دها نفوذ ریاستی استعماله مجبور اولمامق ایچون قونت اندراشی‌یه موافقت ایتمسنی نصیحت ایلمش اولدیغی مظنوندر. فقط بوحالدن قونت اندراشینك قونغره حقنده شبهه ایلدیکی اکلاشیلورمی ودولت علیه مرخصلرینك قونغرەنك هیئت عمومیەسنده برحادثه چیقارەجق اولورلر ایسه . بوسنه مسئلەسنی آچمقدن برشی قزانملری احتمالی وارمی؟ بوراسی مشکوکدر چونکه تموزك اون برنجی کونکی اجتماعده دولت علیه مرخصنك علاوه ایدلمسنی تکلیف ایلدیکی فقرەیی کیمسه مهمسەمامش وتسوید قومیسیوننه مأمور قونغره اعضاسی مذاکرەیه اشتراکدن امتناع ایله یالکز بومذاکرەنك اساس مصلحته تعلقی اولدیغی بیان ایدلمش وینه اوکون موسیو دبره تصحیح مبحوث عنهی قونت اندراشینك موافقتنه تعلیق ایلمش ایدی . اساساً کیمسه پرنس بسمارقك افکارینه مخالفت کوسترمیه جکی وپرنسك افکاری ایسه ذاتاً معلوم اولدیغی جهتله بوبابده قونت اندراشینك کوسترمش اولدیغی مماشات پرنس بسمارقك علی الخصوص قونغره ختامه رسیده اولدیغی برزمانده دولت علیه مرخصلرینه قارشو از سرنو ایستدیکنی یاپدیرمق واجرای نفوذ ایتمك فکرنده بولنمامسندن نشأت ایلدیکی قویاً ملحوظدر .

ایشته اوکون قونت اندراشی مقاولەنامه لایحەسی اوزرینه برصورت تسویه بولنەجغنه قانع اولدیغندن بحثله دولت علیه برنجی مرخصنك امضای معاهدەیی متعاقب ویانەیه عزیمتله

مقاوله‌نامه مذاکره‌سنه کیرشمسی خصوصنك باب عالیدن طلب اولنمسی امرنده قونت زیچی‌یه تلغراف چکدیکنی اخبار ایتمشدر.

باب عالیدن تعلیمات جدیده ورودی اوستریالولردن بیان‌نامه استحصالی

تموزك اون اوچنجی کونی معاهده‌نك امضا ایدلمسی قرارکیر اولدیغندن دولت علیه مرخصلری کیفیتی باب عالی‌یه اخبار ایله برابر معاهده‌نك مواد اساسیه‌سنی وبوسنه وهرسکه دائر اولان ماده‌نك صورت معدله‌سنی دخی بیلدیرمشلر ایدی چونکه امر مخالف وياخود تعلیمات جدیده اخذ ایتمزلر ایسه کندولرینك معاهده‌یی امضایه مأذون عد اولنمسی اولجه یازمش اولدقلرندن ومعاهده‌نك امضاسی ضمننده قونغره‌نك ساعت ایکی بچقده انعقاد ایتمسی وبالجمله مرخصلرك وقت ظهرده مهرلرینی هیئت کتابته کوندرمسی مقرر بولندیغندن دولت علیه مرخصلرنجه الك زیاده خاطر خراش اولان شی بکلدکاری امرك وقت امضادن صکره کلمسی احتمالی ایکن علی‌الصباح معاهده‌نك امضاسی ایچون منتظر اولدقلری تعلیمات وارد اولمشدرکه صورتی زیرده تحریر اولنور.

« اولا یکرمی بشنجی ماده‌نك بروجه آتی برماده ایله دکشدیرلمسنده اصرار ایدیکز »
« بوسنه وهرسك ولایتلری موقتاً اوستریا ومجارستان دولتی طرفندن اشغال اولنه‌جق »
« وبو اشغال طوغریدن طوغری‌یه باب عالی ایله اوستریا دولتی بیننده ائتلاف حصولنه »
« تعلیق قلنه‌جقدر . وقوعبوله‌جق اصرارکزه رغماً قونغره اشبو مسوده‌یی قبولدن »
« امتناع ایدر ایسه مرخصلردن وياخود يالکز اوستریالولردن اشغالك موقت اولوب »
« دولتین بیننده ائتلاف حصولنه تعلیق ایدلدیکی حقنده معاهده‌دن خارج اوله‌رق بر »
« بیان نامه طلب ایدیکز . »

« اشبو تکلیف اخیر دخی رد ایدلدیکی تقدیرده معاهده‌یی امضا ایتمزدن اول آتیده‌کی »
« ورقهٔ رسمیه‌یی قونغره‌یه اعطا ایلیکز . »

« بیك سکز یوز اللی التی وبیك سکز یوز يتمش بر معاهده‌لرینی امضا ایدن دول »
« مفخمه مرخصلری طرفندن بوکون امضا ایدیله‌جك عهدنامه‌ده مندرج اولوب بوسنه »
« وهرسك ولایتلرینك اوستریا عسکری طرفندن اشغال اولنه‌جغنه دائر اولان ماده »
« ذات حضرت پادشاهینك مرخصلری جانبندن آتیدن اولنوب تموزك دردنجی کونی »

« انعقاد ایدن مجلسده اون ایکی نومرولی ضبطنامه‌یه درج ایدیلان بیان نامه‌یه اصلا مطابق »
« اولمدیغندن زیرده‌کی اصحاب امضا عهدنامه‌یی امضا ایتمزدن اول دولت متبوعه‌لرینك »
« امریله شوراسنی صورت رسمیه‌ده بیان ایدرلرکه دولت علیه بوسنه وهرسك ولایتلری »
« اوزرنده‌کی حقوق حکمرانیسنی محافظه ایدر . ومذکور ولایتلرك اوستریا عساکری »
« جانبندن اشغالی انجق صورت موقته‌ده اوله‌بیله‌جکدر دولت علیه مرخصلری شوراسنی »
« دخی بیان ایدرکه اشبو اشغال کیفیتی باب عالی ایله اوستریا مجارستان دولت فخیمه‌سی »
« بیننده اولجه براتلاف حصولنه تعلیق ایدیله‌جکدر . »

« قونغره طرفکزدن وقوع بوله‌جق اشبو تبلیغاتی دخی رد ایدر وسند اتخاذ ایتمز ایسه اوحالده معاهده‌یی امضادن استنکاف ایدرسکز »

واقعا معاهده‌نك یکرمی بشنجی ماده‌سی یرینه قائم اولمق اوزره دولت علیه حقنده دها نافع برماده‌نك ترتیب وتألیفی هرنقدر مرخصلر جانبندن باب عالی‌یه اخطار اولنمش ایسه‌ده بوتکلیفده بولندقلری زمان معاهده‌نك امضاسی تموزك اون اوچندن صکره‌یه قاله‌بیلور امیدنده بولنمشلر ایکن پرنس بسمارقك اصراری بالجمله موانعه غلبه ایدوب معاهده برسرعت غیر مترقبه ایله کوزدن کچیرلمش وال یازوسیله یازلیوب ینه پرنس بسمارقلك رأی وتنسیبیله طبع ایتدیرلمش اولدیغندن وقت اضاعه ایدلامشدر . کیجه وکوندوز بلا فاصله چالیشیله‌رق تموزك اون اوچنجی کونی معاهده مطبوع ومجلد اولدیغی حالده قونغره‌یه قونلمش ایدی .

ایشته بو آرالق معاهده‌یه ولو جزئی اولسون بعض تعدیلات ادخالنی طلب ایتمك پرنس بسمارقه میدان اوقومق دیمك اولوب ایشی بوبله سکته‌یه اوغراتمقدن تکون ایده‌جك نتایجك فوق‌العاده وخیم اولمسی محتمل ایدی . چونکه دولت علیه‌یی برلین « مورانده‌مندن ودرسعادت قونفرانسندن ولوندره پروتوقولندن صکره بتون اوروپا ایله کوجنمش عد ایتدکلرندن عثمانلی مرخصلری قونغره‌یی ترك ایدرك حال انفرادده بولنمق ودول معظمه‌یی ذاتاً اغتشاش جویانه تعبیریله یاد ایتمکده بولندقلری حرکاتمزله دولت علیه‌یی اتهامده سربست براقمق کبی محاذیر عظیمه‌یی دعوت ایده‌بیلور ایدی حتی پرنس بسمارقك دولت علیه معاهده‌یی امضادن استنکاف ایدر ایسه یکده قید ایتمیه‌جکنی رفقای سائره‌سی ودولت علیه مرخصلری حضورنده بالدفعات سویلمسی ملاحظات مشروحه‌نك اهمیتنی مؤید اولدیغندن دولت علیه اوروپا دولتلرینك ارزوسنه آچیقدن آچیغه مخالفت

کوستردیکی کون مشارالیهك سویلدیکی شیلرك آثار فعلیه‌سنی میدانه کتورمکدن نکول ایتمیه‌جکی اغلب ملحوظات ایدی .

دولت علیه مرخصلری ممالك عثمانیه‌نك تحمل ایلدیکی بار کران مصائبی تخفیف وتعدیل وسائلنی استحصال ایچون برلینه کوندرلدکاری حالده برطاقم مصائب جدیده‌یه سبب وآلت اوله بیلملری مسئولیتنی در عهده ایتمك مطالعه‌سندن عادتا تتره‌مکده ایدیلر . بناءً علیه پرنس بسمارق ایله قارشو قارشویه بولنمقدن اجتناب ایتمك وجوب قطعی درجه‌سنده کورنمکله باب عالینك ارائه ایتمش اولدیغی شق ثانی وجهله طوغریدن طوغری‌یه اوستریا مرخصلریله مذاکره‌یه کیریشمك خیرلو عد اولنه‌رق دولت علیه مرخصلری قونت اندراشینك اقامت ایلدیکی اوستریا سفارتخانه‌سنه کیدرك هرسك وبوسنه قطعه‌لرینك اشغالی حقنده شمدی‌یه قدر کندولرینه شفاهاً ویرمش اولدیغی ایضاحاتك تحریراً بیان اولنمسی المش اولدقلری تعلیمات قطعیه وصریحه ایجابندن بولندیغنی افاده ایله معاهده‌نك بوکا دائر ماده‌سی پك مختصر اولوب قونفره‌ده کچن ایدن مذاکرات دخی اختصار ایدلمش اولمغله دولتین بیننده جاری اولان مناسبات حسنه‌نك تأیید دوامی ایچون ذات حضرت پادشاهینك محفوظیت حقوق حکمرانیه‌سی بخشنده واشغال کیفیتنك موقت واوجهله ائتلاف حصولی ایله مقید اولدیغی حقنده برکونه سوء تلقی‌یه محل ویرلمامك ملتزم بولندیغنی سویلیه‌رك طلب ایتمکله مأمور اولدقلری بیان نامه لایحه‌سنی لاجل الامضا قونت اندراشی‌یه اعطا ایتمشلردر . اشبو لایحه‌نك مندرجاتی بروجه زیر ذکر وتزبیر اولنور .

« بوکون امضا ایدیله‌جك معاهده‌ده بوسنه ایله هرسکه دائر اولان ماده‌نك معناسنی »
« کوزلجه ایضاح وتصریح ایتمك اوزره دولت علیه مرخصلرینك حکومت متبوعه‌لری »
« نامنه اوله‌رق بیان ایتمش اولدقلری آرزویه بناءً اوستریا مجارستان مرخصلری دولت »
« متبوعه‌لری نامنه شوراسنی بیان ایدرلرکه ذات حضرت پادشاهینك بوسنه وهرسك »
« ولایتلری اوزرنده اولان حقوق حکمرانیه‌سی محافظه اولنمش وبالاده‌کی ماده‌ده ذکر »
« اولنان اشغال کیفیتی انجق صورت موقته‌ده وقوع بوله بیلوب باب عالی ایله اوستریا »
« مجارستان دولت فخیمه‌سی بیننده برائتلاف حصولنه معلق بولنمشدر . »

قونت اندراشی اشبو لایحه‌یی بر دفعه کوزدن کچیردکدن صکره بر دها اوقومش وذات حضرت پادشاهینك حقوق حکمرانیه‌سی حقنده برکونه اعتراضی اولمیوب فقط مادام که برمقاوله نامه امضا ایدیله‌جکدر یکیدن سندات رسمیه عقدینه لزوم کورمدیکنی

سویلمشدر . دولت علیه مرخصلری کندولرینك بوبابده‌کی تعلیماتی قطعی‌المفاد اولدیغنی ومذکور بیان نامه‌نك صورت تسویدنده تعدیلاته لزوم کوریپور ایسه بیان ایلمسنی وبو مآلده بربیان نامه استحصالنه موفق اوله‌مزلر ایسه تعلیماتلرینك اجرای احکامنه مجبور اوله‌جقلرینی افاده ایلدکلری صره‌ده موسیو هایمرله اوطه‌یه کیردیکندن قونت اندراشی دولت علیه مرخصلرینك تبلیغاتنی اکا حکایه وبیان‌نامه لایحه‌سنی ارائه ایتمکله موسیو هایمرله بیان‌نامه‌یی کوزدن کچیرنجه « بونك امکانی یوقدر » دیمسی اوزرینه قونت اندراشی « بن اوسوزی ایستمم بافهم اوبوشمق چاره‌سنی بوله‌بیلورمیز » دیه‌رك کاغدی النه الوب یکرمی بشنجی ماده‌نك تفسیرینه دائر اولان ایلك سطرلری بوزمش وذات حضرت پادشاهینك حقوق حکمرانیسنه دائر اولان فقره‌یی قبول ایدوب انجق « محافظه اولنمشدر » تعبیرینك یرینه « اشغال کیفیتندن طولایی برکونه رخنه‌دار اولمیه‌جقدر » کلمه‌لرینی یازمش ودولت علیه مرخصلرینه « بوقدری کفایت ایدر باقیسی لزومسزدر » دیمشدر . دولت علیه مرخصلری اصرار ایلدکلرندن موسیو هایمرله صبرسزلق ایله « تعلیماتکز نه‌دن عبارتدر » دیو برسؤال ایراد ایتمکله تبلیغه مأمور اولدقلرینی بیان وقونت اندراشی‌یه سوزنده دوام ایتمسنی التماس ایلمشلردر . اواثناده موسیو هایمرله اوستریا مرخصلرینك بویله بر بیان‌نامه امضاسنه حقلری اولوب اولمدیغنی سؤال ایتمکله قونت اندراشی کندوسنك ایمپراطور طرفندن رخصتنامه‌یی حائز بولندیغنی وبوندن ماعدا خارجیه ناظری اولدیغنی سویلدیکندن موسیو هایمرله قونت اندراشینك دولت علیه مرخصلرینی کوجندیرمامك لزومنه قانع اولدیغنی درك ایله قونت قارولی‌یه همان کلمسی ایچون خبر کوندرمشدر . مذاکرهٔ مذکوره‌ده طرفینك اعتراضات ومدافعاتی شدتله جریان ایدوب قونت اندراشی اشغال عسکرینك موقت عد اولنه‌جغنی وائتلافك بلاتأخیر حصوله کتورلمسنی قبول ایتمشدر . بوارالق کلمش اولان قونت قارولی زیاده تلاش کوستروب مذاکراتی اعاده‌یه تصدی ایتمش ایسه‌ده یکیدن ایضاحاته کیرشمك زمانی اولمدیغنی اکلادیغندن اوستریا مرخصلری بر قاچ دقیقه بشقه بر اوطه‌یه کیدرك عودت ایتملریله دولت علیه مرخصلری کندولرینه « اشغال کیفیتی ایچون ائتلاف حاصل ایده‌جککزی شمدی تأمین ایدییورسکز . فقط یارین بوحاله ایستمیه‌رك سوق ایدلمش اولدیغمکزی سویلیه‌رك دولت علیه ایله ائتلاف حاصل ایتمکسزین بوسنه‌یه کیره‌بیلورسکز » دیملری اوزرینه ینه مذاکراته ابتدار اولنه‌رق قونت اندراشی ائتلاف فقره‌سنه « اولجه » کلمه‌سنی علاوه ایتمکله بحثه ختام ویرلمشدر .

اوستریا بیان‌نامه‌سنك مصحح صورتی بودر :

« دولت علیه مرخصلرینك حکومت متبوعه‌لری نامنه کوستردکلری آرزویه بناءً »
« اوستریا مجارستان مرخصلری دولت متبوعه‌لری نامنه اوله‌رق شوراسنی بیان ایدرلرکه »
« ذات حضرت پادشاهینك بوسنه وهرسك ولایتلری اوزرینه اولان حقوق حکمرانیسی »
« بوکونکی کون امضا ایدیله‌جك معاهده‌ده مذکور ولایتلره دائر اولان ماده‌ده مندرج »
« بولنان اشغال کیفیتندن طولایی برکونه رخنه‌دار اولمیه‌جق واشغال کیفیتی موقت عد »
« وشمار اولنه‌جق وقونغره‌نك ختامنی متعاقب حکومت بیننده اشغالك تفرعاتی حقنده »
« اولجه برائتلاف حصول بوله‌جقدر . » برلین فی ۱۳ تموز ۱۸۷۸

محل امضا

« هایمرله » « قارولی » « اندراشی »

کرك اثنای مذاکره‌ده وکرك بیان‌نامه‌نك حین تبییض وامضاسنده اوستریا مرخصلری بونك اوستریاده مندرجاتی طویله‌جق اولور ایسه سوء تأثیری اوله‌جغندن بحثله خفی طوتلمسنی تکلیف ایتمشلر ایسه‌ده دولت علیه مرخصلری حکومت متبوعه‌لری نامنه اوله‌رق اویله برتعهدده بولنمقدن استنکاف ایلدکلرندن بو ایشه دائر ائتلاف حاصل ایدلمدکجه بیان‌نامه‌نك نشر واعلان اولنمامسنه قرار ویرلمشدر . بونقطه دخی اولوجهله حل وتسویه اولندیغنی متعاقب دولت علیه مرخصلری امضا ایدیلان بیان‌نامه ایله قونت اندراشینك قورشون قلمی ایله ایتدیکی تصحیحاتی محتوی اولان لایحهٔ اولیه‌یی الهرق اوستریا مرخصلری نزدندن مفارقت ایتدیلر . مذاکرات مبحوثه ویکدیکرینی تعقیب ایدن تصحیحات خیلی وقت سوره‌رك دول سائره مرخصلری قونغره‌ده اجتماع ایتمشلر ایکن دولت علیه مرخصلرینك کلاملری نظر دقتی جلب ایدوب چونکه کندولری اوستریا مرخصلریله ایده‌جکلری مذاکراتك نتیجه‌سندن امین اولمدقلرندن برکون اقدم ویریلان قراره توفیقاً مهرلرینی وقت زوالده هیئت کتابته کوندرمامشلر ایدی .

اوستریا ودولت علیه مرخصلرینك قونغره‌یه کیجه‌جه کلملری اشغال کیفیتی اوزرینه بینلرنده بعض مذاکرات کذر ایتمش اولمسنی اشراب ایلمش و مسئله‌نك قونت اندراشی طرفندن پرنس بسمارقه درحال عرض ایدلمش اولمسی اقوای ملحوظات بولنمشدر. پرنس بسمارق ایسه دولت علیه مرخصلرینك کندو نیابنده اوستریا مرخصلرندن اویله بربیان‌نامه

استحصال ایتملرینی نظر تحسین ایله کوره مامك طبیعی ایدی. فی الواقع مذکور بیان‌نامه‌نك احکامنه تماميله رعایت ایدیله‌جك اولور ایسه اوستریانك اوته‌دنبرو ارزو ایدوبده استحصالی ایچون برلین قونفره‌سنده فوق‌العاده غیرت ایلدیکی منافعك قسم اعظمی الندن چیقمش اوله‌جغندن پرنس بسمارقك اقدم مقاصدی اوستریا مرخصلرینی قونفره‌نك ختامنی متعاقب عقد ایتمکه مجبور اولدقلری ائتلافی نظر اعتنایه المیه‌رق همان بوسنه‌یه عسکر صوقملری ایچون برقاندها اجرای تضییقات ایدرك تعهدات واقعه‌لرینك حکمنی محو ایتمك ماده‌سی ایدی حتی مشارالیهك بوفکرده بولندیغنی دولت علیه برنجی مرخصنك صوك مجلس ختامنده ابراز ایتمش اولدیغی تشکرات رسمیه‌یی صورت بارداندده تلقی ایتمسی دخی تأیید ایدر.

دولت علیه برنجی مرخصی الکساندر پاشا انکلتره دولتنك ویانه سفیری اولوب لورد سالسبوری ایله کورشمك اوزره برکون اول برلینه کلمش اولان سیر هانری الیوت ایله ملاقات ایدوب بوسنه ایشلرندن سوز اچلمش اولمغله سیر الیوت یکی بازار سنجاغی اداره‌سنك تضمینات نقدیه مقابلنده اوستریایه تفویضی دولت علیه حقنده خیرلو اوله‌جغنی سویلمشدر. الکساندر پاشا ایسه بوفکری رد ایتدیکندن سیرالیوت اصرار ایتمامش وبونی صرف شخصی برمطالعه قبیلندن اوله‌رق سویلدیکنی افاده ایلمشدر.

بوسنه وهرسك قطعه‌لرینه دائر برلینده تعاطی اولنان صوك سوزلر ایشته بونلر اولوب تموزك اون بشنجی کونی دخی دولت علیه برنجی مرخصی باب عالیدن شوتلغرافنامه‌یی المشدر.

« اوستریالولردن بوسنه وهرسکه دائر اولان بیان‌نامه‌یی استحصال خصوصنده ابراز »
« ایلدکاری مساعیدن طولایی ذات عالیلرینه باب عالی نامنه اوله‌رق صورت صمیمه‌ده »
« تشکر ایدرم »

« قونت اندراشینك اشغال کیفیتی ایچون اتخاذ اولنه‌جق احکام حقنده اولجه ائتلاف »
« حصولنی قبول ایتدیکی وبوبابده لزم ایله برمقاوله‌نامه امضا ایتمکه حاضرو مهیا بولندیغی »
« حقنده قونت زیچی دونکی کون برتلغرافنامه صورتی اعطا ایلدی. بناءً علیه قونت »
« اندراشی طرفندن بیان ایدیلان ارزویه توفیقاً برلینده یاپیله‌جق برشی قالمدیغندن ویانه »
« قابینه‌سیله مبحوث عنه مقاوله‌نامه‌یی عقد ایتمك اوزره ویانه‌یه عزیمت ایتمکزی رجا »
« ایدرم. بوسنه وهرسك قطعه‌لرنده هیجان وغلیان افکار یوماً فیوماً تزاید ایتمکده »
« اولدیغندن مذکور مقاوله‌نامه‌نك برآن اول عقد اولنمسی مطلوبمزدر »

خاتمه

ایشته الکساندر پاشانك بولایحه‌سی مطالعه اولننجه برلین معاهده‌سنك دولت علیه حقنده نصل تحکمانه یاپلدیغی ومضمون (الحکم لمن غلب) نه‌قدر جاری اولدیغی تعین ایدر. حتی مشارالیهدن مسموعدرکه قونغره اجتماعنك برنده «ایورانیه» نك صرپستانه ترك اولنمسی پرنس بسمارقك امر قطعیسیله قرارلشدیرلقده ایکن الکساندر پاشا بوکا مخالفت واعطای رأیدن مجانبت ایتمکله «بسمارق» برنظر شدتله باقه‌رق اختیار سکوت ایدر. متعاقباً مکالمه مضبطه‌لرینك امضاسیچون هیئت مرخصان دیکر اوطه‌یه چکیلور الکساندر پاشا مذکور مضبطه‌لری مطالعه ایله مشغول اولدیغی حالده «بسمارق» کلوب ارقه‌سندن دورته‌رك «سن دینجك ایورانیه ماده‌سنه مخالفت کوستروب اعطای رأیدن اجتناب ایتدك قونغره‌یی باب عالیده‌کی مجلس وکلامی ظن ایدییورسك متفقاً ویریلان قراره ایقاع مشکلات ایده‌مزسکز بونی قبول وتصدیقه مجبورسکز» دیوب خواه وناخواه ذکر اولنان قراری امضا ایتدیرر.

ایاستفانوس مقاوله‌ٔ صلحیه‌سنك بحسب المغلوبیه دولت علیه‌یه تحمیل ایلدیکی بار ثقیل برلین قونغره‌سنده تعدیل اولنور ظن وامیدی حاصل اولمش ایکن قونغره‌نك دولت علیه‌یه نافع موادی مذاکره ایچون دکل بلکه اوروپا منافعنك تعیین واستحصالی ضمننده اجتماع ایلدیکی والمانیا یعنی پرنس بسمارق پولتیقه‌سنك مقصد مذکوره غایت مساعد اولدیغی تحقق ایدوب امیدلر هپ بوشه چیقدی.

برلین معاهده‌سی ایاستفانوس مقاوله‌ٔ صلحیه‌سنجه دولت علیه ایله روسیه دولتی بیننده قرارکیر اولان مسائلی دول سائره‌ٔ معاهده‌نك رأییله تشریك ایدرك اولاً روسیه‌نك حرباً قزاندیغی نتیجه‌ٔ غالبیتك ثمرات نافعه‌ٔ عهدیه‌سنی یالکز دوشیرمه‌سی والحاصل شرقده برمتحکم منفرد صفتنی اکتساب ایده‌مه‌سی اساسنی استحصال ایلدی. ثانیاً منافع مختلفه‌ٔ دولیه‌یی شرقك ضررینه باقمقسزین حصوله کتوردی‌که بومفرداتك یکونی اسکی روما ایمپراطورلغنك سنین وفیره‌ده ویردیکی ضایعاتی دفعةً کورمك قبیلندن اوله‌رق ممالك عثمانیه‌نك برانقسام کلی‌یه اوغرامسنی وقوای مادیه ومعنویه‌سنك ضعف عظیمه دوشمسنی متضمندر.

واقعا ایاستفانوس مقاولهٔ صلحیه‌سی کوزدن کچیرلنجه غایت وخیم اولان ماده‌سی بلغار امارتنك تشکیلنه دائر اولدیغی کوریلور . چونکه روم ایلی قطعه‌سنك اك مهم جهتی بلغارستان ایکن اوراسنك بو وجهله حکومت عثمانیه‌دن تجریدی بر انقلاب عظیم اولوب حتی غراندوق نیقولانك قزانلقده تکلیف ایلدیکی شرائط صلحیه‌نك مرکز سلطنتجه تدقیق ومطالعه‌سی صره‌سنده بلغارستانی ملی بر خرستیان امارتنه تودیع ایتدیرمامك ایچون انکلیزلرك دائرهٔ اتفاقه جلبنده بیوك فداکارلقلر کوزه الدیرلمیدر دینیله‌رك او یولده بر طاقم افکار مفرطه درمیان ایدنلر دخی اولمش ایدی . بناءً علیه انکلیزلرك بلغارستان حدودینی بالقانلردن تحدید ایتدیروبده اندن بروسنی ساحلاً وداخلاً شرقی روم ایلی نامیله بر ولایت مختاره حالنه قویدرمقده صرف ایتدکاری مساعی استقبالاً بر دوام اوله‌بیله‌جك بر قرار جدی‌یه مقرون اولسیدی قونغره‌ده دولت علیه‌نك ضررینه اتخاذ اولنان مقرراتی مرخصلرمز مدافعه ایتدکجه پرنس بسمارقك « قونغره دولتنکزك وقایهٔ شوکتنه خدمت ایده‌جك بر ایالت ترك ایتدی » مآلنده مکرراً واقع اولان افادات منتدارانه‌سی قابل تحمل عد اولنور ایدی . لکن معاهده‌نك دها امضاسی قورومقسزین روسیه دولتی بالقانلرده عساکر عثمانیه اقامه‌سنه اجیقدن اجیغه مخالفت وروسیه ایلچیسی بو ماده‌نك امپراطور عندنده بر مسئلهٔ ناموسیه عد اولندیغندن بحثله بث شکایت ایدرك بلغارستانك روسیه عسکرندن تخلیه‌سی ماده‌سنی بالقانلر مدافعه‌سی حقنك دولت علیه‌جه تأخیر استعمالنه ربط وتعلیق ایلمش وممضئ معاهده اولان سائر دولتلر جانبندن دخی دولت علیه‌یه قزاندردق دیدکلری شرقی روم ایلی ولایتنك تأمین حدودینه ممانعت علنیه دیمك اولان شو روسیه تکلیفنك مؤاخذه‌سنه صرف افکار ایدلمامش اولمسیله طرف دولت علیه‌دن بالقانلر مدافعه‌سی حقنك استعمالی خواه وناخواه ترك وتأخیر قلندی . واوجهتله بلغارستان امارتی شرقی روم ایلی ولایتندن تفریق ایده‌جك تدبیر قوی موقع فعله کله‌مدیکندن وبلغارلر ایسه ذاتاً حدود امارتك قونغره قراریله قصرندن وبالخاصه شرقی روم ایلی ولایتنك حکومت عثمانیه‌یه ارتباطندن پك زیاده منفعل اوله‌رق شو افتراقی بر ارالق اورته‌دن قالدیرمغه ازجان ودل مائل اولدقلرندن شرقی روم ایلی اداره‌سنك چوق مدت پایدار اوله‌میه‌جغی بدایت تشکلنده تحقق ایتمش ایدی . دیکر طرفدن ولایت مذکوره عقیب مصالحه‌ده ینه دول معاهده‌نك تعیین ایتدکاری مختلط قومیسیون معرفتیله وضع اولنان نظامات اساسیه اقتضاسنجه دنیاده اك سربست اولان حکومات مشروطه‌دن دها حر ومختار وسیاغی حکومت عوام اطلاقنه

سزاوار براداره تحتنه قونلدیغندن میدان سیاسیده بازیچۀ اغراض اولوب نهایت وقوعبولان حرکت اختلالکاریده بلغارستان امارتنه التحاق ایدرك برلین قونفره‌سی قراریله استحصال اولندی ظن اولنان برفائده الدن کیتمش وانکلیزلر قبریس اطه‌سنی مجرد بلغارستانك قصر حدودنجه ایده‌جکاری خدمته رشوت مقامنده اله کچورمشلر ایکن جزؤ اولده یازیلان مطالعات والکساندر پاشا لایحه‌سنده‌کی ایضاحات وجهله انکده حکمسزلکی تبین ایتمشدر .

شوحاله کوره برلین معاهده‌سی احکامندن انتفاعمز بلغارستان حدود غربیه‌سنك قصرینه واناطولی حدودنده‌کی الشکرد وادیسی ایله بایزید قصبه‌سنه منحصردر بوکاقارشو ضررمز ایسه ایاستفانوس مقاوله‌ٔ صلحیه‌سنجه مقرر اولان احکامی تأییددن بشقه او مقاوله‌جه مختاریت اداره تحتنه قونیله‌جق اولان بوسنه وهرسك قطعه‌لرینك اوستریا اداره‌سنه ویردیرلمسی قضیه‌سیدرکه قونفره‌نك مقرراتندن متحصل خسار ومضار ایاستفانوس مقاوله‌ٔ صلحیه‌سی احکامنه غلبه ایلدیکی بونکله‌ده محققدر .

رومانیا وصربستان وقره‌طاغ امارتلری قبل‌المحاربه برر حکومت مستقله شکلنی الەرق دولت علیه‌یه منسوبیتلری تابعیت موهومه‌دن عبارت بولندیغی اعتباریله انلرك تصدیق استقلاللری ضایعات ملکیه‌دن عد اولنمسه بیله دولت علیه‌نك نفوذ وموقع سیاسیسنجه استقلاللرینك مادی ومعنوی سؤتأثیراتی محتاج تأمل وملاحظه دکلدر . دیکر طرفدن بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی اوستریالیلردن وقبریسی انکلیزلردن استردادك بعید الامکان اولمسنه وبلغارستانك امارت حالنه انقلابی فوائد ملکیه ومالیه‌یی افنا ایتمسنه مبنی بونلر وروسیه ویونان وایرانه کچن یرلرك نفوسی بش ملیوندن اشاغی اولمدیغی کبی کرك شو ضایعاتدن وکرك رومانیا وصربستان حکومتلرینك تصدیق استقلاللرندن واردات دولت علیه‌یه ترتب ایدن تنزلك یکون سنویسی دخی التی ملیون لیرایی تجاوز ایتمش واختلالات داخلیه ایله روسیه محاربه‌سنده واختیار مجبرتدن اهل اسلامده وقوعبولان وفیات ایسه اوچ یوز بیکدن زیاده تخمین اولنمشدر . اثنای محاربه‌ده یالکز روسیه‌لی‌یه اسیر اولان عساکر منتظمهٔ عثمانیه طقسان دورت بیك درتیوز اوتوز اوچ نفر اولوب رومانیالیلرك النه کچن اسرا بوحسابك خارجنده‌در . حتی اسرای حربیه مصرفیچون خزینهٔ دولت روسیه‌لی‌یه بشیوز قرق التی بیك لیرا مدیون اولدیغی کبی رومانیا حکومتنه‌ده التمش ایکی بیك لیرادن زیاده مصرف تضمین ایتمشدر .

بوندن ماعدا اياستفانوس مقاولهٔ صلحيه‌سيله تعهد اولنوبده قونغره‌جه مباحثه‌سنه بيله كيريشلمكزين تأييد ايديلان تضمينات حربيه‌نك اساسى بر مليار درتيوز اون مليون روبله اولديغى حالده بونك برمليار يوز بيك روبله‌سى روسيه‌يه ترك اولنان محللر مقابلى تنزيل اولنه‌رق باقى اوچيوز اون مليون روبله‌نك اون مليونى روسيه تجار وتبعه‌سنك ضررلرى تضميناتنه وقصور اوچيوز مليونى صرف تضمينات حربيه‌يه تخصيص قلنمشدركه اوتوز بش مليون ليرا درجه‌سنده اولان اشبو تضمينات نقديه دوش دولته بربار ثقيل وقونغره طاغلدقدن صكره دولتين بيننده عقد اولنان مقاولهٔ مخصوصه موجبنجه اناطوليده كائن برقاچ ولايتك واردات سنويهٔ عشريه‌سى كاملاً قارشولق كوسترلمك طريقيله قابل تأجيل اولمشدر « مقاولهٔ مذكوره‌نك صورتى ذيل جلدده محرردر »

سلطان عبدالعزيز خان مرحوم اسلحه وادوات حربيه‌نك تكثيرينه صرف همت بيوروب زمان سلطنتنده يالكز بشيوز بيك عدد هانرى مارتينى تفنكى وخيلى قروپ طوپى تدارك واحضار ايتمش ايدى . وقتاكه هرسك مسئله‌سى ظهور ايلدى بوسنه وهرسك ايالتلرينك حربه قادر اولان اهل اسلامى بوتفنكلرله تسليح ايلديكى كبى صربستان وبلغارستان وقره طاغ عصيانلرندن دخى اهالى‌يه خيلى تفنك ويرلمش وباقيسى عسكرك النده قالمش ايدى .

حربك نتيجهٔ مغلوبانه‌سى اقتضاسندن اولديغى اوزره اشبو تفنكلرك يوز يكرمى بيكدن زياده‌سى دشمنه انتقال ايدوب بوزغونقده فرار ايدن عسكرك ايسه كيمى النده‌كى سلاحى آتوب قاچمش وكيمى شوكا بوكا صاتمش ايدى . هله بوسنه وهرسك قطعه‌لرينك اوستريا اداره‌سنه كچمسى وبلغارستاندن فلاكت عظيمه ايچنده اختيار هجرت ايدن اهل اسلامك كوزلرينه كستيردكلرى دياره جان آتمسى ملابسه‌لريله اهالى اللرنده‌كى تفنكلرك اقل قليلى استرداد واستخلاص اولنه‌بيلدى . قلعه وصحرا طوپلرندن درت بش يوز قطعه‌سى ايسه محاربه واستيلالرده يد اعدايه كچدى تجهيزات سفريه‌نك نقايصى حسبيله روم ايلى واناطولى حدودلرنده متحشد حرب اردولرينك ذخيره وجبخانه‌لرينك نقلى ايشنده قوللانلمق ايچون درجهٔ كافيه‌ده ميرى حيوانى بولنمديغندن اهالينك زورايله حيوانلرى الوب وعربستان وخطهٔ عراقيه‌دن خدمات نقليه ايچون دوه‌لر سوق اولنوب بونلر ايسه بركره اردويه كيدنجه يا اجلقدن تلف ويادشمن آتشنه هدف اولدقلرندن ثروت مملكته بونكله دخى رخنه اچلمش وچوق يرلرده يوك حيوانلرينك جنسى منقطع اولمق درجه‌سنه كلمشدر .

دولت علیه‌نك قوهٔ عمومیهٔ عسکریه‌سی یالکز اسلام اهالیدن مرکب اولوب روم ایلی وعربستان وخطهٔ عراقیه‌نك ایجاب سیاسی‌یه مبنی مستثنا طوتیلان محللرندن بشقه عسکر النان یرلرینك نفوسی ایسه احتیاجات حربیه‌یه کافی اولمدیغندن وظیفهٔ عسکریه بارثقیلنك چوغی سلطنت عثمانیه‌نك مایهٔ اصلیه‌سی وترك اوغلی ترك اولمقله مدافعهٔ مملکتك خادم حقیقیسی اولان اناطولی خلقنه تحمیل ایدلمش بولنمسی سببیله اناطولینك زراعت وتجارت وصنعته مستعد اولان خلقی ذاتاً اوبار کران التنده ازیله‌رك جمعیتلری ازالمقده ومملکت باشدن باشه خراب اولمقده وبالعکس خرستیانلرك کوندن کونه نفوسلری تزاید ایدرك صنایع وتجارتك اك مهم قسمی انلرك اللرینه کچمسیله جمعیت اسلامیه‌نك قوهٔ مادیه‌سی بوصورتله دخی بر حال انحطاطه اوغرامقده ایکن هرسنك مسئله‌سندن باشلایان اختلالات داخلیه وانی تعقیب ایدن روسیه محاربه‌سی ایچون عسکرلکك مستحفظه قدر صنوف ثلثه‌سی سلاح التنه النه‌رق وفریضهٔ جهادی ایفا املیله بیکلرجه خلق اردولره قتیله‌رق روم ایلی واناطولیده پك چوق خانه ارککسز ومعینسز قالمش وبونلری اعاشه ایچون دولتجه خانه باشنه معاش ویرمك کبی برکلفت عظیمه اختیار اولنمش ایدی. بلغارستان اهل اسلامنك سفالت الیمه ایله ترك دار ودیار ایدیشلرنده ایسه نفوس کثیره تلف اوله‌رق تعداده کلمز اسلام خانه‌سی قپاندی. باخصوص بلغارستان امارتنك تشکلندن صکره اهل اسلامدن املاك وعقاره مالك اولان نیجه اصحاب ثروت عهداً تعیین اولنان حقوقدن استفاده ایده‌میه‌رك اموال منقوله‌لری اثنای هجرتده محو اولدیغی کبی اموال غیر منقوله‌لری دخی یا بر سبب عادی ایله ضبط ومصادره قلندی. یاخود هردرلو دسایس اعمالیله یوق بهاسنه صاتدیرلمق مجبوریتنه دوشوریله‌رك مغدور وپریشان ایدلدی. بناءً علیه برقاچ یوز سنه‌دنبرو اباً عن جد ثروت ویسار صاحبی اولان خاندان اسلامیان مبتلای بلای فقر وخذلان اوله‌رق میدان ذلتده قالدیلر.

اثنای محاربه‌ده حمیت اسلامیه سائقه‌سیله او قدر خارق العاده وقوعات کورلدی‌که برر برر تعریف وبیانی قابل دکلدر. ازجمله قره طاغلیلر نقشیك قلعه‌سنی حصر وتضییق ایتدکلرنده اردوجه امداد ممکن اوله‌مدیغندن نقشیکك کاملاً اسلام اولان اهالئ ذکوری تام ایکی آی دشمن آتشی ایچنده قاله‌رق فدای جان ایتدکلری کبی قادینلری دخی حربه کیریشمشلر وشربت شهادتی ایچمشلردر. کرك اختلالات داخلیه وکرك روسیه محاربه‌سی اثناسنده ملت عثمانیه جان ومال ایله فوق العاده دولته خدمت ایدوب عیناً ویردکاری

اشیادن ماعدا اعانات نقدیه‌نك یكونی درت یوز بیك لیرایی كچمش وهندستان اهل اسلامی طرفلرندن دخی حد وقیاسدن خارج معاونات نقدیه وعینیه اجراسیله وظیفهٔ دیانتكاری ایفا قلنمش ایدی لكن محلنده ذكر ایتدیكمز وجهله اردولرك احتیاجاتیچون بویله اعانهٔ تدارك واستحصال اولنان اشیا وذخایرك چوغی دشمنده وبرطاقیده قبائلك النده قالمش واو جهتله ماوضع لهنده استعمال ایدلمك میسر اوله‌مامشدر . ایشته بورایه قدر ذكر ایتدیكمز ضایعات صورت مطلقه وعمومیه‌ده حكایهٔ معلومات قبیلندن اولوب مفرداتنی قلمه كتورمك ممكن دكلدركه بوندن زیاده تفصیلات ویریله بیلسون .

ثروت عمومیه‌جه اولان مضار وخساره كلنجه اون التی ملیون لیرالق قوائم نقدیه اعتباردن ساقط اوله‌رق خلقك النده قالمغله بونك قسم كلیسی تبرع مجبوری طرزنده حكومته اعاده ایدیلوب احراق وامحا ودرت یوزغروشلق قائمه برعثمانلی یوزلك التونی اعتبار اولنه‌رق تبعه‌دن دوائر دولتده مطلوبی اولانلرك الەجقلری او نسبتده ایفا قلنمش ایدیكه بوحسابجه ثروت عمومیه‌دن اون التی ملیون لیرا تناقص ایلدیكی كبی شوقائمه اعتبارسزلغی مسكوكات نحاسیه ومغشوشه‌یه دخی سرایت ایتمكله سكز ملیون یدی یوز سكسان بشبیك لیرالق درجه‌سنه بالغ اولان باقر سكه قیمت اعتباریه‌سنجه التونه نسبةً یوزده طقسان ضررله تداولدن چكلمش ومثالك تعبیر اولنان مسكوكات مغشوشه‌نك قیمت اعتباریه‌سی نصفنه تنزیل ایدلمكله سرمایهٔ نقدیسی بوكا منحصر اولنلر دفعةً ثروتلرینك نصفنی ضایع ایتمش ایدی . والحاصل قوائم نقدیه ومسكوكات سائرهٔ اعتبارینك تنزل وسقوطی یوزندن اهالی اوتوز ملیون لیرا راده‌لرنده زیانه اوغرادی .

محاربه جمیع زمانده مخرب بنیان ملك وملت اولمق طبیعیدر . انكچون اختیار حربده عاقبت بین اولان حكومات عاقله احتیاطه رعایت ایدرلر . حرب وغزاده شریعت شریفه‌نك الك اول ارادیغی شی ایسه استطاعت قضیه‌سیدركه اكا مالك اولمدقجه حرب وجهادك فرضیتی ثابت اوله‌ماز استطاعت دخی محارب اوله‌جق طرفك كندو قدرت وقوتی خصمنك قوت وقدرتیله بالموازنه اكا فائق وهیچ اولماز ایسه معادل بولمسیله تحقق ایدر . حال بویله ایكن روسیه محاربه‌سنك اختیارنده موازنهٔ استطاعته نظر شویله طورسون خصمك مسلم عالم اولان قوت ومكنتی مطالعات باطله ایله تأویل اولنه‌رق وبش بیوك دولتك روسیه‌لویه مساعد وبزه مخالف اولملری كبی برحال فلا كتمندار كوز اوكنده ایكن انلرك مخصوصه توجهلری دخی هیچه صاییله‌رق تلافیٔ مافات ممكن اوله‌میه‌جق برهزیمتك وقوعیله شوكت

اسلاميه‌نك وهن عظيمه اوغرامسنى انتاج ايدن حركت مجنونانه‌يى اختيار ايليانلرى لعنتله ياد ايدر وبونى اخلافه دخى توصيه ايلرز .

جناب منتقم لايزال جسم ملك وملتده اچيلان شو جريحهٔ جانكدازى داروى مكنت واقتدار ايله قرين التيام ودعائم دولتى الى يوم القيام مرصوص وبردوام بيورسون آمين .

وزراى دولت عليه‌دن
چورلیلی زاده
محمود جلال الدين .

برلين معاهده‌نامه‌سى

بزكه بلطفه المولى توركستان وشامل اولديغى ممالك وبلدانك پادشاهى السلطان ابن السلطان الغازى (عبدالحميد) خان ابن السلطان الغازى (عبدالمجيد) خان ابن السلطان الغازى (محمود) خانز اشبو تصديقنامهٔ همايونمزله بيان واعلان ايدرزكه دولت عليه‌مله حشمتلو المانيا ايمپراطورى وپروسيا قرالى وحشمتلو اوستريا ايمپراطورى وچه ومجارستان قرالى واصالتلو فرانسه جمهوريتى رئيسى وحشمتلو بريتانياى كبير وايرلانده ممالك مجتمعه‌سى قراليچه‌سى وهندستان ايمپراطوريچه‌سى وحشمتلو ايتاليا قرالى وحشمتلو روسيه ايمپراطورى حضراتى شو صوك سنه‌لر وقوعاتندن واياستفانوس مقدمات صلحيه‌سيله ختام بولان محاربه‌دن متولد مسائلى اوروپانك آسايش وانتظامنى وقايه ايچون ٣٠ مارت سنه ١٨٥٦ تاريخلى پارس معاهده‌نامه‌سى احكامنه توفيقاً حل وفصل ايتمك ارزوسنده اولدقلرى جهتله اولبابده برقونغره عقدينه بينلرنده اتفاق حصولنى تسهيله مدار مستقل اوله‌جغندن متحداً قرار ويره‌رك بو خصوصه طرف اشرف پادشاهانه‌مدن نافعه ناظرى اولوب برنجى رتبه مجيدى وعثمانى نشان ذيشانلرينى حائز وحامل علكساندر قره طودورى پاشا وعساكر نظاميهٔ شاهانه‌م مشيرانندن كذلك برنجى رتبه مجيدى وعثمانى نشان ذيشانلرينى حائز وحامل اولان محمد على پاشا والمانيا ايمپراطورى نزدنده فوق العاده مرخص بيوك ايلچيمز بولنان وبرنجى رتبه مجيدى وايكنجى رتبه عثمانى نشان ذيشانلرينى حائز وحامل اولان سعدالله بك ومشار اليه المانيا ايمپراطورى وپروسيا قرالى حضرتلرى طرفندن پروسيا هيئت وكلاسى رئيسى والمانيا باش وكيلى پرنس اوطون بسمارق وخارجيه ناظرى برنار دنست دوبولو وفرانسه جمهورى نزدنده فوق العاده مرخص بيوك ايلچى اولوب باويرا دولتى باش مابينجيلكى عنوانى حائز بولنان پرنس شارل ويقتور دوهوهنلوهه شيليفسفورست پرنس دورايتيور ونوروه واوستريا ايمپراطورى وچه ومجارستان قرالى حضرتلرى جانبندن سراى ايمپراطورى وامور خارجيه ناظرى ومشاور خاصى اسپانيا اعيانندن فلد مارشال قونت ژول اندراشى چيق شنت كرالى وقرازناهورقه والمانيا ايمپراطورى نزدنده فوق العاده مرخص بيوك ايلچى بولنان مشاور خاص ومابينجيسى قونت لوئى قارولى دوناچى قارولى وايتاليا قرالى نزدنده فوق العاده مرخص بيوك ايلچى بولنان مشاور خاص بارون هائرى

دوهادزرله فرانسه جمهوری رئیسی طرفندن اعیاندن وانجمن معارف اعضاسندن خارجیه ناظری ویلهم هانری وادینغتون والمانیا ایمپراطوری نزدنده فوق‌العاده مرخص بیوك ایلچی بولنان اعیاندن شارل رایمول دولاقرووا دوشوریر قونت دوشوالیه وخارجیه نظارتنده پولتیقه شعبه‌سی مدیری اولوب دولت مستشاری وبرنجی صنف مرخص اورته ایلچیلك عنوانی حائز بولنان فلیقس ایپولیدوبره وبریتانیای کبیر وایرلاندا ممالك مجتمعه‌سی قرالیچه‌سی وهندستان ایمپراطوریچه‌سی حضرتلری جانبندن مجلس خاص اعضاسندن واعیاندن ودیوان محاسبات رئیسی وانکلتره باش وکیلی قونت بیقونسفلد بنژامن دیسرائلی ویقونت هوغندن ومجلس خاص اعضاسندن واعیاندن خارجیه ناظری روبرار تورتالبوغسقوئن مارکی ده سالزبوری قونت‌ده سالسبوری ویقونت غرانبورن بارون سیسیل والمانیا ایمپراطوری نزدنده فوق‌العاده مرخص بیوك ایلچی بولنان مجلس خاص اعضاسندن لورد اودو ویلهم لئوپولد روسل وایتالیا قرالی حضرتلری جانبندن خارجیه ناظری واعیاندن قونت لوئی قورتی والمانیا ایمپراطوری نزدنده فوق‌العاده مرخص بیوك ایلچی بولنان قونت ادوارده لونی وروسیه ایمپراطوری حضرتلری جانبندن مرخص باش وکیلی پرنس علکساندر غورچاقوف وانکلتره قرالیچه‌سی نزدنده فوق‌العاده مرخص بیوك ایلچی بولنان سواری جنرالرندن وشورای دولت اعضاسندن یاور حربی قونت پیه‌ر شوالوف والمانیا ایمپراطوری نزدنده فوق‌العاده مرخص بیوك ایلچی بولنان مستشار خاص موسیو پول دوبریل مرخص تعیین اولنمش اولدقلرندن مشارالیهم اوستریا ومجارستان دولتنك تکلیفی والمانیا دولتنك دعوتی اوزرینه برلینده بالاجتماع حامل اولدقلری رخصتنامه‌لری بربرلرینه ارائه ایله بولنده ومنتظم کورلمش وبینلرنده تیمناً اتفاق حاصل اولمش اولدیغندن اولبابده بیك ایکی یوز طقسان بش سنهٔ هجریه‌سی رجبنك اون ایکنجی وبیك سکز یوز یتمش سکز سنهٔ میلادیه‌سی الافرانقه تموزینك اون اوچنجی کونی تاریخیله مورخ التمش درت‌ماده اوزرینه عقد وتنظیم وبرلینده امضا وتمهیر ایلدکاری مقاوله‌نامه طرف همایونمه عرض ایدلمش اولدیغندن عینیله وفرانسزجه اوله‌رق ذکر وبیان قلنور .

برنجی بند   بلغارستان ذات حضرت پادشاهینك تابعیتی تحتنده وویرکو ویرر بر امارت مقامنده تشکیل ایدلمشدر برخرستیان حکومتی وبرملی عسکری اوله‌جقدر .

ایکنجی بند   بلغارستان امارتی آتیده محرر اراضی‌یی شامل اوله‌جقدر .

بلغارستان حدودی شمالاً (اسکی صربستان) حدودندن (سلستره) نك شرق طرفندن براوروپا قومیسیونی جانبندن تعیین اولنه جق برنقطه‌یه قدر (طونه) نك ساحل یمینی بونجه کیدوب اورادن (رومانیا) الکاسنه الحاق اولنان (مانغلیه) نك جهت جنوبیه‌سندن قره‌دکزه طوغری یورویه‌جکدر . قره دکز بلغارستانك خط شرقیسنی تشکیل ایدر . جنوباً (هوجه کوی) (سلام کوی) (ایواجق) (قولیبه) (صوجولق) نام قریه‌لر قربنده یونان چایك منصبندن مجراسی بونجه چیقاجق ومنحنیاً (دلی قامچق) وادیسندن کچوب (دلی قامچق) ی (جنکی) نك یوقاریسنه طوغری ایکی بچق کیلو مترو مسافه‌ده تجاوز ایلدکدن صکره (بلینه‌نك) و (کمحالق) لك جنوبندن و (حاجی محله) نك شمالندن مرور ایلیه‌جك و (تیکنلك) و (ایدوس بره‌چا) اراسنده واقع برنقطه‌ده تپه‌یه چیقوب (قوتل) لك شمالنده (قرین آباد بالقان) و (بره‌زیوتقه بالقان) و (قزان بالقان) دن (تیمور قپو) یه قدر کیده‌جکدر .

(بیوك بالقان) لك باشلی سلسلهٔ جبالنی طوتوب (قوزیقه) زروه‌سنه دکین تکمیل اوجبالدن کیده‌جك وارادە بالقانك تپه‌سنی براقوب بری بلغارستانه ودیکری روم ایلیٔ شرقی‌یه براقیلان (برتوب) و (دوحانس) قریه‌لری اراسنده (طوزلی دره) یه قدر جنوبه طوغری اینه‌جك و (طوبوتیقا) چای ایله التصاق ایلدیکی نقطه‌یه دکین « بودره‌نك » وبعده (پتریسه‌وو) قریه‌سی قربنده (سمو وسکیودر) ایله تلاقی ایتدیکی نقطه‌یه قدردخی (طوبول نیقا) چاینك مجراسنجه کیده‌جك ونقطهٔ تلاقینك یوقاریسنده روم ایلیٔ شرقی‌یه ایکی کیلومترواق برمنطقه براقه‌رق (سمو سکیودره) ، (قامه نیقا) نام دره‌لر اره‌سندن خط انقسام میاه بونجه چیقوب (بونجاق) ارتفاعنده جنوب غربی‌یه چویریلوب طوغریجه اوستریا ارکان حرب خریطه‌سنك سکز یوز یتمش بشنجی نقطه‌سنه واصل اوله‌جقدر .

خط حدود (اهتمان) دره‌سنك جهت علیاسنی خط مستقیم اوزره قطع ایده‌جك (وبوغدینا) و (قره اولا) اره‌سندن بالمرور (چامورلی) ایله (حاجیلر) بیننده (اسکر) و (ماریقا) دره‌لرینی تفریق ایدن خط انقسام میاهه واره‌جق وخط مذکور بونجه (ولینا موغیلا) تپه‌لرندن وبشیوز اوتوز بر اشارتلی کچیددن و (ازما پلیقادره) و (سومنا تیقه) دن صوفیه سنجاغنك (سیوری طاش) و (چادر تپه) اره‌سنده واقع خط اداره‌سنه ملاصق اوله‌جقدر (چادر تپه) دن جنوب غربی‌یه دونه‌رك برطرفدن (مستا قره‌صو) ودیکر طرفدن (استروما قره‌صو) اره‌سنده‌کی خط انقسام میاه اوزره (تیمور قپو) و

(اسقوف تپه) و (قانلی مزار بالقان) و (اجی کدك) دینیلان (ردوپ) طاغلری تپه‌لری بوینجه (قاپنیق) بالقانه قدر کیدرك صوفیه سنجاغنك اسکی حدود اداره‌سیله برلشه‌جکدر.

(قاپتنیق) بالقانندن دخی (ریسقاره‌قا) و (بستریا قاره‌قا) وادیلری اره‌سنده‌کی خط انقسام میاه بوینجه (وودینقا پلانینا) تسمیه اولنان طاغ دستکندن (استروما) وادیسنه اینه‌رك (براقلی) قریه‌سنی دولت علیه‌یه براقه‌جقدر. اورادن (ژاشتیقه) قریه‌سنك جهت جنوبیه‌سنه یوقاری‌به طوغری چیقه‌رق الك کسدیرمه یولدن (جتیقا) تپه‌سنده (غوله‌ما پلانینا سلسلهٔ جبالیه‌سنه واصل وبوراده صوفیه سنجاغنك اسکی حدوداداره‌سنه ملاقی اوله‌جق وشوقدرکه (صوهاره‌قا) چیقورینی کاملاً دولت علیه‌یه براقه‌جقدر.

(جتیقا) طاغندن دخی حدود غربیه (قرونا یابوقه) طاغلرندن صوفیه‌نك اسکی خط اداره‌سی بوینجه (اکری صو) و (لبنیقه) چیقورلرینك اوست طرفندن کچه‌رك (قرنی‌دره) طاغنه طوغری کیده‌جك و «بانیابولانا» تپه‌لرینه چیقوب «قرنی‌دره» طاغنه واصل اوله‌جقدر (قرنی دره) طاغندن دخی (ستره‌شر) و (بله‌غولو) و (مشید پلانینا) تپه‌لرندن (استروما) و (موراوه) اره‌سنده‌کی خط انقسام میاه بوینجه کیدرك (غاجینا) و (قرنه تراوا) و (دارقووسقه) و (ودره‌نیقه پلان) وبعده (رشلمانی قلادانق) دن (سوقوهٔ بالا) و (موراوه) خط انقسام میاهنه ملاصیق اوله‌جق و (استول) نام محله کیدوب اورادن اینه‌رك صوفیه‌دن (بیروت)ه کیدن طریقی (سکوسا) قریه‌سنك جهت شمال غربیه‌سنده بیك متره مسافه‌ده قطع ایده‌جك وخط مستقیم اوزره و (یدیغ پلانینا)یه واورادن (قوجه بالقان) سلسلهٔ جبالیه‌سنده واقع (رادوجینا) طاغنه چیقه‌جق و (دوبقجی) قریه‌سنی صربستانه و (سناقوس) قریه‌سنی بلغارستانه براقه‌جقدر (رادوجینا) طاغی تپه‌سندن غرباً (سیبره‌وق) بالقانندن و (ستاره پلانینا) دن بالقان تپه‌لرینی کچه‌رك (قولا سمیلجووه قوقه) قربنده اسکی صربستانك حدود شرقیه‌سنه واورادن دخی حدود بوینجه طونه‌یه قدر کیده‌جك و (راغوبچه) ده طونه‌یه ملاقی اوله‌جقدر.

حدود مذکوره دول معظمه طرفندن منصوب اعضادن مرکب بر اوروپا قومیسیونی معرفتیله محلنده تعیین اولنه‌جقدر.

شوراسی مقرردرکه اولا بو قومیسیون دولت علیه‌نك روم‌ایلی شرقی بالقانی حدودینی تحکیم ایلك خصوصنده‌کی لزومنی نظر اعتنایه اله‌جقدر. ثانیاً صاموقو اطرافنده اون کیلومترولق بر نصف قطرده استحکام انشا اولنه‌میه‌جقدر.

اوچنجی بند — بلغارستان پرنسی اهالی طرفندن سربستجه انتخاب ودولتلرك موافقتيله جانب باب عاليدن تصديق اولنه جق واوروپا دول معظمه سنك خاندان حكمدارلری اعضاسندن هيچ بری بلغارستان پرنسلكنه انتخاب ايدلميه جكدر .

پرنسلك منحل اولديغی حالده يكی پرنس عينی صور وشرائطله انتخاب اولنه جقدر .

دردنجی بند — بلغارستان اعيانندن (طرنوی) ده طوپلانه جق برمجلس پرنسك انتخابندن اول امارتك نظامنامهٔ اساسيسنی تنظيم ايليه جكدر .

بلغارلرك ترك ورومانيالو وروم وسائر اقوام ايله مخلوط اولدقلری محللرده بوقوملرك انتخاباته ونظامنامهٔ اساسينك تنظيمنه متعلق شيلده حقوق ومنافعی كوزديله جكدر .

بشنجی بند — بلغارستانده حقوق عموميه نك اساسی آتيده محرر ماده لردن عبارتدر :

بلغارستانده اختلاف دين ومذهب هيچ كيمسه ايچون حقوق مدنيه وپولتيقيه دن استفاده ده وخدمت عموميه ومأموريت وشرفه نائليتده ويا هر نرده اولور ايسه اولسون اجرای حرفت وصنعتده با اهل طوتلقه ومحروم ايدلمكه سبب عد اولنميه جقدر .

بلغارستانده يرلولر واجنبيلره سربستی واجرای آيين ومذهب تأمين اولنه رق كرك جماعات مختلفه نك سلسلهٔ مراتب اوزره ترتيبنده وكرك رؤسای روحانيه لريله اولان مناسباتنده بركونه ايقاع موانع اولنميه جقدر .

آلتنجی بند — بلغارستان نظامنامهٔ داخليسی تنظيم واكمال اولنجه يه دكين بر روسيه قوميسری معرفتيله موقتاً اداره اولنه جق وبرعثمانلی قوميسريله اشبو معاهده يی امضا ايدن سائر دولتلر طرفندن مأمور قونسولسلر دخی اشبو ادارهٔ موقته نك صورت جريانه نظارت ايتمكده روسيه قوميسرينه معاونت ايليه جكلردر . قونسولسلر ارهسنده براختلاف ظهورنده مصلحته اكثريت آرا ايله قرار ويريله جك وبو اكثريت ايله روسيه وياخود عثمانلی قوميسری ارهسنده بر اختلاف آرا وقوعبولور ايسه اوحالده دول معظمه نك استانبولده مقيم ايلچيلری قونفرانس هيئتنده طوپلانه رق اعطای رأی ايليه جكلردر .

يدنجی بند — ادارهٔ موقته مدتی اشبو معاهده نك تصديقی تاريخندن اعتباراً طقوز آيدن زياده تمديد اولنميه جقدر .

نظامنامهٔ داخلی اکمال اولندیغندن همان بلغارستان پرنسنك انتخابنه مباشرت ایدیله‌جك وپرنس نصب اولندیغنی متعاقب نظامنامهٔ جدید مرعی‌الاجرا اولمغه وامارت مختاریتندن کاملاً استفاده ایتمکه باشلایه‌جقدر .

سکزنجی بند دول اجنبیه ایله باب عالی بیننده عقد اولنوب الیوم مرعی‌الاجرا اولان تجارت وسیر سفاین معاهده‌لریله بالجمله مقاوله ونظامنامه‌لر بلغارستان امارتنده ابقا اولنمشدر . انلرك احکامنجه هیچ بر دولت حقنده موافقت ایتمزدن اول برکونه تبدیل وتغییر وقوع بولمیه‌جقدر امارت داخلنده امتعه‌دن بلغارستانده هیچ بر (ترانسیت) رسمی استیفا اولنمیه‌جقدر . بالجمله دولتلرك تبعه وتجارینه اوراده مساوات کامله اوزره معامله ایدیله‌جکدر .

معاهدات عتیقه ایله وضع اولندیغی وجه اوزره تبعهٔ اجنبیه‌نك وتعامل ومعافیات وامتیازاتیله قونسلوسلرك حق قضا وحمایه‌لری علاقه‌دارانك موافقتیله تعدیل اولنمدقجه تمامیله مرعی الاجرا قاله‌جقدر .

طقوزنجی بند بلغارستان امارتنك جانب باب عالیدن مؤخراً کوستریله‌جك بانقه‌یه تسلیم ایتمك صورتیله تأدیه ایلیه‌جکی ویرکوی سنوینك مقداری تشکیلات جدیدك ایلك اجرا اولندیغی سنه‌نك آخرنده اشبو معاهده‌یی امضا ایدن دولتلر بیننده بالاتفاق تعیین اولنه‌جقدر . بو ویرکو اراضیٔ امارتك واردات متوسطه‌سی اوزرینه وضع ایدیله‌جکدر . بلغارستان دولت علیه‌نك دیون عمومیه‌سندن برحصه المق لازم کله‌جکندن دولتلر ویرکویی تعیین ایتدکاری وقت نسبت محقانه‌ده امارتك اوزرینه براقیله‌بیله‌جك قسم دیونی دخی پیش نظر اعتنایه اله‌جقدر .

اونجی بند بلغارستان اشبو معاهده تصدیقنامه‌لرینك مبادله‌سی تاریخندن اعتباراً وارنه وروسجق تیمور یول قومپانیه‌سنه قارشو اولان تکالیف وتعهداتنجه دولت علیهٔ عثمانیه مقامنه قائم اوله‌جقدر . اولکی حسابلرك تسویه‌سی باب عالی ایله امارت وقومپانیه اداره‌سی بیننده بالاتفاق ویریله‌جك قراره تعلیق اولنمشدر .

بلغارستان امارتی کذلك کندی طوپراغی اوزرنده بولنان تیمور یول خطلرینك اکمال والصاقی وایشلدلمسی ماده‌لرینه دائر باب عالینك کرك اوستریا دولتنه وکرك روم ایلی تیمور

یوللری ایشلدیجی قومپانیه‌سنه قارشو عقد ایلمش اولدیغی تعهداتی درعهده ایده‌جکدر .
بو مسئله‌لرك تسویه‌سی ایچون لازم كلان مقاولات عقد مصالحه‌یی متعاقب آوستریا ایله باب عالی وصربستان وبلغارستان امارتلری بیننده عقد اولنه‌جقدر .

اون برنجی بند عساكر عثمانیه ارتق بلغارستانده اقامت ایتمیه‌جك واسكی قلعه‌لرك جمله‌سی امارت مصرفیله برسنه ظرفنده وممكن ایسه‌دها اول هدم ایدیله‌جكدر. حكومت محلیه بونلر هدمی ایچون درحال تدابیر لازمه اتخاذ ایده‌جك ویكیدن قلعه‌لر انشا ایتدیرمیه‌جكدر باب عالی كندی مالی اولوب الافرانقه كانون ثانینك اوتوز برنجی كونی عقد اولنان متاركه موجبنجه تخلیه ایدلمش طونه قلعه‌لریله شمنی ووارنه قلعه‌لرنده قالان ادوات حربیه واشیای سائره‌یی ایستدیكی كبی استعماله حقی اوله‌جقدر .

اون ایكنجی بند اسلام وسائره‌دن املاك صاحبی اولوبده امارتك خارجنده اتخاذ مسكن ومأوا ایده‌جك اولنلر املاكارینی یاالتزامه ویره‌رك ویاخود دیكرلری مصرفیله اداره ایتدیره‌رك محافظه ایده‌بیله‌جكلردر .

عثمانلی وبلغارلردن مركب برقومیسیون املاك میریه وموقوفه‌نك باب عالی حسابنه صورت فراغ واستعمالنه متعلق ایشلرك جمله‌سنی وبونلرده برابلیشكی بولنه‌جق افرادك مصالحنی ایكی سنه ظرفنده تسویه‌یه مأمور اوله‌جقدر .

بلغارستان اهالیسندن ممالك سائرهٔ شاهانه‌ده سیاحت ویااقامت ایده‌جكلر مأمورین وقوانین عثمانیه‌یه تابع اوله‌جقدر .

اون اوچنجی بند بالقانلرك جنوب طرفندن (روم ایلیٔ شرقی) نامنی اله‌جق ومختاریت اداره شرایطی ایله طوغریدن طوغری‌یه حكومت پولتیقیه وعسكریهٔ پادشاهی تحتنده قاله‌جق برایالات تشكیل اولنمشدر وبو ایالتك برخرستیان والیسی اوله‌جقدر .

اون دردنجی بند روم ایلیٔ شرقی شمال وشمال غربی جهتندن بلغارستان ایله محدود اولوب خط آتی داخلنده اراضی‌یی شامل اوله‌جقدر .

خط حدود قره دكزدن بدأ ایله (هوجه كوبی) (سلام كوبی) (ایواجق) (قوله) (صوجولق) قریه‌لری قربنده بولنان چایك منصبندن مجراسی بونجه چیقه‌جق ومنحنیاً

(دلی قامچق) وادیسندن لجوب (دلی قامچق) نی (چشمی) نك یوقاریسنه طوغری ایکی بچق کیلومترو مسافه‌ده اشدقدن صکره (بلیه)و (محالق)ك جنوبندن و(حاجی محله)نك شمالندن مرور ایلیه‌جك و (تیکنالك) ایله (ایدوس پره جا) اره‌سنده واقع برنقطه‌ده تپه‌یه چیقوب (قوتل) ك شمالندن (قرین آباد بالقان) (پره‌زویچه بالقان) (قزان بالقان) دن (تیور قپو) یه قدر تپه‌لردن کیده‌جکدر . (بیوك بالقان) ك باشلی سلسلهٔ جبالی طوتوب (قوریقه) زروه‌سنه دکین تکمیل او جبالدن کیده‌جك واوراده روم ایلینك حدود غربیه‌سی (بالقان) ك تپه‌سنی براقوب بری بلغارستانه ودیکری روم ایلیٔ شرقی‌یه ترك اولنان (پیرتوب) و (دوچانلی) قریه‌لری اره‌سندن (طوزلو دره) یه قدر جنوبه طوغری اینه‌جك (طوپول نیقا) چایی ایله التصاق ایتدیکی نقطه‌یه دکین بودره‌نك وبعده (پترایسه‌وو) قریه‌سی قربنده (سموو سکبودره) ایله تلاقی ایلدیکی نقطه‌یه قدر دخی (طوپول نیقا) چاینك مجراسنجه کیده‌جك وبونقطهٔ تلاقینك یوقاروسنده روم ایلیٔ شرقی‌یه ایکی کیلومترولق برمنطقه براقه‌رق و (سموو سکبودره) و (قامه نیقا) نام دره‌لر آره‌سندن خط انقسام میاه بوینجه چیقوب و (بونجان) ارتفاعنده جنوب غربی‌یه چویریلوب طوغریجه اوستریا ارکان حرب خریطه‌سنك سکز یوز یتمش بشنجی نقطه‌سنه واصل اوله‌جقدر . خط حدود (اهتان) دره‌سنك جهت علیاسنی خط مستقیم اوزره قطع ایده‌جك و (بوغدینه) و (قره اولا) اره‌سندن بالمرور (اسکر) و (چاموردلی) و(حاجیلر) بیننده (اسکر) و (ماریقا) دره‌لرینی تفریق ایدن خط انقسام میاهه وارەجق وخط مذکور بوینجه (ولینا موغیلا) تپه‌لرندن وبشیوز اوتوز بر اشارتلی نجددن و (ازمایلیقادره) و (سومنانیقه) دن صوفیه سنجاغنك (سیوری طاش) و (چادر تپه) اره‌سنده واقع خط اداره‌سنه ملاصق اوله‌جقدر .

شرق روم‌ایلی حدودی بلغارستان حدودندن (چادر تپه) طاغنده ایریلوب برطرفدن (ماریقه) ایله اورایه دوکیلان صولرك ودیکرطرفدن (مستا قره‌صو) ایله اورایه‌دوکیلان صولرك اره‌سنده واقع خط انقسام میاه بوینجه کیده‌جك و (دسپوت) طاغلری تپه‌سندن (قروشووا) طاغنه‌طوغری (بوطاغ ایاستفانوس معاهده‌سنده‌کی خطك نقطهٔ حرکتی‌در) جنوب وجنوب شرقی استقامتلرینی الاجقدر .

(قروسووا) طاغندن ایاستفانوس معاهده‌سنده تعیین اولنان خطه تابع اوله‌جق یعنی (قره بالقان) سلسله‌سیله (کولاهی طاغ) و (اشك جیللو) و (قره قولاق) (ایشکار)

طاغلرندن مستقیماً جنوب شرقی‌یه طوغری اینه‌رك (اردا) چاینه ملاقی اوله‌جق و دولت علیه‌ده قالان (اطه سالی) قریه‌سی قربنده کائن برمحله قدر بوچایك مجراسی بونجه کیده‌جکدر .

بومحلدن (بش تپه طاغ) ك تپه‌سنه جیقوب بونجه کیتدکدن صکره اینه‌جك و (جسر مصطفی پاشا) نك یوقاریسنده بش کیلومترو مسافه‌ده واقع برنقطه‌ده (مریچ) ی کچدکدن صکره شمال طرفنه طوغری (دمیر خانلی دره) ایله (مریچ) ه دوکیلان کوچك صولری اره‌سنده‌کی خط انقسام میاه بونجه (کوله‌لر بایر) ه قدر شماله طوغری کیده‌جك واورادن شرقاً (سقار بایر) ه کیدوب واورادن دخی (بیوك دربند) ه طوغری کیتمك اوزره (طونجه) وادیسندن کچه‌جك و (بیوك دربند) ایله (سوجاق) ی شمالده براقه‌جقدر (بیوك دربند) دن شمالاً (طونجه) یه دوکیلان صولرك وجنوباً (مریچ) ه دوکیلان صولرك اره‌سنده‌کی خط انقسام میاه بونجه روم ایلی شرقیده قالان (قایپلر) تپه‌سنه قدر کیده‌جکدر و (مریچ) ك جنوب طرفیله (بلورن) و (الاتلی) قریه‌لرندن طوغریجه قره دکزه دوکیلان صولر آره‌سنده (الالی) قریه‌سنك جنوب طرفندن کچه‌جك و (قرالق) ك شمال طرفندن (ووسنا) و (زوواق) تپه‌لری (دوقا) صوینی (قارقش) صولرندن تفریق ایدن خط بونجه کیده‌رك بوایکی نهر اره‌سندن قره‌دکزه منتهی اوله‌جقدر .

اون بشنجی بند   ذات حضرت پادشاهینك بوایالتك براً وبحراً حدودینی بوحدود اوزرنده استحکاملر انشا وعسکر اقامه ایدرك مدافعه اسبابنی استحصاله حقی اوله‌جقدر روم ایلی شرقیده انتظام داخلی محلی ملیس عسکری طرفندن محافظه اولنور برپرلو ژاندارما معرفتیله محافظه اولنه‌جقدر .

ضابطانی طرف شاهانه‌دن تعیین اولنه‌جق اولان بوایکی صنف عسکرك ترکیبنده محلنه کوره اهالینك منسوب اولدیغی مذهبه اعتبار اولنه‌جقدر .

ذات حضرت پادشاهی حدودك محافظه‌سنده باشی بوزوق وچرکس کبی غیر منتظم عسکر استخدام ایتمامکلکی تعهد ایدر . بوخدمتی ادا ایده‌جك عساکر منتظمه هیچ بر حالده اهالینك اونده اوتورمیه‌جق وداخل ایالتدن کچر ایکن اوراده اقامت ایتمیه‌جکدر .

اون التنجی بند   ایالتك امنیت داخلیه وخارجیه‌سی تهدید اولندیغی تقدیرده عساکر

عثمانیه‌یی جلبه والینك حقی اوله‌جق وشو ملحوظ اولان حالك وقوعنده باب عالی اولبابده ویریلان قراری واسباب موجبه‌سنی استانبولده‌کی سفرای اجنبیه‌یه بیلدیره‌جکدر .

اون یدنجی بند   روم ایلی شرقی والیسی دولتلرك موافقتیله بش سنه ایچون باب عالی طرفندن تعیین اولنه‌جقدر .

اون سکزنجی بند   اشبو معاهده‌نك تصدیقنامه‌لری مبادله اولندیغنی متعاقب روم ایلی شرقینك امر تنظیمنی باب عالی ایله‌بالاتفاق مذاکره ایتمك ایچون براوروپا قومیسیونی تشکیل اولنه‌جقدر بوقومیسیون اوچ آی ظرفنده ولایتلره متعلق نظامات مختلفه‌یی واستانبول قونفرانسنك سکزنجی مجلسنده وقوعبولان تکلیفاتی نقطهٔ حرکت اتخاذایدرك والینك اقتدار ووظایفنی وایالتك ادارهٔ ملکیه وعدلیه ومالیه‌سنی تعیین ایلیه‌جکدر . روم ایلی شرقی ایچون قرارلشدیریلان ماده‌لرك جمله‌سی برفرمان عالی‌یه درج اولنه‌رق جانب باب عالیدن نشر واعلان ودولتلره تبلیغ ایدیله‌جکدر .

اون طقوزنجی بند   اوروپا قومیسیونی امر ترتیب جدیدك اکمالنه دکین ایالتك امور مالیه‌سنی باب عالی ایله متفقاً اداره‌یه مأمور اوله‌جقدر .

یکرمنجی بند   دولت علیه ایله دول اجنبیه بیننده نه درلو اولور ایسه اولسون عقد اولنمش ویا عقد اولنه‌جق هرنه نوع معاهدات ومقاولات وصور تسویهٔ دولیه عموم ممالك شاهانه مثللو روم ایلی شرقیده دخی مرعی‌الاجرا اوله‌جقدر .
نه حالده بولنور ایسه بولنسونلر اجنبیلرك حائز اولدقلری معافیات وامتیازاتنه ایالت مذکوره ده دخی رعایت اولنه‌جقدر . باب عالی سربستی آیین ومذهبه دائر اولان قوانین عمومیهٔ دولتی ایالت مذکوره‌ده اجرا ایتدیرمکلکی تعهد ایدر .

یکرمی برنجی بند   حکومت سنیه‌نك روم ایلی شرقیده‌کی تیمور یوللره متعلق حقوق تعهداتی تمامیله محافظه وابقا اولنمشدر .

یکرمی ایکنجی بند   بلغارستانده وروم‌ایلی شرقیده‌اقامت ایده‌جك روسیه‌عسکری الی بیاده فرقه‌سیله ایکی سواری فرقه‌سندن مرکب اوله‌جق وجمله‌سی اللی بیك کشی‌یی

تجاوز ایتمیه‌جکدر . ومصارف واقعه‌سی اقامت ایتدیکی مملکت طرفندن تسویه قلنه‌جقدر
عساکر مقیمه‌روسیه ممالکی ایله یالکز روسیه وروماتیاحکومتلری آره‌سنده عقداولنه‌جق
برمقاوله موجبنجه رومانیادن دکل قره دکز لیمانلرندن و « وارنه » و « بورغاز » دن‌دخی
اختلاط ایلیه‌جکلرواوراده مدت اقامتلری ایچون لازم کلان دپولری تنظیم ایده‌بیله‌جکلردر
روسیه عسکری روم ایلیٔ شرقیده وبلغارستانده اشبو معاهده‌نك تصدیقنامه‌لری مبادله
اولندیغی تاریخدن اعتباراً طقوز آی اقامت ایلیه‌جکدر .

روسیه دولتی کندی عسکرینك رومانیادن مروری وبوامارتك کاملاً تخلیه‌سی
ماده‌سنی بوندن صکره اوچ آی ظرفنده اکمال ایتمکلکی تعهد ایدر .

یکرمی اوچنجی بند دولت علیه کرید جزیره‌سنك بیك سکز یوز التمش سکز
سنه‌سی نظامنامهٔ داخلیسنی حقلی کورینه‌جك تعدیلاتی ادخال ایدرك تماميله اجرا ایتمکلکی
تعهد ایدر .

بومعاهده‌ده کندولری ایچون تشکیلات مخصوصه تعیین اولنمامش اولان سائر روم
ایلی ایالات شاهانه‌سنده دخی کریده ویرکوجه اعطا اولنان معافیت مستثنا اولمق اوزره
آکا مماثل واحتیاجات محلیه‌یه موافق نظامات یاپیله‌جقدر. باب عالی هرایالتده اشبو نظامات
جدیده‌نك تفرعاتنی بالمذاکره ترتیب ایتمك واکثر اعضاسی یرلو اهالیدن مرکب اولمق
اوزره مخصوص قومیسیونلر تشکیل ایده‌جکدر .

مذکور قومیسیونلرك نتیجهٔ مذاکراتی اوله‌رق تنظیم ایدیله‌جك تشکیلات لایحه‌لری
باب عالینك نظر تدقیقنه عرض اولنه‌جق وباب عالی دخی بونلری موقع اجرایه وضع ایچون
امر عالی وفرمان کبی اقتضا ایدن اوراقی نشر ایتمزدن اول روم ایلیٔ شرقی ایچون تشکیل
اولنان اوروپا قومیسیونیله استشاره ایده‌جکدر .

یکرمی دردنجی بند دولت علیه ایله حکومت یونانیه برلین قونغره‌سنك اون اوچنجی
مضبطه‌سنده بیان اولنان تصحیح حدود ماده‌سنجه اتفاق ایده‌مدکاری تقدیرده المانیا
وفرانسه واوستریا وانکلتره وایتالیا وروسیه دولتلری مکالماتی تسهیل ایچون کندیلرینه
تکلیف وساطت ایتمك حقنی محافظه ایدرلر .

یکرمی بشنجی بند بوسنه وهرسك ایالتلری اوستریا دولتی طرفندن عسکر اقامه‌سیله

اداره اولنەجقدر اوستریا دولتی صربستان ایله قرەطاغ آرەسنده جنوب شرقی استقامتنجه « متروویجه » یه اوته طرفنه قدر ممتد اولان « یکی بازار » سنجاغنك ادارەسنی درعهده ایتمك آرزوسنده بولنمدیغندن اورادە ادارۀ عثمانیه باقی قاله‌جقدر . مع‌مافیه اصول جدیدۀ بولتقیه‌یی طرق مخابراتك سربستی وامنیتنی تأمین ایچون اوستریا دولتی « یکی بازار » ك هر طرفنده عسکر بولندیرمق وعسکری وتجارت یوللری یاپتق صلاحیتنی محافظه ایدر .

اوستریا دولتی ایله حکومت سنیه ایشبو فقره‌نك ایرودە بالاتفاق قرارلشدیرەجقلردر .

یکرمی التنجی بند قرەطاغك استقلالی کرك حکومت سنیه وکرك بواستقلالی هنوز تصدیق ایتمامش اولان سائر دول متعاهده طرفلرندن تصدیق اولنمشدر .

یکرمی یدنجی بند دول متعاهده شرائط آتیه‌ده متفقدرلر .

قرەطاغده اختلاف دین ومذهب هیچ کیمسه ایچون حقوق ملکیه وبولنقه‌دن استفادەده وخدمت عمومیه ومأموریت وشرفه نائلیتده ویاهر نرەده اولور ایسه اولسون حرف وصنایع مختلفەنك اجراسنده بالاهالی طوتقلقه ومحروم ایدلملکه سبب عد اولنمیه‌جقدر . قرەطاغده یرلولر واجنبیلره سربستی واجرای آیین ومذهب تأمین اولنه‌رق کرك جماعات مختلفەنك سلسلۀ مراتب اوزره ترتیبنده وکرك رؤسای روحانیه‌لریله اولان مناسباتنده برگونا ایقاع موانع اولنمیه‌جقدر .

یکرمی سکزنجی بند قرەطاغك حدود جدیدەسی بروجه آتی تعیین اولنمشدر .

خط حدود « قلوبوك » ك شمال طرفنده واقع « ایلینوبرودو » دن حرکتله هرسکده قالان « غرنشارود » یه طوغری « ذرەبنیجقا » اوزرینه اینه‌جك وبعده چابك « جبەلیقا » چاپی ایله برلشدیکی محلك اشاغیسنده برکیلو مترو مسافەده واقع نقطەیه قدر مجراسی بوغجه جیقاجق واورادن الك قیصه برخط ایله « ذرەبنیجیقا » اطرافنده‌کی تپه‌لره واصل اوله‌جقدر . بعده « پیلانووا » قریه‌سنی قرەطاغه براقه‌رق بوقریه‌یه طوغری متوجه اوله‌جق و « سومینا ـ پلانینا » ایله « چوبریلو » تپه‌سی آرەسنده واقع کچیده قدر « بیلك ـ قورینو ـ رافو » بولنده ممکن مرتبه التی کیلو مترو بعد مسافەده طورمق اوزره شمال استقامتنجه تپه‌لردن کیده‌جك ومذکور کچیددن « دراقوبچی » قریه‌سنی « هرسك » ه براقه‌رق بوقریه‌دن « داورایچ » تپه‌سنه قدر شرقه متوجه اوله‌جقدر . بونقطه‌دن اعتباراً خط حدود « درواتوه » نی

قره طاغه براقيلرق « بلهبرجنيك » و « وولوجاك » ذروه لرينى كچمك اوزره طوغريدن طوغرى يه شمال و شمال شرقى طرفنده ايلروله جك و بعده كوچك قيصه برخط ايله « پيوا » اوزرينه اينوب و « پيوا » يى كچوب « تيره بوغا » و « تدونيا » ارهسندن « تارا » يه واصل اوله جقدر . بونقطه دن « موجقوان » ه قدر « تارا » بونجه چيقاجق و اورادن « چيقوجزروه » يه قدر بومحلدن اعتباراً « شه كولار » كوينه قدر اسكى حدود ايله قاريشه جق و اورادن يكى حدود « موقره - پلانينا » تپه لرندن كيده رك « موقرا » كوينى قره طاغده قالهجق و بعده ماشلى سلسلهٔ جبالى و بر طرفده « ليم » و ديكر طرفدن « درينا » ايله « سيونا » ارهسنده كى خط انقسام مياهى طوتهرق اوستريا اركان حربيه خريطه سنك ايكى بيك يوز اتمش التى اشارتلى نقطه سنه واصل اوله جقدر . خط حدود بر طرفدن « قوچى - دره قلويچى » عشيرتى و ديكر طرفدن « قوجقه - قرازنه » ايله « قلهماتى » و « كوريدى » عشيرتلرى ارهسنده واقع حدود حاضره ايله « بوغوريچه » اووه سنه قدر قاريشه جق و اورادن « قلهماتى » و « كوريدى » و « خوطى » عشيرتلرينى ارناودلغه براقهرق « بوتيقه » اوزرينه متوجه اوله جقدر .

اورادن حدود جديده « قوريغا - طوپال » نام اولهجق قرينده كولى كچهرك طوغريجه نهنك ذروه لرينه واصل اوله جق و اورادن « مكرت » و « قاجت » ارهسنده كى خط انقسام مياهى تعقيب ايده رك « مه قوويچ » ى قره طاغه براقه جق و « دونديك » كورفزينه « كورنجى » دن اينه جكدر . خط حدودك شمال غربى جهتى « سوجا » و « ذوبس » كويلرى آره سنده ساحلدن كچن « ومرسونا - پلانينا » اوزرندن قره طاغ حدود حاضره سنك جنوب شرقى نقطهٔ منتهاسنه واصل اولان برخط ايله تشكل ايده جكدر .

يكرمى طقوزنجى بند « بار » ايله سواحلى قره طاغه شرائط آتيه ايله الحاق اولنمشدر .

بروجه بالا تعيين اولنان حدود موجبنجه بوارا ضينك جنوب طرفنده واقع اولان « دولسينيو » داخل اولمق اوزره « بويانه » يه قدر دولت عليه يه اعاده اوله جقدر .

« اسپيج » قصبه سى حدودك تعرفات مفصله سنده كوستريلان اراضينك خط شماليسنه قدر دالماچيايه الحاق اوله جقدر . « بويانه » اوزرنده قره طاغ ايچون سير سفاين تماماً وكاملاً سربست اوله جقدر . بو نهرك بوغازى استحكامات انشا اولنميه جق و اشقودره موقعنك

مدافعهٔ عملیه‌سیچون لازم اولان استحکامات مستثنا اولوب بو استحکامات اشقودره شهرندن التی کیلو مترودن اوته‌یه کیتمیه‌جکدر .

قره‌طاغك نه حرب کمیسی ونه حرب بایراغی اولمیه‌جقدر .

« بار » لیمانی ایله بتون قره‌طاغ صولری هر ملتك سفن حربیه‌سنه مسدود اوله‌جقدر . قره‌طاغ طوبراغی اوزرنده کول ایله ساحل دریا اره‌سنده واقع استحکاملر هدم اولنه‌جق وبو منطقه داخلنده یکی استحکاملر انشا اولنمیه‌جقدر . کرك « بار » ده وکرك قره‌طاغ ساحلی بوینده لیمان وقرانتینه ضابطه‌سی اوستریا دوائی طرفندن محافظهٔ سواحله مخصوص اوفاق کمیلر واسطه‌سیله اجرا اولنه‌جقدر .

قره‌طاغ دالماچیاده مرعی الاجرا اولان قانون بحری‌یی قبول ایلیه‌جکدر .

اوستریا دخی قره‌طاغك سفائن تجاریه‌سنی قونسلوسلری معرفتیله حمایه ایتمکلکی تعهد ایدر .

قره‌طاغ اراضیٔ جدیده‌سی داخلنده برعادی یول وبر تیمور یولی انشا واداره ایتمك حق وصلاحیتی خصوصنه اوستریا ایله بالاتفاق قرار ویره‌جکدر .

بو یوللر اوزرنده تمامیٔ سربستیٔ اختلاط تأمین اولنه‌جقدر .

اوتوزنجی بند اسلام وسائره‌دن قره‌طاغه الحاق اولنان اراضی داخلنده املاکی بولنوبده امارت خارجنده تمکن ایتمك ایستیانلر املاکلرینی التزامه ویره‌رك ویادیکرلری معرفتیله اداره ایتدیره‌رك محافظه ایده‌بیله‌جکلردر . کیمسه‌نك املاکی نظاماً منفعت عمومیه ضمننده اولمدقجه وبهاسی اولجه تأدیه ایدلمدکجه النمیه‌جقدر .

عثمانلو وقره‌طاغلو اعضادن مرکب برقومیسیون املاك میری‌یه وموقوفه‌نك باب عالی حسابنه اوله‌رق صورت فراغ واستعماله دائر ایشلری وانلرده افراد اهالینك ایلیشیکی بولنور ایسه بومثللو مسئله‌لری اوچ سنه ظرفنده تسویه ایلیه‌جکدر .

اوتوز برنجی بند قره‌طاغ امارتی استانبوله وممالك عثمانیه‌نك لزوم کوریله‌جك سائر محللرینه قره‌طاغ مأمورلری نصب اولنمق ماده‌سنه طوغریدن طوغری‌یه باب عالی ایله بالمذاکره قرار ویره‌جکدر .

ممالك عثمانیه‌ده سیاحت ویا اقامت ایدن طاغلولر حقوق مللك قواعد عمومیه‌سنه

وطاغلولره متعلق وضع اولنان عادات وتعامله كوره قوانین ومأمورین محلیهٔ عثمانیه یه تابع اوله‌جقلردر .

اوتوز ایكنجی بند قره‌طاغ عسكری امارتك حدود جدیده‌سی خارجنده الیوم اللرنده بولنان اراضی‌یی معاهدهٔ حاضره تصدیقنامه‌لرینك مبادله‌سندن اعتباراً یكرمی كون ظرفنده وممكن اولدیغی حالده دها اول تخلیه ایتمكه مجبور اوله‌جقلردر .
عساكر عثمانیه دخی قره‌طاغه ترك اولنان اراضی‌یی ینه یكرمی كون ظرفنده تخلیه ایده‌جكلردر . شوقدركه مواقع مستحكمه‌یی ترك ایتمك وذخیره ومهماتی چیقاره‌ق ودرحال اخراجی قابل اولمیان ادوات حربیه وسائره‌نك دفترینی تنظیم ایلمك ایچون كندولرینه علاوةً اون بش كون دها مهلت ویریله‌جكدر .

اوتوز اوچنجی بند قره طاغ معاهدهٔ صاحبه ایله كندوسنه ویریلان اراضیٔ جدیده ایچون دیون عمومیهٔ عثمانیه‌دن برحصه الق لازم كله‌جكندن استانبولده مقیم دول اجنبیه سفراسی بونك مقدارینی باب عالی ایله متفقاً براساس عادل اوزرینه تعیین ایلیه‌جكلردر.

اوتوز دردنجی بند دول متعاهده صربستان امارتنك استقلالنی بند آتیده بیان اولنان شرائطه ربط ایله تصدیق ایدرلر .

اوتوز بشنجی بند صربستانده اختلاف دین ومذهب هیچ كیمسه ایچون حقوق ملكیه وپولتیقه‌دن استفاده‌ده وخدمت عمومیه ومأموریت وشرفه نائلیتده ویاهرنرده اولور ایسه اولسون اجرای حرفت وصنعتده نااهل طوتلقانه ومحروم ایتمكلكه سبب عد اولنمیه‌جقدر. صربستانده یرلولر واجنبیلره سربستی واجرای ایین ومذهب تأمین اولنه‌رق كرك جماعات مختلفه‌نك سلسلهٔ مراتب اوزره ترتیبنده وكرك رؤسای روحانیه‌لری ایله اولان مناسباتنده بركونا ایقاع موانع اولنمیه‌جقدر .

اوتوز التنجی بند صربستان آتیده محرر دائره داخلنده‌كی اراضی‌یی اخذایده‌جكدر، حدود جدیده شمدیكی خطی تعقیب ایدرك « دیرینا » نك « صاوه » ایله برلشدیكی محلندن برو مجرای بوغجه چیقاجق و « مالی - ازووورنیق » و « صاقهار » ی امارته براقه‌جق و « قوپاوینك » . قدر صربستان اسكی حدودی بوغجه كیده‌جك واسكی حدودندن

« قانولوك » تپه‌سنده ایریله‌جقدر. اورادن ابتدا « قوپاوینك » ك طاغ دستكندن وبرطرفدن « ایبار » و « سیت نیقا » دره‌لری ودیكر طرفدن « طوپلیقا » دره‌سی اره‌سنده‌كی خط انقسام میاهی تشكیل ایدن « ماریقا » و « میردار بالانینا » تپه‌لری طریقیله « نیش » سنجاغنك خط غربیسنی تعقیب ایدرك « پره بلاس » ی دولت علیه‌یه براقه‌جقدر. « برمونیقا » و « مه‌ده وه‌جا » اره‌سنده‌كی انقسام میاه‌طریقیله جنوبه دونه‌رك « مه‌ده وه‌جا » چاینی تكمیل صربستانه براقه‌جق وبرطرفدن « قریوا » و « ره‌جه‌قا » ودیكر طرفدن « پوازنیقا » و « ترنیقا » و « موراوا » اره‌سنده‌كی خط انقسام میاهی تشكیل ایدن « غوجاق بالانینا » تپه‌سی « پوازانیقا » ذروه‌سنه قدر تعقیب ایلیه‌جكدر. بعده « قاپرینا - وبالاتینا » طاغ دستكندن متوجه اولوب « قوانسقا » نك « موراوا » ایله برلشدیكی محله قدر كیده‌جك وبو نهری كچوب « قوانسقا » چایی ایله « ترادوس » قربنده « موراوا » یه دوكیلان چای اره‌سنده‌كی خطانقسام میاه‌بوغجه چیقوب « نورغوویچ » اوستنده « بالانینا - ایلیجه » یه واصل اوله‌جقدر. بونقطه‌ده « ایلیجه » تپه‌سی « كوجك » طاغنه قدر تعقیب ایده‌جك « خریطه اوزرنده ١٥١٦ و ١٥٤٧ رقمیله اشارت اولنان نقطه‌لردن « بابینا - غودا » دن كچه‌رك « قیرنیوویچ » طاغنه منتهی اوله‌جقدر « قیرنیوویچ » طاغندن اعتباراً خط جدید بلغارستان خطیله قاریشه‌جقدر. یعنی خط حدود « استوما » و « موراوا » اره‌سنده‌كی خط انقسام میاهی « ایستراپجر » و « ویلوغولو » و « مجد - بالانینا » تپه‌لرنده تعقیب ایدرك « قاچینا » و « غرنا تراوا » و « درقوشقا » و « درانیقا - بلان » وبعده « ده‌جانی غلادانه‌ك » طریقیله یوقارو « سقووا » و « موراوا » اره‌سنده‌كی خط انقسام میاهه‌واصل اوله‌جق وطوغریجه « اوستول » اوزرینه كیدوب واورادن اینوب « سكوجا » قریه‌سنك شمال غربیسندن بیك مترو مسافه‌ده « صوفیه » طریقنی « پیروت » ده قطع ایده‌جكدر. وخط مستقیم اوزره « ویتلیچ - بالانینا » اوزرینه واورادن « قوجه بالقان » سلسلهٔ جبالیه‌سنده « رادوچینا » طاغی اوزرینه چیقه‌رق « دووا كنیس » كوینی صربستانه و « سنانوس » كوینی دخی بلغارستانه براقه‌جقدر. « رادوسینا » تپه‌سندن شمال غربی‌یه طوغری « سیب دووه‌ك بالقان » و « امتارا - بالانینا » طریقیله‌بالقانلرك تپه‌سی صربستانك « كولاجی‌جورا كوغا » قربنده‌كی اسكی‌حدود شرقیه‌سنه قدر واورادن ینه بواسكی حدود بوغجه طونه‌یه قدر كیدوب طونه‌یه « راقوویجه » ده ملاقی اوله‌جقدر.

اون یدنجی بند — یکی مقاوله نامه‌لر عقد اولنه‌جغه قدر امارتڭ ممالك اجنبیه ایله اولان مناسبات تجاریه‌سنڭ شرائط حاضره‌سندن هیچ بری تبدیل اولنمیه‌جقدر .

صربستان داخلنده کچن امتعه‌دن برکونه « ترانسیت » رسمی اخذ اولنمیه‌جقدر .

تبعهٔ اجنبیه‌نڭ معافیات وامتیازاتیله قونسولوسلرڭ حق قضا وحمایه‌سی امارتله علاقه‌دار اولان دولتلر آره‌سنده بالاتفاق تعدیل اولنمدیغی الیوم بولندیغی وجه اوزره مرعی الاجرا اوله‌جقدر .

اون سکزنجی بند — صربستان امارتی بودفعه الدیغی اراضی اوزرنده انشا اولنه‌جق تیمور یول خطلرینڭ اکمال والحاقی واشلدلمسی ماده‌لرینه دائر باب عالینڭ کرك اوستریا دولتنه وکرك روم ایلی تیمور یوللری اشلدنجی قومپانیه‌سنه قارشو عقد ایتمش اولدیغی تعهداتی درعهده ایده‌جکدر . بومسئله‌لرڭ تسویه‌سی ایچون لازم کلان مقاولات همان معاهدهٔ حاضره‌نڭ امضاسی متعاقب اوستریا ایله باب عالی وصربستان وکندی حصه‌سی ایچون دخی بلغارستان امارتی بیننده عقد اولنه‌جقدر .

اون طقوزنجی بند — اسلامدن صربستانه الحاق اولنان اراضی داخلنده املاکی بولنوبده امارت خارجنده تمکن ایتمك ایستیانلر املاکلرینی التزامه ویره‌رك ویا دیکری معرفتیله اداره ایتدیره‌رك محافظه ایده‌بیله‌جکلردر .
عثمانلو وصربلو اعضادن مرکب برقومیسیون املاك میریه وموقوفه‌نڭ باب عالی حسابنه اوله‌رق صورت فراغ واستعمالنه دائر اولان ایشلری وافراددن افراد اهالینڭ ایلیشیکی بولنور ایسه بومثللو مسئله‌لری اوچ سنه ظرفنده تسویه ایلیه‌جکدر .

قرقنجی بند — دولت علیه ایله صربستان آره‌سنده برمعاهده عقد اولنه‌جغه قدر ممالك عثمانیه‌ده سیاحت ویا اقامت ایدن صرب تبعه‌سنه حقوق ملل قواعد عمومیه‌سنه کوره معامله اولنه‌جقدر .

قرق برنجی بند — صرب عسکری امارتڭ حدود جدیده‌سی خارجنده بولنان اراضی‌یی معاهدهٔ حاضره تصدیقنامه‌لرینڭ مبادله‌سی تاریخندن اعتباراً اون بش کون ظرفنده تخلیه ایتمکه مجبور اوله‌جقلردر .

عساكر عثمانيه دخی صربستانه ترك اولنان اراضی‌يی يته اون بش كون ظرفنده تخليه ايده‌جكلردر. شوقدركه مواقع مستحكمه‌يی ترك ايتمك وذخيره ومهماتی چيقارمق ودرحال اخراجی قابل اولميان ادوات حربيه وسائره‌نك دفترينی تنظيم ايتمك ايچون كندولرينه علاوةً بر اوقدر دها مهلت ويريله‌جكدر .

قرق ايكنجی بند   صربستان امارتی معاهدهٔ حاضره ايله كندوسنه ويريلان اراضیٔ جديده ايچون ديون عموميهٔ عثمانيه‌دن برحصه المق لازم كله‌جكندن استانبولده مقيم دول اجنبيه سفراسی بونك مقدارينی باب عالی ايله براساس عادل اوزرينه تعيين ايليه‌جكلردر .

قرق اوچنجی بند   دول متعاهده رومانيانك استقلالنی آتيده محرر بندده تعيين اولنان شرائطه ربط ايله تصديق ايدرلر .

قرق دردنجی بند   رومانياده اختلاف دين ومذهب هيچ كمسه‌يه ايچون حقوق ملكيه وپولتيقه‌دن استفاده‌ده وخدمت عموميه ومأموريت وشرفه نائليتده ويا هرنرده‌ه اولور ايسه اولسون اجرای حرفت وصنعتده نااهل طوتلمغه ومحروم ايدلمكلكه سبب عد اولنميه‌جقدر .

رومانياده يرلولر واجنبيلره سربستق واجرای ايين ومذهب تأمين اولنه‌رق كرك جماعات مختلفه‌نك سلسلهٔ مراتب اوزره ترتيبنده وكرك رؤسای روحانيه‌لری ايله اولان مناسباتنده بركونه ايقاع موانع اولنميه‌جقدر .

تجار وسائره‌دن بالجمله دول اجنبيه تبعه‌سنه رومانياده دين ومذهبه باقلميه‌رق مساوات كامله اوزرينه معامله اولنه‌جقدر .

• قرق بشنجی بند   رومانيا امارتی « بسارابيا » الكاسنك ١٨٥٦ تاريخلی پارس معاهده‌سی احكامنجه روسيه ممالكندن افراز اولنوب غرباً « پروت » نهری وجنوباً « كيليا » قنالی و « اسكی استانبول » بوغازی ايله محدود اولان پارچه‌سنی روسيه ايمپراطوری حضرتلرينه اعاده ايدر .

قرق التنجی بند   طونه « دلتا » سنی تشكيل ايدن اطه‌لر ايله « ييلان » آطه‌سی و « كيليا » و « سنه » و « محموديه » ر « ايساقچی » و « طولچی » و « ماچين » و « بابا طاغی » و « خرسوه »

« كوستنجه » و « مجيديه » قضالرینی حاوی اولمق اوزره « طولجی » سنجاغی رومانیایه الحاق اولنمشدر رومانیا امارتی اندن بشقه « سلستره » نك شرق طرفندن باشلایوب « مانغالیا » نك جنوب طرفنده قره کنزه منتهی اولان برخطه قدر دوبریجه‌نك جنوبی طرفنده واقع الکابی آلور خط حدود بلغارستانی تحدید ایچون تشکیل اولنه‌جق اوروپا قومیسیونی معرفتیله محلنده تعیین اولنه‌جقدر .

قرق یدنجی بند تقسیم میاه وصید ماهی مسئله‌سی حکم اولنمق اوزره طونه قومیسیونه عرض اولنه‌جقدر .

قرق سکزنجی بند امارت داخلنده کچن امتعه‌دن بر گونه « ترانسیت » رسمی اخذ اولنمیه‌جقدر .

قرق طقوزنجی بند قونسلوسلرك امارتده‌کی حمایه‌یه متعلق امتیازات و وظائفنی تعیین ایچون رومانیا طرفندن مقاوله‌نامه‌لر عقد اولنه‌بیله‌جکدر . حقوق مکتسبه امارتله علاقه‌دار اولان دولتلر بیننده متفقاً تعدیل اولنه‌دقجه مرعی‌الاجرا قاله‌جقدر .

اللنجی بند دولت عثمانیه ایله رومانیا آره‌سنده قونسلوسلرك امتیازات و وظائفنی تعیین ایدر برمعاهده عقد اولننجه‌یه دکین ممالك عثمانیه‌ده سیاحت ویا اقامت ایدن رومانیا تبعه‌سی ورومانیاده دخی سیاحت ویا اقامت ایدن عثمانلو تبعه‌سی سائر اوروپا دولتلری تبعه‌سنه تأمین اولنان حقوقدن مستفید اوله‌جقلردر .

اللی برنجی بند امور نافعه‌ده وسائر بویولده اولان تشبثلرده رومانیایه ترك اولنان اراضی ایچون باب عالینك حقوق و وظائفنی امارت درعهده ایلیه‌جکدر .

اللی ایکنجی بند دول متعاهده اوروپا منافعندن اولمق اوزره تصدیق ایدیلان طونه سربستی سیرسفائنه اعطا اولنمش اولان تأميناتی تزیید ایچون تیمورقپولردن طونه بوغازلرینه قدر نهر بوینده بولنان بالجمله قلاع واستحکاماتك هدم اولنمسنه ویکی قلعه واستحکاملر یاپلمامسنه قرار ویرمشلردر . ضابطهٔ نهریه‌یه وکمرك خدمتنه مخصوص اوفق کمیلردن ماعدا تیمور قپولردن اشاغی طونه اوزرنده هیچ برحرب سفینه‌سی سیر وسفر ایده‌میه‌جکدر .

مع هذا دولتلرك طونه بوغازلرنده بولنان قره‌غول كميلری « قلاصه » قدر چيقه بيله‌جكلردر .

الالی اوچنجی بند رومانيا طرفندن دخی اعضا بولنديريله‌جق اولان طونه قوميسيونی مأموريتنده ابقا اولنمشدر . وبومأموريتی قره‌ده‌كی حكومتدن كاملاً مستقل اولمق اوزره شمديدن صكره قلاصه قدر اجرا ايليه‌جكدر . وحقوق وامتيازات ومعافيات ووظائفنه متعلق اولان معاهدات ونظامات وسندات احكامی تصديق ايدلمشدر .

الالی دردنجی بند قوميسيون ايچون تعيين اولنان مدتك انقضاسندن برسنه اول دولتلر قوميسيونك حكمنی تحديد وياخود لزوم كوره‌جكلری تعديلاتی اجرا ايچون اتفاق ايليه‌جكلردر .

الالی بشنجی بند سير سفاينه وضابطهٔ نهريه ونيور قپولردن قلاصه قدر اوله‌جق نظارته متعلق نظامنامه‌لر ساحلداراناك مخصوصلری معاونتلريله اوروپا قوميسيونی طرفندن بالمذاكره ترتيب اولنه‌جق وطونه‌نك قلاصدن اشاغيسی ايچون ياپلمش وياپيله‌جق نظاماته تطبيق ايديله‌جكدر .

اللی التنجی بند طونه قوميسيونی « ييلان » اطه‌سی اوزرنده‌كی فنارك محافظه‌سنی تأمين ايچون اقتضا ايدنلرله اتفاق ايليه‌جكدر .

اللی يدنجی بند تيور قپولرك وشلاله‌لرك سير سفاينه ايقاع ايتديكی موانعك دفعنه مخصوص عملياتك اجراسی اوستريايه حواله اولنمشدر . نهرك بوجهتنه ساحلدار اولان حكومتلر عمليات مذكوره ايچون طلب اولنه‌بيله‌جك بالجمله تسهيلاتی اعطا ايليه‌جكلردر . عمليات مذكوره‌نك مصارفنی قپامق ايچون موقت برخرج المق حقنه‌دائر ۱۳ مارت سنه ۱۸۷۱ تاريخلی لوندره عهدنامه‌سنك التنجی بندی احكامی اوستريا لهنده ابقا اولنمشدر .

اللی سكزنجی بند باب عالی روسيه ايمپراطورينه اسباده « اردهان » و « قارص » ولیمانيله برابر « باطوم » اراضيسنی واسكی روسيه حدوديله اتيده محرر خط ارەسنده بولنان بالجمله اراضيی ترك ايدر .

حدود جديده اياستفانوس معاهده‌سنده تعيين اولنان خط موجبنجه قره دكزدن «قوردا» نك جنوب غربيسنده واقع برنقطه‌يه و «ارتوين» جنوبنه قدر قره دكزدن حركتله خط مستقيم اوزره «چوروق» چاينه قدر ممتد اوله‌جق و بوچايى كچوب و «شميشه» نك شرق طرفندن مرور ايدوب خط مستقيم اوزره ايااستفانوس معاهده‌سنده تعيين اولنان روسيه حدودينه «ناريمان» ك جنوب طرفنده‌كى برنقطه‌ده واصل اولمق ايچون جنوب طرفنه خط مستقيم اوزره كيده‌جك و «اولتى» شهرينى روسيه‌يه براقه‌جقدر. و «ناريمان» قربنده اشارت اولنان نقطه‌دن شرقه چويريلوب روسيه‌ده قاله‌جق اولان «تيرنيك» دن كچه‌رك و «نيك» چاينه قدر ايلروليه‌جكدر . «باردوز» ، قدر بوچايى تعقيب وبعده «باردوز» ، و «يكى كوى» ى روسيه‌يه براقه‌رق جنوبه طوغرى متوجه اوله‌جقدر . «قره اورغان» كوينك غرب طرفنده‌كى برنقطه‌دن «مجنكرد» اوزرينه متوجه اولوب خط مستقيم اوزرينه «كوسه طاغ» زروه‌سنه طوغرى يورينه‌جك وشمالده «اراقس» ، دوكيلان صولر ايله جنوبده «مراد» صوينه دوكيلان صولرك اره‌سنده‌كى خط انقسام مياه بوينجه اسكى روسيه حدودينه قدر كيده‌جكدر .

التى طقوزنجى بند   حشمتلو روسيه ايمپراطورى باطومى تجارته مخصوص سربست برليمان ياپمق افكارنده اولديغنى بيان ايدر .

التمشنجى بند   ايااستفانوس معاهده‌سنك اون طقوزنجى ماده‌سى موجبنجه روسيه‌يه ترك اولنان «الشكرد» واديسيله «بايزيد» شهرى دولت عليه‌يه اعاده اولنه‌جقدر . باب عالى ايران حدودينى تحديده مأمور وانكليز وروس اعضادن مركب مختلط قوميسيون طرفندن تعيين اولنديغى وجه اوزره «قسطور» شهرى واراضيسنى ايرانه ترك ايدر .

التمش برنجى بند   باب عالى اهاليسى ارمنى بولنان ايالاتده احتياجات محليه‌نك ايجاب ايتديكى اصلاحاتى بلاتأخير اجرا وارمنيلرك چركس وكردلره قارشو حضور وامنيتلرينى تأمين ايتمكى تعهد ايدر. واره‌صره بوبابده اتخاذ اولنه‌جق تدابيرى دولتلره تبليغ ايده‌جكندن دول مشاراليهم تدابير مذكوره‌نك اجراسنه نظارت ايليه‌جكلردر .

التمش ايكنجى بند   باب عالى سربستئ آيين ومذهب قاعده‌سنى وسعت كامله اعطاسيله

برابر محافظه وابقا ایتمك ارزوسنده بولندیغی بیان ایلدیکندن طرفین متعاهدین اشبو بیان اختیاری‌یی سند اتخاذ ایدرلر . ممالك عثمانیه‌نك هرطرفنده اختلاف دین ومذهب هیچ کیمسه‌یه ایچون حقوق ملکیه وپولتیقیه‌دن وخدمت عمومیه ومأموریت وشرفه نائلیتده بالجمله حرف وصنایعك اجراسنده مانع عد اولنمیه‌جقدر . ودین ومذهبه باقلمیه‌رق محکمه‌لر حضورنده جمله‌سنك شهادتی قبول ایدیله‌جکدر .

سربستی واجرای آیین ومذهب جمله‌یه تأمین اولنه‌جق وجماعات مختلفه‌نك سلسلهٔ مراتب اوزره ترتیبنده رؤسای روحانیه‌لری ایله اولان مناسباتنده برکونا ایقاع موانع اولنمیه‌جقدر .

هرملتدن اوروپا واسیا ممالك عثمانیه‌سنده سیاحت ایدن رهبان وزوار عینی حقوق وفوائد وامتیازاتدن مستفید اوله‌جقلردر . ممالك عثمانیه‌ده مقیم قونسلوسلرك وپولتیقه مأمورلرینك کرك بالاده ذکر اولنان اشخاصی وکرك محال مبارکه وسائره‌ده کائن تأسیسات دینیه وخیریه‌یی رسماً حمایه‌ایتمك حقلری تصدیق قلنمشدر .

فرانسه‌نك استحصال ایتمش اولدیغی حقوق صراحةً محافظه اولنوب محال مبارکه «استاتوقو» سنه اصلا خلل کتوریله‌جکی مقرردر . «اینه‌روزه» پاپاسلری هرقنغی مملکتدن کلمش بولنیورایسه بولنسونلر بوندن اولکی املاك وفوائدلرنده محافظه اولنه‌جقلر وبلا استثنا حقوق وامتیازاتجه مساوات کامله‌دن مستفید اوله‌جقلردر .

التمش اوجنجی بند ۳۰ مارت سنه ۱۸۵۶ تاریخیله پاریسده و۱۳ مارت سنه ۱۸۷۱ تاریخیله لوندره‌ده عقداولنان معاهده‌لرك معاهدهٔ حاضره‌ایله الغا ویاتعدیل‌اولنمیان احکامی ابقا ومحافظه اولنمشدر .

التمش دردنجی بند اشبو معاهده نامه تصدیق ایدیله‌جك وتصدیقنامه‌لری اوچ هفته ظرفنده وممکن اولدیغی حالده دها اول برلینده مبادله اولنه‌جقدر .

تصدیقاً للمقال مرخصان مشارالیهم اشبو معاهده‌نامه‌یی امضا وکندی آرمه‌لی‌مهرلریله تمهیر ایلمشلردر .

معاهدهٔ حاضره بیك سکزیوز یتمش سکز سنه‌سی تموزینك اون‌اوچنجی کونی برلینده عقد وتنظیم اولنمشدر .

معاهده نامهٔ مذکورهنك طرف اشرف شاهانه‌مدن قبول وتصدیق قلنمش اولدیغنی مبیر اشبو تصدیقنامهٔ همایونم تصدیر ومشارالیه المانیا ایمپراطوری وپروسیا قرالی حضرتلری جانبنه اعطا قلندی تحریراً فی الیوم الثالث من شهر شعبان المعظم السنه خمس وتسعین ومأتین والف

تضمینات حربیه مقاوله نامه‌سی

ذات شوکت سمات حضرت پادشاهی ایله حشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلری بیک سکز یوز یتمش طقوز سنه‌سی شباط رومیسنک سکزی تاریخیله دولت علیه ایله روسیه حکومتی بیننده عقد وامضا اولنان معاهده نامه‌نک دردنجی ماده‌سی احکامنی اجراءً روسیه تضمینات حربیه‌سنک صورت تأدیه‌سیله بوکا تخصیص اولنه‌جق تأميناتی قطعیاً تنظیم ایتمك ارزوسنده اولدقلری جهتله بونك ایچون طرف اشرف حضرت پادشاهیدن وکلای فخام سلطنت سنیه‌دن محمد عاصم پاشا و محمود سرور پاشا حضراتی وحشمتلو روسیه ایمپراطوری حضرتلری جانبندن درسعادت سفیری مشاور خاص موسیو اوژن تویقوف ایله مالیه نظارتی مجلسی اعضاسندن روسیه خزینه دائره‌سی مدیری مشاور خاص موسیو تورنر مرخص تعیین قلنمش اولدقلرندن مشارالیهم رخصتنامه‌لرینی بعدالتعاطی موادآتیه‌یه قرار ویرمشلردر.

برنجی ماده   معاهدۀ مذکوره‌نك دردنجی ماده‌سی احکامنجه روسیه تضمینات حربیه‌سنك بدلی اولان سکز یوز ایکی ملیون بشیوز بیك فرانق جانب حکومت سنیه‌دن بهری اوچیوز اللی بیك لیرالق تقاسیط سنویه ایله تأدیه ایدیله‌جکدر شوراسی مقرردرکه اشبو اوچیوز اللی بیك عثمانلی لیراسی تضمینات حربیه رأس المالنك کاملاً تأدیه‌سنه تخصیص قلنه‌جقدر روسیه دولتی حکومت سنیه‌نك ارزوسنه مماشاةً مارالذکر رأس المال اوزرینه فائض طلب ایتمامکلکه موافقت ایدر .

ایکنجی ماده   حکومت سنیه قرارلشدیریلان اوچیوز اللی بیك لیرالق تقسیط سنوینك علی الخصوص اعشار واغنام رسومندن استیفا ایدیله‌جکنی بیان ایدر .

اوچنجی ماده   تضمینات حربیه‌نك تأدیه‌سنه مخصص اولان اعشار واغنام رسومی بانق عثمانینك شعبه‌لری ویا مأمورلری بولندیغی ولایات ویا متصرفلقلر اوزرینه حواله وتخصیص ایدلمك لازم کلور .

دردنجی ماده   هر ولایت ویا متصرفلقده تضمینات حربیه‌نك تأدیه‌سی ایچون بو وجهله

تخصیص ایدیلان مبالغ محال مذكوره‌ده رسوم مبحوثه‌نك مجموع حاصلاتندن یوزده یكرمی بش دون اولمق اقتضا ایدر .

بشنجی ماده — مذكور ولایت ومتصرفلقلرده رسوم مبحوثه‌نك مجموع حاصلات صافیه‌سی یعنی رسومك مصارف تحصیلیه‌سی بعد التنزیل باقی قاله‌جق مبلغ مارالبیان ولایت ومتصرفلقلرده بو تحصیلاته مأمور اولان حكومت محلیه طرفندن ارادهٔ سنیه ایله مصدق برامر مخصوص ودائمی موجبنجه بانق عثمانی صندوقلرینه ویا مأمورلرینه كاملاً وطوغریدن طوغری‌یه تسلیم ایدیله‌جكدر . مع هذا اكر تضمینات حربیه‌یه مخصوص اعشار واغنام رسومی وارداتنجه موافقت اولنان یوزده یكرمی بشدن زیاده برفضله ظهور ایدرایسه بو حالده بانق عثمانی اغنام واعشار رسومی حاصلاتنك برمنوال محرر ظهوری ملحوظ اولان فضله‌یه معادل لازم كلان قضالری مالیه نظارتنه ترك ایتمكه مجبور اوله‌جقدر . بالمقابله اكر واردات مذكوره یوزده یكرمی بش فضله حصوله كله‌میه‌جك درجه‌ده تنزل ایدرایسه دولت علیه مالیه ناظری اعشار واغنام رسومی وارداتی مارالذكر آچیغی قپامغه كفایت ایده‌جك یكی قضالری بانق عثمانی‌یه ارائه وتخصیص ایتمكی تعهد ایدر .

التنجی ماده — بانق عثمانی تضمینات حربیه‌نك تأدیه‌سنجه درسعادتده‌كی بانق عثمانینك اجرا ایلیه‌جكی معاملات حقنده روسیه بانقه‌سیله برصورت تسویهٔ مخصوصه عقدینه مجبور اوله‌جقدر .

یدنجی ماده — بانق عثمانی مدیریتی مقاوله نامه امضا اولنور اولنماز اعشار واغنام رسومی تحصیل ایدلدكجه اول باول روسیه تضمینات حربیه‌سنه مخصص مبلغی افراز وتوقیفه مجبور اوله‌جق وهر بر ولایتده رسوم مذكوره‌ده تضمینات حربیه‌نك تأدیه‌سنه عائد حصه روسیه بانقه‌سی حسابنه اوله‌رق تحصیل وافراز ایدلدكدن صكره قالان فضله‌یی درحال ادارهٔ محلیه‌نك امرینه حاضر بولندیره‌جقدر .

سكزنجی ماده — حكومت سنیه كرك مالیه نظارتی وكرك ولایت ومتصرفلق اداره‌سنی محال مذكوره‌ده بو وجهله تخصیص اولنان اعشار واغنام رسومی اوزرینه حواله و چك وسائره تأدیه امرلری اعطاسندن منع ایتمكی تعهد بیورور .

طقوزنجی ماده — وقوعبولان صورت تسويه‌يه مبنی روسيه تضمينات حربيه‌سنه مخصص اعشار واغنام رسومنك قسمی دولت عليه موازنهٔ ماليه‌سنده آنجق ايراد ومصرف ناميله كوستريله‌جكدر .

اوننجی ماده — مقاولهٔ حاضره‌نك اوچنجی ودردنجی ماده‌لر موجبنجه حلب وقونيه قسطمونی اطنه وسيواس ولايتلرينك مصارف تحصيليه‌سی ذاتاً تنزيل ايدلمش آتيده محرر وارداتی قرارلاشديريلان تقاسيط سنويه‌نك تأديه‌سنه تخصيص ايديله‌جكدر .

حاصلات صافيه

	ليرای عثمانی	
حلب	٤٠٠٠٠	اغنام رسومی
قونيه	١٣٨٠٠٠	اعشار
قسطمونی	١١٠٠٠٠	«
اطنه	٧٠٠٠٠	«
سيواس	٧٩٥٠٠	«
	٤٣٧٥٠٠	

٥٥٠٠٠	نفس سيواس سنجاغی
٢٠٠٠٠	توقاد
٤٥٠٠	قره حصار شرقی سنجاغنده نفس قره حصار وصوشهری قضالری
٧٩٥٠٠	

مبلغ مزبورك اوچيوز اللی بيك ليرالق تقسيط سنوينك قارشولغيدر فضله‌سی دخی مقاولهٔ حاضره‌نك بشنجی وسكزنجی ماده‌لری احكامنجه اعطا اولنه‌جق يوزده يكرمی بش تأمينات منضمه مقامنده‌در .

اون برنجی ماده — حكومت سنيه تعيين اولنان محللر يرينه لدی الحاجه وتحصيلاتجه عينی اولاق لازم كلان تأمينات حقنده اول باول بانق عثمانی ايله اتفاق حاصل ايلدكدن صكره محال سائره تعيين ايلمك صلاحيتنی محافظه ايدر. محال جديده تعيين اولندقده كيفيت درحال ورسماً روسيه حكومتنه اشعار ايديله‌جكدر .

اون ايكنجى ماده مقاوله حاضره تصديق اولنه جق وتصديقنامه لرى ايكى هفته
نده وممكن ايسه دها اول پترسبورغده مبادله ايديله جكدر . تصديقاً للمقال مرخصان
"م اشبو مقاوله يى امضا وآرمه لى تمهير ايلمشلردر .

قاوله حاضره بيك سكزيوز سكسان ايكى سنه سى مايسنك اون دردنجى كونى
نده تنظيم ايدلمشدر .